

C
SEC

A SIGIS
castigata

Additæ ad
doctores

Quam h

ED

APVD

C. P L I N I I

SECVNDI HISTO-

RIÆ MVNDI

Tomus Tertius,

A SIGISMYNDO GELENIO *diligenter
castigatus, veterumque codicum colla-
tione restitutus.*

Additæ ad marginem variæ lectiones ex
doctorum virorum scriptis fide-
liter exceptæ.

*Quæ in hoc Tomo continentur sequens
pagina indicat.*

EDITIO ALTERA.

APVD IACOBVM STOER.

M. DCI.

Summatim hæc insunt libris singulis.

xxviii.	Medicina ex homine & animalibus magnis.	pag. 3.
xxix.	De medicina autoribus, & medici- næ ex reliquis animalibus.	75.
xxx.	Magia, & medicina quædam per membra.	113.
xxxi.	Medicina ex aquatilibus.	154.
xxxii.	Reliqua ex aquatilibus.	188.
xxxiii.	Metalla auri & argenti.	228.
xxxiv.	Metalla æris & plumbi, & artifices ærii.	271.
xxxv.	Pictura, coloresque & pictores.	318.
xxxvi.	Marmora & lapides.	373.
xxxvii.	Gemmæ.	427.
	Sigismundi Gelenij castigationes.	481.

Item rerum omnium totius huius operis sa-
cunpletissimus Index.

*Erhard Canals in Inoula Vigreni
Bien. A. 11. 6*

C. P.

CVN

HIST

De medici

remedia aut
libus quæ
Qui ergo di
nes, ac pler
tacebimus
ni, exterâq
uentia cum
morbisque
Quin omne
periculum
norem grati
habere. Qui
etiam ius
res appelle
iudicata elig
reru quam
perquam nec
eque animal

C. PLINII SE-
CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXVIII.

PR OOEMI VM.

De medicina ex animalibus. CAPVT I.

HIC TAE erant omnium rerum
natura; inter cœlum ac terram
nascentium; restabantque quæ
ex ipsa tellure fodiuntur, si non
herbarum ac fructuum tractata
remedia auferrent transuersos ex ipsis anima-
libus quæ sinantur, reperta maiore medicina.
Qui ergo dixerimus herbis & florum imagi-
nes ac pleraque inuentu rara ac difficilia, idē
tacebimus quid in ipso homine profuit homi-
ni, exterâque genera remediorū inter nos vi-
uentia: cū præsertim, nisi carenti doloribus
morbisque vitæ ipsa pœna fiat. Minimè verò.
Quin omnem insumemus operâ, licet fastidij
periculum virgeat: quando ita de ceterū est, mi-
norem gratiæ, quàm vtilitatum vitæ, respectum
habere. Quin et externa quoque, & barbaros
etiâ magis indagabimus. Fides tantum auto-
res appellet. Quamquam & si cōsensu propē
iudicata eligere laborauimus, potiusque coræ
rerū quàm copiæ institimus. Illud admonuisse
per quàm necessariū est, dictis iam à nobis na-
turas animalū, & quæ cuiusque essent inuētæ:

(neque enim minus profuere medicinas rep-
 riendo, quàm profunt præbendo) nunc quæ
 in ipsis auxiliètur indicari, neque illhic in to-
 tum omiffa. Itaque hæc eſſe quidē alia, illis ra-
 men connexa. Incipiemus autem ab homine,
 ipſum ſibi exquirentes, immenſa ſtatim diffi-
 cultate obuia. Sanguinem quoque gladiatorū
 bibunt, vt viuentibus poculis, comitiales mor-
 bi: quod ſpectare faciētes in eadem harena fe-
 ras quoque horror eſt. At hercule illi ex homi-
 ne ipſo ſorberi efficaciffimum putant calidum
 ſpirantēque, & vnā ipſam animam ex oſculo
 vulnerum, cū plagis ne ferarum quidem ad-
 moueri ora fas ſit humana. Alij medullas cru-
 rum quarunt, & cerebrū infantium. Nec pauci
 apud Græcos, ſingulorū viſcerum mēbrorūq;
 etiā ſapores dixere, omnia perſecuti vſque ad
 reſegmina vnguium: quaſi verò ſanitas videri
 poſſit, feram ex homine fieri, morboq; dignū
 in ipſa medicina, egregia hercule froſtratione
 ſi non proſit. Aspici humana exta neſas habe-
 tur, quid mandī? Quis iſta inuenit oſtēta? Tecū
 enim res erit euerſor iuris humani, monſtro-
 rūque artifex, qui primus ea condidiſti, cre-
 do ne vita tui obliuiſceretur. Quis inuenit ſin-
 gula membra humana mandere? qua cōiectu-
 ra inductus? Quam poteſt medicina iſta origi-
 nem habuiſſe? Quis veneficia innocentiora ef-
 fecit, quàm remedia? Eſto, barbari externique
 ritus inuenerint, etiāne Græci ſuas fecerē has
 artes? Extant cōmētationes Democriti, d alia
 noxi j hominis è capite oſſa plus prodeſſe: ad
 alia, amici & hoſpitis. Iam verò vi interempti
 dente gingiuas in dolore ſcarificari, Apollo-
 nius efficaciffimum ſcripſit: Miletus, oculorū
 uſuſiones ſelle hominis ſanari. Artemon cal-
 uaria

1.1
 varia inte
 quam è ro
 eadem ſuſ
 contra can
 etiam qua
 inflatione
 tes oſſa hu
 crematus;
 bis dādo. I
 ſint iſta. N
 cubi lacte
 ſicubi ſal
 milia. Vita
 ſemus, vt
 es talis æq
 xeris, aut
 que in rem
 bonis qua
 lius eſſe te
 mum, quō

An ſi

EX hom
 Equæſti
 ne aliquid
 Quod ſi ve
 portare co
 cuiuſque
 malibus h
 victimas
 ferre, nec
 verba a im
 mērationis
 ſecraſſe ſun

varia interfecti, neque cremati, propinauit aquam è fonte noctu comitalibus morbis. Ex eadem suspensio interempti cataportia fecit, contra canis rabiosi morsus Antheus. Atque etiam quadrupedes homines sanauere, contra inflationes boam, perforatis cornibus inferētes ossa humana: vbi homo occisus esset, aut crematus, siliginē quæ pernoctasset, suum morbis dādo. Procūl à nobis nostrisq̃ literis absint ista. Nos auxilia dicemus, non piacula: si cubi lactis puerperarum vsus mederi potuit, si cubi salua tactusve corporis, cæteraque similia. Vitā quidem nō adeo expetendam censemus, vt quoquo modo trahēda sit. Quisquis es talis æquē moriere, etiā cū obscenus vixeris, aut nefā dus. Quapropter hoc primū quisque in remediis animi sui habeat: ex omnibus bonis quæ homini tribuit natura, nullum melius esse tempestiua morte: in eaque id optimum, quod illam sibi quisq; præstare poterit.

*An sit in medendo verborum aliqua vis:
ostenta & sanciri & depelli.*

CAP. 11.

EX homine remediorum primum maxima quæstionis, & semper incertæ est, valeantne aliquid verba & incantamenta carminum. Quod si verum est, homini acceptum ferri oportere conueniet. Sed viritum sapientissimi cuiusque respuit fides. In vniuersum verò omnibus horis credit vita, nec sentit. Quippe victimas cædi sine precatione non videtur re-^a impetrisse, nec Deos ritē consuli. Præterea alia sunt^a verba^a impetrantis, alia depulso^aris, alia compulso^aris, mērationis. Vidimus certis precationibus ob-^a alia cōmendationib.
secrasse summos magistratus. Et ne quid ver-

horum prætereatur, aut præposterum dicatur,
 de scripto præire aliquem, rursusque alium
 custodem dari attendat, alium verò præponi,
 qui faueri linguis iubeat: tibicinem canere, ne
 quid aliud exaudiat, utraque memori insi-
 gni, quoties ipsæ diæ obstrepētes nocuerint,
 quotiesve præcatio errauerit: sic repente extis
 adimi capita, vel corda, aut geminari victima
 stante. Duratque immenso exemplo Decio-
 rum, patris filique, quo se deuouere, carmen.
 Extat Tuccæ Vestalis ² incestæ præcatio, qua
 vta aquam in cribro tulit, anno vrbis dclx.
 Boario verò in foro Græcum Græcamque de-
 fossos, aut aliarum gentium, cum quibus tum
 res esset, etiam nostra ætas vidit. Cuius sacri
 præcationem, qua solet præire Quindecimui-
 ram collegij magister, si quis legat, profectio-
 vim carminum fateatur, ea omnia approbanti-
 bus ostingentorum triginta annorum euenti-
 bus. Vestales nostras hodie credimus nondum
 egressa vrbe mancipia fugitiua retinere in lo-
 co præcatione: cum si semel recipiatur ea ra-
 tio, & Deos preces aliquas exaudire, aut vllis
 moueri verbis, confitendū sit de tota cōiecta-
 tione. Prisci quidē nostri perpetuò talia pro-
 ddere: difficillimūque ex his etiam fulmina
 dici, ut suo loco docuimus. L. Piso primo an-
 naliū autor est, Tullum Hostiliū regem
 ex Numæ libris eodem, quo illum, sacrificio
 Iouem cælo deuocare conatum, quoniam pa-
 rum ritē quadam fecisset, fulmine istum: mul-
 ti verò magnarum rerum fata & ostenta ver-
 bis permurari. Cum in Tarpeio fodientes de-
 lubro fundamēta, caput humanū inuenissent,
 missis ob id à Senatu legatis, Hetrurię celeberrimus

ritus

rimus vate
 tunarū
 gentem
 terminata
 ergo dicunt
 pimi
 mus consti-
 trāsitur
 præmoniti
 discent: N
 caput dici
 eum in fa-
 quadrigæ
 rum simili-
 foris sine
 rum vires
 quæque a
 rum certē
 que vlla
 que rem in
 uetina: qu
 ius nullar
 in Duod
 excantati
 incantati
 quibus cre
 nia solitu
 Deum, cu
 mittique i
 apud Rom
 cum discip
 occultate
 ne qui hor
 quidem d
 tuit. Huc
 que, calyc

rimus vates Olenus Calenus præclarum id fortunarumque cernens, in errogatione in suam gentem transferre tentauit, scipione prius determinata templi imagine in solo ante se. Hoc ergo dicitis Romani? Hic templum Iouis optimi maximi futurum esse hic caput inuenimus constantissima Annalium confirmatione, transiit fuisse fatum in Hetruriam, ni præmoniri à filio vatis legati Romani respondissent: Non planè hic, sed Romæ inuentum caput dicimus. Iterum id accidisse tradunt, cum in fastigium eiusdem delubri præparata quadrigæ fœtules in fornace reuissent: & iterum simili modo reuictum augurium. Hæc satis sint, exemplis ut appareat, ostentorum vires & in nostrâ potestate esse: ac prout quæque accepta sint, ita valere. In Augurum certè disciplina constat, neque diras, neque vlla auspicia pertinere ad eos, qui quantæ rem ingredientibus, obseruare se ea negauerint: quo munere diuinæ indulgentiæ maius nullum est. Quid? non & legum ipsarum in Duodecim tabulis verba sunt? Qui fruges excantasset. Et alibi, Qui malum carmen^a incantasset. Verrius Flaccus autores ponit, occultas quibus credat, in oppugnationibus ante omnia solitum à Romanis sacerdotibus euocari Deum, cuius in tutela id oppidum esset: promittique illi eundem, aut ampliorem locum apud Romanos, cultumve. Durat in Pontificum disciplina id sacrum: constatque idè occultatum, in cuius Dei tutela Roma esset, ne qui hostium simili modo agerent. Desigii quidem diris deprecationibus nemo non metuit. Huc pertinet ouorum, ut exorbuerit quisque, calyces cochlearumque protinus frangi,

aut eosdem cochlearibus perforari. Hinc Theocriti apud Græcos, Catulli apud nos, proximèque Virgilij incantamentorum amatoria imitatio. Figlinarum opera multi rumpi credunt tali modo: non pauci etiam serpentes ipsas incantari: & hunc vnum illis esse intellectum, contrahique Marforum cantu, etiam in nocturna quiete. Etiam parietes incendiorum deprecationibus conscribuntur. Neque est facile dictu, externa verba arque ineffabilia derogent fidem validius, an Latina inopinata, & quæ ridicula videt cogit animus, semper aliquid immensum expectans, ac dignum Deo mouendo, imò verò quod numini imperet. Dixit Homerus: profluvium sanguinis vulnerato femine Vlixem inhibuisse carmine: Theophrastus ischiadicos sanari. Cato prodidit luxatis membris carmen auxiliari, M. Varro podagris, Cæsarem Dictatorem post vnum annum confedisset, id quod plerosque nunc facere scimus, carmine ter repetito securitatem itinerum aucupari solitum. Licet hanc in partem singulorum quoque conscientiam coarguere. Cur enim primum anni incipientis diem latis precationibus inuicem faustum ominamur? Cur publicis lustris etiam nomina victimarum ducentium prospera legimus? Cur & fascinationibus adoratione peculiari occurrimus alijs, Græcam Nemesein invocantes: cuius ob id Romæ simulacrum in Capitolio est, quamvis Latinum nomen non sit. Cur ad mentionem defunctorum testamur memoriam eorum à nobis non sollicitari? Cur impares numeros ad omnia vehementiores credimus: idque in febribus dierum observatione intel-

* recanere.

Tur. & Ch.

LI
intelligit
vetera esse
sternuta
rium Casa
minum, in
qui nomi
suis putan
præsentire
talus affir
duo, coh
scorpio a
aliquid, n
rò gentib
Nam si me
tium viden
nes poller
aurem dig
pitiat. P
iam prove
tram ad of
pus circu
Galliæ re
mis ador
dia inter
profusis a
epulis, si
uua, me
spicatisim
cipis viri c
sa linguen
quam con
ramenta
postea gust
omnino ne
negotiorum
& ideo pla

intelligitur. Cur ad primitias pomorum, hæc vetera esse dicimus, alia noua optamus? Cur sternutamentis salutamur? quod etiam Tiberium Cæsarem, tristissimum (vt constat) hominum, in vehiculo exegisse tradunt. Et aliqui nomine quoque consalutare, religiosius putant. Quin & absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est. At talus affirmat, scorpione viso, si quis dicat duo, cohiberi, nec vibrare ictus. Et quoniam scorpio admonuit, in Africa nemo destinat aliquid, nisi præfatus Africam. In cæteris vero gentibus, Deos antè obtestatur, vt velint. Nam si mensa adsit nullum ponere, translati-^a anulū po-
tium videmus etiam, quoniam multas religio- nere trans-
nes pollere manifestum est. Alius salua post latitium vi
aurem digito relata, sollicitudinem animi pro- demus:
piriat. Pollices, cum faucamus, premere et- quinetiam
iam prouerbio iubemur. In adorando dex- multas re-
tram ad osculum referimus, totūque cor- ligiones
pus circumagimus: quod in læuū fecisse, pellere.
Galliæ religiosius credunt. Fulgetras^b popyf. *Tur.*
mis adorare, consensus gentium est. Incen-^b adorare,
dia inter epulas nominata, aquis sub mensis poppysmis
profusis abominamur. Recedente aliquo ab cons. *Pol.*
epulis, simul verri solum: aut bibente con-
uiuia, mensam vel repositorium tolli, inau-
spicatissimum iudicatur. Seruij Sulpitij prin-
cipis viri commentatio est, quam obrem men-
sa linquenda non sit. Nondum enim plures,
quàm conuiuia numerabantur. Nam sternu-
tamenta reuocari ferculū mensamve, si non
postea gustetur aliquid, inter diras habetur, aut
omnino nō esse. Hęc instituere illi, qui omnib.
negotiis horisque interesse credebant Deos:
& ideo placatos etiā vitiis nostris reliquerūt.

Quin & repente contriciscere conuiuium ad-
notatum est, non nisi in pari presentium nu-
mero: qua in re fama labor est, ad quencunq;
eorum pertinens. Cibus etiam è manu prola-
psus reddebatur, utique per mensas: veiabant-
que munditiarum causa deflere. Et sunt con-
dita auguria, quid loquenti cogitante id ac-
ciderit, inter execratissimas. Si Pontifici acci-
dat Ditis causa epulanti in mensa utiq; id repo-
ni, adolerique ad Larem, piatio est. Medica-
menta, priusquam adhibeantur in mensa fortè
deposita, negantur prodesse. Ungues refecari
nundinis Romanis tacenti atque à digito indi-
ce, multorum pecuniæ religiosum est. Capillū
verò contrictari, contra defluvia ac dolores
capitis xvij. Luna, atque xxix. Pagana lege in
plerisque Italiae prædijs cauetur, ne mulieres
per itinera ambulantes torqueant fufos, aut o-
mnino detestatos ferant: quoniam aduersetur id
omnium spei, præcipueque frugum. M. Serui-
lius Nonianus princeps ciuitatis, non pridem
in metu lippitudinis, priusquam ipse eam no-
minaret, aliūve ei prædiceret, duabus literis
Græcis, Π & Α. chartam inscriptam, circumli-
gatam lino, subnectebat collo: Mutianus ter
Consul, eadem obseruatione viuente muscam
in linteo albo: his remedijs carere ipsos lip-
pitudine prædicantes. Carmina quædam ex-
tant contra grandines, contraque morborum
genera, contraque ambusta, quædam etiā ex-
perta: sed prodendo obstat ingens verecun-
dia, in tanta animorum varietate. Quapro-
pter de his, ut libitum cuique fuerit, opinetur.

Remedia

Homin
cos al
& multas
superuacu
corpora p
terrori ser
fos suatū
Plylli Ma
in insula
ragon na
serpentiū
cum lucen
Signum e
vernīs ter
sudor qu
Nam in
sunt croc
rum fugi
repugnan
conitari
rum, qu
denne la
rum, fœc
virus exc
nena pas
rum, aqu
gi. Rursu
quā pos
feriuntur
à tinea n
peates &

Remedia ex homine contra Magos.

CAP. III.

Hominum monstrificas naturas & veneficos aspectus, diximus in portentis gentium & multas animalium proprietates, quæ reperti superuacuum est. Quorundam hominum tota corpora profunt, vt ex his familiis, quæ sunt terrori serpentibus, tactu ipso leuant percussos suæ tve^a modico. Quorum è genere sunt Psylli Maritique, & qui Ophiog. nes vocantur in insula^b Cypro: ex qua familia legatus^c Euaxagon nomine à Consulibus Romæ in dolium serpentium coniectus experimenti causa, circumlucens linguis miraculem præbuit. Signum eius familiæ est si modò adhuc durat, vernis temporibus odoris virus. Atque eorum sudor quoque medebatur, non modò salua. Nam in insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, vt vocem quoque eorum fugiant. Horum omnium generum in sua repugnantia interuentum quoque mederi constat: sicuti aggrauari vulnera introitu eorum, qui vnquam fuerint serpentium canisvudente læsi. Idem gallinarum incubitus, pecorum foetus, abortu vitiant. Tantum remanet virus excepto semel malo, vt venefici fiant venena passi. Remedio est, ablui prius manus eorum, aquaque illa eos, quibus medearis, inspergi. Rursus à scorpione aliquâdo percussi, nunquam postea à crabronibus, vespis, apibusque feriantur. Minus miretur hoc, qui sciat, vestè à tineis non attingi, quæ fuerit in funere: serpentes agrè, præterquam laua manu extrahi.

^a medico.
^{Dæl.} tumido
^{Ch. forè}
^{tumidos}
^{legi posset.}
^b Paro. Tur.
^c Euagon,
 Tur.

De quibusdam sortilegiis, & salua hominis.

CAP. IIII.

Pythagoræ inuentis non temerè fallere, impositiuorum nominū imparē vocalium numerum, clauditates, oculorūve orbitatem, ac similes casus dextris assignare partibus, parē leuīs. Ferunt difficilē partus statim solui, cū quis testum, in quo sit grauidā, transmiserit lapide, vel missili ex his, quæ tria animalia singulis ictibus interfecerint, hominem, aprum, vrsam. Probabilius id facit hasta velitaris, euulsa à corpore hominis, si terrā non attigerit. Eosdē enim illata affectus habet. Sic & sagittas corpore eductas, si terram nō attigerint, subiectas cubantibus, amatoriuū esse, Orpheus & Archelaus scribunt. Quin & comitalem morbum sanari cibo ē carne feræ occisæ eodē ferro, quo homo interfectus sit. Quorundam partes medicæ sunt, sicuti diximus de Pyrrhi regis pollice. Et Elide solebat ostēdi Pelopis costā, quā eburneam affirmabant. Næuos in facie tondere, religiosum habent etiam nūc multi. Hominum verò in primis ieiunam saliuam, contra serpentes præsidio esse, docuimus. Sed & alios efficaces eius vsus recognoscat vita. Despuimus comitiales morbos, hoc est, cōtagia regerimus. Simili modo & fascinationes repercutimus, dextræque claudicantis occursum. Veniam quoque à Deis spei alicuius audacioris perimus, in sinū spūendo etiam. Eadem ratione terna despuere deprecatione, in omni medicina mos est, atque effectus adiuuare: incipientes furunculos ter præsignare ieiuna saliuā. Mirum dicemus, sed experimento facile; Si quē pœniteat ictus eminus cominūsvē illati, & statim expuat mediā in manum;

manum, qua percussit, leuatur illico percussus à pœna. Hoc sæpe de lambata quadrupede approbatur, statim à tali remedio correcto animalis ingressu. Quidam verò aggrauant ictus, ante conatum simili modo saliuam in manu ingesta. Credamus ergo lichenas leprâsque ictu illitu assiduo arceri: item lippitudines, matutina quotidie velut inunctione: carcinoma, malo terræ subactio: ceruicis dolorem, saliuam ictu dextra manu ad dextrum poplitem relata, læua ad sinistrum: si quod animal autem intrauerit, & inspuatur, exire. Inter amuleta est, editæ quæque urinae inspuere: similiter in calciamentum dextri pedis, antequam induatur: itè cū quis transeat locum, in quo aliquid periculū adierit. Marcio Smyræus, qui de simplicibus effectibus scripsit, rumpi scolopendras marinas spuro tradit: itè rubetas, aliasque ranas: Ophilius, serpentes, si quis in hiatum earum expuat. Salpe, torporem sedari quocumque membro instupente, si quis in sinum expuat. aut si superior palpebra saliuam tangatur. Nos si hæc, & illa credamus ritè fieri: Extranei interuentu, aut si dormiens spectetur infans, à nutrice terna adspui: quanquam religione mutatu & Fascinus, Imperatorum quoque, non solum infantium custos, qui Deus inter sacra Romana à Vestalibus colitur, & currus triumphantium sub his pendens defendit medicus inuidiæ: iubetque eosdem respicere. eosdem re-
 Similis medicina linguæ, vt sit exorata à ter-
 go Fortuna, gloriæ carnifex. Morsus homi-
 nis inter asperissimos quoque numeratur. Me-
 cipere, vel
 dentur sordes ex auribus: ac ne quis miretur, eos Deū se
 etiam scorpionum ictibus serpentiumque sta-
 recipere.
 tim impositæ. Melius è percussū auribus pro-
 Dal.

14 C. PLINII NATVR. HISTOR.

sunt: ita & reduuis sanari. Serpentium ve-
rò istum, contusi dentis humani farina. Ca-
pillus puerorum, qui primùm decisus est, po-
dagraz imperus dicitur leuare circumligatus: &
in totum impubium impositus. Virorum quo-
que capillus, canis moribus medetur ex ace-
to: & caput vulneribus ex ol. o aut vino. Si
credimus, à reuulso crucei quartanis. Combū-
stus æquē capillus, carcinomati. Pueri qui pri-
mus ceciderit dens, vt terram non attingat, in-
clusus in armillam, & assidue in brachio habi-
tus, muliebrium locorum dolores prohibet.
Pollex in pede præligatus proximo digito, tu-
mores inguinum sedat. In manu dextra duo
medij, non leuiter colligati, distillationes atq;
lippitudines arcent. Quin & erectus lapillus
calculoso, ligatus supra pubem leuare cete-
ros dicitur, ac iocineris etiam dolores: ac cele-
ritatem partus facere. Addidit Grænnius, effi-
caciorem ad hoc esse ferro exēptum. Partus ac-
celerat vicinos, ex quo quæq; conceperit, si
cinctu suo soluto scēminam cinxerit, dein sol-
uerit, adiecta precatōne, se vinxisse, eundem
& soluturum, atque abierit. Sanguine ipsius
hominis, ex quacunque parte emisso, effica-
cissimē anginam illi tradunt. Orpheus &
Artelaus: item os, commiali morbo la-
psorum: exurgere enim protinus. Quidam,
si pollices pedum pangantur, exque his
gutta referantur in faciem: aut si virgo dex-
tro pollice attingat: hac coniectura censen-
tes virgines carnes edenda. Æsch nes Ache-
niensis ex crematorum cinere anginis mede-
batur & consiliis, vniq; & carcinomatis. Hoc
medicamentum vocabat botryon. Multa ge-
nera morborum primo coitu soluunt, pri-
mōque

LIB
mōque for-
tingat, l-
les. Quin-
fos, conu-
Vnere ca-
neclippire
inde ter oc-
ptorum m-
sta sanari
defuncti
uerfa. E-
terga ma-
denem qu-
produit.
ni dente h-
ninus voc-
gari. Ter-
palpebrar-
genita sit-
cera non f-
Alij tri-
& prohib-
tians ac-
quartanis
tum lana,
ce: liberat
atingat.
cotem, qu-
iectam g-
iectis, cu-
bi dat m-
tamen ne-
so, circum-
tinus con-
cium tele-
ve nodis,

mōque fœminarum mense. Aut si non id con-
 tingat, longinqua fiunt, maximēque comitia-
 les. Quin & à serpente ac scorpione percus-
 sos, coitu leuari produnt: verum fœminas
 Venere ca ladi. Oculorum vitia fieri negant,
 nec lippire eos, qui cum pedes lauant, aqua
 inde ter oculos tangant. Immatūra morte ra-
 ptorum manus, strumas, parotidas, guttura ta-
 ctu sanari affirmant. Quidam verò cuiusque
 defuncti, duntaxat sui sexus, læua manu a-
 uersat. Et è ligno fulgure icto, reiectis post
 terga manibus, demorderi aliquid, & ad
 dentem qui doleat, admoueri, remedio esse
 produnt. Sunt qui præcipiant dentem suffi-
 ri dente hominis sui sexus: & cum qui ca-
 ninus vocetur, insepulto exemptum adalli-
 gari. Terram ex caluaria, psilothrum esse
 palpebrarum tradunt. Herba verò, si qua ibi
 genita sit, commanducata, dētes ca dere. Hul-
 cera non serpente offe hominis circumscripta.
 Alij è tribus puteis pari mēsurā aquas miscēt,
 & prolabant nouo fictili: reliquum dant in ter-
 tianis accessu febrium bibendum. Item in
 quartanis fragmentum clauī à cruce, inuolu-
 tum lana, collo subnectunt: aut spartum è cru-
 ce: liberatōque condunt cauerna, quā Sol non
 attingat. Magorum hæc commenta sunt: Vt
 cōtem, qua ferramenta sæpe exacuta sine, sub-
 iectam ignari ceruicalibus, de beneficio defi-
 ciētis, euocare indicium, vt ipse dicat quid si-
 bi datū sit, & ubi, & quo tempore: aut orem
 tamen non nominare. Fulmine utique percus-
 so, circumactum in vulnus hominē, loqui pro-
 tinus constat. Inguinibus medentur aliqui, li-
 cium telē de ratū alligātes nouenis septenis-
 ve nodis, ad singulos nominantes viduam ali-

quam, atque ita inguina alligantes licio. Et clauum, aliudve, quod quis calcauerit, alligatum ipsos iubent gerere, ne sit dolori vulnus. Verrucas auellunt à vicesima Luna, in limibibus supini ipsam intuentes, ultra caput manibus porrectis, & quicquid comprehendere, eo fricantes. Clauum corporis cum cadat stella, si quis distingat, vel citò sanari aiunt cardinibus hostiorum aceto affuso, lutum fronti illitum, capitis dolorem sedare: item laqueum suspendiosum circumdatum temporibus. Si quid è pisce hæserit faucibus, in aquam demissis frigidam pedibus, cadere. Si verò ex aliis ossibus impositis capiti ex eodem osse ossiculis. Si palamis hæreat, ex eodem in vtranque aureum addito pane. **Quin** & sordes hominis in magnis fecere remediis quæstuosorum gymnasia Græcorum: quippe ea strigmenta molliunt, calfaciunt, discutiunt, complent, sudore & oleo medicinam facientibus. Vuluis inflammatis contractisque admonentur. Sic & menses crient: sedis inflammationes & condylomata leniunt: item nervorum dolores, luxata, articulorum nodos. Efficaciora ad eadem, strigmenta à balineis, & ideo miscentur suppuratoriiis medicamentis. Nam illa, quæ sunt è ceromate permisto cæno: articulos tantum molliunt, calefaciunt, discutiunt efficacius, sed ad cætera minùs valent. Excedit fidem impudens cura, qua sordes vtilitatis contra scorpionum iactus singularis remedij, celeberrimi autores clamant. Rursus in fœminis, ^a quas infantium reddunt in aluo editas in vtero ipso, contra sterilitatem subdi censent: meconium vocant. Imò etiam ipsos gymnasiorum rasere parietes: & illa quoque sordes ex calfaetoria vim habere dicunt.

quas aluo
reddunt in
fantes vte-
ro editi,
Vot.

LIB
dicuntur
puerorum
nuntur. E
mo homini
cibo omni
carne, aliàs
valerudo, i
His remedi
tio vocis,
mens enim
admit cor
prodest am
modis. E
maphisifi
mutatio. It
aut rara ver
ducunt, ac
distillatione
rum somni
tradunt, m
nihil. Theo
latis incu
quoque rei
præstari por
vehementia:
linearum va
luberrimum
bis, & inter
tu somnos an
re. Notand
perus sequi
ante somnos
gida matutin
denium dolo
lippitudines,
Tom

dicuntur: panos discutiunt. H ulceribus senu
 puerorũq; , & desquamatis ambustisve illi-
 nuntur. Eo minus omittit conuenit ab ani-
 mo hominis pendentes medicinas. Abstiner-
 cibo omni, aut potu, aliàs vino tantũ aut
 carne, aliàs balineis, cũ quid eorum postulet
 valetudo, in præsentiſſimis remediis habetur.
 His remediis adnumeratur exercitatio, inten-
 tio vocis, vngue fricari cum ratione. Vhe-
 mens enim fricatio spissat, lenis mollit: multa
 adimit corpus, auget modica. In primis verò
 prodest ambulatio, gestatio, & ea pluribus
 modis. Equitatio stomacho & coxis vtilissi-
 ma: phthisi navigatio: longis morbis locorum
 mutatio. Item somno mederi sibi, aut lectulo,
 aut rara vomitione. Supini cubitus oculis cõ-
 ducunt, ac proni tussibus, in latera aduersum
 distillationes. Aristoteles & Fabianus pluri-
 mum somnari circa vernum & autumnum
 tradunt, magisque supino cubitu, ac prono
 nihil. Theophrastus celerius concoqui dextrũ
 lateris incubitu, difficilius à supinis. Solum
 quoque remediorum maximum ab ipso sibi
 præstari potest, sicut linceorum strigiliũque
 vehementia: perfundere caput calida ante ba-
 linearum vaporacionem, & postea frigida, sa-
 luberrimum intelligitur. Item præsumere ci-
 bis, & interponere frigidam, eiusdẽque po-
 tu somnos antecedere, & si libeat interrompe-
 re. Notandum, nullum aliud animal calidos
 potus sequi, ideòque non esse naturales. Merò
 ante somnos colluere ora, propter halitus: fri-
 gida matutinis impari numero ad cauendos
 dentium dolores; item posca oculos contra
 lippitudines, certa experimenta sunt.

^avaletudi- **S**icut totius corporis ^avaletudini in varie-
nem iuua- tate victus obseruata. Hippocrates tradit
ri ratione nō prandentiū exta celerius fenescere. Verūm
victus obs. id remediis cecinit, non epulis: quippe multo
Dal. vtilissima est temperantia in cibis. L. Lucullus
hanc de se præfecturam seruo dederat: vltimō-
que probro manus in cibis triumphali seni de-
ducebatur, vel in Capitolio epulanti, puden-
da re, seruo suo facilius parēre, quā sibi.

De sternutamento, & Venere, & ceteris remediis.
CAP. VI

^bcapitis
Ven.

Sternutamenta ^bpinna grauedinem emen-
dāt & si quis muris nares, vt tradunt, oscu-
lo attingat. Sternutamenta & singultum.
Ob hoc Varro suadet palmam altera ma-
nu scalpere. Plerique anulum ē sinistra in lon-
gissimum dextræ digitum transferre, aut
in aquam feruentem manus immergere. Theo-
phrastus senes laboriosius sternuere dicit, Ve-
nerem damnauit Democritus, vt in qua homo
alius exiliret ex homine. Est hercule raritas
eius vtilior. Athletæ tamen torpentes resti-
tuuntur Venere, vox reuocatur, cum ē candi-
da declinat in fuscā. Medetur & lumborum
dolori, oculorum hebetationi, mēte captis ac
melancholicis. Adfidere granidis, vel cūm re-
medium alicui adhibeatur, digitis pectinatim
inter se implexis, veneficium est: idque com-
pertum tradunt Alcmena Herculem pariēte.
Peius, si circa vnum ambōve genua. Item po-
plites alternis genibus imponi. Ideo hæc in
conciliis ducum potestatumve fieri vetuere
maiores, velut omnem actum impediētia. Ve-
tuere & sacris votisve simili modo interesse.

Capita

L
Capita
non v
autor el
suetudin
rit, alter
træ auric
dextrum
sa aure. S
alio affla
rius suspi
re, aut
deponi,
in lectul
træ plan
di. Item
aurium p
sanguinē
papyro p
ad cohibē
lutione p
aquam d
de causis
Messum
seja conu
soi scande
contraque
tis prædi
docuimus
loco primi
bo comiti
Contra
cruciatu
nam redde
ra nodo H
oeyor med
ni cinctus

Capita autem aperiri aspectu magistratuum, non venerationis causa iussere, sed (vt Varro autor est) valetudinis, quoniam firmiora consuetudine ea fierent. Cum quid oculo incidere, alterum comprimere prodest. Cum aqua dextra auriculæ, sinistro pede exultare, capite in dextrum humerum deuexo, inuicem è diuersa aure. Si tussis concitet, saliuam in fronte ab alio affilari. Si iaceat vna, à vertice morflu alterius suspendi. In ceruicis dolore poplites fricare, aut ceruicem in poplitum. Pedes in humo deponi, si nervi in his cruribusve tendantur in lectulo. Aut si in læua parte id accidat, sinistra plantæ pollicem dextra manu apprehendi. Item è diuerso. Extremitates corporis^a vel^a velleri aurium perstringi contra horrores corporis, bus *Ch.* vel sanguinemve narium immodicum. Lino vel aurium vel papyro principia genitalium: femur medium, licatu, *Ver.* ad cohibenda vrinae profluvia. In stomachi solutione pedes pressare, aut manus in feruentem aquam demittere. Iam & sermoni parci, multis de causis salutare est. Triennio Mecœnatem Messium accepimus silenium sibi imperauisse, à conuulsione reddito sanguine. Nam euersos scandentesque ac iacētes, si quid ingruat, contraque ictus, spiritum cohibere singulatis præsidij est: quod inuentum esse animalis docuimus. Clauum ferreum defigere, in quo loco primum caput defixerit corruens morbo comitiali, absolutorium eius mali dicitur. Contra renum aut lumborum vesicæque cruciatus, in balnearum solis pronos vrinam reddere, mitigatorium habetur. Vulnera nodo Herculis præligare, mirum quantum ocyor medicina est. Atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere

vtilem dicuntur: quippe cū Hercules eum
prodiderit. Numerum quoque quaternarium
Demetrius condito volumine, & quare qua-
terni cyathi sextariūve non essent potandi.
Contra lippitudines retro aures fricare pro-
dest, & lacrymosis oculis frontem. Augurium
ex homine ipso est non timendi mortem in
agritudine, quādiu oculorum pupillæ ima-
ginem reddant. Magna & vrinæ non ratio so-
lū, sed etiam religio apud autores inueni-
tur, digesta in genera. Spadonum quoque ad
fecunditatis beneficia. Verū ex his quæ re-
ferre fas sit, impubium puerorum contra sa-
liuas aspidum, quas pyadas vocant, quoniam
venena in oculos hominum expuant contra
oculorum albugines, obscuritates, cicatrices,
argema, palpebras, & cum erui farina contra
adustiones, contra aurium purā, vermiculōs-
que, si decoquatur ad dimidias partes cum
porro capitato nouo fictili. Vaporatio quo-
que ea menses foeminarum ciet. Salpe fouet
illa oculos firmitatis causa: illinit Sole vsta,
cum oui albumine, efficacius struthiocamelis,
binis horis. Hac & atramenti lituræ abluun-
tur. Virillis podagris medetur, argumento
fullonum, quos ideo tentari eo morbo ne-
gant. Veteri miscetur cinis ostreorum, aduer-
sus eruptiones in corpore infantium, & om-
nia hucera manātia. Ea exesis, ambustis, sedis
vitiis, rhagadis, & scorpionum ictibus illini-
tur. Obstetricum nobilitas non alio succo ef-
ficacius curari pronuntiauit corporum pru-
ritus nitro addito, hucera coitum, porrigi-
nes, nomas, præcipuè genitalium. Sua cuique
autem (quod fas sit dixisse) maximè prodest,
confestim per fuso canis morfu, echinorū-
que

que spin
impos
cinere
ictus
diur, v
proinus
duntur. S
do conco
Mala sig
lantis &
bum est
dolore
viscerum
& in qua
parent. I
tiferā ver
nuis ac di
Solem Lu
quā ab ip
reddi suad
dat. Ho
omnia p
suam cui

De re

Quæ e
tur,
vt file im
abortus, n
obstetric
trices pro
serpentes
strangulat
testa sine c
britias ocu
verruas,

que spinis inhaerentibus, & in spongia lanifve
imposita: aut aduersus canis rabidi morsus,
cinere ex ea subactis: contraque serpentium
ictus. Nam contra scolopendras mirum pro-
ditur, vertice tacto vrinae suae gutta, liberari
protinus laesos. Auguris valetudini: ex ea tra-
duntur. Si manet candida, dein rufa situllo mo-
do concoquere, hoc concoxisse significatur.
Mala signa rubra, pessima nigra: mala bul-
lantis & crassae: in qua quod subsidit, si al-
bum est, significat circa articulos aut viscera
dolorem imminere. Eadem viridis, morbum
viscerum, pallidabilis, rubens sanguinis. Mala
& in qua veluti furfures atque nubeculae ap-
parent. Diluta quoque alba vitiosa est: mor-
tifera vero crassa, graui odore: & in pueris te-
nuis ac diluta. Magi vetant eius causa contra
Solem Lunamque nudari, aut umbram cuius-
quam ab ipsa aspergi. Hesiodus iuxta obstantia
reddi suadet, ne Deum aliquem nudatio offen-
dat. Hostianes contra mala medicamenta
omnia promissit auxiliari, matutinis horis
suam cuique instillatam in pedem.

De remediis muliebribus. CAP. VII.

Quae ex mulierum corporibus tradun-
tur, ad portentorum miracula accedunt
ut sciamus diuinos membratim in scelera
abortus, mensium piacula, quaeque alia non
obstetrices modo, verumetiam ipsae mere-
trices prodidere. Capilli si cremuntur, odore
serpentes fugari. Eodem odore vulvae morbo
strangulatas respirare. Cinere eo quidem, si in
testa sint cremati, vel cum spuma argenti, sca-
bitias oculorum ac pruriges emendari: ite
verrucae, & infantium hulcera cum melle

Capitis quoque vulnera, & omnium hulee-
rum sinus, addito melle ac thure Panos, poda-
gras, cum adipe suillo sacrum ignem, sangui-
nemque sisti illico, & fornicationes corporū.
De lactis usu conuenit, dulcissimum esse mol-
lissimūque & in longa febre celiacisque v-
tilissimū, maximè eius quæ iam infantem re-
mouerit. Et in malacia stomachi, in febribus,

^a torsioni-
bus

^a rossonibus efficacissimum experiuntur. Item
mammarum collectionibus cum thure, oculo
abictu cruore suffuso, & in dolore aut epipho-
ris si immulgeatur, plurimum prodest, magis-
que cum melle & narcissi succo, aut thuris pol-
line, & semperq; in omni usu efficacius eius quæ
marè euixa sit: multoq; efficacissimū eius quæ
geminos peperit mares, & si vino ipsa cibisque
acrioribus abstineat. Misto præterea ouorum
candido liquore, madidæque lana frontibus
impositum, fluxiones oculorum suspendit. Nā
si rana salua sua oculum asperferit, præcipuū
est remedium. Et contra morsum eiusdem bi-
bitur, stillaturque. Qui simul matris filiaque
lacte inunctus, sit liberari oculorum meru in
totam vitam affirmant. Aurium quoque viriis
medetur, modicè admisto oleo: aut si abictu
dolentia anserino adipe reperfactum, si odor gra-
uior sit, vtrique longis vitiiis, diluto
melle lana includitur. Et contra morbum regi-
ū in oculis relictum instillatur cum elaterio.
Peculiariter valet potum contra venena, quæ

^bopio. Ver.
& Ch.

^c& ut Ari data sunt è marino lepore bi prestiq. ^c ut Ari-
stoteles tradit, doryenion. Et contra insaniā
dir, contra quæ facta sit hyoscymus potu. Podagris quo-
Doryenion que iubent illini cum cicuta. Alij cum æscypo
& adipe anserino: qualiter etiam vuluarum
doloribus imponitur. Alium etiam sistit po-
tum

LI
tom. vt
rò quæ
in facie
incomm
admisce
ricum on
sura, a m
nio. Eit
canes rat
quoque
cruentat
anguli o
si cibo vi
nio & sal
minui. I
mam abi
gura ipsa
lentiam c
tes etiam
bus, mon
mus, hira
dixisse n
ve cong
segnus d
bus exiti
quoque a
esse mai
stuo si n
vermicul
dere. Mer
uentum p
Ire ergo
vestibus.
capillo ci
id oriente
scere. Item

tum, vt Rabirius scribit: & menses ciet. Eius ve-
rò quæ forminam enixa sit, ad vitia tantum
in facie sananda præualet. Pulmonum quoque
incommoda lacte mulieris sanantur: cui si
admisceatur impubis pueri vrina vel mel At-
ticum omnia singulorum cochlearium men-
sura, ^a murmura quoque aurium elici inue- ^a Marmora
nio. Eius quæ marem peperit, lacte gustato, *M. & Ch.*
canes rabiosos fieri negant. Mulieris saliuam
quoque ieiunæ potentem diiudicant oculis
cruentatis. Et si contra epiphoras, feruentes
anguli oculorum subinde madefiât: efficacius
si cibo vinoque si pridie ea abstinerit. Inue-
nio & fascia mulieris alligato capite dolores
minui. Post hæc nullus est modus. Iam pri-
mum abigi grandines turbinésque contra ful-
gura ipsa in mense connudata: sic averti vio-
lentiam cæli: in nauigando quidem tempesta-
tes etiam sine menstruis. Ex ipsis verò mensi-
bus, monstificis aliâs, vti suo loco indicaui-
mus, dira & infando vaticinantur: è quibus
dixisse non pudeat, si in defectu Lunæ Solis-
ve congruat vis illa, irremediabilem fieri: non
segniùs & silente Luna, contúsque tum mari-
bus exitiales esse atque pesti feros. Purpuram
quoque ab his eo tempore pollui tanto vim
esse maiorem. Quocunque autem alio men-
struo si nudatæ segerem ambiant, erucas ac
vermiculos scarabæosque ac noxia alia deci-
dere. Metrodorus Scepsius in Cappadocia in-
uentum prodit, ob multitudinem cantharidû.
Ire ergo per media arua, rete cæcis super clunes
vestibus. Alibi seruatur, vt nudis pedibus eant,
capillo cinctûque dissoluto. Cauendum ne
id oriente Sole faciant: sementem enim are-
scere. Item nouellas vites eius tactu in perpe-

rum lædi: rutam & ederas res medicatissimas illico mori. Multa diximus de hac violentia. Sed præter illa certum est, apes tactis alueriis fugere, linæque, cum coquantur, nigrescere: aciem in cultris tonforum hebetescere: æ contactum graue virus accipere & æruginem, magis si descescente Luna id accadat: equas, si sint gruidæ, tactas abortum pati. Quin & aspectu omnino, quamuis procul visas si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate spontanea. Nam bitumen in Iudæa nascens, sola hac vi superari, filo vestis contactæ, docuimus. Ne igne quidem vincitur: quo cuncta: cinisque etiam ille, si quis aspergat lauandis vestibus, purpuras mutat, florem coloribus adimit, ne ipsis quidem foeminis malo suo inter se immunibus. Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Quæ Lais & Elephaotis inter se contraria prodidere de abortiuis, carbone è radice brassicæ vel myrti vel tamaricis in eo sanguine extincto: item asinas non concipere tot annis, quot grana hordei contacta ederint: quæque alia nuncupauere monstrifica, aut inter ipsas pugnantia, cum hæc fecunditatem fieri iisdem modis, quibus illa sterilitatem pronuntiaret, melius est non credere. Bythus Dyrrhachinus heberata aspectu specula recipere nitorem tradit iisdem auersa rursus contuentibus: omnemque vim talem resolui, si nullum piscem secum habeant. Multi verò inesse etiam remedia tanto malo aiunt: podagras illini, strumas, & parotidas, panos, sacros ignos, furunculos, epiphoras tractatu earum mulierum leniri. Lais & Salpe canum rabiosorum morsus, & tertianas quar-

quartana
nigri,
Thebanu
cula, a
obsterrix
mum dixi
efficacius
& comitia
tanæ coit
stuis spo
ni, si aq
nis, suppe
tim metu
te sympa
canum ei
rimus. Ci
cera sana
farina & c
nisi eiusde
eco mistu
dare dolo
vim pro
te soluta
equidem
no mentis
artes, gene
Ponam en
corum: ex
guum è p
ita vt dica
quartana
ortum ali
in iis mor
quantave
nocentiore
semina vi

quartanâsque febres, menstruo in lana arietis
 nigri, argenteo brachilia incluso. Diotimus
 Thebanus, vestis omnino ita infecta portiun-
 cula, ac vel licio, brachiali inserta. Sorira
 obstetrix tertianis quartanâsque efficacissi-
 mum dixit plantas ægri subterlini: multo que
 efficacius, ab ipsa muliere, & ignorantia. Sic
 & comitiales excitari. Icetidas medicus quar-
 tanas coitu finire, incipientibus duntaxat men-
 struis sponondisset. Inter omnes verò conue-
 nit, si aqua potusque formidetur à morsu ca-
 nis, supposita tantum calici lacinia tali, sta-
 tim metum eum discuti, videlicet prævalen-
 te sympathia illa Græcorum, cum rabiem
 canum eius sanguinis gustatu incipere dixe-
 rimus. Cinere eo iumentorum omnium hul-
 cera sanari certum est, addita caminorum
 farina & cera. Maculas autem è veste eas, non
 nisi eiusdem vrina elui. Cinerem per se rosa-
 ceo mistum, scæminarum præcipuè, capitis se-
 dare dolores illitum fronti. Asperissimamque
 vim profluuij eius esse primis annis, virginita-
 te soluta. Id quoque conuenit, quo nihil
 equidem libentius crediderim, tactis omni-
 no menstruo postibus, irritas fieri Magorum
 artes, generis vanissimi, ut æstimare licet.
 Ponam enim vel modestissimum è promissis
 eorum: ex homine si quidem reseggmina vn-
 guium è pedibus manibûsque cera permista.
 ita ut dicatur tertianæ, vel quotidianæ, vel
 quartanæ febri remedium quæri, ante Solis
 ortum alienæ ianua affigi iubent, ad remedio
 in iis morbis: quanta vanitate si falsum est,
 quantave noxa, si transferuat morbos ad in-
 nocentiores? Ex his omnium digitorum re-
 segmina vnguium, ad cauernas fornicarum

abici iubent, eamque quæ prima cœperit trahere, correptam subnecti collo, ita discuti morbum.

Medicina ex animalibus peregrinis, de elephanto, & leone, & camelo, & hyena & crocodile, & chameleonte, & scinco, & hippopotamo, & lynceibus.

CAP. VIII.

Hæc sunt, quæ retulisse fas sit, ac pleraque Hexiis non nisi honore dicto. Reliqua instabilia & infanda, vti festinet oratio ab homine fugere. In cæteris claritates animalium aut operum sequemur. Elephantis sanguis, præcipue maris, fluxiones omnes, quas rheumatismos vocant, sistit. Ramentis eboris cum melle Attico (vt aiunt) nubecula in facie, scobe paronychia tolluntur. Proboscidis tactu capitis dolor leuatur, efficacius si & sternuat. Dextra pars proboscidis cum Lemnia rubrica adalligata, impetus libidinum stimulat. Sanguis & syntecticis prodest iecurque comitialibus morbis. Leonis adipēs cum rosaceo, cutem in facie custodiunt à vitis, candoremque seruant. Sanant & adusta niuib, articulorumque tumores. Magorum vanitas perunctis eo adipe, faciliorem gratiam apud reges populoſe promittit: præcipue tamen eo pingui, quod sit inter supercilia, vbi esse nullum potest. Similia dēris, maxime à dextra parte, villique è rostro inferiori promissa sunt. Fel aqua addita claritatem oculis inunctis facit: & cum adipe eiusdem, comitiales morbos discutit, leui gustu vt protinus, cui sumpſere, cursu id digerant. Cor & in cibo sumptum quartanis medetur adeps cum rosaceo quotidianis febribus. Perunctos eo bestia fugiunt. Res -

118
Resistere
brum a
libus mor
le potum
ualuum.
oleo. Et d
rūque qu
mitialibus
mam esse
nantibus
quennio
e cauda c
gatas, qu
omnibus
ne posuer
dederint
mente ali
nua vice
natura ei
medicinis
rori esse
resistere:
non appe
quæ cont
pantheræ
ad dextræ
cupent. Q
ac vel ex
leuam det
se, celerem
pi, si cin
peritans e
vt est soler
pi iubent. C
na, singul
dolori allig

Resistere etiam insidiis videtur. Cameli cerebrum arefactum, potumque ex aceto, comitialibus morbis aiunt mederi: item fel cum melle potum: hoc & anginae. Cauda arefacta solui aluum: fini cinere crispati capillum cum oleo. Et dysentericis prodest illitus cinis, potusque quantum tribus digitis capiatur, & comitialibus morbis. Urinam fullonibus vtilissimam esse tradunt: itemque huiusmodi manantibus. Barbaros constat eam seruare quinquennio, & heminis pota ciere aluum. Setas e cauda contortas & sinistro brachio adalligatas, quartanis mederi. Hyænam Magi ex omnibus animalibus, in maxima admiratione posuerunt, ut pote cui & ipsi Magicas artes dederint, vimque, qua alliciat ad se homines mente alienatos. De permutationis sexus annua vice diximus, ceteraque de monstrifica natura eius: nunc persequemur quæcunque medicinis produntur. Præcipuè pantheris terrori esse traduntur, ut ne conentur quidem resistere: & aliquid de corio earum habentem non appeti. Mirumque dictum, si pelles vtriusque contrariæ suspendantur, decidere pilos pantheræ. Cum fugiant venantem, declinare ad dextram, ut prægressi hominis vestigia occupent. Quod si successerit, alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere. At si in laeuam detorserit, deficientis argumentum esse, celeremque capturam. Facilius autem capi, si cinctus suos venator, flagellumque imperitans equo septenis alligauerit nodis. Mox, ut est solers ambagibus vanitas Magorum, capi iubent. Geminorum signum trāseunte Luna, singulosque propè pilos seruari. Capitis dolori alligatam cutem prodesse quæserit in

capite eius. Lippitudini fel illitum frontibus aut ne omnino lippiat, decoctum cum mellis Attici cyathis tribus & croci vncia, inunctum: sic & caligines discuti & suffusiones. Claritatem excitari melius inuetera to medicamento. Afferuari autem in Cypria pyxide. Eodem sanari argema, scabritias, excrecentia in oculis: item cicatrices. Glaucomata verò iocineris recentis inassati sanie, cum despumato melle inunctis. Dentes eius dentium doloribus tactu prodesse, vel ad alligatos ordine, humeros humerorum & lacertiorum doloribus. Eiusdem dentes si de sinistra parte rostri erui sint alligatos pecoris aut capri pelle, stomachi cruciatibus. Pulmones in cibo sumpto cœliacis. Ventriculis, cinerem cum oleo illitum. Nervis, medullas è dorso cum oleo vetere ac felle. Febribus quartanis, iecur degustatum ter ante accessiones. Podagricis spinæ cinerem cum lingua & dextro pede vituli marini, addito felle taurino, omnia pariter cocta atque illita hyænæ pelle. In eodem morbo prodesse & fel cum lapide Asfio. Tremulis, spasticis, exilientibus, & quibus cor palpitet, aliquid ex corde mandendum, ita vt reliquæ partis cinis cum cerebro hyænæ illinatur. Pilos etiam auferri hac compositione^a illita, aut per se felle, euulsis prius, quos rensci non libeat. Sic & palpebris inutiles tolli. Lumborum doloribus carnes è lumbis edendas, illinendâsque cum oleo. Sterilitatem mulierum emendari, oculo cum glycyrrhisa & anetho sumpto in cibo, promisso intra triduum conceptu. Contra nocturnos pavores umbrarumque terrorem vnus è magnis dentibus lino alliga-

^aper se illita aut cum felle Ver.

LET
gatus fue
dem, &
renum au
lieri can
septem,
dis pelle,
promittu
sexus suos
lierum co
mus con
spinæ cu
stare, qu
tlanion
tialium q
accenso,
parte com
horrores
ses euocat
brachium
partis den
gent. Pal
Egyptio
fætores d
qui lingu
beant, non
cerebri na
mitigari,
Frontis co
vicis carne
refacta,
dorso ar
res. Pilos
amatorum
& calculis
sumptum,
miliari, lie

gatus succurrere narratur. Parentes suffuri eodem, & circumligari ante pectus cum adipe renum aut iocinere, aut pelle præcipiunt. Mulieri candida è pectore hyænæ caro, & pilis septem, & genitale cerui si illigentur dorcadis pelle, collo suspensa continere partus promittunt. Venerem stimulari, genitali ad sexus suos in melle sumpto, etiam si viri mulierum coitus oderint. Qui imo totius domus concordiam, eodem genitali & articulo spinæ cum adhærente corio asseruatis, constare, quem spinæ articulum siue nodum. Atlantion vocant: est autem primus. In comitialium quoque remediis habent eum. Adipe accenso, serpentes fugari dicunt. Maxilla parte comminuta in aniso, & in cibo sumpta, horrores sedari. Eodem suffitu mulierum menses euocari. Tantumque est vanitatis, ut si ad brachium adalligetur superioris rostri dextræ partis dens, iaculantium ictus deerraturos negent. Palato eiusdem arefacto, & cum alumine Aegypto calefacto, acter in ore permutato, fætores & hulcera oris emendari. Eos verò, qui linguam in calceamento sub pede habeant, non latrari à canibus. Sinistra parte cerebri naribus illicita, morbos perniciosos mitigari, siue hominum, siue quadrupedum. Frontis corium fascinationibus resistere. Cervicis carnes siue mandantur, siue bibantur: arefactæ, lumborum doloribus. Nervis à dorso armisque, suffiendos nervorum dolores. Pilos rostri ad motus mulierum labris, amatorium esse. Iecur potum torminibus & calculis mederi. Tam cor in cibo potius sumptum, omnibus doloribus corporum auxiliari, lienem lienibus: omentum, hulse-

a inflatio-
nes.

rum inflammationibus cum oleo: medullas, doloribus spinæ & neruorum, lassitudini renum. Neruos potos in vino cum thure, fecunditatem restituere ademptam veneficio. Vuluam cum mali Punici dulcis cortice in potu datam prodesse mulierum vuluæ. Adipe è lumbis suffiri difficulter parientes, & statim parere. E dorso medullam adalligatam contra vanas species opitulari. Spasticis, genitale è maribus suffitu item lippientibus, ruptis & contra inflammationes, seruatos pedes, tactu: lauos dextris partibus, dextros lauis. Sinistrum pedem superlatum parturienti, letalem esse: dextro illato, facile eniti. Membranam quæ fel contineat, cardiacis potam in vino vel in cibo sumptam, succurrere: vesicam in vino potam, contra urinæ incontinentiam. Quæ autem in vesica inuenta sit vrina, additis oleo ac sesamo & melle, haustam prodesse ægrimonix veteri. Costarum primam & octauam, suffitu ruptis salutarem esse: ex spina verò parturientibus ossa: sanguinem cum polenta sumptum, torminibus. Eodem rædis postibus, vbicunque magorum infestari artes, non elici Deos, nec colloqui, siue lucernis, siue peluli, siue aqua, siue pila, siue quo alio genere tententur. Carnes si edantur, contra carnis rabidi morsus efficaces esse: etiamnum iecur efficacius. Carnes vel ossa hominis, si quæ in ventriculo occisæ inueniantur, suffitu podagricis auxiliari. Si vngues inueniantur in his, mortem alicuius capientium significati. Excrementa siue ossa reddita, cum interemitur, contra Magicas insidias pollere. Fimum, quod in intestinis inuentum sit, arfactum, ad dysentericos

cos

cos valere potum: illitumque cum adipe an-
 cerino opitulari toto corpore læsis malo me-
 dicamento: à cane verò morsis adipem illi-
 tum & corion substratum. Rursus tali sini-
 stricinere decocto cum sanguine mustelæ,
 perunctos omnibus odio venire: idem fieri
 oculo decocto. Super omnia est quod ex-
 tremam fistulam intestini contra ducum ac
 potestatum iniquitates commonstrant, & ad
 successus petitionum, iudicorumque ac li-^a *Alj legēs*
 tium euentus, si omnino ^a tantum aliquis aliquatū
 secum habeat. Eiusdem cauerna sinistro la-^{quis} *secum*
 certo alligata, si quis mulierem respiciat, ama-
 torium esse tam præsens, vt illico sequatur.
 Eiusdem loci pilorum cinerem ex oleo illi-
 tum viris, qui sunt probro læ mollitiei, non
 modò pudicos, sed & seueros mores induere.
 Proximè fabulosos est crocodilus, ingenio
 quoque illo, cui vita in aqua terræque com-
 munis. Duo enim genera eorum: illius è dex-
 tra maxilla dentes alligati dextro lacerto,
 coitus (si credimus) stimulant. Canini eius
 dentes febres ratas arcent thure repleti (sunt
 enim caui) ita ne diebus quinque ab ægro cer-
 natur, qui adalligauerit. Idem pollere & vêtre
 exemptos lapillos, aduersus febrium horro-
 res venientes tradunt. Eadem de causa Ægy-
 pti perungunt & adipe ægros suos. Alter illi
 similis, multum infra magnitudinem, in ter-
 ra tantum, odoratissimique floribus viuut.
 Ob id intestina eius diligenter exquiruntur.
 iucundo nidore farcta: crocodileam vocant,
 oculorum viris utilissimam, cum porri suc-
 co inunctis, & contra suffusiones vel caligi-
 nes. Illita quoque ex oleo cyprino, mole-
 stas in facie enascentes tollit: ex aqua verò

morbos omnes, quorum natura serpit in facie nitorémque reddit. Lentigines tollit ac varos, omnesque maculas. Et contra comitiales morbos bibitur ex aceto mulso binis obolis. Apposita menses ciet. Optima, quæ candidissima & friabilis, minimèque ponderosa cum teratur item digitos fermentescens. Lauatur vt cerussa. Adulterant amylo, aut Cimolia sed maximè, qui captos oryza tantum pascunt. Felle inunctis oculis ex melle contra suffusiones, nihil vtilius prædicant. Intestinis & reliquo corpore eius suffiri vulua laborantes salutare tradunt. Item velleribus circundari vapore eius infectis. Corij vtriúsque cinis ex aceto illitus his partibus, quas secari opus sit, aut nidor cremari, sentum omnem scalpelli aufert. Sanguis vtriúsque claritatem visus inunctis donat: & cicatrices oculorum emendat. Corpus ipsum excepto capite pedibusque, elixum manditur ischiadicis: tussimque veterem sanat, præcipuè in pueris item lumborum dolores. Habent & adipem, quo tactus pilus desinit. Hic perunctos à crocodilis ruetur, instillaturque morsibus. Cor annexum in lana ouis nigra, cui nullus alius color incurfauerit, & primo partu genita, quaternas abigere dicitur. Iungemus illis simillima, & peregrina æquè animalia, priusque chamaleontem, peculiare volumine dignum existimatum Democrito, ac per singula membra desecratum, non sine magna voluptate nostra cognitis: proditiisque mendaciis Græcæ vanitatis. Similis & magnitudine est supra dicto crocodilo, spinæ tantum acutiorē curuatura, caudæ amplitudine distans. Nullum animal pauidius existimatur,

LII
 tur, & ideo
 eius max
 here enim
 a voluntar
 nimalibus.
 gnis accen
 curius facer
 tegulis vstu
 tia quæ dic
 omitemu
 dum. Dext
 nes oculor
 adalligata
 rem esse pa
 feratur, per
 exempta sit
 Cor aduer
 primæ tons
 byæz pell
 tra laurocin
 Item dext
 nes pauor
 ri in furno
 vocetur, a
 geri: eos in
 credimus)
 mum dextr
 hostes vale
 uos calcau
 monstres co
 in & quib
 Omnia ea
 latere leth
 tis dolores
 trum mace
 vel pedis cir
 T

tur, & ideo versicoloris esse mutationis. Vis
 eius maxima contra accipitrum genus. Detra-
 here enim suprà volantem ad se traditur, &
 a voluntarium præbere lacerandum cæteris a-
 nimalibus. Caput eius & guttur si roboreis li-
 gnis accendantur, imbrium & tonitruum con-
 cursus facere, Democritus narrat: item iecur in
 tegulis vstum. Reliqua ad veneficia pertinen-
 tia quæ dicit, quanquam falsa existimantes,
 omitemus, præterquàm vbi irrisu coarguen-
 dum. Dextro oculo, si viuenti eruatur, albugi-
 nes oculorum cum lacte caprino tolli: lingua
 adalligata, pericula puerperij. Eundem saluta-
 rem esse parturientibus, si sit domi: si verò in-
 feratur, perniciosissimum. Linguam, si viuenti
 exempta sit, ad iudiciorum euentus pollere.
 Cor aduersus quartanas illigatum nigra lana
 primæ tonsuræ. Pedem è prioribus dextrum,
 hyænz pelle adalligatum sinistro brachio, cõ-
 tra latrocinia terroresque nocturnos pollere.
 Item dextram mamillam contra formidi-
 nes pauoresque. Sinistrum verò pedem torre-
 ri in furno cum herba quæ etiam chamaeleon
 vocetur, additòque vnguento in pastillos di-
 geri: eos in ligneo vase conditos, præstare (si
 credimus) ne cernatur ab aliis qui habeat. Ar-
 mum dextrum ad vincendos aduersarios b vel b *Ha duo*
 hostes valere, vtique si abiectos eiusdem ner- *uocæ desue*
 uos calcauerit. Sinistrum humerum quibus *in H. cod.*
 monstris consecret, qualiter somnia quæ ve-
 lis & quibus velis mittantur, pudet referre.
 Omnia ea dextro pede resolui: sicut sinistro
 latere lethargos, quos fecerit dextrum. Capi-
 tis dolores, inperfo vino in quo latus alteru-
 trum maceratum sit, sanari. Feminis sinistri
 vel pedis cineri si misceatur lac suillum, pe-

dagricos fieri illitis pedibus. Felle glaucomata
& suffusiones, corrigi propè creditur, tridui
inunctione: serpentes fugari ignibus instilla-
to: mustelas contrahi in aquam coniecto: cor-
pore verò illito, detrahi pilos. Idem præstare
narrant iecur, cum rana rubetæ pulmone illi-
tum. Præterea iocinere amatoria dissolui. Me-
lancholicos autem sanari, si ex corio chama-
leontis herbæ succus bibatur. Intestina & si-
mum eorum, cum id animal nullo cibo viuat,
cum simiarum vrina illita inimicorum ianuæ,
odium omnium hominum his conciliare.
Cauda, flumina, & aquarum impetus sisti, ser-
pentes soporari. Eadem medicata cedro &
myrrha, illigatæque gemino ramo palmæ per-
cussam aquam discuti, vt quæ intus sint, om-
nia appareant: vtiñamque eo ramo contactus
esset Democritus, quoniam ita loquacitates
immodicas promisit inhiberi. Palamque est,
virum aliàs sagacem & vicæ veilissimum, ni-
mio iuuandi mortales studio prolapsum. Ex
eadem similitudine est scincus, quem quidam
terrestrem crocodilum esse dixerunt, candi-
diore tantum & renuiore cute. Præcipua tamē
differentia dignoscitur à crocodilo, squama-
rum seta à cauda ad caput versa, Maximus In-
dicus, deinde Arabicus. Afferuntur salsi. Ro-
strum eius & pedes in vino albo poti, cupidi-
tates Veneris accendunt: vtique cum satyrio
& erucæ semine, singulis drachmis omnium,
ac piperis duabus admistis, ita vt pastilli sin-
gularum drachmarum bibantur: per se laterū
carnes obolis binis cum myrrha & pipere pa-
ri modo potæ, efficaciores ad idem creduntur.
Prodest & contra sagittarum venena, vt Ap-
pelles tradit, antè posteaque sumptus, In anti-
do ta

11
dota quo-
quàm o-
tum, per-
decocti ju-
hibere. E-
niseiulde-
tamo: repe-
mus. Plu-
duram. H-
nos sanat
suffitu. D-
scarificat
frontis in-
bet. Eius sa-
drachma
Sanguine
lynce, quæ
cernit. V-
ri efficaci-
Hoc ciner-
aspetu, s-
pruritus
ræque ea-
ruere tri-
dolori m-
externis. I-
pimūmque
atque exin-

Medicine e-
dem gene-
ner, & d-

Sleuti de-
ternū. C-
sunt. n. infā-

dota quoque nobilia additur. Sestius plus
quàm drachmæ pondere in vini hemina po-
tum, perniciem asferre tradit. Præterea eiusdē
decocti ius cum melle sumptum, Venerem in-
hibere. Est crocodilo cognatio quædam am-
nis eiusdem geminique victus cum hippopo-
tamo: repertore detrahendi sanguinis, vt dixi-
mus. Plurimi autem super Saiticam præfe-
cturam. Huius corij cinis cum aqua illitus, pa-
nos sanat: adeps frigidas febres; item finum
fuffitu. Dentes è parte laua dolores dentium,
scarificatis gingiuis. Pellis eius è sinistra parte
frontis in inguina adalligata, Venerem inhi-
bet. Eiusdem cinis alopecias explet. Testiculi
drachma ex aqua contra serpentes bibitur.
Sanguine pictores vtuntur. Peregrinæ sunt &
lynxes, quæ clarissimè omnium quadrupedum
cernunt. Ungues earum omnes cum corio exu-
ri efficacissimè in Carpatho insula tradunt.
Hoc cinere poto, propudia virorum: eiusdem
asperfu, fœminarum libidines inhiberi: item
pruritus corporum: vrina, stillicidia vesicæ. I-
tæque eam protinus terra pedibus aggesta ob-
ruere traditur. Eadem autem & iugulorum
dolori monstratur in remedio. Hactenus de
externis. Nunc reuertemur ad nostrum orbem:
primùmque communia animalium remedia,
atque eximia dicemus.

*Medicina communes ex feris animalibus, aut eius-
dem generis placidis. Lactis vsus & observatio-
nes, & de caseis, butyro & adipe.*

CAP. IX.

Sicuti de lactis vsu. Vtilissimum cuique ma-
ternū. Concipere nutrices exitiosum est: hi
sunt. n. infantes qui colostrati appellātur, de-

fato lacte in casei specie. Est autem colostrum, prima à partu spongiosa densitas lactis. Maxime autem alit quodcunque humanum, mox caprinum: vnde fortassis fabulæ Iouem ita nutritum dixere. Dulcissimum ab hominis camelinum, efficacissimum ex asinis. Magnorum animalium & corporum facilius redditur. Stomacho accommodatissimum caprinum, quoniam fronde magis, quam herba, vescuntur. Bubulum medicatius. Onillum dulcius & magis alit, stomacho minus vtile, quoniam est pinguius. Omne autem vernum aquatius æstiuo, & de nouellis: probatissimum verò quod in vngue hæret, nec defluit. Innocentius decoctum, præcipue cum calculis marinis. Alius maxime soluitur bubulo. Minus inflat quodcunque decoctum. Vfus lactis ad omnia intus exulcerata, maxime renes, vesicâ, interanea, fauces, pulmones: foris pruritû cutis, eruptiones pituitæ, post abstinentiam. Nam ut in Arcadia bubulum biberent phthisici, syntecticique & cachectæ, diximus in ratione herbarum. Sunt inter exempla, qui asinum bibendo liberati sint podagra chiragræue. Medici specie vnam ad didere lactis generibus, quod schistò appellauere. Id fit hoc modo: Fictili nouo feruet caprinum maxime, ramisque ficulneis recentibus miscetur, additis totidè cyathis mulsi, quot sint heminæ lactis. Cum feruet, ne circumfundatur, præstat cyathus argenteus cum frigida aqua demissus, ita ne quid fundatur: ablatum deinde igni refrigeratione diuiditur, & discedit serum à lacte. Quidam & ipsum serum iam multò potentissimum, decoquunt ad tertias partes, & sub dio refrigerant. Bibitur autem efficacissime heminis per interval-

^a Al. effundatur.

^b Al. post refrigerationem.

LIB
la singulis
ri. Datu
ticis, in le
bis. Infus
medicam
decoctum
sana hord
bubulum
dysenteric
dum: iter
phthisicis
bubrestis
bubulum
cutam, au
sicut asini
sulphur, &
in febr. G
ceratis vtil
vires reool
in febr. et
ris ante c
aut si in e
in arcanis
runt è ca
prodest ar
guntur et
additis dr
ne, Capri
diam tertia
poto sine al
rius capitis
neruorum
preterquam
siccibus, lipp
dysenteria,
saluberrimu

la singulis diebus quinis: melius à potu gustari. Datur comitialibus, melancholicis, paralyticis, in lepris, elephantiasi, articularibus morbis. Infunditur quoque lac contra rosiones à medicamentis factas. Et si vratur dysenteria, decoctum cum marinis lapillis, aut cum prifsana hordeacea. Item ad rosiones intestinorū, bubulum aut ouillum vtilius. Recens quoque dysentericis infunditur: ad colum autem crudum: item vulua, & contra serpentium ictus: phthysicis, cantharidum, aut salamandræ, aut bubrestis, aut pityocampes venenis. Priuatim bubulum his qui Colchicon biberint, aut cicutam, aut dorycnium, aut leporem marinū: sicut asinum contra gypsum, & cerusam, & sulphur, & argentum viuum: item duræ aluo in feбри. Gargarizatur quoque faucibus exherceratis vtilissimè. Et bibitur ab imbecillitate vires recolligentibus, quos atrophos vocant: in febrietiam quæ careat dolore capitis. Pueris ante cibum, lactis asini heminam dari, aut si in exitu cibi rosiones sentirent, antiqui in arcanis habuerunt: si hoc non esset, habuerunt è caprino. Bubuli serum orthopnoicis prodest ante cetera, addito nasturtio. Inunguntur etiam oculi, in lactis heminis sesamæ additis drachmis quatuor tritis in lippitudine. Caprino lienes sanantur, post bidui incediam tertia die edera pastis capris, per triduum potu sine alio cibo. Lactis vsus alias contrarius capitis doloribus, hepaticis, splenicis, neruorum vitio febres habentibus, vertigini, præterquam purgationis gratia, grauedini, tussibus, lippis. Suillum vtilissimum tenesmo, dysenteria, necnon phthysicis. Hoc & mulieri saluberrimum qui diserent, fuerunt. De gene-

*a Foris Plin.
nius in Graeco legitur de hoc pro Sp̄uor. i. solanum maritimum.*

^a inutile
res. *Diosc.*
^b Vetus ex
Diosc.

^c fluitat, id
butyrū est
oleosum
natura. Re-
liquum de
coquūt in
ollis, ibi
quod su-
pern. exē-
ptū addito
sale oxyga-
la appel-
lāt. Butyrū
quo minus
virus &c.
Dal.
digerere.
Mercet.

ribus caseorum diximus, cum de vberibus sin-
gulisque animalium membris diceremus. Sex-
tius eisdem effectus equino, quos bubulo, tra-
dit. Hunc vocant hippacen. Stomacho vriles,
qui non sint falsi, id est, recentes. Veteres al-
uum sistunt, corpusque minuunt, stomacho
^a vriliores: & in totum falsa minuunt corpus,
alunt mollia. Caseus recens cum melle, suggil-
lata emendat, ^b mollis aluum sistit. Sedat tor-
mina pastillis in vino austero decoctis, rur-
susque in patina rotis cum melle. Saproon vo-
cant, qui cum sale & sorbis siccis ē vino tritus
potusque medetur celiacis. Genitalium car-
bunculis caprinus tritus & impositus: item aci-
dus cum oxymelite. Maculis in balneo illi-
tus oleo interlinitur. Elacte fit & butyrum,
barbararum gentium laudatissimus cibus, &
qui diuites à plebe discernat. Plurimum ē bu-
bulo, & inde nomē: pinguissimum ex ouibus.
Fit & ex caprino, sed hyeme calefacto lacte, e-
state expresso tantum, crebro iactatu in lon-
gis vasis, angusto foramine spiritum accipien-
tibus sub ipso ore, aliās praeligato. Additur
paululum aquæ, vt acefcat. Quod est maximè
coactum, in summo ^c fluitat. id exemptum ad-
dito sale, oxygala appellant. Reliqua deco-
quunt in ollis: ibi quod supernat, butyrum
est, oleosum natura. Quo magis virus respicit,
hoc præstantius iudicatur. Pluribus compo-
sitionibus miscetur inueteratum. Natura eius
adstringere, mollire, replere, purgare. Oxyga-
la fit & alio modo, acido lacte addito in re-
cens quod velis acefcere, vtilissimum stoma-
cho. Effectus dicemus suis locis. Proxima in
communibus adipis laus est, sed maximè suil-
li, apud antiquos etiam religiosi. Certè nouæ
auptæ

nuptæ intrantes, etiam nū soleque habent potestates eo attingere. Inueteratur duobus modis, aut cum sale, aut syncerus: tanto vtilior, quanto sit vetustior. Axungiam etiam Greci appellauere eum in voluminibus suis. Neque est occulta virium causa, quoniam id animal herbarum radicibus vescitur. Itaque etiam fimo innumeri vsus. Quam obrem non de alia loquimur sue, multo efficaciorē fœmina, & quæ nō peperit. Multo verò præstantior in apris est. Vsus igitur axungię est ad mollienda, excofacienda, discutienda, purgandaque. Medicorū aliqui admisto anseris adipe, taurorūque seuo & œsypo, ad podagras vti iubent. Si verò permaneat dolor, cum cera, myrto, resina, pice. Syncera axungia medetur ambustis vel niue: pernionibus autem, eum hordei cinere & galla pari modo. Prodest & confricatis membris: itinerūque lassitudines & fatigationes leuat. Ad tussim veterem recens decoquitur quadrantis pondere in vini cyathis tribus addito melle. Vetus etiam phthisin in pilulis sumpta sanat, quæ sine sale inueterata est. Ommino enim non nisi ad ea quæ purgāda sint, aut quæ nō sint exulcerata, falsa petitur. Quiddam quadrantes axungię & mulsi in vini cyathis tribus decoquūt cōtra phthises, quintoque die pice liquidam in ovo sumi iubent, circūligatis lateribus, & pectoribus, & scapulis eorū qui phthisin sentiunt. Tantāque est vis, ut genibus etiā adalligata, redeat in os sapor, eamque expuere videantur. E sue quæ non peperit, aptissimē vtūtur ad cutem mulieres. Cōtra scabiē verò quicquid, admisto iumentorū seuo, pro parte tertia, & pice, paritēque subferuescatis. Syncera partus in abortum vergētes

nutrit: collyrij modo subdita. Cicatrices con-
colores facit cerussa admixta, vel argenti spu-
ma. Aut cum sulphure, vnguium scabritias e-
mendat. Me detur & capillo fluenti: & hulce-
ribus in capite mulierum cum gallæ parte
quarta: & infumata pilis oculorum. Datur &
phthibificis vnciatim, cum vini veteris hemina
decocta, donec tres vnciæ è toro residant. A-
liqui & mellis exiguum adiciunt. Panis illi-
niture cum calce, item furunculis duritiæ quæ
mammarum. Rupta & osculis, & spasmodica, &
luxata sanat. Clauos & rimas callique vitia,
cum ellebore testæ: quo genere proficit & ad
strumas. Pruritus & papulas in balneo per-
unctis tollit: aliisque etiamnum modo poda-
gricis prodest misto oleo vetere, contrito v-
nâ sarcophago lapide, & quinquefolio tuto in
vino, vel cum calce, vel cum cinere. Facit & pe-
culiare en plastrum lxxxv. pondo, centum seu
mæ argenteæ mistis, vtilissimum contra in-
flammationes hulcerum. Adipe verrino &
inungi putant vtile, quæque serpant, illinire
cum resina. Antiqui maximè axibus vehicu-
lorum perungendis, ad faciliorem circuma-
ctum rotarum utebantur: unde nomen: sic
quoque vtili medicina cum illa ferrugine ro-
tarum ad sedis vitia virilitatisque. Et per se a-
xungiam Medici antiqui maximè probabant
renibus detractam, & exemptis venis aqua cæ-
lesti fricabant crebrò, decoquebantque scitili
nouo sæpius, tum demum asseruantes. Con-
uenit salis magis emollire, excalfacere, discu-
tere, vtiliorémque esse vino lotâ. Massurius pal-
mâ lupino adipi dedisse antiquos tradit. Ideo
nouas nuptas illo perungere postes solitas, si
quid

L
quid ma
adipis, e
modis, e
ne exem
mox in p
poltea co
Mox affi
renibus
rò vetus
iubent: n
quesacer
démq; n
rus euan
leonumq
pinguia
Commun
mollitue
datissima
na & capi
centes lo
Dein liq
nuntur i
tem con
effectus
scindere
lium sub
medicame
præcipua
colore aur
recens præ
feruentem
ne Sole, a
equinum t
sacrorum equ
publicis sac
& sanguis e

quid mali medicamenti inferretur. Quæ ratio ad adipis, eadē in his quæ ruminant seui est, aliis modis, non minoris potentiz. Perficitur omne exemptis venis aqua marina vel salsa lotū, mox in pila tufum, aspersum marina. Crebrò postea coquitur, donec odor omnis aboleatur. Mox assiduo Sole ad candorem reducitur. A renibus autem omne laudatissimum est. Si verò vetus reuocetur ad curam, liquefieri prius iubent: mox frigida aqua lauari sæpius, dein si quefacere affuso vine quàm odoratissimo. Eodēmq; modo iterū ac sæpius coquūt, donec virus euanescat. Multi priuatim sic taurorum, leonūque, ac pantherarum, & camelorum pingua curari iubent. Vfus dicitur suis locis, Communis & ratio medullarum est. Omnes molliunt, explent, siccant, exalfaciunt. Laudatissima ceruina, mox vitulina, dein hircina & caprina. Curantur ante autumnum recentes lotæ, siccanturque in vmbra per cribrum. Dein liquatæ per lintea exprimuntur, ac reponuntur in fictili locis frigidis. Inter omnia autem communia animalium vel præstantissimi effectus fel est. Vis eius exalfacere, mordere, scindere, extrahere, discutere. Minorū animalium subtilius intelligitur, & ideo ad oculorū medicamenta vtilius existimatur. Taurino præcipua potentia, etiam in ære pellibūque colore aureo ducendis. Omne autem curatur recens præligato ore lino crasso, demissum in feruentem aquam semihora, mox siccatum sine Sole, atque in melle conditum. Damnatur equinum tantum inter venena, ideo Flamini sacrorū equum tangere non licet, cum Romæ publicis sacris equis etiam immoletur. Quin & sanguis eorum septicam vim habet. Item e-

quarum, præterquàm virginum erodit, emarginat hulcera. Taurinus quidem recens inter venena est, excepta Ægyra. Ibi enim sacerdos Terræ vaticinator, tauri sanguinē bibit prius quàm in specum descendat. Tantum potest sympathia illa, de qua loquimur, vt aliquādo religione aut loco fiat. Drusus Tribunus plebis traditur caprinum bibisse, cū pallore & inuidia veneni sibi dati insimulare Q. Cepionē inimicum vellet. Hircorum sanguinis tāta vis est, vt ferramentorum subtilitas non aliter acrius induretur, scabritia tollatur vehemētius, quàm lima. Non igitur & sanguis animalium inter communia dici potest, & ideo quisque suis dicitur effectibus. Digeremus enim in animalia singula vsus, plurimūq; contra serpētes. Exitio his esse ceruus nemo ignorat, vt si quæ sunt, extractas cauernis mandentes. Nec verò ipsi spirantēsq; tantū aduersantur, sed membratim quoque. Fugari eas nidore cornus si vratur, dictum est: at è summo gutture vstis ossibus, congregari dicuntur. Pelles eiusdem animalis substrata, securos præstant ab eo metu somnos. Coagulum quoque ex aceto potum ab ictu: & si omnino tractatum sit, eo die non ferit serpens. Testes quoq; eius inueterati, vel genitale matris, salutariter dantur in vino: itē ventres qui centipelliones vocantur. Fugiant & omnino dentem cerui habentes, aut medulla perunctos seu ovis cerui aut hinuli. Summis autem remediis præfertur hinulei coagulum, matris vtero execti, vt indicauimus. Sanguine quoque ceruino si vnā vrantur draconion & cunilago & anchusa lentisci ligno, cōtrahi serpentes dicunt. Dissipari deinde, si sanguine de tracto adiiciatur pyrethrum. Inuenio apud auctores

tore
muni
id tā
& ide
Medis

AP
Acu
rura p
sināq
pris d
dere;
cornu
cunt,
contra
ua tam
caprin
cum co
anima
equid
plior
mero
cis. D
qui si
rum i
placet
tum d
ictu,
Qui es
aluum
cim ill
rum pi
serpen
plagas
gulo le

tores Græcos animal ceruo minus, & pilo demuni simile, quod ophion vocatur. Sardiniam id tantum ferre solitam. Hoc interisse arbitror, & ideo medicinas ex eo omitto.

Medicine de apro, & capris, & equis feris, & remedia ex bestiis contra omnes morbos.

CAP. X.

APri quoque cerebrum contra eas laudatur cum sanguine. Iecur etiam inueteratum cura potum ex vino. Item adeps cum melle refinaque. Simili modo verrinum iecur, exemplis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere, vel cerebrum in vino potum. Caprarum cornu vel pilis accensis, fugari serpentes dicunt, cineremque eorum potum vel illitum contra ictus valere: item lactis haustus cum vna taminia, vel urina cum aceto scillite: caseum caprinum cum origano impositum, vel seuum cum cera. Millia præterea remediorum ex eo animali demonstrantur, sicut apparebit quod equidem miror, cum febris negetur carere. Amplior potentia feris eiusdem generis, quod numerosissimum esse diximus. Alia verò & hircis. Democritus etiamnum effectus eius auget, qui singularis natus sit. Fimo quoque caprarum in aceto decocto illini ictus serpentium placet, & recentis cinere in vino: atque in totum difficilius se recolligentes à serpentium ictu, in caprilibus optime conualescunt. Qui efficacius volunt mederi, occisa capra aluum dissectam cum fimo intus repperito statim illigant. Alij carnem recentem hædorum pilo suffunt, eodemque nidore fugant serpentes. Utuntur & pelle eorum recente ad plagas, carne & fimo equi in agro pastu, coagulo leporis ex aceto, contraque scorpionem &

murem araneum. Aiunt autem non ferri leporis coagulo perunctos. A scorpione percussis, simum capræ efficacius cum aceto decoctum auxiliatur: lardum iusque decocti potum his, qui buprestem hauserint. Quinetiâ si quis asino in aurem percussus à scorpione se dicat, transire malum protinus tradunt: venenaræque omnia accenso eius pulmone fugere. Et fimo vituli suffiri percussos à scorpione prodest. Canis rabidi morsu facta vulnera circuncidunt ad vias vsque partes quidam, carnemque vituli admovent, & ius ex eodem carnis decoctæ dât potui, aut axungiam cum calce rufam. Laudant hirci iecur, quo imposito, ne tentari quidem aquæ metu affirmant. Laudant & capræ simum ex vino illitum, aut mellemel: melis & cuculi, & hirundinis decoctum & potum. Ad reliquos bestiarum morsus caprinum caseum siccum cum origano imponunt, & bibi iubent: ad hominis morsus carnem bubulam coctam: efficacius vituli, si non ante quintum diem soluant. Veneficiis rostrum lupi resistere inueteratum aiunt, ob idque villarum portis præfigunt. Hoc idem præstare & pellis è ceruice solida existimatur: quippe tanta vis est animalis, præter ea quæ retulimus, ut vestigia eius calcata equis afferant torporum. His qui argentum viuû biberint, lardum remedio est. Asinino lacte potio venena restinguntur, peculiariter si hyoscyamum potum sit, aut viscum, aut cicuta, aut lepus marinus, aut opocarpathum: aut pharicon, aut doryanum, & si coagulum alicui nocuerit: nam id quoque venenum est in prima lactis coagulatione. Multos eius & alios vsus dicemus. Sed meminisse oportebit recenti vtendum, aut nò multo

multo postea tepefacto. Nullum enim celerius
 euanescebat. Ossa quoque asini contracta & de-
 cocta, contra leporis marini venenum dan-
 tur. Omnia eadem onagris efficaciora. De e-
 quiferis non scripserunt Græci, quoniam terre
 illæ non gignebant. Veruntamen fortiora o-
 mnia eadem, quàm in equis, intelligi debent.
 Lacte equino venena leporis marini & toxica
 expugnantur. Nec vros aut bisontes habue-
 runt Græci in experimentis, quanquam boue
 fero refertis Indiæ syluis: portione tamen ea-
 dem efficaciora omnia ex his credi par est. Sic
 quoque lacte bubulo cuncta venena expugna-
 ri tradunt, maximè suprà dicta, & si epheme-
 rum impactum sit, aut si cantharides datae,
 vomitione omnia egeri: sic & caprino iure
 cantharides. Contra ea verò quæ exulcera-
 tione enecant, seu vitulinum seu bubulum
 auxiliatur. Nam contra sanguifugas potas bu-
 tyrum remedio est, cum aceto ferro calefa-
 cto: quod & per se prodest contra venena.
 Nam si oleum non sit, vicem eius repræsen-
 tat. Multipedum morsus cum melle sanat. O-
 mni quoque iure poto venena suprà dicta ex-
 pugnari putant, priuim verò aconita & cicu-
 tas: itémque vitulino seuo. Caprinus caseus re-
 cens, his qui viscum biberint: lac verò contra
 cantharidas remedio est, & contra ephemerum
 potum cum taminia vva. Sanguis caprinus
 decoctus cum medulla contra toxica venena
 sumitur: hædinus contra reliqua. Coagulum
 hædi contra viscum & chamæleotem album,
 sanguinemque taurinum, contra quem & le-
 poris coagulum ex aceto. Contra pastinacam
 verò & omnium marinorum ictus vel morsus,
 coagulum leporis, vel hædi, vel agni, drach-

ma pondere ex vino. Leporis coagululum & contra venena additur antidotis. Papilio quoque lucernarum luminibus aduolans, inter mala medicamenta numeratur. Huic contrarium est iecur caprinum, sicut fel veneficiis ex mustela rustica factis.

De remediis ad morborum multa genera ex animalibus.

CAP. XI.

^a *Alij leg.*
increſcāt.

Hinc deinde reuertemur ad genera morborum. Capilli defluuia vrsinus adeps admisto ladano & adianto continer, alopeciasque emendat, & raritatem superciliorum cum fungis lucernarum, ac fuligine quæ est in rostris earum. Porrigini cum vino prodest. Ad hanc & cornus ceruini cinis è vino, vtrique non tardia animalium capillis^a inhærescant. Item fel caprinum cum creta Cimolia & aceto, sic vt paululum capilli inarescant: item fel hircinũ cum vrina tauri. Si verò vetus sit, etiam furfures adiecto sulphure emendat. Cinere genitralis asinini spissari capillum putant & e canitie vindicari, si rasis illinatur, plumbòque tritus cum oleo. Densari & asinini pulli cum vrina: admiscētque nardum fastidij gratia. Alopecias felle taurino cum Egyptio alumine repositis illinunt. Capitis hulcera manantia, vrina tauri efficaciter sanat: item hominis vetus, si cyclaminũ adiciatur & sulphur. Efficacius tamen & vitulinum fel: quo cum aceto calesfacto, & lendes tolluntur. Semen vitulinum cum sale tritum, capitis hulceribus vtilissimu. Laudatur & vulpium adeps, sed præcipuè fel, & finum cum sinapis pari modo illitum. Caprini cornus farina vel cinis, magisq; hircini, addito nitro & tamaricis semine, & butyro oleo-

oleoque, prius capite raso, mirè continent ita
 fluentem capillum. Sicut & canis cinere ex o-
 leo illito supercilia nigrescunt. Lacte caprino
 lentes tolli tradunt: sicut cum melle alope-
 cias expleri: item vngularum cinere cum pi-
 ce, fluentem capillum contineri. Leporinus ci-
 nis cum oleo myrteo, capitis dolores sedat: ite
 aqua pota, quæ è bouis aut asini potu relicta
 est, & si credimus, vulpis mascule genitale cir-
 cunligatum: cornus ceruini cinis illitus ex ace-
 to vel rosaceo, aut ex irino. Oculorū epipho-
 ras bubulo seuo cum oleo cocto illinunt.
 Ceruini cornus cinere scabrities eorum inun-
 gunt: mucrones autem ipsos efficaciores pu-
 tant. Lupi excrementis circunlini suffusiones
 prodest. Cinere eorum cum Attico melle in-
 ungi obscuritates: item felle vrsino. Epinyti-
 das, adipe aprugno cum rosaceo. Vngula asi-
 ninæ cinis inunctus suo lacte, cicatrices oculo-
 rum, & albugines tollit. Medulla bubula ex
 dextro crure priore trita cum fuligine, pilis &
 palpebrarum vitis angulorumque occurrit:
 calliblepharique modo fuligo in hoc vfu tem-
 peratur: optimè ellychnio papyraceo oleoque
 sesamino, fuligine in nouum vas pennis deter-
 sa. Efficacissimè tamen euulsos ibi pilos coër-
 cet. Felle tauri cum oui albo, collyria fiunt, a-
 quaque dissoluta inunguntur per quatriddu.
 Seuum vituli cum anseris, adipe & ocimi suc-
 co, genarum vitis aptissimum est. Eiusdem me-
 dullæ cum pari pondere ceræ & olei vel rosa-
 cei, addito ouo, duritiæ genarum illinuntur.
 Caseo molli caprino imposito ex aqua calida
 epiphore sedatur: si tumor sit, ex melle. Vtrūq;
 verò sero calido fouendum. Sicca lippitudo,
 lumbulis suum tostis atque contritis, & im-

positis tollitur. Capras negant lippire, quoniam ea quasdam herbas edant: item dorcades. Et ob id simum earum cera circumdatum noua Luna deuorare iubent, & quoniam noctu æque quoque cernant. Sanguine hircino sanari lusciosos putant: nyctalopas à Græcis dictos: capræ verò iocinere, in vino austero decocto. Quidam inassati iocineris sanie inungunt, aut felle capræ, carnesque eas vesci, & dum coquantur oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, iocinere in ollis decocto: quidam inassato. Fel quidem caprinum pluribus modis assunt: cum melle, contra caligines: cum veratri candidi tertia parte, contra glaucomata: cum vino, contra cicatrices, & albugines, & caligines, & pterygia, & argema: ad palpebras verò euulso prius pilo, cum succo oleris, ita vt inunctio inarescat. Contra ruptas tuni- culas, cum lacte mulieris. Ad omnia autem inueterata, fel efficacius putant. Nec abdicat simum ex melle illitum, epiphoris, contrâque dolores medullam: item pulmonē leporis. Sedat caliginem fel cum passo aut melle. Lupino quoque adipe, vel medulla suū, fricari oculos contra lippitudines præcipiunt. Nā vulpium linguā habentes in armilla, lippituros negat. Aurium doiori & vitis medetur vrina apri in vitro seruata: fel agri vel suis, vel bubulum, cum oleo cicino & rosaceo equis portionibus. Præcipue verò taurinum, cum porri succo tepidum, vel cum melle, si suppuret. Contrâque odorem grauem per se tepesactum in mallicorio. In ea parte rupta cum lacte mulierum efficaciter sanat. Quidam etiam in gravitate

aures

LI
aures sic
serpentis
qua calid
aurium,
excalifica
guatem
stillatur:
spuma, v
laceo. Se
butyrum
lonia v.
lum sube
tem: & al
bam gulle
dem. Et cu
factis priu
ea includi
seris adipe
misto cum
scrophæ ex
gat, cont
a naturis
tum. Alii
num cum
si sine rup
uitas sic au
vel hirci, v
purant hæ
dies vigin
leporis ter
peni in am
deps comp
seui. addun
butyrum il
decocti succ
sunt & vulp

aures sic perluendas putant. Alij cum senectâ serpentium & aceto includunt lanas, ante aqua calida collutas. Aut si maior sit grauitas aurium, fel cum myrrha & ruta in malicorio excofactum infundunt: lardum quoque pingue item finum asini recens cum rosaceo instillatur: omniâque ea tepescita. Vtilior equi spuma, vel equini simi recentis cinis cum rosaceo. Seuum bubulum cum adipe anserino, butyrum recens. Vrina capri vel tauri, vel sulonia vtus calefacta, vapore per lagenæ collum subeunte. Admiserunt & aceti tertiam partem: & aliquid vrinæ vituli, qui nondum herbam gustauerit. Fimum etiam misto felle eiusdem. Et cutem, quam relinquit angues, excofactis prius auribus. Lana autem medicamina ea includuntur. Prodest & seuum vituli cū anseris adipe, & ocimi succo: eiusdē medulla admisto cumino trito infusa. Virus verrinum ē scrophæ exceptum prius quā terram attingat, contra dolores. Auribus fractis glutinum à naturis vitulorum factum, & in aqua liquidum. Aliis vitulis adeps vulpium. Item fel caprinum cum rosaceo tepido, aut priori succo: aut si sinis rupta ibi aliqua, ē lacte mulieris. Si gr^a suppurata ibi Dat. vel hirci, vel si pus sit. In quocunque autē videntur hæc efficaciora in cornu caprino per dies viginti infumata. Laudant & coagulum leporis tertia denarij parte, dimidiâque sagapeni in ammoneo vino. Parotidas vrinus adeps comprimit, pari pondere cera & taurini seui. addunt quidam hypocisthidem: & per se butyrum illitum, si prius foueantur fœnigræci decocti succo. Efficacius cum strichao. Pro sunt & vulpium testes, & aurinus sanguis ari

dus tritus. Vrina capræ calefacta instillata au-
 ribus: simumque eiusdem cum axugia illitum.
 Dentes mobiles confirmat ceruini cornus ci-
 nis, dolorésque eorum mitigat, siue infricetur
 siue colluantur. Quidam efficaciorē ad om-
 nes eosdem vsus crudi cornus farinam arbitra-
 tur. Dentificia vtroque modo fiunt. Magnum
 remedium est & in luporum capitis cinere.
 Certumque est in excrementis eorum plerun-
 que inueniri ossa. Hæc ad alligata eundem effe-
 ctum habent. Item leporina coagula per aurē
 infusa contra dolores: & capitis eorum cinis
 dentificium est. Adiectione quoque nardo mulcet gra-
 ueolentiam oris. Aliqui murinorum capitū ci-
 nerē miscuisse malunt. Reperitur in latere le-
 poris acui os simile, hoc scarificati dentes in
 dolore suadent. Talus bubulus accensus, eos
 qui labāt cum dolore, ad motus cōfirmat. Eius-
 dem cinis cum myrrha, dentificium est. Ossa
 quoque ex ungulis suum robusta, eundem
 vsum præbent: item ossa ex acetabulis perna-
 rum, circa quæ coxendices vertuntur. Iisdem
 sanari, demissis in fauces, iumentorum vermi-
 nationes notum est: sed & combustis dentes
 confirmari. Asinino quoque lacte percussu ve-
 xatos aut dentium eiusdem cinere: lichene itē
 equi cum oleo infuso per aurē. Est autem hoc
 non hippomanes, quod alioqui noxium omit-
 to, sed in equorum genibus, ac super ungulas.
 Præterea in corde equorum inuenitur os, den-
 tibus caninis maxime simile: hoc scarificari do-
 lorem, aut exempto dente emortui equi ma-
 xillis ad numerum eius qui doleat, demon-
 strant. Equarum virus à coitu in ellychniis ac-
 censum Anaxilaus prodidit, equinorum capi-
 tum visus repræsentare monstrificæ: similiter

L
 ex asini
 vires
 equa
 O
 biem co
 glutin
 mor pau
 anur vi
 Punici d
 collui d
 recentiu
 ferē vill
 dem dicit

Ad fa

C
 Vren
 cand
 Notumq
 Sivo num
 nis princ
 folio tes
 eam cor
 butyro
 la. Syn
 imposita
 membran
 videatur
 desideria
 quadragin
 soluat
 lincol
 stare. Fi
 non croco
 gida & an
 decolorem
 oleo & g

ex asinis. Nam hippomanes tanta in veneficio vires habet, ut iassusum gris misturę in effigie equę Olympiæ, ad motos mares equos ad rabiem coitus agat. Medetur dentibus & fabrile glutinum, in aqua decoctum illitumque, & mox paulò detractum, ita ut confestim colluantur vino, in quo decocti sunt cortices mali Punici dulcis. Efficax habetur & caprino lacte collui dentes, vel felle taurino. Talorum caprę recentium cinis dentifricio placet, & omnium ferè villaticarum quadrupedum, ne sapius eadem dicantur.

Ad faciei vitia, cernicũ & pectoris morbos.

CAP. XII.

Cutem in facie erugari & tenerescere: & candorem custodire lacte asinino putant. Notumque est quasdam quotidie D. custodito numero fouere. Poppæa hoc Neronis principis instituit, balinearum quoque sic folio temperato, asinarum gregibus ob hoc eam comitantibus. Impetus pituitę in facie, butyro illita tolluntur: efficacius cum cerussa. Syncero verò vitia quę serpunt, insuper imposita farina hordeacea. Hucera in facie membrana è partu bouis madida. Friuolum videatur, non tamen omittendum, propter desideria mulierum: Talum candidi iuuenti, ^a mulierũ, quadraginta diebus noctibusque, donec retalum cancellatur in liquorem decoctum & illitum didi iumẽ linteolo, cãdorem cutisque erugationem præti. *Dal.* stare. Fimo taurino malas rubescere aiunt, non crocodileam illini melius, sed foueri frigida & antè & postea iubent. Aestates, & quę decolorem faciunt cutem, fimum vituli cum oleo & gummi manu subactum emendat

Hulcera oris ac rimas, seuum vituli vel bouis cum adipe anseris, & ocimi succo. Est & alia mistura seuo vituli cum medulla cerui, & albę spinę folijs vnā tritis. Idem præstat & medulla cum resina, vel si vaccina sit iusque è carne vaccina. Lichenas oris præstantissimè vincit glutinum factum è genitalibus vitulorum, liquatum aceto cum sulphure viuo, ramo ficulneo permistum, ita vt bis die recens illinatur. Item lepras ex melle & aceto decoctum, quas & iecur hirci calidum illitum tollit: sicut elephantiasin fel caprinum: etiamnum lepras ac furfures, tauri, vel addito nitro. Vrina asini circa Canis ortum, maculas in facie: fel veriusque per sese aqua infractum, enitatisque solibus ac ventis post detractam cutem. Similis effectus in taurino seuo vitulinòve felle, cum semine cunila ac cinere à cornu ceruino, si Canicula exoriente comburatur. Asinino seuo cicatricibus ac licheni leprisque maximè color redditur. Hirci fel & lētignes tollit, admisto caseo ac viuo sulphure spongiaque cinere, vt mel- lis sit crassitudo. Aliqui inueterato felle vti maluerunt, mistis calidis furfuribus pondere oboli vnius, quaruorque mellis, prius defricatis maculis. Efficax eiusdem & seuum cum melanthio, & sulphure, & iride. Laborum fissuris cum adipe anserino, ac medulla ceruina resinaque & calce. Inuenio apud autores, his qui lentiginem habeant, negari Magicę sacrificio sum vsum. Lactē bubulo aut caprino tōsillę & arteriz exulcerata leuantur. Gargarizatur tepidum, vt est expressum aut calefactum, Caprinum vtilius, cum malua decoctum & sale exiguo. Lingue exulcerationi & arteriarum prodest ius omasi gargarizatum: consillis autem priuati

natim
linque
melle
cerāque
quid fa
mo per
Strum
pidum
in linte
Discuti
aqua ill
cinis ex
to. Ite
ex aceto
& sapon
pillis, ex
prino, d
que apu
fœminis
vino p
& stron
xibile
capre
lirum
malis c
taurinu
iciunt
nium. T
v. sinu
bubuli
riduo
nus cur
ex mell
ad id su
expone
poria ter

natim renes vulpium aridi, cum melle triti illique: angina fel taurinum vel caprinum cum melle. Iecur melis ex aqua oris gravitate, huceraque butyrum emendat. Spinam aliudve quid faucibus adherens, felis extrinsecus fumo perfricatis, aut reddi aut delabi tradunt. Strumas discutis fel aprinum, vel bubulum tepidum illitum. Nam coagulum leporis è vino in linteolo ex hucera tis duntaxat imponitur. Discutit & vngule asini vel equi cinis ex oleo aqua illitus, & vrina calefacta: & bouis vngule cinis ex aqua: simum quoque feruens ex aceto. Item seuum caprinum cum calce, aut simum ex aceto decoctum, testésque vulpini. Prodest & sipo: Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis, ex seuo & cinere. Optimus fagino & caprino, duobus modis, spissus ac liquidus: vterque apud Germanos maiore in usu viris, quam feminis. Cervicem dolores butyro aut adipe vrisino perfricatur: rigores bubulo seuo: quod & strumis prodest cum oleo. ^a Dolorem inflexibilem (opisthotonon vocant) leuat vrina capræ auribus infusa, aut simum cum bulbis illitum: vngues contusos fel cuiuscunque animalis circumligatum: pterygia digitorum fel taurinum aqua calida dissolutum. Quidam adiciunt sulphur & alumen, pari pondere omnium. Tussim iecur lopi ex vino tepido sanat: v. sinumque fel admisto melle, aut ex cornu bubuli summis partibus cinis: vel salua equi, triduo potu eam mori tradunt: pulmo cervinus cum gula sua arefactus in fumo, dein tusus ex melle quotidiano ecligmate. Efficacior est ad id bubulo ceruorum generis. Sanguinem expuentes: cervini coruus cinis: coagulum leporis tertia parte denarij cum terra Samia &

^a Rigore.
Vet. & Gal.

vino myrteo potum sanat. Eiusdem fimi cinis in vino vesperi potus nocturnas tussis: pili quoque leporis suffiri, ex trahunt pulmonibus difficiles excreationes. Purulentas autem ex-
hulcerationes pectoris pulmonisque, & à pul-
mone graueolentiam halitus, butyrum effica-
cissimè iuuat, cum pari modo melli Attici
decoctum, donec rufescat, & matutinis sumptum
ad mensuram ligulæ. Quidam pro melle,
laricis resinam addere maluerunt. Si sanguis re-
iciatur, efficacem tradunt bubulum sanguinè,
modicè & cum aceto sumptum: nam de tauri-
no credere, temerarium est. Sed glutinum tau-
rium tribus obolis cum calida aqua bibitur
in vetere sanguis excreatione.

Ad stomachi & lumborum dolores, & renū vitia.

CAP. XIII.

Stomachum exulceratum lactis asinini
potus reficit: item bubuli. Rosiones eius ca-
ro bubula admisto aceto & vino cocta. Rheu-
marismos cornus ceruini cinis. Sanguinis
excreationes hœdinus sanguis recens, ad cya-
thos ternos cum aceto acri pari modo fer-
uens potus: coagulum tertia parte ex aceto
potum. Iocineris dolores, lupi iecur aridum
ex mulso: asininum iecur aridum eum pe-
troselinæ partibus duabus, ac nucibus tribus,
ac melle tritum, & in cibo sumptum: sanguis
hircinus cibo aptatus. Suspiriosis ante omnia
efficax est potus equiferorum sanguinis. Pro-
ximè lactis asinini tepidi cum bulbis decocti,
ita vt serum ex eo bibatur, addito in tres he-
minas cyato nasturtij albi, persusi aqua, de-
inde melle diluti iecur quoque vulpinum, aut
pulmo in vino nigro, aut fel vrsinum in aqua.
taxat meatus spirandi. Lumborum dolores
&

& quæcunque alia mollire opus sit vrsino a-
 dipe perficere conuenit cinerem aprini aut
 fuilli fimi inueterati, aspergi portione vini. Af-
 ferunt & Magi sua commenta. Primum om-
 nium rabiem hircorū, si mulceatur barba, mi-
 tigari: eadem præcisa, non abire eos in alienū
 gregem. Huic admiscet fimum caprinum, &
 subito linteolo vncto caua manu, quantum
 pati possit, feruens, sustineri iubent: ita ut si læ-
 ua pars doleat, hæc medicina in dextra manu
 fiat, aut è contrario. Fimum quoque ad eū v-
 sum acus græci punctis tolli iubent. Modus cu-
 rationis est, donec vapor ad lumbos sentiat
 peruenire. Postea verò manum porro tuso illi
 nunt, item lumbos ipso fimo cum melle, sua-
 dentque in eodem dolore & testes leporis de-
 uorare. Ischiadicis fimum bubulum imponūt,
 calefactum in foliis cinere feruenti. In renū-
 que dolore leporis renes crudos deuorari iu-
 bent, aut certè coctos, ita ne dente contingan-
 tur. Ventris quidem dolore tentari negant ta-
 lum leporis habentes. Lienem sedat fel apri vel
 suis potum, vel ceruini cornus cinis in aceto.
 Efficacissimè tamen inueteratus lien asini, ita
 ut in triduo sentiat utilitas. Asinini pulli fi-
 mum, quod primum edidit (polean vocant
 Syri) datur in aceto mulso. Datur & equi lin-
 gua inueterata ex vino præsentaneo medica-
 mento, ut didicisse se ex barbaris Cæcilius Bion
 tradidit. Et lien bubulus simili modo. Recens
 autem assus vel elixus, in cibo. In vesica quo-
 que bouis alij capita xx. tusa cum aceri sex-
 tario imponuntur ad lienis dolorem. Eadem
 ex causa emi lienem vituli, quanti indicatus
 sit, iubent Magi, nulla præij contratione: quo-
 niam hoc quoque religiosè pertineat: dici-

sumque per longitudinem annecti tunica v-
trinque, & induentem pati decidere ad pe-
des dein collectum in umbra arefacere. Cum
hoc fiat, simul residere lienem agri vitia-
tum, liberarique eum morbo dicitur. Pro-
dest & pulmo vulpium cinere siccat, atque
in aqua potus. Item hædorum lien impo-
situs.

Ad aluum sistendam, celiacos, dysentericos, in-
flationes alui, rupta, censemen, & tinea,
& colum. CAP. XIII.

Aluum sistit feruinus sanguis: item cornus
cinis: iecur aprinum ex vino potum citra
salem, recensque: item assum suillum, vel
hircinum decoctum in vini hemina. Coagu-
lum leporis in vino ciceris magnitudine: aut
si febris sit ex aqua. Aliqui & gallam adii-
ciunt, alij per se leporis sanguine contenti
sunt lacte cocto. Equini fimi cinis in aqua po-
tus. Taurini cornus veteris ex parte ima ci-
nis, inspersus potioni aquæ. Sanguis hircinus
in carbone decoctus. Corium caprinum cum
suo pilo decoctum, succo epoto. Coagulum
aqui: & sanguis caprinus, vel medulla, vel ie-
cur aluum soluit. Fel lupi cum elaterio um-
billico illigatum. Vel lactis equini potus: i-
tem caprini cum sale & melle. Capræ fel cum
cyclamini succo & aluminis mod co. Ali-
qui & nitrum & aquam adiecisse malunt. Fel
tauri cum absinthio tritum ac subditum pastil-
lo. Butyrum largius sumptum celiacis & dy-
sentericis medetur, & iecur vaccinum. Cornus
ceruini cinis, tribus digitis captus in potionem
aquæ. Coagulum leporis subactum in pane:
si verò sanguinem^a detrahunt, in polenta. A-
prini vel suilli vel leporini fimi cinis, insper-
sus

^a detrudū
Dul.

LIB
sus por
garite
dysente
vulior,
mi cinis
supra di
pacen ve
vel fimi
farina,
cocti po
præcipi
ni ciner
& cucu
seus rec
vitium.
resina re
decocta
num, au
tur cum
beti pos
caprinu
sint &
nibus s
to è vin
Cautior
deacea,
nes epi
sudent
liacis &
this vini
medulla
liacis su
no auster
myrteo
quint à
addita ru

fus potioni tepidæ vini. Vetuli quoque ius vul-
 gariter datum, inter auxilia cœliacorum &
 dysentericorum tradunt. Lactis asinini potus
 utilior, addito melle. Nec minùs efficax fi-
 mi cinis ex vino, vtrique vitio. Item polea
 suprâ dicta. Equi coagulum, quod aliqui hip-
 pacen vocant, etiam si sanguinem detrahant:
 vel fimi cinis dentiumque eiusdem tusorum
 farina, salutaris dicitur: & bubuli lactis de-
 cocti potus. Dysentericis addimellis exiguum
 præcipiunt: & si tormina sint, cornus cerui-
 ni cinerem, aut fel taurinum cumiño mistum,
 & cucurbitæ carnes umbilico imponere. Ca-
 seus recens vaccinus immittitur ad vtrunque
 vitium. Item butyrum heminis quatuor, cum
 resina terebinthina sextante, aut cum malua
 decocta, aut rosaceo. Datur & seuum vituli-
 num, aut bubulum. Item medullæ excoquun-
 tur cum farina & cera exiguoque oleo, vt for-
 beri possint. Medulla & in pane subigitur. Lac
 caprinum ad dimidias partes decoctum. Si
 sint & tormina, additur protropum. Tormi-
 nibus satis esse remediū in leporis coagulo po-
 to è vino tepido, vel semel, arbitrantur aliqui.
 Cautiores, & sanguine caprino cū farina hor-
 deacea, & resina, ventrem illinunt. Ad om-
 nes epiphoras ventris illini caseum mollem
 suadent: vererem autem in farina tritum, cœ-
 liacis & dysentericis dari, cyatho casei in cy-
 this vini tribus. Sanguis caprinus decoctus cum
 medulla dysentericis. Iecur assum capræ, cœ-
 liacis subuenit, magisque etiam hirci, in vi-
 no austero decoctum potumque, vel ex oleo
 myrteo umbilico impositum. Quidam deco-
 quunt à tribus sextariis aquæ ad heminam,
 addita ruta. Vtuntur & liene asso capræ hur-

cive, & seuo hirci in pane qui cinere coctus sit: capra à renibus maximè, vt per se hauriatur protinusque modicè frigidam sorberi iubent. Aliqui & in aqua decoctum suum admista polenta, & cumino, & anetho, acetòque. Illinunt & ventrem cœliacis, fimo cum melle decocto. Vtuntur ad vtrunque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite, magnitudine fabæ potò: & sanguine eiusdem in cibum formato quem sanguiculum vocant. Infundunt dysentericis & glutinum taurinum, aqua calida resolutum. Inflationes autem discutit vitulinū fimum in vino decoctum. Intestinorum vitiis magnoperè prodest coagulum seruorum, decoctū cum lente betàque, atque ita in cibo sumptum. Leporis pilorum cinis cum melle decoctus. Lactis caprini potus decoctus cum malua exiguo sale addito. Et si coagulum addatur, maioribus emolumentis fiat. Eadem vis est & in seuo caprino in sorbitione aliqua, vt protinus hauriatur, frigida aqua. Item feminum hœdi cinis rupta intestina sarcire mirè traditur. Fimum leporis cum melle decoctum: & quotidie fabæ magnitudine sumptum, ita vt deploratos sanauerint. Laudat & caprini capitis cum suis pilis decocti succum. Tenesmos, id est, crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur potò lacte asinino: item bubulo. Tinearum genera pellit ceruini cornus cinis potus. Quæ in excrementis lupi diximus inueniri ossa, si terram non attigerint, collo medentur ad alligata brachio. Polea quoque suprâ dicta magnoperè prodest in sapa decocta. Item suilli fimi farina addito cumino in aqua rutæ decoctæ. Cornus ceruini teneri cinis, cochleis. Africanis cum testa sua tussis mistus, in vini potione.

Ad

V
tur
pta: effica
que. Vesi
liere fecer
bus eorum
candidi
atque p
apro tar
ga non
tur. Exo
terati, in
suis artic
ius facit
triticque,
tur. Calcu
no aut m
la equi
mum d
strum.
dorum d
languisq
telerpun
mè iunip
finar: fin
Ægyptio
subactum
fira: car
seum cu
dum, vel
co: vel si
cum melle
butyrum.

*Ad vesicæ cruciatus & calculos: de genitalium
& sedis vitiis, & inguinum remediis.*

CAP. XV.

Vesicæ calculorumque cruciatibus auxilia-
tur vrina apri, & ipsa vesicæ pro cibo sum-
pta: Efficacius, si prius fumo maceretur vtrum-
que. Vesicam elixam mandi oportet, & à mu-
liere scemina suis. Inveniuntur & in iocineri-
bus eorum lapilli, aut duritie lapillis similes,
candidi, sicuti in vulgari sue: quibus contritis
atque potis in vino, pelli calculos aiunt. Ipse
apro tam grauis sua vrina est, vt nisi egesta fu-
gæ non sufficiat, ac velut deuinctus opprima-
tur. Exuri illa tradunt eos. Leporis renes inue-
terati, in vino poti, calculos pellunt. In perna
suis articulos esse diximus, quorum decoctum
ius facit vrinæ vtile. Asinini renes inueterati
tritique, & in vino mero dati, vesicæ meden-
tur. Calculos expellunt lichenes equiaï ex vi-
no aut mulso poti diebus xl. Prodest & vngu-
læ equinæ cinis, in vino, aut aqua. Item fi-
mum caprarum in mulso, efficacius sylue-
strium. Pili quoque caprini cinis. Veren-
dorum carbunculis, cerebrum apri vel suis,
sanguisque. Vitia verò, quæ in eadem par-
te serpunt, iecur eorum combustum, maxi-
mæ iuniperi ligno cum charta & arthenico
sanat: simi cinis: fel bubulum cum alumine
Ægyptio ac muria ad crassitudinem mellis
subactum: insuper beta ex vino cocta im-
posita: caro quoque. Manantia verò hūlcera,
seuum cum medulla vituli in vino deco-
ctum, vel caprinum cum melle rubique suc-
co: vel si serpant, finum etiam prodesse
cum melle dicunt aut cum acero, & per se
butyrum. Testium tumor cū seuo vituli, addi-

to nitro cohibetur: vel fimo eiusdem ex aceto decocto. Vrinæ incontinentiam cohibet vesica aprina, si assa mandatur. Ungulatum apri vel suis cinis potioni inspersus. Vesica fœminæ suis combusta ac pota. Item hœdi, vel pulmo: Cerebrum leporis in vino: Eiusdem testiculi tostii, vel coagulum cum anserino adipe in polenta: Renes asinini in mero triti potique. Magi verrini genitalis cinere potio ex vino dulci demonstrant vrinam facere in canis cubili, ac verba adicere, ne ipse vrinam faciat, ut canis, in suo cubili. Rursus ciet vrinam vesica suis, si terram non attigerit, imposita pubi. Sedis vitiis præclarè prodest fel vrsinum cum adipe. Quidam adiciunt spumam argenti ac thus. Prodest & butyrum cum adipe anserino ac rosaceo. Modum ipsæ res statuunt, ut sint illitu faciles. Præclarè medetur & taurinum fel, in linteolis conceptis: rimasque perducit ad cicatricem, Inflationibus in ea parte, seuum vituli maxime ab inguinibus cum ruta: cæteris vitiis medetur sanguis caprinus cum polenta. Item fel caprinum condylomatis per se. Item fel lupinum ex vino. Panos & apostemata in quacunque parte, sanguis vrsinus discutit: item taurinus aridus tritus. Præcipuum tamen remedium traditur in calculo onagri: quem dicitur cum interficiatur reddere vrina, liquidiores initio, sed in terra spissantem se. Hic adalligatus femini, omnes impetus discutit, omnisque suppuratione liberat. Est autem rarus inuentu, nec ex omni onagro, sed celebri remedio. Prodest & vrina asini cum melanthio. Et ungula equinæ cinis cum oleo & aqua illitus. Sanguis equi, præcipuè admiscerij: & sanguis bubulus:

item

Item fel
calida in
melle: v
in aqua
le decocto
rina suum
urique ed
omnes in
nibusque
ausa in
tres, to
Ad pod
m

Poda
que
quidam
num præ
croco fir
perdictio
bouis fi
vituli,
mum,
decocto
lupinum
seum h
snoapis t
xungia. C
pedum e
Articul
esse, &
quidam
so, si qui
sinus ad
efficaciu
dentium

Item fel. Caro quoque eosdem effectus habet calida imposita : & vngula cinis ex aqua aut melle : vrina caprarum , hircorumque carnes in aqua decocta : aut fimum ex his cum melle decoctum : fel vrsinum siue verrinum : vrina suum in sana imposita. Femina atteri adurisque equitatu notum est. Vtilissimum est ad omnes inde causas, spumam equi ex ore inguinibusque illinire. Inguina & ex huiusmodi causa intumescunt. Remedio sunt equi setæ tres, totidem nodis alligatæ intra huiusmodi.

Ad podagram, ad morbum comitalem, ad sideratos, morbumque regium, ossaque fracta, remedia. CAP. XVI.

Podagris medetur vrsinus adeps, taurinumque secum pari pondere & ceræ. Addunt quidam hypocisthida & gallam. Alij hircinum præferunt seuum cum fimo capræ, & croco sinapive, vel caulibus edera tritis ac perdicio vel flore cucumeris sylvestris. Item bouis fimum cum aceti face. Magnificant & vituli, qui nondum herbam gustauerit, fimum, aut per se sanguinem tauri : vulpent decoctam viuum, donec ossa tantum restent. Lupumve viuum oleo cerati modo incoctum : seuum hircinum, cum helixines parte aqua, sinapis tertia : fimi caprini cinerem cum a-xungia. Quin & ischiadicos vri sub pollicibus pedum eo fimo feruente, vtilissimè tradunt. Articulisque vitii fel vrsinum vtilissimè esse, & leporis pedes adalligatos. Podagras quidam mitigare pede leporis viuensis abscisso, si quis secum assiduè habeat. Perniones vrsinus adeps, rimasque pedum omnes sarcire efficacius alumine addito, seuum caprinum : dentium equi farina : aprinum vel suillum

fel cum adipe pulmo impositus: & subtriti
sint contusive offensione, si verò adusti fri-
gore, leporini pili cinis. Eiusdem pulmo con-
tusis dissectus, aut pulmonis cinis. Sole a-
dusta, seuo asinino aptissime curantur: item
bubulo cum rosaceo. Clauos & rimas calli-
que vicia, finum, apri vel suis recens illitum
ac tertio die solum sanat: talorum cinis,
pulmo aprinus, aut suillus, aut ceruinus. At-
tritus calceamentorum, vrina asini cum lu-
to suo illita. Clauos seuum bubulum cum
thuris polline. Perniones verò corium com-
bustum: melius ex vetere calceamento. In-
iurias è calceatu, ex oleo corij caprini cinis.
Varicum dolores sedat fimi vitulini cinis, cū
lilij bulbis decoctus, addito melle modico i-
témque omnia inflammata & suppuraciones
minantia. Eadem res & podagricis prodest,
& articulariis morbis, è maribus præcipue
vitulis. Articulorum attritis, fel aprorum
vel suum, linteo calefacto impositum: vituli-
que qui nondum herbam gustauerit, finum:
item caprinum cum melle in aceto decoctum.
Vngues scabros seuum vituli emendat: item
caprinum admista sandaracha. Verrucas ve-
rò aufert vitulini fimi cinis ex aceto: asini v-
rina lutum. Comitiali morbo testes vrsinos
edisse prodest, vel aprinos bibisse ex lacte e-
quino, aut ex aqua: item aprinam vrinam
ex aceto mulso: efficacius, quæ inauerit in
vesica sua. Dantur & suum testiculi inueterati
tritique in suis lacte, præcedente vini absti-
nentia, & sequente continuis diebus. Dan-
tur & leporis sale custoditi pulmones, cum
thuris tertia parte, in vino albo, per dies xx.
Item coagula eiusdem. Asini cerebrum ex a-
qua

qua mu-
muncit
cochleu-
stes sale
rum ma-
partus ea-
olfa&ta
fir. Sunt
cum pan-
præcipia
to dilut
rinam e-
eademq
Comitia
chénque
carnes ca-
lunt Ma-
pari pon-
recondit
verò sub-
prehend
dor. Sid-
sto peru-
bo corn-
li ex vi-
primum
dine è vi-
dem & e-
Fractis of-
cinis vel
cunligat
quidem
mum ex
Febres ar-
quidem
deut, ocul

qua mulla, infumatum prius in foliis, semuncia per dies: vel vngulatum eius cinis cochlearibus binis toto mense potus. Item testes sale asseruati, & aspersi portioni, in asinarum maxime lacte, vel ex aqua. Membrana partus earum, præcipue si marem pepererint, olfactata accedente morbo comitialium resistit. Sunt qui è mare nigroque cor edendum cum pane sub dio prima aut secunda Luna præcipiant. Alij carnẽ, aliqui sanguinem acetato dilutum per dies xl. bibendum. Quidam vrinam equi aquæ ferrariæ ex officinis miscet. eademque portione & lymphaticis medentur. Comitialibus datur & lactis equini potus lichẽnque in aceto mullo bibendus. Dantur & carnes caprinx in rogo hominis tostæ, vt volunt Magi. Scuum earum cum felle taurino paripondere decoctum & in folliculo fellis reconditum, ita ne terram attingat, potum verò sub limine ex aqua. Morbum ipsum comprehendit caprini cornus vel ceruini vsti nidor. Sideratis vrina pulli asinini nardo admixto perunctione prodesse dicitur. Regio morbo cornus ceruini cinis: sanguis asinini pulli ex vino. Item simum asini pulli, quod primum edidit à partu datum fabæ magnitudine è vino medetur intra diem tertium. Eadem & ex equino pilo similiterque vis est. Fractis ossibus præstantaneus maxillarum apri cinis vel suis. Item lardum elixum atque circumligatum mira celeritate solidat. Costis quidem fractis laudatur vnice caprinum simum ex vino vetere, aperit, extrahit, persanat. Febres arcet ceruorum caro vt diximus. Eas quidem quæ certo dierum numero redeunt, oculus lupi dexter salus adalligatusque,

si credimus Magis. Et genus febrium, quod amphemerion vocant. Hoc liberari tradunt, si quis è venâ auris asini tres guttas sanguinis in duabus heminis aquæ hauserit. Quartanis Magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari iubent, & ne recidant, non remoueri septeno circuitu. Quis hoc, quæso inuenire potuit? quæve est ista mistura? cur digitus potissimum bubonis electus est? Modestiores iecur felis decr. scente Luna occisa inueteratum sale, ex vino bibendum ante accessiones quartanæ dixerunt. Idem Magi fimi bubuli cinere consperso puerorum vrina illinunt digitos pedum, manibûsque leporis cor adalligant. Coagulum ante accessionem propinant. Datur & caseus caprinus recens cum melle diligenter sero expresso.

Ad melancholicos, lethargicos, hydropicos: ad ignem sacrum, & ad dolores neruorum remedia.

CAP. XVII.

MELANCHOLICIS fimum vituli in vino decoctum remedio est. Lethargicos excitat asinilichen, naribus illitus ex aceto: caprini cornus nidor aut pilorum: iecur aprinum. Itaque & veterosis datur. Phthisicis medetur, iecur lupi ex vino macri sui foeminae herbis pasta lardum, carnes asininae ex iure sumptæ. Hoc genere maximè in Achaia, curant id malum. Fimi quoque aridi sed pabulo viridi pasto boue, fumum harundine haustum prodesse tradunt. Bubuli quoque cornus mucronè exustum, duorum cochleariorum mensura, addito melle, pilulis deuoratis. Capra seuo in pulte ex alica & phthisia & tussim sanari, vel recentium mul

fo liquefacto, ita vt vncia in cyathum addatur, rutæque ramo permisceatur, nō pauci tradunt. Rupicapra seu cyatho, & lactis pari mēfura, deploratum phthificum conualuisse certus auctor affirmat. Sunt & qui suum fimi cinerem profuisse scripserint in passo: & cerui pulmonem, maxime subulonis: siccatum in fumo, tritumque in vino. Hydropicis auxiliatur vrina vesicæ apri paulatim data in potus: efficacius quæ inauerit cum vesica sua. Fimi ceruini, maxime subulonis, sed & bubuli, de armentinis loquor (quod bolbiron vocāt) cinis cochleariorum trium in mulsi hemina, bouis fœminæ in mulieribus, & ex altero sexu in viris: quod veluti mysterium occultarunt Magi: Fimum vituli masculi illitum: Fimi vituli cinis cum semine staphylini, æqua portione ex vino: Sanguis caprinus cum medulla. Efficaciorē putant hircorum, utique si lentisco pascantur. Igni sacro vrsinus adeps illinitur, maxime qui est ad renes: vitulinū fimum recens, vel bubulum: caseus caprinus siccus cum porro: ramenta pellis ceruinæ deiecta pumice, ex aceto trita. Rubori cum prurigne, equi spuma aut vngulæ cinis. Eruptionibus picuæ, asinini fimi cinis cum butyro. Papulis nigris, caseus caprinus siccus ex melle & aceto in balineis, oleo remoto. Pustulis suilli fimi cinis aqua illitus, vel cornus ceruini cinis. Luxatis recens fimum aprinum vel suillum: item vitulinum: verris spuma recens cum aceto: fimum caprinum cum melle. Bubula caro imposita tumorem sanat. Fimum suillum in testa calefactum tritumque cum oleo, duritias corporum omnes tollit optime. Adeps ē lupis illitus, in his quæ rumpere opus est, plurimum

proficit. Fimum bubulum in cinere calefactū
aut caprinum in vino vel aceto decoctum. In
furunculis seuum bubulum cum sale: aut si do-
lor est intinctum oleo, liquefactum sine sale,
similique modo caprinum. In ambustis vrsi-
nus adeps cum lilij radicibus: aprinum aut
suillum fimum inueteratum: setarum ex his ē
penicillis tectoriis cinis cum adipe tritus: tali
bubuli cinis, cum cera & medulla ceruina: fel
tauri: fimum leporis. Sed caprarum fimum sine
cicatrice sanare dicitur. Glutinum præstantis-
simum sit ex auribus taurorum & genitalibus.
Nec quicquam efficacius prodeit ambustis.
Sed adulteratur nihil æquè, quibusuis pellib.
inueteratis, calceamentisque etiam decoctis.
Rhodiaceum fidelissimum: eoque pictores &
medici vtuntur. Id quoque quò candidius, eo
probatius. Nigrum & ignotum damnatur.
Nerorum doloribus, fimum caprinum deco-
ctum in aceto cum melle, vtilissimum putant,
vel putrescente neruo. Spasmata & percussu
vitiata fimo aprugno curant, vere collecto &
arefacto. Sic & quadrigis agendis tractos, ro-
tæ vulneratos: & quoquomodo sanguine
contuso, vel si recens illinatur. Sunt qui inco-
xisse aceto, vtilius putent. Quin & in petu fa-
rinam eam ruptis conuulneratisque & euerfis
ex aceto salutarem promittunt. Reuerentio-
res cinerem eius ex aqua bibunt. Feruntque
& Neronem principem hac portione recreari
a se triga- solitum, cum sic quoque a se trigario appro-
bium. *Lup.* bare vellet. Proximam suillo fimo vim pu-
tant.

Ad

Ad far
ci

Sacer
cinis
dem ci
to adm
imposi
ne. Au
Item q
verò id
nis viti
ceto illi
taxat ci
nere fisti
cinum q
eius cor
duntur
deps v
punt
sa: ma
sum il
ceto sul
explem
vel med
prino ol
Fimum
illinitur
& fihu
porri, au
cum cot
rat coagu
paris alp

*Ad sanguinem sistendū, & contra hūlcera & carcinomata, ad scabiem remedia: & qua in-
fixa corpori extrahunt, & qua
cicatricibus prosunt.*

CAP. XVIII.

Sanguinem sistit coagulum ceruinum ex aceto: item leporis. Huius quidē & pilorū cinis: itē ex fimo asinino cinis: & pilorū quidem cinis illitus. Efficacior vis ē maribus aceto admisto, & in lana ad omne profluuium imposito, similiter ex equino capite & femine. Aut fimi vitulorum cinis illitus ex aceto. Item caprini cornus vel fimi ex aceto. Hircini verō iocineris dissecti sanies efficacior: & cinis vtriusque ex vino potus, vel naribus ex aceto illitus. Hircini quoque vtris vinarij duntaxat cinis, cum pari pondere resinæ: quo genere sistitur sanguis, & vulnus glutinatur. Hædinum quoque coagulum ex aceto, & feminū eius combustorum cinis, similiter pollere traduntur. Hūlcera sanat in tibiis cruribūque adeps vrsinus, admista rubrica. Quæ verō serpunt, fel aprugnum cum resina & cerussa: maxillarum apri vel suum cinis: fimum suum illitum siccum: item caprinum ex aceto subseruefactum. Cætera purgantur & explentur buryro: cornus ceruini cinere, vel medulla cerui: felle taurino cum cyprino oleo, aut fimo caprino, aut hircino. Fimum recens suum, vel inueterati farina illinitur vulneribus ferro factis. Phagedænis & fistulis immittitur fel tauri, cum succo porri, aut lacte mulierum, vel sanguis aridus cum cotyledone herba. Carcinomata curat coagulum leporis, cum pari pondere caparis aspersum vino, gangrenas vrsinum fel

penna illitum: a fini vngularum cinis ea quæ
serpunt hucera inspersus. Sanguis equi ad-
rodit carnes septica vi: Item fimi equini inue-
cerati fauilla. Ea verò quæ phagædenas vo-
cant in hulcerum genere, corij bubuli cinis
cum melle. Cato vituli recentia vulnera non
patitur intumescere: simū bubulum cum mel-
le. Feminum vituli cinis sordida hulcera, &
quæ cacoethe vocant, è lacte mulieris sanat.
Recentes verò plagas ferro illatas, glutinum
taurinum liquefactum, tertio die solutum. Ca-
seus caprinus siccus ex aceto ac melle, purgat
hulcera. Quæ verò serpant, cohibet seuum
cum cera: item addita pice ac sulphure per-
curat. Similiter proficit ad cacoethe, hædi fe-
minum cinis è lacte mulieris. Et aduersus car-
bunculos, suis femina cerebrum tostum illi-
tūque. Scabiem hominis, asinina medulla
maximè abolent: vrina eiusdem cum suo luto
illita. Butyrum etiam, quod in iumentis pro-
ficat cum resina calida: glutinum taurinum in
aceto liquefactum, addita calce: fel caprinum
cum aluminis cinere: boas firum bubulum:
vnde & nomen traxere. Canum scabies sanan-
tur bubulo sanguine recenti: iterūque, cum
inarescat, illito, & postero die abluto cinere li-
xiuo. Spina ac similia corpori extrahuntur
felis excrementis: item capræ ex vino: coagulo
quocunque, sed maximè leporis, cum thuris
polline & oleo, aut cum visci pari pondere,
aut cum propoli. Cicatrice nigra seuum as-
sinum reducit ad colorem. Fel vituli extenuat
calefactum. Medici adiciunt myrrham & mel
& crocum, itaque pyxide condunt. Aliqui
& florem zris admiscunt.

Admul

MV

bana ad

uini cipi

tu quoc

tum. o

luffire p

se gra

mentis

uenit

nuntia

quam v

de pum

do inue

adept il

cur. Car

incipie

ded, v

dem s

lepori

mo ar

terra e

uentur

croco &

tus mor

bis sum

resticu

prum

rere de

re. Sed

Magi p

fimi v

quoc

Ad muliebria mala medicina, & ad infantium morbos, & Veneris remedia.

CAP. XIX.

Mulierum purgationes adiuvat fel taurinū
 lana succida appositum. Olympias The-
 bana addidit hyssopum & nitrum. Cornu cer-
 uini cinis potus. Item vuluas laborantes, illi-
 tu quoque: & fel taurinum cum opio apposi-
 tum opolis bini. Vuluas & pilo ceruino
 suffire prodest. Tradunt, ceruas cum senserint
 se grauidas, lapillum deuorare: quem in excre-
 mentis reperitur, aut in vulua nam & ibi in-
 uenitur custodire partus adalligatum. Inue-
 niuntur & ossicula in corde & in vulua, per-
 quam vtilia grauidis parturientibusque. Nam
 de pumice, qui in vaccarum vtero simili mo-
 do inuenitur, diximus in natura boum. Lupi
 adeps illitus vuluas mollit, dolores etiam iecur.
 Carnes lupi edisse parituris prodest: aut si
 incipientibus parturire sit iuxta qui ederit, a-
 ded, vt etiam contra illatas noxias valeat. Eū-
 dem superuenire, perniciosum est. Magnus &
 leporis vsus mulieribus. Vuluas adiuvat pul-
 mo aridus potus: profluvia iecur cum Samia
 terra ex aqua potum: secundas coagulum: ca-
 uentur pridiana balinea. Illitum quoque cum
 croco & porri succo, vellere appositum, abor-
 tus mortuos expellit. Si vulua leporum in ci-
 bis fumantur, mares concipi putant. Hoc &
 testiculis eorum & coagulo profici. Conce-
 ptum leporis vtero exemptum his quæ pa-
 rere desierint, restibilem fecunditatem affer-
 re. Sed pro conceptu, leporis saniem & viro
 Magi propinant. Item virgini nouem grana
 fimi vt stent perpetuo mammae. Coagulum
 quoque ob id cum melle illinunt: sanguinem

^aQuidā le- vbi euulfos pilosrenasci^a volunt. Inflationi
gunt, nolūt, vuluā, finum aprugnum suillūmve cum oleo
ex vet. cod. illini prodest. Efficaciū sūtit farina aridi, vt

& Ch.

aspergatur potioni, vel si grauidā aut puerperā torqueantur. Lactē suis potō cum mulso adiuuantur partus mulierum. Per se verō peritum, deficientia vbera puerperarum replet. Eadem circumlita sanguine fœmina suis, minū crescent. Si dolent, lactis asinini potū mulcentur: quod addito melle sumptum, & purgationes earum adiuuat. Sanat & vuluarum exulcerationes eiusdem animalis seuum inueteratum, & in vellere appositum duritiem vuluarum emollit. Per se verō recens vel inueteratum, ex aqua illitum, psilothri vim obtinet. Eiusdem animalis lien inueteratus, ex aqua illicitus mammis, abundantiam facit: vuluas suffitu corrigit. Vngulæ asininae suffitæ partum maturant, vt vel abortus euocetur: nec aliter adhibentur, quoniam viuentem partum necant. Eiusdem animalis finum si recens imponatur, profluvia sanguinis mirè sedare dicitur. Necnon & cinis eiusdem fimi, qui & vuluæ prodest impositus. Equi spuma per dies^b xx. prius quā primū nascantur pili restinguūtur. Item cornus ceruini decocto: meliū, si recentia sint cornua. Lactē equino iuuantur vuluæ collutæ. Quod si mortuus parus sentiat, lichen ex aqua dulci potus eiecit. Item vngulæ suffitu, aut finum aridum. Vuluas procidentes butyrū infusum sūtit. Induratam vuluam aperit fel bubulum rosaceo admisto, foris vellere cum resina terebinthina imposito. Ajunt & suffitu fimi è mare boue, procidentes vuluas reprimi, partus adiuuari: conceptus verō vacci
ni

^b XL. Man.

& Ch.

ni lactis potu. Sterilitatē ob partus vexationē fieri, certū est. Hanc emendari Olympias Thebana affirmat felle taurino, & adipe serpētū. & æruginē addito mellē, in medicatis locis ante coitus. Vitulinū quoq; fel, si in purgationibus fuerit sub coitu aspersum vuluæ, etiam duritiā ventris emollit, & profluuiū minuit vmbilico peruncto, atque in totū vuluæ prodest. Modū statuunt fellis pōdere denarij ad ^a apij tertiā, ^a opij par-
admisit amygdalino oleo, quantum esse satis ^{tē tertiam.}
appareat: hoc in vellere imponūt. Masculi fel ^{Vet.}
vituli, cum mellis dimidio tritum, seruatur ad vuluas. Carnē vituli si cum aristolochia inas-
satā edā: circa conceptū, mares parituras pro-
mittunt. Medulla vituli in vino ex aqua deco-
cta cum seuo, exulcerationibus vuluarū im-
posita prodest. Item adeps vulpiū, excremen-
tūque felium: hoc cū resina & rosaceo im-
positū. Caprino cornu suffūti vuluā, vtilissimū
putant. Syluestrium caprarum sanguis cum
palma marina pilos detrahit. Cæterarum ve- ^h pila. Dal.
rō fel, callum vuluarum emollit inspersum, &
a purgatione conceptus facit. Sic quoque psi-
lothri vis efficitur, si euulsis pilis triduo ser-
uetur illitum. Profluuium, quamuis immen-
sum, vrina capræ pota sisti, obstetrices promit-
tunt, & si finum illinatur. Membrana capra-
rum in qua partus editus, inueterata, potūque
sumpta in vino, secundas pellit. Hædorū pilis
suffūti vuluas, vile putant, & in profluoio san-
guinis coagulum bibi, aut hyoscyami semē im-
poni. E boue syluestri nigro si sanguine vicini
lumbi perungantur mulieri, tædium Veneris
fieri, dicit Osthanes. Idē amoris pota hirci vri-
na, admista propter fastidiū nardo. Infātib. ni-
hil butyro vtilius, per se & cū mellē: priuatim

& indentione & ad gingiuas, & ad oris hūlcera. Dens lupi adalligatus, infantium pauores prohibet, dentientique morbos: quod & pellis lupina præstat. Dentes quidem eorum maximi, equis quoque adalligati, infatigabile cursum præstare dicuntur. Leporum coagulo illito vbera, sistitur infantium aluus. Iecur asini, admista modicè panace, instillatum in os, à comitialibus morbis & aliis infantes tutatur: hoc xl. diebus fieri præcipiunt. Et pellis asina iniecta, impavidos infantes facit. Dentes qui equis primum cadunt, facilem dentitionem præstant infantibus adalligati: efficacius, si terram non attigere. Lien bubulus in melle edicunt: & illiuntur ad lienis dolores: ad hūlcera manantia cum melle. Lien viruli in vino decoctus, tritusque & illitus, hūlcuscula oris. Cerebrum capræ Magi per anulum aureum tractum, prius quàm lac detur, infantibus instillant contra comitiales, ceterosque infantium morbos. Caprinum fimum inquietos infantes adalligatum panno cohibet, maxime puellas Lactæ caprino, aut cerebro leporum peruncta gingiuarum, faciles dentitiones faciunt. Somnos fieri lepore sumpto in cibis Cato arbitratur: vulgus & gratiam corpori in septem dies, frivolo quidem ioco, cui tamen aliqua debeat subesse causa in tanta persuasione. Magi felle capræ, sacrificata duntaxat, illito oculis, vel sub puluino posito, somnum alluci dicunt. Sudores inhibet cornus caprini cinis è myrteo oleo perunctis. Coitus stimulat fel aprugnum illitum: item medulla suum hausta: serum asininum, anseris masculi adipe permisto illitum. Item à coitu equi Virgilio quoque descriptum virus,

&

LI
& testic
sint,
portion
coitu sp
argento
oleum se
ungi * pe
eodem b
ipso illi
lito, coh
get pul
pus eo

Mtra
libu
(vi sole
nat, sing
quonam
equina
vestigia
suum di
cendiis
ciliis ex
Hircorum
hordeace
rint, las
terediner
tas sale.
surdum
malum v
mentis, s
Boum aut
allium syl
trita in vi

& testiculi equini aridi, vt potioni interi possint, dextérve asini testis in vino potus proportionem, vel adalligatus brachiali Eiusdem à coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, vt Osthane tradit. Salpe genitale in oleum feruens mergi iubet septies, eoque perungi^a pertinentes partes. Bialcon cinerem ex eodem bibi, vel tauri à coitu vrinam, lutoque ipso illini pubem. Ac è diuerso muris fimo illito, cohibetur virorum Venus. Ebrietatem ardet pulmo apri aut suis assus, ieiuni cibo sumptus eo die item hœdinus.

^a pedinis,
Ver. Alij
leg. per-
nei.

Mira de animalibus. CAP. XX.

Mira præterea traduntur in iisdem animalibus. Vestigium equi excussum vngula (vt solet plerunque) si quis collectum repomat, singultus remedium esse recordantibus quonam loco id reposuerint. Iecur^b leporum equinæ vngulæ simile esse, & rumpi equos qui vestigia leporum sub equite sequantur. Talis suum discordiæ vim quandam inesse. In incendiis si fimi aliquid egeratur è stabulis, facilius extrahi, nec recurrere oues bouesque. Hircorum carnes virus non resipere, si panem hordeaceum eo die, quo interficiantur, ederint, lasérve dilutum biberint. Nullas verò teredinem sentire, Luna decrescente induratas sale. Adeoque nihil omisum, vt leporem surdum celerius pinguescere reperiamus. Animalium verò medicinas: si sanguis profluat iumentis, suillum fimum ex vino infundendum.^c *Haec duas* Bouum autem morbis seuum, sulphur viuum, *voces in Ch.* allium sylvestre, ouum coctum: ^c omnia hæc *non legum.* trita in vino danda, aut vulpis adipem. Carnes^{tur.}

^b leporum;
Ch.

decoctam Caballinam^a discoctam, potu suum morbis
 mederi. Omnium verò quæ drupedum morbis,
 ut & paulo post Ch. capram solidam cum corio, & ranam rubet. in
 discoctas. Gallinaceos non attingi à vulpibus,
 qui iecur animalis eius aridum ederint: vel si
 pellicula ex ea collo induta, galli inierint.
 Similia in felle mustelæ. Boues in Cypro con-
 tra tormina hominum excrementis sibi mede-
 ri. Non subteri pedes bouum, si prius cornua
 pice liquida perungantur. Lupos in agrum non
 accedere, si capti vnius pedibus infractis, cul-
 troque adacto paulatim sanguis circa fines a-
 gris pargatur, atque ipse defodiatur in eo lo-
 co, ex quo cæperit trahi. Aut si vomerem,
 quo primus sulcus eo anno in agro ductus sit,
 excussum aratro, focus Larium, quod familia
 conuenit, absumat: ac lupum nulli animalium
 nocitorum in eo agro, quandiu id fiat. Hinc
 deinde reuertemur ad animalia sui ge-
 neris, quæ aut placida non sunt,
 aut fera.

C. PLI-

C.

CV

H

De origi

& qua

& Era

liqui

cine m

& quan

iudicau

Latino

cum esse

vtrique q

promer d

le est om

ni, quon

vfu, quæ

rùmque

artium i

sepius m

primum i

cauit. Ne

C. PLINII SE-

CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXIX.

PROOEMIUM.

*De origine medicina, & quando primum clinice,
& quando primum iatralaprice, & de Chryssippo
& Erasistrato, & empirice, & Herophilo, & re-
liquis illustribus Medicis: & quoties ratio medi-
cina mutata sit, & qui primus Roma Medicus,
& quando, & quid de Medicis antiqui Romani
iudicauerint, & vitia medicina.*

CAPVT I.

NATVRA remediorum, atq; mul-
titudine instantium ac praterito-
rum, plura de ipsa medendi ar-
te cogunt dicere: quanquam
non ignarus sim, nullis antè hæc
Latino sermone condita, ancèpsque lubri-
cum esse rerum omnium novarum, talium
vtique quàm steriles gratiæ difficultates in
promendo: sed quoniam occurrere verisimi-
le est omnium qui hæc cognoscant cogitatio-
ni, quoniam modo exoleuerint in medicinae
vfu, quæ tam parata atq; pertinentia erant: mi-
rumquæ & indignum protinus subit, nullam
artium inconstantiorē fuisse, & etiamnum
sæpius mutari, cum sit fructuosior nulla. Diis
primum inventores suos assignauit, & cælo di-
cauit. Necnon & hodie multifariâ ab oraculis

in medici
na, quæ iâ.
Dal.

medicina petitur. Auxit deinde famam etiam
 crimine, idum fulmine Æsculapium fabulata,
 quoniam Tyndariden reuocauisset ad vitam.
 Nec tamen cessauit narrare alijs reuixisse ope
 ra sua, clara Troianis temporib. quibus fama
 certior, vulnerū tamē dūtaxat remedijs. Sequē
 tia eius (mirū dictū) in nocte densissima latue
 re vsque ad Peloponnesiacū bellū: tunc eā re
 uocauit in lucē Hippocrates, genitus in insula
 Coo, in primis clara ac valida, & Æsculapio di
 cata. Is eūm fuisset mos, liberatos morbis scri
 bere in templo eius Dei quid auxiliatum esset,
 vt postea similitudo proficeret, exscripsisse ea
 traditur, atque (vt Varro apud nos credit) iam
 templo cremato, instituisse medicinam hanc,
 quæ Clinice vocatur. Nec fuit postea quæstus
 modus, quoniam Prædicus Selymbriæ natus,
 discipulus eius, instituens quam vocant Iatra
 lepticen, reuictoribus quoque Medicorum ac
 mediastinis vectigal inuenit. Horum placita
 Chrysippus ingenti garrulitate mutauit, plu
 rimūque etiam ex Chrysippo discipulus eius
 Erasistratus, Aristotelis filia genitus. Hic An
 tiocho rege sanato, c. talentis donatus est à re
 ge Ptolemæo filio eius, vt incipiamus & præ
 mia artis ostendere. Alia factio ab experimen
 tis se cognominans Empiricen, coepit in Sici
 lia, Acronem Agrigentino Empedoclis Physici
 autoritate commendato. Dissederuntque ex
 scholæ: & omnes eas damnauit Herophilus in
 muscos pedes venarū pulsu descripto per æta
 tū gradus. Deserta deinde & hæc secta est, quo
 niam necesse erat in ea literas scire. Mutata &
 quā postea Aesclepiades (vt rerulimus) inuene
 rat. Audijor eius Themison fuit, qui quæ inter
 initia scripsit, illo mox recedente à vita, ad sua
 pla-

placita m
 eiufde
 traria me
 tos præte
 Callos,
 brios, cel
 principes.
 pibus quo
 essent: se
 se numer
 eius mer
 susque, q
 exornata
 ad eā æta
 Vedius V
 Celsus po
 ator. Is e
 tam. Eade
 salum tran
 placita, &
 cos peron
 æstimari
 cum mor
 tronicem
 equarūme
 blico erat
 nata, vt ca
 tus ex eph
 horisque d
 sit. Nupē
 triz; mo
 summa ex
 te ciuitate
 sit, damna
 rum & bal
 goribus lau

placita mutauit. Sed & illa Antonius Musa
 eiusdem autoritate Diui Augusti, quem con-² Al. & qui-
 traria medicina graui periculo exemerat. Mul-
 tos præterea Medicos, celeberrimósq; ex iis
 Cassios, Calpitanos, Aruntios, Albutios, Ru-
 brios, ccl. H. s. annua mercede iis fuere apud
 principes. Quverò Stertinius imputauit princi-
 pibus quod H. s. quingentis annuis contentus
 essent: sexcenta enim sibi quæstu vrbs fuisse
 numeratis domibus ostendebat. Par & fratri
 eius merces à Claudio Cæsare infusa est: cen-
 túsque, quanquam exhausti operibus Neapoli
 exornata, heredi H. s. ccc. reliquere, quantum ^{b Hermola^s}
 ad eã ætatẽ Arutius solus. Exortus deinde est ^{hic legit se-}
 Vedius Valens, adulterio Messalinæ Claudij stertia tre-
 Cæsaris nobilitatus paritèrque eloquentiæ asse-
 ctator. Is eã potètiã nactus, nouam instituit se ^{centa: Bu-}
 ctam. Eadem ætas Neronis principatu ad Thes-
 salum transfiliit, delentem cuncta maiorum ^{de Asse-}
 placita, & rabie quadam in omnis æui medi-
 cos perorantem, quali prudentia ingenioque,
 æstimari vel vno argumento abundè potest,
 cum monumento (suo quod est Appia via) ia-
 tronicem se inscripserit. Nullius histriionum
 equarúmque trigarij comitatio egressus in pu-
 blico erat: cum Crinas Massiliensis arte gema-
 nata, vt cautior religiosórq; ad siderum mo-
 tus ex ephemeride Mathematica cibos dâdo,
 horásque obseruando, autoritate eum præces-
 sit. Nupérque centies H. s. reliquit muris patri-
 triæ, mœnibus quoque aliis penè non minori
 summa extructis. Hi regebant fata, cum repẽ-
 tẽ ciuitatem Charmis ex eadem Massilia inua-
 sit, damnatis non solùm prioribus Medicis, ve-
 rùm & balineis: frigidáque etiam hybernis al-
 goribus lauari persuasit. Merfit egros in lacus.

^a assertio,
M.

Videbamus senes Consulares vsque in ostenta-
tionem rigentes. Qua dere extat etiam Anni
Senecæ adstipulatio. Nec dubium est, omnes
istos famam nouitate aliqua aucupantes, ani-
mas statim nostras negotiari. Hinc illa circa
agros miseræ sententiarum concertationes,
nullo idem censente, ne videatur^a accessio al-
terius. Hinc illa infelicitis monumenti inscrip-
tio, turba se medicorum periisse. Mutatur ars
quotidie toties interpollis & ingeniorum Græ-
ciæ flutu impellimur. Palâmque est, ut quisq;
inter istos loquendo polleat, imperatorem il-
lico vitæ nostræ necisque fieri: ceu verò non
millia gentium sine Medicis degant, nec tamē
sine Medicina: sicut populus Romanus vltra
sexcentiesimum annum, nec ipse in accipiendis
artibus lentus, Medicinæ verò etiam audius,
donec expertum damnauit. Etenim percesse-
re insignia priscorum in his moribus conue-
nit. Cassius Hemina ex antiquis autor est, pri-
mum è Medicis venisse Romam Peloponneso
Archagatham Lysanix filium, L. Emilio, M.
Liuio COSS. anno urbis dxxxv. eiusque ius Qui-
ritium datum & tabernam in compito Acilio
emptam ob id publicè. Vulnerarium eum tra-
dunt fuisse vocatum, miræque gratum aduen-
tum eius initio: mox à seuitia secandi v-
rendique, transisse nomen in carnificem, & in
tædium artem omnesque Medicos: quod cla-
rissimè intelligi potest ex M. Catone, cuius au-
toritati triumphus atque Censura minimum
conferunt: tanto plus in ipso est. Quam obrem
verba eius ipsa ponemus. Dicā de istis Græcis
suo loco Marce fili, quid Athenis exquisitum
habes, & quodd bonū sit eorū litera inspicere,
non perdiscere. Vincā nequissimū & indocile
genus

genus illorum: & hoc puta varem dixisse: Quā-
 docunque ista gens suas literas dabit omnia
 corrumpet. Tum etiam magis, si Medicos suos
 huc mittet. Iuravunt inter se barbaros necare
 omnes Medicina. Sed hoc ipsum mercede fa-
 ciunt: ut fides iis sit, & facile disperdant. Nos
 quoque dicunt barbaros, & spurcius nos, quā
 alios opicos, appellatione sedant. Interdixi ti-
 bi de Medicis. Atque hic Cato D.CV. anno vr-
 bis nostræ obiit, lxxxv suo, ne quis illi defui-
 se publicè tēpora, aut priuatim vitæ spatia ad
 experiendum arbitretur. Quid ergo? damnatā
 ab eo rem vtilissimam credimus? Minimè her-
 cule, subiicit enim qua Medicina & se & con-
 iugem usque ad longam senectam perduxerit,
 iis ipsis scilicet, quæ nunc nos tractemus. Pro-
 fiteturque esse commentarium sibi, quo me-
 deatur filio, servis familiaribus, quem nos per
 genera vsus sui differimus. Non rem antiqui
 damnabant, sed artem. Maximè verò quæstum
 esse immani pretio vitæ recusabat. Ideo tem-
 plum Æsculapij, etiā cum reciperetur is Deus,
 extra urbem fecisse, iterumque in insula, tra-
 duntur. Et cum Græcos Italia pelleret, diu et-
 iam post Catonem excepiisse Medicos. Augebatur
 providentiam illorum. Solam hanc artium
 Græcarum nondum exercet Romana gravi-
 tas in tanto fructu, paucissimi. Quiritium attri-
 gere, & ipsi statim apud Græcos trāsfige. Imò
 verò autoritas aliter quā Græcè eam tractan-
 tibus, etiam apud imperitos expertisque lin-
 guæ, non est. Ac minus credunt, quæ ad sa-
 lutem suam pertinent, si intelligunt. Itaque
 hercule in hac artium sola evenit, ut cuicum-
 que Medicum se professo statim credatur,
 cum sit periculum in nullo mendagio maius.

Non tamen illud intuemur: adeò blanda est
 sperandi pro se cuique dulcedo. Nulla prater-
 eà lex, quę puniat inſcitiam capitale nullum
 exemplum vindictę. Diſcunt, periculis noſtris,
 & experimenta per mortes agunt: Medicòque
 tantum hominem occidiſſe impunitas ſumma
 eſt. Quinto tranſit conuictum, & intempe-
 rantia culpatur. Vtròque qui periere arguū-
 tur. Sed decurię pro more cenſuris principum
 examinantur: inquiſitio per parietes agitur: &
 qui de nummo iudicet, à Gadibus columniſq;
 Herculis accerſitur: de exilio verò non niſi die
 xl. quinque electis viris datur tabella. At de
 iudice ipſo quales in conſilium eunt, ſtatim
 occuſi? Meritò, dum nemini noſtrum libet
 ſcire, quid ſaluti ſuę opus ſit. Alienis pedibus
 ambulamus: alienis oculis agnoſcimus: aliena
 memoria ſalutamus: aliena viuimus opera.
 Perieruntque rerum naturę pretia & vitę ar-
 gumenta. Nihil aliud pro noſtro habemus,
 quàm delicias. Non deferam Catonem tam am-
 bitioſę artis inuidię à me obiectum, aut Sena-
 cum illum, qui ita cenſebat, ſedque non crimi-
 nibus artis arreptis, vt aliquis expectauerit.
 Quid enim venenorum fertilius, aut vnde plu-
 res teſtamentorum inſidię? Iam verò & adul-
 teria etiam in principum domibus, vt Eudemi
 in Liuiæ Druſi Cęſaris: item Valētię, in qua di-
 ctum eſt regina. Non ſunt artis iſta, ſed homi-
 num. Non magis hæc vrbis timuit Cato, vt equi-
 dem credo, quàm reginas. Ne avaritiam quidē
 arguam, rapacēſque nundinas pendentibus
 fatiſ, & dolorum indicaturam, ac mortis
 arrham, aut arcana præcepta. Squamam in o-
 culis emouendam potiùs quàm extrahendam:
 per quę effectum eſt, vt nihil magis prodeſſe
 vide-

^a *Ally leg.*
parentes.
Ally par-
tes.

videretur
 enim p
 tum el a
 prouinci
 dium prin
 zi, & dei
 iura pau
 tur. Ne fa
 bz argua
 in morbis
 imperioſi
 bus cibos
 penitenti
 & vnguen
 miſcere vi
 ces, concil
 maioribus
 hoc Caton
 rem Theri
 luxurie.
 dia dede
 Mithrida
 ponitur
 quarunda
 imperata.
 ſtante? A
 non potui
 ſcientiæ ve
 quidem illa
 cinnabari
 diſinſcitia
 bimur inte
 lorum ſalu
 tuit Cato,
 to & parua
 dem in ſem

videretur, quàm multitudo grassastiū. Neque enim pudor, sed amuli pretia sūmittunt. Notum est ab eodem Charmide vnum agrum ex prouincialibus h. s. c. dānato ademisse Claudiū principem. Eidemque in Gallia exulanti, & deinde restituto acquisitum non minus intra paucos annos Et hac personis imputentur. Ne faciem quidem aut inscitiam eius turba arguamus, ipsorumque intemperantiam in morbis, aquarum calidarum diuerculis: imperiosam inedia, & ab iisdem deficientibus cibos sæpius die ingestos, mille præterea poenitentia modis, culinarum etiam preceptis & vnguentorum misturis, quando nullas o-miscere vira illecebras. Inuehi peregrinas merces, conciliarique extrema pretia, displicuisse ^{a externa} maioribus crediderim equidem, non tamen hoc Catonem providisse, cum damnaret artem. Theriace vocatur excogitata cum positio luxuriæ. Fit ex rebus externis, cum tot remedia dederit natura, quæ singula sufficerent. Mithridaticum antidotum ex rebus liiij. componitur, interim nullo powdere æquali, & quarundam rerum sexagesima denarij vnus imperata. Quo Deorum perfidiam istam monstrante? Hominum enim subtilitas tanta esse non potuit. Ostentatio artis & portentosa scientiæ venditatio manifesta est. Ac ne ipsi quidem illam nouere. Comperique vulgo procinnabari Indica in medicamenta minium ad di, inscitia nominis, quod esse venenum docerimus inter pigmenta. Verum hæc ad singulorum salutem pertinent. Illa autem, quæ timuit Cato, atque providit, innocentiora multo & parua opinatu, quæ procures artis eiusdem in semetipsis fatentur. Illa perdidere

imperij mores, illa quę sani parimur, luctatus, ceromata, seu valetudinis causa instituta, balnearum ardentes, quibus persuadere in corporibus cibos coqui, ut nemo non minus validus exiret, obedientissimi verò efferrentur. Porus deinde ieiunorum ac vomitiones, & rursus perpotationes, ac pilorum curatio instituta resinas eorum: Itemque pectines in feminis quidem publicati. Ita est profecto, lues morum, nec aliunde maior, quàm è medicina, vatè prorsus quotidie facit Catonem, & oraculum: Satis esse ingenia Græcorum inspicere, non perdiscere. Hæc fuerint dicenda pro Senatu illo, sex centisque populi Romani annis aduersus artem, in qua conditione insidiosaissima auctoritatem pessimis boni faciunt: simul contra attonitas quorundam persuasiones, qui prodesse nisi pretiosa non putant. Neque enim dubitauerim aliquibus fastidio futura quę dicentur animalia: ac non Virgilio fuit nominare formicas nulla necessitate, & curculiones, ac lucifugis congesta cubilia blattis: non Homero inter prælia Deorum improbitatē muscæ describere: non naturæ gignere ista, cum gignat hominē. Proinde causas quicquæ & effectus, non res, æstimet. Ordinem autem à cōfessis, hoc est, lanis ouisque, ut obiter rebus præcipuis honos in primis perhibeatur. Quædam etiam si alienis locis, tamen obiter dici necesse erit. Nec de earum materiæ pompa, si quicquam aliud intueri liberet, quàm fidem operis. Quippe inter prima proditis etiam ex cinerē phœacis nidōque medicis, seu verò id certum esset, atque non fabulosum. Irridere est vitæ remedia post millesimum annum re-

ditu-

ditura monstrare.

De medicinis lanarum. CAP. II.

LANIS auctoritatem veteres Romani etiam
religiosam habuere, postes à nubentibus
attingi iubentes. Præterque cultum & tute-^{ea cingi.}
lam contra frigora, succide plurima præ-^{Lips.}
stant remedia ex oleo vinoque aut aceto, pro-
ut quæque mulceri morderive opus sit, &
astringi laxarive, luxatis membris, dolenti-
busque nervis imponatur, & crebro suffusa.
Quidam etiam salem admiscunt luxatis. Alij
cum lana rutam tritam adipemque impo-
nunt. Item contusis tumentibusque. Hali-
tus quoque oris gratiores facere traditur, cõ-
fricatis dentibus atque gingivis admisto
melle. Prodest & phreneticis suffitu. Sangui-
nem in naribus sistit cum oleo rosaceo, &
alio modo indita auribus obturatis spissius.
Quin & hulceribus vetustis imponitur cum
melle. Vulnere ex vino, vel aceto, vel aqua
frigida & oleo expressa sanat. Arietis velle-
ra lota frigida ex oleo madefacta, in muliebri-
bus malis inflammationes vulvæ sedant. Et
si procidant, suffitu reprimunt. Succida lana
imposita subditæque mortuos partus evocat.
Sistit etiam profluvia earum. At canis ra-
biosi moribus inculcata post diem septimum
soluitur. Redonias sanat ex aqua frigida. Ea-
dem nitro, sulphure, oleo, aceto, pice liqui-
da ferventibus tincta, quàm calidissima impo-
sita bis die lumborum dolores sedat. Sangui-
nem sistit ex ariete succida, articulos extre-
mitatum præligans. Laudatissima omnis est col-
lo, natione verò Galatica, Tarentina, Atti-
ca, Milesia. Succidam imponunt & desquama-
tis, percussis, liuidis, incussis, collisis, contri-

ris, deiectis, capitis & aliis doloribus, stomachi inflammationi ex aceto & rosaceo. Cinis eius illinitur artritidis, vulneratis, ambrustis. Et in oculorum medicamenta additur: item in fistulas aureasque suppuratas. Ad hæc detonsam eam, alij verò euulsam decisis summis partibus siccant, carpuntque, & in fistili crado componunt, ac melle perfundunt & vtrunque. Alij assulis teder subiectis, & subinde ingestratis, oleo aspersam accendunt, cineremque in labellis aqua addita confricant manu, & considerare patiuntur. Adque sæpius mutant aquam, donec linguam astringat leniter, nec mordeat. Tum cinerem reponunt. Vis eius septica est, efficacissimæque genas purgat. Quin ipsæ sordes pecudum sudorque seminum & alarum adherentes lanis (cospum vocant) innumeros propè vsus habent. In Atreicis quibus genito palma. Fit pluribus modis, sed probatissimum, lana ab his partibus recenti concepta, aut quibuscunque sordibus succidis primùm collectis, ac lento igni in aëneo vase subferuofactis & refrigeratis, pinguique quod supernatet, collecto in fistili vase, iterumque decocta priori materia: quæ pinguitudo vtrique frigida aqua lauatur, & candida fiat ac translucida. Tum in stannea pyxide conditur. Probatio autem, ut sordium viros oleat, & manu fricante ex aqua non liquetur, sed albefcat ut cerusa. Oculis utilissimum contra inflammationes genarumque callum. Quidam intesta torrent, donec pinguedinem amittat, vtilius tale existimantes erosus & duris genis, angulis scabiosis & lacrymantibus. Hulnera non oculorum modò sanat.

¶ vtrunque
Fer. &
Dios.

¶ Forè fac-
catur. i. co-
do transmi-
titur qua
voce vsus
est cap. 19.
lib. 20.

bus, stom-
achod. Cinis
ambustus. Et
ur: item in
har deton-
is summis
ficili erup-
p virun-
t subinde
ant, cine-
coficant
que sapius
stringat
reponunt
que genis
fudor que
nis (con-
habent
pluribus
his parti-
one que for-
lento igni
frigerant,
on ficili
esia: que
uatur, &
r, donec
flannea.
e fardium
na non li-
is vilissi-
narumque
onec pin-
stimantes
tis & la-
um modò
sanat

sanat sed oris etiam & genitalium cum anse-
rino adipe. Medetur & vulgæ inflammationi-
bus, & sedis rhagadiis & condylomatis cum
melliloto ac butyro. Reliquos vsus eius suo
loco digeremus. Sordes quoque caudarum
concreta in pilulas, ac siccata per se tusa que
in farinam & illita dentibus mirè prosunt,
etiam labantibus, gingiuisque, si carcinoma
serpat. Iam verò puravellera aut per se im-
posita cæcis doloribus, aut accepto sulphure:
& cinis eorum genitalium vitiis. Tantùmque
pollent, vt medicamentis quoque superponā-
tur. Medentur ante omnia & pectoripfi, si
fastidii non pascatur. Cauda enim quàm ar-
dissimè præligata, euulsa inde lana, statim
vescuntur. Traduntque quod extra nodum
sit è cauda præmori.

De ouorum natura. CAP. III.

I Ana habent & cum ouis societatem si-
mul fronti impositæ contra epiphoras.
Non opus est eas in hoc vsu radícula esse cu-
rataras: neque aliud, quàm candidum ex ouo, in
fundi ac pollinem thuris. Oua per se infuso
candido oculis epiphoras cohibent, vrentes-
que refrigerant. Quidam cum croco præ-
ferunt, & pro aqua miscent collyriis. Infanti-
bus verò contra lippitudines vix aliud reme-
dium est, butyro admisso recenti. Eadem cum
oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis su-
perilligatis. Candido ouorum in oculis & pi-
li reclinantur Hammoniaco trito admisso-
que. Et vari in facie cum pineis nucleis, ac mel-
le medico. Ipsa faciès illita Sole non aduri-
tur. Ambusta aquis si statim ouo occupentur,
pustulas non sentiunt. Quidam admiscunt fa-
rinam hordeaceam, & salis parum. Ulceri-

bus verò ex ambusto cum candido ouorum
 tostum hordeum & suillo adipe, mirè pro-
 dest. Eâdem curatione ad sedis vitia vtuntur
 infantibus quidem etiam si quid ibi procidat.
 Ad pedum rimas ouorum candido decocto
 cum cerussâ denariorum dñm pondere,
 pari spumâ argenti, myrrhâ, exiguo deinde
 vino. Ad ignem sacrum, candido ouorum
 trito cum amylo. Aiunt & vulnera candido
 glutinari, calculôsque pelli. Lutea ouorum co-
 cta vt indurescant, admisto croco modicè,
 iâ melle & lacte mulieris illita, dolores ocn-
 lorum mitigant. Vel cum rosaceo & mulso
 lana oculis imposita, vel cū trito apij semine
 ac polenta in mulso illita. Prodest & tussi-
 entibus per se luteum deuoratum liquidum,
 ita vt dentibus non attingatur thoracis distil-
 lationibus faucium scabritiâ. Priuatim contra
 hæmorrhoidû morsum illinitur, forbeturque
 crudum. Prodest & renibus, vesicæ rosioni-
 bus exulcerationibûsque, & cruenta ex rean-
 tibus. Quinque ouorum lutea in vini hemina
 cruda sorbentur dysentericis, cum a iure put-
 taminis sui & papaueris succo ac vino. Dan-
 tur celiacis cum vix passâ pinguis pari pon-
 dere & malicorio, per triduum æquis portio-
 nibus. Et alio modo lutea ouorum trium lar-
 di veteris & mellis quadrantis, vini veteris
 cyathis tribus trita ad crassitudinem mellis,
 & cum opus sit, auellanz nucis magnitudine
 ex aqua pota. Item ex oleo fricta terna, to-
 tis ouis, ridie maceratis in aceto. Sic & lien-
 cis. Sanguinem autem reicientibus cum tri-
 bus cyathis musti. Vritur iisdem ad liuentia,
 si vetustiora sint, cum bulbis ac melle. Siftunt
 & menses mulierum cocta, & ex vino pota
 infla-

cinere Ch.
 puluere
 Ver.

LIV
 inflation
 vino illu
 cum ante
 vitis du
 Et cond
 durata e
 exultis, t
 & tota l
 duo incub
 tum conf
 midio, it
 matur.
 uo deco
 pari mo
 minis de
 rum siffu
 porus, la
 membran
 dem cin
 illius siff
 vt recta
 nec nifi
 oua ad
 cum in
 pruritu
 cera que
 nifi. A
 uum cru
 mensura
 Dantur
 le & cru
 fundunt
 ternis pa
 lineis. A
 tâque ad
 modis iu

inflationes quoque vuluz cruda cum oleo ac vino illita. Vtilia sunt & ceruicis doloribus cum anserino adipe & rosaceo. Sedis etiam vitiis durata igni, vt calore quoque profint. Et condylomatis cum rosaceo. Item ambustis durata ex aqua, mox in pruna putaminibus exustis, tum lutea ex rosaceo illinuntur. Finit & tota lutea, quæ vocant schista, cum triduo incubata tolluntur. Stomachum dissolutum confirmant pulli ouorum cum galla dimidio, ita ne ante duas horas alius cibus sumatur. Dant & dysentericis pullos in ipso ouo decocto, admista vini austeri hemina, & pari modo olei polentaque. Membrana putaminis detracta siue crudo, siue cocto, labiorum fissuris medetur. Putaminis cinis in vinopotus, sanguinis eruptionibus. Comburi sine membrana oportet: sic fit & dentifricium. Idem cinis & mulierum menses cum myrrha illitus sistit. Firmitas putaminum tanta est, vt recta nec vi nec pondere vlllo frangantur, nec nisi paululum inflexa rotunditate. Tota oua adiuuant partum, cum ruta, & anetho, & cumino pota ex vino. Scabiem corporum ac pruritus oleo & cedria mistis tollunt. Hulcera quoque humida in capite cyclamino admista. Ad puris & sanguinis excreationes ouum crudum cum porri sectiui succo, parique mensura mellis Græci calefactum hauritur. Dantur & tussientibus cocta & trita cum melle, & cruda cum passo oleique pari modo. Infunduntur & virilitatis vitiis singula cum ternis passi ciathais, amylique semuncia à balneis. Aduersus ictus serpentium cocta tritaque adiecto nasturtio illinuntur. Cibo quot modis iuuent notum est, cum transmeent fau-

cium tumorem, calfactique obiter foveant. Nullos est alius cibus, qui in agitudine alar. neque oneret, simulque vim potus ac cibi habeat. Maceratorum in aceto molliri diximus putamen. Talibus cum farina in pane subactis celsuci recreantur. Quidam ita resoluta in parinis torrerit utilius putant. Quo genere non aluos tantum, sed & menses fœminarum

*In veris-
quodā exē-
plari, quā-
vis alioqui
depravati si-
me scripro,
postrema li-
tera ex di-
fione, aliis
principio
subsequēti
dictionis,
piscis, cohe-
rebat.*

sistant, aut si maior sit imperus, cruda cum farina ex aqua hauriuntur, & per se lutea ex iis decocta in aceto, donec indurescant: iterumque cum trito pipere torrentur ad cohibendas aluos. Fit & dysentericis remedium singulare, ovo effuso in fictili nouo, eiusdemque oui mensura, ut pari sint omnia, melle, mox aceto, item oleo, confusis crebroque permixtis. Quo fuerint ea excellētiōra, hoc præsentiū remedium erit. Alij eadem mensura pro oleo & aceto resinam ad iiciunt rubentem, vinumque: & alio modo temperant, olei tantum mensura pari, pinique corticis duabus sexagesimis denariorum, vna eius quod rhus diximus, mellis obolis quinque simul decoctis, ita ut cibus alius post quatuor horas sumatur. Terminibus quoque multi medentur, ova bina cum 3. alijs spissis iis piscis quatuor vnā atterendo, vinique hemina calefaciendo, atque ita potui dādo. Et ne quid desit ouorum gratiæ, candidum Latini vocant segmen- ex his admissum calci vix glutinat vitri fragmenta. Vis verò tanta est, ut lignum per- fustum ovo non ardeat, ac ne vestis quidem contacta aduratur. De gallinarum autem o- uis tantum locuti sumus, cum & reliquarum alitum restent magnæ utilitates, sicut suis locis dicemus. Præterea est ouorum genus in

*Quo sit, ut
hic legendū
coniciā. Cū
allij spissis
quatuor.
Spicas enim
Latini vo-
cant segmen-
ta illa in a-
lyscapitibus,
quas Greci
ἀγρῖδες no-
minant.*

m a-

magna
guës ior
cium in
glomer
sibilis
portere
fugere
qui, don
uentu.
aquas fl
Magoru
gax, cer
congru
mani sin
li orbicu
tilaginis
pi crebr
tium ac
vanitatis
quidem
dio pr
hic tan
concor
genres
data eff
cristatos
ouis mag
hoc in vo
magener
tum, ali
in Coma
sia, pipe
catur, o
tilissimū
cæcos ac
acopiecu

magna Galliarum fama omiffum Græcis. Angues inumeri ætate conuoluti, faluius faucium corporumque spumis artifice complexu glomerantur, anguinum appellatur. Druidæ fibilis id dicunt in fublime iactari, fagôque oportere intercipi, ne tullerem attingat. Profugere raptorem equo ferpentes eam infequi, donec arceantur amnis alicuius interuentu. Experimentum eius effe, fi contra aquas fluitet vel auro vinctum. Atque, vt eft Magorum folertia occultandis fraudibus fagax, certa Luna capiendum cenfent, tanquam congruere operationem eam ferpentium humani fit arbitrij. Vidi equidem id ouum mali orbiculari modici magnitudine, crufta cartilaginis, velut acetabulis brachiorum polyphi crebris, infigne Druidis. Ad victorias litium ac regum aditâs mirè laudatur: tantæ vanitatis vt habentem id in lite in finu equitem Romanum è Vocontijs, à Diuo Claudio principe interemptum non ob aliud fcia. Hic tamén complexus anguium & efferatorû concordia, caufa videtur effe, quare exteræ gentes caduceum in pacis argumentis circundata effigie anguium fecerint. Nequ enim cristatos effe in caduceo mos eft. De anferum ouis magnæ vtilitatis, ipfôque anferè dicturi hoc in volumine, debemus honorem & Comagenorû clariffimæ rei. Fit ex adipe anferum, alioquin celeberrimi vfus eft, ad hoc in Comagene Syriæ parte cum cinnamo, caffa, pipere albo, herbâ quæ Comagene vocatur, obrutis niue vafis, odore iucundo, vtiliffimum ad perfrictiones, conuulfiones, cæcos ac fubditos dolores, omniâque quæ acopifcurantur: vnguenumque pariter ac

medicamentum est. Fit & in Syria alio modo: adipe auium curato, vt diximus, additis erysifceptro, xylobalsamo, phœnice elate, item calamo singulorum pondere, qui sit adipis, cum vino bis aut ter subferuescatis. Fit autem hyeme, quoniam æstate non glaciatur: nisi accepta cera. Multa præterea remedia sunt ex anser, quod miror, æquæ quàm capris. Nanque anser coruûsque ab æstate in autumnum morbo confictari dicuntur. De anserum honore, quem meruere Gallorum in Capitolium ascensu deprehenso, diximus.

Remedia de cane, & ex animalibus quæ placida non sunt, seu fera, & ex volucribus, & contra morsus phalangiorum.

CAP. IIII.

EAdem de causa supplicia annua canes pendent inter ædem. Iuuentutis & Summani, viui in forca sambuceæ arbore fixi. Sed plura de hoc animali dici cogunt priscorum mores. Catulos lactentes adeo puros existimabant ad cibum, vt etiam placandis numinibus hostiarum vice vterentur his. ^a Genito manẽ catulo res diuina fit, & in cœnis Deum etiam num ponitur catulina. Adialisibus quidem epulis celebrem fuisse. Plauti fabulæ indicio sunt. Sanguine canino contra toxica nihil præstantius putatur. Vomitiones quoque hoc animal monstrasse homini videtur. Et alios vsus ex eo mirè laudatos referemus suis locis. Nunc ad statutum ordinem pergemus. Aduersus serpentium ictus efficacia habentur, simum pecudis recens in vino decoctum illitumque: mures dissecti & impositi, quorum

^aGenitæ
Manæ. Lip.

na-

1.
natura m
su fide
fibrarum
Tradunt
fico, sequ
que simil
poto. M
uestre. D
didas. H
car, cæ
domibus
auror est
que sede
terata sal
tur perc
rus inuete
multe e
tu cæta d
tur, vt p
concordi
gignunt
mi, & di
tra serpe
valere d
gument
ederint, n
que earum
his quæ tr
morsibus
tu eorum
laustâsq
datos. Q
ungunt tr
re, quæ cun
agrestes fin
cinere per

natura non est spernenda , præcipuè in assen-
su siderum (vt diximus) cum lumine lunæ
fibrarum numero crescente ac decrescen-
te. Tradunt magi , iocinere muris dato porcis in-
fico, sequi dantem id animal. In homine quo-
que similiter valere , sed resoluicyatho olei
poto. Mustelarum duo genera : alterum syl-
uestre. Distant magnitudine. Græci vocant i-
ctidas. Harum fel contra aspides dicitur effi-
cax, cæterò venenum. Hæc autem quæ in
domibus nostris oberrat , & catulos suos (vt
autor est Cicero) quotidie transfert, mutat-
que sedem, serpentes persequitur. Ex ea inue-
terata sale denarij pondus in cyathis tribus da-
tur percussis , aut ventriculus coriandro far-
tus inueteratâsque & in vino potus. Et catulus
mustelæ etiâ efficacius. Quædam pudenda di-
ctu tanta autorum asseueratione commendan-
tur , vt præterire fas non sit. Siquidem illa
concordia rerum, aut repugnantia, medicinæ
gignuntur: veluti cimicum animalis scdissi-
mi, & dictu quoque fastidiendi natura, con-
tra serpentium morsus , & præcipuè aspidum
valere dicitur. Item contra venena omnia: ar-
gumento, quòd dicunt gallinas, quo die id
ederint, non interfici ab aspidè : carnes quo-
que earum percussis plurimum prodesse. Ex
his quæ tradunt, humanissimum est, illinire
morsibus cum sanguine testudinis: item suffi-
tu eorum abigere: sanguifugas adherentes,
haustâsque ab animalibus restinguere in poru-
daros. Quanquam & oculos quidam iis in-
ungunt tritis cum sale & lacte mulierum, au-
rèque cum melle & rosaceo admixtis. Eos qui
agrestes sint, & in malua nascantur, crematos
cinere permixto rosaceo infundunt auribus.

Cetera quæ de iis tradunt, vomica & quartanarum remedia aliorumque morborum, quanquam quo aut cera aurifaba inclusos cenfeant deuorandos, falsa, nec referenda arbitror. Lethargi tamen medicinæ cum argumento adhibent, quoniam vincatur aspidum somnifica vis, septenos in cyatho aquæ dantes, puerilibus annis quaternos. ^a Et stranguriæ fistulæque imposuere. Adeo nihil patens illa rerum omnium sine ingentibus causis genuit. Quin & adalligatos læuo brachio binos lana subrepta pastoribus, resistere nocturnis febribus prodiderunt, diurnis in rosaceo panno. Rursus iis aduersatur scolopendra, suffitūque necat. Aspides percussos torpore & somno necant, omnium serpentium minimè sanabiles. Sed venenum earum si sanguinem attingit, aut recens vulnus, statim interimit: inueteratū hulus tardius. De cætero potum quantalibet, copia non nocet. Nō est enim tabifica vis: itaque occisa morsu earum animalia, cibis innoxia sunt. Cunctaret in proferendo ex his remedio, nisi M. Varonem scirem lxxxvij. vitæ anno prodidisse, aspidum ictus efficacissimè curari, hausta à percussis ipsorum vrina. Basilisci, quem etiam serpentes ipsi fugiunt, alios olfactu necantem, qui hominē vel si aspiciat tantū, dicitur interimere, sanguinem Magi miris laudibus celebrant, coeuntē picis modo & colore, dilutū cinnabari clariorem fieri. Tribuunt ei & successus petitionum à Potestatibus, & à Diis etiam precum, morborūque remedia veneficiorum amuleta. Quidam id Saturni sanguinem appellant. Draco non habet venena. Caput eius limini ianuarum subditum

^aEt in strā
guriavrina
riæ fistulæ
immisere.

Uet. & Dio.

pro-

propitiatis adoratione Diis, fortunatum domum facere promittunt. Oculis eius inueneratis, & cum melle tritis, iunctos non pauescere ad nocturnas imagines, etiam pauidos. Cordis pingue in pelle: dorcadum neruis ceruinis adalligatum in lacerto conferre iudiciorum victoriæ. Primum spondylum aditus potestatum mulcere. Dentes eius illigatos pedibus caprearum ceruinis neruis, mites prestare dominos, potestatesque exorabiles. Sed super omnia est compositio, qua inuictos faciunt Magorum mendacia: Cauda draconis & capite, pilis leonis è fronte & medulla eiusdem, equi victoris spuma, canis vnguibus adalligatis ceruino corio, neruisque cerui alternatis & dorcadis: quæ arguisse non minus refert, quàm contra serpentes remedia demonstrasse, quoniam hæc morborum beneficia sunt. Draconum adipem venenata fugiunt: item virus ichneumonum, & cutis cinere in aceto perunctos. Viperæ caput impositum vel alterius quàm quæ percussæ, sine fine prodest. Item si quis eam ipsam in vapore baculo sustineat: aiunt enim precauere: item si quis exustæ eius cinerem illinat. Reuerti autem ad percussum serpentes necessitate naturæ, Nigidius autor est. Caput quidem dissecant Scythæ inter aures ad eximendum lapillum, quem aiunt ab ea deuorari territa. Alij ipso toto capite vtuntur. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur à Græcis, quaternis digitis vtrinque amputatis exemptisque interaneis & liuore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinisque exemptis, & addita similitudine, atque ita in vmbra sic-

catis pastillis, quibus ad multa medicamenta
vtuntur. Significandum videtur è vipera tan-
tum hoc fieri. Quidam purgata, vt supra
dictum est, adipem cum olei sextario deo-
quant ad dimidias. Ex eo, cum opus sit,
ternis stillis additis in oleum perunguntur,
vt omnes bestię fugiant eos. Præterea con-
stat, contra omnium serpentium ictus, quam-
uis insanabiles, ipsarum serpentium exta im-
posita auxiliari: eosque qui aliquando viperæ
iecur coctum hauerint, nunquam postea fe-
riri à serpente. Neque anguis venenatus est,
nisi per mensem Luna instigatus. Sed prodest
vius comprehensus, & in aqua contusis, si
foueatut ita morsus. Quin & inesse ei, reme-
dia multa creduntur, vt dicemus, & ideo Æ-
sculapio dicatur. Democritus quidem mon-
stra quædam ex his conficit, vt possint auium
sermone intelligi. Atqui anguis Æscula-
pius Epidauro Romam aduectus est: vulgo
que pascitur & in domibus. Ac nisi incendiis
semina exurentur, non esset fecunditati eo-
rum resistere. In orbe terrarum pulcherri-
mum anguium genus est, quod in aqua vi-
uit, hydri vocantur, nullis serpentium infe-
riores veneno. Horum iecur seruatum ad-
uersus percussos ab his auxilium est. Scor-
pio tritus stellionum veneno aduersatur. Fit
enim & è stellionibus malum medicamen-
tum. Nam cum immortalis est vino, faciem
eorum qui biberint, lentigine obducit. Ob
hoc in vnguento necant eum, insidiantes pel-
liculum formæ. Remedium est oui luteum,
& mel ac nitrum. Fel stellionum tritum in
aqua mustelas congregare dicitur. Inter om-
nia venenata salamandræ scelus maximum
est.

est. Cætera enim singulos feriunt, nec plures pariter interimunt: vt omitram, quod petire conscientia dicuntur homine percusso. neque amplius admittere ad terras: salamandra populos pariter necare improvidos potest. Nam si arbori irrepsit, omnia poma inficere veneno, & eos qui ederint, necat frigida vi, nihil aconito distans. Quinimo si contactu ab ea ligno vel pede crusta panis incoquatur, idem veneficium est: vel si in pureum cadat. Quippe cum salua eius quacunque parte corporis, vel in pede imo resperfa, omnis in toto corpore defluat pilus. Tamen talis ac tanta vis veneni à quibusdam animalium, vt suis, bus, manditur, domantur eadem illa rerum dissidentia. Venenum eius extinguere primum omnium ab his quæ vescantur illa, verissimile est. Quæ prodantur, cantharidum potu, aut lacerta in cibo sumpta: cætera aduersantia diximus, dicemusque suis locis. Ex ipsis quæ Magi tradunt contra incendia, quoniam ignes soli animalium extinguat, si forent vera, iam esset experta Roma. Sextius Venerem accendi cibo earum, si detractis interaneis, & pedibus, & capite in melle seruentur, tradit, negatque restingui ignem ab illis. Ex volucribus in auxilio contra serpentes primum vulturnus est. Annotatum quoque minus virum esse nigris. Pennarum ex his nidore, si vrantur, fugari eas dicunt. Item cor eius alitis habentes, tutos esse ab impetu non solum serpentium, sed etiam ferarum, latronumque, & regum ira. Carnibus gallinaceorum, ita vt tepeant avulsæ, appositis, venena serpentium domantur item cerebro in vino posito. Parthi gallinæ malunt cerebrum plagis

imponere. Ius quoque ex his potum præclare medetur, & in multis alijs vsibus mirabile. Pantheræ leonæsq; non attingant perunctos eo, præcipue sit & allium fuerit incoctum. Aluum soluit: validius è vetere gallinaceo. Prodest & contra longinquas febres, & torpentibus membris tremulisque, & articulariis morbis, & capitis doloribus, epiphoris, inflationibus, fastidijs, incipienti tenebrismo, iocineri, renibus, vesicæ, contra cruditates, suspiria itaque etiam faciendi eius extant præcepta. Efficacius enim costi cum oleris marino, aut cybio, aut cappari, aut apio, aut herba Mercuriali, aut polypodio: aut anetho: utilissimè autem in congijs tribus aquæ ad tres heminas cum supra dictis herbis, & refrigeratum sub dio dari tempestiuus antecedente vomitione. Non præteribo miraculum, quamquam ad medicinam non pertinens: si auro liquefcenti gallinarum membra misceantur, consumunt id in se. Ita hoc venenum auri est. At gallinaceis ipsis circulo è sarmentis addito collo, non canunt. Auxiliatur contra serpentes & columbarum caro recens cõcepta, & hirundinũ: bubonis pedes vsti cũ plumbagine herba. Nec omitta in hæc quoq; alite exëplum Magica vanitatis. Quippe propter reliqua portentosa mēdacía, cor eius impositũ māmẽ mulieris dormiētis sinistra tradunt efficere vt omnia secreta pronuntiet. Præterè in pugnã ferentes idẽ fortiores fieri. Eiusdẽ ouo ad capillos remedia demonstrat. Quis autẽ quæso ouũ bubonis vnquã videre potuit cū ipsam auẽ vidisse prodigiũ sit? quis vtiq; experiri, & præcipue in capillo? Sanguine quidẽ pulli bubonis etiam crispari capillũ promittit. Cuius generis

in propere
percul
fenest
esse: pri
& pedib
ri. Sangu
ara serpe
Phalang
nerũ. Vn
rulo capi
incurran
ius, quã
furnos &
dem gen
hoc serua
cortices e
mustelæ c
langion G
sed distin
est eodem
nolus, gr
niri dicu
que mul
præstare
mentarii
lam ex op
liqvarum
indiget
mills, ore
mis, tanq
qualis à s
tis. Idem
gulis albi
Peior vtr
liginem co
tiamnum

his propè videri possint, quæ tradunt & de ven-
 pertulione, si ter circumlatus domui viuus, per
 fenestram inuerso capite infigatur, amuletum
 esse: priuatimque oculibus circumlatum toties,
 & pedibus suspensum sursum in superlimina-
 ri. Sanguinem quoque eius cum carduo, con-
 tra serpentium ictus inter præcipua laudant.
 Phalangium est Italiæ ignotum, & pluriū ge-
 nerū. Vnum simile formicæ, sed multo maius,
 rufo capite, reliqua parte corporis nigra, albis
 incurstantibus respersum guttis. Acerbior hu-
 ius, quàm vesper ictus. Viuit maximè circa
 furnos & molas. In remedio est, si quis eius-
 dem generis alterum percussio ostendat. Et ad
 hoc seruantur, cum mortui inueniuntur. Ec-
 cortices eorum contriti & poti medentur, &
 mustelæ catuli, vt diximus suprâ. Equè pha-
 langion Græci vocant inter genera araneorū,
 sed distinguunt lupi nomine. Tertium genus
 est eodem phalangij nomine araneus lanugi-
 nosus, grandissimo capite. Quo dissecto inue-
 niri dicuntur intus vermiculi duo, ad alligari-
 que mulieribus ceruina pelle ante Solis ortū,
 præstare ne concipiant, vt Cæcilius in com-
 mentariis reliquit. Vis ea annua est: quam so-
 lam ex omni atocio dixisse fas sit, quoniam a-
 liquarum fœcunditas plena liberis tali venia
 indiget. Vocatur & rhagion acino nigro si-
 milis, ore minimo sub aluo, pedibus breuissi-
 mis, tanquam imperfectis. Dolor à morfu eius,
 qualis à scorpione. Vrina similis araneis tex-
 tis. Idem erat asterion, nisi distingueretur vir-
 gulis albis. Huius morfu genua labefactantur:
 Peior viroque est caruleus lanugine nigra, ca-
 liginem concitans, & vomitus araneosus. E-
 tiamnum deterior, à crabrone penna tantum

differens. Hic & ad maciem perducit. Myr-
 mecion formicæ similis capite, aluo nigra, gut-
 tis albis distinguentibus, vesparum dolore
 torquet. Tetragnathij duo genera habent: pe-
 ior, medium caput distinguente linea alba, &
 transuersa altera. Hic oris tumorem facit. At
 cinereus posteriori parte candicans, lentior.
 Minimè autem noxius eodem colore, qui te-
 las muscis in parietibus latissimè pandit. Con-
 tra omnium morsus remedium est gallina-
 ceum cerebrum cum piperis exiguo potum in
 posca. Item formicæ quinque potæ: pecudum
 fimi cinis illitus ex aceto: & ipsi aranei qui-
 cunque in oleo putrefacti. Muris aranei mor-
 sus sanatur coagulo agnino in vino potio: vn-
 gula arietinæ cinere cum melle, mustelæ ca-
 zulo, vt in serpentibus dictum est. Si iumenta
 momorderit, mus recens cum sale imponitur,
 aut fel vespertilionis ex aceto. Et ipse mus a-
 raneus contra se remedio est, diuulsus & im-
 positus. Nam si prægnans momordit, protinus
 dissilit. Optimum, si imponatur qui momor-
 derit. Sed & alios ad hunc vsum seruant in o-
 leo, aut luto circumlitos. Est & contra morsum
 eius remedium terra exorbita. Fertur enim nõ
 transiri ab eo orbitam, torpore quodam natu-
 ra. Scorpionibus contrarius maximè inuicem
 stellio traditur, vt visu quoque pauorem is af-
 ferat, & torporem frigidi sudoris. Itaque in o-
 leo putrefaciunt eum, & ita ea vulnera peran-
 gunt. Quidam oleo illo spumam argenteam
 decoquant ad emplastri genus, atque ita illi-
 nunt. Hunc Græci coloten vocant, & ascala-
 boten, & galeoten. In Italia non nascitur. Est
 enim hic plenus lentiginè, stridoris acerbi, &
 vicitur, quæ omnia à nostris stellionibus a-

liena

liena fun-
 lius, d-
 uulsus,
 alius in
 this duo
 manus pa-
 tigere. La-
 in terra e-
 Item test-
 erat imp-
 spicere,
 ciat. V-
 Multa &
 in melle
 & vespis
 quoque M-
 feruntur
 minima s-
 Est & for-
 re in Ital-
 Bætica.
 mnibus
 diximus
 pæ ven-
 cipuo. C-
 principis
 vocatus e-
 ne eius à
 rare volu-
 nõ dubiū
 vis vel ca-
 parte sit
 & capite
 tamen pe-
 parte sit
 culo, in sp-

liena sunt. Prodest & gallinarum fimi cinis illitus, draconis iecur, lacerta diuulsa, mus diuulsus, scorpio ipse suæ plagæ impositus, aut assus in cibo sumptus, aut potus, in meri cyathis duobus. Proprium est scorpionum, quòd manus palmam non feriunt, nec nisi pilos attingere. Lapillus qualiscunque, ab ea parte qua in terra erat, appositus plagæ, leuat dolorem. Item testa terra operata ex aliqua parte, sicut erat imposita, liberare dicitur. Nò debent respicere, qui imponunt & cauere ne Sol aspiat. Vermes terreni triti impositi prosunt. Multa & alia ex his remedia sunt, propter quæ in melle seruantur. Noctua apibus contraria, & vespis crabronibûsque & sanguisugis: pici quoque Martij rostrum secum habentes non feriuntur ab iis. Aduersantur & locustatum minimæ sine pennis, quos attelabos vocant. Est & formicarum genus venenatum: non ferè in Italia. Solpugas Cicero appellat, salpugas Batica. Iis cor vespertilionis contrarium, omnibûsq; formicis: salamandris cætharides, vt diximus. Sed in iis magna quæstio, quoniâ ipsæ venena sunt potæ vesicæ cū cruciati præcipuo. Cossinû equitè Rom. amicitia Neronis principis notû cū is lichenecorreptus esset, vocatus ex Ægypto Medicus ob hanc valetudinē eius à Cæsare, cū cantharidû potû præparare voluisset, interemit. Verùm illitas pdesse nò dubiû est, cū succo raminie vus, & leuo ouis vel capræ. Ipsarû cætharidû venenû in qua parte sit, nò cõstat inter aurores Alij in pedib. & capite existimant esse, alij negant. Cõuenit tamen pennas earum auxiliari, in quacunque parte sit venenum. Ipsæ nascuntur ex vermiculo, in spõgia maxime, cynorrhodi quæ sit in

caule, sed fecundissimè in fraxino: cæteræ in alba rosa, minùs efficaces. Potentissimæ inter omnes variæ, luteis lineis, quas in pennis transversas habent, multàm pingues: inertiores minutæ, latæ, pilosæ: inutilissimæ verò, vnius coloris macræque. Conduntur in calice fictili non picato, & linteo colligato, congestæ rosa matura, & suspenduntur super acetum cū sale feruens, donec per linteolum vaporentur, postea reponuntur. Vis earum adurere corpus, crustas obducere. Eadem pityocampis, in picea nascentibus, eadem buprestis, similiterque præparantur. Efficacissimæ omnes ad lepras lichenasque: dicuntur & menses ciere & vrinam. Ideo Hippocrates & hydropicis dabat. Cantharides obiectæ sunt Catoni Uticensi, ceu venenum vendidisset in auctione regia, quoniam eas sestertiis lx. addixerat.

De seuo struthiocamelino, & cane rabido, & lacerta, & anseribus, & columbis, & mustelin remedìa.

CAP. V.

ET seuum autem struthiocamelinum tunc evanisse sestertiis lxxx. obiter dictum sit, efficacioris ad omnia vsus, quàm est adeps anserinus. Diximus & mellis venenati genera: contra quod vruntur melle, in quo apes sint mortuæ. Idem potum in vino, remedium est vitiorum, quæ cibo piscium gignuntur. In canis rabidi morfu tuetur à pauore aquæ capitis canini cinis illitus vulneri. Oportet autem comburi omnia eodem modo, vt semel dicamus, in vase fictili nouo, argilla circumlito, atque ita in furnum indito. Idem & in portione proficit. Quidam ob id edendum dederunt. Aliqui & vermem è cadauere canino adalligare:

nerc:

uere: menstruâve in panno subdidere calici,
aut intus ipsius caudæ pilos combustos infuere
vulneri. Cor caninum habentem fugiunt ca-
nes. Non latrant verò, lingua canina in calcea-
mento subdita pollicis: aut caudam mustelæ,
quæ abscissa dimissa sit, habentes. Est limus
salinæ sub lingua rabiosi canis, qui darus in
potu, fieri hydrophonus non patitur. Multò
tamen vtilissimè iecur eius, qui in rabie mo-
morderit, datur, si possit fieri, crudum man-
dendum: si minus, quoquo modo coctum, aut
ius coctis carnibus. Est vermiculus in lingua
canum, qui vocatur à Græcis lytta, quo exem-
pto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fas-
tidium sentiunt. Idem ter igni circumlatus,
datur morsis à rabioso, ne rabidi fiant. Et ce-
rebello gallinaceo occurritur. Sed id deuora-
tum anno tantum eo prodest. Aiant & cristam
contritam efficaciter imponi, & anseris adipem
cum melle. Saliuntur & carnes eorum, qui ra-
bidi fuerunt, ad eadem remedia in cibo dan-
dæ. Quin & necantur catuli statim in aqua, ad
sexum eius^a qui momorderit, ut iecur crudum^a quem ca-
deuoretur ex iis. Prodest & fimum gallina-
nis mom.
ceum, duntaxat rufum, ex aceto impositum: & *Ver.*
muris aranei caudæ cinis, ita ut ipse, cui ab-
scissa sit, viuis dimittatur: glebula ex hirundi-
num nido illita ex aceto, vel pulli hirundinis
combusti: membrana siue senectus anguium
vernatione exuta, cum cancro masculino trita.
Nam etiam per se reposita in arcis armariis-
que, tineas necat. Tanta vis mali est, ut vrina
quoque calcata rabiosi canis noceat, maxime
hulcus habentibus. Remedium est fimum ca-
ballinum aspersum aceto, & calfactum in fi-
co impositum. Minus hoc miretur, qui cogitet,

lapidem à cane morsum, vsque in prouerbium discordiæ venisse. Qui in vrinam canis suam egresserit, torporem lumborum dicitur sentire. *Meliùs,* Lacerta, quam hi sepa, alij^a chalcidicen vocant, in vino pota, morsus suos sanat. Venefi-
ut infra lib. ciis ex mustela syluestri factis, contrarium est
32. cap. 3. & ius gallinacei veteris largè haustum, peculia-
apud Arist. riter contra aconitum: addi parum salis o-
de animal portet. Gallinarum simum duntaxat candidū,
lib. 8. ca. 24. ^b in hyssopo decoctum aut mulso, venena fun-
 bcum cory- gorum boletorumque astringit: item inflatio-
 po decoctū nes ac strangulationes: quod miremur, cum si
 in mulso.

Ver.

& inflationibus afficiatur. Sanguis anserinus contra lepores marinos valet, cum olei æqua portione. Item contra mala medicamenta omnia asseruatur cum Lemnia rubrica & spinæ albæ succo, pastillorum drachmis quinque, qui in cyathis ternis aquæ bibantur: item mustelæ catulus, vt suprà diximus, præparatus. Coagulum quoque agninum aduersus omnia mala medicamenta pollet: item sanguis anatum Ponticarum. Itaque & spissatus seruatur, vinoque diluitur. Quidam fœminæ anatis efficaciorē putant. Similimodo contra venena omnia, ciconiarum ventriculus valet, coagulum pecoris. Caulis ius ex carne arietum, priuatim aduersus cantharidas, item lac ouium calidum præterquàm iis qui buprestin aut aconitum biberint. Columbarum syluestrium simum priuatim contra argenti viui potum. Contra toxica, mustela vulgaris inuenterata, binis drachmis pota.

Ad

*Ad alopecurum
ad l.*

A Lope
Alopecu-
li vel mu-
ro polter-
mulcerd-
centia, y-
guine m-
cinerem
vel nuc-
lade mu-
rum sub-
animal d-
intellect-
certam
quem M-
abire. A-
disque
venefi-
cei cini-
cum pi-
perse, e-
cias aure-
nouacul-
luerunt.
tanto m-
que, vt d-
tis haru-
nutim fi-
caciùs vi-
Etian v-

*Ad alopecias tollendas, & ad pilos reddendos, &
ad lentes tollendos, & ad palpebras, & ad
glaucomata, & ad oculos, & ad
parotidas remedia.*

CAP. VI.

Alopecias replet fimi pecudum cinis cum oleo cyprino & melle: item vngularū muli vel mulæ ex oleo myrteo. Præterea (vt Varro postea tradit) murinum finum, quod idem muscerdas appellat. Et muscarum capita recentia, prius folio ficulneo asperatas. Alij sanguine muscarum vtuntur. Alij decem diebus cinerem earum illinunt cum cinere chartæ, vel nucum, ita vt sit tertia pars è muscis. Alij lacte mulierum cum brassica cinerem muscarum subigunt: quidam melle tantum. Nullum animal minus docile existimatur, minorisve intellectus: eo mirabilius est, Olympiæ sacro certamine, nubes earum immolato tauro Deo, quem Myiodem vocant, extra territorium id abire. Alopecias cinis è murium capitibus caudisque & totius muris emendat: præcipue si veneficio acciderit hæc iniuria. Item herinacei cinis cum melle, aut corium combustum cum pice liquida. Caput quidem eius vltum per se, etiam cicatricibus pilos reddit. Alopecias autem in ea curatione præparari oportet nouacula & sinapi. Quidam ex aceto vti maluerunt. Quæ de herinaceis dicuntur, omnia tanto magis valebunt in hystrice. Lacertæ quoque, vt docuimus, combustæ cum radice recentis harundinis, quæ vt vnâ cremari possit, minutim findenda est: ita myrteo oleo permisto cineres capillorum defluuia continent. Efficiaciùs virides lacertæ omnia eadem præstant. Etiam nūc vtilius admisto sale, & adipe vrsino, &

capa tusa. Quidam denas virides in decē sex-
tariis olei veteris discoquunt, contenti semel
in mense vngere. Pellium viperinarum cinis,
alopecias celerrimē explet, item gallinarum
fumum recens illitum. Corui ouum in aëro
oleo per- vase a permistum illitūque derafo capite ni-
gritiam capillis affert: sed donec inarescat, o-
leum in ore habendum est, ne & dentes simul
nigrescant. Idque in vmbra faciendum, neque
ante quadriduum abluendum. Alij sanguine
& cerebro eius vtuntur cum vino nigro. Alij
excoquant ipsum, & nocte concubia in plum-
beum vas condunt. Aliqui alopecias cantha-
ride trita illinunt cum pice liquida, nitro præ-
parata cute. Caustica vis earum, cauendūq;
ne exulcerent altè. Postea ad hulcera ita fa-
cta, capita murium, & fel murium, & fumum
cum elleboro & pipere illini iubent. Lendes
tolluntur adipe canino, vel anguibus in cibo
sumptis anguillarum modo, aut vernatione
eorum, quam exuunt pota. Porrigines felle o-
uillo cum creta Cimolia, illita capiti, donec
inarescat. Capitis doloribus remedio sunt co-
chlearum, quæ nudè inueniuntur nondū pera-
tæ, ablata capita, ex his lapidea duritia exem-
pta, (est aut calculi latitudine) quæ alligantur,
& minuræ frōti illinuntur tritæ. Item ægyptij
ossa è capite aut vulturis adalligata, aut cere-
brum, cum oleo cedrino peruncto capite, &
intus naribus illitis. Cornicis cerebrū coctū, in
cibo sumptū, vel noctuæ, idè præstat: gallina-
ceūq; si inclusus abstineatur die ac nocte, pari
media eius qui doleat, euulsis collo plumis cir-
eunligatisq; vel crustis: mustelæ cinis illitus sur-
culus ex nido milui puluino subiectus: murina
pellis cremata ex aceto illito cinere. Limacis
inter

inter du-
cū ebri-
ligatur
prodest
ceto im-
dit. Hæc
fistit. A
sanguis,
dem alit
scensis
Luna pl
loribus
pilos ca-
nicis in
tur: cas-
illitum. I
rini ciner
diū pōdu
sexto den
item mo-
ficudine
uulso
rum ste-
ræ virid
crassitu-
pullorum
cochlear
catuli vi-
fo in dex-
tar. in fin
afonis.
quibus p
nem ocul
hyæna cu
le: item al
caudarum

inter duas orbitas inuentæ officulum per aurē
 cū ebore traiectū, vel in pellicula canina adal-
 ligatum, quod remedium pluribus semperque
 prodest. Fracto capiti aranei tela ex oleo & a-
 ceto imposita, non nisi vulnere sanato, absce-
 dit. Hæc & vulneribus constrictum sanguinē
 sistit. A cerebro verò profluentem, anseris
 sanguis, aut anatis infusus: adēpsque earun-
 dem alitum cum rosaceo coctus. Matutinò pa-
 scentis hirundinis caput præcisum, maximè
 Luna plena, lino panno adalligat capitis do-
 loribus licio: aut cera alba fronti illinunt, &
 pilos caninos panno adalligant. Cerebrū cor-
 nicis in cibo sumptum, palpebras gignere dici-
 tur: æsypum cum myrrha calidum penicillo
 illitum. Idem præstare muscarum, simique mu-
 rini cinerē æquis portionib. vt efficiatur dimi-
 diū pōdus denarij, promittitur, additis duabus
 sextis denarij è sibi, vt omnia æsypo illinā-
 tur: item murini catuli triti in vino vetere ad cras-
 situdinem acopi. Pilos in his incommodos, e-
 uulsos renasci non patitur fel herinacei: ouo-
 rum stellionis liquor: salamandræ cinis: lacer-
 ræ viridis fel in vino albo Sole coactum ad
 crassitudinem mellis in æreo vase: hirundinis
 pullorum cinis cum lacte rithymali, spumâq;
 cochlearum. Glaucomata dicunt Magi cerebro
 catuli vij. dierum emendari, specillo demis-
 so in dextram partem, si dexter oculus cure-
 tur, in sinistram, si sinister: aut felle recentis
 asionis. Noctuarum est id genus maximum,
 quibus pluma aurium modo micat. Suffusio-
 nem oculorum canino felle malebat quàm
 hyæna curari Apollonius Pitaneus cum mel-
 le: item albugines oculorum, Murium capitū
 caudarūque cinere ex melle inunctis, clari-

tatem visus restitui dicunt: multoque magis gliris aut muris sylvestris cinere, aut aquilæ cerebro vel felle. Cum Attico melle cinis & adeps soricis combustis tritus, lacrymosis oculis plurimum confert: sibi, quod quid sit dicemus in metallis. Mustelæ cinis suffusionibus item laceratæ hirundinisve cerebrum: quæ etiam trita coctave fronti illitæ, epiphoras sedant, siue per se, siue cum polline, siue cum thure. Sic & solatis profunt. Viuas quoque cremare, & cinere earum cum melle Cretico inungi caligines, vtilissimum est. Iumentorum oculis membrana aspidis, quam exuerit, cum adipe eiusdem claritatem inunctis facit. Vipera viua in fictili nouo comburere, addito feniculi succo ad cyathum vnum, & thuris manna vna, atque ita suffusiones oculorum & caligines inungere vtilissimum est. Medicamentum id echion vocatur. Fit & collyrium è vipera, in olla putrefacta, vermiculisque enatis cum croco tritis. Exurit in olla, cum sale, quem lingendo claritatem oculorum consequitur, & stomachi totiusque corporis temperiem pestiuitates. Hic sal & pecori datur salubritas ac seras æ-tis causa & in antidotum contra serpentes adtates. Ex ditur. Quidam & viperis vtuntur in cibis. Primum omnium occisa statim salem in os addi iubent, donec lique scat humor, quatuor digitorum mensura vtinque præcisa, exemptisque interaneis discoquunt in aqua, aut oleo, sale, anetho, & omnibus aut statim vescuntur, aut pane colligunt vt sapius vtantur. Ius præter supra dicta pediculos è toto corpore expellit, pruritûsque etiam summæ cutis. Effectû ostendit & per se capitis viperini cinis. Vtilissimè oculos inungunt. Itemque adeps viperinus

rinus. De felle nō audaſter ſuaſerim quæ præcipiunt, quoniam (vt ſuo loco docuimus) non aliud eſt ſerpentium venenum. Anguium adeps ærugini miſtus, ruptas oculorum partes ſanat, & membrana ſiue ſeneſtus vernatione eorum exuta, ſi adfricetur, claritatem facit. ^a Vlulæ quoque fel prædicatur ad albugines, ſuffuſiones, caligines: adeps ſimiliter ad claritatem. Aquilæ, quam diximus pullos ad contuendum Solem experiri, miſto felle cum melle Attico inunguntur nubeculæ & caligationes ſuffuſionēſque oculorum. Eadem viſ & in vulturino felle eſt cum porri ſucco, & melle exiguo. Item in gallinacei felle alligato ad argema, & ad albugines ex aqua diluto: item ad ſuffuſiones oculorum, maximè candidi gallinacei Fimum quoq; gallinaceorum, duntaxat rubrum, luſcioſis illiniendum monſtrant. Laudant & gallinæ fel, ſed præcipuè adipem cōtra puſtulas in pupillis. Haſ ſcilicet eius rei gratia ſaginant. Aduuat mirificè & ruptas oculorum tuniculas admiſtiſ ſchiſto & hæmatite lapidibus. Fimum quoque earum, duntaxat candidum, in oleo vetere corneſſq; pyxidibus adſeruāt, ad pupillarum albugines. Qua in mentione ſignificandum eſt, pauones ſimum ſaum reſorbere tradi, inuidentes hominum vtilitatibus. Accipiter decoctus in roſaceo efficaciffimus ad inuñctiones omnium vitiorum putatur: item fimi eius cinis cum Attico melle. Laudatur & milui iecur. Fimū columbarū ex aceto ad ægilopas. Similiter ad albugines & cicatrices. Fel anſerinum, ſanguis anati contuſis oculis ita vt poſteà ^b hyſſopo & melle inungantur. Fel perdicū cum mellis æquo pōdere, per ſe verò ad claritatē, dorcados ^c ſco. & Gal.

^a Boz, Ch.^b æſypo,
^c Vt. & Dio
ſco. & Gal.

Hippocratis (vt putant) autoritate adicitur, quod in argentea pyxide id seruari iubent. Oua perdicum in vase æreo decocta cum melle, h ulceribus oculorum & glaucomatis medentur. Columbarum, turturum, palumbium, perdicum sanguis, oculis cruore suffusis eximie prodest. In columbis mascula efficaciorem putant. Vena autem sub ala ad hunc usum inciditur, quoniam suo calore utilior est. Superimponi oportet splenium è melle decoctum, sanamque succidam ex oleo aut vino. Earundem auium sanguis nyctalopas sanat: & iecur ouium: atque (vt in capris diximus) efficacius fuluæ. Decocto quoque eius oculos abluere suadent: & medulla dolores tumoresque illinunt. Bubonis oculorum cinis collyrio mistus claritatē oculis facere promittitur. Turturis simum albugines extenuat: ite cochlearum cinis: simum cenchridis: accipitrum generis hanc Græci faciunt. Argema ex melle omnibus quæ suprà scripta sunt, sanatur. Mel utilissimū oculis, in quo sunt apes immortalæ. Ciconiæ pullum qui ederit, negatur annis cōtinuis lippiturus: ite qui draconis caput habeat. Huius adipe & melle cum oleo vetere, incipientes caligines discuti tradunt. Hirundinum pullos plena Luna excæcant, restitutaq; eorum acie capita comburuntur: hoc cinere cum melle vuntur ad claritatē & dolores, ac lippitudines & ictus. Lacertas quoque pluribus modis ad oculorum remedia assumunt. Alij viridem includunt nouo fistili: ac lapillos, qui vocantur cinædia, quæ & inguinum tumoribus adalligari solent nouē singulos signis signantes, & singulos detrahunt per dies. Nono emittunt lacertam, lapillos seruant ad oculorum dolores.

Alij

Alij ter
eata, &
è ferro
certam
lis. ont
cinere p
longo co
runt, & i
glaucom
tis, aiun
cercis &
trum ad
si serper
ne sine
bio exim
præcipue
ad duo r
piatur &
ei cui me
terrā at
ris med
tollere
mis ac
leo ven
texum
alligatu
Scarabei
exacuit.
tuitu eor
pecadis
tio sedac
abstinth
rinos. Qu
lij pari m
carum. N
na: const

Alij terram substernunt lacertæ viridi exca-
 eata, & vnâ in vitreo vase annulos includunt
 è ferro solido vel auro: cum recepisse visum la-
 certam apparuerit per vitrum, emissâ ea, annu-
 lis contra lippitudinem vtuntur. Alij capitis
 cinere pro stibio ad scabritias. Quidam viridẽ
 longo collo in sabulosis nascentem combu-
 runt, & incipientem epiphoram inungunt: itẽ
 glaucomata. Mustelæ etiam oculis punctu eru-
 tis, aiunt visum reuerti: eadẽque quæ in la-
 cercis & annulis faciunt. Serpẽtis oculam dex-
 trum adalligatum contra epiphoras prodesse,
 si serpens viua demittatur. Lacrymantibus si-
 ne fine oculis, cinis stellionis capitis cum sti-
 bio eximiẽ medetur. Aranei muscarij telæ, &
 præcipuẽ spelunca ipsa imposita per frontem
 ad duo tempora, ita vt à puero impube & ca-
 piatur & imponatur, nec is triduo se ostendar
 ei cui medeatur, nèue alteruter nudis pedibus
 terrâ attingat his diebus, mirabiliter epipho-
 ris mederi dicuntur. Albugines quoque dicitur
 tollere inunctione araneus candidus, longissi-
 mis ac tenuissimis pedibus, contritus in o-
 leo vetere. Sed is etiam cui crassissimum
 textum est, in contignationibus ferẽ, ad-
 alligatus panno epiphoras sanare traditur.
 Scarabei viridis natura contuentium visum
 exacuit. Itaque gemmarum sculptores con-
 tuitu eorum acquiescunt. Aures purgat fel
 pecudis cum melle: canini lactis intilla-
 tio sedat dolorem. Grauitatem adeps cum
 absinthio & oleo vetere: item adeps anse-
 rinus. Quidam adiiciunt succum capæ & al-
 lij pari modo. Vtuntur & per se ouis formi-
 carum. Nanque & huic animali est medici-
 na: constatque vsos ægros hoc cibo sanari.

Anserum quoque & omnium aurium adeps
 preparatur, exemptisque venis omnibus pati-
 na nouo fictili operta in Sole, subdita aqua fer-
 uenti liquatur: saccatisque lineis saccis, & in
 fictili nouo repositus loco frigido, minus pu-
 trefcit addito melle. Murium cinis cum melle
 instillatus, aut cum rosacco decoctus aurium
 dolores sedat. Si aliquod animal intrauerit,
 praeipuum remedium est murium fel aceto
 dilutum. Si aqua intrauerit, adeps anserinus
 cum capra succo. Gliris detracta pelle, intesti-
 nis exemptis discoquitur melle in vase nouo:
 sed Medici malunt è nardo decoqui vsque ad
 tertias, atque ita asservari deinde cum opus sit,
 strigili tepefacta infundere. Cõstat deplorata
 aurium vitia eo remedio sanari: aut si terreni
 vermes adipe anseris decocti infundantur. Itẽ
 ex arboribus rubri cum oleo triti exulceratis
 & ruptis auribus praeclare medentur. Lacerti
 inueterati in os pendentium addito sale con-
 tusi & ab igne lasas aures sanant: efficacissimẽ
 autem ferrugineas maculas habẽres, lineis et-
 iam per caudam distincti. Millepeda, ab a-
 liis contipeda aut multipeda dicta, animal
 est è vermibus terra pilosum, multis pedi-
 bus arcuatim repens, tactisque contrahens
 se: ioniscion Græci vocant, alij tilon: efficaciter
 sanat aurium dolores, in cortice Punici mali
 decoctum & porri succo. Addunt & rosaceum,
 & in alterã aurem infundunt. Illam autem quæ
 non arcuatur, sepa Græci vocant, alij scolopẽ-
 dram, minorem perniciosãmq; Cochleæ, quæ
 sunt in usu cibi, cū myrrha aut thuris polline
 appositæ, item minutæ & latæ fracturis auriũ
 illinuntur cum melle. Senecus sergentiũ fer-
 uent

nente testa vsta instillatur rosaceo admisto, contra omnia quidem vitia efficax, sed contra graueolentiam præcipuè : aut si purulentæ sunt, ex aceto: melius cum felle caprino, vel bubulo, aut testudinis marinz. Vetusior anno eadem membrana non prodest, nec imbre perfusa, vt aliqui putant. Item aranei sanies cum rosaceo, aut per se in lana, vel cum croco auribus prodest: gryllus cum sua terra effossus & illitus. Magnam autoritatem huic animali perhibet Nigidius, maiorem Magi, quoniam retro ambulet, terramque terebret, stridat noctibus. Venantur cum formica circumligato capillo in cauernam eius cõiecta, efflato prius puluere ne sese condant: ita formicæ complexa extrahitur. Ventris gallinaceorum membrana quæ abiici solet, inueterata & in vino trita, auribus purulentis calida infunditur, gallinarum quoque adeps. Est & quædam pinguitudo blattæ, si caput auellatur: hanc tritam vna cum rosaceo auribus mirè prodesse dicunt, sed lanam, quæ incluserint, post paulum extrahendam. Celerrimè enim id pingue transire in animal, fierique vermiculum. Alij binaster nasve in oleo decoctas efficacissimè auribus mederi scribunt, & tritas in linteolo imponi contritis. Hoc quoque animal inter pudenda est: sed propter admirationem naturæ, priscorumque curæ, totum in hoc loco explicandum. Plura earum genera fecerunt. Molles, quas in oleo decoctas, verrucis efficaciter illini experti sunt. Alterum genus mylæon appellauere, circa molis ferè nascens. Has capite detractis attritas, lepras sanasse, Musa & Pyctio in exemplis reliquerunt. Tertium genus & odoris tædio inuisum, ex acuta clune, cum pisselleo sana-

re hucera aliàs insanabilia: strumas, panos diebus xxj. impositas, percussa, confusa, cacoethe, scabiem, furunculósque, detractis pedibus & pennis. Nos hæc etiam audita fastidimus. At hercule Diodorus & in morbo regio, & orthopnoicis se id dedisse tradit cum resina & melle. Tantum potestatis habet ea ars pro medicamento dandi, quicquid velit. Humanissimi eorum cinerem crematarum seruandum ad hos vsus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoicis aut ^a rheumaticis. Infixa vtrique corpori illitas extrahere constat. Mel vtilissimum auribus quoque est, in quo apes emortuæ sunt. Protidas comprimit columbinum sterqus vel per se, vel cum farina hordeacea aut auenacea. Nocturnæque cerebrum vel iecur cum oleo infusum auriculæ aut parotidi: multipeda cum resina tertia parte illita: grylli siue illiti, siue adalligati. At reliqua morborum genera medicinâsque ex iisdem animalibus, aut eiusdem generis, sequenti dicemus volumine.

^aasthmaticis, *Utr.*

C. PLI-

C. P

CVN

HI

De origine
perit,
liq

men dign
vel eo ip
plurimum
que seculis
fuisse nem
artium tr
mentis con
primum è
cie salutar
remque, q

C. PLINII SE-

CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXX.

PROOEMIUM.

*De origine Magice artū, quando, & à quibus co-
perit, & à quibus celebrata fuerit, & re-
liqua ex animalibus medicina.*

CAPVT I.

MAGICAS vanitates sapius qui-
dem antecedentis operis parte,
vbicunque causæ locūsque po-
scebāt, coarguimus, detegemūs-
que^a etiamnum: in paucis ta-^a etiamnū
men digna res est, de qua plura dicantur, in paucis:
vel eo ipso, quòd fraudulentissima artium tamen *Ar-*
plurimum in tota terrarum orbe, plurimis-
que seculis valuit. Autoritatem ei maximam
fuisse nemo miretur, quandoquidem sola
artium tres alias imperiosissimas humanæ
mentis complexa in vnam se redegit. Natam
primū è Medicina nemo dubitat, ac spe-
cie salutarì irrepsisse velut altiore sanctio-
rēque, quàm Medicinam: ita blandissi-

Tom. iij.

H

mis desideratissimisque promissis addidisse vires religionis, ad quas maximè etià-
 num caligat humanum genus. Atque ut hoc
 quoque^a suggererit miscuisse artes Mathe-
 maticas, nullo non auido futura de sese scien-
 di, atque ea è cælo verissimè peti credente.
 Ita possessis hominum sensibus triplici vin-
 culo, in tantum fastigij adoleuit, ut hodièque
 etiam in magna parte gentium præualeat, &
 in Oriente regum regibus imperet. Sine du-
 bio illic orta in Perside à Zoroastre, ut inter
 autores conuenit. Sed vnus hic fuerit, an
 postea & alius, non satis constat. Eudoxus,
 qui inter sapientiæ sectas clarissimam, uti-
 lissimamque eam intelligi voluit, Zoroa-
 stre hunc sex millibus annorum ante Plato-
 nis mortem fuisse prodidit. Sic & Aristote-
 les. Hermippus qui de tota ea arte diligen-
 tissimè scripsit, & vicies centum millia ver-
 suum à Zoroastre condita, indicibus quoque
 voluminum eius positis explanauit, præcep-
 torem, à quo institutum diceret, tradidit
 Azonacem, ipsum verò v. millibus annorum
 ante Troianum bellum fuisse. Mirum hoc
 in primis, durasse memoriam artemque tam
 longo æuo, commentariis nos interciden-
 tibus, præterea nec claris nec continuis suc-
 cessionibus custoditam. Quotus enim quisque
 auditu saltem cognitos habet, qui soli cog-
 nominantur, Apuscorum & Zaratum Me-
 dos, Babyloniumque Marmaridium, & Ara-
 bem Hippocum. Assyrium verò Zarmoce-
 nidam, quorum nulla extant monumenta.
 Maximè tamen mirum est, in bello Troiano
 tantum de arte ea silentium fuisse Homero,

tan-

^a Al. succel-
 sit.

tantumque
 bus ade-
 stet. Siqui-
 eum non a-
 que & infe-
 Nec postea
 venisset Te-
 quando tra-
 rum cognos-
 aliena gen-
 Chironis n-
 fulminante
 lis famam
 nander qu-
 emulo geni-
 lam, comple-
 bentium Lu-
 pinquo prin-
 superstition-
 experts sed-
 set. Primu-
 mentatus
 Persarum
 ratus: ac
 fuisse, obit-
 rat, munda-
 ponunt Z-
 Quod certe
 rabiem, no-
 Græcorum
 uerto sum-
 riamque e-
 semper peti-
 cles, Dem-
 nauigauere

tantumque operis ex eadem in Vlixis erroribus adeo vt totum opus non aliunde constet. Siquidem Protea & Sirenum catus apud eum non aliter intelligi volunt: Circe vti- que & inferorum euocatione hoc solum agi. Nec postea quisquam dixit, quonam modo venisset Telmessum religiosissimam urbem, quando transisset ad Thessalas vrbes, quarum cognomen diu obtinuit in nostro orbe alienae gentis. Troianis itaque temporibus Chironis medicinis contenta, & solo Marte fulminante, miror equidem Achillis populis famam eius in tantum adhassisse, vt Menander quoque literarum subtilitati sine emulo genitus, Thessalam cognominari fabulam, complexam ambages foeminarum detra- hentium Lunam. Orphea putarem e propinquo primum^a intulisse, ad vicinas vsque^a protulisse superstitiones ac Medicinae profectum, si non ad vicina vsq; super expers sedes eius tota Thrace Magices fuisset. Primus extat (vt equidem inuenio) com- institutio- mentatus de ea Osthane, Xerxem regem nem Me- Persarum bello, quod is Graeciae intulit, comi- dicinae pro- tatus: ac velut semina artis portentosa spar- uectum- sisse, obiter infecto, quacunq; commeauit. *Dal. & Ch.* mundo. Diligentiores paulo ante hunc ponunt Zoroastrem alium Proconnesium. Quod certum est, hic maxime Osthanes ad rabiem, non aueritatem modo scientiae eius, Graecorum populos egit. Quanquam animadu- uerto summam literarum claritatem glo- riâque ex ea scientia antiquitus & penè semper petiram. Certè Pythagoras, Empedo- cles, Democritus, Plato ad hanc discendam nauigauere, exiliis verius, quam peregrina-

tionibus, suscepris. Hanc reuerſi prædicauere: hanc in arcanis habuere. Democritus Appollonicem Captidenem & Dardanum à Phœnice illustrauit, voluminibus Dardani in ſepulchrum eius petiris, ſuis verò ex diſciplina eorum editis: quæ recepta ab aliſ hominum atque tranſiſſe per memoriam, æquè ac nihil in vita, mirandum eſt. In tantum fides iſtis ſaſque omne deeſt, adeò, vt ij qui cætera in viro illo probant, hæc eius eſſe opera inſcientur. Sed fruſtra. Hunc enim maxime aſſiſſe animis eam dulcedinem conſtat. Plenùmque miraculi & hoc, pariter vtraſque artes effloruiſſe Medicinam dico, Magicemque, eadem ætate illam Hippocrate, hanc Democrito illuſtrantibus, circa Peloponneſiacum Græciæ bellum, quod geſtum eſt à ccc. vrbiſ noſtræ anno. Eſt & alia Magices factio, à Moſe & Iamne & Iotape Iudæis pendens, ſed multis millibus annorum poſt Zoroaſtrem. Tanto recentior eſt Cypria. Non leuem & Alexandri Magni temporibus autoritatem addidit profeſſioni ſecundus Oſthanes, comitatu eius exornatus, planèque, quod nemo dubitet, orbem terrarum peragrauit. Extant itaque & apud Italas gentes veſtigia eius in duodecim tabulis noſtris, aliisſque argumentis, quæ priori volumine expoſui. dclviij. demum anno vrbiſ, Cn. Cornelio Lentulo, P. Licinio Craſſo Coſſ. Senatuſconſultum factum eſt, ne homo immolaretur: palàmque in tempus illud ſacra prodigioſa celebrata. Gallias vtiſque poſſedit, & quidem ad noſtram memoriam. Namque Tiberij Cæſaris principatus.

rus ſuſtul-
vatum m
commemo
tranſgreſſ
Britannia
tantis cere
poſit. Ad
quanquam
tis ætlima
beatur, qu
minem oc
di verò et

De ſpecie

V T nar
ſunt. I
ex aère &
ſecuribul
na a pro
rùmque
princeps
pe non e
maior ſu
ma geſtic
mùmque
quam ge
vlli artu
pes ei deſ
n. um, ali
ſum & in
tis, quam
ros porius
ſuis Deos

rus sustulit. Druidas eorum, & hoc genus
vatum medicorumque. Sed quid ego hæc
commemorem in arte Oceanum quoque
transgressa, & ad naturæ inane peruectæ?
Britannia hodièque eam attonitè celebrat
tantis ceremoniis, vt dedisse Persis videri
possit. Aded ista toto mundo consensere,
quanquam discordi & sibi ignoto. Non fa-
tis æstimari potest, quantum Romanis de-
beat, qui sustulere monstra, in quibus ho-
minem occidere religiosissimum erat, man-
di verò etiam saluberrimum.

*De speciebus Magiæ, Neronisque & magorum
detestatio. CAP. II.*

VT narravit Osthanes, species eius plures
sunt. Nanque & ex aqua, & ex sphaeris, &
ex aère & stellis, & lucernis, ac peluibus,
securibusque, & multis aliis modis diui-
na a promittit: præterea umbrarum, infero-
rumque colloquia: quæ omnia atare nostra
princeps Nero vana falsaque comperit: quip-
pe non cytharæ tragicique cantus libido illi
maior fuit, fortuna rerum humanarum sum-
ma gestiente in profundis animi vitiis. Pri-
mumque imperare Diis concupiuit, nec quic-
quam generosius voluit. Nemo vnquam
vlli artium validius favit. Ad hæc, non o-
pes ei defuere, non vires, non discendi inge-
nium, aliâque non patiente mundo. Immen-
sum & indubitatum exemplum est falsæ ar-
tis, quam dereliquit Nero: vtinamque infe-
ros potius & quoscunque de suspicionibus
suis Deos consuluisse, quam lupanaribus at-

promitt
Ch.

que prostitutis mandasset inquisitiones eas: nulla profecto sacra, barbari licet feriqueritus, non mitiora, quàm cogitationes eius, fuissent. Sæuius sic non repleuit umbris. Sunt quædam Magis perfugia, veluti lentiginem habentibus non obsequi numina, ut cerni non possint. Fortè hoc in illo. Nihil membris defuit: nam dies eligere certos liberum erat: pecudes verò, quibus non nisi ater colos esset, facile. Nam hominem immolare etiam gratissimum. Magus ad eum Tyriditates venerat, Armeniacum de se triumphum asserens, & ideo prouinciis grauis. Nauigare noluerat, quoniam expuere in maria, aliisque mortalium necessitatibus violare naturam eam fas non putant. Magos secum adduxerat. Magicis etiam cœnis eum initiauerat. Non tamen cum regnum ei daret, hanc ab eo accipere artem valuit. Proinde ita persuasum sit, instabilem, irritam, inanem esse, habentem tamen quasdam veritatis umbras, sed in his veneficas artes pollere, non Magicas. Quærat aliquis, quæ sint mentiri veteres Magi, cum adolescentibus nobis visus Apion Grammaticæ artis, prodiderit cynocephalam herbam, quæ in Ægypto vocaretur osyrites, diuinam, & contra omnia veneficia: sed si ea eruere, statim eum qui eruisset, mori. Séque euocasse umbras ad percontandum Homerum, qua patria quibûsque parentibus genitus esset, non tamen ausus profiteri, quid sibi respondisse diceret.

*De Talpis, & reliqua medicina per morbos digesta
in animalibus, quorum genera placida
sunt, aut fera. CAP. III.*

Peculiare vanitatis sit argumentum, quòd animalium cunctorum talpas maximè mirantur, tot modis à rerum natura damnatas, cæcitate perpetua tenebris etiamnum aliis, defossas sepultisque similes. Nullis equæ credunt extis: nullum religionis capacius iudicant animal: vt si quis cor eius recens palpiantisque deuorarit, diuinationis & rerum efficiendarum euentus promittant. Dente talpæ viuæ exempto, sanari dentium dolores adaligato affirmant. Cæterò ex eo animali placita eorum, suis reddemus locis. Nec quicquam probabilius inuenietur, quàm muris aranei morsibus aduersari eas quoniam & terra orbitis (vt diximus) depressa aduersatur. Cæterum dentium doloribus (vt iidem narrât) medetur canumque rabie perierunt, capitem cinis crematorum sine carnibus, instilatus ex oleo cyprino per aurem, cuius è parte doleat, Caninus dens sinister maximus, circumsarcificato eo qui doleat: aut draconis os è spinaritem enhydridis. Est autem serpens masculus & albus. Huius maximo dente circumsarcificant. At in superiorum dolore duos superiores adalligant, è diuerso inferiores. Huius adipem perunguntur, qui crocodilum capiunt. Dentes sarcificant & ossibus lacertæ è fronte Luna plena exemptis, ita ne terram attingant. Colluunt caninis dentibus decoctis in vino ad dimidias partes. Cinis eorum pueros tardè dentientes adiuuat cum melle. Fit eodem modo & dentifricium. Causis dentibus cinis è murino fimo inditur, vel iecur lacertarum aridum.

Anguinum cor si mordeatur, aut alligetur, effica habetur. Sunt inter eos, qui murem his in mense iubeant mandi, doloresque ita caueri. Vermes terreni decocti in oleo, infusique auriculæ, cuius è parte doleant, præstant leuamentum. Eorundem cinis exesis dentibus coniectus, ex facili cadere eos cogit: integros dolentes illitus iuuat. Comburi autem oportet in testa. Profunt & cum moriradice in aceto scillite decocti, ita vt colluantur dentes. Is quoque vermiculus, qui in herba Veneris labro appellata inuenitur, cauis dentium inditus mirè prodest. Nam erucæ brassicæ eius contactu cadunt. Et è malua cimices infunduntur auribus cum rosaceo. Harenulæ, quæ inueniuntur in cornibus cochlearum, cauis dentium inditæ statim liberant dolore. Cochlearum inanium cinis cum myrrha gingiuis prodest, serpentibus cum sale in olla exustæ cinis, cum rosaceo in contrariam aurem infusus. Anguinæ vernationis membrana cum oleo tedaque resina calefacta, & auri alterutri infusa: adiciunt aliqui thus & rosaceum, eadem cauis indita, vt sinemolestia cadant, præstat. Vanum arbitror esse, Canis ortu angues candidos membranam exuere, quoniam nec in Italia visum est, multoque minus credibile in tepidis regionibus tam serò exui. Hanc autem vel inueteratam cum cera celerimè dentes euellere tradunt. Et dens angui adalligatus, dolores minuit. Sunt qui & araneum animal ipsum sinistra manu captum tritumque in rosaceo, & in aurem infusum cuius à parte doleat prodesse arbitrentur. Officulis gallinarum in pariete seruatis, fistula salua: adacto dente vel gingiua scarificata, pro-

proiecto
tradunt
passerum
riculo in
lem facit
lorum fac
to inficar
Lymod
f

O Ris
Orino
Admiser
vulturis
faciunt. f
firmitate
rum, hiru
Adeps an
cum gall
in trabit
intus e
bitur.
Corficio
Item sc
fitum ve
verò vit
compun
nes ariet
membran
fitum.
linea cu
aceto i
In hac
foueri p
chlearu
niuntur

proie&oque officulo, statim dolorem abire tradunt. Item fimo corui lana adalligato, vel passerum cum oleo calefacto, & proximæ auriculo infuso, pruritum quidem intolerabilem facit & ideo tolerabilius est passeris pulorum sarmentis crematorum cinerem ex aceto infricare.

Quomodo commendetur os, & contra maculas faciei, & ad faucium vitia.

CAP. IIII.

Oris saporem commendari affirmant murino cinere cum melle si fricentur dentes. Admiscunt quidem marathri radices. Penna vulturis si scalpantur dentes, acidum halitum faciunt. Hoc idem hystricis spina fecisse, ad firmitatem pertinet. Lingux hucera & labiorum, hirundines in mulso decoctæ sanant. Adeps anseris aut gallinæ rimas. Oesypum cum galla, araneorum telæ candidæ, & quæ in trabibus parvæ textuntur. Si feruentia os intus excusserint, lacte canino statim sana^a exussibitur. Maculas in facie, æsypum cum melle rint *Ch.* Corsico, quod asperrimum habetur, extenuat. Item scobem cutis in facie cum rosaceo impositum vellere quidam & butyrum addunt. Si verò vitilignes sint, fel caninum prius acut compunctas. Liuentia & suggillata pulmones arietum pecudumque in tenues confecti membranas calidi impositi, vel columbinum finum. Cutem in facie adeps anseris, vel gallinæ custodit. Lichenas & murino fimo ex aceto illinunt, & cinere herinacei ex oleo. In hac curatione prius nitro ex aceto faciem foveri præcipiunt. Tollit ex facie vitia & cochlearum, quæ latæ & minutæ passim inveniuntur, cum melle cinis. Omnium quidem

cochlearum cinis spissat, calfacit smeſtica vi:
& ideo causticis commiscetur, pſorisque &
lepris & lentigini illinitur. Inuenio & for-
micas Herculaneas appellatas, quibus tritis
adiecto sale exiguo, talia vitia sanentur. Bu-
prestis animal est rarum in Italia, simillimum
scarabæo longipedi. Fallit inter herbas bo-
uem maximè, vnde & nomen inuenit: de-
uoratūque tacto felle ita inflamat, vt rû-
pat. Hæc cum hircino seuo illita lichenas ex
facie tollit septica vi, vt suprà dictum est.
Vulturinus sanguis cum chamæleontis albæ
(quam herbam esse diximus) radice & cedria
tritū, contectūque brassica lepras sanat: itē
pedes locustarum cum seuo hircino triti. Va-
ros adeps gallinaceus cum cæpa tritus & sub-
actus. Vtilissimum & in facie mel, in quo a-
pes sint immortuæ. Præcipuè tamen faciem
purgat atque erugat cygni adeps. Stigmata
deſentur columbino fimo ex aceto. Grauedi-
nem inuenio finiri, si quis nares^a murinas o-
ſculetur. Vua & faucium dolor mitigatur
fimo agnorum, priusquàm herbam gustave-
rint in vmbra arefacto. Vua succo cochleæ
acu transfossa illita, vt cochleæ ipsa in fumo
suspendatur. Hirundinem cinere cum mel-
le: sic & tonsillis succurritur. Tonsillas &
fauces laetis ouili gargarizatio adiuuat. Mul-
tipeda trita, finum columbinum cum passo
gargarizatum, etiam cum fico arida ac nitro
impositum extrâ. Asperitatem faucium &
distillationes leniunt cochleæ: coqui debent
in lacte, demptoque tantum terreno conterri.
& in passo dari potui. Sunt qui Astypaleicas
efficacissimè putant, & in iis smeſma earum.
Lenit & gryllus infricatus: aut si quis man-

^a mulinas
Ch.

bus, qui
gar. Ag
melle cit
cinere hi
medicinz
ciores ad
stratur, p
eas depre
ripariarum
nidificanti
nis pullu
metuatur
guine cor
ne aut po
res pari
remedia d
In sale qu
nam vna d
dus caru
illini ang
tritas in
dinem,
sint. T
coctum,
Et corrig
finum co
stum.
milui nid
ri dicitur
Ad str

Strum
decoct
sur. Aium
cineri ei
xungia. L

bus, quibus cum contriuerit, tonsillas attingat. Anginis felle anserino cum elaterio & melle citissimè succurritur: cerebro noctuæ, cinere hirundinis, ex aqua calida potio. Huius medicinæ autor est Ouidius poeta. Sed efficaciores ad omnia quæ ex hirundinibus monstrantur, pulli syluestrium, Figura nidorum eas deprehendit. Multo tamen efficacissimi ripariarum pulli. Ita vocant in riparum cauis nidificantes. Sunt qui cuiuscunque hirundinis pullum edendum censent, ne toto anno metuatur id malum. Strangulatos cum sanguine comburunt in vase & cinerem cum pane aut potu dant. Quidam & mustelæ cineres pari modo admiscunt. Sic & ad strumæ remedia dant, & comitialibus quotidie potu. In sale quoque seruata hirundines ad anginam vna drachma bibuntur: cui malo & nidus earum mederi dicitur potus. Millepedam illini anginis, efficacissimum putant. Alij xxj. tritas in aquæ mustelæ hemina dari per harundinem, quoniam dentibus tactis nihil proficiunt. Tradunt & murem cum verbenacæ decoctum, si bibatur is liquor, remedio esse. Et corrigiam caninam ter collo circumdatam: fimum columbinum vino & oleo permissum. Cervicis nervis & opisthorono ex milui nido furculus vitis adalligatus auxiliari dicitur.

Ad strumas exulceratas, ad humerorum, & præcordiorum dolores. CAP. V.

Strumis exulceratis mustelæ sanguis: ipsa decocta in vino: non tamen sectis admouetur. Aiunt & in cibo sumptam idē efficere Vel cineri eius sarmentis combustæ miscetur a-xungia. Lacertus viridis adalligatur: post dies

xxx. oportet alium adalligari. Quidam cor
eius in argenteo vasculo seruant. Ad scēmi-
narum strumas veteres cochleæ cum testa sua
tusa illinuntur, maximè quæ fruteæ adhæ-
rent. Item cinis aspidum cum seuo taurino
imponitur. Anguinis adeps mistus oleo. I-
tem anguim cinis ex oleo illitus, vel cum
cera. Edisse quoque eos medios abscissis v-
trinque extremis artubus aduersus strumas
prodest: vel cinerem bibisse in nouo fidi-
li crematorum: efficacius multo inter duas
orbitas occisorum. Et gryllum illinire cum
sua terra effossum suadent: item simum co-
lubarum per se, vel cum farina hordeacea
auenacæve ex aceto. Talpæ cinerem ex melle
illinire. Alij iecur eiusdem contritum inter
manus illinunt, & triduo non abluunt. Dex-
trum quoque pedem eius remedio esse stru-
mis affirmant. Alij præcidunt caput, & cum
terra à talpis excitata tufum digerunt in pa-
stillos pyxide stannea, & vtuntur ad omnia
quæ intumescunt, & quæ apostemata vo-
cant, quæque in ceruice sint: vescique suilla
tunc vtiunt. Tauri vocantur scarabei terre-
stres, ricino similes: nomen cornicula dede-
re. Alij pediculos terræ vocant. Ab his quo-
que terram egestam illinunt strumis & simi-
libus vitiiis & podagris. Triduo non abluunt:
prodestque hæc medicina in annum: Omnia-
que his adscribunt, quæ nos in gryllis retuli-
mus. Quidam & à formicis terra egesta sic
vtuntur. Alij vermes terrenos totidem quod
sint strumæ adalligant, pariterque cum his
arescunt. Alij viperam circa Canis ortum cir-
cuncidunt, vt diximus, dein mediam com-
burant, dein cinerem eum dant b.bendum
ter

ter septen-
ternis dig-
verò circu-
fra caput
retur. Er-
terebinthi
to omnia
doloribus
Nefine ma-
ris infirmit-
languo tar-
testiculis
uulsis pil-
Præcordi-
mine, qu-
si carulus
que his par-
citur. Id qu-
prehendi-
hominis
que, que
lorem se-
morbos
runque
Depulm

Pvlmo
ximè
decocti,
& purule-
detur. P-
macho,
pore ear-
ri, nihil
sumi, præ-
perum p-

per septenis diebus, quantum præhenditur ternis digitis: sic strumis medentur. Aliqui verò circumligant eas lino, quo præligata infra caput vipera pependerit, donec exanimaretur. Et millepedis vruntur, addita resinæ terebinthinæ parte quarta: quo medicamento omnia apostemata curari iubent. Humeri doloribus mustelæ cinis cum cera medetur. Ne sint malæ hirsutæ, formicarum, ova pueris infricata præstant. Item mangonibus, vel lanugo tardior sit pubescentium, sanguis è testiculis agnorum, qui castrantur: qui euulsis pilis illitus & contra virus proficit. Præcordia vocamus vno nomine extra in homine, quorum in dolore cuiuscunque partis si catulus lactens admoueat, apprimaturque his partibus, transire in eum morbus dicitur. Idque in exeterato profusòque vino deprehendi, vitiatò viscere illo quod dolueris hominis: & obrui tales religio est. Hi quoque, quos Melitæos vocamus, stomachi dolorem sedant applicati sæpius. Transireque morbos ægritudine eorum intelligitur, plerumque & morte.

De pulmonum vitiiis, iecoris, & sanguinis reiectionibus. CAP. VI.

Pulmonum vitiiis medentur & mores, maxime Africani, detracta cute in oleo & sale decocti, atque in cibo sumpti. Eadem res & purulentis vel cruentis excreationibus medetur. Præcipue verò cochlearum, cibus stomacho. In aqua eas subferuefieri intacto corpore earum oportet, mox & in pruna torreri, nihilo addito: atque ita è vino garòque sumi, præcipue Africanas. Nuper hoc commentum plurimis prodesse. Id quoque ob-

seruant, vt numero impari sumant. Virus tamen earum grauitatem halitus facit. Profunt & sanguinem excreantibus, dempta testa trita in aqua potu. Laudatissimæ autem sunt Africanæ, ex his Solitanæ, Astypaleicæ, Siculæ modicæ, quoniam magnitudo durat facit & sine succo: Balæaricæ, quas cauaticas vocant, quoniam in speluncis nascuntur. Laudatæ & ex insulis Caprearum. Nullæ autem cibis gratæ, neque veteres, neque recentes. Fluuiatiles & albæ virus habent: nec non syluestres, stomacho inutiles, aluum soluunt. Item omnes minutæ. Contrà marinæ stomacho vtiliores: efficacissimæ tamen in dolore stomachi. Laudatiores traduntur quæcunque viuæ cum aceto deuoratæ. Præterea sunt quæ aceratæ vocantur, latæ multifariamque nascentes, de quarum vsu suis dicemus locis. Gallinaceorum ventris membrana inueterata & inspersa potioni, distillationes, pectoris & humidam tussim, vel recens tosta lenit. Cochleæ crudæ trita cum aqua tepidæ cyathis tribus si sorbeantur, tussim sedant. Distillationes sedat & canina cutis cuiuslibet digito circundata. Iure perdicum stomachus recreatur. Iocinerum doloribus medetur mustela syluestris in cibo sumpta, vel iocinera eius. Item viuerra porcelli modo inassata. Suspiriosis multipedæ, ita vt terseptenæ in Attico melle diluantur, & per harundinem bibantur, Omne enim vas earum nigrescit contactu. Quidam torrent ex his sextarium in patina, donec candidæ fiant: tunc melle miscent. Alij centipedam vocant, & ex aqua calida dari iubent. Cochleæ in cibis his quos linquit animus, aut quorum alienatur mens, aut qui-

quibus ven
singula
in potu d
qui singu
nas tercio
nam. Sic
Est anima
tryxalis G
non habet
ciores, ho
xx. terreri
orthopne
qui cochli
marinam
mat: aut
protropo,
uatiū sana
guinem re
gineis leg
Punici ex
liliorū
atque ve
ex aqua
dis lien
lentem
deatur,
iubent e
includi,
carmen d
in cibo su
recentem
catuli ex
herinace
cum sem
nec persā
viua in

quibus vertigines fiunt, ex passi cyathis tribus
singulæ contritæ cum sua testa & calefactæ,
in potu datæ diebus plurimum nouem. Ali-
qui singulas primo die dedere, sequenti bi-
nas tercio ternas, quarto duas, quinto v-
nam. Sic & suspiria emendant & vomicas.
Est animal locustæ simile sine pennis, quod
tryxalis Græcè vocatur: Latinum nomen
non habet vt aliqui arbitrantur, nec pau-
ciores, hoc esse quod gryllus vocetur. Ex his
xx. terreri iubent, ac bibi è mulso contra
orthopnoeas, sanguinèmq; expuentibus. Est
qui cochleis illotis protropum infundat, vel
marinam aquam, ita decoquat, & in cibo su-
mat: aut si tritæ cum testis suis sumantur cū
protropo, sic & tussi medentur. Vomicas pri-
uatim sanat mel in quo apes sint emortuæ. Sā-
guinem reiicientibus pulmo vulturinus viti-
gineis lignis combustus, adiecto flore mali
Punici ex parte dimidia, item cotoneorum
liliorūmq; iisdem portionibus potus manè
atque vesperi in vino si febris absit. Si minus,
ex aqua in qua cotonea decocta sunt. Pec-
dis lien recens Magicis præceptis super do-
lentem lienem extenditur, dicente eo qui me-
deatur, lieni se remedium facere. Post hæc
iubent eū in pariete dormitorij eius testōve
includi, & obsignari annulo, tēque nouies
carmen dici. Caninus si viuenti eximatur, &
in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam
recentem superalligant. Alij duorum dierum
catali ex aceto scillitico dant ignoranti, vel
herinacei lienem. Item cochlearum cinerem
cum semine lini & vrticæ addito melle, do-
nec persanet. Eo liberat & lacerta viridis
viua in olla ante cubiculum dormitorium

eius, cui medetur, suspensa, vt egrediens reuertensque attingat manu: cinis ē capite bubonis cum vnguento: mel in quo apes sint emortuæ: araneus, & maximè qui lycos vocatur. Vpupæ corin lateris, doloribus laudatur, & cochlearum cinis in pitina decoctarum, quæ & per se illinuntur. Canis rabiosi caluarie cinis potioni inspergitur. Lumborum dolori stellio transmarinus, capite ablato & intestinis, decoctus in vino cum papaueris nigri denarij pondere dimidio eo succo bibitur. Lacertæ virides decisis pedibus & capite, in cibo sumuntur. Cochleæ tres contritæ cum testis suis, atque in vino decoctæ cum piperis granis x v. Aquilæ pedes euellunt ea in ^a aduersum à suffragine, ita vt dexter dexteræ partis doloribus adalligetur, sinister lævæ. Multipeda quoque, quam oniscon appellauimus, medetur denarij pondere ex vino cyathis duobus pota. Vermem terrenum catillo ligneo antè fisso & ferro vino inpositum, aqua excepta perfundere, & defodere, vnde effoderis, Magi iubent, mox aquam bibere catillo, mirè id prodesse ischiadicis affirmantes.

Ad dysentericos, & ventris mala remedia.

CAP. VII.

Dysentericos recreat femina pecudum decocta cum lini semine aqua pota. Casus ouillus vetus, seuum ouium decoctum in vino austero. Hoc & ileo medetur, & tussis veteri. Dysentericis stellio transmarinus ablatis intestinis & capite, pedibusque ac cute, decoctusque & in cibo sumptus. Cochleæ duæ cum ouo, vtraque cum putamine contrita, atque in vase nouo addito sale & passis cyathis,

duo-

^a auersum
Vet.

duobus, aut
tribus sub
& combust
addito res
quibus dixi
tur, vili
cum denarij
eo cinere da
tite, aut qu
da. Quidan
Alij totide
tius. Et si m
bæ magnitud
eicis & ten
cum rosace
nitur. Ius ē
teris gallin
uum ciet. M
in oleo ac s
Abstinere
& homine
stum potu
& a dysent
inastutus
merulæ. M
cum Graui
Huic resist
guine etia
uum & coc
temperata
tæ sint, po
iecur assu
abioi sole
co. Alij rec
Ius perdic
ex vino nig

duobus, aut palmarum succo & aquæ cyathis
tribus subferuefactis & in potu datis. Profunt
& combustæ, vt cinis earum bibatur in vino
addito resinæ momento. Cochleæ nudæ, de
quibus diximus in Africa maximè inueniun-
tur, vtilissimæ dysentericis, quinæ combustæ
cum denarij pondere dimidij acaciæ: exque
eo cinere dantur cohlearia bina in vino myr-
tite, aut quolibet austero cum pari modo cal-
dæ. Quidam omnibus Africanis ita vtuntur.
Alij totidem Africanas, vel latas infundūt po-
tius. Et si maior fluxio sit, addunt acaciam fa-
bæ magnitudine. Senectus anguium dysente-
ricis & tenesimis in stanno vase decoquitur
cum rosaceo. Vel si in alio, ^a cum stanno illi-
nitur. Ius è gallinaceo iisdem medetur sed ve-
bulo stan-
teris^b gallinacei vehementius. Salsum ius al-
neo illin.
uum ciet. Membrana gallinarum tosta & data ^{Dal.}
in oleo ac sale, coeliacorum dolores mulcet. ^b gallina-
Abstinere autem à frugibus antè & gallinam
cei salsum
& hominem oportet. Fimum columbinū to-
ius vehe-
stum potumque. Caro palumbi in aceto deco-
menius al
cta dysentericis & coeliacis medetur. Turdus
uū ciet. ^{Ch.}
inaflatus cum myrti baccis dysentericis: item
merulæ. Mel, in quo sint immortuæ apes deco-
ctum Grauiissimum vitium ileos appellatur.
Huic resisti aiunt discerpti vespertilionis san-
guine etiam illito ventre subuenire. Sistit al-
uum & cochlea, sicut diximus in suspiriosis,
temperata. Item cinis earum quæ viuæ crema-
tæ sint, potus ex vino austero. Gallinaceorum
iecur assum cum ventriculi membrana, quæ
abiici solet, inueterata admisto papaueris suc-
co. Alij recentem torrent ex vino bibendam.
Ius perdicum, & perse ventriculus contritus
ex vino nigro. Item palumbus ferus, è posca

decoctus. Lien pecudis tostus, & in vino tritus. Fimur columbinum cum melle illitum. Ossifragi venter arefactus & potus, iis qui cibos non conficiunt, vtilissimus, vel si manu tantum teneant capientes cibum. Quidam adalligant ex hac causa, sed continuare non debent: maciem enim facit. Sistit & anatum mascularum sanguis. Inflationem discutit cochlearum cibus. Tormina sanat lien ouium tostus, atque è vino potus: palumbus ferus ex posca decoctus: apodes ex vino: cinis ibidis sine pennis crematæ potus. Quod præterea traditur in torminibus, mirum est. anate apposita vètri transire morbum, anatémque emori. Tormina & melle curantur, in quo sunt apes immortuæ decocto. Coli vitium efficacissimè sanatur aue galerita assa in cibo sumpta. Quidam in vase nouo cum plumis exuri iubent, conterique in cinerem, bibique ex aqua cochlearibus ternis per quadriuum: quidam cor eius adalligari femini: alij recens tepensque adhuc deuorari. Consularis Asprenatum domus est, in qua alter è fratribus colo liberatus est, aue hac in cibo sumpta, & corde eius armilla aurea incluso: alter sacrificio quodam facto crudis laterculis in formam camini, atque ut sacrum peractum erat, obstructo sacello. Vnum est ossifrago intestinum mirabili natura, omnia deuorata facienti. Huius partem extremam adalligatam prodesse contra colum constare. Sunt occulti interaneorum morbi, de quibus mirum proditur. Si catuli, priusquam videant, applicentur triduo stomacho maxime ac peccatori, & ex ore agri suctum lactis accipiant, transire vim morbi, postremò exanimari, discissisque palam fieri agri causas. Mori & hu-

mari

mari debe
vespert
tum annu
dolorem
haurire lu

Ad calen
ing

M Vrin
trem
esse aiunt
ciatur, pri
carnem e
here min
occisi, illi
ex eodem
eos qui ca
contraher
nos bibi e
calculosi
Eadem
cyatho
vi stilli
inanium
hydry i
in pane
dit. La
ca, aut
niantur
membra
vel si re
num in
cultates
lumbium
norum
nido hir

mari debere eos obrutos terra. Magi quidem vespertilionis sanguine contacto vëtre, in totum annum caueri dolorem tradunt: aut per dolorem, si quis aquam per pedes fluentem haurire sustineat.

Ad calculos & vesicæ dolores, testiumque & inguinum tumores, & ad panos.

CAP. VIII.

MVrino simo contra calculos illinire ventrem prodest. Herinacei carnem iucundā esse aiunt, si capite percusso vno ictu interficiatur, prius quā in se vrinam reddat: eos qui carnem ederint, stranguriæ morbum contrahere minimē posse. Hæc caro ad hunc modum occisi, stillicidia vesicæ emendat: item suffusus ex eodem. Quod si vrinam in se reddiderit, eos qui carnem ederint, stranguriæ morbum contrahere traditur. Iubent & vermes terre nos bibi ex vino aut passio ad comminuendos calculos: vel cochleas decoctas, vti suspiriosis. Easdem exemptas testis tritāsque, tres in vini cyatho bibi, sequenti die duas, tertia die vnā, vt stillicidia vrinæ emendent. Testarum verò inanium cinerem ad calculos pollendos. Item hydri iecur bibi, vel cinerem scorpionum in pane sumi, vel si quis cum locusta edat. Lappilos qui in gallinaceorum^a vesica, aut in palumbinum ventriculo inueniantur, conteri & potioni inspergi. Item membranā ē ventriculo gallinacei aridam: vel si recēs sit, tostam. Simū quoque palumbinum in faba sumi cōtra calculos & alias difficultates vesicæ. Similiter plumarū cinerē palumbium ferorum ex aceto mulso. Et intestinorum ex his cinerem cochlearibus tribus ē nido hirundinum. Gryllū dilutū aqua calida.

Ossifragi ventrem arefactum. Turturis fimum in mulso decoctum, vel ipsius discoctæ ius. Turdos quoque edisse cum baccis myrti prodest vrinæ: cicadas tostas in patellis: millepedam oniscum bibisse: & in vesicæ doloribus decoctum agnorum pedum. Aluū ciet galinaceorum discoctorum ius, & acria mollit. Ciet & hirundinum fimum, adiecto melle subditum. Sedis vitiis efficacissima sunt cœsypum (quidam adiiciunt pompholygem, & rosaceū) canini capitis cinis: senecta serpentis ex aceto, si rhagades sint: cinis fimi canini candidi cum rosaceo: aiuntque inuentum Esculapij esse, & eodem verrucas efficacissimè tolli: murini fimi cinis, adeps cygni, seuum bouis. Procidencia alui succus cochlearum punctis euocatus illita depellit. Attritis medetur cinis murisylvatici cum melle: vel herinacei, cum vespertilionis cerebro, & alumine, & cœsypo. Fimum columbinum cum melle. Condylomatis priuatim araneus dempto capite pedibusque infricatur. Ne acria perurant, adeps anserinus cum cera Punica, cerussa, rosaceo: adeps cygni. Hæc & hæmorrhoidas sanare dicuntur. Ischiadicis cochleas crudas tritas cum vino ammineo & pipere, potu prodesse dicunt: sacertam viridem in cibo ablatis pedibus, interaneis, capite. Sic & stellionem, adiectis huic papaueris nigri obolis tribus. Ruptis conuulsis fel ouium cum lacte mulierum. Vereandorum fornicationibus verrucisque medetur arietini pulmonis inflati sanies. Cæteris vitiis vellerum eius vel sordidorum cinis ex aqua: seuum ex omento pecudis, præcipuè à renibus, admisto cinere pumicis & sale: lana succida ex aqua frigida: carnes pecudis

discomb
nis: den
Testibus
sine carn
mam co
Tertis ib
tur canini
tz: paruz
in quo ap
nudæ, qu
thuris p
die resol
mifcent
se tradu
ptis, rel
sapius da
Caninum
magnitu
ne & rel
trium le
tor est
dum cu
sto thu
certa d
tipeda
ex parte
cochlea
chlearu
bet. Fim
rina hor
rides m
Inguin
le illita
sanguin
nuntur.

discombustæ ex aqua : mularum vngularum cinis : dentis caballini contusi farina inspersa. Testibus verò, farina ex ossibus canini capitis sine carne tufis. Si decidat testium alter, spumam cochlearum illitam remedio esse tradit. Tetris ibi huculceribus & manantibus auxiliatur canini capitis recentis cineres : cochleæ latæ : paræ contritæ ex aceto, vel cinis eius mel, in quo apes sunt emortuæ, cum resina : cochleæ nudæ, quas in Africa gigni diximus, tritæ cum thuris polline & ouorum albo : tricesimoque die resoluunt. Aliqui pro thure bulbum admiscunt. Hydrocelicis stelliones mirè prodesse tradunt, capite, pedibus, interaneisque demptis, reliquum corpus inassatum. In cibo id sæpius datur, sicut ad urinæ incontinentiam. Caninum adipem^a cum alumine scisso fabæ magnitudine. Cochleas Africanas cum sua carne & testa crematas poto cinere. Anserum trium linguas inassatas in cibo : huius rei auctor est Anaxilaus. Panos aperit seuum pecudum cum sale tostato. Murinum simum admisto thuris polline, & sandaracha discutit. Lacertæ cinis, & ipsa diuisa imposita. Item multipeda contrita, admista resina terebinthina ex parte tertia. Quidam & sinopidem admiscunt cochleæ contusæ. Et per se cinis inanium cochlearum ceræ mistus, discussoriam vim habet. Fimum columbarum per sese, vel cum farina hordeacea, aut auenacea illitur. Cantharides mista calce panos scalpelli vice aperiunt. Inguinum tumorem cochleæ minutæ cum mellem illitæ leniunt. Varices ne nascantur lacertæ sanguine pueris crura ieiunis à ieiuno illinuntur.

^a Melius, cum alumine scisso. *tu ex veru-
sto co. nū ex
Plinio ipso,
qui infrā li.
35. ca. 15. duo
facit alumi-
nis cœteri ge-
nera, eaque
Græci nomi-
nibus distin-
guunt, schis-
ton appel-
lans, & strogylon, hoc
est, scissile
& rotun-
dum.*

Podagras lenit œsypum cum lacte mulieris & cerussa: fimum pecudum, quod liquidū reddunt: pulmones pecudum: fel arietis cum seuo: mures dissecti impositi: sanguis mustelæ cum plantagine illitus, & viuæ combustæ cinis ex aceto & rosaceo, si penna illinatur, vel si cera & rosaceum admisceatur: fel caninum, ita ne manu attingatur: sed penna illinatur: fimom gallinarum: vermium terrenorum cinis cum melle, ita vt tertio die soluantur. Alij ex aqua illinire malunt. Alij ipsos

^a acetabuli ^a aceto mensura cum mellis cyathis tribus, pedibus antè rosaceo perunctis. Cochleæ latæ potæ tollere dicuntur pedum & articularum dolores. Bibuntur autem binæ in vino tritæ. Eadem illinuntur cum helxines herbæ succo. Quidam ex aceto intriuisse contenti sunt. Quidam sale cum vipera cremato in olla noua, & sæpius sumpto, aiunt podagra liberari. Vtile esse & adipe viperino pedes perungi. Et de miluo affirmant, si inueterato tritoque, quantum tres digiti capiant, bibatur ex aqua. Aut si pedes ^b sanguinent cum vrtica: vel penis eorum, cum primū nascuntur, tritis cum vrtica. Quin & fimus eorum articularum doloribus illinitur: item cinis mustelæ aut cochlearum, & cum amylo vel tragacantho. Incussos articulos aranei telæ commodissimè curant. Sunt qui cinere earum vti malint, sicut fimi columbini cinere, cum polëta & vino albo. Articulis luxatis presentaneum est & seuum pecudis cum cinere è capillo mulierum. Pernionibus quoque imponitur seuum pecudum cum alumine. Canini capitis cinis, aut si-

mi

^a acetabuli
mensura.

Vet.

^b sanguine
tumeant.

Dal. ex

Vet. cod.

mi murin
addita
cremator
uatici cu
rum cum
inueniun
nis earum
gallinace
mit cinis e
rum, vete
mo & ar
farina pr
guis sub
des sub
mulare
eur lacer
tus: verm
viticis pa
vinum d
nium g
to illi
sangu
nullus
vel cin
fimom
rides c
erosas
strauim
R
N
amule
fitæ e
came
genit

mi murini. Quod si putrida sint hucera, cera addita ad cicatricem perducunt, vel gryllorū crematorum fauilla ex oleo: item muris sylvatici cum melle: vermium quoque terrenorum cum oleo vetere: & cochleæ, quæ nudæ inueniuntur. Hucera omnia pedum sanat cinis earum, quæ viuæ combustæ sint: fimique gallinacei cinis exulcerationes, columbini finis cinis ex oleo. Attritus etiam calceamento, veteris soleæ crematæ cinis, agnus pulmo & arietis sanat. Dentis caballini contusi farina priuatim subluuiem. Lacertæ viridis sanguis subtritus, & hominū & iumentorum pedes sublitus sanat. Clauos pedum vrina mulæ cum luto suo illita: fimum ouium, Iecur lacertæ viridis, vel sanguis flocco impositus: vermes terreni ex oleo: stellionis caput cum viticis pari modo tritum ex oleo: fimū columbinum decoctum ex aceto. Verrucas verò omnium generum vrina canis recens cum suo luto illita: fimi canini cinis cum cera: fimū ouis: sanguis recens murinus illitus, vel ipse mus diuulsus: herinacei fel: caput lacertæ vel sanguis vel cinis totius: membrana fenestratis angustis, fimum gallinacē cum oleo & nitro. Cantharides cum vva taminia intritæ exedunt: sed ita erosas aliis, quæ ad persananda hucera monstrauimus, curari oportet.

Remedia aduersus morbos toti corpori.

CAP. X.

NVnc reuertemur ad ea, quæ totis corporibus metuenda sunt. Fel canis nigri masculi amuletum esse Magi dicunt domus totius, suffita eo purificatæ contra omnia mala medicinalia. Itē sanguine canis resperis parietibus genitalique eius sub limine ianuæ defossa.

Minus mirentur hoc, qui sciunt foedissimum animalium in quantum magnificent ricinum, quoniam vni nullus sit exitus saginæ, nec finis alia quàm morte, diutius in fame viuenti. Septenis ita diebus durasse tradunt: at in satietate paucioribus dehiscere. Hunc ex aure sinistra canis omnes dolores sedare adalligatum. Eundem in augurio vitalium habent. Nam si æger ei respondeat qui intulerit à pedibus stanti interrogantique de morbo, spem vitæ certam esse: moriturum nihil respondere. Adiciunt, vt euellatur ex aure læua canis, cui non sit alius, quàm niger color. Nigidius fugere tota die canes conspectum eius, qui è sue id animal euellerit, scriptum reliquit. Rursus Magi tradunt, lymphatos sanguinis, talpæ aspersu resipiscere. Eos verò, qui à nocturnis Diis Faunisque agitentur, draconis lingua, & oculis, & felle, intestinisque in vino & oleo decoctis, ac sub dio noctu refrigeratis, perunctos matutinis vespertinisque liberari. Perfriktionibus remedio esse tradit Nicander amphibianam mortuam adalligatam, vel pellem tantum eius. Quinimò arbori, quæ cadatur adalligata non algere cædentes, faciliusque succidere. Itaque sola serpentium frigori se committit, prima omnium procedens, & ante cuculi cantum. Aliud est cuculo miraculum, quo quis loco primo audiat alitem illam, si dexter pes circumscribatur, ac vestigium id effodiatur, non gigni pulices, vbicunque spargatur. Paralytin cauentibus pingui glirium decoctorum & soricū vtilissima tradunt esse millepedas, vt in anginis diximus, potas phthi sin sentientibus: lacertam viridem decoctâ in vini sextariis tribus ad cyathū vnum, singulis cochlea-

cochlearib
scant. C
Comitah
momento
magnitudi
Testiculos
midio dena
nini hemi
diebus ante
sanguis pec
præcipue
abscisso ca
Lichen mu
bus. Stelli
to. Tunie
anguis, exu
ne exenter
dedere. Al
sacum. O
præcipiat
berna, a
lum anis
tradunt.
ledictum
æstatibus
strarumq
incipient
calas, quar
lius exuens
relicto non
in comitia
cerebrum
iecur eius
ueteratus
Syluestria
omnia prædi

cochlearibus sumptis per dies, donec cōuale-
scant. Cochlearum cinerem potum in vino.
Comitialibus morbis celypum cum mirrhæ
momento, & vini cyathis duobus dilutum,
magnitudine nucisauellanz, à balineo potū.
Testiculos arietinos inueteratos, tritōsque di-
midio denarij pondere in aqua vel lactis as-
nini hemina. Interdicitur vini potus quin-
diebus antè & postea. Magnificè laudatur &
sanguis pecudum potus: item fel cum melle,
præcipuè agninum. Catulus lactens sumptus,
abscisso capite pedibisque, ex vino & myrrha.
Lichen mule potus in oxymelite cyathis tri-
bus. Stellionis transmarinici cinis potus in ac-
eto. Tunica stellionis, quam eodem modo, vt
anguis, exuit, pota. Quidam & ipsum harundi-
ne exenteratum inueteratūque bibendum
dedere. Alij in cibo in ligneis verubus inas-
satum. Operæpretium est scire quomodo
præripiatur, cum exuitur membrana hy-
berna, aliàs deuoranti eam, quoniam nut-
lum animal fraudulentius inuidere homini
tradunt. Inde stellionum nomen aiunt in ma-
ledictum translatum. Obseruant cubile eius
æstatibus. Est autem in locis hostiorum fene-
strarūque, aut cameris sepulcrisve: ibi vere
incipiente fissis harundinibus textas opponūt
casas, quarum angustiiis etiam gaudet, eo faci-
lius exuens circumdatum torporem. Sed eo de-
relictō non potest remeare. Nihil ei remedio
in comitialibus morbis præfertur. Prodest &
cerebrum mustelæ inueteratum potūque &
iecur eius: testiculi vuluæq; aut ventriculus in
ueteratus cū coriandro, vt diximus: item cinis:
Syluestris verò tota in cibo sumpta. Eadem o-
mnia prædicantur ex vineterra. Lacerta viridia

cum condimentis quæ fastidium abstergeant, ablatis pedibus & capite. Cochlearum cinis ad dito semine lini & vrticæ cum melle inunctos sanat. Magis placet draconis cauda in pelle dorcadis adalligata ceruinis nervis: vel lapilli è ventre pullorum hirundinum sinistro lacerato annexi. Dicuntur enim excluso pullo lapillum dare. Quod si a pullus is detur incipienti quem pri-

in cibo quem primum peperit, cum quis primum tentatus sit, liberatur eo malo. Postea rit, in cibo medetur hirundinum sanguis cum thure vel datur incipiente morbo, & cum quis. *Ver.*

pullus is lum dare. Quod si a pullus is detur incipienti quem pri- in cibo quem primum peperit, cum quis primum tentatus sit, liberatur eo malo. Postea rit, in cibo medetur hirundinum sanguis cum thure vel datur incipiente morbo, & cum quis. *Ver.*

Contra morbum regium, & phreneticos, & contra febres & hydropicos.

CAP. XI.

MOrbo regio resistunt sordes aurium, aut mammarum pecudis denarij pondere cum myrrhæ momento, & vini cyathis duobus, canini capitis cinis in mulso: multipeda in vini hemina: vermes terreni in aceto mulso cum myrrha. Gallina si sit luteis pedib. prius aqua purificatis, dein collutis vino, quod bibatur. Cerebrum perdicis aut aquilæ in vini cyathis trib.

Cinis

Cinis palm
in mulso
mentis ere
aqua mulsa
si spectetur
mori. Hanc
nericis prod
dus circa ca
ris cerebrum
mustela
carnes quin
dicina? B
ter ea, qui
acceperim
placitis eor
gna digesse
que Luna:
xemplar bi
que cum o
minos tra
gallinace
si virgin
tarium,
na, tan
Aquariu
fella, aut
thargum
mustela
flo. His
caput ad
dicina el
obré plu
ea quæ a
pter vol
nigri den
vespam,

Cinis palmarum aut interaneorum palumbis
 in mulso ad cochlearia tria. Passerū cinis far-
 mentis crematorum cochlearibus duobus in
 aqua mulsa. Auis iſterus vocatur à colore, quæ
 si spectetur, sanari id malum tradunt, & auera
 mori. Hanc puto Latine vocari galgulū. Phre-
 neticis prodesse videtur pulmo pecudum cali-
 dus circa caput alligatus. Nam non modo mu-
 ris cerebrum dare potui ex aqua, aut cinerem
 mustelæ, verumetiam inueteratas herinacei
 carnes quis possit furenti, etiam si certa sit me-
 dicina? Bubonis certè oculorum cinerem in-
 ter ea, quibus prodigiosè vitam ludificantur,
 acceperim. Præcipuèque febrium medicina
 placitis eorum renuntiat. Nanque & in xij. si-
 gna digessere eam Sole transmeante, iterum-
 que Luna: quod totum abdicandum paucis æ-
 xemplaribus docebo. Siquidem crematistritis *Ch.*
 que cum oleo perungi iubent ægros cum Ge-
 minos transit Sol, cristis, & auribus, & vnguibus.
 gallinaceorum: si Luna, radiis barbisque eorū:
 si virginem alteruter, hordei granis: si Sagit-
 tarium, vespertilionis alis: si Leonem Lu-
 na, tamaricis fronde, & adiciunt satiuæ: si
 Aquarium, è buxo carbonib. tritis. Ex istis cō-
 fessa, aut certè verisimilia ponemus, sicut & le-
 thargum olfactoriis excitari: inter ea fortassis
 mustelæ testiculis inueteratis, aut iocinere v-
 flo. His quoque pulmonē pecudis calidū circa
 caput adalligari putāt vtile. In quartanis me-
 dicina clinice propemodū nihil pollet. Quā-
 obrē plura eorū remedia ponemus, primumque
 ea quæ adalligari iubēt: Puluerē in quo se acci-
 piter volutauerit, lino rutilo in linteolo: canis
 nigri dentē longissimū. Pseudosphēcē vocant
 vespam, quæ singularis volitat: hanc sinistra

a è plurib.

Ch.

manu apprehensam subnectunt, alij verò, quam quis eo anno viderit primam. Vipera caput abscissum in linteolo: vel cor viuentis exemptum. Muris costellum auriculâsque summas roseo panno, ipsûmque dimittunt. Lacerta viridis viua dextrum oculum effossum, mox cû capite suo deciso, in pellicula caprina. Scarabæum qui pilulas voluit. Propter hûc Egypti magna pars scarabæos inter numina colit, curiosa Apionis interpretatione, qua colligat Solis operum similitudinem huic animali esse ad excusandos gentis suæ ritus. Sed & alium adalligant Magi, cui sunt cornicula reflexa, sinistra manu collectum. Tertium, qui vocatur fullo, albis guttis, dissectum vtrique; lacerto adalligant: cætera sinistro. Cor anguinum sinistra manu exemptum viuentibus. Scorpionis caudæ quatuor articulos cum aculeo panno nigro, ita vt nec scorpionem dimissum, nec eum qui alligauerit, videat ager triduo. Post tertium circuitum id condant. Erucam in linteolo ter lino circumdant totidem nodis, ad singulos dicentes, quare faciat qui medebitur. Limacem in pellicula, vel quatuor limacum capita præcisa harundine. Multipedam lana inuolutam. Vermiculos ex quib. tabani fiunt, anrequam pennas germinet. Alios è spinosis fructibus lanuginosos. Quidam ex illis quaternos inclusos iuglandis nusis putamine adalligant: cochleâsque, quæ nudæ inueniuntur. Stellioné inclusum capsulis subiiciunt capiti, & sub decursu febris emittunt. Deuorari autem iubent cor mærgi marini sine ferro exemptum inueteratûmq; conteri, & in calida aqua bibi. Corda hirundinum cum melle. Alij finum drachma vna in lactis caprini & ouilli, vel passî cyathis

this tribus
seant de
sexta parte
thorum ge
Chrysippu
adalligatu
set animal
nimus qui n
fuit à tam g
cura efficacia
carnes esse.
bis vtilissim
telas exper
stat, an ne
ipso specu
que tempo
mo adallig
desse tradit
viua in co
ciduas fr
eis cæsyppu
potui da
qui addu
teum. So
etum hab
cei sumpt
tri, aquam

Ad ignem
am

I Gni fac
lyge &
ni ex aceto
Quo gene
incipiat vi

his tribus ante accessiones. Sunt qui totas censeant deuorandas. Aspidis cutem pondere sexta parte denarij cū piperis pari modo, Parthorum gentes in remedium quartanę bibunt. Chrysippus Philosophus tradidit phrygionem adalligatum remedio esse quartanis. Quod esset animal neque ille descripsit, nec nos inuenimus qui nouisset. Demonstrandum tamen fuit à tam graui autore dictum, si cuiusquam cura efficacior esset ad inquirendum. Cornicis carnes esse, & nidū illinire, in longissimis morbis vtilissimum putant. Et in tertianis fiat potestas experiendi, quoniam miseria spei deletat, annee aranei, quem lycon vocant, tela cū ipso specu toto resina cerāque imposita vtrisque temporibus & fronti proficit: aut ipse calamo adalligatus, qualiter & aliis febribus prodesse traditur: item lacerta viridis adalligata viua in eo vase quod capiat. Quo genere & recidivas frequenter abigi affirmant. Hydropicis cœsypum ex vino addita myrrha modicè potui datur, nucis auellanę magnitudine. Alii addunt & anserinum adipē, & oleum myrteum. Sordes ab vberibus ouium eundem effectum habent. Item carnes inueteratę herinacę sumptę. Vomitus quoque canū illitus ventri, aquam trahere promittitur.

Ad ignem sacrum, ad carbunculos, furunculos, ambusta, neruorumq. contractiones.

CAP. XII.

Igni sacro medetur cœsypum cum pœmpholyge & rosaceo, ricini sanguis, vermes terreni ex aceto illiti, gryllus cōtritus in manibus. Quo genere pręstat, vt qui id fecerit, antequā incipiat vitium, toto eo anno careas. Oportet

autem eum ferro cum terra cauernæ suæ tolli: Adeps anseris. Vipera caput aridum asseruatum & combustum, dein ex aceto impositum. Senectus serpentium ex aqua illita à balineo cum bitumine & seuo agnino. Carbunculus fimo columbino aboletur per se illito, vel cum lini semine ex aceto mulso. Item apibus, quæ in melle sunt immortuæ impositis. Polentæque imposita inspersa Si in verendis sit, caterisq; ibi hulceribus occurrit è melle cœsypum cum plumbi squamis. Item fimum pecudum incipientibus carbunculis. Tubera & quæcunque molliri opus sit, efficacissimè anserino adips curantur. Idem præstat & gruû adeps. Furûculis mederi dicitur araneus priusquam non inetur impositus, & tertia die solutus. Mus araneus pèdens enecatus, sic vt terrâ nec postea attingat, ter circumdatus furûculo, toties expuentibus medente & eo cui medebitur. Ex gallinaceo fimo quod est rufum maximè recens illitum ex aceto. Ventriculus ciconiæ ex vino decoctus. Muscæ impari numero infricata digito medico. Sordes ex pecudû auriculis. Seuum ouium vetus cum cinere è capillis mulierum. Seuum arietis cum cinere pumicis & filis pari pondere. Ambustis canini capitis cinis medetur. Item glirium cum oleo. Fimum ouium cum cera commistum. Murium cinis & cochlearum: idq; sic vt ne cicatrix quidem appareat. Item adeps viperinus. Fimico-lumbini cinis ex oleo illitus. Nernorum nodis medetur capitis viperini cinis ex oleo cyprini illitus Terreni vermes cum melle illiti. Dolores tollit eorum amphibana mortua adalligata. Adeps vulturinus cum ventre arefactus, contritûque cum adipe suillo inueterato. Cinis è capite

capite bul
ce, si M
rum caro
terata he
Serpenti
ra spasma
iecur aride
rhis tribu
nascuntur
nis, aut vu
tyro onill
bet anima
tharides
rta fricta
Aliqui m
floreum &
Ad sangu
cetera, v

S Ang
to p
qua m
sum et
cum bu
chlearu
E narib
fronti
cere bell
item co
ererisq
fimi ca
maris
medetu
ne aq
serpenti

capite bubonis in mulso potas cum lilij radice, si Magis credimus. In contractione nervorum caro palumbina in cibis prodest & inuenterata herinacei spasticis: item mustelæ cinis. Serpentiū senectus in pelle taurina adalligata spasmos fieri prohibet. Opisthotonos milui iecur aridum tribus obolis in aqua mustelæ cyathis tribus potum. Redunias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt, canini capitis cinis, aut vulua decocta in oleo, superillito butyro onillo cum melle. Item folliculus cuiuslibet animalium fellis. Unguium scabritiam cætharides cum pice tertio die soluta, aut locustæ frictæ cum seuo hircino. Pecudum seuism. Aliqui miscent viscum & portulacæ, alij æris florem & viscum, ita vt tertio die soluant.

Ad sanguinem sistendum & tumores vulnerū, hūlcera, vulnera, & alia mala, ex animalibus remedia. CAP. XIII.

Sanguinem sistit in naribus seuum ex omento pecudum inditum. Item coagulū ex aqua maximè agninum, subductum vel infusum etiam si alia non prosint. Adeps anserinus cum butyro pari pōdere pastillis ingestus. *Co. Al terrena.* chlearum^a terrena. Sed & ipsæ extractæ testis. nā. E naribus fluentem sistunt cochleæ contritæ fronti illitæ: aranei telæ suppositæ: gallinacei cere bellū, vel sanguinis profluvia ex cerebro: item columbinus sanguis ob id seruatus conerētusque. Si verò ex vultu immodicè fluat, fimi caballini cum puraminibus ouorum crematis cinis impositus mirè sistit. Vulneribus medetur æsypum cum hordei cinere & ærugine æquis partibus. Ad carcinomata quoque ac serpētia valet. Erodit & hūlcerum margines

carneſque excreſcentes ad æqualitatem redi-
git. Explet quoque, & ad cicatricem perducit.
Magna viſ & in cinere pecudum ſimi ad car-
cinomata, addito nitro aut cinere ex offibus
fœminum agnitorum, præcipuè in his hulce-
ribus quæ cicatricem non trahant. Magna
& pulmonibus quoque arietum. Excreſcen-
tes carnes in hulceribus ad æqualitatem effi-
caciffimè reducunt. Fimo quoque ipſo ouium
ſub teſta calefacto & ſubacto, tumor vulne-
rum ſedatur. Fiſtulæ purgantur ſananturque:
item epiniſtides. Summa verò viſ in canini
capitis cinere: excreſcentia omnia ſpodij vice
erodit ac perſonat. Et murino ſimo erodun-
tur. Item muſtela ſimi cinere. Duritias etiam
in alto hulcerum & carcinomata perſequitur
multipeda trita, admiſta reſina terebinthina
& ſinopide. Eadèmq; vtiliſſima ſunt in
hiſ hulceribus, quæ vermibus periclitantur.
Quin & vermium ipſorum genera mirandos
vſus habent. Coſſes qui in ligno naſcuntur,
ſanant hulcera omnia. Nomas verò, combu-
ſti cum pari pondere aniſi, & ex oleo illiti.
Vulnera recentia conglutinant terreni, adeò
vt nervos quoque abſciſſos illitis ſolidari in-
fra ſeptimum diem perſuaſum ſit: itaq; in mel-
le ſeruandos cenſent. Cinis eorum margines
hulcerum duriores abſumit, cum pice liquida
vel ſimblio melle. Quidam arefactis in ſole
ad vulnera ex aceto vtuntur, nec ſoluunt,
niſi biduo intermiſſo. Eadem ratione & co-
chlearum terrena proſunt: tota que exemptæ
cuſa & impoſita, recentia vulnera congluti-
nât, & nomas ſiſtunt. Herpes quoque animal à
Græcis vocatur, quo præcipuè ſanâtur quæ cū-
que ſerpunt. Cochlear proſunt eis cum teſtis
ſuis

ſuis teſtis:
præciſo
quoque a
deſtrem
gis, ſale
& hulcera
rius. Ant
inſanabili
miraque c
cinis mar
melle: in
nico & m
nis cereb
nera dici
cacoethe,
liebri, di
auis coſſa
rum ouillu
apes in me
tiaſin ſan
nera atq;
impoſiti
cinis fem
efficaciū
ex maxil
& cera m
num cereb
nis, quæ ſ
bus ſolida
cum melle
nere, qui
lorem rec
ariete, ſe
vernatio a
lumbinum
vino. At v

suis tusa: cum myrrha quidem & thure, etiam
 præcisos neruos sanare dicuntur. Draconum
 quoque adeps ficcatus Sole magnopere pro-
 dest: item gallinacei cerebrum recentibus pla-
 gis, sale viperino in cibo sumpto. Tradunt
 & hulcera tractabiliora fieri, & sanari cele-
 rius. Antonius Musa Medicus cum incidisset
 insanabilia hulcera, viperas edendas dabat,
 miraque celeritate persanabat. Tryxalidum
 cinis margines hulcerum duos aufert cum
 melle: item fimi columbini cinis cum arse-
 nico & melle, ea quæ erodenda sunt. Bubon-
 is cerebrum cum adipe anserino mirè vul-
 nera dicitur glutinare: quæ verò vocantur
 cacoethæ, cinis feminum arietis cum lacte mu-
 liebri, diligenter prius elutis linteolis. Vlula
 auis cocta in oleo, cui liquato miscetur buty-
 rum ouillum & mel. Hulcerum labra duriora
 apes in melle mortuæ emolliunt. Et elephan-
 tia sin sanguis & cinis mustelæ. Verberum vul-
 nera atque vbices pellibus ouium recentibus
 impositis obliterantur. Articulorum fracturis
 cinis feminum pecudis peculiariter medetur:
 efficacius cum cera. Idem medicamentum fit
 ex maxillis simul vstis, cornuque ceruino
 & cera mollita rosaceo. Ossibus fractis cani-
 num cerebrum linteolo illito, superpositis la-
 nis, quæ subinde suffundantur, ferè xiiij. die-
 bus solidat: nec tardius cinis syluestris muris
 cum melle, aut cum vermium terrenorum ci-
 nere, qui etiam ossa extrahit. Cicatrices ad co-
 lorem reducit pecudum pulmo, præcipuè ex
 ariete, seuus ex nitro: lacertæ viridis cinis:
 vernatio anguium ex vino decocta: fimum co-
 lumbinum ex melle. Item vitiligines albas ex
 vino. At vitiliginem & antharides cum ruta

foliorum duabus partibus in Sole, donec formicer cutis, tolerāde sunt. Postea fouere, oleoque perungere, necessarium, iterumque illinire, idque diebus pluribus facere, cauentes exulcerationem multam. Ad easdem vitiliginēs & mufcas illini iubent cum radice lapathiorum: gallinarum fimum candidum, seruatum in oleo vetere cornua pyxide: vespertilionū sanguine: fel herinacei ex aqua. Scabiem verò, bubonis cerebrū cum aphronitro, sed ante omnia sanguis caninus sedant: pruritus cochleæ minutæ, laræ, cōtrita illitæ. Harūdines, & tela, quæque alia extrahenda sunt corpori, euocat mus dissectus impositus. Præcipue verò lacerta dissecta, & vel caput eius tantum contusum cum sale impositum. Cochleæ ex his quæ grægatim folia sectantur, contusæ impositæque cum testis & ex quæ manduntur, exemptæ testis: sed cū leporis coagulo efficacissimè. Ossa anguiū eundem cum coagulo cuiuscunque quadrupedis intra tertium diem approbant effectum. Laudantur & cantharides tritæ cum farina hordeacea.

Ad muliebria mala medenda, & conceptus maturandos. CAP. XIII.

IN muliebribus malis membrana à partu louium proficiunt, sicut in capris retulimus. Fimum quoque pecudum eosdem vsus habet. Locustarum suffitu stranguriæ maximè mulierum iuuantur. Gallinaceorum testes subinde si à conceptu edat mulier, mares in vtero fieri dicuntur. Partus conceptos hystricum cinis potus continet: maturat caninum lac potum: euocat membrana è canum secundis, si terram non attigerit Lumbos parturientium potus lactis: fimum murinum aqua

qua pluvia
partu tun
cum oleo p
tra abortus
anferinum c
re: aut ex vit
fluentes aqu
vices & scap
Graudis sec
dem per se i
nes concoq
& ad cicat
poti cum m
vermiculi,
partum. De
eniti non pe
terra ponan
dantur in p
in cibo sum
ceptum im
lo & trag
Profunt &
vulnam
ceruina,
addatur &
rum discun
rosæco. A
tur. Alio m
nigræci qu
mellis coct
prius irino
longæque
tes. Ex are
rina, misce
rémque &
di desider

qua pluuia dilatum, mammas mulierum à partu tumescētes reficit. Cinis herinaceorum cum oleo perunctarum custodit partus contra abortus. Facilius enituntur, quæ simum anserinum cum aquæ cyathis duobus sorbuerent aut ex vtriculo mustelino per genitale effluentes aquas. Vermes terreni illiti in ceruices & scapulas, ne nerui doleant præstant. Grauidis secundas pellunt in passo poti. Iidem per se impositi, mammarum suppurationes concoquunt & aperiunt, extrahuntque, & ad cicatricem perducunt. Lac deuocant poti cum mulso. Inueniuntur & in gramine vermiculi, qui ad alligari collo, continent partum. Detrahuntur autem sub partu: aliàs eniti non patiuntur. Cauendum etiam ne in terra ponantur. Conceptus quoque caudantur in potu quini aut septeni. Cochleæ in cibo sumptæ accelerant partum: item conceptum impositæ cum croco. Eadem ex amylo & tragacantha illitæ, profluua sistunt. Pro sunt & purgationibus sumptæ in cibo, & vuluam auersam corrigunt cum medulla ceruina, ita vt vini cochleæ denarij pondus addatur & cyperi. Inflationes quoque vuluarum discutiunt exemptæ testis, tritæque cum rosaceo. Ad hæc astypalæicæ maximè eliguntur. Alio modo Africanæ binæ tritæ cum fornigræci quod tribus digitis capiatur, additis mellis cochlearibus quatuor, illinuntur aluo, prius irino succo perunctæ. Sunt & minutæ longæque candidæ cochleæ, passim oberrantes. Ex arefactæ Sole in tegulis, tusaque in farina, miscentur lomento æquis partibus, cado remque & læuorem corpori afferunt. Scabendi desideria tollunt minutæ & latæ cum po-

lenta. Viperam mulier pręgnans si trans-
cenderit, abortum faciet: item amphibęnam,
mortuam duntaxat. Nam viuam habentes in
pyxide, impunę transeunt, etiam si mortua sit:
atque asseruatam, partus faciles pręstat vel mor-
tua. Mirum, si non asseruatam transcendit
grauida, innoxiam fieri, si protinus transcen-
dat asseruatam. Anguis inueterati suffitus mę-
strua adiuuant. Anguim senectus ad alligata
lumbis, faciliores partus facit, protinus a puer-
perio remouenda. Dant & in vino bibendam
cum thure: aliter sumpta, abortum facit Bacu-
lus, quo angui rana excussa sit, parturientes
adiuuat: tryxalidum cinis illitus, cum melle,
purgationes. Item araneus, qui filum deducit
ex alto capi debet manu caua, tritusque ad mo-
ueri: quod si redeuntę prehenderit, inhibebit
idę purgationes. Lapis aerites in aquile reper-
tus nido, custodit partus cōtra omnes abortuū
insidias. Penna vulturina subiecta pedibus ad-
iuuat parturientes. Ouum corui grauidis ca-
uendum constat, quoniam transgressus abor-
tus asperos faciat. Fimur accipitris in mulsio-
potum, videtur fecundas facere. Vuluarum
duritias & collectiones, adeps anserinus aut
cygni emollit. Mamas a partu custodit adeps
anseris cum rosaceo & araneo. Phryges & Ly-
caones mammis puerperio vexatis inuenere
otidum adipem vtile esse, his quę volua strę-
gulentur, & blattas illinunt. Ouorum perdicis
putaminum cinis cadmię mistus, & cera,
stantes mammas seruat. Putant & ter circun-
ductas ouo perdicis non inclinari: & si sor-
beantur eadem, fecunditatem facere, lactis
quoque copiam. Cum anserino adipe perun-
ctis mammis, dolores minuere, molas vteri

sum-

a irino.

tumpere.
mice trito
psilothri v
tus non lat
semen poss
tum tollun
nem. Idem
Est autem d
dam. Aliq
cent. Quid
viperam, e
tur, euul
Fel herina
rebro vesp
se cinis cu
quos renale
unctis part
re traditur
hirundinis

Pr
O Vis
mul
gri nasc
ti edend
terrenor
Infantibu
sidio est a
Aut si viti
cutitur c
tionem
Olibus
fantium
mendato
admotę
rundini
duntque

tumperere, scabiem vuluarum sedare, si cum cimice trito illinantur. Vespertilionum sanguis psilothri vim habet: sed malis puerorum illitus non satis proficit, nisi erucæ vel cicutæ semen postea inducatur: sic enim aut in totum tolluntur pili, aut non excedunt lanuginem. Idem & cerebro eorum profici putant. Est autem duplex, rubens vtique, & candidum. Aliqui sanguinem & iecur eius admiscunt. Quidā in tribus heminis olei discoquunt viperam, exemptis ossibus psilothri vice vtuntur, euulsis prius pilis quos renasci nolunt. Fel herinacei psilothrum est, vtique misto cerebro vespertilionis, & lacte caprino Item per se cinis cū lacte canis primi partus, euulsis pilis quos renasci nolunt: vel nondum natis, perunctis partibus, alij non sargunt Idem euenire traditur sanguine ricini euulsi cani: item hirundinino sanguine vel felle.

Promiscua medicina. CAP. XV.

O Vis formicarum supercilia denigrari cum muscis tritis tradunt. Si verò oculi nigri nascentium placeant, soricem prægnanti edendum. Capilli ne canescant, vermium terrenorum cinere præstari admisto oleo. Infantibus, qui lacte concreto vexantur, præsidio est agninum coagulum ex aqua potum. Aut si vitrum coagulato lacte acciderit, discutitur coagulo ex aceto dato. Ad dentionem cerebrum pecori vtilissimum est. Ossibus in canino fimo inuentis, adustio infantium, quæ vocatur siriasis, adalligatis emendatur, ramices infantium lacertæ viridis admotæ dormientibus morsu. Postea harundini alligata suspenditur in fumo: traduntque pariter cum ea expirante sanari

*albo suc-
co Dal.*

infantem. Cochlearum salua illita infantium oculis, palpebras corrigit gignitque. Ramicosis cochlearum cinis cum thure ex oui^a albi succo illitus per dies triginta medetur. Inveniuntur in corniculis cochlearum harenaceæ duritiæ: ea dentitionem facilem præstant adalligatæ. Cochlearum inanum cinis admissus ceræ, procidentium interaneorum partes extremas prohibet. Oportet autem cineri misceri saniem punctis emissam è cerebro vipera. Cerebrum viperae illigatum pelliculæ dentitiones adiuuat. At idem valent & grandissimi dentes serpentium. Fimium corui lana adalligatum infantium tussim edetur. Vix est serio complecti quædam: non omittenda tamen, quia sunt prodita. Ramici infantium lacerata mederi iubent. Marem hanc præhendi. Id intelligi & quod sub cauda vnam cavernam habeat. Id agendum, ut per aurum & argentum aut ostrum mordeat vitium. Tum in calice nouo illigatur, & in fumo ponitur. Vrina infantium cohibetur muribus elixis in cibo datis. Scarabæorum cornua grandia denticulata, adalligata his amuleti naturam obtinent. Bouis capiti lapillum inesse tradunt, quem ab eo expui si necem timeat, inopinantis præciso capite exemptum, adalligatumque, mirè prodesset dentitioni. Item cerebrum eiusdem ad eundem usum adalligari iubent: & limacis lapillum siue osciculum, quod inuenitur in dorso. Magnificè iuuat & ouis cerebrum gingiuis illitum: sicut auras adeps anserinus cum oculi succo impositus. Sunt vermiculis spinosis herbis asperi, lanuginosique hos adalligatos proterius mederi tradunt infantibus, si quid ex cibo hæreat. Somnos allicit æsypum cum myrrha

myrrhæ momento in vini cyathis duobus dilutum, vel cum adipe anserino & vino myrtite: auis cuculus leporina pelle adalligatus: ardeolæ rostrum in pelle asinino fronti adalligatum. Putant & per se rostrum eiusdem effectus esse vino collutum. E diverso somnum arcet vespertilionis caput aridum adalligatū. In vrina virili lacerta necata, Venerem eius qui biberit, cohibet. Nam inter amatoria esse Magi dicunt. Inhibet & fimum cochleæ & columbium cum oleo & vino potum. Pulmonis vulturini dexteræ partes Venerem concitant viris adalligatæ gruis pelle. Item si lutea ex ouis quinque columbarum, admisto adipis fuilli denarij pondere, ex melle sorbeantur. Passeres in cibo vel oua eorum. Gallinacei dexter testis arietina pelle adalligatus. Ibiū cineres cum adipe anseris & irino perunctis si conceptus sit, partus continere: contra inhiberi Venerem pugnatōis galli testiculis anserino adipe illitis adalligatisque pelle arietina tradunt. Item cuiuscunque galli gallinacei, si cum sanguine gallinacei lecto subiiciantur. Cogunt concipere iuuitas setæ ex cauda mulæ, si iunctis euellantur, inter se colligatæ in coitu. Qui in vrinam canis suam ingesserit, dicitur ad Venerem pigrior fieri. Mirum & de stellionis cinere (si verum est) linamento inuolutum in sinistra manu. Venerem stimulare: si transferatur in dextram, inhibere. Item vespertilionis sanguinem collectum flocco, suppositumque capiti mulierum, libidinem mouere: aut anseris linguam in cibo vel portione sumptam. Phthiriasin à toto corpore posita membrana senectutis anguium triduo inhibet: ac serum exemplo ca-

seo potum cum exiguo sale. Caseos, si cerebrum mustelæ coagulo addatur negat corrumpi vetustate, aut à muribus attingi. Eiusdem mustelæ cinis si detur in ossa gallinaceis pullis & columbinis, tutos esse à mustelis. Iumentorum vrinæ tormina vespertilione adalligato finiuntur. Verminatio ter circumlato verendis palumbo: mirum dictu, palumbus emissus moritur iumentum liberatur confestim. Ebriosi oua noctuæ per triduum data in vino, tedium eius adducunt. Ebrietatem arcet pecudum assus pulmo præsumptus. Hirundinis rostri cinis cum myrrha tritus, & in vino quo bibetur inspersus, securos præstabit à temulentia. Inuenit hoc Horus Assyriorum rex. Præter hæc sunt notabilia animalium ad hoc volumen pertinentium. Gromphenam auem in Sardinia narrant grui similem, ignotam iam etiam Sardis, vt existimo. In eadem prouincia est ophion ceruis tantum pilo similis, nec alibi nascens. Iidem auctores nominauere sirulugum, quod nec quale esset animal, nec vbi nasceretur tradiderunt. Fuisse quidem non dubito, cum & medicinæ ex eo sint demonstratæ. M. Cicero tradit animal byturos vocari, qui vites in Campania erodant.

De miraculis quarundam bestiarum.

CAP. XVI.

Reliqua mirabilia ex his quæ diximus. Non latrari à cane membranam ex secundis canis habentem, aut leporis finum vel pilos tenentem. In culicum genere muliones non amplius, quàm vno die, viuere. Eosque qui arborarij pici rostrum habeant, & mella eximant ab apibus non attingi. Porcos sequi eos, à quibus

bus cerebrum corui acceperint in offa. Puluerem in quo se mula volutauerit, corpori inspersum mitigare ardores amoris. Serices fugari, si vnus castratus emittatur. Anguina pelle, & sale, & farre cum serpyllo contritis vno die, deic&isque cum vino in fauces boum vna maturescence, toto anno eos valere: vel si hirundinum pulli trestribus offis dentur. Puluere è vestigio anguium collecto, sparsas apes in aluearia reuerti. Arietis dextro teste præligato oues tantum gigni. Non lassescere in vilo labore, qui neruos ex alis & cruribus gruis habeant. Mulas non calcitrare, cum vinum biberint. Vngulas tantum mularum repertas, neque aliam vilam materiam quæ non perroderetur à veneno Stygis aquæ cum id dandum Alexandro Magno Antipater mitteret, memoria dignum est, magna Aristotelis infamia excogitatum. Nunc ad aquatilia reuertemur.

C. PLINII SE- CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXXI.

PROOEMIUM.

Medicina ex aquatilibus. Aquarum mirabilia:

CAPVT I.

QVATILIAM sequuntur in medicina beneficia, opifice natura ne in illis quidem cessante, & pervndas fluctusque ac reciprocos æstus, amniumque rapidos

cursus improbas exerente vires : nusquam potentia maiore, si verum fateri volumus. Quippe hoc elementum cæteris omnibus imperat: terras deuorant aquæ, flammæ necant, scandunt in sublime, & cælum quoque sibi vindicant, ac nubium obtentu vitalem spiritum strangulant. Quæ causæ fulmina elidit, ipso secum discordante mundo. Quid esse mirabilius potest aquis in cælo stantibus? At ille ceuparum si in tantam pervenire altitudinem, rapiunt eò secum piscium examina. Sæpe etiâ lapides subuehunt, portantes aliena pondere. Eadem cadentes omnium terranascentium causa sunt, prorsus mirabili natura, si quis velit reputare, ut fruges gignantur, arbores fruticesque vivant, in cælum migrare aquas, animamque etiam herbis vitalem inde deferre: iusta confessione, omnes terræ quoque vires aquarum esse beneficij. Quapropter ante omnia ipsarum potentia exempla ponemus. Cunctas enim quis mortalium enumerare queat?

De differentia aquarum medicinis, & observationibus. CCLXVI. CAP. II.

a vnctæ.
Hermol. ex
Ver.

E Micant benignè passimque in plurimis terris, alibi frigida, alibi calida, alibi iuncta, sicut in Tarbellis Aquitanica gente, & in Pyrenæis montibus, tenui intervallo discernente. Alibi tepida, egelidaque auxilia morborum conferentes, & è cunctis animalium hominum tantum causa erumpentes. Augent numerum Deorum nominibus variis, videsque condunt, sicut Puteolos in Campania, Statiellas in Liguria, Sextias in Narbonensi provincia. Nusquam tamen largiùs quam in Baiano sinu, nec pluribus auxiliandi generibus

b^o alia
nitri, alia
mistura.
Tantâque
ac frigidâ
in Baiano
pro à Clau
que perco
quæ Licin
ctus existi
generati
xendicib
aluos. San
uatim m
Digna m
teolos ten
porticu ac
to Academ
composit
qua & m
verò noi
Huius in
psius, A
fontes ca
brati car
eius: vt p
rium eius
psium car
tum legi.
Quo tu
Sylva
Atque
Nunc
Hic erit
Lang
Nimirum

b^o, aliæ sulphuris, aliæ aluminis, alię salis, alię
 nitri, aliæ bituminis, nōnullę ēt acida salsāve
 mistura. Vapore quoque ipso aliquę profunt.
 Tantāque eis est vis, vt balineas calefaciant,
 ac frigidam etiam in solis feruere cogāt, quę
 in Baiano Posidianę vocantur, nomine acce-
 pro à Claudij Cæsaris liberto. Obsonia quo-
 que percoquunt. Vaporant & in mari ipso,
 quę Licinij Crassi fuere: mediósq̃ue inter flu-
 ctus existit aliquid valetudini salutare. Iam
 generatim neruis profunt pedibúsq̃ue, aut co-
 xendicibus, aliæ luxatis fractisq̃ue. Inaniunt
 aluos. Sanant hucera. Capiti auribúsq̃ue pri-
 vatim medentur: oculis verò Ciceronianę
 Digna memoratu villa est ab Auerno lacu Pu-
 teolos tendentibus imposita litori, celebrata
 porticu ac nemore, quā & vocabat M. Cice-
 ro Academiam, ab exemplo Athenarum ibi
 compositis voluminibus eiusdem nominis, in
 qua & monumentum sibi instaurauerat, ceu
 verò non & in toto terrarum orbe fecisset.
 Huius in parte prima exiguo post obitum i-
 psius, Antistio Vetere possidente, eruperunt
 fontes calidi perquā salubres oculis, cele-
 brati carmine Laureæ Tullij, qui fuit è libertis
 eius: vt protinus a noscatur etiam ministe-^a noscatur
 rium eius ex illa maiestate. Posam enim i-^{ministri e-}
 psūm carmen, dignum vbique, & non ibi tan-^{tiam ex il-}
 tum legi. ^{larum hau-}

*Quo tua Romana vindex clarissimę lingue
 Sylua loco melius surgere iussa vires,
 Atque Academia celebratam nomine villam, Dal.
 Nunc reparat cultu sub potiore Vetustas
 Hic etiam apparent lymphæ non ante reperię.
 Languida quę infuso lumina rore leuant.
 Nimirum locus ipse sui Ciceronis honori*

Hoc dedit, hac fontes cum parefecit ops.

Vt, quoniam totum legitur sine fine per orbem,

Sini plures, oculis quæ medeantur aquæ.

In eadem Campaniæ regione Sinuessanæ aquæ sterilitatem fœminarum, & virorum insaniam abolere produntur. In Anaria insula calculosis mederi. Et quæ vocatur Acidula, ab Teano Sidicino quatuor M. pass. hæc frigida. Item in Stabiano, quæ dimidia vocatur: & in Venafrano ex fonte Acidulo. Idem contingit in Velino lacu potantibus. Item in Syriæ fonte iuxta Taurum montem autor est, M. Varro, & in Phrygiæ Gallo flumine Gallimachus. Sed ibi in potando necessarius modus, ne lymphatos agat, quod in Æthiopia accidere his qui fonte rubro biberint Cresias scribit. Iuxta Romam Albulæ aquæ vulneribus medentur: egelidæ hæc: sed Cutiliæ in Sabinis gelidissimæ, seu quodam corpora inuadunt, ut propè morsus videri possit, aptissima stomacho, nervis vniuerso corpori. Thespiarum fons conceptus mulieribus repræsentat: Item in Arcadia flumen Elatum. Custodit autem partum Linus fons eadem Arcadia, abortusque fieri non patitur. E diuerso in Pyrrhea flumen, quod flumen, Aphrodisium vocatur, steriles facit. Lacus quod Am-^b Alphion vitilignes tollit. Varro autor est, phrysus Titium quendam Prætura functum, mar-^b Alpheus morei signi faciem habuisse propter id vitium. Cydnus Ciliciæ annis podagricis medetur, sicut apparet in epistola Cassij Parmensis ad M. Antonium. Contrà, aquarum culpa in Træzene omnium pedes vitia sentiunt. Tungri ciuitas Galliæ fontem habet insignem, plurimis bullis stellantem, ferruginei saporis: quod ipsum non nisi in sine

po-

^a ad Pyrasū
flumen,
quod Am-
phrysus
^b Alpheus
ex Strab. l. 8

patitur. E diuerso in Pyrrhea flumen, quod
flumen, Aphrodisium vocatur, steriles facit. Lacus
quod Am-^b Alphion vitilignes tollit. Varro autor est,
phrysus Titium quendam Prætura functum, mar-^b
Alpheus morei signi faciem habuisse propter id vitium.
Cydnus Ciliciæ annis podagricis medetur, sicut apparet in epistola Cassij Parmensis ad M. Antonium. Contrà, aquarum culpa in Træzene omnium pedes vitia sentiunt. Tungri ciuitas Galliæ fontem habet insignem, plurimis bullis stellantem, ferruginei saporis: quod ipsum non nisi in sine

Potus ires
nas febres
dem aqua
mum rube
los & Nea
tur. Cicero
tantum pal
rari. Eudico
die esse, C
gras fieri
autem var
thim can
bobus ac
differentia
nigriores
qui ex Cra
porrecta co
lini sibi ca
cere: quin
mnia fusc
fruges q
Arcadiæ
uere &
pilos gign
phonium
duo sunt
alter obliu
uentis. In
rius fluit.
res sensus fl
sula fontem
Africa, qu
nire his qu
doxus & T
quos dixim
parris, fluit

Potus intelligitur. Purgat hic corpora tertianas febres discutit, calculorumque vitia. Eadem aqua igne admoto turbida fit: ad postremum rubescit. Leucogæi fontes inter Puteolos & Neapolim oculis & vulneribus medentur. Cicero in admirandis posuit, Reatinis tantum paludibus ungulas iumentorum inducari. Eudicus in Hestiazotide fontes duos tradit esse, Ceronem, ex quo bibentes oves nigras fieri: Melan, ex quo albas: ex utroque autem varias Theophrastus in Thuriis Crathim candorem facere, Sybarim nigritiam bobus ac pecori. Quin & homines sentire differentiam eam. Nam qui Sibarim bibant, nigriores esse, durioresque & crispo capillo: qui ex Crathide, candidos mollioresque, ac porrecta coma. Item in Macedonia^a qui velint sibi candida nasci, ad Aliacmonem duquæ velint cere: qui nigra aut fusca ad Axiu. Idem omnia fusca quibusdam in locis tradit nasci, & fruges quoque, sicut in Messapiis. At Lusitania. Arcadiæ quodam fonte mures terrestres viuere & conuersari. Erythris Aleos tamnis pilos gignit in corporibus. In Bæotia ad Trophonium Deum iuxta flumen Orchomenon duo sunt fontes, quorum alter memoriam, alter obliuionum affert, inde nominibus inuentis. In Cilicia apud oppidum Celseum riuus fuit. Nûs, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri M. Varro tradit. At in Cæcisula fontem esse, quo hebetes fiant: Zamæ in Africa, quo canoræ voces. Vinum tædio venire his qui ex Clitorio lacu biberint. At Eudoxus & Theopompus inebriari fontibus iis quos diximus. Mutianus Andri è fonte Liberi patris, statis diebus septenis eius. Dei vinum

*Alij legi.
quæ velint
&c. quæ ni
gra aut fusca.*

fluere, si auferatur à conspectu templi, sapore in aquam transeunte. Polyclytus ex-
plere olei vicem iuxta Solos Ciliciæ fontem.
Theophrastus hoc idem fieri in Æthiopia e-
iusdem virtutis fonte. Lycos in Indiæ ter-
ris fontem esse, cuius aqua lucernæ ardeant.
Idem Ecbatanis traditur. Theopompus in
Scotussa lacum esse dicit, qui vulneribus me-
detur. Iuba in ^a Troglodytis lacum, insa-
num malefica vi appellatum, ter die fieri a-
marum salsumque, ac deinde dulcem, toties-
que etiam noctu, scatentem albis serpenti-
bus vicenium cubitorum. Idem in Arabia fon-
tem exilire tanta vi, vt nullum non pondus
impactum respuat. Theophrastus Marlyæ
fontem in Phrygia ad Celanarum oppidum
saxa egerere. Non procul ab eo duo sunt
fontes, Clæon & Gelon, ab effectu Græco-
rum nominum dicti. Cyzici fons Cupidinis
vocatur. ex quo potantes amorem deponere
Mutianus credit. Cranone est fons cali-
dus citra summum feruorem, qui in vinum
additus, triduo calorem potionis custodit in
vasis. Sunt & Mattiaci in Germania fontes,
calidi trans Rhenum, quorum hauustus tri-
duo feruet. Circa margines verò pumicem
faciunt aquæ. Quòd si quis fide carere ex his
aliqua arbitrat, discat in nulla parte natu-
ræ maiora esse miracula; quanquam inter i-
nitia operis abundè multa retulimus. Ctesias
tradit Siden vocari stagnum in Indis, in quo
nihil innatet, omnia mergantur. Cælius apud
nos in Auerno ait etiam folia subsidere. Var-
ro, aues, quæ aduolauerint, emori. Contrà
in Africæ lacu Apuscidamo omnia fluitant.
^bPythia. nihil mergitur: Item in Siciliæ fonte ^bPhin-
thia,

^a Trogody-
tis Man.

^bPythia.

LIB
thia, vt A
puteoq
solet in lo
rumque q
sa ab his
annuentes
abigunt.
zum alluit
men) cui
lut flamm
res Tama
octonis p
coeunt a
decies die
nem villa
sine inter
profuere
ximè Lar
post sept
batio om
alia dira
tem, ex
re in cib
audiui,
positum
que ibi c
Hoc idem
tradunt.
fluit è sax
vt dixim
dit Theo
in alio ge
aquis Th
chros dic
quispiam
te, cuius

thia, vt Apion tradit: & in Medorum lacu
puteoꝛque Saturni. Fons Limyræ transire
solet in loca vicina, portendens aliquid: mi-
rũque quoddam cum piscibus transit. Respon-
sa ab his petunt incotæ cibo, quem rapiunt
annuentes, si vero euentum regent, caudis
abigunt. Amnis Olachas in Bithynia Bria-
zum alluit (hoc est & templo & Deo no-
men) cuius gurgite periuri notantur pati ve-
lut flammam vrentem. Et in Cantabria fon-
tes Tamarici in auguria habentur. Tres sunt,
ocsonis pedibus distantes. In vnum alueum
coeunt ^a vasto amne. Singulis siccantur duo ^a vasto sin-
decies diebus, aliquando viciis, citra suspicio ^{guli amne}
nem vllam aquæ, cum sit vicinus illis fons ^{Ch.}
sine intermissione largas. Dirum est, non
profluere eos aspicere volentibus, sicut pro-
ximè Lartio Licinio legato post Præturam
post septem dies accidit. In Iudea riuus sab-
batis omnibus siccatur. E diuerso miracula
alia diras. Ctesias in Armenia scribit esse fon-
tem, ex quo nigros pisces illico morem affer-
re in cibis, quod & circa Danubij exortum
audiui, donec veniatur ad fontem alueo ap-
positum, vbi finitur id genus piscium. Ideo-
que ibi caput eius amais intelligitur fama.
Hoc idem & in Lydia in stagno nympharum
tradunt. In Arcadia ad Pheneum aqua pro-
fluit è saxi, Styx appellata, quæ illico necat.
vt diximus. Sed esse pisces paruos in ea tra-
dit Theophrastus. Actales & ipsos, quod non
in alio genere mortiferorum fontium. Necare
aquas Theopompus & in Thracia apud ^b Cy-
chros dicit: Lycus in Leontinis tertio die, si ^b Crobsos
quispiam biberit. Varro ad Soraeten in fon-
te, cuius sit latitudo quatuor pedum. Sole o-

riente eum exundare feruenti similem, auersaque quæ gustauerint, iuxta mortuas iacere. Nanque & hæc insidiosa conditio est, quod quædam etiam blandiuntur aspectu, vt ad Nonacrin Arcadiæ. Omnino enim nulla deterrent qualitate. Hanc putant nimio frigore esse noxiam, vtpote cum profluens ipsa lapidescat. Aliter circa Theſſalica Tempe, quoniam vsus omnibus terrori est: traduntque etiam æs ac ferrum erodi illa aqua. Profluat (vt indicauimus) breui spatio: mirumque, si liqua syluestris amplecti radicibus fontem eum dicitur, semper florens purpura. Et quædam sui generis herba in labris fontis viret. In Macedonia, non procul Euripidis Poëtæ sepulchro, duo riuus confluunt, alter saluberrimi potus, alter mortiferi. In Perperenis fons est, quia quacunq; rigat, lapideam facit terram: item calidæ aquæ in Eubœæ Delio. ^a Nanque alluit riuus, saxa in altitudinem crescunt. in Eurymenis deiectæ coronæ in fontem lapides fiunt. In Colossis flumen est, in quo lateres coniecti, lapides extrahuntur. In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis. Distillantes quoque guttæ in lapides dureſcunt in antris Coryciis nam Miezæ in Macedonia, etiam pendentes in ipsis cameris: at in Coryco, cum decidere. In quibusdam speluncis vtroque modo, columnasque faciunt, vt in Phausia Cherſoneſi Rhodorum in antro magno, etiam discolori aspectu. Et hactenus contenti ſumus exemplis.

De

^a Nā quæ
ver. Alij
leg. Nā quæ

Q Vari
que ſi
merito da
ſtimantes:
nuari atque
rum ab aliq
tionem affe
brum aqu
te in aëre,
niubusque
coacta ſub
glaciem m
etiam reſelle
uitas illa de
potest, nul
inter ſe diſt
qua argum
cū etiam
inſiciatur
quæ ſordi
tiſſimæque
quidem g
eius videri
mento, v
conuenit.
trario ex g
tus prædica
quod tenu
rem omnen
tore nimio
cognatis &
celerimè p
tare in navi
T

*De qualitate aquarum, in salubritate vel
commoditate earum.*

CAP. III.

Quæritur inter Medicos, cuius generis aquæ sint utilissima. Stagnantes pigrasque merito damnant, utiliores quæ profluunt existimantes: cursu enim percussûque ipso extenuari atque proficere. Eoque miror, cisternarum ab aliquibus maximè probari. Sed hî rationem afferunt, quoniam leuissima sit imbrium aqua, ut quæ subire potuerit ac pendere in aëre. Ideo & niues præferunt imbribus, niuibûsque etiam glaciem, velut ad infinitum coacta subtilitate. Leuiores enim hæc esse, & glaciem multò leuiorem aqua. Horum sententiam refellere interest vitæ. In primis enim leuitas illa deprehendi aliter, quàm sensu, vix potest, nullo penè momento ponderis aquis inter se distantibus. Nec leuitatis in pluuia aqua argumentum est subisse eam in cælum. cum etiam lapides subire appareat, cadensque inficiatur halitu terræ. Quò sit ut pluuia aquæ sordium inesse plurimum sentiat, citissimèque ideo calefiat aqua pluuia. Niuem quidem glaciemque subtilissimum elementi eius videri miror, appposito grandinum argumento, yè quibus pestilentissimum potum esse conuenit. Nec verò pauci inter ipsos è contrario ex gelu ac niuib. in saluberrimos potus prædicant, quoniam ^a exactum sit inde, quod tenuissimum fuerit. Minui certè liquorem omnem congelatione deprehenditur, & rore nimio scabiem fieri, pruina vredinem, cognatis & niuis causis. Pluias quidè aquas celerimè putrescere cōuenit, minimèque durare in nauigatione. Epigenes autem, aquam

^a exactum.

quæ septies putrefacta purgata sit, perhibes
 amplius non putrescere. Nā cisternas etiā Me-
 dici consentunt inutiles, aluo duritias facien-
 tes, faucibusque: etiam limi non alius inesse
 plus, aut animalium quæ faciunt tædium, con-
 fitendum habent. Nec statim amniū vtilis-
 simas esse, sicuti nec torrentium vilius, lacus-
 que plurimos salubres maximè. Quædam igitur
 & huius generis aptissima alia alibi. Par-
 thorum reges ex Choaspæ & Eulæo tantum bi-
 bunt: & eæ quamuis in longinqua comitantur
 illos. Et horum placere potum, non quia sint
 amnes, apparet, quoniam nec è Tigri nec Eu-
 phrate, nec è multis aliis bibunt. Limus aqua-
 rum vitium est: si tamen idem amnis anguil-
 lis scateat, salubritatis indicium habetur: sicuti
 frigoris, tincas in fonte gigni. Ante omnia
 autem damnantur amara, & quæ serobem sta-
 tim implent: quod euenit Trœzene. Nam ni-
 trosas atque salmacidas in desertis Rubrum
 mare petentes, addita polenta, viles intra duas
 horas faciunt, ipsæque vescuntur polenta. Dam-
 nantur in primis fontes, qui cœnum faciunt,
 quique malum colorem bibentibus: refert &
 si vasa ære inficiunt, aut si legumina tardè
 percoquant: si liquata leniter terram relin-
 quunt, decoctæque crasis obducunt vasa cru-
 stis. Est etiamnum vitium non foetida modò,
 verum omnino quicquam respicientis iucun-
 dum sit illud licet gratumque, & ut sæpe ad
 viciniam lactis accedens. Aquam salubrem æ-
 ri quàm simillimam esse oportet. Vnus in toto
 orbe traditur fons aquæ iucundè olentis in
 Mesopotamia Ceburæ. Fabulæ rationem as-
 ferunt, quoniam in eo Iuno perfusa sit. De cæ-
 tero aquarum salubrium sapor odore nullus
 esse

Ærea. Ver.
 æruginæ.
 Aliis.

LIB
 esse debet
 britate, it
 est, vt leui
 pares meli
 que celerit
 pendeat,
 affirmant,
 probabilis
 oppidis cor
 rationis rat
 tenuitas c
 sunt. Frigo
 lum videat
 dem & ad
 exiliat ven
 lida sit, etia
 in altum, au
 riptat aëra
 continent
 ronis prin
 quam, vi
 re. Ita v
 niuis. Om
 conuenit
 subtilisim
 est, si deco
 gida inue
 ar: etur, si q
 frigidissima
 nante hoc
 ligunt. C
 orbe, frigo
 vrbis, Mar
 vrbis tribu
 feia, fons a
 mis montib

esse deber. Quidam statera iudicant de salubritate, frustrante diligētia, quando perrarum est, vt leuior sit aliqua. Certior subtilitas, inter pares meliorem esse, quæ calefiat refrigereturque celerius. Quin³ exhaustam vasis ne manus *exhaustā,* pendeant, depositūque in humum repescere *vasis quæ* affirmant. Ex quonam ergo genere maximè *manu pen-* probabilis continget? Puteis nimirum, vt in *deant de-* oppidis constare video: sed his quibus exerci- *positis in* tationis ratio crebro haustu contingit, & illa *humū.* tenuitas colante terra. Salubritati hæc satis sunt. Frigori & opacitas necessaria, vtque cælum videant. Super omnia observatio vna, eadem & ad perennitatem pertinet, vt illa vado exiliat vena, non è lateribus. Nam vt tactu gelida sit, etiam arte contingit, si etiam expressa in altum, aut è sublimi deiecta, verberatu corripit aëra. In natando siquidem spiritum continentibus frigidior sentitur eadem. Neronis principis inuentum est, decoquere aquam, vitroque demissam in niues refrigerare. Ita voluptas frigoris contingit sine vitio niuis. Omnem vrique decoctam vtiliorem esse conuenit: item calefactam magis refrigerari, subtilissimo inuento. Vitiosa aquæ remedium est, si decoquatur ad dimidias partes. Aqua frigida inuenta sistitur sanguis. Aëstus in balneis ardetur, si quis ore teneat. Quæ sunt haustu frigidissima, non perinde & tactu esse, alternante hoc bono, multi familiari exemplo colligunt. Clarissima aquarum omnium in toto orbe, frigoris salubritatisque palma præconio vrbs, Marcia est, inter reliqua Deū munere vrbi tributa. Vocabatur hæc quondam Aulseia, fons autem ipse Piconia. Oritur in vitiosis montibus Pelignorū: transit Marfos &

Fucinum lacum, Romam non dubiè petens.
 Mox specu mersa in Tiburtina se aperit. ix. M.
 pass. fornicibus structis perducta. Primus eam
 in urbem ducere auspicatus est Ancus Mar-
 cius, vnus è regibus. Postea Qu. Marcius Rex
 in Prætura. Rursusque restituit M. Agrippa.
 Idem & Virginem adduxit ab octauo lapidis
 diuerticulo ij. M. pass. Prænestina via. Iuxta est
 Herculeaneus riuus, quem refugiens Virginis
 nomen obtinuit. Horum annuum compara-
 tione differentia supra dicta deprehenditur,
 cum quantum Virgo tactu, tantum præstet
 Marcia haustu. Quamquam vtriusque iam pri-
 dem urbi perijt voluptas, ambitione avaritiâ-
 que in villas ac suburbana decoquentibus pu-
 blicam salutem. Non ab re sit, querendi aquas
 iunxisse rationem. Reperiuntur in conualli-
 bus maximè, & quodam cõuexitatis cardine
 aut montium radicibus. Multi septentriona-
 les vbique partes aquosas existimauere. Qua
 in re varietatem naturæ aperuisse conueniat.
 In Hyrcanis montibus à meridiano latere nõ
 pluit. Ideo syluigeri ab Aquilonis tantum par-
 te sunt. At Olympus, Ossa, Parnassus, Apenni-
 nus, Alpes vndique vestiuntur, omnibusque
 perfunduntur. Aliqui ab Austro, sicut in Cre-
 ta Albi montes. Nihil ergo in his perpetuæ
 obseruationis iudicabitur. Aquarum sunt nõ
 re iuncus aut harundo, aut herba, de qua di-
 ctum est: multumque^a aliqui loco pectore
 incubus rana. Salix enim erratica, & alnus, aut
 vitex, aut edeta sponte proueniunt, & corri-
 uatione aquæ pluuiæ in locum humiliorem è
 superioribus defluentis, augurio fallaci. Cer-
 tior multò nebulosa exhalatio est, ante ortum
 Solis longius intuentibus: quod ex edito qui-
 dam

salicui

LIB
 dam specu
 gente. E
 tum nota
 tur, diei qu
 que loco re
 ficiente hu
 mittitur. S
 pus est, vt in
 experiment
 pedum qui
 pere crudis
 to, lucerna
 bus, dein te
 ve, aut in a
 olei restin
 reperiatur,
 dam & ign
 efficaciore
 ipsa promi
 ta glauci
 non ferè
 adimitur
 coria terr
 ordo sup
 gillosa ter
 hic probat
 colando co
 mosâque p
 boni sapor
 carbunculo
 Rubra saxa
 ces montiu
 gentes. Op
 res assidue
 ramenta de
 rata vel alu

dam speculantur, proni terram mento attingente. Est & peculiaris æstimatio peritis tantum nota, quam feruentissimo æstu sequuntur, dieique horis ardentissimis, qualis ex quoque loco percussus splendeat. Nam si terra sitiente humidior est ille, indubitata spes promittitur. Sed tanta intentione oculorum apus est, ut indolescant: quod fugientes ad alia experimenta decurrunt, loco in altitudinem pedum quinque defosso, ollisque è figlino opere crudis, aut peruncta pelui ærea cooperito, lucernæque ardente concamerata frondibus, dein terra. Si figlinum humidum ruptumve, aut in ære sudor, vel lucerna sine defectu olei restincta, aut etiam vellus lanæ madidum reperiatur, non dubiè promittunt aquas. Quidam & igne prius excoquunt locum, tanto efficaciore vasorum argumento. Terra verò ipsa promittit candicantibus maculis, aut tota glauci coloris. In nigra enim scaturigines non ferè sunt pereanæ. Figulari creta semper adimitur spes. Nec amplius puteum fodiunt, coria terræ obseruantes, ut à nigra descendat ordo supra dictus. Aqua semper dulcis in argillosa terra, frigidior in topho. Nanque & hic probatur. Dulces enim leuèsque facit, & colando continet sordes. Sabulum exiles limosâsque promittit. Glarea incertas venas, sed boni saporis. Sabulum masculum & harena carbunculosa, certas stabilesque & salubres. Rubra saxa optimas, spēsque certissimæ. Radices montium saxosæ, & silex, hoc ampliùs rigentes. Oporteret autem fodientibus humidiores assiduè respondere glebas, faciliùsque feramenta descendere. Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios ne-

cant. Experimentū huius periculi est demissa
ardens lucerna, si extingatur. Tunc secundū
puteum dextra ac sinistra fodiuntur æstuaria,
quæ grauiorem illum halitum recipiant. Fit
& sine his vitis altitudine ipsa grauior aer,
quē emendant assiduo lintheorum iactatu eue-
tilando. Cū ad aquam ventum est, sine ha-
rena opus surgit, ne venæ obstruantur. Quæ-
dam aquæ vere statim incipiente frigidiores
sunt, quarum non in alto origo est: hybernīs
enim constant imbribus: quædam Canis ortu,
sicut in Macedonia Pella vtrumque. Ante op-
pidum enim incipiente æstate frigida est palu-
stris: dein maximo æstu in excelsioribus op-
pidi riger. Hoc & in Chio euenit, simili ratio-
ne portus & oppidi. Athenis Enneacrunos
nimboſa æstate frigidior est, quā puteus in
Iouis horro. At ille siccitatibus riger.

*Aquarum subitō nascentium, aut desinentium
ratio. CAP. II. III.*

Maximè autem putei circa Arcturum. Nā
ipsa æstate deficiūt, omnesque quatrīduo
co subsidunt. Iam verò multi hyeme tota: vt
circa Olympum, vere primum aquis redeunti-
bus. In Sicilia quidem circa Messanam & My-
las hyeme in totum inarescant fontes: æstate
exundant, amnēque faciunt. Apolloniæ in
Ponto fons iuxta mare æstate tantū super-
fluit, & maximè^a circa Canis ortum, parciū, si
frigidior sit æstas. Quædam terræ imbribus
sicciore sunt, velut in Narniensi agro: quod
admirandis suis inseruit M. Cicero, siccitate lu-
tum fieri prodens, imbre puluerem. Omnis a-
qua hyeme dulcior, æstate autem minū, au-
tumno minimè: minūque per siccitates. Neq;
æqualis anniū plerumque gustus est, magna al-
uei

^a canis or-
tu.

LIBI
vei diffi
terra pe
quas lau
liqua r-p
& influen
dilounur.
Ter accidi
necarēntq
pluuiæ am
pri. Nascu
quos arbo
Hæmo ob
gratia syl
noli torre
syluæ, con
Et coli me
cotis solui
in Creta ei
Arcadia
situ mult
emerſiſſi
O
T Erra
que
quingui
monte a
coli. Illa
dens app
frigiditas,
vbi Nepe
tē dolci
plena. At
Olympia
eam insu
rum fons
menta eg

uei differentia. Quippe tales sunt aquæ, qualis terra per quam fluunt, qualisque herbarum, quas lauant, succi. Ergo iidem amnes parte aliqua reperiuntur insalubres. Mutant saporem & influentes riuus, ut Borysthenem, visque diluuntur. Aliqui verò & imbre mutantur. Ter accidit in Bosphoro, ut salis deciderent, necarentque frumenta. Toties & Nili rigua pluuiæ amara fecere, magna pestilentia Ægypti. Nascuntur fontes decisis plerunque syluis, quos arborum alimenta consumebant: sicut in Hæmo obsidente Gallos Cassandro, cum valli gratia syluas cecidissent. Plerumque verò damnosos torrentes corriuantur detracta collibus sylua, continere nimbos ac digerere consuevit. Et coli moueri que terram, callumque summæ cutis solui, aquarum interest. Proditur certe in Creta expugnato oppido, quod vocabatur Arcadia, cessasse fontes, amnesque qui in eo situ multi erant. Rursus cōdito post sex annos emeruisse, uti quæque corripissent partes coli.

Observatio historica. CAP. V.

TERRÆ quoque motus profundunt, sorbentque aquas: sicut circa Phœneum Arcadiæ quinquies accidisse constat. Sic & in Coryco monte amnis erupit, posteaquam coëptus est coli. Illa mutatio mira, ubi causa nulla euidentis apparet: sicut in Magnesia calidas factas frigidas, aliàs non mutato sapore. Et in Caria, ubi Neptuni templum est, amnis qui fuerat antè dulcis, mutatus in salem est. Et illa miraculi plena, Arethusam Syracusis sinu redolere per Olympia: verique simile, quoniam Alpheus in eam insulam sub ima maria permeet, Rhodiorum fons in Cherrhoneso nono anno purgamenta egerit. Mutatur & colores aquarum: sicut

Babyloniæ lacus æstate rubras habet diebus
xj. Et Borysthenes ætatis temporibus caru-
leus fertur, quinquam omnium aquarum te-
nuissimus: ideoque innatans Hypani. In quo
& illud mirabile, Austris flantibus superiore
Hypanim fieri. Sed tenuitatis argumentum &
aliud est, quod nullum halitu non modò ne-
bulam emittat. Qui volunt diligentes circa
hoc videri, dicunt aquas grauiiores post bru-
mam fieri.

*Ratio aquæ ducendæ, & quomodo mediâti veni-
dum: & quid prosit nauigatio, & medicina
aquæ marinæ. CAP. VI.*

Cæterum à fôre duci fidilibus tubis vtilis-
simum est, crassitudine binâ digitorum
commisuris pyxidatis, ita vt superior intret,
calce viua ex oleo læuigatis. Libramentum a-
quæ in centenos pedes sursum elici, minimum
erit: si vno curiculo veniet, in binos actus: la-
minæ esse debebunt, per quas surgere in sub-
lime opus fuerit, è plumbo. Subit altitudinem
exortus sui: si longiore tractu veniet, subeat
crebrò descendatque, ne libramenta pereant.
Fistulas denum pedum longitudinis esse legi-
timum est. Et si quinarîæ erunt, sexagena pon-
do pondere: si octonariæ, centena, si denariæ,
centena viceña, ac deinde ad has portiones.
Denariæ appellantur, cuius laminæ latitudo
antequam curuetur, digitorum decem est, di-
midioque eius quinariæ. In omni anfractu
collis quinariam fieri, vbi demetur imperus,
necessarium est: ite castella, prout res exiget.
Homerum calidorum fontium mentionem
non fecisse demiror, cum alioquin lauari
calida frequenter induceret: videlicet quia
medicina tunc non erat hæc, quæ nunc a-
quarum

LIB
quarum
phurata
li morbo
lis Cutilia
nibus. Ple
ris perpe
mum, nan
oportet, ac
discedente
idecirco no
Quippe &
frigore iul
rum parte
plurimo p
dos bibend
tur cute, c
tudo aquæ.
crebro (ali
iplorum v
scar. Nec v
tas esse cr
rissa, Tro
color spe
vere Jme
nihil eor
dè diferen
modus ide
ad neruor
ras, ossa que
de caula &
alius vius
gandi ph
guinem eg
Gallionem
nimus. Ne
titur, sed p

quarum perfugio vitur. Est autem utilis sulphurata nervis, aluminata per dytiscis, aut simili morbo solutis. Bituminata aut nitrosa, qualis Cutilia, utilis est bibendo atque purgationibus. Plerique in gloria dicunt, plurimis horis perpeti calorem earum: quod est inimicissimum, namque paulò diutius, quàm balineis, vti oportet, ac postea frigida dulci, nec sine oleo discedentis: quod vulgus alienum arbitratur, idcirco non alibi corporibus magis obnoxii. Quippe & vastitate odoris capita replentur, & frigore infestantur sudantia, reliqua corporum parte mersa. Similis error, quo quidam plurimò potu gloriantur. Vidique iam turgidos bibendo, in tantum ut annuli integerentur cute, cum reddi non posset hanc multitudinem aquæ. Nec hoc ergo fieri convenit sine crebro salis gustu. Utuntur & cœno fontium ipsorum utiliter, sed ita, si illitum Sole inarescat. Nec verò omnes, quæ sint calidæ, medicatas esse credendum, sicut in Egelta Siciliæ, Larissa, Troade, Magnesia, Melo, Lipara. Nec decolor species æris argentiue (ut multi existimant) vere medicaminum argumentum est: quando nihil eorū in Patavinis fontibus, ne odoris quiddē differentia aliqua deprehenditur. Medendi modus idem & in marinis erit, quæ calefiunt ad nervorum dolores, ferruminant & fracturas, ossaque contusa. Item corpora siccant, quæ de causa & frigido mari utuntur. Præterea est alius usus multiplex, principalis verò navigandi phthisi affectis, ut diximus, aut sanguinem egerentibus: sicut proximè Anneum Gallionem fecisse post Consulatum meminimus. Neque enim Ægyptus propter se petitur, sed propter longinquitatem navigandi.

Quin & vomitiones ipsæ instabili volutatio-
ne commotæ plurimis morbis capitis, oculo-
rum, pectoris, medentur omnibûsque, pro-
pter quæ esse borum bibitur. Aquam verò ma-
ris per se efficaciorem discutiendis tumoribus
putant Medici, si illa decoquatur hordeacea
farina, ad parotidas. Emplastris etiam, maxi-
mè albis, & malagmatis miscent. Prodest &
infusa^a crebro ictu Bibitur quoque, quamuis
non sine iniuria stomachi, ad purganda cor-
pora, bilémque atram, aut sanguinem concre-
tum reddendum alterutra parte. Quidam &
quartanis dedere eam bibendam, & in tene-
mis articularibûsque morbis afferuatam, & in
hoc vetustate virus deponentem. Aliqui deco-
ctam, omnes ex alto hausitam, nullâque dulciû
mistura corruptam, in quo vsu præcedere vo-
mitum volunt. Tunc quoque acetum aut
vinum aqua miscent. Qui parum dedere rha-
phanos supermandi ex mulso aceto iubent, vt
ad vomitiones reuocent. Clysteribus quoque
marinam infundunt tepefactam. Testium qui-
dem tumori fouendo non aliud præferunt.
Item pernionum vitia ante hulcera, simili
modo pruritis, psoris, & lichenum cura-
tioni. Lendes quoque & tetra capitis anima-
lia hac curantur: & liuentia reducit eadem ad
colorem. In quibus curationibus post mari-
nam aceto calido fouere plurimum prodest.
Quin & ad ictus venenatos salutaris intelli-
gitur, vt phalangiorum & scorpionum, & pry-
de aspide respersis. Calida autem in his assumi-
tur. Suffitur eadem cum aceto capitis dolorib.
Tormina quoque & choleram calida infusa
clysterib. sedat. Difficilius perfrigescunt mari-
na calefacti. Mammæ sororiantes præcordia

ma-

maciem
Aurum gra
feruentium
celerrime
sanant, lanâ
mediterrane
rum & hoc c
sibi quisque
ratione min
quatuor ac
salémque n
cum quatu
vini & natu
putant, si
nis cyathis
neruos cale
necatur, a
portionibus
& ad hunc
picato co
ximè sine
to & odo
ro cum m
daretur a
nocentio
nis iisdem
licitibus.
dulcis labo
strabimus.
deleunt a
dulcis exp
mari con
eurara, du
in terra m
cie. Luxa
dû, nancand

maciemque corporis piscinæ maris corrigunt. Aurium grauitatem, capitis dolores, cū aceto feruentium vapor. Rubiginem ferro marinæ celerrimè exterunt. Pecorum quoque scabiem sanant, lanâsque emolliunt. Nec ignoro, hæc mediterraneis superuacanea videri posse. Verum & hoc cura prouidit, inuenta ratione qua sibi quisque aquam maris faceret. Illud in ea ratione mirum si plusquàm sextarius salis cū quatuor aquæ sextariis mergatur, vinci aquâ, salêmque non liquari. Cæterò sextarius salis cum quatuor aquæ sextariis, salissimi maris vim & naturam implet. Moderatissimum autè putant, suprâ dictam aquæ mensuram octonis cyathis salis temperari, quoniam ita & neruos calefaciat, & corpus non exasperet. Inueteratur, quod vocatur, halassomeli, æquis portionibus maris, mellis, imbris: ex alto & ad hunc usum aduehunt, fistilique vase & picato condunt. Prodest ad purgationes maximè sine stomachi vexatione, & sapore grato & odore. Hydromeli quoque ex imbre puro cum melle temperabatur quondam, quod daretur appetentibus vinum ægris, veluti innocentiore potu, damnatum iam multis annis iisdem vitiis, quibus vinum, nec iisdem utilitatibus. Quia sæpe nauigantes defectu aquæ dulcis laborant, hæc quoque subsidia demonstrabimus. Expansa circa nauium vellera madescent accepto halitu maris, quibus humor dulcis exprimitur. Item demissa reticulis in mari concavæ è cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se colligunt humorem. Nā in terra marina aqua argilla percolata dulcescit. Luxata hominum corpora & quadrupedū, natando in cuiuslibet generis aqua, facillimè

mè in artus redeunt. Est & in metu peregrinantium, vt tentent valetudinem aqua ignota: hoc cauent è balineis egressi statim frigidâ suspectam hauriendo. Mulsus, qui in aqua fuerit podagris illis tus prodest: itè oleo admixto, a aqua ma talorum dolori tumorique. Spuma a aqua affrinæ affricu verrucas tollit. Necnon harena litorum flu. Ver. maris, præcipuè tenuis & solibus candens, in medicina est siccandis corporibus coepertis hydropicorum, aut rheumatismos sentientiu. Et hæcenus de aquis: nunc de aquatilibus. Ordinemur autem, vt in reliquis, à principalib. eorum, quæ sunt sal & spongia.

De generibus salis, & confecturis, & medicinis, & observationibus. CAP. VII.

SAL omnis aut fit, aut gignitur: vtrumq; pluribus modis, sed causa gemina, coacto humore, aut siccato. Siccatur in lacu Tarentino æstiuis solibus, totumque stagnum in salem abit, modicum alioquin, altitudine genua non excedens. Item in Sicilia in lacu, qui Cocanicus vocatur, & alio iuxta Gelam. Horum extremitates tantum inarescunt, sicut in Phrygia, Capadocia, Aspendi, vbi largius coquitur, & usque ad medium lacum. Aliud etiam in eo mirabile, quod tantundem noctu subuenit, quantum die auferas. Omnis est talis sal minutus, atque non gleba est. Aliud genus ex aquis maris sponte gignitur, spuma in extremis litoribus scopulis relicta. Hic omnis rore densatur & est acrior, qui in scopulis inuenitur. Sunt etiam naturales differentie tres. Namque in Baëris duo lacus vasti, alter ad Scythas versus, alter ad Arios, sale æstuant: sicut ad Cirtium in Cypro, & circa Memphin, extrahunt lacum, dein sole siccant. Sed & summa fluminum densantur

fantur in salem, amne reliquo veluti sub gelu
 fluente, vt apud Caspias portas, quæ salis flu-
 mina appellantur. Item circa Mardos & Arme-
 nios. Præterea apud Bactros amnis Ochus &
 Oxus, ex appositis montibus deferunt salis ra-
 menta. Sunt & in Africa lacus, & quidem tur-
 bidi, salem ferentes. Ferunt quidem & calidi
 fontes, sicut Pagasæ. Et hætenus habet se ge-
 nera ex aquis sponte proueniētia. Sunt & mō-
 tes natiui salis, vt in Indis Oromenus, in quo
 lapidinarum modo cæditur renascens: maius
 que regū vāgil ex eo est, quàm ex auro atq;
 margaritis. Effoditur & è terra, vt palam est,
 humore densato, in Cappadocia. Ibi quidem
 cæditur specularium lapidum modo. Ponderus
 magnū glebis, quas micas vulgus appellat. Car-
 rhis Arabiæ oppido muros domosque massis
 salis faciunt, aqua ferruminantes. Inuenit &
 iuxta Pelusium Ptolemæus rex, cum castra fa-
 ceret. Quo exēplo postea inter Egyptū & Ara-
 biā, etiā iqualētibz locis, cæptus est inueniri
 detractis harenis: qualiter & per Africæ sitiē-
 tia vsque ad Hammonis oraculum. Is quidem
 crescens cum Luna noctibus. Nam Cyrenaici
 tractus nobilitantur Hāmoniaco, & ipso, quia
 sub harenis inueniatur, appellato. Similis est
 colore alumini, quod schiston vocant, longis
 glebis, neq; perlucidis, ingratus sapore, sed me-
 dicinæ utilis. Probat quàm maximè per spi-
 cuus, rectis scissuris. Insigne de eo proditur,
 quod leuissimus intra specus suos, in lucem v-
 niuersam prolatus, vix credibili pondere iagra
 uescat. Causa euident, cuniculorum spiritu ma-
 dido sic adiuvante moliētes, vt adiuuat aquæ.
 Adulteratur Siculo, quē Cocanicū appellau-
 mus, necnon & Cyprio mirè simili. In Hispa-

nia quoque citiore Egelaſtæ cæditur, glebis
penè tranſlucentibus, cui iam pridem palma à
plerifq; Medicis inter omnia ſalis genera per-
hibetur. Omnia locus in quo reperitur ſal, ſte-
rilis eſt, niſilque gignit: & in totum ſponte
naſcens inter hæc eſt. Faſcitij varia genera.
Vulgaris plurimūſque in ſalinis, mari aduſo,
non ſine aqua dulcis riguis, ſed imbre maxi-
mè iuuante, ac ſuper omnia Sole multo, non
aliter inareſcens. Africa circa Vticam cõſtruit
aceruos ſalis ad collium ſpeciem: qui vbi Sole
Lunæque indurere, nullo humore liqueſcūt,
vixque etiam ferro cæduntur. Fit tamen & in
Creta ſine riguis, in ſalinis mare infundenti-
bus: & circa Egyptum, ipſo mari influente in
ſolum (vt credo) Nilo ſuccoſum. Fit & è puteis
in ſalinis ingeſtis. Prima denſatio Babylone
in bitumen liquidum cogitur, oleo ſimile, quo
& in lucernis vtuntur: hoc detracto ſub eſt ſal.
Et in Cappadocia è puteis ac fronte aquam in
ſalinis ingerunt. In Chaonia excoquunt aquã
ex fonte, refrigerandõque ſalem faciunt in-
ertem, nec cãdidum. Gallia Germaniaque ar-
dentibus lignis aquam ſaltam infundunt. Hi-
ſpania quadam ſui parte è puteis hauriūt, mu-
riam appellant: & illi quidem etiam lignum
referre arbitrantur. Quercus optima, vt quæ
per ſe cinere ſyncero vim ſalis reddat: alibi co-
rylus laudatur: ita infuſo liquore ſalſo, carbo
etiam in ſalem vertitur. Quiſcunque ligno cõ-
ſit ſal, niger eſt. Apud Theophratum inuenio
Imbrios h. rundinis & iunci cinerè decoque-
re aqua ſolitos, donec exiguum ſupereſſet hu-
moris. Quin & è muria ſaſamentorum reco-
quitur, iterũq; conſumpro liquore ad natu-
ram ſuam redit: vulgo è maxis iucundiffimus.

Ma-

Marinor
mine: at
qui Tattæ
Cappadoc
tis nitore
dit is, que
partu ven
Salſiffimus
Tarentinus
fragilis, qu
omnis. Su
pioſum A
Flos ſalis
crepitat, n
ab oppido
mentum a
tiens, ex aq
tia. Rube
turipis pur
lia tantiſ
Cappado
odoratiſſi
rentinun
que è ma
puè. Iumi
ſaum & A
tilior quif
minorem
cus & Eubo
& ſecus, v
bus addit
tans auid
ita vt ſic p
numera cõ
tus garo. C
ta ſale max

Marinorum maximè laudatur Cyprius à Salamine: at è stagnis Tarentinus, ac Phrygius, qui Tattæus vocatur. Hi duo oculis vtilēs. A Cappadocia verò qui in laterculis affertur, cutis nitorem dicitur facere. Magis tamen extendit is, quem Cirticum appellauimus. Itaque à partu ventrem eo cum melanthio illinunt. Salsissimus sal siccissimus: suauissimus omnium Tarentinus, atque candidissimus, & de cætero fragilis, qui maximè cãdidus. Pluuia dulcescit omnis. Suauiores tamen rores faciunt: sed copiosum Aquilonis flatus. Austro non nascitur. Flos salis non fit, nisi Aquilonibus. In igne nec crepitat, nec exilit Tragaëus, neq; Acanthius ab oppido appellatus: nec vllius spuma, aut ramentum, aut tenuis. Agrigentinus ignium patiens, ex aqua exilit. Sunt & colorum differentia. Ruber Memphi, rufus est circa Oxum, Cæturipis purpureus, Circa Gelam in eadem Sicilia tantisplendoris, vt imaginem recipiat. In Cappadocia croceus effoditur, translucentis & odoratissimus. Ad medicinæ vsus, antiqui Tarentinum maximè, laudabant. Ab hoc quoniamque è marinis, ex eo genere spumeum præcipuè. Iumentorum verò & boum oculis, Tragaëum & Bæticum. Ad obsonium & cibum vtilior quisquis facillè liquefit: item humidior minorem enim amaritudinem habent, vt Atticus & Euboicus. Seruandis carnibus aptior acer & sicus, vt Megaricus. Conditur etiam odoribus additus, & pulmētarij vicem implet, excitans auuditatem, inuitantq; in omnibus cibis, ita vt sit peculiaris ex eo intellectus inter innumera cõdimenta. Ita est in mādendo quasi gustus garo. Quin & pecudes armeniaq; & iumentata sale maximè sollicitantur ad pastum, mul-

to largiore lacte, multoque gratiore etiam in
 caseo dote. Ergo hercule vita humanior sine
 sale nequit degere: adeoque necessarium ele-
 mentum est ut transferat intellectus ad volu-
 ptates animi quoque. Nam ita sales appellan-
 tur: omnisque vitæ lepos & summa hilaritas,
 laborumque requies non alio magis vocabulo
 constat. Honoribus etiam militiæque interpo-
 nitur salariis inde dictis, magna apud antiquos
 auctoritate, sicut apparet ex nomine Salaris
 vitæ, quoniam illa sal in Sabinos portari con-
 sueuerat. Ancus Marcius rex, salis modia sex
 millia in congiario dedit populo, & salinas pri-
 mus instituit. Varro etiam pulmentarij vice
 usus veteres, autor est: esset enim salem cum
 pane & caseo, ut proverbio apparet. Maximè
 tamen in sacris intelligitur auctoritas, quando
 nulla conficiuntur sine mola salsa. Salinarum
 syoceritas summam fecit suam differentiâ quadam
 fauilla salis, quæ leuissima ex eo est & candi-
 dissima: appellatur & flos salis, in totum diuer-
 sa ros, humidiorisq; naturæ, & crocei coloris,
 aut rufi, veluti rubigo salis: odore quoque ingra-
 to ceu gari, dissentiens à sale non modò à spu-
 ma. Aegyptus inuenit, videturque Nilo defer-
 ri. Et fontibus tamen quibusdam innatat. Op-
 timum ex eo, quod olei quandam pinguitudi-
 nem reddit. Est enim etiâ in sale pinguitudo,
 quod miremur. Adulteratur autem tingiturque
 rubrica, aut plerumque testa trita: qui fucus a-
 qua deprehenditur, diluente facitium colo-
 rem, cum verus ille non nisi oleo resoluatur,
 & vnguentarij propter colorem eo maximè
 vtantur. Canitia in vasis summa est: media ve-
 rò pars humidior, ut diximus. Floris natura as-
 pera, ex calfactoria, stomacho inutilis. Sudo-

rem

LIBR
 rem ciet,
 cis & sme-
 bris pilos
 aur, ut col-
 appellatur
 tora liqui-
 lud etiam
 cauere, in-
 cienda esse
 centum san-
 quem Gra-
 suffitu ex
 De scombr
 N Voc
 Caru
 id appella-
 militanti-
 vilus penè
 esse cept
 bros quid
 teria ex o-
 lud viles
 peitque &
 Thuri, ia
 est alex, in
 mē & priu-
 que confici-
 cant, quor-
 Foroliens
 appellant:
 riantque g-
 colorem m-
 rare, ut bibi-
 rum superfl-
 rum, quod
 Sic alex per-
 T

rem ciet, aluum soluit in vino & aqua, acopi-
cis & smegmaticis vtilis. Detrahit & ex palpe-
bris pilos efficacissimè. Fæces imæ concutun-
tur, vt color croci redeat. Præter hæc etiãnum
appellatur in salinis falsugo, ab alijs, falsilago,
tota liquida, marina aqua f. Isior, vi distās. A-
liud etiãmpũ liquoris genus, quod garon vo-
cauere, intestinis pisciũ cæterisque quæ abii-
cienda essent, sale maceratis, vt sit illa putres-
centiũ sanies. Hoc olim cõficiebatur ex pisce,
quem Græci garon vocabāt. Capite eius vstro,
suffitu extrahi secundas morantes.

De scombropisce, & muria, & alece. CAP. VIII.

Nunc è scombropisce laudatissimum in
Carthaginis Spartariæ cetariis: sociorum
id appellatur, singulis millibus nummũ per-
mitantibus congruos penè binos. Nec liquor
vllus penè præter vnguenta maiore in pretio
esse cœpit, nobilitatis etiã gentibus. Scom-
bros quidẽ, & Mauritania, Bæticæque, & Car-
teria ex oceano intrantes capiunt, ad nihil a-
liud vtilis. Laudantur & Clazomenæ garo, Põ-
peisique & Leptis, sicut muria Antipolis ac
Thurij, iam verò & Dalmatia. Vitium huius
est alex, imperfecta nec colata fax. Cœpit ta-
mẽ & priuatim^a ex inuultu pisciculo, minimò^a Alij leg. ex
que confici. Apuam nostri, aphyen Græci vo-
cant, quoniam is pisciculis è pluuiâ nascitur: ciculo mi-
Foroiulienses piscem ex quo faciunt, lupum nutòque
appellant. Transiit deinde in luxuriam, creue-
runtque genera ad infinitum: sicuti garum ad
colorem mulsi veteris, adeoque dilutam suavi-
tatẽ, vt bibi possit. Aliud verò ad castimonia-
rum superstitionem, etiã sacris Iudeis b dica-
tum, quod sit è piscibus squama carentibus. Dal.
Sic alex peruenit ad ostreas, echinos, vrticas,

cammaros, mullorum iocinera. Innumerisque generibus ad saporem gulæ cœpit sal tabescere. Hæc obiter indicata sint desideris vitæ, & ipsa tamen nonnulli vsus in medendo. Nanque & alece scabies pecoris sanatur infusa per cutem incisam: & contra canis morsus draconisque marini prodest. In linteolis autem conceptis imponitur. Et garo ambusta recentia sanantur, si quis infundat ac non nominet garum. Contra canum quoque morsus prodest, maximèque crocodili, & huiusmodi quæ serpunt, aut sordidis. Oris quoque & aurium huiusmodi aut doloribus mirifice prodest. Muria quoque, siue illa salsugo, spissat, mordet, extenuat, siccatur. Dysentericis utilis est, etiam si non me intestina corripit. Ischiadicis, cœliacis ventris infunditur. Fotu quoque apud mediterraneos aquæ marinæ vicem pensat.

De natura salis, & eius medicinis. CAP. IX.

Salis natura est per se ignea, & inimica ignibus, fugiens eos, omnia erodens. Corpora verò astringens, siccans, alligans: defuncta etiam à putrescendo vendicans, ut durent ita per secula. In medendo verò mordens, adurens, repurgans, extenuans, dissoluens. Stomacho tantum inutilis, præterquam ad excitandam auditatem. Aduersus serpentium morsus cum origano, melle, hyslopo. Contra cerastis cum origano, aut cedria, aut pice, aut melle. Auxiliatur contra scolopendras ex aceto potus: aduersus scorpionum ictus, cum quarta parte lini seminis, ex oleo vel aceto illitus: aduersus crabrones verò vel vespas, similiæque, ex aceto. Ad heterocraneas, capitisque huiusmodi, & pustulas, papulasve, & incipientes

incipientes volorum remediis; coriorumque corporum; ad hæc maxime. Ex istis gillatissque, cum le, aut cum a foveantur saligitur, con lacte in cortionibus in aqua feruentibus in nantibus in b tumori infriguar fractus cœrodi neque p ieiunus salem quequat. Lep nas, & plosas to eius ligno fermento v ad pruritus melle prode amplius cum extra facibus lit & alium i tinearum gen balinearum c sine, linguæ s lorem, maxim humeros & r bro e mades coxarum dol sitis cādens. l leo trit? ibi m

incipientes verrucas cum seuo vitulino: itē o-
culorū remediis, & ad excreſcentes ibi carnes
totiūsq; corporis pterygia: ſed in oculis pecu-
liariter: ob id collyriis emplaſtriſque additur.
Ad hæc maximē probatur Tattæus, aut Cau-
nites. Ex ictu verò ſuſſiſis cruore oculis ſug-
gillatiſque, cum myrrha pari pondere ac mel-
le, aut cum^a hyſſopo ex aqua calida, vt quæ^a œſypo.
foveantur ſalſugine. Ad hæc Hiſpanienſis e-
Ver.
ligitur, contraque ſuſſuſiones oculorum cum
lacte in corticulis teritur. Priuatim ſuggilla-
tionibus in linteo inuolutus, crebroque ex
aqua feruenti impoſitus. Ulceribus oris ma-
nantibus in linteo conſerptus. Gingiuarum
b tumori infricatus. Et contra ſcabritiem lin-
gua fractus cōminutiſque. Aiunt dentes non
erodi neque putreſcere, ſi quis quotidie manē
ieiunus ſalem contineat ſub lingua, donec li-
queſcat. Lepras idem & furunculos, & liche-
nas, & pſoras emendat cum paſſa vua exem-
to eius ligno, & ſeuo bubulo atque origano ac
fermento vel pane, maximē Thebaicus. Hic &
ad pruritus eligitur. Tonſillis & vuis cum
melle prodeſt. Quicumque ad anginas, hoc
amplius cum oleo & aceto, eodem tempore
extrā faucibus illitus cum pice liquida. Emol-
lit & aluum in vino miſtus. Idem noxia, &
tinearum genera pellit in vino potus. Aſtus
balinearum conualeſcentes vt tolerare poſ-
ſint, linguæ ſubditus præſtat. Neruorum do-
lorem, maximē vſurpanda obſeruaciones circa
humeros & renes, in ſaccis aqua feruenti cre-
bro^c madefactus leuat. Colum tormināque & madefactus
coxarum dolores potus, & in iſdē ſaccis impo-
ſitus cādens. Podagras cū farina ex melle & o-
leo trit^o, ibi maximē obſeruāda vſurpatione, ne Ch,

bhumori:
πλδδ
Diſc.

c Al. leg.
d vſurpāda
obſeruatio

qua quidem totis corporibus nihil esse vtilius sale & sole dicunt. Itaque cornea videmus corpora piscatorum. Sed hoc præcipuum dicitur in podagris. Tollit & clauos pedum: item perniones. Ambustis ex oleo imponitur, aut comanducatus, pustulasque reprimat. Ignibus vero sacris h ulceribusque quæ serpunt ex aceto aut hyssopo. Carcinomatis cum vicia taminia. Phagedænis h ulcerum tritus cum farina hordei, superimposito linteolo madente vino. Morbo regio laborantes, donec fudent ad ignem, contra pruritus quos sentiunt, ex oleo & aceto in fricatus iuuat: & fatigatos ex oleo. Multi & hydropicos sale curauere, feruorēque febrium cum oleo perunxere, & tussim veterem linctu eius diffundere. Clysteribus infundere ischiadicis. H ulceribus excrecentibus vel putrescentibus imposuere. Crocodilorum moribus ex aceto in linteolis ita ut ^a batuerentur antehac h ulcera. Bibitur & contra opium ex aceto mulso. Luxatis imponitur cum farina & melle: item extuberationibus. Dentium dolori cum aceto & fotu, & illitus cum resina prodest. Ad omnia autem spuma salis iucundior vtiliorque. Sed quicumque sal acopis additur ad excalfactiones: item smegmaticis ad extendendam cutē lauandamque. Pecorum quoque scabiem & boum illitus tollit. Datūque lingendus: & oculis iumentorum inspuitur. Hæc de sale dicta sint.

De nitri generibus & confecturis, & medicinis,
& obseruationibus. CAP. X.

Non est differenda & nitri natura, non multum à sale distans, & eo diligentius dicenda, quia palam est & Medicos qui de eo scripsere, ignorasse naturam, nec quenquam

Theo-

^a batuatur
recte vin-
cta hulce-
ra.

'LI
Theoph
fit apu
libus, qu
in Thrac
quod app
nunquam
in torum
bus locis
sandi. Opt
cedoniz
dum, put
trosus, ex
fit nitrum
totidem
cessat. Qu
gnat, quod
fiere quic
rum est &
micante,
tem dieb
salus ni
validius
nascitur.
abundan
dosumque
nisi quod
tem nitrat
cedente m
nus, non
impres aff
statimque
resoluatur
ra interue
Ipsam aut
rum, in lac
cida font

Theophrasto diligentius tradidisse. Exiguum fit apud Medos canescentibus siccitate coqualibus, quod vocant halmihaga. Minus etiam in Thracia iuxta Philippos, sordidum terra, quod appellant agrium. Nam quod ierou cremata nunquam multum siccitatum est, & iampridē in totum omisum. Aquæ verò nitrosæ pluribus locis reperiuntur, sed sine viribus densandi. Optimum copiosumque in ^a Clytis Macedonia, quod vocant chalastricum, candidum, purumque, proximum salis. Lacus est nitrosus, exiliente ē medio dulci fonticulo. Ibi fit nitrum circa. Canis ortum nouenis diebus, totidemque cessat ac rursus innatat, & deinde cessat. Quo apparet, soli naturam esse quæ gignat, quoniam compertum est, nec Soles proficere quicquam, cum cesset, nec imbres Miram est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere. Iis autem diebus, quibus gignitur si fuerint imbres, falsius nitrum faciunt. Aquilones deterius, quia validius commouent limum. Et hoc quidem nascitur. In Ægypto autem conficitur multo abundantius, sed deterius. Nam fuscum lapidosumque est. Fit penē eodem modo, quo sal nisi quod Nilis mare infundunt, Nilum autem nitrariis. Excedente Nilo siccantur, decedente madent succo nitri xl. diebus continuis, non (vt in Macedonia) statis. Si etiam imbres affuerint, minus de flumine addunt: statimque vt densari est ceptum, rapitur ne resoluatur in nitrariis. ^b Sic quoque olei natura interuenit, ad scabiem animalium utilis. ^c Hic quoque. ^d in nitrariis. ^e Ipsum autem conditum in aceruis durat, Mitro ^f Ver.

risque, inferiores nitrosas. In nitro optimum quod tenuissimum, & ideo spuma melior. Ad aliqua tamen sordidum, tanquam ad efficiendas purpuras tincturasque omnes. Magnus & nitro vsus, qui dicitur suo loco. Nitraria egregia Ægyptiis. Nam circa Naucratis & Memphim tantum solebant esse, circa Memphim deteriores. Nam & lapidescunt ibi in aceruis: multique sunt tumuli ea de causa saxei. Faciunt ex his vasa nec non frequenter liquatum cum sulphure coquentes in carbonibus. Ad ea quoque, quæ inueterari volunt, illo nitro vtuntur. Sunt ibi nitraria, in quibus & rufum exit à colore terræ. Spumam nitri, quæ maximè laudatur, antiqui negabant fieri, nisi cum ros cecidisset, prægnantibus nitrariis, sed nondum parientibus. Itaque non fieri incitatis, etiam si caderet. Alij boperimentum fermento gigni existimauere. Proxima ætas Medicorum aphronitrum tradidit ut supra. in Asia colligi, in speluncis mobilibus distillans. Specus eos Colycas vocant: dein siccant de Tur. cap. Sole. Optimum putant Lydium. Probatio, 23. li. 20. vt sit minimè ponderosum, & maximè friabile, colore penè purpureo. Hoc in pastillis affertur. Ægyptium in vasis picatis, ne liqueat. Vasa quoque ea Sole inarescentia perficiuntur. Nitri probatio, vt sit tenuissimum & quàm maximè spongiosum fistulosumque. Adulteratur in Ægypto calce: deprehenditur gustu. Syncerum enim facilè resoluitur: adulteratum pungit. Calce aspersum reddit odorem vehementem. Vritur in testa operum ne exaltet: aliàs igni non exilit nitrum: nihilque gignit aut alit cum salinis herbæ gignantur, & in mari tot animalia, tantum algæ.

Sed

incienti-
bus. i par-
tui vicini
ut supra
37. lib. 11. Ut
de Tur. cap.
23. li. 20.
boperime-
torum
cochylacas
Dal.
d Alyleg.
Aphroni-
371.

1. I.
Sed ma
non ho
nitrari
lias sal
nitrarii
rimè sa
cum ole
ne salis v
Ægyptio
ba & de
autè cal
exhulce
scutien
da, sicu
vlu acc
ita trito
nimios i
ridi. Ex
britias g
ctum in
tra arg
passo i
clarita
dest de
luantr
tes den
reducir.
Samia te
tis vino l
partis er
cutit sic
Cimolia
le illu
finæ ex
eius sim
euerit: ite

Sed maiorem esse acrimoniam nitro apparet, non hoc tantum argumento, sed in illo, quod nitraria calceamenta protinus consumunt, aliàs salubres, oculorumque claritati vtilis. In nitrariis non lippiunt. Hülcera allata eò celerimè sanantur: ibi facta, tardè. Ciet & sudorè cum oleo perunctis, corpusque emollit. In pane salis vice vtütur Chalastræo: ad raphanos Ægyptio: teneriores eos facit, sed obsonia alba & deteriora, olera viridiora. In medicina autè calfacit, extenuat, mordet, spissat, siccatur, exulcerat. Vtile his, quæ euocanda sint aut discutienda, & lenius mordenda atque extenuanda, sicut in papulis pustulisque. Quidam in hoc vsu accensum vino austero restinguunt, atque ita trito in balineis vtuntur sine oleo. Sudores nimios inhibet cū arida iride adiecta oleo viridi. Extenuat & cicatrices oculorum & scabritias genarum cum fico illitum, aut decoctum in passo ad dimidias partes: item contra argema oculorum. Vngues decoctum cum passo in mali Punici calyce adiuvat nitrum: claritatem visus cum melle inunctum. Prodest dentium dolori ex vino, si cū pipere colluantur: item cum porre decoctum. Nigrescentes dentes crematum dentrificio ad colorem reducit. Capitis animalia, & lendes necat, cum Samia terra illitum ex oleo. Auribus purulentis vino liquatum infunditur. Sordes eiusdem partis erodit ex aceto. Sonitus & tinnitus discutit siccum additum. Vitilignes albas cum Cimolia creta, equo pondere ex aceto, Sole illitum emendat. Furunculos admistum resinæ extrahit, aut cū vua alba passa, nucleis eius simul tritis. Testium inflammationi occurrunt: item eruptionibus pituitæ in toto cor-

pore cum axungia. Contrâque canis morsus, addita & resina intis cum aceto illinitur. Sic & serpentium moribus, phagedænis, & huleribus quæ serpunt, aut putrescunt, cum calce ex aceto. Hydropicis cum fico rufum datur illiniturque. Discutit & tormina, si decoctum bibatur pondere drachmæ cum ruta, vel anetho, vel cumino. Reficit lassitudines cum oleo ex aceto perunctorum. Et contra algores horrorisque prodest, manibus pedibusque confriatis cum oleo. Comprimit & pruritus suffusorum felle, maximè cum aceto datum. Succurrit & venenis fuugorum ex posca potum: aut si buprestis pasta sit, ex aqua, vomitionesque euocat. His qui sanguinem tauri biberint, cum laere datur. In facie quoque exulcerationes sanat cum melle & lacte bubulo. Ambustus tostum, donec nigrescat, tritumque illinitur. Infunditur ventris & renum doloribus, aut rigori corporum, neruorumque doloribus.

^b Paralyssi in lingua cum pane imponitur. Sulingue Ver. spiriosis in prisaa sumitur. Tussim veterem sanat, flore misto galbano, resina terebinthina, pari pondere omnium, ita ut fabæ magnitudo deuoretur. Coquitur, dilutumque postea cum piceliquida sorbendum in angina datur. Flos eius cum oleo cyprino articularum doloribus in Sole iucundus est. Regium quoque morbum in vino exterminat potum. Et inflationes discutit, sanguinis profluuium è naribus sistit ex feruenti aqua vapore naribus raptio. Pruriginem alumine permisto tollit: alarum virus ex aqua quotidiano foru. Hulcera ex pituita nata cera permistum: quo genere neruis quoque prodest. Cœliacis infunditur. Perangi ante accessiones frigidas nitro

^a in sudore
datū Dal.
^{ex} Dios.

^b Paralyssi
lingue Ver.
^{ex} Dios.

L
& oleo
pras,
lio ni
nis. Sa
dem ve
Da
Spong
Sulm
guunt A
stula sy
guunt r
famina
ribus du
nuissim
cura fu
tin & sa
nuntar in
ut candor
etiam e
audita
mentes
tris poss
Quin &
feroni
ritum M
poribus
magis re
in calida
corporib
scere. Mo
culorum
videm al
que tenu
Imponu
sca: ex a
tero rece

& oleo multi præcepere. Sic & aduersus le-
pras, lenigines. Podagricis in balineis uti so-
lio nitri prodest, atrophis, opisthotonis, teta-
nis. Sal nitrum sulphuri concoctum in lapi-
dem vertitur.

*Alias in
balnearū
folio uti ni-
tro.*

De spongiarum natura. CAP. XI.

SPongiarū genera diximus in naturis aqua-
tilium marinarum. Quidam eas ita distin-
guunt. Alias ex his mares existimauere, tenui
fistula spissioresque, perforbentes, & quæ tin-
guntur in deliciis aliquando & purpura: alias
fœminas maioribus fistulis ac perpetuis. E ma-
ribus duriores alias, quas appellant tragos, te-
nuissimis fistulis atque densissimis. Candidę
cura sunt, & mollissimis recentes per æstatem
tinæ salis spuma, ad Lunam & pruinas ster-
nuntur inuersæ, hoc est, qua parte adhære,
ut candorem bibant. Animal esse docuimus,
etiam cruore inhærente. Aliqui narrant &
audito regi eas, contrahique ad sonum expri-
mentes abundantiam humoris, nec auelli pe-
tris posse, ideo abscindi ac saniem emitte-
re. Quin & eas quæ ab Aquilone sint genitę, præ-
ferunt cæteris. Nec vsquam diutius durare spi-
ritum Medici affirmant. Sic & prodesse cor-
poribus, quia nostro suum misceant, & ideo
magis recentes, magisque humidis: sed minus
in calida aqua minisque vinctas, aut vinctis
corporibus impositas & spissas minus adhæ-
scere. Mollissimum genus earum penicilli, o-
culorum tumores leuant ex mulso impositi.
Iidem abstergendę lippitudini vtilissimi: eos-
que tenuissimos & mollissimos esse oportet.
Imponuntur spongię ipsę epiphoris ex po-
sca: ex aceto calido ad capitis dolores. De ce-
tero recentes discutiunt, molliunt, mitigant.

Veteres conglutinant vulnera. Vfus earum ad abstergenda, fouenda, operienda à fotu dum aliud imponatur. Hulcera quoque humida & fenilia imposita siccant: fracturæ & vulnera spongiis vtilissimè fouentur. Sanguis rapitur in secando, vt curatio perspicui possit. Et ipsæ vulnerum inflammationibus imponuntur, nunc sicca, nunc ex aceto inspersa, nunc è vino, nunc ex aqua frigida. Ex aqua verò cælesti imposita, secta recentia non patiuntur intumescere. Imponuntur & integris partibus, sed fluctuatione occulta laborantibus, quæ discutienda sit, & iis quæ apostemata vocant, melle decocto perunctis. Item articulis aliàs aceto falso madide, aliàs è posca. Si ferueat impetus ex aqua. Eadem & callo salsa madida: at contra scorpionum ictus ea aceto. In vulnerum curatione & succida lanæ vicem implent, nunc ex vino & oleo nunc ex eadem. Differentia hæc, quòd lanæ emolliunt, spongiæ coërcent, rapiuntque vitia hulcerum. Circunligantur & hydropici, sicca, vel ex aqua tepida poscave,
^a Aliàs leg. vtcunque blandioribus opus est, ^a operirive
 aperirive aut siccari cutem. Imponuntur & his morbis, quos vaporari oporteat, feruenti aqua perfusa, expressa quæ inter duas tabulas. Sic & imposita stomacho profunt, & in febris contra nimios ardores. Sed spleneticis è posca ignibus sacris ex aceto efficaciores quàm aliud. Imponi oportet sic, vt sanas quoque partes spatiosè operiant. Sanguinis profluuium sistunt ex aceto, aut frigida. Liorem ab ictu recentem, ex aqua salsa calida sæpius mutat atollunt, testium tumorem dolorémque ex posca. Ad canum morsus vtiliter concisa imponuntur, ex aceto, aut frigida, aut melle, abundè subinde hu-

me-

LIB
 medand
 cos, san
 gida pro
 to front
 canz ex
 autem ci
 fultu vul
 cum pice
 runtur in
 proficien
 rum, exc
 fit ibi de
 eo vsula
 vicem l
 contra S
 inscizia
 nas, quar
 ad fouen
 sine circ
 rur. Tro
 mollissi
 gix. Po
 res face
 animal

meſtandæ. Africanæ cinis cū porri ſe & iui ſuc-
co, ſanguinem reiicientibus hauſtu ſalis ex fri-
gida prodeſt. Idem cinis vel cum oleo vel ace-
to fronti illitus, tertianas tollit. Priuatim Afri-
canæ ex poſca tumorem diſcutiunt. Omnium
autem cinis cum pice crematarum, ſanguinem
ſiſtit vulnerum. Aliqui raras tantū, ad hoc
cum pice vrunt. Et oculorum cauſa combu-
runtur in cruda olla figulini operis, plurimū
proficiente eo cinere contra ſcabritias gena-
rum, excreſcentēſque carnes, & quicquid opus
ſit ibi deſtringere, ſpiſſare, explere. Vtilius in
eo uſu lauare cinerem. Præſtant & ſtrigilum
vicem linteolorūque affectis corporibus. Et
contra Solem aptè protegunt capita. Medici
inſcitia ad duo nomine eas redegere. Africa-
nas, quarum firmius ſit robur, Rhodiacęque,
ad fouendum molliores. Nunc autem molliſ-
ſimæ circa muros Antiphelli vrbis reperiun-
tur. Trogus autor eſt, circa Lyciam penicillos
molliſſimos naſci in alto, vnde ablata ſint ſpō-
giæ. Polybius ſuper ægrum ſuſpenſos quietio-
res facere noſtes. Nunc reuertemur ad marina
animalia & aquatilia.

C. PLINII SE-

CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXXII.

PROOEMIUM.

Medicinæ ex aquatilibus.

WENTVM est ad summa natura
 exemplorumque, per rerum ordinē,
 & ipsum sua sponte occurrit immen-
 sum potentia occulta documentum,
 ut prorsus nec aliud vltiā queri
 debeat, nec par aut simile possit inueniri, ipsa se vin-
 cente natura, & quidem numerosis modis. Quid e-
 nim violentius mari ventisque, & turbinibus & pro-
 cellis quo maiore hominum ingenio in vlla sui par-
 te adiuta est, quā velis remisque? Addatur his
 & reciproci æstus inenarrabilis vis versumq. io-
 rum mare in flumen.

De echeneide pisce, & mirabili eius proprietate,
 & torpedine, & marino lepore, &
 mirabilia Rubri maris.

CAPVT I.

TAmen omnia hæc pariterque eodem im-
 pellentia, vnus ac paruus admodum pisci-
 culus, echeneis appellatus, in se tenet. Ruant
 venti licet, & sauiant procellæ, imperat furo-
 ri, virēque tantas compescit, & cogit stare na-
 uigia; quod non vincula vlla, non anchoræ
 pon-

pondere irreuocabili iacta. Infrēnat impetus,

& domat mundi rabiem nullo suo labore, nō
retinendo, aut alio modo, quā adharendo.

Hæc a tantilla est satis contra tot impetus, vt a *Aliastā*

vetet ire nauigia. Sed armata classes imponūt tilla vis
sibi turrium propugnacula, vt in mari quoque est.

pugnetur velut ē muris. Heu vanitas humana,
cūm rostra illa ære ferroque ad ictus armata,

semipedalis inhibere possit, ac tenere deuin-
cta pisciculus. Fertur Adriaco Marte tenuisse

prætoriam nauim Antonij, properantis circū-
ire & exhortari suos, donec transiret in aliam.

Ideoque Cæsariana classis impetu maiore pro-
tinus venit. Tenuit & nostra memoria Caij

principis ab Astura Antium remigantis vt res
est etiam auspicalis pisciculus. Si quidem no-
uissimē tum in urbem reuersus ille Imperator,

suis telis confossus est. Nec longa fuit illius
moræ admiratio, statim causa intellecta, cūm

ē tota classe quinquere mis sola non profice-
ret, exilientibus protinus qui id quærent circū-

ca nauim, inuenere adhærentem gubernacu-
lo, ostenderūtque Caio, indignanti hoc fuisse

quod se reuocaret, quadringentorūque
remigum obsequio contra se intercederet.

Constabat peculiariter miratum quomodo
adhærens tenuisset, nec idem polleteret in nauigium

receptus. Qui tunc posteaque videre, eū
limaci magnæ similem esse dicunt. Nos plu-
rium opiniones posuimus in naturā aquatiliū,

cūm de eo diceremus. Nec dubitamus i-
dem valere omnia genera, cūm celebri & con-
secrato etiam exemplo apud Gnidiā Venerē

conchas quoque eiusdem potentia credi ne-
cesse sit E nostris quidam Latinis remoram ap-
pellauere eum. Mirūque ē Græcis alij lubri-

S E

L 18

natura
in ordinē,
ut immen-
menum,
quæri
a se
Quid e-
us & pro
sui par
laur his
img. 10.

rietate,

em im-
pisci-
Ruante
t foro-
are na-
nchoræ
pon-

cos partus atque procidentes contineri ad maturitatem alligato eo (vt diximus) prodiderunt: alij sale aduersatum ad alligatumque gravidis partus soluere, ob id alio nomine odinolyonem appellari. Quocunque modo ista se habeant, quis ab hoc tenendi nauigia exemplo de vlla potentia naturæ atque effectu in remediis sponte nascentium rerum dubitet? Quin & sine hoc exemplo per se satis esset ex eodē mari torpedo, etiam procul & è longinquo, vel si hasta virgæve attingatur, quamuis præualidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligari pedes. Quod si necesse habemus fateri hoc exemplo esse vim aliquam, quæ odore tantum & quadam aura sui corporis afficiat membra, quid non de remediorum omnium momentis sperandum est? Non sunt minus mira, quæ de lepore marino traduntur. Venenum est aliis in potu, aut cibo datus, aliis etiam visus. Siquidem gravidæ si omnino aspexerint, foeminam ex eo genere duntaxat, statim nausea & redundatione stomachi vitium fatentur, ac deinde abortum faciunt. Remedio est mas: ob id induratus sale, vt in brachialibus habeant. Eadem res in mari & ta & quidem nocet: Vescitur eo vnum tantum animalium, vt non intereat, nullus piscis: renescit tantum, & ingratiior viliorque fit. Homines quibus impactus est: piscem olent, hoc primo argumento veneficium id deprehenditur. Cetero moriuntur totidem diebus, quot vixerit lepus. Incertique temporis veneficium id esse, auctor est Licinius Macer. In India affirmant non capi viuentem: inuicemque ibi hominem illi pro veneno esse: ac vel digito omnino in mari tactum mori. Esse autem amplio

rem

rem mult
volumin
gusti fili
heminas
longitud
dimis in
ius negoti
melos per
gent odor
Dringeni

M
dir
quod Ha
sum nass
riminibus
id est. cre
sum eru
lius sca
dicus ca
rete cir
ita con
appere
gi, tum
Polypu
et, non
circunro
quam. Se
dialque
vt cauda
providet
robor in
tumultu
cidat in

rem multò, sicut reliqua animalia. Iuba in his voluminibus, quæ scripsit ad C. Cæsarem Augusti filium de Arabia tradit mitulos ternas heminas capere. Cetos sexcentorum pedum longitudinis, & recentorum sexaginta latitudinis in flumen Arabiæ intrasse, pinguique eius negotiatores & omnium piscium adipe camelos perungere in eo situ, ut asilos ab his fugerent odore.

*De ingenio & mansuetudine quorundam piscium
& ubi ex manu edant, & ubi res-
ponso dantur ex piscibus.*

CAP. II.

Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine, quod Halieuticon inscribitur. Scarum inclusum nassas non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inferere, sed aversum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum eius si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus caudâ adiuuare nixus erumpentis. Lupum rete circumdatum harenas arare caudâ, atque ita conditum transire rete. Murænâ maculas appetere ipsas consciam teretis ac lubrici tergi, tum multiplici flexu laxare, donec euadat. Polypum hamos appetere, brachiisque cõplecti, non morsu: nec prius dimittere, quàm escâ circumroserit, aut harundine leuatum extra aquam. Scit & mugil esse in esca hamum, insidiâque non ignorat, auaritas tamen tanta est, ut caudâ verberando excutiat cibos. Minus in providendo lupus solertiæ habet, sed magnum robur in pœnitendo. Nam ut hæsit in hamo, tumultuoso discursu laxat vulnera, donec excidant insidiæ. Murænâ amplius deuorant,

quàm hamum, admouéntque dentibus lineas,
atque ita erodunt. Pytheas id tradit. Idem
infixam hamo inuertere se, quoniam sit dor-
so cultellato, spináque lineam prescicare. Lici-
nius Macer murænas tantum fœminini sexus
esse tradit, & concipere è serpentibus vt dixi-
mus ob id sibilò à piscatoribus, tanquam ser-
pentibus, euocari & capi pinguescere lactatu,
fuste nò interimi, easdem ferula protinus. A-
nimam in cauda habere certum est, eaque ista
celèrrimè exanimari, at capitis ictu difficulter
Nouacula pisce quæ tacta sunt, ferrum olent.
Durissimum esse piscium constat, qui orbis vo-
cetur rotundus est, & sine scamis, totusque ca-
pite constat. Miluago quoties cernatur extra
aquam volitans, tempestates mutari. Trebus
Niger autor est. Xiphiam, id est gladium ro-
stro mucronato esse ab hoc naues perfossas
mergi in Oceano ad locum Mauritanie qui
Goita vocetur, non procul Lixò flumine. Idè
lorigines euolare ex aqua tradit, tanta multi-
tudine vt nauigia demergant. E manu vescu-
tur pisces in pluribus quidem Cesaris villis:
sed quæ veteres prodidere, in stagnis, non pi-
scinis, admirari, in Eloro Siciliæ castello, non
procul Syracusis: item in Labradij Iouis fonte
anguillas hæc & in aures additas gerunt. Simi-
liter in Chio iuxta senum delubrum, in Meso-
potamie quoque fonte Cabura, de quo dixi-
mus. Nam in Lycie Myris in fonte Appollinis,
quem Curium appellant, ter fistula euocari ve-
niunt ad augurum. Diripere eos carnes obie-
ctas, lærum est cōsulantibus: caudis abigere,
dirum. Hierapoli Syriæ in latu Veneris ædi-
tuorum vocibus parent vocati: exornati auro
veniunt: adultantes scalpuntur: ora hiantia, ma-
nibus

^a Minitari
Dal.

ibus infere
panis ad
panem abie
cium, in qu
nouissimis
Insulam, &
lum Siciliæ,
Dyrachium
samenta exi
pelon & Pa
insulæ, dulo
stare, non
scium esse
orthagori
piatur. Eli
quod magis
dam, apposi
samenta om
ti recentia
fuisse pro
fius Homi
Numa cor
essent, ni
vt conuiu
puluinaria
polluctum
eaque præ
Indicis mar
loco satis d
ralio. Nan
Gignitur
item in Pe
Gallico fi
culo circa
apud Gran
maximè qu

nibus inferendis præbent. In Stabiano Campaniæ ad Herculis petram, melanuri in mari panem abiectum rapiunt: iidem ad nullum cibum, in quo hamus sit, accedunt. Nec illa in nouissimis mira, amatos esse pisces ad Pelen insulam, & ad Clazomenas. Contrà, ad scopulum Siciliæ, ac Leptin Afficæ, & Eubœam, & Dyrrhachium. Rursus ita salfos, vt possint falsamenta existimari, circa Cephaleniam & Ampelon & Paron, & Deli petras: in portu eiusdē insulæ, dulces. Quam differentiam pabulo cōstare, non est dubium. Apion maximum piscium esse tradit porcum, quem Lacedæmonij orthagoriscum vocant: grunnire eum, cūm capiatur. Esse verò illam naturæ accidentiam, quod magis miremur, etiam in locis quibusdam, apposito occurrit exemplo. Siquidem falsamenta omnium generum in Italia Beneuenti recentia effici constat. Pisces marinos in vsu fuisse protinus condita Roma, autor est Cassius Hominæ: cuius verba de ea re hîc subiiciam: Numa constituit, vt pisces quisquamosi non essent, si polluerent patrimonia, commentus vt conuiuia publica & priuata, cœnæque ad puluinaria facilius compararentur: ni qui ad polluctum emerent, pretio minùs parcerent, eaque præmercarentur. Quantum apud nos Indicis margaritis pretium est, de quibus suo loco satis diximus, tantum apud Indos in curatio. Nanque ista persuasione gentiū cōstât. Gignitur quidē & in Rubro mari, sed nigrius: item in Persico vocatur Iace: laudat Simû in Gallico sinu circa Sthecadas insulas, & in Siculo circa Heliam ac Drepanum. Nascitur & apud Grauisças, & ante Neapolin Campaniæ: mû, vtest in maximèque rubens, sed molle, & ideo vtilis-
Uide numo rectius legatur vtest in vetust. cod.

simū Erythris. Forma est ei fruticis, color viridis. Baccæ eius candidæ sub aqua ac molles: exemptæ confestim durantur & rubescunt, quasi corna satiuæ specie atque magnitudine. Aiunt tagu protinus lapidescere, si viuat, itaque occupari, euellique reribus, aut acri ferramento præcidi. Hac de causa curalium vocitatum interpretantur. Probatissimum quàm maxime rubens, & quàm ramosissimum, nec scabrosum, aut lapideū, vel rursus inane, aut concavum. Autoritas baccarum eius non minus Indorum viris quoque pretiosa est: quàm forminis nostris vniones Indici. Aruspices eorum ratæque imprimis religiosum id gestamen amolientis periculis arbitrantur. Itaque & de core & religione gaudent. Prius quàm hoc notesceret, Galli gladios, scuta, galeas adornabāt eo. Nunc tanta penuria est vendibili merce, ut per quàm rarò cernatur in suo orbe. Surculi infantæ adalligati, tutelam habere creduntur. Contraque torminum & vesicæ ac calculorum mala in puluerem igne redacti, potique cum aqua auxiliantur. Simili modo ex vino poti, aut si febris sit, ex aqua, somnū afferunt. Ignibus diu repugnant. Sed eodem medicamine sapius poto tradunt lienem quoque absumi. Sanguinem reiicientibus excreantibusve medentur. Cinis eorum miscetur oculorum medicamentis. Spissat enim ac refrigerat. Mulcerum caua explet. Cicatrices extenuat. Quod ad repugnantiam rerum attinet, quàm Græci antipathiam vocant, nihil est vsquam venenatius, quàm in mari pastinaca, utpote cum radio eius arbores necari dixerimus. Hanc tamen persequitur galeos. Idem & alios quidem pisces, sed pastinacas præcipue, sicut in terra serpentes

LIBER
pentes m
neni. vel
dem, sed

Delhi,

Specta
Squib
cut & fi
restes e
pianur
cina. J
adhæren
lis posse
qui sint
dum rep
esse, ean
In his f
ri sale.
liculos
quod i
gunum
monia
dati liq
uis, gutt
è Pontre
olfactu
saceo &
poti in
thargi
exanim
das cie
gio pos
stremul

pentes mustela. Tanta est auiditas ipsius veneni. Percussis verò ab ea medetur & hic quidem, sed & mullus ac laser.

*De his, quibus in terris & in aquis victus est:
& de castoreis medicina, &
observationes.*

CAP. III.

Spectabilis naturæ potentia in his quoque quibus & in terris & in aqua victus est, sicut & fibris, quos castores vocant, & castorea testes eorum. Amputari hos ab ipsis, cum capiuntur. negat Sextius diligentissimus medicus. Quinimò paruos esse substrictosque, & adhaerentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse. Adulterari autem renibus eiusdem qui sint grandes, cum veri testes parui admodum reperiantur. Præterea ne vesicas quidem esse, cum sint geminæ, quod nulli animalium. In his folliculis inueniri liquorem, & asseruari sale. Itaque inter probationes falsi esse folliculos geminos ex vno nexu dependentes, quod ipsum^a corrumpi fraude, coniciantibus^a corrupti gummi cum sale Hammoniaco: quoniam Hammoniaci coloris esse debeant, tunicis circumdatis liquore veluti mellis cerosi, odoris gratum gumi, vis, gustu amaro & acri friabiles. Efficacissimi aut hammoniacum è Ponto Galatiæ mox Africa. Sternutamenta olfactu mouent. Somnum conciliant, cum rosaceo & peucedano peruncto capite: & per se poti in aqua: ob id phreneticis viles. Item lethargicos odoris suffitu excitant: vuluarumq; exanimationes vel subditi. Et menses ac secundas cient, duabus drachmis ex aqua cum pulgione poti. Medentur & vertigini, opisthotonis, tremulis, spasticis, nervorum vitis, ischiadicis,

stomachicis, paralyticis, perant's omnibus:
 Vel triti ad crassitudinem mellis cum semine
 viticis, ex aceto aut rosaceo. Sic & contra co-
 mitiales sumpti: poti verò contra inflationes,
 tormina, venena. Differentia tantum contra
 genera est mixturæ. Quippe aduersus scorpio-
 nes ex vino bibuntur: aduersus phalangia &
 araneos, ex mulso, ita vt vomitione reddatur,
 aut vt retineantur, cum ruta: aduersus chalcid-
 as, cum myrrite: aduersus ceraften & preste-
 ras, cum panace, aut ruta ex vino: aduersus cer-
 teras serpentes, cum vino. Dari binas drach-
 mas satis est: eorum quæ adiciantur, singulas.
 Auxiliantur priuatim contra viscum ex ace-
 to: aduersus aconitum ex lacte, aut aqua: ad-
 uersum elleborum album ex aqua multa ni-
 tròque. Medentur & dentibus, infusi cum oleo
 triti in aurem à cuius parte doleant: aurium
 doloribus melius, si cum meconio. Claritatem
 visus faciunt cum melle Attico inuncti. Còhi-
 bent singultus ex aceto. Vrina quoque fibri
 resistit venenis, & ob id in antidota additur.
 Adseruatur autem optimè in sua vesica, vt a-
 liqui existimant.

*De testudine, & multorum piscium medicina,
 & obseruationes. CAP. LIII.*

Geminus similiter victus in aquis terrarum
 & testudinum: effectus quoque pari hono-
 re habendi, vel propter excellens in v'su pre-
 tium, naturæque proprietatem. Sunt ergo tes-
 tudinum genera, terrestres, marinæ, lutariæ, &
 quæ in dulci aqua viuunt. Has quidam è Græ-
 cis emydæ appellant. Terrestrium carnes suffi-
 tionibus propriæ, Magicisque artibus refutan-
 dis, & contra venena salutares produçtur. Plu-
 rimæ in Africa. Hæ ibi amputato capite pedi-
 busque

búsque pro antidoto dari dicuntur: & ex iure
 in cibo sumptæ, strumas discutere, ac lienes tol-
 lere: item comitiales morbos. Sanguis earum
 claritatem visus facit, suffusionésque oculorū
 tollit. Et contra serpentium omnium & ara-
 neorum ac similiarum, & ranarum venena au-
 xiliatur, seruatō sanguine in farina pilulis fa-
 ctis, & cū opus sit, in vino datis. Felle testu-
 dinum cum Attico melle glaucomata inungi
 prodest: & scorpionum plagæ instillari. Tegū-
 menti cinis vino & oleo subactus pedum ri-
 mas hūcerāq; sanat. Squamæ ē summa parte
 deraſæ, & in potu datæ, Venerem cohibēt. Eō
 magis hoc mirum, quoniam totius tegumenti
 farina accendere traditur libidinem. Vrinam
 earum aliter quā in vesica dissectarum, inue-
 niri posse non arbitror: & inter ea hoc quo-
 que esse, quæ portentosa Magi demonstrant:
 aduersus aspidum ictus singulare, efficaciore
 tamen, vt aiunt, cimicibus admistis. Oua dura-
 ta, illinuntur strumis, & hūceribus frigore
 aut adustione factis. Sorbentur in stomachi
 doloribus. Marinarum carnes admistæ rana-
 rum carnibus contra salamandras præclare
 auxiliantur. Neque est testudine aliud sala-
 mandræ aduersus. Sanguine alopeciarum ina-
 nitas & porrigo, omniāque capitis hūcera cu-
 rantur. Inareſcere autem cum oportet, lentè
 que ablui. Instillatur & dolori aurium cum
 lacte mulierum. Aduersus comitiales morbos
 manditur cum polline frumenti. Miscetur au-
 tem sanguis heminis tribus aceti, hemina vini
 addita his, & cū hordeacea farina: aceto quo-
 que admisto, vt sit quod deuoretur fabæ ma-
 gnitudine. Hæc singula & maturina & vesper-
 tina dantur, dein post aliquot dies vespera.

Comitialibus instillatur ore diducto, his qui modicè corripiantur. Spasmo cum castoreo clystere infunditur. Quòd si dentes per annos colluantur testudinum sanguine, immunes à dolore fiunt. Et anhelitus discit, quasque orthopneas vocant: ad has in polenta datur. Fel testudinum claritatem oculorum facit: cicatrices extenuat: tonsillas sedat, & anginas, & omnia oris vitia. Priuatim nomas ibi: item ardentium testium. Naribus illitum comitiales erigit, attollitque. Idem cum vernatione anguium aceto admisto, vnicè purulentis auribus prodest. Quidam bubulum fel admiscet, decoctarumque carniū testudinis succum, addita æquè vernatione anguium. Sed diu in vino testudinem excoquant. Oculorum quoque vitia omnia fel inunctum cum melle emendat: suffusiones etiam marinæ fel cum fluuiatilis sanguine & lacte mulierum. Capillus mulierum inficitur felle. Contra salamandras vel succum decoctum bibisse satis est. Testudinum est tertium genus in cæno & paludibus viuientium. Latitudo his in dorso pectori similis, nec conuexo incurua calyce, ingrata visu. Ex hac quoque tamen aliqua contingunt auxilia. Tres namque in succensa sarmenta coniectæ, diuidentibus se tegumentis rapiuntur: tum euulsæ carnes earum coquantur in aquæ congio, sale modicè addito: ita decoctarum, ad tertias partes succus, paralyfin & articularios morbos sentientibus bibitur. Detrahit item fel pituitas, sanguinemque vitiarum. Sistitur ab eo remedio alius aquæ frigida potu. Ex quarto genere testudinum, quæ sunt in annibus, diuulsarum pingui cum acizoo herba tusa, admisto vnguento & semine liliæ

accessio
mox
tanis
tadein
reperia
perung
sanguis
dantem
nem eu
sis, exc
cuius
pitis
mittu
cuti. E
dunt,
trum
remus
rem ed
mirac
habe
libi f
De

V
mell
uissim
bus, c
auto
set
nefi
ea a
past
& d
in ci

accessiones si perungantur ægri, præter caput, mox conuoluti, calidam aquam bibant, quartanis liberari dicuntur. Hanc testudinē quintadecima Luna capi oportere, vt plus pinguiū reperiatur. Verū ægrum sextadecima Luna perungi tradunt. Ex eodem genere testudinū sanguis instillatus crebros capitis dolores sedat: item strumas. Sunt, qui testudinum sanguinem cultro æreo supinarum capitibus præcisis, excipi nouo fictili iubeant: ignem factum, cuiuscunque generis sanguine illini: item capitis hulcera manantia, & verrucas. Idē promittunt testudinum omnium fimo panes discuti. Et licet incredibile dictu sit, aliqui tradunt, tardius ire nauigia, testudinis pedē dextrum vehentia. Hinc deinde in morbos digeremus aquatilia, non quia ignoremus gratiorem esse vniuersitatem animalium, maiorisq; miraculi: sed hoc vtilius est vitæ, contributa habere remedia, cū aliud alijs proffit, aliud a libi facilius inueniatur.

De aquatilibus, remedia in morbis digesta: & primum contra venena & venenata animalia. CAP. V.

Venenatū mel diximus vbi nasceretur. Auxilio est piscis aurata in cibo. Vel si ex melle sincero fastidiū cruditalē, quæ sit grauissima, incidat, testudinem circuncisis pedibus, capite, cauda, decoctam, antidotum esse, autor est Pelops, scincūque Apelles. Qui esset scincus, diximus: sæpius verò, quantum veneficium mensuris mulierum. Contra omnia ea auxiliatur, vt diximus, nullus: Item contra pastinacā & scorpiones terrestres marinōsq; & dracones, & phalangia illius sumptūve in cibo. Eiusdem recens ē capite cinis con-

tra omnia venena, priuatim contra fungos. Mala medicamenta inferri negant posse, aut certè nocere, stella marina vulpino sanguine illita, & affixa limini superiori, aut clauo ereo ianue. Draconis marini scorpionumque ictus, carnibus earum impositis: item araneorum morsus sanantur. In summa, contra omnia venena, vel potu, vel ictu, vel morsu noxia, succus earum ex iure decoctarum, efficacissimus habetur. Sunt & seruatis piscibus medicinæ, salsamentorumque cibus prodest à serpente percussis, & contra bestiarum ictus, mero subinde hausto, ita vt ad vesperam cibus vomitione reddatur. Peculiariter à chalcide, ceraste, aut quas sepas vocant, aut elape dipfadëve percussis. Contra scorpiones largius sumi, sed non euomi salsamenta prodest, ita vt sitis tolleretur: & imponere eadem plagis conuenit. Contra crocodilorum quidem morsus non aliud præsentius habetur. Priuatim cōtra præsteris morsum sarda prodest. Imponuntur salsamenta & contra canis rabiosi: vel si non sint ferro vltæ plagæ, corporaque clysteribus exinanita, hoc per se sufficit. Et contra draconem murinum ex aceto imponuntur. Idem & cybii profectus. Draco quidem marinus ad sping sue, qua ferit, venenum ipse impositus, vel cerebro toto prodest. Rinarum marinarum ex vino & aceto decoctarum succus contra venena bibitur, & contra ranæ ruberæ venenum, & contra salamandras. Fluuiatiles, si caræes edantur iussve decoctarum sorbeat, profunt & contra leporem marinum, & contra serpentes supra dictas. Contra scorpiones ex vino. Democritus quidem tradit, si quis extrahat ranæ viuenti

linguam,

linguam, nulla alia corporis parte adhærente, ipsa que dimissa in aquam, imponat supra cordis palpitationem mulieri dormienti, quæcunque interrogauerit vera responsuram. Addunt etiamnum alia Magi, quæ si vera sunt, multo vtiliores vitæ exsistentur ranæ, quàm leges. Nanque harundine transfixa natura per os, si furculus in mentrui defigatur à marito, ad ulteriorum tædium fieri. Carnibus earum vel humo additis, præcipuè purpuræ certum est allici. Iteur ranæ geminum esse dicunt, obiectæque formicis oportere, eam partem quam appetant, contra omnia venena esse pro antidoto. Sunt quæ in vepribus tantum viuunt, ob id ruberarum nomine, vt diximus, quas Græci phrynos vocant, grandissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt auctores. Illatis in populum silentium fieri. Officulo quod sit in dextro latere, in aquam feruentem deiecto, refrigerari vas, nec postea feruere, nisi exempto. Id inueniri obiecta rana formicis, carnibusque crosis, singula in 2^a solium addi. Et aliud esse in sinistro latere, quo deiecto feruere videatur apocynon vocari. Canum impetus eo cohiberi, amoré concitari, & iurgia addito in potionē. Venerem ad alligatum stimulare. Rursus à dextro latere refrigerari feruentia. Hoc & quarternas sanari ad alligatum in pellicula agnina recēti, aliàsque febres. Amorem inhiberi eo. Item ex his ranis lien contra venena, quæ fiant ex iapis, auxiliatur. Cor verò etiā efficacius est. Coluber est in aqua viuēs: huius adipē & febribus habentes qui crocodilos veniunt, mirè adiuuari dicūt, nihil contra bellua audēte. Efficacius etiamnum, si herba potamogiton misceatur.

oleū. Ch.

101 C. PLINII NATVR. HISTOR.

Cancris fluuiatiles triti porique ex aqua recē-
tes, seu cinere adseruato, contra venena om-
nia prosunt, priuatim contra scorpionum i-
ctus cum lacte asinino, vel si non sit, caprino,
vel quocunque. Addi & vinum oportet. Ne-
cant eos triti cum ocimo admoti. Eadem vis
contra venenatorum omnium morsus, priua-
tim scytalea, & angues, & contra leporem ma-
rinum, ac ranam rubetam. Cinis eorum serua-
tus prodest pauore potus periclitantibus ex
canis rabiosi moribus. Quidam adiciūt gen-
tianam, & dant in vino. Nam si iam pavor oc-
cupauerit, pastillos vino subactos deuorandos
ita præcipiunt. Decem verò cancris cū ocimi
manipulo alligatis, omnes qui ibi sint scordio
nes ad eum locum coituros Magi dicunt: & cū
ocimo ipsos cineremve eorum percussis impo-
nunt. Minus in omnibus his marini prosunt,
vt Thrasyllos autor. Nihil autem æquè aduer-
sari serpentibus, quàm cancris, suésque percus-
sas hoc pabulo sibi mederi. Cū Sol sit in Cā-
cro, torqueri serpentes. Ictibus scorpionum &
carnes fluuiatilium cochlearum resistunt cru-
dæ vel coctæ. Quidam ob id salsas quoque ad-
seruant. Imponunt & ipsis plagis. Coracini pi-
sces Nilo quidem peculiare sunt: sed nos hæc
omnibus terris demonstramus. Carnes eorum
aduersus scorpiones valēt impositæ. Inter ve-
nena sunt piscium porci marini spinæ in dor-
so, cruciatu magno læsorum: remedio est li-
mus ex reliquo piscium eorum corpore. Canis
rabidi morsu potum expauescentibus, faciem
perungūt adipe vituli marini. Efficacius, si me-
dulla hyænæ & oleū è lētisco & cera misceat.
Murænæ morsus ipsarū capitis cinere sanatur.
Et pastinaca cōtra suum ictum remedio est, ci-
nere

nere suo ex aceto illito, vel alterius. Cibi causa extrahi debet è dorso eius, quicquid simile est croco caputque totum: & hanc autem, & omnia testacea modicè collui in cibis, quia saporis gratia perit. E lepore marino veneficium restinguunt potiùs hippocampi. Contra dorycnium echini maximè profunt, & iis qui succù Carpathij biberint, præcipuè eius iure sumpto. Et cancri marini decocti ius contra dorycnium efficax habetur.

De ostrea & purpura, alga, & eorum remedia.

CAP. VI.

Peculiariter verò contra leporis marini venena & ostrea aduersantur. Idem videtur, nec potest videri satis dictum esse de his, cum palma mensarum diu iam tribuatur illis. Gaudent dulcibus aquis, & vbi plurimi influunt amnes: ideo pelagia parua & rara sunt. Gignuntur tamen in petrosis, carentibusque aquarum dulcium aduentu, sicut circa Grynium & Myrinā. Grandescant sideris quidem ratione maximè, vt in natura aquatiliū diximus: sed priuatim circa initia æstatis multo lacte prægnantia, atq; vbi Sol penetret in vada. Hæc videtur causa, quare minora in aliis locis reperiantur. Opacitas enim prohibet incrementum, & tristitia minùs apperunt cibos. Variant coloribus rufa in Hispania, fusca in Illyrico, nigra & carne & testa Circeiis. Præcipua verò habetur, in quacunq; gente spissa, nec salua sua lubrica, crassitudine potiùs spectanda, quàm latitudine: neque in luto capta, neque in harenosis, sed solo lido vado, spondylo breui atque non carnosio, nec fibris laciniis, at tota in aluo. Addit peritiores notā, ambiète purpureo crine fibras.

côque argumento generosa interpretantur, calliblephara appellantes. Gaudent & peregrinatione, transferrique in ignotas aquas. Sic Brundisiana in Auerno compasta, & suum retinere succum, & à Lucrino adoptare creduntur. Hæc sint dicta de corpore. Dicemus & de nationibus, ne fraudetur gloria sua litora: sed dicemus aliena lingua: quæq; permissima huius censuræ in nostro æuo fuit. Sunt ergo Mutiani verba, quæ subiiciam: Cyzicena maiora Lucrinis dulciora Britannicis, suauiora ^a Edulhis, acriora Leptricis, pleniora Lucēsis, sicciora Coryphanrenis, breuiora Istricis, candidiora Circiensibus. Sed his neque dulciora, neque teneriora esse vlla compertum est. In Indico mari Alexandri rerum autores pēdalia inueniri prodidere. Nec non inter nos nepotis cuiusdam nomenclator tridacna appellauit: tantæ amplitudinis intelligi cupiens, vt ter mordenda essent. Dos eorum in medicina hoc in loco tota dicitur. Stomachū vnice reficiūt: fastidiis medentur. Addiditque luxuria frigus obrutis niue, summa montium & maris ima miscens. Molliunt aluum leniter. Eadem cocta cum mulso, tenesmo, qui sine exulceratione sit, liberāt. Vesicarum hulcera quoq; repurgāt. In conchis suis vti clausa venerint, mirē distillationib. profunt. Testæ ostreorum cinis vnam sedat, & confillas admisto melle. Eodē modo parotidas, panos, mammarūque duritias, capiti hūlcera ex aqua: cutēque mulierum extendit. Inspergitur & ambustis. Et dentifricio placet. Pruritib. quoq; & eruptionib. pituitæ ex aceto medetur. Crudæ si rūdantur, strumas sanāt & perniones pedū. Purpuræ quoq; cōtra venena profunt. Et algæ maris theriacen

esse,

^a Adulitis,
Ver. Getuli
cis, *Massa*.
breuiora,
Massa.

LIT
esse, Ni
ximis;
crispo.
terram
ita col
E vine

Ad al
de

A
to. I
medi
cinis
suis cr
quoq;
cinisc
pillum
no dū
duob
beo
in So
nisi
quoc
ribus
melle
vrant
cum
fluui
oleo
mun
lion
sup
pio
Com
ab b

esse, Nicāder tradit. Plura eius genera, vti^a diximus:
 ximus: longo folio & latiore, rubente, aliāve Alia lōgo
 crispo. Laudatissima quæ in Creta insula iuxta folio, alia
 terram in petris nascitur: tingēdis etiam lanis latiore, ru-
 ita colorem alligans, vt elui postea non possit. bente, alia
 E vino iubet eam dari. crispo. *Pa.*

*Ad alopecias, & capillos, & oculorū, & aurīū, &
 dentium, & faciei vitia. CAP. VII.*

Alopecias replet hippocāpinus cinis nitro
 & adipe suillo mistus, aut syncerus ex ace-
 to. Præparat cutem sepiarum crustæ farina
 medicamentis. Cutem replet & muris marini
 cinis cum oleo: item echini cum carnibus
 suis cremati: fel scorpionis marini. Ranarum
 quoque trium, si viua in olla concrementur,
 cinis cum melle: melius cum pio^a liquida. Ca-
 pillum denigrāt sanguisugæ, quæ in nigro vi-
 no dieb. lx. cōputrere. Alij in aceti sextariis
 duobus sanguisugarum sextariū in vase plum-
 beo iubēt putrescere totidē diebus, mox illini
 in Sole. Sornatius tantā vim habere tradit, vt
 nisi oleum ore contineāt qui tingunt, dentes
 quoque eorum denigrare dicar. Capitis hulce-
 ribus, muricum vel purpurarum testæ cinis cū
 melle vtiliter illinitur: conchyliorum, vel si nō
 vrantur, farina ex aqua doloribus. Castoreum
 cum peucedano & rosaceo. Omnium piscium
 fluuiatilium marinorūque adeps liquefactus
 oleo admisto melle, oculorum claritati pluri-
 mum confert: item castoreum cum melle. Cal-
 lionymi fel cicatrices sanat, & carnes oculorū
 superuacuas consumit. Nulli hoc piscium co-
 piosius, vt existimauit Menander quoque in
 Comædiis. Idē piscis & vranoscopus vocatur ^b oculo
 ab ^b oculo quē in capite habet. Et coracini fel quos. *Dal.*

excitat visum. Et marini scorpionis ruscum
oleo vetere aut melle Attico incipientes suffu-
siones discutit: inungi ter oportet intermissis
diebus. Eadem ratio albugines oculorum tol-
lit. Mullorum cibo aciem oculorum hebetari
tradunt. Lepus marinus ipse quidem venena-
tus est, sed cinis eius in palpebris pilos inuti-
les euulsos cohibet. Et ad hunc vsum vtilissimi
minimi: Item pedunculi falsi triti cum cedria: &
rane quas diopetes & calamitas vocat, sanguis
earum cum lacryma vitis si euulso pilo palpebris
illinatur. Oculorum tumor ruboremque sepiæ
cortex cum lacte mulieris illitus sedat, & per se
scabritias emendat. Inuertunt itaque genas id a-
gentes, & medicamentum auferunt post pau-
lum, rosaceoque inungunt, & pane imposito miti-
gant nocte. Eadem cortice & nyctalopes curat-
tur in farinam trita & ex aceto illita. Extrahit
& squamas eius cinis. Cicatrices oculorum cum
melle sanat, pterygia cum sale & cadmia singu-
lis drachmis. Emendat & albugines oculorum
iumentorum. Adiciunt & ossiculis eius ge-
nas, si terantur, sanari. Echini ex aceto e-
pinyctidas tollunt. Eundem comburi cum vi-
perinis pellibus rarisque, & cinerem aspergi
porioni iubent Magi, claritatem visus promit-
tentes. Ichthyocolla appellatur picis, cui glu-
tinofum est corium: idemque nomen glutino
eius. Hoc epinyctidas tollit. Quidam ex ven-
tre, non ex corio, fieri dicunt ichthyocollam,
ut glutinum taurinum. Laudatur Pontica can-
dicans & carens venis squamisque, & quæ
celerrime liquefit. Madescere autem debet
concisa in aqua, aut aceto nocte ac die: mox
mundi marinis lapidibus, ut facilius liquefcat.
Vtilem eam in capitis doloribus affirmant.

^asquamas
oculorum
eius cinis.
Cicatrices
eum melle
ven.

& teranthris. Rana dexter oculus dextro, sinistro laevis suspensi è collo natiui coloris panno, lippitudines sanant. Quòd si per ootum rana eruantur, albuginem quoque, alligati similiter in putamine oui. Reliquae carnes impositae suggillationem rapiunt. Cancreri etiam oculos adalligatos collo, mederi lippitudini dicunt. Est parua rana in harudinetis & herbis maximè viuens, muta ac sine voce, viridis, si fortè hauriatur, ventres bouum distendens. Huius corporis humorem specillis deorsum claritatem oculis iunctis narrant afferre: ipsasque carnes doloribus oculorum superponunt. Ranas etiam quindecim coniectas in fictili nouo iuncis configunt quidam: succum earum, qui ita effluerit, admiscunt lacrymae quae ex alba vite emanat, atque ita palpebras emendant inutilibus pilis exemptis, acu instillantes hunc succum in vestigia euulso. Meges psilothrum palpebrarum faciebat in aceto enecans putrescentes, & hoc utebatur multis variisque per aquationes autumni nascentibus. Idem praestare sanguisugarum cinis ex aceto illitus putatur. Comburere eas oportet in nouo vase. Idem tanquam iecur siccatum pondere x. iij. cum oleo cedrino perunctis pilis ix. mensibus. Auribus utilissimum basi piscis fel recens, sed & b inueteratum vino: item banchi, quem ^b in veteri Ch. quidam myxona vocant: item callionymi cum Ch. rosaceo infusum: vel castoreum cum papaue. c Bacchi, ris succo. Vocant & in mari pedunculos, eosque Dal. tritos instillari ex ceteris quibus iubent. Et per se concilio infecta lana magnopere prodest. Quidam aceto & nitro madefaciunt. Suntque qui praecipue contra omnia auxilium

vitia laudent gari excellentis sociorum cya-
thum, mellis dimidio amplius, aceti cya-
thum in calice nouo lenta pruna decoquere,
subinde spuma pennis deterfa, & postquam
desierit spumare, tepidum infundere. Si tu-
meant aures, coriandri succo priùs mitigādas
iidem præcipunt. Ranarum adeps instillatus,
statim dolores tollit. Cancrosum fluuiatiliū
succus cum farina hordeacea aurium vulneri-
bus efficacissimè prodest. Parotides muricum
testæ cinere cum melle, vel conchyliorum ex-
mulso curantur. Dentium dolores sedantur
ossibus draconis marini scarificatis gingiuis:
cerebro caniculæ in oleo decocto adserua-
tōque, vt ex eo dentes semel anno colluan-
tur. Pastinacæ quoque radio scarificare gingi-
uas, & in dolore vtilissimum. Conteritur is, &
cum elleboro albo illitus, dentes sine vexa-
tione extrahit. Salsamentorum etiam fistilli
vase combustorum cinis, addita farina mar-
moris, inter remedia est. Et cybia vetera elu-
ta in nouo vase, deinde trita profunt dolori-
bus. Equè prodesse dicuntur omnium salsam-
entorum spinæ combustæ tritaque & illi-
tæ. Decoquantur & ranæ singulæ in aceti he-
minis, vt dentes ita colluantur, contineatū-
que in ore succus. Si fastidium obstaret, su-
spēdebat pedibus posterioribus eas Sallustius
Dionysius, vt ex ore virus deflueret in acetum
feruens, idque è pluribus ranis. Fortioribus
stomachis ex iure edendas dabat. Maxillares
que ita sanari dentes præcipuè putant, mo-
biles verò suprà dicto aceto stabiliri. Ad hoc
quidam ranarum corpora binarum præci-
sis pedibus in vini hemina macerant, & i-
ta collui dentes labantes iubent. Aliqui rotas
adalli-

a crusta,
et Gal.
5. de rat. tō-
tus

LIBER
adalligan-
rius tri-
les denti-
rum cor-
testo disc-
lentis ma-
trum cu-
nia supra
Si cariosi
fieri per-
dem salis
tur à Gr-
quatuor
teriorum
inferior
contenti
nam muri-
nas & lep-
ranarum
tur palti-
pi & del-
ratione
ad cicat-
tali tori-
olei sua-
chylorum
lierum p-
erugat, ex
vt octauo
cum gene-
alij cory-
tò, effica-
dientia
que in ad-
sa, collu-
lis. Ita pra-

adalligant maxillis. Alij denas in aceti sextariis tribus decoxere ad tertias partes, vt mobiles dentium stabiliarent. Necnon xxxvj. ranarum corda in olei veteris sextario sub æreo testo discoxere, vt infunderent per aurem dolentis maxillæ. Alij iecur rana decoctum & tritum cum melle imposuere dentibus. Omnia supra scripta ex marina tantò efficaciora. Si cariosi & foetidi sunt, centum in furno arferi per noctem præcipiunt: postea tantundem salis addi atque fricari. Enhydrys vocatur à Græcis coluber in aquis viuens. Huius quatuor dentium superioribus in dolore superiorum gingivas scarificant, inferiorum inferioribus. Aliqui canino tantum earum contenti sunt. Vtuntur & cancerorum cinere: nam muricum cinis dentifricium est. Lichenas & lepras tollit adeps vituli marini: muricinarum cinis cum mellis obolisteris: iecur pastinacæ in oleo decoctum: hi pocampi & delphini cinis ex aqua illitus. Exhulcerationem sequi debet curatio, quæ perducit ad cicatricem. Quidam delphini iecur in fictili torrent, donec pinguitudo similitudine olei fluat, ac perungunt. Muricum vel conchyliorum testæ cinis maculas in facie mulierum purgat cum melle illitus cutemque erugat, extenditque septenis diebus illitus, ita vt octauo candido ouorum foueantur. Muricum generis sunt, quæ vocant Græci colycia, alij corythia, turbinata æquè, sed minora mul-
Quidā leg. cochlidia,
 to, efficaciora etiam, & oris halitum custo-
Alij corythia, quæ de re cōsulo
 dientia Ichthyocolla erugat cutem, extendit-
Daler.
 que in aqua decocta horis quatuor, dein cōru-
 sa, colluta & subacta ad liquorem vsque mel-
 lis. Ita preparata in vase nouo conditur, & in

vsu quatuor drachmis eius binæ sulphuris, & anchusæ totidem, octo spumæ argenteæ adduntur, aspersæque aqua teruntur vnâ. Sic illita facies post quatuor horas abluitur. Medetur & lentigini cæterisque vitiiis ex ossibus sepiarum cinis. Idem & carnes excrecentes tollit & humida hulcera.

Promiscuæ medicinæ. CAP. VIII.

PSoras tollit rana decocta in heminis quinque aquæ marinæ. Excoqui debet, donec sit crassitudo mellis. Fit in mari & halcyoneū appellatum, ex nidis vt aliqui existimant, halcyonum & ceycum: vt alij, è sordibus spumarum crassescens; alij è limo, vel quadam maris lanugine. Quatuor eius genera: cinereū spissum, odoris asperi: alterum molle, lenius, odore ferè algæ: tertium candidioris vermiculi: quartum pumicosius, spongiæque putri simile, penè purpureum, quod optimum: hoc & Milesium vocatur. Quo candidius autem hoc minus probabile est. Vis eorum, vt exhulcerent, purgent. Vsus tostis & sine oleo. Mirè lepras, lichenas, lentigines tollunt cum lupino, & sulphuris duobus obolis. Halcyoneo vtuntur & ad oculorum cicatrices. Andreas ad lepras cancri cinere cum oleo vsus est: Attalus thynni recetioris adipe ad hulcera. Murænarum muria, & capitum cinis cū melle sanant strumas. Pungi piscis eius qui rana in mari appellatur, officulo de cauda, ita vt nō vulneret, prodest. Id faciendum quotidie, donec percurentur. Eadem vis & pastinacæ radio, & lepore marino imposito, ita vt celeriter remoueantur: echini testis contusis & ex aceto illitis: Item scolopendræ marinæ è melle: cancro flumiatiili contrito vel combusto ex melle.

Miri-

Mirificæ
vetere
vintur
Quin &
xungia ve
parotidas
tur cum
drachma
multo mi
sorbeatur
tur, tetan
ginas m
ex melle
ex aceto
dest. Ca
nam aqua
è vino, a
garum co
recentes,
mitione
concitat
moniac
iunis vt
stomach
sanare d
in parin
cum dest
exentera
condiri.
ex ea voc
ipsamqu
Præcipi
bibere e

Mirificè profunt & sepià ossa cum axungia
 vetere contusa & illita. Sic & ad parotidas
 vtuntur, & scari piscis marini iocineribus.
 Quin & testis cadi salsamentarij tufis cum a-
 xungia vetere, muricūque cinere ex oleo ad
 parotidas strumāsque. Rigor ceruicis molli-
 tur cum marinis, qui pedunculi vocantur,
 drachma pota: castoreo pota cum pipere ex
 mulso misto ranis decoctis ex oleo & sale, vt
 sorbeatur succus. Sic & opisthotono meden-
 tur, tetano: spasticis verò pipere adiecto. An-
 ginas manarum salutarum ex capitibus cinis
 ex melle illitus abolet: ranarum decoctarum
 ex aceto succus: hic & contra tonsillas pro-
 dest. Canceri fluuiatiles triti singuli in hemi-
 nam aqua anginis medentur gargarizati, aut
 è vino, aut calida aqua poti. Vix medetur
 garum cochlearibus subditum. Vocem siluri,
 recentes, saluè in cibo sumpti adiuuant. Vo-
 mitiones nulli inueterati tritique in potione
 concitant. Suspiriosis castoreum cum Ham-
 moniaci exigua portione ex aceto mulso ie-
 iunis vtilissimè potatur. Eadem potio spasmos
 stomachi sedat ex aceto mulso calido. Tussim
 sanare dicuntur piscium modo è iure decoctæ
 in patinis ranæ. Suspensæ autem pedibus,
 cum destillauerit in patinam salina earum,
 exenterari iubentur, abiectisque interaneis
 condiri. Est rana parua arborem scandens, &
 ex ea vociferans. In huius os si quis expuat,
 ipsamque dimittat, tussis liberari narratur.
 Præcipiunt & cochleæ crudæ carnem tritam
 bibere ex aqua calida in tussi cruenta.

*Ad iocineris vitia laterumque, ad stomachi,
alui, & alia promiscue medicina.*

CAP. IX.

IOcineris doloribus scorpio marinus in vino necatur, ut inde bibatur. Conchæ longæ carnes ex mulso potæ cum aqua pari modo, aut si febres sint ex aqua mulsa. Lateris dolores leniunt hippocampi rosti sumpti, thetæque similis ostreo in cibo sumpta: ischiadicorum muria sicuti clystere infusa. Dantur autem conchæ ternis obolis dilutæ in vini sextariis duobus per dies, quindecim. Aluum emollit silurus è iure, & torpedo in cibo. Et olus marinum simile satiuo, stomacho inimicum, aluum facillimè purgat: sed propter acrimoniam cum pingui carne coquitur. Et omnium piscium ius. Idem & urinas eier, è vino maximè. Optimum è scorpiionibus & iulide, & saxatilibus, nec virus resipientibus. Coqui debent cum anetho, apio, coriandro, porro, additis oleo & sale. Purgant & cybia vetera, priuatimque cruditates, pituitas bilèmq; trahunt. Purgant & myaces, quorum natura tota in hoc loco dicitur. Aceruantur muricem modo, viuuntque in algosis, gratissimi autumnino, & ubi multa dulcis aqua miscetur mari, ob id in Ægypto laudatissimi. Procedente hyeme, amaritudinem trahunt, coloremque rubrum. Horum ius traditur aluum & vesicas exinanire, interanea destringere, omnia adaperire, renes purgare, sanguinem adipemque minuere. Itaque utilissimi sunt hydropicis, mulierum purgationibus morbo regio, articulari, inflationibus. Item prodesse felli pituitæque pulmonis, iocineris, splenis vitiis, rheumatismis. Fauces tan-

tum vexant, vocemque obtundunt. Hucera
 quæ serpant, aut sint purganda, sanant: Item
 carcinomata. Cremati autem, vt murices,
 & morsus canum hominûque cum melle,
 lepras lentigines. Cinis eorum potus emen-
 dat caligines, gingivarum & dentium vitia,
 eruptiones pituitæ: & contra dorycnium aut
 opocarpathon antidoti vicem obtinent. De-
 generant in duas species, in mitulos, quibus ^a Alias opo
 lem virûsque resipiunt, myscas, quæ rotundi- ^b carpa son
 tate differunt, minores aliquando, atque hir- ^c scillam
 tæ, tenuioribus testis, carne ^c duriores. Mituli ^c dulciores
 quoque vt murices, cinere causticam vim ha- ^{Gesn.}
 bent, & ad lepras, lentigines, maculas. Lauan- ^{Gesn.}
 tur quoque plumbi modo ad genarum crassi-
 tudines, & oculorum abugines, caliginisque
 atque in aliis partibus sordida hucera, ca-
 pitisque pustulas. Carnes verò eorum ad
 canis morsus imponuntur. Et pelorides emol-
 liunt aluum: item castorea ex aqua mulla
 drachmis binis. Qui vehementius volunt vri,
 addunt cucumeris sativi radicis sicca dra-
 chmam, & aphronitri duas. Tethæ tormini-
 bus & inflationibus occurrunt. Inueniuntur
 hæ in foliis marinis fugates, singorum ve-
 rius generis, quàm piscium. Eadem & tenes-
 mum dissolunt, renûque vitia. Nascitur &
 in mari absinthium, quod aliqui Seriphium
 vocant, circa Taposirin maximè Egypti, exi-
 lius terrestri. Aluum soluit, & noxiis animal-
 bus intestina liberat. Soluunt & sepiæ. In cibo
 dantur cum oleo, & sale & farina decoctæ.
 Mæna salsa cum felle taurino illitæ vmbili-
 co, aluum solvunt. Ius piscium in patina cocto
 cum lactucis tenesimum discutit. Cancri
 fluuiatiles triti ex aqua poti, aluum sistunt,

^a albo. Ch. vrinam cient, in vino ^a aluum. Ademptis brachiis calculos pellunt tribus obolis cum myrrha triti, singulis eorum drachmis. Ileos & inflationes castoreum cum dauci semine & petroselinum quantum ternis digitis sumatur, ex mulso calidi cyathis quatuor, tormina verò cū aceto vino misto. Erythini in cibo sumpti fiunt aluum. Dysentericis medentur ranæ cum scilla decoctæ, ita vt pastilli fiant: fel siue cor earum cum melle tritum, vt tradit Nicetratus. Morbo regio salsamentum cum pipere, ita vt reliqua carne abstineatur. Lieni medetur solea piscis impositus: item torpedos: item rhombus viuus: de in remittitur in mare. Scorpium marinus necatus in vino, vesicæ vitia & calculos sanat. Lapis qui inuenitur in scorpionis marini cauda pendere oboli potus: enhydridis iecur: blenniorum cinis cum ruta. Inueniuntur & in banchi piscis capite eeu lapilli. Hi poti ex aqua calculosis præclare medentur. Aiunt & vriticam marinam in vino potam prodesse: item pulmonem marinum decoctum in aqua. Oua sepia vrinam mouent, renumque pituitas extrahunt. Rupta conuulsa canceri fluuiatiles triti in asinino lacte maximè sanant: echini verò cum spinis suis contusi in vino poti calculos. Modus singulis hemina: bibitur donec proficit: & aliàs in cibis ad hoc proficiunt. Purgatur vesica & pectus cibo. Ex his mares alij donacas, alij aulos vocant: fœminas onychas. Vrinam mares mouent. Dulciores fœminæ sunt & vnicoles. Sepia quoque oua vrinam mouent, renes purgant. Enterocelæ lepus illinitur tritus cum melle. Iecur quoque aquatici colubri, item hydri tritum porumque calculosis prodest.

Ichia-

Ischiadicos autem liberant salsamenta ex silu-
 ro infusa clystere, euacuata prius aluo. Sedis
 attritus cinis è capite mugilum mullorum-
 que. Comburuntur autem in fictili vase. Illini
 cum melle debent. Item in capitis mænarum
 cinis ad rhagadas, & ad condylomata utilis,
 sicut pelamidum salsarum capitum cinis, vel
 cybiorum cum melle. Torpedo apposita pro-
 cidentis interanei morbum ibi coërcet. Can-
 crorum fluuiatilium cinis ex olea & cera. ri-
 mas in eadem parte emendat: item & marini
 cancri polline. Panos salsamenta coracini di-
 scutiunt: sciznæ interanea & squamæ com-
 bustæ: scorio in vino decoctus, ita vt fo-
 ueantur ex illo. At echinorum testæ contusæ
 & ex aqua illitæ, incipientibus panis resi-
 stunt. Muricum vel purpurarum cinis utro-
 que modo, siue discutere opus sit incipien-
 tes, siue concoctos emittere. Quidam ita com-
 ponunt medicamentum, ceræ & thuris dra-
 chmas x. spumæ argenti xl. cineris muricū
 x. olei veteris heminam. Profunt per se salsam-
 enta cocta. Cancris fluuiatiles triū verendo-
 rum pustulas discutiunt: cinis ex capite mæ-
 narum: item carnes decoctæ & impositæ. Si-
 militer per e & salsæ è capite cinis melle addito.
 Pelamidum capitis cinis, aut squatinæ piscis
 cutis combusta. Hæc est, qua diximus lignum
 poliri: quia & è mari fabriles vsus exeunt.
 Profunt & smarides illitæ: item muricum vel
 purpurarum testæ cinis cum melle: efficacius
 crematarum cum carnibus suis. Carbunculos
 verendorum priuatim salsamenta cocta cum
 melle restinguunt. At testem, si descenderit,
 cochlearum spuma illini volunt. Vrinæ incon-
 tinentiam hippocampi tosti & in cibo sapius

sumpti emendant. Item ophidion pisciculus
 congro similis cum lilij radice. Pisciculi minu-
 ti, ex ventre eius qui deuorauerit exempti, &
 cremati, ita vt cinis eorum bibatur ex aqua.
 Iubent & cochleas Africanas cum sua carne
 comburi, cineremque ex vino Signino dari.
 Podagris articularibusque morbis vtile est o-
 leum in quo decocta est rana, & ipſus inte-
 stina, & rubetæ cinis cum adipe vetere. Qui-
 dam & hordei cinerem adiciunt, trium gene-
 rum æquo pondere. Iubent & lepore marino
 recenti podagram fricari. Fibrinis quoque
 pellibus calceari, maximè Pontici fibri. Item
 vituli marini, cuius & adeps prodest. Item &
 bryon, de quo diximus, lactuca simile, rugo-
 sioribus foliis, sine caule. Natura est ei stypti-
 ca. Impositum lenit impetus podagræ. Item
 alga, de qua supra dictum est: obseruatürque
 in ea ne arida imponatur. Perniones emendat
 pulmo marinus, canerique marini cinis ex o-
 leo: item fluuiatiles triti, sicque cinere & o-
 leo subacti: & siluri adeps. Et in articulis mor-
 borum impetus sedant ranæ subinde recentes
 impositæ: quas quidam dissectas iubent im-
 poni. Corpus augeat ius mitulorum, & con-
 charum. Comitiales, vt diximus, coagulum
 vituli marini bibunt cum lacte equino, asini-
 nõve, aut cum Punici succo: quidam ex aceto
 mulso. Nec nõ aliqui per se pilulas deuorant.
 Castoreum in aceti mulci cyathis tribus ieiun-
 nis datur. His vero qui, sæpius corripiun-
 tur, clystere infusum mirificè prodest. Casto-
 rei drachmæ duæ esse debent, mellis & olei
 sextarius, & aquæ tantundem. Ad præsens ve-
 rò correptis olfactu subuenit cum aceto. Da-
 tur & mustelæ marinæ iecur: item muris vel
 te-

testitudinum sanguis.

Ad febres omnium generum, & contra diuersas infirmitates. CAP. X.

Febrium circuitus tollit iecur d'olphini gustatum ante accessiones. Hippocampi necantur in rosaceo, vt perungantur ægri in frigidis febribus. Et ipsi adalligantur ægris. Item ex asello pisce lapilli qui plena Luna inueniuntur in capite, alligantur in linteoleo. Pagri fluuiatilis longissimus dens capillo adalligatus, ita vt quinque diebus eum qui alligauerit, nō cernat æger: ranæ verò in triuio decoctæ oleo abiectis carnibus, perunctos liberant quartanis. Sunt qui strangulatas, in oleo ipsas clam adalligent, oleoque eo perungant. Cor earum adalligatum frigora febrium minuit & oleum, in quo intestina decocta sint. Maxime autem quartanis liberant, ablatiis vnguibus ranæ adalligatæ & rubetæ. Iecur eius vel cor adalligatur in panno leucopheo. Cancri fluuiatiles triti in oleo & aqua, perunctis ante accessiones in febribus profunt. Aliqui & piper addunt. Alij decoctos ad quartas in vino è balineo egressis bibere suadent in quartanis. aliqui verò sinistram oculum deuorari iubent. Magi quoque oculis earum ante Solis ortum adalligatis ægro, ita vt cæcas dimittant in aquam tertianas abigi promittunt. Eosdem oculos cum carnibus lusciniæ in pelle ceruina adaligatos, præstare vigiliam somno fugato tradunt. In lethargumque vergentibus coagulo balanæ, aut vituli marini adalligatum vtuntur. Aliqui sanguinem testudinum lethargicis illinunt. Tertianis mederi dicitur & s'ondylus per se adalligatus: quartanis cochleæ fluuiatiles in cibo recentes.

Quidam ob id asseruant sale, vt dent tritas in potu. Strombi in aceto putrefacti lethargicos excitant odore. Profunt & cardiacis. Cachectis, quorum corpus macie conficitur, theæ viles sunt cum ruta ac melle. Hydropicis medetur adeps delphini liquatus, & cum vino potus. Grauitati ^a saporis occurritur. farctis ^a tactis naribus vnguento, aut odoribus, vel ^{et. sopor.} ^{ris M.} quoquo modo obturatis. Strombi quoque carnestritæ, & in nulli tribus heminis pari modo aquæ aut si febres sint, ex aqua multa datæ proficiunt. Item succus cancrorum fluuiatilium cum melle. Ranæ quoque aquatice in vino vetere & farre decoctæ. ac pro cibo sumptæ, ita vt bibatur ex eodem vase. Vel testudo decisis pedibus, capite, cauda, & intestinis exemptis, reliqua carne ita condita, vt citra fastidium sumi possit. Canceri fluuiatiles ex iure sumpti, & phthisicis prodesse tradunt. Adusta sanantur cancri marini vel fluuiatilis cinere: & ea quæ feruenti aqua combusta sunt. Hæc curatio etiam pilos restituit cum cancrorum fluuiatiliū cinere. Putantque vtendum cum cera & adipe vrsino. Prodest & febri ranarum f. illis cinis: Ignis sacros restinguunt ranarum viuientium ventres impositi: pedibus posterioribus pronas adalligari iubent, vt crebriore anhelitu prosint. Vtuntur & slurorum capitum cinere, ^b salsamentorum ex aceto. Pruritus ^{men. deest} scabiemque non hominum modo, sed & quadrupedum efficacissime sedat iecur pastinacæ decoctum in oleo. Neros vel præciosos purpurarum callum, quo se operiunt, tusum glutinat. Lethargicos coagulum vituli aduauat in vino potum oboli pondere: item ichthyo

thyocolla.
oleo per
uis inueni
tant, sisti
hæc tradun
tere, ^a &
do:secari ha
que trahere
sistendum
sanguinem
quam Gra
ter harunc
mum &
liqui & na
adhuc cau
cinerem, si
sus hirundi
extrahendu
dem ratio
cinalium
ramenta
admissæ s
tempora
ri podagr
eidunt sat
tractæ, aut
aa relinqui
sanabilia fa
salini & Co
admissæ.
maximè qu
gentia ora
phonibus
rientium c
tur. Natu
suffitu nec

thyocolla. Tremulos iuuat castoreum, si ex oleo perungantur. Mullos in cibo inutiles neruis inuenio. Sanguinem fieri piscium cibo putant, sisti polypo rufo illitōque. De quo & hæc traduntur: muriam ipsum ex sese emit.^a & ideo sapere, ^a & ideo non debere addi in coquen-^a lē nō *Vet.* do: secari harundine ferro enim infici, vitium que trahere natura desinente. Ad sanguinem sistendum & ranarum illinunt cinerem, vel sanguinem inarefactum. Quidam ex ea rana, quam Græci calamiten vocant, quoniam inter harundines fruticesque viuat, minima omnium & viridissima, cinerem fieri iubent. Aliqui & nascentium ranarum in aqua, quibus adhuc cauda est, in calice nouo combustarum cinerem, si per nares fluat, iniiciendum. Diuersus hirundinum, quas sanguisugas vocant ad extrahendum sanguinem vsus est. Quippe eadem ratio earum, quæ cucurbitarum medicinalium, ad corpora leuanda sanguine, spiramenta laxanda, iudicatur. Sed vitium, quoddam admittæ semel desiderium faciunt circa eadē tempora anni semper eiusdem medicinæ. Multum podagris quoque admittēdas censuere. Decidunt satietate, & pondere ipso sanguinis detractæ, aut sale aspersæ. Aliquando tamen affixa relinquunt capita, quæ causa vulnera insanabilia facit, & multos interimit, sicut Mes-salinū ē Consularibus patriciis, cum ad genua admisisset. Inuehunt virus remedio verso: maximèque rufæ ita formidantur. Ergo ^b sugentia ora forficibus præcidunt: ac veluti si-phonibus defluit sanguis: paulatimque morientium capita se contrahunt: nec relinquuntur. Natura earum aduersatur cimicibus, & suffitu necat eos. Fibrinarum pellium cum

^b sugentiū
ora. *Vet.*

pice liquida combustarum cinis, narium profluuias sistit, succo porri mollitus. Extrahunt tela corpori inhaerentia sepiarum testæ ex aqua, salsamentorum carnes, cancri fluuiatiles tritæ, siluri fluuiatilis, qui & alibi, quàm in Nilo nascitur, carnes impositæ recentes siue salsæ. Eiusdem cinis extrahit, & adeps: & cinis spinæ eius vicem (podij) præbet. Hucera quæ serpunt, & quæ ex iis exerescunt, ex capite manarum cinis vel siluri coercent. Carcinomata percarum capita salsarum, efficacius si cinerum earum misceatur sal, & cunila capirata, oleo quæ subigantur. Cancrini cinis vlti cum plumbo, carcinomata compescit. Ad hoc & fluuiatilis sufficit cum melle lineæque lanugine. Aliqui malunt alumen melleque miscere cineri. Phagedænæ siluro inueterato, & cum sandaracha trito: ca-coëthe & nomæ putrescentia cybæ vetere sanantur. Vermes verò innati ranarum felle tolluntur, fistulæ reperiuntur, siccanturque salsamenti cum linteolo immixtis. Intraque alterum diem callum omnem auferunt, & putrescentia hucorum, quæque serpunt, emplastri modo subacta & illita. Et salpe expurgat hulcera in linteolis conceptis. Item echinorum testæ cinis. Carbunculos coracinarum salsamenta illita discutiunt. Item mulorum salsamenti cinis. Quidam capite tantum vtuntur cum melle, vel coracinarum carne. Muricum cinis cum oleo tumorem tollit: cicatrices fel scorpionis marini. Verrucas tollit glani iecur illitum: capitis manarum cinis cum allio tritus, ad thymia crudis vtuntur; fel scorpionis marini rufi: smatides trita illita. Alex. deferuefacta vnguium scabri-

britiam cin
Molierib
re sumptu
vel cum
muricum v
melle effica
liti vel mari
carnes appo
scere mam
dipe linam
gularu op
trefactu. I
nis admissi
medetur:
hit. Item
naribus int
coagulo ei
monis mari
fluuias purg
no dulci p
ti in vino
pue Afric
Cancr ex
sopo purg
lier poti
aridos bibi
crates ad p
tur illis, cu
fuligine tr
in iure coct
purgatione
faciunt. I
doloribus
lieribus in
cuntur. Cal
tionibus pr

britiam cinisque è capite mænarum extenuat. Mulieribus lactis copiam facit glauciscus è iure sumptus, & smarides cum prisana sumptæ, vel cum feniculo decoctæ. Mammæ ipsas muricum vel purpuræ testarum cinis cum melle efficaciter sanat. Cancri fluuiatiles illiti vel marini pilos in mammæ, vel muricum carnes appositum tollunt. Squatinæ illitæ crescere mammæ non patiuntur. Delphini adipè linamenta accensa excitant vuluæ strangulatu oppressas. Item scombri in aceto putrefactu. Percarum vel mænarum capitis cinis admixto sile & cunila oleoque, vuluæ medetur: suffitione quoque secundas extrahit. Item vituli marini adops instillatur igni naribus intermortuarum vuluæ vitio: & cum coagulo eiusdem in vellere imponitur. Pulmonis marini cinis adalligatus, egregiè profuua purgat. Echini viuentes tusi & in vino dulci poti. Siftunt & cancri fluuiatiles triti in vino potique. Item filuri suffitu, præcipuè Africi, faciliores partus fieri dicuntur. Cancræ ex aqua poti profuua silt re ex hyssopo purgare. Et si partus stranguletur, similiter poti auxiliantur. Eisdem recentes vel aridos bibunt ad partus continendos. Hippocrates ad purgationes mortuosque partus vti tur illis, cum quinis lapathi radicibus, cûrura & fuligine tritis, & in mulso datis potui. Item in iure cocti cum lapatho & apio, menstruas purgationes expediunt, lactisque vbertatem faciunt. Item in febris quæ sit cum capitis doloribus & oculorum palpitatione, mulieribus in vino austerò poti prodesse dicuntur. Castoreum ex mulso potum purgationibus prædest: contraque vuluam ossa-

^a filigine
Vet.

tum cum aceto & pice, aut subditum pastil-
 lis. Ad secundas etiam vti eodem prodest
 cum panace in i. l. j. cyathis vini: & à frigore
 laborantibus ternis obolis. Sed si castoreum
 fibrumve supergrediatur grauida, abortum fa-
 cere dicitur, & periclitari partus, si superfera-
 tur. Mirum & quod de torpedine inuenio:
 si capiatur, cum Luna in Libra fuerit, tridu-
 que asseruetur sub dio, faciles partus facere
 postea, quoties inferatur. Adiuuare & pa-
 stinacæ radius adalligatus vmbilico astima-
 tur, si viuenti ablarus sit, ipsaque denuo in
 mare dimissa. Inuenio apud quosdam o-
 stracium vocati, quod aliqui onychem vocat:
 hoc suffitum vuluæ pœnis mirè resistere. O-
 dorem esse castorei, meliusque cum eo vsum
 proficere. Vetera quoque hucera & cacœ-
 the eiusdem cinere sanari. Nam carbuncu-
 los & carcinomata in mulierum parte præ-
 sentissimo remedio sanari tradunt cancro
 fœmina, cum salis flore contuso post ple-
 nam Lunam, & ex aqua illito. Psilothrum
 est thynni sanguis, fel, iecur, siue recentia,
 siue seruata. Iecur etiam tritum, mixtaque
 cedria plumbea pyxide asseruatum. Ita pue-
 ros mangonizauit Salpe obfetrrix. Eadem vis
 est pulmonis marini: leporis marini sangui-
 ne & felle: vel si in oleo lepus hic necetur.
 Cancris scopolendræ marini cinis cum oleo:
 vrtica marina trita ex aceto scillite: torpedi-
 nis cerebrum cum alumine illitum xvj. Luna.
 Kanæ parua, quam in oculorum curatione
 descripsimus, sanies efficacissimè psilothrum
 est, si recens illinatur: & ipsa arefacta ac tu-
 sa, mox decocta tribus heminis ad tertias, vel
 in oleo decocta æreis vasibus. Eadē mensura ali-
 quin-

quindecim
 in oculis di-
 in vase ficti
 tra pilos ha-
 eas necat cin-
 cum melle p-
 reperiuntur.
 di prius func-
 tionibusque
 melle deni-
 tangeretur.
 pentinos to-
 dentis. Hul-
 villa corpor-
 tiliū secus
 ad reliquos
 profunt. Siri-
 gida crebro
 gara efficaci-
 niri affirma-
 piscis ruber
 marina in
 rint, tadi-
 echeneis d-
 te pellis in-
 nis viuæ g-
 chlearum fl-
 & in poru
 sumpti: iec-
 pellicula gr-
 maxillaris
 pus, vel nere-
 ri. Amorem
 beta alligar-
 atz in aqua
 Aiuntque in

quindecim ranis conficiunt psilothrum, sicut
in oculis diximus. Sanguisuga quoque costæ
in vase fictili, & ex aceto illitæ, eundem con-
tra pilos habent effectum. Et sufficus vrëtiũ
eas necat cimices inuertas. Castoreo quoque
cum melle pro psilothro vsi pluribus diebus
reperiuntur. In omni autem psilothro vellen-
di prius sunt pili. Infantium gingiuis denti-
tionibusque multum confert delphini cum
melle dentium cinis, & si ipso dente gingi-
væ tangantur. Adalligatusque idem pauores re-
pentinos tollit. Idem effectus & caniculæ
dentis. Hucera verò, quæ in auribus, aut
vlla corporis parte fiunt, cancerum fluui-
atilium secus cum farina hordeacea sanat. Et
ad reliquos morbos triti in oleo perunxis
profunt. Siria'sisque infantium spongia fri-
gida crebro humefacta, rana inuersa adalli-
gata efficacissimè sanat, quam aridam inue-
niri affirmant. Mullus in vino necatus, vel
piscis rubellio, vel anguilla duæ, item vva
marina in vino putrefacta, iis qui inde bibe-
rint, tædium vini avertit. Venerem inhibet
echeneis & hippopotami frõtis è sinistra par-
te pellis in linteolo adalligata, felve torpedi-
nis viua genitalibus illitum. Concitant co-
chlearum fluuiatilium carnes sale adseruatæ,
& in potu ex vino datæ: erythini in cibo
sumpti: iecur ranæ diopetis vel calamitæ in
pellicula gruis alligatum, vel dens crocodili
maxillaris annexus brachio, vel hippocam-
pus, vel nerui ruberæ dextro lacerto adalliga-
ti. Amorem finit in pecoris recenti corio ru-
beta alligata. Equorum scabiem ranæ deco-
ctæ in aqua extenuant, donec illiniri possit.
Aliuntque ita curatos non repeti postea. Et

Salpe negat canes larrare, quibus in ossa rana
vina data sit. Inter aquatilia dici debet & ca-
lamochnus. Latine ad arca appellata. Nascitur
circa harundines tenues è spuma aquæ dulcis
ac marinæ, ubi se miscent. Vinum habet causti-
cam, ideo acopis additur contra perfrictio-
num vitia. Tollit & mulierum lentigines in
facie. Et calami simul dici debent. Phragmi-
tis radix recens tusa luxatis medetur, & spinæ
doloribus ex aceto illicita. Cyprij verò, qui &
donax vocatur, cortex alopecis medetur v-
flus, & h ulceribus veteratis: a folia extrahen-
dis quæ infixæ sint corpori, & igni sacro. Pa-
niculæ flos si aures intraverit, exurdat. Sepiæ
atramento tanta vis est, ut in lucerna addito
Æthiopus videri ablato priori lumine. Anaxi-
laus tradat. Rubeta decocta, & in aqua potu-
data, suum morbis medetur: vel cuiuscunque
ranæ cinis. Pulmone marino si confricetur li-
gnum, ardere videtur, ad quod ut baculum ita
præluceat.

*Animalium omnium in mari viventium, cen-
tum septuaginta sex genera esse.*

CAP. XI.

Peracta aquatilium dote, non alienum vi-
detur indicare per tot maria, tam vasta, &
tot millibus passuum terræ infusa, extraque
circundata mensura penè ipsius mundi, quæ
intelligantur animalia ceterum septuaginta sex
omnino generum esse, eaque nominatum cõ-
plecti: quod in terrestribus volucribusque
fieri non quit. Neque enim omnis Indiæ Æ-
thiopiæque aut Scythiæ desertorumve novi-
mus feras aut volucres, cum hominum ipso-
rum multò plurimæ sint differentiæ, quas
inuenire potuimus. Accedat his Taproba-
ne,

a folia igni
sacro: ra-
dix extra-
hit quæ in-
fixæ sunt cor-
pori. ex
Diosc.

ne, insulæq
Profecto, c
in conte
hercule in
nascuntur,
mut quæ pr
ordimur ar
Tritones, Ne
rini vocant
lij piscium
Homero vi
Medicis sit
mari accep
tes. Iam ca
ferre: comm
potami, cre
thyani, thy
cularis aute
acame, aph
box, baris,
aculeatos
Chrombo
Callatias
Colias, su
tica, lacer
bium. Ita
xl. dies à Po
dyla, & hæc
Mæotide ex
callionymu
scium lute
mus. Cano
maleos cha
stantes & r
quæ sunt m
ue corophy
T

ne, insulæque aliz Oceani fabulosè narratæ.
 Profectò conueniet, non posse omnia genera
 in contemplationem vniuersam vocari. At
 hercule in tanto mari Oceano quæcunque
 nascuntur, certa sunt, notioraque, quod mire-
 mur quæ profundo natura misit. Vt à belluis
 ordiamur arbores, phýseres, balæna, pristes,
 Tritones, Nereides, elephâti, homines qui ma-
 rini vocantur, rotæ, orcæ, arietes, muscoli, & a-
 lij piscium forma arietes, delphini, celebrèsq;
 Homero vituli. Luxuriæ verò testudines, &
 Medicis fibri, quorum è genere lustras nusquã
 mari accepimus mergi, tantum marina dicen-
 tes. Iam caniculæ, dromones, cornutæ, gladij,
 ferræ: communèsque mari, terræ, amni, hippo-
 potami, crocodili: & amni tantum ac mari,
 thynni, thynnides, siluri, coracini, percæ. Pe-
 culiaris autem maris acipenser, aurata, asellus,
 acarne, aphyæ, alopecias, anguilla, araneus,
 box, batis, banchus, batrachus, ^a belone, quos ^a belone
 aculeatos vocamus, balanus, coruus, cytharus. quas acus
 Chromborû genera, cyprinus, chalcis, cobio. *Ver.*
 Callias asellorum generis, ni minor esset.
 Colias, siue parianus, siue saxitanus à patria Be-
 tica, lacertorum minima: ab his Mæotici: cy-
 bium. Ita vocatur concisa pelamis, quæ post
 xl. dies à Ponto in Mæotim reuertitur. Cor-
 dyla, & hæc pelamis pusilla, cum in Pontum è
 Mæotide exit, hoc nomen habet: cantharus
 callionymus, siue vranoscopus, cinædi soli pi-
 scium lutei: cnide, quam nos vriticam voca-
 mus. Cancrorum genera, chamætrachea, cha-
 mæleos chamæpelorides generis varietate di-
 stantes & rotunditate, chamæglycymerides,
 quæ sunt maiores, quàm pelorides, colycia si-
 ue corophya. Concharum genera, inter quæ

& margaritifera: cochleæ, quarum generis
^a meliceri-pentadactyles, ^a melicembales, echinophora
 bali. *Dal.* dicuntur quibus cantant. Extra has sunt ro-
 tundæ in oleario vsu cochleæ, cucumi, cyno-
^b synodon pus, cammarus, ^b cynosdextra, draco. Quidā a-
 lis. *Dal.* aliud volunt esse dracunculū. Est autem grac-
 culo similis. Aculeos in brachiis habet ad cau-
 dam spectantes. Sic & scorpio lædit, dum ma-
 nu tollitur: erythrinus, echeneis, echinus. Ele-
 phanti locustarū generis nigri, pedibus qua-
 ternis, bifulcis, præterea brachia duo binis ar-
 ticulis, singulisque forficulis denticulatis. Fa-
 ber siue zeus, glaucisci, glanis, gonger, gerres,
^c hippeis. *Dal.* galeos, garus, ^c hippus, hippuros, hirundo, ha-
 lipleuron, hippocâpos, hepar, helacathenes.
 Sunt lacertorum genera, loligo volitans, locu-
 sta, lucernæ, liparis, lamyrus, lepus, leones, quo-
 rum brachia cancris similia sunt, reliqua pars
 locustæ: mullus, merula inter saxatiles lauda-
 ta, mugil, melanurus, mæna, meryx, mæna,
 mys, mitulus, myscus, murex, oculata, ophidiō,
 ostrea, otia, oryxus. Hic est pelamidum gene-
 ris maximus, neque redit in mæotin, similis
 tritoni, verustate melior. Orbis, orthagoriscus,
 phager, phycis saxatiliū, pelamis: earum
 generis maxima apolectus vocatur, durior tri-
 tone: phorcus, phitharus, passer, pastinaca. Po-
 lyporum genera: pectines maximi & nigerrimi
 ætate, laudatissimi Mitylenis, Tyndaride, Sa-
 lonis Altini, Antij, in insula Alexandriæ in Æ-
 gypto pectūculi, purpure, percides, pinna, pin-
 nothera, rhina, quem squatum vocamus.
 Rhombus, scarus principalis hodie. Solea, sar-
 gus, scylla, sarda, tra vocatur pelamis longa, ex
 Oceanō veniens. Scomber, salpa, sparus, scot-
 pana, scorpius, sciadæus, sciæna, scolopendra,
 smyrus,

LIBER
 smyrus æ-
 ue donax,
 smaridus,
 nobilis. T.
 vocant. T.
 midum ge-
 Vrenæ, vus
 uidium por-
 lium reper-
 tur, vbi in
 inchoavit
 erphum m
 etas mori
 terea par
 brum, ep
 piscium n
 glaucum a
 qui semper
 min qui n
 cit esse n
 ret falli
 runt. He
 dedere.
 ri, sudis
 nostro si
 plisimo
 pellaneu
 Pontias
 sullio cru
 quā lim
 bum ven
 habent
 lo grand
 Anaria i
 ter hæc p
 algiu pot

smyrus, scæpini, strombus, soles, siue aulos, siue donax, siue onyx, siue dactylus, spondylus, smarides, itella, spōgia. Turdus inter saxatiles nobilis. Tomus thurianus, quem alij xiphiam vocant. Thessa, torpedo, tethæa. Triton pelamidum generis magni: ex eo vræa cybia fiunt. Vrenæ, vua, xiphia. His adiciemus apud Onidium posita nomina, quæ apud neminem alium reperiuntur: sed fortassis in Pōto nascuntur, vbi id volumen supremis suis temporibus inchoauit: Bopgyrum in scopulis viuentem, erphum rubentem, rhacinumque pullum, pictas mormyras, aureiq; coloris chryson. Præterea paruum teragum, & placentem cauda labrum, epodas lati generis. Præter hæc insignia piscium tradit channem ex seipsa concipere, glaucum ætate nunquam apparere, pompilum qui semper comitetur nauigiorum cursus, chromin qui nidificet in aquis. Helopem quoq; dicit esse nostris incognitum vndis: ex quo appareret falli eos qui eundem acipenserem existimauerunt. Helopi palmam saporis inter pisces multum dedere. Sunt præterea à nullo autore nominati, sudis Latine appellata, à Græcis sphyræna rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. Appellatur & perna concharum generis, circa Pontias insulas frequentissima. Stant velut suillo crure lōgo in harena defixa. hiantesq; quâ simplicitudo est, pedali nō minus spatio, cibum venantur. Dentes in circueo marginum habent pectinatim spissatos. Intus pro spondylo grandis caro est. Et hyænam piscem vidi in Anaria insula captum, caput exerentem. Præter hæc purgamenta aliqua relatu indigna, & algis potius annumeranda, quàm animalibus,

C. PLINII SE-
CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Libeꝝ XXXIII.

Metallorum natura.

PROOEMIUM.

METALLA nunc, ipsaeque opes & rerum pretia dicuntur, tellurem intus inquirente cura multiplici modo: quippe alibi diuinitus foditur, quarete vita, aurum, argentum, electrum, æs: alibi delicijs gemmas, & parietum digitorumque pigmenta: alibi temeritati ferrum, auro etiam gratius inter bella cadẽsque. Persequimur omnes eius fibras, viuimusque super excauatam, mirantes dehiscere aliquando, aut intremiscere illam, ceterum vero non hoc etiam indignatione sacra parentis exprimere possit. Imus in viscera eius, & in sede Metallum opes quarimus, tanquam parum benigna fertilique quaquã calcatur. Inter hæc minimum remediorum gratia scrutamur. Quoto enim cuique fodiendi causa medicina est? Quamquam & hæc summa sui parte tribuit, ut minimè parca, facilisque in omnibus que prosunt. Illa nos premunt, illa nos ad inferos agunt, quæ occultauit atque demersit, illa quæ non nascuntur: ut repente mens ad inane euolans reputet, quæ deinde futura sit finis, seculis omnibus exhauriendi eam, quousque penetreret auaritia. Quam indegens, quam beata, imò verò & delicata esse vita,

LIBE

vita, si nihil
dreniter quæ
chrysolida
auro custodi
nisse pestem
Quarebat a
inuenisse mi
sum. Hæc pr
pretia totius
gentiumque
notatam p
irritamentis
per elscanti
& sortire
Murrina
mus, quibus
gumentis op
ra et habere
hoc fuit la
ragus tex
Indiam in

Quæ prim
origine
apua

Vtinam
ri aur
res dixere
quibusque
quantum fl
rabantur in
bus faciat

vita, si nihil aliud, quàm supra terras, cōcupisceret
 & venissetque nisi quod secum est? Eruitur aurum &
 chrysolitha iuxta, ut pretiosior videatur nomen ex
 auro custodiens. Parum enim erat vnam vitæ inue-
 nisse pestem, nisi in pretio esset auri etiam sanies.
 Querebar argentum auaritia: boni cōsuluit interim
 inuenisse minimum, rubentisque terræ excogitavit u-
 sum. Heu prodigiosa ingenia, quot modis auximus
 pretia rerum? Accessit ars pictura, & aurum ar-
 gentumque calando carius fecimus. Didicit homo
 naturam prouocare. Auxere & artem vitiorum
 irritamenta. In poculis libidines calare iuuat, ac
 per obscenitates bibere. Abiecta deinde sunt hæc,
 & sordere capere: & auri argentiue nimis fuit.
 Murrhina & crystallina ex eadem terra effodi-
 mus, quibus pretium faceret ipsa fragilitas. Hoc ar-
 gumentum opum, hæc vera luxuria gloria existima-
 ta est, habere quod posset statim totum perire. Nec
 hoc fuit sacris, turba gemmarum potamus, & sma-
 ragdum teximus calices, ac temulentia causa tenere
 Indiam inuat: & aurum iam accessio est.

Quæ prima commendatio metallorum auri, & de
 origine anulorum aureorum, & modo auri
 apud antiquos, & equestri ordine,
 & de iure anulorum
 aureorum.

CAPVT I.

Vtinamque posset è vita in totum abdicari
 aurum, sacra fames, ut celeberrimi auto-
 res dixerunt, profectum conuiciis ab optimis
 quibusque, & ad perniciem vitæ repertum:
 quantum felice æuo, cum res ipsæ permi-
 tabantur inter se, sicut & Troianis tempori-
 bus sacrificatum, Homero credi conuenit. Ita

enim (vt opinor) commercia victus gratia inuenta. Alios coriis bouum, alios ferro captiuisque rebus empuisse tradit: quanquam & ipse miratus aurum, aestimationes rerum ita fecit, vt centum bouum arma aurea permutasse Glaucum diceret cum Diomedis armis nouem bouum. Ex qua consuetudine multa legum antiquarum pecorè constat, etiam Romæ. Pessimum vitæ scelus fecit, qui anulum primos induit digitis. Nec hoc quis fecerit traditur. Nā de Prometheo omnia fabulosa arbitror, quāquam illi quoque ferreum anulum dederit antiquitas: vinculumque id, non gestamen intelligi voluerit. ^a Mida quidem anulum, quo circumactō habentem nemo cerneret, quis nō etiam fabulosiorem fateatur? manus & prorsus sinistra maximam auctoritatem conciliare auro, non quidem Romanæ, quorum more ferreum id erat & bellicæ virtutis insigne. De regibus Romanis non facile dixerim. Nullum habet Romuli in Capitolio statua, nec præter Numæ Seruique Tullij alia, ac ne L. quidem Bruti. Hoc in Tarquinii maxime miror, quorum è Græcia fuit origo, vnde hic anulorum vsus venit, quanquam etiam nunc Lacedæmone ferreo vtatur. Sed à Prisco Tarquinio omnium primo filium, cum in prætexæ annis occidisset hostem, bulla aurea donatum constat: vnde mos bullæ durauit, vt eorum qui equo meruissent filij, insigne id haberent, ceteri eorum. Et ideo miror Tarquinij eius statuam sine anulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere: apud nos prisci ungulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum. Longo certe tempore ne Senatum quidem Romanum habuisse

^a Gygz.
Tur.

LIB
habuisse au
tantum ad
sent, am
in a extero
Neque ali
publico acc
bant. Ec
nereur à
reus erat,
tasse coro
Tugurtha
tium Con
que qui o
publico ra
rō ferreis
fz anulus
Nec Italic
deom qu
ducit nos
& condit
teaque,
Sortiri
ces non
Dedim
cūt in
mentio
stuit, cu
ac laten
fasset, d
pedimen
tiam co
in lraua
apud e
aurum in
femini
rum, nisi

habuisse aureos, manifestum est. Siquidem his tantum qui legati ad exteras gentes ituri essent, anuli publicè dabantur, credo quoniam ita exterorum honoratissimi intelligebantur. Neque aliis ut mos fuit, quam qui ex ea causa publicè accepissent: vulgòque sic triumphabant. Et cum corona ex auro Hetrusca sustineretur à tergo, anulus tamen in digito ferreus erat, ^a æquè triumphantis, & serui fortasse coronam sustinentis. Sic triumphavit Iugurtha C. Marius: aureumque non ante tertium Consulatum sumpsisse traditur. Hi quoque qui ob legationem acceperant aureos, in nam, & publico tantum utebantur eis: intra domos vero ferreis. Quo argumento etiam nunc sponsæ anulus ferreus mittitur, isque sine gemma. Nec Iliacis temporibus villos fuisse annulos video: nusquam certè Homerus dicit, cum & codicillos missatos epistolarum gratia indicet, & conditas arcis vestes, ac vasa aurea argenteaque, & ea colligata nodi, non anuli, nota. Sortiri quoque contra pronocationem duces non anulis tradit. Fabricam etiam Deum fibulas, & alia muliebris cultus, sicut in aures, in primordio fecitasse, sine mentione anulorum. Et quisquis primus instituit, cunctanter id fecit, læussque manibus ac latentibus induit, cum si honos securus fuisset, dextra fuerit ostentandus. Quod si impeditum potuit in eo aliquod intelligi egi satoris. ^b Turn. le-
tiam consertoris vsu, argumentum est, maius Dal. retinet
apud eundem Homerum virorum crinibus sertoris, i. vocem con-
aurum implexum: ideo nescio an prior vsus à milicis
fœminis cœperit. Romæ quidem non fuit augnatio
rum, nisi admodum exiguum, longo tempore.

Certe cum à Gallis capta vrbe pax emeretur,
 non plus quam mille pondo effici potueret,
 a M. Cras. Nec ignoro a duo millia pondo auri perisse,
 sum duo Pompeij tertio Consulatu, è Capitolini Iouis
 millia p.a. solio, à Camillo ibi condita, & ideo à pleris-
 rapuisse que existimari duo millia pondo collata. Sed
 suo & Póp. quod accessit, Gallorū praeda fuit, detractum
 que ab his in parte captæ vrbis delubris. Gal-
 los autem cum auro pugnare solitos, Torqua-
 rus indicio est. Apparet ergo Gallorum tem-
 plorumque tantundem, nec amplius fuisse:
 quod quidem in augurio intellectum est, cum
 Capitolinus duplum reddidisset. Illud quoq;
 obiter indicari conuenit, quoniam de anulis
 sermonem repetimus, ædituum custodiæ eius
 comprehensum, fracta in ore anuli gemma,
 statim expirasse, & indicium ita extinctum.
 Ergo vt maximè duo tantum millia pondo,
 eum capta est Roma anno trecētesimo lxiij.
 fuere, cum iam capitum liberorum censa es-
 sent clij. millia quingenti lxxx. In eadem post
 annos cccvij. quod ex Capitolinæ ædis incen-
 dio cæterisque omnibus delubris C. Marius fi-
 lius Præneste detulerat, tredecim millia pon-
 do: quæ sub eo titulo in triumpho transtulit
 Sylla, & argenti vij. millia. Idem ex reliqua o-
 mni victoria pridie transtulerat auri pondo
 quindecim millia, argenti pondo centum &
 quindecim millia. Frequentior autem vsus
 anulorum non ante Cneum Flauium Annij
 filium deprehenditur. Hic nanque publicatis
 diebus fastis, quos populus à paucis prin-
 cipum quotidie petebat, tantam gratiam
 plebis adeprus est, alioquin libertino patre
 genitus, & ipse Appij Cæci scriba, cuius hor-
 ratu exceperat eos dies, consultando assidue
 sagaci

sagaci ing-
 dilis cur-
 nestino
 ser, præ-
 rum patre-
 uio, vi si-
 facto tanta
 anulos ab
 reperiatur
 tum & eq-
 tur. Est
 phalera p-
 tum adiec-
 nobilitate
 tu vniuers-
 L. Sulpicio
 cordis, si p-
 ad id pecu-
 muldatis
 culam ze-
 pra comi-
 eam æde-
 dedicata
 est: & pri-
 miscui a-
 bello: neq;
 illa anulor-
 ti. Inter C-
 lo in audi-
 origo scia-
 dem omne
 memoria
 in ferro co-
 Maniliu-
 thino bello
 dium illa

sagaci ingenio , promulgauerátque , vt *A-*
edilis curulis crearetur cum *Q. Anicio Pra-*
nestino , qui paucis antè annis hostis fuis-
 set , prateritis *C. Petilio & Domitio* , quo-
 rum patres Consules fuerant. Additum *Fla-*
uio , vt simul & *Tribunus plebis* esset. Quo
 facto tanta *Senatus indignatione* exarsit , vt
 anulos ab eo abiectos fuisse , in antiquissimis
 reperiatur *Annalibus*. Fallit plerosque , qui
 tum & *equestrem ordinem* id fecisse arbitra-
 tur. Est enim adiectum hoc quoque : sed &
phalera posita , propter quæ nomen *Equi-*
tum adiectum est. Anulos quoque depositos à
 nobilitate , in *Annales* relatum est , nò à *Sen-*
atu vniuerso. Hoc æstus *P. Sempronio Longo* ,
L. Sulpitio Coss. *Flauius* vouit ædem *Con-*
cordia , si populo reconciliasset ordines. Et cū
 ad id pecunia publica non decerneretur , ex
 multatitia sœnatoribus condemnatis ædi-
 culam æream fecit in *Græcostasi* , quæ tunc su-
 pra comitium erat. Inciditque in tabella ærea
 eam ædem c. quatuor annis post *Capitolinam*
 dedicatam. Ita ccccxlviij. à condita vrbe gestū
 est : & primum anulorum vestigium extat. Pro-
 miscui autem vsus alterum secundo *Punico*
 bello : neque enim aliter ^a potuissent trimodia ^a potuissent,
 illa anulorum *Carthaginem* ab *Annibale* mit-
 ti. Inter *Cepionem* quoque & *Drusum* ex anu-
 lo in auctione vanali , inimicitia cœpere : vnde
 origo socialis belli , & exitia rerū. Ne tum qui-
 dem omnes *Senatores* habuerunt : vt pote cū
 memoria autorum multi *Pretura* quoq; fūcti ,
 in ferro consenuerint : sicut *Calphurnium* &
Manilium , qui legatus *C. Marij* fuerat *Iugur-*
thino bello , *Fenestella* tradit : & multi *L. Fusi-*
dium illū , ad quē *Scaurus* de vita sua scripsit in

Quintiorum verò familia aurum ne fœminas quidem habere mos fuit: nullòque omnino anulos maior pars gentium hominumque, etiam qui sub imperio nostro degunt: hodièque habeat. Non signat Oriens aut Aegyptus etiam nunc, literis contenta solis. Multis hoc modis, vt cœtera omnia, luxuria variavit, gemmas addendo exquisiti fulgoris, censùque optimo digitos onerando, sicut dicemus in gemmarum volumine: mox & effigies varias cœlando, vt alibi ars, alibi materia esset in pretio. Alias deinde gemmas violari nefas putauit: ac ne quis signandi causam in aulis esse intelligeret, solidas induit. Quasdam verò neque ab ea parte quæ digito occultatur, auro cluit, aurumque millibus lapillorum vilius fecit. Contrà verò multi nullas admittunt gemmas, auròque ipso signant: id Claudij Cæsaris principatu repertum. Necnon & seruitia iam ferrum auro cingunt: alia per sese mero auro decorant: cuius licentiæ origo nomine ipso in Samothrace id institutum declarat. Singulis primò digitis geri mos fuerat, qui sunt minimis proximi: sic in Numæ & Seruij Tullij statu is videmus. Postèa pollicis proximo induère, etiam Deorum simulacris: dein iunxit & minimo dare. Galliæ Britannique in medio dicuntur vsæ. Hic nunc solus excipitur: cæteri omnes onerantur, atque etiam priuatim articuli minoribus aliis. Sunt qui tres vni minimo congerant: alij verò & huic vnũ tantum quo signantem signent. Conditus ille, vt res rara, & iniuriæ vsus indigna, velut è sacratio promitur: & vnum in minimo digito habuisse, prætiosioris in recòdito suppellectilis ostentatio est. Iam alij pondera eorum ostentant.

* alij per se
se mero au
rò, decolo
rant. *Lys-*

Deant.
labor est
teria prop
citudinip
dunt, sic
Græcie, an
nique vt pl
Que fuit ill
in qua nihil
ac potius ar
fecere ma
turba exte
nomencla
tquos, si
miorum
miscuo ha
à domestic
parantur e
& clauis
grauatis
trahunt
instrum
tempore
autorita
tem San
mare abi
cier CC
Celebra
debet: ar
siones et
tempore
planè a
pud nos
paulò pò
ordinem
bres, sic

bentant. Aliis plures quàm vnum, gestare
 labor est. Alij bracteas infarcire leuiore ma-
 teria propter casum tutius gemmarum solli-
 citudini putant. Alij sub gemmis venena cla-
 dunt, sicut Demosthenes summus oratorum
 Græciæ, anulósque mortis gratia habent. De-
 nique vt plurimum opum celera anulis fiunt,
 Quæ fuit illa priscorum vita, qualis innocētia,
 in qua nihil signabatur? At nunc cibi quoque
 ac potus anulo vindicatur à rapina. Hoc pro-
 fecere mancipiorum legiones, & in domo
 turba externa, ac feruorum quoque causa
 nomenclator adhibendus. Aliter apud an-
 tiquos, singuli Marcipores Luciporésve do-
 mitorum gentiles, omnem victum in pro-
 miscuo habebant, nec vlla domi custodia
 à domesticis opus erat. Nunc rapiendæ com-
 parantur epulæ, paritérque qui rapiant eas,
 & clauēs quoque ipsas signasse non est satis:
 grauatis somno aut morientibus anuli de-
 trahuntur: maiórque vitæ ratio circa hoc
 instrumentum esse cœpit, incertum à quo
 tempore. Videmur tamen posse in externis
 auctoritatem eius rei intelligere circa Polycra-
 tem Sami tyrânnum, cui dilectus ille anulus in
 mare abiectus, capto relatus est pisce, ipso cir-
 citer CCCCX. annum vrbis nostræ interfecto.
 Celebratiór quidem vsus cum fœnore cœpisse
 debet: argumēto est consuetudo vulgi, ad spō-
 siones etiamnum anulo exiliente, tracta ab eo
 tempore, quo nondum erat arrha velocior: vt
 planè affirmare possimus, nummos antè a-
 pud nos, mox cœpisse anulos. De nummis
 paulò post dicetur. Anuli distinxere alterum
 ordinem à plebe, vt semel cœperant esse cele-
 bres, sicut tunica ab anulis Senatû tantum:

quam & hoc serò: vulgò que purpura latiore tunica vsos inuenimus, etiam præcones, sicut patrem C. Elij Stilonis. Præcanini ob id cognominati. Sed anuli planè medium ordinem, tertiumque plebi & patribus inseruere: ac quod antea militares equi nomen dederant, hoc nunc pecuniæ iudices tribuunt. Nec pridè id factum: Diuo Augusto decurias ordinante, maior pars iudicum in ferreo anulo fuit: isque non equites, sed iudices vocabantur. Equitum nomen subsistebat in turmis equorum publicorum. Iudicium quoque non nisi quatuor decuriæ fuere primò: vixque singula millia in decuriis inuenta sunt, nondum prouinciis ad hoc munus admissis: seruatumque in hodiernum est, ne quis è nouis ciuibus in iis iudicaret.

De decuriis iudicum, & quoties nomina equestris ordinis immutata, & donis militaribus, & quando primum corona aurea.

CAP. II.

Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere, Tribunorum æris, & Selectorum, & iudicum. Præter hos etiã Nongenti vocabantur ex omnibus selecti, ad custodiendas cistis suffragiorum in comitiis. Et diuisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nomen, cum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret. Tiberij demum principatus nono anno in unitatem venit equester ordo: anulorumque auctoritati forma constituta est, C. Asinio Pollione, C. Antistio Vetere coss. anno vrbs cõdita: de clxxv. quod miremur, futili penè de causa, cum C. Sulpitius Galba, dum a iuuenalem famã apud principem popinarum pœnis aucupatur, quæstus esset in Senatu, vulgò inuitores eiusculpe defendi

^a iuuenalẽ.
Vet.

defendi anu
cui ius id el
que patern
Lulia theat
gregatim in
que hæc dis
quintæ adue
quæ sub diu
decurig, nõ
namenta ea
quod antea
reo anulo e
adeoq; prom
dum Cesar
Flavius Pro
laret. Ita dur
municatus el
pellitione se
institueret
eumelã se
nominis v
nos substit
cani fuere
stre nomẽ
ciliã, ex c
eiusq; vire
illo tẽpore
blica factu
lõque Rom
la & nunc p
sime exceptu
nomẽ læpe
equitarum
regibûsq;
postea troillu
Volsinius pa

defendi anulis. Hac de causa constitutum, ne
cui ius id esset, nisi cui ingenuo ipsi, patri auo-
que paterno sesteria cccc. cēsus fuisset, & lege
Iulia theatri in xiiij. ordinib. sedēdi. Postea
gregatim insigne id appeti cōceptum. Propter
que hęc discrimina Caius princeps decuriam
quintā adiicit: tantūmq; natum est factus, vt
quæ sub diuo Augusto impleri non potuerāt
decuriæ, nō capiāt eum ordinē, passimq; ad or-
namenta ea etiā seruitute liberari transiliant:
quod antea nunquā erat factum, quoniā in fer-
reo anulo equites iudicēsque intelligebantur:
adeoq; promiscuū id esse cōcepit, vt apud Clau-
dium Cæsare in Censura eius vnus ex equitib.
Flavius Proculus cccc. ex ea causa reos postu-
laret. Ita dum separatur ordo ab ingenuis, cō-
municatus est cum seruitiis. Iudicum autē ap-
pellatione separari eum ordinē, primi omniū
instituere Gracchi discordi popularitate in cō-
tumeliā Senatus, mox ea debellata, autoritas
nominis vario seditionum euentu circa publica
nos substitit: & aliquandiu tertiæ vires publi-
cani fuere. M. Cicero demum stabilivit eque-
stre nomē in Consulatu suo, ei Senatum con-
ciliās, ex eo se ordine profectum esse celebrās,
eiusq; vires peculiari popularitate querēs. Ab
illo tēpore planē hoc tertium corpus in repu-
blica factū est, cōcepitque adiaci Senatui popu-
lōque Romano & equester ordo. Qua de cau-
sa & nūc post populum scribitur, quia nouis-
simē cōceptus est adiaci. Quinetiā ipsum equitū
nomē sæpe variatum est, in his quoque qui ad
equitarum trahebantur. Celeres sub Romulo
regibūque appellati sunt: deinde flexumines:
postea trossuli, cū oppidum in Thuscis citra
Volsinos passum ix. M. sine yllo peditū adiu-

mento cepissent eius vocabuli: idque durauit
 ultra C. Gracchum. Iunius certe, qui ab amicis
 eius Gracchanus appellatus est, scriptum re-
 liquit his verbis: Quod ad equestrem ordinem
 attinet, antea trosculos vocabant, nunc equites
 vocant: id eo quia non intelligunt trosculos no-
 me quid valeat, multos pudet eo nomine ap-
 pellari: & causam, quae supra indicata est, expo-
 nit inuitosque etiamnum tamen trosculos vo-
 cari. Sunt adhuc aliqui non omittenda in au-
 ro differentiae. Auxiliares quippe & externos
 torquibus aureis donauere, ac ciues non nisi
 argenteis. Praeterque armillas ciuib⁹ dedere, quas
 non habet externi. Idem (quod magis miremur)
 coronas ex auro dedere ciuib⁹. Quis primus do-
 natus sit ea, non inueni, sed quis primus donaue-
 rit à L. Pisone traditur. A. Posthumius Dicta-
 tor apud lacum Regillum castris Latinorum expu-
 gnatis, ei cuius maxime opera capta esset, hanc
 coronam ex praeda dedit. Idem L. Lentulus Cos.
 Serg. Cornelio Merenda, Samnitum oppido cap-
 to. Sed quinque librarum corona Piso Frugi
 filium ex priuata pecunia donauit: eamque coro-
 nam testamento reipublicae legauit.

*De reliquo usu auri in viris & mulieribus, & de
 nummo aureo: & quando primum signatum est
 as, argentum, & aurum. & antequam signare-
 tur qui mos in arte, & quae maxima pecunia pri-
 mo censu, & quoties & quibus temporibus auro-
 ritas auri.*

CAP. III.

DEorum verò honori in sacris nihil aliud
 excogitatum est, quam ut auratis cornibus
 hostiae maiores duntaxat immolarentur. Sed
 in militia quoque in tantum adoleuit haec lu-
 xuria, ut M. Bruti in Philippicis campis episto-
 lae

la reperian
 ex auro e
 lium pe
 sceleris n
 auro dign
 in lacertis
 nus venit,
 a Viris Cel
 Habeant fo
 collo, aur
 latera, & in
 lo domina
 quoque vr
 pedibus in
 que hunc
 dinem, faci
 mus: balin
 uertit. lam
 Aegyptior
 portare in
 paru diffi
 nem libe
 pis in an
 occasio
 fiani Pri
 Principes
 Stenus di
 primus ex
 plum late
 ne iugen
 gem deu
 nunc libe
 batur as
 huc expe
 dia & dep
 rum, hoc

la reperiantur frementes, fibulas tribunitias ex auro geri. At Hercules idem tu Brute mulierum pedibus aurum gestari tacuisti: cuius sceleris nos coarguimus illum primum, qui auro dignitatem per anulos fecit, ut habeant in lacertis iampridem & viri, quod è Dardanis venit, itaque & Dardanium vocabatur.

^a Viriæ Celticæ dicuntur: viriles Celtibericæ. ^a Viriollæ Habeant feminæ in armillis digitisque totis, Celt. dic. vi collò, auribus, spiris: discurrant catenæ circa rię Celtibe lateras, & inserta margaritarum pondera è col. ricæ. *Tur.* lo dominarum auro pendeant, ut in somno *Dal. ex Isf.* quoque vnionum conscientia adsit: etiãme *doro legi pos* pedibus induitur, atque inter stolarum plebém-*se putar.* Vi- que hunc medium feminarum equestrem or-*rię* Celt. di dinem facit? Honestius viri, pedagogiis id da-*cuntur.* Vi- mus: balineasque diues puerorum forma con-*trilię* Celti- uertit. Iam verò etiam Harpocratem, statuâsq; bericæ.

Ægyptiorum numinum, in digitis viri quoque portare incipiunt. Fuit & alia Claudij principatu differentia, in solis his, quibus admissio- nem liberti beius de dissent imaginem Principi-^b ius, *Tur.* pis in anulo ex auro gerendi, magna criminū & *Lyps.* occasione: quæ omnia salutaris exortus Vespasiani Principis aboleuit, æqualiter publicando Principem. De anulis aureis eorūque vsu hæcenus dictum sit. Proximum scelus fecit, qui primus ex auro denarium signauit: quod & ipsum latet autore incerto. Populus Romanus ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem deuitum vsus est. Libralis, unde etiam nunc libella dicitur, & dipondius appendebatur assis. Quare eris grauis pœna dicta. Et adhuc exposita in ratione, dicuntur item impedia & dependere. Quin & militum stipendiorum, hoc est stipis ponderandæ pensatores, lia

bripendes dicuntur: qua consuetudine in
his emptionibus quæ mancipij sunt, etiam
nunc libra interponitur. Seruius rex primus
signauit æs. Antea rudi vsos Romæ Remeus
erudit. Signatum est nota pecudum: vnde &
pecunia appellata. Maximus census c x. M.
assium fuit illo rege: & ideo hæc prima elaf-
sis. Argentum signatum est anno vrbs^a d.
Q. Ogul- l x x x v. Q. Fabio cos. quinque annis an-
nio & C. te primum bellum Punicum. Et placuit de-
Fabio Cos. narius pro x. libris æris, quinquatius pro quin-
que, sestertium pro dipendio ac semisse. Li-
bræ autem pondus æris imminutum primo
bello Punico, cum impensis resp. non suffice-
ret, constitutumque vt asses sextantario pon-
dere feriretur. Ita quinque partes factæ lucri,
dissolutumque æs alienum. Nota æris fuit ex
altora parte lanus geminus, ex altera rostrum
naus: in triente verò & quadrante rates. Qua-
drans antea triuncis vocatus à iij. vnciis. Post-
ea Annibale vrgente, Q. Fabio Maximo Di-
ctatore, asses vnciales facti: placuitque dena-
rium xvj. assibus permutari, quinarium octo-
nis, sestertium quaternis. Ita resp. dimidium
lucrata est. In militari tamen stipendio sem-
per denarius pro x. assibus datus. Nota argenti
fuere bigge atque quadrigæ, & inde bigati qua-
drigati que dicti. Mox lege Papyria semunciales
asses facti. Liuius Drusus in Tribunatu plebis
octauam partem æris argento miscuit. Qui
nunc Victoriatus appellatur lege Claudia per-
cussus est. Antea enim hic nummus ex Illyri-
co aduectus, mercis loco habebatur. Est au-
tem signatus Victoria, & inde nomen. Aureus
nummus post annum lxij percussus est, quam
argenteus, ita vt scrupulum valeret sestertiis
vicenis,

vicenis, que
rum, qui
placuit
que princip
mus verò ad
origo avari
segniia. Hæc
non iam aua
Septimulei
pensum cap
lerit, plun
rempublica
Quiritum a
no infami,
to aurum i
cupido. Pud
quæ subinde
vix, expresso
quibus deli
rata, cum
tacum, ne
Tanto fui
sala Orato
aureis vsu
pudendo
apud exter
uino subdit
tum: Agno
fectum aur
nius in con
fecit, opus
alia equide
gentibus in
tasse non au
bale videt
ginta annos

vicenis, quod efficit in libras ratione sestertio-
rum, qui tunc erant, sestertios dccc.^a Post hæc^a Post hæc
placuit xl. M. signari ex auri libris, paulatim placuit, L.
que principes imminuere pondus: minutissimi nummos si-
mus verò ad xlv. M. Sed à nummo prima est gnari ex
origo avaritiæ excogitata, fenore quæstiosa auri libris.
segitia. Hæc paulatim exarsit rabe quadam, paulatim
non iam avaritia, sed famēs auri: vipote cum que princi-
Septimuleius C. Gracchi familiaris auro re- pes immi-
pensum caput eius excisum ad Optimium tu- nuere pō-
lerit, plumboque in os addito parricidio suo dus: minu-
rem publicam etiam circumscripserit: nec iam tissimè Ne
Quiritum aliquo, sed vniuerso nomine Roma ro ad lv.
no infami, rex Mithridates Aquilo duci cap- nummos
to aurum in os infudit: hæc parit habendi & c. *Bub. li.*
cupido. Pudet intuetem tantum nomina ista, *3. de Asse.*
quæ subinde noua Græco sermone excogitan-
tur, expresso argenteis vasis auro, aut incluso,
quibus deliciis vaneunt tam aurea quam au-
rata, cum sciamus interdixisse castris suis spar-
tacum, ne quis aurum haberet aut argentum.
Tanto fuit plus animi fugitiui nostris. Mes-
sala Orator prodidit, Anonium Triumvirum
aureis vsum in omnibus obscænis desideris,
pudendo criminæ etiam Cleopatæ. Summa
apud externos licentiæ fuerat, populo aureo pul-
uino subdito Philippum regem dormire soli-
tum: Agnonem Teium Alexandri Magui præ-
fectum aureis clavis suffigere crepidas. Anto-
nius in contumeliarum naturæ utilitatem auro
fecit, opus proscriptione dignum. Sed præter
alia equidem miror populum Romanum victis
gentibus in tributo semper argentum imperi-
tasse, non aurum: sicut Carthagini cum Anni-
bale victæ argenti pondo annua in quinquaginta annos, nihil auri. Nec potest videri pe-

nuria mundi id venisse. Nam Midas & Cræsus in infinitum possederant. Iam Cyrus deuicta Asia pondo xxxiiij. millia inuenerat, præter vasa aurea aurumque factum, & in eo folia ac platanum vitæque. Qua victoria argenti quingenta millia talentorum reportauit & craterem Semiramidis, cuius pondus quindecim talenta colligebat. Talentum autem Ægyptium pondo lxxx. capere Varro tradit. Iam regnauerat in Colchis Saluces & Esabopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti auriq; eruisse dicitur in Samnorum gente, & alioquin velleribus aureis inclito regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesoistre Ægypti rege, tam superbo, vt prodatur annis quibusque sorte reges singulos è subiectis iungere ad currum solitus, sicque triumphare. Et nos fecimus, quæ posteri fabulosa arbitrentur. Cæsar qui postea Dictator fuit, primus in Adilitate munere patris fanebri, omni apparatu harenæ argento vsus est: feræque argereis vasis incessere, tum primum visum. Mox, quod etiam in municipiis æmulantur, C. Antonius ludos scena argentea fecit. Itæ L. Muræna & Caius princeps in Circo pægma duxit, in quo fuere argenti pondo c. xxiiij. Claudius successor eius: cum de Britannia triumpharet, inter coronas aureas vnam vij. pondo habuit, quam contulisset Hispania citerior, alteram ix. quam Gallia Comata sicut titulus indicauit. Huius deinde successor Nero. Pompeij theatrum operuit auro in vnum diem, quod Tyridati regi Armenia ostenderet. Et quæ pars ea apparatus fuit aureæ domus ambientis urbem? Auri in ærario populi

puli Rom.
Coss. s.
tercium p.
doo millia
M. lre sex.
l. socialis in
sar primo
ex ærario p.
M. & in n
temporib
Æmilii P
deuicto, p
tempore p
re desit. L
domibus au
uerlata prim
sura L. Mun
parietes quo
sa inaurant
existimau
inaurasset
tallorum
ximus Pr
se arbitro
est, magis
signis fami
manifesto
rum placu
gommis al
pondere a
cæteris m
plumbo. S
rit, tæto e
materia. Q
bonitatem
simili color

puli Romani fuere, Sex. Iulio, L. Aurelio
 Coss. septem annis ante bellum Punicum
 tertium ^a pondo dcc. xcij. argenti nonaginta- ^a *Bud. hic*
 duo millia, & extra numerum ccc. & lxxxv. *legendū ar-*
 M. Itē Sex. Iulio, L. Marcio Coss. hoc est, bel- *bituratur.*
 l: socialis initio, ^b dcccxlvj. auri pondo C. Cæ. Auri pon-
 far primo introitu vrbs in ciuili bello suo dō dcc. M.
 ex ærario protulit ^c laterum aureorum xxvj. xxvj. argē-
 M. & in numerato pondo ccc. Nec fuit aliis ti xcij. M.
 temporibus respublic. locupletior. Intulit & & in nume
 Æmilius Paulus, ^d Perseo rege Macedonico rato trecē-
 deuitō, prædam pondo trium milium: à quo ties & sep-
 tempore populus Romanus tributum pende-
 re desit. Laquearia, quæ nunc & in priuatis quinquies-
 domibus auro teguntur, post Carthaginem e. ^b *Idem:* auri
 uersam primò inaurata sunt in Capitolio, Cē. pōdo dccc.
 fura L. Mummi. Inde transiere in cameras: in xlvj.
 parietes quoque, qui iam & ipsi tanquam va- ^c *Idem:* La-
 sa inaurantur: cū sua æras varia de Catulo terū auro
 existimauerit, quòd tegulas æreas Capitolij rū quinde-
 inaurasset primus. Inuentores auri, sicut me- cim. argē-
 tallorum ferè omnium septimo volumine di- teorū tri-
 ximus Præcipuam gratiam huic materiæ fuis- gintaquin-
 se arbitror, non colore, qui in argento clarior que millia,
 est, magisque diei similis, & ideo militaribus & in nume
 signis familiarior, quoniam is longius fulget: rato sester
 manifesto errore eorum, qui colorem sester- tium qua-
 rum placuisse in auro arbitrantur, cū in dringēties.
 gommis aliisque rebus non sit præcipuus. Nec ^d *Idē:* Per-
 pondere aut facilitate materiæ prælatum est seo rege vi
 ceteris metallis, cū cedat per vtrunq. èto, è Mace
 plumbo. Sed quia rerum vni nihil igne depe- donica præ
 rit, ruto etiam in incendiis rogisque durante da, sester-
 materia. Quinimo quòd sapius arsit, proficit ad tūm ter
 bonitatem. Aurique experimento ignis est vt milles.
 simili colore rubeat, quo ignis: atque ipsum

obryzum vocant. Primum autem bonitatis argumentum est, quàm difficillimè accendi. Præterea mirum, prunæ violentissimè igni in domitum, palea citissimè ardescere: atque ut purgetur, cum plumbo coqui. Altera causa pretij maior, quàm minimum vsu deteri, cum argento, ære, plumbò, lineæ producantur, manusque sordescant decidua materia. Nec aliud laxius dilatatur, aut numerosius diuiditur, utpote cuius vnciæ in septingenas & quinquagenas pluresque bracteas, quaternum a utroque digitorum spargantur. Crassissimæ ex his Prænestinæ vocantur, etiamnum retinentes nomen, Fortunæ inaurato ibi fidelissimè simulacro. Proxima bractea quaestoria appellatur. Hispania strigiles vocat auri paruulas massas, quod super omnia solum in massa aut ramentò capitur, cum cætera metallis reperta igni perficiantur. Hoc statim aurum est, consummatamque materiam protinus habet, cum ita inuenitur. Hæc enim inuentio eius naturalis est: alia quam dicemus, coacta. Super cætera non rubigo vlla, non ærugo, non aliud ex ipso quod consumat bonitatem, minuâtve pondus. Iam contra salis & aceti succos domitores rerum constantia: superque omnia netur, ac textitur lanæ modo, & sine lana. Tunica aurea triumphasse Tarquinium Priscum Verrius tradit. Nos vidimus Agrippinâ Claudij principis, edente eo naualis prælij spectaculum, assidentem eis, indutam paludamento, auro textili sine alia materie. Attaliciis verò iam pridem intextitur, inuento regum Asiæ. Marmori & iis quæ candesceri non possunt, oui candido illinitur: ligno glutini ratione composita: leucophoron vocant. Quid sit hoc,

a utrobique;
Ver.
verinque
alij.

LII
hoc, aut
mos. A
dragy
mus illo
fraus est.
sum; rel
exarenat
prehende
posse ed
gento vi
in purga
ximus pl
Ratio nar
a

A Vran
Aramu
phibus ap
bus mod
Hispani
Cito A
rius au
tum.
ditar,
ratio d
nia seg
vus, vb
eo quod
niatur
rara feli
tu Nero
nas lib
mo catp
tellus su
sterilesq
huius bon

hoc, aut quemadmodum fiat, suo loco docebi-
mus. As inaurari argento viuo, aut certè hy-
drargyro legitimum erat: de quibus, vt dice-
mus illorum naturam reddentes, excogitata
fraus est. Nanque æs cruciatur in primis, accen-
sumq; restinguitur sale, aceto, alumine. Postea
exarenatur, an satis recoctum sit, splendore de-
prehendente, iterumque exhalatur igni, vt
possit edomitum, mistis punice, alumine, ar-
gento viuo, inductas accipere bracteas. Alumē
in purgando vim habet talem, qualem esse di-
ximus plumbo.

*Ratio naturalis inueniendi auri, & quādo primum
aurea statua, & medicina ex auro.*

CAP. LIII.

Aurum inuenitur in nostro orbe: vt omit-
tamus Indicum, atque à formicis, aut gry-
phibus apud Scythas erutum. Apud nos tri-
bus modis, fluminum ramentis, vt in Tago
Hispaniæ, Pado Italiæ, Hebro Thraciæ, Pæ-
ctolo Asiæ, Gange Indiæ. Nec vllum absolu-
tius aurum est, cursu ipso tritūque perpoli-
tum. Alio modo puteorum scrobibus effo-
ditur, aut in ruina montium. Quare vtraque
ratio dicitur. Aurum qui quærunt, ante om-
nia segullum tollunt: ita vocatur indicium: al-
ueus, vbi id est, arenæque lauantur, atque ex
eo quod resedit, coniectura capitur, vt inue-
niatur aliquando in summa tellure protinus
rara felicitate: vt nuper in Dalmatia principa-
tu Neronis, singulis diebus etiam quinquage-
nas libras fundens, cum iam inuentum in sum-
mo exspite. Alutationem vocant, si & auro ea
tellus subest. Cæterum montes Hispaniæ aridi
sterilesque, & in quibus nihil aliud gignatur,
huic bono coguntur fertiles esse. Quod puteis

foditur, canalicium vocant, alij canaliense,
 a marmori^a marmoris glareæ inhærens, non illa modo,
 aut glareæ quo in Oriente sapphiro atque Thebaico, a-
 Dal. lisque in gemmis scintillat, sed micæ ample-
 xum marmoris. Hi venarum canales per mar-
 mor vagantur, & latera puteorum, & huc il-
 luc, inde nomine inuento, tellusque ligneis co-
 lumnis suspenditur. Quod effossum est, tundi-
 tur, laeuatur, vritur, molitur in farinam. Nam
 quod ad pilas cudent, apilascudem vocant: ar-
 gentum, quod exiit à fornacis sudore. Quæ è
 catino iactatur spurcitia, in omni metallo vo-
 catur scoria. Hæc in auro coquitur iterum &
 tunditur. Catini fiunt ex tasconio. Hæc est ter-
 ra alba similis argillæ. Neque enim alia affla-
 tum ignemque & ardentem materiam tole-
 rat. Tertia ratio opera vicerit Gigantum: cu-
 nicultis per magna spatia ætis cauantur mon-
 tes ad lucernarum lumina. Eadem mensura
 vigiliarum est, multisque mensibus non cer-
 nitur dies. Arrugas id genus vocant: fidunt-
 que rimæ subitò, & opprimunt operarios, vt
 iam minùs temerarium videatur è profundo
 maris petere margaritas: tantò nocentiores fe-
 cimus terras. Relinquuntur itaque fornices
 crebri montibus sustinendis. Occursant in v-
 troque genere silices. Hos igni & aceto rum-
 punt. Sapius verò, quoniam in cuniculis va-
 por & fumus strangulat, cadunt fracturis c.
 libras ferri terram agentibus: egeruntque
 humeris noctibus ac diebus per tenebras pro-
 ximis tradentes: lucem nouissimi cernunt. Si
 longior videtur silex latus sequitur. Fossæ am-
 bit quiete. Tamè in silice facilius existimatur
 opera. Est nanque terra ex quodam argilæ
 genere glareæ mista (candidam vocant) pro-
 pè

LIBE
 pè in ex-
 diuntur
 putant
 risima est
 ab vltimo
 eamque so-
 eius perui-
 rios reuoc-
 Mons fra-
 concipi h
 credibili
 Nec tam
 cum fode-
 da fuit far-
 lius par est
 flumina ad
 rum duce-
 pide. a Ce-
 do: nimis
 brauent
 itaque a
 & interu-
 Alibi ru-
 bibus ca-
 funibus
 cies nefar-
 tes maior
 prefigunt
 nis locus
 mines, vt
 viron vo-
 cuntur, &
 in superci-
 cenos ped-
 nem den-
 quadrato

pè inexpugnabilis. Cuneis eam ferreis aggre-
diuntur, & iisdem malleis: nihilque durius
putant: nisi quòd inter omnia auri fames du-
rissima est. Peraçto opere, cervices fornicum
ab ultimo cadunt, dantque signum ruinæ,
eàmque solus intelligit in cacumine montis
eius peruigil. Hic voce istùve repente opera-
rios reuocari iubet, paritèrque ipse deuolat.
Mons fractus cadit à sese longo fragore, qui
concupi humana mente non possit & flatu in-
credibili. Spectant victores ruinam naturæ.
Nec tamen adhuc aurum est: nec scièrè esse,
cùm fodèrè. Tantæque ad pericula euincen-
da fuit satis causæ sperare quod cuperent. A-
lius par est labor, vel hoc maioris impendij,
flumina ad lauandum hanc ruinam iugis, mō-
rium ducere obiter à centesimo plerunque la-
pide. ^aCorrugos vocant, à corruatione, cre-
do: nimirum & hic labor est. Præcepisse li-
bra^amento oportet, vt fruaris quando influat: ^bducitur
& interualla substructis canalibus iunguntur. ^couallis, &
Alibi rupes iniuræ cæduntur, sedemque tra-
bibus cauata præbere coguntur. Is qui cadit,
funibus pendet, vt procul intuentibus spes-
cies nefaria quidè, sed altum fiat. Penden-
tes maiore ex parte librant, & lineas iuineri
præfigunt. Itaque insistentis vestigiis homi-
nis locus non est. Manes trahuntur ad ho-
mines, vt vitium importent. Id genus terræ
vrion vocant. Ergo per silices calculosve du-
cuntur, & vrion euitant. Ad capita deiectus
in supercillis montium piscinæ cavantur, du-
cenos pedes in quasque partes, & in altitudi-
nem denos. Emissaria in his quina pedum
quadratorum ternum ferè relinquuntur &

pleto stagno excussis obturamentis erumpit
torrens tanta vi, vt saxa peruoluat. Alius e-
tiamnum in plano labor. Fossæ, in quas pro-
fluat, cauantur: agogas vocant: eæ sternun-
tur gradatim. Frutex est vlex toris marini si-
milis, asper aurumque retinens. Latera clu-
duntur tabulis, ac per prærupta suspenduntur,
canali ita profluente de terra in mare. His de
causis iam promouit Hispania in priore gene-
re: quæ exhauriuntur immenso labore, ne oc-
cupent puteos, in hoc rigantur. Aurum arru-
gia quæsitum non coquitur, sed statim suum
est. Inueniuntur ita massæ. Necnon in puteis
etiam denas excedentes libras. Palacras Hi-
spani, alij palacranas: iidem quod minutum
est, balucem vocant. Vlex siccatus vritur, &
cinis eius lauatur substrato cæspite herbofo:
vt fidat aurum. Vicena millia pondo ad hunc
modum annis singulis Asturiam atque Galæ-
ciam & Lusitaniam præstare quidam tradi-
runt, ita vt plurimum Asturia gignat. Neque
in alia parte terrarum tot seculis hæc fertili-
tas. Italix parcitum est vetere interdicto pa-
trum, vt diximus: alioquin nulla fecundior
metallorum quoque erat tellus. Extat lex cen-
soria. Istimulorum aurifodinæ, qua in Vercel-
lensi agro cauebatur, ne plus quinque M. ho-
minū in opere publicani haberent. Aurum fa-
ciendi est etiam vna ratio ex auripigmento,
quod in Syria foditur pictoribus, in summa
tellure, auricolore, sed fragili lapidum spe-
cularium modo. Inuitaueratque spes Caium
principem auidissimum auri, quamobrem
iussit excoqui magnum pondus: & planè fe-
cit aurum excellens, sed ita parui ponderis.
vt detrimentum sentiret, illud propter avari-
tiam

tiam expert
xiii. p
ab vilo est
pondera
parte. In v
vocat Alb
tur: ideo c
argenti por
des eæ repe
electrum a
portionem
electro aur
regiam au
tradit. Mi
fulæ Rhod
licem ex ele
mensura. El
lumina clar
natiuum
discutru
les, cum
prædicun
la inanite
modo fie
templo A
terrarum
gentibus i
tonij Par
dictum vn
tali Diui
essetne ve
numen, od
Respondit
crure eius
que sibi cen
primus &

tiam expertus, quanquam auripigmenti librę
 xiiij. permutarentur: nec postea tentatum
 ab ullo est. Omni auro inest argentum vario
 pondere, alibi dens, alibi nona, alibi octava
 parte. In vno tantum Gallię^a metallo, quod a loco M.
 vocant Albicrarense, x x x vj. portio inueni-
 tur: ideo ceteris preest. Vbicunque quinta
 argenti portio est, electrum vocatur. Scro-
 bes eę reperiuntur in Canaliensi. Fit & cura
 electrum argento addito. Quod si quintam
 portionem excessit, incudibus non resistit. Et
 electro autoritas, Homero teste, qui Menelai
 regiam auro electro, argento, ebore fulgere
 tradit. Minerę templum habet Lindos in-
 sulę Rhodiorum, in quo Helena sacrauit ca-
 licem ex electro. Adiciit historia mamme sue
 mensura. Electri natura est, ad lucernarum
 lumina clariüs argento splendere. Quod est
 nativum, & venena deprehendit. Nanque
 discunt in calicibus arqus celestibus simi-
 les, cum igneo stridore, & gemina ratione
 prædicunt. Aurea statua prima omnium nul-
 la inanitate, & antequam ex ære aliqua illo
 modo fieret, quam vocant holosphyraton, in
 templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ
 terrarum nomine hoc significauimus, numine
 gentibus illis sacratissimo. Direpta est An-
 tonij Parthicis rebus. Scitumque narratur
 dictum vnus veteranorum Bononię hospi-
 tali Diui Augusti cœna cum interrogaretur,
 essetne verum eum qui primus violasset hoc
 numen, oculis membrisque captum expirasse?
 Respondit enim, tum maxime Augustum de
 crure eius cœnare, seque illum esse, totum-
 que sibi censum ex ea rapina esse. Hominum
 primus & auream statuam & solidam Gor-

gias Leontinus Delphis in templo sibi posuit
 lx x. circiter Olympiade. Tantis erat docen-
 dæ oratoris artis quæstus. Aurum plurimis
 modis pollet in remediis. Vulneratisque &
 infantibus applicatur, ut minus noceant quæ
 inferantur, veneficia. Est & ipsi superlato vis
 malefica, gallinarum quoque & pecorum fœ-
 turis. Remedium est abluere illatum, & spar-
 gere eos, quibus mederi velis. Torretur &
 cum salis gramo, pondere triplici misso, &
 rursum cum duribus salis portionibus, & v-
 na lapidis, quem schiston vocant: ita virus
 tradit rebus vnâ crematis in fistili vase, ipsum
 purum & incorruptum. Reliquis cinis ser-
 uatus in fistili & ex aqua illitus, lichenas in
 facie sanat. Lomento eum conuenit ablu-
 i. Fistulas etiam sanat, & quæ vocantur hamor-
 rhoides. Quod si a trito spuma adiciatur, pu-
 riora hucera & terri odoris emendat. Ex melle
 verò decoctum cum melanthio, & illitum
 umbilico, leuiter soluit aluum. Verrucas cura-
 ri eo M. Varro est autor.

nitri Dal.

*De chrysocolle, & medicina ex chrysocolle vj. &
 mirabilis natura eius glutinanda inter
 se perficiendisque metallis.*

CAP. V.

Chrysocolle humor est in puteis, quos di-
 citur perveniam auri defluens crassescē-
 te limo regionibus hybernis vsque in duriciam
 pumicis. Laudatorem eandem in ærariis me-
 tallis, & proximam in argentariis fieri com-
 pertum est. Invenitur & in plumbariis, vi-
 lior etiam auraria. In omnibus autem his
 metallis fit & cura multum in seâ naturalem
 illam, immixtis in venam aquis leuiter hye-

me

me tota vsque
 ris in Iunio &
 hil aliud chry-
 riva doritia m-
 Et tamen illa
 apellant, ring-
 nare, ad succu-
 la deinde ten-
 molitur, ac de-
 Quicquid non
 dein molitur.
 ritur, & ex ac-
 tia solvatur: ac
 in conchis, sic
 mine schisto &
 que, antequam
 la docilis que si-
 duntur & sehy-
 cant medicam-
 xere pictore
 genera sciu-
 mentum, &
 ris. Hæc veri-
 dat sima in-
 largissima in-
 nis est, ut col-
 quam simili-
 Neronis prin-
 chrysocolle si-
 auriga urse
 Tribus eam
 quæ taxur
 naris quinis
 vocant, quæ
 nosam, prius
 parazonio.

me tota vsque in Iunium mensem, dein siccat-
 ris in Iunio & Iulio, vt planè intelligatur ni-
 hil aliud chrysocolla, quàm vena purris. Na-
 tiua duritia maximè distat, luteam vocant.
 Et tamen illa quoque herba, quam luteam
 appellant, ringitur. Natura est, quæ lino la-
 næve, ad succum bibendum. Tunditur in pi-
 la deinde tenui crebro secernitur: postea
 molitur, ac deinde ^a tenuius sic cribratur. ^a tenuis &
 Quicquid non transmeat, reperitur in pila, sicca *Uet.*
 dein molitur. Pulvis semper in catinos dige- ^{& M.}
 ritur, & ex aceto maceratur, vt omnis duri-
 tia solvatur: ac rursus tunditur, dein lavatur
 in conchis, siccaturque. Tunc ringitur alu-
 mine schillo & herba suprâ dicta, pingitur-
 que, antequam pingit. Refert, quàm bibu-
 la docilisque sit. Nam nisi rapuit colorem, ad-
 duntur & schytanum atque turbystum: ita vo-
 cant medicamenta forhere cogentia. Cum tin-
 xere pictores orobitin vocant, eîusque duo
 genera faciunt: luteam, quæ servatur in lo-
 mentum, & liquidam globulis sudore resolu-
 tis. Hæc utraque genera in Cypro sunt. Lau-
 darissima in Armenia: secunda in Macedonia:
 largissima in Hispania. Summa commendatio
 nis est, vt colorem herbæ segetis late virentis
 quàm simillimè reddat. Visumque iam est
 Neronis principis spectaculis harenam circi
 chrysocolla sterni, cum ipse concolori panno
 aurigaturus esset, introducta opificum turba.
 Tribus eam generibus distinguunt: asperam,
 quæ taxatur in libras viij. mediam, quæ de-
 nariis quinis: attritam, quam & hrbaceam
 vocant, quæ x. i. j. sublinunt autem hare-
 nosam, priusquàm inducant, atramento &
 parizonio. Hæc sunt tenacia eius & coloris

blanda. Paratonium, quoniam est natura pinguiſſimum, & propter læuorum tenaciſſimum, atramento aſpergitur, ne Paratonij candor pallorem chryſocollæ afferat. Luteam putant à lutea herba dictam, quam ipſam cæruleo ſubtritam, pro chryſocolla inducunt, viliffimo genere atque fallaciſſimo. Vſus chryſocollæ & in medicina eſt ad purganda vulnera cum cera & oleo. Eadem per ſe arida ſiccatur & contrahitur. Datur & in angina, orthopnoæve, miſcenda cum melle. Concitat vomitiones: miſcetur & collyriis ad cicatrices oculorum: ac viridibus emplaſtris, ad dolores mitigandos, & cicatrices trahendas. Hæc chryſocollam Medici aceſin appellant, quæ non eſt orobitis. Chryſocollam & aurifices ſibi vendicant agglutinando auro: & inde omnes appellatam ſimiliter videntes dicunt. Tēperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis vrina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: ſanternam vocant noſtri. Ita ferruminatur aurum, quod argentolum vocant. Signumque eſt, ſi addita ſanterna niteſcit. E diuerſo æroſum contrahitur ſe heberaturque, & difficulter ferruminatur. Ad id glutinum fit, auro, & ſeptima parte argenti ad ſupra dicta additis, vnâque conteritis. Contexi par eſt reliqua circa hoc, vt vniuerſa natura contingat admiratio. Auri glutinum eſt tale Argilo ferro, cadmia æris miſtis, alumen laminis, reſina plumbo & marmor: ſed plumbum nigrum albo iungitur, ipſumque album ſibi oleo. Item ſtannum æramenis ſtanno argentum. Pineis optimè lignis æſerumque funditur: ſed & Egyptia papyro, paleis aurum. Calx aqua accenditur, & Thracius

us lapis, idemque
em aceto maxim
amè flagrat. Ca
umque flagranti.

De argento, & ar
labafiro, &
ſuma arg

A B his argenti
quens in ſania
nitor, nullaque ſu
ro, lucentibus ſci
lia cineracea. Ex
plumbo nigro, au
nam vocant, quæ
que reperitur. E
ſcendit pars in plu
penè innata, vt
omnibus penè pr
cherriſimum: id
etiam montibus
vena eſt, non p
dem & in omni
Graeci videntur
ſpanias ab Ann
re, ſua ab inuen
queſt Bebelo ap
do Annibali ſub
quingentos iam
ſpatium Aquita
egerunt aquas
que faciunt. Ar
perta eſt; crud
fodiendi ſoleba
nihil quærebat
infra alumen al

ius lapis, idémque oleo restinguitur. Ignis autem aceto maximè, & visco, & ouo. Terra minimè flagrat. Carboni maior vis exustio, iterumque flagranti.

De argento, & argento viuo, & stibio, siue alabaastro, & scoria argenti, & de summa argenti. CAP. VI.

AB his argenti metalla dicantur, quæ sequens insania est. Non nisi in puteis reperitur, nullaque sui spe nascitur, nullis, ut in auro, lucentibus scintillis. Terra est alia rufa, alia cineracea. Excoqui non potest, nisi cum plumbo nigro, aut cum vena plumbi. Galænam vocant, quæ iuxta argenti venas plerumque reperitur. Et eodem opere ignium descendit pars in plumbum, argentum autem superne innatat, ut oleum aquis. Reperitur in omnibus penè provinciis, sed in Hispania pulcherrimum: id quoque in sterili solo, atque etiam montibus: & ubicunque vna inuenta vena est, non procul inuenitur alia. Hoc quidem & in omni ferè materia: vnde metalla Græci videntur dixisse. Mirum, adhuc per Hispanias ab Annibale inchoatos puteos durare, sua ab inuentoribus nomina habentes. Ex quæis Bebelo appellatur hodièque; qui cccc. podo Annibali subministravit in dies, ad mille quingentos iam passus cavato mōte, per quod spatium Aquitani stantes diebus noctibusque egerunt aquas lucernarum mensura, amnemque faciunt. Argenti vena, quæ in summo reperta est, crudaria appellatur. Finis antiquis fodiendi solebat esse alumen inuentum: ultra nihil quærebatur. Nuper inuenta æris vena infra alumen alba, nullum finem spei fecit. O-

dor ex argenti fodinis inimicus omnibus animalibus, sed maximè canibus. Aurum argentumque quò mollius èò pulchrius. Lineas ex argento nigras produci pleriquemirantur. Est & lapis in his venis cuius vomica liquoris æterni argentum viuum appellatur, venenum rerum omnium. Exest ac perumpit vasa permanans tæbe dira. Omnia ei innatant: præter aurum: id vnum ad se trahit. Ideo & optimè purgat, cæteras eius sordes expuens crebro iactatu fictilibus in vasis, ita vitis abiectis, vt & ipsum ab auro discedat. In pelles subactas effunditur, per quas sudoris vice defluens, purum relinquit aurum. Ergo & cùm æra inaurantur, sublitum bracteis pertinacissimè retinet. Verùm pallore detegit simplices aut prætenues bractæas. Quapropter id furtum quærentes, qui liquore candido vsum eum adulterauere: mox & hydrargyro, de quo suo dicemus loco. Et alias argentum viuum non largum inuentum est. In iisdem argenti metallis inuenitur, vt propriè dicamus, spumæ latis candidæ nitentisque, non tamen translucentis, stimmi appellant, alij stibium, alij, alabastrum, alij larbason. Duo eius generamas & fœmina. Magis probant fœminam: horridior est mas, scabriórque, & minus ponderosus, minúsque radians, & harenosior: fœmina contrà nitet, friabilis, fissurisque, non globis, dehiscens. Vis eius adstringere & refrigerare, principalis autem circa oculos: nanque ideo etiam plerique platyophthalmò id appellauere, quoniam in calliblepharis mulierum dilaret oculos. Et fluxiones inhibet oculorum exulcerationésque, farina eius ac thuris gummi admisto. Sistit & sanguinem

è ce-

è cerebro deflu-
centia vuln-
sus inspersa ra-
cum adipe spu-
ra. Virtus autem
in elibans: dei-
teriturque in m-
li. Ac subinde
reum vas, & m-
figitur plurimos
tario abiicitur
transfusa sunt
lingitur, & p-
ditur, spongia
flos intelligitur
le siccatur, non
mortario terit
Atque omnia a-
est, ne plumbum
tuntur coqui
aqua triplicis
ciunt, idque
quequid su-
que & collige-
Græci vocant
& refrigerant
molybdenum
tricius maxi-
smos, dyfente-
myrteo oleo
vocat liparum
ex attritu f-
iisdem met-
ti. Genera ei-
cant: secun-
molybdiu.

è cerebro defluentem. Efficacior & contra re-
 centia vulnera & contra veteres canum mor-
 sus inperla farina: & contra ambusta igni,
 cum adipe spuma argenti cerussaque & ce-
 ra. Vritur autem ossis bubuli fimi circumlitum
 in clibanis: dein restinguitur mulierum lacte,
 teriturque in mortariis admista, aqua pluui-
 ali. Ac subinde turbida transfunditur in æ-
 reum vas, & mudatur nitro. Pax eius intel-
 ligitur plumbosissima, quæque subsidit in mor-
 tario abiiciturque. Dein vas, in quo turbida
 transfusa sunt, opertum linteo per noctem re-
 linquitur, & postero die, quod innatat, effun-
 ditur, spongiaque tollitur. Quod ibi subsidit,
 flos intelligitur, ac linteolo interposito in so-
 le siccatur, non ut perarescat. Iterumque in
 mortario teritur, & in pastillos diuiditur.
 Ante omnia autem vrendi modus necessarius
 est, ne plumbum fiat. Quidam non fimo v-
 tuntur coquentes, sed adipe. Alij tritum in
 aqua triplici linteo faciant, facemque abii-
 ciunt, idque quod defluxit, transfundunt,
 quicquid subsidat colligentes, emplastris quo-
 que & collyriis miscent. Scoriam in argento
 Græci vocant helcysma. Vis eius adstringere
 & refrigerare corpora. Additur emplastris vt
 molybdæna, de qua dicemus in plumbo, cic-
 tricibus maxime glutinandis, & contra tene-
 smos, dysenteriasque, infusa clysteribus cum
 myrteo oleo. Addunt & in medicamenta, quæ
 vocant liparas, ad excrecentia hulcerum, aut
 ex attritu facta, aut in capite manantia. Fit in
 iisdem metallis & quæ vocatur spuma argen-
 ti. Genera eius tria: optima, quam chrysin vo-
 cant: secunda, quam argiritin: tertia, quam
 molybditin. Et plerunque omnes hi colores

in eisdem tubulis inueniuntur. Probatissima est, Attica, proxima Hispaniensis. Chrysitis ex vena ipsa fit, argyritis ex argento, molybditis plumbi ipsius fusura, quæ fit Puteolis, & inde habet nomen. Omnis autem fit excocta sua materia ex superiori catino defluens in inferiore, & ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma conuoluta veruculo, vt sit modici ponderis. Est autem, vt ex nomine ipso intelligi potest, feruescentis & futuræ materię spuma. Distat à scoria, quo potest spuma à face distare. Alterum purgantis se materię, alterum purgatæ vitium est. Quidam duo genera faciunt spumæ, quæ vocant sterelytida & peumenem: tertium molybdeanæ, in plumbo dicendam. Spuma vt fit utilis, iterum coquitur contractis tubulis ad magnitudinē anulorum, ita accensa follibus, ad separandos carbonēs cineremque abluitur aceto aut vino, simulque restinguitur. Quod si fit argyritis, vt candor ei detur, magnitudine fabæ contracta, in fictili coqui iubetur ex aqua, addito in linteolis tritico & hordeo nouis, donec ea purgentur. Postea sex diebus terunt in mortariis, ter diē abluentes aqua frigida: & cum desinunt, calida, addito sale fossili, in libram spumæ obolo. Nouissimo die condunt in plumbo vase. Alij cum faba candida ac prisana coquunt, & in Sole siccant. Alij in lana candida cum faba, donec lanam non denigrent. Tunc sale fossilem adiciunt subinde aqua mutata, siccantque diebus xl. calidissimis æstatis. Necnon in ventre suillo in aqua coquunt, exemplamque nitro fricant, & vt supra, terunt in mortariis cum sale. Sunt qui non coquant, sed cum sale terant, & adiecta aqua

auellana-
rum.

qua abluant.
muliebrum
maculæque,
siccare, molli-
re, explere bu-
que emplastris
collum cum ru-
permones cum
De minio, quæ
no, ac inueni-
pitur in
tione eius in

1 Nuenit &
quoque, &
toritatis, & q
lūm maximæ
res Verrius, q
pius simulac
lini solitam
Camillum
nunc add
à Censori
cari. Cui
quam & h
populis, to
ibi Deorum
pter dilige
Theophrast
theophrast
in rebis no
minium à
aurum poss
tallis argen
riri autem
harenosum

qua abluant. Vfus eius ad collyria, & litu ad muliebrum cicatricum fœditates tollendas, maculâsque, & abluendum capillum. Vis autem siccare, mollire, refrigerare, temperare, purgare, explere hucera, tumores lenire. Talibusque emplastris suprà dictis ignes etiam sacros tollit cum ruta myrtôque & aceto. Itemque perniones cum ^a myrtis & cera.

De minio, quanta auri oratus fuerit apud Romanos, ac inuentione eius, & cinnabari ratione in picturis & medicina: de generibus minij, & ratione eius in picturis.

CAP. VII.

Inuenitur & in argentarius metallis minium quoque, & nunc inter pigmenta magnæ auctoritatis, & quondam apud Romanos non solum maximæ, sed etiam sacræ. Enumerat autores Verrius, quibus credere sit necesse, Iouis ipsius simulacri faciem diebus festis minio illini solitam, triumphantumque corpora: sic Camillum triumphasse. Hac religione etiam nunc addi in vnguenta cœnæ triumphalis, & à Censoribus in primis Iouem miniandum locari. Cuius rei quidem causam miror, quam & hodie id expeti constat. Æthiopum populis, totôsq; eo tingi procures, huncque ibi Deorum simulacris colorem esse. Quapropter diligentius persequemur omnia de eo. Theophrastus x. c. annis ante Praxibulum Atheniensium magistratum (quod tempus exit in vrbe nostrâ ccc. lxx. annum) tradit inuentum minium à Callia Atheniense, initio sperante aurum posse excoqui harena rubente in metallis argenti: hanc fuisse originem eius. Repetiri autem iam tum in Hispaniis: sed durum & harenosum: item apud Colchos in rupe qua-

dam inaccessa, ex qua iaculantes decuterent: id esse adulterum: optimum verò supra Ephesum Cilbianis agris. Harenam cocci colorem habere: hanc teri: dein lauari, farinam, & quod subsidat, iterum lauari. Differētiam artis esse, quòd alij minium faciunt prima lotura: apud alios id esse dilutius, sequentis autem loturæ optimum. Autoritatem colori fuisse non miror. Iam enim Troianis temporibus rubrica in honore erat. Homero teste, qui naueis ea cōmendat, aliàs circa picturas pigmentaque rarus. Milton vocant Græci minium, quidam cinnabari. Vnde natus error Indico cinnabaris nomine. Sic enim appellant illi sanie draconis elisi elephantorum morientium pondere, permisto vtriusque animalis sanguine, vt diximus. Neque aliud est color, qui in picturis propriè sanguinem reddat. Illa cinnabaris anisidotis medicamētisq; vtilissima est. At hercule Medici, quia cinnabarin vocant, pro ea vtuntur hoc minio, quod venenum esse paulò mox docebimus. Cinnabari veteres, quæ etiam nunc vocant monochromata, pingebant. Pinxerunt & Ephesio minio, quod derelictū est, quia curatio magni operis erat. Præterea vtrunq; nimis acre existimatur. Ideo trāsire ad rubricam, & sinopidem, de quibus suis locis dicam. Cinnabaris adulteratur sanguine caprino, aut forbis tritis. Pretium synceræ nummi quinquaginta. Iuba minium nasci & in Carmania tradit: Hermogenes & in Æthiopia. Sed neutro ex loco inuehitur ad nos, nec ferè aliundè, quàm ex Hispania. Celeberrimum ex

^a Olyspo-
mensi *M.* ^a Sisaponnensi regione in Bætica, misiariorum metallo vestigalibus populi Romani, nullius rei diligentiore custodia. Non licet id ibi perficere

ficere excoquignata, ad digne autem in ta lege ne mo adulteratur m tati. Nuncque re argentarius quod sit exult illo, cuius vom uimus (ut enim tur) sed ex aliu plumbi depre in fornacibus i tur in farinam nium, perque naturales illa minium in off nam modo S Sublimi autē demonstrat oportet unu penicillos. ranti bus. S darij autē Quamquā ponētibz argento ex ro candente colorem. In ratione feri deprehend inimicus: nica cum o tur, iterum ratur ad su igatur ac d

nirescunt. Qui minium in officinis poliunt, faciem laxis vesicis illigant, ne in respirando perniciali puluerem trahant, & tamen vt per illas spectent. Minium in voluminibus quoque scriptura vsurpatur, clariioresque literas, vel in auro, vel in marmore etiam in sepulcris facit.

De hydrargyro, de argento inaurando, de coticulo in argenti generibus, & experimentis. CAP. VIII.

EXsecundario inuenit vita & hydrargyrum in vicem argenti viui, paulò antè dilatum.

Fit autem duobus modis: æreis mortariis patillisque trito minio ex aceto: aut patinis fistilibus impositum ferrea concha, calyce cooperitum, argilla superillita: dein sub patinis accensum follibus continuo igni, atque ita calycis sudore deteriso, qui fit argenti colore & aquæ liquore. Idem guttis diuidi facili, & lubrico humore confluere. Quod cum venenum esse conueniat, omnia quæ de minio in medicina vsu traduntur, temeraria arbitror, præterquam fortasse, quod illitum capiti ventrivi, sanguinem sistit, dum ne quid penetret in viscera, ac vulnus attingat: aliter vtendum non equidem censeam. Hydrargyro argentum inauratur solum nunc propè, cum & in æra simili modo duci debeat. Sed eadem fraus, quæ in omni vitæ parte ingeniosissima est, viliorum excogitauit materiam, vt docuimus. Auri argenti que mentionem comitatur lapis, quem coticulum appellat, quondam non solitus inueniri, nisi in flumine Tmolo, vt autor est Theophrastus: nunc verò passim, quæ alij heraclium, alij Lydium vocant. Sunt autem modici, quaternas uncias longitudinis, binasque latitudinis non excedentes. Quod à Sole fuit

*imposita,
&c. cooper
ta, arg. su
perillito.
d. s. p. acc
so. Ver.*

in his, melius,
perit, cum
tum, protin
quantum arg
tia, mirabili
differenzia. B
to imposito,
barur. Proxim
experimento
tis in virorum
menum obit
men itur. Est
halitu homini
discutiat.

De

LAminas di
quimo pos
iam fraude
imagines re
que in ocul
in speculis
propulsa d
imaginum.
lum respuat
figurantur,
vt v-l vno in
num fiat. E
templo Smy
teræ. Plorin
calimodo, v
pressa an el
an recta, qu
te venientes
mago, quam
tis vmbra.

in his, melius, quam quod à terra. His coticulis periti, cum è vena ut lima rapuerint experimētum, protinus dicunt quantum auri sit in eas, quantum argenti vel æris, scrupulari differentia, mirabili ratione, non fallente. Argēti duæ differentia. Batillis ferreis candētibz ramēto imposito, quod candidum permaneat, probatur. Proxima bonitas rufo, nulla nigro. Sed experimento quoque fraus interuenit: seruatis in virorum vrina batillis, inficitur ita ramēnum obiter dum vritur, candorēque menitur. Est aliud experimentum polito, & in habitu hominis, si sudet protinus, nubēque discutiatur.

De speculis & Aegyprio argento.

CAP. IX.

Laminas duci, & specula fieri non nisi ex optimo posse creditum fuerat. Id quoque iam fraude corrumpitur. Sed natura mira est imagines reddendi, quod repercusso aëre, atque in oculos regeſto fieri conuenit. Eadem vi in speculis vsu polita craſſitudine, paulūque propulſa dilatatur in immenſum magnitudinem. Tantum intereſt, repercuſſum illud reſpuat, an excipiat. Quin etiam pocula ita figurantur, expulſis intus crebris ſeu ſpeculis, ut vel vno intuenſe, populus totidem imaginum fiat. Excogitantur & monſtrifica, ut in templo Smyrnæ dicata. Id euenit figura materiae. Plurimūque reſert concava ſint & poculi modo, an parmae Threſidicae, media depreſſa an elata, tranſuerſa an obliqua, ſupina an reſta, qualitate excipientis figurae torquente venientes vmbraſ. Nec enim eſt aliud illa imago, quā digeſta claritas materiae excipientis vmbra. Atque ut omnia de ſpeculis per-

agantur hoc loco, optima apud maiores fuerant Brundisina, stanno & ære mistis. Prælatæ sunt argenteæ. Primus fecit Praxiteles Magni Pompeij ætate. Nuper credi cœptum, certiorē imaginem reddi, auro appposito auersis. Tingit

^a *Vox argē & Aegyptius argentum, vt in vasis Anubem*

^{cum deest} suum spectet, pingitque, non cælat, argentum.

Manusc. co. Transit inde materiam & ad triumphales statuas, mirūque crescit pretium fulgoris excari. Id autem fit hoc modo. Miscentur argento tertia pars æris Cyprij tenuissimi, quod coronarium vocant & sulphuris viui, quantum argenti. Constantur ita in fictili circumlito argilla. Modus coquendi, donec seipsa opercula aperiant. Nigrescit & oui indurati luteo, vt tamē aceto & creta deteratur. Miscuit denario

^b *Aliæ, Mi* Triumuir Antonius ferrum. ^b Miscuit æri falscentur græsa monetæ. Alij è pondere subtrahunt, cūm sit falsa moneta. ^c *ad si* denarios probare, tam iucunda lege plebi, vt ^{pulanre &} Mario Gratidiano vicatim totas statuas dicauerit. Mirūque, in hac artium sola vitia discuntur, & falsi denarij spectantur exemplar, pluribusque veris denariis adulterinus emitur.

^{3. de Asse.}

De immodica pecunia, & quorum maxime oper fuerint, & quando primum populus Romanus stipem sparserit.

CAP. X.

NON erat apud antiquos numerus vltra centum millia: itaque & hodie multiplicantur hæc, vt decies centena millia, aut sepius dicantur. Fœnus hoc fecit, nummūque percussus: & sic quoque æs alienum etiam num appellatur. Postea Diuites cognominati, dum modò notum sit, eum qui primus acceperit hoc cognomen, decoxisse creditoribus suis. Ex eadem

eadem gente esse, nisi qui fer. In agris ritium post S torū Partho quidem opri gar in explet gar in explet multos polle eos opulentia cipatu, Pallat vt hi omittat tianetur, C. A. co ss. ad rj. dorus testam eiuli bello p uorum quatu in millia se in numero Cogerat ex portio erui peio res g equitum uas, totid cum feru (neq; eni thij Bithy nobilem il piat, hoc el minū ex e sum frum lberis ser conceder pare: Cra in vita cup gerit, aut nem! Pop

eadem gente M. Crassus negabat locupletem
 esse, nisi qui redditu annuo legionem tueri pos-
 set. In agris suis sestertium MM. possedit, Qui-
 ritium post Syllā ditissimus. Nec fuit satis, nisi
 totū Parthorū esurisset aurū. atque vt nomen
 quidem optimi occupauerit (iuuat enim infe-
 ctari inexplabilem istam habendi cupidinem)
 multos postea cognouimus seruitute libera-
 tos opulentiores, pariterq; tres Claudij prin-
 cipatu, Pallantē, Callistū, & Narcissum. Atque
 vt hi omittantur, tanquam adhuc rerum po-
 tiantur, C. Asinio Gallo, C. Marcio Censorino
 Coss. ad vj. cal. Feb. C. Cæcilius Claudius Isi-
 dorus testamento suo edixit, quamuis multa
 ciuili bello perdidisset, tamen relinquere ser-
 uorum quatuor millia centum xvj. iuga boum
 tria millia sexcēta, reliqui pecori CC. LVII. M.
 in numerato H. s. Dc. Funerari se iussit H. s. xj.
 Cōgerāt excedētes numerū opes quota tamen
 portio erunt Ptolemæi quē Varro tradit Pō-
 peio res gerente circa Iudæam, octona millia
 equitum sua pecunia tolerauisse: mille conui-
 uas, totidem aureis potoriis, mutantem vasa
 cum ferculis, saginasse. Quota verò ille ipse,
 (neq; enim de regibus loquor) portio fuit Py-
 thij Bithyni, qui platanum auream, vitēque
 nobilem illam Dario regi donauit: Xerxis co-
 pias, hoc est septies cētena lxxxvij. millia ho-
 minū excepit epulo stipendium quinque mē-
 sium frumentūque pollicitus, vt ē quinque
 liberis senectutis suæ in delectu vnus saltem
 concederetur. Hunc quoque ipsum aliquis cō-
 paret Cræso regi. Quæ (malū) amentia est, id
 in vita cupere, quod aut etiam seruis conti-
 gerit, aut ne in regibus quidem inuenerit fi-
 nem? Populus Romanus stipē spargere cœpit,

Sp. Posthumio, Q. Marcio Coss. tanta abundantia pecuniæ erat, vt eam conferret L. Scipioni, ex qua is ludos fecit. Nam quod Agrippæ Menenio sextantes æris in funus contulit, honoris id necessitatique propter paupertatem Agrippæ, non largitionis esse dixerim.

De luxuria & frugalitate in vasis, & lectis argenteis, & quando lances immodice factæ. CAP. XL.

Vasa ex argento mira inconstantia humani ingenij variat, nullum genus officinæ diu probando, nunc Furniana, nunc Clodiana, nunc Grariana (etenim tabernas mensis adoptauimus) nunc anaglypta, in asperitatemque excisa, circa linearum picturas quarimus. Iam verò & mensas repositorius imponimus, & ad sustinenda obsonia interadimus latera & interest quamplurimum lima perdiderit. Vasa coquinaria ex argento Caluus Orator fieri queritur? at nos carrucas ex argento calare inuenimus. Nostræque ætate Poppæa coniunx Neronis principis delicatioribus iumentis suis soleas ex auro quoque induere solebat. Libras xxxij. argenti Africanus sequens hæredi reliquit. Idemque cum de Pœnis triumpharet, quater millies cccclxx. m. pondo transfudit. Hoc argenti rota Carthago habuit, illa terrarum æmula, quod nunc in mensarum est apparatus. Postea victa Numantia & deleta, idem Africanus in triumpho militibus xvij. millia pondo dedit. O viros illo imperatore dignos, quibus hoc satis fuit. Frater eius Allobrogicus primus omnium mille pondo habuit. At Liuius Drusus in tribunatu plebis xj. millia. Nā propter quinque pondo notatum à

Cen-

Censoribus t
iam videtur.
ti & colorum
cibus ad ill
accepisse ne
premiu vice
Paulus socer
ge donasset. I
nom duxit,
gnius viuere,
gento apud o
ciles Pompei
tis Romani fi
sum, quod si
exercitum fer
mus. Lectos ve
rin argento,
tum addidisse
lio eques Ro
ea specie fac
cit. Nec mu
sunt. Que o
Paulo enim
tenis libris
numero Ro
cas proserip
cū Annales,
iis imputau
dij principat
Roridus, di
genariā lan
prius ex ad
quinquagint
eas conferui
tibus? Cornel
riā duo tantu

Censoribus triumphalem senem, fabulosum
iam videtur. Item^a Catum Aelium, cum lega^a Q. Aelium
ti Aetolorum in Consulatu prandentem in si-
Tiberonē. *Val. Max.*
cilibus adissent, missa ab his vasa argentea nō
accepisse neque aliud habuisse argenti ad su-
preum vitæ diem, quàm duo pocula, quæ L.
Paulus focer ei ob virtutem deuicto Perseore
ge donasset. Inuenimus legatos Carthaginen-
sium dixisse, nullos hominum inter se beni-
gnius viuere, quàm Romanos. Eodē enim ar-
gento apud omnes cœnitauisse ipsos. At Her-
cules Pompeium Paulinum Arclatenfis equi-
tis Romani filium, paterna quoque gente pul-
sum, quodd xij. pondo argenti habuisset apud
exercitum feroci simis gentibus oppositū sci-
mus. Lectos verò mulierū iam pridē totos ope-
riri argento, & triclinia quædā, quibus argen-
tum addidisse primus traditur Caruilius Pol-
lio eques Romanus, nō vt operiret, aut Delia-
ca specie faceret, sed Ponica. Idē & aureos fe-
cit. Nec multò post argentei Deliacos imitati
sunt. Quæ omnia expiauit bellū ciuile Syllanū.
Paulo enim antē hæc facta sunt, lācēsq; ē cen-
tenis libris argēti, quas tunc super quingentas
numero Romæ fuisse constat, multosque ob
eas proscriptos dolo cōcupiscentium. Erubesc-
cāt Annales, qui bellum ciuile illud talib. vi-
tiis imputauere. Nostra ætas fortior fuit: Clau-
dij principatu seruus eius Drusillanus nomine
Rotundus, dispēsator Hispaniæ citerioris quin-
genariā lancem habuit, cui fabricandæ officina
prius exadificata fuerat, & comites eius octo
quinquaginta librarum: quæso vt quàm multi
eas conserui eius inferrent, aut quibus cœnan-
tibus? Cornelius Nepos tradit ante Syllæ victo-
riā duo tantū triclinia Romæ fuisse argētea.

Repositoriis argentum addi sua memoria cœptum Fenestella dicit, qui obiit nouissimo Tiberii Cæsaris principatu. Sed & ^a testudineatū in vsum venisse. Ante se autem paulò lingnea rotunda solida: nec multò maiora, quàm mēsas fuisse. Se quidem puero, quadrata & compacta, aut aere operata, aut citro cœpisse. Mox additum argentum in angulis, lineasque per commissuras. Tympana verò se iuvene appellata stateras, & lāces, quas antiqui magidas appellauerant. Nec copia tantum argenti fuerit vitæ, sed validius penè manupretium, idque iā pridem, vt ignoscamus nobis. Delphinos quinis millib. sestertiis in libras emptos C. Gracchus habuit, L. verò Crassus orator duos scyphos Menroris artificis manu cælatos sestertiis c. Confessus tamen est, nunquàm se his vti propter verecundiam ausum. Constat eūdem vj. millibus sestertiis in singulas libras vasa empta habuisse. Asia primū deuicta luxuriā misit in Italiā. Siquidem L. Scipio trāstulit in triumpho argenti cælati pondo millia quadraginta l. Et vasorum aureorum pondo cērum millia. anno conditæ vrbs quingentesimo sexagesimo quinto. Eadem Asia bdomata multò etiam grauius afflixit mores, inutiliorq; victoria illa hæreditas Attalo rege mortuo fuit. Tū enim hæc emendi Romæ in auctionibus regis Bud. lib. 5. verecundia exempta est, vrbs anno dcxxvj. mediis lvi. annis erudita ciuitate amare etiam, non solum admirari, opulentia externam: immenso & Achaica victoriæ momento ad impellendos mores, quæ & ipsa hoc interuallo, anno vrbs deviiij. parta, signa & tabulas pictas inunxit, ne quid deesset. Pariterque luxuria nata est, & Carthago sublata, ita congruentibus factis,

^b Alias, do
nata: quam
lectionem
agnoscit
Bud. lib. 5.
de Asse.

LIBER
tis, vt libere
& dignati
post victori
Liberi patris
Arpinas, & m
De statuis
&

A Rgenti
Arem Div
rum transle
triumpho M
tam Pharmac
argenteam st
ris & currua
succedit ex re
narum plebis
quas induere
mus & ipsi
dine ob in
affectarent
anulos hab
gere, cum
cæletur arg
crepientes
virilitatis
uentur, &
dēque ma
deret hæc
licum bali
cum visis l
bellicosos
salinum ex
hinc dona
mores, Fab
lando incla

tis, ut libèret amplecti vitia, & aliceret peccare aliceret. Pe
& dignatione hinc alicui veterum. C. Marius tière & di-
post victoriam Cimbricam cantharis potasse gnationē
Liberi patris exemplo traditur, ille Arator hinc aliqui
Arpinas, & manipularis Imperator. veterum,

De statu is argenteis, & calatura argenti, Lyps.
& ceteris quibusdam.

CAP. XII.

Argenti vsum in statuas primùm ad hono-
rem Divi Augusti in adulationem tempo-
rum transisse, falsò existimatur. Iam enim
triumpho Magni Pompeij reperimus transla-
tam Pharnacis, qui primus regnavit in Ponto,
argenteam statuam: item Mithridatis Eupato-
ris & currus aureos argenteosque. Argentum
succedit ex re aliquando & auro, luxu fœmi-
narum plebis compedes sibi ex eo faciētium,
quas induere aureas mos tristior vetat. Vidi-
mus & ipsi Arellium Fuscū motū equestri or-
dine ob insignem calumniam, cum celebritate
affectarentur adulescentium scolæ, ex argento
anulos habentem. Et quid hæc attinet colli-
gere, cum capuli militum ebore etiā fastidio,
cælētur argēto, vaginæ batillis, bathi laminis
crepitent? Iam verò pædagogia ad transitum
virilitatis custodiantur argento, fœminæ la-
uentur, & nisi argentea solia fastidiant, ea-
démque materia & cibus & probris seruiat. Vi-
deret hæc Fabricius, & stratas argento mu-
lierum balineas, ita ut vestigio locus non sit,
cum viris lavantium: Fabricius inquam, qui
bellicosos Imperatores plus quàm pateram &
salinum ex argento habere vetabat. Videret
hinc dona fortium fieri, aut in hæc frāgi. Heu
mores, Fabricij nos pudet. Mirum, in auro cæ-
lando inclaruisse neminem, argento multos.

Maximè tamen laudatus est Mentor, de quo
 suprâ diximus. Quatuor paria denique ab eo
 omnino facta sunt: ac iam nullum extare dicitur.
 Ephesiæ Dianæ templum iacet, Capitoliū
 incendiis. Varro ^a & æreum signum eius habuisse scripsit. Proximi ab eo in admiratione
 Acragas, & Boëthus, & Mysuere. Extant hodie
 omnium opera in insula Rhodiorum. Boëthi apud
 Lyndiam Mineruam, Acragantis in templo Liberi
 patris in ipsa Rhodo, Bacchæ Centaurique calati in
 scyphis. Myos in eadē æde & Silenus, & Cupidines.
 Acragantis & venatio in scyphis magnā famā habuit.
 Post hos celebratus est Calamis & Antipater, quique
 Satoryrum in phiala grauātū somno collocauisse
 verius, quā calasse dictus est, Statonicus. Mox
 Cycicenus Tauriscus. Item Ariston & Eunicus
 Mitylenæi laudantur, & b Hecæus : & circa
 Magni Pompeij ætatē Praxiteles, Posidonius
 Ephesius, Lædus Stratiates, qui prælia armatoſque
 calauit: Zopyrus, qui Arcopagitas & iudicium
 Orestis in duobus scyphis ^{ch} s. xii. estimatis.
 Fuit dein Pytheas, cuius binæ vnciæ viginti
 vanierunt. Vlixes & Diomedes erant in phialæ
 emblemate, Palladiū surripientes. Fecit idem
 & cocos magiriscia appellatos, parulis potioris,
 sed è quibus ne exempla quidem liceret exprimere:
 tam opportuna iniuriæ subtilitas erat. Habuit
 & Teucer crustarius famam. Subitoque ars hæc
 ita exoleuit, vt sola iam vetustate censeatur,
 vsque adeo attritis calaturis, ne figura discerni
 possit, autoritas constet. Argentū medicatis
 aquis inficitur, atque etiam afflatu falso,
 sicut in mediterraneis Hispaniæ. In argenti
 & auri metallis nascuntur etiam pigmenta,
 sil & caruleū. Sil propriè li-

mus

mus est. Opatur Perit
 morosum
 genus est pre
 ex insula Scy
 tantur ad p
 lus H-s bini
 lucidum voca
 Attico ad lum
 marmoroso,
 mariu dini ca
 lapidem in m
 appellantis
 exultumque a
 solum in pu

De file, & car
 non omni a

Stle ping
 Mycon
 ad lumina
 Lydio. Ly
 bobmutui
 ra tria fuer
 ximè prob
 leicūmque
 didiorem n
 ve. Presertu
 si his Pute
 confici cer
 sua coquit
 liqua conf
 caruleo sic
 tur id lauan
 candidius. E

mus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur Pretium in libras xxxij. Proximum marmorosum sub dimidio Attici pretio. Tertium genus est pressum, quod alij Scyricum vocant ex insula Scyro. Iam quidē & ex Achaia, quo videntur ad picturæ umbras. Pretiū in libras huius H-s bini.^a Dipondiis verò detractis, quod a Al. leg. lucidum vocant, ē Gallia veniens. Hoc autē & Dipondia Attico ad lumina vtuntur: ad abacos, non nisi riis sub. m. marmoroso, quoniā marmor in eo resistit a- mus, vt cap. maritudini calcis. Effoditur & ad xx. ab vrbe 2. li. 34. lapidem in montibus. Postea vritur, pressum appellantibus qui adulterant. Sed esse falsum exustumque amaritudine apparet, quoniā resolutum in puluerem est.

De sile, & caruleo, & Nestoriano, & celo, & quod non omni anno aequaliter species vendantur.

CAP. XIII.

Sile pingere instituere primi Polygaotus & Mycon, Attico duntaxat. Hoc secuta etas ad lumina vsa est: ad umbras autem Scyrico & Lydio. Lydium Sardibus emebatur, quod nunc bobmutuit Ceruleum harena est. Huius generis omittuntur tria fuisse antiquitus: Aegyptium, quod maxime probatur: Scythicum, hoc diluitur facilius: Atticum. Et cumque teritur, in iiij. colores mutatur, candidiorem, nigrioremve, crassiorem tenuioremve. Prefertur huic etiamnum Cyprium. Accessit his Puteolanum & Hispaniense, harena ibi confici coepta. Tingitur autem omne, & in sua coquitur herba, bibisque succum. Reliqua confectura eadem qua chrysocolle. Ex caruleo fit quod vocatur lomentum: perficitur id lauando terendove, & hoc est caruleo candidius. Pretia eius, xxij. in libras, carulei

subtilissi-
mum M.

xv i j. vsus in creta, calcis impatiens. Nuper accessit & Nestorianum ab autore appellatū. Fit ex Ægyptij leuissima parte: pretium eius xl. in libras. Idem & Puteolani vsus, præterquam ad fenestras: vocant cælon. Non pridem apportari & Indicum est cœptum, cuius pretium xv i j. in libras. Ratio in pictura ad incisuras, hoc est, umbras diuidendas ab lumine. Est & a vtilissimum genus lomenti, quidam tritum vocant, quinis assibus æstimatum. Carulei synceri experimentum in carbone vt flagret: fraus viola arida decocta in aqua, succoque per linteum expresso in cretam Eretriā. Vis eius in medicina, vt purget hulcera. Itaque & emplastris adiiciunt: irem causticis. Teritur difficillimè sil. In medēdo leuiter mordet, astringitq; & explet hulcera. Vritur in fictilibus, vt proffit. Pretia rerum, quæ vsquam posuimus, non ignoramus alia in aliis locis esse, & omnibus penè annis mutari, prout navigationes cōstiterint, aut vt quisque mercatus sit, aut aliquis præualens manceps annonam flagellet, nō obliui Demetrium à rora Seplassia Neronis principatu accusatum apud Cōsules: poni tamen necessarium fuit, quæ plerunque erāt Romę, vt exprimeretur autoritas rerum.

C. PLI-

PLINII

C. P.

CVND

HISTOR

PR

Avia m

P R

mus. Hinc ex
rarium, &
quandiu po
to vsus esse
a qualem v
rege Num
instituto.
tur, ignique
quem vocan
quondam in
agro, extrem
etiam in Ge
Gentra ar

F It & ex
in Cypro
vilas præci
tore, maxi

C. PLINII SE-
CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXXIIII.

PROOEMIUM.

Aeris metalla.

CAPVT I.

PROXIME dicantur æris metalla, cui & vsu proximū est pretium imò verò ante argentum, ac penè etiam ante aurum. Coriothio. Stipis quoque autoritas, vt diximus. Hinc æra militum, Tribuni ærarij, & ærarium, & obæratī ab ære dicti. Docuimus, quandiu populus Romanus ære tantum signato vsus esse, & alia, quæ verustas tradidit, cum æqualem vrbi autoritatem eius declararet, à rege Numa collegio tertio ærariorum fabricam instituto. Vena quo dictum est modo effoditur, ignique perficitur. Fit & è lapide croso, quem vocant cadmiam: Celebrata in Asia, & Achaia, quondam in Campania, nunc in Bergomatium M. agro, extrema parte Italiæ. Feruntque nuper etiam in Germania prouincia repertum.

Genera æris, quæ Corinthia, quæ Deliaea, quæ

Æginetica. CAP. II.

Fit & ex alio lapide, quem chalcitem vocat in Cypro, vbi prima fuit æris inuentio: maxime præcipua, reperto in aliis terris præstantiore, maxime orichalco, quod præcipuam

bonitatem admirationemque diu obrinuit. Nec reperitur longo iam tempore, effœta tellure. Proximum bonitate fuit Sallustianum in Centronum Alpino tractu, non longi & ipsum æui. Successitque ei Liuium in Gallia. Virumque à metallorū dominis appellatum, illud ab amico Diui Augusti, hoc à cōiuge, velocis defectus. Liuium quoque certè admodū exiguum inuenitur. Summa gloria nūc in Marianum conuersa, quod & Gordubense dicitur. Hoc à Liuiano cadmiam maximè forbet, & orichalci bonitatem imitatur in festeriis dupondiarissique, Cyprio suo assibus contentis. Et hætenus nobilitas in ære naturalis se habet. Reliqua genera artificio constant, quæ suis locis reddentur, summa claritate ante omnia indicata. Quondam æs confusum auro argētōque miscebatur, & tamen ars pretiosior erat: nunc incertum est, peior hæc sit, an materia. Mirumque, cum ad infinitum operū pretia creuerint, autoritas artis extincta est. Quæstus causa enim, b vt omnia, uerit, M. exerceri cœpta est, quæ gloriæ solebat. I- b ante om- deo etiam Deorum adscripta operi, cum nia, M. procures gentium claritatem & hac via quærent: adeoque exoleuit fundendi æris pretiosi ratio, vt iamdiu ne fortuna quidem in ære ius artis habeat. Ex illa autem antiqua gloria Corinthium maximè laudatur: hoc casus miscuit, Corintho, cum caperetur, incensa: miræque circa id multorum affectatio fuit: quippe cum tradatur non alia de causa Verrē, quem Cicero damnauerat, proscriptum cum eo ab Antonio, quā quodd Corinthiis se ei cessurū negauisset. At mihi maior pars eorum simulare eam scientiā videtur, ad segregandos se

à cæ-

à cæteris magis subtilibus: & capta est. Istra urbis dicitur res nobiles esse: signa hodie Ceteri ad coarguendum ætates, supra dicta colligere faciunt Corinthia, & esculenta transpylleos, nulli tria genera carum proxima accedunt: utrumque, in quo ære hæc est, quamquam hunc tunc temperat illud suo cōginem vergant. Procul ægineticum nure principia Deliacorum brante toto oronorum pedibilibas æris. Pericia, effigiemque proxima ipsa, nec æstigmatu nobilitas: hanc boariorum est Romanis: Deliacis: Iouis conantis.

à cæteris magis, quàm intelligere aliquid ibi
 subtilius: & hoc paucis docebo. Corinthus
 capta est Olympiadis clvj. anno tertio, no-
 stræ vrbs dcviij. cum antè seculo fides
 res nobiles esse desissent, quorum isti omnia
 signa hodie Corinthia appellant. Quapropter
 ad coarguendos eos, ponemus artificum
 ætates. Nam vrbs nostræ annos ex
 supra dicta comparatione. Olympiadum,
 colligere facile erit. Sunt ergo vasa tantum
 Corinthia, quæ isti elegantiores modò in
 esculentia transferunt, modò in lucernas aut a trullas
 ærulleos, nullo munditiarum respectu. Eius Ver.
 tria genera: candidum, argento nitore quàm
 proximè accedens, in quo illa mistura præ-
 ualuit: alterum, in quo auri fulua natura ter-
 rium, in quo æqualis omnium temperies fuit.
 Præter hæc est, cuius ratio non potest reddi, breddiquæ
 quanquam hominis manu facta dederit. For- q. hom. ma-
 tuna temperamentum simulachro suisque, nus se ad
 illud suo colore pretiosum ad iocineris ima- formæ si-
 ginem vergens, quod ideo hepatizon appel- mulachrū
 lant. procul à Corinthio: longè tamen ante apter, sig-
 Agineticum atque Deliacum, quæ diu obti- nisque
 nuere principatum. Antiquissima æris glo-
 ria Deliaci fuit, mercatus in Delo concele-
 brante toto orbe, & ideo cura officinis tricl-
 niorum pedibus fulcrisque. Ibi prima nobi-
 litas æris. Peruenit deinde ad Deliam simula-
 cra, effigiemque hominum, & aliorum anima-
 lium Proxima laus Agineticæ fuit. Insula &
 ipsa, nec æs gignens, sed officinarum tempera-
 tura nobilitata. Bos æreus inde captus in foro
 boario est Romæ. Hic est exemplar Agineticæ
 æris: Deliaci autem Iupiter in Capitolio in
 Iouis tonantis æde: illòque ære Myron vsus

est hoc Polycletus, æquales atque condiscipuli. Emulatio autem & in materia fuit.

De candelabris, & templorum ornamentis.

CAP. III.

Priuatim Ægina candelabrorum superficiem duntaxat elaborauit, sicut Tarentum scapos. In his ergo iuncta commendatio officinarum est. Nec pudet Tribunorum militarium salariis emere, cum ipsum nomen à candelarum lumine impositum appareat. Accessio candelabri talis fuit: Theonis iussu præconis Clesippus fullo, gibbere Præterea & alio fœdus aspectu, emente id Gegania sefertis l. eadēq. ostentante conuiuiō emptum ludibrij causa nudatus, atque impotentia libidinis receptus in torum, mox in testamentum, prædiues numinum vice illud candelabrum coluit, & hanc Corinthiis fabulam adiecit: vindicatis tamen moribus nobili sepulcro, per quod æterna supra terras Geganiæ dedecoris memoria duraret. Sed cum esse nulla Corinthia candelabra constet, nomen id præcipuè in his celebratur, quoniam Mummiij victoria Corinthum quidem diruit, sed compluribus Achaïæ oppidis simul ara dispersit. Prisci limina etiam ac valuas ex ære in templis facit auere. Inuenio & à Cn. Octauio, qui de Persæ rege naualem triumphum egit factam porticum duplicem ad circum. Flaminium, quæ Corinthia sit appellata à capitulis æreis columnarum. Vestæ quoque ædem ipsam. Syracusana superficie regi placuisse. Syracusana sunt in Pantheo capita columnarum à M. Agrippa posita. Quinetiam priuata opulentia eo modo usurpata est Camillo inter crimina obiecit Sp. Carui-
lius

lius Quæstor
mo. Nam tr
podia Cr
uexisse triu
cccc l x v
L. Crassum
etiam truci
taueret & co
phicas, quon
phici dieban
files in delabi
rentum luce
linis Palatin
barum expu
uerat eidem
vulgo ad effi
Quædam prime
origine f

Roma
primu
regnum
rat. Tra
atque ima
gebant eas
placuisse at
num fuit in
habet vetu
bant expri
uitatem m
num victo
nium qui v
rum, verò
bris ipsoru
cas vocat.

lius Quæstor, quod ærata ostia haberet in domo. Nam triclinia grata abachósque & monopodia Cn. Manlium Asia deuicta primum inuexisse triumpho suo, quem duxit vrbis anno cccclxvij. L. Piso autor est. Antias quidem L. Crassum heredem L. Crassi Oratoris, multa etiam triclinia ærata vendidisse. Ex ære faci-
taure & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maximè Apollinis Delphici dicabantur. Placuerè & lychnuchi penfiles in delubris, aut arborum modo mala ferentium lucentes: qualis est in templo Apollinis Palatini, quod Alexander Magnus Thebarum expugnatione captum in Cymæ dicauerat eidem Deo. Transiit deinde ars vbiq; vulgo ad effigies Deorum.

Quando primum simulachrum Romæ factum, & de origine statuarum, & honore statuarum & generibus, & figuris.

CAP. IIII.

Romæ simulachrum ex ære factum Cereri primum reperio ex peculio Sp. Cassij, què regnum affectantem pater ipsius interemerat. Transiit & ab Dijs ad hominum statuas atque imagines multis modis. Antiqui pingebant eas bitumine, quò magis mirum est placuisse auro integere. Hoc nescio an Romanum fuit inuentum: cerrè etiam Romæ non habet vetustatem. Effigies hominum non solebant exprimi nisi aliqua illustri causa perpetuitatem merèrium, primò sacrorum certaminum victoria, maximèq; Olympiæ: vbi omnium qui vicissent, statuas dicari mos erat. Eorum, verò qui ter ibi superauissent, ex membris ipsorum similitudine expressa quas cronias vocat. Athenienses nescio an primi omniū

Harmodio & Aristogitoni tyrannicidis publice posuerint statuas. Hoc actum est eodem anno, quo & reges Romæ pulsi. Excepta deinde res est à toto orbe terrarum humanissima ambitione. Et iam omnium municipiorum foris statuæ ornamentum esse cœpere, prorogarique memoria hominum, & honores legendi auro basibus inscribi, ne in sepulcris tantum legerentur. Mox forum & in domibus privatis factum atque in atriis. Honos clientum instituit sic colore patronos.

De statu togati, & quibusdā aliis, & quibus primum in columna, & quando primum publice, & qua primum statuæ Romæ.

CAP. V.

TOgata effigies antiquitus ita dicabantur. Placere & nudæ tenentes hastam, ab epheborum è gymnasiis exemplaribus, quas Achilleas vocant. Græca res est, nihil velare: at contrà Romana ac militaris, thoracis addere. Cæsar quidem Dictator loricatam sibi dicari in foro suo passus est. Nam Iupercorum habitu factæ, tam nouitiæ sunt, quàm quæ nuper prodire penulis indutæ. Mancinus eodem habitu sibi statuit, quo deditus est. Notatum ab autoribus, & L. Aetium Poëtam in Camenarum ade maxima forma statuam sibi posuisse, cum brevis admodum fuisset. Equestris vtrique statuæ Romanam celebrationem habent, orto sine dubio à Græcis exemplo. ed illi celestas tantum dicabant in sacris victores. Postea verò & qui bigis vel quadrigis vicissent. Vnde & nostris currus in his qui triumphauissent. Seruum hoc & in his non nisi à Diuo Augusto seiuiges, sicut & elephan-

vi. Non ven
qui Prætur
cum. Antiqu
qui de iura
re teras præ
que in Con
Antibus sit
Vnello, qui
de Penis, qu
Minuro præ
geminam vne
mo honore ta
erant præclara
Namque & A
riam, cuius
P. Clodij fune
comitio, legi
interpretis, p
romas mact
durat hodie
solus arcui
stra esse no
Sex. Pacu
dux, quas
Aetij Nau
si regum an
De statu sin
prima Rom
statua priu
Romæ mul
posita.
Ex his R
milli in
fuit Q. Mar
Sannites bi
populum it

vi. Non verus & bigarum celebratio in his
 qui Præturæ functi curru veſti eſſent per Cir-
 cum. Antiquior columnarum, ſicut C. Menio,
 qui deſicerat præſcos Latinos quibus ex fœde-
 re tertias prædæ Rom. pop. præſtabat, eodém-
 que in Conſulatu in ſuggeſtu roſtra deuictis
 Antiatribus fixerat anno vrbis ccccxvj. Itē C.
 Duellio, qui primus naualem triumphum egit
 de Pœnis, quæ eſt etiam nunc in foro. Item P.
 Minutio præfecto annonæ extra portam Tri-
 geminam viciaria ſtipē collata nescio an pri-
 mo honore tali à populo, antea enim à ſenatu
 erat: præclara res, niſi ſriuolis cœpiſſet initiis:
 Namque & Aëtij Nauij ſtatua fuit ante Cu-
 riam, cuius baſis conflagrauit Curia incenſa
 P. Clodij ſunere. Fuit & Hermodori Epheſij in
 comitio, legum, quas Decemuiri ſcribebant,
 interpretis, publicè dicata. Alia cauſa & alia au-
 toritas maior in Horatij Coclitis ſtatua, quæ
 durat hodiè que, cùm hoſtes à ponte ſublicio
 ſolus arcuiſſet. Equidem & Sibyllæ iuxta ro-
 ſtra eſſe non miror, tres ſint licet: vna, quam
 Sex. Pacuuius Taurus Edilis plebis reſtituit:
 duæ, quas M. Meſſala. Primas putarem has, &
 Aëtij Nauij, poſitas etate Tarquinij Priſci, ni-
 ſi regum antecedentium eſſent in Capitolio.
*De ſtatuis ſine tunicis, & quibuſdam alijs, & qua
 prima Romæ ſtatua equeſtris, & quando omnes
 ſtatue priuarum & publicæ ſublata, & quibus
 Romæ mulieribus, quæ prima ab exteris publicè
 poſita.*

CAP. VI.

EX his Romuli eſt ſine tunica, ſicut & Ca-
 milli in Roſtris, & ante ædem Caſtorum
 fuit Q. Marcij Tremuli equeſtris togata, qui
 Samnites bis deſicerat, captâque Anagnina,
 populum ſtipēdio liberauerat. Inter antiquiſ-

^a Quidā leg. simas sunt & ^a Tullij Calij, L. Roscij Sp. Nau-
 Tullij, C. Fulcinij in Rostris à Fidenatibus in le-
^b Clalij, gatione interfectorum. Hoc à Romano popu-
 Alij Titi lo tribui solebat iniuria cēsis, sicut & P. Iunio
 Clalij. & T. Coruncano, qui ad Teuca Illyrorum re-
 gina interfecti ferant. Non omittendum vide-
 tur, quod Annales annotauere, tripedaneas
 his statuas in foro statutas. Hæc videlicet
 mensura honorata tunc erat. Non præteribo
^c C. Popi- C. Octauium ob vnum verbum: hic regem
 lium legē- Antiochum, daturum se responsum dicentem,
 dum vide- virga, quam tenebat fortè, circumscriptis, &
 tur ex Va- prius quàm egrederetur circulo illo, respon-
 ler. Max. sum dare coëgit. In qua legatione interfecto,
 ceterisque Senatus statuam poni iussit quàm ^d oculatissi-
 Historien. mo loco in Rostris. Inuenitur statua de-
^d honorati- creta & Taraciz Caiz siue Suffetiz virgini
 tissimo lo- Vestali, vt poneretur vbi vellet: quod adie-
 co qui est- ctum non minus honoris habet, quàm fœmi-
 in æ. nae esse decretam. Meritum eius in ipsis po-
 nam Annalium verbis: Quod campum Tibe-
 rinum gratificata esset ea populo. Inuenio &
 Pythagoræ & Alcibiadi in cornibus Comitij
 positas, cum bello Samniti Apollo Pythius
 fortissimo Græcorum gentis iussisset, & alte-
 ri sapientissimo, simulacra celebri loco dicati,
 donec Sylla Dictator ibi Curiam faceret.
 Mirumque est, illos patres Socrati cunctis ab
 eodem Deo sapientia prælato Pythagoram
 prætulisse, aut tot aliis virtute Alcibiadem
 aut quenquam utroque Themistocli. Colum-
 narum ratio erat, attolli supra cæteros mor-
 tales: quod & arcus significant nouitio in-
 uento. Primus tamen honos cœpit à Græcis.
 Nullisque arbitror plures statuas dicatas,
 quàm Phalereo Demetrio Athenis. Siquidem
 cccx.

cccxl. statu-
 dum anno hu-
 te. Statues
 C. Mario Gra-
 demque subue-
 sine dubio Ro-
 tempore. Equi-
 verus est, cum
 municato. Clæ-
 ceu parum esse
 erecti nec Bru-
 pter quos Clæ-
 nerentur. Ha-
 publice dicata
 ac Sibyllæ Tar-
 fuisse versimili-
 ret ab his pos-
 redditus à Por-
 Annus Fœci-
 tra Iouis Sta-
 domus, Val-
 liz: eamque
 nauisse, ca-
 rebantur,
 Piso prodici-
 à Censoribus
 lio, statuas e-
 tum gesserunt
 populi aut S-
 Eum verò q-
 set sibi Sp. C-
 riam consti-
 ea quoniam
 Extant Caro-
 Hieribus Ro-
 Nec tamen

CCCLX. statuere, quas mox lacerauerunt nō-
dum anno hunc numerum dierum exceden-
te. Statuerunt Romæ etiam in omnibus vicis
C. Mario Gratidiano tribus, vt diximus, eas-
dēque subuertere Syllæ introitu. Pedestres
sine dubio Romæ fuisse in autoritate longo
tempore. Equestrium tamen origo perquam
vetus est, cum fœminis etiam honore com-
municato. Clæliæ enim statua est equestris,
ceu parum esse toga eam cingi: cum nec Lu-
cretiæ nec Bruto, qui expulerant reges, pro-
pter quos Clælia inter obsides fuerat, decer-
nerentur. Hanc primam & Horatij Coclitis
publicè dicatam crediderim: antè enim sibi
ac Sibyllæ Tarquinium, & reges sibi ipsos po-
suisse verisimile est: nisi Clæliæ Piso trade-
ret ab his positam; qui vnâ obsides fuerant,
redditis à Porsena in honorem eius. E diuerso
Annius Fœcialis, equestrem, quæ fuerit con-
tra Iouis Statoris ædem in vestibulo. Superbi
domus, Valeriæ fuisse Publicolæ Consulis fi-
liæ: eamque Solam refugisse, Tiberimque tra-
nauisse, cæteris obsidibus, quæ Porsenæ mit-
tebantur, interemptis Tarquinij insidiis L.
Piso prodidit, M. Æmilio, C. Popilio ij. c. oss.
à Censoribus P. Cornelio Scipione, M. Popi-
lio, statuas circa forum eorum qui magistrat-
um gesserunt, sublatas omnes, præter eas quæ
populi aut Senatus sententia statutz essent.
Eam verò, quam apud ædem Telluris statuisset
sibi Sp. Cassius qui regnum affectauerat, et-
iam conflatam à Censoribus. Nimirum in
ea quoque re ambitioni prouidebant illi viri.
Extant Catonis in Censura vociferationes, mu-
lieribus Romanis in prouinciis statuas poni.
Nec tamen potuit inhibere, quò minus Ro-

ma quoque ponerentur, sicuti Cornelia Gracchorum matri, quæ fuit Africani prioris filia. Sedens huic posita, solisq; sine amento insignis, in Metelli publica porticu: quæ statua nunc est in Octauia operibus. Publicè autem ab exteris posita est Romæ C. Aelio Tribuno plebis, lege perlata in Stennium Stacilium Lucanum, qui Thurinos bis infestauerat: ob id Aelium Thurini statua & corona aurea donauerunt. Idem postea Fabricium donauere statua, liberati obsidione. Passimque clientes in clientelas ita recepti: & adeo discrimen omne sublatum, vt Annibal etiam statua tribus locis visantur in vrbe, cuius intra muros solus hostium emissit hastam.

De antiquis statuariis, & pretiis signorum immodicis, & colosis in vrbe celeberrimis.

CAP. VII.

Fuisse autem statuariam artem familiarem Italix quoque & vetustam, indicant, Hercules ab Euandro sacratus, vt ferunt, in foro boario, qui triumphalis vocatur, atque per triumphos vestitur habitu triumphali: prætereà Ianus geminus à Numa rege dicatus, qui pacis bellisque argumento colitur, digitis ita figuratis, vt trecentorum sexagintaquinque dierum nota, per significationem anni temporis & æui se Deum indicaret. Signa quoque Thuscanica per terras dispersa, quæ in Herruria fastitata non est dubium. Deorum tantum putarem ea fuisse, ni Mitrodorus Scepsius, cui cognomen à Romani nominis odio inditum est, propter duo milia statuarum Volsinios expugnatos obiiceret. Mirumque

mibi

mibi videtur, tus in Italia si- rum simulacra deusdam Alii exprimendi q- quam plastice- nientius erit: fuit. Sed hæc a- rum voluminur- velic: omnia er- Adilitate tria- tum fueretemp- uita Achia re- relicturus fil æ- culatione pon- xere. Rhodi e- esse, Mutianus- ciora Athenis- credantur. Q- sit? aut qui v- gnia tamen- tata, volupe- lebratos ne- inexplicabil- sexcenta x. mnia artis, s- singula. Nu- cum thesauru- nim ex manip- deponere aur- manam fideci- cia. Ia argu- plum asserat- multitudinis- Capitolio, p- graue à Vici-

mihi videtur, cum statuarum origo tam vetus in Italia sit, lignea potius aut fictilia Deorum simulachra in delubris dicata, usque ad deuictam Asiam, vnde luxuria. Similitudines exprimendi quæ prima fuerit origo, in ea quam plasticen Græci vocant, dici conuenientius erit: etenim prior, quam statuaria, fuit. Sed hæc ad infinitum effloruit multorum voluminum opere, si quis plura persequi velit: omnia enim quis possit? In M. Scauri Aedilitate tria millia signorum in scena tantum fuisse temporario theatro. Mummius deuicta Achia repleuit urbem: ipse excessit non relicturus filæ dotem. Cur enim non cum excusatione ponatur? Multa & Luculli inuexere. Rhodii etiamnum tria millia signorum esse, Mutianus ter Consul prodidit, nec pauciora Athenis, Olympiæ, Delphis superesse creduntur. Quis ista mortalium persequi possit? aut qui usus noscendi intelligatur? Insignia tamen maximè, & aliqua de causa notata, voluptarium sit attigisse, artificesque celebratos nominauisse, singulorum quoque inexplicabili multitudine, cum Lyfippus ad sexcenta x. opera fecisse prodatur, tantæ omnium artis, ut claritatem possent dare, vel singula. Numerum apparuisse defuncto eo, cum thesaurum effregisset hæres: solitum enim ex manipretio cuiusque signi denarios deponere aureos singulos. Euecta supra humanam fidem ars est successu, mox & audacia. In argumentum successus vnum exemplum afferam, nec Deorum hominumve similitudinis expressæ. Etas nostra vidit in Capitolio, prius quam id nouissimè conflagrauit à Vellianis incensum, in cella Iuno-

nis, canem ex ære, vulnus suum lambentem cuius eximium miraculum & indisereta veri similitudo, non eo solùm intelligitur, quòd ibi dicata fuerat, verum & noua satisfactione: nam summa nulla par videbatur: capite tutelarios cauere pro ea, instituti publici fuit. Audacia innumera sunt exempla. Moles quippe excogitatas videmus statuarum, quas colossos vocant, turribus pares. Talis est in Capitolio Apollo, translatus à M. Lucullo ex Apollonia Ponti vrbe xxx. cubitorum, ^a cl. talentis factus, talis in campo Martio Iupiter à Claudio Cæsare dicatus, qui vocatur Pompeianus à vicinitate theatri: ^b talis & Tarenti. ^c Talis factus à Lysippo xl. cubitorum. Mirum in eo, quòd manu, vt ferunt, mobilis (ea ratio libramenti est) nullis conuellatur procellis. Id quidem prouidisse & artifex dicitur, modico interuallo, vnde maximè statum opus erat frangi, opposita columna. Itaque propter magnitudinem difficultatèmq; molienti, non attingit eum Fabius Verrucosus, cùm Herculem qui est in Capitolio, inde transferret. Ante omnes autem in admiratione fuit Solis colossus Rhodi, quem fecerat Chares Lyndius, Lysippi suprà dicti discipulus. Septuaginta cubitorum altitudinis fuit. Hoc simulachrum post quinquagesimum sextum annum terræmotu prostratum, sed iacens quoque miraculo est. Pauci pollicem eius amplectuntur. Maiores sunt digiti, quàm pleraque statua. Vastus specus hiant defractis membris. Spectantur intus magnæ molis saxa, quorum pondere stabilierat constituens. Duodecim annis tradunt effectum ecc. talentis, quæ contulerant ex apparatu regis Demetrii, relicto

mo-

mora radio.
vibe colossus
singuli fuisse
hos Deorum
Citatiuit colossus
pollinem in b
scenicum l. pe
rabiliorem, an
uilius Iouem,
mnitibus sacra
ralibus eorum
tanta est, vt c
liquis limæ su
te pedes simul
pitolio admir
Lenulus Con
te suprà dicto
comparatione
minimè prob
omnem am
ris vicit, et
facto in ciui
decem, H-s
tis ibi arte
tus est à Ner
cipis simula
longitudine,
damnatis scel
mur in officin
tudinem infis
dum furculis
fuit. Ea statu
ris scientiam
gentumque p
tia fingendi
poneretur. S

moræ radio. Sunt alij minores hoc in eadem
 vrbe colossi centum numero, sed vbicunque
 singuli fuissent nobilitaturi locum. Præterque
 hos Deorum, quinque, quos fecit Bryaxis. Fa-
 citatiuit colossos & Italia: videmus certè A-
 pollinem in bibliotheca templi Augusti Thu-
 scanicum I. pedum à polle, dubium ære mi-
 rabiliorem, an pulchritudine. Fecit & Sp. Car-
 uilius Iouem, qui est in Capitolio, victis Sa-
 mnitibus sacrata lege pugnantis, è pecto-
 ralibus eorum ocreis & galeis. Amplitudo
 tanta est, vt conspiciatur à Latario Ioue. Re-
 liquiis limæ suam statuam fecit, quæ est an-
 te pedes simulacri eius. Habent in eodem Ca-
 pitolio admirationem & capita duo, quæ P.
 Lentulus Consul dicauit: alterum à Charo-
 te suprâ dicto factum: alterum fecit Decius,
 comparatione in tantum victus, vt artificium
 minimè probabilis artificis videatur. Verùm
 omnem amplitudinem statuarum eius gene-
 ris vicit ætate nostra Zenodorus, Mercurio
 facto in ciuitate Galliæ Aruernis, per annos
 decem, H-SCCCC. manipretio. Postquam sa-
 tis ibi artem approbauerat, Romam acci-
 tus est à Nerone, vbi destinatum illius prin-
 cipis simulacrum colossus fecit cx. pedum
 longitudine, qui dicatus Soli venerationi est,
 damnatis sceleribus illius principis. Miraba-
 mur in officina non modo ex argilla simili-
 tudinem insignem, verùm & ex paruis admo-
 dum furculis, quod primum operis instar
 fuit. Ea statua indicauit interisse fundendi e-
 ris scientiam, cum & Nero largiri aurum ar-
 gentumque paratus esset, & Zenodorus scien-
 tia fingendi cælantique nulli veterum post-
 poneretur. Statuam Aruernorum cum face-

ret, provincie Vibio Auito præfidente, duo pocula Calamidis manu calata, quæ Cassio Syllano auunculo eius præceptori suo. Germanicus Cæsar adamata donauerat, æmulatus est, ut vix vlla differentia esset artis. Quântoque maior in Zenodoro præstantia fuit, tanto magis deprehendi æris obliteratio potest.

Nobilitate ex ære operum & artificum
CCCLXVI. CAP. VIII.

Signis, quæ vocant Corinthia, plerique instantum capiuntur, ut secum circumferant, sicut Hortensius Orator sphingicem Verri reo ablatam. Propter quam Cicero illo iudicio in altercatione neganti ei se ænigmata intelligere, respondit debere, quoniam sphingem domi haberet. Circumtulit & Nero princeps Amazonem, de qua dicemus: & paulò antè Cæstius Consularis signum, quod secum etiam in prælio habuit. Alexandri quoque Magni tabernaculum sustinere traduntur solitæ statuae, ex quibus duæ ante Martis Vltoris ædem dicatæ sunt, totidem ante regiam. Minoribus simulacris signisque innumera propè artificum multitudo nobilitata est. Ante omnes tamen Phidias Atheniensis, Ioue Olympiæ facti, ex ebore quidem & auro: sed & ex ære signa fecit. Floruit autem Olympiade lxxxiij. circiter ccc. nostræ urbis anno. Quo eodem tempore æmuli eius fuerunt Alcámenes, Critias, Nestocles, Hægias. Et deinde Olympiade lxxvij. Agelades, Callion, Polycletus, b Phragmon, Gorgias, Læcon, Myron, Pythagoras, Scopos, Perelius. Ex his Polycletus, discipulos habuit Argium. A-

aliis solida

b Phradmō Pausan.

sopo-

LIBER T
fopodorum, Al
Dionem, A
rium, Myron
ta Olympiade
Canachus, Patro
lyles, Cephalo
rus, Centesima
Centesima si
Centesima qu
eum eo Alexan
thus, & finit ei
stratus, Ion, Sila
nullo doctore ne
buit Zeuxim &
Eurychides. Eut
fodorius, Timare
deinde ars, ac
quinquagesima
gè quidem inf
Antheus, Cal
Callixenus, Py
distinctus cel
raptim transie
sim dispersa.
laudatissimi, q
niti, quoniam
in templo Eph
eligi probatissi
præfentes erant
esse, quam om
iudicassent. Ha
Phidias tertia
Phragmonis.
pium, quem ne
bore æquè Mi
Parthenone ad

sopodorum, Alexim, Aristidem, Phrynonem,
 Dionem, Athenodorum, Dameam Clito-
 rium, Myronem Lycium. Nonagesimaquin-
 ta Olympiade floruerunt Naucydes, Dinomedes,
 Canachus, Patrocles. Centesima secunda Po-
 lycles, Cephissodorus, Leochares, Hypatodo-
 rus. Centesima quarta Praxitiles, Euphranor.
 Centesima septima Echion, Therimachus.
 Centesima quattadecima Lyfippus^a fuit, & ^afuit, cum
 cum eo Alexander Magnus. Item Lyfistratus & Alex-
 thus, & frater eius Sthenis, Euphronides, So-
 stratus, Ion, Silanion. In hoc mirabile, quod
 nullo doctore nobilis fuit ipse. Discipulos ha-
 buit Zeuxim & Iaden. Centesima vicesima
 Eurychides, Euthyrates, Lahippus, Cephis-
 siodorus, Timarchus, Pyromachus. Cessauit
 deinde ars, ac rursus Olympiade centesima-
 quinquagesima quinta reuixit, cum fuere lon-
 ge quidem infra predictos, probati tamen,
 Antheus, Calistratus, Polycles, Athenaeus,
 Callixenus, Pythocles, Pythias, Timocles. Ita
 distinctis celeberrimorum aetatibus insignes
 raptim transcurram, reliqua multitudine pas-
 sim dispersa. Venere autem & in certamen
 laudatissimi, quanquam diuersis aetatibus ge-
 niti, quoniam fecerant Amazonas: quae cum
 in templo Ephesiae Dianae dicarentur, placuit
 eligi probatissimam ipsorum artificum, qui
 praesentes erant, iudicio, cum apparuit eam
 esse, quam omnes secundam a sua quisque
 iudicassent. Haec est Polycleri, proxima ab ea
 Phidiae tertia Ctesila, quarta Cydonis, quinta
 Phragmonis. Phidias, praeter Iouem Olym-
 pium, quem nemo aemulatur, fecit & ex e-
 bore aequè Minervam Athenis, quae est in
 Parthenone adstant. Ex aere verò praeter A-

mazonem suprà dictam, Mineruam tam eximie pulchritudinis, vt à forma cognomen acceperit. Fecit & Cliduchum & aliam Mineruam, quam Romæ Amilius Paulus ad ædem ^a Fortunæ ^a Fortunæ dedicauit. Item duo signa, quæ Catulus in eadem æde posuit palliata: & alterum colossicon nudum, primusque artem toreuticem aperuisse atque demonstrasse meritò iudicatur. Polycletus Sicyonius Ageladis discipulus, Diadumenum fecit molliter iuuenem c. talentis nobilitatum. Idem & Doryphorum viriliter puerum. Fecit & quem canona artifices vocant lincamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam: solusque hominum artem ipse fecisse, artis opere iudicatur. Fecit & distringentem & nudum talo incessentem. Duosque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes: & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique iudicant. Item Mercurium, qui fuit Lysimachiz: Herculem, qui Romæ, Antæum à terra sustinentem: Artemona, qui Periphoretos appellatus est. Hic consumasse hanc scientiam iudicatur, & toreuticem sic erudisse, vt Phidias aperuisse. Proprium eiusdem, vt vno crure insisterent signa, excogitasse: quadrata tamen ea esse tradit. Varro & pene ad vnum exemplum. Myronem Eleutheris natum, & ipsum Ageladis discipulum, bucula maximè nobilitauit, celebratis versibus laudata, quādo alieno plerique ingenio magis, quā suo, commendantur. Fecit & canem, & discobolon, & Persea, & Pristas, & Satyrum admirantem tibias, & Mineruam, Delphicos, pentathlos. Pæcratiastas: Herculem etiam, qui est apud Circum maximum in æde Pompeij Magni.

gni. Fecisse & stæ, carminis Apollinem, blatum restitutum in quæmonitus in quævarietatem videtur Polycletus, & i men corporum non expressisse emendatus fecit uiuisset. Vicit Italia, pauciatu vicit & Leonit stylon, qui Olyrum tenentem ferentem nudum tem: cuius huiusmodi viderentur, stæpædum, stæpæ qui Dixeris ab Alexandro conditum, & neruos & vgentius. Fecit tio pictor, e ius Dege sunt. Hic similis fuisse pulus & filium Sicyon discipulum, brum, ad den pompi respo sequeretur a ea hominum tandam esse

gni. Fecisse & cicadæ monumentum ad locustæ, carminibus suis Erinna significat, Fecit & Apollinem, quem à Triumuiro Antonio sublatum restituit Ephesius Diuus Augustus, admonitus in quiete. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte, quàm Polycletus, & symmetria diligentior: & ipse tamē corporum tenuis curiosus, animi sensus non expressiss, capillum quoque & pubē non emendatius fecisse, quàm rudis antiquitas instituisse. Vicit eum Pythagoras Rheginus ex Italia, pancratiaste Delphis posito. Eundem vicit & Leonitus, qui fecit stadiodromon Astylon, qui Olympiæ ostenditur, & Lybin puerum tenentem tabellam eodem loco, & mala ferentem nudum Syracusis autem claudicantem: cuius hulceris dolorem sentire etiam spectantes videntur. Item Apollinem citharædum, serpentēque eius sagittis confici, qui Dicæus appellatus est, quod cum Thebæ ab Alexandro caperentur, aurum à fugiente conditum, sinu eius celatum esset. His primus nervos & venas expressit, capillūque diligentius. Fuit & alius Pythagoras^a Samius, initiator pictor, cuius signa ad ædem. Fortunæ bhu.^a Foris Pa-
iusce Deę septem nuda, & senis vnum, laudatarius, ex Pan-
sunt. Hic suprà dicto facie quoque indiseret^{san. l. 9.}
similis fuisse traditur: Rheginus autem discipulus & filius sororis fuisse Sosstratus. Lyfip-
pum Sicyonium Duris negat, Tullius fuisse seminudadii sunt
discipulum affirmat, sed primò ærarium fa-
brum, audendi rationem cœpisse pictoris Eupompi responso. Eum enim interrogatum, quē
sequeretur antecedentiam dixisse demonstra-
ta hominum multitudine, naturam ipsam imitandam esse non artificem. Plurima ex omni-

^a Foris Pa-
rius, ex Pan-
san. l. 9.
^b huiusce
diei sunt
seminuda
Tur.

bus signa fecit, vt diximus, fecundissima artis, inter quæ distringentem se, quem M. Agrippa ante thermas suas dicauit, mirè gratum Tiberio principi: qui non quirit temperare sibi in eo, quanquam imperiosus sui inter initia principatus, transulitque in cubiculum, alio ibi signo substituto: cum quidem tanta populi Romani contumacia fuit, vt magis theatri clamoribus reponi Apoxyomenon flagitauerit princepsque, quanquam adamatum, reposuerit. Nobilitatur Lysippus & tremulata tibicina, & canibus ac venatione. In primis verò quadriga cū Sole, Rhodiorū. Fecit & Alexandrum Magnum multis operibus, à pueritia eius orsus. Quam statuam inaurari iussit Nero princeps, delectatus admodū illa. Dein cum pretio perisset gratio artis, detractum est aurum: pretiosiorque talis existimatur, etiam cicatricibus operis atque confecturis, in quibus aurum hæserat, remanentibus. Idem fecit Hephæstionem Alexandri Magni amicum, quem quidam Polyæto adscribunt, cum is centum propè annis ante fuerit. Idem Alexandri venationem: quæ Delphis sacrata est. Athenis Satyrorum turmam. Alexandrum amicorūque eius imagines summa omnium similitudine expressit. Has Metellus Macedonia subacta transulit Romam. Fecit & quadrigas multorum generum. Statuarum arti plurimum traditur contulisse, capillum exprimendo, capita minora faciendo, quàm antiqui, corpora graciliora fictioraque, per quæ proceritas signorum maior videtur. Non habet Latinum nomen symmetria, quam diligentissimè custodiuit, noua intactaque ratione quadratas veterum staturas permiscendo:

^a Athenis
Satyrū: tur
mā Alexā
dri. Tur.

dos vulgōque di
sent, homine
prie huius v
stodire in mini
scipulos reliquit
& Bedam, sed an
quam is constan
quā elegantiā,
iucundo placere.
culem Delphis &
torem, & Thespi
Trophonioracu
plures: equum cu
Huius porò disci
Sicyonias, sed Ly
cernantur comp
nus, Demetrius
ggi seruatur. di
compositis vol
ris laudibus
ceum, ignotum
bi habitauerat
su fragilis ipso
ni, Pythagor
narum pentat
hanc ignobili
se regum Xerx
rit, existimant.
licioris deo & c
pulcherrima op
Catagulam, &
nobilemque v
boeton cognos
Felicitatis e de
ipsa e de, incen
patu, marmore
Tom

do: vulgòque dicebat, ab illis factos, quales essent, homines: à se, quales videretur esse. Propria huius videntur esse argutiae operum, custoditæ in minimis quoque rebus. Filios & discipulos reliquit laudatos artifices, Lahippum & Bedam, sed ante omnes Eutychratem: quamquam is constantiam patris potius æmulatus, quam elegantiam, austero maluit genere, quam iucundo placere. Itaque optimè expressit Herculem Delphis & Alexandrum, Thespim venatorem, & Thespiadas: prælium^a equestre, ad^a equestre: Trophonij oraculum: quadrigas Medæ: simulachrum plures: equum cum fuscis: canes venantium. Trophonij Huius porro discipulus fuit Tiscrates, & ipse adoraculum. Sicyonius, sed Lyssippi sectæ propior, ut vix distat. cernantur complura signa, ceu senex Thebanus, Demetrius rex, Peucestes Alexandri Magni seruater, dignus tanta gloria Artifices, qui compositis voluminibus condidere hæc, miris laudibus celebrant, & Telephanem Phocæum, ignotum aliis, quoniam in Thesalia, ubi habitauerat, latuerint opera eius: alioquin suffragiis ipsorum æquatur Polycleto. Myroni, Pythagoræ. Laudant eius Larissam, & Spi^b Alij legunt Spintharum. narum pentathlon, & Apollinem. Alij non hanc ignobilitatis fuisse causam, sed quoniam se regum Xerxis atque Darij officinis dediderit, existimant. Praxiteles quoque marmore felicior: ideo & clarior fuit. Fecit tamen ex æte pulcherrima opera: Proserpinæ raptam: item Catagusam, & Ebrietatem, & Liberum patrē, nobilemque vnā Satyrum, quem Græci peribœton cognominant. Signa etiam, quæ ante Felicitatis ædem fuere, Veneremque, quæ cū^c illi super ipsa æde incendio cremata est Claudij principatu, marmoreæ^c illi suæ per terras inclytæ^{Vet.}

^aSpilumeparem. Item Stephusam, ^aSpiluminem, Oenonem opophorum. Harmodium & Aristogitonem tyram. i. sordidum rannicidas, quos à Xerxe Persarum rege captos ^{dū Autum-} viſta Perfide Athenienſibus remiſit Magnus num. Turn. Alexander. Fecit & puberem ſubrepenti lacertæ comiaſus ſagitta inſidiantem, quem Sauroctonon vocant. Spectantur & duo ſigna eius diuerſos affectus exprimentia, ſlentis matronæ & meretricis gaudentis. Hæc putant Phrynen fuiſſe, deprehenduntq; in ea amorem artiſticiſ, & mercedem in vultu meretricis. Habet ſimulacrū & benignitas eius. Calamidis enim quadrigæ aurigam ſuum impoſuit, ne melior in equorum effigie deſeciſſe in homine crederetur. Ipſe Calamis & alias quadrigas bigaſq; fecit, equis ſæper ſine æmulo expreſſis. Sed ne videatur in hominum effigie inferior, Alcmena nullius eſt nobilior. Alcamenes Phidie diſcipulus & marmorea fecit, & æreum pentathlon, qui vocatur encrinomenos. At Polycleti diſcipulus Ariſtides quadrigas bigaſque. Et Iphicratis Leæna laudatur. Scortum hæc ſyracantu familiare Harmodio & Ariſtogitoni, conſilia eorum de tyrannicidio, uſque ad mortem excruciatâ, tyrannis non prodidit. Quamobrem Athenienſes & honorem habere ei volentes, nec tamen ſcortum celebrare, animal nominis eius fecere: atque ut intelligeretur cauſa honoris, in opere linguam addi artiſtice veruerunt. Bryaxis Æſculapium & Seleucum fecit. Bedas adorantem Barton Apollinem, & Iunonem, qui ſunt Romæ in Concordiæ templo. Cteſilas vulneratum deſicietem, in quo poſſit intelligi, quantum reſter animæ: & Olympium Periclem dignum cognomine. Mirumque in hac arte eſt, quod nobiles viros nobi-

nobiliores feci-
mirabilem in
ad templum lo-
tu, cui pauca cor-
linem nudum,
in Didyma, &
Cervumque vnâ
linum ſubter pec-
digitiſ calceque
tebrato dente vr-
pulſu per uices
pueros fecit. Ch-
& Philippum pa-
ryphoron, & A-
merrius Lyſimac-
fuit annis lxxij. l-
fica appellatur,
gone eius ad ict-
Idem equitem
equitatu ſcrip-
tores laudat-
ſe fecit. Dino-
mum luſtate
Paris eſt: in o-
mul intelligi-
Helena, & t-
ius eſt Miner-
liana, infra Ca-
lo dicata, & ſin-
tra pateram,
nens. Item La-
Dianam inſar-
dix. Fecit &
chon eximia ſe-
vraſque colo-
adorantem. In

^a nobiliores fecit. Cephissodorus Mineruam ^a nobilio-
 mirabilem in portu Atheniensium, & aram res reddit.
 ad templum Iouis Seruatoris in eodem por- Fecit Ce-
 tu, cui pauca comparantur. Canachus Apol- phiss. *Ver.*
 linem nudum, qui Philesius cognominatur
 in Didymæo, Aeginetica aris temperatura.
 Ceruicemque vnâ ita vestigiis suspendit, vt
 linum subter pedes trahatur, alterno morsu
 digitis calcæque retinentibus solum, ita ver-
 tebrato dente vtrisque in partibus, vt à re-
 pulsu per vices resiliat. Idem Celetizontas
 pueros fecit. Chæreas Alexandrum Magnum
 & Philippum patrem eius fecit. Cresilaus Do-
 ryrphoron, & Amazonem vulneratam. De-
 metrius Lyfimachen, quæ sacerdos Mineræ
 fuit annis lxiiij. Idem & Mineruam, quæ Mu-
 sica appellatur, quoniam dracones in Gor-
 gone eius ad ictus citharæ tinnitu resonant.
 Idem equitem ^b Sarmenem, qui primus de ^b Simonē.
 equitatu scripsit. Dædalus & ipse inter fi. *Tur. ex Xe*
 ctiores laudatus, pueros duos distringentes *noph. de re*
 se fecit. Dinomenes Protefilaum & Pythode- *equestris.*
 mum luctatorem. Euphranoris Alexander
 Paris est: in quo laudatur, quod omnia si-
 mul intelligantur, index Dearum, amator
 Helenæ, & tamen Achillis interfector. Hu-
 ius est Minerva Romæ, quæ dicitur Catu-
 liana, infra Capitolium à Q. Lutatius Catu-
 lo dicata, & simulacrum. Boni euentus dex-
 tra pateram, sinistra spicam ac papauer te-
 nens. Item Latona puerpera, Apollinem &
 Dianam infantes sustinens, in æde Concor-
 diæ. Fecit & quadrigas bigasque, & Clidu-
 chon eximia forma: & Virtutem & Græciam,
 vtrasque colosæas: mulierem ministrantem &
 adorantem. Item Alexandrum & Philippum

a sufflato-
rem. / et.

in quadrigis. Eurychides Euroram, in quo artem ipso amne liquidiorum plurimi dixerunt. Hegia Minerua, Pyrrhusque rex laudatur, & Celetizantes pueri, & Castor ac Pollux ante ædem Iouis tonantis. In Pario colonia Hercules Isidori. Buthyreus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit dignum præceptore puerum sufflantem languidos ignes, & Argonautas. Leocras aquilam, sentientem quid rapiat in Ganymede, & cui ferat, parcentem vnguibz etiam per vestem: puerum Autolycon pateratio victor, propter quem Xenophon Symposion scripsit: Iouemque illum tonantem in Capitolio, ante eundem laudabilem: item Apollinem diadematum. Lyciscus Lagonem puerum subdola ac fucata vernilitatis. Lycus & ipse puerum suffitorem, Menæchmi vitulus genu premittitur, replicata ceruice: ipseque Menæchmus scripsit de sua arte. Naucides Mercurio & Dioscobolo & immolante arietem censebatur. Naucerus luctatorem anhelantem fecit. Nicerates Esculapium & Hygiam, qui sunt in Concordiæ templo Romæ. Pyromachi quadriga regitur ab Alcibiade. Policles Hermaphroditum nobilem fecit. Pyrrhus Hygiam & Mineruam, Phœnix Lysippi discipulus Epitheresen. Stipax Cyprius vno celebratur signo, Splachnopte. Periclis Olympij vernula hic fuit, ex ta torrens, ignem oris pleni spiritu accendens. Sillanion Apollodorum fecit, fistorem & ipsum, sed inter cunctos diligentissimum artis, & inimicum sui iudicem, crebro perfecta signa frangentem, dum satiare cupiditatem nequit: artis, & ideo insanum cognominatum. Hoc in eo expressit, nec hominem ex ære fecit, sed iracundiam: & Achillem nobilem. Itē

Epi-

pistatem
Amazonem
nemon app
principis ci
quem aman
ne suo illust
fecit Sami, i
dinem mirab
lebratus. De
tis quadrig
tantæ parut
aurigam inte
nocerates Tis
thyratus vic
sua arte com
fecere Anta
lia, Ifigonius
gonus, qui c
thi, quanc
miæ anser
quæ retul
dicata d
alissque e
bem conu
posita. P
rifices, se
riston, qui
lias, Clēst
rus Critie
nicus, & a
cles, Prod
pictores n
ronicus, &
Nunc per
pera fecer
Asclepiod

Epistatē exercentē athletas. Strongylion
 Amazonem quam ab excellētia crurum Euc-
 nemon appellant, ob id in comitatu Neronis
 principis circumlatam. Item fecit puerum,
 quem amando Brutus Philippensis cognomi-
 ne suo illustravit. Theodorus, qui labyrinthū
 fecit Sami, ipse se ex ære fudit, præter simili-
 tudinem mirabilem fama magnæ subtilitatis ce-
 lebratus. Dextra limā tenet, læva tribus digi-
 tis quadrigulam tenuit translātā Præneste,
 tantæ paruitatis, ut totam eam currūque &
 aurigam integeret alis simul facta musca. Xe-
 nocrates Tifleratis discipulus; aut, ut alij, Eu-
 thycratis, vicit utrosque copia signorum, & de
 sua arte composuit volumina. Plures artifices
 fecere Attali & Eumenis aduersus Gallos præ-
 lia, Isigonus, Pyromachus, Stratonicus, Anti-
 gonus, qui cōdidit volumina de sua arte. Boë-
 thi, quamquam argento melioris, infans exi-
 miē anserem strangulat. Atque ex omnibus,
 quæ retuli, clarissima quæque in urbe iam sunt
 dicata à Vespasiano Principe in templo Pacis,
 aliisque eius operibus, violentia Neronis in ur-
 bem conuecta, & in sellariis domus aurea dis-
 posita. Præterea sunt æqualitate celebrati ar-
 tifices, sed nullis operum suorum præcipui, A-
 ristion, qui & argentum calare solitus est, Cal-
 lias, Clesias, Cantharus Sicyonius Dionysodo-
 rus Critiæ discipulus, Deliades, Euphorion, Eu-
 nicus, & ^{Pol.} Hecateus. Argenti calatores, Lesboc-
 les, Prodorus, Pyrhodicus, Polygnotus: iidē
 pictores nobilissimi. Itē ex calatoribus Stra-
 tonicus, Scymnus, qui fuit Critiæ discipulus.
 Nunc percensebo eos, qui eiusdem generis o-
 pera fecerunt, ut Apollodorus, Androbulus,
 Asclepiodorus, Aleuas philosophos: Apellas &

adorantes fœminas: Antigonus & Perixyomenon, tyrannicidâsque suprà dictos: Antimachus: Athenodorus fœminas nobiles: Aristodemus & luctatores, bigâsque cum ariga, philosophos, anus, Seleucum regē. Habet gratiam suâ huius quoque Doryphorus. Cephisodori duo fuere: prioris est Mercurius, Liberum patrem in infantia nutriens. Fecit & concionantem manu elata: persona in incerto est. Sequens philosophos fecit. Colothas, qui cum Phidia Iouem Olympium fecerat, philosophos. Item Cleon & Cenchramis, & Callicles, & Cephis: Calcothenes & comædos & athletas. Dahippus Perixyomenon, Daiphron, & Democritus, & Dæmon philosophos. Epigonus omnia ferè prædicta imitatus præcessit in tubicine, & matri interfectâ infante miserabiliter blandiente. Eubolidis digitis computans: Mycon athletis spectatus, Menogenes quadrigis. Nec minus Niceratus omnia, quæ cæteri, aggressus, representauit Alcibiadem, lampadèque accensa matrem eius Demaraten sacrificantem. Piscirates bigæ Picho mulierem imposuit. Idemque fecit Martem & Mercurium, qui sunt in Concordiæ templo Romæ. Perilum nemo laudat scûiorem Phalaride tyranno, qui taurum fecit, mugitus hominis pollicitus igne subdito, & primus eum expertus cruciatum iustiore scûiticia. In hoc à simulacris Deûm hominûmque deuocauerat humanissimam artem. Idcône tot conditores eius elaborauerât, vt ex ea formæta fierent? Itaq; vna de causâ seruantur opera eius, vt quisquis illa videat, oderit manus Sthenis Cererem, Iouē, Mineruam fecit, qui sunt Romæ in Concordiæ templo. Idem flêtes matronas, & adoran-

res sacrificantēsq̃. Simon canem & sagittarium fecit. Stratonicus cælator ille philosophos, Scopas vterque. Athletas autem & armatos, & venatores, sacrificantēsq̃ Batton, Euchir, Glauces, Heliodorus. Hicanus, Lophon, Lyson, Leon, Menodorus, Myiagrus, Polycrates, Polydorus, Pythocritus, Protogenes, idem pictura clarissimus, vt dicemus: Parrocles, Polis, Posidonius, qui & argērum cælauit nobiliter natione Ephesus, Periclymenus, Philon Simenus, Timotheus, Theomnestus, Timarchides, Timon, Tisias, Thrason. Ex omnibus autem maximē cognomine insignis est Callimachus, semper calumniator sui, nec finē habens diligentia, ob id Cacizotechnos appellatus, memorabilis exemplo adhibendi curæ modum. Huius sunt saltantes Lacææ, emendatum opus, sed in quo gratiam omnem diligentia abstulerit. Hūc quidē & pictorē fuisse tradunt. Non ære captus, nec arte, vnā solummodo Zenonis statuam Cypria in expeditione non vendidit Cato, sed quia philosophi erat, vt obiter hoc quoque noscatur tam inane exemplum. In mentione statuarum est & vna non prætereūda, licet auctoris incerti, iuxta rostra Herculis tunicati, ^a Eleo habitu Romæ, ^a Oeteo. torua facie, bsentientēque supremā in tunica. *Turn. cap. 12. lib. 16.* In hæc tres sunt tituli: L. Luculli Imperatoris, de manubiis: alter, pupillum Luculli filium ex bsentientē. S. C. dedicasse tertius, T. Septimiū Sabinū. *Æque. Ver.* dilem curulem ex priuato in publicum restituisse. Tot certaminum tantæque dignationis simulacrum id fuit. Nunc reuertemur ad differentias æris & misturas. In Cyprio coronarium & regulare est, vtrunque ductile. Coronarium tenuatur in laminas, taurorūmq; felle tinctū,

speciem auri in coronis histrionum præbet. Idemque in uncias additis auri scrupulis senis, prætenui pyropi bractea ignescit. Regularē & in aliis sit metallis, itēque caldarium. Differentia, quod caldarium funditur tantum, malleis fragile, quibus regularē obsequitur, ab aliis ductile appellatum, quale omne Cyprium est. Sed & in cæteris metallis, cura distat à caldario. Omne enim purgatis diligentius igni vitis, excoctisque, regularē est. In reliquis generibus palma Campano. Simile in multis partibus Italiæ prouinciisque. Sed octonas plumbi libras addunt, & lene recoquunt propter inopiam ligni. Quantum ea res differentiæ affert, in Gallia maximè sentitur, ubi inter lapides candefactos funditur. Exurente enim coctura, nigrom atque fragile conficitur. Præterea semel recoquunt: quod sæpius fecisse, bonitati plurimum confert.

Differentia auri & mixtura, & de seruando auri. CAP. IX.

Id quoque notasse non ab re est, æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est, eademque tabularis, hoc modo: Massa profiat in primis, mox in profiatum additur tertia portio æris collectanei, hoc est, ex usu coempti. Peculiare in eo condimentum attritu domiti, & consuetudine nigræ puri argenti veluti mansuefacti. Miscuntur & plumbi pondus bi argentatij pondus duodena ac sibi libras, centod. ac se tenis profiat. Appellatur etiānum & formæ libra. M. lis temperatura æris tenerissimi, quoniam nigri plumbi decima portio additur, & argenti vigesima maximèque ita colorē bibit, quæ Græcè canicum

LIE
canicum
ollaria,
terius
ris addi
purpure
sa rubig
nisi oleo
quida pi
monum
tabulis
incidunt

M
E
cin
mè lan
Fit sine
didior ac
paranda
que ipse
futuris
sus in f
origine
que fla
laterib
applic
re, quæ
exulta
rior opt
mento
hæc pri
lores: d
bils, o
Tertia
grauitat
Hæc dic

anicum vocant. Nouissima est, quæ vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, ternis aut quaternis libris plumbi argentarii in centenarum æris additis. Cyprio si addatur plumbum, colos purpureæ fit in statuarum prætextis. Æra externa rubiginem celerius trahunt, quam neglecta, nisi oleo perungatur. Seruari ea optimè in liquida pice tradunt. Vfus æris ad perpetuatæ monumentorum iam pridem translatus est, tabulis æreis, in quibus publicæ cōstitutiones inciduntur.

De cadmia medicina.

CAP. X.

Metalla æris multis modis instruunt medicinā, vapore cū huleera omnia ibi occisimè sanentur. Maximè tamen prædest cadmia. Fit sine dubio hæc & in argenti fornacibus, candidior ac minis ponderosa, sed nequaquā comparanda ærariæ. Plura autem genera sunt. Nāque ipse lapis, ex quo fit æs, cadmia vocatur, ^a inūtilis fusuris necessarius, medicinæ inūtilis. Hic rur hīc: Rursus in fornacibus existit, aliāque nominis sui in fornacioriginem recipit. Fit autem egesta flammis at bus existit que flatu tenuissima parte materiæ, & cameris alia, quæ lateribusve fornacum pro quātitate leuitatis ab igne sui applicata. Tenuissima est in ipso fornacum o. ^{Ver.} re, quæ flammæ eluctantur, appellata capnitis, ^b argumē exusta, & nimia leuitate similis fauillæ. Interior optima, cameris dependens, & ab eo argumēto botrytis cognominata. Ponderosior sita est vè hæc priore, leuior porro secuturis. Duo eius cōtius quāmlōres: dererior cinereus, puniceus melior, frīa-squamain-bilis, oculorūque medicamentis vtilissima. tus varia, Tertia est in lateribus fornacum, quæ propter ad vlcera grauitatem ad cameras peruenire non potuit. vtilior. Hæc dicitur placitis, & ipsa ab argumēto, cru Dal.

ita veriùs,quàm pumex, intus varia, ad pforas
vtilior, & ad cicatrices trahendas. Fluunt & ex
ea duo alia genera: onychitis extra penè cæru-
la, intus onychis maculis similis. Ostracitis to-
ta nigra, & cæterarum sordidissima, vulnerib.
maximè vtilis. Omnis autem cadmia in Cyprì
fornacibus optima, iterùmque à Medicis co-
quitur carbone puro, atque vbi in cinerem re-
diit, extinguitur vino ammineo, quæ ad em-
plastra præparatur: quæ verò ad pforas aceto.
Quidam in ollis fictilibus tufam vrunt, ac la-
uant in mortariis, postea siccant. Nymphodo-
rus lapidem ipsum quàm grauissimum spississi-
mumque vrit pruna, & exustum Chio vino
restringit tunditque, mox linteo cribrat, at-
que in mortario terit, mox aqua pluvia ma-
cerat, iterùmque terit quod subsidit, donec ce-
russa similis fiat nulla dentium offensa. Eadè

². Aliàs præ-
paratio.

Iollæ ² actio: sed quàm purissimum lapidem
eligit. Cadmiæ effectus siccare, per sanare, siste-
re fluxiones, pterygia & sordes oculorum pur-
gare, scabritiem extenuare, & quicquid in plū-
bi effectū dicemus. Et æs ipsum ad omnia ead-
em vritur, præterque albugines oculorum &
cicatrices. Hulcera quoque oculorum cum la-
cte sanat, idque Aegyptij collyrij modo terunt
in coticylis: Facit & vomitiones è melle sum-
ptum. Vritur autem Cyprium in fictilibus eru-
dis cum sulphuris pari pondere, circūlito spi-
rameto in caminis, donec vasa ipsa percoquā-
tur. Quidam & salem addunt, alij alumen pro
sulphure, alij nihil, sed aceto raturum aspergūt.
Vstum teritur mortario Thebaico, aqua plu-
via lauatur, minore effectū, iterùmque adiecta
largiore teritur, & dum considat, relinquitur:
hoc sapius, donec ad speciē minii redeat. Tūc

siccatur

libe
iceatū in
De Jco
m

Teori
Effectū
dicinæ vtili
ces translat
tur velut m
Cadme aut
tur rubent
cant lepida
vaneat pro
vi clavis
In Cypris
tia hæc elt
panibus
genus sube
cullum, qu
nia Med
rant, par
ficiendis
prium n
dère in l
liqua, h
mentari
fraudibus
plastra &
Fraus se p
flos vrunt
inde lau
plius ad
granitat
pu' ta, &
rō fillas
Cypria l

siccitum in Sole, in area pyxide seruatur.

De scoria, & flore, & squama æris, & stomomate, & arugine, & hieracio.

CAP. XI.

ET scoria æris simili modo lauatur, minore effectu, quàm æs ipsum. Sed & æris flos me-
dicinæ utilis est. Fit ære^a fuso & in alias fornace^b trans-
lato: ibi flatu crebriore excutitur velut milij squamæ, quas vocant florem.
Cadunt autem, cum panes æris aqua refrigerantur rubentque. Similiter ex eis fit, quam vo-
cant lepida & sic adulteratur flos, vt squama
vaneat pro eo. Est autem squama he^b decussa
vi clavis, per quos panes ærei ferruminantur.
In Cypriis maximè officinis omnia. Differen-
tia hæc est, quòd squama excutitur ictib. iisdè
panibus: flos cadit sponte. Squamæ est alteru
genus subtilius, ex summa scilicet lanugine de-
cussum, quod vocant stomoma. Atq; hæc om-
nia Medici (quod pace eorū dixisse liceat) igno-
rant, pars maior & nominibus, in tantū a con-
ficiendis medicaminib. absunt, quod esse pro-
prium medicinæ solebat. Nunc quoties inci-
dere in libellos, componere ex his volentes a-
liqua, hoc est, impendio miserorū experiri cō-
mentaria, credunt se plasix, ea omnib. quidem
fraudibus corruptentī, factaq; iā pridem em-
plastra & collyria mercantur, tabesq; mercitū.
Fraus se plasix sic extertur. Et squama autē &
flos vruntur in patinis fistilibus aut æreis, de-
inde lauantur, vt suprā, id eosdem vsus: & am-
plius ad narium carnosa vitia. itēmq; sedis &
grauitates aurium, per fistulas in eas flatu im-
pulsu, & hucera oris farina admoda. Tollit & ineffica-
tōsillas cū melle. Fit & ex cādido ære squama, cior, Ch. &
Cypria lōgè efficacior. Necnō vrina pueripri^a Diosc.

^a Alij leg.

fuso statu

crebriore,

& in rece-

ptacula è

fornace

translato.

Ibi excutitū

tur. Vt.

^b Legendum

decussa cla

uis quos

ex panibus

æreis fabri

cantur.

macerant clauos panésque. Quidam verò ex-
cussam squamam terunt, & aqua pluvia lauant.
Dant & hydropicis eam duabus drachmis in
multis hemina, & illinunt cum polline. Erugi-
nis quoque magnus vsus. Sed pluribus fit ea
modis. Nanque & à lapide, ex quo coquitur
æs, deraditur, & ære candido perforato, atque
in cadis super acetum suspenso, ereo obturatis
operculo, multo probatiore, quàm si hoc idè
squamis fiat. Quidam vasa ipsa candidi æris fi-
ctilibus condunt in aceto, raduntque x. dies.
Alij vinaceis contegunt, totidemq; post dies
radunt. Alij delimatam æris scobè aceto spar-
gunt, versantque spathis sæpius die, donec ab-
sumatur. Eandemq; scobè alij terere in mor-
tariis æreis ex aceto malunt. Ocyssimè verò cō-
trahit coronarium æruginem, recisamenti in
acetum additis. Adulterat marmore trito ma-
ximè Rhodiam æruginem: alij pumice aut gū-
mi. Præcipuè autem fallit atramento futorio
adulterata. Cætera enim dente deprehendun-
tur, stridentia in frendendo. Experimentum in
batillo ferreo. Nam quæ sincera est, suum co-
lorem retinet: quæ mista atramento rubescit.
Deprehenditur & papyro, galla prius macera-
to: nigrescit enim statim æruginè illita. De-
prehenditur & visu, malignè virens. Sed siue syn-
ceram siue adulteratam, aptissimum est sicca-
ram in patina noua vri & versari, donec fauil-
la statim postea teritur & reconditur. Aliqui in
erudis fictilibus vrunt, donec siglinum per-
coquatur. Nonnulli & thus masculum admi-
scunt. Lauatur autem ærugo sicut cadmia: vis
eius collyriis oculorum aptissima, delacryma-
tionibus mordendo proficiens. Sed ablui ne-
cessarium penicillis calidis, donec rodere desi-
nat.

LIV
nat. Hie
maximè
rmoniac
bus, atr
cant, cor
omnia tr
lar, excel
tum & l
tias & a
tem gru
ris etian
riscè en
Quod si
cè perdu
vitiord
cum Har
fistulas a
ethine cer

De

EST
& sale
quàm
diebus
nec vir
specie
deret
vrina p
mentis
ferum
Scolece
quo nu
quo & r
illa sup

nat. Hieracium vocatur collyrium, quod ita
maximè constat: temperatur autem id Ham-
moniaci vncijs quatuor æruginis Cypriæ dua-
bus, atramenti sutorij, quod calcanthum vo-
cant, totidem, misyos verò vna, croci sex. Hæc
omnia trita aceto Thasio colliguntur in pilu-
las, excellētis remedij contra initia glaucoma-
tum & suffusionum, contra caligines & scabri-
tias & albugines, ac genarum vitia. Cruda au-
tem ergo vulnerariis emplastris miscetur. O-
ris etiam gingivarumque h ulcerationem mi-
rifice emendat, & labiorum hulcera cum oleo.
Quod si & cera addatur, purgat, & ad cicatri-
cè perducit. Arugo & callum fistularū erodit,
vitiiorumque quæ circa sedem, siue per se, siue
cum Hammoniaco illita, vel collyrij modo in
fistulas adacta. Eadēque cum resina terebin-
thina tertia parte subacta, lepras tollit.

De ^a scolecia, & calciti, & misy, & sory, &
calcantho. CAP. XII.

^acollicia,
Dal.

EST & alterum genus æruginis, quā vocant
scoleciā, in Cyprio ære, hoc trito alumine
& sale, aut nitro pari pondere, cum aceto albo
quā acerrimò. Non fit hoc nisi æstuosissimis
diebus circa Canis ortum. Teritur autem, do-
nec viride fiat, cōtrahātque se vermiculorum
specie, vadē & nōmen. Quod vitium vt emen-
detur, duæ partes quæ fuere aceti, miscentur
vrina pueri impubis. Idem autem in medica-
mentis & lanterna efficit, qua diximus aurum
ferruminari, vsusque vtriusque, qui æruginis.
Scolecia fit & per se, derasa ab erario lapide, de
quo nunc dicemus. Chalcitim vocāt lapidē, ex
quo & ipsū æs coquitur. Distat à cadmia, quod
illa super terram ex subdialibus petris ceditur,

hæc ex obrutis. Item, quod chalcitis friat se
statim mollis natura, vt videatur lanugo con-
creta. Est & alia distinctio, quod chalcitis tria
genera continet, aris, & misyos, & soryos, de
quibus singulis dicemus suis locis. Habet au-
tem aris venas oblongas. Probatur mellei co-
loris gracili venarum discursu, friabili, nec la-
pidosa. Putant & recetem vtiliorem esse, quo-
niam inueterata sory fiat. Vis eius ad excres-
centia in hulceribus, sanguinem sistere, gin-
giuas, vnam, tonsillas farina compescere. Vul-
næ quoque vitii in vellere imponitur. Cum
succo verò porri, verendorum additur empla-
stris. Maceratur autem^a in fictili ex aceto cir-
cunculito fimo diebus lx. & colorem croci tra-
hit. Tunc admisto cadmiæ pari pondere medi-
camentum efficit, pisoricon dictum. Quod si
duæ partes chalcitidis tertia cadmiæ temper-
tur, acius hoc idem fiet. Acius etiamnum &
vehementius, si aceto, quàm vino, temperetur.
Tosta verò efficacior fit ad eadem omnia. So-
ry Egyptium maxime laudatur, multum supe-
rato Cyprio Hispaniensi & Aphrico quaquam
oculorum quoque curationi quidam vtilius
Cyprium putant: sed in quacunque natione o-
ptimum, cui maximum virus, in olfactu tritu-
que pinguius nigrescens & spongiosum. Sto-
macho res contraria in tantum, vt quibusdam
olfactu modo vomitiones moueat: & Egyp-
tium quidem tale. Alterius nationis^b contri-
tum splendescit. Et misy est lapidosus. Pro-
dest autem & dentium dolori, si contineatur
atque colluat: & oris hulceribus grauibz,
atque que serpunt. Vritur carbonibus, vt chal-
cidis, Misys aliqui tradiderunt fieri ex isto la-
pide in scrobibz. Flori eius luteo miscere se ligni
pinci

^a aceto in
fictili ob-
ruto fimo.
Diosc.

^b quod co-
trit. non
splendescit
misyos mo-
do, quo est
lapidosus,
Ex Diosc.

pinei fauilla.
lapide, con-
optimum in
sunt friati ad
renola natura
lis. Hoc addi-
litas eius infu-
lenus, & in li-
Extenuerunt
tas. Præcipue
nas & suppur-
hemina aceti
lenescit. Sic
opus in molli-
die & callum
collyriis addi-
que que ser-
excrescentes
tius vides, &
ci cognatio
mento su-
Nec villi-
spania è p-
ribus. Des-
sura, & in-
bus super
lis exten-
acinis ima-
ptum ita fi-
leus perque
credetur ad
coris. Fir-
bes cauato
no gelu fit
aliud. a Se-
yolam, le-

pinei fauilla. Reuera autem è suprâ dicto fit lapide, concretum natura discretumque, & optimum in Cypriorum officinis: cuius notæ sunt friati aureæ scintillæ, & cum teratur, harrenosa natura, siue terrea, chalcitidi similis. Hoc admiscet, qui aurum purgant. Virilitas eius infusi cum rosaceo auribus purulentis, & in lana impositi capitis hulceribus. Extenuat etiam scabritias oculorum inueteratas. Præcipuè vtile tonsillis, contrâque anginas & suppurata. Ratio, vt x v j. drachmæ in hemina aceti coquantur addito melle, donec lentescat. Sic ad suprâ dicta vtile est. Quoties opus sit molliri vim eius, mel aspergitur. Erodit & callum fistularum ex aceto fouentiū: & collyriis additur. Sistit & sanguinem hulcerâque quæ serpât, quæve putrescant. Absumit & excrecentes carnes. Peculiariter virilitatis vitis vtile, & fœminarum profluuiū sistit. Græci cognationem æris nomine fecerunt & atramento sutorio. Appellant enim calcanthum. Nec vilius æquè mira natura est. Fit & in Hispania è puteis stagnisve, id genus aquæ habentibus. Decoquitur ea admista dulci pari mensura, & in piscinas ligneas funditur. Immobilebus super has trāstris dependent restes lapillis extenæ, quibus adhærescens limus vitreis acinis imaginem quandam vix reddit. Exemplum ita siccatur diebus xxx. Color est caruleus, perquàm spectabili nitore vitrumque esse creditur: diluendo fit atramentum tingendis coriis. Fit & pluribus modis, genere eo in sero bes cauato: quarū è laterib. distillantes hyberno gelu stitias, Italagmā vocāt: nequē purius aliud. Sed ex eo candidū colorem sentientem violam, leuceion appellans. Fit & in saxorum

Sed est &
candidum
& colore
violæ simi-
le.

catinis, pluvia aqua cortiuato limo gelante. Fit & salis modo, flagrantissimo Sole admissas dulces aquas cogente. Ideo duplici quidam differentia, fossile aut factitium appellât. hoc pallidius, & quantum colore, tantum bonitate deterius. Probant maximè Cyprium in medicinâ vsu. Sumitur ad depellenda ventris animalia drachmâ pondere cum melle. Purgat & caput dilutum, ac naribus instillatum: item stomachum, cum melle aut aqua mulsa sumptum. Medetur & oculorum scabritiei dolorique, nec non & caligini, & oris hulceribus. Sistit & sanguinem narium: item hæmorrhoidum. Extrahit ossa ^a fracta cum semine hyoscyami. Suspendit epiphoras, penicillo fronti impositum. Efficax & in emplastris ad purganda vulnere, & excrecentia hulcerum. Tollit & vûas, vel si decocto tangantur. Cum lini quoq; semine superponitur emplastris ad dolores tollendos: quôdque ex eo candicat, in eo vsu præfertur violaceis, & grauitati aurium per fistulas inspiratur. Vulnere etiâ per se illicitum sanat, sed stringit cicatrices. Nupérque inuentum, vsorum in harena & leonum ora inspergere illo: tantâque est vis in alstringendo, vt non queant mordere.

De pompholyge, & spodo, & antispodo, & di-phryge, & triente Seruilio.

CAP. XIII.

E Tiamnum in ærariis reperiuntur, quem vocant pompholygem & spodon Differentia, quôd pompholyx lotura paratur, spodos illota est. Aliqui id quod sit candidum leuissimûmque: pompholygem dixere, & esse aris & cadmiæ fauillam. Spodon nigriorem pon-

^a fracta. Cû
semine hy-
oscyami
suspendit
Ag.

LIBER
ponderosior
formacum
bonibus.
præstat, &
dum. Con
tis quibuscum
nia, quæ sp
humus elution
quibus leni
rio. Vilior
dos Cypri
bus cadmi
estatur & o
tectis adhuc
Quod min
naris argum
pholygem
exis inuen
râtoque ad
tingat, ex
qua pluri
que genus
te pinna
tiem extre
lauatur.
tia. Len
mum vigi
efficacior
quæ mader
parantur e
formacibus
Vilissimâ
in ærariis
gentia mir
rati, vilissi
raur. An

ponderosiorēque esse, ^a derafam parietibus ^a delapsam
 fornacum, mistis scintillis, aliquando & car- par. forn.
 bonibus. Hæc aceto accepto odorem aris mistis si-
 praestat, & si tangatur lingua, saporem horri- mul pilis,
 dum. Conuenitque oculorum medicamen- aliq. & car.
 tis quibuscunque vitiiis occurrens, & ad om- Hæc aceto
 nia, quæ spodos: hōc solum distat, quod subasta.
 huius elutior vis est. Additur & in emplastra, *Ver. & ex*
 quibus lenis queritur refrigeratio & sicca- *Diosc.*
 tio. Vtilior ad omnia, quæ vino lota est. Spo-
 dos Cypria optima. Fit autem liquefcenti-
 bus cadmia & arario lapide. Leuissimè hæc
 efflatur & ocys, euolatque è fornacibus &
 testis adhærescit, à fuligine distans candore.
 Quod minus candidum ex ea, immatura for-
 nacis argumentum est: hoc quidam pom-
 pholygem vocant. Quod verò rubicundius
 ex iis inuenitur, actiorem vim habet, ex hulce-
 ratque ^b adeò, vt cum lauatur, si oculos at- ^b adeòque
 tingat, excæcet. Est & mellei coloris spodos, in cū lauatur
 quæ plurimum aris intelligitur. Sed quodeun- si oculos
 que genus lauando fit vtilius. ^c Purgatur an- attingat,
 te pinna, dein crassiore lotura. Dignis scabri- exerceat.
 tiem exterunt. Media vis eius est, quæ vino *Man.*
 lauatur. Est aliqua & in genere vini differen- ^c Purg. au-
 tia. Leni enim lota collyriis oculorum ni- tē in crass.
 mum vigiliis fatigatorum apta puratur. Eadē panno, lo-
 efficacior hulceribus quæ manant, vel oris tura. Qui-
 quæ maderet, & omnibus medicamentis, quæ dam dig.
 parantur contra gangrenas. Fit & in argenti scab. ext.
 fornacibus spodos, quam vocant lauriotin. Maxima
 vtilissima autem oculis affirmatur, quæ fiat *ex Diosc.*
 in auriis nec in alia parte magis est vitæ in-
 genia mirari. Quæpe ne inquinēda essent me-
 tallis, vtilissimis rebus vtilitates easdem excogi-
 tauit. Antispodon vocant cinerem fici arbo-

ris vel caprifici, vel myrti foliorum cum tenerimis ramorum partibus, vel oleastri vel cydonij mali vel lentischi. Item ex moris immaturis, id est candidis, in Sole arefactis: vel è buxi coma, vel pseudocyperi, aut rubi, aut terebinthi, vel ænanthes. Taurini quoque glutinis, aut linteorum cinerem, similiter poltere inuentum est. Vruntur omnia ea crudo fistili in fornacibus, donec figlina percoquantur. In ærariis officinis & plegma fit, iam liqua rō are atque percocto, additis etiamnum carbonibus, flatuque accensis: ac repente vehementiori flatu expuitur æris palea quadam. Solum, quo excipitur, stratum esse debet.

^a quod in
iisdem of-
ficinis di-
phryges
vocat
Græci.

Facile ab ea discernitur, ^a quam in iisdem officinis diphrygem vocant Græci, ab eo quod bis torreatur. Cuius origo triplex. Fieri enim traditur ex lapide pyrite cremato in caminis, donec excoquatur in rubricam. Fit & in Cypro ex luto cuiusdam specus arefacto prius, mox paulatim circumdatis sarmentis. Tertio fit modo in fornacibus æris feces subsidente. Differentia est quidem, quod æs ipsum in catino defluit, scoria extra fornaces, flos supernat at diphryges remanet. Quidam tradunt in fornacibus globos lapidis qui coquantur, ferruminari, circa hunc æs feruere, ipsum verò non percoqui, nisi translatum in alias fornaces, & esse nodum quandam materiam. Id quod excocto supersit, diphryges vocari. Ratio eius in medicina similis supra dictis, siccare, & exrescentia consumere, & perpurigare. Probatum lingua, ut eam siccet tactu statim, saporemque æris reddat. Vnum etiamnum æris miraculum non omittemus. Seruilia familia illustris in Fastis, trientem æreum pascit

pascit auro
que. Orig
mihi. Verba
Seruiliorum
eius summa cu
quotannis fa
alio decreui
aut diminui
De ferro, &

P Proximè
timo pef
dem hoc to
bulla, ponit
so annis om
extroimus
ad alios vsu
la, cades,
sed etiam
tis excusse
quam scel
dem arbi
ueniret a
pennaliqu
pa eius no
perimentu
ferrum. I
pulo. Ron
comprehen
agricultur
tum est.
Magni P
editum,
hibentis v
vita ipsa
bere ferro

pascit auro & argento, consumentem vtrunque. Origo atque natura eius incomperta est mihi. Verba ipsa de ea re Messala senis ponā. Seruiliorum familia habet trientem sacrum, cui summa cum cura magnificentiaque sacra quotannis faciunt: quem ferunt aliās creuisse, aliās decreuisse videri, & ex eo aut honorem aut diminutionem familiæ significari.

De ferro, & ferreis metallis, & differentia ferri.

CAP. XIII.

Proximè indicari debent metalla ferri, optimo pessimòque vitæ instrumento. Siquidem hoc tellurem scindimus, serimus arbuta, ponimus pomaria, vites squalore deciso annis omnibus cogimus iuuenescere. Hoc extruimus tecta, cædimus saxa, omnesque ad alios vsus ferro vtimur. Sed eodem ad bella, cædes, latrocinia, non cominus solum, sed etiam missili volucrique, nunc tormentis excusso, nunc lacertis, nunc verò pennatis: quam sceleratissimam humani ingenij fraudem arbitror. Siquidem, vt ocys mors perueniret ad hominem, alitem illam fecimus, pennasque ferro dedimus. Quamobrem culpa eius non naturæ fiat accepta. Aliquot experimentis probatum est, posse innocens esse ferrum. In fœdere, quod expulsis regibus populo Romano dedit Porcena, nominatim comprehensum inuenimus, ne ferro nisi in agricultura vterentur. Et stilo scribere a vetitum est, vt vetustissimi autores prodiderunt. Magni Pompeij in tertio Consulatu extat editum, in tumultu necis Clodianæ, prohibentis vllum telum esse in vrbe. Et tamen vita ipsa non desit honorem mitiorem habere ferro quoque, Aristonidas artifex cum

exprimere vellet Athamantis furorem Lear-
cho filio præcipitato residentem, pœniten-
tiamque, ferrum & æs miscuit, vt rubigine
eius per nitorem æris relucente, exprime-
retur verecundix rubor. Hoc signum ex-
tat Thebis hodie. Est in eadem vrbe & fer-
reus Hercules, quem fecit alcon, laborum
Dei patientia inductus. Videmus & Romæ
scyphos è ferro dicatos in templo Martis Vl-
toris. Obsistit eadem naturæ benignitas, exi-
gentis è ferro ipso pœnas rubigine, eadēna-
que prouidentia nihil in rebus mortalius fac-
iente, quàm quod infestissimum mortali-
tati. Ferri metalla vbique propemodum repe-
riuntur, quippe insula etiam Italiæ Ilua gigen-
te: minimaque difficultate cognoscuntur
ipso colore terræ manifesto. Sed ratio en-
dem excoquendis venis. In Cappadocia ran-
tium quæstio est, aquæ an terræ fiat acceptum,
quoniam perfusa certo fluuio terra, neque
aliter, ferrum è fornacibus reddit. Differen-
tia ferri numerosa. Prima in genere terræ cæ-
liue. Alia molle tantum, plumboque vici-
nius subministrant: alia fragile & ærosum,
rotarumque vsibus & clauis maximè fugien-
dum, cui^a prior ratio conuenit. Aliud breui-
ra obuoluit^a rate sola placet, clauisque caligariis: aliud ru-
biginem celerius^b sentit, stricturnæque vocan-
tur ex omnes, quod non in aliis metallis, à
stringenda acie vocabulo imposito. Et fornac-
cum maxima differentia est. In iis equidem
nucleus ferri excoquitur ad indurandam a-
ciem, aliòque modo ad dēfendas incudes, mal-
leorūve rostra. Summa autem differentia in
aqua est, cui subinde candens immergitur.
Hæc alibi atque alibi vtilior nobilitauit loca
gloria

^a peior ter-
ra obuoluit
Ver.
^b sentit.
Structura
voc. massa
omnes

gloria ferri.
rius nonem.
talla in his
generibus p
vellibus suis
thico: neque
peratur: et
plexus in no
hinc prælat
Sulmone aqu
accendo ole
& oleo delici
excoquatur
posita in sp
ta oleo rella
tem durent
ciscitur. Co
de rubigine
loco diceat
haber. So
cipit, ret
hendens
tor inter
lat ferru
sunt. La
ille mag
bubbatio
fundende
tus est qu
ve magn
chive su
camerari
eius è fe
fir mora
foz iussa
ferri larg

Gloria ferri, sicuti Bilbilin in Hispania & Turia-
 nonem, Comum in Italia, cum ferraria me-
 talli in his locis non sint. Ex omnibus autem
 generibus palma Serico ferro est. Seres hoc cum
 vestibus suis pellibusque mittunt. Secunda Par-
 thico: neque alia gener ferri ex mera acie tem-
 peratur: ceteris enim admiscetur. Mollior com-
 plexus in nostro orbe. Aliubi vena bonitatem
 hanc præstat, ut in Noricis: aliubi factura, ut
 Sulmone aqua, uti diximus. Quippe cum in ex-
 acuendo oleares cotes aquarumque differant,
 & oleo delicatior fiat acies. Mirumque, cum
 excoquatur vena, aqua modo liquari ferrum,
 postea in spongas frangi. Tenuiora ferramen-
 ta oleo restringi mos est, ne aqua in fragilita-
 tem durentur. A ferro sanguis humanus se vl-
 ciscitur. Contactum namque eo, celeriter subin-
 de ruginem trahit. De magnete lapide suo
 loco dicemus, concordiaque quam cum ferro
 habet. Sola hæc materia vites ab eo lapide ac-
 cipit, retinetque longo tempore, aliud appre-
 hendens ferrum, ut anulorum catena specta-
 tur interdum: quod impericium vulgus appel-
 lat ferrum viuum, vulneraque tali asperiora
 sunt. Lapis hic & in Cantabria nascitur, non
 ille magnes verus caute continua, sed sparsa
 bubbatone, ita appellant: nescio an vitro
 fundendo perinde utilis: nondum enim exper-
 tus est quisquam: ferri utique inficit aciem,
 ut magnes. Eodem lapide Dinocrates ar-
 chitectus Alexandria Arsinoes templum con-
 camerare inchoauerat, ut in eo simulachrum
 eius e ferro pedere in aere videretur. Interces-
 sit mors & ipsius & Ptolemæi, qui id forori
 suæ iusserat fieri. Metallorum omnium vena
 ferri largissima est. Cantabriæ maritimæ par-

^aEodem
 genere lapi-
 de M.

^bCheromo
 crates Ser.

re, quam Oceanus alluit, mons præruptè altus, incredibile dictu, totus ex ea materie est, vt in ambitu Oceani diximus.

De temperatura ferri, & medicina ex ferro, & arugi e, & rubigine, & squama ferri, & hy-gremplastro. CAP. XV.

Ferrum accensum igni, nisi daretur ictibus, corrumpitur. Rubens non est habile tundendo, neque antequàm albescere incipiat. Aceto aut alumine illitum fit æri simile. A rubigine vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura à Græcis antipathia dicta. Ferunt quidam & religione quadam id fieri. Et extare ferream catenam apud Euphratem amnem, in vrbe quæ Zeugma appellatur, qua Alexander Magnus ibi vinxerat potem, cuius annulos, qui refecti sunt, rubigine infestari, carentibus ea prioribus. Medicina è ferro est & alia, quam secandi. Namque circumscribi circulo, tæve circumlato mucrone, & adultis & infantibus prodest contra noxia medicamenta: & præfixisse in limine è sepulchro euulsos clauos aduersus nocturnas lymphationes. Pungique leuiter mucrone, quo percussus homo sit, contra dolores laterum pectorumque subitos, qui punctiorem afferant. Quædam vitione sanantur: priuatim verò canis rabidi morsus. Quippe etiam præualente morbo, expauescentisque potum, vsta plaga illico liberantur. Calefit etiam ferro cadente aqua, in multis vitiis, priuatim verò dysentericis. Est & rubigo ipsa in remediis: & sic Telephum proditur sanasse Achilles, siue id ærea siue ferrea cuspide fecit. Ita certè pingitur eam decutiens gladio. Sed rubigo ferri deraditur humido ferro à clauis veteribus.

Vis

à clauis
Del.

Vin eius Alig
alopecias illit
rum pustul
oleo myrteo
tem ad scabi
pterygia in h
flumina impos
centibus vino
& condyloma
quoque illita
vso est ex acie
li sed accione
contra epipho
quoniamque sit
fiant. Siliis &
tur & contra
compescit, h
prodest, far
præcipua ra
gremplastro
& omnem
bus carnes
do: oboli
chmis sex
ridem ceræ
cum sunt ra
deratur.

De plumb

Sequitur
Nigrum
candidum
bulo sequen
ris peti, vi
rio aduehi

Vis eius^a ligare, siccare, restringere. Emenda^a alopecias illita. Vtuntur & ad scabritias genarum pustulasque totius corporis, cum cera & oleo myrteo: ad ignes verò sacros ex acetotitem ad scabiem, paronychia digitorum & pterygia in linteolis. Siftit & foeminarum profluuia imposita velleribus. Plagis quoque recentibus vino diluta, & cum myrrha subacta: & condylomatis ex aceto prodest. Podagras quoque illita lenit. Squama quoque ferri in usu est ex acie aut macronibus, maximè simili, sed acriore, quàm rubigo: quamobrem & contra epiphoras oculorum assumitur. Sanguiemque sistit, cum vulnera maximè ferro fiant. Siftit & foeminarum profluuia. Imponitur & contra lienum vitia. Hæmorrhoidas compescit, huculcerumque serpentina. Et genis prodest, farinæ modo aspersa^b paulisper: bpalpebris præcipua tamen commendatio eius in hy- que Vet. gremplastro ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasioffibus carnes recreandas. Componitur hoc modo: obolis ex Cimolia creta duobus, drachmis sex ex ære, totidem ex squama ferri totidem ceræ, ex^c olei sextario. His adicitur, cum sunt repugnanda vulnera aut replenda, dæceratum.

De plumbi metallis, & albo plumbo, & nigro.

CAP. XVI.

Sequitur, natura plumbi. Cuius duo genera, nigrum, atque candidum. Pretiosissimum candidum, à Græcis appellatum cassiteron, fabulæque narratum in insulas Atlantici maris peti, vitilibusque nauigiis circumfusus giorio aduehi. Nunc certum est, in Lusitania gi-

^a Al. leg. purgare.

^b palpebris que Vet.

^c ol. sextario. Additur M. Legendū forte

Adhibetur
^d Hec vox in Manusc. deest.

gni & in Gallæcia, summa tellure harenosa, & coloris nigri: pondere tantum ea deprehenditur. Interueniunt & minuti calculi, maxime torrentibus siccatis. Lauant eas harenas metallici, & quoddam subsidit, coquunt in fornacibus. Inuenitur & in aurariis metallis (quæ elutia vocant) aqua immixta eluente calculos nigros paulum candore variatos, quibus eadem grauitas quæ auro, & ideo in calachis, in quibus aurum colligitur, remanent cum eo, postea caminis separantur, conflaturque in album plumbum resoluntur. Non fit in Gallæcia nigrum, cum vicina Cantabria nigro tantum abundet: nec ex albo argentum, cum fiat ex nigro. Longi inter se plumbum nigrum sine albo non potest, nec hoc ei sine oleo. Ac ne album quidem secum sine nigro. Album habuit auctoritatem & Iliacis temporibus, teste Homero, cassiteron ab illo dictum. Plumbi nigri origo duplex est: aut enim sua prouenit vena, nec quisquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mixtisque venis conflatur. Eius qui primus fuit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galæna, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus.

De stanno, plumbo argentario, & quibusdam aliis.

CAP. XVII.

STannum illitum æneis vasis, saporem grauiorem facit, & cõpescit æruginis virus, mirumque pondus non auget. Specula quoque ex eo laudatissima, vt diximus, Brundisij temperabantur, donec argenteis vti cõpere & ancillæ.

ancilla. Nunc adulteratur stannum addita æris tertia portione candidi in plumbum album Fit & alio modo mistis albi plumbi nigrique^a libris. Hoc nunc aliqui argentarium^a æquili-
appellant. Idem & tertiarium vocant, in quo briis *Ver.*
duæ nigri portiones sunt, & tertia albi. Pretium eius in libras x x x. hoc fistula solidantur. Improbiores ad tertiariam additis æquis partibus albi argentarium vocant, & eo quæ volunt incoquunt. Pretia huius^b faciunt in
pondo centum triginta. In libras albo per se^b faciunt cl.
syncero pretia sunt triginta, nigro sexdecim. in triginta
Albi natura plura aridi habet: contraque, nigri tota humida est. Ideo album nulli rei sine
mistura utile est. Neque argentum ex eo plum-
batur, quoniam prius liquefcit argentum.
Album incoquitur æreis operibus Galliarum inuento, ita vt vix discerni queat ab argento, eaque incoctilia vocant. Deinde & argentum incoquere simili modo cœpere, equorum maxime ornamentis, iumentorumque^c iugis in
Alexia oppido: reliqua gloria Biturigum fuit.
Cœpere deinde & effusa, & vehicula, & petorita exornare: similique modo ad aurea quoque, non modò argentea, stercula inanis luxuria peruenit: quæque in scyphis cerni prodigium erat: hæc in vehiculis attericulus vocatur. Plumbi albi experimentum in charta est, vt liquefactum pondere videatur, non calore, rupisse. India neque æs neque plumbum habet, gemmisque suis ac margaritis hæc permutat. Nigro plumbo ad fistulas laminasque vitimur laboriosius in Hispania eruto, rotasque per Gallias: sed in Britannia summo terræ corio adeò largè, vt lex vltro dicatur, ne plus certo modo fiat. Nigri generibus hæc

libras. Albo M.

^c iugis. In Alexia oppido; quo reliqua Gallia gloriabatur tale iugum fuit M.

sunt nomina: Iouetanum, Caprariense. Oleastrense. Nec differentia vlla scorix, modò sit excocta diligenter. Mirumque, in his solis metallis, quod derelicta fertilius reuiuiscunt. Hoc videtur facere relaxatis spiramentis ad satisfietatem infusus aer, æquè vt feminas quoddam fecundiores abortus facere. Nuper id compertum in Bætica Santarensi metallo quod locari solitum x. libris per c. c. antè annos, postquam oblitteratum erat, lv. locatum est. Simili modo Antonianum in eadem provincia pari locatione peruenit ad pondus cccc. vestigalis. Et mirum, aqua addita non liquefcere vasa è plumbo constar: eadem in aqua calculus æreusve quadrans si addatur, vas peruri.

Medicina de plumbo, & scorix plumbi, de molybdæna siue galena, de psimmythio, & sandaracha. CAP. XVIII.

IN medicina per se plumbi vsus est cicatrices reprimere: ad alligatisque lumborum & renum parti laminis frigidiore natura inhibere impetus Veneris. Vasaque in quiete Venerea sponte naturæ erumpentia vsque in morbi genus his laminis Caluus Orator cohibuisse traditur, virisque corporis studiorum labori custodisse, Nero (quoniam ita diis placuit) princeps lamina pectori imposita sub ea cantica exclamans, alendis vocibus demonstraui rationum. Coquitur ad medicinæ vsus patinis fictilibus, substrato sulphure minuto, laminis impositis tenuibus, operatisque sulphure & ferro mistis. Cum coquitur, munienda in eo opere foramina spiritus conuenit: alioquin plumbi è fornacibus halitus noxius sentitur &

& pestilens, metallorū, rem non in coquendo sulphuri miscetur. Item, cum se ipsa, addita aqua supernans, crassissimum los. Quidam quidam etiam verò æreum rosam. Quiximè Thebanolunt: candid autem quæ, vt sibi atere, contredem & in me contem, & hdis aut hac maxivili ad hucque, quærem in phure, vceis, donec refrigeraturam scobenis donec ruffam mteruineque runt sic tria quoque

& pestilens, & canibus ocysimè omniū verò metallorū, muscis, & culicibus: quamobrem non sunt ea tadia in metallis. Quidam in coquendo scobem plumbi lima quæsitam sulphuri miscent: alij cerussam potius, quàm sulphur. Fit & lotura plurimi vsus in medicina, cū se ipso teritur in mortariis plumbeis addita aqua cælesti, donec crassescat. Postea supernatans aqua tollitur spongiis: quod crassissimum fuit siccatur diuiditur in pastillos. Quidam limatum plumbum sic terunt: quidam etiam plumbaginem admiscent: alij verò acetur alij vinum, alij adipem, alij rosam. Quidam in mortario lapideo, & maxime Thebaico, plumbeo pistillo terere malunt: candidiusque fit ita medicamentum. Id autem quod vltimum est plumbum, a lauatur, vt sibi & cadmia. Potest adstringere, si est istius stercer, contrahere cicatrices. Vtus enim ex eodem & in oculorum medicamentis, & maxime contra procidentiam eorum & inanitam, & huculcerum excrecentia, rimasque sedis aut hæmorrhoidas, aut condylomata. Ad hæc maxime lotura plumbi facit: cinis autem vsu ad huculcera serpentia, aut sordida eademque, quæ chartis, ratio profectus. Vritur autem in patinis per laminas minutas cum sulphure, versatum rudibus ferreis aut ferulaceis, donec liquor mutetur in cinerem. Dein refrigeratum teritur in farinam. Alij elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis donec percoquatur siglinum. Aliqui cerussam miscent pari mensura, aut hordeum, teruntque, vt in crudo dictum est, & præferunt sic tritum plumbum spodio Cyprio. Secunda quoque plumbi in vsu est, optimaque, quæ

ad luteum maximè colorem accedit sine plum-
bi reliquiis, aut sulphuris specie, & terra ca-
rens. Lauatur hæc in mortariis minutim fra-
cta, donec aqua luteum colorem trahat, &
transfunditur in vas purum, idque sæpius, vs-
que dum subsidat quod vtilissimum est: eos-
demque effectus habet, quos plumbum, sed
acriores. Mirari succurrit experientiam vitæ,
ne fæce quidem rerum, excrementorūque
fæditate intentata tot modis. Fit & spodium
ex plumbo eodem modo, quo ex Cyprio ære
diximus. Lauatur in linteis raris in aqua cæ-
lesti, separatūque terrenum trāsfusione, cri-
bratūque teritur. Quidam puluerem pen-
nis detergere malunt, ac terere in vino ado-
rato. Est & molybdæna, quem alibi galenam
vocauius, plumbi & argenti vena commu-
nis. Melior hæc, quanto magis aurei coloris,
quātoque minus plumbosa, friabilis & mo-
dicè grauis. Cocta cum oleo, iocineris colo-
rem trahit. Adhærescit & auri argenti for-
nacibus. Et hanc metallicam vocant. Lau-
datissima, quæ in Zephyrio fiat. Probantur
minimè, terrenæ, minimèq; lapidosæ: coquuntur
lauantūque scorix modo. Vtius in liparas ad
liniēda refrigerandāque hucera emplastris-
que, quæ non alligantur, sed illita ad cicatri-
cem perducunt, in teneris corporibus mol-
lissimisque partibus. Compositio eius est li-
bris tribus, & ceræ libra vna, olei tribus he-
minis, quod in senili corpore cum fratribus
additur. Temperatur & cum spuma argenti, &
scoria plumbi, ad dysenteriam & tenesinum
fouendo calida. Plimythium quoque, hoc
est cerussam, plumbariæ dant officinæ. Lauda-
tissimum in Rhodo. Fit autem ramētis plum-
bi

quæ non
mordent &
vermētis
Diosc. apud
quem Plin.
legit. dicitur
de rois.

LIBER
bi tenuissimū
sit, arque
cedit in spū
cribratur, ite
diuiditur, &
lio modo, ad
tuas per di
sus delecto, de
ralum est, te
in patinis, m
felur, & sim
duli aqua de
Statur simi
dur. Vis eius
ma tantum d
rem feminat
spūm argen
tur, xufelcit.
dum dicta q
aurarius &
magis rufu
pura friabi
calfacere
Explet al
lorum me
le sumpta
cit. Suspi
detur, cum
pta. Suffi
nidem me
materia. C
ro, excelle
darache si
Est & ter
lor fundat
verò sicc

bi tenuissimis super vas aceti asperrimi impo-
 sitis, atque ita distillantibus. Quod ex eo ce-
 cedit in ipsum acetum, arefactum molitur &
 cribratur, iterumque aceto misto in pastillos
 diuiditur, & in Sole siccatu astate. Fit & a-
 lio modo, addito in vrceos aceti plumbo, ob-
 turatos per dies x. derafoque ceu situ, ac rur-
 sus delecto, donec deficiat materia. Quod de-
 rasum est, teritur & cribatur, & coquitur
 in patinis, misceturque rudiculis, donec ru-
 fescat, & simile sandarachæ fiat. Dein lauatur
 dulci aqua donec nubeculae omnes eluantur.
 Siccatur similiter postea, & in pastillos diui-
 ditur. Vis eius eadem, quæ supra dictis, leuissi-
 ma tantum ex omnibus præterque ad cando-
 rem foeminarum. Est autem letalis potus, sicut
 spuma argenti. Postea cerussa ipsa si coqua-
 tur, rufescit. Sandarachæ quoque propemo-
 dum dicta natura est. Inuenitur autem & in
 aurariis & in argentariis metallis, melior quò
 magis rufa, quoque magis virus redolens, ac
 pura friabili sique. Valet purgare, sistere, ex-
 calfacere, perrodere. Summa eius dos seprica.
 Explet alopecias ex aceto illita. Additur ocu-
 lorum medicamentis. Fauces purgat cum mel-
 le sumpta. Vocem lypidam ac canoram fa-
 cit. Suspiriosis tussientibusque iucundè me-
 detur, cum resina terebinthina in cibo sum-
 pta. Suffita quoque cum cedro, ipso nidore
 iridem medetur. Et arsenicum ex eadem est
 materia. Quod optimum, coloris etiam in au-
 ro, excellentius: quod verò pallidius aut san-
 darachæ similis est, deterius existimatur.
 Est & tertium genus, quo miscetur aurens co-
 lor sandarachæ: Vtraque hæc squamosa. Illud
 verò siccum purumque gracili venarum dif-

curfu assile. Vis eadem, quæ supra, sed acrior. Itaque & causticis additur, & psilochris. Tollit & pterygia digitorum, carnesque narium, & condylomata, & quicquid excrescit. Torretur, ut validius prosit, in noua testa, donec mutet colorem.

C. PLINII SE- CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXXV.

PROOEMIUM.

MET ALLORUM, quibus opes constant, annascentium quoque eis natura indicata propemodum est, ita connexis rebus, ut immensa mediorum sylua, officinarumque tenebra, & morosa celandi pingendi que ac tingendi subtilitas simul dicerentur. Restant terræ ipsius genera lapidumque, vel numerosiore serie plurimum singula à Græcis præciquè voluminibus tractata. Nos in his breuitatem sequemur utile instituti modo, nihil ne-
cessarium aut naturale omitentes.

Honos pictura. CAPVT I.

PRimumque dicemus quæ restant de pictura, arte quondam nobili, tuæ cum experiretur à Regibus populisque, & illos nobilitante, quos esset dignata posteris tradere: nunc verò in totum marmoribus pulsa. Iam quidem & auro, nec tantum ut parietes toti operian-

tur

tur, verum
latis ad es-
Non placet
cubiculo de
pingere. H
Neronis ver
crullis infer
esse Numi
Simadicus
licia. Monte
essat luxur
cendit per

Hon

Magnum
miles in
in totum e
gentes fac
tuarum ca
dem subli
malunt e
inter hæ
suunt, a
rem no
res, fur
effigie v
reliquu
ginibus &
Epiciuri p
secum. N
feratque
das vaca
dem no
dia per
nes non
Aliter ag

tur, verum & interrasso marmore, vermiculatis ad effigies rerum & animalium crustis. Non placent iam abaci, nec spatia montis in cubiculo delirentia: cœpinus & lapidem pingere. Hoc Claudij principatu inuentum: Neronis verò maculas, quæ non essent, in crustis inferendo vnitatem variare, vt ouatus esset Numidicus, vt purpura distingueretur Sinnadicus, qualiter illos nasci optarent delicti. Montium hæc subsidia deficientium: nec cessat luxuria id agere, vt quàm plurimum incendiis perdat.

Honor imaginum. CAP. II.

Imaginum quidem pictura quàm maximè similes in æuum propagabantur figuræ: quod in totum exoleuit. Aerei ponuntur clypei, argenteæ facies surdo figurarum discrimine, statuarum capita permutantur, vulgatis iam pridem salibus etiam carminum. A deo materiam malunt conspici omnes, quàm se nosci. Et inter hæc pinacothecas veteribus tabulis consueunt, alienasque effigies colunt, ipsi honorem non nisi pretio ducentes, vt frangat hæres, furis detrahat laqueus. Itaque nullius effigie viuente, imagines pecuniæ, non suas, relinquunt: iidem palæstras athletarum imaginibus & ceromata sua exornant, & vultus Epicuri per cubicula gestant, ac circumferunt secum. Natali eius vicefima Luna sacrificant, feriæque omni mense custodiunt, quas icadas vocant, hi maximè, qui se ne viuentes quidem nosci volunt. Ita est profecto, artes desideria perdidit: & quoniam animorum imagines non sunt, negliguntur etiam corporum. Aliter apud maiores in atriiis hæ erant quæ

spectarentur, non signa externorum artificum, nec æra, aut marmora. Expressi cera vultus singulis disponebantur armariis, vt essent imagines, quæ comitarentur gentilitia funera, semperque defuncto aliquo, totus aderat familia eius qui vnquam fuerat, populus. Scemata verò lineis discurrebant ad imagines pictas. Tablinæ codicibus implebantur, & monumentis rerum in magistratu gestarum. Alia foris & circa limina animorum ingentiū imagines erant, affixis hostiū spoliis, quæ nec emptori refringere liceret: triumphabantque etiam dominis mutatis ipsa domus: & erat hæc stimulatio ingens, exprobrantibus testis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triumphum. Extat Messalæ Oratoris indignatio, quæ prohibuit inseri genti suæ Levinorum alienam imaginem. Suetilis causa Messalæ seni expressit volumina illa, quæ de familiis condidit, cum Scipionis Africani transisset atrium, vidissetque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini. Sed pace Messalarū dixisse liceat, etiam mentiri clarorum imagines, erat aliquis virtutum amor multoque honestius, quàm mereri, ne quis suas expeteret. Non est prætereundum & nouitium inuentum. Siquidem non solum ex auro argentove, aut certe ex ære in bibliothecis dicantur illi, quorum immortales animæ in iisdem locis ibi loquuntur: quinimo etiam quæ non sunt, finguntur, pariūque desideria non tradiri vultus, sicut in Homero euenit. Quo maius (vt equidē arbitror) nullum est felicitatis specimen, quàm semper omnes scire cupere,

pere qualis fuerit
Romæ inuentum
dicando, ingenti
cit. An prior
gamireges, qui
ne influere, ne
h amore flag
Atticus ille C
& M Vano be
luminum iuor
bus tantum sep
aliquo modo in
dere figuras, au
nes valere, iun
vidiosus, quan
dedit, verum
sentes esse vbi

Quando primū
in domib
chromaco
picturatus

Et hoc q
verò cly
dicare primū
dius, qui Co
celix. Posu
suos, placuit
honorum le
e turba paru
sobolis par
non gauden
Æmylius, co
non in bat
To

pere qualis fuerit aliquis. A sinij Pollionis hoc Romæ inuentum, qui primus bibliothecam dicando, ingenia hominum ^a rempublicam fecit. An priores cœperint Alexandriæ & Per- ^a cæ clara. gami reges, qui bibliothecas magno certamine instituere, non facile dixerim. Imaginum ^b amorem flagrasse quondam, testes sunt, & ^b amore flammæ Atticus ille Ciceronis edito de his volumine, grasse quodam & M Varro benignissimo inuento insertis voluminum suorum forunditati, non nominibus tantum septingentorum illustrium, sed & aliquo modo imaginibus, non passus intercidere figuras, aut vetustatem cui contra homines valere, inuentione muneris etiam Diis inuidiosus, quando immortalitatem non solum dedit, verum etiam in omnes terras misit præfentes esse vbique & claudi possent.

Quando primum clypei imaginum publicè, quando in domibus positi, & de pictura initia, & monochromato, & primis pictoribus, & antiquitate picturarum in Italia.

CAP. III.

ET hoc quidem alienis ille præstitit. Suorum verò clypeos in sacro vel publico priuatim dicare primus instituit (ut reperiō) Ap. Claudius, qui Consul cum Seruilio fuit anno urbis cclix. Posuit enim in Bellonæ adæ maiores suos, placuitque in excelsis spectari, & titulos honorum legi. Decora res, utique si liberorum turba paruulis imaginibus ceu nidū aliquem ^c turbæ. p. sobolis pariter ostendat: quales clypeos nemo i. c. n. a. s. p. non gaudens fauensque aspicit. Post eum M. ostendunt, Amylius, collega in Consularu Qu. Lutatij, M. non in basilica modò Amilia, verum &

^a maximo, domi suæ posuit, id quoque ^a Martio exēplo. Ver. Home Scutis enim, qualibus apud Troiam pugnatum rico, ut cō- est, continebantur imagines: vnde & nomen *isti Dal.* habuere clypeorum, non, ut peruersa Grammaticorum subtilitas voluit, à cluendo. Origo plena virtutis, faciem reddi in scuto cuiusque, qui fuerit vsus illo. Pœni ex auro fastitauere & clypeos, & imagines, secūmque in castris tulere. Certe captis eis talem Afrubalis inuenit Q. Marcius Scipionum in Hispania vltor: isque clypeus supra fores Capitolinæ adis vsq; ad incendium primum fuit. Maiorum quidem nostrorum tanta securitas in ea re annotatur, ut L. Manlio, Qu. Fulvio coss. anno vrbis quingentesimo septuagesimo quinto M. Aufidius tutelæ Capitolij redemptor, decuerit patres argenteos esse clypeos, qui pro æreis per aliquot iam lustra assignabantur. De picturæ initiis incerta, nec instituti operis quæstio est. Egyptij sex millibus annorum apud ipsos inuentam, prius quàm in Græciam transfret, affirmant, vana prædicatione, ut palam est. Græci autem alij Sicyone, alij apud Corinthios reputam, omnes vmbra hominis lineis circumducta. Itaque talem primam fuisse: secundam singulis coloribus, & monochromaton dictā, postquam operosior inuenta erat: duratque talis etiam nunc. Inuentam linearum dicunt à Philocle Egyptio, vel Cleathe Corinthio. Pti mi exercuere Ardicēs Corinthius & Telephanes Sicyonius, sine vllō etiamnum colore, iam tamen spargentes lineas intus. Ideo & quos pingerent, adscribere institutum. Primus inuenit eas colorare, testa (ut ferunt) trita, Cleophantus Corinthius. Hūc, aut eodem nomine alium fuisse, quem tradit Cornelius Nepos *scuturum*

curum in Italia
sci Romani res
thio iniurias
mus. Iam enim
Italia. Extrane
bepiduræ Ard
quidem nullas
durantes in or
militet Lanuu
nus pictæ sunt
que excellentis
ne ruinis quid
gatus Princip
dine accessus
Durat & Cære
que, quiquis
artium celerit
poribus non

De pictoribus
tas picturæ
fuerunt
Roma.

A
Aarti co
Pictorum
princeps
luris piox
pictura du
Claudij p
brata est
cuij Poen
fuit: clarior
ria scena. H

cutum in Italiam Demaratum, Tarquinij Prisci Romani regis patrem, fugientem à Corinthio iniurias Cypseli tyranni, mox docebitur. Iam enim absoluta erat pictura etiam in Italia. Extant certe hodièque antiquiores vrbis picturæ Ardeæ in ædibus sacris, quibus equidem nullas æquè demiror tam longo ævo durantes in orbitate recti, veluti recentes. Similiter Lanuvij vbi Atalanta & Helena cominus pictæ sunt nudæ ab eodem artifice, utraque excellētissima forma, sed altera, ut virgo, ne ruinis quidem templi concussæ. Pontius legatus C. principis eas tollere conatus est, libidine accensus, si tectorij natura permisisset. Durat & Cære, antiquiores & ipsæ. Farebiturque, quisquis eas diligenter æstimaverit, nullā artium celerius consummatā, cum Iliacis temporibus non fuisse eam appareat.

De pictoribus Romanis, & quando primum dignitas pictura, & qui victorias suas pictura proposuerunt, & quando externus picturæ dignitas Roma.

CAP. IIII.

A Pud Romanos quoque honos maturè huic arti contigit. Siquis enim cognomina ex ea pictorum traxerunt Fabij clarissimæ gentis, principisque eius cognominis ipse ædem Salutaris pinxit anno urbis conditæ ccccl. quæ pictura duravit ad nostram memoriā, æde Claudij principatu exusta. Proximè celebrata est in foro boario æde Herculis Pacuvij Poetæ pictura Ennii sorore genitus hic fuit: clarioremque eam artem Romæ fecit gloria scenæ. Postea non est spectata honestis matris.

nibus, nisi forte quis Turpilium equitem Romanum è Venetia nostræ ætatis velit referre, hodieque pulchris eius operibus Veronæ extantibus. Lævia is manu pinxit, quod de nullo antè memoratur. Paruis gloriabatur tabellis, extinctus nuper in longa senectâ, Aterius Labeo Prætorius, etiam Proconsulatu prouinciæ Narbonensis functus. Sed ea res in risu & iam contumelia erat. Fuit & principum virorum non omittendum de pictura celebre consiliū. Qu. Pedius, nepos Q. Pedij Consularis triumphalisque, à Cæsare Dictatore cohæredis Augusto dati, cum natura mutus esset, eum Messala Orator, ex cuius familia pueri auia erat, picturam docendum censuit, idque etiam Diuus Augustus comprobauit. Puer magni profectus in ea arte obijt. Dignatio autem præcipua Romæ increuit (vt existimo) à M. Valerio Maximo Messala, qui princeps tabulam picturæ prælij, quo Carthaginienses & Hieronem in Sicilia deuicerat, proposuit in latere Curie Hostiliæ, anno ab vrbe condita quadringentesimo nonagesimo. Fecit hoc quidem & L. Scipio, tabulamque victoriæ suæ Asiaticæ in Capitolio posuit. Idque ægrè tulisse fratrem Africanum tradunt, iratum haud immeritò, quoniam filius eius in illo prælio captus fuerat. Non dissimilem offensionem & Emiliani subiit L. Hostilius Mancinus, qui primus Carthaginem irruerat, situm eius expugnationisque depictas proponendo in foro, & ipse assistens populo spectanti singula enarrando: qua comitate proximis comitiis Consulatum adeptus est. Habuit & scena ludis Claudij Pulchri magnam admirationem picturæ, cum ad regularum similitudinem corui decepti imagine

gine aduolare
toritatem Ro
L. Mummius,
dedit. Nanque
talos vj. m. fe
lam, Liberum p
ratur, suspicac
ipse nesciret, n
tū querente,
quam primam
Romæ publica
positas valde.
lepos agens f
pellatus instar
reni? Tale, i
a inficissimè
foro fuit & ill
qua Teuton
ti eum existi
le talem vir
toritatem
tor, Asiace
eis ædem d
rostititati
eius oratio
gna de tab
dis: quod f
exilia pelli
las duas A
cenis H-s
sima parte
bellas, pau
super om
leberima i
belli pictur
dem Cæstor

gine aduolarent. Tabulis autem externis auctoritatem Romæ publicè fecit primus omniū L. Mummius, cui cognomen Achaici victoria dedit. Nanque cum in præda vèdenda rex Attalus vj. m. festeriū emisset Aristidis tabulam, Liberum patrem continentē, pretium mīratus, suspicatusq; aliquid in ea virtutis, quod ipse nesciret, reuocauit tabulam Attalo multum querente, & in Cereris delubro posuit: quam primam arbitror picturam externam Romæ publicatam. Deinde video & in foro positas vulgò. Hinc enim ille Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus, cum testis compellatus instaret: Dic ergo Crasse, qualem mereri? Talem, inquit, ostendens in tabula pictū infacetissimè Gallum exerentem linguam. In foro fuit & illa pastoris senis cum baculo, de qua Teutonorum legatus, interrogatus, quanti eum existimaret, respondit, sibi donari nolle talem viuum verūque. Sed præcipuam auctoritatem fecit publicè tabulis Cæsar dictator, Aiace & Medea ante Veneris Genitricis ædem dicatis. Post eum M. Agrippa vir rusticitati propior, quàm deliciis. Extrat certè eius oratio magnifica, & maximo ciuium digna de tabulis omnibus signisque publicandis: quod fieri satius fuisset, quàm in villarum exilia pelli. Verū eadem illa toruitas tabulas duas Aiace & Veneris mercata est à Cyzicenis H-s b xij. m In thermarū quoque calidissimā parte marmoribus incluserat paruas tabellas, paulò antè cum reficerentur, sublatas, Super omnes Diuus Augustus in foro suo celeberrima in parte posuit tabulas duas, quæ belli pictam faciem habent & triumphum. Idem Castores ac Victoriā posuit, & quas di-

^a infacetissimè.
simè. M.

^b xij. Ch. &
M.

cemus sub artificum mentione in templo Cæsaris patris Idem in curia quoque, quam in Comitio consecrabat, duas tabulas impressit patrii: Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, adstante cum baculo sene, cuius supra caput tabula bigæ dependet. Nicias scripsit se inuississe: tali enim usus est verbo. Alterius tabulæ admiratio est, puberem filiū semi patri similem esse, salua ætatis differentia, superuolante aquila draconem complexa. Philochares hoc suum opus esse testatus est. Immensa, vel vnā si quis tantū hanc tabulam æstimet, potentia artis, cū propter Philocharem ignobilissimos alioquin Glaucionem filiūque eius Aristippum, Senatus populūque Romanus tot seculis spectet. Posuit & Tiberius Cæsar, minimè comis Imperator, in templo ipsius Augusti, quas mox indicabimus.

Ratio pingendi, de pigmentis.
CAP. V.

HActenus dictum sit de dignitate artis morientis. Quibus coloribus singulis primipinxissent, diximus, cū de pigmentis traderemus in metallis. Qui monochroma genera picturæ vocauerint, qui deinde, & quæ & quibus temporibus inuenerint, dicemus in mentione artificū, quoniam indicare naturas colorum, causa instituti operis prior est. Tādem se ars ipsa distinxit, & inuenit lumen atque vmbra, differentia colorum alterna vice sese excitante. Deinde adiectus est splendor, alius hic quā lumen: quem quia inter hoc & vmbra esset, appellauerunt tonon: ^acommixturas, ^bharmogen. ^acommixturas, ^bharmogen. ^acommixturas, ^bharmogen.

De

SVNT autem colores austeri aut floridi. Vtrūque natura, aut mixtura euenit. Floridi sūt, quos dominus pingenti præstat, minium, Armenium, cinnabaris, chrysocolla, Indicum, purpurissum. Cæteri austeri. Ex omnibus alij nascuntur, alij fiunt. Nascuntur sinopis, rubrica, paratonium, melinum, Bretria, auripigmentum. Cæteri finguntur, primūque quos in metallis diximus. Præterea è vilioribus ^a ochra vicia, cerussa vltia, sandaracha, sandyx, Scyricū, sta, rubrica, atramentum. Sinopis inuenta est primū in ca, cerussa, Ponto: inde nomen à Sinope vrbe. Nascitur & sandyx, scy in Ægypto, Balearibus, Africa: sed optima in ricum: sandyx in Lemno & in Cappadocia, effossa è speluncis. daracha, atramentū. Quæ saxis adhæsit, excellit. Glebis suis colos, extrā maculosus. Hæcque vsi sūt veteres ad splendorem. Species sinopidistres, rubra, & minimus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras xiiij. denarij. Vfus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat. Eius, quæ ex Africa venit, octoni asses: cicerculum appellant. Quæ magis cæteris rubet, vtilior abacis. Idem pretium eius quæ presior vocatur, & est maximè fusca. Vfus eius ad bases abacorum. In medicina verò blandus, emplastrisque & malagmatis siue sicca compositione eius, siue liquida facilis, contra hulecera ^b in humore sita, veluti otis, se- ^b Al. legū.

dis. Aluum sistit infusa: fœminarum proflu- humore uia, porta denarij pōdere. Eadem adusta siccatur obfita. scabritias oculorum, è vino maximè. Rubrica genus in ea voluere intelligi quidam secundæ autoritatis. Palmam enim Lemniæ dabant, minio proximam. Hæc est multum antiquis

celebrata, cum insula, in qua nascitur. Nec nisi signata venundabatur: vnde & sphragidem appellauere. Hac minium sublinunt adulterantque. In medicina præclares habetur. Epiphoras enim oculorum mitigat & dolores circunlita. Agylopos manare prohibet. Sanguinem reiciendis ex aceto datur bibenda. Bibitur & contra lienum renumque vitia, & purgationes fœminarum. Item & contra venena, & serpentium ictus terrestrium marinorumque, omnibus ideo antidotis familiaris. Ex reliquis rubricæ generibus, fabris vtilissima Ægyptia & Africana, quoniam maximè sorbentur. Picturis autem aptè nascitur & in ferrariis metallis. Ex ea fit ochra, exusta rubrica in ollis nouis luto circunlitis. Quò magis arsit in caminis, hoc melior. Omnis autem rubrica siccat, idèoque & emplastris conuenit, igni etià sacro. Sinopidis Ponticæ selibra, filis lucidi libris x. & melini Græciensis duabus mistis tritisque vna per dies xij. leucophorum fit, hoc est, glutinum auri, cum inducitur ligno. Parætonion nomen loci habet ex Ægypto: spumam maris esse dicunt solidatam cum limo: & ideo conchæ minutæ inueniuntur in eo. Fit & in Creta insula atque Cyrenis. Adulteratur Romanæ creta Cimolia decocta conspissatâque. Præ tium optimo in pondo ^a sex x. E candidis coloribus pinguisimum, & rectoris tenacissimū propter læuorem. Melinum candidum & ipsū est, optimum in Melo insula. In Samo quoque nascitur: sed eo non vtuntur pictores propter nimiam pinguitudinem. Accubantes effodiunt ibi inter saxa venas scrutantes, in medicina eundem vsum habet, quem Eretria creta. Præterea linguam tactu siccat.

Pilos

^a xvj. calē-
tis. Bud. lib.
3. de asse.

LIBR
Pilos detra
stentij sing
ceruiciz,
diuinus.
fundo inuen
uium pictur
plumbo & a
reperita in
eis cremata.
præ dictus,
quæ & per
libras tris
le mamore
non sunt vt
men. Hac N
gerat moll
siccâda præ
degrâde
giur, si ex
chaon &
maris To
tur ad ne
mus. Fi
cocta. Co
libras aff
te rubric
animadu
id esse, ill
Spome
Pretium
rachæ. N
ris. Inter
sublini di
dyce mist
tios erit

Pilos detrahit & mitigat. Pretium in libras sextertij singuli. Est & colos tertius è candidis cerussa, cuius rationum in plumbi metallis diximus. Fuit & terra per se in Theodori fundo inuenta Smyrnæ, qua veteres ad nauium picturas utebantur. Nunc omnis ex plumbo & aceto fit, vt diximus. Vtâ casu reperta in incendio Piræi, cerussa in oris cremata. Hac primus vsus est Nicias supra dictus. Optima nunc Asiatica habetur, quæ & purpurea appellatur. Pretium eius in libras æreis quinque. Fit & Romæ cremato si^a *vetust eo.* le marmoroso & restincto aceto. Sine^b *vstâ xvj. dena-* non sunt umbræ. Eretria terræ suæ habet no-^{rij.} men. Hac Nicomachus & Parafius vsi. Resfri-^b *istâ. M.* gerat mollitq. Explet vulnera, si coqnatur, ad siccâda præcipuè vtilis, & capitis dolorib. & ad *Obscura. i.* deprehédenda^a pura. Subesse enim ea intelli-^{qua in cal-} gitur, si ex aqua illita non arescat. Sandara-^{ua sub cura} cham & ochram Iuba tradit in insula Rubri-^{ma sub cura} maris Topazo nasci: sed inde non peruehū. *larent esse* tur ad nos. Sandaracha quomodo fieret, dixi-^{vulneris.} mus. Fit & adulterina ex cerussa in fornace Dal-^{costa.} costa. Colos esse debet flammeus. Pretium in libras asses quini. Hæc si torreatur, æqua parte rubrica admista sandycem facit. Quanquam animaduertio Virgilium existimasse herbam id esse, illo versu:

Sponse sua sandyx pascentes vestiet agros.

Pretium in libras dimidium eius, quod sandarachæ. Nec sunt alij colores maioris ponderis. Inter factitios est & Scyricum, quo minimum sublini diximus. Fit autem sinopide & sandyce mistis. Atramentum quoque inter factitios erit, quanquam est & terra geminæ ori-

ginis. Aut enim saluginis modo emanat, aut terra ipsa sulphurei coloris ad hoc probatur. Inuenti sunt pictores, qui è sepulcris carbones infectos effoderent. Sed importuna hæc omnia ac nouitia. Fit enim & fuligine pluribus modis, resina vel pice exustis. Propter quod officinas etiam ædificauère, fumum eum non emittentes. Laudatissimum eodem modo fit è redis. Adulteratur fornacum balinearumque fuligine, quo ad volumina scribenda vtuntur. Sunt qui & vini facem siccaram excoquant: affirmantque, si ex bono vino fax fuerit, Indici speciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, è vinaceis fecere, ^a tryginon appellant. Apelles commentus est ex ebore combusto facere, quod elephantinum vocant. Apportatur & Indicum ex India, in exploratæ adhuc inuentionis mihi. Fit etiam apud infectores ex flore nigro, qui adhærescit æreis corticibus. Fit & è redis ligno combusto, tritisque in mortario carbonibus. Mira in hoc sepiarum natura: sed ex his non fit. Omne autem atramentum Sole perficitur, librarium gummi, rectorium glutino admisto. Quod autem aceto liquefactum est, ægrè eluitur. Eliquidis coloribus, quos à dominis dari diximus propter magnitudinem pretij, ante omnes est purpurissum è creta argentaria: cū purpuris pariter tingitur, bibitque eum colorè celerius lanis. Principium est primum, seruente ahenis rudibus medicamentis inebriatum. Proximum egesto eo addita creta in ius idem. Et quoties id factum est, leuatur bonitas pro numero dilutiore sanie. Quare Puteolanum potius laudatur, quàm Tyrium aut Gætulicum, vel Laconicum, vnde præ-

^a Hadu-
ses in cod.
ver. legun-
tur paulo an-
te post ver-
bum præbe-
re.

LIBER
pretiosissim
no maximè
bere. Vilius
singulis den
res sangye
purissim, fu
facere malur
purissim ex
auroras In
spumæ adha
gram in
ruleiq; mira
est in purp
& est purpu
Indico sterc
siam, vel an
tur carbon
flamma
odorem
id colligi
ti in libr
petus se
quod ei
que cha
est, quo
cum cer
mis taxa
similem
senos vil
modico
Vsum in
bet, max
nouiti
Appian
mentit
Fit & d

pretiosissima purpura. Causa est, quod hyssigino maxime inficitur, rubiamque cogitur forbere. Vilissimum à Canusio. Pretium huic à in singulis denariis in libras ad triginta. Pingen- las libras tes (andryce sublita mox ovo inducentes pur- ad dena- purissimum, fulgorem minij faciunt. Si purpurā rios trigin- facere malunt, caeruleum sublinunt, mox pur- ta, Ver. purissimum ex ovo inducunt. Ab hoc maxima autoritas Indico, ex India venit, harundinum spuma adhærescente limo, cum teritur, nigrescit in diluendo misturam purpuræ caeruleiq; mirabilem reddit. Alterum genus eius est in purpurariis officinis innatans cortinis: & est purpuræ spuma. Qui adulterant, vero Indico stercora columbina, aut cretā Selinusiam, vel annulariam bultro inficiunt. Proba- vero, Dal. tur carbone. Reddit enim, quod sincerū est, flammam excellentis purpuræ: & dum fumat, odorem matris olet. Ob id quidam è scopulis id colligi putant. Pretiū Indico denarij viginti in libras. In medicina Indicū rigores & impetus sedat, siccātq; hucera. Armenia mittit, quod eius nomine appellatur. Lapis est hic quoque chrysocolle modo infectus. Optimūq; est, quod maxime viret, communicato colore cum caeruleo. Solebant libræ eius trecentis nummis taxari. Inuenta per Hispanias harena est, similem curam recipiens. Itaque ad denarios senos vilitas rediit. Distat à caeruleo candore modico, qui teneriorem hunc efficit colorem. Vsum in medicina ad pilos tantum alendos habet, maximeque in palpebris. Sunt etiam nunc nouitij duo colores è vilissimis, viride quod Appianum vocatur, & quod chrysocolle luteā mentitur, ceu parū multa sint mendacia eius. Fit & ex creta viridi æstimatum sestertiis

in libras. Anulare quod vocāt, candidum est, quo muliebres picturæ illuminantur. Fit & ipsum ex creta admistis vitreis gemmis, ex vulgi anulis vnde & anulare dictum.

Qui colore non inducatur, & quibus coloribus antiqui pinxerunt, & quando primum gladiatorum pugna proposita sunt.

CAP. VII.

*a*cretam amant. *Ver.*

EX omnib. coloribus *a*cretulā amare, vđoq; illini recusant, purpurissum. Indicum ceruleum, melinum, auripigmentum, Appianū, cerussa. Cera tinguntur iisdem his coloribus ad eas picturas, quæ inuruntur, alieno parietibus genere, sed classibus familiari, iam verò & onerariis nauibus: quoniam & pericula expugnemus, ne quis miretur & rogos pingi. Iuuatque pugnatorios ad mortem, aut certè eadem, speciosè vehi. Qua contemplatione tot colorum tāta varietate subit antiquitatem mirari. Quatuor coloribus solis immortalia illa opera fecere, ex albis melino, & silaceis Attico, ex rubris sinopide Pōtica, ex nigris atramēto, Apelles, Echion, Melāthius, Nicomachus, clarissimi pictores, cum tabulæ eorū singulæ oppidorum venirent opibus. Nunc & purpuris in parietes migrantibus, & India conferente fluminum suorum limum, & draconum & elephantorū saniem, nulla nobilis pictura est. Omnia ergo meliora tunc fuere, cum minor copia. Ita est, quoniam, ut suprà diximus, rerum non animi pretiis excubatur. Et nostræ ætatis insaniam expictura non omittam. Nero princeps iusserat colosseum se pingi cxx. pedum in linteis, incognitum ad hoc tēpus. Ea pictura cum peracta esset in Lamianis hortis, accēsa fulmine cum optima hortorū parte conflagrauit. Libertus

eius

eius cū daret.
porticus in
rū minitrorū
ditis. Hic mul
pictura. Pingi
publico expos
auro suo à quo
in foro per tri
in nemore Di
De atate pictu
nobilis

NVnc cel
tate per
est talis exee
& in aliorū
rit, exceptis c
niet attingit
Est sibi in ha
tas post Oly
staruarios a
gesima, cū
se tradatur
terea in cō
nū fratre
Agide Mi
discipulus,
tor. Quid q
chi pictoris
liuā Canda
simo, qui &
re. Tāta iā
tē Romuli
vicefima O
quidā trad
fallor, manu
lutione. Q

eius cū daret Antij mun⁹ gladiatorū, publicas porticus inuestiuit pictura, vt cōstat, gladiatorū ministrorūmq. omniū veris imaginib. redditis. Hic multis iā seculis summus animus in pictura. Pingi autē gladiatoria munera, atq; in publico exponi cœpta à C. Teretio Lucano. Is auo suo à quo adoptatus fuerat, triginta paria in foro per triduum dedit, tabulāmque pictam in nemore Dianæ posuit.

De atate picture, operum & artificum indicatura, nobilitates. cccv. CAP. VII I.

NVnc celebres in ea arte quā maxima breui tate percurrā: neq; enim instituti operis est talis executio. Itaq; quosdā vel in trāscursu & in aliorū mētionē obiter nominasse satis erit, exceptis operū claritatib. quæ & ipsa cōueniet attingi, siue extāt, siue interciderē. Nō cōstat sibi in hac parte Græcorū diligētia, tā multas post Olympiada celebrādo pictores, quā statuarios autores: primūq; Olympiade nonagesima, cū & Phidiā ipsam initio pictorē fuisse tradatur clypeūq; Athenis ab eo pictū; prætereā in cōfesso sit, octogesima tertia fuisse Panzū fratrem eius, qui clypeū intus pinxit, & in Egide Mineræ, quā fecerat Colotes Phidiæ discipulus, & in faciendo Ioue Olympio adiutor. Quid? quod in confesso perinde est, Bularchi pictoris tabulā, in qua erat Megnetū præliū, à Candaule rege Lydiæ Heraclidarū nouissimo, qui & Myrsilus vocitatus est, repēsam aureo. Tāta iā dignario picture erat. Id circa atatē Romuli acciderit necesse est: duo enim de vicesima Olympiade interiit Cādaules: aut (vt quidā tradunt) eodē anno, quo Romulus, nisi fallor, manifesta iā tū claritate artis atq; oblatione. Quod si recipi necesse est, simul appa-

ret, multò vetustiora principia esse, eosq. qui
monochromata pinxerint, (quorū atas nō tra-
ditur) aliquāto antè fuisse, Hygieionē, Di-
niā, Charinā, & qui primus in pictura marem
fœmināq. discreuerit Eumatū Atheniēsē figu-
ras omnes imitari ausum, quiq. inuēta eius ex-
coluerit, Cimonē Cleonēq. Hic catagrapha in-
uēnit, hoc est, obliquas imagines, & variè for-
mare vultus, respiciētes suspiciētesq. & despi-
ciētes. Articulis etiā membra distinxit. Venas
protulit, præterq. in veste & rugas & sinus in-
uenit. Pægus quidē frater Phidiæ, etiā præliū
Atheniensū aduersus Peras apud Marathona
factū pinxit. Adeo iā colorum vsus percubue-
rat, adeoque ars perfecta erat, vt in eo prælio
iconicos duces pinxisse tradatur, Atheniensū
Milciadem, Callimachum, Cynegyrum: Bar-
barorum Datim,^a Artaphernem.

^a & Ar-
saph. Tur.

Primum pictura certamen, & qui primi penicillo
pinxerunt. CAP. IX.

Quinimo certamen picturę etiam florente
eo institutum est Corinthi ac Delphis: pri-
mūq. omnium certauit cum Timogora Chal-
cidense, superatus ab eo Pythius, quod & ipsius
Timagorę carmine vetusto apparet chronico-
rum errore non dubio: Alij quoque post hos
clari fuere ante nonagesimā Olympiadē, sicut
Polygnotus Thasius, qui primus mulieres luci-
da veste pinxit, capita earum mitris versicolo-
ribus operuit, plurimūque pictura primus
cōtulit: Siquidē instituit os adaperire, dentes
ostendere, vultū ab antiquo rigore variare Hu-
ius est tabula in porticu Pōpei, quæ ante cu-
riā eius fuerat: in qua dubitatur, an descendente
eum clypeo pinxerit, an descendente. Hic
Delphis ad eum pinxit: hic & Athenis porticu
quæ

quæ Perelli
Mycō me-
torias Siqui-
blicum Græc-
decreuerit. Fu-
gamine disti-
pla pinxit. N-
re Aglaopho-
parer Parasi-
quo suis an-
non tamē,
festinans ac-
fuit Apol-
tertia Olyn-
re instituit,
contulit. Ei-
mine incen-
neque ante
teneat ocul-
xis Herae-
gesimæqu-
iam aliqui-
loquimur
quibus dan-
piade possi-
lum Hime-
vtrius eorū
eum Apo-
artem ipsi-
quoque ta-
earum, &
tesseris in-
Postea do-
lo satis di-
ficuri Alci-
cis & Pene-

quæ Pœceli vocatur, gratuito, cum partē eius
 Mycō mercede pingeret: vnde maior huic au-
 toritas Siquidem Amphictyones, quod est pu-
 blicum Græciæ cōcilium, hospitium ei gratuita
 decrevere. Fuit & alius Mycō, qui minoris co-
 gnomine distinguitur: cuius filia Timarete &
 ipsa pinxit. Nonagesima autē Olympiade fue-
 re Aglaophō. Cephissodorus, Phrylus, Eucnor
 pater Parafij & præceptor maximi pictoris, de
 quo suis annis dicemus: omnes iam illustres,
 non tamē, in quibus herere expositio debeat,
 festinans ad lumina artis, in quibus primus re-
 fulsit Apollodorus Atheniensis nonagesima-
 tertia Olympiade. Hic primus species ex prime
 re instituit, primūque gloriam penicillo iure
 contulit. Eius est sacerdos adorans, & Aiax ful-
 mine incensus, qui Pergami spectator hodie:
 neque ante eum tabula vilius ostenditur, quæ
 teneat oculos. Ab hoc artis fores apertas Zeu-
 xis Heracleotes intrauit, Olympiadis nona-
 gesimæ quintæ anno quarto, audentemque
 iam aliquid penicillum (de hoc enim adhuc
 loquimur) ad magnam gloriam perduxit, à
 quibusdam falsò in octogesimalona Olym-
 piade positus, cum fuisse necesse est Demophi-
 lum Himeræum, & Neseam Thasium, quoniā
 vtrius eorum discipulus fuerit, ambigitur. In
 eum Apollodorus suprā dictus versus fecit,
 artem ipsius ablatam Zeuxin ferre secū. Opes
 quoque tantas acquisiuit, ut in ostentatione
 earum, Olympiæ aureis literis in palliorum
 tessellis intextum nomen suum ostentaret.
 Postea donare opera sua instituit, quòd ea null
 lo satis digno pretio permutari posse diceret,
 sicuti Alcmenā Agrigētinis, Pana Archelao Fe-
 cit & Penelopē, in qua pinxisse mores videtur.

& athletam. Adeoque sibi in illo placuit, ut
versum subscriberet, celebrem ex eo, inuisarū
aliquem facilius, quā imitaturum. Magnifi-
cus est Iupiter eius in throno, adstantib. Diis:
& Hercules infans dracones strangulans, Al-
cmena matre corā pauente & Amphyrione.

***Reprehē.** Deprehenditur tamen Zeuxis grandior in ca-
ditur, *Dal.* pitibus articulisque: alioquin tantus diligētia,
bCrotonia vrb. Agrigentinis facturus tabulam, quā in tē-
tis, *Turn.* ex plo Iunonis Lacinie publicē dicarent, inspex-
Cicer lib. 2. rit virgines eorum nudas, & quinque elegerit,
de Inuent. ut quod in quaque laudatissimum esset, pictu-
ra redderet. Pinxit & monochromata ex albo
Æquales eius & æmuli fuere Timantes, Andro-
cydes, Eupompus, Parasius.

*De auihus per picturam deceptis: & quid difficil-
limum in pictura. CAP. X.*

Descendisse hic in certamen cum Zeuxide
traditur. Et cum ille detulisset vuas pi-
ctas tanto successu, ut in scenā aues aduolarēt,
ipse detulisse linteum pictum, ita veritate re-
presentata, ut Zeuxis alitum iudicio tumens,
flagitaret tandē remoto linteo ostēdi picturā,
atq. intellecto errore concederet palmā inge-
nuo pudore, quoniam ipse volucres fefellisset,
Parasius autē se artificē. Fertur & postea Zeu-
xis pinxisse puerum vuas ferentem, ad quas cū
aduolassent aues, eadem ingenuitate proces-
sit iratus operi, & dixit: vuas melius pinxi,
quā puerum nam si & hoc consummassem,
aues timere debuerant. Fecit & fægina opera,
quæ sola in Ambracia relicta sunt, cū inde
Musas Fuluius Nobilior Romā trāfferet, Zeu-
xidis manu Romæ Helena est in Philippi por-
ticibus: & in Concordiæ delubro Marfyas
reli-

eliegatus. Parasius
constituit. Ph
primus arguta
nustatem oris
extremis palma
summa subcili
media rerum, e
quo multi glor
ucere, & desin
rarum in suc
nim debet se
promittere a
quæ occultat
rignonus & Xen
re, prædicant
tes. Alia multa
bulis ac memb
dicantur artifi
cōparatos in m
Pinxit & De
quoque inge
tracundum, i
exorabilem,
sum, gloriosu
& omnia pa
Thesæ, qui R
chum thorac
Rhodi, Mele
ter fulmine a
so miraculū a
picturam ama
autor est De
tam, cubicul
nurricem, in
Philiscum &
te: & pueros d
To

illo placuit,
ex eo, inuisi-
rum. Magni-
stantib. Diu-
angulus, Ale-
Amphytrione.
grandior in ca-
ntus diligetis,
am, quā in tē-
arent, in pex-
inque elegerit,
vi esset, pictu-
mata ex albo
antes, Andro

quid difficil-
x.

um Zeuxide
lisset vvas pi-
ues aduolare,
ta veritate re-
dicio tumens,
stēdi picturā,
palma inge-
res fessellisset,
poslea Zeu-
m, ad quas cū
itate proces-
melius pinxi,
summassem,
glina opera,
cū inde
ferret, Zeu-
Philippi por-
bro Marlyas
reli-

religatus. Parafius Ephesi natus, & ipse multa
constituit. Primus symmetriam picturæ dedit,
primus argutia vultus elegantiam capilli, ve-
nustatem oris confessione artificum in lineis
extremis palmam adeptus. Hæc est in pictura
summa subtilitas. Corpora enim pingere &
media rerum, est quidem magni operis, sed in
quo multi gloriā cutesunt. Extrema corporum
facere, & desinentis picturæ modum include-
re, rarum in successu artis inuenitur. Ambire
anim debet se extremitas ipsa, & sic desinere,
vi promittat alia post se, ostendatque etiam
quæ occultat. Hanc ei gloriā concessere An-
tigonus & Xenocrates, qui de pictura scripse-
re, prædicantes quoque non solum consiten-
tes. Alia multa graphidis vestigia extant in ta hoc solum
bulis ac membranis eius, ex quibus proficere sed consit.
dicantur artifices. Minor tamen videtur sibi quoque alia
cōparatus in mediis corporibus exprimendis. multa. Gra-
Pinxit & Demon Antheniensium argumento phidis &c.
quoque ingenioso. Volebat namque varium, & demū
iracundum, iniustum, inconstantem: eundem
exorabilem, elementem, misericordem, excel-
sum, gloriosum, humilem, ferocem, fugacemque
& omnia pariter ostendere. Idem pinxit &
Thesea, qui Romæ in Capitolio fuit: & Nauar-
chum thoracatum. Et in vna tabula, quæ est
Rhodi, Meleagrum, Herculem, Persea. Hæc ibi
ter fulmine ambusta neque oblitterata, hoc ip-
so miraculū auget. Pinxit & Archigallum, quā
picturam amant Tiberius princeps: atque ut
autor est Decius Eculio, lx. sefertiis aestima-
tam, cubiculo suo inclusit. Pinxit & Cressam
nutricem, infantemque in manibus eius: &
Philiscum & Libernum patrem adstante Virtu-
te: & pueros duos, in quibus spectatur securi-

præd. non

bulis ac membranis eius, ex quibus proficere sed consit.

dicantur artifices. Minor tamen videtur sibi quoque alia

cōparatus in mediis corporibus exprimendis. multa. Gra-

Pinxit & Demon Antheniensium argumento phidis &c.

quoque ingenioso. Volebat namque varium, & demū

iracundum, iniustum, inconstantem: eundem

exorabilem, elementem, misericordem, excel-

sum, gloriosum, humilem, ferocem, fugacemque

& omnia pariter ostendere. Idem pinxit &

Thesea, qui Romæ in Capitolio fuit: & Nauar-

chum thoracatum. Et in vna tabula, quæ est

Rhodi, Meleagrum, Herculem, Persea. Hæc ibi

ter fulmine ambusta neque oblitterata, hoc ip-

so miraculū auget. Pinxit & Archigallum, quā

picturam amant Tiberius princeps: atque ut

autor est Decius Eculio, lx. sefertiis aestima-

tam, cubiculo suo inclusit. Pinxit & Cressam

nutricem, infantemque in manibus eius: &

Philiscum & Libernum patrem adstante Virtu-

te: & pueros duos, in quibus spectatur securi-

^a Hoplites
Tur.

tas & ætatis simplicitas: item sacerdotem, adstant puerum cum acerra & corona. Sunt & duæ picturæ eius nobilissimæ, ^a Hoplitides: alter in certamine ita decurrens, ut sudare videatur: alter arma deponens, ut anhelare sentiat. Laudatur & Æneas Castorque ac Pollex in eadem tabula: item Telephus, Achilles, Agamemnon, Vlixes. Fœcundus artifex, sed quo nemo insolentius & arrogantius sit usus gloria artis. Nanque & cognomina usurpauit, Abroditum se appellando, aliisque verbis principem artis, & eam ab se consummatam. Super omnia Apollinis se radice ortum: & Herculem, qui est Lyndi, talem à se pictum, qualem sæpe in quiete vidisset. Ergo magnis suffragiis superatus à Timante Sami in Aiace armorumque iudicio, herois nomine se molestè ferre dicebat, quod iterum ab indigno victus esset. Pinxit & minoribus tabellis libidines, eo genere petulantis iocis se reficiens. Nam Timanthi vel plurimum affuit ingenij. Eius enim est Iphigenia, oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras pictura, cum mœstos pinxisset omnes, præcipue patrum, cum tristitiæ omnem imaginem consumpisset. patris ipsius vultum velauit, quem dignè non poterat ostendere. Sunt & alia ingenij eius exemplaria, veluti Cyclops dormiens in paruula tabella: cuius & sic magnitudinem exprimere cupiens, pinxit iuxta Satyros, thyrsos pollicem eius metientes: atque in omnibus eius operibus intelligitur plus semper, quam pingitur: & cum ars summa sit, ingenium tamen ultra artem est. Pinxit & Heroa absolutissimi operis, artem ipsam complexus viros pingendi: quod opus nunc Romæ in templo Pacis est

est. Euxen
præclarum.
lam Apellis
certamine
auctoritas
genera tria,
dicam, & q
pter hunc q
dico tria fa
ticum. P. m
lium ad Ph
item Vlix
sed primus
tus, præci
sine quibus
cui nemine
quam merce
ei dedere. E
cyone prim
pueri inge
est pictura
que ars e
Semper q
exercere
sto ne seru
neque in
celebratur
tere Echio
biles pictu
mœdia. Se
anus lamp
cundia no
futurorū
Olympiad
solus prop
voluminib

est. Euxenidas hac ætate docuit Aristidem præclarum artificem, Eupompus Pamphilam Apellis præceptorem. Est Eupompi victor certamine gymnico palmam tenens. Ipsius autoritas tanta fuit, vt diuiserit picturam in genera tria, quæ ante eum duo fuere, Hælladicum, & quod Asiaticum appellabant. Propter hunc qui erat Sicyonius, diuiso Hælladico tria facta sunt, Ionicum, Sicyonium, Atticum. Pamphili pictura est cognatio, & prælium ad Phluntem, & victoria Atheniensiū: item Vlixes in rate. Ipse Macedo natione, sed primus in pictura omnibus literis eruditus, præcipue Arithmetice & Geometrice, sine quibus negabat artem perfici posse. Docuit neminem minoris^a talento annis decem: ^a *Budæus ex* quam mercedem & Apolles & Melanthius *verusti codi* ei dedere. Et huius autoritate effectum est Si- *ce legit, an* cyone primum, deinde & in tota Græcia, vt nui- *talenta* pueri ingenui ante omnia diagraphicen, hoc *tis decem* est picturam in buxo docerentur, reciperetur- *que* que ars ea in primum gradum liberalium. Semper quidem honos ei fuit; vt ingenui eam exercerent, mox vt honesti, perpetuo interd- *cto* ctio ne seruitia docerentur. Ideo neque in hac neque in toreutice, vilius qui seruiert, opera celebratur. Clari etiam cxiij. Olympiade ext- *tere* tere Echion & Therimachus. Echionis sūt nob- *biles* biles picturæ. Liber pater, itē Tragœdia & Comœdia. Semiramis ex ancilla adipiscēs regnū, anus lampadas præferens, & noua nupta vere- *cundia* cundia notabilis. Verū omnes prius genitos futurōsque postea superauit Apelles, ^b *cousq;* ^b *Cous Tur.* Olympiade cxij. in pictura prouectus, vt plura solus propē, quā cæteri omnes, contulerit, voluminibus etiam editis quæ doctrinam eam

continent. Præcipua eius in arte venustas fuit, cum eadem arate maximi pictores essent: quorum opera cum admiraretur, collaudatis omnibus, deesse iis vnam illam Venerem dicebat, quam Græci Charita vocant: cætera omnia contigisse, sed hac soli sibi neminem parem. Et aliam gloriam vsurpauit, cum Protogenis opus immensi laboris ac curæ supra modum anxie miraretur. Dixit enim, omnia sibi cum illo paria esse, aut illi meliora, sed vno se præstare, quod manum ille de fabula nesciret tollere: memorabili præcepto, nocere sepe nimiam diligentiam. Fuit autem non minoris simplicitatis, quam artis. Nam cedebat Amphioni de dispositione, Asclepiodoro de mensuris, hoc est, quanto quid à quo distare deberet. Scitum est, inter Protogenem & eum quod accidit. Ille Rhodi vivebat: quod cum Apelles adnavigasset, avidus cognoscendi opera eius, fama tantum sibi cogniti, continuo officinam petiit. Aberat ipse, sed tabulam magnæ amplitudinis in machina aptatam picturæ, anus vna custodiebat. Hæc Protogenem foris esse respondit, interrogauitque, à quo qua situm diceret. Ab hoc, inquit Apelles: arreptoque penicillo lineam ex colore duxit summa tenuitatis per tabulam. Reverso Protogeni, quæ gesta erant, anus indicauit. Ferunt artificem protinus contemplatum subtilitatem, dixisse Apellem venisse: non enim cadere in alium tam absolutum opus. Ipsumque alio colore tenuiorem lineam in illa ipsa duxisse, præcepisseque abeuntem, si redisset ille, ostenderet, adiceretque hunc esse quem quaereret: atque ita euenit. Reuertitur enim Apelles, sed vinci erubescens, tertio colore lineas

lineas secuit,
tilitati locum
fessus, in po
rens. Placuit
di, omnium
pus miraculo
re incendio d
antè à nobis
dine nihil a
visum effugi
opera inani
omnique op
quin perpet
cupatam d
cendo exere
uerbium ven
bat in pergu
tabulam lat
scultabat,
quàm se, p
hensum,
res fecisset
emendatio
lonte circa
nuntiantes
ret, quod
enim & co
Alexandro
nam venti
gi se vena
multa disse
rideri eum
rent. Tan
alioquin in
ei honore
que cum

lineas secuit, nullum relinquens amplius subtilitati locum. At Protogenes victum se confessus in portum deuolauit, hospitem querens. Placuitque sic eam tabulam posteris tradi, omnium quidem, sed artificum præcipuo miraculo Consumptam eam constat prior incendio domus Cæseris in palatio, auidè antè à nobis spectatam, spatiosiore amplitudine nihil aliud continentem quàm lineas visum effugientes, inter egregia multorum opera inani similem, & eo ipso allicientem, omnique opere nobiliorem. Apellatus fuit alioquin perpetua consuetudo, nunquàm tam occupatam diem agendi, vt non lineam ducendo exerceret artem: quod ab eo in prouerbium venit. Idem perfectæ opera proponebat in pergula trãseuntibus, atque post ipsam tabulam latens, vitia quæ notarentur auscultabat, vulgum diligentiorum iudicem, quàm se, præferens. Feruntque à sutore reprehensum, quòd in crepidis vna intus pauciores fecisset ansas, eodem postero die superbo emendatione pristina admonitionis canillante circa crus, indignarum prospexisse, denuntiantem, ne supra crepidam sutor iudicaret, quod & ipsum in prouerbium venit. Fuit enim & comitas illi, propter quam gratior Alexandro Magno erat, frequenter in officinam ventitanti: nam vt diximus, ab alio pingi se vetuit edicto. Sed & in officina imperitè multa differenti silentium comiter suadebat, rideri eum dicens à pueris qui colores terebant. Tantum erat auctoritati iuris in regem, alioquin iracundum: quanquam Alexander ei honorè clarissimo præbuit exemplo. Namque cùm dilectam sibi ex palatib. suis præ-

^aPancastē
Tur. ex. E.
 liano.

cipuē nomine ^aCampaspen nudam pingi ob
 admirationem formæ ab Apelle iussisset, eum-
 que tum pari captum amore sensisset, dono
 eam dedit. Magnus animo, maior imperio
 sui, nec minor hoc facto, quàm victoria ali-
 qua. Quippe se vicit, nec torum tantum suum,
 sed etiam affectum donauit artifice: ne dile-
 ctæ quidem respectu motus, vt quæ modò re-
 gis fuisset, modò pictoris esset. Sunt qui Ve-
 nerem Anadyomenen illo pictam exemplari
 putant, Apelles & in æmulis benignus, Pro-
 togeni dignationem primus Rhodi consti-
 tuit. Sordebat ille suis, vt plerunque domesti-
 ca: percontantique quanti licitaretur opera
 effecta, paruum nescio quid dixerat: at ille
 quinquagenis talentis poposcit: famamque
 dispersit, se emere, vt pro suis venderet. Ea res
 concitauit Rhodios ad intelligendum artifi-
 cem: nec nisi augmentibus pretium, cessit. Ima-
 gines adeò similitudinis indiscretæ pinxit,
 vt incredibile dictu Apion Grammaticus scri-
 ptum reliquerit, quendam ex facie hominum
 addiuinantem (quos Metoposcopos vocant)
 ex iis dixisse aut futuræ mortis annos, aut
 præteritæ? Non fuerat ei gratia in comita-
 tu Alexandricum Ptolemæo: quo regnante.
 Alexandriam vi tempestatis expulsus, sub-
 ornato fraude æmulorum plano regio inui-
 tatus, ad regis cenam venit: indignantique
 Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, vt
 diceret à quo eorum inuitatus esset, arrepto
 carbone extincto è foculo, imaginem in pa-
 riете delineauit, agnoscenē vultum plani re-
 ge ex inchoato protinus. Pinxit & Antigoni
 regis imaginem altero lumine orbam, primus
 excogitata ratione vitia condendi: obliquam
 nanque

nanque fecit
 potius deesse
 tem è facie
 stendere. Sunt
 imagines. Qu
 est facile di
 diuus Augu
 faris, quæ A
 Græcis tali o
 illustrato. I
 ptam qui re
 rum ipsa in
 senuit hæc
 ro principa
 Apelles inq
 peraturuse
 mors perad
 ad præscrip
 & Alexand
 in templo
 ri. Digitu
 tabulam
 ea quatu
 ius tabul
 non nun
 tis. Dian
 bellum f
 migerum
 lippum q
 cum est
 Menandr
 Anczum
 gædioru
 Victoria
 maguen
 xandro

nanque fecit, vt quod corpori deerat, pictura
 potius deesse videretur: tantumque eam par-
 tem è facie ostendit, quam totam poterat o-
 stendere. Sunt inter opera eius & expirantium
 imagines. Quæ autem nobilissima sint, non
 est facile dictu. Venerem exeuntem è mari
 Diius Augustus dicauit in delubro parris Cæ-
 saris, quæ Anadyomene vocatur, versibus
 Græcis tali opere, dum laudatur, victo, sed
 illustrato. Huius inferiorem partem corru-
 ptam qui resciceret, non potuit reperiri. Ve-
 rum ipsa iniuria cessit in gloriam artificis. Cõ-
 senuit hæc tabula carie, aliãque pro ea Ne-
 ro principatu substituit suo Dorothei manu.
 Apelles inchoauerat aliam Venerem Cois, su-
 peraturus etiam suam illam priorem. Inuidit
 mors peracta parte: nec qui succederet operi
 ad præscripta lineamenta inuentus est. Pinxit
 & Alexandrum Magnum, fulmen tenentem
 in templo Ephesiæ Dianæ viginti talentis au-
 ri. Digni eminere videntur, & fulmen extra
 tabulam esse. Sed legentes meminerint, omnia
 ea quatuor coloribus facta: manipretium e-
 ius tabulæ in nummo aureo mensura accepit.
 non numero. Pinxit & Megabyzi sacerdo-
 tis. Dianæ Ephesiæ pompam: Clytū equo ad
 bellum festinantem, & ei galeam poscenti ar-
 migerum porrigentem. Alexandrum & Phi-
 lippum quoties pinxerit, enumerare superua-
 cuum est. Mirantur eius Abronem Samij &
 Menandrum regem Cariæ Rhodij. Item
 Ancaum: Alexandriæ Gorgosthenem, tra-
 gædum: Romæ Castorem & Pollucem, cum
 Victoria & Alexandro Magno. Item belli i-
 magnem, restrictis ad terga manibus, Ale-
 xandro in curru triumphante. Quas vtræque

tabula Diuus Augustus in fori sui partibus
celeberrimis dicauerat simplicitate moderata.
Diuus Claudius pluris existimauit, in vrisque
excisa facie Alexandri Diui Augusti imagi-
nem subdere. Eiusdem arbitrantur manu ef-
se & in Antonia templo Herculem auersum,
vt (quod est difficillimum) faciem eius o-
stendat: verius pictura, quam promittat. Pin-
xit & ^a Leodrum ^a hero a nudum: eaque pictura naturam
ipsam prouocauit. Est & equus eius, siue
fuit, pictus in certamine quod iudicium ad
mutas quadrupedes prouocauit ab homini-
bus. Nanque ambitu æmulos præualere sen-
tiens, singulorum picturas inductis equis o-
stendit: Apellista tantum equo adhinniuere:
idque postea semper illius experimentum ar-
tis ostentatur. Fecit & Neoptoleum ex e-
quo aduersus Perfas, Archelaum cum vxore
& filia, Antigonom thorachatum cum equo
incedentem. Peritiores artis præferunt om-
nibus eius operibus eundem regem sedentem
in equo: Dianam sacrificantium virginum
choro mistam, quibus vicisse Homeri versus
videtur idipsum describentis. Pinxit & quæ
pingi non possunt, tonitrua, fulgetra, ful-
guræque: Bronten, Astrapen, ^b Ceraunobol-
on appellant. Inuenta eius & cæteris pro-
fuere in arte. Vnum imitari nemo potuit,
quodd absoluta opera atramento illinebat
ita tenui, vt idipsum repercussu claritates co-
lorem excitaret, custodirétque à puluere &
fordibus, ad manum intuenti demum ap-
pareret. Sed & tum ratione magna, neco-
lorum claritas oculorum aciem offenderet,
veluti per lapidem specularem inuentibus è
longinquo: & eadem res nimis floridis co-
lo-

^a Leodrum
Dal.

^b Ceraunō
vocāt. Thr.

loribus aucto-
eius fuit ar-
mus animi
fuit quos voca-
tiones durior
tura est, op-
evulnere ma-
gnumque sen-
eius lacte sa-
tabulam Ale-
lam in parte
cum Perfas,
plexus, pæd-
eyranno El-
rentes quad-
voce: & ve-
nem pictore
fratris amor-
trem & Ari-
Cereris: Ty-
nis: cui ta-
scitia, cuius
Iunius Pra-
rium. Spe-
tolio ima-
tis. Pinxit
in arte tan-
tabulam ei-
Simul vt d-
Patria ei C-
Summa ei-
ma in iectio-
docuerit,
naues pinx-
mam argu-
celerrimo

loribus austeritatem occultè daret. Aequalis
 eius fuit aristides Thebanus: is omnium pri-
 mus animum pinxit: & sensus omnes expref-
 sit, quos vocant Græci ethe: item perturba-
 tiones durior paulo in coloribus. Huius pi-
 ctura est, oppido capto ad matris morientis
 è vulnere mammam adrepens infans intelli-
 giturque sentire mater, & timere ne emor-
 tuo lacte sanguinem infans lambat. Quam
 tabulam Alexander Magnus transtulerat Pel-
 lam in patriam suam. Idem pinxit prælium
 cum Persis, centum homines ea tabula com-
 plexus, pactusque in singulos minas denas à
 tyranno Elatensium Mnafone. Pinxit & cur-
 rentes quadrigas, & supplicantem penè cum
 voce: & venatores cum captura, & Leontio-
 nem pictorem, & Anapauomenen propter
 fratris amorem morientem. Item Liberum pa-
 trem & Ariadaen, spectatos Romæ in æde
 Cereris: Tragædum & puerum, in Apolli-
 nis: cui tabulæ gratia interit pictoris in-
 scitia, cuius tergendam eam mandauerat M.
 Iunius Prætor sub die ludorum Apollina-
 rium. Spectata est & in æde. Fidei in Capi-
 tolio imago senis cum lyra puerum docen-
 tis. Pinxit & ægrum sine fine laudatum. Qua
 in arretantum valuit, ut Attalus rex vnâ
 tabulam eius centum talentis emisse tradatur.
 Simul ut dictum est, & Prorogenes floruit.
 Patria ei Caunus, gentis Rhodiis subiectæ.
 Summa eius paupertas initio, artisque sum-
 ma intèritio, & ideo minor fertilitas. Quis eum
 docuerit, non putant constare. Quidam &
 naues pinxisse vsque ad annum quinquagesi-
 mam argumentum esse, quòd cum Athenis
 celerrimo loco Mineræ delubro propy-

laon pingeret, vbi fecit nobilem Paralum &
 a Hermio-^a Hemionida, quam quidam Nausicam vo-
 nidem, cant, adiecerit paruulas naues longas in iis,
 quam qui- quæ pictores parerga appellant, vt appare-
 de Naxiā, ret, a quibus initis ad arcem ostentationis
 vel Naxicā opera sua peruenissent. Palmam habet tabu-
 larum eius Ialysus, qui est Romæ, dicatus in
 templo Pacis, quem cum pingeret, traditur
 madidis lupinis vixisse, quoniam simul fa-
 mem sustinerent & sitim ne sensus nimia dul-
 cedine obstrueret. Huic picturæ quatuor
 colorem induxit subsidio iniuriæ & vetusta-
 tis, vt decedente superiore inferior succederet,
 Est in ea canis mirè factus, vt quem pariter
 casus & ars pinxerit. Non iudicabat se ex-
 primere in eo spumam anhelantis posse, cum
 in reliqua omni parte quod (difficillimum
 erat) sibi ipse satisfecisset. Displicebat au-
 tem ars ipsa: nec minui poterat, & videba-
 tur nimia, ac longius à veritate discedere,
 spumæque illa pingi non ex ore nasci, anxio
 animi cruciatu, cum in pictura verum esse,
 non verisimile vellet: absterferat sæpius mu-
 tauerátque penicillum, nullo modo sibi ap-
 probans. Postremo iratus arti, quod intel-
 ligeretur, spongiam eam impegit inuiso lo-
 co tabulæ, & illa reposuit ablatos colores,
 qualiter cura optabat: fecitque in pictura
 fortuna naturam. Hoc exemplo similis &
 Nealeem successus in spuma equi similiter
 spongia impacta secutus dicitur, cum pinge-
 ret poppyzonta retinentem equum. Canem
 ita Protogenes monstrauit & fortuna. Pro-
 pter hunc Ialysum, ne cremaret tabulas. De-
 metrius rex cum ab ea parte sola posset
 Rhodum capere, non incendit, parcentem-
 que

que picturæ f
 Protogenes
 est, Demetri
 pralis inchi
 sed accitus à
 cia extra mu
 li cum Rhod
 bus. Disposi
 tiones, gau
 quibus iam
 rer, vltro
 victoriæ su
 idus specta
 lam eius te
 rogenes sub
 quem Anap
 sit temporis
 cit & Cyd
 Tragediam
 thletam,
 matris A
 debat va
 propter
 mi & qua
 tulere. I
 Pana. Fe
 dem etate
 metria mi
 rannus pro
 mnas trece
 gulos her
 debet Ni
 scipulus
 tabula f
 supra ad
 tolio alia

Que picturæ fugit occasio victoriæ. Erat tunc
 Protogenes in suburbano hortulo suo, hoc
 est, Demetrii castris. Neque interpellatus
 præliis inchoata opera intermisit omnino,
 sed accitus à rege interrogatusque, qua fidi-
 cia extra muros ageret, respondit, scire se il-
 li cum Rhodiis bellum esse, non cum arti-
 bus. Disposuit ergo rex in tutelam eius sta-
 tiones, gaudens quòd posset manus seruare,
 quibus iam pepercerat: & ne sapius auoca-
 ret, ultro ad eum venit hostis: relictisque
 victoriæ suæ votis, inter arma & murorum
 ictus spectauit artificem. Sequiturque tabu-
 lam eius temporis hæc fama, quòd eam Pro-
 togenes sub gladio pinxerit. Satyrus hic est,
 quem Anapauomenon vocant, ne quid de-
 sit temporis eius securitati, tibias tenens. Fe-
 cit & Cydippen, Tlepolemon, Philiscum
 Tragediarum scriptorem meditantem, & a-
 thletam, & Antigonum regem, & imaginem
 matris Aristotelis Philosophi: qui etiam sua-
 debat vt Alexandri Magni opera pingeret,
 propter æternitatem rerum. Imperius ani-
 mi & quædam artis libido in hæc potius eua-
 tulere. Nouissimè pinxit Alexandrum, ac
 Pana. Fecit & signa ex ære, vt diximus. Ea-
 dem ætate fuit Asclepiodorus, quem in sym-
 metria mirabatur Appelles. Huic Mnason ty-
 rannus pro duodecim Diis dedit in singulos
 mnastrecenas: idemque Theomnesto in sin-
 gulos heroes mnascentenas. His annumerari
 debet Nicomachus, Aristodemi filius ac di-
 scipulus Pinxit hic raptum Proserpinæ: quæ
 tabula fuit in Capitolio in Mineræ delubro
 supra ædiculam Iuuentutis. Et in eodem Capi-
 tolio alia, quam Plancus Imperator posue-

rat, Victoria quadrigam in sublime rapiens.
 Hic primus Vlixi addidit pileum. Pinxit &
 Apollinem & Dianam, Deūque matrem in
 leone sedentem: item nobiles Bacchas arre-
 ptantibus Satyris: Scyllāque, quæ nunc est
 Romæ in templo Pacis. Nec fuit alius in ea
 arte velocior. Tradunt nanque conduxisse
 pingendum ab Aristrato Syciniorum tyran-
 no quod is faciebat Telesti poëta monumen-
 tum præfinito die, intra quem perageretur.
 nec multò antè venisse, tyranno in pœnam
 accenso: paucisque diebus absoluisse celerita-
 te & arte mira. Discipulos habuit Aristidem
 fratrem, & Aristoclem filium, & Philoxe-
 num Eretrium, cuius tabula nullis postfe-
 renda, Cossandro regi picta, continuit Ale-
 xandri prælium cum Dario. Idem, pinxit &
 lasciuiam, in qua tres Sileni comessantur. Hic
 celeritatem præceptoris secutus, breuiore et-
 iamnum quisdam picturæ vias & compen-
 diarias inuenit. Annumeratur his & Nicopha-
 nes, elegans & concinnus, ita vt vetusta o-
 pera pingeret propter æternitatem rerum im-
 petuosi animi: & cui pauci comparentur. Co-
 thurnus ei & grauitas artis. Multum à Zeuxi-
 de & Apelle abest Apelli discipulus Perseus,
 ad quem de hac arte scripsit, qui huius fuit
 ætatis. Aristidis Thebani discipuli fuerunt &
 filij, Niceros, & Aristippus, cuius est Satyrus cū
 sypho, coronatus. Discipuliciorum fuerunt. An-
 torides & Euphranor, de quibus mox dice-
 mus. Nanque subtexi par est: minoris picturæ
 celebres in penicillo, è quibus fuit Pyreicus
 arte paucis postferendus: proposito nescio an
 destruxerit se, quoniam humili quidem se-
 cutus, humilitatis tamen summam adeptus est
 glo-

^a *Alleg.* in
 minori p-
 aura cele-
 bres peni-
 cillo

LIII
 gloriam. T
 sellos & o
 natus A
 voluptatis
 maximè m
 quit Varro.
 la fab veter
 hominem p
 nyfius nihil
 id Antropo
 & Callicles
 lis: veraque
 nobilem pi
 cum Minen
 porticibus
 Alexandru
 millo expa
 eduan & E
 lum ridere
 picturæ
 didicit a
 tis templ
 tum ibi
 his versi
 Dignis
 Regina
 Marcu
 Quem
 Ea sunt
 fraudand
 primus in
 Auram v
 eos, nemo
 tora, qual
 lantium sp

gloriam. Tonstrinas sutrinásque pinxit, & a-
 sellos & obsonia ac similia, ob hoc cognomi-
 natus Ryparographos, in iis consummata
 voluptatis. Quippe ex pluris vaniere, quàm
 maximè multorum. E diuerso meniana, in-
 quit Varro, omnia operiebat Serapionis tabu-
 la sub veteribus. Hic scenas optime pinxit, sed
 hominem pingere non potuit. Contrà Dio-
 nyfius nihil aliud, quàm homines pinxit ob
 id Antropographus cognominatus. Parua
 & Callicles fecit: item Calaces comicis tabel-
 lis: veraque Antiphilus. Nam & Hesionam
 nobilem pinxit, & Alexandrum ac Philippum:
 cum Minerva qui sunt in schola in Octauiae
 porticibus: & in Philippi Liberum patrem,
 Alexandrum puerum, Hippolytum tauro e-
 misso expauescentem: in Pompeia verò Ca-
 dmm & Eoropen. Idem iocoso nomine Gryl-
 lum ridiculi habitus pinxit. Vnde hoc genus
 picturae grylli vocantur. Ipse in Aegypto natus
 didicit à Cresidemo. Decet nò sileri & Ardea
 tis templi pictorem, praesertim ciuitate dona-
 tum ibi & carmine, quod est in ipsa pictura
 his versibus:

*Dignis digna loca picturis condecorauit,
 Regina Iunonis suprema coniugi templum.
 Marcus Ludius Eloras Aetolia oriundus,
 Quem nunc & post semper ob artem hanc Ar-
 dea laudat.*

Ea sunt scripta antiquis literis Latinis: non
 fraudando & Ludio Diui Augusti aetate, qui
 primus instituit amoenissimam parietum pi-
 cturam villas, & porticus, ac topiaria opera, lu-
 cos, nemora, colles, piscinas, euripos, amnes, li-
 tora, qualia quis operatur, varias ibi obambu-
 lantium species, aut nauigantium, terraque

villas adeuntium a sellis aut vehiculis. Iam pin-
scantes aucupantesque, aut venantes, aut e-
tiam vindemiantes. Sunt in eius exemplaribus
nobiles palustri accessu villæ: succolantium
specie mulieres labentes trepidæque feruntur:
plurimæ præterea tales argutiæ, facitissimi sa-
les. Idemque subdialibus maritimas vrbes pin-
gere instituit, bandissimo aspectu minimô-
que impendio. Sed nulla gloria artificum est,
nisi eorum qui tabulas pinxere: eoque vene-
rabilior apparet antiquitas. Non enim parie-
tes excolebant dominis tantum: nec domos
vno in loco mansuras, quæ ex incendiis rapi
non possent. Casula Protogenes contentus
erat in hortulo suo. Nullain Appellis tectoriis
pictura erat. Nondum libebat parietes totos
pingere. Omnis eorum ars vrbibus excubabat:
pictorque res communis terrarum erat. Fuit
& Arellius Romæ celeberrimus, paulò ante Diuum
Augustum, nisi flagitio insigni corrupisset ar-
tem, semper alicuius scemine amore flagrans,
& ob id Deas pingens, sed dilectarum imagi-
ne. Itaque in pictura eius scorta numerabatur.
Fuit & nuper grauis ac scuerus, idemque flori-
dus, humilis rei pictor, Amulius. Huius erat
Minerua, spectatam aspectans, quacunque a-
spiceretur. Paucis diei horis pingebat, id quo-
que cum gravitate, quod semper rogatus, quâ
quam in machinis. Carcere eius artis domus
aurea fuit: & ideo non extant exempla alia
magnopere. Post eum fuere in autoritate. Cor-
nelius. Pinus & Actius Priscus, qui Honoris,
& Virtutis ædes Imperatori Vespasiano Au-
gusto, restituenti pinxerunt: sed Priscus anti-
quis similior.

De

De auium co
pencillo p
parum p

Non est
Nebris
Triumvirat
stratibus in
cum iis poss
demptum
conem in l
cundedere
luisse narr
posse com
urere quis
Quidam A
consumma
tiores eno
ti & Nica
quoque. R
quod pr
inuenta
ceptor n
tiam de
primum
lius hic
Pinxit
cum re
picti,
existima
tasset,
institui
ornari
maxim
pretaba
ræ rati

De auium cantu compescendo, & quis encaustico
penicillo primus lacunaria & cameras pinxerit,
sparsim, pretia mirabilia picturarum,

CAP. XI.

Non est omittenda in picturæ mentione ce-
lebris circa Lepidum fabula. Siquidem in
Triumviratu quodam loco deductus à magi-
stratibus in nemorosum hospitium, minaciter
cum iis postero die expostulauit, somnum a-
demptum sibi volucrum concentu. At illi dra-
conem in longissima membrana depictum cir-
cundedere loco: eoque terrore aues tum si-
luisse narratur, & postea cognitum est ita
posse compesci. Ceris pingere, ac picturam in-
urere quis primus excogitauerit, non constat.
Quidam Aristidis inueniunt putant, postea,
consummatum à Praxitele. Sed aliquanto veru-
tiores encaustice picturæ extitere, ut Polygno-
ti & Nicanoris & Arcesilai Pariorum Lyfippus
quoque. Aginæ picturæ suæ inscripsit *ἐν καυστικῇ*,
quod profecto non fecisset, nisi encaustica
inuenta. Pamphilus quoque Apellis præ-
ceptor non pinxisse tantum encaustica, sed et-
iam docuisse traditur Pausiam Sycionium
primum in hoc genere nobilem. Brietis fi-
lius hic fuit eiusdemque, primò discipulus.
Pinxit & ipse penicillo parietes Thespiis,
cum reficerentur, quondam à Polygnoto
picti, multumque comparatione superatus
existimabatur, quoniam non suo genere cer-
tasset. Idem & lacunaria primus pingere
instituit: nec cameras ante eum taliter ad-
ornari mos fuit. Paruas pingebat tabellas,
maximèque pueros. Hoc æmuli eum inter-
pretabantur facere, quoniam tarda pictu-
ræ ratio esset illa. Quamobrem arti ad-
additurus

turus & celeritatis famam, absoluit vno die tabellam, quæ vocata est hemeresios, putro picto. Amavit in iuventa Glycerā municipem suam inuentricem coronarum, certandōque imitatione eius, ad numerosissimā florum varietatem perduxit artem illam. Postremo pinxit illam sedentem cum corona, quæ est nobilissimis eius tabula appellata est stephanoplocos, ab aliis stephanopolis, quoniam Glycerā venditando coronas: sustentauera paupertatem. Huius tabulæ exemplar, quod apographon vocant, L. Lucullus duobus talentis emit à Dionysio Athenis. Pausias autem fecit & grandes tabulas, sicut spectatam in Pompeij portibus bouum immolationem. Eam enim picturam primus inuenit, quam postea imitati sunt multi, æquauit nemo. Antequam omnia cum longitudinem bouis ostendere vellet, aduersum eum pinxit, non transuersum: vnde & abundè intelligitur amplitudo. Denique cum omnes quæ volunt eminentia videri, candicantia faciant, colorumque condiant nigro: hic totum bouem atrii coloris fecit, vmbraque corpus ex ipsa dedit, magna prorsus arte in æquo extantia ostendens, & in confecto solida omnia. Sicyone & hic vitam egit, diuque fuit illa patria picturæ. Tabulas inde è publico omnes propter æs alienum ciuitatis addictas, Scauri Adilitas Romanam transtulit. Post eum eminuit longè ante omnes Euphranor Isthmius Olympiade centesima quarta, idem qui inter fictores dictus est à nobis. Fecit & colossos & marmora, ac scyphos scalpsit: docilis ac laboriosus ante omnes, & in quocunque genere excellens ac sibi æqualis. Hic primus videtur expressisse

LIBER
pressisse digi-
metrium. Im-
lior, spiritibus
na quoque c-
ribus. Opera
decim Dig: T
pud Parafiu
carne. Nobil-
lata vesania
lari cogitant
tempore fuit
nautas H. s.
est, eique æ-
phranoris a
Huius est cly-
tor, ubi cing
genior, quai
uerus, max
nienti, qui
men & vni
è tabulis p
Nemea ad
quam in C
pater in æ
Cæsar Aug
uit Alexan
in templo
na. Ephefi
fia Diana
Homeri. H
lentis sexag
uit, abund
ras, in quib
da: Alexan
præcellens,
adscribuntur

preſſiſſe dignitates heroum, & uſurpaſſe ſym-
 metriam. Sed fuit vniuerſitate corporum exi-
 lior, capitibus articuliſque grandior. Volumi-
 na quoque compoſuit de ſymmetria & colo-
 ribus. Opera eius ſunt, equeſtre prælium, duo-
 decim Dij: Theſeus, in quo dixit, eundem a-
 pud Paraſium roſa paſtum eſſe, ſuum verò
 carne. Nobiles eius tabulæ Epheſi, Vlixes ſimu-
 lata veſania bouem cum equo iungens, & pal-
 liati cogitantes, dux gladium condens. Eodẽ
 tempore fuit & Cydias, cuius tabulam Argo-
 nautas H. s. cxliiij. Mortẽſius orator mercatus
 eſt, eiſque ædem fecit in Tuſculano ſuo. Eu-
 phranoris autem diſcipulus fuit Antidotus.
 Huius eſt clypeo dimicans Athenis, & luſta-
 tor, ribicẽnque inter pauca laudatus. Ipſe dili-
 gentior, quàm numeroſior, & in coloribus ſe-
 uerus, maximè inclaruit diſcipulo Nicia Athe-
 nienſi, qui diligentiffimè mulieres pinxit. Lu-
 men & umbras cuſtodiuit, atque vt eminerẽt,
 è tabulis picturæ, maximè curauit. Opera eius,
 Nemea aduecta ex Aſia Romam à Syllano,
 quam in Curia diximus poſitam: item Liber
 pater in æde Concordiæ: Hyacinthus, quem
 Cæſar Auguſtus delectatus eo ſecum deporta-
 uit Alexandria capta: & ob id Tiberius Cæſar
 in templo eius dicauit hanc tabulam: & Dia-
 na. Epheſi verò eſt Megabyzi ſacerdotis Ephe-
 ſiæ Diana ſepulcrum: Athenis Necromantia
 Homer. Hanc vendere noluit Artalo regi ta-
 lentis ſexaginta, potiùſque patriæ ſuæ dona-
 uit, abundans opibus. Fecit & grandes pictu-
 ras, in quibus ſunt Calypſo, & Io, & Androme-
 da: Alexander quoque in Pompeij porticibus
 præcellens, & Calypſo ſedens. Huic quidem
 adſcribuntur quadrupedes. Proſperrimè canes

expressit. Hic est Nicias, de quo dicebat Praxiteles interrogatus quæ maximè opera sua probaret in marmoribus, quibus Nicias maximum adinuissit: tantum circunlitioni eius tribuebat. Non satis discernitur, alium eodem nomine, an hunc eundem quidam faciant Olympiade centesima duodecima. Nicæ comparatur, & aliquanto præfertur Athenion Maronites Glaucionis Corinthij discipulus, & austerior colore, & in austeritate iucundior, ut in ipsa pictura eruditio eluceat. Pinxit in templo Eleusine Phylarchum, Athenis frequentiam, quam vocauerunt polygynæcon. Item Achillem virginis habitu occultatum. Vlixem deprehendente. Et in una tabula, quæque maximè inclaruit, agasem cum equo. Quod nisi in iuuenta obliisset, nemo ei compararetur. Est nomen & Heraclidi Macedoni. Initio naves pinxit: captoque rege Perseo Athenas commigravit, ubi eodem tempore erat Metrodorus pictor, idemque philosophus, magnæ in utraque scientia autoritatis. Itaque cum L. Paulus deuotio Perseo petisset ab Atheniensibus, ut sibi quàm probatissimum philosophum mitterent ad erudiendos liberos, itemque pictorem ad triumphum excolendum, Athenienses Metrodorum elegerunt, professi eundem in utroque desiderio præstantissimum: quod ita

² Aliar. xvi. quoque Paulus iudicauit. Timomachus Byzantius Caesaris Dictatoris ætate Aiace ei pinxit & Medeam, ab eo in Veneris Genitricis amillis, despositas, octoginta talentis venundatas. Taquam lectio lenrum Atticum ² xvi. taxat M. Varro. Timonem agnoscent machi æquè laudantur Orestes, Iphigenia in Æ. Bud. 4. Tauris, Lecythio agilitatis exercitator, cognatus de Asse. tio nobilium, palliati, quos dicturos pinxit, alterum

LIBE
rerum stan
men ar
filius & ul
etorius fuit
eler, Medea
buboum in
panes eiusd
gentia, qua
rus in color
iure omnib
te, cum Est
lalo, & p
torquens, q
dicatis in g
lebuntur &
pinxit ad
puero igne
alias dom
re: item
nium m
te. Sed
therina
ristophor
socio dol
la, in qua
tas, Vlix
pinxit Sc
eidentem:
eam prædo
colem &
quæ sunt
Hercule
mortalita
euntem,
Neptunum
pum, qui

terum stantem, alterum sedentē. Præcipuè ta-
men ars ei fauisse in Gorgone visa est. Pausiz
filius & discipulus Aristolaus è seuerissimis pi-
ctoribus fuit: cuius sunt Epaminondas, Peri-
cles, Medea, Virtus, Theseus: imago Atticę ple-
bis boum immolatio. Sunt quibus & Mecho-
panes eiusdem Pausiz discipulus placeat dili-
gentia, quam intelligāt soli artifices, aliās du-
rus in coloribus, sed & multus. Nam Socrates
iure omnibus placet. Talésque sunt eius pictu-
ræ, cum Esculapio filię Hygia, Ægle, Panacea,
Iaso, & piger qui appellatur Ocnos spartum
torquens, quod asellus arrodit. Hactenus in-
dicatis in genere vtroque proceribus, non si-
lebuntur & primis proximi. Aristoclidēs, qui
pinxit ædem Apollinis Delphis. Antiphilus
puero ignem constante laudatur, ac pulchra
aliās domo splendescente, ipsiusque pueri o-
re: item lanificio, in quo properant om-
nium mulierum pensa: Ptolemæo venan-
te. Sed & nobilissimo Satyro cum pelle pan-
therina, quem Aposcoponta appellant. A-
ristophon Ancæo vulnerato ab apro cum
socio doloris Astypale: numerosâque tabu-
la, in qua sunt Priamus, Helena, Creduli-
tas, Vlixes, Deiphobus, Dolon. Androbius
pinxit Scyllin ancoras Persicę classis præ-
cidentem: Artemon Danaen, mirantibus
eam prædonibus: reginam Stratonicen, Her-
culem & Deianiram. Nobilissimas aurem,
quæ sunt in porticibus Oſauriz, operibus.
Herculem ab Oeta monte Doridos exuta
mortalitate consensu Deorum in cælum
euntem, Læomedontis circa Herculem &
Neptunum Historiam. Alcimachus Dioxip-
pum, qui pancratio Olympiz citra pulueris

iactum (quod vocant aconiti) vicit: Cœnus stēmata. Cresilochus Apellis discipulus petulanti pictura innotuit, Ioue Liberum parturiente depicto mitrato, & muliebriter ingemiscente inter obstetricia Dearum: Cleon Admeto: Cresidemus Oechaliæ expugnatione & Laodamia: Clefides reginæ Stratonices iniuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit voluntantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat. Eamque tabulam in portu Ephesi posuit: ipse velis raptus est. Regina tolli vetuit, vtriusque similitudine mirè expressa. Craterus comædos Athenis in Pompeo pinxit: Eutychedes bigam: regit Victoria Eudorus scena spectatur: idem & ex ære signa fecit. Iphis Neptuno & Victoria. Abron Amicitiam & Concordiam pinxit, & Deorum simulacra. Leontiscus Aratum Victorem cum trophæo, psaltriam. Leon Sappho, Nicearchus Venerē inter Gratias & Cupidines: Herculem tristem insanix pœnitentia. Nealces Venerem, ingeniosus & solers in arte. Siquidem cum præliū nauale Egyptiorum & Persarum pinxisset, quod in Nilo, cuius aqua est, mari similis, factū volebat intelligi, argumento declarauit, quod arte non poterat. Asellum enim in litore bibentem pinxit, & crocodilum insidiantem ei. Oenias Syngenicon. Philiscus officinam pictoris, ignem constante puero. Phalerion Scyllam: Simonides Agararchum & Mnemosynen, Simus iuuenem requiescentem in officina fulionis, Quinquatrus celebrantem: idemque Nemefin egregiam. Theodorus verò emungentem: idem ab Oreste matrem & Agisthum interfici: bellūque Iliacum pluribus tabulis, quod est Romæ in Philippi partibus: & Cal-

sandram,

LIBR
Sandram,
tum Epist
Theodor
dum, Tau
Paniscum,
Capanea. N
plum. Nan
cz pictoris
etiam discip
Agneraz f
æ memoria
tificum imp
stidis, Tynd
machi, & q
maiori adm
pe in iis line
tiones artifi
nio comme
id agerent
num non
men dicen
bulus Syr
bas Nicom
noris, Dico
qui cū De
raclides M
staruarij
Mnastime
Nessus Ab
Theodorus
scipuli, X
Pinxere &
Dianam in
mæ pictur
scipula pue
nem & pra

sandram, quæ est in Concordiæ delubro: Leō-
tium Epicuri cogitantem: Demetrium regē.
Theon Orestis infaniam, Thamyræ citharæ-
dum, Tauriscus Discobolum, Clytæmnestrā,
Paniscum, Polynicem regnum repetentem, &
Caparea. Non omittetur inter hos insigne exē-
plum. Nanq; Erigonus tritor colorum Nea-
cæ pictoris in tantum ipse profecit, vt celebrē
etiam discipulum reliquerit Pasiæ, fratrem
Æginetæ fictoris. Illud verò perquàm ratum
ac memoria dignum, etiam suprema opera ar-
tificum imperfectasque tabulas, sicut Irin Ari-
stidis, Tyndaridas Nicomachi, Medeam Timo-
machi, & quam diximus Venerem Apellis in
maiori admiratione esse, quàm perfecta. Quip-
pe in iis lineamenta reliqua, ipsæque cogita-
tiones artificum spectantur: atque id lenoci-
nis commendationis dolor est: manus, cū
id agerent, extinctæ desiderantur. Sunt etiam-
num non ignobiles quidem, in transcurso ta-
men dicendi, Aristonides, Anaxander, Aristobu-
lus Syrus, Arcefilas Tificratis filius, Cory-
bas Nicomachi discipulus, Carmanides Euphra-
noris, Dionysodorus Colophonius, Diogenes,
qui cū Demetrio rege vixit, Euthymedes, He-
raclides Macedo, Mydon Soleus^a Pyromachi
statuarij discipulus, Mnasictheus Sicyonius,
Mnasticus Aristonidis filius & discipulus,
Nessus Abronis filius, Polemon Alexādrinus,
Theodorus Samius, & Stadius Nicosthenis di-
scipuli, Xenon Neoclis discipulus Sicyonius.
Pinxere & mulieres, Timarete Niconis filia
Dianam in tabula, quæ Ephesi est antiquissi-
mæ picturæ: Irene Cratini pictoris filia & di-
scipula puellam quæ est El eusine: Calypso se-
nem & præstigiatorē Theodorum: Alcisthe-

Philoma-
chi. M. &
Vet.

ne saltatorem: Aristarete Nearchi filia, & discipula Esculapium. Lala Cyzicena perpetua virgo Marci Varronis inuenta Romæ & penicillo pinxit, & cestro in ebore, imagines mulierum maximè, & Neapolitanū in grandi tabula: suam quoque imaginem ad speculum. Nec vllius velocior in pictura manus fuit: artis verò tantum, vt multum manipretio antecederet, celeberrimos eadem ætate imaginum pictores Sopylon & Dionysium, quorum tabulæ pinacothecas implent. Pinxit & quædam Olympias: de qua hoc solum memoratur, discipulum eius fuisse Autobulum. Encaussto pingendi duo fuisse antiquius genera constat, cera, & in ebore cestro, id est, ^avericulo, donec classes pingi cœpere. Hoc tertium accessit, resolutis igni ceris penicillo vtendi, quæ pictura in naubus nec sole nec sale ventisque corrumpitur. Pingunt & vestes in Ægypto inter pauca mirabili genere, candida vel postquàm attriuere illinentes non coloribus, sed colorem sorbentibus medicamentis. Hoc cum fecere, non apparet in velis: sed in cortinam pigmenti feruentis mersa, post momentum extrahuntur picta. Mirumque, cum sit vnus in cortina colos, ex illo alius atque alius sit in veste, accipietis medicamenti qualitate mutatus. Nec postea ab lui potest: ita cortina non dubiè confusura colores si pictos acciperet, digerit eos ex vino, pingitque dum coquit. Et adustæ vestes firmiores sunt, quàm si non vrerentur.

^a vericulo,
Turn.

Plasti-

Plasticus

D
plastic
finger ex
cyonius fig
opera: quæ
peregre, vñ
pariete lin
impressa an
fistilibus in
seruatum i
mius euerit
mos omni
Theodoru
Corintho
vibe profu
Petitum re
taros h
Italia tr
est. rubr
gere. Pri
imbreci
vocaui
stigia te
appellat
è facie i
que in
re instit
sippi,
nem red
cherim
gnis effi
res in ta
argilla fi

*Plastices primi inuētores, de simulacris, de vasis
fictilibus, & pretio eorum.*

CAP. XII.

DE pictura satis superque contexuisse his & plastice conueniat. Eiusdem operę terrę fingere ex argilla similitudines, Dibutades Sicyonius figulus primus inuenit Corinthi filię opera: quę capta amore iuuenis, illo abeunte peregrę, vmbra ex facie eius ad lucernam in pariete lineis circumscripsit, quibus pater eius impressa argylla typum fecit, & cum ceteris fictilibus induratum igni proposuit: eumque seruatum in nymphæo, donec Corinthũ Mummius euerteter, tradunt. Sunt, qui in Samo primos omnium plastice inuenisse Rhœcum & Theodorum tradant, multo antea Battidas^a Bacchia-
Corintho pullos. Demaratum verò ex eadem *das. Dal.* vrbe profugum, qui in Hetruria Tarquinium Priscum regem populi Romani genuit, comitatos fictores Euchira & Eugrammum: ab iis Italię traditam plastice. Dibutadis inuētum est, rubricam addere, aut ex rubrica cretā fingere. Primasque personas regularum extremis imbrecibus imposuit, quę inter initia protypa vocauit. Postea idem cętya fecit. Hinc & fastigia templorum orta, propter hunc b *plastz* b *Alia's pla-* appellati. Hominis autem imaginem gypso *sta appella* ē facie ipsa primus omnium expressit, cerā-
que in eam formam gypsi infusa emendare instituit Lysistratus Sicyonius frater Lysippi, de quo diximus. Hic & similitudinem reddere instituit: ante eum quā pulcherrimas facere studebant. Idem & de figuris effigiem exprimere inuenit. Creuitque res in tantum, vt nulla signa statuere sine argilla fierent. Quod apparet antiquiorē hanc

fuisse scientiam, quàm fundendi æris. Plasta
laudatissimi fuere Damophilus & Gorgasus,
iidemque pictores: qui Ceresis ædem Romæ
ad circum maximum utroque genere artis suæ
excoluerunt, versibus inscriptis Græcè, quibus
significarunt, à dextra opera Damophili esse à
parte læua Gorgasi. Ante hanc ædem Thusca-
nica omnia in ædibus fuisse, autor est M. Var-
ro. Ex hac, cùm reficeretur, crustas parietum
excisas tabulis marginatis inclusas esse: Item
signa ex fastigiis dispersa. Fecit & Chalcosthe-
nes cruda opera Athenis, qui locus ab officina
eius Ceramicos appellatur. M. Varro tradit si-
bi cognitum Romæ Posim nomine, à quo fa-
ctas Romæ uas, item pisces, ita ut non sit a-
spectu discernere à veris. Idem magnificat An-
cesilaum L. Luculli familiarem, cuius proplas-
mata pluris vñire solita artificibus ipsis,
quàm aliorum opera. Ab hoc factam Venerem
Genitricem in foro Cæsaris, & priusquàm ab-
solueretur, festinatione dedicandi positam.
Deinde eidem à Lucullo H. s. lx. signum. Felici-
tatis locatum, cui mors utriusque inuiderit.
Octauio equiti Romano cratera facere volen-
ti, exemplar è gypso factum talento. Laudat &
Pasitelem, qui plasticen matrem statuarie
sculpturæque & cælaturæ esse dixit, & eum
esset in omnibus his summus, nihil vnquam
fecit, antequàm finxit. Præterea elaboratam
hanc artem Italiæ, & maximè Hetruriæ: Tu-
rianumque à Frégellis accitum, cui locaret
Tarquinius Priscus effigiẽ Iouis in Capitolio
dicendam. Fictilem eum fuisse, & ideo miniari
solutum: fictiles in fastigio templi eius quadri-
gas, de quibus sæpe diximus. Ab hoc eodẽ fa-
ctum Herculem, qui hodièque materiæ nomẽ

in vrbē re-
erant lau-
qui talia
Dus quide
plenisquē
dem temp
nicipis m
te certior
quidem et
rhinis crys
sympuuiis
quis singul
gum, vini,
dicamento
cia eius, qu
duitate sati
bulis, regu
recta coctil
rota sunt,
gitatis, &
primum q
& defund
dimaluer
in myrtil
ior quog
sis. Samia
Retinet h
lia: & cali
tia: in His
Habēt & T
lia: quonia
que per m
tur, insign
in templo
tenuitate
mine, vter

in vrbe retinet. Hæ enim tum effigies Deum
 erant laudatissimæ. Nec pœnitet nos illorum,
 qui tales soluere. Aurum enim & argentum ne
 Dii quidem conficiebant. Durant etiam nunc
 plerique in locis talia simulacra. Fastigia qui-
 dem templorum etiam in vrbe crebra & mu-
 nicipiis mira cælatura, & arte æuque firmita-
 te certiora auro, certe innocentiora. In sacris
 quidem etiam inter hæc opes hodie non mur-
 rhinis crystallinisve, sed fictilibus prolibatur
 sympuuiis: inenarrabili terræ benignitate, si
 quis singula æstimet, etiã vt omittantur in fru-
 gum, vini, pomorum, herbarum, fruticum, me-
 dicamentorum, metallorum generibus, benefi-
 cia eius, quæque adhuc diximus, vel quæ assi-
 duitate satiant figlinarum opera imbricib. tu-
 bulis, tegulisque ad balineas hamatis, vel ad
 tecta coctilib. laterculis frontatisque, aut quæ
 rota sunt, etiam fictilibus dolis ad vina exco-
 gitatis, & ad aquas. Propter quæ Numa rex se-
 ptimum collegium figulorum instituit. ^aQuin
 & defunctos sese multi fictilibus ^adoliis con-
 dimaluere, sicut M. Varro, Pythagorico modo
 in myrti & oleæ atque populi nigræ foliis. Ma-
 ior quoque pars hominum terrenis vititur va-
 sis. Samia etiamnum in esculentis laudantur.
 Retinet hanc nobilitatem & ^bAretium in Ita-
 lia: & calicum tantum Surrentum, Asta, Pollæ-
 tia: in Hispania Saguntum, in Asia Pergamum.
 Habēt & Tralleis opera sua, & Mutina in Ita-
 lia: quoniã & sic gentes nobilitantur. Hæc quo-
 que per maria terræque vltro citroque portan-
 tur, insignib. rotæ officinis Erythris. Hodieq;
 in templo ostenduntur amphoræ duæ propter
 tenuitatē cōsecratæ, discipuli magistriq; certa
 mine, vter tenuiore humum duceret, Coislaus

^afoliis. i. se-
 pulchris.

^bDal. ex M.
 & V. et.

^bQuidam
 legunt, Ere-
 tum.

maxima, Hadrianis firmitas, nonnullis circa hoc seueritatis quoque exemplis. Q. Coponiū inuenimus ambitus damnatum, quia vini amphoram dedisset dono ei, cuius suffragij latio erat. Atque ut luxu quoque aliqua contingat autoritas siglinis, tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarū lautitia. Vna erat murzēnarū, altera luporum, tertia myxonis piscis, inclinatis iā scilicet morib. ut tamen eos præferre Græciæ etiam Philosophis possumus. Siquidē in Aristotelis hæredum auctione lx. patinas vñisse traditur. Nam nos cum vnā Æsopi tragediarū histrionis in natura auium diceremus^a sestertiis c. sterisse, nō dubito indignatos legentes. At Hercules, Vitellius in principatu suo^b c. sestertiis condidit patinā. cui faciendæ fornax in campis exzificata erat: quoniam eō peruenit luxuria, ut etiam fistilia pluris constet, quàm murrhina. Propter hanc Mutianus altero Consulatu suo^c in conquisitione exprobrauit patinarum paludes Vitellij Demoriz, non illa fœdiore, cuius veneno Asprenati reo Cassius Seuerus accusator obiciebat interisse cxxx. conuiuas. Nobilitantur iis oppida quoque, ut Rhegium, & Cumæ. Samia testa Matris Deūm sacerdotes, qui galli vocātur, virilitatē amputant, nec aliter citra perniciem, si M. Cælio credamus, qui linguam sic amputandam obiecit graui probro, tanquā & ipse iam tunc eidem Vitellio malediceret. Quid non excogitauit ars? fractis etiam^d testis vtendo sic ut firmius durent tufis calce addita, quæ vocant Signina. Quo genere etiam pauimenta excogitauit.

Terra

^a Supra l. 10
cap. 51. hanc
Æsopi parimam D C.
taxat se fester
tys. Vnde
hic D C. legē
dum videtur,
non C.
^b Decies sestertium.
hic legit B.
deus, ex venusto quodā
oedice. Vide
ipsum. li. 4.
de Asse.
^c In cōcio-
ne.
^d testis &
tufis addita
calce utitur
ut firmitus
durent, quæ
vocāt, &c.
Del.

Terra vari
terra ge

Vtrum
Quis
tem, idē
lanis coll
que proin
silem vñ
Cumano
natura &
uis, verum
cisa & de
idē circa
te Gnidio
desicere. A
quid terr
multum
rena ten
maria fl
da corp
bio, Ne
Quin &
xandri
cum rel
Plura d
cules m
quibus
res anim

De par

Q Vi
par
niā in for

*Terra varietates, & de puluere Puteolano, & alijs
terra generibus, quæ in lapidem veruntur.*

CAP. XIII.

Verùm & ipsius terræ sunt alia segmenta. Quis enim satis miretur, pessimâ eius partem, ideòque puluerem appellatum in Puteolanis collibus, opponi maris fluctibus, mersumque protinus fieri lapidem vnum inexpugnabilem vndis, & fortiorem quotidie, vtrique si Cumano misceatur cimento. Eadem est terræ natura & in Cyzicena regione: sed ibi nõ puluis, verùm ipsa terra qualibet magnitudine excisa & demersa in mare lapidea extrahit. Hoc idẽ circa Cassandriam produnt fieri: & in fonte Gnidio dulci intra octo menses terram lapidescere. Ab Oropo quidẽ Aulidem vsq; quicquid terræ attingitur marimutatur in saxa. Nõ multum à puluere Puteolano distat è Nilo harena tenuissima sui parte, non ad sustinenda maria fluctusque frangendos, sed ad debellanda corpora palæstræ studiis. Inde certè Patrobio, Neronis principis liberto, aduehebatur. Quin & Leonato & Cratero ac Meleagro Alexandri Magni ducibus sabulum hoc portari cum reliquis militaribus commerciis reperio. Plura de hac parte nõ sum dicturus, non Hercules magis quàm de terræ vsu in ceromatis, quibus exercendo iuuenus nostra corpora, vires animorum perdidit.

De parietibus formaceis, & lateritijs, & eorum ratione. CAP. XIII.

Quid? non in Africa Hispaniæque ex terra parietes, quos appellant formaceos, quoniã in forma circūdatis vtrinq; duab. tabulis

interficiuntur veriùs, quã instruuntur, ævis durant, incorrupti imbris, ventis, ignibus, omni-
 que cæmento firmiores: Spectat etiam nunc
 speculas Annibalis Hispania, terrenasq; turres
 iugis montium impositas. Hinc & cæspitum
 natura, castrorũ vallis accommodata, cõtra flu-
 minum impetus aggeribus. Illini quidem cra-
 tes parietum luto, & lateribus crudis extrui,
 quis ignorat? Lateres nõ sunt è sabuloso, neq;
 harenoso, multoq; minus calculoso ducendi
 solo, sed è cretoso & albicante, aut ex rubrica,
 vel si iam ex sabuloso, è masculino certè. Fingun-
 tur optimè vere: nam solstitio rimoso fiunt.
 Adificiis non nisi bimos probant. Quin & in-
 tritam ipsam eorum, priùs quàm fingatur, ma-
 cerari oportet. Genera eorum tria: didoron,
 quo vtimur, longum sesquipede, latũ pede: al-
 terum tetradoron: tertium pentadoron Græci
 enim antiqui doron palmum vocabãt, & ideo
 dora munera, quia manu darẽtur. Ergo à qua-
 tuor & quinque palmis, prout sunt, nominan-
 tur. Eadem est latitudo. Minore in priuatis o-
 peribus, maiore in publicis vtuntur in Græcia.
 Pitana in Asia, & in vltioris Hispaniæ ciui-
 tatibus Massia & Calento fiunt lateres, qui sic-
 cati non merguntur in aqua. Sunt enim è terra
 pumicosa, cum subigi potest, vtilissima, Græci,
 præterquàm vbi è silice fieri poterat structu-
 ra, parietes lateritios prætulere. Sunt enim
 æterni, si ad perpendicularum fiant: ideo & in
 publica opera & regias domos adduntur. Sic
 fluxere murum Athenis, qui ad montem
 Nymetrum spectat: sic a Patris ædes Iouis &
 Herculis, quamuis lapideas columnas & epi-
 styliam circumdarent: domum Trallibus regiam
 Attalitem Sardibus Cræsi, quam gerusian fe-
 cere:

^aMartia-
 dem.M.

LIBR
 cere: Hali
 duran. I
 tiis parie
 lentiam pi
 mæ deport
 ornandum
 per se miru
 rabantur. I
 retij & Meu
 dificia, quia
 vnam conti
 ne commun
 ratio patir
 De sulphu
 me
 Hæc fin
 Hæc fin
 va est sulph
 scitur in in
 liam, qua
 in Melo i
 Neapolite
 vocatur L
 fossium, p
 uum: qu
 solidum,
 bus gener
 liquore co
 cocta. V
 que, & vi
 bam, follo
 tio quoqu
 fiendas lan
 litiemque
 Quarto au
 Cætero ra

cere: Halicarnassi Mausoli: quæ etiam nunc
durant. Lacædemone quidem excisum lateri-
tiis parietibus opus rectorium propter excel-
lentiam picturæ ligneis formis inclusum, Ro-
mâ deportauere in Ædilitate ad comitium ex-
ornandum Muræna & Varro. Quod opus cum
per se mirum esset translatum tamé magis mi-
rabantur. In Italia quoq; lateritius murus A-
retij & Meuaniz est. Romæ non fiunt talia æ-
dificia, quia sesquipedalis paries non plus quâ
vnam contignationem tolerat. Cautumq; est,
ne communiscrassior fiat, nec intergerinorum
ratio patitur.

*De sulphure, alumine, & generibus eorum, &
medicina.* CAP. XV.

HÆc sint dicta de lateribus. In terræ autem
reliquis generibus vel maximè mira natu-
ra est sulphuris, quo plurima domantur. Na-
scitur in insulis Æoliis inter Siciliam & Ira-
liam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum
in Melo insula. In Italia quoque inuenitur, in
Neapolitano Campanoque agro, collibus qui
vocatur Leucogzi. Quod est cuniculis ef-
fossus, perficitur igni. Genera quatuor: vi-
uum: quod Græci apyron vocant, nascitur
solidum, hoc est glebosum. Eo solo ex omni-
bus generibus Medici vtuntur. Cætera enim
liquore constant, & conficiuntur oleo in-
cocta. Vium autem effoditur, translucet-
que, & viret. Alterum genus appellant gle-
bam, fullonum tantum officinis familiare. Ter-
tio quoque generi vnus tantum est vsus ad suf-
fiendas lanas, quoniam candorem tantum mol-
litiemque confert. ^aEgula vocatur hoc genus.
Quarto autē ad ellychnia maximè conficienda.
Cætero tanta vis est, vt morbos comitiales

^a Egula,
M. forte Æ-
glula dicitur
τὴν ἀγγλῆν.

deprehendat nidore, impositum igni. Lustrat
 candenti Anaxilaus eo, candens in calice nouo, prunā-
 calice, *Urr.* que subdita circumferens, exardescens reper-
 cussu pallorem dirum, velut defunctorum, of-
 fendi conuiuiis, fundente conuiuiis. Natura eius calfacit, con-
 coquit: sed & discutit colles & tiones corporum:
Urr. ob hoc talibus emplastris malignisq; mi-
 scetur. Renibus quoque & lumbis in dolore
 cum adipe, mirè prodest impositum. Aufert
 & lichenas à facie cum terebinthi resina, &
 lepras. Harpagicon vocatur à celeritate a-
 uellendi, auelli enim subinde debet. Prodest
 & suspensoris linctum. Purulenta quoque ex-
 euscentibus, & contra scorpionum ictus. Viti-
 gines vitium nitro mistum, atque ex aceto
 ritum & illitum tollit: item lentes in palpe-
 bris, aceto sandarachato admisto. Habet & in
 religionibus locum ad expiandas fustis do-
 mos. Sentitur vis eius & in aquis feruentibus.
 Neque alia res facilius acceditur: quo apparet
 ignium vim magnam etiam ei inesse. Fulmina
 & fulgura quoque sulphuris odorem habent:
 ac lux ipsa eorum sulphurea est. Et bituminis
 vicina est natura, alibi limus, alibi terra: limus
 è Iudæa lacu, ut diximus, emergens: terra in Sy-
 ria circa Sidonem oppidum maritimum. Spif-
 santur hæc utraq; & in densitatem coeunt.
 Est verò liquidum bitumē, sicut Zacynthium,
 & quod à Babylone inuehitur. Ibi quidem &
 candidum gignitur. Liquidum est & Apollo-
 niaticum, quæ omnia Græci pissalphaltō ap-
 pellāt ex argumento picis & bituminis. Gigni-
 tur & pingue liquorisq; oleacei in Sicilia Agra-
 gantino fonte inficiens riuū. Incolæ id harun-
 dinū paniculis colligunt, circissimè sic adheres-
 cens. Utuntur eo ad lucernarū lumina olei vice:

in Agra-
 gantino Si-
 cilie agro
 fontib. in-
 natans,
 Dal. ex
 Diosc.

118
 eēte d
 tham, q
 bituminis
 vis ignum
 su abest. B
 splēdeat, s
 tem modic
 sulphuris,
 pētes mid
 oculorum
 datur: itē
 porū. Illu
 genera in
 Dentium
 illita. Tu
 porum em
 dem mod
 potum &
 trahit. N
 lorum. C
 plastrum
 nem fust
 Vtuntur
 ma, & h
 bolo sui
 hendit.
 curit cu
 fustitu r
 no potum
 nitur, sū
 gi solita
 vsum pra
 ris. Plac
 do ferro,
 vlib. Nec
 nis opera,

et: itē ad scabiem iumētorū. Sunt qui & naph-
 tham, de qua in secundo diximus volumine,
 bituminis generi ascribant. Verum ardēs eius
 vis ignium naturā cognata, procul ab omni v-
 su abest. Bituminis probatio, vt quā maxime
 splēdeat, sitq; ponderosum ac graue: ^aleue au- ^alene, ^M
 tem modice, quoniā adulteratur pice. Vis, quē laue, ^U
 sulphuris, sistit, discutit, cōtrahit, glutinat. Ser-
 pentes nidore fugat accensum. Ad suffusiones
 oculorum & albugines Babylonū efficac tra-
 ditur: itē ad lepras, lichenas, pruritūque cor-
 porū. Illinitur & podagris. Omnia autem eius
 genera incommodos oculorum pilos replicat.
 Dentium doloribus medentur simul cū nitro
 illita. Tussim veterem & anhelitus cum vino
 potum emendat Dysentericis etiam datur eo-
 dem modo, sistitque aluum. Cum aceto verō
 potum discutit concretum sanguinem, & de-
 trahit. Mitigat lumborum dolores, itē articu-
 lorum. Cum farina hordeacea impositum, em-
 plastrum peculiare facit sui nominis. Sangui-
 nem sistit. Vulnere colligat. Glutinat neruos.
 Utuntur etiam ad quartanas bituminis drach-
 ma, & hedyosmi pari pondere cum myrrhæ o-
 bolo subacti. Comitiales morbos vstū depre-
 hendit. Vuluarū strangulationes olis & cum discu-
 tit cum vino & castoreo. Procidencia sedis
 suffitu reprimat. Purgationes fœminarū in vi-
 no potum elicit. In reliquo vsu eramentis illi-
 nitur, firmatq; ea contra ignes. Diximus & tin-
 gi solitas ex eo statuas & illini. Calcis quoque
 vsum præbuit, ita ferruminatis Babylonis mu-
 ris. Placet & ferrariis fabrorū officinis tingē-
 do ferro, clauorūq; capitibus & multis aliis
 vsib. Nec minor, aut ab eo dissimilis est alumi-
 nis opera, quod intelligit falsugo terræ. Plura

& eius genera. In Cypro candidum & nigrum, exigua coloris differētia, cum sit vsus magna: quoniam inficiendis claro colore lanis candidum liquidumque vtilissimū est, contrāque fuscis aut obscuris nigrum. Et aurum nigro purgatur. Fit autē omne ex aqua limoq; , hoc est, terræ exundātis natura. Corruatū hyeme æstiuis solib. maturatur. Quod fuerit ex eo præcox, cādidius fit. Gignitur autē in Hispania, Ægypto, Armenia, Macedonia. Pōto, Africa: insulis Sardinia, Melo, Lipara, Strōgyle. Laudatissimū in Ægypto, proximū in Melo. Huius quoque duę species, liquidum spissūque. Liquidi probatio, vt sit lympidum lacteūque, sine offensis fricātium, cum quodā igniculo calor. Hoc phorimon vocant. An sit adulteratum, deprehenditur succo Punici mali. Syncerum .n. mixtura ea nigrescit. Alterum genus est pallidæ & scabræ naturæ, & quod inficitur galla. Ideoque hoc vocant paraphoron. Vis liquidi aluminis astringere. Indurare, rodere. Melle admisto sanatoris hucera, papulas, pruritūsq. Hæc curatio fit in balineis duabus mellis partib. tertia aluminis. Virus alarum sudorēsq. sedat. Sumitur pilulis contra lineis vitia, pellēdūq; pruritus ac per urinā sanguinē. Emēdat & scabiem nitro ac melanthio admistis. Concreti aluminis vnum genus schiston appellant Græci, in capillamenta quēdam canescētia dehiscens. Vnde quidam trichitin potius appellauere. Hoc fit è lapide,^a ex quo & chalcitin vocant: su- in spumā coagulatus. Hoc genus aluminis ficator, minūsq. sistit humorē inutile corpori- bus. Sed auribus magnō pere prodest infusum, vel illitum, vel oris hucleibus, denribusque, si salina

^a & quod
chalcitin
vocant: su-
dor, &c.
coagula-
tus est, M.

LIBR
fi salina cum
dicamen
Coquitur in
teroris est
vocat. D
omni hume
damatur.
filulis: spon
candido pro
sine haren
Hoc coquit
cinis fiat.
num vocat
li vis maior
graudi, ne
Oculorum
vilius: epip
tus corpori
rum foris
renascens
Omnium
nomen G
tissima su
adipe. S
tia hucle
picorum
cum succo
tias, cicat
niones: p
cum galla
succo eleu
vitia quæ
animalia
prodest, &
pice. Infusa
que in ore e
T

si salua cum eo contineatur. Et oculorum medicamenti inferitur aptè, verendisque sexus. Coquitur in patinis, donec liquari desinat. Interioris est alterum generis, quod strongylen vocant. Duo eius species, fungosum atque omni humore dilui facile: quod in totum dominatur. Melius pumicosum, & foraminum fistulis spongiæ simile, rotundumque natura, candido proprius, cum quadam pinguitudine sine harenis friabile, nec inficiens nigritia. Hoc coquitur per se carbonibus puris, donec cinis fiat. Optimum ex omnibus quod melinum vocant ab insula Melo, ut diximus. Nulli vis maior neque adstringendi, neque denigrandi, neque indurandi. Nullum spissius. Oculorum scabritias extenuat: combustum vitilius epiphoris inhibendis. Sic & ad pruritus corporis. Sanguinem quoque sistit in totum foris illitum. Vulsis pilis ex aceto illitum, renascentem molli lanuginem summam. Omnium generum vis in adstringendo: vnde nomen Græcis. Ob id oculorum vitiiis aptissima sunt. Sanguinis fluxiones inhibet cum adipe. Sic & infantium hulcera. Putrescentia hulcerum compescit cum adipis & hydropticorum eruptiones siccat. Et aurium vitia cum succo Punici mali: & vnguium scabritias, cicatricumque duritias & prerygia, peritiones: Phagedanas hulcerum ex aceto, aut cum galla pari pondere cremata: lepras cum succo oleum: cum salis verò duabus partibus, vitia quæ serpunt: lendes & alia capillorum animalia, permixtum aquæ. Sic & ambustis prodest, & furfuribus corporum cum a sero & ceruo & pice. Infunditur & dysentericis. Vuam quoque in ore comprimit, ac tonsillas. Ad omnia

quæ in cæteris generibus diximus, efficacius intelligitur ex Melo aduectum. Nam ad reliquos vsus vitæ in coriis lanisque perficiendis, quanti sit momenti, significatum est. Ab his perse omnia ad medicinas pertinentia terræ genera tractabimus.

De terra, Samia & Eretria, & Chia, & Selinus.

• Paigiti

sa, & Pigniti, & Ampelici medicina

CAP. XVI.

• Collyriõ
M. & Dios.

Amiz duz sunt, quæ ^b tyropicon, & quæ ^b Collyriõ ^a Aster appellabatur. Prioris laus, vt recens sit & levis, linguæque glutinosa. Altera glebifior, candida. Vtraque vritur, ac lauatur. Sunt qui præferant priorem. Profunt sanguinem expuentibus. Emplastrisque quæ siccandi causa componuntur, oculorum quoque medicamentis miscetur. Eretria totidem differentias habet. Nanque & alba est, & cinerea, quæ præfertur in medicina. Probatur mollitie, & quod si æra præducantur, violaceum reddit colorem. Vis & ratio eius in mendo dicta est inter pigmenta. Lauatur omnis terra (in hoc enim loco dicemus) persusa aqua siccataque solibus, iterum ex aqua trita ac reposita, donec confidat, & digeri possit in pastillos. Coquitur in calcibus cerebro concussu. Est in medicaminibus & Chia terra candidans, effectus eius, qui Samiæ. Vfus ad mulierum maxime cutem. Item & Selinus. Latæi coloris est hæc, & aqua dilui celerissima. Eademque lacte diluta & testiorum albaria interpolantur. Pignitis Eretriæ simillima est, grandioribus tantum glebis & glutinosa, cui effectus idem qui Cimoliæ, infirmior tamen. Bitumini simillima est ampelitis. Experimentum eius, si cera modo accepto oleo lique-

• Pnigitis
Dioscoridi

eat,

est, & si nigricans colos maneat costę. Vfus ad molliendum discutiendūque. Ad hæc medicamentis additur, præcipuèque in callibepharis & inficiendis capillis.

Cera genera ad vestium vsus, Cimolia, Sarda,

Umbrica, saxum, argentiaria. CAP. XVII.

Ceræ plura genera. Ex is Cimoliæ duo ad Medicos pertinentia, candidum, & ad purpurissimum inclinans. Vis utrique ad discutiendos tumores, & sistendas fluxiones aceto assumpto. Panos quoque & parotidas cohibet: & lichenas illita pustulâsque. Si vero aphronitrum & a nitrum adiciatur & a^a Cyprium cetum, & pedum tumores sanat, ita ut in Sole M. alumê curatio hæc fiat, ut post sex horas aqua salsa Cyprium abluatur. Testium tumoribus^b Cypria cera^{Dal.} addita prodest. Et refrigerandi quoque^b Cyprino cerato^{Da.} natura cretę est: sudorêsque immodicos sistit illita. Atque ita papulas cohibet ex vino sumpta in balineis. Laudatur maximè Thessalica. Nascitur & in Lycia circa Bubonem. Est & alius Cimoliæ vsus in vestibus. Nam Sarda, quæ affertur è Sardinia, candidis tandem assumitur, inutilis versicoloribus: & est vilissima omnium Cimoliæ generum: pretiosior Umbrica, & quam vocant saxum. Proprietâsque saxi, quod crescit in macerando: atque pondere emitur, illa mensura. Umbrica non nisi poliendis vestibus assumitur. Neque enim pugebit hanc quoque partem attingere, cum lex Metalla extet fullonibus dicta, quam C. Flaminius. L. Æmilius Cæsares dedere ad populum ferendam. Adeo omnia maioribus cura fuere. Ergo ordo hic est: primum abluitur vestis Sarda: dein sulphure sufficit: mox desquamatur Cimolia,

quæ est coloris veri. Fucatus enim deprehenditur, nigrescitque, & effunditur sulphure. Veros autem & pretiosos colores emollit Cimolia, & quodam nitore exhilarat contristatos sulphure. Candidis vestibus saxum vtilius à sulphure, inimicum coloribus. Græcia pro Cimolia Tymphaico vtitur gypso. Alia creta argentaria appellatur, nitorem argento reddens. Est & vilissima, qua Circum præducere ad victoriæ notam, pedesque vanalium trans mare aduكتورum denotare instituerunt maiores. Talemque Publium mimica scenæ conditorem, & Astrologiæ consobrinum eius Manlium Antiochum, item Grammaticæ Taberium Erotæm, eadem naue aduectos videre proaui.

Qui & quorum liberti prapotentis. C. P. XVIII.

Sed quid hos refero aliquo literarum honore commendatos? Talem in catasta videre Chrysogonum Syllæ, Amphionem Q. Catuli Heronem L. Luculli Demetrium Pompeij, Augentque Demetrii, quâquam & ipsa Pompeij credita est: Hipparchum M. Antonij, Menam & Menecratem Sex. Pompeij, aliisque deinceps, quos enumerare iam non est, è sanguine Quiritium & proscriptionum licentia ditatos. Hoc est insigne vanalitis gregibus, opprobriumque insolentis fortunæ: quod & nos addeò potiri rerum vidimus, vt Prætoria quoque ornamenta decerni à Senatu iubente Agrippina C. Caesaris viderimus libertis: tantumque non cum laureatis fascibus remitti illò, vnde cretatis pedibus aduenissent.

De

LIBER
De terra

P. Reter
Luz, de
reddenda
Clupeam
& Ebusita

Decorative initial

C. I

C V

Natur

Decorative initial

ad hoc
sa gen
fecera
ceribus
num d
minim
sui v
nulla a
cendu
pè ma
perata

De terra ex Galata, terra Clupea, terra Balearica, terra Ebusitana.

CAP. XIX.

PRATEREÀ sunt genera terræ proprietatis suæ, de quibus iam diximus: sed & hoc loco reddenda natura. Et galata insula, & circa Clupeam Africæ, scorpiones necat: Balearis & Ebusitana serpentes.

C. PLINII SE- CVNDI NATVRALIS

HISTORIÆ Liber XXXVI.

PROOEMIUM.

Natura lapidum, ac marmorum luxuria.

CAPVT I.

IAPIDVM natura restat, hoc est, præcipua morum infania, etiam vt gemmæ cum succinis, atque crysalli cum murrhinis sileantur. Omnia nanque, quæ vsque ad hoc volumen tractauimus hominum causa genita videri possunt. Montes natura sibi fecerat ad quasdam compages telluris visceribus densandas, simul ad impetus fluminum domandos, fluctusque frangendos, ac minimè quietas partes coercendas durissima sui materia. Cædimus hos, trahimusque nulla alia, quam deliciarum, causa, quos transcendisse quoque mirum fuit. In portento prope maiores habuere Alpeis ab Annibale exuperatas, & postea à Cimbris: nunc ipsæ cædun-

tur in mille genera marmorū: promontoria aperiunt mari, & rerū natura agitur in planū. Euehimus ea, quæ separandis gentibus pro terminis constituta erant nauēque marmorum causa sunt, ac per fluctus, sæuissimam rerum naturæ partem, huc illūque portantur iuga montium, maiore etiamnum vesania, quam eū ad frigidus potus vas petitur in nubila, celoque proximæ rupes cauantur, vt bibatur glacie. Secum quisque cogitet, quæ pretia horum audiat, quas vehi trahitque moles videat. Sed & quā sine his multorum fuerit beator vita, ad quāque multorum necesse sit necesse ista facere, imò verius pati mortaleis, quos ad vsus, quāse ad voluptates alias, nisi vt inter maculas lapidum iaceant: ceu verò non tenebris nocturnum dimidiæ parti vitæ cuiusque gaudia hæc auferentibus. Ingens ista reputantem subit etiam antiquitatis rubor. Extant Censoriæ leges, glandia in cœnis, gloriæque, & alia dictu minora apponi vetantes. Marmora inuehi, & maria huius rei causa trāsiri, quæ vetaret, lex nulla lata est.

Quæ primū marmor in publicis operibus ostenderit.

CAP. II.

Dicat fortassis aliquis: non enim inuehebantur. Id quidem falsò. Trecentes lx. columnas M. Scauri Edilitate ad scenam theatri temporarij, & vix vno mense futuri in vasa, viderūt potari silentio legum. Sed publicis nimirum indulgentes voluptatibus. Id ipsum cur? aut qua magis via irrepunt vitia, quàm publica? Enimvero non alio modo in privatos vsus illa veniē, ebora, aurum, gemmæ: aut quid omnino Diis relinquimus? Verū esto, indulserint publicis voluptatibus, etiāne tacue-

vacuerunt
dequadrag
in atrio Sc
nulleque fa
hæc egre re
tium extra
exemplo m
tacere tant
hi præter fi

Quæ primū

Nec pe
li im
vitz rudin
rem illum
lunos ha
tamen ne
nūm ped
nerem P
a omise
dicta qu
quām in
quentu
nim tan
bet? Sed
hominu
Antè ig

Quæ primū

MAr
ru
ta insu
priusqu
perer, in

tacuerunt maximas earum atque adeo duodequadragenū pedum Lucullei marmoris in atrio Scauri collocari? Nec clam illud occulteque factum est. Satisfdari sibi damni iniecti egit redemptor cloacarum, cum in Palatium extraherentur. Non ergo in tam malo exemplo moribus cauere vtilius fuerat, quam tacere tantas moles in priuatim domum trahi præter scilicet Deorum fastigia?

Quis primus peregrino marmore columnas habuerit Roma. CAP. III.

Nec potest videri Scaurus rudi & huius maiori improvidæ ciuitati obresisse quodam vitæ rudimento. Iam enim L. Crassum Oratorem illum, qui primus peregrini marmoris columnas habuit in eodem Palatio, Hymettias tamen nec plures sex, aut longiores duodecimum pedum, M. Brutus in iurgiis ob id Venerem Palatinam appellauerat. Nimirum ista omisere moribus victis: frustra que interdida quæ vetuerant cernentes, nullas potius, quam irritas esse leges maluerunt. Qui nos sequentur meliores nos esse probabunt. Quis enim tantarum hodie columnarum atrium habebit? Sed prius, quam de marmoribus dicamus, hominum in iis præferenda dicemus pretia. Antè igitur artifices perensebimus.

Qui primum laudati in marmore scalpendo, & quibus temporibus. CAP. III.

Marmore scalpendo primi omnium incla-ruerunt Dipœnus & Scyllis geniti in Creta insula, etiamnum Medis imperantibus, priusque quam Cyrus in Persis regnare inciperet, hoc est, Olympiade circiter L. Ij Sycio-

nem se contulere, quæ diu fuit officinarum omnium metallorum patria. Deorum quorundam simulacra publicè locauerant Sicyonij. quæ prius quàm absoluerentur, artifices iniuriam quæsti abierunt in Æolos. Protinus Sycionios fames inuasit ac sterilitas, maròrque dirus. Remedium petentibus Apollo Pythius affuturum respondit, si Dipænus & Scyllis Deorum simulacra perfecissent. Quod magnis mercedib; obsequiisque impetratum est. Fuere autem simulacra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Mineræ, quod è celo postea tactum est.

Nobilitates operum & artificum in marmore

CXXVJ. de marmore Pario &

Mausoleo. CAP. V.

Cum ij essent, iam fuerant in Chio insula Malas sculptor, dein filius eius Micciades, ac deinde nepos Anthermus Chius, cuius filij Bupalus & Anthermus clarissimi in ea scientia fuere, Hipponactis Poëtæ ætate, quem certum est lx. Olympiade fuisse. Quod si quis horum familiam ad proauum vsque retro agat, inueniet artis eius originem cum Olympiadum origine cœpisse. Hipponacti notabilis fœditas vultus erat: quamobrem imaginem eius lasciuia locorum ij proposueridentium circulis. Quod Hippoæ indignatus, amaritudinem carminum distinxit in tantum vt credatur aliquibus ad laqueum eos compulisse: quod falsum est. Complura enim in finitimis insulis simulacra postea fecere, sicut in Delo, quibus subiecerunt carmen, non viribus tantum censerì Chium, sed & operibus Anthermi filiorum. Ostendunt & Iasij
Dia-

LIBR
Dianam m
Chio narra
in Sublimi
stem, ex eum
gna eorum
falsugo, &
flus fecit. E
opera, & in
Ambracia. A
re. Omnes
vii sunt è P
re lychnite
in cuniculi
multis poss
etiam in L
rum mirab
neis diuide
tus extitisse
tanto vetu
statuariar
pit lxx
citer ccc
scalpsille
mæ in O
nis. Alca
est) docu
pera Ath
claræque
Aphrodit
ipse Phidi
scipulus f
tus. Itaque
ius donati
ambo dis
Alcamen
contra pe

Dianam manibus eorum factam. Et in ipsa Chio narrata est operis eorum Dianæ facies in sublimi posita cuius vultum intrantes tristem, exeuntes exhilaratum putant: Romæ signa eorum sunt in Palatina æde Apollinis in fastigio, & in omnibus ferè quæ Divus Augustus fecit. Parris quoque eorum & Deli fuere opera, & in Lesbo insula. Dipœni quidem Ambracia. Argos, Cleone, operibus refertæ fuere. Omnes autem tantum candido marmore vti sunt è Paro insula, quem lapidem cœpere lychnitem appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis caderetur, ut autor est Varro, multis postea candidioribus repertis, nuper etiam in Lunensium lapidicinis. Sed in Paro rum mirabile proditur, gleba lapidi vnius cuneis diuidentium soluta, imaginem Sileni intus extitisse. Non omittendum, hanc artem tanto vetustiorum fuisse, quam Picturam aut statuariam, quarum utraque cum Phidia cæpit lxxxij. Olympiade, post annos circiter cccxxij. Et ipsum Phidiam tradunt scalpisse marmora. Veneremque eius esse Romæ in Octaviæ operibus eximæ pulchritudinis. Alcamenem Atheniensem (quod certum est) docuit in primis nobilem cuius sunt opera Athenis complura in ædibus sacris, præclaræque Venus extra muros, quæ appellatur Aphroditè *ἐν κίτῳ*. Huic summam manum ipse Phidias imposuisse dicitur. Eiusdem discipulus fuit Agoracritus Parius, ei ætate gratus. Itaque è suis operibus pleraque nomine eius donasse fertur. Certauere autem inter se ambo discipuli in Venere faciendâ. Vicitque Alcámenes non opere, sed ciuitatis suffragiis, contra peregrinum suo fauentis. Quare Ago-

racritus ea lege signum suum vendidisse traditur, ne Athenis esset, & appellasse Nemesim. Id positum est Rhamnunte pago Atticæ, quod M. Varro omnibus signis prætulit. Est & in Matris magnæ delubro in eadem ciuitate Agoracriti opus. Phidiam clarissimum esse per omnes gentes, quæ Iouis Olympij famam intelligunt, nemo dubitat: sed ut meritò laudari sciant etiam qui opera eius nō viderunt, proferemus argumenta parua & ingenij tantum. Neque ad hoc Iouis Olympij pulchritudine vitemur, non Mineræ Athenis factæ amplitudine, cum sit ea cubitorum xxvj. e-bore hæc & auro constet: sed scuto eius, in quo Amazonum prælium celauit intumescente ambitu palmæ, eiusdem concava parte Deorum & gigantum dimicationem, in solleis verò Lapitharum & Centaurorum: adeo comperta momenta omnia, & compacta artis illius fuere. In base autem quod celatum est, Pandoræ genefin appellauit. Ibi Dij sunt. xxx. numero nascentes, Victoria præcipue mirabili. Periti mirantur & serpentem, & sub ipsa cuspide æream sphingem. Hæc sunt obiter dicta de artifice nunquam satis laudato, simul ut noscatur illam magnificentiam æqualem fuisse & in paruis. Praxitelis ætatem inter statuarios diximus, qui marmoris gloria superauit etiam semet. Opera eius sunt Athenis in Ceramiceo, sed ante omnia, & non solum Praxitelis, verum & in toto orbe terrarum. Venus, quam ut viderent multi, nauigauerunt Gnidum. Duas fecerat, simulque vendebar, alteram velata specie, quam ob id quidem prætulerunt optione, quorum conditio erat, Coi, cum alteram etiam in eodem pretio detulisses se-

leuerum id ag
Gnidij emerit
Volut tam p
comedes, tot
erit ingens, d
nis perpeti n
nim signo Pr
dricula eius r
vndique effig
tur, facto.
admiratione
dam, cum de
fisse, eiusqu
lam. Sunt in
lustrum art
alter Scopæ,
neris Praxite
hæc sola men
obiectus à C
Thespiz vi
positus. Ei
lonia Prop
litate & ini
das Rhodiu
moris vestig
opera sunt,
tis Seruilian
na simulacra
& quas Thya
leni in Afini
lo & Neptun
rus rei & art
Pergami syn
torpori ver
Romæ eius
bro: Venus i

seuerum id ac pudicum arbitrantur: reiectam
 Gnidij emerunt, immensa differentia famæ.
 Voluit eam postea Gnidius mercari rex Ni-
 comedes, totum æs ciuitatis alienum, quod
 erat ingens, dissolutum se promittens. Om-
 nia perpeti maluere, nec immerito. Illo e-
 nim signo Praxiteles nobilitauit Gnidum. A-
 dicula eius tota aperitur, vt conspici possit
 vndique effigies Deæ, fauente ipsa, vt credi-
 tur, facto. Nec minor ex quacunque parte
 admiratio est. Ferunt amore captum quen-
 dam, cum delituisset noctu, simulacro coha-
 sisse, eiusque cupiditatis esse indicem macu-
 lam. Sunt in Gnido & alia signa marmorea il-
 lustrium artificum, Liber pater Bryaxidis, &
 alter Scopæ, & Minerua: nec Maius aliud Ve-
 neris Praxitelicz specimen, quam quod inter
 hæc sola memoratur. Eiusdem est & Cupido
 obiectus à Cicerone Verri, ille propter quem
 Thespiz viscebantur, nunc in O&auia scolis
 positus. Eiusdem & alter nudus in Pario co-
 lonia Propontidis, par Veneri Gnidiz nobi-
 litate & iniuria. Adamauit enim eum Alchi-
 das Rhodius, atque in eo quoque simile a-
 moris vestigium reliquit. Romæ Praxitelis
 opera sunt, Flora, Triptolemus, Ceres in hor-
 tis Seruilianis, boni Euentus & bonæ Fortu-
 næ simulacra in Capitolio: item & Mnades:
 & quas Thyadas vocant, & Caryatidas, & Si-
 leni in Afinij Pollionis monumentis, & Apol-
 lo & Neptunus. Praxitelis filius Cephissode-
 rus rei & artis hæres fuit. Cuius laudatum est
 Pergamæ symplegma, signum nobile, digitis
 corpori veriùs, quam marmorì, impressis.
 Romæ eius opera sūt Latona in Palatij delu-
 bro: Venus in Afinij Pollionis monumentis

& intra Octauiae porticus in Iunonis æde Æsculapius ac Diana. Scopælaus cum his certat. Is fecit. Venerem & Porhon & Phaëthontem. qui Samothracia sanctissimis ceremoniis coluntur. Item Apellinem Palatinum, Vestam sedentem laudatam in Seruilianis hortis, duasque chameæras circa eam, quarum pares in Asinij monumentis sunt, ubi & Canephorus eiusdem. Sed in maxima dignatione Cn. Domitij delubro in Circo Flaminio Neptunus ipse, & Thetis, atque Achilles, Nereides supra Delphinos & cete & hippocampos sedentes. Item tritones, chorûsque Phorici & pristes, ac multa alia marina, omnia eiusdem manus, præclarum opus etiam si totius vitæ fuisset. Nunc verò præter supra dicta, quæque nescimus, Mars est etiam nunc sedens colossus eiusdem in templo Bruti Calliaci apud Circum eundem ad Labicanam portam eunti. Præterea Venus in eodem loco nuda Praxitelicam illam Gnidiam antecedens, & quencunque alium locum nobilitatura. Romæ quidem magnitudo operum eam obliterat, ac magni officiorum negotiorumque acerui omnes à contemplatione talium abducunt, quoniam otiosorum & in magno loci silentio apta admiratio talis est. Qua de causa ignoratur artifex eius quoque Veneris, quam Vespasianus Imperator in operibus. Pacis suæ dicauit, antiquorum dignam fama. Par hæsitatio est in templo Appollinis Sosiani, Nioben cum liberis morientem Scopas an Praxiteles fecerit: item Ianus pater in suo templo dicatus ab Augusto ex Ægypto aduectus, utrius manus sit, iam quidem & aura occultatus. Similiter in Curia Octauiae quæritur de Copedine fulmen

tenente. Id de
esse principem
eadem schola si
quatuor, ex
palla velatus h
similiter: terci
quartus crater
aura velifican
sio est in Sept
nemque cum
cui capitali sat
Scopas habuit
& Timotheum
mul dicendum
re Mausoleum
xore Artemisi
gulo, qui ob
secundo. Op
racula ij mar
Auliro & Se
des, breui
quadringen
x x v. cubiti
Ab Oriente
Bryaxis, a
Leochares.
gina Artemis
pus extrui ius
cesserunt, s
psorum arti
hodieque ce
tus artifex.
alirudine in
dibus in me
fommo est q
Pythis. Ha

unonis æde A
cum his certa
Phæthontem
ceremoniis co
tinum, Vestat
nis hortis, du
rum pares i
& Canephora
tione Cn. Do
lo Neptunus
Nereides sup
epos seden
ici & pristes, a
idem manus
vitz fuisse
quæque nesci
colossus e
apud Circu
uori. Præte
Praxitelica
quæcunque a
quidem ma
ac magni offi
omnes a con
quoniam otio
apta admira
bratur artifex
passus Im
dicavit, anti
stratio est in
ben cum libe
eles fecerit
dicatus ab Au
ius manus fir
s. Similiter in
pedine fulmen

ueniente. Id demum affirmatur, Alcibiadem
esse principem forma in ea ætate. Multa in
eadem schola sine autoribus placent. Satyri
quatuor, ex quibus vnus Liberum patrem
palla velatus humeris præfert: alter Liberum
similiter: tertius ploratum infantis cohibet:
quartus craterem alterius sitim sedat: duæque
Auræ velificantes sua veste. Nec minor quæ
stio est in Septis, Olympum & Pana Chiro
nemque cum Achille qui fecerint, præsertim
cū capitali satisfactione fama iudicet dignos:
Scopas habuit æmulos eadem ætate Bryaxin
& Timotheum, & Leocharem, de quibus si
mul dicendum est, quoniam pariter cælaue
re Mausoleum. Sepulchrum hoc est ab v
xore Artemisia factum Mausolo Caria reg
ulo, qui obiit Olympiadis centesimæ anno
secundo. Opus id vt esset inter septem mi
racula ij maximè artifices fecere: Patet ab
Austro & Septentrione sexagenos ternos pe
des, breuius à frontibus, toto circuitu pedes
quadringentos xj. attollitur in altitudinem
xxv. cubitis: cingitur a columnis xxxvj. a columnis
Ab Oriente cælauit Scopas, è Septentrione xxxvj. Pre
Bryaxis, à Meridie Timotheus, ab Occasu ron voca
Leochares. Priusque quàm peragerent, re
uere THT.
gina Artemisia, quæ mariti memoriæ id o
pus extrui iusserat, obiit. Non tamen re
cesserunt, nisi absoluto iam, id gloriæ i
psorum artífque monumentum iudicantes
hodiè que certant manus. Accessit & quin
tus artifex. Nanque supra pteron pyramis
altitudine inferiorem æquauit, xxiii j. gra
dibus in metæ cacumen se contrahens. In
summo est quadriga marmorea, quam fecit
Pythis. Hæc adiecta cxi. pedum altitudi

Hecale.
Pol.

Taurisci
parentū. I;
Manise.

ac totum opus includit. Timothei manu Diana Romæ est in Palatio, Apollinis delubro, cui signo caput reposuit Aulianus Euander. In Magna admiratione est & Hercules Menestrati: & ^a Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cuius contemplatione admonent ædifici parcere oculis tanta marmoris radiatio est. Non postferuntur & Charites in propylæo Atheniensium, quas Socrates facit, alius ille quàm pictor, idemvtr aliqui putant. Nam Myronis illius, qui in ære laudatur, anus ebria est Smyrnæ in primis inclyta. Pollio Asinius, vt fuit acris vehementiæ, sic quoque spectari monumenta sua voluit. In iis sunt Centauri nymphas gerentes Archestizæ, Thespiades Cleomenis, Oceanus & Iupiter Entrochi, Hippiades Stephani, Hermæotes Taurisci, non celatoris illius, sed Tral-liani. Iupiter hospitalis Pamphili Praxitelis discipuli. Zetus & Amphion ac Dirce & taurus, vinctulumque ex eodem lapide, Rhodæ aduecta opera Apollonij & ^b Taurisci. Parentum ij certamen de se fecere Menecratem videri professi, sed esse naturalem Artemidorum. Eodem loco Liber pater Eutyichidis laudatur: ad Octauiz verò porticum Apollo Philisci Rhodij in delubro suo. Item Latona & Diana, & Musæ nouem, & alter Apollo nudus. Eum, qui citharam in eodem templo tenet, Timarchides fecit. Intra Octauiz verò porticus in æde Iunonis ipsam Deam Dionysius & Polyces; aliam Venerem eodem loco Philiscus. Cætera signa Praxiteles. Item Polyces & Dionysius Timarchidis filij Iouem, qui est in proxima æde, fecerunt. Pana & Olympum luctantes, eodem loco Heliodorus, quod est

est alterum
nerem lau
lycharm
coritate habi
tio super are
cuij patris
adornata. Id
lo ac Diana
lianis reperi
illius celato
strati Callist
Deinde mu
rundam cla
te numero
pat glorian
sunt, sicut i
tatoris dom
euariz artis
& Notoz d
consilij sen
sander &
Similiter
probatissim
Polydes
cum Arc
Trallianu
gener Ach
templi eius
eum in fasti
rudinem le
nec in tem
omnibus a
ma, humi
tiones. Sit
ciraris, qu
aus Iunio

est alterum in terris symplegma nobile: Venerem lauante[m] sese. Dædalum stantem Polycharmus. Ex honore apparet in magna auctoritate habitum Lysia opus, quod in Palatio super arcum Diuus Augustus honori Octauij patris sui dicauit in ædícula columnis adornata. id est quadriga currúsque, & Apollo ac Diana ex vno lapide. In hortis Seruilianis reperió laudatos, Calamidis Apollinem illius celatoris, Daetylidis Pythias, Amphistrati Callisthenem historiarum scriptorem. Deinde multorum obscurior fama est, quorundam claritati in operibus eximiis obstant numero artificum, quoniam nec vnus occupat gloriam, nec plures pariter núcupari possunt, sicut in Laocoonte, qui est in Titi Imperatoris domo, opus omnibus & picturæ & statuarie artis præferendum. Ex vno lapide cum & liberos draconumque mirabiles nexus de consilij sententia fecere summi artifices Agasander & Polydorus & Athenodorus Rhodij. Similiter Palatinas domos Casarum repleuere probatissimis signis Craterus cum Pythodoro, Polydectes cum Hermolao, Pythodorus alius cum Artemone, & singularis Aphrodisius Trallianus. Agrippa Pantheum decorauit Diogenes Atheniensis: & Carystides in columnis templi eius probantur inter pauca operum: sicut in fastigio posita signa, sed propter altitudinem loci minús celebrata. In honorem est, nec in templo villo Hercules, ad quem Pœni omnibus annis humana sacrificauerunt victimæ, humi stans, ante aditum porticus ad nationes: Sira fuisse & Thespiades ad ædem felicitatis, quarum vnâ admauit eques Romanus Iunius Pisciculus. vt tradit Varro: admi-

ratur & Pasiteles qui & quinque volumina scripsit nobilium operum in toto orbe. Natus hic in Gracie Italix ora, & ciuitate Romana donatus, cum iis oppidis, Iouem fecit eburneum in Metelli aede, quæ campus petitur. Accidit ei, cum in naualibus, ubi fera Africana erat per caueam inuens leonem cælarer, ut ex alia cauea panthera erumperet, non leui periculo diligentissimi artificis. Fecisse opera complura dicitur, sed quæ fecerit, nominatim non refertur. Arcefilaum quoque magnificat Varro, cuius se marmoream habuisse leonem tradit, aligerosque ludentes cum ea Cupidines, quorum alij religatam tenerent, alij cornu cogere bibere, alij calcearent soccis omnes ex vno lapide. Idem & a Coponio xliiij. nationes, quæ sunt circa Pompeij, factas auctor est. Inuenio & Canachum laudatum inter statuarios, fecisse marmorea. Nec Sauron atque Batrachum obliterari conuenit, qui fecere templa Octauix porticibus inclusa natione ipsi Lacones. Quidam & opibus præpotentes fuisse eos putant, ac sua impensa construxisse, inscriptionem sperantes. Quæ negata, hoc tamen alio loco & modo v. surpasse. Sunt certe etiamnum in columnarum spiris insculpta nomina eorum argumento, rana atque lacerta. In Iouis aede extitisse picturam, cultusque reliquos omnes fœmineis argumentis constat. Etenim facta Iunonis aede cum inferrentur signa, permutasse geruli traduntur: & id religione custoditum, velut ipsis Diis sedem ita partitis. Ergo & in Iunonis aede cultus est, qui Iouis esse debuit. Sunt & in paruis marmoreis famam consecuti, Myrmecides, cuius quadrigam cum agi-

atore coope
ius formis
videre non e
Quande prim
quo primu
in aratib
rim, & qu
secundi: de h

Hæc sunt
Summa
statu subit
tem maculo
eladum insu
hoc paulo.
in totum m
etiam dilige
nos & taro
tur in templ
nim ista in
liter statui
thenis tem
Capitolini
tamen inae
ria iam & a
os marmor
regias quoc
ter as, aut u
rim adorna
lores istas m
derunt, cum
Ciceronis s
magnificu
Tiburtino
fuisse pictu
in aliqua m

catore cooperuit alis musca: & Callicrates, cuius fornicarum pedes atque alia membra peruidere non est.

Quando primum marmorum in edificijs usus, & quis primus Romæ crustauerit parietes, & quibus artibus quæque marmora in usum venerint, & quis primus marmora secuerit, & ratio secandi: de harena.

CAP. VI.

HÆc sint dicta de marmorum sculptoribus, summaque claritate artificum: quo in statu subit mentem non fuisse tum auctoritatem maculoso marmoris: facere è Thasio, Cycladum insularum, æquè & è Lesbio: liuidius hoc paulo. Versicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatus Menander etiam diligentissimus luxuriæ interpres, primus & raro attigit. Columnis demum utebatur in templis, nec lautitiæ causa (nondum enim ista intelligebantur) sed quia firmiores aliter statui non poterant. Sic est inchoatum Athenis templum Iouis Olympij, ex quo Sylla Capitolinis ædibus aduexerat columnas. Fuit tamen inter lapidem atque marmor differentia iam & apud Homerum. Dicit enim Paridis os marmoreo saxo percussum: sed hætenus, regias quoque domos cum laudatissimè præter æs, aurum, electrum, argentum, ebore tantum adornans. Primum (ut arbitror) versicolores istas maculas Chiorum lapidicinæ ostēderunt, cum extruerēt muros, faceto in id M. Ciceronis sale: omnibus enim ostentabant, ut magnificum. Multo, inquit, magis mirarer, si Tiburtino lapide fecissetis. Et Hercules non fuisset picturæ honos vilius, non modò tantus. in aliqua marmorum auctoritate. Secandi mar-

mor in crustas nescio an Cariz fuerit inuentum. Antiquissima, quod equidem inueniam, Halicarnasi Mausoli domus Proconesio marmore exulta est, lateritiis parietibus. Is obiit Olympiadis c anno ij, vrbis Romæ anno cccij. Primum Romæ parietes crusta marmoris operuisse totius domus suæ in Cælio monte Cornelius Nepos tradidit Mamurram Formis natum, equitem Romanum, præfectum fabrorum C. Cæsaris in Gallia. Neque indignatio sit tali autore inuenta re. Hic nanque est Mamurra Catulli Veronenfis carminibus profectus, a quem, vt res est, domus ipsius clarius, quam Catullus, dixit habere, quicquid habuisset Comata Gallia. Nanque adiecit b idem Nepos, eum primum totis ædibus nullam nisi è marmore columnam habuisse, omnes solidas è Carystio aut Lunensi. Denique M. Lepidus Catulli in Consulari collega, primus omnium limina ex Numidico marmore in domo posuit magna reprehensione. Is fuit Consul anno vrbis dclxvj. Hoc primum inuecti Numidici marmoris vestigium inuenio, non in columnis tantum crustisve, vt Mamurra Carystium posuit, sed in massa ac vilissimo liminum vsu. Post hunc lepidum ferme quadriennio L. Lucullus Consul fuit, qui nomen (vt apparet ex re) Luculleo marmori dedit, admodum delectatur illo, primusque Romam inuexit, atrum alioqui, cum cætera maculis aut coloribus commendentur. Nascitur autem in Nili insula, solamque penè horum marmorum ab amatoris nomen accepit. Inter hos primum (vt arbitror) marmoreos parietes habuit scena M. Scauri, non facile dixerim secus, an solidis glebis positos, sicuti est hodie Iouis tonantis ædes in

Capi-

aquem Me-
troderus
Scepsius
clarius.
Scal.
b Has voces
idem Ne-
pos Scal. ex-
pungit.

LIBE
Capitolo.
stigia inu-
inuenit: ca-
tuni ingenij
deur heri,
harenas, a
Athiopica
quoque acc-
tur, quod b
in Indos, yn-
moribus in-
tur. Mellio-
scabritie se-
ea combusti-
tur. Simile d-
vocat. Eg-
marmoribus
na non min-
ci maxie vad-
facili. lam-
fluvij om-
dispedium
sior enim
plus erodi-
politura r-
sz. Rusi-
datur, & qu-
De Nas-
m
Sigenis è m-
scalpend-
civit ante al-
sula genita-
Marmorum
cere in tan-
in tãta mul-

Capitolio. Nondum enim secti marmoris vestigia inuenerat Italia. Sed quisquis primum inuenit secare, luxuriámque diuidere, importuni ingenij fuit. Harena hoc fit, & ferro videtur fieri, serra in præterui linea premente harenas, ^a versandóque tractu ipso secant. ^a Alii, ver-
 Ethiopica hæc maximè probatur. Nam id sandóque
 quoque accessit, vt ad Ethiopas vsque petere- ipsas tractu
 tur, quod ^b faceret marmora: imò verò etiam secante.
 in Indos, vnde margaritas quoque peti seueris ^b secaret.
 moribus indignum erat. Hæc proximè laudatur. Mellior tamen, quæ Ethiopica. Illa nulla scabritie secat. Indica non æquè læuigat: sed ea combusta poliètes marmora fricare iubentur. Simile & Naxiæ vitium est, & Coptidi, quæ vocatur Ægyptia. Hæc fuere antiqua genera marmoribus secandis. Postea reperta est harena non minus probanda, ex quodam Adriatici maris vado æstu nudante, obseruatione nō facili. Iam quidem quacunque harena secare è fluuiis omnibus fraus artificum aucta est: quod dispedium admodum pauci intelligunt. Crassior enim harena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris, maiusq; opus scabritia polituræ relinquit. Ita sectæ attenuantur crustæ. Rursusque Thebaica polituris accommodatur, & quæ sit è poro lapide aut è pumice.

De Naxio, & Armenio & de generibus marmorum. CAP. VII.

Ignis è marmore poliendis, gemmisq; etiã scalpendis atque limandis Naxium diu placuit ante alia: ita vocantur cotes in Cypro insula genitæ. Vicere postea ex Armenia vectæ. Marmorum genera & colores non attinet dicere in tanta notitia: nec facile est enumerare in tãta multitudine. Quot quoque enim loco

non suum marmor inuenitur? Et tamen celeberrimi generis dicta sunt in ambitu terrarum cum gentibus suis. Non omnia tamen in lapidicinis gignantur, sed multa & sub terra sparsa. Pretiosissimi quidem generis Lacedæmonium viride, cunctisque hilarius. Sic & Augustum, ac deinde Tiberium in Ægypto Augusti ac Tiberij primū principatu reperta. Differentiaque eorum est ab ophite, cum sit illud serpentium maculis simile, vnde & nomen accepit, quod hæc maculas diuerso modo colligunt, Augustum vndatim crispum in vertices, Tiberium sparsim conuoluta canitie. Neque ex ophite columnæ, nisi paræ admodum, inueniuntur. Duo eius genera, molle candidum, nigricans durum. Dicuntur ambo capitis dolores sedare adalligati, & serpentium ictus. Quiddam phreneticis ac lethargicis adalligari iubent bcaudicantem. Contra serpentes autem à quibusdam laudatur præcipue ex his, quem tephriam appellant, à colore cineris. Vocatur & Memphites à loco, gemmantis naturæ. Huius vsus conteri, & iis, quæ vrenda sint aut secanda, ex aceto illini. Obstupescit ita corpus, nec sentit cruciatum. Rubet porphyrites in eadem Ægypto: ex eo candidis interuenientibus pūctis, leucostictos vocatur. Quantislibet mollibus cadendis sufficiunt lapidicinæ. Scruas ex eo Cl. Cæsari procurator eius in urbem ex Ægypto aduexit Triarius Pollio, non admodum probata nouitate. Nemo certè postea imitatus est. Inuenit eadem Ægyptus in Æthiopia, quem vocant basaltē, ferrei coloris atque duritiæ. Vnde & nomen ei dedit. Nunquam hic maior repertus est, quam in templo Pacis ab Imperatore Vespasiano Augusto dicatus:

a vortices.
Vet.

*b*caudicās.
Man.

LIME
catas argum
tibus, pe
menti gen
abfimis il
rapi, vt put
quoridian
pare dicunt
montibus,
nostrā vete
riis primū
corum, sel
se magno
amphoras
dorum ost
de triginta
lumnas vid
stea est. Na
modica in
sunt. Nos an
tione, qua
torum po
De ala

H Vnc
quem
optimē se
vsus empl
bas Ægypt
candidior.
mox in In
que. Vili
Cappado
coloris.
lucidi. V
& quicqu
ab eo in v

catus: argumento Nili xvj. liberis circa ludentibus, per quos totidem cubiti summi incrementi a gentis se amnis intelliguntur. Non ab similibus illi narratur in Thebis delubro Serapis, ut putant, Memnonis statua dicatus: quæ quotidiano Solis ortu contactum radiis, crepare dicunt. Onychem etiamnum in Arabia montibus, nec usquam aliubi, nasci putavere nostri veteres: sudines in Germania. Potioriis primum vas inde factis, dein pedibus lectorum, sellisque, Cornelius Nepos tradit fuisse magno miraculo, cum P. Lentulus Spinter amphoras ex eo Chiorum magnitudine eadum ostendisset: post quinquennium deinde triginta duorum pedum longitudine columnas vidisse se. Variatum in hoc lapide posita est. Namq; pro miraculo insigni, quatuor modicas in theatro suo Cornelius Balbus posuit. Nos ampliores triginta vidimus in cœnatione, quam Calistus Caesaris Claudij libertorum potentia notus sibi exadificauerat.

De alabastrite, & Lygdino, & Alabandico.

CAP. VIII.

HVnc aliqui lapidem alabastriten vocant, quem caviunt ad vasa vnguentaria, quoniam optime servare incorrupta dicitur. Idem & usus emplastris convenit. Nascitur circa Thebas Aegyptias, & Damascum Syria. Hic ceteris candidior. Probatissimus vero in Carmania, mox in India: iam quidem & in Syria Agæque. Vilissimus autem & sine ullo nitore in Cappadocia. Probantur quàm maxime mellei coloris, in vertice maculati atque non translucidi. Vitia in iis corneus color aut cædidus, & quicquid simile vitro est. Paulum distare ab eo in vnguentorum fide multi existimant.

Lygdinos in Tauro repertos, amplitudine, quales craterasque non excedant, antea ex Arabia tantum aduehi solitos, candoris eximij. Magnus & duobus contrariæ inter se naturæ honos: Coralitico in Asia reperto, mensuræ non ultra bina cubita, candore proximo eborei & quadam similitudine. E diuerso niger est Alabandicus terræ suæ nomine, quanquam & Miletii nascentis, ad purpuram tamen magis aspectu declinante. Idemque liquatur igni, ac funditur ad usum vitri. Thebaicus interitinctus aureis guttis, inuenitur in Africæ parte Ægypto adscriptæ, corticulis ad terenda collyria quadam utilitate naturali conueniens. Circa Syenen verò Thebaidis Syenites, quem ante pyrrhophæcilon vocabat. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine, obeliscos vocantes, Solis numini sacratos. Radiorum eius argumentum in effigie est, & ita significatur nomine Ægyptio. Primus omnium id instituit Mitres, qui in Solis vrbe regnabat, somnio iussus: & hoc ipsum inscriptum est in eo. Etenim sculpturæ illæ effigiesque, quas videmus, Ægyptiæ sunt literæ. Postea & alij regum in supra dicta vrbe, Sochis quatuor numero, quadragenum octonum cubitorum longitudine: Ramises autem is, quo regnante Ilium capturnum est, quadraginta cubitorum. Idem digressus inde, ubi fuit Mneuidis regia, posuit alium, longitudine vdecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

D.

Opus id fuit
Ipsæ rex,
que ne machi-
maius pericu-
lum suum
apud molien-
tione operis
expugnaret
incendio ad-
iuberet mo-
buerat. Sun-
tus, alter ab-
octonum ci-
num octogi-
delphus que
maiusque
ve multo,
tecto aliq-
nus à Pho-
tem obel-
tudinem
ad rationem
ram pondus
scum pen-
vtrique:
naues exce-
sex tales in-
talentis qu-
fuit in Ar-
nus amor-
noë. Ind-
mus quid-
rum, recit-

De obelisco Thebaico, & Alexandrino, & de illo qui est in Circo magno.

CAP. IX.

Opus id fecisse dicuntur xx. m. hominum. Ipse rex, cum subreaturus esset, vereretur que ne machinæ ponderi non sufficerent, quò maius periculum curæ artificum denuntiaret, filium suum adalligauit cacumini, vt salus eius apud molientes prodesset lapidi. Hac admiratione operis effectum est, vt cum oppidum id expugnaret Cambyses rex, ventumque esset incendio ad crepidines obelisci, extingui ignem iuberet molis reuerentia, qui vrbs nullam habuerat. Sunt & alij duo, vnus à Smarre positus, alter ab Eraphio sine notis, quadragenum octonum cubitorum. Alexandriæ statuit vnum octoginta cubitorum Ptolemæus Philadelphus quem exciderat Nectabis rex purum: maiusque opus fuit in deuehendo statuendo, ve multo, quàm in excidendo. A Satyro architecto aliqui deuectum tradunt rate: Calligenus à Phœnice, fossa perducta vsque ad iacentem obeliscum è Nilo. Nauesque duas in latitudinem parulas, pedalibus ex eodem lapide ad rationem geminati per duplicem mensuram ponderis oneratas: ita vt subirent obeliscum pendentem extremitatibus suis in ripis vtrunque: postea egestis laterculis alleuatas naues excepisse onus statutum. Excisos autem sex tales in monte eodem & artificem donatum talentis quinquaginta. Hic autem obeliscus fuit in Arsinoë positus à rege suprâ dicto, munus amor sin coniuge, eademque sorore Arsinoë. Inde cum navalibus incommodum Maximus quidam præfectus Ægypti transtulit in forum, reciso cacumine, dū vult f stigmā addere

auratum, quod postea om. sit. Et alij duo sunt
 Alexandria in portu ad Cæsaris templū, quos
 excidit Mesphees rex quadragenū binū cu-
 bitorū. Super omnia accessit difficultas mari
 Romam deuehendi, spectatis admodum navi-
 bus. Diuus Augustus priorem aduexerat, mi-
 raculique gratia Puteolis naualibus perpetuis
 dicauerat: sed incendio consumpta est. Diuus
 Claudius aliquot per annos asseruatam, qua
 Caius Cæsar importauerat, omnibus quæ vn-
 quam in mari visæ sunt, mirabiliorem; turri-
 bus Puteolano ex puluere exedificatis, perdu-
 ctam Ostiam, portus gratia meruit: alia ex hoc
 cura nauium, quæ Tiberi subuehant. Quo ex-
 perimento patuit, non minùs aquarum huic
 anni esse, quàm Nilo. Is autem obeliscus, quē
 Diuus Augustus in Circo magno statuit, ex-
 cisus est à rege Semneserteo, quo regoate Py-
 thagoras in Ægypto fuit, centum vigintiquin-
 que pedum, & dodrantis, præter basim eiusdē
 lapidis: is verò, qui est in campo Martio, nouē
 pedibus minor, à Sesostride. Inscripti ambo re-
 rum naturæ interpretationem Ægyptiorum
 opera philosophiæ continent.

^amagnitu-
dines etiā,

ac horas

strato lapi-

de ad obel.

magnit. cui

par fieret

vmbras, die-
rumque ac noctium^a magnitudi-

vmbrarum nes, strato lapide ad obelisci magnitudinem,

iectus, pau cui par fieret umbra Romæ confecto die sex-

latimque ta hora, paulatimque per regulas (quæ sunt ex

Dal. ex ære inclusa) singulis diebus decresceret, ac rur-

Man. casti- sus aug- sceret, digna cognito res & ingenio foe-

gato. cundo. Manlius Mathematicus apici auratam

De illo qui est in campo Martio prognomene.

CAP. X.

E I qui est in cāpo, Diuus Augustus addidit
 mirabilem vsum ad deprehendendas solis
 par fieret vmbras, dierumque ac noctium^a magnitudi-
 vmbrarum nes, strato lapide ad obelisci magnitudinem,
 eiectus, pau cui par fieret umbra Romæ confecto die sex-
 latimque ta hora, paulatimque per regulas (quæ sunt ex
 Dal. ex ære inclusa) singulis diebus decresceret, ac rur-
 Man. casti- sus aug- sceret, digna cognito res & ingenio foe-
 cundo. Manlius Mathematicus apici auratam
 pilam

LIVE

pilam addidit
 cur in sem
 iaculante
 minis inelle
 ferè annis no
 no cursu, &c
 nuerla tellu
 deprehendi
 tremoribus,
 inondatione
 eto: quanq
 in terram q

De te

Tertius
 Principi
 no fractus el
 stridis filiu
 alius C. cul
 reddito, et

De p

D Ica
 gypro
 sticario. Q
 risque trad
 amulis inf
 esset otiosa
 hominum
 earum exte
 in Memph
 & ipso die
 eus, hoc eff
 mira ac m

pilam addidit, cuius vertice vmbra colligere-
tur in semetipsam, alia atque alia incrementa
iaculantem apice, ratione (vt ferūt) à capite ho-
minis intellecta. Hæc observatio triginta iam
ferè annis non cōgruit, siue Solis ipsius dispo-
sitione cursu, & cæli aliqua ratione mutato, siue v-
niuersa tellure aliquid à cætro suo dimota, vt
deprehendi & in aliis locis accipio, siue vrbis
tremoribus, ibi tantum gnomone intorto, siue
inundationibus Tiberis sedimento molis fa-
cto: quanquam ad altitudinem impositæ rei,
in terram quoque dicantur iacta fundamenta.

De tertio obelisco Roma in Vaticano.

CAP. XI.

Tertius Romæ in Vaticano, Caij & Neronis
principum Circo, ex omnibus vnus omni-
no fractus est in mollitione, quæ fecerat Seso-
stridis filius Nuncoreus. Eiusdem remanet &
alius C. cubitorum, quem post cæcitatem visa
reddito, ex oraculo Soli sacrauit.

De pyramidibus Aegyptiis & sphingis.

CAP. XII.

Dicantur obiter & pyramides in eadem A-
gypto, regum pecuniarum otiosa ac stulta o-
stentatio. Quippe cum faciendi eas causa à ple-
risque tradatur, ne pecuniam successoribus aut
æmulis insidiantibus præberent, aut ne plebs
esset otiosa. Multa circa hoc vanitas illorum
hominum fuit, vestigiâq; complurium inchoa-
tarum extant. Vna est in Arsinoite nomo, duæ
in Memphite, non procul labyrintho, de quo
& ipso dicemus. Totidem vbi fuit Meridis la-
cus, hoc est, fossa grandis. Sed Aegyptus inter
mira ac memoranda narrat harum cacumina

extrema, quæ eminere dicuntur. Reliquæ tres, quæ orbem terrarum implevere fama, sanè conspicuæ vndique annauigantibus, sitæ sunt in parte Africæ monte saxeo sterilique inter Memphim oppidum, & quod appellari diximus Delta, à Nilo minus quatuor millia passuum, à Memphi sex, vico appposito quem vocant: Busiria, in quo sunt assueti scandere illas. Ante has est sphinx, vel magis miranda, quasi syluestre numen accolentium. Amasin regem putant in ea conditum, & volunt inuectam videri. Est autem saxo naturali elaborata, & lubrica. Capitis monstri ambitus per frontem centum duos pedes colligit, longitudo pedum cxliij. est, altitudo à ventre ad summum apicem in capite lxij. Sed pyramis amplissima ex Arabicis lapidinis constat. Trecenta lx. hominum millia, annis xx. eam construxisse produntur. Tres verò factæ annis lxxvij. & mensibus iij. Qui de iis scripserint, sunt Herodotus, Eubemerus, Duris Samius, Aristagoras, Dionysius, Artemidorus, Alexander Polyhistor, Butorides, Antisthenes, Demetrius, Demoteles, Apion. Inter omnes eos non constat à quibus factæ sint, iustissimo casu oblitteratis tantæ vanitatis autoribus. Aliqui ex his prodiderunt, in raphanos, & allium ac cæpas mille octingenta talia erogata. Amplissima octo iugera obtinet soli, quatuor angulorum paribus intervallis, per octingentos octogintatres pedes singulorum laterum, latitudo à cacumine pedes xxv. Alterius intervalla singula per quatuor angulos pares dccxxvij. comprehendunt. Tertia minor prædictis, sed multo spectatior. Æthiopis lapidib. assurgit cccxliij. pedib. inter angulos, Vestigia ædificationum nulla extant. Hare-

na latè pura
maiori par
quânã rati
sint cimenta
ratis cum cre
irrigatione di
extructos por
mos distribu
gare potuisse
maxima est i
rum, flumen
suram altitu
deprehende
metiêdo, qu
sunt pyrami
lud, nequis re
his sed lauda
sadam. Ete
ua quondam
re miracul
quisitas qu
rege factæ
Alexandri
lentis trad
mus, Ptole
Sostrati Gr
men inscrib
sui ignes ost
rûlque intro
locis flagrat
culum in co
metur, quo
rum alpect
omnium p
cisse tradit

na latē pura circū, lentis similitudine, qualis in
 maiori parte Africæ. Quæstio nūc summa est,
 quānā ratione in tātam altitudinem subuecta
 sint cæmenta. Alij enim nitro ac sale adagge-
 ratis cum crescente opere, ac peracto fluminis
 irrigatione dilutis: alij lateribus ē luto factis
 extructos pontes, peracto opere in priuatas do-
 mos distributos. Nilum enim non putant ri-
 gare potuisse multo humiliorem. In pyramide
 maxima est intus puteus octoginta sex cubito-
 rum, flumen illō admissum arbitrantur. Men-
 suram altitudinis earum omniumque similiū
 deprehendere, inuenit Thales Milesius vmbra
 metiēdo, qua hora par esse corpori solet. Hæc
 sunt pyramidum miracula: supremūque il-
 lud, ne quis regum opus miretur, minimam ex
 his, sed laudatissimā, à Rhodope meretricula
 factam. Æsopi fabularum Philosophi conser-
 uā quondam & contubernalis hæc fuit, maio-
 re miraculo tantas opes meretricio esse con-
 quisitas quæstu. Magnificatur & alia turris, à
 rege facta in insula Pharo, portum obtinente
 Alexandriæ, quam constitisse octingentis ta-
 lentis tradunt: magno animo, ne quid omitta-
 mus, Ptolemæi regis, quod in ea permiserit
 Sostrati Gnidiij architecti structuræ ipsius no-
 men inscribi Vfus eius, nocturno nauium cur-
 sui ignes ostendere, ad prænuntiāda vada por-
 tūque introitum. sicut iam tales compluribus
 locis flagrant, vt Puteolis^a ac Rauennæ. Peri-
 culum in corruatione ignium ne sidus existi-
 metur, quoniam ē longinquo similis flamma-
 rum aspectus est. Mic idem architectus primus
 omnium pensilem ambulationem Gnidi fe-
 cisse traditur.

^a ac Rauennæ. At vitā
 dum peri-
 culum ne
 continua-
 tione ignis
 sidus pute-
 tur quoniā
 ē long. si-
 mile est flā-
 marum a-
 spectui, vel
 ne corru-
 scatione i-
 gnis, &c.
 Dal. ex
 Man. casti-
 garo.

DIcamus & labyrinthos, vel portētōsisimū
humani ingenij opus, sed nō (vt exultima
ri potest) falsum. Durat etiam nūc in Aegypto
in Heracleopolite nemo qui primus factus est
ante annos, vt tradunt, XII MD C. à Petesuco
rege, siue Tirhoë. Quanquam Herodotus to-
tum opus regum esse dicit, nouissimāq; Psam-
metichi. Causam faciendi variè interpretan-
tur. Demoteles regiam Moetherudis fuisse, Ly-
cias sepulcrum Mæridis, plures Soli sacrum id
extructum, quod maximè creditur. Hinc vti-
que sumpsisse Dedalum exemplar eius laby-
rinthi, quem fecit in Creta, non est dubium,
sed centesimam tantum portionem eius imi-
tatum, quæ itinerum ambages occursumque ac
recursus inexplicabiles continet: non (vt in
pauimentis puerumve ludicris campestribus
videmus) breui lacinia millia pass. plura am-
bulationis continentem, sed crebris foribus
inditis ad fallendos occursum, redeundumque
in errores eosdem. Secundus hic fuit ab Aeg-
yptio labyrinthus: tertius in Lemno: quartus in
Italia. Omnes lapide polito fornicibus tecti:
a Aegyptij a Aegyptius (quod miror equidem) introitu co-
(quod mir- lumnisq; reliquis è mollibus compositis, quas
eq. introi- dissoluere ne secula quidem possint, adiun-
tus lapideis tibus Heracleopolitis, qui id opus inuisum
opertus co mirè infestauere. Positionem operis eius sin-
lumnis. gulâque partes enarrare non est, cum sit in re-
Dal. giones diuisum, atque in præfecturas (quas vo-
cant nomos) sedecim, nominibus earum toti-
dem vastis domib. attributis: præterea templa
omnium Aegypti Deorū contineat, superque
Nemesis quindecim ædicolis ineluserit pyra-
mides

mides comp
lenos radii
do peruenit
erorem. Qu
videlicet al
mores: itus
Deorum sim
effigies. Qu
fuit, vt adap
terribile exi
tus est per te
rum labyrin
pellant. In
ranæ: dom
ibi Circam
Alexandru
quoque trad
iacōtæ, du
gerent. De
tis dictum
tantum ce
quarum in
derunt, v
Architec
Theodoru
eius, cum G
Namq; & I
Porfena res
externorum
superaretur
tas, vt emul
eius verbis
in quo loc
drato: sin
quingag
rinthum in

mides complures quadragenarum vlnarum,
 senos radice muros obtinentes. Fessi iam eun-
 do perueniunt ad viarum illum inexplicabilem
 errorem. Quin & coenacula prius excelsa, por-
 ticulique ascenduntur nonaenis gradibus om-
 nes: intus columnarum de porphyrite lapide,
 Deorum simulacra, regum statuarum, monstrosarum
 effigies. Quarundam autem domorum talis est
 situs, ut adaperientibus fores, tonitruum intus
 terribile existat. Maiore autem in parte transi-
 tus est per tenebras: aliarumque rursus extra mu-
 rum labyrinthi edificiorum moles pteron ap-
 pellant. Inde aliarum perfossis cuniculis subter-
 ranearum domus. Refecit vnus omnino pauca
 ibi Circammon spado Nectabis regis, ante
 Alexandrum magnum annis quingentis. Id
 quoque traditur, fuisse trabibus spinarum oleo
 incoctarum, dum fornices quadrati lapidis assur-
 gerent. De Aegypto & Cretico labyrinthis, sa-
 tis dictum est. Lemnius similis illis, columnis
 tantum centum quadraginta mirabilior fuit:
 quarum in officina turbines ita librati pepend-
 erunt, ut puero circumagente tornarentur.
 Architecti illum fecere Zmilus & Rhodus, &
 Theodorus indigena. Extantque adhuc reliquiae
 eius, cum Creticis italicisque nulla vestigia extet.
 Namque & Italicum dici conuenit, quem fecit sibi
 Porfena rex Hetruriae sepulchri causa, simul ut
 externorum regum vanitas quoque ab Italis
 superaretur. Sed cum excedat omnia fabulosa-
 tas, utemur ipsius M. Varronis in expositione
 eius verbis: Sepultus est, inquit, sub vrbe Clusio
 in quo loco monumētum reliquit lapide qua-
 drato: singula latera pedum lata tricenum alta
 quinquagenum: inque basi quadrata intus laby-
 rinthum inextricabile: quo si quis improperet

sine glomere lini, exitū inuenire nequeat. Supra id quadratum pyramides stāt quinq; quatuor in angulis, in medio vna, in imo latæ pedum septuagenū quinū altē centum quinquagenū: ita fastigiata, vt in summo orbis æneus & petasus vnus omnibus sit impositus, ex quo pēdeat excepta catenis tintinnabula, quæ vērō agitata longē sonitus referant, vt Dodo nē olim factum. Supra quē orbē quatuor pyramides insuper singulæ extāt altæ pedum ceterum. Supra quas vno solo quinq; pyramides, quarum altitudinē Varronē puduit adicere. Fabulæ Hetruscæ tradūt, eandē fuisse, quā totius operis, adeo vesana demētia quæsisse gloriā, impēdio nulli profuturo. Praterā fatigasse regni vires, vt tamē laus maior artificis esset.

De pensili hortu & oppido, & templo Dianæ Ephesiæ.

CAP. XIII.

LEgitur & pensilis hortus, imò verò totum oppidū Ægyptiæ Thebæ, exercitus armatos subter educere solitis regibus, nullo oppidanorum sentiente. Etiamnum hoc minus mirum, quā quod flumine medium oppidum interfluente. Quæ si fuissent, non dubium est Homerum dicturum fuisse, cum ceterum portas ibi prædicaret. Magnificentia vera admiratio extat templum Ephesiæ Dianæ ducentis viginti annis factum à tota Asia. In solo id palustrificere, ne terræ motus sentiret, aut hiatus timeret. Rursus ne in lubrico atque instabili fundamenta tanta molis loarentur: calcatis ea substruere carbonib. dein velleribus lanæ. Vniuerso tēplo lōgitudō est cccxxv. pedū, latitudo ducētorū viginti, columnæ centū viginti septē à singulis regibus factæ, lx. pedū altitudinē: ex iis xxvj. calata: vna à Scopā.

Operi

LIBR

Operi præf
ma mira
tuisse id
na plen
narum ex
viscens to
contigit
bat. Etenim
cubili, an
prema. Tr
nocturno
Deam, cui
ret: se com
die appar
batur. Cæ
librorum
naturæ per

De delubro
septem

DVrat
reum
subiecit a
intrus, cor
lucent erg
tis lenique
ingenium a
ta, in preti
pido est la
te eo pro
è Prytane
fixere plu
Thracia v
numerosi

Operi præfuit Chersiphron architectus. Summa miracula, epythilia tantæ molis attoli potuisse Id consecutus est ille^a peronibus hare^a eronibus^a na plenis, molli puluino super capita colum-^{Turn. &} narum exaggerato, paulatim exinaniens imos, ^{Cuius.} vi sensim totum infideret. Difficillimè hoc contigit in limine ipso, quod foribus imponebat. Etenim ea maxima moles fuit: nec sedit in cubili, anxio artifice mortis destinatione suprema. Traduntque in ea cogitatione festum nocturno tempore in quiete vidisse presentem Deam, cui templum fiebat, hortârem ut viveret: se composuisse lapidem atque ita postero die apparuit. ponderèque ipso correctus videbatur. Cætera eius operis ornamenta plurium librorum instar obtinent, nihil ad ^bspeciem ^bAl. speci-
naturæ pertinentia. men.

*De delubro Cyzici, & lapide fugitivo, & de Echo
septies resonante, & de edificio sine clauo, &
mirabilia adificiorum Roma,*

CAP. XV.

DVrat & Cyzici delubrum in quo filum aureum commissuris omnibus politis lapidis subiecit artifex, eburneum Iovem dicaturus intus, coronâte eum marmoreo Apolline. Tralucent ergo iuncturæ tenuissimis capillamentis lenisque afflatu simulacra resouente, præter ingenium artificis ipsa materia, quamvis occultata, in pretio operis intelligitur. Eodem in opido est lapis fugitiuus appellatus: Argonautæ eo pro anchora vfi, ibi reliquerant. Hunc è Prytaneo (ita vocatur locus) læpe profugum fixere plumbo. Eadè in vbe iuxta portâ quæ Thracia vocatur, turres vi j. acceptas voces numerosiore repercussu multiplicant: no-

^a Alij leg.
miramur:
Cōsulū
opera tan-
tum foro
extruendo
& quē Cē-
sar Dicta-
toremerit,
non mira-
mur.

mēnq; huic miraculo Echo est à Græcis datū.
Et hoc quidē natura locorum euenit & plerū-
que conuallium ibi casu accidit: Olympiæ au-
tē arte, mirabili modo, in porticu quam ob id
heptaphonon appellant, quoniā septies eadē
vox redditur. Cyzici & buleuterion vocant ē-
dificium amplum, sine ferreo clauo, ita dispo-
sita contignatione, vt eximantur trabes sine
fulturis, ac reponantur. Quod itē Romæ in pō-
te Sublicio religiosum est, posteaquam Coclite
Horatio defendēte agrē reuulsus est. Verūm
& ad vrbs nostrā miracula transire cōueniat,
nongentorūque annorum dociles scrutari
vires, & sic quoq; terrarum orbē victum ostē-
dere: quod accidisse toties penē, quot referen-
tur miracula, apparebit vniuersitate verò acer-
uata, & in quendā vnum cumulum coniecta,
non alia magnitudo exurget, quā si mundus
alius quidam in vno loco narretur. Nā & Cir-
cum maximum à Cæsare Dictatore extructum
longitudine stadiorum trium, latitudine v-
nius, sed cum ædificiis iugerum quaternum,
ad sedem colx. milium inter magna opera di-
camus, nōne inter magnifica basilicam Pauli
columnis ē Phrygibus mirabilem, forūque
Diui augusti, & templū Pacis Vespasiani Im-
peratoris Augusti, pulcherrima operum, quæ
vnuquam: Pantheon Ioui Vltori ab Agrippa fa-
ctum, cūm theatrum antē texerit Romę Vale-
rius Ostiensis architectus ludis Libonis? Py-
ramides regum ^a miramur opera, cūm solum
tantum foro extruēdo h-s millies Cæsar Di-
ctator emerit: & si quidem impensæ mouent
captos avaritia animos P. Clodius, quem Milo
occidit, sestertium cēties & quadragies osties
domo emptā habitauerit: quod equidem

non

non secus, at
& ipsum
aris alius de
mani dūco, & subli-
um, & subli-
rabantur: pra-
dictū maximū
paulō autē re-
nauigata. A.
sulatum, per
sūque praci-
que aufferre
brium conti-
quando Tib-
pugnāntque
& tamen obri-
moles inter-
causis opetis
aut impacta
motibus: &
annis dec.
tendo mem-
niam celeb-
sum est: cū
bis manibus
longior an
Quotibus re-
excogitatur
uenit illi res
geret crucib-
mā & feris
obtem pud-
res perditas
subuenit, &
beliens cūm
esset extin-

Gracii datū
enit & plerū
Olympia au-
quam ob id
septies eadē
on vocant &
io, ita dispo-
ur trabes sine
Romæ in pō-
quam Coclite
est. Verum
ire cōueniat,
iles scrutari
victum ostē-
uot referent
te verò acer
m coniecta,
si mundus
r. Nā & Cir-
re extructum
atitudine v-
quaternum,
na opera di-
silicam Paoli
, forūque
spasiani Im-
perum, quæ
Agrippa fa-
Romæ Vale-
bonis? Py-
cūm solum
s Caesar Di-
ntæ mouent
quem Milo
gies oclies
pā equidem
non

non secus, at regum insaniam, miror. Itaque
& ipsum Milonem festerū septingentes
tris alieni debuisse, inter prodigia animi hu-
mani ducos, sed tunc senes aggeris vastum spa-
tium, & substructiones insanas Capitoli mi-
rabantur: præterea cloacas, operum omnium
dictū maximum, suffossis montibus, atque (vt
paulō antē retulimus) vrbe pensili, subterque
nauigata. A. M. Agrippa in Ædilitate post cō-
sulatum, per meatus corruati vij. amnes, cur-
sūque præcipit torrentium modo rapere at-
que auferre omnia coacti, insuper mole im-
brium concitati, vada ac latera quatunt: ali-
quando Tiberis retro infusi recipiunt fluctus:
pugnantque diuersi aquarum imperus intus:
& tamen obnixā firmitas resistit. Trahunt
moles internæ tantæ, non succumbentibus
causis operis: pulsant ruinæ sponte præcipientes,
aut impactæ incendiis: quatitur solum terræ-
motibus: durant tamen à Tarquinio Prisco
annis dccc. propē inexpugnabiles: non omit-
tendo memorabile exemplo, vel eo magis, quo-
niā celeberrimis rerum conditoribus omis-
sum est: cū id opus Tarquinius Priscus ple-
bis manibus faceret, essetque labor incertum
longior an periculosior, passim consecta nece
Quæritibus tadium fugientibus, nouum & in-
excogitatum antea posteaque remedium in-
uenit illi rex, vt omnium ita defunctorum si-
geret crucibus corpora spectanda ciuibz, si-
tibus tēpo-
re impo-
mit & feris volucribusque laceranda. Quam-
suis, tāquā
obrem pudor Ro. nominis propius, qui sæpe puditorū
res perditas seruauit in præliis, tunc quoque esset extin-
subuenit, sed illo tempore imposuit, tum eru-
stos, quia
beti ens cū puderet viuis, tanquā puditorū poderet vi-
esset extinctos Amphidunem cauis eam fecit-
uos.

se proditur, ut vehem fœni largè onustam
transmitteret. Parua sunt cūcta, quæ diximus,
& omnia vni cōparanda miraculo, antequam
noua attingim, M. Lepido, Q. Catulo Confu-
libus, ut constat inter diligentissimos autores
domus pulchrior non fuit Romæ, quam Le-
pido ipsius. At hercule intra annos xxxv. eadē
cent. simum locum non obtinuit. Computet
in hac æstimatione, qui volet, marmorum
molem, opera pictorum, impendia regalia, &
cum pulcherrima laudatissimæque certantes
centum domos, posteaque eas ab innumera-
bilibus aliis in hunc diem victas. Profecto in-
cendia ponunt luxum: nec tamen effici po-
test, ut mores aliquid ipso homine mortalius
intelligant. Sed eas omnes duæ domus vicerūt.
Bis vidimus urbem totam cingi domibus prin-
cipum, Cæsij & Neronis, & huius quidem (ne
quid deesset) aurea. Nimirum sic habitauerunt
illi, qui hoc imperium fecere: tantas ad vin-
cendas gentes triumphosque referendos ab
aratro aut foco exeuntes, quorum agri quoque
minorem modum obtinere, quam cellaria
istorum. Subit verò cogitatio, quanta portio
harum fuerint aræ illæ, quas inuictis Impera-
toribus decernebant publicè ad exadifican-
das domos: summusque illarum honor erat,
sicut L. Valerio Publicola, qui primus Con-
sul fuit cum L. Bruto, post tot merita, & fratre
eius, qui bis in eodem magistratu Sabinos de-
uicerat, adici decreto, ut domus eorum fores
extra aperirentur, & in uia in publicum re-
liceretur. Hoc erat clarissimum insigne inter
triumphales quoque domos. Non pariemur
duos Cæsios, vel duos Neronēs ne hac quidem
gloria famæ frui: docebimurque etiam in-
saniam

saniam coru
Scauri, c
prostraueri
le malum, tan
scripto tot m
opus maximu
te humana m
ra, verum e
Theatrum ho
dinem ecclæ.
lex Hymme
uis amplissi
fuit, media
nere luxuriz
lumnæ, ut di
pedum. igne
mus, fuerunt
cepit homin
amphitheatr
que maiore
Sed & reliq
ste, tabulu
ut in Tuscu
perfuerant
villa ab irat
millic. Auf
digredi cogi
tis aliamque
ligno. C. Cur
partibus ob
opibus appa
rum (vide
m ter profu
rus puer, to
sodalitius n
cū iam ne

saniam eorum victam priuaris operibus M. Scauri, cuius nescio an Aedilitas maximè prostrauerit mores ciuiles, manifestusque sit Syl-
 lz malum, tanta priuigni potentia, quàm pro-
 scriptio tot in illum. Hic fecit in Aedilitate sua
 opus maximum omnium, quæ vquam fue-
 re humana manu facta, non temporaria mo-
 ra, verùm etiam æternitatis destinatione.
 Theatrum hoc fuit. Scena est triplex in altitu-
 dinem cceli. columnarum, in ea ciuitate quæ
 sex Hymettias non tulerat sine probro ci-
 uis amplissimi. Una pars scenæ è marmore
 fuit, media è vitro, inaudito etiam postea ge-
 nere luxuriæ. Summæ tabulis inauratæ sco-
 lumæ, vt diximus: imæ duodequadrigentam
 pedum. signa zæca inter colūnas, vt indicauim-
 us, fuerant tria millia numero. Cuius ipsa
 cepit hominum lxxx. millia, cum Pompeij
 amphitheatri toties multiplicata vrbe, tantò-
 que maiore populo, sufficiat largè xl. mil. *Vt.*
 Sed & reliquus apparatus tantus Atrahica ve-
 ste, tabulis pictis, cæteroque choragio fuit,
 vt in Tusculanam villam repositis quæ su-
 perfuerant quotidiani vsus delictis, incensa
 villa ab iratis seruis, concremaretur ad h. s.
 millies. Aufert animus, & à destinato itinere
 digredi cogit contemplatio tam prodigæ mē-
 tis aliamque conuecti maiorem inaniam è
 ligno. C. Curio, qui bello ciuili in Cæsarianis
 partibus obijt, funebri patris munere, cum
 opibus apparatūque non posset superare Scau-
 rum (vnde enim illi vitricus Sylla, & Metella
 mater proscriptionum ætrix? vnde M. Scau-
 rus pater, totius princeps ciuitatis, & Marianis
 sodaliciis rapinarum prouincialium sinus?
 cum iam ne ipse quidem Scaurus comparari)

sibi posset, quando hoc certe incendij illius
 premium habuit, conuectis ex orbe terrarum
 rebus, ut nemo postea par esset insania illi.
 Ingenio ergo utendum fuit opera pretium est
 scire quid inuenerit, & gaudere moribus
 nostris, ac nostro modo nos vocare maiores.
 Theatra duo iuxta fecit amplissima è ligno,
 cardinum singulorum versatili suspensa libra-
 mento: in quibus utrisque antemeridiano lu-
 dorum spectaculo edito inter sese auersis, ne
 iniuriam obstreperent scenæ, & repente cir-
 cumactis ut contra starent, postremo iam die
 descendentes tabulis, & cornibus inter se
 coeuntibus, faciebat amphitheatrum, & gla-
 diatorum spectacula edebat, ipsum magis
 aurorum populum Romanum circumspe-
 rens. Quid enim miretur quisque in hoc pri-
 mum? inuentorem, an inuentum? artificem, an
 autorem? ausum aliquem hoc excogitare, an
 suscipere? parere, an iubere? Super omnia erit
 populi furor, sedere ausi tam infida instabi-
 lique sede. En hic est ille terrarum victor, &
 totius domitor orbis, qui gentes & regna
 diripit, iura externis mittit, Deorum quædam
 immortalium generi humano portio, in ma-
 china pendens, & ad periculum suum plau-
 dens. Quæ vilicitas animarum istalaut quæ que-
 relæ de Cannis! quantum mali potuit accide-
 re! Hauriri vrbes terræ hiatis, publicus mor-
 talium dolor est. Ecce populus Romanus uni-
 uersus velut duobus nauigiis impositus, binis
 cardinibus sustinetur, & seipsum depugnan-
 tem spectat, periturus momento aliquo lu-
 xaris machinis: & per hoc quæritur Tribuni-
 tiis concionibus gratia, ut pensiles tribus fa-
 ceret. Qualis hic in nostris? Quid non ausurus
 apud

apud eos, quæ
 que confici
 bri muner
 vit vniuers
 ficientiam
 phitheatri
 duabus per
 prisque è co
 die victores
 fuit rex
 pibus insign
 prater dicit
 ra æstimauit
 cius Rex fe
 Appia, An
 uam à nomi
 montes actis
 duxit. Agri
 Virgine, aqu
 datus lacus
 res centum
 complura
 iis signa tr
 fuit, colu
 eaque omni
 dilataris sus
 deflex aginta
 balinea cent
 ad infinitum
 dentes aqu
 dium oper
 Claudio.
 eam excel
 leuarentur
 leus fontes
 ter millies

apud eos, quibus hoc persuaserit? Verā nanque consentientibus populus Romanus funebri munere ad tumulum patris eius depugnauit vniuersus. Variavit hanc suam magnificentiam fessis carbatisque cardinibus, & amphitheatri forma custodita, nouissimo die duabus per medium scenis athletas edidit, raptisque è contrario repente pulpitis eodem die victores è gladiatoribus suis produxit. Nec fuit rex Curia aut gentium Imperator, non opibus insignis, vt qui nihil in sensu habuerit præter discordiam principum. Sed dicatur vera æstimatione inuicta miracula, quæ Q. Marcius Rex fecit. Is iussus à Senatu aquarum, Appiæ, Anienis, Tepulæ, ductus reficere, novam à nomine suo appellatam cuniculis per montes actis intra Præture suæ tempus adduxit. Agrippa verò in Ædilitate sua, adiecta Virgine, aqua, cæteris corruatis atque emendatis lacus septingentos fecit: præterea salientes centum quinque: castella centum triginta complura etiam cultu magnifica: operibus iis signa trecenta area aut marmorea imposuit, columnas ex marmore quadringentas, eaque omnia annuo spatio. Adiecit ipse in Ædilitatis suæ commemoratione, & ludos vnde sexaginta diebus factos, & gratuita præbita balinea centum septuaginta, quæ nunc Romæ ad infinitum auxere numerum. Vicit antea ^aBud. ex ve-
dentes aquarum ductus nouissimum impendit ^{rust. cod. le-}
dium operis inchoati à C. Cæsare, & peracti à ^{giu.} fester-
Claudio. Quippe à lapide quadragesimo ad tium quin-
eam excelsum, vt in omnes vrbs montes geries,
leuantentur, influxerit Curtius atque Cæru-
leus fontes. Erogatum in id opus ^asestertium ^{gies} quin-
ter millies. Quod si quis diligentius æstimaue-
quies.

rit aquarum abundantiam in publico, balneis, pifeinis, domibus, euripis, hortis, suburbanis, villis, spatiisque aduenientis, extructos arcus, montes perfectos, conualles æquaras, fatebitur nihil magis mirandum fuisse in toto orbe terrarum. Eiusdem Claudij inter maximè memoranda equidem duxerim, quamuis destitutum successoris odio, monte perfossam ad lacum Fucinum emittendum, innarrabili profectò impendio, & operarum multitudine per tot annos: cum aut corriuatio aquarum, qua terrenus mons erat, gereretur in vertice machinis, aut silex caderetur, omniæque intus in tenebris fierent: quæ neque concipi animo, nisi ab eis qui videre, neque humano sermone enarrari possunt. Nam portus Ostientis opus prætereo: item vias inter montes excisas: mare Tyrrhenum à Lucrino molibus seclusum: tot pontes tantis impendiis factos. Et inter plurima alia Italiæ miracula, ipsa marmorea in lapidini crescere autor est Papyrius Fabianus naturæ rerum peritissimus: exemptores quoque affirmant compleri ponte illa montium hulcera. Quæ si vera sunt, spes est nunquam defuturam luxuriam.

De magnetu generibus, & medicinis.

CAP. XVI.

A Marmoribus digredienti ad reliquorum lapidum insignes naturas, quis dubitet in primis magnetem occurrere? Quid enim mirabilius? aut qua in parte naturæ maior improbitas? Dederat vocem saxis, ut diximus, respondentem homini, imo verò & obloquere rem. Quid lapidis rigore pigrius? Ecce sensus manûsque tribuit illi. Quid ferri duritia

dar ita pugna
res: trinitur
mitrixque illi
ne nescio qui
assisti, enect
tinob hoc a
Heracleon.
tore (vt aut
Nunque & p
quoque. In
pidarum &
armenta pal
Sotacus de
genesis Mac
cum peten
Bæotiz: q
dem: quinq
grina, mas
re. Nam q
riantur, ta
fi coloris
Troade in
xus, ideòq
in Migrel
ferum, si
tò meliore
Æthiopico
gento repe
Zamiri: it
matites ma
que redder
trahendo
matiz na
quòd mag
Omnes a
profunt ad

STOR.

alico, balneis,
subordinis,
cructos arcus,
atque, facili-
in toto or-
inter ma-
rim, quam-
monte. pen-
endum, ino-
operarum
aut corrua-
t, geretur
deretur, om-
que neque
ere, neque
Nam por-
vias inter
à Lucrino
impendiis
miracula,
escere auctor
um perissim-
nt compleri
Quæ si vera
in luxuriam.

cinn.

reliquorum
dubiter in
Quid enim
naturæ ma-
xis, vi di-
mo verò &
re pigrius?
Quid ferri
dantia

duritia pugnacius? Sed cedit & patitur mo-
res: trahitur namque à magnete lapide, do-
mitrixque illa rerum omnium materia ad ina-
ne nescio quid currat atque ut proprius venit,
assisti, enecturque, & complexu hæret. Sideri-
tin ob hoc alio nomine appellant, quidam
Heracleon. Magnes appellatus est ab inuen-
tore (ut auctor est Nicander) in Ida repertus.
Nanque & passim inuenitur, ut in Hispania
quoque. Inuenisse autem fertur clavis crem-
pidarum & baculi cuspidè hærentibus, cum
armenta pasceret. Quinque genera magnetis
Sotacus demonstrat: Æthiopicum, a Ma-
gnesiæ Macedoniae contermina. Hæbeida la-
cum petentibus dextra: tertium in Æchio-
Bæotia: quartum circa Alexandriam Troa-
dem: quintum in Magnesiâ Asiæ. Differentia
pruna, mas si an fœmina: proxima in colo-
re. Nam qui in Macedonia & Magnesiâ repe-
riantur, rufi nigrique sunt. Bæotius verò ru-
fi coloris plus habet, quam nigri. Is qui in
Troade inuenitur, niger est & fœminei se-
xus, idèoque sine viribus. Determinus autem
in Magnesiâ Asiæ, candidus, neque attrahens
ferrom, similisque pumici. Compertum tan-
tò meliores esse, quantò sunt magis ærulei.
Æthiopico laus summa datur, pondusque ar-
gento rependitur. Inuenitur hic in Æthiopiz
Zimiri: ita vocatur regio harenosa. Ibi & hæ-
matites magnes sanguinei coloris, sanguinem-
que reddens si teritur, sed & coccum. In at-
trahendo ferro non eadem, qui magneti, hæ-
matitiz natura. Æthiopici argumentum est,
quòd magnetem quoque alium ad se trahit.
Omnes autem ij oculorum medicamentis
profant ad suam quisque portionem: maxi-

a *Alia* &
Magnesi-
cum è Ma-
gnesiâ Ma-
cedoniæ. 6
termina.

66.

mèque epiphoras sistunt. Sanant & adules-
crematis tritique. Alius rursus in eadem Æ-
thiopia non procul mons gignit lapidem thea-
meden, qui ferrum omne abigit, respuitque.
De vtraque natura sæpius diximus.

*De lapidibus qui cito absumunt corpora in se con-
suta, & de his qui diu seruant, & de Assio
lapide, & medicinis eius.*

CAP. XVII.

Lapidem è Seyro insula integrum fluctuari
leradunt, eundem comminutum mergi. In
Assio Froadis sarcophagus lapis fissili vena
scinditur. Corpora defunctorum condita in
eo, absumi constat intra xl. diem, exceptis
dentibus. Mutianus specula quoque & strigil-
les & vestes & calciamenta illata omnia lapi-
dea fieri, autor est. Eius generis & in Lycia
saxa sunt, & in Oriente, quæ viuientibus quo-
que adalligata, erodunt corpora. Mitior est
autem seruandis corporibus, nec absumen-
dis chernites, ebori simillimus, in quo Da-
rium conditum ferunt. Pariòque similis can-
dore & duritia, minùs tamen ponderosus, qui
porus vocatur. Thophrastus autor est &
translucidos lapides in Ægypto inueniri, quos
ophitæ similes ait: quod fortassis tunc fue-
rit, quoniam & ij desinunt, & noui reperiun-
tur. Assius gustu salsus podagras lenit, pedi-
bus, in vase ex eo cauato inditis. Præterea om-
nia ciurum vitia in iis lapidicinis sanantur
cum in metallis omnibus crura vitientur. E-
iusdem lapidis flos appellatur, in farinam mol-
lis ad quædam perinde efficax. Est autem si-
milis pumici rufo admistus æri Cyprio mam-
marum vitia emendat: pici autem resinæve,
stru-

strumas &
ficio linqu
tricem pe
fiarum mon
ac suppara
dagris misti

De ebore f

Dem The
Lapides q
autor est
lore inuen
que lapides
Hispania, v
cit, reperiun
& nigri, qu
sicut Tana
miore esse
albos toro
nensem si
difficile ig
etiam luce
inuentas,
in prodigi
ealia gignit
buidam ver
tur. Sunt qu
& core leui
phitæ vide
quando &
imbres sol
albis arque
non tolerere
hant, color

strumas & pinos discutit. Prodest & phthisicis linctum. Cum melle vetera hulcera ad cicatricem perducit: ex crescentia erodit. Et ad bestiarum morsus utilis. Repugnantia curationi, ac suppurata siccat. Fit & cataplasma ex eo podagris: misto fabæ lomento.

De ebore fossili & lapidibus ossis, & palmatis, & aliorum generibus.

CAP. XVIII.

Idem Theophrastus & Mutianus, esse alios quos lapides qui pariant, credunt. Theophrastus autor est & ebur fossile candido & nigro colore inueniri, & ossa è terra nasci, inueniri, & lapides osses. Palmati circa Mundam in Hispania, ubi Caesar dictator Pompeium vicit, reperiuntur, idque quoties frigeris. Sunt & nigri, quorum autoritas venit in marmora. sicut Tanarius. Varro nigros ex Africa firmiores esse tradit, quam in Italia. E diuerso albos tornis duriores, quam Paris. Idem Lunensem silicem serra leuari, at Tusculanum dissilire igni. Sabinum fuscum addito oleo etiam lucere. Item molas versatiles. Volsiniis inuentas, aliquas & sponte moras inuenimus in prodigiis. Nusquam hic utilior, quam in Italia gignitur, lapisque, non saxum, est. In quibusdam verò provinciis omnino non inuenitur. Sunt quidam in eo genere molliores, qui & core leuigantur, ut procul intuentibus ophitæ videri possint. Neque est alius firmior: quando & lapidis natura, ut lignum, similiter imbres solisque aut hyemes non patiatur, in aliis atque aliis generibus. Sunt qui & Lunam non tolerant, & qui veritate rubiginem trahant, colorémque ut candidum oleo mutant.

De curatio vel pyrite, & medicinis eius, & ostracis
 re de amianto lapide & medicinis eius, & meli-
 ture lapide & viribus eius de gagate lapide &
 medicinis eius, de spongiis, de Phrygiis lapide &
 natura eius.

CAP. XIX.

Molarem quidam pyritem vocat, quoniam
 sit plurimis ignis illi: sed est alius etiam
 num pyrites similitudine ærii. In Cypro eum
 repenti volunt, & in metallis, quæ sunt circa
 Arcanawâ, vnum argenteo colore: alterum
 aureo. Coquantur variè: ab aliis iterum ter-
 riòque in melle, donec consumatur liquor: ab
 aliis pruna prius, dein melle, & postea lauan-
 tur, ut æs. Vt utque eorum in medicina exal-
 facere, siccare, discutere, humorem extenuare,
 & duritias nimias mollire. Vt ut & cru-
 dis tusisque ad strumas atque furunculos. Py-
 ritum etiamnum aliqui g-nus vnum faciunt,
 plurimum habens ignis, quos viuos appella-
 mus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratori-
 bus castrorum maximè necessarii, qui clauo
 vel altero lapide percussi, scintillas edunt: quæ
 exceptæ sulphuratis aut fungis aridis vel fo-
 liis, dicto celerius ignem præbent. Ostracitæ
 similitudinem testæ habent. Vtus eorum pro-
 pumice ad leuandam cutem. Porri sangui-
 nem sistunt, & illi cum melle hylcera dolo-
 resque mammarum sanant. Amiantus alumi-
 ni similis, nihil igni deperdit. Hæc vegetiis
 resistit omnibus, priuatim Magorum. Gæden
 ex argumento appellant, quoniam amplexus
 est terram, oculorum medicamentis velissi-
 mum: item mammarum ac testium vitis. Me-
 litures lapis succum remittit dulcem meli-
 tiumque tusus. Et ceræ mistus eruptionibus
 pituitæ maculisque corporeis medetur, & fau-
 eium

THE
 eium ex hyl-
 valuarum d-
 lapis nomen
 Auar & in l-
 fra: j. Itadi-
 micotus, no-
 uis, fragilis:
 ex eo inscrip-
 odorem sul-
 cenditur aq-
 pentes ita r-
 Deprehens-
 ratem suffi-
 ribus mede-
 Hoc dicunt
 zinomantia
 rum sit, quo
 inueniuntur
 dam eos rec-
 medentur
 Phrygius
 gleba pun-
 iturque fol-
 ei vino ex-
 gendis vel
 De ham-
 Schistos
 Hamat
 nijcolores
 non refert
 Hamat
 bilis est
 conuenit.
 Ribuns cu

etiam exulcerationi. Epinyctidas tollit, & valuarum dolores impositum velleri. Gagates lapis nomen habet loci & amnis Gagis Lyciæ. Aut & in Leucolla expelli mari, atque infra xij. stadia colligi. Niger est, planus, pumicosus, non multum à ligno differens, tenuis, fragilis: odore, si teratur, grauis. Ficilia ex eo inscripta non delentur. Cum vritur, odorem sulphureum reddit. Mirumque, accenditur aqua, oleo restinguitur. Fugat serpentes ita recreatque vuluæ strangulationes. Deprehendit fonticum morbum & virginitatem suffitus. Idem ex vino decoctus, dentibus medetur: strumisque, ceræ permistus. Hoc dicuntur vii Magi in ea, quam vocant axinomantiam, & periri negant, si euenturum sit, quod aliquis optet. Spongiæ lapides inueniuntur in spongiis, & sunt nariui. Quidam eos ticolithos vocant, quoniam velicæ medentur: calculos rumpunt in vino poti. Phrygius lapis gentis nomen habet. Est autem gleba pumicosa. Vritur antè vino perfusus flaturque follibus, donec rufescat, ac rursus dulci vino extinguitur, & hoc triuis vicibus, tingendis vestibus tantum utilis.

De hamatis, & quinque generibus eius, & schisto. CAP. XX.

Schistos & hamatites cognationem habent. Hamatites inuenitur in metallis. Virtus minor colorem imitatur. Vritur, ut Phrygius, sed non restinguitur vino. Adulteratur schisto. Hamatiten discernunt venæ rubentes: & friabilis est natura. Oculis cruore suffulis mire conuenit. Hæst profluum mulierum porus, bibunt cura & qui sanguinem eiecerunt, cum

succo Punici mali. Et in vesicæ vitis efficax. Bibitur & in vino contra serpentium ictus. Infirrior ad omnia hæc eadem est, quem schiston appellant. Sed in iis commodior croco similis, peculiarius splendet. Proficit oculorum lacrimis in lacte muliebri, procidentisque oculos præclare cohibet. Hæc est sententia eorum, qui nuperrimè scripsere. Sed Soracus è verustissimis autoribus, quinque genera hæmatitarum tradit præter magnetem: principatum dat ex iis Ethiopico, oculorum medicamentis vtilissimo, & iis quæ panchrestia appellant: item ambustis. Alterum androdamanta dicit vocare, colore nigro, pondere ac duritia insignem, & inde nomen traxisse, præcipuè in Africa repertum. Trahere autem in se argentum, æs, ferrum. Experimentum eius esse in cote ex lapide basanite. Reddere enim succum sanguineum, & esse ad iocineris vitia præcipui remedij. Tertium genus Arabici facit, simili duritie, vix reddentis succum ad cotem aquariam, aliquando croco similem. Quarti generis elatiten vocari, quandiu crudus sit: coctum verò miltiten, vtilem ambustis, ad omnia vtiliorem rubrica. Quinti generi schiston, hæmorrhoidas reprimentem. In totum autem hæmatiras omnes tritos in oleo triū drachmarum pondere à ieiuniis sumendos, ad vitia sanguinis. Idem autor, schiston alterius generis, quàm hæmatiten tradit, quem vocant anthraciten. Nasci in Africa nigrum, attritum aquariis eoribus reddere ab ea parte, quæ fuerit ab radice, nigrum colorem, ab altera croci. Ipsum vtilem esse oculorum medicamentis.

De

LIBER

De quatuor

Sed

A Etites lap-
Agnam far-
dis aquilarum
ximus. Aju-
nam. Nec sine
las, & ideo bu-
tuor. In Afr-
lem, intra se-
lam suauem.
foeminei sex-
Arabia nasci-
subruvillum,
Tertius in Cy-
Africa n. scer-
que dilatas-
bet in aluo
pse ram mo-
ti generis T-
ria Leucade-
tra nauigan-
tur in flumi-
est in aluo
quicquam te-
adaligri m-
pelliculis sac-
partus non ni-
qui vuluz ex-
aferantur,
Samius in ea-
mus, polien-
n. oculorum
di sum est m-
nes. Prodeit

De quatuor generibus aeritis, & calamo, &
Samio, & Arabo, & punicibus.

CAP. XXI.

Aerites lapides ex argumento nominis magnam famam habent. Reperiuntur in indis aquilarum, sicuti in decimo volumine diximus. Aiunt binos inueniri, marem & feminam. Nec sine iis parere, quas diximus, aquilas, & ideo binos tantum. Genera eorum quatuor. In Africa nascentem pusillum ac mollem, intra se & velut in aluo habentem argillam suauem, candidam, ipsum stabilem, quæ feminei sexus putant. Marem autem, qui in Arabia nascitur, durum, gallæ similem, aut subrutillum, in aluo habentem durum lapidæ. Tertius in Cypro inuenitur, colore illis in Africa nascentibus similis, amplior tamen, atque dilatatus: ææris enim globosa facies. Habet in aluo harenam iucundam & lapillos, ipsæ tam molles, ut etiam digitis frietur. Quartus generis Taphiusius appellatur, nascens iuxta Leucadem in Taphiussa, qui locus est dextra nauigantibus ex hac ad Leucadem. Inuenitur in fluminibus candidus & rotundus. Huic est in aluo lapis, qui vocatur callimus, neque quicquam tenerius. Aeritæ omnes grauidis ad aligati mulieribus vel quadrupedibus in pelliculis sacrificatorum animalium continet partus non nisi parturiant, remouendi: alioqui vuluæ excidunt. Sed nisi partorientibus auferantur, omnino non pariunt. Est & lapis Samius in eadem insula, ubi terram laudauimus, poliendo auro vellis. Vtilis & in medicinis oculorum huleeribus cum lacte, quo supra dictum est modo, contra veteres lacrymationes. Prodest & contra vitia stomachi potus:

vertigines sedat: mentes commotas restituit. Quidam & morbis comit alibus vultus dant putant, & ad vrinæ difficultates. Accipietiam miscetur. Probatum gravitate & cādore. Vulus & partus contineri adalligato eo tradunt. Arabus lapis ebori similis, dent fricii accommodatur ciematus. Priuatim hæmorrhoidas sanat cum lanugine linteorum, linteolis insuper impositis. Non prætermittenda est & pumicum natura. Appellatur quidam ita & crofa saxa, in ædificiis quæ musea vocant, dependentia, ad imaginem specus arte reddendam, sed & ij pumices, qui sunt in vsu corporum laugandorum fœminis, iam quidem & viris, atque (vt ait Catullus) libris, laudatissimi sunt in Melo, Scyro, & Æolis insulis. Probatio in candore minimoque pondere, & vt quàm maximè spongiosi aridique sint, ac teri faciles, ne hærensi in fricando. Vis eorum in medicina, extenuare, siccare, trina vltione, ita vt toireantur carbone puro, ac toties vino restingantur albo. Lauantur deinde, vt cadmia, & siccati conduntur, quàm minimè vliginoso loco. Vfus farinæ eius oculorum maximè medicamentis: hulecra purgat eorum leniter, ex plerique cicatrices & emendat. Quidam tertia vltione, refrigerat os potius, quàm restinctos terere malunt ex vino. Adduntur etiam ad malagmata, caput verendorumque hulerib. Vtilissima sunt ex his denusfricia. Thophasius autor est, potiores in certamine bibendi præsumere farinam eius, sed nisi immenso potu impleantur per richitari: tantamque refrigerandi naturam esse, vt musta feruere desinant pumice addito.

Do

De lapidibus
libri lapidum
& pumicum
lapidibus

A Vtoribus
quoque,
pigme ta pe
dem in iis p
cum, quem
qui p. roni
chryseum.
nim lapis u
des, qui fac
mentis vtle
ei maximè a
lapidem &
camentis p
ponantur
ex Partio L
torem ex
albo. Est et
& etiam ca
qui cauatu
cibus vtilis
Comesti li
Sed in Siph
leo nigrescit
Tanta quile
eiz & tras
B. Agric. p
qua lignum
larum & in
quæ vocant
qu d. m. se
& hic lapis

De lapidibus mortariorum medicinalium, & mol-
libus lapidibus, & speculati lapide. & silicibus
& phengite, & coribus, & reliquis ad structurā
lapidibus, igni & tempestatibus resistentibus.

CAP. XXIII.

Actoribus curā fieri lapides mortariorū
quoque, nec medicinalium tantū, aut ad
pigmenta pertinentium. Epheliūque lapi-
dem in iis prætere cæteris, mox & Thebaï-
cum, quem pyrriho ocilon appellauimus, ali-
qui pteronium vocant. Tertium ex chalazio
chrysitē. Medici autē & basinitē. Hic e-
nim lapis nihil ex se remittit. Ij autē lapi-
des, qui succum reddunt, oculorum mēdicā-
mentis viles existimantur, adeoque Æthiopi-
ci maximē ad ea probantur. Tanarium verō
lapidem & Pœnicum hæmatem iis medi-
camentis prodesse tradunt, quæ ex croco com-
ponantur: ex alio Tanario, qui niger est, &
ex Pario lapide, non æquē medicis vilem: po-
tiores ex albalatriæ Ægyptio, vel ex ophite
albo. Est enim hoc genus ophitis, ex quo vasa
& etiam cados faciunt. In Siphnio lapis est,
qui cauatur, tornatū que in vasi coquendis
cibus vili, vel ad estulentorum vsus, quod in
Comensi Italiæ lapide viridi accidere scimus.
Sed in Siphnio singulare, quoddam ex illo oleo
nigrescit duretque, natura mollissimus.
Tanta qualitatum differentia est. Nam molli-
tiæ & trans Alpes præmua sunt exempla. In
Belgica provincia candidum lapidem ferrā,
qua lignum faciliusque etiam, secant ad regu-
larum & imbricum vicem: vel si libes, ad
quæ vocant pavonacea tegendi genera: & hi
quidem feciles sunt. Specularis verō (quoniā
& hic lapis nomen obtinet) faciliore multo

natura finditur in quamlibet tenues crustas. Hispania hunc olim ceterior tantum dabat, nec tota, sed intra centum milia passuum circa Segobricam urbem : iam & Cypros, & Cappadocia, & Sicilia, nuper inuentum Africa : postferendos omnes tamen Hispania, & Cappadocia mollissimis & amplissima magnitudinis, sed obscuris. Sunt & in Bononiensi Italia parte breues, maculosi complexu silicis alligati, quorum tamen appareat natura similis eis, qui in Hispania puteis effodiuntur profunda altitudine. Necnon & saxo inclusus sub terra inuenitur, extrahiturque, aut exciditur. Sed maiori parte fossili natura, absolutus segmenti modò, nunquam adhuc quinque pedum longitudine amplior. Humore hunc terræ quidam autemant cryalli modo glaciari. Et in lapidem concresecere manifestò apparet, quòd cum fera decidere in puteo tales, & medullæ ex ossibus earum in eandem lapidis naturam post vnam hyemem figurantur : Inuenitur & niger aliquidando. Sed candido natura mira, cum sit mollitia nota, perpersendi Solis rigorisque : nec senescit, si modò iniuria absit, eum hoc etiam in cæmentis multorum generum accidat. Inueniunt & alium usum in ramentis quoque Circum maximum ludis Cirenensibus sternendi, ut sit in commendatione candor. Nerone principe in Cappadocia repertus est lapis duritia marmoris, candidus atque translucens, etiam qua parte solus incidit venæ, ex argumento phengites appellatus. Hoc construxerat adem Fortunæ, quam Seriam appellant, à Seruio rege sacratam, aurea domo complexus. Quare etiam fo-

foribus aper-
rat, haud ali-
quam inclut-
quoque esse
quo videntur
Nunc ad op-
niat, primum
earum gener-
habuere : sec-
te, utraque o-
tiz laus max-
bus diximus.
ex aqua Arsi-
aqua trahen-
non & trans-
Quarta ratio
in construari-
tia. Flammis
genere præci-
in totum ad-
licia. Quæd-
sicut Cartagi-
ris, fricatur
ra tuentur p-
torij calce-
ta eos pice-
multa condit-
Fidenati & A-
bria, & Venet-
tur. Hiera &
tolerant, sub
lo prunisqu-
humores &
ad reliqua fo-
ces optimi q-
nulquam ver-

foribus apertis interdiu claritas ibi diurna erat, haud alio quàm specularium modo, tanquam inclusa luce, non transmissa. In Arabia quoque esse lapidem vitri modo translucidū, quo vtuntur pro specularibus, Iuba autor est. Nunc, ad operarios lapides transisse conueniat, primūque cotes ferro acuendo. Multa earum genera: Creticæ diu maximam laudem habuere: secundā Laconicæ ex Taygeto monte, utræque oleo indigentes. Inter aquarias Naxiæ laus maxima fuit, mox Armeniacæ, de quibus diximus. Ex oleo & aqua Ciliciæ pollent, ex aqua Arsinoetica. Repertæ sunt & in Italia aquæ trahentes aciem acerrimo affectu. Necnon & trans Alpes, quas passernices vocant. Quarta ratio est salua hominis proficientiū in constrinarū officinis, inutilis fragili mollitia. Flamminitana ex Hispania ceteriore in eo genere præcipua. Reliqua multitudo lapidū in totum ædificiis inutilis est mortalitate mollitiæ. Quædam tamen loca non alium habent, sicut Carthago in Africa. Exercetur halitu maris, fricatur vento, & verberatur imbri. Sed cura tuentur picando parietes, quoniam & tectorij calce roditur, Scitæque dictum est, ad tecta eos pice, ad vinum calce vtī, quoniam sic musta condiunt. Alia mollitia circa Romam Fidenati & Albano. In Liguria quoque Vmbria, & Venetia, albus lapis dentata ferra secatur. Hi tractabiles in opere, laborem quoque tolerant, sub tecto duntaxat. Aspergine & gelopruiisq; rumpuntur in testas: nec contra humores & auram maris robusti. Tiburtini ad reliqua fortes, vapore dissiliunt. Nigri sili-ces optimi: quibusdam in locis & rubêtes. Nō nusquam verò & albi, sicut in Tarquinien-
 Tom. iij. D D

Anticenis lapicidinis circa lacum Volsiniensem. Et in Stratoniesi sunt, quibus ne ignis quidem nocet. Eadem & in monumenta scalpi, contra vetustate quoque incorrupti permanent. Ex iis formæ fiunt, in quibus æra funduntur. Est & viridis lapis, vehementer igni resistens, sed nusquam copiosus: & ubi inuenitur, lapis, non saxum est. Et reliquis pallidus, in cæmëto raro vilis. Globosus, contra iniurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione deuinctus. Nec certior fluuiatilis, semper veluti madens. Remedium est in lapide dubio, æstate eum eximere, nec ante biennium eum inferere recto, domitum tempestatibus. Quæ ex eo læsa fuerint, in subterranea structura aptantur utilius. Quæ resisterint, tutum est vel celo committere. Græci è lapide duro ac silice æquato construunt veluti lateritios parietes. Cum ita fecerint, isodomon vocant genus structuræ. At cum inæquali crassitudine structa sunt, pseudisodomon. Tertium est emplecton, tantummodo frontibus politis. Reliqua fortuito collocant. Alternas coagmentationes fieri, vt commissuras antecedentium medij lapides obtineant, necessarium est in medio quoque pariete, si res patitur: si minus, utique à lateribus: medios parietes farcire fractis cæmentis. Dictyotheron vocant reticulatam structuram, quam frequentissimè Romæ struunt, rimis opportunam. Structuram ad normam & libellam fieri, & ad perpendicularum respondere oportet.

ET cister
paribus
bus constru
excedentibus
cari solum,
nas esse, vt
que per col
pura aqua.
rius impro
& structur
Ad vtrunq
dem ea effo
collecto.
pinguior na
quam arser
nera. Poss
bet: fluui
rus tertis
Ab Apenn
tia, nec tra
mè causa, c
cæmenta co
vetustior, e
legibus inue
tur redempt
mæ fordau
renato, &
non satis
vbi falsu
In Græcia
inducturi s
stibus subi

De cisternis & calce, & harena generibus, & mixtura calcis & harena, & vitiis structura, & tectoriis, & columnis.

CAP. XXIII.

ET cisternas harenae purae & asperae quinq; partibus, calcis quam vehemētissima duabus construi conuenit, fragmentis silicis non excedentibus libras. Ita ferratis vectibus calcari solum, parietesque similiter. Vtilius geminas esse, vt in priore vitia confidant aquae, atque per columinam proximam transeat maximè pura aqua. Calcem è vario lapide Cato Censorius improbat. Ex albo melior, quàm ex puro, & structura vtilior, quae ex fistuloso, tectoriis. Ad vtrunque damnatur ex silice. Vtilior eadem ex effosso lapide, quàm ex ripis fluminum collecto. Vtilior è molari, quia est quaedam pinguior natura eius. Mirum, aliquid postquam arserit, accendi aquis. Harena tria genera. Fossilia, cui quarta pars calcis addi debet: fluuiatili aut marinae tertia. Si & testaceae tertia pars addatur, melior materia erit. Ab Apennino ad Padum non inuenitur fossilia, nec trans maria. Ruinarum urbis ea maximè causa, quòd furto calcis sine ferrumine suocamenta componuntur. In trita quoque quòd vetustior, eò melior. In antiquarum aedium legibus inuenitur, ne recentiore trima vteretur redemptor. Ideo nulla tectoria eorum rimae fœdauere. Tectoriumque nisi ter harenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Vliginosa, & vbi falsugo vitiat, testaceo sublini vtilius. In Gracia tectoriis etiam^a harenarum quod inducuntur sunt, prius in mortario ligneis vectibus subigunt. Experimentum marmorati

^a Alij ex
Man. legunt
harenarum.

est in subigendo, donec rutro non cohæreat. Contrâ in albario opere, vt macerata calx ceu glutinum hæreat. Sed macerari non nisi à gleba oportet. In Elide ædes est Mineruæ, in qua frater Phidiæ Panneus tectorium induxit lathæ & croco subactum, vt ferût; ideoque si teratur in eâ hodièque salua pollice, odorem troci saporemque reddere traditur. Columellæ in æde densius posita, crassiores videntur. Genera earum quatuor. Quæ sextam partem altitudinis in crassitudine ima habent, Doricæ vocantur: quæ nonam Ionicæ: quæ septimam, Thulcanicæ. Corinthiis eadem ratio, quæ Ionicis. Et differentia, quoniam capitulis Corinthiarum eadem est altitudo, quæ colligitur crassitudine ima: ideoque graciliores videntur. Ionici enim capituli altitudo tertia pars est crassitudinis. Antiqua ratio erat columnarum altitudinis, tertia pars latitudinum delubri. In Ephesiæ Dianæ æde, de qua prius fuit sermo, primum columnis spiræ subditæ, & capitella addita. Placuitque altitudinis octaua pars in crassitudine, & vt spiræ haberent crassitudinis dimidium, septimæque partes detraherentur summarum crassitudini. Præter has sunt, quæ vocantur Articæ columnæ, quaternis angulis, pari laterum intervallo.

De medicina calcis, & malthæ, & gypso.

CAP. XXIIII.

Calcis & in medicina magnus vsus. Eligitur recēs, nec aspersa aquis: vrit, discutit, extrahit, incipientesque serpere ulcerum impetus coerces. Aceto & rosaceo temperata perducit ad cicatricem. Luxatis quoque cum adipis uillo aut liquida resina ex melle medetur: eadem compositione & strumis. Maltha è calce

calce fit re-
tunditur.
namento:
duritiam la-
oleo perfri-
plum est. P
coquitur, v
ditur, vt in
lure & Ty
non dissim
moroso. In
quintque
Omnium
est è lapid
bente. Gyp
niam celer
tundi & in
in albariis
tissimus. E
gusti Cal
ximo stor
sibi mort

De pau
sub

P Auime
elabor
thostora
hoc gene
vocat al
æcæ in
luti reli
in variis
bens, & a

calce fit recenti. Gleba vino reſtinguitur: mox tunditur cum adipe ſuillo & ſicu, duplici linamento: quæ res omnium tenaciſſima, & duritiâ lapidis antecedeſ. Quod malthatur, oleo perfricatur antè. Cognata calci res gypſum eſt. Plura eius genera. Nam & è lapide coquitur, vt in Syria ac Thuriis: & è terra foditur, vt in Cyprio ac Perihæbiſ: è ſumma Tel lure & Tymphaicum eſt. Qui coquitur lapis, non diſſimilis alabaſtrix eſſe debet, aut marmoroso. In Syria duriffimos ad id eligunt, coquuntque ſimo bubulo, vt celerius vrantur. Omnium autem optimum fieri compertum eſt è lapide ſpeculari, ſquamâve talem habente. Gypſo madido ſtatim vrendû eſt, quoniam celerrimè coit, ac ſiccatur: tamen rurfus tundi & in farinam reſolui patitur. Uſus gypſi in albariis, ſigillis ædificiorum & coronis gratiſſimus. Exemplum illuſtre C. Proculeiû Auguſti Cæſaris, familiaritate ſubnixum in maximo ſtomachi dolore gypſo poto, conſcuiſſe ſibi mortem.

De pauimentis & quando primûm Roma, & ſubdialibus pauimentis, & Græcicis, & quando primûm camera.

CAP. XXV.

PAuimenta originem apud Græcos habent elaborata arte, picturæ ratione, donec lithoſtota expulere eam. Celeberrimus fuit in hoc genere ſoſus, qui Pergami a ſtatuit quem a ſtrauit. vocant aſaroton æcon, quoniam purgamenta ætæna in pauimento, quæque euerri ſolêt, veluti reliſta fecerat paruis è teſtulis tinſiſque in varios colores. Mirabilis ibi columba bibens, & aquam vmbra capitis inſuſcans. Apri-

cantur alia scabentes sese in canthari labro. Pauimenta credo primū facta, quæ nunc reuocamus, barbarica, atque subregulanea, in Italia fistucis pauita: hoc certè ex nomine ipso intelligi potest. Romæ sculpturatum in Iouis Capitolini ædè primū factū est post tertium Punicum bellum initum. Frequentata verò pauimenta ante Cimbricum magna gratia animorum, indicio est Lucillianus ille versus:

Ante pauimenta, atque emblemata vermiculata.
Subdialia Græci inuenere, talibus domos cōregentes: facile tractu repente, sed fallax, ubique imbres gelant. Necessarium binas per diuersum coassationes substerni, capita earum præfingi ne torqueantur, & ruderi nouo tertiā partem testæ tussæ addi: deinde rudus, in quo duæ quintæ calcis misceantur, pedali crassitudine festucari. Tunc nucleo crasso sex digitos induci, & ex tessera grandi non minùs alta duos digitos strui. Fastigium verò seruari in pedes denos sesquuncem, ac diligenter cote despumare, quernisque axibus contabulare. Quæ torquentur, inutilia putant: imò & filice aut palea substerni melius esse, quò minor vis calcis perueniat. Necessarium & globosum lapidem subiici. Similiter fiunt spicata testacea. Non negligendum est etiamnum vnum genus Græcanicū. Solo festucato iniicitur rudus aut testaceum pauimentum: deinde in spissè calcatis carbonibus inducitur, sabulo calce ac fluilla mistis: materia crassitudine semiped. Il ad regulam & libellam exigitur, & est forma terrena. Si verò cote depositum est, nigri pauimenti visum obtinet Lithostrota ceptauere iam sub Sylla paruulis certè crustis, extat hodièque, quod in Fortunæ delubro Præneste fecit. Pulsa

deinde

LIT
deinde ex
è vitro: non
certè in
pus encaust
naui: non
prius inuen
næ, ut dixi
Quam obre
De origin
sedian

P Ars est
ma lu
ludè hab
ditur nasc
mare per
Lentus hic
nūs sacer,
fuso mari
lutatz n
marino
tiles. Q
toris spa
gnendo
catorū n
rent, nec
fio, gleb
fis perm
liquoris
vitri Mo
fuit cot
gnes lap
ut ferru
culi spl
cōcha,
dia è cr

deinde ex humo pauimēta in cameras trāsiere
 ē vitro: nouitium & hoc inuentum. Agrippa
 certē in thermis, quas Romæ fecit figlinum op-
 pus encausto pinxit: in reliquis albaria ad-
 nauit: non dubiē vitreas facturus cameras, si
 prius inuentum id fuisset, aut à patientibus sce-
 nā, vt diximus, Scauri peruenisset in cameras.
 Quamobrem & vitri natura indicanda est.

*De origine vitri, & ratione faciendi, & de Ob-
 sidiano vitro, & generibus multiformibus vitri. CAP. XXVI.*

PARS est Syriæ, quæ Phœnice vocatur, finiti-
 ma Iudææ, intra mōtis Carmeli radices pa-
 ludē habens, quæ vocatur Cendeuia. Ex ea cre-
 ditur nasci Belus amnis quinq; m.p. spatio in
 mare perfluens iuxta Ptolemaidē coloniam.
 Lentus hic currit, insalubri potu, sed ceremo-
 niis sacer, limosus, vado profundus. Nō nisi re-
 fuso mari harenas fatetur. Fluctibus enim vo-
 lutatæ nitescunt, detritis sordibus. Nunc & à
 marino creduntur astringi morfu, nō prius vi-
 tiles. Quingentorū est passuū non amplius li-
 toris spatiū, idque tantum multa per secula gi-
 gnendo fuit vitro. Fama est, appulsa naue mer-
 catorū nitri, cū sparsi per litus epulas para-
 rent, nec esse cortinis attollendis lapidū occa-
 sio, glebas nitri ē naue subdidisse. Quibus accē-
 sis permista harena litoris, trāslucētes nobilis
 liquoris fluxisse riuos, & hanc fuisse originem
 vitri. Mox, vt est astuta & ingeniosa solertia, nō
 fuit cōtēta nitrū miscuisse: cœptus addi & ma-
 gnes lapis: quoniā in se liquorē vitri quoque,
 vt ferrū, trahere creditur. Simili modo & cal-
 culi splendentes multifariam cœpti vri: deinde
 cōchæ, & fossiles harenæ. Authores sunt, in In-
 dia ē crystallo fracta fieri, & ob id nullū com-

parari Indico. Leuibus autem aridisque lignis coquitur, addito Cyprio ac nitro, maxime Ophirio. Continuis fornacibus, vt æs liquatur, massa que fiunt colore pingui nigricantes. Accies tanta est quacunque, vt citra vllum sensum ad ossa consecet, quicquid afflauerit corporis. Ex massis rursus funditur in officinis, tingiturque. Et aliud statu figuratur, aliud torno teritur, aliud argenti modo calatur, Sidone quondam iis officinis nobili: siquidem etiam speculam excogitauerat. Hec fuit antiqua ratio vitri. Iam verò & in Vulturno mari Italiae arena alba nascens, sex M. pass. litore inter Cumas atque Lucrinum, quæ mollissima est, pila molâque teritur. Dein miscetur tribus partibus nitri pondere vel mensura, ac liquata in alias fornaces transfunditur. Ibi fit massa, quæ vocatur hammonitrum: atque hæc recoquitur, & fit vitrum purum, ac massa vitri candidi. Iam verò & per Gallias Hispaniasque simili modo harenæ temperantur. Ferunt Tiberio principe excogitatum vitri temperamentum, vt flexibile esset: & totâ officinâ artificis eius abolitâ, ne æris, argenti, auri, metallis pretia detraheretur: atque fama crebrior diu, quàm certior, fuit. Sed quid refert, Neronis principatu reperta vitri arte quæ modicos calices duos, quos appellabant pterotos. H. s. sex milibus venderent. In genere vitri & Obsidianâ numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Ethiopia inuenit Obsidius nigerrimi coloris, aliquando & translucenti, crassiore visu, atque in speculis parietum pro imagine umbras reddente. Gemmas multi ex eo faciunt, vidimusque & solidas imagines Diui Augusti, captiua etiam huius crassitudinis: dicuntque ipse pro

pro miraculo
nos quatuor
Cæsar Helio
ibi in hæred
Obsidianam
paret antiqu
litudine incre
lapidem in l
ceanum in l
re genere O
tum rubens
macinon ap
nam, aut hy
& omnibus
materia sequ
modatior. M
translucenti
lucidæ. Vt
talla & auri
tiens, ni pra
aqua vitrea
candescant
rata agglut
queunt, pr
cùm calcul
pellant, ali
lores. Vitr
tur in lapide
stant ingenio
mirari, nihil

Ignium m

Y Onis accip
alibi argen
nera, alibi p

pro miraculo in templo Concordiæ Obsidianos quatuor elephantos. Remisit & Tiberius Cæsar Heliopolitarum ceremoniis repertam ibi in hæreditate eius qui præfuerat Agypto, Obsidianam imaginem Menelai. Ex quo apparet antiquior materiæ origo, nunc vitri similitudine interpolata. Xenocrates Obsidianum lapidem in India & in Samnio Italiæ, & ad Oceanum in Hispania nasci tradit. Fit & tincturæ genere Obsidianum, ad escaria vasa, & totum rubens vitrum, atque non translucens, hæmatinon appellatum. Fit & album & murrinum, aut hyacinthos sapphirósque imitatum, & omnibus aliis coloribus. Nec est alia nunc materia sequacior, aut etiam picturæ accommodatior. Maximus tamen honores in candido translucentibus, quam proxima crystalli similitudine. Vfus verò ad potandum argenti metalla & auri pepulit. Est autem caloris impatiens, ni præcedat frigidus liquor: cum addita aqua vitreæ pilæ Sole aduerso, in tantum excandescant, ut vestes exurant. Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rursus affundi non queunt, præterquam abrupta sibi met: veluti cum calculi fiunt, quos quidam abaculos appellant, aliquos etiam pluribus modis versicolores. Vitrum sulphuri concoctum ferruminatur in lapidem. At peractis omnibus, quæ constant ingenio, artem natura faciente, succurrit mirari, nihil penè non igni perfici.

Ignium miracula, & medicina, & prodigia.

CAP. XXVII.

Ignis accipit harenas, ex quibus alibi vitrum, alibi argentum, alibi minium, alibi plumbi genera, alibi pigmenta, alibi medicamenta sunt.

dit. Igne lapides in æs soluuntur, igne ferrum gignitur, ac domatur, igne cremato lapide camenta in tectis ligantur. Alia sapius vri predest. Eadẽmque materia aliud gignit primis ignibus, aliud secũdis, aliud tertiis. Quando ipse carbo vires habere incipit restitutus, atq; interisse creditus, maioris sit virtutis. Immensa & improba rerum naturæ portio: & in qua dubium sit plura absumat, an pariat. Est & ipsis ignibus medica vis Pestilentia, quæ Solis obscuracione contrahitur, ignis suffitu multiformiter auxiliari certum est. Empedocles & Hippocrates id monstrauere diuersis locis. Ad conuulsa viscera, aut contusa, vt M. Varro auctor est: ipsi enim verbis eius vtar: Lix cinis est inquit foci. Inde enim cinis lixiuus potius medetur: vt licet videre gladiatores cum deluserint, hac iuuari portione. Quin & carbunculum genus morbi, quo duos Consulares nuper absumptos indicauimus, querneus carbo tritus cum melle sanat. Adeo in reb. damnatis quoque ac iã nullis, sunt aliqua remedia, vt in carbone ecce & cinere. Non præteribo & vnum foci exemplum, Romanis literis clarũ: Tarquinio prisco regnante tradunt repentẽ in foco eius apparuisse genitale è cinere masculini sexus, eamque quæ infederat ibi, Tanaquilis reginæ ancillam Ocrisiam captiuam, consurrexisse gravidã. Ita Seruium Tullum narum, qui regno successit. Inde & in regia cubãti puero caput arfisse visum, creditũque Laris familiaris filium. Ob id compitalia & ludos Laribus primũ instituisse.

C. PLI-

C. P.

CVND

HISTO

P

violari etiam
vero extra pre
opum arbitrat
tamque rerum
aliqua gemm
bus iniigi in
mu quadam
Fabula prim
methei vincu
que saxi huius
to circumdant

De gemma Po
qui sculptore
& qui

Hs initi
Helata, v
rum ac litor

C. PLINII SE-

CVNDI NATVRALIS

HISTORIAE Liber XXXVII.

PROOEMIUM.

Nihil instituto operi desit, gem-
mae supersunt, & in artum coacta
rerum natura maiestas, multis nulla
sui parte mirabilior. Tanti tribuunt
varietati, coloribus, materia, decori,
violari etiam signis gemas nefas ducentes. Aliquas
verò extra pretia vlla taxationemque humanarum
opum arbitantes, ut plerisque ad summam absolu-
tamque rerum naturae cōtemplationem satissimam
vnam aliquam gemmam. Quae fuerit origo gemmarum, & qui-
bus initium in tantum admiratio hac exarserit, dixi-
mus quadantenus in mentione auri anulorumque.
Fabula primordium à rupe Caucasea tradit Pro-
methei vinculorum interpretatione fatali: primū-
que saxi huius fragmentum inclusum ferro ac digi-
to circumdatum, anulum, & hoc gemmam.

De gemma Polycratis tyranni, & Pyrrhi regis, &
qui sculptores optimi, & nobilitates artificum,
& quis primus dactylithecam Romae
habuit. CAP. I.

His initiis coepit autoritas, in tantū amorē
Helata, ut Polycrati Samio seuero insula-
rum ac litorum tyranno felicitatis suae, quam

nimiam fatebatur etiam ipse, satis piamenti in
vnius gemmæ voluntario damno videretur, si
cum fortunæ volubilitate paria faceret: plané-
que ab inuidia eius abundè se redimi putaret,
si hoc vnum doluisset. Assiduo ergo gaudio
lassus, prouectus nauigio in altum, anulū mer-
sit. At illum piscis eximia magnitudine Regi
natus, eisdem vice raptum, vt faceret ostentum,
in culinam domini rursus Fortunæ insidian-
tis manu reddidit. Sardonychem eam gemmā
fuisse constar: ostenduntque Romæ, si credi-
mus, in Concordiæ delubro, cornu aureo Au-
gusta dono inclusam, & nouissimum propè lo-
cum tot prælatis obtinentem. Post hunc anu-
lū regia fama est gemmæ Pyrrhi illius, qui
aduersus Romanos bellum gessit. Nanque ha-
buisset traditur achaten, in qua ix. Musæ & A-
pollo citharam tenens spectarentur, non arte,
sed sponte naturæ ita discurrentibus maculis,
vt Musis quoque singulis sua redderentur in-
signia. Nec deinde alia, quæ tradatur, magno-
pere gemmarum claritas extat apud autores.
præterquam Ismeniam choraulem, multis ful-
gentibusque vti solitum, comitante fabula va-
nitatem eius, indicato in Cypro sex aureis de-
nariis smaragdo in quo fuerat sculpta Amy-
mone, iussisse numerari: & cum duo relati es-
sent, imminuto pretio, malè tunc Hercules cu-
ratum, dixisse: multum enim detractum gem-
mæ dignitati. Hic videtur instituisse, vt om-
nes musicæ artis hac quoque ostentatione cen-
serentur, veluti Dionysodorus æqualis eius &
æmulus, vt sic quoque par videretur. Tertius
qui eodè tēpore fuit inter Musicos, Nicoma-
chus, multas gemmas habuisse traditur, sed nul-
la periticia electas: fortè quadā his exēplis ini-

tio volumi
hanc ostent
tibicinum g
quæ demon
nia erate mu
iam smaragd
opinionem e
tuit in gemm
tele, non dub
Apollonides
Diui August
stet princip
tator trad
Et apud aut
ius patrē Sci
interfecerat
to Stilonis P
rū eū, si Scip
Diuus Augu
Duas in ma
rudinis inu
fente eo,
quæ ratio
labat, non i
gmata asser
cznatis ran
magno terro
da conuitia
ne signauit.
appellat non
nium habui
Dūque nul
gnas eā quæ
na in Capit
dē ætatis ad
Scanti. Ho

tio voluminis oblati aduersus istos, qui sibi hanc ostentationem arrogant: vt palàm sit eos tibicinum gloria tumere. Polycratis gemma, quæ demonstratur, illibata intactaq; est. Ismenia ætate multos post annos, apparet scalpi et iam smaragdos solitos. Confirmat hanc eandem opinionem edictum Alexandri Magni, quo vult in gemma se ab alio scalpi, quàm à Pyrgotele, non dubiè clarissimo artis eius. Post eum Apollonides & Cronius in gloria fuere, quique Diui Augusti imaginè simile expressit, quæ postea principes signabât, Dioscorides. Sylla Dictator traditione Iugurthæ semper signauit. Et apud autores, & intercatensem illum, cuius patrè Scipio Æmilianus ex prouocatione interfecerat, pugne eius effigie signasse: vulgato Stilonis Preconini sale, quidnã fuisse facturum eum, si Scipio à patre eius interemptus esset. Diuus Augustus inter initia sphinge signauit. Duas in matris anulis iam indiscretæ similitudinis inuenerat. Altera per bella ciuilia, absente eo, amici signauere epistolas & edicta, quæ ratio temporum nomine eius reddi postulat, non infaceto lepore accipientium, ænigmata afferre eam sphingem Quinetiam Mecænatis rana, per collationem pecuniarum in magno terrore erat. Augustus postea ad euitanda conuitia sphingis, Alexandri Magni imagine signauit. Gemmas plures, quod peregrino appellât nomine dactyliothecam, primus omnium habuit Romæ priuignus Syllæ Scaurus. Diuque nulla alia fuit, donec Pompeius Magnas eâ quæ Mitbridatis regis fuerat, inter dona in Capitolio dicaret, vt M. Varro aliique iussu ætatis autores confirmât, multum prælatâ Scauri. Hoc exemplo Cæsar Dictator sex da-

Ælyiothecas in æde Veneris Genetricis consecrauit. Marcellus Octavia genitus in Palatina Apollinis æde vnam. Victoria tamen illa Pompeij primum ad margaritas gemmasque mores inclinavit: sicut L. Scipionis & Cn. Manlij ad calaturn argentum, & vestes Atalicas, & trichinia ærata: sicut L. Mummij, ad Corinthia & tabulas pictas.

De gemmis translatis in triumpho Pompeij, & natura crystalli, & medicinis, & luxuria circa ea, & quando primum inuenta murrhina, & luxuria circa ea, & natura murrhinorum, & qua mentis sunt auctores de succino.

CAP. II.

ID vti planius nascatur, verba ex ipsis Pompeij triumphorum actis subiciam. Ergo tertio triumpho, quæ de piratis Asia, Ponto, gentibusque & regibus in septimo operis huius volumine indicatis, M. Piso, M. Messala consulibus, pridie Calend. Octob. die natalis sui egit, transtulit alveum cum tesseriis luforium è gemmis duabus, latum pedes tres, longum pedes quatuor: & ne quis de ea re dubitet, nulla gemmarum magnitudine hodie prope ad hanc amplitudinem accedere, in eo fuit Luna aurea pondo xxx. lectos trichiniales tres: vasa ex auro & gemmis abacorum novem: signa aurea tria, Mineræ, Martis, & Apollinis: coronas ex margaritis triginta tres: montem aureum quadratum cum ceruis & leonibus, & pomis omnis generis, circumdata vite aurea. Museum ex margaritis, in cuius fastigio horologium erat. Imago Cn. Pompeij è margaritis, illa regio honore grata, illius probi oris venerandique per cunctas gentes, illa in qua ex margaritis.

seuerita-

seueritate v
Quam prof
gnomen M
phasies & m
& feminis r
hinc fieri tu
Nonne illa
renat iugis i
que probrum
tum credi o
eam tum ill
liquo corpo
eiusdè quan
talem, le
nis defendis
singulis qui
fecit causam
hebra socer
nis princip
cula viator
etiam ius v
mata pote
nulos tran
nocentior
mum in vi
peius sex p
ut dicunt:
fiere, abacis
Excrefctiq
goginta sel
tarios tres
Còsulari, q
mè iniuria
murrhina
reliquis ge
stimare ex

seueritate victa, & veriore luxuriae triumpho. Quam profecto inter illos viros durasset cognomen Magni, si prima victoria sic triumphasset: & margaritis, Magne, tam prodiga res, & foeminis reperta, quam gerere te fas non sit, hinc fieri tuos vultus? sic te pretiosum videri? Nonne illa similior tui est imago, quam Pyrenaei iugis imposuisti? Graue profecto scdumque probrum erat, ni verius irae Deorum ostentum credi oportet: claréque intelligi posset, eam tum illud caput Orientis opibus sine reliquo corpore ostentatum. Cetera triumphii eiusdem quam virilial^a Reipublicae datum mille talentum, legatis & quaestoribus, qui oras maris defendissent, H. s. bina millia, comilitibus singulis quinquaginta. Tolerabiliorem tamen fecit causam C. principis, qui super omnia muliebria socculos induebat e margaritis: & Nero nis principis, qui sceptris, & personis, & cubacula viatoria vnionibus construebat. Quinimo etiam ius videmus perdidisse corripiendi gemmata potoria, & varia suppellectilis genera, annulos transeuntes. Quae enim non luxuria innocentior existimari possit? Eadem victoria primum in vrbe murrhina induxit: primusque Pompeius sex pocula ex eo triumpho Capitolino Ioui dicauit: quae protinus ad hominum usum transferre, ab acis etiam escariisque vasibus inde expetitis. Excreuitque indies eius rei luxus, murrhino octoginta sestertiiis empto, capaci plane ad sextarios tres calice. Potauit ex eo ante hos annos Consulatus, ob amore eius margine, vt tamé iniuria illa preuius augeret: neque est hodie murrhini alterius praestantior indicatura. Idem in reliquis generis eius quantum vorauerit, licet estimare ex multitudine, quae tanta fuit, vt am-

a praefectis
& quaestoribus, qui oras maris defendissent, datum mille mille talentum: militibus singulis sena milia sestertium, comitibus singulis quinquagena.
Pub.
b personas
histrionum.
Man.

OR.
triciis confectis in Palatino, en illa Pompeii: moves Manlii adicas, & tricornithia &

Pompeii, & a circa ea, & luxuria qua mentis 11.

ipfis Pompeii terrento, generis huius M. Messala die natalis iulio Lufos tres, lonae re dubi hodie pro te, in eo fuit nianes tres: nouem: si Apollinis: montem eonibus, & vite aurea. igo horo garitis, illa venera di margaritis. seuerita-

A orcis.

ferēte liberis eius Nerone Domitio, theatrū pe-
culiare trās Tiberim^a hortis exposita occupa-
rēt: quod à populo impleri canēte se, dū Pōpe-
iano præludit, etiā Neroni satis erat: qui vidit
hūc annumerari vni⁹ scyphi fracta mēbra, quæ
in dolorē credo seculi inuidiāque fortu-
næ, tanquam Alexandri Magni corpus in cō-
ditorio seruari, vt ostentarentur, placebat.
T. Petronius Consularis moriturus, inuidia
Neronis principis, vt mensam eius exhæreda-
ret, trullam murrhinam trecentis sestertiis
empram fregit. Sed Nero, vt par erat principē,
vicit omnes, trecentis sestertiis capidem vnā
parando. Memoranda res, tanti Imperatorem
patrēque patriæ bibisse. Oriens murrhina
mittit. Inueniuntur enim ibi in pluribus locis,
nec insignibus, maximē Parthici regni: præci-
puē tamen in Carmania, Humorem putant
sub terra calore densari. Amplitudine nus-
quam paruos excedunt abacos: crassitudine ra-
rō, quanta dictum est vasi potorio. Splendor
his sine viribus, nitōrque veriūs, quā splen-
dor. Sed in pretio varietas colorum, subinde
circumagentibus se maculis in purpuram can-
dorēque, & tertium ex vitroque ignescentē,
velut per transitum coloris purpura rubescen-
te, aut lacte candescente. Sunt qui maximē in
iis laudent extremitates, & quosdam colorum
repercutus, quales in cœlesti arqū spe&antur.
His maculæ pingues placent: translucere quic-
quam aut pallere vitium est. Item sales ver-
ruæque non eminentes, sed vt in corpore et-
iam plerūq; sessiles. Aliqua & in odore com-
mendatio est. Contraria huic causa crystalli-
num facit, gelu vehementiore concreto. Non
aliubi certē reperitur, quā vbi maximē hyber-

næ

LIB

ne nives
& nomen
tit, sed Indi
Asia, villis
finitimisque
laudata in E
est, & in qu
rabiam sita
ea, quæ iuxta
talēque est
gis præfecto
nia nati pe
sis iugis dep
teis. Mirum
sius, aratro
enim inueni
tes creditum
idem Xenoci
portari. Sud
spectantibu
enim reper
gione præg
tur amnes.
id fieri nece
in frigidop
nascatur late
potest, eō m
dem speciet
leuor, vt nu
tudo ampliss
in Capitolio
rum circiter
autor est, v
India crysta
liquidō affir
pium nasci,

ne niues riget: glaciemque esse certum est: vnde & nomen Græci dedere. Oriens & hanc mittit, sed Indiæ nulla præfertur. Nasquitur & in Asia, vilissima circa Alabanda & Orthosiam, finitimisque montibus, item in Cypro. Sed laudata in Europæ Alpium iugis. Iuba autor est, & in quadam insula Rubri maris ante Arabiam sita nasci, quæ Neron vocetur: & in ea, quæ iuxta gemmam topazion ferat, cubitalémque effossam à Pythagora Ptolemæi regis præfecto, Cornelius Bocchus & in Lusitania nasci perquam mirandi ponderis, immensis iugis depressis ad libramentum aquæ puteis. Mirum & quod Xenocrates tradit Ephesus, aratro in Asia & Cypro excitari. Non enim inueniri in terreno, nec nisi inter cautes creditum fuerat. Similius vero est, quod idem Xenocrates tradit, torrentibus sæpe deportari. Sudines verò negat nisi ad meridiem spectantibus locis nasci: quod certum est: non enim reperitur in aquosis, quanquam in regione prægelida, vel si ad vada usque glaciuntur amnes. Cælesti humore paruæque niue id fieri necesse est, ideo caloris impatiens, nisi in frigido portu abdicatur. Quare sexangulis nascatur lateribus, non facile ratio inueniri potest, eò magis quod neque mucronibus eadem species est, & ita absolutus est laterum laevis, ut nulla id arte possit æquari. Magnitudo amplissima adhuc visa nobis erat, quam in Capitolio Livia Augusta dicauerat, librarum circiter quinquaginta. Idem Xenocrates autor est, vas amphorale visum, & aliqui ex India crystallum sextariorum quatuor. Nos liquidò affirmare possumus, in cauitibus Alpium nasci, atque adeò inuis, ut plerunque

funē pendentes eam extrahant. Peritis signa
& indicia nota sunt. Infestantur plurimis vi-
tiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, occul-
ta aliquando vomica, præduro fragilique
centro & sale appellato. Est & rufa aliquibus
rubigo: aliis capillamentum rimæ simile. Hoc
artifices calatura occultant. Quæ verò sine
vitio sunt, puras esse malunt, æcenteta appel-
lantes, nec spumei colorislympidæ aquæ.
Postremò autoritas in pondere est. Inuenio
Medicos, quæ sunt vrenda corporum non a-
liter vtilius id fieri putare, quam crySTALLINA
pila aduersis posita Solis radiis. Alius hic
furor, H-S C. L. M. trullam vnā non ante mul-
tos annos mercatam à matrefamiliās, nec di-
uite. Idem Nero amissarum rerum nuntio ac-
cepto, duos calices crySTALLINOS in suprema ita
fregit illisof. Hæc fuit ratio seculum suum pun-
nientis, ne quis alius ex his b beret. Fragmenta
sarciri nullo modo queunt. Mirè ad simi-
litudinem accessere vitrea, sed prodigij mo-
do, vt suum pretium auxerint crySTALLI, non
diminuerint. Proximum locum in deliciis
fœminarum tamen adhuc tantum, succina ob-
tinent, eandemque omnia hæc, quam gemmæ,
autoritatem, sanè maiorem aliquibus de cau-
sis crySTALLINA & murrhina, rigidi potus vira-
que. In succinis causam ne delictæ quidem
adhuc excogitauerunt. Occasio est vanitas
Græcorum diligentia. Legentes modò æquè
perpetiantur me de ortu eorum, cum hoc
quoque intersit vitæ, scire posteros quicquid
illi prodidere mirandum. Phaëthontis fulmi-
ne isti sorores fletu mutatas in arbores popu-
los, lacrymis electrum omnibus annis fundere
iuxta Eridanum amnem, quem Padum voca-
mus:

mus: & electrum appellatum, quoniam Sol vocatus sit Elector, plurimi Poetae dixere, primique ut arbitror, Aeschylus, Philoxenus, Nicander, Euripides, Satyrus. Quod esse falsum Italiae testimonio patet. Diligentiores eorum. Electridas insulas in mari Adriatico esse dixerunt ad quas dilaberetur Padus. Quae appellatione nullas vnquam ibi fuisse; certum est: nec verò vllas ibi appositas esse, in quas quicquam cursu Padi deueni possit. Nam quod Aeschylus in Iberia, hoc est in Hispania, Eridanum esse dixit, eundemque appellari Rhodanum, Euripides rursus & Apollonius in Adriatico litore confluere Rhodanum, & Padum, feliciore veniam facit ignorantiae succini in tanta orbi ignorantia. Modestiores sed aequè falsum prodidere, in extremis Adriatici sinus rupibus in viis arbores stare, quae Canis ortu hoc effunderent gummi. Theophrastus in Liguria effodi dixit. Phaethontem in Aethiopia Hammonis obiisse: ob id delubrum ibi esse atque oraculum, electrumque gigni. Philemon fossile esse, & in Scythia erui duobus locis: candidum atque cerei coloris quod voceretur electrum: in alio loco fulvum quod appelleretur sualternicum. Demonstratus, lyncurion id vocat, & fieri ex vrina lyncum bestiarum, è maribus fulvum & igneum, è foeminis languidius atque candidum. Alij dixere languirium, & esse in Italia bestias languiras. Zenothemis langas vocat easdem, & circa Padum iis vitam affirmat. Sudines arborem quae gignat in Liguria. In eadem sententia & Metrodorus fuit. Sotacus credidit in Britannia arboribus effluere quas electridas vocauit. Pytheas Guttonibus Germanicæ genti accoli estuarium

Oceani Mento nomen nomine, spatio stadio-
rum sex millium: ab hoc diei navigatione in-
sulam abesse Abalum: illo vere fluctibus ad-
uehi, & esse concreti maris purgamentum:
incolas pro ligno ad ignem vii eo, proximis-
que Teutonis vendere. Huic & Timæus credi-
dit, sed ^a insulā Baltiam vocauit. Philemon ne
gavit flammam ab electro reddi. Niceas Solis
radiorum succum intelligi voluit. Hos circa
occasum credit vehementiores in terram a-
ctos, pinguem sudorem in ea parte Ocea-
ni relinquere, deinde æstibus in Germanorum
litora eici. Et in Ægypto nasci simili modo,
& vocari Sacal: item in India gratiusque thu-
re esse Indis. In Syria quoque feminas ver-
ticillos inde facere, & vocare harpaga, quia
folia & paleas vestiumque simbrias rapiat.
Theophrastus Oceano id exæstuantem ad Py-
renæi promontorium eici: quod & Xenocra-
tes credidit, qui de iis nuperrimè scripsit.
Vixit adhuc Asarubas, qui tradidit iuxta At-
lanticum mare esse lacum Cephisida, quem
Mauri vocant electrum. Hunc Sole exalsa-
tum è limo dare electrum fluitans. Mnesias
Africa locum Sicyonem appellatum, & Cra-
thin amnem in Oceanum effluentem è lacus
in quo aues, quas meleagridas & penelopas
vocat, viuere. Ibi nasci ratione eadem, qua
suprà dictum est de electride lacu. Theome-
nes dicit, iuxta Syrtim magnam hortum He-
speridum esse, ex quo in stagnum cadat, col-
ligi verò à virginibus Hesperidum. Ctesias
Indis flumen esse Hypobarum, quo vocabulo
significetur omnia vasa ferre bona: fluere à
Septentrione in exortium Oceanum iuxta
montem syluestrem arboribus electrum fe-
rentibus

^a Insulam
hanc suprà
lib. 4. c. 13.
ex eiusdem
Timæi sen-
tentiâ Ban-
romanā no-
minat. Quo
fit ut aut
hic locum ex
illo, aut ille
ex hoc sit
restituendus.

LIBR
venetibus.
qua app
quitar. Mit
insulam, v
nere sylu
nocrates no
rumeriam
crum, quo
in Numidi
Tragicus
grauitate
aliàs prin
gestis, ex
dixit è lac
grum des
vel sperass
reut: quan
se reperiri
dat, lache
cia, vbi M
dos? Quo
dunt. Poi
inueharu
coarguar
minum ce
diciorum

De orru
succu

Certu
lis O
sum: itaq
Glossaria
ibi elasti
baris dict

ventibus. Arbores eas aphytaoras vocari, qua appellatione significetur prædulcis suauitas. Mithridates in Germaniæ litoribus esse insulam, vocarique eam Oseritã, cedri genere syluosam: inde defluere in petras. Xenocrates non succinum tantum in Italia, verumeretiam thieum vocari, à Scythiis verò sacrum, quoniam & ibi nascatur. Alios putare in Numidia gigni. Super omnes est Sophocles Tragicus Poeta, quod equidem miror tanta gravitate cothurni, & præterea vitæ fama, aliàs principe loco genitus Athenis, rebus gestis, exercitu ducto. Hic ultra Indiam fieri dixit è lacrymis meleagridum iuium Meleagrum deflentium. Quod & credidisse eum, vel sperasse aliis persuaderi posse, quis non mireretur? quàmve pueritiam tam imperitam posse reperiri, quæ auium ploratus annuos credat, lacrymæque tam grandes, auæque è Græcia, vbi Meleager perit, ploratum esse in Indos? Quid ergo non multa æquè fabulosa prædunt Poëtæ? Sed hoc ea in re, quæ quotidie inuehatur atque abundet, & hoc mendacium coarguat, serio quenkam dixisse, summa hominum contemptio est, & intoleranda mendaciorum impunitas.

De orru & medicinis, & generibus, & luxuria succinorum, & lyncurio, & medicina.

CAP. III.

Certum est gigni in insulis Septentrionalis Oceani, & à Germanis appellari glessum: itaque & à nostris vnam insularum ob id Glessuriam appellatam, Germanico Cæsare ibi classibus rem gerente Austraiam à barbaris dictam. Nascitur autem defluente me-

dulla pinei generis arboribus, vt gummi in cerasis, resina pineis. Erumpit humoris abundantia: densatur rigore vel tepore autumnali. Cùm intumescens æstus rapuit ex insulis, certè in litora expellitur, ita volubile, vt pendere videatur atque confidere in vado: quod arboris succum esse prisca nostri credidere, ob id succinum appellantes. Pineæ autem arboris esse indicio est pineus in attritu odor, & quòd accensum tedæ modo ac nidore flagret. Affertur à Germanis in Pannoniam maximè prouinciam. Inde Veneti primum, quos Græci Henetos vocant, rei famam fecere, proximi Pannoniæ, id accipientes circa mare Adriaticum. Pado verò annexa fabulæ videtur causa, hodièque transpadanarum aggestibus fœminis, monilium vice succina gestantibus, maximè decoris gratia, sed & medicinæ: quando tonsillis creditur resistere, & fascium vitiiis, vario genere aquarum iuxta illos infestante guttura ac vicinas carnes. D.C. ferè M. pass. à Carnuto Pannoniæ, abest litus id Germaniæ, ex quo inuehitur, perognitum nuper. Vidit enim eques Romanus, missus ad id comparandum à Iuliano curante gladiatorum munus Neronis principis, qui hæc commercia & litora peragravit, tanta copia inuecta, vt retia arcendis feris podiū protegentia succinis nodarentur, arma verò & libitina totusque vnus diei apparatus esset è succino. Maximum pondus is glebæ attulit xiiij. librarum. Nasci & in India certum est. Archelaus, qui regnavit in Cappadocia, illinc cortice in hærente tradit aduehi rude, polirique adipe suis lactentis incoctum. Liquidum primò destillare, argumento sunt quadam

intus

intus tran
certaque
bium, &
plura. Can
hij, nec ce
tas. Ex his
bus præter
magnæ me
cer. Summ
mollis ful
decocti n
quoque m
beat, tin
ce quipp
terum ut
ma trahit
lyras, vt m
que eius in
diutius qu
deliciis
gies, vi
tia super
fatis. In
misto in
& crysta
quòd ca
in omni
vius plac
conscien
sua porte
Popee
etiam c
niam nu
eo tert
matron
aliquis

intus translucentia, vt formicæ aut culices, la-
certæque, quas adhæsisse musteo non est du-
bium, & inclusas indurefcenti. Genera eius
plura. Candida odoris præstantissimi. Sed nec
his, nec cereis pretium. Pulvis maior autori-
tas. Ex iis etiamnum amplior translucenti-
bus, præterquàm si nimio ardore flagrent: i-
maginèque igneam inesse, non ignem: pla-
cet. Summa laus Falernis à viui colore dictis,
molli fulgore perspicuis. Sunt & in quibus
decocti melli lenitas placeat. Verum hoc
quoque notum fieri oportet, quocunque li-
beat, tingi, hœdorum sæuo & anchusæ radi-
ce quippe etiam chonchylis inficiuntur. Cæ-
terum attritu digitorum accepta caloris ani-
ma trahunt inter se paleas ac folia arida, ac phi-
lyras. vt magnes lapis ferrum. Ramenta quo-
que eius in oleo addita flagrant dilucidius
diutiusque, quàm linei medulla. Taxatio in
deliciis tanta vt hominis quamuis parua effi-
gies, viuorum hominum vigintiūque pre-
tia superet, prorsus vt castigatio vna non sit
satis. In Corinthiis æs placet auro argentoque
mixto in cælatiis ars & ingenia. Murrinorum
& crystallinorum diximus gratiam viuitones
quod capite circumferuntur, gemmæ digitis:
in omnibus denique alijs vitis ostentatio aut
vltus placet: in succinis deliciarum tantum
conscientia. Domitius Nero in cæteris vitæ
sue portentis, capillos quoque coniugis sue
Popeæ in hoc nomen adoptauerat, quodam
etiam carmine succina appellando. Et quo-
niam nullis vitis desunt pretiosa nomina, ex
eo tertius quidam hic colos cœpit expectari à
matronis. Vltus tamen succinorum inuenitur
aliquis in medicina: sed non ob hoc fœmi-

nis placent. Infantibus ad alligari amuleti ratione prodest. Callistratus & cuiusque ætati contra lymphationes prodesse tradit: & vrinæ difficultatibus potum, ad alligatumque. Hic & differentiam nouam attulit appellando chryselestrum, quasi coloris aurei, & matutino gratissimo aspectu, rapacissimum ignium, & si iuxta fuerint, celerrimè ardescēs. Hoc collo ad alligatum, mederi febribus & morbis: tritum cum melle ac rosaceo aurium vitis: & si cum melle Attico conteratur, oculorum quoque obscuritatibus. Stomachi etiam vitis vel per se farina eius sumpta, vel cum mastiche ex aqua pota. Succina etiam gemmis, quæ sunt translucidæ, adulterandis magnum habent locum, maximè amethystis, cum omni ut diximus colore tingantur. De lyncurio proximè dici cogit autorum pertinacia. Quippe etiam si non electrum id esset. lyncurium tamen gemmam esse contendunt. Fieri autem ex vrina quidem lyncis, sed egestam terra protinus bestia operiēte eam, quoniam inuideat hominum vsui. Esse autem, qualem in igneis succinis, colorem, scalpique. Nec folia tantum aut stramenta ad se rapere, sed æris etiam ac ferri laminas, quod Diocles quidem & Theophrastus credidit. Ego falsum id totum arbitror, nec visam in æuo nostro gemmam viliam ea appellatione, & quod de medicina simul proditur, calculos vesicæ eo potò elidi, & morbo regio occurrī, si ex vino bibatur, aut si portetur etiam. Nunc gemmarum confessa genera dicemus à laudatissimis orsi. Nec verò id solum agemus, sed ad maiorem vtilitatem vitæ obiter coarguetur Magorum infanda vanitas, quando illi vel pluri-

rima prod
species bl

De adam
marga

Maxima
Inter g
non nisi reg
gnitus, vniu
quam raro
videbatur.
tū metal
lubrum M
xerūque
aut colore
eius sex no
scens, sed
quidem in
laterum ser
cronem au
magis mi
suis parti
etiam au
dem Arab
nascens ex
nisi excell
prehendit
rum virino
disiliant.
mūque ig
incalcesc
Græcia in
vocat ce
ne. Alter
ro Reper
Post hos C

rima prodidere de gemmis, medicinæ ex his speciesblando prodigio transgressi.

De adamantis generibus & medicinis, & margaritis. CAP. IIII.

Maximum in rebus humanis non solum inter gemmas, pretium habet adamas, diu non nisi regibus & his admodum paucis cognitus, vnus modò in metallis repertus, perquam rarò comes auri, nec nisi in auro nasci videbatur. Veteres eum in Æthiopum tantum metallis inueniri existimauere: inter delubrum Mercurij atque insulam Meroen, dixeruntque non ampliorem cucumis semine. aut colore dissimilem inueniri. Nunc genera eius sex noscuntur: Indici, non in auro nascentis, sed quadam crystallo cognatione. Si quidem in colore translucido non differt, & laterum sexangulo latiore turbinatus in mucronem aut duabus contrariis partibus, quò magis miremur, vt si duo turbines latissimis suis partibus iungantur: magnitudine verò etiam auellanae nuclei. Similis est huic quidam Arabicus, minor tantum, similiter & nascens cæteris pallor gentis, & in auro non nisi excellentissimo natalis. Incudibus hi deprehenduntur, ita respuentes incutem, vt ferrum vtrinque dissulset incudisque etiam ipsæ dissiliant. Quippe duritia inenarrabilis est, simulque ignium victrix natura, & nunquam incallescens. Vnde & nomen indomita vis Græca interpretatione accepit. Vnum ex iis vocant cenchron, quod est milij magnitudinis. Alterum Macedonicum in Philippico auro Repertum: & hic est cucumis semini par. Post hos Cyprius vocatur in Cypro repertus,

vergens in æreum colorem, sed in medicina, ut dicemus, efficacissimus. Post hunc est siderites ferrei splendoris, pondere ante ceteros, sed natura dissimilis. Nam & istibus frangitur, & alio adamante perforari potest: quod & Cyprio euenit: breuiterque, ut degeneres, non minus tantum auctoritatem habent. Idque, quod totis voluminibus his docere & mandare conati sumus de discordia rerum concordiaque, quam antipathiam ac sympathiam appellauero Greci, non aliter clarius intelligi potest. Siquidem illa inuisibilis vis duarum violentissimarum naturarum rerum ferri ignisque contemprix, hircino rumpitur sanguine, nec aliter quam recenti calidoque macerata, & sic quoque multis istibus, tunc etiam, præterquam eximias, incudes, malleosque ferreos frangens. Cuius hoc ingenio inuentum? quove casu repertum? aut quæ fuit coniectura experiendi rem immensi secreti, & in foedissimo animalium? Numinum profecto muneris talis inuentio omnis est. Nec quaerenda in vlla parte naturæ ratio, sed voluntas. Et cum feliciter rumpere contingit in tam paruas frangitur crustas, ut cerni vix possint. Expetuntur à scalprioribus: ferroque includuntur, nullam non duritiam ex facili cauantes. Adamas diffidet cum magis lapide in tantum, ut iuxta positus ferrum non patiatur abstrahi, aut si ad motus magnes apprehenderit, rapiat, atque auferat. Adamas & venena irrita facit: & lymphationes abigit metusque vanos expellit à mente: & ob id quidam eum anachiten vocauere. Metrodorus Scepius in eadem Germania & Bœtia insula nasci, in qua & succinum, quod equidem legerim, solus dicit:

cir: & præfer-
dubitet? bi-
bisique ma-
nono dixim

Di/mag

Tertia au-
tribus de-
cundior est
frondisque
tanto libe-
ridius com-
gemmarum
tiant. Qui
aspectu sma-
busque gen-
refectio est
mulcent.
visu, inhi-
non Sole
perque se-
tes, ad cra-
da: quod se-
que & cor-
pter decre-
titis. Quar-
que duritia
Quorum v-
qua specul-
reddunt.
spectabat
eim: Nob-
reperiunt
tas, nec me-
gemmis a-

cit: & præfert Arabicis: quod falsum esse quis dubitet? Proximum apud nos Indicis Arabicisque margaritis pretium est, de quibus in nono diximus volumine inter res marinas.

De smaragdis generibus & gemmis viridibus & translucentis. CAP. V.

Tertia autoritas smaragdis perhibetur pluribus de causis. Nullius coloris aspectus iucundior est. Nam herbas quoque virentes frondēsque avidè spectamus. Smaragdos verò tantò libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea soli gemmarum contuitu oculos implent nec fatiant. Quin & ab intentione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies. Salpentribusque gemmas non alia gratior oculorum refectio est: ita viridi lenitate lassitudinem mulcent. Præterà longinquo amplificantur visu, inficientes circa se repercussum aërea, non Sole mutati, non umbra: non lucernis, semperque sensim radiantes, & visum admittentes, ad crassitudinem sui facilitate translucentes: quod etiam in aquis non fit. Idem plerumque & concavi, ut visum colligant. Quapropter decreto hominum iis parcutur scalpi vetitis. Quanquam Scythicorum Ægyptiorumque duritia tanta est, ut nequeant vulnerari. Quorum verò corpus extensum est, eadem, qua specula ratione supini imagines rerum reddunt. Nero princeps gladiatorum pugnas spectabat smaragdo. Genera eorum duodecim: Nobilissimi Scythici, ab ea gente in qua reperiuntur appellati. Nullius maior austeritas, nec minus vitij. Et quantum smaragdi à gemmis distant tantum Scythici à cæteris

smaragdis. Proximam laudem habent sicut & sedem, Baſtriant, quos in commissuris ſaxorum colligere dicuntur Etesiis flantibus. Tunc enim tellure internitent, quia iis ventris maximè harenæ mouentur. Sed hos minores multò Scythicis esse tradunt. Tertium locum Ægyptij habent, qui eruuntur circa Copton oppidum Thebaidis in collibus & cauitibus. Reliqua genera in metallis ærariis inueniuntur. Quapropter principatum ex iis Cyprij obtinent: dosque eorum est nec in colore liquido nec diluto, verùm ex humido pingui. quaque perspicitur, imitante translucentum mare: paritèrque transluet & nitet, hoc est, colorem expellit, & aciem recipit. Ferunt in ea insula tumulo reguli Hermiæ iuxta cetarias marmoreo leoni fuisse inditos oculos ex smaragdis, ita radiantibus etiam in gurgitem, vt territi instrumenta refugerent thyanni, diu mirantibus nouitatem piscatoribus, donec mutauere oculis gemmas. Sed & vitia demonstrari oportet in tam procliu erratu. Sunt quidem omnium eadem. Quædam tamen nationum peculiaria, sicut in homine. Ergo Cyprij variè glanci, magisque ac minus in eodem smaragdo aliis partibus tenorem illum Scythica autoritaris non semper custodiunt. Ad hoc quibusdam intercurrit umbra, furdusque fit color: qui improbatum etiam dilutior. Hinc genera distinguuntur. Sunt aliqui obsecuri, quos vocant cæcos: alij densi, nec è liquido translucenti: quidam varia nubecula improbat. Aliud est hoc, quàm umbra, de qua diximus. Nubecula enim albicantis est vitium, cum viridis non pertranſit aspectus, sed aut intus occurrit, aut ex-

ci-

cipit in fine
tia: illa cornu
bago. Ad us
dierum trium
ter videt, se
res. Democri
mineos & Per
guter: Per
locundi teno
admittant, se
miles. Nan
Eosdem in Sa
longius, quàm
rum etiam
aut aëris ha
ac liquidi,
Alicuius max
tallus repetit
semper minus
tiosiores. E
est, vt in Sa
culare, qu
latum viridi
Post hos M
bent inter
fi, ac rerum
gratia pappu
vel catulorum
nino virides
res sunt neq
prior. Char
luerint, poss
runt: & sem
mique. Iide
& virentium
tamque coll

cipit in fine visum candor. Hæc coloris vi-
 tia : illa corporis capillamentum , sal , plum-
 bago. Ab iis Æthiopici laudantur à Copto-
 dierum trium itinere , vt autor est Iuba , acriter
 virides , sed non faciliè puri aut concolo-
 res. Democritus in hoc genere ponit Her-
 mineos & Persicos. Illos extumescences pin-
 giter : Persicos verò non translucidos , sed
 iucundi tenoris , visum implere , quem non
 admittant , felium pantherarumque oculis si-
 miles. Nanque & illos radiare nec perspici.
 Eosdem in Sole hebetari , vmbri refulgere , &
 longius , quàm cæteros nitere. Omnium ho-
 rum etiamnum vitium , quòd fellis colorem
 aut aëris habet. In Sole dilucidi quidem
 ac liquidi , sed non virides. Hæc vitia &
 Atticis maximè sentiuntur in argentariis me-
 tallis repertis in loco qui Thoricos vocatur ,
 semper minus pingues , & è longinquo spe-
 ciosiores. Frequens & iis plumbago , hoc
 est , vt in Sole plumbei videantur. Illud pe-
 culiare , quòd quidam ex iis senescunt , pau-
 latim viriditate euanida , & Sole læduntur.
 Post hos Medici plurimum viriditatis ha-
 bent , interdum & è sapphiro. Ij sunt fluctuo-
 si , ac rerum imagines complexi , vt verbi
 gratia papauerum aut auium , pinnarumque
 vel catulorum aut similitum. Qui non om-
 nino virides nascuntur , vino & oleo melio-
 res fiunt neque est aliorum magnitudo am-
 plior. Charchedonij nescio an totum exo-
 luerint , postquam metalla æris ibi defece-
 runt : & semper tamen vilissimi fuere mini-
 mi que. Iidem fragiles , sed colore incerti ,
 & virentium in caudis pavonum columba-
 rumque collo plumis similes , ad inclina-

tionem magis aut minus lucidi, venosi quidem squamosique. Peculiare erat in his vitium, sarcion appellatum: hoc est quædam gemmæ caro. Mons iuxta Charchedonem, in quo legebantur, smaragdites vocatus est. Iuba est autor, smaragdum quem cholon vocant, in Arabia ædificiorum ornamentis includi, & lapidem, quem alabastriten Ægyptij vocant. Complures verò è proximis Laconicos in Taygeto monte erui Medicis similes, & alios in Sicilia. Inferitur smaragdus & quæ vocatur ranos, è Persis veniens gemma, ingrati viridis, atque intrus sordida. Item chalcosmaragdus è Cipro, turbida æreis venis. Theophrastus tradit in Ægyptiorum commentariis reperiri, regi eorum à rege Babylonio missum smaragdum munere iij. cubitorum longitudine, & trium latitudine. Et fuisse apud eos in Iouis delubro obeliscum è iij. smaragdis xl. cubitorum longitudine, latitudine verò in parte quatuor, in parte duorum. Se autem scribente, esse in Tyro Herculis templo stantem pilam è smaragdo, nisi potius pseudomaragdus sit. Nam & hoc genus reperiri, & in Cipro inuentum ex dimidia parte smaragdum, ex dimidia iaspidem, nondum humore in totum transfiguraro. Apion cognominatus Plistonices, paulò ante scriptum reliquit, esse etiam nunc in labyrintho Ægypti colosseum Serapin è smaragdo nouem cubitorum. Eandem multis naturam aut certè similem habere berylli videntur, in India originem habentes rarò alibi reperti. Poliuntur omnes sexangula figura artificum ingeniis, quoniam hebescent, hi color surdus percussu ang-

lorum excit
bent fulgor
iis, qui vir
ximi, qui
paulo pall
xente fulg
lidius, & a
matur, voc
eo numeran
aëroides vo
inde oleagi
crystallus
bent, sord
omnium v
dine eorum
dicant, qui
raros eleph
conuenit n
absoluta
pita comp
iis facere
est summo
dam & ar
raros gra
pra, add
castigata
Vicia præ
ragdis, &
circa Pont
quidem g
repererun

De op

& t

M in
M feru

lorum excitetur. Aliter enim politi non habent fulgorum eundem. Probatissimi sunt ex iis, qui viriditatem puri maris imitantur. Proximi, qui vocantur chrysoberylli, & sunt paulo pallidiores, sed in aureum colorem exseunte fulgore. Vicinum genus huic est pallidius, & à quibusdam proprii generis existimatur, vocaturque chrysoprasus. Quarto loco numerantur hyacinthizontes. Quinto quos aëroides vocant. Post eos autem cerini ac deinde oleagini, hoc est, colore olei. Postremi crystallis ferè similes. Hi capillamenta habent, sordisque, alioquin euanidi, quæ sunt omnium vitia. Indi mirè gaudent longitudine eorum, solisque gemmarum esse prædicant, qui carere auro malint: ob id perforatos elephantorum setis religant. Et alios conuenit non oportere perforari, quorum sit absoluta bonitas vmbilicis statim ex auro capita comprehendentibus. Ideo cylindros ex iis facere malunt, quàm gemmas, quoniam est summa commendatio in longitudine. Quidam & angulosos putant statim nasci, & perforatos gratiores fieri medulla candoris exempli. additòque auro repercussa aut omnino castigata causa perspicuitatis ad crassitudinē. Vicia præter iam dicta eadem ferè, quæ in smaragdīs, & pterygia. In nostro orbe aliquando circa Pontum inueniri putantur. Indi & alias quidem gemmas crystallo inuento adulterare reppererunt, sed præcipuè beryllos.

*De opali generibus, & vitiis & experimentis,
& variis gemmis. CAP. VI.*

Minimum, iidemque plurimum ab iis differunt opali, smaragdīs tantum cedentes.

India sola & horum est mater. Atque ideo eis pretiosissimam gloriam compositores gemmarum & maximè inenarrabilem difficultatem dederunt. Est enim in his carbunculi tenacior ignis, est amethysti fulgens purpura, est smaragdi virens mare, & cuncta pariter incredibili mistura lucentia. Alij summo fulgoris argumento colores pigmentorum: equauere: alij sulphuris ardentem flammam, aut etiam ignis oleo accensi. Magnitudo nucem auellanam æquat, insigni apud nos historia. Siquidem extat hodièque huius generis gemma, propter quam ab Antonio proscriptus Nonius Senator est, filius Strumæ Nonij eius, quem Catullus poeta in sella curuli visum indigne tulit, auusque Seruiliij Noniani, quem Consulem vidimus: illèque proscriptus fugiens, hunc è fortunis suis omnibus anulum abstulit secum, quem certum est sestertiis viginti milibus æstimatum. Sed mira Antonij feritas atque luxuria, propter gemmam proscriptoris, nec minor, Nonij contumacia, proscriptorem suam amantis, cum etiam feræ abrosas partes corporis relinquunt, propter quas se periclitari letant vitia opali, si color in florem herbæ, quæ vocatur heliotropium, exeat, aut crystallum, aut grandinem: si sal interueniat aut scabritia, aut puncta oculis occurrentia, nullòque magis India similitudine indiscreta vitro adulterat. Experimentum in Sole tantum. Falsis enim contra radios libratæ digito ac pollice, vnus atque idem transluet colos in se consumptus. Veri fulgor subinde variat, & plus huc illucque spargit, & fulgor lucis in digitos, funditur. Hanc gemmam propter eximiam gra-

etiam plerique
qui priuati
que ab le
& in Egyp
to item in
opali gratia
scaber. Sum
at viriditas
lior ille colo
tur, quam qu
cipatu conu
consulto. M
iudicant. S
tia facit, &
smaragdi
aurem Rom
Africanus, ve
manis hanc
Quamobrem
Sardonychi
intelligebat
sue carnibu
troque tra
dunt, lamen
tacus: hi qu
traluceant,
abstulere.
sunt, ceperu
ribus intelli
tante, & vng
nec sine qua
nium transle
nore Zenot
dinis, vt ind
statibi tor
stro orbe in
T

etiam plerique appellauere paderota. Sunt & qui priuatum genus eius faciunt. Sagenon- que ab Indis vocari dicunt. Traduntur nasci & in Aegypto, & in Arabia, & viliissimi in Pon- to. Item in Galatia & Thaso & Cypro. Quippe opali gratiam habet: sed mollius nitet, ratio- scaber. Summa coloris ex ære & purpura con- stat: viriditas smaragdi deest. Constatque me- lior ille color, cuius fulgor vini colore fus- tur, quàm qui diluitur aqua. Hæcenus de prin- cipatu conuenit, mulierum maximè senatus- consulto. Minus certa sunt, de quibus & viri iudicant. Singulorū enim libido singularis pre- cia facit, & præcipuè regum. Claudius Cæsar smaragdus induebat & sardonychas. Primus autem Romanorum sardonychæ vsus est prior Africanus, vt tradit Demostratus, & inde Ro- manis hanc gemmam fuisse celeberrimam. Quamobrem proximum ei dabimus locum, Sardonyches olim, vt ex nomine ipso apparet, intelligebantur candore in Sarda, hoc est, ve- lut carnibus vngue hominis imposito, & v- troque translucido. Talésque esse Indicas tra- dunt, Ismaenias, Demostratus, Zenothemis, So- racus: hi quidem duo reliquas omnes, quæ non traluceant, cæcas appellantes, quæ nunc nomē abstulere. Nullo sardarum vestigio Arabicæ sunt, cœperuntque pluribus hæ gemmæ colo- ribus intelligi, radice nigra, aut cæruleum imi- tante, & vnguē: creditum enim candido pingi, nec sine quadam spe purpuræ candore in mi- nium transeunte. Has Indis non habitas in ho- nore Zenothemis scribit tantæ aliàs magnitu- dinis, vt inde capulos fastidirent. Etenim con- stat ibi torrentibus detegi. Et placuisse in no- stro orbe initio, quoniā solæ propè gemmarum,

sculptæ, ceram nō auferrent. Persuasiuus deinde & Indis, ut ipsi quoque iis gauderent. Vtūque perforatis vtiq; vulgus tantum in collo. Et hoc est nunc Indicarum argumentū. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque nō gracili, neque in recessu gemmæ aut in deiectu renitēte, sed in ipsis vmbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris. Et hoc in Indicis cereum aut corneum inuenitur, etiam circuli albi: quædam in iis cælestis arq; anhelatio est. Superficies verò locustarum maris crustis rubentior. Iam melleæ aut saculentæ (hoc enim nomen est vitio) improbantur, & si zona alba fundat se, non colligat. Simili modo, si ex alio colore in se admittat aliquid enormiter. Nihil enim in sua sede alio no interpellari placet. Sunt & Armeniæ, cetera probandæ, sed pallida zona. Exponenda est, & onychis ipsius natura, propter nominis societatem: hoc in gemmā transilit ex lapide Carmanix. Sudines dicit in gemma esse candorē vnguis humani similitudine: item chrysolithi colorem & sardæ & iaspidis. Zenothemis Indicam onychem plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingentibus cædidis venis oculi modo, interuenientibus quarundam oculis obliquis venis, Soracis & Arabicam onychem tradit: sed eam à ceteris distare, quod Indica igniculos habeat, albis cingentibus zonis singulis pluribusve, aliter quàm in sardoniche Indica. Illic enim momentum esse, hic circulum. Arabicas onychas nigras inueniri cædidis zonis. Saryrus carnosas esse Indicas, parte carbunculi, parte chrysolithi & amethysti, totūque id genus abdicat. Veram autem onychem plurimas variāsque cū lacteis

zonis

zonis habere
lore inenar
centum suar
ferenda est,
térque arde

De generib;
per

Principat
dine igne
tiant ignes,
Horum gen
Carchedon
Carthagini
Alabandico
qui persic
genere mafe
næ languid
que obseru
grioris alio
cæteris in
methystiz
gniculus in
illis, quos
radiantes.
mè Soli rep
claros dicit,
fulgoris ret
cémque non
flagrare. Cal
bere candid
bilantem:
id à plerisq;
vocari. Qu
lucent, lith

zonis habere venas, omnium in transitu, colore inenarrabili, & in vnum redeunte concentum suauitate grata. Nec sardæ natura differenda est, diuiduæ ex eodem nomine: obiterque ardentium gemmarum indicanda.

De generibus carbunculorum, & vitis, & experimentis, & gemmis ardentibus. CAP. VII.

PRincipatum habent carbunculi, à similitudine ignium appellati, eum ipsi non sentiant ignes, ob id à quibusdam apyroti vocari. Horum genera, Indici & Garamantici, quos & Carchedonios vocauere, propter opulentiam Carthagini magnæ. Adiciunt Ethiopicos & Alabandicos, in Orthosia caute nascentes, sed qui perficiantur Alabandis. Præterea in omni genere masculi appellantur acriores, at feminæ languidiùs resurgentes. In masculis quoque obseruant liquidioris alios flammæ, nigrioris alios, & quosdam lucidiùs, ac magis cæteris in Sole flagrant. Optimos verò amethystizontas, hoc est, quorum extremus igniculus in amethysti violam exeat: proximos illis, quos vocant syrtitas, pinnato fulgore, radiantes. Inueniri autem vbicunque maxime Solis percussu. Satyrus Indicos non esse claros dicit, ac plerumque sordidos, ac semper fulgoris retorridi: Ethiopicos pingues, lucemque non emittentes, sed conuoluto igne flagrare. Callistratus fulgorem carbunculi debere candidum esse^a positi, extremo visu nubilantem: si attollatur, exardescentem: ob rectius, potest id à plerisque hunc carbunculum candidum fuisse vocari. Qui languidiùs ac liuidiùs ex Indicis lucent, lithizontas appellari. Carchedonios

multo minores esse: Indicos etiam in sextarij
vnius mensuram cauari. Archelaus Carchedo-
nios nigrioris aspectus esse, sed igne, vel Sole,
& inclinatione acrius, quam ceteros, excitari.
Eosdem vmbrante tecto purpureos videri sub
cælo flammeos, contra radios Solis & scintil-
lare, et ras signantibus his liquefcere, quanuis
in opaco. Multi Indicos Carchedoniis candi-
diores esse, & è diuerso inclinatione hebetari
scripsere: etiamnum in Carchedoniis maribus
stellas intus ardere, forminas fulgorem vniuer-
sum fundere extra se. Alabandicos ceteris ni-
griores esse scabrosque. Nascuntur & in Thra-
cia coloris eiusdem, ignem minimè sentien-
tes. Theophrastus autor est, & in Orchomeno
Arcadiæ inueniri, & in Chio. Illos nigriores, è
quibus & specula fieri. Esse & Troezenios va-
rios interuenientibus maculis albis: Item Co-
rinthios ex pallidiore candidos. Massilia quo-
que importari Bocchus & Olyssipone scripsit
magno labore ob argillam Sole adustis salti-
bus. Nec est aliud difficilius, quam discernere
hæc genera: tanta est in eis occasio artis,
subditis per quæ translucere cogantur. Aiunt
ab Æthiopibus hebetiores in aceto maceratos
quatuordecim diebus nitescere toridem men-
sibus durante fulgore. Adulterantur vitro si-
millemè, sed cote deprehenduntur, sicut aliæ
gemmæ factitiæ: mollior enim materia & fra-
gilis: & centrosa scrobe deprehenduntur &
pondere, quod minus est vitreis: aliquando
& pustulis argenti modo relucens. Est &
anchracitis appellata, in Thesprotia fossilis,
carbonibus similis. Falsū arbitror, quod & in
Iuguria nasci tradiderunt, nisi fortè tunc nasce-
bantur. Esse in iis & præcinæ candida vena
tra-

traduntur:
est: petul-
lur intermo-
perfuls exa-
stros, quam
fatur in Ind-
tur & in Ara-
dario summa
lante, intus
corpore, nu-
rata à sider-
quoniam f-
& dispositi-
ceremoniis
stinguunt, qu-
dicit quide-
Blandior f-
quàm accen-
Indicis, tur-
cunt. Ut
propter te-
re sunt, qu-
constat, q-
tantum &
liquando
Nicanor f-
Quidam v-
reson, in
ei nomen
vitidis, on-
nere arde-
rum accen-
ea Ortho-
sed proba-
misiorent
da bonita-

traduntur: harum igneus color, ut superiorum
 est: peculiare quidem, quod iactata in igne ve-
 lut intermortuæ extinguuntur: contra aquis
 perfusa exardescunt. Cognata est huic sanda-
 stros, quam aliqui Garamantiten vocant: na-
 scitur in India loco eiusdem nominis. Gigni-
 tur & in Arabia ad meridiem versa. Commem-
 datio summa, quod velut in translucidos stel-
 lante, intus fulgent aureæ guttæ, semper in
 corpore, nunquam in cute. Accedit religio nar-
 rata à siderum cognatione ab inspectoribus,
 quoniam ferè stellarum Hyadum & numero
 & dispositione stellantur, ob id Chaldaeis in
 ceremoniis habitæ. Et hic mares austeritas di-
 stinguit, quodam vigore appositâ tingens. In-
 dicæ quidem etiam hebetare visus dicuntur.
 Blandior fœminis flamma, alliciens magis,
 quàm accendens. Sunt qui præferant Arabicas
 Indicis, fumidæ quæ chrysolito illas similes di-
 cunt. Ismenias verò negat poliri sandastros
 propter teneritatem, & ob id in magno erro-
 re sunt, qui Sandaron vocant. Inter omnes,
 constat, quantum numero stellarum accedat
 tantum & pretio accedere. Affert errorem a-
 liquando similitudo nominis, sandaser, quod
 Nicanor sandaserion vocauit, alij sandaseron
 Quidam verò hanc sandastron, illam sanda-
 reson, in India nascentem illam quoque, & lo-
 ci nomen custodientem: mali colore, aut olei
 viridis, omnibus improbatam. Ex eodem ge-
 nere ardentium lychnites appellata à lucerna-
 rum accensarum præcipua gratia. Nascitur cir-
 ca Orthosiam, totaque Caria ac vicinis locis,
 sed probatissima in Indis, quam quidam re-
 missiorem carbunculum esse dixerunt. Secun-
 da bonitate similis est Iouis appellata à præ-

latis floribus. Et alias inuenio differentias: vnā quæ purpura radiet, alteram quæ cocco à Sole excalfactas, aut digitorū attritu paleas & charitarum fila ad se rapere. Hoc idem & Carchedonius facere dicitur, quanquā multo vilior prædictis. Nascitur apud Nasamonas in montibus, vt incolæ putant, imbre diuino. Inuenitur ad repercussum Lunæ, maxime p'enæ. Carthaginiem quondam deportabatur. Archelaus & in Ægypto circa Thebas nasci tradidit, fragiles, venosas, morienti carboni similes. Potioria vasa & ex hoc lapide & ex lychnite factata inuenio. Omnia autem hæc genera scalpura contumaciter resistunt, partemque ceræ in signo tenent. E diuerso ad hæc sarda vtilissima, quæ nomen cum sardonyche communicauit. Ipsa gemma vulgaris, & primū Sardinibus reperta, sed laudatissima circa Babyloniam, cum lapidicinæ quædam aperirentur, hærens in saxi corde. Hocque modo metallum apud Persas defecisse traditur. Sed inueniuntur copuluribus aliis locis, sicut in Paro & Assio. In India trium generum: rubrum, & quod demium vocant à pinguedine, tertium quod argenteis bracteis sublinitur. Indicæ perlucet: crassiores sunt Arabicæ. Inueniuntur & circa Leucada Epiri, & circa Ægyptum, quæ bractea aurea sublinuntur. Et in his autem mare excitatius fulgent: fæminæ pingiores sunt, & crassius nitent. Nec fuit alia gemma apud antiquos vsu frequentior. Hac certè apud Menādrum & Philemonem fabulæ superbiunt. Nec vllæ translucentium tardius suffuso humore, hebetantur, oleoque magis, quàm alio liquore. Damnantur ex iis mellæ, & validius testæ.

De

LIBER 7
De generibus

E Gregia
virenti
omnibus. Id
tis vocari
diutius fam
celsæ effo
chelai sente
Rubro ma
tradit, ne
uigantibus
pazin enim
tionem hab
portatam E
quentis Pe
gis, ac miri
Arsinoe P
cubitorum
cognomi
circa Th
dicunt:
dem arg
sio. Elus
cum dirig
rum. Eade
ræ Naxiis
ritur. Co
quàm aut
tur post a
tis Phica
sed fistula
to præsta
autem in

*De generibus topazij, & callaide, & de gemmis
viridibus non translucentibus.*

CAP. VIII.

EGregia etiamnum topazio gloria est, suo
virenti genere, & cum reperta est, prelatz
omnibus. Id accidit in Arabia insula, quæ Chi-
tis vocatur: in qua Troglodytæ prædones, cum
diutius fame & tempestate pressi, herbas radi-
césque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Ar-
chelai sententia est. Iuba topazon insulam in
Rubro mari à continente stadiis ecc. abesse
tradit, nebulosam & ideo quæsitam sæpe na-
uigantibus ex ea causa nomen accepisse To-
pazin enim Troglodytarum lingua significa-
tionem habere quærendi. Ex hac primum im-
portatam Berenicæ reginæ, quæ fuit mater se-
quentis Ptolemæi à Philemone præfecto re-
gis, ac mirè placuisse, & inde factam statuam
Arsinoë Ptolemæi Philadelphæi vxori quatuor
cubitum sacratam in delubro, quod aureum
cognominabatur. Recentissimi autores &
circa Thebaidis Alabastrum oppidum nasci
dicunt: & duo eius genera faciunt, prasoi-
dem atque chrysopteron similem chrysopra-
sio. Eius enim tota similitudo ad porri suc-
cum dirigitur. Est autem amplissima gemma-
rum. Eadem sola nobilium limam sentit: cete-
ræ Naxiis cotibus poliuntur. Hæc & vsu, ate-
ritur. Comitatur eam similitudine propior,
quàm autoritate, callais, è viridi pallès. Nasci-
tur post aversa Indiæ apud incolas Caucafi mō-
tis Phicaros ac Asdadas amplitudine cōspicua,
sed fistulosa ac sordium plena. Syncerior mul-
to præstantiorque in Carmania. Vtrobique
autem in rupibus inuiis & gelidis, oculi figura

extuberans, leuiterque adhærens, nec vt agnata petris, sed vt apposita. Quapropter scandere ad eam pigritia pedum eque tres populos tædet, simul & periculum terret. Ergo fundis è longinquo incessunt, & cum toto musco excutiunt. Hoc vestigal, hocque gestamen diuites in ceruice gratissimum norunt. Hic cæsius, hæc gloria à pueritia deictorum numerum prædicantium, in quo varia fortuna. Quidam istu primo cœpere præclaras, multi inlectando nullas. Et venatus quidem callidis talis sectura formantur, aliâ fragiles. Optimus color smaragdi: vt tamen apparet, ex alieno est quod placeant. Inclusæ decorantur auro, aurumque nullâ magis decent: Quæ sunt earum pulchriores, oleo, vnguento, & mero colorem deperdunt. Viliores constantius repræsentant: neque est imitabilior, alia mædacio vitri. Sunt qui in Arabia inueniri eas dicant in nidis auium, quas melancoryphos vocant. Viridantium & alia plura sunt genera. Vilioris est turba prasius: cuius alterum genus sanguineis pûctis obhorret: tertium virgulis tribus distinctum est candidam. Præfertur his chrysoprasi, porri succum & ipsa referens: sed hæc paulum declinâs à topazio in aurum. Huic & amplitudo ea est, vt cymbia etiam ex ea fiant: cylindri quidem celerrimè. India & has generat, & nilion, fulgore hebeti ac breui, & cum inuicere, fallaci. Sudines dicit & in Syuero Atticæ flumine nasci. Est autem color fumidæ topazij aut aliquando melleæ. Iuba in Æthiopia gigni tradit in litoribus amnis, quæ Nilû vocamus, & inde nomê trahere. Nô tràsflucet molochite: spissius virês, à colore maluæ nomine accepto, reddêdis laudata signis, & infantium

custo-

custodia quæ
lorum medi
cet iaspis
tis tamen gl
eam gentes
pros duram
similem: o
Caspia est:
amnem in P
ex purpura
mifos Indic
bidam. Sed
nitates, dist
paræ quicq
tertia, quæ
nomina ex
eos vocatur
similis: & h
sa. Similis e
minus mult
vitio cærule
Item cereb
cognomin
composita
res funda
terquam m
est & breuis
& sal, & or
adulterant
tra fulgore
tinent: ne
cant, p
ta

custodia quadam innato contra pericula ipsorum medicamine. Viret, & sæpe translucet iaspis, etiamsi victa à multis, antiquitatis tamen gloriam retinens. Plurimæ sunt etiam gentes, smaragdo similem indi: Cypros duram glaucóque pingui: Persæ aëri similem: ob id vocatur aërrusa. Talis & Caspia est: cærulea circa Thermoodontem amnem. in Phrygia purpurea: in Cappadocia ex purpura cærulea, atque non refageos. Amisos Indicæ similem mittit, Chalcedon turbidam. Sed minus refert nationes, quàm bonitates, distinguere. Optima ergo, quæ purpuræ quicquam habet: secunda, quæ rosæ: tertia, quæ smaragdi. Singulis autem Græci nomina ex argumento dedere. Quarta apud eos vocatur Borea, cælo autumnali matutino similis: & hæc erit illa, quæ vocatur aërrusa. Similis est & Sardæ, imitata & violas. Non minus multæ species reliquæ, sed omnes in vitio cæruleæ aut crystallo similes, aut myxis. Item terebinthifusa, improprio (vt arbitror) cognomine, velut è multis eiusdem generis composita gemmis. Quamobrem præstantiores funda clauduntur, id est parentes, nec præterquam margines auro amplectente. Vitium est & brevis in iis nitor, & longè splendens, & sal, & omnia, quæ in cæteris. Et vitro adulterantur, quod manifestum sit, cum extra fulgorem spargunt, atque non in se continent: nec diuersæ, quas sphragidas vocant, publico gemmarum dominio iis tantum dato, quoniam optime signent.

TOtus verò Oriēs pro amuletis traditur gestare eam, quæ ex iis smaragdo similis est: & transuersa linea alba media præcingitur, & grammæas vocatur: quæ pluribus, polygrammos. Liber obiter vanitatem Magicam hinc quoque coarguere, quoniam hanc concionantibus vtilem esse prodiderunt. Est & onychipuncta, quæ iasponyx vocatur, & nubem complexa & niues imitata. Hæc stellata rutilis punctis est, & sali Megarico similis: & veluti fumo infecta, quæ capnias vocatur. Magi rudinem iaspidis vndecim vnciarum vidimus, formatamque inde effigiem Neronis thoracatam. Reddetur & per se cyanos, accommodato paulò antè iaspidis nomine, colore caruleo. Optima Scythica, dein Cypria, postremò Ægyptia. Adulteratur maximè tinctura, idque in gloria regis Ægyptij ascribitur, qui primus eam tinxit. Diuiditur autem & hæc in mares fœminasque. Inest ei aliquando & aureus puluis, non qualis in sapphirinis. Sapphirus enim & aureis punctis collucet. Caruleæ & sapphiri, raròque cum purpura. Optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles sculpturæ interuenientibus crystallinis centris. Quæ sunt ex iis cyanei coloris, mares existimantur. Alius ex hoc ordo purpureis dabitur, & ab illis descendebus. Principatum amethysti Indicæ tenent. Sed in Arabiæ quoque parte, quæ finitima Syriæ Petræa vocatur, & in Armenia minore, & in Ægypto, & in Gallia reperiuntur: sordidissimæ autem vilissimæque; in Thaso & Cypro. Causam nominis afferunt, quod usque ad vini colorem accedens, prius quàm

quàm eum
gôrque
igneus, sed
cent autem
faciles Indi
lorem habet
cinæ dirigun
leniter blan
culi, vibrat.
hyacinthos.
ralem gemm
Sapinos voc
no Arabiæ,
lorem vini
li descendit
minimè pro
se in suspect
quidam in p
aliqui malū
multi Venet
decere &
Magorū v
tit, & inde
ac Solis sc
è collo cap
dinis, resis
do adesse re
auertere, ac
dita, quæ de
similia prom
rabæ: qua
temptu &
tum ab ea
descenden
in amethy
hyacintho.

quàm eum degustet, in violam desinat: fulgôrque quidam in illa purpuræ non ex toto igneus, sed in vini colorem deficiens. Perlucent autem omnes violaceo colore, scalpturis faciles Indicæ absolutum felicitis purpuræ colorem habent: ad hancque tingentium officinæ dirigunt vota. Fundit autem eum aspectu leniter blandum, neque in oculis, vt carbunculi, vibrat. Alterum earum genus descendit ad hyacinthos. Hunc colorem Indis facon vocant, talem gemmam facodion. Dilutior ex eodem sapinos vocatur. Eadè paranites in contermino Arabiæ, gentis nomine. Quartum genus colorem vini habet. Quintum ad viciniâ crystallicum descendit, albicâte purpuræ deiectu. Hoc & minimè probatur, quâdo præcellens debet esse in suspectu velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leuiter roseus nitor. Tales aliqui malur paderotas vocari, alij anterotas, multi Veneris gemmâ, quod maximè videtur decere & specie & colore extremo gemmæ. Magorû vanitas resistere ebrietati eas promittit, & inde appellatas. Præterea si Lunæ nomē ac Solis scribatur in iis, atque ita suspendantur è collo capillis cynocephali vel plumis hirundinis, resistere veneficiis. Iâ verò quoquo modo adesse reges adituris. Grandinem quoque auertere, ac similia ac locustas, precatione addita, quâ demonstrant. Nâ è smaragdis quoque similia promissere, si aquilæ scalperetur, aut scarabæi: quæ quidē scripsisse eos non sine contemptu & irrisu generis humani arbitror. Multum ab ea distat hyacinthos, tamen è vicino descendens. Differentia hæc, quòd ille emicâs in amethysto fulgor violaceus, dilutus est in hyacintho. Primo quoque aspectu gratus, eua-

nescit antequam satiet, adeoque non implet oculos, vt penè non attingat, marcescens celerius nominis sui flore. Hyacinthos Æthiopia mittit & chrysolithos, aureo colore translucentes. Præferuntur iis Indicæ, & si variæ nō sint, Bactriana. Deterrimæ autem Arabicæ, quoniā turbidæ sunt & variæ, & fulgoris interpellati nubilo macularum, etiam quæ lympidæ contigere, veluti scobe suâ referat. Optimæ verò sunt, quæ in collatione aurum albicare quadam argenti facie cogunt. Funda includuntur perspicuæ. Cæteris subiicitur orichalcum. Tamen si iam expertes gemmarum vsu appellantur aliqui & chryselestri, in colorem electri declinantes, matutino aspectu iucundiores. Ponticas deprehendit leuitas. Quædam in iis duræ sunt rufæque, quædam molles & fordidæ. Bocchus autor est, & in Hispania repperas, quo in loco crystallum dicit ad libramentum aquæ puteis de fossis inde erutam. Et chrysolithon xij. pondo à se visam. Fiunt & leucochrysi, interueniente candida vena. Sūt in hoc genere capniæ. Sunt & vitreis similes, veluti croco resurgentes. Vitreæ verò, vt visu discerni non possint. Tactus autem deprehendit, repidior in vitreis. In eodem genere sunt melichrysi, veluti per aurum sincero melle translucente, quas India mittit, quanquam ad iniuriam fragiles. Eadem & xyktion parit, plebeiam ibi gemmam. Candidarum dux est pæderos: quanquam potest quæri, an in colore numerari debeat toties iactati per alienas pulchritudines nominis: adeo decoris prærogativa in vocabulo facta est. Est & suū genus expectatione tanta dignum. Coeunt in translucidâ crystallū viridis suo modo aër, simūlq; purpurea,

pura, & quidam tremus in visu re singulis videtur gemmarum vlla dū, lūius & oculis apud quos argenti Ægyptios, vbi lectum scabrū. Mollia. Ipsæ verò molia & Cypria. Vturbani coloribus candidatium est proprietate narium pillæ modo quantum inclinatione alio arque alio letaria Soli regere nomen inuenit, d præfertur in Caria est, quæ vocatur in India nascens à centro ceu ste. Quidam causant opposita fulgoris in Carmania gemmam vitio. Cerauerior. Pessimalebrat & astrologis artibus Zoroasterius de ea præcipit oculis piscium dido, vt Solē. Est nia vocatur, fulgustallina, splendore Albā esse Zenonstellam concur

pura, & quidam vini aureus nitor, semper extremus in visu: sed purpura coronatus madere singulis videtur his, & pariter omnibus. Nec gemmarum vlla est liquidior, capiti iucunda, suavis & oculis. Landatissima est in Indis, apud quos argenon vocatur. Proxima apud Aegyptios, ubi senites. Tertia in Arabia, verum scabra. Mollius radiat Pontica, & Asiatica. Ipsæ verò molliores sunt, Galatica & Thracia & Cypria. Vitia earum langor, aut alienis turbati coloribus, & quæ cæterarum. Proxima candicantium est Asteria, principatum habens proprietate naturæ, quoddam inclusam lucem purpillæ modo quandam continet, ac transfundit cum inclinatione, velut intus ambulantem ex alio atque alio loco reddens, eadēque contraria Soli regerens candicantes radios, unde nomen inuenit, difficilis ad cælandum Indicæ præfertur in Carmania nata. Similiter cā dida est, quæ vocatur astris, crystallo propinquas, in India nascens, & in Pallenēs litoribus: intus à centro ceu stella lucet fulgore Lunæ plenæ. Quidam causam nominis reddunt, quoddam astris opposita fulgorem rapiat, ac regerat. Optimā in Carmania gigni, nullamque minus obnoxiam vitio. Cerauniam enim vocari, quæ sit de terrior. Pessimā lucernarum lumini similē Celebrāt & astroiten, mirasq; laudes eius in Magicis artibus Zoroastrem cecinisse. Quidā diligentius de ea produnt. Astrobolon Sudinas dicit oculis piscium similem esse, & radiare candido, ut Solē. Est inter candidas & quæ ceraunia vocatur, fulgorē siderum rapiens. Ipsa crystallina, splendoris cærulei, in Carmania nascens. Albā esse Zenothemis fatetur, sed habere intus stellam concursantem. Fieri & hebetes cerau-

nias, quas nitro & aceto per aliquot dies mace-
 ratas cōcipere stellam eam, quæ post totidem
 menses relâqueſcat. Soracus & alia duo gene-
 ra fecit cerauniæ, nigras rubentſque, ac ſimi-
 les eas eſſe ſecuribus: per illas quæ nigrae ſunt
 & rotundæ, vrbes expugnari & claſſes, eâſque
 berulos vocari: quæ verò longæ ſunt ceraunias.
 Faciunt & aliam raram admodum, & Partho-
 rum Magis quaſi am, quoniam non aliubi in-
 ueniat, quàm in loco fulmine iſto. Proximū
 cerauniæ nomen apud eos habet, quæ appella-
 tur iris. Effoditur in quadam inſula Rubri ma-
 ris, quæ diſtat à Berenice vrbe ſexaginta mil-
 lia paſſ. cetera ſui parte cryſtallus. Itaque qui-
 dam radicem cryſtalli eſſe dixerunt. Vocatur
 ex argumento iris. Nam ſub teſto percuſſa So-
 le ſpecies & colores arguus caeleſtis in proxi-
 mos parietes ei aculatur, ſubinde mutans, ma-
 gnâque varietate admiratione ſui augēs. Sex-
 angulam eſſe, vt cryſtallum, cōſtat. Sed eſſe a-
 liquas ſcabris lateribus & angulis inæqualibus
 dicūt, in Sole aperto proiectas, radios in ſe ca-
 dentes diſcutere: aliquas verò ante ſe proiecto
 nitore adiacentia illuſtrare. Colores verò non
 niſi ex opaco reddunt, nec vt ipſe habeant, ſed
 vt repercuſſu parietum elidant: optimâque, quæ
 maximos arguus facit ſimillimôſque caeleſtib.
 Eſt & alia iris cera ſimilis, prædura: quâ Horus
 crematam tuſamque; ad ichneumonum morſus
 remedio eſſe, naſo autem in Perſide tradit. Si-
 milis eſt aſpectu, ſed nō eiſdem effectus, quæ
 vocatur zeros, albani: quæ macula in tranſ-
 verſum diſtinguente cryſtallum. Expoſitis per
 genera colorum principalium gēmis, reliquas
 literarum ordine explicabimus.

D.

A Chates in
 Anulla eſt
 flumen eiſde
 ciſ, excedens a
 bus diuerſis m
 catur enim ph
 tes, hemachar
 lut arbuſcula
 myrrham red
 reis ſapphiri
 ma in Creta,
 araneorum &
 in Siculiſ vic
 ius provincie
 gultur. Et in
 lent, & aliis m
 ſpecies flumi
 etiam eſſe da
 ta. Medici c
 iam prodeſt
 addita. Ph
 Egyptiis re
 albis. Et hæc
 Eadem auro
 mē probet vi
 riuntur & in
 naſſo, & in L
 floribus, & R
 tie. Leonine
 tra ſcorpione
 earū te; eſtat
 Argumentū
 refrigeret: ſe

A Chates in magna fuit autoritate, nunc in nulla est: reperta primùm in Sicilia iuxta flumen eiusdem nominis, postea plurimis locis, excedens amplitudine, numerosa varietatibus diuersis mutantibus cognomina eius. Vocatur enim phasachates, cerachates, sardachates, hemachates, leucachates, dedrachates, velut arbuscula insigni: antachates, cum vritur, myrrham rodolens, coralloachates guttis aureis sapphiri modo distincta, qualis copiosissima in Creta, sacra appellata. Putant eam contra araneorum & scorpionum ictus prodesse. Quod in Siculis utiq; crediderim quoniã primùm eius prouincię afflatu scorpionum pestis extinguitur. Et in India inuentę contra eadem pol- lent, & aliis magnis miraculis. Reddunt enim species fluminum, nemorum & iumentorum, etiam esseda & stacula, & equorum ornamenta. Medici coriculas inde faciunt. Spectasse etiam prodest oculis. Sitim quoque sedant in os additæ. Phrygiæ viridia non habent. Thebis Ægyptiis repertæ carent rubentibus venis & albis. Et hæ quoque contra scorpiones valide. Eadem autoritas & Cyprii est. Sunt qui maximè probet vitream perspicuitatē in his Reperiuntur & in Thracia & circa Oetā, & in Parnasso, & in Lesbo ac Messene, similes limitem floribus, & Rhodo. Aliæ apud Magos differentię. Leoninę pelli similes, potentiã habere contra scorpiones dicuntur. In Persis verò suffitu earū tēpestates auerti, & præterea flumina silti, Argumentū esse, si in feruētes cortinas additæ refrigeret: sed vt p̄sint, leoninis iubis alligandas:

nam hyem pell. similem abominantur, discordialem domibus. Eam verò, quæ vnus coloris sit, inuictam athletis esse. Argumentum eius, quòd in olla plena olei cocta cum pigmētis, & intra duas horas subseruetur, vnum colorem ex omnibus facit minij.

Acopis nitro similis est, pumicosa, aureis guttis stellata. Cum hac oleum subseruetur, &umperunctis lassitudinem (si credimus) soluit. Alabastrites nascitur in Alabastro Egypti, & in Syria Damasco, cādore intertincto variis colorib. Hęc cremata cū fossili sale ac trita, grauitates oris & dentiū extenuare dicitur. Alectorias vocāt in vētriculis gallinaceorū inuētas, crystallina specie, magnitudine fabæ: quib. Milonē Crōtoniense vsum in certaminib. inuictū fuisse videri volunt. Androdamas argēci nitore habet, vt adamas, quadrata, semperq; tessellis similis. Magi putāt nomē impositū ab eo, q̃ impetus hominū & iracundias domet eadē sit an alia, argyrodamas autores nō explicāt. Antipathes nigra non transluet. Experimentum eius si coquatur in lacte: facit enim hoc myrrhæ simile immixta. Eāque contra effascinationes auxiliari Magi volunt. Arabica ebori simillima est & hoc videretur, nisi abnueret duritia. Putant contra dolores neruorum professe habētibus Aromatites & ipsa in Arabia tradit gigni, sed & in Egypto circa Pyras, vbiq; lapidosa & myrrhæ coloris & odoris, ob hoc reginis frequērata. Asbestos in Arcadię mōtibus nascit, coloris ferrei. Aspilatē Democrit⁹ in Arabia gigni tradit, ignei coloris. Eā oportere camelī pilo spleneticis alligari, inueniriq; in nido Arabicarū alitū. Et alia eodē nomine ibi in Leucopetra nasci argēci coloris, radiātē, cōrra-

lym-

ymphacū habet
siccac lida mon
tulgentem, mag
tenticulæ figura
iam Magis reg
non multis alia
Amphitane ali
olla, in Indiz
um, in qua in
igura: asfirmat
is, nisi quòd tr
Aphrodisiæ e
tenis diebus c
nigra ac ponder
his rubentibus
a. Egypti illam
arda nigraque
em in nigra rad
genera duo hab
eris similitudin
dytica veniens
Coptos & Bati
mitem colore:
nigro. Baptes
Beli oculus al
medio auro
er suam specie
Deo dicatur. A
ant in Arbelis
is iuglandis ma
uenus siue bar
odis alligata d
es alia nigra es
milis. Zoroastr
em Bostrychy
ordi similis Bab
Tom

lymphatū habēdā. Atizoēn in India & in Per-
 fide ac Ida monte nasci tradit, argēteo nitore
 fulgentem, magnitudine trium digitorum, ad
 lenticulæ figuram, odoris iucundi, necessa-
 riam Magis regem constituentibus. Augites
 non multis alia videtur esse, quàm quæ callais,
 Amphitane alio nomine appellatur chryso-
 colla, in Indiæ parte, vbi formicæ eruant au-
 rum, in qua inuenitur auro similis quadrata
 figura: affirmaturque natura eius, quæ magne-
 tis, nisi quod trahere quoque aurum traditur.
 Aphrodisiæ ex candida rufa est. Asyctos se-
 ptem diebus calorem tenet ex calfacta igni,
 nigra ac ponderosa, distinguentibus eam ve-
 nis rubentibus. Putant prodesse contra frigo-
 ra. Aegyptillam lacchus intelligit, per album
 sarda nigraque vena transeunte: vulgus au-
 tem in nigra radice cæruleam facit. Balanitæ
 genera duo habent, subuirides, & Corinthij
 aris similitudine. Illa à Copto, hæc ex Troglo-
 dytica veniens, medias secante flammea vena.
 Coptos & Batrachitas mittit: vnam ranæ si-
 milem colore: alteram ebori: tertiam rubentis
 è nigro. Baptes, mollis alioquin, odore excellit
 Beli oculus albicās pupillam pingit nigram,
 è medio aureo fulgore lucentem. Hæc prop-
 ter suam speciem sacratissimo Assyriorum
 Deo dicatur. Aliam autem, quam Belum vo-
 cant, in Arbelis nasci Democritus tradit, nu-
 cis iuglandis magnitudine vitrea specie. Baro-
 ptenus siue baroptis nigra, sanguineis & albis
 nodis alligata dicitur, velut portetosa. Borry-
 tes alia nigra est, alia pampinea, incipietī vix
 similis. Zoroastres crinibus mulierum similio-
 rem Bostrychyten vocat. Bucardia bubulo
 cordi similis Babylone tantum nascitur. Bron-

tia capitibus testudinum similis, & cum tonitruis cadens (vt putant) fulmine ista restinguit, si credimus. Bolæ nimbo inueniuntur, glebæ similitudine. Cadmitis eadem esset, quam Ostracitin vocant, nisi quoddam hanc cæruleę interdum cingunt bullæ. Callais sapphirum imitatur, candidior, & littoroso mari similis. Capnites quibusdam videtur suum genus habere, plurimis spiris fumida, vt suo loco diximus: in Cappadocia & in Phrygia nascitur, ebori similis. Callainas ferunt plures coniunctos semper inueniri. Carochites Corsicę lapis est, cæteris maior, mirabilis, si vera traduntur, impositam manum veluti gummi retinens. Catopyrites in Cappadocia prouenit. Cepites, siue cepocapites, candida est, venarum nodis coeuntibus, candore imaginem regeres. Ceramites, testæ colorem habet. Cinædiæ inueniuntur in cerebro piscis eiusdem nominis, candidæ & oblongę, euentuque mirandæ, si modò est fides, prælagire eas habitum maris nubilo colore aut tranquillitate. Cerites ceræ similis est: Circoş pyris: Corfoides canitiei hominis: Coralloachates corallo aureis guttis distinctæ: Corallis minio: gignitur in India & Syene. Craterites inter chrysolithum & electrum colorem habet, præduræ naturæ, Crocallis cerasum representat. Cissites circa Copton nascitur candida, & videtur intus habere partum, qui sentiatur etiam strepitu. Chalcophonos nigra est, sed illiusa zris tinnitum reddit, tragædis, vt suadent, gestanda. Chelidoniz duorum sunt generum, hirundinum colore, & altera parte purpuræ, nigris interpellantibus maculis. Chelonia oculus est Indicæ testudinis, vel por-

tento

LIBE
 cento
 nim collu
 rum diu
 tadeima
 vero ante
 ma in sex
 telludinu
 tes sedand
 quæ sit aur
 in aquam
 Chlorites h
 Magi inu
 congenita
 quædam p
 flumine di
 solamps in
 ris die, noct
 tur esse. Ce
 pago, quo
 coloribus
 thallinz,
 est nitro,
 Daphnian
 demonstr
 Diphris d
 mina, ge
 linea. Di
 tibus macu
 & ebrietat
 ue dracon
 viuentibus
 uidia anim
 miensibus
 gemmam
 vchi quæ
 gere soma

centosissima Magorum mendaciis. Melle enim colluto ore impositam linguæ, futuro-
rum diuinationem præstare promittunt: quin-
tadecima Luna & silente, tota die decrescente
verò ante Solis ortum, cæteris diebus à pri-
ma in sextam horam. Sunt & chelonitides
testudinum similes, ex quibus ad tempesta-
tes sedandas multa vaticinantur. Ea verò,
quæ sit aureis guttis, cum scarabæo deiecta
in aquam feruentem, tempestates auerti.
Chlorites herbacei coloris est, quam dicunt
Magi inueniri in mortallicæ auis ventre,
congenitam ei: ferroque includi iubent, ad
quædam prodigiosa moris sui. Choaspites à
flumine dicta est, viridis, fulgoris aurei. Chry-
solampis in Æthiopia nascitur, pallidi colo-
ris die, noctu ignei. Chrysophis aurum vide-
tur esse. Cepionides in Æolidis Atarne, nunc
pago, quondam oppido, nascuntur, multis
coloribus transucètes, aliàs vitreæ, aliàs cry-
stallinæ, aliàs iaspideæ. Sed & sordidis tantus
est nitor, vt imagines reddant, ceu specula.
Daphniam Zoroastres morbis comitialibus
demonstrat. Diadochus beryllo similis est.
Diphris duplex, candida ac nigra, mas ac fe-
mina, genitale vtriusque sexus distinguente
linea. Dionysias nigra ac dura mistis ruben-
tibus maculis: ex aqua trita saporem vini facit
& ebrietati resistere putatur. Draconites si-
ue dracontia è cerebro fit draconum: sed nisi
viuentibus abscisso nanquam gemmescit, in-
uidia animalis mori se sentientis. Igitur dor-
mientibus amputant. Sotacus qui visam eam
gemmam sibi apud regem scripsit, bigis
vchi quærentes tradit, & viso dracone spar-
gere somnifica medicamenta, atque ita præ-

cidere. Esse autem candore translucido, nec postea poliri, aut artem admittere. Encardia cognominatur & cardisce: vna, in qua nigra effigies cordis eminet: altera, eodem nomine viridi colore, cordis speciem representat: tertia nigrum cor ostendit, reliqua sui parte candida. Enorchis candida est, diuisaque fragmētis testium effigiem representat. Exhenum Zoroastres speciosam & candidam tradit, qua aurifices aurum poliunt. Eristalis eūm sit candida, ad inclinationes rubescere videtur. Erotylos eadem amphicome & hieromnemone, à Democrito laudatur in argumentis diuinationum. Eumeces in Baetris nascitur, filici similis, & capiti supposita visa nocturna oraculi modo reddit. Eumetren Belli gemmam, sanctissimi Deorum sibi, Assyrij appellant, porracei coloris, superstitionibus gratam. Eupetalos quatuor colores habet, caruleum, igneum, minij mali. Eureos nucleo oliuæ similis est, striata concharum modo, non adeo candida. Eurotias situ videtur operire nigriliam. Eusebes ex eo lapide est, ex quo traditur Tyri in Herculis templo facta sedes, ex qua Dij facile surgabant. Epimelas sit, cum in candida gemma supernè nigricat colos Galaxiam aliqui galacten vocant, similem proximè dictis, sed intercurrentibus sanguineis aut candidis venis, Galactites ex vino colore lactis est. Eandem dicunt leucam, & leucographiam appellant, & syonephiren tritam lactis succo ac sapore notabilem. In educatione nutricibus lactis fecunditatem, infantium quoque alligata collo saluam facere dicitur, in ore autem liquescere. Eandem memoriam adimere dicunt.

Mittis

LIBER

Mittit eam
ragdum
vocat.
paulo fordi
teraz Gafio
bini veluti
bellis. Hæc
& intra se
autem trim
milis hama
cienti Lun
cessaria cre
quoque va
narrant. G
hum nomi
mutatur. E
ni resistere
tate inimic
Heliotropi
Cypro, po
stinco. C
aque sul
guineo m
tra aqua
henditque
dens, Mag
mum in ha
admitta h
que addit
negent. He
habet in re
ruila. Ex
addita stat
aridam m
Coryco.
tatis in ca

Mittit eam & Achelous amnis. Sunt qui smaragdum albis venis circumligatum galactiten vocent. Calaios argyrodamanti similis est, paulo sordidior. Inueniuntur autem binæ, vel ternæ Gasidanem Medi mittunt, coloris orbini veluti floribus sparsam. Nascitur & in Arbelis. Hæc quoque gemma concipere dicitur, & intra se partum fateri concussa, concipere autem trimestrispatio Glossopetra lingua similis hamana in terra non nascitur, sed deficiente Luna calo decidere, & lenocinanti necessaria creditur. Quod ne credamus, promissi quoque vanitas facit. Ventos enim ea cōprimi narrant. Gorgonia nihil aliud est, quam corallium nominis causa, quod in duritiam lapidis mutatur. Emollic maria fulminibus & typhoni resistere affirmant. Genianen eadem vanitate inimicorum pœnas efficere promittunt. Heliotropium nascitur in Æthiopia. Africa: Cypro, porracei coloris, sanguineis venis distincta. Causa nominis, quoniam deiecta in vas aquæ fulgorem Solis accedentem percussu sanguineo mutat, maximè Æthiopica. Eadem extra aquam speculi modo Solem accipit, deprehenditque defectus, subeuntem Lunam ostendens. Magorum impudentiæ vel manifestissimum in hac quoque exemplum est, quoniam admista herba heliotropio, quibusdam quoque additis precationibus, gerentem conspicere negent. Hephæstites quoque speculi naturam habet in reddendis imaginibus, quanquam rutila. Experimentum est, si feruentem aquam addita statim refrigeret, aut si in Sole addita aridam materiam accendat. Nascitur in Coryco. Horminodes, ex argumento viriditatis in candida gemma vel nigra, & aliquan-

do pallida, ambiente circulo aurei coloris, appellatur. Hexecontalithos in parua magnitudine multicolor, hoc sibi nomen adoptauit. Reperitur in Troglodytica regione. Hieracites alternat tota, miluini nigricans veluti glumis. Hammites ouis piscium similis est, & alia velut nitro composita, prædura alioquin. Hammonis cornu inter sacratissimas Æthiopie gemmas, aureo colore, arietini cornus effigiem reddens promittitur prædiuina somnia representare. Hormesion inter gratissimas aspicitur, ex igneo colore radians auro, portante secum in extremitatibus candidam lucem. Hyæniæ ex oculis hyæne, & ob id in vase inueniri dicuntur: & si credimus, linguæ hominis subdita futura prædicere. Hæmarites in Æthiopia quidem principalis, sed & in Arabia & Africa inuenitur, sanguineo colore, non omittenda promissis ad coarguendas barbarorum insidias. Zachalias Babylo-nius in his libris quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata: has non contentus oculorum & iocinerum medicina decorasse, à rege etiam aliquid petitis dedit, & litibus iudicisque interposuit: in præliis etiam eas salutare pronunciauit. Est & alia eiusdem generis, quæ vocatur hennui ab Indis, xāthos appellata Græcis, è fuluo candida. Idæi dactyli in Creta, ferreo colore pollicem humanum exprimunt. Isterias aliti lurido similis, ideo existimatur salubris contra regiones morbos. Est & alia eodem nomine liquidior. Tertia folio viridi similis, latior prioribus, penè sine pondere venis luridis. Quartum genus in eodem colore nigris venis descendentibus. Iouis gemma candida est, non ponderosa. tenera

genera. Indica
subroso colore
reum emanant
da puluero a
cea est, sed ra
tes squamas p
Lethias Lethi
& in India.
culi speciem
Leucopetalos
guit. Libani
stendit, sed
videtur, quæ
traditur suffi
simachus R
venis polit
angustias co
cochryfos fir
nonia quali
est, ja Medea
nas aurei co
porem auct
primit. M
maris mor
variè refu
dar. Morio
transluet,
tur & carbu
bi sardæ. Cy
Galatia Xen
dit. Hæ luri
pturas apta
haber, facie
ti odorem
nigra habe
sinites mel

tenera. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Alia eodem nomine candida, puluero aspectu. Ion apud Indos violacea est, sed raro saturo colore lucet. Lepidotes squamas piscium variis coloribus imitatur. Lesbias Lesbi patriæ nomē habens, inuenitur & in India. Leucophthalmos rutila aliàs, oculi speciem candidam nigrāmque continet. Leucopetalos candorem nuius ex auro distinguit. Libanochros thuris similitudinem ostendit, sed succum mellis. Limoniates eadem videtur, quæ smaragdus. Delipare hoc tantum traditur suffita ea omnes bestias euocari. Lysimachus Rhodio marmoris similis est aureis venis politur ex marmore, amplitudine in angustias coeunte, ut inutilia exterantur. Leucochrysos fit chrysolito interalbicante. Menonia qualis sit, non traditur. Medea nigra est, à Medea illa fabulosa inuenta: habet venas aurei coloris: sudorem reddit croci, saporem autem vini. Meconites papauera exprimit. Mitrax à Persis accepta est & Rubri maris montibus multicolor, contra Solem variè refulgens. Meroctes porracea lacte fudat. Morion Indica, quæ nigerrimo colore translucet, vocatur pramnion: in qua miscetur & carbunculi colos, Alexandrinum: vbi sardæ. Cyprium. Nascitur & in Tyro & in Galatia Xenocrates & sub Alpibus nasci tradit. Hæ sunt gemmæ, quæ ad ectypas sculpturas aptantur. Myrrhites myrrhæ colorem habet, faciēque minimæ gemmæ: vnguenti odorem, attrita etiam nardi. Myrmecias nigra habet eminentias similes verruci. Myrsinites melleum colorem habet myrti odorem.

rem. Mesoleucos est, mediam gemmam, candida distinguente linea : Mesomelas, nigra vena quem libet colorem secante per medium. Nasamonites est sanguinea nigris venis. Nebrites Libero patri sacra nomen traxit à nebridum eius similitudine. Sunt & aliæ nigrae generis eiusdem. Nympharena urbis & gentis Persicæ nomen habet, similis hyppopotami dentibus. Orca barbari nominis, è nigro fuluôque ac viridi & candido placet. Ombrina, quam aliqui notiam vocant, sicut cerannia & brontia cadere cum imbribus & fulminibus dicitur, eundemque effectum habere, quem brontia, narratur. Præterea in aras addita ea, traditur libamenta non amburi. Orites globosa specie, à quibusdam & siderites vocatur, ignem non sentiens. Ostraceas, siue ostracites est testacea durior: altera achata similis, nisi quòd achates politura pinguescit: duriori tanta inest vis, ut aliæ gemmæ scalpantur fragmentis eius. Ostraciti ostea nomen & similitudinem dedere. Ophicardelon Barbari vocant, nigrum colorem binis lineis albis includentibus. De Obsidiano lapide diximus superiore libro. Inueniuntur & gemmæ eodem nomine ac colore, non solum in Æthiopia Indiæque, sed etiam, in Sammio, ut aliqui putant, & in litoribus Hispaniensis Oceani. Panchrus ferè ex omnibus coloribus constat, Pangonius non longior digito, ne crystallus videatur, numero plurium angulorum cauetur. Panchrus qualis sit, à Metrodoro non dicitur: sed carmen Timaridis reginæ in eadem dictum Veneri non inelegans ponit, ex quo intelligitur additam ei fecunditatem. Quiddam

dam hanc p
plura sunt g
neis, nunc
betur. Alla
neashiber,
figiet. Phil
ostreæ. Attic
pto. Phoeni
pellator, Ph
ore gemmæ
scendene. V
nidas vocan
cuntur med
les in Maced
inaceniuntur
ma candida
bem fulgent
dei adharesc
sini coloris
nominis ge
dere, ligno
ridis lacert
niri. Sarc
lenites ex
imaginem
in dies sing
mero: nasci
ferro simili
quæque nas
los ex ea fi
spongia no
è cerebro p
cantur. Sy
dem & in
lore croco
continent l

dam hanc pansebaston vocant, Ponticarum
 plura sunt genera. Est stellata nunc sangui-
 neis, nunc atris guttis, quæ inter sacras ha-
 betur. Alia pro stellis eiusdem coloris li-
 neas habet, alia montium conualliumque ef-
 figies. Phloginos, quem & chrysitē vocant,
 ostree Atticæ assimilata inuenitur in Egy-
 pto. Phœnicites ex balani similitudine ap-
 pellatur, Phycites algæ. Perileucos, filo ab
 ore gemmæ ad radicem vsque candido de-
 scendente. Præantides, quas quidem gemo-
 nidas vocant, prægnantes fieri & parere di-
 cuntur mederique parturientibus. Nam ta-
 les in Macedonia iuxta monumentum Tiresiæ
 inueniuntur, specie aquæ glaciæ Solis gem-
 ma candida est, & ad speciem sideris in or-
 bem fulgentes spargit radios. Sagdam Chal-
 dæi adhærescentem nauius inueniunt, præ-
 sinii coloris. Samothracia insula eiusdem
 nominis gemmam dat nigram, ac sine pon-
 dere, ligno similem. Sauritē in ventre vi-
 ridis lacerti harundine dissecti tradunt inue-
 niri. Sarcites bubulas carnes præsentat. Sed
 lenites ex candido transluet melleo fulgore,
 imaginem Lunæ continens, redditque eam
 in dies singulos crescentis minuentisque nu-
 mero: nascique putatur in Arabia. Siderites
 ferro similis, litigio illata discordias facit:
 quæque nascitur in Æthiopia Syderopæcil-
 los ex ea fit variantibus guttis. Spongites
 spongiæ nomen repræsentat. Synodontites
 è cerebro piscium est, quæ synodontes vo-
 cantur. Syrtitæ in litore Syrtium, iam qui-
 dem & in Lucania inueniuntur è melleo co-
 lore croco refulgentes: intus autem stellas
 continent languidas. Syringites stipulæ in-

ternodio similis, perpetua fistula cauatur. Trichrus ex Africa nigra est, sed tres succos reddit, à radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum. Telirrhizos cinerei coloris, aut rufi, candidis radicibus spectatur. Telicardios colore cordis, Persas apud nos gignitur, magnopere delectat, maculamq. appellant. Thracia trium generum est, viridis, aut pallidior, tertia sanguineis guttis. Tephritis nouæ lunæ speciem habet curuata in cornua, quamuis cinerei coloris. Tecolliktos oleæ nucleo similis, videtur: neq. est ei gemmæ honos, sed ligentium calculos frangit pellitque. Veneris crines nigerrimi nitoris continent in speciem ruficrinis. Veietana Italica gemma est, Veis reperta nigram materiam distinguente limite albo. Zanthemem in Media nasci Democritus tradit, electri colore, & si quis terat in vino palmeo & croco, ceræ modo lentescere, odore magnæ suauitatis. Zmilaces in Euphrate nascitur, Proconnesi marmoris similis, medio colore glauco, Zoronisios in Indo flumine nascitur, Magorum gemma esse narratur: neque aliud amplius de ea.

De gemmis, quæ à membris hominum cognominantur, & quæ ab animalibus, & de iis, quæ à cæteris rebus.

CAP. XI.

EST etiamnum alia distinctio, quam equidè fecerim, subinde variata expositione. Si quidem à membris corporis habent nomina, Hepatites à iocinere, Steatites singulorum animalium adipe numerosa. Adadunephros eiusdem oculus dicitur: Deus & hic colitur Syris. Triophthalmos cum onyche nascitur

tres

tres hominis
animalibus co
cancer colore
pionis aur co
scis, triglites
ocularem ali
zer, hieracites
quiltz candida
repentis form
cancharias. Ly
rum ex rutil
candido cing
omnia simili
spidi, quam v
narum simili
auro harenis
velur sparidis.
& ligni mod
lucet edere
tes venis ev
gra est, sed
nit. Pyren o
quando in
zias grandi
adamantina
addite man
dem, sed at
nigra multis
dido aut cya
radij. In Phle
detur flamm
scintilla dis
hydros fem
dore est leu
ea veluti in
pillatur, sed

tres hominis oculos simul exprimens. Ab animalibus cognominantur, carcinias marini cancri colore, echites viperæ, scorpiæ scorpiæ aut colore, aut effigie, scarites scaripeis, triglites muli, ægophthalmos caprino oculo: item alia fuallo, & à gruus collo gerant, hieracites accipitris. Aetites à colore aquilæ candicante cauda. Myrmecites innatam repentis formicæ effigiem habet, scarabæorum cantharias. Lycophthalmos quatuor est colorum ex rutilo sanguinea: in medio nigrum candido cingitur, vt luporum oculis, illis per omnia similis. Taos pauoni est similis: item aspidi, quam vocari chelidonium inuenio. Arenarum similitudo est in hammo chryso, velut auro harenis misto. Senchrites milij granis velut sparsis. Drytes è truncis arborum: hæc & ligni modò ardet. Cissites in candido colucet edera foliis, quæ totam tenent. Narcissites venis etiam ædera distincta. Cyamea nigra est, sed fracta ex se fabæ similitudinem panit. Pyren ob oliuæ nucleo dicta est: huic aliquando inesse piscium spinæ videntur. Chalias grandinum & colorem & figuram habet, adamantinæ duritiæ. Narrant enim in ignem additæ manere suum frigus. Pyrites nigra quidem, sed attritu digitos adurit. Polyzonos nigra multis zonis candicat. Astrapia in candido aut cyaneo discurreunt è medio fulminis radij. In Phlegontide intus ardere quædam videtur flamma quæ non exeat. In Anthracitide scintillæ discurrere aliquando videntur. Enhydros semper rotunditatis absolutæ, in candore est leuis sed ad motum fluctuat intus in ea veluti in ouis liquor. Polytrix in viridi capillatur, sed defluuia comarum facere dicitur.

Sunt & à leonis pelle & pantheræ nominata, leontio, pardalios. Colos appellauit chrysolithum aureus chysoprasum herbaceus, melleus melichrata: quamuis plura eius genera sint. Melichloron est geminus: parte flauus, parte melleus: Crociam croci, Polia canitiem quandam sparti indicat: eandem duriorem, nigra Spartopolios, Rhodites à rosâ est. Me-

^aEst, redunt lites mali coloris, Chalcites æris. Sycithes fici dat, neque Ratio nominum non est in Borsycite, in ni- est in veru- gra ramosa, candidis aut sanguineis frondi- fta Codicib. bus nec gemite, velut in petra candidis mani- Dependent bus inter se complexis Ananchitide in hydro- enim hac ab mantia dicunt euocari imagines deorum: Sy- eo quod præ nochitide vmbas inferorum euocatas teneri: cessit, Colo- Dendritide alb: defossa sub arbore, quæ cæda appellauit, tur, securis aciem non hebetari. Et sunt mul- &c. to plures, magisque monstrificæ, quibus Barbari dedere nomina, confessi lapides esse. Nobis satis erit in his coarguisse dira mendacia.

De gemmis nascentibus & factitiis, & figuris gemmarum. CAP. XII.

Gemmae nascuntur & repente nouæ ac sine nominibus: Vt Lampfaci in metallis auræ vna inuenta, quæ propter pulchritudinem Alexandro regi missa fuit, vt autor est Theophrastus. Cochlites quoque nunc vulgarissimæ, sunt verius, quàm nascuntur: in Arabia repertis ingentibus glebis, melle excoqui tradunt septenis diebus noctibusque sine intermissione ita omni terreno vitiosoque decusso purgatam puramque glebam artificum ingenio variè distribus in venas, ductusque macularum quàm maxime vendibili ratione sectan-

tium

LIBER TRI-
um: quondam
re, vi. equis re
ue pro phalci
anes gemma m
ipue Corfici, in
entes. Quæ van
tere calliditate
sitatum non ha
pius naturæ ad
eum finis no
on equidem co
nat: conficta
dam plebeis ra
sistinxisse satis
eniet, ancrede
tis, linearumque
ita & colore, m
alerunque mare
nium gemmaru
dicemus, opinio
extuberantes
gura oblonga
vocatur lenic
la: angulosi
cernendi mag
dmo sit, ex ve
tas traducere. S
ur gemmis, ita
aliunde nigro-
sumpris, omnib
Quinimo etiam
quos non equi
dis ex crystalli
translucentes,
liis. Neque el

tium: quondamque tanta magnitudinis fe-
 cere, vi equis regum in Oriente frontalia at-
 que pro phaleris pensilia facerent. Et alias o-
 mnes gemma mellis decoctu nitescunt, præ-
 cipue Corsici, in omni alio usu acriora abhor-
 rentes. Quæ variæ sunt, & ad nouitatem acce-
 dere calliditate ingeniorum contigit, ut nomē
 vsitatum non habeant physes appellant, velut
 ipsius naturæ admirationem in iis venditan-
 tes. cum finis nominum non sit, quæ persequi
 non equidem cogito, innumera ex Græca va-
 nitate conficta. In dicatis nobilibus gemmis, e-
 tiam plebeiis rarorum generum, dictu dignas
 distinxisse satis erat. Illud verò meminisse cō-
 ueniet, in crescentibus variè maculis ac verru-
 cis, linearumque interueniente multiplici du-
 ctu & colore, mutari sæpius nomina in eadē
 plerunque materia. Nunc communiter ad om-
 nium gemmarum obseruationes pertinentia
 dicemus, opinionones secuti autorum. Caue aut
 extuberantes viliores videntur æqualibus. Fi-
 gura oblonga maximè probatur deinde quæ
 vocatur lenticula, postea clypeidos & rotun-
 da: angulosis minima gratia. Veras à falsis di-
 scernendi magna difficultas: quippe cum inue-
 riū sit, ex veris gemis in alterius generis fal-
 sas traducere. Sardonyches è ceramniis glutinā-
 tur gemmis, ita deprehendit ars non possit.
 aliunde nigro, aliunde candido, aliunde minio
 sumptis, omnibus in suo genere probatissimis.
 Quinimo etiam extant commentarij autorū,
 quos non equid. demonstrarim, quibus mo-
 dis ex crystillo tingantur smaragdi, aliæque
 translucentes, sardonix è sarda, item ceteræ ex
 aliis. Neque est vlla fraus vitæ lucrosior.

NOs contrarationem deprehendendi falsas
demonstrabimus (quando etiam luxuria
aduersus fraudes muniri decet) preter illa, quæ
in principalibus quibusque generibus priuatim
diximus. Translucentes matutino proba-
ri censent: aut si necesse est, in quartam ho-
ram, postea vetant. Experimenta pluribus mo-
dis constant. Primum pondere, si grauiores
sentiuntur, posthæc corpore, factitiis pustula
in profundo apparent, scabritia in cute, in ca-
pillamento fulgoris inconstantia, prius quam
ad oculos perueniat, desinens nitore. Decussi
fragmenti paulum, quod in lamina ferrea ter-
ratur, efficacissimum experimento excusant
mangones gemmarum. Recusant similiter &
limæ probationem. Obsidianæ fragmenta ve-
ras gemmas non scarificant factitiæ scarifica-
tionis candicantiam fugiunt. Tantæque diffe-
rentia est, ut aliæ ferro scalpi non possint aliæ
non nisi retuso, verum omnes adamante. Plu-
rimum verò in his terebrarum proficit fer-
uor. Gemmiferi amnes sunt Acesines & Gan-
ges: terrarum autem omnium maxime India.
Et iam peractis omnibus naturæ operibus di-
scrimen quoddam rerum ipsarum atque ter-
rarum facere conueniat. Ergo in toto orbe &
quacunque cæli conuexitas vergit, pulcherri-
ma est omnium rebusque merito principa-
tum naturæ obtinens. Italia, rexrix parénsque
mundi altera, viris, foeminis, ducibus, militi-
bus, seruitiis, artium præstantia, ingeniorum
claritatibus, iam situ ac salubritate cæli atque
temperie: accessu cunctarum gentium facili,

ac cādicanti-
ras gemmas
scātimocasi-
onis candican-
tia fugiunt.
Tantæque dif-
ferentia est, ut
aliæ ferro scal-
pi non possint
aliæ non nisi
retuso, verum
omnes adamante.

C. PLI
HIST

litioribus portuosiss, benigno ventorum affla-
tu, (etenim contingit recurrentis positio in
partem vtilissimam, & inter ortus occasusque
mediam) aquarum copia nemorum salubri-
tate, montium articulis, ferorum animalium
innocentia, soli fertilitate, pabuli vbertate.
Quicquid est, quo carere vita non debeat, nus-
quam est præstantius fruges, vinum, olea, vel-
lera, lina, vestes, iuuenti. Ne equos, quidem in
trigariis præferri villos vernaculis animadu-
erto. Metallis auri, argenti, æris, ferri, quamdiu
libuit exercere, nullis cessit: & iis nunc se se gra-
uida pro omni dote varios succos, & frugum
pomorumque sapes fundit. Ab ea, exceptis
Indiæ fabulosis, proximè quidem duxerim
Hispaniam, quæcunque ambitur mari.

C. PLINII NATVRALIS

HISTORIÆ LIBRI XXXVII.

ET VLTIMI

FINIS.

M. A. CASANOVAE
MANTVAN.

EPIGRAMMA.

*Plinius, & Titan illustant omnia: lucem
Ille dedit terris, artibus ille dedit,
Vernus uterque parer: te propter, maxime Lati.
Iure se ait soles orbu habere duos.*

ALIVD.

*Quid iuvat innumeris repleti scrinia libris,
Vnus pro cunctis PLINIVS esse potest.*

SIGI-

SIGIS

LENI

Ex vetustorum
in aliquo
loca

EX LIBRO

prope iudica
nius hic de se
pse quoque vi
gis, du hanc tra
veterum iuxta
rium inter se
dum penitet
tur, candidos
sant, hanc n
fidituros: sic
intra adyta p
is duntaxat l
uidi non sem

SIGISMVNDI GE

LENII CASTIGA-

TIONES

Ex vetustorum a rehetorum collatione
in aliquam multa Pliniani operis
loca, ab aliis antea parum
animaduersa.

EX LIBRO VIGESIMO OCTAVO

CAPVT I.

Quamquam & ipsi consensu proprii la-
dici ita eligere laborauimus, prius-
que cura reru, quam copia, institui-
mus. Antiqui codices multo mo-
lius: Quamquam & ipsi consensu
prope iudicata eligere laborauimus. Quod Pli-
nius hic de se pradicat, id non minus verè i-
pse quoque usurpare possem, ut qui nihil ma-
gis, dū hæc tracto, præ oculis habuerim, quam
veterum iuxta atque emendatorum exempla-
rium inter se consensum: cuius propositi nec-
dum pœnitet: & bona quædam spes pollice-
tur, candidos quosque qui Musarum fores pul-
sant, hanc nostram opellam non omnino fa-
stidituros: fierique potest, ut & illis, qui iam
intra adyta penetrarunt, non nihil cōferat: de
his duntaxat loquor, qui Pliniane lectionis a-
uidi non semper vetera exemplaria ad manus

Tom. iij.

H N

O V A

N.

A.

Lucem

exime Lari.

rinia libris,
ne potest.

SIGI

habent, quò recurrere possint, quotiescunque
 scrupulus aliquis inciderit, *Sanguinem quidem
 gladiatorum bibunt, ut bibètibz populis proculsimi
 comitiales morbi.*] Quàntò melior vetus lectio,
 Sanguinem quoque gladiatorù bibunt, ut vi-
 uentibus poculis, comitiales morbi. Cùm è pla-
 gis hunc ne ferarum quidem admoueri orì fas sit hu-
 mano.] Scribo iuxta fidem noìtrorum exem-
 plariorum : Cùm plagis ne ferarum quidem
 admoueri ora fas sit humana. Idque magis ad
 præcedentia quadrat. *Quasi verò sanitas videri
 possit feram ex homine fieri. Quin morbo dignus,
 non ipsa medicina gratia, egregia hercule frustra-
 tione, si non profit. Aspici humana exta nefas habi-
 tur, quanto magis mundus!* Et hic locus est vnus
 pulchre contaminatis. Restituimus, vnde cæ-
 tera, sic: Quasi verò sanitas videri possit feram
 ex homine fieri, morboque dignum in ipsi
 medicina, egregia hercule frustratione, si non
 profit. Aspici humana exta nefas habetur, quid
 mandis? Sequenti versu, Fecisti, redùdabat. *Vi-
 tam quidem non adeò extendendam censemus, ut
 quoquo modo pertrahenda sit.*] Syncera lectio. Vi-
 tam quidem non adeò experendam censemus,
 ut quoquo modo trahenda sit. Vel ex hoc ca-
 pite abundè perspicuum esse potest, & nostrù
 laborem minimè superuacuum esse, & illos
 persepe falli, qui librorum typis excusorum
 fiducia de veteribus manuscriptis vix vnquam
 cogitant, ignari quantum sibi in priscorù me-
 numentis conspurcandis sacrilega, publicòq;
 odio digna, quorundam non dico amusorum,
 sed planè asinorum, audacia permiserit: cum
 non rarò fiat, ut tenebrio quispiam plus men-
 darum in vnum aliquod boni auctoris opus ex
 putido suo cerebro inuehat, quàm quantum

septem

septem alij do-
 purgare suffe-
 Cap. ii. in tri-
 siri, & depulsi.
 cauo. Atque in-
 dum igitur, In-
 ti veris, Anno
 Romæ, nugato
 doctorum con-
 ab vbe condi-
 approbantibus
 Ea omnia. De
 carioni. Prece-
 abi statim sub
 antiquis volu-
 si semel recipi-
 auspici perime-
 diene, obserua-
 codicibus non
 tius accedo,
 legatur: Qu-
 cuerin. Et
 fuere glossu-
 errantes: qu-
 bito Quineri-
 verba sunt. R-
 & legum, & c-
 tiam, & Non p-
 ri & hunc vni-
 mollior est ve-
 intellectù, qu-
 inter epulas no-
 abominamur.
 absurditas a-
 ceram, quæ i-
 eibus habetur

septem alij docti viri, omni conatu adnisi per-
purgare sufficiant.

Cap. II. In titulo capitis scribe: *Ostenta & san-
citi, & depelli. Extat Tuccia Vestalis incesta pra-
catio.* Atqui incesti crimen falsum erat. Legē-
dum igitur, Incesti deprecatio. Ac mox sequē-
ti versu, *Anno vrbs, nō anno vrbs Romæ.* Nā
Romæ, nugator aliquis addidit contra omniū
doctorum consuetudinem. Sic dicimus. Anno
ab vrbe condita, non ab vrbe Roma. Et omnia
approbantibus dcccxxx. annorū euentibus.] Lege
Ea omnia. *Mancia fugitiua retinere in loco pre-
cationis.* Precatione, non Precationis. Et quod
ibi statim subtexitur, *Quod si semel recipiatur,* in
antiquis voluminibus non malè legitur: Cū
si semel recipiatur. Neque diras aues, neque vlla
auspicia pertinere ad eos, qui quanque rem ingre-
diente, obseruare se ea negauerint. In emendatis
codicibus non additur Aues: quibus eo liben-
tius accedo, quod suprà in hoc ipso capite sic
legatur: Quoties ipsæ diræ obstrepentes no-
cuerint. Et solent plerunque vocolas tales as-
suere glossularij, longè interdum à scopo ab-
errantes: quod & hic factum equidem non du-
bito *Quinetiam & legum ipsarum in XII. tabulis
verba sunt.* Rectius antiqua scriptura: *Quid nō
& legum, &c.* Ineptè enim simul ponuntur. E-
tiam, &c. Non pauci etiam serpentes ipsas recanta-
ri & hunc unum esse ipsis intellectum. Aliquāto
mollior est vetus lectio: Et hunc vnū illis esse
intellectū, quā si reperatur, ipsas, ipsis. In cēdia
inter epulas nominato, aquam sub mensa profundā
abominamur. Quē non offendat huius lectionis
absurditas? aut quis non sentiat alterā esse syn-
ceram, quā in impressis etiā quibusdam codi-
cibus habetur: In cēdia inter epulas nominata

aquis sub mensas profusis abominamur. Aqua profusa pulchrè conuenit incendium abominantibus; at quid causæ vel comminisci possumus, cur ad incendium nominatum aquæ effusionem abominari debeamus? aut cur aquam effundi potius abominamur, quàm incendij mentionem? Priusquam eam ipsam nominaret, & illiusve ei prædiceret.] Lege, Priusquam ipse eam nominaret. Nam Ipse, & Alius sibi inuicem opponuntur. Carmina quædam extant contra ambusta. Quædam etiam in partu. Sed in prodendo obstat ingen; verecundia.] Antiqua exemplaria hoc loco non parum discrepant à vulgatis editionibus. Contraque morborum genera, contraque ambusta, quædam etiam experta, sed prodendo obstat ingens verecundia, vt de experimentis intelligatur, non de partibus.

Cap. iiii. Hominum monstrificas naturas & vnesificos aspectus plenius diximus in portetis gentiū.] Pleniùs, superfluit. Nam in insula Nili Tentyrj.] Tentyra potiùs, quàm Tentyrij.

Cap. iiii. Sed & alios efficaces eim vsu recognoscat vita. Ita desuimus comitiales morbor, hoc ost, contagia regerimus. Simili modo & fascinationes repercurimus, sinistra dextraque claudicatio os sursum.] Primum. Ita, redundat, natum ex præcedenti dictione, Vita. Deinde Sinistra, similiter superfluit. Legendum enim, Fascinationes repercurimus, dextraque claudicatio occursum. Quæ postrema vox cum finalem literam casu aliquo amississet, nec iam compareret alter accusatiuorum, castigatorem, ne nihil ageret conuictio, de suo adiecit. Sinistra, itaque error errorem peperit, vt ferè fit, quoties absque archetyporum præsidio, ex nobis ipsis sinceram lectionem addiuinare conamur, iustissima hercule

ele frustra
modo, quod
os sublinetur
iu audientioru
dem ratione te
tibus cohzet
miri dicemus,
Sic enim ma
nem excitat.
nius loqui so
dei exemplar
dium esset n
nio, sed ver
test, annume
tejunz, non l
tion. Adiect
(solurum.) S
eundem, & lo
nimis.] Scri
randum, null
lidos poru se
Præter hon
malè feriat
tra lippitudi
claudendum
fit, Sicut tot
gatis edit ion
Cap. v. p
phalium (sede
n.) Totahic
cent nos are
Ultimoque
seni deducet
Sensus est ia
risimo.

cle frustratione, sed graui studiosorum incom-
modo, quibus ad hunc modum nimium sape
os sublinitur. Veniam quoque à Deū spei alicu-
ius audaciorū perimus in sinum sūendo. Etiam ea-
dem ratione terna, &c.] Etiam, aptius præceden-
tibus cohæret, in sinum etiam proprium. *Nūc
mirū dicemus, sed experimēto facile.*] Dele, Nūc,
Sic enim magis aures ferit, atque ad attentio-
nem excitat. Mirū dicemus: & sic ferē Pli-
nius loqui solet, nec aliter habent probatæ fi-
dei exemplaria, quod dissimulassem, ni stu-
dium esset non sensus modò suos reddere Pli-
nio, sed verba etiam ipsa, quantum fieri po-
test, annumerare, *Leprāsque ieiuno illis arceri.*] Ieiunæ, non Ieiuno. Ac mox, *Marciom.* non Mar-
tion. *Adiecta preceatione, se vinxisse eandem &
soluturum.*] Scribo, & distingo: Se vinxisse,
eundem, & soluturum. *Ea sunt, abstinere à cibo
nimio.*] Scribe, Abstinere cibo omnino. No-
tandum, nullum animal aliud præter hominem, ca-
lidos potus sequi.] Hic duæ dictiones superfluit,
Præter hominem, hominis videlicet alicuius
malè feriati assumentum. Item postea oculos con-
tra lippitudines, certa experimēta sunt.] Sic enim
claudendum hoc caput, vt sequentis initium
sit, Sicut totius corporis, contrā quā in vul-
gatis edit ionibus hæc capita distinguuntur.

Cap. v. *Ultimòq; probro maius in cistis trium-
phalibus sedenti dicebatur, vel in Capitolio epulan-
ti.*] Tota hic aberratum est via: in eam redu-
cent nos archetypa, in quibus ita scriptum est:
Ultimòque probro maius in cibis triumphali
seni deducebatur, vel in Capitolio epulanti.
Sensus est iam planus, qui antehac erat obscu-
rissimos.

Cap. vi. *Digitus pectinatus inter sese amplexus.*] Magis placet antiqua scriptura, *Digitis pectinatus inter se implexis.* Nam e diverso scandentesque.] Lege, *Nā euerfos scandētesque.* Arque etiam quotidiani cinctus tali modo.] Rectius, *Tali nodo.* Augurium ex homine ipso non est timendi mortem in ægritudine.] Scribendum, *Augurium ex homine ipso est non timendi mortem in ægritudine.* Contra aurium puritas vermiculoseque.] Lego, *Aurium pura, id est, aures suppuras.* *Hulcera capitum, prurigines.*] Pro prurigines, malim *porrigines*, quod est in antiquis exemplaribus.

Cap. vii. *Allycum hyssopo & adipe anserino.*] Oesypo, non hyssopo. Est autem oesypum, ut Nasonis verbis utar, succus ab immunda velere raptus ouis. Pulmonum quoque incommoda lacte mulieris sanantur, cui admisceatur impubis pueri urina & mel Atticum, omnia singulorum cochlearium mensura. Murmura quoque aurium etici inuenio.] Confusa sunt remedia, hoc modo distinguenda: Pulmonum quoque incommoda lacte mulieris sanantur, cui si admisceatur impubis pueri urina & mel Atticum, omnia singulorum cochlearium mensura, murmura quoque aurium etici inuenio, Anguli oculorum subinde madeficiuntur Madefiant, non Madificentur. Non segnius & in silente Luna coitus suo maribus extiales esse.] Legendum, *Non segnius & silente Luna, coitusque tum maribus extiales esse.* Non segnius, ad præcedentia refertur. Meero dorus Scepsus in Cappadocia inuentum prodit, ob multitudinem cantharidum ire illas per media arua, recte super clunes vestibus.] Vera lectio. Ob multitudinem cantharidum. Ire ergo per media, &c. Item nouella vitis eius caesa in

perpe-

perperuū ladicur. Vt ad noxiam res medicatissima transferatur, ruiā & ederas illico mori.] Lege, Item nouellas vires eius tactu in perpetuum legdi: rotam & ederas res medicatissimas illico mori. Suffragantur & hīc, quemadmodum in ceteris, verusta exemplaria. Acium in cultris conforū hebetari, as cōtactum graue virus odoris accipere.] Scribo, Hebetescere, & odoris, redū dat. Nam bitumen in Iudæa nascens, sola hac vi, spē superari. Et fila vestis contacta, ut docuimus. Ne igne quidem vincuntur, quo cuncta. & inisque etiam ille, si quis aspergat eum lauandis vestibus, purpuras mutat, floribus colorē adimit ne ipsi quidem feminis malo suo immuniibus.] Aliter in nostris exemplaribus legitur, & quidem nō paulo melius itaque retexemus totum, illāve sequemur. Nam bitumen in Iudæa nascens, solā hac vi superari filo vestis contacta docuimus. Ne igne quidem vincitur, quo cūcta, cinisque etiam ille, si quis aspergat lauandis vestibus, purpuras mutat, florem coloribus adimit, ne ipsis quidem fœminis malo suo inter se immuniibus. De bitumine Iudaico meminit suprā lib. 7. cap. 15. *Qua Laus & Cleopantus inter se contraria prodidere.*] Scribendum, Laus & Elephantis. Fuit autem vtraque meretrix, & vtraque de rebus muliebribus scripsit, posterior etiam de concubitus schematibus, cuius & Martialis meminit, & Politianus. Legendum itaque mox, Aut inter se ipsas pugnantia, cū hac fecunditatem fieri iisdem modis, quibus illa sterilitatem, promentiaret. Catalogus quoque autorū, quos Plinius hoc libro sequitur, Laida & Elephātida cōiungit. Ceterū pro Radice brassicæ vel myricæ, in manuscriptis est, Brassicæ vel myrti. *Bythius Dyrrachinus hebetari*

aspectu speculorum nitorem tradit. Iisdem aduersa
 rursum conuentibus, omnē talem vim resolui, si nul-
 lum pissem habeant secum.] Bonam hercule ope-
 ram deprauator hūc nauauit, cuius præmium
 equidem non aliud darem, quā magnum a-
 liquod malum, iam sexcenties promerito. Syn-
 ceram lectionem archetypa commonstrant,
 nempe hanc, Bythus Dyrrachinus heberata
 aspectu specula recipere nitore tradit, iisdem
 auersa rursus conuentibus, omnēque vim
 talem resolui, si nullum pissem secum ha-
 beat. Vestis omnino ita infecta porriuncula, aut
 vel licio, brachiali inserta.] Lege, Ac vel licio.
 quasi dicat, vel vnico filo. Sic & comitales ex-
 citari, morbosque sanari.] Morbosque sanari, de
 suo aliquis attexuit, contra veterem archety-
 porum fidem. Supposita tantum calici lacinia
 monstruo iuncta tali.] Satis erat: Supposita tantū
 calici lacinia tali, idque Plinij ciuilitatē ma-
 gis decebat, cetera haud dubium, quin glossu-
 larius aliquis, vt solent, adiecerit. Corruptam
 subnecti collo. & ita discuti morbum.] Dele, Et.

Cap. viii. Promoscidu tactu capitis dolor leua-
 tur, efficacius si & sternutet.] Rectius, Si & ster-
 nuat. Sanguis & ischiadicus prodest.] Syntecticis,
 non Ischiadicis, si veteribus ac emendatis vo-
 luminibus credere libet. Mox, ne nihil ageret
 castigatior. Leonis adipēs custodiunt, in Adeps
 custodit, mutauit. & Magorum vanitas pro-
 mirrit, in Vanitates promittunt. Similiter den-
 tu.] Lege, Similia scilicet promissa. Setas ē cau-
 da cōtoras, & sinistro brachio illigatas.] scribo,
 Adalligatas. Permutationes sexui ex huius annua vi-
 ce diximus, sattraque monstrifica natura eius.] An-
 triq. script. De permutationis sexus annua vice
 diximus, sattraq; de monstrifica natura eius.

Præci-

Præcipua pantheris esse in metu hyana dicuntur. Germanæ Latina lectio hæc est, Præcipue pantheris terrori esse traduntur, nam hyenam hic repetere quorsum attinebat? Facilius autem capi, si cinctus suos venatur, flagellumque, & ipso equos septenis alligauerit nodis. Eleganti-
 or simul & verior est vetus lectio. Flagellum quæ imperitas equo septenis alligauerit nodis. Febribus quartanis iecur degustatum ante accessiones. Lege, Degustatum ter, quod non parum referre putatur in eiusmodi remediis. Promisso in triduum conceptu. Melius, Intra triduum. In triduum aliud significat: ut cum dicimus, Assumpto in triduum comætu, id est, quantum tribus diebus sufficiat. Mulieri prægnanti à pectore hyana caro, & pili septem, & genitale, à ceruice si alligentur dorcadi pelle collo suspensa, cōiueri parui promittunt. Repræsentabitur & hic vetus lectio, vel quod ex collatione veritas facilius eluceat. Mulieri candida à pectore hyana caro, & pili septem, & genitale cerui, si illigentur dorcadi pelle, collo suspensa continere parui promittunt, ut, Suspensa, neutri generis sit, casus accusatiui, & omnia suprà dicta referat. Eodem genitali & arisculo spina cum adhærente corio conseruantur. Adseruantur, non Conseruantur. Eodem suffitu mulieribus menstrua euocari. Scribo, Mulierum menses: quod Plinio est vsitatus. Membranam, qua fel contineretur, à cardiacis potam. Codices vetusti, Quæ fel contineat cardiacis potam. Quæ autem in vesica inuenta sit vrina, additis oleo ex sesamo & melle Asiatico hauriam prodesse acrimonia veteri. Deprauator, quantum video, non leui brachio caput hoc attingit. Quæ sequimur exemplaria, non addunt Asiatico, neque medici inter mellis genera Asiaticum

celebrant. & pro Acrimoniz, habent Agri-
moniz. *Sive lucernu, sive visu, sive peluibus.]*
Illic legitur, Sive lucernis, sive pelui. Nec vi-
deo, quid hic, Sive visu, faciat. *Fimum, qui*
in intestinis inuenitur sit.] Scribo, Quod in in-
testinis inuentum sit, nam neutro genere
Plinius hoc nomen usurpat. *A cane verò*
morfis adipem illicitum, & corium si sit substra-
rum.) & què pleno sensu riptum erat, Et co-
rium substratum. Quid sibi volunt in Plinia-
na purpura tam crebra pannorum assumenta?
aut qualis gratia debetur prauis itis sati ori-
bus? *Perunctos omnibus odio euenire.]* Venire,
non, Euenire. *Contra ducum ac potestatum ini-*
quitates comministrant.) Quid, malum, Com-
ministrant? Commonstrant, legi debet. *Si o-*
mnino aliquantulum quis secum habeat.] Non
malè verus lectio, Si omnino tantum aliquis
secum habeat. Plinius ait sufficer, si tantum
habeas tecum eam fistulam: alius mutauit
sensum, docens satis esse quantulamcun-
que eius partem. *Canini eius dentes febres sta-*
tas arcent repleti sunt enim caui.] Lege adden-
do, Thure repleti. *Adulterant amylo aut ci-*
molia, sed maxime sturni, quos capios oryza tan-
tum pascunt.] Coniecto multum aberrauit à
scopo. Vera lectio est hæc: Sed maxime, qui ca-
ptos oryza tantum pascunt. Sentit enim Plin-
ius, crocodileam ex captiuis adulterinam es-
se, utpote longè deteriore, nimirum muta-
to animalis victu. *Præterquam in risu coarguen-*
cium.] Lego, Præterquam ubi irrisu coar-
guendum: Eundem salutare esse parturien-
tibus circa domum. *Sin verò d. mibus infera-*
tur, perniciosissimum.] Egregiè deprauatum
& hoc, non minus quàm superiora. Re-
stituetur in

salutarem esse
rò inferatur,
rus sensu lo-
auem hic, C
multo antè p
dem parturie
fitum esse
dices. Simi
qualiter somn
tur, pueri refe
petita est ha
monstris con
& quibus ve
dolores, in
rarum sit, an
medium in
maribus no
deprauat. n
sequentis
minis fini
& cætera.
erat: Si
ne instillato
quomodo
instillato.
proximè se
pi debent,
Illa in imi
num his
diu nulla
exosi sunt,
ros lectio:
minum hor
sagittas ven
pau.] Veru

Rituetur in integrum hoc modo, Eundem
 salutarem esse parietatibus, si sit domus: si ve-
 rò inferatur, perniciosissimum. Est enim ve-
 rus sensus longè alius, quàm ille prior: est
 autem hic, Chamelæontem salutarem esse, si
 multò antè parturitionem illatus sit, sin i-
 dem parturienti iam superueniat, pernicio-
 sissimum esse. Suffragantur vbiq; vetusti co-
 dices. *Sinistrum, mirum quibus monstris consecret,*
qualiter somnia quæ velis & quibus velis mittan-
tur, putet referre.] Syncera lectio ex archetypis
 petita est hæc: *Sinistrum humerum quibus*
monstris consecret, qualiter somnia quæ velis,
& quibus velis mittatur, pudet referre. Capitis
dolores, inperso vino, in quo laus alterutrum mace-
ratur sit, sanari feminis.] Mirum verò, si hoc re-
 medium in solis fœminis vim suam exerit, in
 maribus non item. Distinctio praua sensum
 deprauat. nam Feminis, paternus casus est, &
 sequentis orationis initium, hoc modo. Fe-
 minis sinistri vel pedis cineri si misceatur,
 & cætera. Quibus in verbis Vel, detractum
 erat: Si transpositum. *Serpentes fugari lie-*
ne instillato.] At quonam instillandus est, aut
 quomodo? Lege, *Serpentes fugari ignibus*
instillato. Nam & hoc experimentum & duo
 proximè sequentia, de felle, non de liene acci-
 pi debent, iuxta fidem emendatorum codicum,
Illic inimicorum immane odium & omnium homi-
num his conciliare.] Certè ad inimicorum o-
 dium nullo opus est veneficio, vt qui vltro &
 exosi sunt, & oderūt vicissim. Verior igitur ve-
 tus lectio: *Illic inimicorum ianæ, odium o-*
mnium hominum his conciliare. Prodest corra-
sagittas venenatas, vt. Apelles tradit, postea sum-
puit.] Vetus lectio: Prodest & contra sagittarū

venena, vt Apelles tradit, antè posteaq̃ue sumptus. Vt intelligamus, eum præsèruiuiam etiam vim habere. *Præterea eiusdem decoctum cum melle sumptum Venenem inhibere.*] Paulò melius legetur, Eiusdem decocti ius cum melle. *Est erocodile cognatio quadam affinitasque.*] Affinitas, superuacua est. Sequenti versu lege, Detrahendi sanguinis, non Trahendi. *Plurimi autem super Sairicam inter Aegypti præfectura.*] Lege, super Sairicam præfecturam. Acursus. *Item finum suffiu,* non Fimus, & Dentes è parte læua, addita præpositione. Tandem finem fecit deprauator, duntaxat in hoc capite, sed non nisi proximus capitis fini. Porro vel hoc caput argumento est, quòd tot mendis refertur hæcenus Plinium (vt cæteros autores taceam) habuerimus, non tam librariorum oscitantiam in culpa esse, quàm malè literatos istos castigatores, iustius diuinatores aut coniectores appellandos: qui tamen alibi plus, alibi minus, prout collibitum est, se exercuerunt. Cæterum scribæ in scitria labi solent, non temeritate: errataq̃ue eorum non magni negotij sic deprehendere, maxime cordato & erudito Lectori. Illi contrà homines nefarij, maiore periculo, nec tam facili remedio, & in maioris momenti rebus peccant, nulla religione nihil nõ cõtaminantes, planeq̃ue iuxta Flacci dictũ, mutant quadrata rotundis. Dicas eos Manibus se deuouisse, nisi omnes, quotquot possunt, bonos autores suis venenis infecerint, suisq; fœtoribus cõspurcauerint. Sed desinat stomachasio, et si nimio, quàm vellem, iustior, & ad præsens potius negotium redeamus.

Cap. xx. Sienni è lactis vsu, vtilissimum cuique mater.

maternum, statim potest. Nam quid ex exitio iam est? tricum nomen exitia nihil maternis vbi lactu vsu. pendet. D. ternum. A. non vtilissimum. Sequitur. Sic enim, quadrabunt. *Sanae vna, luxata, maxime pulmones.*] *Cum vult autem xaros renes, nes? vel vel pulmonem nisi in arch quodcunq; intus exbul Nam vt in synecrisque sacrum.*] In hoc libro viginti maxime cõsumptum addit nobis trans nec legere sio fluitat. id est respuit, huius Virus respuit, tem medicum

maternum, nutritis exitiosum est.] Ut in ipso statim portu impegit egregius gubernator! Nam quid ego audio, nutritis lac infantibus exitiosum esse? Cur igitur tantum ubique nutriticum numerum videmus, infantum tamen exitia nihilo crebriora, quam inter eos, qui maternis uberibus aluntur? *Lego*, Sicuti de lactis usu. Quæ verba à prioris capitis sine pendent. Deinde, Vtilissimum cuique maternum. Alioqui iuxta priorem lectionem non vtilissimum erat, sed planè necessarium. Sequitur. Concipere nutrices exitiosum est. Sic enim, quæ sequuntur, nunc demum probè quadrabunt. *Minus inflat quodecunque decoctum. Sanat vnas, lichenas. Ad omnia utile contusa aut luxata, maxime renes, vesicam, interanea, fauces, pulmones.*] Obsecro quid commune licheni cum vuis? aut quis vnquam fando audiuit luxatos renes, vesicam, interanea, fauces, pulmones? vel vesicam contusam interaneave, aut pulmonem? Quid igitur præsidij reliquum est, nisi in archetypis ea sic habent, Minus inflat quodcunque decoctum. Vfus lactis ad omnia intus exulcerata, maxime renes & cætera. Nam ut in Achaia bubulum biberent phthisici synecticique & cachectici, diximus in ratione herbarum.] In Arcadia, non Achaia. Dixit autem hoc libro vigesimoquinto capite octauo. *Quod est maxime coactum, in summo fluit. At id exemptum addito sale, oxygala appellant.*] Sic nobis transcribunt vetera exemplaria, qui nec legere sciunt, nec scribere. *Lege*, In summo fluitat. id exemptum, &c. *Quod magis virum respuit, hoc præstantius iudicatur.*] Quid est. Virus respuit? *Lege*, Respuit. Præstantius autem medicinæ, opinor, non cibis. *Oxygala* hæc

& alio modo, acido lacte addito in recens, quod
 dum arefcit, vtiliffimum est ftomacho.] Legen-
 dum, in recens, quod velis arefcere, vtiliffi-
 mum ftomacho. Proxima in communibus lau-
 eft adipi, fed maxime fuillo. Apud antiquos et-
 iam religiofus erat.] Elegantior lectio, Proxima
 in communibus adipis laus eft, fed maxime
 fuilli, apud antiquos etiam religiofi. Medico-
 rum aliqui admifto anferis adipe, taurorumque fe-
 uo & hyffopo.] Rurſus Oefypum deprauatum in
 Hyffopum. Vbi notandum, ſympathian quan-
 dam eſſe œſypo cum adipe anferino, quando-
 quidem & ſuprà capite ſeptimo ad podagras,
 ad voluæ dolores, eadem ſpecies miſcentur.
 Omnino enim non niſi ad ea que purganda ſint, aut
 que non ſint exulcerata aut calida, recipiuntur.]
 Legendum, Aut que non ſint exulcerata, ſal-
 ſa petitur ſcilicet axungia. Iamque probè
 quadrabit, quod hætenus ad præcedentia
 non congruebat. Mox ſequenti verſu, contra
 phthiſes, lege, non Contra tuſſim. Sic enim
 in probatæ fidei voluminibus ſcriptum eſt,
 & aliàs non benè conueniet, quod mox
 ſequitur, ſcapulis eorum, qui phthiſin ſen-
 tiunt. Paroridas admifſa farina & ſaſamentaria
 teſta: quo genere proficit ad ſtrumas. Pruritus
 ad papulas in balneo perunctis tollit.] Scribo, Pa-
 roridas admifſa farina ſaſamentariæ teſte quo
 genere proficit & ad ſtrumas. Pruritus & pa-
 pulas in balneo perunctis tollit. nam & hæc
 vox Balneum viſioſa eſt, cum vterque Plinius
 Balineum appelleret. Quin & Græcis quadryſi-
 labum eſt τετραϑύσιον. Multi priuatum ſic taurorū,
 leonum pantherarum ac camelorum pinguiā cura-
 ri iubent.] Elegantius eſt, Taurorum, leo-
 numque, pantherarum & camelorum, vt quæ-
 dam

dam coniun-
 ter omnia an-
 tim in offi-
 Inter omnia
 vel præſtanti-
 Item equarum
 marginat. Ibi
 Taurum pote-
 Loquimur,
 ni tanta vis e-
 aliter acuat
 rur, vehementer
 Etio: Viſio-
 acrius indu-
 tius quàm le-
 feſtibus.] Le-
 ſanguine tā-
 & cauernis
 Viſio Vt
 omnino alio
 nino denti-
 bêtes, reſe-
 nino tant-
 la peritior
 Vituli.
 Cap. x. In
 Taminia,
 dicina nulli
 aceto decocti
 placet, &
 lectio plan-
 cero decocti
 recentis cin-
 & vulthera
 Quidam can-
 gue, Canis

dam coniunctionum seu catena notatur. *Inter omnia autem communia animalium fel præstantius in effectu.*] Restituimus, unde cætera sic. *Inter omnia autem communia animalium vel præstantissimi effectus fel est. Vis eis, &c. Item equarum, præterquam virginum; erodit, emarginat, hulerat.*] Lege, *Emarginat hulnera. Tantum potest sympathia illa, de qua loquuntur.*] Loquimur, non Loquuntur. *Hircorum sanguini tanta vis est, ut ferramentorum subtilitas non aliter acutatur aut induretur, aut scabritia poliatur, vehementiusque quam lima.*] Antiqua lectio: *Ut ferramentorum subtilitas non aliter acrius induretur, scabritia tollatur vehementius quam lima. Et ideo sui quæque dicuntur effectibus.*] Lego, *Quisque suis dicitur, nam de sanguine tantum loquitur. Ut si quæ sunt, extraxas cavernis mandant.*] Scribo, *Mandetes. Nam Ut, pro Vt pote, ponitur hoc loco. Fugiant & omnino aliquid cerui habentes.*] Verus lectio, *Omnino dent cerui habentes. nã Omnino ad Habentes, refertur. Sic supra capite octavo. Si omnino tantum aliquis secum habeat. Aut medulla pertractos senove cerui aut vituli.*] Hinuli, non Vituli.

Cap. x. *Item lactu haustus cum ura amminea.*] Taminia, non Amminea, cuius usus in medicina nullus est. *Fimum quoque caprarum in aceto decoctum & illinum in ictus serpentium, placet, & recentis cinis in vino.*] Antiqua lectio planior: *Fimo quoque caprarum in aceto decocto illini ictus serpentium placet, & recentis cinere in vino. Canis rabidi morsu facta vulnera circumcidunt ad viuas usque carnes. Quidam carnẽ vituli admovent.*] Rege & distingue, *Canis rabidi morsu facta vulnera, circum-*

cidant ad viuas vsque partes quidam, car-
nẽmque vituli ad mouent. Hoc idem prestare
& pellis e ceruice solida existimatur: quippe tan-
ta vis est animalis. Præter ea quæ retulimus,
& vestigia eius calcata equis afferunt corporem.]
Similis error priori. Legendum: Quippe
tanta vis est animalis, præter ea quæ retuli-
mus, vt vestigia eius calcata equis afferant
corporem. Verumtamen fortiora eadem, quàm
in equis, intelligi debent.] Scribo, Fortiora om-
nia eadem. Et toxica expurgantur.] Exemplaria
vetusta habent, Expugnantur, vt hoc de anti-
pathia intelligatur. Omnia sesami quoque iure
poro.] Vera lectio, Omasi quoque iure. Neque
enim ex frugibus remedia in hoc libro tradũ-
tur, sed ex animantibus Ius Omasi & duodeci-
mo capite est inter remedia.

Cap. xi. Cũ succo oleris, ita vt vndio inarescat.]
Codices veteres, Ita vt vndio inarescat. Sed &
corruptos dentes confirmari.] Iidem codices pro
corruptos, habent Combustis scilicet ossibus.
Asina quoque lacte percussu vexatos.] Manu scri-
pti codices, Asinino quoque lacte. Castigator
veritus, ne fortẽ quis de maris asini lacte id ac-
ciperet, scripsit asina ò solertiam asinam! E-
quarum viris à coitu in Ichnu accẽsum.] Melius,
In ellychniis.

Cap. xii. Poppæaque hoc vxor Neronis principis
instituit.] In vetustis exemplaribus tantum est,
Poppæa hoc Neronis principis instituit. Sicut
dicimus, Cornelia Gracchi, Terentia Ciceron-
is. Friuolum licet videatur, non tamen omittend-
um.] Eadem exemplaria non addunt. Licet:
tantum est. Friuolum videatur, ò virtutis as-
pectus, & qua discolorẽ faciunt curam.] Decolo-
rem, nõ discolorẽ. Hirsi fel & lãgines tollit.

admisso

admisso casu
Leges: Et viri
brom scissur
non Scissuris. E
num quoque ferra
cipim] Lege a
ex aqua: Fimur
seum caprinu
to decoctum, te
Gallorum hoc in
& cinere. Optim
non ad cinere
verò duobus vo
tur alia dua, Fe
rius in Carpino,
[si] fel vniuersum
do, Fel cuiuscun
Cap. xiii. Viri
gulo hodi in vin
& sanguine, &
cuius vocat.] Le
mato. Item in
nus ceruini ten
testis suis myx
thleis African
Cap. xv. Calen
dom: lichenes e
in vetust. simis
dicere, Lœn equ
e in canu cubieu
ram faciat, vt cer
Cubili, legendu
no vquam Lat
er sciatur, red
ed in terra spiss
nagrũ. Proinci
Tom

quidam, ca-
idem preste-
er: quippe ca-
que vetulima
ent torporem
m: Quippe
a que vetul-
quis afferat
endam, quā
Fortiora om-
] Exemplari
hoc de anti-
mi quoque ier-
iure. Neque
libro traditū
i & duodeci-

to inarescat.
rescat. Sed
in codices pri-
ilicet assibus
r.] Manu scri-
e. Castigato-
ni laete id a-
a finimam! E-
um.] Melius

onū principa-
s tantum est
ficiū. Sicut
ntia Cicero-
amen omitem-
ddunt. Licet
vixit: &
um.] Decolo-
dignis tollit
admodum

admisso casco & vino, sulphure sſōgiaque cinere.]
Lege, Et vino, sulphure spong. & cinere. La-
brorum scissuris cum adipe anserino. Fissuris,
non Scissuris. Et bouis ungula cinis ex aqua: Fi-
mum quoque feruēs ex aceto decoctum, testēsque
vulpini.] Lege addendo. Et bouis ungula cinis
ex aqua: Fimum quoque feruēs ex aceto. Item
seuum caprinum cum calce, aut fimum ex ace-
to decoctum, testēsque vulpini. Prodest & sapo:
Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis, ex seuo
& cinere. Optimus fagino & carpino.] Optimus,
non ad cinerem refertur, sed ad saponem. his
verò duobus vocibus Seuo & Cinere, reddun-
tur alia duæ, Fagino & Caprino, quod poste-
rius in Carpino, deprauatum est. Ungues contu-
sos fel vniuscuiusq; animalis circumligatum.] Scri-
bo, Fel cuiuscunque animalis circumligatum.

Cap. xiiii. Vrinatur ad virūque virum & coa-
gulo hœdi in vino myrteo, magnitudine faba potior
& sanguine, & eiusdē in cibo formato, quē sangui-
culū vocāt.] Lege. Et sanguine eius in cibū for-
mato. Item in vino myrtyte, nō myrteo. Cor-
nus ceruini teneri cinis, cochleis Africanis cū
testis suis myxtis, in vini porione. Melius, Co-
chleis Africanis cum testa sua tusis mistus.

Cap. xv. Calculos expellit lienes equini.] Legē-
dum: lichenes equini: itaque scriptum visitur
in vetustissimis exemplaribus, alioqui satis erat
dicere, Lien equinus. Demonstrant urinam face-
re in canis cubiculo ac verba adicere, ne ipse uri-
nam faciat, ut canis in suo cubiculo.] Vtrobique
Cabili, legendum: nam canis cubiculum ne-
mo vnquam Latinus dixit. Quem dicunt, cū in
terficiatur, reddere urinam liquidiorē in initio
sed in terra spissantem se. Quem, calculum, non
onagrū. Proinde rectior est antiqua scriptura

Quem dicitur, cum interficiatur, reddere vrina, liquidior em initio sed in terra spissante se.

Cap. xvi. Perniones vsinus adeps, rimasque pedum omnes arceat.] Sarcit, non Arcet. Inturias a calceatis.] Verus lectio, E calceato. Potum verò sublime ex aqua.] Hæc verba malè in vulgaris editionibus distrahuntur à præcedentibus : & sub limine, scribendū, pro Sublime. nā hoc ad Magicam superstitionem attinet : & remediū ex Magorum autoritate præscribitur. Quis hoc quaso inuenire potuit? Quæ est ista mistura? Cur digitus bubonis potissimum electus est?] Et hinc vetus lectio paulò melior. Quis hoc quaso inuenire potuit? quæue est ista mistura? cur digitus potissimum bubonis electus est.

Cap. xvii. Lupi & capra seu cyarho, vel lactis pari mensura, deplorarum philisicum conualuisse, ceterus autor affirmat.] Mira verò mistura, si credere dignum est Equidem malim veterem lectionem, ut verisimiliorem. Rupicapra seu cyarho, & lactis &c. Ramia pellis ceruine desecta pumice. Imò Deiecta damex enim nō secat. Sequenti versu pro Ruborem lege Rubori, pender enim & hoc à verbo Illinitur. Sunt qui id coxisse aceto vtilius putent.] Rectius, Sunt qui incoxisse aceto vtilius putent.

Cap. xviii. Aut cum musci pari pondere, aut cum propoli.] Visci, non Musci, attestantibus vetustis exemplaribus.

Cap. xix. Quod si mortuus parius sentiat, lien ex a. d. p. e.] Lichē, non lien. Tadium Veneris fieri dicit Aeschines.] Legendum Olthanes. Is fuit vir Persa, professione Magus. Et resiculi equini aridi, ut porioni interferi possint.] Interi non interferi.

Cap. xx. Insuper pedes boum, si prius cornua pice liquida

liquida perum
subteri pedes

EX LIBR.

Quaqua
rimo serm
rerum omni
guarum
oblecto in p
elegancia a
scriptum re
nullis ante
cēpsque lub
tum talium
cultates in p
substantium
qui princip
proinus sub
& etiam
rit, redūda
xiliatū esse
Eius Delia
Agrigenim
septimo ca
cius eius &
Aegē iā leg
Kpōt let ap
In muscor pe
Descripto.
Neapoli ex
quadrage
tis reperio
peribus. Ne
linguere, q

liquida perungantur.] Emendati codices, Non
subteri pedes boum, si &c.

EX LIBRO VIGESIMO NONO.

CAP. I.

Quāquā nō ignarus sum, nullus ante hęc La-
tino sermone condita, ancepsq; ac lubricū esse
rerum omnium nouarū principium, nec aliud vtiq;
gratię, quā sterilis difficultati in promēdo.] Quis
obsecro in postremis verbis vnicam Plinianę
elegantię agnoscat? In vetustissimo codice
scriptum reperi. Quāquam non ignarus sim,
nullis ante hęc Latino sermone condita, an-
cepsque lubricū esse rerum omnium noua-
rum, talium utique quā steriles gratię diffi-
cultates in promēdo. Ceterū Lubricū, hęc
substantium nomen est: idque fefellit eum
qui principium adiecit. Mirūque & indignū
protinus subit, nullam arrium incōstātiorem fuisse.
& etiamnum sepius mutari contigerit.] Contige-
rit, redūdat. Scribere in templo eius Dei, qui au-
xiliatus esset.] Scribo, Quid auxiliatum esset: &
Eius Dei, ad Æsculapium refertur. A Creonte
Agrigentino.] Legendum, Acrone Agrigentino,
septimo casu. In eum Acronem Empedocles
cuius eius & amicus, hoc lufit epitaphio:

Ἀρεῶν ἰατρὸν ἄρεων Ἀρεῶν γυναικὸν πατρός ἄρεων.

Κρύπτετ' ἡμεῖς ἄρεος πατρὶδος ἀρεῶν τόνος.

In muscos pedes venarū pulsu discreto.] Rectius,
Descripto, Censūque, quāquam exhaustis opibus
Neapoli exornata, ut haredi H. s. ccc. relinqueret,
quadragena, id est Arūrius solus.] In manuscrip-
tis reperio: Censūsque, quāquam exhausti o-
peribus. Neapoli exornata, haredi H. s. ccc. re-
linquere, quantū ad eā etatem Aruntius solus

ut hæc verba de ambobus fratribus accipian-
 tur. Nullius histrionū par, ex quo de trigario comi-
 satu regressus in publico erat.) Vetus scriptura:
 Nullius histrionum equarūque trigarij comi-
 tatione egressus in publico erat. Vult e-
 nim auctoritatem eius demonstrare per turbas
 in honorem eius affectantium: qua in re con-
 fert eū gratiosissimum apud plebem sed hi-
 strionibus auarisque, qui Circēlibus, trigas e-
 quarū agitant: qua exercitationē Nero quo-
 que ipse eius tēporis Romanorum princeps in
 primis delectabatur. Iamq; pulchrē congruē
 quod mox subiungitur: Cum Crinas Massiliē-
 sis, &c. Nullo idē cōfessio, ne videatur asserio alte-
 rius. Melius, Accessio alterius: itaq; legitur in
 incorruptioribus exemplaribus. In ipsis scilicet
 que nunc nos trademus. Tractamus, non Trade-
 mus. Intelligēdum enim etiam de iam dictis,
 Que non per genera vsu sui differimus. Rectius,
 Quem s. cōmentarium. Quinimo transit in cōui-
 cium. Lege. Transiit conuiciū. nā hoc est, quod
 mox dicit, Vtrūque, qui perire, arguuntur. An
 de iudice ipso quales in cōsiliū erunt, statim occa-
 suri? Occisuri, nō Occasuri, Trassum sanē erra-
 tum, quod tamen non vnā editionem occupa-
 uit. Nō deseram Catonem tam ambiciose artis in-
 nidia à me obiectum, ut à Senatu illum, qui ita cō-
 sebat. Lege, Aut Senatu illū, nā aliquāto possē
 ita sermonem hunc claudit. Hæc fuerint dicē-
 da pro Senatu illo. Non sunt artis ista, sed homi-
 num. Parvulum erratum, sed non levis momē-
 ti. Legendum enim Non sint artis ista. Sed ho-
 minum. Archentio vulnere medico. Reposui-
 mus ex vetusto codice Alcontri. Huius & Mar-
 tialis meminit: Ostendit digitū, sed impudicū
 Alcontri Dasiōque, Symmachōque. Et ab iisdem
 desit-

deficientibus cibo sapius die ingesto.] Cibos ingestos, lege, ut cum precedentibus cohareat. Illa prodidere imperij mores.] Scribo, perdere. Neque enim dubitauerim aliquibus fastidio futura que dicuntur animalia, ac non Virgilio nefas fuit.] Nefas superuacuum est, sabini intelligitur enim fastidio. Ordinem autem a confectis, hoc est, lanis ouibusque.] Lege Lanis, ouisque; de quibus tertio & tertio capitibus. Nec deesset materiam pompa.] Elegantius, Nec deerat.

Cap. II. Sanguine in naribus sistit cum oleo rosaceo & alio. indita auribus. obturatus modico spissius.] Legendum, Et alio modo indita auribus obturatus spissius; atque ita legitur in probatis exemplaribus. Vulnere ex vino, vel aceto, vel aqua frigida & oleo aspersa sanat. Illic legitur, Expressa, non aspersa. Sordet quoque caudarum coepta in pilulas, ac siccata per se, tusaque farina, & illis deitibus, mire profunt, etiam habetibus.] Lege, Tusque in farinam. Item pro Labentibus, Labantibus, id est, vacillantibus.

Cap. III. Sic & illa lieniois. Illita, redundat. Cibus quorū modū iuuent, notum est, cum transmittat faucium tumorem.] Vetus lectio, Cibus, quorū modis iuuent notum est, cum transmeent faucium tumorem. Ac mox: Simulque vim porus & cibi habeant, non, Vini vsum. Quod fuerint ea excellentiora, hoc presentaneum remedium erit.] Scribo, Hoc presentius. Equitem Romanos euocatum.] Pro Euocatum, legi debet, E Vocatiis. nam Vocontij Galliarum ciuitatis est: & ouorum genus, de quo loquitur, Gallis peculiare: atque ita habet verus exemplaria. Multa praeterea remedia sunt ex anserē, quod miror, a quē quā in coruis.] Atqui ē coruis non admodum multa remedia traduntur. Verusti codices habēt,

Æque quàm in capris, & rectè, nanque id miratur Plinius, quòd ex animalibus morbo obnoxius tanta sit remediorum copia anferre videlicet & capra. Huc facit, quod libri præcedentis cap. mox circa initium, enumeratis aliquot è capra remediis, subiicit, Quod equidem miror, cum febri negetur carere. Verum errori occasionem præbuit, quod & coruus aliquot mensibus singulis annis agrotare dicitur, æquè quàm anser.

Cap. iiii. *Præcipuè in ascensu siderum.* Assensu, non Ascensu. Alioqui malè quadrat, quod sequitur: cum lumine Lunæ fibrarum numero crescente ac decrecente. Ac mox serpentes persequitur, legendum, non Prosequitur. De mustela, Tribuit ei & successus petitionum à Porestariis, & à Diis etiam precum, morborum remedia beneficiorum munere. Vera lectio, morborum remedia, beneficiorum amuleta. Propitiatis oratione Diis fortunatà domum facere promittunt. Adoratione, nō oratione. Item si quis eam ipsam in vapore baculo sustineat, aiunt eū futura præcinere. Legendū. Aiunt enim præcauere: attestantibus emendatis codicibus, alioqui nec præcedentia congruunt, nec sequentia. Democritus quidem monstrat quadam ex his confici. Germanior lectio, Democritus quidem monstra quædam ex his conficit. Vnde monstrificæ dicuntur sagæ, quales Medea & Circe fuisse feruntur. Quidam oleo illo spumâ argenteâ decoquunt ad emplastri genus, atq. illa illinunt. I lege, Atque ita illinunt.

Cap. v. Oporret igne cōburi omnia, modo ut semel diximus. Sincera lectio, Oporret autem comburi omnia eodem modo, ut semel dicamus.

Cap. vi. Alij lætæ mulierū cum brassica cinerē muscā subiciunt quidā mel tantum. Subijcitur lege.

lege, non Subiiciunt: & Melle, non Mel.
*Additis duabus sextis denarij sextui, ut omnia æ-
 fypo illinantur.*] E tibi, non Sextui. Porro sti-
 bi quid sit, ipse Plinius docet in metallorum
 tractatione. *Cinis lacerta viridis, vel in vino al-
 bo Sole coctus.*] *Vetusti codices, Lacertæ viri-
 dis fel in vino albo Sole coactum. Quibus plu-
 ma aurium modo eminet.*] Illic legitur Aurium
 modo emicat. *Apollonius Tyanæus.*] *Lege, Pita-
 næus. Est autem Pitane Æolidis oppidum in
 Asia. Nam ut Tyanæi testimonio Plinius vta-
 tur, temporum ratio vix potitur. Ad hoc non
 memorantur vlla Apollonij Tyanæi in hoc
 genere scripta. Et præcipue spelunca ipsa imposita
 fronti ad duo tempora.*] Antiqua scriptura: Im-
 posita per frontem ad duo tempora. *Venantur
 eum formica circūligata capillo in cauernam eius
 coniecta, efflato prius puluere, ne sese condar: & ita
 formica complexu extrahitur.*] Antiquior lectio,
*Venantur eum formica circumligato capillo
 in cauernam eius, coniecta, efflato prius pul-
 uere, ne sese condar: ita formica complexu
 extrahitur. At Hercule Diodorus & morbo regio
 & orthopnoicis restituisse tradit.*] Rectius: At Her-
 cule Diodorus & in morbo regio & ortho-
 pnoicis se id dedisse tradit.

EX LIBRO TRICESIMO.

CAPVT I.

*I*ros enim quisque communi auditu saltem cogni-
 tos habet. *Melius quadrat verus lectio: Quo-
 tus enim quisque auditu saltem cognitos ha-
 bet? Siquidem Protea & Sirenum cantus a-
 pud eum non aliter intelligi volunt. Circen v-
 rique & inferorum auocationem solum hæc agi.]*

Quanto elegantior antiqua lectio? Circe utique & inferorum euocatione hoc solum agi. Trojanis itaque temporibus cū Chironis medicinis contenta esset, solo Marte fulminante, miror equidem illis populis famam eius in tantum adhaesisse, ut Menander quoque literarum subtilitatibus peritus, in eadem Telmessio genitus, Thessalam cognominatis fabulam, complexam ambages faminarum detrahentium Lunam. Non dubito, quin & hinc vetus lectio, tanto sit verior quanto tum simplicior est, tum planior. Sic enim habet Trojanis itaque temporibus, Chironis medicinis contenta, & solo Marte fulminante, miror equidem Achillis populus famam eius in tantum adhaesisse, ut Menander quoque literarum subtilitati genitus, Thessalam, &c. Orpheam putare & propinquo primū intulisse ad vicinas usque superstitiones ac medicina profectū, si nō ex Persia esset vis tota, in Thraciamque Magice delata fuisset. Hic quoque temere discessum est ab archetypis, in quibus sic legitur: Si non ex pers sedes eius tota Thrace Magices fuisset. Voluminib. Dardani ē sepulchro eius petitis.] Germana Plinij verba sunt, In sepulchris eius petitis. Ac mox: Cetera in viro illo probant: non De viro. Est & alia Magices fact, iōd Mose etiānum & Iothabele Iudeis pendens.] Modō dixit Est & alia, id est, etiam alia: quid igitur opus repetere, Etiamnum emendati certē codices aliud habent, nempe sic: à Mose, & Iamne, & Iorape Iudæis pendens. Is Iamnes in thaururgia antagonista Mosi fuit coram Pharaone, quod in Paulinis epistolis legimus, Magnus insignis, quo factum opinor, ut Plinius Mosem quoque similiter Magum fuisse putauerit. Castigatorem se fecellit similitudo scripturae.

re, dum pro Et Iamne legit Etiamnum. Tertium nomen etiam typis excusa quædam exemplaria habent, rectè quidem mea sententia cum Hebræum sit, & apud Hebræos auctores reperitur. Palàmque in tempus siluit sacri prodigiosi celebratio.] Lege, Palàmque in tempus illud sacra prodigiosa celebrata. Quid ipse ego hanc memorem artem Oceanum quoque transgressam, & ad naturæ inane peruectam in Britanniam. qua hodie eam attonitè celebrat.] Elegantior & germanior legio: Sed quid ego hæc commorem in arte Oceanum quoque transgressa, & ad naturæ inane peruectam? Britannia hodiè que eam attonitè celebrat.

Cap. III. Canum, qui rabiem præferunt caput cinis.] Scribendum, qui rabie perierunt, At in superiore dolore duo, superiores adalligant.] Lego At in superiorum dolore. Fit eodem modo & densifricium è caninis dentibus. Cinis è murino fimino inditus.] Lege, & distingue, Fit eodè modo & dentifricium. Quis dentibus cinis è murino fimino inditur. Vanum esse arbitror, Canis ortu angues caudæ membranam exuere, quoniam neutrum in Italia visum est.] Antiqua scriptura. Vanum arbitror esse, Canis ortu angues candidos membranam exuere, quoniam nec in Italia visum est. Prurium quidem intolerabilem facit: & ideo vitium est. Vetus lectio, Et ideo tolerabilius est.

Cap. IIII Hæc cum hircino seuo lichenas illita ex facie tollit smectica vi.] Scribo, Hæc cū hirc. seuo illita lichenas ex facie tollit septica vi. Sequenti versu lege, Coniectusque brassica, pro Contemptusque.

Cap. VI. Iure pecudum stomachus recreatur.] Perdicum, non Pecudum. Item vipera porcellis

modo inassata, Viuerta, non Vipera. Caninus si
 viuenti exprimat. Lege, Eximat. Eliberat &
 lacerta viridis eo dolore viua, in olla ante cubicu-
 lum dormitorij eius, cui medetur suspensa. Emen-
 dati codices, eo liberat & lacerta viridis, viua
 in olla ante cubiculum dormitorium eius, cui
 medetur, suspensa.

Cap. vii. Resistit & cochlea, sicut diximus, in
 suspiriosis temperata. Nisi legas, Sistit aluum, &
 cochlea, quemadmodum est in vetustis iuxta
 atque in corruptis exemplaribus, non qua-
 drabit, quod paulo post sequitur: Sistit & ana-
 rum muscularum sanguis.

Cap. viii. Album ciet & gallinaceorum deco-
 ctum ius. Legendum, Aluum ciet & gallina-
 ceorum discocorum ius. Vel herinacei, vel ves-
 pertilionis. Et asfermus cum cerebro, & alumine
 asypo. Melior vetus lectio, Vel herinacei cum
 vesperilionis cerebro: & alumine asypo. Lo-
 quitur de cinere herinacei. Cochleas Africa-
 nas cum sua carne & testa crematas pro cinere.
 Scribo, iuxta fidem archetyporum. Poto cine-
 re: non, Pro cinere.

Cap. ix. Fel arietis cum seuo miris dissecti im-
 positi. Quis vnquam vidit seuum muris? Lego
 & distinguo, Fel arietis cum seuo. Mures dis-
 secti impositi. Quod si purida hulnera, cera ad ci-
 catricem perducunt. Lege, Cera addita ad cica-
 tricem perducunt.

Cap. x. Nunc autem reuertemur ad ea, quæ totis
 corporibus medenda sunt. Antiqua lectio, Nunc
 reuertemur ad ea, quæ totis corporibus me-
 tuenda sunt. Si dexter pes circumscribatur, ac vo-
 ligium id defodiatur. Effodiatur non Defodiatur.
 Item fel cum melle, præcipue anguinum. Angui-
 num non Anguinum. Ibidem. Lichen mu-
 la,

le, non lie-
 ra. I. Rursus
 Vult enim ea
 stela, viuerta
 commonstrat
 geant, Pliniam
 temen sempe
 & Cient, in C
 qua calda i
 pauca.
 Cap. xi. B
 Non malè at
 lorum. Si Lu
 Radii barba
 pia spes de res
 nis spei defect
 plaribus.
 Cap. xii. Ci
 ipsa extrahi
 bus non est
 chlearum
 Sicut paul
 cochlearum
 & imposita
 quam & hie
 tionibus dep
 dem opera
 pte cuius sub
 testa. Est aut
 quo placet
 to quoque
 seissor illius
 tur per suas
 Antiqua sen
 abeissos illi
 persuasum f

la, non lien. Eadem omnia prædicantur ex viper-
ra.] Rursus Viueria in Viperam est deprauata.
Vult enim eadem esse remedia syluestri mu-
stela, viueria appellata, quæ iam è domestica
commonstrauit. Et sequenti versu, Abster-
geant. Plinianum erat, non Abstergant: quod
tamen semper mutatum est, sicut Ciet, in Cit,
& Cient, in Ciunt, Balineum in Balneum, A-
qua calda in Calidam, & alia id genus non
pauca.

Cap. x. i. Bubonis quidem oculorum cinerem.]
Non malè antiqua lectio, Bubonis certè ocu-
lorum. Si Luna rasi barbis eorum.] Vetus lectio,
Radiis barbisque eorum. Quoniam eius erit co-
pia spes de recto.] Argutius est: Quoniam mise-
ria spei delectat suffragantibus verustis exem-
plaribus.

Cap. xii. Cinis cochlearum terrenarum: sed &
ipsa extracta testis.] In emendatis exemplari-
bus non est mentio cineris: tantum est, Co-
chlearum terrena: sed & ipsæ extractæ testis.
Sicut paulò post, Eadem ratione & terrena
cochlearum profunt: totæque exemptæ tulsæ
& impositæ, recentia vulnera sistunt. Quan-
quam & hic posterior locus in vulgaris edi-
tionibus deprauatè legebatur, nimirum eius-
dem opera, cuius & superior. *Primo quoque ip-
se ouium sub testa calefacto.*] Sub testo, nò Sub
testa. Est autem testum vas testaceum, sub
quo placentia coquuntur. Vicitur hæc voce Ca-
ro quoque cap. 76. Adeo ad nervos quoque ab-
scissos illitis solidari infra septimum diem Democri-
tus persuasit: itaque in melle seruandos censet.]
Antiqua scriptura, Adeo vt nervos quoque
abscissos illitis solidari intra septimum diem
persuasum sit: itaque in melle seruandos cen-

lent. Bubonis cerebro cum adipe anserino mirè vul-
nera dicuntur, glutinari, quæ vocantur cacoethe. Ci-
nis etiam feminum arietis cum lacte muliebri di-
ligenter prius elutus linteolis sanat. Vtula quoque
avis cocta in oleo, cui liquato miscetur butyrum o-
uillum & mel, ad hucera sananda valet.] Operæ
pretium est & hic conferendi causa veterem
adscribere lectionem, Bubonis cerebrum cum
adipe anserino mirè vulnera dicitur glutina-
re, quæ verò vocantur cacoethe, cinis femi-
num arietis cum lacte muliebri diligenter
prius elutis linteolis: vtula avis cocta in o-
leo, cui liquato miscetur butyrum ouillum
& mel. Vides Lector totam hanc orationem
pendere ab illis verbis, Dicitur glutinare, ni-
hilque opus esse tam multis adiectis, vt iam
mutata ac perperam distincta taceam.

Cap. xiiii. Muliebribus malis membrana à
partu ouium proficiunt.] Lego, In muliebribus
malis. Alio modo Africana bina cum fenogrecæ
quod tribus digitis capiatur, additis melle cochlea-
ribus quatuor. Illinuntur aluo, prius irino succo
perunctæ.] Lege addendo, dist. n. tione quoque
mutata, hoc modo, Alio modo Africane bi-
næ trita cum fenogrecæ quod tribus digitis
capiatur, additis mellis cochlearibus quatuor
illinuntur, &c. Ascendunt lomento æquis portioni-
bus.] Vetus, Æqui partibus. Putant & ter circum-
datas ouo perditis, non inclinari.] Circunductas,
non circunditas.

Cap. xv. Infantibus qui lacte concreto vexan-
tur, presidium est anguinum coagulum.] Quis vn-
quam vidit anguinum coagulum? Scribo, Præ-
sidio est agninum coagulum. Lacerta viridis
admodum dormientibus morsu emendantur.] Quid
opus erat repetere verbum emendantur, cum
ia

in proximè
quenti verò
ditur, non
solet, quæ
ac magis re
brachio allig
nita: sine es
tur in eorum
tur, inter se
ei, qui viter
daat.

EX LIBR

Quæ
didit.
Capitulum
de.] Lege, N
frigida eod
provincia.]
nibus eisten
eiusdem no
rollis. Imo A
tiam nomen
eia dicitur. T
signè plurimi
stellantem :
legitur. Endi
dum in Hæst
fonte mures te
re, non Bibe
rius fuit. Un
fuisse Varro
men cuius d
tione. Resti

In proximè præcedenti versu habeatur? Et sequenti versu lego, Harundini alligata suspensum, non Adalligata, nam Adalligata vocare solet, quæ Græci periapta, superstitiosa ferè ac magica remedia, quæ suspensa collo aut brachio alligata gestantur. *Cogunt concipere innicas fera ex caudamula, si iunctis inter se colligentur in coitu.* Antiqua lectio: Si iunctis euellantur, inter se colligata in coitu. *Byruos vocant, qui vites in Campania rodant.* Scribo, Ero-dant.

EX LIBRO TRIGESIMO PRIMO.

CAPVT I.

Qua causa fulmina edidit. Elidit, non Edidit.

Cap. II. Alibi frigida, alibi calida, alibi inuncta.] Lege, Alibi inuncta id est, una cum calidis frigida eodem in loco. *Sextias in Narbonensi provincia.*] Melius, Sextias. Ibi cõpositis voluminibus eisdem nominibus.] Scribo, Voluminibus eiusdem nominis. *Lacus Amphion vitiligines rollis.* Imo Alphion, nam ab hoc effectu etiam nomen inuenit, vitiligo enim αλφι Græcis dicitur. *Tugri ciuitas Gallie fontem habet insignè, plurimis bullis stillantem.*] Rectius, Bullis stillantem: quod in emendatis exemplaribus legitur. *Eudicus in Hestia Euthice.*] Scribendum in Hæstigotide. *At Lusis Arcadia quodam fonte mures terrestres bibere & conuersari.*] Vinere, non Bibere. *In Sicilia apud oppidum Lusgum riuus fuit Unus, ex quo bibentium subtiliores sensus fieri Varro tradit.*] Triplex erratum, nec tamen cuius deprehendi facile, nisi ex collatione. Restituimus autem hoc modo, in

Cilicia apud oppidum Cescum riuus fluit Nus &c. vnde proverbiū Κέσκον οίνετις quanquam autem præmiographi in hebetes ac stupidos id dici solitum affirmant, εἰσπινέεις tamen proculdubio accipiendum est, quemadmodum illud, Sapientium οσταυός, aut αἰσπρωτός Θάλλης. Mirum quoque & quod cum piscibus trausit.] Vetus lectio, Mirumque quod cum piscib. transit. Leue hoc videri poterat, nisi hæc ipsa menda non vno loco occurreret. Non proculab Euripidū Poeta sepulcro.] Ab, redundat. Sic enim Plinius loqui solet: Non procul sepulchro. Item calidæ aquæ in Eubœa. In Lebedo namque alluit riuus, in quo saxa in altitudinem crescunt.] Antiqui codices, Item calidæ aquæ in Eubœæ Delio: nam quæ alluit riuus saxa in altitudinem crescunt. In fine secundi capit. In quibusdam speluncis viroque modo columnas faciunt.] Lego & distinguo, in quibusdam spelunci vtrunque modo, columnasque faciunt, nam hæ voces Vtroque modo, ad verbum præcedens Durescunt, referuntur.

Cap. III. Cursu enim procursuque ipso extenuari atque proficere. Legendum, Cursu enim percussuque ipso. Et ut sape ad vicina lactis accedat. Scribo, Ad viciniam lactis. Quædam aquæ vere statim incipiente frigidiore sunt, quarum non in alio origo est: hybernæ enim constant imbribus: quædam Canis ortu, sicut in Macedonia apparet. Vtrunque ante oppidum Pellam: Incipiente enim æstate frigida est palustris, dein maximo æstu in excelsioribus oppidi riget.] Malui veteres codices sequi, in quibus sic legitur: Quædam Canis ortu, sicut in Macedonia Pella vtrūque. Ante oppidum enim incipiente æstate frigida est palustris, &c.

Cap. v.
causa apparet
vbi nulla eu

Cap. vi.
ter indicari.
cupera siccant
runtur. Præ
iuxta fidem
pora siccant
tantur. Præ
cilium perfrig
Ibidem præ
habent, M
quin rectum
præter alios
u versu lege
lores.

Cap. vii.
quem in sal
ctio, si legi
te aquam
conficiunt
ligno con
glui Phrygi
tam est, A
fuerit ac su
dam enim fa
& cædidi fin
salis in totum
est, ac veter
Salinarum
ferentiam
ex eo est &
in totum d
Cap. viii
in finibus C

Cap. v. *Illā mutatio mirabilis nulla euidentē causa apparet.*] Vera lectio : Illā mutatio mira, ubi nulla euidentis causa apparet.

Cap. vi. *Cum aliqui lauari calida frequenter indicari. Induceret, non inducarit. Idem ad corpora sicca. Qua de causa & frigidi mari vtuntur.* Præterea est alius vsus simplex.] Scribo iuxta fidem emendatorum codicum, Item corpora siccant: qua de causa & frigido mari vtuntur. Præterea est alius vsus multiplex. *Difficilius perfrigescunt marina calefacta.*] Calefacta. Ibidem pro *Mammas rigentes*, vetusti codices habent, *Mammas sororiantes*: nec dubito, quin rectius, quandoquidem hoc vocabulo præter alios etiam Politianus vtitur. Sequenti versu lege: *Aurium grauitatem, capitis dolores.*

Cap. vii. *Et in Cappadocia puteis ac fonte, quem in salinas egerunt.*] Congruentior, erit lectio, si legas, Et in Cappadocia è puteis ac fonte aquam in salinas ingerunt. *Quicumque ligno conficitur sal, niger est.*] Vetus lectio, Quicumque ligno conlit sal. *At è stagnis Tarentinus, ac è riguis Phrygius.*] In vetustis exemplaribus tantum est, *At è stagnis ac Phrygius. Salinarum sinceritas summam fecit suam differentiam. Quædam enim fauilla salis, quæ leuissima ex eodem est & candidissima, flos salis appellatur. Et flos quidem salis in totum diuersa res.*] Verboſior hæc lectio est, at vetus multo elegantior simul & verior: Salinarum sinceritas summam fecit suam differentiam quadam fauilla salis, quæ leuissima ex eo est & candidissima: appellatur flos salis, in totum diuersa res.

Cap. viii. *Nunc è scombro pifce laudatissimum in finibus Carthagini Spartaria, & ceteris; so-*

siorum appellatur.] Antiqui codices melius: Lau-
datissimū in Charibaginis Spartarię certariis:
sociorum id appellatur. Laudatur & Clazome-
ne garo. Illic legitur, Laudantur & Clazome-
na. Ac mox: Si ut muria Antipolis ac Thuri-
iam verò & Dalmatia. Quod prius non recte
legebatur, Antipolis ac Thuria. Iam verò in
Dalmatia. Namque & alece scabies pectoris sa-
nantiur. Imò, Pecoris.

Cap. ix. Defuncta autem ac putrescentia ita vō-
dicant, ut durent ea per secula.] Syncera lectio:
Defuncta etiam à putrescendo vendicant, ut
durent ita per secula. Ad hoc maxime probatur
Tragasew aut Caunites.] In vetustis codicibus
pro Tragaseo Tattaus legitur. Is in Phrygia
conficiebatur.

Cap. x. Magnus & niro usus, qui dicitur suo
loco.] Legendum, & vitro, id est, ad vitrum, quod
enim promittit suo loco se dicturum, id libro
36. capite 16. in mentione vitri dicit. Podagricis
in balneis ungi solia niro prodest.] Vetus lectio,
Podagricis in balineis vii folio prodest.

Cap. xi. Item abstergenda lippitudini viliissi-
mi. Eam qua tenuissima est, molliissimam quoque
esse oportet.] Rectius Idem abstergenda lippi-
tudini viliissimi, eosque tenuissimos & mol-
lissimos esse oportet. Imponuntur & integris par-
tibus & fluxione oculum laborantibus, qua discuti-
enda sunt.] Vetus lectio sed fluctuatione oc-
culum laborantibus quæ discutienda sit. Sed
splenetici: & posca, ignibus sacris ex aceto. Ef-
ficaciores quando aliud imponi oportet, sic ut sanas
quoque partes spaciose operiant.] Lege & di-
stingue: Sed splenetici: & posca, ignibus sa-
cris ex aceto efficacius quàm aliud, imponi o-
portet sic, &c.

H Omnes qui
lectio, Q
quadrabit quo
tur totidem di
marinis: etnas
lectio. Legi de
pere. Id conch
Cap. ii. No
sunt, aler. Cod
tata sunt, fere
luis font. L
fonte. Nam in
Cinm appellan
vetera exempl
cia Myris, font
pellant. Et Cu
non fontis non
Cap. viii. V
dissectarum, m
esse. Hæc quoq
aduersus aspide
rior est cament
dari codices: E
partentola Ma
dum ictus singu
cimicibus admi
Cap. v. Sapien
staret mentis
Admueniri obi
niri. Cinis eorum
periclitantibus
na lectio, C. e.
tantipus ex car
Tom

EX LIBRO TRIGESIMO

SECUNDO. CAP. I.

Homines quibus in pastu est, pisce olent. [Vetus lectio, Quibus impactus est, alioqui non quadrabit quod subiungitur. Cæterò moriuntur totidem diebus, quot vixerit lepus. Vitulos marinos ternas heminas capere.] Absurda hercle lectio. Legi debet, Mitulos ternas heminas capere. Id conchæ genus est.

Cap. II. Nouacula & ferrum quæ pisce tacta sunt, olent. [Codices antiqui, Nouacula pisce quæ tacta sunt, ferrum olent. Item in labra Gnidy Iouis fonte.] Legendum, Item in Labradij Iouis fonte. Nam in Lyciæ Limira fonte Apollinis, quæ Cinum appellant. Dissentiunt ab hac lectione vetera exemplaria, quæ sic habent. Nam in Lyciæ Myris, fonte Apollinis, quem Curium appellant. Et Curuius Apollinis est cognomen, non fontis nomen.

Cap. III. Vinam earum aliter quàm in vesica dissectarum, inueniri posse non arbitror, & intra eâ esse. Hæc quoque portentosa à Magis demonstratur, aduersus aspidum ictus singulare remedium. Efficacior est camen, ut aiunt, cimicibus admistis. Emendati codices: Et inter ea hoc quoque esse, quæ portentosa Magi demonstrent, aduersus aspidum ictus singulare, efficacior tamen, ut aiunt, cimicibus admistis.

Cap. V. Sapius verò quantum veneficium præstaret menstrui mulierum. [Præstaret, redundat. Adinueniri obiecta rana formicis.] Lege, Id inueniri. Cinis eorum seruatus prodest pauidi. Prodest periclitantibus ex canis rabiosi moribus. [Germana lectio, C. c. f. prodest pauore potus periclitantibus ex c. r. m.]

Cap. vii. *Huius corporis humorem penicillis dera-
sum claritatem oculis inunctis narrare afferre.]*
Scribo iuxta fidem veterum codicum, Specillis
derasum. Est autem specillum instrumentum
inungendis oculis aptum: quemadmodum legi-
mus lib. 7. cap. 53. C. Iulius medicus dum in-
ungit, specillum per oculum trahens. In calice
nouo lenta pruna decoquere, deinde spuma penni
deterfa.] Subinde, non Deinde.

Cap. ix. *Pisciculi minuti ex ventre eius, quos de-
uorauerit, exempti.]* Lego. Qui deuorauerit. Itum
virenti marini, cuius cinis & adeps prodest.] Cinis,
redundat per anadiplosin precedentis vocis
paulum immutata: natus. Morbos abigit ius mi-
tutorum.] Hoc ius præcellit iuri Cæsareo pari-
ter ac Pontificio, si verum est quod hic legi-
tur. Sed extra iocum pro Morbos abigit, legi
debet, Corpus auget.

Cap. x. *Nervos præcisos purpurarum cauum, quo se
operiunt, tussum glutinat.]* Antiqua lectio: Ner-
uos vel præcisos purpurarum callum, quo se
operiunt. Intelligo autem operculum, quale &
in terrestribus cochleis conspiciamus, quoties
intra calycem contracta suo succo visitant.
Secari harundine: ferro enim incingi vitiumque
trahere natura deferente.] Ferro enim infici, le-
gendum: & Desinente, pro Deferente, attestan-
tibus vetustis codicibus. Ita pueros pubescere ne-
gauit magnæ Salpe obstetrix.] Vera lectio, Ita pue-
ros mangonzauit Salpe obstetrix.] Ite cur rana
dryophylin & calamita.] Incorruptiores codi-
ces, Ite cur rana diopetis vel calamita. Vidi e-
quidem certis locis tantum numerum ranun-
culorum, ut cum imbre delapsi, vel ceterè ex im-
bre proue nisse videri possent, hos opinor hic
diopetes

diopetes voc-
nent, quicquid
loue demillu
præ. Pulmonem
videtur, adeo
quod in vetust
itu præluceat
dicit, quemad

EX LI

Videmus
&c.] Syn-
cauatam, mira
querimus, tanq
secur.] Vro, s
calceatur, ut
Cui enim fo
exemplaria
diendi caus
beata, imò ve
de ea, nisi qu
que non nisi q
hil variat: ea
verbis adserib
hil aliud, quã
uitæque nisi
natura. vnam
etiam esset san-
nim erat vna
pretio esset a

diopetes vocari, quod Græci *διωπῆτες*; nominent, quicquid est ex aëre delapsum, quasi à Ioue demissum. Legitur hoc vocabulum & iuprâ. Pulmone marino si confricetur lignum, ardere videtur, adeo ut faculam ita præluceat.] Malo quod in vetustis est codicib. Adeo ut baculum ita præluceat. Baculum autem neutro genere dixit, quemadmodum Græcis *Βάκτρον*.

EX LIBRO TRIGESIMO

TERTIO.

Ex proœmio.

VIdemusq; super excavatos montes, mirantes, &c.] Syncera lectio, Viumq; super excavatam, mirantes, &c. Et in sede Manium opes querimus, tanquam parum benigna fertiliq; quâ fecetur.] Pro, Quâ fecetur, melius leges, Quâquâ calcatur, ut est in probatâ fidei voluminibus. Cui enim fodiendi causa medicina est?] Nostra exemplaria elegantius, Quoto enim cuique fodiendi causa medicina est. Quam innocens, quam beata, imò verò & delicata esset vita, si nihil aliud de ea, nisi quod supra terras, concupisceret, haberetis que non nisi quod secum est?] Vetus lectio, non nihil variat: ea ex vetustis exemplaribus totidē verbis adscribetur. Qu. i. q. b. i. v. & d. e. v. si nihil aliud, quàm supra terras, concupisceret, breviterque nisi quod secum est? Parum enim erat natura vnam inuenisse vitæ pestem, nisi in pretio etiam esset sanies auri.] Illic legitur: Parum enim erat vnam vitæ inuenisse pestem, nisi in pretio esset auri etiam sanies.

Cap. I. Manus & prorsus sinistra maximam austeritatem conciliauere auro, non quidem Romanorum more ferendum erat bellica virtutis insignie. Quanto melius nostri codices! Non quidem Romanæ, quorum more ferreum erat id, & bellicæ virtutis insignie. Nec præter Numæ Seruique Tullij alia, nec L. quidem Brui.] Lege, Ac ne L. quidem B. Quamquam & de nomine ipso ambigitur: id Græci à digitis appellauere.] Potior lectio, Quamquam & de nomine ipso ambigi video Græci à digitis appellauere. Aequa fortuna triumphantis & serui coronam sustinet.] Antiqua scriptura magis arridet: Aequè triumphantis & serui fortasse coronam sustinentis. Et conditas artes vestes ac vasa aurea.] Alius pro Artes scripsit Arte, atque ita locum bellè castigarum purauit, cum legi debeat, Et conditas arcis vestes. Et qui primus instituit, cunctanter id fecit.] Melius, Et quisquis primus instituit. Inter Cepionem quoque & Drusum ex anulo in actione navali inimicitie capere.] Venali, non Nauali. Multi prætura functi in ferreo cōsenserint.] Lege addendo, Multi prætura quoque functi. L. Fustidium illum, quem Scaurus in vita sua scribit.] Antiqui codices, Ad quem Scaurus de vita sua scripsit. Nulloque omnino anulo maior pars gentium hominumque etiam sub imperio nostro degit, hodie habent.] Lege. Hodieque habeat. Alij verò & huic unam tantum, quo signanda signet. Conditurque ille, ut res rara, & ad iniuria vsus indigna velut e sacrario promittur.] Prætulerim & hinc veterem lectionem: A. v. & h. v. t. quo signantem signent. Conditus ille, ut res rara, & iniuria vsus indigna, velut e sacrario promittur. Porro, Quo signantem signent, sic dictum est, quemad-

quemadmodum
custodiri
lenire materiam
solicitudinem
pro Plinianis
mediocriter c
ineptam orat
nostri exemp
infarcire leu
sum gemmar
que vel plurim
Bene exerceu
video, quam
germana lecti
pum scelerat
priori legione
uorum quoque
aliter apud
Quid est, in
ra lectio, Et
quoque cau
ter apud an
comparantur
& clauas qu
tius absque d
reas: & c. q. i.
xi: Quod sign
dem vsus cum
tudo vulgi, ad
ab eo tempore, q
hic video cur
nem: ea sic ha
fœnore capiti
ad s. e. a. exili
forma lib. 9. c.

quemadmodum illud apud Satyricū: Sed quis custodiat ipsos Custodes? *Alij bracteas inferūs leuiore materia, & propter casum gemmarum tot sollicitudinem putant.*] Quis hæc verba obsecro pro Plinianis agnoscat, cui modò Plinius vel mediocriter cognitus sit? Imò quis non statim ineptam orationem & vitiosam esse sentiat? In nostris exemplaribus legitur sic: Alij bracteas infarcire leuiore materia, tutius propter casum gemmarum sollicitudini putant. *Demumque vel plurimum opum, ita scelera anulis fiunt.*] Bene exercuit castigatorem & hoc caput, ut video, quamuis non bonam gratiam meritum. germana lectio est. Denique ut plurimum opum scelera anulis fiunt. *Hoc profecere mancipiorū legiones, & in domo turba externa acta. Seruorum quoque causa nomenclator adhibendus.* Sed aliter apud antiquos. Singuli Marci pores, &c.] Quid est, In domo turba externa acta? Synce- ra lectio, Et in domo turba externa, ac seruorū quoque causa nomenclator adhibendus. Ali- ter apud antiquos, singuli, &c. Num. rapienda comparantur epula, pariterque qui rapiant eas. Sed & clauēs quoque ipsas signare non est satis. Elegā- tius absque coniūctione Sed. Nūc. c. e. p. q. q. r. eas. & c. q. i. f. n. e. f. Et hoc est quod suprà di- xit: Quod signantē signent. Celebrationem qui- dem vsum cum fanore cepisse, argumento est cōsus- tudo vulgi, ad sponſiones etiamnum anulo exiliēte, ab eo tēpore, quo nondum erat arra velocior.] Nec hīc video cur mutare libuerit veterem lectio- nem: ea sic habet: Celebratio quidē vsum cum fōnore cepisse debet: argumento est c. v. ad f. ad f. e. a. exiliēte, tracta ab &c. Eadem loquēdi forma lib. 9. c. 41. dixit, Pœnitētia hoc primum

debet inuenisse *Seruatiūque in hodiernum diem est.*] Diem, elegantius subintelligitur, quā exprimitur.

Cap. II. Propter hoc etiamnum Nongenti vocabantur ex nominibus selecti, ad custodienda suffragiorum scita in comitiis.] Plebiscita passim legimus apud bonos Latine linguæ autores: at Suffragiorum scita equidem nusquam legere memini. Præfiterit igitur & hic veterum codicum fidem sequi, toties iam expertam. Præter hos etiamnum Nongenti vocabantur ex omnibus selecti ad custodiendas suffragiorum cistas in comitiis. Cum C. Sulpitius Galba iuvenalem famam apud principē popinarum pœnis aucuparetur, occupatusque in his esset, questus in Senatu, vulgò insitiores eius culpæ defendi annulus.] Obellū castigatorem! At quid erit corrumpere veterum monumenta, si hoc castigare dicitur? An illi parum integra videbatur hæc vetus lectio? Cum C. Sulpitius Galba, dum iuvenalem famam apud principē popinarū pœnis aucupatur, questus esset in Senatu, &c. *Quod ad equestrem ordinem pertinet.*] Rectius, Attiner.

Cap. III. Antonius Sopus in contumeliam naturæ virilitatem auro fecit, opus proscriptione dignū.] Sopus, redundat: nam de Triumviro intelligendum est, ad cuius tabulas proscriptionis alluditur.

Cap. IIII. Tum maxime Augustum de cruore eum cenare.] Aliæ edit ones, De cruce eius. Vtraque dictio vitiosa, Legendum, De crure eius: ut intelligamus huic in direptione fractæ statuae crus obtigisse, cuius partem in hospitalem cenam insumpserit.

Cap. V. Hæc sunt tenacia eius in colore blanda.]

Melius.

Melius, Et c.
Cap. VI. f.
que miramur
nigras produ
nam plaryp
eulryr mulie
ziones inibi
exemplaria
ideo etiam p
pellauere, q
dilatat ocul
&c. Porro
palpebrarū
tario, abigim
tum in aqua
ciunt. Sacc
magnitudin
quadrat, qu
in emendat
re, explorare
veterum c
re hūlcera
cum myrio
bus, quoru
myrtis & c.
Cap. VII.
ra magne an
non solum m
autore est. V
tari, Ioni ip
nio illini sol
distinguan
Romanos
cræ. Enum
se sit nece

Melius, Et colori blanda.

Cap. vi. *Lineas ex argento nigras fieri produci-
que miramur.*] Vetus lectio: *Lineas ex argento
nigras produci plerique mirantur. Nanque ideo
etiam platyophthalmon id appellauere, quoniam in
collyriis mulierumq; epiphoris dilater oculos, & flu-
xiones inhibeat oculorum.*] Tutius & hic vetusta
exemplaria sequemur, quæ sic habent: *Naque
ideo etiam plerique platyophthalmon id ap-
pellauere, quoniam in calliblepharis mulierû
dilater oculos. Et fluxiones inhibet oculorum
&c.* Porro calliblephari appellatione focus
palpebrarû intelligitur. *Quaque subsidit in mor-
tario, abigiturque.*] Lege, *abiciturque.* *Alj tri-
tum in aqua triplici linteo siccant, facemque abij-
ciunt.*] *Saccant, nō Siccant. Confractus tubulis ad
magnitudinem auellanarum.*] Anulorum, melius
quadrat, quàm Auellanarum: atq; ita legitur
in emendatis exemplaribus. *Temperare, purga-
re, explere, huceri cumores lenire.*] *Scribe ex fide
veterum codicum: Temperare, putgare, exple-
re hucera, tumores lenire. Itemque permones
cum myrto & cera & abdomine.*] In exemplari-
bus, quorum fidem sequimur, tâtum est, *Cum
myrtis & cera abdominis nulla mentione.*

Cap. vii. *Minium quoque, & nunc inter pigmē-
ta magnæ autoritatis, & quondam apud Romanos
non solum maximæ, sed etiam sacræ religionis, ut
autor est Verrius, & cuius sit necesse credere autori-
tati, Iouis ipsius simulachri faciem diebus festis mi-
nio illini solitam.*] Codices nostri longè melius
distinguunt, vbi sic legitur: *Et quondam apud
Romanos non solum maximæ, sed etiam sa-
cræ. Enumerat autores Verrius, quibus crede-
re sit necesse, Iouis ipsius simulachri, &c.*

Cap. viii. Dum ne quid praterat in viscera, at
vultui attingat.] Lego, Dum ne quid penetreret.

Cap. ix. Quinetiam pocula ita figurantur, excul-
tis intru crebris seu speculū. Alius excultis muta-
uit in Excultis, atque ita rem acu se attigisse
putauit, cum legendum esse Expulsis, vetusta
exemplaria nobis indicent. Plurimumque re-
ferri concava sint & poculi modo, an media depres-
sa, an elata, an aversa, an obliqua.] Antiqui codi-
ces sic habent: Plurimumque refert concava
sint & poculi modo, an parma Threcedicæ,
media depressa, an elata, trauersa an obliqua.
Optima apud maiores fiebant Brūdusina.] Fuerāt,
non Fiebant: atque ita legitur in emendatio-
ribus voluminibus. Conflatur in fictili circumlito
argilla.] Lege addendo, Conflantur ita in ficti-
li. Et falsum denarij spectatur exemplar.] Falsi,
rectius, quàm Falsum.

Cap. x. Eum qui primus acceperit hoc nomen, de-
coxisse.] Cognomen, non nomen. M. Crassus ne-
gabat diuitem esse, nisi qui redditu annuo legionem
ueri posset.] Nec hic video cur Diuitem, nescio
quis maluerit, quàm locupletem, quantumuis
reclamantibus probata fidei exemplaribus.
Inuat enim infestari inextremabilem istam habendi cu-
piditatem.] Nihilominus elegans est, Habendi
cupidinem, quod in nostris legitur exempla-
ribus. C. Asinio Gallo, C. Marcio Cyrino. COSS.]
Censorino, non Cyrino.

Cap. xi. Nec copia tantum argenti fuerat vita,
sed validius pena metu pretium.] Antiqua scri-
ptura melius, Sed validius penè manu pretiū,
Alioqui ex vulgata lectione quis sensus com-
modus elici possit, equidem non intelligo,
Parthica signa & tabulas pictas inuexit.] Demiror
qui d

quid sibi ve-
cam victori-
stigator.
rant, Partit-
uit. Certe m-
ca habent P-
recipimus,
ompleti vi-
Hinc aliqui-
stingue sic-
peccare, &c
Marius, &c
diebus.

Cap. xii.
Arellium, n-
stis volumi-
sui temporis
Lyndiam M-
fuit, &c. go-
venatio in-
iue est. Ant-
Aliter hic
eadem ed-
& venatio
Post hoc c-
quique, &c
ra deprauat-
Ariston & O-
Mox Cyric-
Eunicius M-
Caput xii-
lode Neroni-
dio: Deme-
cipatu acc-
exemplarib

quid sibi velint hîc Parthica signa per Achai-
cam victoriam Romam inuecta, nisi fortè ca-
stigator iste Achaiam, ex qua hæc spolia e-
rant, Parthorum prouinciam fuisse existima-
uit. Certè manu descripti codices pro Parthi-
ca habent Parta. s. victoria. quam lectionem si
recipimus, nihil supererit scrupuli. *¶* *Et liberet*
amplecti vitia, & liceret precare ex dignatione.
Hinc aliqui veterum, ut C. Marius.] Lege & di-
stingue sic: ut liberet amplecti vitia, & liceret
peccare, & dignatione hinc alicui veterum C.
Marius, &c. atque ita legitur in emendatis co-
dicibus.

Cap. xii. *Vidimus & ipsi Valerium Fuscum.]*
Arellium, non Valerium, suffragantibus vetu-
stis voluminibus. Hunc Seneca inter claros
sui temporis oratores annumerat. *Boethi apud*
Lyndiam Minervam in templo.] In templo super
fuit. *Myos in eadem æde & Silenus & Cupido &*
venatio in scyphis. Magna fama post hos celebra-
tus est Antipater.] Exemplaria incorruptiora
aliter hîc habent ad hunc modum: Myos in
eadem æde & Silenus & Cupidines. Acragātis
& venatio in scyphis magnam famam habuit.
Post hos celebratus est Calamis, & Antipater,
quique, &c. Nec dubito quin & hæc data ope-
ra deprauata sint. *Mox Cyzicenus Tauricum. Itè*
Ariston & Onychus Cirylene laudantur.] Legendū,
Mox Cyzicenus Tauriscus, item Ariston &
Eunicus Mityrenæi laudantur.

Caput xiii. *Non obliti Demetrium tota Hel-*
lade Neronis principatu accusatum.] Syncera le-
ctio: Demetrium à tota Seplasia Neronis prin-
cipatu accusatum: attestantibus bonæ fidei
exemplaribus, Cæterum Seplasiæ nomine pi-

gmentorum atque aromaticarum specierum negotiatores significantur, origine vocabuli à Campanis deducta, quorum vicus erat Seplastia, huiuscemodi mercibus attributus.

EX LIBRO TRIGESIMO
QUARTO CAP. I.

IMò verò ante argentum ac penè etiã ante aurum, Corinthium.] Lege, Corinthio s. pretium est. Docuimus quandiu P. R. ære signato tantum usus esset.] Scribo, Ære tantum signato.

Cap. II. Quippe cum tradatur non alia de causa Verre, quæ Cicero damnauerat, proscripi ab Antonio, quàm quod Corinthiis se ei cessurum negauisset.] Vetus lectio: Proscriptum cum eo ab Antonio: hoc est, cum Cicerone. Cùm antea in seculo fictores nobiles esse desissent.] Rectius, Cum antè seculo, id est, ante centum annos. Sanè ergo vasa tantum Corinthia, quæ isti elegantiores nunc æsculpeo transferunt modò in lucernas, modò in trullas.] Vetus codices sic, Quæ isti elegantiores modò in esculenta trāsferunt, modò in lucernas, aut trulleos. Esculenta dixit, quæ alibi escaria. Insula ipsa est, nec gignēs, sed officinarum temperatura nobilitata.] Vetus lectio melius quadrat, Insula & ipsa, nec æs gignens, sed officinarum temperatura nobilitata.

Cap. III. Accensio candelabri talis fuit, ut auctor est Dion. Iussu præconis Cleippus fullo gibbere & præterea alio fedus aspectu fabricatus est, emente id Gegania se sterius l. eodèmq; ostendente in cœuiua emprum, ludibrii causa nudatus, atque impudentia libidinis receptus in torum, mox in testamentum, prædites nummum vice illud candelabrum coluit.]

Quis

Quis intelligi
stant vetera
modum legi
Theonis iussu
bere prætere
Gegania scilicet
quo emprum
impotentia l
t. p. v. i. c. c.
Camillo enim
dum, Cam
ulius.

Caput 11
fori statu e
memoria hom
inscribi.] Ali
Et iam om
e. c. p. que. m
bus inscribi

Caput v.
beniur.] Q
sensu: Tog
tur. Et seq
cis exiplari
mnis ex
institui, qu
de & nostri
In vetustis
stris curru
primo honor
mo honore
iuxta rostra
uii Tauru
Mefala.] M
& Sibyll
licet: vna q

Quis intelliget hæc? Nunc vide quantum præstant vetera exemplaria, in quibus ad hunc modum legitur, Accessio candelabri talis fuit, Theonis iussu præconis Clepsippus fullo gubere præterea & alio fœdus aspectu: emente id Gegania sestertius l.eademque ostentante cōnuiso emptum ludibrij causa nudatus, atque impotentia libidinis receptus in torum, m.i. t.p.n.v.i.e.c. Quid nunc dici potuit planius? Camillo enim crimini obiecit Sp. Caruilius.] Legendum, Camillo inter crimina obiecit Sp. Caruilius.

Caput IIII. Et iam omnium municipiorum, & fori statua ornamentum esse capere, prorogarique memoria hominum, & honores legi æuo & basibus inscribi.] Aliquanto melior est antiqua lectio, Et iam omnium municipiorum foris est. o. e.c.p.que.m.h. & honores legendi æuo basibus inscribi.

Caput V. Togata effigie antiquitus statua dicantur.] Codices veteres verbis variant. si non sensu. Togatæ effigies antiquitus ita dicantur. Et sequenti versu pro, Ab epheborū gymniciis exēplaribus, illic legitur. Ab epheborū ē gymnasiis exēplaribus. Mancinus eodē habitu sibi instituit, quo deditus est.] Statuit, nō Instituit. Vnde & nostri currus nati in his qui triumphassent.] In vetustis codicibus tantum est. Vnde & nostris currus in his qui triumphassent. Nescio an primo honor talis à populo.] Rectius, Nescio an primo honore tali à populo. Equidē & Sibyllæ tres iuxta rostra sunt, minores sint licet: vna, quæ Pacuvius Taurus Aedilis plebis instituit, duæ quas M. Messala.] Magis placet vetus scriptura Equidē & Sibyllæ iuxta rostra esse nō miror, tres sint licet: vna quam Sex. Pacuvius Taurus &c.

Cap. vi. Et ante eadem Castorum fuit M. Tremelii. [Legō, Q. Marcij Tremeli. Qui regem Antiochum, dilaturum se responsum dicētem.] Nostri codices. Hic regem Antiochum daturūse responsum dicentem, &c. Habuit è diuerso Annii Forcialis. Equestrem statuam contra Iouis Statoris eadem in vestibulo superiore domus Valeria fuisse Publicolæ Consulis filia, eamque solam fugisse, Tiberimque transnauisse. [Syncera lectio ex antiquis exemplaribus reposita est hæc: E diuerso Annii Forcialis, equestrem, quæ fuerit contra Iouis Statoris ædem in vestibulo Superbi domus, Valeriæ fuisse Publicolæ Cōsulis filia eamque solam refugisse, Tiberimque transnauisse. Passimque statuæ in clientelas sunt receptæ.] Deprauatam lectionem hoc modo ex fide archetyporum restituiimus: Passimque clientes in clientelas ita sunt recepti.

Cap. vii. Et trecentorum quinquaginta quinque dierum nota. [Crassum erratum, cum nunquam minus CCC LX. in anno numerati sint. Deorum tantum putarem esse, ni Metrodorus Scepsius, cui cognomen Romani nominis odio inditum est. Pulsenios pulsatos propter centum & decem statuarum signa obijceret.] Emendati codices: Deorum tantum putarem ea fuisse, ni Metrodorus Scepsius, cui cognomen à Roman. nominis odio inditum est, propter duo millia statuarū Volusinos expugnatos obijceret. Signorum quoque inexplicabili multitudine, cum Lysippus ad sexcenta x. opera fecisse tradatur, ante omnia, ut artis claritatem possent dare vel singula. Illic legitur, singulorum quoque inexplicabili multitudine, cum Lysippus ad sexcenta x. opera fecisse prodatur, tanta omnia artis, ut claritatem possent dare

dare vel singula, que signa, vulgus illud

Cap. viii. rum, Scribo, C. eodorus. Et patet, antelantibus eiusdem, ut videtur in Varro.

exemplaria. Et tamē ea esse templum.

Dea sunt semel sequi archetypus signa ad

nuda, & senis signum Cori

unior in quatuor simulacris, Quam

ve volentes, animal nom

lior: Quam habere vol animal non

nudum, qui in Aegineciis at

temperatura lessem. Scrib que colosse

hæc dictio, quo artem ip

Nostra ex artem ipso Latet, ut aqu

dare vel singula. Solitum enim ex immani pretio
cuiusque signi.] Lege, Ek manipretio quod nūc
vulgus illiteratum manufacturæ pretiū vocat.

Cap. VIII. Cephisiodorus Leochares, Epitodo-
rus.] Scribo, Cephisiodorus, Leochares, Hypa-
todorus. Et paulò post pro Tymoles Timocles,
attestantibus vetustis exemplaribus. Proprium
eiusdem, ut uno crure insisterent, signa, excogitasse,
ut ait Varro.] Plus verborum habent vetusta
exemplaria. P. e. v. v. c. i. f. excogitasse: quadrata
tamē ea esse tradit Varro, & penē ad vnum e-
xemplum. Cuius signa ad ædem Fortuna huiusce
Deæ sunt seminuda, vnde & laudata sunt.] Malui
sequi archetypa, vbi scribitur hoc modo: Cu-
ius signa ad ædem Fortunæ huiusce Deæ septē
nuda, & senis vnum, laudata sunt. Tale senile
signum Corinthiū graphicè describit Plinius
Iunior in quadā epistola. nec nouum est For-
tunæ simulachra nuda depingi, sicut & Occa-
sionis. Quamobrem Athenienses eam honore habe-
re volentes, ne tamen scortum celebrasse videntur,
animal nominis eius fecere.] Antiqua lectio me-
lior: Quamobrem Athenienses & honorem ei
habere volētes, nec tamē scortum celebrasse,
animal nominis eius fecere. Canachus Apollinē
nudum, qui Phileus cognominatur, in Didymæo
Aeginetici aris tēperatū] Lege, Aeginetici aris
temperatura. Et Virtutem egregiam, utraq; co-
losteas.] Scribo, Et Virtutem & Græciam, utraq;
que colosteas. Alioqui non est, quod referat
hæc dictio, Vtrasq; Eutychedes Eurotam fecit, in
quo artem ipsam amne liquidiorē plurimi dixerē.]
Nostra exemplaria: Eutychedes Eurotā, in quo
artem ipso amne liquidiorē plurimi dixerē.
Læocerus aquilam sentientem quid rapiat in Gany-

mede, & quid ferat.] Lego, Et cui ferat. Boethi
quāquā argēto melior.] Melior s, rectius, quā
Melior. Habet gratiam suam huius quoq; Do
ryphorus Vnā solummodo Zenonis Cypriam Sta
tuā in expeditione non vendidit Cato.] Scrio ēdū,
Vnā solummodo Zenonis statuam Cypria in
expeditione non vendidit Cato.

Cap. x. Cadmia effectus, siccare, sanare.] Melius,
Siccare, per sanare.

Cap. xii. Prodest autem & denium dolori, si cō
tineatur atque colluatur.] Imō, Colluat.

Cap. xiiii. Aristonidas artifex cū exprimere
vellet Athamāti furorem, Clearchum filium pra
cipitare volentē, & praecipitato illo residens pae
nitentiam ferrum & aes miscuit.] In corrupta ma
nu scriptorum codicum lectio haec est. Ariston
idas artifex cū exprimere vellet Athamā
tis furorem, Learcho filio praecipitato residē
tem, pae nitentiamque, ferrum & aes miscuit.

EX LIBRO TRIGESIMO QVINTO

CAP. II.

QVā etiam dominū mutatis domus ornamentis
et ar.] Argutus est, quod in vetustis simul
ac emendatis codicibus legitur hoc modo,
Triumphabantq; etiam dominis mutatis ipsae
domus.

Cap. iii. Omnes ab umbra hominis lineis circū
ducta.] Ab prepositio redundat. Primū inuenit
eos colores, teste (ut ferunt) Arato, Cleophantus.]
Quōsnā colores, ūm modō dixerit, sine vllō
etiā nū colore. Deinde quōries ita loquimur, ut
ferunt, tumori nos credere significamus, non
certē alicuius testimonio: quid igitur hic facit
Aratus?

Aratus? qui
scriptorū, qu
Quo si, vti fac
riar, vbi sic leg
re tella, vti fe
chius. Nimi
niebat rudime
luti, si mi etia
ali, non nisi e
tur. Durauer
tis apparet h
habere. Ant
Care. Ea vbi
lasgis cultori
cium equitem
referat.] Vel
rat, suffragā
do ante, cum r
refecerentur.
Cap. xv. Su
dū. Supera
phis celebra
amores: pinx
pinxisse mo
Cap. x. Ips
stura in gene
ladium &
propter hunc q
ria facta, non
tiam lecti
rum codicu
eum duo su
appellabāt.
diuiso Hella
ram fuit col

Aratus? qui tamen non est in enumeratione scriptorū, quos in hoc libro Plinius sequitur. Quo fit, ut faciliē hic vetustis codicibus assentiar, ubi sic legitur: Primus inuenit eas colorare testa, ut ferunt, trita Cleophrantus Corinthius. Nimirum simplicissimus color conueniebat rudimentis artis, quandoquidem absolutissimi etiam artifices, Apelles & eius ætatis alij, non nisi quatuor coloribus pinxisse leguntur. Durauere & cetera antiquiores & ipsa. Satis apparet hanc dictionē Cetera, hic locū non habere. Antiqui codices habent, Durauere & Cære. Ea uerbis est Hetruria; olim Agylla à Pelasgis cultoribus uocitata, Nisi forte qui Turpissimum equitem Romanæ Veneria nostra ætatis bellū referat. Velit referre, melius, quā Bellē referat, suffragantibus antiquis exemplaribus. Paulō antē, cum restringerentur, sublatas. Lege, Cum reficerentur, s. thermæ.

Cap. ix. Superatusque est ab eo Pythius. Legendū. Superatus ab eo Pythiis nam Pythia Delphis celebrabantur. Fecit & Penelopen, in qua amores pinxisse uidetur. Verus lectio est, in qua pinxisse mores uidetur.

Cap. x. Ipsius auctoritas tanta fuit, ut diuiserit picturā in genera tria, quæ ante eum duo fuere, Helladicum & Asiaticum. Asiaticum appellabant propter hunc qui erat Siegonius. Dimisso Helladico tria facta sunt, Ionicum, Siegonium, Atticū. Vitiatam lectionem castigauimus ex fide veterum codicum in hunc modum: Quæ ante eum duo fuere Helladicum, & quod Asiaticū appellabāt. Propter hunc qui erat Siegonius, diuiso Helladico tria facta sunt Ionia Græcorum fuit colonia in Asiam deducta: Athenæ

autem caput erant veræ Helladis, in qua est & Sicyon, altera post Athenas picturæ patria: vnde mox generibus ipsis cognômina sunt facta, Atticum, Sicyonium, & Ionicum, olim Asiaticum appellatum. *Ut pueri ingenui ante omnia graphicen, hoc est picturam in buxo docerentur.* Secutus archetypa nostra, lego & di Ringuo: Diagraphicè, hoc est pict. in buxo, docerentur, ut ea voce rudimenta picturæ intelligamus. neque enim omnes pueri in absolutos artifices euadebant. Est autem *diagraphia*, vnde Diagraphice deducitur, tabella buxeæ, in qua pueri scribere vel pingere meditabatur, subinde errata emendantes, quod Græci *diarypa* *φει* vocant, & diagrammata propriè dicuntur descriptiones Mathematicæ, deformationesve architectonica. Cæterum buxus ad id potissimum electa est propter materiæ leuorem, simulque densitatem, quod minimè colores biberet nec lineas fluidas redderet. *Voluminibus editis, quæ doctrinam eam continent.* Lege addo. Voluminibus etiam editis. *Vnde, ut iam diximus, ab alio pingi se vetuit inueterato edito.* Melius aliquatæ cohærebit oratio, si iuxta veterem scripturam legamus hoc modo: Nam, ut diximus, ab alio pingi se vetuit edito. Porro hæc dictio Inueterato, haud dubiè nata est ex verbi Veruit, literis aliquot ab oscitâte scribae repetitis, ac mox à castigatore quopiâ, quod eorum visum est, detortis. *Imaginum ille similitudines adeo indifferere pinxit.* Rectius, Imagines adeo similitudinis indifferere pinxit. *Tantumque eam partem.* Sed legentes meminerint, *omnia ea cõstare quatuor coloribus.* Immane tabula pre-

le pretium accepit
Cui hic (libro)
plex. Nā vetus
legentes memi
ribus facta: m
mēlura accepit
in opere arte
Est & equi eiu
nus quadrabit
quos eius, siue
Homeri versus
Describētus. U
lorum excitare
illaque rep[er]it
lius. Et illa rep[er]
magadiarum, i
su animis libe
ralitate. Melior
artis libido in
nanq. cōductu
tamo ad ping
monumentu
duxisse pingē
tyranno, quos
mentum. Arij
itu cōduxit. Pe
cles. Vnde ho
Verus lectio: G
nominatiuus. &
generis Plurim
dum: Plurimæ
Cap. xi. Picturæ
Theopis, non
Quamobrem da
nie in bellam.]
Tou

la pretium accepit aureos mensura, non numero.] Cui hic suboleret mendum? Est tamen nō simplex. Nā vetus ac sincera lectio habet sic: Sed legentes meminerint, omnia ea quatuor coloribus facta: manipretium eius tabulæ in auro mēlura accepit, non numero. Vt intelligamus in opere artem fuisse pretiosam, non colores. Est & equis eius sine fine dictus in certamine. Apertius quadrabit: ad sequentia, si legas: Est & equus eius: siue fuit, pictus in certamine. Viciisse Homeri versus videtur id ipsum scribētis. Melius Describētis. Vt id ipsum percussu claritates oculorum excitaret. Colorum, non Oculorum. Ex illaque reposuit ablatos colores. Vetus lectio melius, Et illa reposuit ablatos colores. Cyliscum tragiædiarum scriptorem. Scribo, Philiscum. Imperius animi & libido in hac quadam arcu eum potius tulere. Melior ordo, Imperius animi & quædā artis libido in hac potius eum tulere. Tradūe namq. cōductum cum ob Aristrato Sicyoniorum tyranno ad pingēdum quod is faciebat, Telesti Poetæ monumentū. Vera lectio, Tradunt namque cōduxisse pingēdum ab Aristrato Sicyoniorum tyranno, quod is faciebat Telesti Poetæ monumentum. Aristratu locavit pingēdum, Micomachus cōduxit. Parua & Callides fecit. Scribo, Callicles. Vnde hoc genui picture Gryllus vocatur. Vetus lectio, Gryllivocatur est enim picture nominatiuus. & Hoc genus, dixit pro Huius generis. Plurima præterea faciles arguunt. Legēdum: Plurimæ præterea tales arguunt.

Cap. xi. Pinxit & ipse penicillo parietes Thebis. Thespis, non Thebis, habent veteres codices. Quamobrem daturus celeritatis famā, absoluit vno die tabellam. Lege adendo. Quamobrem arti

daturus & celeritatis famam. *Quæ nobilissima tabula appellata est Stephanoplocos.* Scribo Quæ nobilissimis eius tabula appellata est Stephanoplocos. *Quoniam Glycera coronas venditando sustinuerat paupertatem.* Vetus lectio: Quoniam Glycera venditando coronas sustentauerat paupertatem. Imitati sunt multi, æquauit autem nemo. Elegantiùs absque coniunctione. Aequauit nemo. Hic primus videtur & expressisse dignitates, insignia heroum, & usurpasse symmetriam. In emendatis exemplaribus tantum est: Hic primus videtur expressisse dignitates heroum, & usurpasse symmetriam. Nobilis eius est tabula Ephesti, Vlixes simulata vesania bouem cum equo iungens, & Palamedes dux fasces gladii condens. Antiqua scriptura verior: Nobiles eius tabulæ Ephesti, Vlixes simulata insania bouem cum equo iungens, & palliati cogitantes, dux gladii condens. Huius est clypeo dimicans Athenus. Ad didimus, Athenis, quod ibi pictura illa seruetur. Non satis discernitur alius eodem nomine. At hunc eundem quidam faciunt Olympiade cxii. Lege & distingue sic: Non satis discernitur, alium eodem nomine, an hunc eundem quidam faciunt Olympiade cxii. Ioue Liberum parricide depicto mitrato, & muliebriter ingemiscente inter obstetrices & Dearum clamorem. Antiqua lectio, inter obstetricia dearum, Obstetricia, sicut Familitia, Seruitia. Nec enim credendum, pictorem tanto Deo alias obstetrices, quam Deas, admouisse. Superest vnum verbum Clamorem pro eo reposuimus, Cleon admeto, ut sit pictoris & picturæ appellatio, & referatur ad verbum præcedens Innotuit. Nealces Venetum, solers hic arte ingeniosa operi superpinxit.

Signis

Siquidem cum pralium, &c.] Castigavimus ex
manuscripto exemplari ad hunc modum:
Nealces Venerem, ingeniosus & solers in arte.
siquidem cum pralium navale, & reliqua.
Theontium Epicurum cogitantem.] Vetera exem-
plaria. Leontium Epicuri cogitantem, ut sit
picturæ nomenclatura, non pictoris, & tabula
hæc Theodori operibus annumeretur. Fuit
autem Leontium Epicuri concubina, philoso-
pha & ipsa nimirum ex amatoris domestica
consuetudine, in tantum ut libros quoque
contra Aristotelem scripserit, quemadmo-
dum legitur in præfatione ad Vespasianum
Imperatorem à Plinio in operis huius fron-
tispicio præfixa. *Mydon solus.]* Lego, Mydon
Soleus, id est solensis. Sunt enim *σολοι* Ciliciæ
oppidum, & alterum eiusdem nominis in
Cipro. Ac mox, *Stadius*, non *Tadius*. *Dianam*
in tabula, quæ ephesi est in antiquissimâ picturâ.]
Melius, Antiquissimæ picturæ. *Discipulum eius*
fuisse Antobolum.] Scribe, Autobulum. Hoc cum
fecere, non apparet in velis, sed in cortina pingi. In
feruente saquea mersa, post momentum extrahuntur
picta.] In corruptiora exemplaria aliter
distingunt, mutata nonnihil etiam lectione:
Hoc cum fecere, non apparet in velis: sed in
cortinam pigmenti feruentis mersa, post mo-
mentum extrahuntur picta.

Cap. xii. *M. Varro tradit sibi cognitum Romæ*
Possumium nomine, à quo factas Romæ tubas, ite pi-
sces, quos aspectu discernere à veris vix posses.] Cre-
diderim nostros potius codices germanam ha-
bere lectionem hoc modo: *M. Varro tradit si-*
bi cognitum Romæ Posim nomine, à quo
facta, Romæ vuas, item pisces, ita ut non sit

aspectu discernere à veris. Cuius pro laetificen plu-
ris venire solitam ab artificibus ipsis, quàm aliorum
opera.] Illic legitur: Cuius proplasmata plurius
venire solita artificibus i.q.a.o. Fictilem eam
fuisse, & ideo mirari solere. Vetus lectio: Ficti-
lem eam fuisse, & ideo miniari solitū. Et arti-
firmitateque aut sanctiora auro.] Scribo, Et arte
zuiq; firmitate certiora auro. Firmitate cer-
tiora, magis quadrat, quàm Sāctiora. Sequēti
verū, Sed fictilibus prolibatur sympulis.] Antiqui
codices pro sympulis habent Sympunius: quod
vocabulum & apud Satyricum in eodem signi-
ficatu reperitur. Quis ausit Sympunium ride-
re Numę, priscūque catinum. Vter tenuiorem
humum circumduceret.] Melius Duceret, hoc qui-
dem in loco, assentientibus vetustę scripturę
voluminibus. Exprobrauit patinarum paludes Vi-
tello, memoria nō vlla fœdiore, cuius veneno. Aspre-
nari reo Cassius Severus accusator obiciebat inter-
isse cxxx. annos.] Hęc lectio nullo modo cō-
sistit, cū neque Asprenas, neq; Cassius, vsq;
ad Vitellij principatum vixerit. Emendati co-
dices aliter habent: Exprobrauit patinarum
palades Vitellij memorię, quàm illa, fœdiore,
cuius veneno, &c. Vitellij memorię, dicit,
non Vitellio, quia tum iam supplicium de-
derat Vitellius vt sit sensus, fœdiorem fuisse
in Vitellio princepe tam immanem profusio-
nem, quàm in Asprenate priuato veneficium.

Cap. xiiii. Parietes quos appellant fornaceos,
quoniam fornacum modō circumdati vtrunque du-
bus tabulis inferciuntur.] Confer nunc synceram
lectionem: Formaceos, quoniam in fornica
circundatis vtrunque duabus tabulis infer-
ciuntur. Quos adificiū non idoneos probant.] Tol-
le,

AN
Quos & sc
obāt. Hali
allicet regiam
entibus. nec d
A. uolito domo
neminit.

Cap. xv. Fu
ait] Legendu

X LIBRO

Onnas ba
Ge. In eod
rii ob id Ven
redundat. An
lius Percenteb
Cap. v. Quod
parminum di
quos ex iis ad
maritudinem
vt credatur
pulisse. Quer
gimus petrū
taphoricē di
illi pro celo
opera. Atheni
suer. praclara
que appellatur
lectio est inco
nis complura
nus extra mu
in xptis. El
Pausaniasqu
mus argumē
ta parua, nō

le, Quos & scribe. Adificiis non nisi bimos probat. *Halicarnassi mausolea.*] Lego, Mausoli, scilicet regiam. pender enim oratio à præcedentibus. nec de Mausoleo hic loquitur, sed Mausoli domo, cuius & sequenti lib. cap. 6. meminit.

Cap. xv. *Fungosum atque omnium ore dilui facile*] Legendum, *Omni humore dilui facile.*

EX LIBRO TRIGESIMOSEXTO.

CAP. III.

COlunas habuit in eodem atrio, *Hymetias.*] *Legge.* In eodē Palatio. *Quē M. Brutus in iurgiis ob id Venerem Palatinā appellauerat.*] Quē, redundat. *Ante igitur artifices censebimus.*] Melius *Perceusebimus.*

Cap. v. *Quod Hipponax indignatus, amaritudine carminum distinxit eos tantum, ut credatur aliquos ex eis ad laqueum compulisse.*] Melius, *Amaritudinem carminum strinxit intantum, ut credatur aliquibus ad laqueum eos compulisse.* Quemadmodum enim gladiū distinximus petitori hostem, ita hic Hipponax metaphorice dicitur amaritudinem carminis, quę illi pro telo fuit, in inimicos distinxisse Cuius opera Athenienses complura in ædibus sacris posuere præclarāque Veneris imaginem extra muros, quę appellatur *Aphrodite exopolis.*] Et hęc verus lectio est incorruptior: Cuius sunt opera Athenis complura in ædibus sacris præclaręque Veneris extra muros quę appellantur *Aphrodite ἐν ἑξωτερῶν.* *Ἐν ἑξωτερῶν* legendum pro *Exopolis*, *Pausanias* quoque in *Articis* attestatur. *Proferemus argumēto paruo & ingenij tantum.*] *Argumēta parua, nō argumēto paruo.* *Scopæ verò laus*

cum his certant. Fecit Venerem.] Legendum Scodra laus cum his certat. Is fecit Venerem. Et quencunque alium locum nobilitant.] Scribo, Et quencunque alium locum nobilitatura. neque aliter legi commodè potest. Roma quidem magnitudo operum est iam oblitterata à magnis officiorum negotiorumque acervis, quæ omnes à contemplatione talium abducunt.] Equè scdum & hoc mendum sustulimus ex fide veterum codicū, hoc pacto: Romæ quidem magnitudo operum eam oblitterat, ac magni officiorū negotiorūque acervi omnes à c. r. a. Sinceritas lectionis evidentius in contextu apparebit, collatis præcedentibus. Ex quibus v. u. Liberum patrem pal-la velatus Veneris præfert.] Vetersti codices pro Veneris, habet Humeris. Hippiades & Hermerotes Taurisci.] Vetus lectio, Hippiades Stephani, Hermerotes Taurisci. Eodē loco, Liber pater Eurcehilli manu laudatur.] Manu superest, nec habetur in probatæ fidei exemplaribus. Ex quo apparet in magni honoris autoritate habitum Lysia opus.] Melius vetus scriptura: Ex honore appareret in magna autoritate h. l. o. & sic rectius quædrabunt, quæ sequuntur. In honore est & in templo illo Hercules, ad quem Pæni omnibus annis humana sacrificauerunt victima, humi stans ante aditum porticus agnitiones sita. Fuere & Thespiades ad adem Felleitatis.] Clariorem & hunc locum fecit collatio ad manuscriptos codices, qui sic habent: Inhonorus est nec in templo vlllo Hercules, ad q. p. o. a. h. f. victima, h. st. a. a. p. ad nationes. Sitæ fuere & Thespiades & c. Suffragatur huic lectioni, quod mox in eodem capite legitur his verbis, Idem & à Coponio quatuordecim nationes, quæ sunt circa Pompei, factas

factas autor eff
ques Rom. Iun
damauit. Alj d
vno lapide.] L
omnes ex vno l
que Barachum o
Minus delenda
uacanea.

Caput v. i. t.
ca. ludemibus,
incrementi argue
mendata lecti
beris circa lu
cubiti summi in
intelliguntur.
bia montibus, ne
re nostri veteres
legendum sud
& in Caralege
rum magnitudi
gnitudine cad
vidimus in se
dij liberorum p
gis placet ver
natione, quan
bertorum pot
uerat.

Cap. v. i. t.
hite natura al
tilitate natura
Caput ix. h.
est vi cum op
Hac admirat
libu spatis ex
sta egestis late

factas autor est. *Quarum unam amavit eques Rom. Iunius Pisciculus.*] Scribendum, Adamavit. Alij calcearent soccos, & omnes ex vno lapide.] Lego, Alij calcearent soccis, omnes ex vno lapide. Nec minus Sauron atque Batrachum obliterari convenit. Vox hæc Minus delenda est, ut hoc loco plane superuacanea.

Caput v i i. Argumento x v i. liberis circa ludentibus, per quos totidem cubiti summi incrementi arguentes annos eius intelliguntur.] Emendata lectio: Argumento Nili x v i. liberis circa ludentibus, per quos totidem cubiti summi incrementi ingentis se amnis intelliguntur. Onychem etiam tum in Arabia montibus, nec usquam alibi nasci putauere nostri veteres, sed in Germania.] Pro sed, legendum sudines, nomen scriptoris, qui & in Catalogo recensetur. Ac mox, Chiorum magnitudine cadorum, non Et vrceos magnitudine cadorum. Nos ampliores triginta vidimus in scena, quam Callistus Cæsaris Claudij libertorum potentissimus exadificauerat.] Magis placet verus lectio: N. a. t. v. in cœnatione, quam Callistus Cæsaris Claudij libertorum potentia notus sibi exadificauerat.

Cap. v i i i. Ad terenda collyria quadam vilitate natura alia conueniens.] Lego quadam vilitate naturali conueniens.

Caput i x. Hac admiratione opus effectum est ut cum op. id. ex. Cambyses & c.] Scribo, Hac admiratione. operis, non opus. Pedalibus spatii, ex eodem lapide.] Spatiis, redudat. Pothea egestus lauerat in allenatanaue.] Scribo, Alle

uatas naues. Et alij duo sunt Alexandria ad portum in Caesaris templo.] Lege, In portu ad Caesaris templum.

Caput xi. Tertijs est in Vaticano.] Re-
ctius, Tertius Romæ in Vaticano. Nam se-
quenti versu in emendatis codicibus legitur:
Fractus est in molitione: non, Fractus in moli-
tione eius.

Caput xii. Alij lateribus eluto factis ex-
tracta contris in priuatas domos distributo.] Ve-
ra lectio: Alij lateribus eluto factis extru-
ctos pontes, peracto opere in priuatas do-
mos distributos. Minimam exstitisse laudatissi-
mam à Rhod. mer factam.] Melius, Minimam ex
his, sed laudatissimam.

Cap. xiii. Refecit vnus omnino pauca ibi ex
monte Phado Thebis rex.] Longè aliter legitur
in manu scriptis voluminibus: Refecit v-
nus omnino pauca ibi Circammon spado. Ne-
catis regis.

Caput. xiiii. Leguntur & pensiles hortos,
imò vero totum oppidum fecisse Egyptia The-
ba.] Restituimus: Legitur & pensilis hor-
tus, imò verò totum oppidum, Egyptia
Thebæ. Sequenti versu pro subito, sub-
ter.

Caput xv. Id M. Agrippa fecit in Edi-
litate post Consulatum, per meatus corruatis
septem annibus, cursu præcipiti torrentium mō-
do rapere atque auferre omnia coactis. Insuper
mole imbrum concitati vada ac litora qua-
siunt.] Melius quadrat, mea quidem sen-
tentia, vetus lectio: A M. Agrippa in Æ-
dilicate post consulatum per meatus cor-
ruati, septem annes, cursuque præcipiti
tor-

torrentium
omnia co-
tati vada a-
tussus à Sen-
regula dicitur
Saguarum
r. Inenarrab-
multitudine
titudine.
Cap. xvi. I
termina.] L
contermin
Cap. xv
morius lap
& à veterem
ber. Et ve
pidea fieri
Caput xx
teri animal
torum an
cantur.]
visione.
Cap. xx
Melius, Si
Cap. xx
quinque pa
Et cisterna
partibus.
Caput x
mem vicia
māme ta
leo perferri
citur.
Caput.
hic aperit

torrentium modo rapere atque auferre omnia coacti, insuper mole imbrum concitativa da ac latera quatiant, & reliqua. *Is iussus à Senatu aquarum Appie & Anienis regula ductus rescire.*] Vera lectio: Is i. a. S. aquarum, Apie, Anienis, Tepula, d. r. Inenarrabili profectò impendio & operariorum multitudine.] Elegantiùs, & operatum multitudinem.

Cap. xvi. Et Magnesiaceum è Macedonia ei contermina.] Legendum. E Magnesia Macedonia contermina.

Cap. xvii. Et vestes & calceamenta illita moris lapidea fieri.] Prodigiosa sanè lectio, & à vetere multum degenerans, quæ sic habet. Et vestes & calceamenta illita, omnia lapidea fieri.

Caput xxi. In pelliculis scarificati viri viri animalium. Ridiculum, pro Sacrificatorum an. Paulò post pro, In Vstrina ter, sicantur, duæ tantum voces repositæ. f. Trina vitione.

Cap. xxii. Graci è lapide duro ac silice æquo] Melius, Silice æquato.

Cap. xxiii. Et cisternas harena pura & aspera quinque partibus.] In antiquis exemplaribus est Et cisternas harenæ puræ & asperæ quinque partibus.

Caput xxi. Et lapide speculari, squamam vitalem habent.] Legendum, squamam vitalem habente. Quod malitatur, oleo perficitur ante.] Perfricatur, non Perficitur.

Caput. xxv. In Italia è festucis carnea: hoc aperit ex nomine ipso intelligi potest.] Ni-

hil simile est in vetustis voluminibus, vbi sic legitur: In Italia, fistucis pauita: hoc certè ex nomine ipso intelligi potest. Pulsa deinde ex humo pauimenta in cameras transferre, vt primum vitium. Et hoc cerè inuentum ab Agrippa in Thermis, quas Romæ fecit. Figlinum opus encausto pinxit. Et hic vetus lectio magis arridet, Pulsa deinde ex humo pauimenta in cameras transferre è vitro nouitium & hoc inuentum Agrippa certè in thermis, quas Romæ fecit, figlinum opus encausto pinxit.

Caput x xvi. Sex M. p. à litore inter Cumaras atque Lucrinum.] A præpositio redundat, non otiosi modò, sed & sensum vitians. Fit & intinctura genere Obsidianum, ad escaria trasa totum rubens vitrum, atque non translucens, hæmatinon appellatum.] Legi debet: Fit & tinctura genere Obsidianum ad escaria vasa, & totum rubens vitrum atque non translucens, hæmatinon appellatum. Nam alterum. Et necessariò addendum, eum diuersa genera sint Obsidianum & hæmatinon, hoc rubens, illud verò nigricans.

Cap. x xvi i. Repentè in foco comparuisse geniale.] Lege addendo, Repentè in foco eius comp.

EX LIBRO TRIGESIMO SEPTIMO.

CAPVT I.

M^{ultum enim detractum erat gemma dignitari}] Erat redundat. sunt enim verba Isme-

Ismenia est
retur.] Le
retur. Sed
dam. Hic
Lege & dis
das: torre
qua. Hoc
fratur illib
multos anne
lior.] Mel
ma quæ d
est. Ismen
paret scal
que Dini
qua postea
men artific
ginum sim
cipes signat
se acturam
empru esse
Vitiu en
quàm prin
Caput.
luxuria, qu
ra: Et ver
xuria tunc
peius. Ni
credi oportet
Ni verius i
porteret.
cubacula vi
bo iuxta
sceptri &
la viatoria
Poppæanis p

Ismenia choraula. *Vt sibi quoque par videretur.*] Legendum, *Vt sic quoque par videretur. Sed nulla peritia electas: sed forte quadam.* *His exemplis initio Voluminis oblati.*] Lege & distingue: sic sed nulla peritia electas: fortè quadam his exemplis, & reliqua. *Hoc in Polycratis gemma, qua demonstratur illibata intactaque ad Ismenia etate post multos annos apparet scalpi etiam smaragdos solitos.*] Melior vetus lectio: Polycratis gemma quæ demonstratur, illibata intactaque est. Ismenia etate multos post annos, apparet scalpi etiam smaragdos solitos. *Quique Diui Augusti imaginem similem expressit, qua postea principes signabant.* Adde nomen artificis: *Quique Diui Augusti imaginum similem expressit, qua postea principes signabant.* Dioscorides. *Quidam fuisse acturum eum, si Scipio à patre eius interceptus esset.*] Facturum, non Acturum. Vitium enim est Latinitatis hoc loco, grauius quàm prima fronte videtur.

Caput. 11. *Seueritate victa & veriore luxuria, quàm triumpho.*] Antiqua scriptura: *Et veriore luxuriæ triumpho quasi luxuria tunc verius triumphauerit, quàm Pompeius.* *Ni verius sit eum Deorum ostentum credi oportere.*] Rectius nostra exemplaria. *Ni verius iræ Deorum ostentum credi porteret.* *Qui sceptra personis histrionum, & cubicula viatoria vnionibus consernebat.*] Scribo iuxta fidem veterum codicum: *Qui sceptri & personas histrionum, & cubicula viatoria vnionibus construebat.* *Dum Poppeanis praludit.*] Non Poppæanis, sed

Pompeiano scilicet theatro vt intelligamus theatrum hoc transiberinum. Pompeiani fuisse praludium. Nam Nero priusquam probè perficuisset frontem minoribus se ostentauit theatris postremò in Pompeij theatro in conspectu totius populi Roman. ineptire non erubuit. Hoc artifices litura occultant.] Antiqua lectio, Celatura oc. Alio qui non quadrat quod sequitur, Putas e. m. nam purè hic celatis opponuntur. Guttonibus Germaniæ genti accolis æstuarium Mentonon nomine, Oceano spatio stadiorum sex millium.] Syacera lectio antiquorum voluminum est hæc : Guttonibus Germaniæ genti accolis æstuarium Oceani Mentonon nomine, spatio stadiorum sex millium.

Cap. iiii. Centum ferè N. p. abest à Carnunto litus Pannoniæ, quòd idà Germania inuehitur.] In emendatis codicibus legitur sic, D. C. ferè. M. p. à Carnunto Pannoniæ abest litus id Germaniæ ex quo inuehitur.

Caput iiii. Omnium profectò muneris talis inuentio hominis est.] Scribo Numinum. profectò muneris talis inuentio omnis est.

Caput v. Quapropter principatum ex iis Aegyptij obtinent.] Nisi legas, Cyprij, vt est in vetustis exemplaribus, nec præcedentia quadrabunt, nec sequentia. Mox iuxta Carchedonem, in qua legebatur, smaragdites dictus est.] Lego, Mons, in quo legebantur iuxta Carchedonem, smaragdites dictus est.

Caput vi. Sunt & armeniaca, vt cate-ra improbanda, sed pallida zona.] Re-
le-

lectio, Ca-
Sequentis
sic, Hoc i-
maniz, Vi-
legendus,
numindica
Caput
culi debere
nubilantem
Et hic ven-
scripsimus
culi debe-
visu nub-
tem. Op-
Qui possi-
vertit, no-
sed etiam
bus hoc
legendum
mensura
certam
Ass.] N-
thum po-
Ephyras
Caput
tur.] Imò
codic. no-
ab alia d-
K. p. m. d. e-
tiam de
pratorum
exp. i. o. n.
bo Fund-
sunt. H-
in ceruice

lectio, Cetero probanda, sed pallida zona. Sequentis versus, scripturam emendauimus sic, Hoc in gemmam transiit ex lapide Carmaniae, Vltimus etiam huius capituli versus sic legendus, Obuérque omnium ardentium gemmarum indicanda.

Caput vii. Callistratus fulgorem carbunculi debere candidum esse posuit, extremo visu nubilantem, & si ita attollatur exardescentem.] Et hic veram lectionem, vnde cetera transcripsimus. Callistratus fulgorem carbunculi debere candidum esse posuit, extremo visu nubilantem, si attollatur exardescentem. Opponuntur enim Poni & Attolli. Qui posuit, genitium in verbum posuit verit, non Latinitatis solum oblitus erat, sed etiam verbi Dicit, quod ex praecedentibus huc quoque refertur. Et paulò post legendum. Indicos, etiam in sextarij vnius mensura cauari, nam deprauata lectio nullam certam mensuram definebat, Sicut in Ephyræ & Asso.] Nostri codices. Sicut Paro, alioqui Corinthum potius dixisset, quàm obsoleto nomine Ephyræ.

Caput viii. Cetera saxo & rote poliumtur.] Imò, Naxii cotibus, vt extat in veter. codic. non à Naxo, vna è Cycladibus, sed ab alia cretensi. Stephanus *ναξία λίθος*, *ή Κρητική στέφαν* Cretensis cotis mentio fit etiam decimo octauo volumine in ratione pratorum. Ergo euntes è longinquo incesunt, & euntes toto musco exentiunt.] Pro Euntes, scribo Fundis, Ergo fundis è longinquo incesunt. Hoc vestigial hocque gestamen diuini in cervice gratissimum norunt.] Diuites non

Diutius. Quidam istu primo cepere praclaras, multi in secundo nullas.] Non in secundo, sed in sectando. Et quidem callides tali sectura formantur. Qualinam sectura? Nihil enim praecessit, quod referatur. Incorruptiores codices habent. Et venatus quidem callidis talis. Sectura formantur, &c. Et venatum apte nominat propter funditores. Neque est mutabilior alia aut mendacior vitri.] Reposuimus synceram lectionem hoc modo: Neque est imitabilior alia mendacio vitri. Et milior, fulgoris si ante habeas breuis, & cum intueare fallacis.] Antiqua scriptura: Fulgore hebeti, aut breui & cum intueare, fallaci. Smaragdo similem Indicæ, Cyprj dicunt glaucum pinguemque.] Melius quadrat verus lectio siue praecedentia consideres, siue sequentia. Est autem hæc: Smaragdo similem Indi, Cypros duram glaucoque pingui. Et sequenti versu, pro Talis & iaspis est, scribo, Talis & Caspia est. Thracia Indicæ similem mittit, Chalcidia turbidam.] Antiqua lectio: Amisos Indicæ similem mittit, Chalcidon turbidam. Est autem Amisos Ponti vrbs, sicut Chalcidon Bithyniæ.

Caput ix. Quæ ex iis smaragdo similis est & petra per transversum linea alba præcingitur.] Legendum, Smaragdo similis est & per transversum, &c. Indicæ absolutum purpure colorem habent.] Addendum, Felicis purpuræ. hoc est, cuius tinctura feliciter successit.

Caput x. Candore interstincto variis coloribus.] Interstincto, id est, distincto, dia-

LECTIO. De alabastrite. In India & Perside
Acidia monte] Scribo, Et Perside ac Ida mon-
 te. Batrachias mittit & Copros.] Melius, Co-
 pptos & Batrachitas mittit. Et fulmine tacta re-
 stinguat.] Vetus lectio, Fulmine ista. De
 brontia loquitur. De cælo tacta legi sape.
 Fulmine tacta, non memini legere apud La-
 tinitatis autores. Et alia parte purpura.] Lego,
 Et altera parte. Hoc de secundo genere cheli-
 doniarum intelligendum. Deiectam in aquam
 feruentem tempestates tueri.] Scribendum, Deie-
 cta in aquam feruentem tempestates auerti, de
 chelonitide, Proximè sequenti versu restitui-
 mus, in moracillæ auis ventre. Quis enim
 vnquam Scyllam autem aut vidit, aut legit.
 Ad Dardanum nunc pagum, quondam oppidum]
 Vetus lectio, Atarne nunc pago, quondam
 oppido. Lactu succo ac sapore notabilem.] Lege
 addendo, Tritam lactis succo ac sapore nota-
 bilem. Sed etiam in Samo, ut aliqui putant.] In
 Sammio, veteres codices habent. Et sequenti
 versu, Panchrus. Sic enim apud Græcos quo-
 que terminatur. Ac paulò post, Additam
 fecunditatem, non Addictam. Item pro
 Philoginos, Phloginos. Iuxta monumentum
 Tiresia inueniunt: speciesque est eis aquæ glacia-
 ta.] Satis erat, Specie aquæ glaciata Plin-
 ius non solet huiusmodi hiatus reformida-
 re. Sequenti versu legendum, Sagdam Chaldæi
 adhærescentem nauibus inueniunt prasinii co-
 loris.

Caput x i. Adunephros eiusdem Theuda-
 stylus hic & à Syris colitur.] Quis intelliget hæc
 Syncera lectio: Adadunephros eiusdem ocu-
 lus nominatur, Fuit autem Adadus vnus è

præcis illis: Syrorum regibus cuius sacra He-
braeorum historia meminit, hunc Syri ob me-
rita consecratum in cælitum numerum retu-
lerunt, diuinisq; honoribus, ceu peculiare
sue gentis numen, vsque ad Plinij tempora
colere perseverauerunt. Triophthalmos Ionaca
nascitur.] Scribo cum omichen nascitur. Py-
rene ab oliua nucleo.] Imò Pyren, ipsius nuclei
vocabulo.

Caput XII. Chochlites quoque nunc vulga-
rissima,] Lego, Cochlites, alioqui Cochlitæ,
dixisset.

Caput XIII. Gemmiferi amnes sunt, Oa-
xis, Mater, Ganges.] Malim veterem lectionem,
Gemmiferi amnes sunt Acesines & Ganges.

IN PLINII HISTORIAM
NATVRalem ANNOTA-
TIONVM SIG. GELENII
FINIS.

INDEX

NDI
P
VIVSVIS
aut meralio
quid præter
to opere oc
In h
B
ca
cr
Abdomina su
Ea
Abollina, olim
lana
Abietis conside
Abietis cachym
2.148
Abietis corticis
Abietis apta nana
Abietis quæ loca
Abietis folia no
160
Abietis folia p
insecta
Abietis germi
165
Ten

ANNOT.

ius sacra
de Syri ob
merum reu
ceu peculia
linij tempo
chadmas Ina
nascitur. P
hysiu anucl

nunc vulg
qui Cochliu

er sunt, O
m lectionem
& Gange

ORIA
NOTA
NII

NDEX

INDICIS PLINIANI

PARS PRIMA,

CVIVSVIS ANIMANTIS PLANTÆ
aut metallicæ speciei naturam, ac vires medicas, & si
quid præterea id genus cognitu utile iucundumve to-
to opere occurrit, complectens.

In hoc Indice prior numerus totum, alter
paginam designat.

A BACVLI siue calculi ex vi- cro Tom. 3. 425 Abdomen quid 1.572	Abietis flores quales, & quan- do semen reddat 2.167 Abietis rami quo pasto dispo- siti 2.171 Abies decisis cacuminibus mo- ritur Ibidem
Abdomina suum, lege interdi- ta 1.406	Abies Latinis, quæ Grecis e- late 2.37
Abollina, olim, quæ nunc auel- lana 2.128	Abies arborum altissima, na- uium malis & ancennis vi- lis 2.188. & 189
Abietis consideratio 2.150	Abietes quibus in locis optima- & ubi pessime 2.188
Abies cachryn pilulam gignit 2.148	Abies ponderi sustinendo idæ- nea, & quibus apta operi- bus 2.194
Abietis corticis vsus 2.149	Abietis umbra noxia satis om- nibus 2.195
Abies apta nauigiis 2.151	Abortus causa, lucernarum o- dor 1.301
Abies quæ loca amet 2.158	Abortum facientia 2.97 & 2.
Abietis folia non decidunt 2. 160	
Abietis folia pectinum modo insecta 2.163	
Abietis germinatio qualis 2. 165	

Tom. 3.

MM

Indicis Pliniani

405. & 2. 456. & 2. 497. & 2. 504 & 2. 606 & 2. 637 & 2. 678 & 2. 732. & 2. 754. & 2. 71 & 3. 26. & 3. 148 & 3. 190 & 3. 222
- Abortus remedia 2. 414
- Abrodiaius qui cognominatus 3. 338
- Abroon apellū opus apud Samios 3. 343
- Abrotoni herba consideratio 2. 482
- Abrotoni genera, sexus, natura medicina, & ubi optimū 2. 507. & qualis odor 2. 476
- Absentum sermones aurium tinnitu praesentuntur 3. 9
- Absides stellarum quae 1. 18. & 1. 20. & 21
- Absides quae altissima brevis si neque 1. 18
- Absinthij herba consideratio, natura, genera loca, usus, medicina 2. 746
- Absinthij succus erucas arceat 2. 400
- Absinthium in sacrum Romanorum 2. 746
- Absinthij, eiusque decocti medicina 2. 747
- Absinthium marinum quale 2. 748
- Absinthio Pontico vescentia, felle carent 1. 67
- Absinthites vinum quomodo conficiatur 2. 95
- Abstrius Medea frater ubi interfectus 1. 134
- Abstinentia, optima medicina 3. 17. eius exemplum 1. 362 & 1. 368. & 3. 346
- Acacia spina, eiusque succus ac medicina 2. 526
- Acanon, herba aculeata 2. 521
- Acathij herba descriptio 2. 526
- Acanthij spina descriptio, usus & medicina 2. 628
- Acanthice mastiche 2. 492
- Acanthidū qui fecunditas 1. 509. cui inimica 1. 517
- Acanthij herba quae 2. 691
- Acapnon mellis genus 1. 530
- Acarne piscis 3. 225
- Acaron frutex, idem cum myrto sylvestri 2. 112
- Acca Laurentia Romuli nutritrix 2. 271
- Accēdi quae arbor nequeat 2. 8
- Accipitrum consideratio, genera, &c. 1. 469
- Accipitres ne aves capiant 2. 566
- Accipitrum generi perniciosus chamelion 3. 33
- Accipitres quo oculos suos faciunt 2. 418
- Acetosa in crystallo generibus quae dicuntur 3. 434
- Acerata cochlea quae 3. 126
- Aceris arboris consideratio, & eiusdem genera decē 2. 156
- Aceris arboris medicina 2. 614
- Acer

Acer quando
men ed
Acetis, chry
Acetabulum
Acetaria qu
2. 372
Aceti consider
Aceto cum mel
2. 96
Acetum quom
Aceti natura
Aceto saxa r
Aceti scillit
Aceti, & ei
Aceti, & medi
Aceto facile g
Aceto magis
Aceti gustu
agnum
Achaea vici
Achates ge
Achates ge
Achates in
lu 3
Achates pal
Achamenide
2. 641
Acheta, ei
Achilles sim
Achilles a Z
Achilles vir
tatur, at
Achilles be
707. & 2
Achilles b
2. 660

Pars Prima.

Acer quando germinet & se men edat 2.164. & 166	Achilleū spōgiarū genus 452
Acefis, chrysocolla genus 3.252	Achimenidis 2.698
Acetabulū mēsurā genus 2.514	Acidula pira 2.119
Acetaria quā, & unde dicta 2.372	Acidula aqua 3.156
Aceti consideratio 2.99	Acilius Sthenelus summū ex vinearum cultura gloriam adeptus 2.80. & 81
Aceto cū melle mista, oxymeli fit 2.96 (2.488	Acilio M. Cōsule qua visa fue runt prodigia 1.30. & 1.47
Acetum quomodo ex aqua fiat	Acinos herba 2.490
Aceti natura & medicina 2	Acinorum consideratio 2.130 & 2.131
Acetosaxa rūpi 2.574 (573	Acipēser piscis 1.428. & 3.225
Aceti scillini natura, & medi. cina, & eiusdē facis natura & medicina 2.574. & 575.	Acetum, mellis genus 1.529
Aceto faciliē gūmi eluitur 2.602	Aconiti vincere quid 3.356
Aceto margaritas resoluunt 4.45	Aconiti consideratio, natura, ef fectus 2.736. & 738
Aceti gustu murena in rabiem aguntur 1.432 (pit 3.266	Aconiti sumpti remedia 2.520 & 2.581. & 3.45. & 3.196
Achaia vīssa Romanos corrū Achates gemma, variāq. eius genera, & nomina 3.463	Aconitum: scorpionum ictibus aduersatur 2.737
Achates in anulo Pyrrhi qua lis 3.428 (472	Aconiti descriptio & nomina 2.738
Achates politura pinguescit 3.	Aconitum pantheras perimit 1.376. & 2.737
Achamenidon herba qualis 2.641 (1542	Aconitum ubi proveniat 1.224
Achæa, cicadarum genus	Aconitum ē Cerberi spūmis ortum 2.737
Achillis simulacrū 3.292. 3.380	Aconitum sine noxa quando sumatur 2.737
Achilles à Zeuxide pictus 3.388	Aconiti ex generibus cometa rum 1.27
Achilles virginis habitu oculi tatus, athenionis opus 3.354	Acopis gemma 3.464
Achilleæ herba medicina 2.	Acopos herba qualis 2.742
707. & 2.727. & 2.732	Acorna herba 2.492
Achilleos herba unde dicta 2.660	Acoros herba qualis 2.688

M M 2

- Acori herba medicina* 2. 701.
 & 2. 703. & 2. 712. & 2. 713.
 & 2. 716. & 2. 726. & 2.
 728 & 2. 734
Acro orion. bulbigenus 2. 381
Acoros agrios herba 2. 688
Aste herba qualis 2. 724
Athea herba descriptio 2. 746
Atheoni cornua fabulosa 1. 550
Athia cerasa qualia 2. 131
Athiaco bello nauis Antonij ab
echeneide retenta 1. 189
Athius priscus pictor 3. 150
Athius Poeta sibi ipsi statuam
posuit 3. 276
Athij Nani statua 3. 277
Athius, terra spatium. quot pe-
des habeat 2. 272
Aculeatorum istum remedia
 2. 455 & 2. 458 & 2. 537. &
 2. 573. & 2. 588. & 2. 597.
 & 2. 624
Aculeorum in insectis conside-
ratio 1. 544
Acus piscis qualis 1. 457
Acyon ilicis fructus 2. 145
Adadunephros gemma 3. 474
Adamantis lapidis duritia &
magnitudinis consideratio 3.
 441. & 3. 443
Adamas venena irrita facit 3.
 442
Adamas sanguine hirco fren-
gitur 2. 404. & 3. 443
Adamantis cum magnete dis-
cordia 3. 442
Adamante sculpuntur gemma
omnes 3. 478
Adamantis herba qualis 2. 642
Adarca quid, & eius effectus
 2. 181. & 2. 460. & 3. 224
Adax animal 1. 551
Adelphides, palmarum specie
 2. 47
Adeps religiosus in nuptij ha-
bitus 3. 39
Adipis consideratio, usus, me-
dicina ibid.
Adip. m. minuentia 3. 212
Adipe qua animalia pingue-
scant 1. 572
Adiantum herba, & ex ea me-
dicina 2. 532
Adianto herba eterna felia 2.
 493
Adistales cena quales 1. 475
Adipsatheon arbor 2. 629
Adipsos, palme genus 2. 30
Adipsos herba qua 2. 522
Adonidis horti 2. 370
Adonium herba qualis 2. 442
Adorationis mos 3. 9
Adoreum olim dictum, quod
postea far 2. 290
Adoreum ubi serendum 2. 309
Adorea quid, & unde dicta
 2. 274
Adrachme arbor in cacumine
semper frondens 2. 160
Adramyttium oppidum cenan-
thino unguento nobilitatum
 2. 38

Adriana

Pars Prima.

Pars Prima.

Adriana vina optima	2.85	440. & 2.501. & 2.799.	
Aduenis nocentia animalia		& 2.685. & 2.760. & 3.	
1.411		107. & 3.328	
Adulterini filij quomodo à		Aegyptus accommodatissima	
Psyllis deprehendatur	1.293	unguentis	2.43
Adulterio Messalina nobilita-		Aegyptus ante alexandri vi-	
tus Vestius Valens	3.77	toriam chartarum usu ca-	
Adulteria elephantis incogni-		ruit	2.53
ta	1.353	Aegypti vina nobilissima Se-	
Adulterium leana pardi odo-		bennytica	2.87
re leo deprehendit	1.361	Aegypti saccharinum oleum	2.113
Adustionis remedia	2.420	Aegyptus non gignit cerasos	
Quare ambustorum.		2.131	(2.136
Adinamum vini factiij genus		Aegypti myrtus odoratissima	
2.94		Aegypti olivae quales	2.109
Aedes quali intrita construen-		Aegypti arbores ubi folia num-	
da	3.419	quam dimittant	2.160
Adium construendarum leges		Aegyptus astitibus fertilis frugis	
3.419		fit	2.206
Aedificia Roma quae nobilissi-		Aegyptij agri centuplum red-	
ma	3.400	dunt	2.293
Aedificium sine ferreo clauo 3.		Aegypti fruges citè mature-	
400		scunt	2.285
Edilitas Caesaris mira 3.	2.42	Aegypti amyllum	2.289
Edemon Ptolemæi libertus		Aegyptus simlaginem qualem	
patronum à C. Casare occi-		conficit	2.290
sium ulciscitur	1.178	Aegypti ob Nili incrementum	
Aeginij senectus	1.331	fertilitas	2.310
Agineta fictor	3.357	Aegyptus septem dierum nauig-	
Agineticum as	3.273	atione distat à Sicilia 2.	
Agilops herba necans horden		259	
2.307		Aegypti limum quale	2.361
Agilops bulbigenus	2.381	Aegyptus nebulosa	2.476
Agilops herba, & eius nomi-		Aegypti flores sine odore	2.476.
nis morbus	2.685	& 2.484	
Agilops morbi remedia 2.		Aegyptus aethiopiam bello as-	

Indicis Pliniani

triuit 1.279 (2.489)
 Aegyptus frugum fertilissima 425 (medicina 2.628)
 Aegyptus colocasiam nobilissi-
 mam habet 2.490
 Aegypti herbe & Homoro ce-
 lebratae 2.652
 Aegypti nitrum quale 3.181
 Aegypti oua sine incubitu ex-
 cluduntur 1.503
 Aegyptia sicus 2.50. & 51.
 Aegyptia persica 2.51
 Aegyptia prunus 2.52
 Aegyptia spina ibid.
 Aegyptia corona 2.467
 Aegyptium cuminum 2.442
 Aegyptiae mulieres septem u-
 no partu pariunt 1.298
 Aegypti arbores quando ger-
 minent 2.165
 Aegyptiorum calamorum u-
 sus 2.179
 Aegypti omne mensis ferunt 2.236
 Aegypti quo corpora desuncto-
 rum seruent 2.153
 Aegypti cum singula millia an-
 norum vixisse produntur, de lu-
 naribus annis est intelligendum
 1.331
 Aegyptiorum sacerdotis vestes
 ex lino xylino 2.361
 Aegyptii raphanum mire cele-
 brant ex quo oleum conficiunt 2.377
 Aegyptii raphanum nitro as-
 spargunt 2.378
 Aegyptii capas, alliumque in-
 ter deos habent 2.382
 Aegypti non edunt brasica 2.
 Aegyptiae spinae differentiae &
 Aegyptia liera 3.390
 Aegyptium argentum quomo-
 do conficitur 3.262
 Aegyptii picturae inuentores 3.
 322 (praelium 3.356)
 Aegyptiorum & Persarum nauale
 Aegyptii crocodili adipe agro-
 ros ungunt 3.31
 Aegyptii numinis vice apim
 bouem colunt 1.399
 Aegyptii cadavera afferunt 1.
 565
 Aegyptii quae inuenerunt 1.342
 & 343. & 344
 Aegyptii quibus herbis utan-
 tur in cibis 2.489
 Aegyptiorum morbus peculiaris
 elephantiasis 2.695
 Aegyptiorum regum ingeres pecu-
 niae in pyramides effusa 3.393
 Reliqua quare parte se-
 cunda.
 Aegira sacerdos vaticinatur
 sanguine taurinum bibere 3.42
 Aegisthus ab Oreste perimi-
 tur 3.356 (1.517)
 Aegithus avis cui inimica
 Aegle Aesculapii filia 3.355
 Aegoceras herba 2.647
 Aegocephalus avis liene caret
 1.570
 Aegonychon herba 2.758
 Aegophthalmos gemma 3.475
 Aegritus

Pars Prima,

Agritudo apud Hyperboreos nulla 1.164

Albus P. quo anno Cōsul 2.310

Albus Stilo scriptor 1.445

Albus Catus Consul, & eius

frugalitas 3.265

Amiliy Lep. di. interitus 1.339

Amilius Lucius Censor 3.371

Amilius M. Consul 3.279 &

3.321.

Ally C. Tribuni plebis statua 3.

280

Amilia basilica 3.321

Aeneas nutrix 1.112

Aeneas pictura Parrhasii opus

3.338

Aeolus ubi, & quando regna-

rit 1.115

Aeolus Hellenis filius 1.345

Aeolus cur rex ventorum cre-

ditus 1.115

Aeoli inuentum 1.345

Aequinoctialis circulus 1.61

Aequinoctij ratio, & quando

fiat 1.123

Aequinoctiorum dies 2.323, &

2.329

Aere semen panis additum ver-

tiginem genera 2.307

Aer ubi purus sit, & imper-

turbatus 1.125

Aeris elementi consideratio 1.3

Aer inanis similis 1.32

Aere in ipso qua generetur 1.32

Aer sine sapore, odore, succo 2.

135

Aere solo pascitur chamaleon

1.383

Aeriz usa gemma 3.457

Aeroides gemma 3.447

Aes ubi primum reperitur 1.

154. & 1.343. & 3.271

Aes à Servio rege primo signa-

tus nota pecudum 2.273, & 3.

240

Aes coronarium quod, & quale

3.262. & 3.295

Aes alienum quid, & unde di-

ctum 3.262

Aes alienus Milonis ingens 3.401

Aes ex cadami ubi conficiatur

3.271

Aes Corinthium quo casu fue-

rit inuentum 3.272

Aes regulare quod 3.295

Aes strahentia ad se 3.412. & 3.

440

Aes cuius rei contactu aeruginē

contrahat 3.24

Aes in massa mergitur dila-

tum fluitat 1.80

Aeris grauis poena unde dicta

3.239

Aeris nota, Ianus geminus 3.240

Aeris inauratio quomodo fiat 3.

245

Aeris prima nobilitas 3.273

Aeris differentia 3.295. & in-

de

Aeris seruandi ratio 3.297

Aeris mixtura 3.296

Aeris floris & squama

Pars Prima

Ethiopia arbores 2.58
Ethiopia gemma 3. 451. &
 3.456. & 3.460. & 3. 470.
 & 3.473
 Reliqua quære parte se-
 cunda.

Ethiopicum cicer optimum
 2. 412

Ethiopica lina, ex qua fiunt
materia 2.361. & 362

Ethiopes non aliam frugem,
quam milium, hordeumque
novere 2.294

Ethiopes quomodo astantes
omnes videantur 3.224

Ethiopum procures corpora
sua minio pingunt 3.257

Ethiops Vulcani filius 1.277

Ethiopis herba ubi nascatur
 2.642. & 2.736

Ethiopidis herba descriptio
 2.642. & 2.738

Ethiopidis herba vis 2.698

Etiis lapidis consideratio, na-
tura, genera, locus 3.413

Etiis lapidis in medicinis u-
sus 1.466. & 3.148

Etiis unde dictus 3.475

Affectuum hominis iudicia,
maximè in oculis 1.556

Africanus C. Consul 1.57

Africa quomodo vina condiat
 2.98

Africa astitibus fertilis 2.209

Africa quomodo elephantes sa-

piat 1.356

Africa semper aliquid noui
affert, prouerbum 1.361

Africa arbores 2.58

Africa campus apud Oxya-
cium fertilissimus 2.212

Africa olea maximè fertiles
 2.225

Africa olea quando ferenda
 2.235

Africa triticum optimum 2.
 292

Africa arua ubi fertilissima
 2.315

Africa scorpiones dirum ani-
mal 1.187

Africa fera, & earum natu-
ra 1.516

Africa noctes rescida astate
 1.50

Africam praefatur qui in afri-
ca aliquid destinat 3.9

Africa tota à Pompeio subma-
ta 1.314

Reliqua quære parte se-
 cunda

Africus ventus quem Graci
Liba dicunt 1.39. & 2.351

Africum versus pecus à coitu
se conuertens faminam con-
ceptam arguit 2.351

Africana ficus quali loco fe-
rende 1.124

Africana ficius argumento Ca-
ro Caribaginis excidium

Indicis Pliniani

- persuasit 2.124
 Africanarum vinearum qua-
 lem deceat esse situm 2.207
 Africani cumini natura & me-
 dicina 2.441
 Africani maternus auus M.
 Valerius 2.137
 Agamemnonis Delphica pla-
 tanus 2.198
 Agaricum fungi genus 2.149
 Agarici consideratio 2.676
 Agarici medicinae 2.702. &
 704. & 705. & 2.713. &
 2.716. & 2.721. & 722. &
 2.723. & 2.725. & 2.728.
 & 2.732
 Agatarchi pictura, Simonidis
 opus 3.356
 Agelades statuarius 3.284
 Agelastus, Crassi cognome, &
 unde ductum 1.310
 Agerati descriptio 2.739
 Agri prius culti, quam vineae
 2.276
 Agrum empturus quid debeat
 obseruare 2.276
 Agri Imperatorum manibus
 colebantur 2.275
 Agri bonitas quibus deprehen-
 datur nobis 2.278
 Agrum male colere censuram
 probrum 2.273
 Agrum optimè colere non expe-
 dit 2.279
 Agrorum limitatio 2.349
 Agraria lex à quo promulga-
 ta 1.406 (Sublata 1.320)
 Agraria lex qualis, & à quo
 Agricola quo die vocentur ad
 munia 2.326
 Agricola non aspiciant stellas,
 cum signa habeant alia 2.330
 Agricola milites fortissimi 2.
 276
 Agricolis quid sceleratissimum 2.228
 Agricolis tempus vegetissimum
 2.327 (276)
 Agricultura laus 2.272. & 2.
 Agricultura caelestium scientia
 necessaria 2.320
 Agricultura totius brevis repli-
 catio 2.325
 Agriander statuarius 3.383
 Aglaophon pictor 3.335
 Aglaophoti herba qualis 2.641
 Aglaus Psophidius Gige felicior
 ab apolline iudicatus 1.
 330 (das suffixit 3.241)
 Agnontei aureis clauis crepi
 Agnos frutex 2.617
 Agnos castrandi tempus 1.403
 Agogae quae dicantur 3.248
 Agoracriti sculptoris opus 3.378
 Agragantini bitumen 3.367
 Agrigentinus saletusque mira
 natura 3.175
 Agrion quid Graecis 2.378
 Agrippa M. aceto pedes stupe-
 fecit 2.574
 Agrippa Cicero Tullij filius
 scyphum per temulentiam
 impegit 2.104
 Agrippa

Agrippa Ma-
 difica
 400
 Agrippa Ma-
 delius pro
 Agrippa Ma-
 & 3.325.
 Agrippa Ma-
 signis & ta
 Agrippa M.
 400, & 3.
 Agrippa M.
 Agrippa aq
 Agrippa Me
 264
 Agrippa M.
 301. quoto
 vus
 Agrippa Ma
 in portu
 Rom. sp
 193
 Agrippa vi
 Agrippa fil
 Agrippina Na
 eius marit
 Agrippina C
 suem bolet
 Agrippina C
 ris conuinc
 & 2.540
 Agrippina C
 ludamen
 Agrippino q
 ne pepere
 Agrippa nar
 Agrippa nup

Pars Prima.

Agrippa Marcus Pantheum ædificat 3.274. & 3.383. & 3.400
Agrippa Marcus, rusticatus, q̄ deliciis propior 3.325
Agrippa Marcithermæ 3.288 & 3.325. & 3.423
Agrippa Marci de publicandis signis & tabulis oratio 3.325
Agrippa M. ingentia opera 3.400. & 3.405
Agrippa M. calamitates 1.301
Agrippa aque ductus 3.164
Agrippæ Menenij paupertas 3.264
Agrippa M. quomodo natus 1.301. quoto ætatis anno mortuus *ibidem*
Agrippa Marcus terrarū orbē in porticu depictum populo Rom. spectandum proposuit 193
Aprippæ unde dicti 1.301
Agrippæ filæ quæ 1.301
Agrippina Neronis mater, & eius maritus 1.308. & 2.159
Agrippina Claudij uxor virū suum boletō perimit 2.540
Agrippina Claudij Imperatoris coniux 1.485. & 1.495 & 2.540
Agrippina Claudij mirum pudamentum 3.244
Agrippino quoties, quocūq; ordine pepererit 1.304
Agrium nardi species 2.15
Agrium, nitri genus 3.181

Aiacis ex cruore hyacinthus flos natus 2.485
Aiacis picturam Cæsar Dictator Veneri dicavit 3.325. & 3.354 *(opus 3.335)*
Aiax fulmine ictus, appollodori Aiax in armorum iudicio superatus, Timæthi opus 3.338
Aigleuces vinum quod 2.89
Aizoi herba cōsideratio, nomina, natura, usus, medicina 2.686
Aizoi herba medicina 2.689 & 690. & 2.702. & 2.706. & 2.719. & 2.721. & 2.724. & 2.726. & 2.728. & 2.730 & 2.734.
Aizoi herba succo semina, & tequāferatū, medicāda 2.308
Alabandica rosa qualis 2.471
Alabandica crystallus 3.433
Alabandicus lapis qualis 3.390
Alabādicus carbūculus 3.452
Alabastrum apertissimum vnguentis seruandis 2.42
Alabastrites ad vasa vnguentaria excavatur, & eius cōsideratio, usus & locus 3.389
Alabastrites gemma 3.464
Alabæte pisces Nili lacus peculiare 1.190
Alarū odoris remedia 2.503. & 2.538. & 2.648. & 3.184. & 3.368
Alaternus arbor nullum semen aut fructum fert 2.167
Alauda avis 1.550

Indicis Pliniani

Alba Spina medicina	2.628	sumptus	1.548
Albanum vinum 2. 76. & 2.	84	Alcmena. pictura Zeuxidis o-	pus
Albicerata ficus	2.123	Alcen qualem exegularis	3.335
Albinus Censor quando	1.332	M. apicius	1.429
Albinus rex sacrorum	1.565	Alefforia gemma	3.464
Albinus Spurius Furium ve-	neficij accusat	Alefforolophos herba que, &	eius medicina
Albucum herba qualis	2.495	Alex liquaminis genus	3.177
Abuelis vine	2.76	Alex piscis, eiusque in medici-	nis vsus
Albula aque vulneribus me-	dentur	Alexander Darium ubi vi-	cerit
Alcamenis statuarij opera 3.	290	Alexander in ariana fruticis	cuiusdam pabulo equitatu
Alcamenis & Agoracriti cer-	ramen	penè probatus est	2.11
Alcamenes Phidie æmulus 3.	377	Alexander Darij castris ex-	pugnatis cepit scrinium vn-
Alce fera	1.360	guentorum	2.38
Alcea herbacōsideratio 2.	740	Alexander Epirotas ubi occi-	fus
Alcea herba medicina	2.799	Alexander Persea arbore co-	ronari victores voluit
& 2.706. & 2.726		Alexander edera exercitum	exemplo Bacchi coronat
Alchidas Rhodius	3.379	2.176	Alexander tinctis velis nautis
Alcibiadis statua Romæ 3.	278	utbatur	2.363
Alcibiadis & Demarates ma-	tris eius simulacra	Alexander Magnus apud	Priapum Asia oppidum
Alcibiades gloriam bibendo	meruit	Helleſpontum traiecit	1.
Alcibion herba, eiusque medi-	cine	158	Alexander planitiem circa
Alcimachi pictoris opera	3.355	Mimantem interciidi iussit	1.211.
Alcinoi horti nobiles	2.370	Alexander Ichthyophagos om-	nes
Alcisthene pictrix	3.357		
Alcippa mulier elephantem	peperit		
Alenam pedisulari morbo cō-			

neu vetui
 252
 Alexander ubi
 tes reliquit
 Alexander Ma
 costaneus
 Alexander Ma
 capis
 Alexander a q
 289
 Alexander Ma
 ſpen amicam
 dit
 Alexander a ſ
 gemma ſcalpi
 appelle pingi
 Alexander quor
 3.353
 Alexander Ly
 leone includu
 Alexander pu
 adamatum
 dotis preſeci
 Alexander qu
 bu
 Alexander ſcri
 meri cuſtodia
 Alexander nau
 56
 Alexander apu
 ria
 Alexander Ho
 Ariſtotele
 Alexander exp
 minus
 Alexander ped

Pars Prima.

1.548	nes vetuit piscibus vinere 1.	des	2.19
3.335	252 Alexander ubi inutiles mili-	Alexander puer sine parsimo-	
1.429	tes reliquit 1.264	nia artus thura ingerit Ibid.	
3.464	Alexander Magnus Lysippi	Alexandri milites palms vi-	
2.745	coetaneus 3.285	ridibus strangulati 2.48	
3.177	Alexander Magnus Thebas	Alexandri milites quid de ma-	
3.220	cœpit 3.287	ri Indico renuntiarent 2.66	
3.220	Alexander à quo servatus 3.	Alexandri intemperantia ar-	
1.235	289	guitur 1.83	
1.235	Alexander Magnus Campa-	Alexandri atanus Perseus fuit	
1.117	spen amicam apelli dono de-	2.117	
2.38	dit 3.342	Alexandri comites quid de Ty-	
1.117	Alexander à solo Pyrgotele in	lo insula prodiderint 2.194	
2.117	gemma scalpi voluit, & ab	Alexandri tempore Gracia fe-	
2.117	appelle pingi 1.323	licissima 2.286	
2.117	Alexander quo veneno obierit	Alexandri operibus Tyrus cõ-	
2.117	3.153	tinens effecta 1.99	
2.117	Alexander Lysimachum cum	Alexandri pictura, Protonis	
2.117	leone includit 1.364	opus 3.347	
2.117	Alexander puerum à delphino	Alexandri Magni cervi cum	
2.117	adamatum Neptuni sacer-	torquibus aureis 1.382	
2.117	dotio prefecit 1.419	Alexandri equus mirus, & in	
2.117	Alexander quibus usus nau-	eius honorem cõdita Urbs 1.	
2.117	bis 1.346	1.247. & 1.391	
2.117	Alexander scriniũ Darij Ho-	Alexandri classis thynnorum	
2.117	meri custodia dicavit 1.318	multitudine infectata 1.413	
2.117	Alexandri nauigatio qualis 1.	Alexandri Magni simulacrum	
2.117	56	3.288	
2.117	Alexandri apud arbela victo-	Alexandro canes dono dati qua-	
2.117	ria 1.60	les 1.390	
2.117	Alexander Homeri, Pindari,	Alexandrum militia sordidã	
2.117	Aristotelis amator 1.318	teditat unguenti 1.318	
2.117	Alexandri expeditionum ter-	Reliqua quære parte	
2.117	minus 1.9	secunda.	
2.117	Alexandri pedagogus Leonis	Alexandriam ex Sicilia septẽ	
2.117		diebus nauigatur 2.259	

Indicis Pliniani

Alexandrina leurus qualis	2.138. & 2.599	Alyfina herba qualis	2.680
Alexandrina vitis	2.79	Alysson frutex & eius medici-	
Alexandrina pyra	2.119	cina	2.625
Alexandrina ficus	2.123	Alites aues quae	1.475
Alexandrina vestes quales	1.402	Ally consideratio	2.385
Alexandrinus panis qualis	2.442	Allium Aegyptij pro Deo co-	
Alexipharmacum unguentum	2.504	lunt	2.382
qued	2.504	Allium coctum vilius crude	
Alexis statuarius	3.285	& elixum vilius tosto	2.
Alga rubra scorpionum ictibus	2.746	416	
medetur	2.746	Allium semine etiam proveni-	
Alga circa Caniculæ exortum	1.427	re	2.385
supramare fertur	1.427	Allium quomodo diutius serua-	
Alga herba medicina	3.205	ri possit ibidem	2.386
Algidenfis raphanus qualis	2.377	Allium in arvis sponte nascens	
Alica Romanorum, non Gra-		ibid.	
corum inuentum, & Pom-		Allium praesumendum ellebo-	
peij Magni atate Romæ	2.550	rum album effusurum	2.662
incognita	2.550	Allium quæ animalia fugiant	
Alica innocentior, quàm ptisa	2.551	396	
na	2.551	Ally medicina	2.415
Alica frumenti vermi genus	2.282	Ally vitia	2.417
	2.282	Ally genera	2.385
Alica consideratio & bonitas,		Ally fector quomodo tollatur	
eius generatitia	2.296. &	3.385	
2.297		Ally satio & cura	2.385. &
Alienarum rerum hominibus		386	
summa cupiditas, satietas	2.223	allobrogica vicia	2.75
suarum	2.223	Alnus arbor nullum semen,	
Alimon auro inimicum	2.262	aut fructum fert	2.167
Alypon herba qualis, & eius	2.741	Alni arboris utilitas	2.182
medicina	2.741	Alni umbra qualis	2.225
		Alni aquosus gaudet	2.159
		Alno folia crassissima	2.162
		Aloes consideratio, natura, v-	
		fuerosa	2.739
		Ahs	

Aloe Narbon
 adulterat
 Alopecu vicia
 Alopecurus pif
 Alopecurus f
 Alopecurus h
 Alopecurus, id e
 barbaque
 2.412. & 2.
 & 2.459.
 499. & 2.
 & 2.534.
 588. & 2.
 & 2.624.
 644. & 2.
 & 2.768.
 46. & 3.10.
 3.224. & 2.
 Alpi quom
 2.101.
 Alpium fere
 Alpium ab
 Alpiu Al
 373.
 Alpium ace
 Reliqua e
 cu
 Alpinæ her
 741.
 Alti ven
 Altercange
 tercum
 Aluearioru
 tui mater

Pars Prima.

Aloe Narbonensis Gallia vini
adulterat 2.86
Alopecis vna 2.79
Alopecias piscis 3.225
Alopecconesius insula ruberum
feracissima 2.367
Alopecuros herbaqualis 2.494
Alopecis, id est humani capiti
barbaque viri medicina
2.412. & 2.420. & 2.433.
& 2.459. & 2.465. & 2.
499. & 2.514. & 2.532.
& 2.534. & 2.581. & 2.
588. & 2.596. & 2.605.
& 2.624. & 2.632. & 2.
644. & 2.682. & 2.692.
& 2.768. & 3.35. & 3.
46. & 3.103. & 3.205. &
3.224. & 3.311. & 3.317
Alpini quomodo vina condant
2.101
Alpium fera quales 1.407
Alpium abietes optima 2.188
Alpeis Annibal exuperat 3.
373
Alpium acer optimum 2.556
Reliqua quare parte se-
cunda
Alfines herba consideratio 2.
741
Altani venti qui 1.36
Altercangenium herba quae al-
tercum 2.658
Alueariorum consideratio, si-
tus materia 2.488

Alum herba qualis, & eius ma-
dicina 2.745
Alumini consideratio, genera-
tus, natura 3.368. & usus
in lanis, ac species duae, &
probatio, ac vires, & alumi-
ni Melini vires 3.367. &
368. & 369
Alutatio quid 3.245
Alumini utilia 2.511
Alum turbantia 2.556
Alui situs in homine qualis 1.
668. & 669
Alui plurimum homini nego-
tij exhibet 2.705

Vide Venter.

Alum firmantia, sistentiaque
2.411. & 2.415. & 2.421.
& 2.431. & 2.449. & 2.
457. & 458. & 2.462. &
2.498. & 2.506. & 2.
528. & 2.532. & 2.540.
& 2.546. & 2.549. & 2.
550. & 2.552. & 2.555. &
2.561. & 562. & 2.568.
& 2.574. & 2.579. &
2.583. & 2.585. & 2.
586. & 2.587. & 2.588.
& 2.590. & 2.592. &
593. & 2.594. & 2.597.
& 2.599. & 2.603. &
2.607. & 2.609. & 2.
613. & 2.617. & 2.
622. & 2.625. & 2.630.

Indicis Pliniani

2. 631. 2. 632. 2. 636. 2. 640. 2. 706.
 2. 707. 2. 708. 2. 714. 2. 715. 2. 718.
 2. 727. 2. 733. 2. 745. 2. 751. 2. 752.
 2. 756. 2. 758. 2. 761. 2. 767. 2. 27. 3. 318. 3. 213. 3. 327. 3. 367.
*Aluum mollientia purgan-
 tia* 2. 97. 2. 377. 2. 391. 2. 406. 2. 407.
 2. 410. 2. 415. 2. 422. 2. 423. 2. 426.
 2. 445. 2. 455. 2. 458. 2. 459. 2. 460.
 2. 500. 2. 501. 2. 503. 2. 510. 2. 511. 2. 524. 2. 530. 2. 533.
 2. 546. 2. 553. 2. 555. 2. 564. 2. 565. 2. 569. 2. 579. 2. 583.
 2. 588. 2. 590. 2. 592. 2. 594. 2. 597.
 2. 599. 2. 608. 2. 610. 2. 612. 2. 615. 2. 616. 2. 618. 2. 623.
 2. 625. 2. 626. 2. 635. 2. 636. 2. 638. 2. 660. 2. 663. 2. 708.
 2. 709. 2. 712. 2. 739. 2. 741. 2. 742.
 2. 744. 2. 746. 2. 747. 2. 748. 2. 754.
 2. 756. 2. 757. 2. 762. 2. 763. 2. 764. 3. 27. 3. 36. 3. 96. 3. 177. 3. 204. 3. 212. 3. 213. 3. 250.
*Amara non sunt eadem omni-
 bus* 2. 545
*Amaraci consideratio, nomi-
 na. satio* 2. 482. 2. 483.
*Amaracus idem quod sam-
 psuchum, & ubi optimus,
 & ex eo medicina* 2. 508
Amaraci odor qualis 2. 476
Amaracisium unguentum 2. 38.
Amarantum unde dictum 2. 479
Amasis Egypti rex 3. 394
Amatorij vim habentia 1. 372. 1. 433. 2. 69. 2. 411. 2. 689. 2. 749. 2. 765. 3. 12. 3. 29. 3. 31. 3. 151.
*Amatoria quo pacto dissolu-
 tur* 3. 34
*Amazonis vulnerata simula-
 chrum, Ctesilai opus* 3. 291
*Amazonum praelij calatura.
 Phidias opus* 3. 378
*Amazonum simulacra in E-
 phesie Diana templo* 3. 285
Amazonum connubia unde 1. 229
Ambraciotes vinum 2. 87
Ambrosiaca uva 2. 79
Ambrosia herbae descriptio 2. 742. 2. 749

Ambrosia

Ambrosia herba
 2. 689.
 Ambrosia, id est
 2. 421
 Ambrosium re
 2. 457.
 2. 500. 2.
 2. 537.
 2. 554.
 2. 581.
 2. 600. 2.
 2. 613.
 2. 622.
 638. 2. 63.
 2. 742. 2.
 2. 339. 2.
 2. 387. 2.
 2. 355. 2.
 408. 2. 44.
 Ametila quo
 Amerimonon h
 Amerina arm
 se visa conc
 Amerina pyra
 Amerina mala
 Amerina arbor
 thri vim hab
 Amethys, gem
 Amethys color
 2. 478. 3.
 Amethys on
 culo-um
 Amia piscis
 Amiantis lapid
 3. 410
 Amica res int

Pars Prima.

- Ambrosia herba qualis** 2.668
 & 2.689. & 2.741.
Ambugia, id est, intubigenus
 2.421
Ambustorum remedia 2.454.
 & 2.457. & 2.464. &
 2.500 & 2.510. & 2.534.
 & 2.537. & 2.549. & 2.550
 & 2.554. & 2.560. & 2.580
 & 2.581. & 582. & 2.590 &
 2.600. & 2.604. & 2.609.
 & 2.613 & 614 & 2.615.
 & 2.622. & 2.627. & 2.
 638. & 2.639 & 2.726. &
 2.742. & 2.743 & 3.26.
 & 3.39. & 3.66. & 3.86.
 & 3.87. & 3.184. & 3.204.
 & 3.255. & 3.369. & 3.
 408. & 3.412
Amentia quo inuetur 2.428
Amerimnon herba 2.689
Amerina arma cœlestia inter
 se visa concurrere 1.48
Amerina pyra 2.119
Amerina mala 2.120
Amerina arboris semen psilo-
 thi vim habet 2.617
Amethyss^o gēma qualis 2.458
Amethyssi color qualis 1.448
 2.478 & 3.448.
Amethyss^o ontes genus carbū
 culorum 3.451
Amia piscis 1.425
Amiantis lapidis consideratio
 3.410
Amica res inter se 1.322. &
 Tom.3.
- 1.491. & 1.517 & 2.158.
 & 2.395. & 2.403. & 2.
 530
Amicitia quid conciliet 2.
 676
Amicitia & inimicitia aqua-
 tilium 1.462
Amyclano in sinu Cacyba vi-
 na interciderunt 2.84
Amycus Bebricum rex ubi
 interfectus 2.198
Amygdalarum amararum
 medicina 2.595
Amygdala prima arborum
 floret mense Iauario 2.666
Amygdala facile fructum per-
 dit 2.167. & 2.204
Amygdala quāto serēda 2.235
Amygdala amara quomodo
 dulces fiat 2.265
Amygdalarum consideratio
 2.118
Amygdalina pruna quāto dicā-
 tur 2.116
Amygdalinum oleum 2.112
Amigdalini olei natura, & ex
 eo medicina 2.580
Amygdalites, tithymali ge-
 nus 2.712
Amylon. & ex eo medicina
 2.552
Amylum ubi optimum, &
 unde fiat 2.189
Amymone Ismenia choraulis
 smaragdo insculpta 3.458
Amminea vna 2.74. & 3.

Indicis Pliniani

79. & 2.80
Amomocucumini genus, & ex
 eo medicina 2.442
Amomochrysus gemma 3.475
Amomum frutex, & quid dif-
 ferat ab amomo 2.16
Ammonis, siue *Hammonis*
 capiti gemma 3.470
Ammonitrum quid 3.424
Amorem mitigantia, tollen-
 tiaue 3.153 & 3.158
Amorem concitantia 3.201
Amorem inhibentia 3.201
Amores qua herba redeant
 2.643
Amplectidis terra medicina
 3.370
Ampedolemos herba qua 2.
 255
Ampeloprasen herba, & ex ea
 medicina 2.635
Ampelleuces vitis genus 2.
 565
Ambelos agria, herba qualis,
 eiusque in medicina usus
 2.564. & 746
Ampelos Chironia qua & vn-
 de dicta 2.658
Amphiarus quid inuenerit
 1.345
Amphiarus quando, & ubi
 obierit 2.198
Amphistynes qui 3.155
Amphimalla qua, & quando
 in usu venere 1.402
Amphimerinon febris genus,
 & eiusdem remediū 3.64
Amphion Qu *Casuli* libertus
 2.372
Amphion pictor 3.340
Amphion s & *Zeti* simulacrū
 3.381
Amphion qua inuenerit 1.345
Amphisbana morsus reme-
 dium 2.454
Amphisbana serpentis descri-
 ptio 1.372
Amphitrati flaturū opera
 2.383
Amphitane gemma 3.465
Amphitheatrum Pompeij 3.
 403
Amphistus Castoris & Pollu-
 ci auriga 1.227
Amphora mira *Lentuli* 3.329
Amphora dua *Erythris* in tem-
 plo consecrata 3.361
Amplitudo rerum *Romanis*
 fuit damnosa 2.71
Amuletum quid 2.678
Amulius pictor 1.350
Amurca consideratio, & vi-
 res 2.114
Amurca plurimum quando
 instillolius 2.108
Amurca faba, ante quam se-
 ratur, perfundenda 2.388
Amurca in arborum medica-
 minibus 2.268
Amurca medicina 2.578
Anabasis herba qua 2.703
 & 727

Ana:

Anacampteros
 vu
Anachites gem-
 adamanis :
 accepit
Anacreon Po-
Anadiomenes
 pus
Anagallidis v-
 sine 3.702.
 716. & 2.72
Anagallidis h-
 tio genera,
Anagyrus her-
 dicine
Anaglypta va-
 3.254
Anagnia capta
 pulvis stipend-
 277
Anastidis de-
Anachitis g-
Anapauomen
 fratris mo-
 epu
Anapauomen
 buia
Anaphora ab-
 dicantur
Anarrhion h-
Anataria aq-
Anatum incu-
Anatum vola-
Anates que se-
Anates a g-
 mon aquarum

remediū 3.64
 atuli libertu
 3.340
 ti simulacra
 generis 1.341
 orsus reme
 2.454
 mentis descri
 1.372
 uary opera
 ma 3.465
 Pompey 3.
 1.227
 entuli 3.383
 ythorism tem
 3.361
 m Romanu
 2.71
 2.673
 1.359
 atio & vi
 2.114
 um quande
 2.108
 te quam se
 dendia 2.383
 rum medica
 2.263
 na 2.571
 qua 2.703

Anacampterothis herba mira
 vi 2.643
 Anachites gemma eadem cum
 adamante: & unde nomen
 accepit 2.442.
 Anacreōtis Poeta mors 1.301
 Anadiomenes Venus, apellis o-
 pus 2.342. & 2.343
 Anagallidis utriusque medi-
 cine 2.702. & 2.714. & 2.
 716. & 2.723
 Anagallidis herba considera-
 tio genera, & vires 2.685
 Anagyros herba, eiusque me-
 dicine 2.742
 Anaglypta vasa que dicantur
 3.264
 Anagnia capta Romanus po-
 pulus stipendio liberatur 3.
 277
 Anaitidis dea templū 3.249
 Ananchitū gemma 3.476
 Anapauomenes ob amorem
 fratris moriens, aristidis
 opus 3.345
 Anapauomenis, Procegenis ta-
 bulā 3.347
 Anaphora ab astrologis que
 dicantur 1.333
 Anarrhinon herba que 2.681
 Anataria aquila genus 1.465
 Anatum incubatio mira 1.504
 Anatum volatus qualis 1.492
 Anates quō sese purgenti. 376
 Anates à gallina exclusa
 mox aquam petunt 1.504

Anates futura presagiunt 2.
 357
 Anates Pontica veneno vi-
 uunt 2.650
 Anatum in medicina usus 3.
 102 & 3.105. & 3.107
 Anaxagoras Clazomenius quā
 do floruerit, & quid ab eo
 fuerit prædictum 1.48
 Anaxander pictor 3.357
 Anaxarchi patientia constan-
 tiæque 1.312
 Anaxilaus medicus 3.366
 Anaximander quando vixe-
 rit primus Zodiaci obliqui-
 tatem deprehendit 1.18
 Anaximander Milesius La-
 cedæmonij terra motum præ-
 dixit 1.65
 Anaxilaw scriptor 2.363
 Anaximenes Milesius gnomo-
 nices inuentor 1.63
 Ancaipictura, apellis opus 3.
 343
 Anchora nauis à quibus reper-
 ta 1.347
 Anchusa herba consideratio
 medicineque 1.528
 Anchusa calla genus 2.749
 Auchusa herba varij usus 2.
 39. & 2.489. & 2.493.
 Ancus Martius Rex aquam
 in urbem duxit 3.164
 Ancus Rex quot salū media
 populo dedit 3.176
 Andrachne herba 2.64

Indicis Pliniani

- Andrachne agria herba* 2. 2.449
 689
Andreas medicus 2.450. & 2.
 543. & 3.20
*Andri insule fons vini sapore
 fluens* 1.803
Androbij pictoris opera 3.355
Androbulus sculptor 3.293
*Androcidis ad Alexandrum e-
 pistola de vino* 2.83
*Androcydis medici contra e-
 brietatem medicina* 2.262
Androcydes pictor 2.336
*Androdamas gemma unde di-
 cta* 3.464
*Androdamas, lapis ex genere
 hematitarum* 3.412
*Androgyni, id est, utriusque se-
 xus homines* 1.293. & 1.
 298
*Andromeda pictura, Nicea
 opus* 3.353
*Andromeda ubi bellua obie-
 cta* 1.215 & 1.415
Androsacis herba consideratio
 2.741
Androsemon herba que 2.
 744
Anemone herba 2. 482. & 2.
 493 & 2.761
*Anemona unde dicta, & eius
 medicine* 2.509
*Anethum culinis & medici-
 nis nascitur* 2.397
Anethum in theriaca 2.466
Anethinatura, medicinague
- Angerona dea simulacrum
 cur os habuerit obligatum*
 1.107
Angina remedia 2. 405. &
 1.412. & 2.416. & 2.440.
 & 2. 447. & 2. 461. &
 2. 462. & 2.501. & 2.545.
 & 2. 544. & 2. 561. & 2.
 575. & 2. 576. & 2.596.
 & 2. 612. & 2. 631. & 2.
 644. & 645. & 2.654. &
 2. 661. & 2. 700. & 2.
 735. & 2. 748. & 2. 763.
 & 2. 766. & 3. 14. &
 3.27. & 3. 123. & 3. 198.
 & 3. 211. & 3. 252. & 3.
 203
Anguillarum consideratio 1.
 431. & 1.460
Anguillis bina pinna 1.431
Anguilla & manum vescentes 3.
 192
*Anguillarum nulla sexus dif-
 ferentia* 1.513
*Anguillarum tergore prae-
 rati verberabantur* 1.432
Anguillarum procreatio 1.456
Anguilla mira magnitudinis 1.
 413
*Anguim consideratio, natu-
 ra, medicina* 3.94 & 3.134
Anguis quando sine veneno 3.
 91
Anguis Asculapia dicatus 3.
 91

Indicis Pliniani.

Angues quando membranam
exuant. & quomodo 1.376

& 1.380

Angues ex spina hominis gi-
gni 1.512

Angues ubi non noceant 1.
411

Anguis qua herba oculis suc-
currat 1.376

Anguinum Nili cū vulpibus
disidium 1.56

Anguinum ouum quid 3.89

Anhelatorum remedium 2.
543

Anicetum idem cum aniso, &
cur ita dictum 2.447

Aniciana lapidicina 2.418

Anicius Qu. Edilis curulis
3.233

Animal nullo cibo vivens 3.
34

Animal clarissime omnium
cernens 3.35

Animal quis primus occiderit
1.347

Animal carens sexus differen-
tia 1.37

Animalium nullum odoratu
nis panthera 2.477

Animalium feritas qui mitti
getur 2.63

Animalia que quam mate-
riam non attingant 2.156

& 2.156. & 2.159. & 2.
176. & 2.269. & 2.293

& 2.303

Animalium solertia 1.358. &
487

Animalia sapientissima que
2.547

Animalia omnia nasci sibi
salutaria prater hominem
2.78

Animalium unicuique salu-
taria remedia natura insu-
ruit 2.770

Animalium peregrinorum in
medicina usus 3.26

Animalium pauidissimum o-
mnium 3.32

Animalium ferè omnium in
medicinis usus 3.43. & 3.119

Animalium inimicitie, ami-
citiæque 1.358. & 1.491.

& 1.517

Animalium animi indicia 1.
363

Animalia visu homines ne-
cantia 1.370

Animalia cuncta & sua com-
moda, & hostium aduersa
natura norunt 1.374

Animalium prognostica 1.377

& 1.387

Animalium prodigia 1.392

Animalium victimaque dy-
plasandis aptissima 3.199

Animalium que stultissima
1.403. & 1.405

Animalia semifera que 1.
407

Animalia media inter plagi-
NN }

Indicis Pliniani

- da, fereque 1. 409. & 1. 522
Animalia quae quibus in locis
 non sint 1. 410
Animalia advenis nocentia
 indigenis innoxia 1. 411
Animalia quae minima 1. 412
Animalia maris quare maio
 ra terrestribus 1. 412
Animalia sine parentibus ge
 nita 2. 513
Animalia quae nihil discant
 1. 497
Animalia gula carcere coer
 cere caput 1. 500
Animalia in sola volucres in
 pedes nascuntur 1. 502
Animalium diversus coeundi
 modus 1. 456. & 1. 508
Animalium quae post semestrem
 vitam in linum conuertentur
 1. 455
Animalia quae singulos gignat
 1. 509
Animalia cacos fetus patien
 tia ibid.
Animalium varia generatio
 1. 511
Animalium astus 1. 358. &
 1. 373. & 1. 374. & 1. 378.
 & 1. 380. & 1. 385. & 1.
 387. & 1. 390. & 1. 404.
 & 1. 405. & 1. 438. & 1.
 442. & 1. 450. & 1. 451.
 & 1. 481. & 1. 532. & 3.
 391
Animalium quorundam soli
 duas 1. 403. & 1. 463
Animalium sensus 1. 513. &
 1. 517
Animalia terra utentia 1.
 515
Animalia in igne viventia
 1. 549
Animalium quorundam cibis
 & potus 1. 516
Animalia ubi tota astate non
 bibant 1. 536
Animalium somni descriptio
 1. 58
Animalia quibus cibi exitus
 non est 1. 548
Animalium membrorum om
 nium descriptio 1. 550
Animalium in pilis differen
 tia 1. 576
Animalium per mammae dif
 ferentia 1. 577
Animalia omnia à dextris
 partibus incedunt, sinistris
 incubant 1. 582
Animalium ex membris me
 dicina 33
Animalia perfectiora ceteris
 mundi partibus 1. 289
Animalium soli homini maxi
 ma animorum dissimilitudo
 1. 303.
Animalia carens, nili vivit 2. 3
Animalia post mortem consideratio
 secundum Plinium 1. 343
Animas humanas pariter cal
 esse,

esse secundum
 Animas quibus
 pore errasse
 Animentia car
 buora 1. 7
 Animi humilitas
 Animi impetu
 2. 545
 Animi tristitia
 tur
 Animi affectu
 mus pericul
 Animi maximi
 culu
 Animi in cor
 565
 Animi subtilitas
 575
 Animi consideratio
 sua, melius
 466
 Anisopanis
 Anisiana py
 Anemum Ser
 ptum
 Anibal ad
 373
 Anibal de
 captum in
 317
 Anibal cap
 terse divi
 Anibal quo
 est, sume
 sunt nata
 Anibal ad

Pars Prima.

- esse secundū Hipparchū 1.29
 Animas quorundam relictō cor
 pore errasse diu 1.337
 Animantia cetera homine fe-
 liciora 1.7 & 289 (545)
 Animi humiliū remedium 2.
 Animi impetus cibo mollitur
 2.545
 Animi tristitia quomodo tolla-
 tur 2.608
 Animi affectus quis omniū pri-
 mus penicillo expreſſit 3.345
 Animi maxima indicia in o-
 culis 1.555, & 556
 Animi in corde domicilium 1.
 565
 Animi subtilitatis causæ 1.
 575
 Anisi consideratio. natura, v-
 ſus, medicina 2.446 & 2
 466
 Anisopani conditur 2.447
 Anitiana pyra 2.119
 Annens Serenus fungi potē-
 ptus 2.41
 Annibal Alpeū exuperat 3.
 373
 Annibal M. Sergium bello
 captum in catenis habuit 1.
 317
 Annibal captiuos Romanos in-
 ter se dimicare coegit 1.554
 Annibal quo anno superatus
 eſt, frumenta in arboribus
 sunt nata 2.310
 Annibalī castra ad tertium
 ab vrbe lapidem 2.125
 Annibal ubi ſepultus 1.221
 Annibalū in Hiſpania fodine
 3.253
 Annibalū Romæ ſtatua 1353-
 280
 Annibal ſolus hoſtium intra
 muros urbī Romæ haſtam
 emiſit 3.280
 Annibalū meretriciū amor 1.
 118
 Annij Plocami libertus vi tē-
 peſtatis in Taprebanam in-
 ſulam delatus 1.249
 Annij Fæcialū ſtatua 3.279
 Anni in dracontio ex geniculo-
 rum numero deprehenduntur
 2.639
 Anni diem primum latius pre-
 caſionib. inuicē ſauſtum omni
 namur 3.8. (C. 1.331)
 Anni varia obſeruatio 1.9.
 Annus ex quor diebus conſeſt
 2.320
 Anni partes quatuor, & quo-
 modo diſtinguantur 2.323
 Anulus à quo repertus fuerit
 & qua manu geſtabatur, quē
 ungulum dicebant 3.230
 Anulus ingentis pretij 3.448
 Annuli in quibus digitū geſta-
 bantur 3.234
 Annulus equeſter ordo à plebe
 diſtinctus 3.233
 Annulorū gēma varia 3.234
 Annulorū Romanoū tria mo-
 NN 4

Indicis Pliniani

Anthriscum

Antibiscum
2.537
Anthropogra
3349
Anthropopha
280 & 1.2
Anthus auis
Anticellum
Anticricon
2.551
Anticyra in
tuisime
Antidoti M
fitio
Antidotum
anatis Por
recipieb
Antidotum
quot ex
2.81
Antidotum
596. &
& 2. 70
35. & 3.81
196. & 3.
3.158 & 3.
Antidoti p
opera
Antigenes
Antigonu re
papyro
Antigonu B
Antigoni re
Apellis,
342. &
Antimach

Pars Prima.

- Anthriscum herba* 2.490 & 2.537
Anthropographus quis dictus 3.349
Anthropophagi qui & ubi 1.280. & 1.292
Anthus avis 1.494
Anticellium herba 2.511
Anticyricon sesamoidis genus 2.551
Anticyra in insula elleborum tutissimè sumitur 2.662
Antidoti Mithridatis compositio 2.596
Antidorum Mithridaticum anatis Pontica sanguinem recipiebat 2.650
Antidotum Mithridaticum quot ex rebus constabat 2.81
Antidotum ingredientia 2.596. & 2.600. & 2.665. & 2.701. & 2.767 & 3.35. & 3.81. & 3.106. & 3.196. & 3.199. & 3.213. & 3.258 & 3.328
Antidoti pictoris praeceptor, ac opera 3.553
Antigenes tibicen 2.182
Antigonus rex ad quid usus papyro 2.54
Antigonus statuarius 3.233
Antigoni regis pictura, opera Apellis, & Protogenis 3.342. & 3.344. & 3.347
Antimachus statuarius 3.294
Antiochus rex Artemonipatero similis 1.303
Antiocho perempto Laodice per Artemonem regnum stabilivit 3.303
Antiochus qui antidoto fuerit usus contra venena 2.466
Antiochia lilium laudatissimum 2.473
Antiochus rex à quo, & quo pretio sanatus 3.76
Antiochi regis elephantes 1.352
Antiochi regis interitus 1.392
Antiochus rex quoto Urbis anno victus 2.43
Antiochi mater Apamia 1.262
Antiochus ab Octavio, aut potius à C. Popilio, antequàm circulum egrederetur, respondere cogitur 3.278
Antiochus à Cleombroto medicoservatus 1.313
Antiochus Manlius cretatis pedibus Romam aduectus 3.372
Antipater sculptor & eius opera 3.268
Antipater Sidonius Poeta, ac eius morbus 1.356
Antipathes gemma 3.464
Antiphilus pictor 3.349. & 3.355
Antipodum consideratio 1.53

Indicis Pliniani

<i>Anthirrivon herba qualis</i>	2.	<i>Antonij Caij Iudi</i>	3.242
681. & 2.732		<i>Antonian obello prodigiosus Solis defectus</i>	1.30
<i>Antiscorodon ally genus</i>	3.385	<i>Antorides pictor</i>	3.348
<i>Antispoda consideratio</i>	3.305	<i>Anubis in argento picto ab Aegyptijs spectatur</i>	3.526
<i>Antiohis Drusi erga murana amor</i>	1.459	<i>Anulare coloru genus, & unde dictum</i>	3.332
<i>Antonius M. Ciceronem interfecit librum edidit de sua ebrietate, & per temulentiam plurima orbi mala intulit, & sanguine civium ebrius</i>	2.104	<i>Apamia Anthiochi mater</i>	1.62
<i>Antonius M. velo purpureo usus</i>	2.365. (scut 3.262)	<i>Apamenum vinum</i>	2.87
<i>Antonius denario ferrum miscuit</i>	3.448	<i>Aparsstias ventus</i>	1.39
<i>Antonius Nonium senatorem cur prescripserit</i>	3.448	<i>Aparine herba qualis</i>	1.743
<i>Antonius N. quando Consul</i>	1.31. & 2.354	<i>Apeliotes ventus</i>	1.38
<i>Antonius M. iugo primus leones subdidit</i>	1.364	<i>Apolioten, id est, sub solanum nulla vineaque spectare debent</i>	2.351
<i>Antonij M. cum Cleopatra epula sumptuosissima</i>	1.444	<i>Apelles pictor elephantum coloris inuitor</i>	3.330
<i>Antonij M. de pueris similib. emptis historia</i>	1.304	<i>Apelles magno pretio didicit</i>	3.339
<i>Antonij M. navis Aetiaci bello ab echenorde pisciculis rotema est</i>	3.189	<i>Apelles quando, & eius excellentia</i>	3.339
<i>Antonij M. Cleopatra in caena venenum sortentis historia</i>	2.470	<i>Apelles quid erga Protopogenem egerit</i>	3.340. & 3.42
<i>Antonij M. feritas, atque luxuria</i>	3.341. & 3.448	<i>Apelles quibus usus coloribus</i>	3.332
<i>Antonius Musa, Augusti medicus</i>	3.77 & 3.145	<i>Apelles die quolibet lineam saltem ducebat</i>	3.341
<i>Antonius Cestri rei herbaria peritissimus</i>	2.651	<i>Apelles & in emulos benignus</i>	3.342
		<i>Apellus praeceptor quis</i>	3.339
		<i>Apellis nulla in sectoris pictura</i>	3.344
		<i>Apellis mors Veneris imperfecta</i>	3.343. & 3.357
		<i>Apelli tantum permissum alexandrum</i>	

xandrum
 3.341
Apelli Camp
amica densa
Apemius mon
tem habet
Apemius ma
habet arbore
Reliqua qua
cun
Aper edera ses
Aper a quo in
situs
Apri Indicis
 1.407
Apri in medicis
 & 3.56. &
 19. & 60
Apri vinum
Apri ubi mui
Apri fel non
Apro sua viti
 2.56
Apes quos flor
 2.67. & 1
Apum consider
quinto & s
undecim
Apes quos mon
 & 3.11
Apes quibus h
tur
Apes precipu
Ap sagrati qua
Apes ne fugi
Apes quo flore

Pars Prima.

3.141
modigiosus Sa	nandrum pingere 1.323 &
3.341	deant 2.505 (2 614
1.30	apelli Campaspe alexandri	Apes propolin ex quo facian-
3.148	amica dono data 3.342	Apes quofugentur 3.24
ro pifto ab	Apemius mons cotinum fru-	Apes prapicue inter infecta
ntur 3.526	ticem habet 2.198	hominum causa genit & Rē
us, & um-	Apenninus mons validissimas	publicā, consilia, duces, mo-
3.332	habet arbores 2.188	re que habent 1.522
matern. 62	Reliqua quere parte se-	Apes an sanguinē habeant. 523
2.87	cunda.	Apes quando in cōdātur, & un
1.39	Aper edera seipsū curat 1.376	de mellignem sumant 1.523
alis 1.743	Aper à quo in epulis solidus po-	Apes nulli nacent fructibus 1.
1.38	situs 1.406	524
subalatum	apris Indicis dentes eubitales	Apes quot diebus operentur
cellare de-	1.407	ibid.
2.351	Apri in medicinis usus 3.55.	Apes pradiuinant futuras. 525
antig. calo-	& 3.56. & 3. 61. & 3.	Apes castra imitantur 1.526
3.330	59. & 60 & 3.65.	Apes que oderunt 1.530
tio didicit	Apri ubi non sint 1.411	Apes quomodo factus progene-
rius excel-	Apri ubi muti 1.586	rent 1.530
3.339	Apri fel non esse 1.667	Apes quot diebus peragant fœ-
protogenem	Apri sua urino grauissima est	tus 1.531
10. & 342	2.56	Apum morsus remedia 2.410.
a colorum	Apes quos flores non attingant	& 2.434. & 2.505
et lineam	2.67. & 1. 159 & 1.485	Apes deficiente melle, quibus
3.341	Apum consideratio, Capite	alenda 2.48
es benign?	quinto & sequentibus libri	Apum amatores 1.524
nis 3.339	videant	Apum reges, Imperatoresque
oris pifto	Apes quos non pungant 2.429.	1.526. & 1.532
3.344	& 3.11	Apum cella omnes sexangula
e imperfe-	Apes quibus herbis delecten-	1.527
43. & 3.357	tur 2.485	Apes à bruma ad arcturi ex-
ssion ale-	Apes prapicui quæstus ibid.	ortum somno aluntur 1.530
nandrum	Apri sagroti quib inuētur ibid.	Apum incubatio, factusque 1.
	Apes ne fugiant 2.533. & 34	531
	Apes quo flore maxime gan-	Apum alortus, elerus 1.532
		Apes ad Padū deficiēte pabulo

- quomodo alantur 2.485
 Apibus qui nocui vermes 2.488
 Apes furto subivacta male
 fugificant 3.388
 Apum ostentum 2.389
 Apum vna dependens ibidem
 Apes in ore Platonis infantis
 ibid.
 Apes sine rege esse non possunt
 ibid.
 Apum inter se pugna 1.533
 Apum genera plura 1.534
 Apes rustica urbanaeque 1.534
 Apes quae optima ibidem
 Apes ubi alba ibid.
 Apibus cur datus aculeus ibi
 dem
 Apibus inimica ibid.
 Apes defunctas alia sepeliunt
 1.535
 Apum cominendarum ratio
 1.536
 Apum quae vita longissima 1.536
 Apes quomodo reparentur i-
 bidem
 Apes nullum cadaver attin-
 gunt 1.537
 Apium lingua qualis 1.562
 Apex quibus inest animalibus
 1.550
 Aphace leguminis genus 2.490. & 2.493. & 494. & 744
 Aphya piscis 3.177. & 3.125.
- Aphytae cores arbores 5.437
 Aphrodisiae meconij descriptio
 & usus 2.764
 Aphrodisiae gemma 3.465
 Aphrodisius statuarius 3.383
 Aphrodisio & xάριτος, alcame-
 nis opus 3.377
 Aphron herba quae 2.452
 Aphronitri consideratio 3.182
 Aphronitri medicina 3.371
 Apiane vna quae, & undedi-
 cta 2.75. & 2.89
 Apiaria quam parti spectan-
 re debeant 2.351
 Apiastrum herba eadem cum
 melissophyle 2.430. & 2.480
 Apiastro herba apes delectan-
 tier 2.485
 Apice oves quae 1.403
 Apicy M. luxurie 1.429
 Apicy Marci inuicium 1.406
 & 1.429. & 1.498
 Apilascudes auri genus 3.246
 Apios ischas herba quae 1.712
 Apyrimon, Punici mali spe-
 cies 2.63. & 2.585
 Apyron auri genus 1.483
 Apyron sulphur quod dicatur
 3.365
 Apyroni carbunculi qui, &
 cur ita dicti 3.451
 Apis bouis consideratio, qui
 ab Aegyptij colitur 1.399
 Apis bouis natalis festa 1.400
 Appion Grammaticus, cymba-
 lum

Pars Prima.

- um mundi à Tiberio appel-
 latus, in prologo operis
 Apion Plistonices, scriptor 3.
 446
 Apij herba confideratio, & me-
 dicina 2.396. & 2.429
 Apium hortensum omnium tar-
 distis erumpit 2.386
 Apij semine vinum conficitur
 2.95
 Apij usus & natura 2.402
 Apij satio, cura, usus & c. 2.
 396
 Apij corona coronantur victo-
 res Nemea 2.396
 Apij sexus & vires magna
 sunt in controuersia apud
 eruditos 2.429
 Apij sexuum differentia 2.
 429
 Apio viri in cibis, nefas credi-
 tum 2.430
 Apium cur non inter nefastos
 frutices ibid.
 Apium in theriaca 2.466
 Apysia, spongiarum genus 1.
 453
 Apocini fruticiu descriptio 2.
 626
 Apocynon, rana officulum, &
 eiusque usus 3.201
 Apodum auium confideratio
 1.493. & 1.583
 Apodu aui in medicinis usus
 3.30
 Apographon Stephanopolitini
 tabula, quanti à Lucullo
 emptum 3.352
 Apolectus piscis ex pelamidi
 geneae 3.226
 Apollinaris herba qua 2.658.
 & 2.729
 Apollinis simulachrum ab an-
 tonio Ephesis sublatum, &
 ab Augusto restitutum 3.
 287
 Apollinis simulacrum 3.289.
 & 3.291. & 3.292. & 3.
 376. & 3.382.
 Apollini laurus sacra 2.4
 Apollini gratalaurus 2.139
 Apollinis templum Vtica ce-
 drinis trabibus isigne 2.
 193
 Apollinis cum Marissa certa-
 men 1.208
 Apollini Hyacinthus dilectus
 2.484
 Apollinis & Neptuni simula-
 crum 3.379
 Apollinis & Diana simulacrū
 3.483
 Apollo Archilochi poeta inter-
 fectores arguit 1.318
 Apollinis Delplici certina 3.
 275
 Apollo Delius ab Hyperboreis
 praecipue colitur 1.164
 Apollinem Capitolinum Lu-
 cullus M. unde Romam ad-
 uexit 1.165
 Apollinis citharaedi, serpentis

perimētis simulacrum 3.287
 Apollini marmoreum simula-
 crū apud Sicyonios, Dipar-
 ni & Scyllidū opus 3.376
 Apollini Palatina ades 3.377.
 & 3.430.
 Apollinis filia Phœmonoe 1.465
 Apollinis filius Arabus 1.343
 Apollinis colossus vnde à Lu-
 cullo Romā translatus 3.282
 Apollini Palatini simulacrū
 3.380
 Apolliniū fons, eiusque pisees
 fatidici 3.192
 Apollini oraculo Socrates pra-
 latus cunctis 1.321
 Apollini oraculum 1.330
 Apollo choreus ubi 1.339
 Apolloniatarum pix fossilis 2.
 155
 Apello Curius qui 3.192
 Apollodorus medicus quod vi-
 ni genus prætulerit 2.87
 Apollodorus sculptor 3.292. &
 293
 Apollodorus pictor quādo 3.335
 Apollodori de Zeuxige elogiū
 3.335
 Apollodori medici duo 2.409
 Apollodori in Grammatica ex-
 cellentia 1.322
 Apolloniaticum bitumen 1.82
 & 3.366
 Apollonides gemmarum scul-
 ptor 3.429
 Apolloni pictorū opera 3.382
 Apolophanes medicus 2.537
 Apostematum remedia 3.124.
 & 1.25. & 3.186. & 3.355
 Aposcopo Antiphili tabula 3.
 Apotheca vinaria 2.92. (355)
 Apoxiomenos, Lysippi signum
 3.288
 Appendix spinae qualis 2.630
 Appendices bacca, earūque
 usus 2.630
 Appetentiam ciborum exci-
 tantia 2.444. & 2.447.
 & 2.507. & 2.557. & 2.
 562. & 2.568. & 2.595. &
 2.620. & 2.640.
 Appiana mala aqua, & quod
 modo infertantur 2.118
 Appianum colorū genus 3.331.
 & 332.
 Appia aqua ductus à Qu.
 Marcio refectus 3.705
 Appius Iunius Consul 1.390
 Appius Claudius Casi nepos,
 quando Consul 3.405
 Apronia, id est vitū nigra, &
 eius medicina 2.566
 Aproniana cerasa qualis 2.331
 Apronij Lucij filio adipēs de-
 trocti 1.572
 Aproxi herba qualis 2.641
 Aprugni calli esu populo Ro-
 maeo à Catone exprobatu
 Apysstos gemma 2.465 (1.406
 Apua pisciū 2.177
 Apuscus Magus 3.114
 Aqua proprietates 1.58
 Aquam

Aquam rotundam
 Aquatum a
 & Lunam e
 Aquatum mi
 3.154
 Aqua perundum
 iantes
 Aqua Lyceste
 ebriat 1.80
 Aqua qua po
 Aquā ex vitū
 Aquapoma fa
 Aquapoma ci
 malia pra
 Aquas quae at
 amant
 Aquas quae lig
 sistam 2.193
 Aqua quomodo
 ri possit 2.
 Aquarum d
 Aquarum p
 Aquas omne
 cer bibere
 Aqua quae
 bu villissi
 Aquae in salu
 gentur
 Aqua quomo
 que lactescit
 Aqua qua
 1.197. &
 Aqua pluv
 1.273. &
 Aqua pondus
 1.261. & 3.

medicus 2.151
remedia 3.124
86. & 3.355
hile tabula 3.
ia 2.97. (355)
Hippi signum
qualis 2.630
ca, earumque
2.630
horum exci-
& 2.447.
2.457. & 2.
& 2.595. &
40.
que, & que
2.118
genus 3.351.
etiam à Qu-
us 3.705
infus 1.390
Casi nepos
3.405
nigra, &
2.566
ta qualitas. 331
o adipis de-
1.573
nalis 2.641
populo Ro-
e exprobatu
2.465 (1.466
2.177
qua 3.114
1.51
Aquam

Aquam rotundam esse 1.54
Aquaturn ætus causam Solē
& Lunam esse 1.71
Aquaturn miracula 1.77 &
3.154
Aqua pecudum colorem mu-
tantes 1.79. & 3.157
Aqua Lyncestis vini modo in-
ebriat 1.80 (les 1.80)
Aqua que potantibus letia
Aqua ex vêtre pellēcia 2.507
Aqua potui saluberrim^o 2.102
Aqua potui cuncta viuitur ani-
malia præter hominē 2.102
Aqua que arbores odere, aut
ament 2.159
Aqua que ligna maximē re-
sistant 2.193. & 2.195
Aqua quomodo à vino separa-
ri possit 2.178 (2.315)
Aquaturn differentia magna
Aquaturn præfagia 2.356
Aqua omnes non omnibus li-
cet bibere 2.371
Aqua que horrensibus her-
bis utilissima 3.401
Aqua in salubres potu quo pur-
gatur 2.439
Aqua quomodo addensetur, at
que lactescat 2.458
Aqua que nihil mergitur
1.197. & 1. & 3.158
Aqua pluvia tantum utentes
1.279. & 1.282
Aqua pondus sustinens omne
1.261. & 3.158

Aquam quam reges Parthorū
bibunt 1.263
Aqua quo glaciatur 2.530 &
2.640
Aqua mulsæ consideratio, &
medicinz 2.545
Aqua dentes decidere faciens
2.654
Aqua inueniēda signum 2.708
Aqua que accenduntur 3.252
& 3.411. & 3.453.
Aquaturn impetus quomodo
sifatur 3.34
Aquaturn beneficia 3.154
Aquaturn differentia, diuersi-
tatesque plures 3.154
Aqua calida balneisq. apte 3.
Aquaturn medicinz ibid. (154)
Aqua vini radiū asserentes 3.
157. & vini modo inebria-
tes ibid.
Aqua que utilissima & salu-
bres 3.151. & 163
Aqua pluvia num cateris sit le-
uior 3.161. (di. Fa. 1.164)
Aqua Virgo Romæ. & unde
Aquaturn subterraneaturn
querendi ratio 3.164
Aquaturn subito nascentium
aut deficientiū ratio 3.166
Aqua quomodo dulcior 3.166
Aqua tales, quales terra per
quas fluit 3.167
Aquaturn mira mutatio 3.167
Aquaturn calidarum usus, &
medicinz 3.169

- Aque marine quo pacto dulces efficiantur* 3.171
Aquarum ducendarum ratio, ad idque instrumenta 3.168
Aque Curtie, & Carulea ductus, Caligula & Claudij Caesarum opus 3.405
Aquarum ductuum tubi ex quibus lignis 2.195
Aquatilica quaeque frigidissima 2.191
Aquatilicorum fruticum & calamorum consideratio 2.179
Aquatilium consideratio libro nono per totum
Aquatilium varia tegumenta 1.423
Aquatilium sensus 1.451
Aquatilia inter mistia viscerant 1.457
Aquatilium inimicitiae & amicitiae 1.462
Aquatilia pauca pulmenem habent 1.566
Aquatilium medicinae trifolium secundo libro per totum
Aquilegis in scaturiginibus inuestigandis quod signum sequantur 2.701
Aquifolij arboris bacca 2.131
Aquifolia montes amat 2.118
Aquifolio arbori non decidunt folia 2.160
Aquifolio folia aculeata 2.162

163
Aquifolium quando geminet 2.164 (et 2.630)
Aquifolia arbor veneficij arbor
Aquifolia arbor quae 2.750
Aquilarum consideratio, natura, genera, Cap. 3 & duobus sequentibus libri decimi
Aquila Luiae Drusilla gallinam candidam in gremium deiecit 2.139
Aquilus non parere sine actire lapide 3.413
Aquila pullorum indolem Solis intuitu explorari 4.66
Aquila in medicinis usus 3.107
Aquila quadam fetus suos non alunt sed fugant 4.465 & 4.66
Aquila quae ingenio testudines frangant 1.465
Aquila ubi nidificent, quoties oua pariant 1.466
Aquilarum penna mistas reliquiarum autem pennas deuorant 1.467
Aquila non fulminatur: ideo Iouis armiger creditur 1.47 & 1.487
Aquilam Romanis legionibus C. Marius dicitur 1.467
Aquilarum praelia cum cernis 1.467
Aquilarum cum dracone pugna

Aquila in vi
amor
Aquila Ioui sacra
Aquilarum oua
gat
Aquila in Rhodis
Aquilarum in
pariant pulla
Aquila & elor
Aquila pisces
Aquila signi ca
311 & 338
Aquila signi d
1.400 & 2.
Aquilij C. equi
suris periti do
rma
Aquila duci ca
or Scythiarum
241
Aquila ventus
& 1.41 & 2.
Aquilone si n
agenda, & g
Aquilone quae g
& 2.350
Aquilonem vis
pectare debe
2.350
Arabiam quis
manorum in
sui
Arabia ab ale
ha
Arabia felix cu
& 26
Tom

Pars Prima.

quando gemin
(et 1.6)	Aquila in virginem mirus	Arabia peculiaria	2.25
por venefici	amor 1.468	Arabia subus caret	1.407
or qua 2.7	Aquila loui sacra 1.468	Arabia gemma 3.450. & 3.	
consideratio, na	Aquilarum oua qua auis fra	453. & 3. 456. & 3. 461.	
ra, Cap. 3	gat 1.473	& 3. 464. & 3. 473. & 3.	
quentibus, ho	Aquila in Rhodo nulla 1.483	476.	
	Aquilarum incubatio, quoq.	Arabia gemma opalus 3.449	
	pariant pullos 1.506	Arabia lapis ligdinus 3.390	
	Aquila & olor inimici 2.517	Reliqua quare parte se-	
Druilla gal	Aquila pisces 1.432	cunda.	
am in gremiu	Aquila signi caelesti ortus 2.		
2.13	331 & 2.338	Arabica resina qualis 2.99	
arere sine act	Aquila signi caelestis occasus	Arabica gemma qualis 3.464	
3.4	1.400. & 2. 326. & 2. 335	Arabica arbores lanigera 1.	
in indolem S	Aquilæ C. equitis Romani ac	13	
plorati. 46	iurisperiti domus pulcher-	Arabica spina medicina 2.	
icinis visu	rima 2.202	628	
	Aquilio duci capto aurum in	Arabicus adamas 1.441	
seus suo	os Mithridates infudit 2.	Arabicum linum ex quama-	
ed fugent	241	teria 2.362	
	Aquilo ventus salubris 1.38.	Arabicum mare margarita-	
genio testudo	& 1.41. & 2.207	rum ferax 2.25	
1.46	Aquilone fl. nte agricolæ que	Arabiarum alitum in nidis	
ficent, quous	agenda, & que non 1.350	asfilates gemma inuenitur	
1.66	Aquilone que gaudent 2.204	3.464	
one milita re	& 2.350	Aarabus lapis qualis 3.414	
um pennas de	Aquilonem vites & arbores	Arabus Babylonis & apoll-	
1.467	spectare debent 2.207. &	nis filius 1.346	
minatur: ideo	2.350	Aracidna herba 2.490	
r creditur 1.	Arabiam quis primus Ro-	Aracos herba ibid.	
nis legionibus	manorū hostiliter sit ingres-	Arachnes mulieris inuenta	
cauit 1.467	sui 1.270	1.343	
lia sunt cervis	Arabia ab alexandro suba-	Araneorum consideratio, na-	
	ta 2.19	tura genera 1.339	
	Arabia felix curdista 2.25.	Aranea vitium peculiare oli-	
dracone pu	& 26	vis vitibusque 2.260.	

Indicis Pliniani

Aranei muscarj in medicinis	uandum	2.311
usus	3.109.111	Arare minus quam verrere,
Araneus adium ruinas præsenti	2.278	censores castigatio
tit	1.377	Arationis instrumenta plura
Aranei mures venenati	1.411	2.311
Araneus serpentibus inimicus	1.517	Arator nisi incurvus præuacatur
Araneorum pedes quales	1.583	2.311
Araneorum tela mirum artificium	1.539	Aratrare & artrare quid
Araneorum cum lacertis pugna	1.540	314
Araneorum præfugia	1.540	Aratrum à quo repertum
Araneorum coitus & partus qualis	1.540	344
Araneus lycus	3.128.141	Arbela urbs celebris Alexandri victoria
Araneus piscis mari peculiaris	3.225	1.60
Araneus piscis pestiferum animal	1.454	Arbores pisces
Araneorum morsus remedia	2.430. & 2.434. & 2.444	2.225
& 2.503. & 2.505. & 2.510. & 532. & 2.598.		Arborum cultura à quo reperta
& 2.617. & 2.620. & 631. & 3.197. & 3.200		1.344
Aranei muris morsus remedia	2.415. & 2.424. & 2.415	Arborum ramis olim victores coronabantur in sacris certaminibus
Arandi tempus quod	2.212.	2.467
312.328		Arbores summum munus homini datum olim creditum
Arandi disciplina	2.310	2.3
Arandum quantum vno iugorum die una	2.313	Arborum usus varius
Arandi tempus pro arborum qualitate diuersi modo obser		2.3 & 2.4
		Arbores, numinum templa
		2.4
		Arbores numinibus dicata
		2.4
		Arbores primum hominum alimentum
		2.3
		Arborum succi genus humanum mitigarunt
		2.4
		Arbores olim vino affuso nutriebantur
		2.5
		Arborum abortus, arte olim fiebant
		2.6
		Arborum magnitudo mira
		2.7. & 8. & 2.52. & 2.142. & 2.155

Arbores

Arbores Indicæ
 & 2.7
 Arbores quæ accensoria castigatio
 2.278
 Arbores lanugine
 Arbores folia
 dent
 Arbores sexus
 168
 Arbor eucalypti
 nuntians, &
 thalis
 Arbores neque
 gne corrupti
 Arbores in m
 Arbores in d
 tur
 Arbores liqu
 pui
 Arborum fr
 tura, Lib
 per totum
 Arborum fr
 numerab
 Arbores par
 fimo cent
 2.114
 Arborum fr
 differenti
 Arborum par
 ra & 2.155
 Arbores ubi
 Arborum fr
 nat
 Arbores be
 gignentes
 Arbores par

Arbores Indicae quales 1.294

& 2.7

Arbor quae accedi nequeat 2.8

Arbores lanigera ubi 2.13

Arboribus folia ubi non decidant 2.14.160

Arboribus sexum inesse 2.44
168

Arbor euonymos pestem denuncians, & animalibus lethalis 2.64

Arbores neque aqua, neque igne corruptilibus 2.64

Arbores in mari 2.68

Arbores indociles quae dicantur 2.70

Arbores liquores qui precipui 2.105

Arborum frugiferarum natura, Libro decimoquinto per totum

Arborum fructuum species innumerabiles 2.114

Arbores paruae post autumnum siccio continguntur, & quare 2.124

Arborum fructuum in succis differentiae 2.133

Arborum pomiferarum natura & usus 2.140

Arbores ubi nulla 2.141

Arborum fertilitas seorsum alternat 2.145

Arbores boletos in radicibus gignentes 2.148

Arbores panes ferunt 2.149

Arborum quarum sint in usu cortices 2.150

Arborum tubera bruscum, & mollicum eorumque differentia 2.157

Arbores quos situs, & quae loca ament 2.158

Arborum diuisio per genera 2.159

Arborum quarum folia decidant, & quarum non 2.160

Arbores urbanae cur dictae 2.160

Arbor non germinans ante mediam aetatem 2.160

Arborum conceptus, partus, educatio 2.164

Arborum gaudium flos est 2.164

Arbores quaedam non florent 2.164

Arbores cito tardeque germinantes 2.166

Arbores quo tempore fructus ferant 2.166.167

Arbores semper fructum habentes 2.167

Arbores quae nullum semen, aut fructum ferant 2.167

Arbores quae & quare infelices dicantur 2.167.619

Arbores nouella quandiu fructum non ferant 2.167

Arbores quae facillime fructum

Indicis Pliniani

perdant	2.167	Arbor amplissima ubi visa	2.189
Arbores quaedam loci virio	2.168	Arborum materia quae spissis-	2.190
infructuosa	2.168	fima	2.190
Arborum rami varij	2.171. &	Arborum quae mollissima	2.191
272		191	
Arbores bifera, triferaeque	2.169. & 315	Arborum quae calidissima	2.191
Arborum aliae alijs suis partib.	2.169	191	
fertiliores	2.169	Arborum quae frigidissima	2.191
Arbores quae maturius ferant	2.169	191	
Arborum corticis consideratio	2.172	Arborum quae leuissima	2.191
per totum caput	2.172	Arbores quae lentae & humidae	2.191
Arborum radicum considera-	2.172	Arbores non stuitates in aquis	2.190
tio	ibid.	2.190	
Arbores prodigiosae	3.173	Arbores duriores, & earum	2.190
Arbores collapsas sua sponte	2.173	usus	2.190
resurrexisse	2.173	Arborum quarum ligna atritu	2.191
Arbores quibus nascantur mo-	2.173. & 2.217	ignem concipiant	2.191
dis	2.173. & 2.217	Arbores molles, fragilesque	2.192
Arborum partes similes partes	2.185	Arbores eariam vel vetustate	2.192
bui animalium	2.185	non sentientes	2.192
Arbores morbos habent quos-	2.257	Arbores aeterna quo putentur	2.192
dam eum homine commu-	2.257	2.192	
nes	2.257	Arbores infestantium genera	2.194
Arborum cadendarum tem-	2.185	quatuor	2.194
pus	2.185	Arbor arbore integitur luxu	2.196
Arborum alissimae ac roscissimae	2.188	causa	2.196
malae abiesque	2.188	Arborum atarctos, & quae ar-	2.197
Arbores quibus locis in robu-	2.188	bores fuerint amiosissima	2.197
stiores, & quibus deteriores	2.188	197	
proueniant	2.188	Arborum [miracula	2.197. &
Arbores quas, & cur teredines	2.164	2.198	
non attingant	2.164	Arborum vita breuissima	2.199
Arborum contra inimica fer-	2.189	199	
gis	2.189		

Arbo-

Part Prima.

- Arborum prolia mirabilia. 203
Arborum casarum pena lege
duode: im tabularum son-
sticia 2.104
Arbores quod calum natura-
liter affectent 2.104
Arbores plantas quasdam e-
ducant, quae in terra ali non
possunt 2.199
Arborum situs, & quae in oras
spectare debeant 2.206
Arborum cum calo & terra
societas 2.207
Arbores quibus modis proue-
niant & ferantur 2.217
Arbores qualiter disponenda
sint 2.221
Arbores scrobes qualiter fa-
cienda 2.221
Arborum transferendarum cō-
sideratio 2.221
Arbores quae aetate transferen-
da 2.223
Arbores translati eundem,
quem ante habebant, situm
seruare 2.223
Arborum qua umbrae noxiae,
& quae utiles 2.224
Arborum plantandarum ratio
per intervalla 2.224
Arbores quae tarde, quaque ce-
leriter crescant 2.226
Arbores insitionis considera-
tio 2.227
Arbor una in alia 2.227
Arborum inoculatio & insitio
quomodo reperta 2.27
Arbor omni genere pomorum
onusta 2.232
Arborum germinationis tem-
pora tria 2.236
Arbores quae societate gau-
deant 2.237
Arborum morbi 2.257
Arboribus quando prosint fri-
gora, & quando obfint 2.204
& 2.206 & 2.257
Arboribus quae infesta 2.257
Arbores quae cortice detracto
morianur, & quae non 2.
261
Arborum ultima venena 2.
262
Arborum prodigia 2.262. &
263
Arbores insatuis, aris, vel in
diversi generis arboribus e-
nata prodigij loco 2.263
Arborum morbi remedia 2.
264. & 265
Arbores steriles quomodo in-
uentur ut fructum ferant
266
Arborum medicamentaria 2.267
& 268
Arbores religiose qualiter
succidi possint 2.269
Arbores ubi sub se inuicem se-
rantur 2.315
Arbores aquam reddentes po-
tius idoneam 1.282.
QQ 3.

Indicis Pliniani

Arborum utilitas	2.559	3.344	(opera 3.382
Arborum fructus, primus ci-		Archeſitas ſtatuarius, cuiusque	
bis hominum	2.559	Archez oſtis herba que, qua-	
Arborum, & ad arbores atti-		liſque, vires & medicina 2.	
ſtimum medicina	2.584	56.735	
Arborum urbanarum medi-		Archibius ſcriptor	2.349
cina Libro vigefimo tertio		Archigalli pictura Paraſii	
per totum		opus	3.37
Arborum ſylueſtrium medici-		Archilochi poeta interfeſtores	
na Libro vigefimo quarto per		Apello arguit	1.318
totum		Archemidis laus	1.325
Arbuſtorum conſideratio, &		Architecti quo pacto materia	
eorum ratio	2.252	ſſioni occurrant	2.194
Arbuſtum qualiter diſponen-		Arceon herba qua & perſola-	
dum	2.221	ta	2.678
Arbuſtorum putatio gando,		Arctij ſive arcturi herba de-	
& qualiter facienda	2.252	ſcriptio, & uſus	2.743
Arbutus arbor qua	2.131. &	Arcturi exortus	1.40
2.597		Arcturi occaſus quaſo	1.400
Arca, vna ſpecies	2.77	& 2.531	
Arcadia non gignit thymū 2.		Arcturi exortu tempeſtates	
481		fieri	2.337
Arcadum anni trimeſtreſ 331		Arcturi ſyſtus procelloſum	1.34
Arcebtion herba qua	2.529	Arcturi herba deſcriptio, &	
Arceſilas pictor	3.357	uſus	2.743
Arceſilaus pictor	3.351	Arcus celeſtis conſideratio	1.
Arceſilaus Plaſtes, Luculli fa-		491	
miliaris	3.360	Arcus celeſtis circa Solem vi-	
Arceſilaus ſtatuarius, cuiusque		ſus aliquando	1.30
opera	3.384	Arcus celeſtis quomodo gene-	
Archelaus Cappadocia rex 3.		retur, nec in oſtentis non ha-	
438		bendus	1.49
Archelaus Rex de vinearum		Arcus celeſtis vli quotidie	
cultura precepta edidit 2.		appareat	1.50
275		Arcu celeſti tacta terra hali-	
Archelai pictura, apellis opus		tum mirum emittit	2.211

Pars Prima.

Opera 1.34	Arcus celestis duplex pluviam	3.365	Arganthonij regis senectus 1.	631
Quarum, eiusque	signat 2.355		Argathilis aui qualis 1.488	
eria que, quae	Arcus celesti contactu fructus		Argematis morbi remedia 2.	
et medicinae	asphaltis odore imbuuntur	2.32.629	451. & 1.107	
	Arcus celestis an noctu generari possit, & quando	1.49	Argemon herba à minerva adinuenta	2.646
tor 2.34	Arcus quo utimur, à quo reperiuntur	1.344	Argemone herba diuersa ab anemone	2.509
tura Parat.	Arcuum nervi ex genitalibus camelorum ubi consiciantur	1.584	Argemona quibusdam eadem cum inguinaria	2.717
a interfectore	Ardentia semper loca	1.81.82	Argemonia herba considerata	2.676
s 1.32	Ardea avis futura praesagit 2.	337	Argemonia herba medicina	2.700 & 1.713. & 2.717
facto materia	Ardeolarum consideratio	1.506	& 2.719. & 2.722. & 2.726	
ant 2.194	Ardeolarum quando optimis augurium	1.554	Argenon gemma	3.461
a & persolata	Ardeola amici cornici	1.518	Argenti consideratio	3.253
2.678	Ardeola avis in medicinis usus	3.151	Argentum à quo repertum 1.	
herbe de-	Ardices Corinthi, pictor	3.322	343	
2.743	Area ad trituram quomodo preparanda	2.341	Argenti copia ubi 1.244. & 246 & 3.253	
1.40	Area messium amurca subigenda	2.114	Argentum quando primum signatum Romae	3.240
quando 1.400	Arellius pictor	1.350	Argento à quo & quando as immistum	3.240
tempestates	Areopagitarum de Oreste iudicium scyphis duobus insculptum	3.268	Argentum aut aurum Spartacus in castris suis haberi vetuit	3.241
2.337	Areuscula mulier in matrem versa	1.299	Argentum semper in auro reperiri	3.249
cellosum 1.34	Arety oppidi vnae quales 2.	78	Argentum quod optimis	3.253
scriptio, &	Arety oppidi murus lateritis	3.36	Argento nigra sunt linea	3.254
2.743			3.255	
deratio 1.			Argentum spuma considerata	004
a Solem vi				
1.30				
modo generantis non habet				
1.49				
li quotidie				
1.50				
terra halitibus				
2.211				
Arcas				

Argentum calatum quando
Rome in usu esse cepit,
& qua nota 3.430
Argentum quomodo inanretur
 3.360
Argenti differentia dua 3.261
Argenti bonitas quomodo ex-
pletur 3.261
Argentum Egyptium quale
 1.262
Argenti varijs ornamentis
usus 3.267
Argentum quid 3.312
Argentum ab androdamante
attrahitur 3.412
Argenti vini confederatio 3.
 254
Argentaria creta qualis 2.
 213 & 3.372
Argenteorum vasorum luxu-
ria 3.264
Argentei mulierum lecti 3.
 265.
Argentea lancee centum libra
rum 3.265
Argenteorum statuarum v
su 3.267
Argentei currus 3.267
Argentea seminarum compe
des ibid.
Argentosum aurum quale 3.
 252
Argilla alba confederatio 2.
 212
Argilla vina condit *Græcia*
 2.98
Argilla vineis utilissima 2.
 208
Argilla rerum similitudines
exprimere, cuius inuentum
 3.359
Argyritis quid 3.255
Agyrodamae gemmae 3.464.
 & 3.469
Argius statuarius 3.284
Argo naui ex cone arbore fa-
cta 2.64
Argo naui flumine in mare
adriaticum inuenta, hume-
ris trans alpes traicta 1.
 126
Argonautarum simulacra 3.
 292
Argonautarum pictura 3.553
Argonautarum lapsu Cyzici
relictus 3.399
Ariadnes & Liberi patris pi-
ctura 3.345
Ariana gens, & in ea lacry-
marum spina 2.11
Arianus herba qualis 2.642
Aristia vitis maxima 2.72
Aricina valles 2.92
Ariena pala arboris pomum
 2.9
Aries dextro teste praligato
feminas, sinistro mares ge-
nerat 1.400
Arietis ferocia quo cohibea-
tur 1.400
Aries quo pasto oves seminas
tantum 3.151
 Ari-

Arius in
 134. & 3.
 Arius natur
 re
 Arium op
 ibidem
 Arius mach
 Arius pisci
 414. & 1.
 Arica frum
 lia
 Arica, & es
 548
 Arion ciha
 exceptus,
 Arius
 Ari herba d
 medicina
 Aristaliba
 455
 Aristadri de
 Aristarete p
 Aristai ani
 vilia ex or
 Aristida be
 Aristides sta
 Aristidis statu
 Aristidis pi
 & 3.348
 Aristidus viri
 Aristi in mu
 Aristidis pr
 Aristidis ta
 pia pretio
 Aristippus
 3.216

Arietis in medicina usu 3.

134. & 3. 135. & 2. 137

Arietis naturale agnas fastidi
re 1. 400

Arietum optimorum forma
ibidem

Aries machina bellica 1. 345

Arietis piscis consideratio 1.

414. & 1. 451. & 3. 225

Arisca frumeti genus in Gal-
lia 2. 290

Arisca, & ex ea medicina 2.

548

Arion citharædus à delphino
exceptus, & ad litus perue-
ctus 1. 419

Aris herba descriptio, & ex ea
medicina 2. 639

Aristalthea malæ genus 2.

455

Aristædri de ostentis liber 2. 263

Aristarete pictrix 3. 358

Aristei anima corni effigie
visa ex ore enolare 1. 337

Aristida herba qualis 2. 82

Aristides statuarius 3. 285

Aristidis statuarii opera 3. 290

Aristidis pictoris opera 3. 345

& 3. 348

Aristidis iris imperfecta 3. 357

Aristidis inuentum 3. 351

Aristidis præceptor 3. 339

Aristidis tabula ingenti em-
pta pretio 1. 323. & 3. 325

Aristippus Philocharis filius
3. 326

Aristippi pictoris discipuli &

opera 3. 348

Aristobulus pictor 3. 357

Aristocles pictor 3. 348

Aristocles pictor 3. 355

Aristodemus statuarius 3.

294

Aristodemus pictor 3. 347

Aristogiton medicus 2. 743

Aristogiton tyrannicida cui
statua posita 1. 313. & 3.

276. & 3. 290

Aristolaus pictor 3. 355

Aristolochia herba consideratio

2. 673. & 2. 675

Aristolochia herba toto anno
in umbra seruatur 2. 770

Aristolochia herba medicina

2. 701. & 2. 704. & 2.

713. & 2. 721. & 2. 723

& 2. 725. & 2. 728. & 2.

732

Aristomachus Solensis apum
amator 2. 524

Aristomachus atheniensis scri-
ptor 2. 67. & 2. 98

Aristomenes Messenij fortis
dux & eius cor hirsutum 1.

565

Ariston argenti calator, &
statuarius 3. 268. & 3. 293

Aristonides pictor 3. 357

Aristophanes poeta 2. 474

Aristophanes Euripidi quid
obiecerit 2. 337

Aristophanis Grammatici

Indicis Pliniani

mica	1.353	Armorum crepitus quando è	
Aristophon pictor nobilis, &		celo auditus	1.48
eius opera	3.355	Armorum plurium genera, ac	
Aristophontis anceus ad apro		corundem repertoires	1.344
veratus ibidem, & inde		Aromatices, fani factitij ge-	
Aristotelis laus, & eius quin		mus	2.95
quaginta de animalibus li-		Aromatices gemma	3.465
bri	1.361	Aren bulbi genus, eiusque v-	
Aristotelis patria ab Alexan-		sus, & medicina	2.381. 637
dro restituta	1.318	Arrogancia Parrhasij pictoris	
Aristoteles conficius Alexan-			3.338
dri mortis	3.153	Arrugia in auri metallis que	
Aristoteles vir mira subtilita-		dicantur	3.246. 248
tis	2.350	Arsen, mandragora semen.	2.
Aristoceli heredes, & eorum			686
austio	3.362		(734
Aristorelis filia Erasistrati ma-		Arsenogonon herba qualis.	2.
ter	3.76	Arsinoes oppidi obeliscus	3.391
Aristratus tyrannus	3.148	Arsinoe Ptolemai uxor	3.391.
Armeniaca pruna que	2.116		455
Armeniaca arbor quando flo-		Arsinoes regina templum, &	
reat	2.166	statua	3.309
Armeniacum alumen	3.368	Aries immortalitatem efficitur	
Armeniacae cotes	3.387		2.71
Armeniaca sardoniches	3.450	Artes unde liberales dicta.	2.
Armenium, color	3.327. 331		71
Armilla in bello solis ciuibus		Artes desidia perdidit	3.319
dabantur	3.238	Artium laus, & inuentio	2.71
Armilla feminarum	3.239	Artium una medicina. Impe-	
Armoge in pictura que dica-		ratoribus imperat	2.603
tur	3.326	Artium plurimarum excellen-	
Armon, id est armoracia, rha-		tia	1.322. & deinceps
phan: genus	2.378	Artificum mira opera	1.323.
Armoracia consideratio ibid.			& 3.284
& inde		Artemisia uxor Mausoli re-	
Armoracia medicina	2.409	gis	2.658. & 3.381
		Artemisia herba qualis	2.668
			Artes-

Artemisia her
662. &
& 2.71.
Artemes med
Artemon pict
Artemon, sup
chus
Artemon stat
Artemoni P
crum
Arteria fistu
56 3
Arteria inter
uum
Arteriarum
573
Arteriarum
2. 435.
438. 44
549. 55
766
Arteriace
cament
93
Arteriarum
412. &
& 2. 53
2.146
560.
& 2.
2.607
& 2.
& 2.
2.663
720.
37. &

Pars Prima.

- Artemisia herbae medicina 2. 3. 145. & 3. 198. & 3.
 662. & 700. & 2. 714.
 & 2. 731. & 2. 733
 Articulorum consideratio 1.
 573
 Articulorum affectionum reme-
 dia 2. 427. & 2. 46. &
 2. 720.
 Artemon medicus 3. 4
 Artemon pictor 3. 355
 Artemon, suppositivus antio-
 chus 1. 303
 Artemon statuarius 3. 383
 Artemoni Periphoreti simula-
 crum 3. 286
 Arteria fistula consideratio 1.
 56 3
 Arteriae inter vesicam & al-
 uum 1. 571
 Arteriarum consideratio 1.
 573
 Articularium morbi remedia
 2. 405. 412. 413. 415.
 438. 445. 455. 524. 542.
 549. 552. 563. 593. & 2.
 766
 Artierace pancreos, medi-
 camenti genus 2. 452. &
 93
 Articularis morbi remedia 2.
 422. & 2. 449. & 2. 505.
 & 2. 507. & 2. 524. &
 2. 546. & 2. 558. & 2.
 560. & 2. 563. & 2. 578.
 & 2. 580. & 2. 600. &
 2. 607. & 608. & 2. 620.
 & 2. 629. & 2. 630.
 & 2. 638. & 2. 648. &
 2. 663. & 2. 671. & 2.
 720. & 2. 726. & 3.
 37. & 3. 61. & 3. 114. &
 3. 145. & 3. 198. & 3.
 2. 2. & 3. 367
 Arthropodum 1.
 573
 Arthropodum affectionum reme-
 dia 2. 427. & 2. 46. &
 2. 720.
 Arthropodum appellatione apud
 Plautum quid accipiendum
 2. 296
 Attrare quid 2. 314
 Arua aliteris annis cessare ce-
 piunt: quod si ruris spatia
 non patiantur, quid agen-
 dum 2. 315
 Arua fertilissima ubi 2. 315
 Aruis stipula incensa in eis mi-
 re profunt 2. 342
 Aruorum stercorandorum ra-
 tio 2. 316
 Aruales sacerdotes à Romulo
 instituti 2. 271
 Auernorum statua Zenodori
 opus 3. 283
 Aruisium vinum ex Chio infu-
 la 2. 87
 Arula in arbutis qua dican-
 tur 2. 221
 Aruncus caprarum quid 1. 404
 Arundinum genera & v-
 sus, vide infra Ha-
 rundo.
 Aruspicium à quo inuentum 1.
 345

Indicis Pliniani

Asaron herba quæ, & unde dicta	2.474	Aselli quando lateant	1.427
Asaron herba nardi vim habet	2.15	Aselli stelle quales	2.355
Asari medicina	2.501	Asia à Cyro rege subacta	3.242
Asarota aqua	2.421	Asia quo anno à Romanis victa	2.43. & 3.275
Asbestos gemma	3.464	Asia crystallum aratro excisat	3.433
Ascalabotes animal venenatum	3.98	Asia picem Idæam maximè probat	2.100
Ascalia herba	2.493	Asia utraque sui parte arbores gignit picis generis	2.99
Ascalonia cepa unde dicta	3.383	Asia frutices quales	2.63
Quando serenita	3.384	Asia resina cuiusmodi	2.99
Ascia à quo reperta	1.344	Asia edera	2.376
Ascia id est, loca umbra earentia	1.62	Asia lapis alabastrites	3.389
Ascyroides herba	2.744	Asia lapis corallineus	3.390
Ascyron herba	2.744	Asia calami	2.179
Asclepias herba	2.744	Asia salicis quales	2.183
Asclepiadis laus, excellentia, interitus	1.323	Asia serendi tempus	2.282
Asclepiadis medici atas, assusque	2.696 & 697	Asia è genista lina facit	2.362
Asclepiodorus sculptor	2.393	Asia deuicta luxuriam misit in Italiam	3.266. & 3.281
Asclepiodorus pictor	3.340	Asia duodecim vrbes quando terra motu prestrata	1.68
Asclepiodori opera	3.347	Asiatica persica	2.115
Asclepion panacis genus	2.657	Asiatica creta	3.329
Asclepius Panaceæ pater	2.657	Reliqua quære parte secunda.	
Asconius Pedianus	1.312	Asla herba quæ	2.685
Asdrubalis clypeus ex auro	3.322	Asilus insecti genus	1.544
Asellorum piscium consideratio, natura genera	1.428	Asili quo fugentur	3.191
& 3.217		Asinus Pollio quando Consul	3.236
		Asinum Pellis Claudij Caesaris procurator	

procurator
Asinum Pellis
Ibeca Roma
& 2.321
Vide

Asinus Gall
Asinus Cele
Asinorum c
Asinus inger
Asini ubi op
Asinus natu
Asini ubi m
Asini: inter
lus à pedi
548
Asinus: ubi
Asinus Indi
Asini Ilyne
Asinus adu
dandum
Asini rabi
Asinarum
Asine aq
Asinarum
usus
Asinus feri
Asini & a
2.212
Asinorum
gigni
Asini quo
Asinus cor
Asini fel
Asinus &
50. 52. 53

Pars Prima.

procurator	3.388	Asininū lac efficacissimū	3.36
Asinius Pollio primus bibli-		Asinini tactis remedia	2.448
theca Romæ dicauit	1.320.	& 3.36.37.44.51.57.58	
& 2.321		Asinina ossa contra venena	
Vide Pollio.		dantur	3.45
		Asini vrina ad quid proficit	3.
Asinius Gallus Consul	3. 263	52.60.63.	
Asinius Celer	1.429	Asinini renes vesica meden-	
Asinorum consideratio	1.395	tur	3.59.60
Asinus ingentis precij	1.395	Asinini seu medicina	3.52.
Asini ubi optimi	1.395	62	
Asinus natura frigida	1.395	Asinipulli sanguis & finus	
Asini ubi non generetur ibid.		quibus proficit	3.63
Asinis inter pilos habentia so-		Asinina carnes phthisicis me-	
lus à pediculis immunis	1.	dentur	3.64
548		Asinina pellis impavidos in-	
Asinus ubi cornutus	1.552	fantes facit	3.72
Asinus Indicus qualis	1.583	Asinina mamma à scærudoléc	
Asini syluestres ubi	1. 379	1.577	
Asinis admissura tēpore quid		Asinarum lac quale	1.578
dandum	2.432	Asina quo sterile sciat	3.24
Asini rabie inflāmātur	2.673	Asininum lac in arcanis	3.37
Asinarum partus	1.395	Asinina pruna quæ	2.116
Asina aquam timent	1.395	Asinisca vna	2.79
Asinorum pullorum in epulis		Asio noctua genus	1.481
usus	1.395	Asopodorus statuarius	2.285
Asinus ferus	1.360	Aspalthes spina genus	2.31.
Asini & anus opéra asini arāt		629	
2.212		Aspalathi oleum factitium	2.
Asinorum corpore scarabæos		113	
gigni	1.536	Asparagi consideratio	2.393
Asini quot annis viuanti	395	Asparagus syluestris, qui	
Asinis cor maximum	1.565	corruda dicitur. cura & fa-	
Asini fel non habent	1.567	rio 2.182. 393. & 3. 394.	
Asinus & ex eo medicina	3.	429	
50.52.53.62		Asparagi vinum factitium	2.95

Asparagus trium librarum 2.

371

Asparagum ex arietis cornib.

nasci

2.394

Asparag^o Gallicus qui

2.489

Asparagi spina

2.491

Asparagorum medicina

2.

428.429

Aspendus vna genus

2.97

Aspendus sal

3.172

Asperugo, lappaginis genus

2.

719

Asphaltion quid

2.408

Asphaltus lacus bitumen, mi

raque eius natura

1.306

Quere alia parte secunda.

Asphodelus herba & medi-

cina

2.496.533.730

Asphodeli radix

2.11

Aspides serpentes quomodo

mirigentur

2.504

Aspides serpentes quo modo

sopiantur

2.514

Aspidis serpentis descriptio

1.

372

Aspidu cum ichneumone pu-

gna

3.373

Aspides quomodo fugentur

2.

620

Aspides mira natra

1.518

Aspidum veneno anisum ad-

uerfatur

2.449

Aspidum morsus remedia

2.

516. & 2.574. & 2.

637. & 3.20. & 3.91 &

3.92. & 3.197

Aspilates gemma

3.564

Asplenium herba qualis

2.744

Assabinus Deus

2.26

Assiduitas omnis fastidium pa-

rit

2.24

Assyria malus qualis

2.7

Assyrias litera semper fuisse

1.

342

Reliqua quare parte se-

cunda

344

Asius lapis eiusque mira na-

tura

3.408

Assis olim liberalis, & dispo-

ndus

3.239

Asiacensis in campis equa ni-

gro lacte acrotas alunt

1.79

Asiaci cancerorum genus

1.438

Asta urbs calicibus fistilibus

nobilitata

3.361

Asiaphis agria, vna genus

2.

563

Astor herba qualis

2.744

Aster, terra Samia genus

3.

370

Asteria gemma

3.461

Asterias ardeolarum genus

1.

506

Astericum herba qualis

2.526

Asterion phalangy genus

3.97

Asthmaticis vitilia

3.457. &

3.702

Astylis lactuca genus

2.389

Aetylus stadiondromos

Leontij

opus

3.287

Astypa-

Astypale &

phonte pi

Astragalus

706

Astragali h

717.730

Astragaliz

hietii op

Astrapes, B

nobolas

344

Astrapale g

Astrios g

Astrates g

Astribolus

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Astrologia

Ateramnön herba fabam nescans 2.307

Aterius Labco Pratorius 30
324

Athamantis furor 3.308
Achamas medicus 2.46

Athanasia medialis 2143
Athanasia fortitudo 1.31
Athanasia medicamenti genus 2

548
Athenium statnarium 3.28

Arbenis ingens signorum co 3.28

pia 3.28
Athene quo unguento delecta 3.28

te 2.3
Athenienſium infauſtum pra

lium ubi, & quo omnes. 1
Athenenses olea victores c

Atheniensium pœna cicutæ

687
Atheniēſiū demi pīctura 3.3
Athenienſium claſſis amiſſa

15
Atheniensium dies à solū

casu ad alterũ occasum
Atheniensium ad Romanos

gati 1.3
Atheniensium armamenta

quale
Reliqua quære parte se

Athenionis pictoris opera 3
Athenodorus statuarius 3

383
Athletasque tibi pascere

3 1167 2.

1

Indicis Pliniani

Athleta cibos ambulatione
persecabant	1.590	1.325. & 3.325.345	Attali regis inuencum	1.408
Athos mons umbram suam in
Lemnum usque iaculatur	1.118		Attali regis domus ex qua
mareria	3.364
Athos mons à Xerxe perfof-
sus	1.146		Attali aduersus Gallos praelia	3.293
Atinia ulmi genus	2.158		Attali mors	3.266
Atinia ob frondis copiam vi-
cibus minus idonea	2.252		Attali doctrina de scorpionis
ictis cohibendo	3.9
Atizoes gemma	3.465		Attalus rex de agricultura
praecepta edidit	2.275
Atlantis montis arbores qua-
les	2.58		Attalica vestis	3.403
Atlas Sphaeram primus repe-
rit	1.8.345		Attalica vestes à quo Romani
aduecta	1.402. & 3.430
Reliqua quare parte se-
cunda.			Attelabi locustarum genus	3.99
			Attica regionis smaragdi	3.445
Attractylis herba 2.491. &			Atticum thymum quale	2.481
2.514			Attici liber de imaginibus il-
lustrum virorum	3.321
Atreus	2.124		Artili ⁹ Regulus bis Cōsul de a-
gro parādo qd senserit	2.277
Atramentum coloris genus 3.			Artily reguli cum serpente pu-
gna	1.359
327.329.330			Arti ⁹ Padi piscis qualis	1.424
Attriplex herba & eius satio	2.398		Auaritia mala	2.71
Attriplicis herba semen quale	2.401		Auaritia origo & redargutio	2.324. & 3.228.241.263.
Attriplicis herba natura med ⁹
cina & vitia	2.454		Audacie exemplum	1.374.
Atropa qua dicantur	2.556		454	
Atrogen auis	1.498		Audacia signū in oculis	1.556
Atrogenas Creta insula non
habet	1.411		Auditus mirabile exēplū	1.312
Attalus medicus	3.210		Auditu quid obtundat	2.624
Attalus centum talentis ari-
stidis tabulam licitatus est			Auditus cui negatur, negatur
& sermonis usus	1.533
			Auchana iuli inuiles	2.170
			Auellana	

Pars Prima

Auellanarum nucum confide-
ratio 2.128	Augurium ex autum volatu
quod optimum 1.554
Auellanae quo ferendae tempo-
re 2.236	Augurium collegium Roma 1.
377
Auellanae nucis natura, & me-
dicinae 2.596	Augurij presperi aues quae 1.
468
Auena: Graca non cadit semel
2.304	Augustus Imperator duce Pe-
trono bellum Ethiopibus
intulit 1.276
Auena frumenti vitium 2.
306	Augusti opud Aetium victo-
ria 1.568
Auena Germani pro pulte ve-
scantur 2.306	Augustum Senatus corona ob-
sidionali donauit 1.519
Auena sponte proueniens, &
eatantum vscientes 1.166.	Augustus decurias qualiter or-
dinavit 3.236
& 1.277	Augusto argentea statua tri-
buta 3.267
Auena cibui quibus utilis 2.
552. & 2.553	Augusti somnium 3.287
Auena aqua ubi 3.163	Augusti forum, & in eo pictu-
re 3.400
Ausidius Cn. Tribunus plebi
1.367	Augustus hyacinthi pueri pe-
tura delectatus 3.553
Ausidij C. interitus 1.393	Augusti pater quis 3.383
Ausidius Marcus Lurco pri-
mus pauones saginare insti-
tuit 1.475	Augustum marmor 3.388
Ausidius Marcus tutelae Ca-
pitoli rodemptor 3.322	Augusti forum quale 3.400
Ausidius scriptor 1.231	Augusti imagines in Concor-
dia templo 3.424
Auge Demetrii serua 3.372	Augustus qua gemma signa-
uerit 3.20
Augeas Rex, fixus in agricultu-
ra reperor 2.214	Augusto sacrificanti iecinora
reperia sunt replicata 1.566
Augentia corpus 1. 590. & 2.
569. & 2.583. & 2.596. &
2.611	Augusti Imperatoris templum
factum a coniuge 2.27
Augures gemma 3.465	Augusta cbarita qua 2.54
Auguria ex piscibus 1.426	Augusti manu scriptus liber
Plinij tempore extabat 2.56
Auguria onorum 1.504	PP

In indicis Pliniani

Augusto calceus præpofere in-	Augustus Leucogaum collem
datus, immines feditionis pe-	quantis & quem in vsum à
riculum denunt. auit 1.7	Neapolitanus emerit 2.297
Augusti filius Caius 1.56.	Augustus coloniam Capuam
270. & 3.191	deduxit 2.297
Augusti tempore cometes vi-	Augustus eru legumine cura-
sus, & coliusus 1.28	tus 2.303
Augusto principatum incunte	Augusti undecimus Consula-
que stella visa 1.30	tus 2.364
Augusti auspicijs que maria	Augustus lactuca in agri tudi-
navigata 1.56	ne feruatus 2.389
Augusti principatu fames in-	Augusti medicus Musa 2.389
gens 1.298	668
Augustus neptis sue nepotem	Augusti It alia descriptio, ac in
vidit 1.305	undecim regiones diuisio 1.
Augusti duodecimus Consula-	101.102
tus 1.305	Augusti auspicijs Alpini sub-
Augustus Virgilij carmina cre-	asti, & eius trophæum 1.
mari vetuit 1.320	129
Augusti Imperatoris gesta cõ-	Augusti filie luxuria 2.469
pendio 1.329	Augusti ex pisce augurium 1.
Augusti votiu ludi quando	426
celebrati 1.332	Augusti oculi quales 1.555
Augusti in radendo consuetu-	Augusta laurus 2.138
do 1.347	Auiaria turdorum apud ve-
Augustus quod vinum cunctis	teres 2.214
prætulert 2.84	Auiaria quis primus institue-
Augusti libertus palati patro-	rit 1.500
ni optimus censor 2.86	Auidtatem in cibũ facientia
Augusto laurus e celo missa 2.	2.444.447
138	Vide Appetentia.
Augusti Siculo bello M. A-	Auiola quidam Consulari in
grippa rostrata corona dona-	rogo reuixit 1.336
tus 2.142	Aurum consideratio. Libro de-
Augustus ciuicam coronã ab	simo per totum
humano genere accepit 2.143	

Aues

Aues p̄icta vna decepta 3.

336

*Aues ne milium panicum ve-
tangant 2.308*

*Aues quomodo manu capi pos-
sint 2.386*

*Aues ubi cum hominibus pu-
gnent 1.232.292.483.497*

*Aues cursum nauum dirigen-
tes 1.248*

*Aues villaticæ qua ratione
tuta reddantur ab accipi-
tre 2.566*

Aues strangulentur 2.645

Aues animalium minima 1.

412

Aues nocte lucentes 1.498

Aues noua fabulosaq; 1.498

*Aues quo ordine ex ouo gene-
rentur 1.502*

*Aues omnes in pedes nascun-
tur 1.502*

Aues quot dieb; incubẽ 1.506

Auesque animal parũ 1.507

*Aues pleraque cur oculos ap-
petant 1.556*

*Aues volucresque omnes præ-
ter vesperilionem dentibus
carent 1.560*

Aues quæ sine pedibus 1.583

*Aues quæ, & quando loqua-
ciores 1.586*

*Aues vneos ungues habentes
altiuola ferẽ sunt, exceptis
nocturnis 1.474*

Aues nocturna ungues habent

uncos

Aues incognita

*Aues quæ a cauda de ouo ex-
eant, & quare 1.473*

Aues auspicijs aptæ 1.474

Aues quæ cœni prohibent 1.

410 (569)

Aues geminos sinus habentes 1.

*Aues quæ quibus in locis non
sint 1.483*

*Aues quædam voce colorẽque
mutatoralia sunt 1.483*

Aues dentata 1.496

Aui quæ omnium maxima 1.

473-478

*Aui quæ sola à suo genere in-
terimuntur 1.470*

*Auium cantus quo compesci
possit 3.351*

Auium rex 1.374

*Auium multarum nomina, na-
turæque 1.498*

*Auium generatio qualis, & o-
ua qualia, & qualis cœtus
1.501.502*

*Auium quod membrum pri-
mum gignatur 1.502*

*Auium conceptus, & sætuum
numerus 1.505*

Auium pedũ differentie 1.583

Auium ungues quales 1.583

Auiũ digestio p genera 1.471

*Auium inauspicatarum consi-
deratio 1.471.472*

*Auiũ ex his quæ uncos ungues
non habent hirudo sola carne*

Indicis Pliniani

vescitur	1.481	Aures animalium animi in-
Aurum temporis differentia		dice
magna	1.482	Aures iumentorum animi in-
Aurum sermonis intellectus		dices
Metapodi à draconibus		Auris ima memoria locus 1.
datus	1.499	581
Aures quæ perennes, quæ seme-		Auris dextra Nemefi sacra 1.
stres	1.482	581
Aurum cui cantus suauissimus		Aurem tangentes attestamur
1.484		1.581
Aurum factura tempora diuer-		Aurium animalium descri-
sa	1.486	ptio
Aurum ingenia 1.487. 488.		1.553
493		Aurium mulierum ornamenta
Aurum volatus incessis que 1.		1.553
492		Auribus uniones mulieres Ro-
Aurum loquentium considera-		ma gestabant
tio	1.494. 495	1.442
Aurum potus	1.497	Auribus homines corpora tota
Aulanius Euander Statuarius		integentes
3382		1.166. 297
Aulicæ calami genus 2.180		Auribus ubi quadrupedes o-
& 3.181		mines careant
Aulos piscis	3.214. 227	1.279
Aulus Posthumius Dictator		Auribus lignum sonans
apud Rogillum lacum La-		2.623
tinus castris exiit	3.238	Aurem ingressa animalia quo
Aurata piscis 1.427. & 3.225		extrahantur
Aurata piscis medicina 3.199		3.13. 110
Aurelius L. Consul quand. 3.		Aurium sordes medentur mor-
243		sui hominis
Auricularum consideratio 1.		3.13
553		Auribus noxia
Auricularum indicia 1.588		2.614. 614
Auricularum remedia 2.427.		Aurium medicina 2. 407.
444 & 3.49		410. 414. 416. 423. 435.
		438. 442. 445. 447. 450.
		454. 499. & 2. 500.
		505. 511. 523. 539. 545. 546.
		550. 551. 564. 574. 575.
		578. 579. 581. 582. 583. 586.
		592. 596. 598. & 2. 604.
		608. 612. 614. 617. 620.
		631. 638. 639. 690. & 2.
		706

Pars Prima.

animi m.
1.353
animi in-
1.554
ia loci 1.
est sacra 1.
attestatur
um descri-
1.553
ornamenta
ulieres Ro-
1.442
opera tota
166.297
rupedes or-
1.279
ans 2.623
malia quo
3.13.110
ntur mor-
3.13
624.624
2.407.
423.435
47.450.
2.500.
45.146.
74.575.
585.586.
2.604.
7.620.
6.2.
706

706. & 2.721. 741. 743.
747. & 3. 13. 20. 22. 48.
49. 50. 109. 120. 196. 197.
267. 368. 360. 440
Aurum medicina multiplex
3.48 109
Aurum surdarum medicina
2.404 659
Aurum vermiculos necantia
2.437. 463. 464. 555. & 3.
20
Aurum ambustarum reme-
dia 2.580. 596
Aures purulentas sanantia 2.
600. 607. 608. 612. 621.
625. 633. 762. & 3. 183 198.
303
Aurum gravitatem emendā-
tia 2.430. 433. 534. & 3. 49.
299. 304
Aurum sonitum sedantia 2.
413. 420. 441. 608
Auribus infantium medentia
2.432
Aurum qui hominum soli ode-
runt 1.263
Anrum quo poliatum 1. 413
468
Aurum ubi à formicis erua-
tur custodiaturque 1. 547.
& 3. 465
Aurum quo consumatur, ac e-
ius venenum 3.96.
Aurum implexum crinibus 3
231
Aurum exiguum apud Roma-

nos 3.238
Aurum mulieres pedibus ge-
stabant 3.239
Aurum in castris habere Spar-
taci vetust 3.241
Aurum igne proficit 3.243
Aurum tribus modis inueniri
& ubi 3.245
Aurum fluminum optimum 3.
245
Aurum quanto labore effo-
diatur 3.246
Aurum quo conglutinetur 3.
252
Aurum quod optimum 3.254
Aurum argento vivo purga-
tur 3.254
Aurum quo ligno inducitur 3.
328
Aurum alumine purgari 3.368
Aurum vestibus intexere a.
quibus inuentum 1.402
Auri ingens copia ubi 1.232.
244. 246. 253. 278. & 3.
242
Auri conflaturam quis reperi-
rit 1.343
Auri sacra fames optimi cu-
iusque conuicijs proficissa 3.
229
Auri usus in sacris 3.238
Auri abusus 3.241
Auri dilatatio in bracteis sub-
tilissimas 3.244
Auri proprietates 3.243
Auri naturalis inuentio 3.244

Indicis Pliniani

<i>Auro signare literas quando</i>	<i>Autorum nomina non suppri-</i>
<i>reperitum</i> 3.234	<i>mēda, in prologo totius operis</i>
<i>Auro repensum caput</i> 3.241	<i>Autor graui falsa rei pronum</i>
<i>Auro, cuiuslibet, argentum inesse</i>	<i>fidei lapsum parit</i> 1.178
3.249	<i>Autores in dubiis citandi</i> 1.
<i>Aureum delubrum ubi</i> 3.455	291. & 3.3
<i>Aureus nummus quando pri-</i>	<i>Autores in eadem sentētia sē-</i>
<i>mum Roma percussus</i> 3.240	<i>pe disident</i> 2.321
<i>Aurea corona septē pēdo</i> 3.242	<i>Autorem quem sequi debea-</i>
<i>Aurearum bracteatum disse-</i>	<i>mus</i> 1.87
<i>rentia</i> 3.244	<i>Autoritas in quo summa</i> 1.321
<i>Aurea statua prima quae</i> 3.249	<i>Autobulus pictor</i> 3.358
<i>Aures curras</i> 3.267	<i>Autolyti simulacrum</i> 3.292
<i>Aurea compedes</i> 3.267	<i>Autopyros panis genus</i> 2.552
<i>Aurea felis ubi pro Deo cola-</i>	<i>Autumnus an serenius futurus</i>
<i>tur</i> 1.275	<i>fit</i> 2.354
<i>Aurea corona graminea post-</i>	<i>Autumni initium quando</i> 2.
<i>habita</i> 2.142. 517	339. 340. 344
<i>Aureum poculum quid apud</i>	<i>Auxiliares milites torquibus</i>
<i>medicos</i> 2.626	<i>aureis donabantur</i> 3.238
<i>Aurichalci, siue potius orichal-</i>	<i>Axinomantia magica species</i>
<i>ci consideratio</i> 3.272	3.411
<i>Auri pigmentum quid</i> 3.249.	<i>Axiu fera</i> 1.370
327. 332	<i>Axius Quintus Senator, eiusq.</i>
<i>Auspicia à quo reperta</i> 1.345	<i>afinus ingentis pretij</i> 1.394
<i>Auspicia foricium occentu sol-</i>	<i>Axungia consideratio, usus,</i>
<i>uantur</i> 1.410	<i>&c.</i> 1.572
<i>Auspiciorum significationes</i>	<i>Azmax, Zoroastris praeceptor</i>
<i>corui intelligunt</i> 1.472	3.114
<i>Auster ventus qualis</i> 1.38. 40	
41. & 2.349	<i>Abia vinum nobile</i>
<i>Austri venti quibus nocent</i>	2. 86.
2.207. & 2.349	<i>Babilus Romanus</i>
<i>Austro vento rupes sacra ubi</i>	2.359
1.37	<i>Babylonia spina</i> 2.66
<i>Austrinus vertex</i> 1.57	<i>Babylonia palma</i> 2.217
	<i>Baby-</i>

Babylonis fertilitas 2.309.311
 Babylonij quomodo segetes cu-
 rent. & earum fertilitas 2.
 309
 Babylonij de terra motu quid
 senserint 1.64
 Babylonij syderum observatio-
 nis repertores 1.342
 Babylonica terra non gignit
 herbas 2.309
 Babylonica vestes quales 1.
 402
 Reliqua quære parte se-
 cunda.
 Baccalia latius 2.138
 Baccarum consideratio 2. 130.
 131.133
 Baccarum natura eadem quæ
 pomorum 2.134
 Bacchar. & ex eo unguentum
 2.474
 Baccharis medicina 2.501
 Baccar. siue Baccaris quibus-
 dam nardum rusticum ap-
 pellatum 2.722.474
 Bacchus ubi educatus 2.25
 Bacchus primus coronam he-
 deraceâ sibi imposuit 2.143
 Bacchus quandiu ante Alexan-
 drum magnum 2.241
 Bacchus cur ex femine Iouis
 natus credatur 1.247
 Bacchus cantharis usus 3.267
 Bacchus à Mercurio nutritus
 3.264
 Bacchus cum elephantistrium,

plum duxit 1.350
 Bacchus quæ repperit 1.342
 Bacchi comites qui 3.381
 Bacchi templum in Samoi. 365
 Bacchi thyrsos, galeas, scutas
 Thraces hedera ornâ. 2.176
 Bacchi nutrix Nysa ubi sepul-
 ta 1.198
 Bacchi simulacrum 3.289.379.
 381.382
 Bacchi patria 1.142
 Bacchi sacris hedera adhibe-
 batur apud Thraces 2.176
 Bacchi imagines à variis ar-
 tificibus expressæ 3. 325.337.
 339.345.349.553
 Baccharum effigies sculptæ 3.
 268
 Bacchica hedera 2.177
 Bacchi pisces 1.428
 Bastrianorum smaragdis. 444
 Bastris frumenti grana miræ
 magnitudinis 2.288
 Batica regio tritici fertilissima
 2.293
 Batica oleum quale 2.107
 Batica olea arborum maxima
 & uberrima 2.225
 Bagoi, id est spadones 2.47
 Baisana fossa à Nerone facta 2.
 Baisana aque quales. 154.184
 Balanium oleum quale 2.40
 581
 Balanus pisis 3.225
 Balan. palmularum genus 2.48
 Balani Sardiani qui 2.119
 PP 4

Balanites gemma	2.465	dicine	3.169
Belatum pecori quid concitet		Balnearum plurium confide-	
2.440		ratio	3.154 169
Balaustina vestes unde diste		Balnearum estus quo arcetur	
2.63		3.63	
Balaustum Punici mali flos		Balnearum pensilium inuen-	
2.63		tum	1.458
Balaustum quid	2.587	Balnearum damnatio	3.119
Balbus L. consul	2.69	Balnea grippie gratuita	405
Balbus Cornelius quis, & eius		Balsami consideratio	2.32
consulatus	1.326	Balsamum ubi errarum Iu-	
Balbus Cornelius Gatam anies		dæ concessum	2.32.174
superat	1.185	Balsami olei natura & medi-	
Balearica uua	2.86	cins	2.113.582
Balanarum piscium confide-		Balsamodes castis genus	2.28
ratio, natura magnitudo, lo-		Balux quid	3.248
ca 1.413.414.415.		Banchus piscis	3.225
Balanis branchie non sunt 1.		Banchus piscis medicina	3.207
417		Bannanica uua	2.78
Balena pile vestiuntur 1.423		Barba & pubes quomodo ena-	
Balanarum cum orci pugna 1.		ses prohibea ur 2.510 & 3.	
415		125.122	
Balanarum ora in frontibus 1.		Barba Iouis arboris genus 2.	
416		159	
Balene summa aqua natan-		Barbata aquilarum genus 1.	
tes, in sublime nimbo efflat		466	
1.416		Barbari faciem forma gratia	
Balana quali ter spirent 1.417		pingunt	2.515
Balene mucus piscis iter di-		Barbarica pyra	2.119
rigit	1.452	Baraptenus gemma	3.465
Balus herba qualis	2.653	Basaltis marmor	3.388
Balistræ a quo reperta 1.345		Basanites lapis	3.415
Balotes herba consideratio 2.		Basilicon nucis genus	2.128
749		Basilica uua	2.76
Balnea aque calide, sulphu-		Basilisci serpentis descriptio 1.	
rat, vitæ, earumque me-		370	

Basi-

Basilisci solo
necant
Basilus Loran
Batu herba
Batu herba
Batu piscis
Batu cynos
Batrachus pi
Batrachi Bat
Batrachion
762
Batrachy h
733
Batrachites
Bati simulac
Batriades qu
2.12. qu
ibid.
Beatisimi
1.330
Bebius M.
Bely Pamp
Bebriacense
Beckion her
Beldus Hattua
Belga quib
sur as ferru
Belgica pro
fessilis
Belona ade
Bellicarum
Phœnice
Bellicorum
uenerores

Pars prima.

3.169	Bafilisci solo aspectu hominum	Bellorum expertes homines	188
3.154 169	necant 3.92		
quo arceatur	Bassus Lecanius quis 2.695	Belone piscis 3.225	
	Batu herba qualis 2.489.511	Belona partus 1.457	
	Batis herba medicina 2.511	Belus rex sideralis scientie inventor 1.259	
lium inuen-	Batis piscis 3.225. & medicina 3.207	Beli oculus gemma, à quo dicta, & cur sacra 3.465.468	
1.458	Bates cynos rubi genus 2.632	Bellus marina maxima 1.412	
ratio 3.119	Barachus piscis 3.225	413	
ratuita; 405	Batrachi statuarij opera 3.384	Bellus maxima in terra pascetes 1.413	
ratio 2.32	Batrachion herba quae 2.692.762	Beneficium Deus secundum Democritum 1.4	
rrarum Lu-	Batrachij herba medicina 2.733	Beneficiorum gratitudo 2.275	
2.32.174		Beneuenti salsamenta omnia recentiora efficiuntur 3.193	
ra & medi-		Berenices crinis fidus caeleste 1.59	
2.113.582		Berenices regina lapis 3.455	
genus 2.28	Batrachites gemma 3.465	Beryllorum lapidum consistens ratio 3.446	
3.248	Batti simulacrum 3.290.295	Berytium vinum 2.87	
3.225	Batriades qui 3.39	Berytia vna quomodo seruetur 2.122	
cina 3.207	Bdelium arbor, & lacryma 2.12. quomodo adulteretur ibid.	Berosi astrologi laus statuaque 1.322	
2.78		Bestia hominibus interdum prudentiores 3.448	
omodo ena-		Bestia leonis adipe fugantur 3.26	
2.310 & 3.	Beatissimi qui à dñs iudicati 1.330	Bestia qualiter hominem fugiant 3.94	
genus 2.	Bebius M. Consul 2.57	Bestiarum morsus remedium 3.681	
genus 1.	Belij Pamphili interitus 1.339		
	Bebriacenses aues 1.498		
	Bechion herba quae 2.701		
ma gratia	Bedas statuarius 3.289.240		
2.515	Belga quibus nauium commissuras ferruminent 2.179		
2.119	Belgica provincia lapis sepra fertilis 3.415		
3.465	Bellona ades 3.321		
3.388	Bellorum artium inuectores Phenices 1.196		
3.415			
2.128	Bellicorum instrumentorum inuectores 1.344		
2.76			
scripta 1.			
Basil-			

Indicis Pliniani

Bestia cuius rei sufficit euocetur	nuntur	2.102
3.471	Bibendi gratia niues, & glaci-	
Bestiola corpori innascentes	cis seruantur	2.371
quomodo nocentur	Bibendo quidam gloriam qua-	
2.432	runt	2.103
Betae consideratio, genera, na-	Bibere ante cibum quando in-	
tura	stitutum	2.103
2.390	Bibunt homines soli non sitien-	
Betae medicina	tes	2.570
2.420	Bibliotheca qua in orbe nobi-	
Beta syluestris, & ex ea medi-	lissima	1.320.321
cina	Bibliotheca Roma a quo dica-	
ibid.	ta	3.321
Betae feminan non omnia eodem,	Bibliotheca plures ubi	ibid.
quo sata sunt anno nasci	Bibliotheci imagines illu-	
2.887	strum virorum ponebantur	
Betae ratio, cura, usus, &c. 2.	3.320	
390	Bibliotheca Pollicis Asiae Ro-	
Betae foliis vino sapor restitui-	ma	1.320
tur	Bifera arbores	2.169.315
2.391	Bigas qua primus iuxerit. 345	
Betae aquae falsae praesunt 2.	Bigas in nummis signatae 3.240	
401. & inde	Bigas in nummi	ibid.
Betam appositam non degu-	Bilis merbus	1.567
stasse religio est	Bilem argentia	2.545
2.390	Bilis remedia 2. 409. 433.	
Beterrarum uina	433.460.498.510.512.523.	
2.85	528.530.537.551.583.594.	
Betonica herba. Vide Vettoni-	610.615.635.660.663.703.	
ca	704.707.708.709.710.	
Betuli gemmae	711.712.742.744.747.	
3.452	753.754.758.764.769. &	
Betulla arbor qualis, quemque	3.170.212	
locum amet	Binnamia uuae quales 2. 79	
2.159	Biremi quis primus usus sit	
Betulla apta scutis	1346	
2.191		
Betulla ligaminibus apta 2.		
183		
Betulae vinum, & eius septem		
genera		
2.88		
Bion vinum, & ex eo medi-		
cina		
2.573		
Bibendi irritamenta		
2.102		
Bibendi causa venena praesu-		

B. fomes

Pars Prima.

1.10	Bifontes ferae quales	1.369	544. & 3.111
la mives, & g	Bifanti fera in medicinu vsus		Blechnon herba 2.753
tur	3.45		Blechnon quid 2.440
am gloriari	Bitum linum, & eius ingens		Blisi natura, vitia medicinae,
2.3	pretium	2.363	conticia 2.62
bum quando	Byssini tingendi ratio	1.450	Boa serpens unde dicta 1.360
2.10	Bithynia fungos venales mit-		Boa morbus unde dictus 3.68
2.10	tit	2.541	Boa morbus, & eius curatio
2.57	Reliqua quare parte se-		2.616.724
ua in corbe m	eunda.		Boarium forum 3.280
1.320.2	Bituminis consideratio	1.81	Boario in foro statua fuit Her-
ma à quo dicit	Bitumen calci vsum prabet		culu triumphali ibid.
3.32	1.82		Boario in foro Gracii & Gra-
res ubi ibi	Bitumen ad lucernarum lumi-		ca desolati 3.6
imagines ibi	na	1.81	Boarium forum Roma à boue
una ponebant	Bitumen Iudae quales	1.306	areo dictum 3.273
	& 3.24 366		Bocchus historicus 2.193
1.32	Bituminis fons ubi	1.275	Bocchi regis seuitia 1.353
2.169.33	Bituminis probatio	3.367	Bocetorum aduersus Lacedae-
1.32	Bituminis effectus, ac vis ibid.		monios victoria 1.476
1.32	Bitumine statuæ tinguntur		Bocetia fines Attica perdicces
1.32	ibidem		non transuolant 1.484
1.32	Bitumine ferrum clauisque tin-		Boethus sculptor 3.268
1.32	guntur ibidem		Bolbiton quid 3.65
2.34	Bitumen quibus in locu proue-		Boletorum natura, venenismq.
2.409.4	niat	3.366	2.540 (proueniunt 2.148
3.510.512.52	Byturi animalia vites roden-		Boleti circa arborum radice s
551.583.594	tia	3.152	Boleti veneni remedia
660.663.701	Byssacii Africa campus fertilis		Quare Fungatum veneni
708.709.710	simus	2.211.293	remedia.
72.744.745	Blapsigonia apum morbus	1.535	Boletus unde venenum trahat
764.769.77	Blattaria herba qualis	2.677	2.540
	Blatta quomodo in unum con-		Boletorum atas dierum septem
	trahantur	2.443.677	2.541
	Blattarum consideratio, natu-		Bolides, califaces 1.29
	ragenera, & medicina	1.	Bolyte lychnidis radix eiusque

Indicis Pliniani

Ufus	2.511	Boum pabulis qua frondes a-
Bola gemma	3.466	ptissima 2.556.580
Bombyx Coa qualis	1.538	Boues araturi quomodo iun-
Bombycum vermium confide-		gendi 2.312
Caro	1.538	Boues quas herbas maxime ex-
Bombycina vestis, à quo reper-		petunt 2.316
ta	1.538	Boues futura presagiunt 2.317
Bombylium vermium qualis	1.	Boum fimum utile aluearijs 2.
138		488
Bonafus fera	1.360	Boum scabies quomodo curetur
Bononia fluuius Rhenus cala-		2.514
morum optimorum ferax 2.		Boum medicina 2.639
180		Boum ungula attrite quomo-
Bootes calisignum	1.35	do curentur 1.551
Popyrus piscis	3.227	Boum bis mutantur dentes 1.
Borea vento flante agricolis		561
quid agendum, & à quo can-		Boues grauide non nisi dextro
uendum	2.350	vulua sinu sectum gerunt 1.
Boreas ventus	1.39	571
Borea gemma	3.457	Boum morbi remedia 2. 412.
Borsycites gemma	3.476	627. & 3. 153
Bos piscis	1.432	Bouis lac quale 3.36.37.45
Botrychites gemma	3.465	Boues Luca qua 1.353
Botanifmos quid	2.310	Boues indicos quales 1.369. 370
Botrys cadmia genus	3.297	397
Botrys medicamentum	3.14	Boum etas, quomodo pascun-
Botrys herba qua 2.668. 742.		tur, & quo pinguescant: eo-
749		rum domitura. & apud pri-
Botrytes gemma	3.465	scos cura 1.398
Boum consideratio, natura, di-		Boues occidere à priscis probi-
uersitas pretium	1.397	bitum 1.398
Bouis capiti mirum lapillum		Bouem locutum aliquando 1.
inesse	3.150	399
Boum honor apud veteres 2.		Bouu. Apri consideratio 1.399
273		Bouem qui primus occiderit 1.
Boum effigies et is nota	2.273	347

Boue

Pars Prima.

Boue arare à quo inuentum 1.	2.627	Brechmasis quid	2.110
344		Brenis vita homines	1.280
Bouis in medicinis vsus 3. 50.		Breuitate vita nihil melius 1.	
53.55 56.61.150			
Bux piscis	3.225	335	●
Brayla herba qua	2.749	Brya frutex	2.64
Brachiorum consideratio 1.580		Brelet cerui quaternos habent	
Brance Gallia far	2.285	renes	1.570
Branchiae quibus piscibus in-		Brelet lepores bina habent io-	
sunt	1.416.417.430	cineria	1.567
Brastica corrumpi:ur in dolis		Bryonia fruticis descriptio &	
vini sapor	2.391	medicina	2.619
Bras ex consideratio, laus, ge-		Bryon, eiusque oleum in un-	
nera, &c.	2.391	guentorum usu	2.36
Brastica toto seritur ac metitur		Bryon herba qualis, & medi-	
anno	2.391	cina	2.609.749
Brastica genera plura	2.392	Britannia terram marga ster-	
Brastica veteris semen in ra-		corat	2.212
pam vertitur	2.400	Britanni quo digito gestant	
Brastica laus, & medicina à		annulos	3.234
scriptoribus pluribus celebra-		Britanni glasto suas coniuges	
tae	2.422	pingunt	2.515
Brastica species tres	2.422	Britannia electrum	3.435
Brastica inimica vino, viti-		Britannia magicam exercere	
bis que	2.423.425	consueti	3.117
Brastica vsus	2.426	Britannica herba qualis 2.	
Brasticae noxae	2.425	654 674	
Brastica ubi non edatur	2.425	Breoci unde dicti	2.559
Brastica syluestris medicina 2.		Bromos frugis genus	2.293
425		Bromi herba descriptio, & ex	
Brastica vires mira	2.425	ea medicina	2.58
Brastica marina qualis	2.426	Brontia gemma	3.466.472
Brastica & vitis inimice	2.602	Brontis imago, Apellis opus 3.	
Brastica & cyclamini mimi-		344	
citia	2.602	Brumale tempus, eiusque tran-	
Brathy, id est, Sabina herba		quillitas	1.40

Indicis Pliniani

Brumali circulus	1.59	Bubulum fel lycium medica-	
Baumales dies hyemen futura		mentum adulterat	2.11
ostendunt	2.326	Bubule lingue herbe vsus	2.230
Bruma initium quando	2.323	Bucardia gemma	3.465
Brasium tuber	2.157	Bucca quid in homine	1.558
Bruta arbor	2.24	Buccinum cochylis genus	1.447
Brutia pix optima	2.113.153	Buccinatis vna	2.78
Bruta sunt quibus cor durum		Bucephalus Alexandri Magni	
riget	1.565	equus	1.247.391
Brutorum arma	2.270	Buceras herba	2.647
Brutis tempus pariendi statu-		Buceros id est sanum gracum	
tum	1.299		2.476
Brutus L. Consul primus	3.402	Bucolicon herba que	2.657
Brutus L. apud Delphos ter-		Buglossos herba	2.670
ram exosculatur ex responso		Buglossi medicina	2.723
oraculi	2.139 & inde	Bularchi pictoris mira tabula	
Bruti Philippensis erga pueri			1.324 & 3.333
signum aneum amor	3.293	Bulbi quando effodiendi & ubi	
Bruti Callaici templum	3.380	sponte nascuntur	2.381
Eubali animalia	1.360	Bulbines herba descriptio, &	
Bubetis ludi qui, & unde dicti		ex ea medicina	2.428
	2.273	Bulbine bulbi genus	2.381
Bubonum herba que	2.744	Bulborum medicina	2.427.428
Bubonis auri consideratio	1.472	Bulborum syluestrium conside-	
Bubonis in medicinis vsus	3.96	ratio	2.483
	108.128.139	Bulborum consideratio, & ge-	
Bubonum aures quales	1.554	nera plura	2.380
Bubonis cordis in magia vsus		Bulborum maturitas quo signo	
	3.96	noscat	2.381
Bubulacumile herba medicina		Bulbi genus, ex quo mapalia	
	2.674	& vestes fiunt	2.365
Bubalo qualis pulmo	1.570	Bulenterion quid	3.400
Bubula carnes quomodo facile		Bulla aurea cui primum dona-	
percogantur	2.591	ta & quorum gestimen	3.230
Bubulum semine herba qua	2.	Bumasti vna quales	2.79
	744	Bumelia fraxinus	2.155
		Bunon	

Bunon napi gen
Bupalus sculptor
Buphthalmos her
689
Bupleuron herba
dicina
Buprestis herba
& medicina
Buprestis vermis
de dictis
Buprestis vena
567.575.577
57.122.
Buprestis herba
Buteones aues
Buteo accipitris
Buteo ab eo coga
499
Buthyrei statu
Buthyri conside
cine
Buthyri olei vi
Buxi arboris
genera, & v
Buxi folia qua
Buxi semen ca
2.170
Buxi & ebura
Buxi folia
682.701.7
Cachiaerba

Pars Prima.

Burion napi genus	2.408	Cachrys rosmarini semen	2.
Bupalus sculptor	3.376		626.627
Buphthalmos herba	2.670	Cachrys quid	2.714
689		Cachrys pilula quam vim ha-	
Bupleuron herba, eiusque me-		beat in medicina	2.748
dicinae	2.536.749	Cacoethes morbus & remedia	
Buprestis herba consideratio,		2.551.555.583.603.622.766.	
& medicinae	2.536	& 3.68.145.220	
Buprestis vermis qualis & un-		Cactos herba	2.482
de dictus	3.122	Cadavera recentia merguntur.	
Buprestis veneni remedia 2.		vetustiora fluitant	1.80
567.575.579.581. & 3. 22.		Cadavera virorum supina, mis-	
37.122.		lierum prona fluitant 1.309.	
Buselin herbae medicinae 2.	431	Cadavera ubi medicata asser-	
Buteones aues	1.585	uentur 1.565	(2.199
Buteo accipitris genus & fami-		Cadyas herba in Syria qualis	
lia ab eo cognominata 1.469		Cadmia quid	3.261
499		Cadmia faciēde retro genera,	
Buthrei statuarij opera	3.292	& medicinae	3.297
Butyri consideratio usus, medi-		Cadmia ubi optima	3.298
cinae	1.578. & 3.38	Cadmia effectus qui	3.298
Butyrū olei vim habere	1.578	Cadmus solute orationis inuen-	
Buxi arboris consideratio, &		tor 1.210	(aitulerit 1.342
genera, & ubi plurima	2.158	Cadm ^o in Graciā quas literas	
Buxi folia qualia	2.163	Cadmi inuenta	2.343
Buxi semen carthegon dicitur		Cadmi patria	1.210
2.170		Cadmi imago Antiphili opus	
Buxus & ebunus granissimae &		3.349	
spississimae arborum	2.190	Caduceo circi serpētes additi 3.	
		389	
Abura fontis mira		Cadurci populi ex lino vela te-	
natura	3.162	xunt 2.360	
Cacalia herba v-		Cacias ventus	1.39.41
sus, & medicinae 2.		Cacilia Caia quae	1.402
682.701.735		Caciliana lactucae genus 2.389	
Cachlaerba	2.670	Caciliana cerasa	2.331

Indicis Pliniani

<i>Eace</i> h. T. fortitudo	1.316	<i>Cali colores</i>	1.30
<i>Cacitas</i> quo pacto tollatur	1.	<i>Cali species sanguinei col-
vsa</i>	1.26
<i>Cacitate</i> diuturna multis libe-
rta	2.557	<i>Cali flamma</i>	1.30
<i>Cacubi</i> vini generositas	2.84	<i>Cali versicolores & repentinii
circuli</i>	1.30
<i>Cacubum</i> vinum quale	2.568	<i>Cali ostentum</i>	1.31
<i>Cadenda</i> quando arbores	2.
186	<i>Calum pro acre</i>	1.32
<i>Cadenda</i> materia tempus	2.
347	<i>Cali in terra influxus</i>	1.34
<i>Cadus</i> arbores qua	2.238	<i>Calu animalium effigies quot
habeat</i>	1.35
<i>Celatores</i> imaginum clari re-
cententur	3.284. & deinceps	<i>Calum in partes sedecim divi-
ditur</i>	1.46
<i>Celatura</i> mirabiles descri-
buntur	3.267. & inde	<i>Calum ardere sepe visum</i>	1.
48
<i>Calius</i> Tubero à rege renixit	1.336	<i>Cali proprietas quibusdam in
lectu peculiaris</i>	1.50
<i>Calius</i> Senator	1.388	<i>Cali cui regioni arbores oppo-
nenda</i>	2.204
<i>Celius</i> Rufus orator	2.334	<i>Calum quod arbuta spectare
debeant</i>	2.206
<i>Cali</i> consideratio, magnitudo,
aeternitas, continentia, men-
sura forma, & motus	1.2	<i>Cali & terra ad arbores socie-
tas</i>	2.207
<i>Calorum</i> ob motum sonitus cō-
centusque	1.2	<i>Calum terrae parere quidam
cogunt</i>	2.207
<i>Calum</i> à quo primum descri-
ptum	1.8. & inde	<i>Calo constat operu facultas</i>	2.212
<i>Calo</i> animalium omnium im-
pressa effigies & rerum o-
mnium semina	1.3	<i>Calo maximè agriculturam
constare</i>	2.320
<i>Calum</i> unde dictum	1.3	<i>Cali cum terra societas à De-
mocrito primum deprehen-
sa</i>	2.335
<i>Calo</i> quæ nobiscum societas	1.8	<i>Calum spectare quomodo in
ducti homines</i>	2.559
<i>Cali</i> signa duodecim à quo pri-
mum observata:	1.8	<i>Cali violentia quomodo auer-
tatur</i>	3.22
<i>Cali</i> fines	1.29		Cal-

Calustum obse-
bis inuenit
Calustum cor-
cur dissimiles
Calistibus natu-
Calistum pater-
perinet
Calistum diff-
liganda
Calistum cog-
dit haberi po-
Camenta quo
ponantur
Capas Aegy-
lunt
Caparum plura
sopret, qua
pore se autur
nentur, qu
semen aquar
2.382.383.
Capa quo pa-
385
Capa syluest-
Caparum me-
2.413
Capa somnium
413
Capis nucis
596
Carefolium ha-
tura
Carulei pigm-
3.68.69.
Caruleus fons
Cesarii simil-

Pars Prima.

1.10	Celestium obseruationes à qui	digia praeceperint	2.263	
Anguinei	bus inuenta	1.14	Cesar quo anno Censor	2.43
1.12	Celestium corporum motus	Cesar L. Censor quando, eius-		
1.13	cur dissimiles	que edictum	2.92	
es & refer	Celestibus natura aeterna	1.8	Cesaris Iulij munus glad-	2.125.364
1.14	Celestium potentia ad terram		rum	
1.15	pertinet	1.8	Cesar Dictator tabulas duas,	
1.16	Celestium distantia non inue-		Atiacem, & Medeam, in	
1.17	stiganda	1.25	templo Veneris Genetricis	
fluxus	Celestium cognitio multis mo-		dicauit	1.323 & 3.325
1.18	dis haberi potest	2.334	Cesar Iulius vino Mameri-	
1.19	Camenta quo ferrumine com-		no primus auctoritatem de-	
1.20	ponantur	3.419	dit	2.85
sedecim do	Capas Aegyptij pro dys co-		Cesarum villa ubi	2.139
1.21	lunt	2.382	Cesares triumphantes qua lau-	
1.22	Caparum plura genera, odor,		ro soleant coronari	2.139
1.23	sapores, qua optima, quo tē-		Cesar forum Roma	2.197.
1.24	pore serantur, ubi optimè ser-		363	
1.25	uentur, quo pacto serenda,		Cesar annum ad Solis cursum	
1.26	semen quando colligendum		redegit	2.321
1.27	2.382.383.384		Cesaris de singulorum fidei	
1.28	Capa quo pacto seruanda	2.	ortu & occasu sententia	2.
1.29	385		326	
1.30	Capa syluestres nulla	2.413	Cesar Idus Martias feriales fe-	
1.31	Caparum medicina & noxa		bi annotauit	2.327
1.32	2.413		Cesar dictator forum Roma	
1.33	Capa somnum conciliant	2.	totum, ac sacrae viam car-	
1.34	413		basinis velis texit	2.368
1.35	Capis nuces aduersantur	2.	Cesarum ianitrux laurus	2.
1.36	596		137	
1.37	Carefolium herba, eiusque na-		Cesar Dictator Peloponnesum	
1.38	tura	2.398	insulam tentauit efficere	2.
1.39	Carulei pigmenti consideratio		138	
1.40	3.68.69.		Cesar Ptolemaum perimit	2.
1.41	Caruleus fons Roma	3.403	178	
1.42	Cesaris civile bellum qua pro-		Cesar Ademonem Ptolemae	
1.43	Calc-			

TOM. I

22

- libertum in extremam usq;
Mauritaniam persequitur
1.178.
Caesar C. Triarium ubi supe-
ravit 1.226
Caesar Caius Augusti filius 1.
56.270. & 2.17. & 3.191
Caesaris exercitus in Pharsalia
famem sensit 2.698
Caesaris adilitas, & ludorum
apparatus 3.242
Caesar arrium spoliatus 3.243
Caesaris Dictatoris statua lori-
cata 3.276
Caesaris Iulij templum, & cu-
ria 3.326.343.
Caesaris domus incensa 3.341
Caesaris statua marmorea 3.388
Caesaris in portu Alexandria
templum 3.392
Caesaris Dictatoris opus, Circus
maximus 3.400
Caesaris Caij aqueductus 3.405
Caesar Dictator ubi Pompeium
vicerit 3.406
Caesar Dictator sex dactylo-
thecae Veneri Genitricis con-
secravit 3.430
Caesaris Dictatoris Spectacula
1.355.
Caesaris tertius Consulatus 1.
355
Caesaris Dictatoris mirus equus
1.392.
Caesaris thorax ex margaritis
dicatum Veneri Genitrici
- 1.443
Caesaris piscina 1.458.514
Caesaris triumphalis cena 1.
459
Caesari Dictatori sacrificanti
bis in extis defuit cor 1.
565
Caesar inimicorum literas ne
lectas quidem concremanis
1.314
Caesar Dictator Ciceronis ho-
stis 1.321
Caesaris Dictatoris pater qua
morte extinctus 1.339
Caesaris Dictatoris ex vehicu-
lo casus, & eius ne iterum
caderet, incantatio 3.8.
Caesaris in villis pisces è manu
hominis vesciebantur 3.192
Caesaris civili bello comeses vi-
sus 1.28
Caesaris anima in deorum nu-
merum recepta 1.28
Caesaris crinita stella quando
visa 1.28
Caesare Dictatore occiso anno
toto Sol palluit 2.30
Caesaris thronos stella 1.19
Caesaris Dictatoris gesta prae-
cipua breui compendio 1.313.
316.
Caesar Dictator firmus scribere,
legere, dictare, audire, solitus
1.314
Caesar dictator signis collatis
quinguaegies dimicavit 1.314
Ca-

Caesar Dictator
hominum n
314. & eius in
tia & magnan
Caesarum m
mularum de lap
Caesarum primus
1.302
Caesones unde di
Caesonia Caij imp
1.300
Caea Caeili a g
quil
Caea Vestaliu
Caius V aleriu
Caius Sentius Pr
Caius Porcius con
Caius Imperator
cuius Vaticane
Caij principis luc
tu
Caij principis la
cui
Caij principis m
no
Caius Caesar An
56.270.444.
3.191
Caius principis de
rom iudi cum
Caij principis luc
Caius principis
mus
Caius principis
bai è margar

Caesaris Dictatoris ductu quot
 hominum millia occisa 1.
 314. & eius insignis clemen-
 tia & magnanimitas ibid.
 Caesarianorum militum carmē
 iocularē de lapsana 2.393
 Caesarum primus unde dictus
 1.302
 Casones unde dicti 1.302
 Casonia Caij imperatoris uxor
 1.300
 Caia Caelia, quae & Tana-
 quil 1.402
 Caiae Vestalū statua 3.278
 Caius Valerius Consul 2.367
 Caius Sertius Praetor 2.93
 Caius Porcius consul 1.47
 Caius Imperator obeliscum in
 circo Vaticano statuit 2.189
 Caij principis luxus in unguen-
 tu 2.42
 Caij principis luxus in aedifi-
 cijs 3.402
 Caij principis mirum de plaia
 no 2.5
 Caius Caesar Augusti filius 1.
 56.270.444. & 2.17. &
 3.191
 Caius princeps decuriam quin-
 tam iudicum adiecit 3.237
 Caij principis ludus 3.242
 Caius princeps auri audisti-
 mus 3.248
 Caius princeps soculos indu-
 bai ē margaritis 3.431

Caij principis matrona Lollia
 Paulina smaragdū marga-
 ritisque operata 1.443
 Caij principis oculi quales 2.
 555.
 Caij principis in ludo gladi-
 atores duo ad nullam commi-
 nationem commuantes 1.555
 Caio principi isomolami iecur
 defuit in exitu 1.566
 Caij principis consulatus & in-
 teritus 1.566
 Caij principis navis ab eche-
 neide pisce retenta, & eius-
 dem Caij in urbe interitus
 3.189
 Caij principis mater Agrippi-
 na 1.301
 Caius princeps generis huma-
 ni fax 1.301
 Calaces pictor 1.349
 Calamidis statuarij opera 3.
 284.290.383
 Calamites rana genus 3.206.
 219.223
 Calamochinus quid 3.224
 Calamus odoratus 2.3054
 Calami oleum 2.113
 Calami in medicinis usus 3.
 224
 Calamorum aquaticorum com-
 sideratio 2.119
 Calamorum Aegyptiorum u-
 sus 2.175
 Calamori coma lectus impleo

Indicis Pliniani

vice pluma	2.179	Caligines oculorum quo tollan	
Calamus Orientis populi bella		sur	2.434
conficiunt	2.179	Calypso pictrix	3.357
Calamorum armis qua gentes		Calypsus smago, Nicia opus	
usita	2.179		2.553
Calamorum differentiae plures		Calla. erba descriptio	2.749
& qui apti fistulis	2.180	Callina gemma	3.466
Calathiana viola qualis	2.	Callis emma	3.465
474		Callaria piscis	1.428. & 5.
Calchas Lucanos subegit	1.118		225
Calcamenta Asij lapidis sarcophagi illata vertuntur in lapides	3.408	Callias Atheniensis	3.257
Calciantes se quidam repente mortui	1.339	Callias statuarium	3.293
Calcifraga herba qua	2.753	Calliblephara quibus ex rebue	
Chalcosthenes imaginum pictor	3.360	conficiantur	2.499. 583. & 3.47. 371
Calculi in vesica nascentes	1.	Callicia herba qualis	2.640
571		Callicles pictor	3.294
Calculorum cruciatus asperimus	3.655	Callicrates statuarium	1.312
Calculorum remedia	2.409	& 3.385	
428. 430. 448. 457. 462.		Calliganon herba	2.762
464. 497. 501. 511. 512.		Callimachus pictor	3.295
522. 530. 531. 532. 537. 538.		Callimachus medicus	2.469
539. 555. 595. 597. 601.		Callimachus dux Athenien-	
605. 630. 631. 646. 713.		sium	3.334
714. 715. 716. 742. 753.		Callimus lapis	3.413
759. 765. & 3.59. 86.		Callion herba qua	2.512
331. 357. 394. 214. 411. 440.		Callionymus piscis	3.225
474		Callionymus piscis medicinae	3.
Calculus Thraces dios notabant			205. 207
1.325		Callippus scriptor	2.345
Calena uina	2.85	Calisthenes historicus	2.383
Calenus vates	3.7	Callistratus statuarium	3.285
		Callistruthia ficus quales	2.123
		Callistus libertus antistimus	
			3.263. 389

Calli-

Callitriches fer
Callitrix, si
callitrichon h
usus & medici
715. 731
Callixenus statu
Callon statuari
Calorum corpo
507. 549. 555
3.84. 220. 30
Calor olei cast
Calorem induc
que 2. 581.
723
Calorem sedati
2. 439. 573
Calphurnius T
vixit pere
Calphurnius F
graminea d
Calphurnij an
Calitha viola
Calua quad
naturaliter
Caluitium bon
552
Calvus orator
pellitionem
Calx aqua ac
Calci confides
Calce agros
ferebant
Calce vna co
98. & 3. 41
Calci in medi
su

Pars Prima.

Callitriches fera quales 1.408
 Callitrix siue callitricha, siue
 callitrichon herba, eiusque
 usus & medicinae 2.532.682.
 715.731
 Callixenus statuarius 3.285
 Callon statuarius 3.284
 Callorum corporis remedia 2.
 507.549.552.616. 624 &
 384.220.303.311
 Calor olei causa 2.108
 Calorem inducentia facientia
 que. 2.581. 590. 597.616.
 723
 Calorem sedantia, tollentiaque
 2.439.573
 Calphurnius Bestia aconito
 uxores peremit 2.736
 Calphurnius Flamma corona
 graminea donatus 2.518
 Calphurnij annulus 3.233
 Calthe viola genus 2.474
 Calua quaedam animalium
 naturaliter 1.552
 Caluitium homini proprium 1.
 552
 Caluus orator quo nocturnam
 pollutionem represserit 3.314
 Calx aqua accenditur 3.253
 Calcis consideratio 3.419
 Calce agros gentes quaedam
 Hercorant 2.214
 Calce vina condiunt Afri 2.
 98. & 3.417
 Calcis in medicina magnus u-
 sus 3.420

Calcis natura qualis ibid.
 Calci oleum solum miscetur 2.
 602
 Cabyres rex obelisco pepercit,
 qui urbi non pepercerat 3.
 391
 Camelopardalis animal quan-
 do primum Roma visum 1.
 368
 Camelorum consideratio 1.368
 560
 Camelorum usus in preliis 1.
 368
 Cameli partium in medicina
 usus 3.27
 Cameli quot annis uiuant 1.
 368
 Cameli quot mensibus ferant
 uterum 1.510
 Cameli lac quale 1.578. &
 3.36
 Camelorum cum equis inimi-
 citia 1.368
 Camelos ne asili, id est tabant
 ledant 3.191
 Cameli sel non habent 1.567
 Camera vitrea nonitium in-
 uentum 3.473
 Camillus quantum auri in Io-
 uis Capitolini solio condide-
 rit 3.132
 Camillus minio illitus triu-
 phauit 3.257
 Camillo quid crimi ni Carus
 lius obiecerit 3.273
 Camillis domus ista habuit &
 223

Indicis Pliniani

rata	3.275	455. oculi 1. 557. genera 3.
Camilli statua	3.277	225 pugna 1. 438
Cammaros herba	2.738	Cancro tergora exiunt 1. 437
Cammarus piscu	3.216	Cancro scorpionum ictibus me-
Ganthenarum aedes	3.276	deniur 1. 376. 438
Campania vitium magnitu-		Cancros in scorpiones transfi-
do	2.716	gurari 1. 438
Campanie vna qualis	2.77	Cancrorum in medicinis usus
Campanie siligo	2.290	3. 202. 208. 210. 217. 218.
Campania ex milio pulcem		220. 221
candidam facit	2.294	Cancro oculi ad quid veiles 3.
Campanie campus laudat si-		207
mus	2.296	Candace regina ubi regnarit
Campanie fertilitas	1. 100.	1. 277
106. & 2.296		Candaules rex Bularchi ta-
Campanie terra pulla	2.208	bulam auro rependit 1. 324
Campana rosa	2.471	Candaules quando obierit 3.
Reliqua quare parte se-		333
cunda.		Candelabrorum consideratio 3.
		274
Campaspe Alexandri amica		Candelabrorum pretia 3.274
Apelli data	3.342	Canephorus ex marmore. Sco-
Canachus statuarius	3.285	pa opus 3.380
291		Cania vrtice genus 2.491
Ganachi statuarii opera 3.384		Canities homini & equo pecu-
Canalicium, vel canalienſe		liaris 1. 552
aurum quod	3.246	Canis a pueritia ubi 1.292
Canaria herba que	2.672	Canities prepoſtera 1.297
Canarium augurium quo tem-		Canicula ſtella, Procyon Græ-
pore fieri conſueuerit 2.274		cè diſta 2.334
Caninum unde aduehatur		Canicula ſtella miri in hac
2.29		inferiora effectus 1. 34. 40.
Cancrorum consideratio & vi-		& 2.96.
ta, pedes, & marium à ſe-		Canis ſtella ortu vna mutat
minis differentia: multitu-		tur 2.97
do inſeſſus 1. 438. coitus 1.		Canis ſtella ortu ligna cadē-
		da

da
Canis ſtella occidit
Canis ſigni exortu
Canis ſigni exortu
ſentiant & terr
Canis ſigni vener
Canicula piſces
Canicula piſces
ximi inſeſſam
433. & 2.69.
Canicula piſcis
208
Canum deſcriptio
erga dominos
Canis cum eleph
390
Canum miracula
Canum in bellis
388
Canes ſoli dmi
389
Canes ſoli non
1.389
Canum impetu
mitigetur
Canes ex tigris
389
Canes i lupis
390
Canes inſigne
xandra M
390
Canum partus
inde 1.390
Canum rabies
pe

Pars Primā.

da	2.187	Canis locutus aliquando	1.391
Canis stella occasus	2.330.338	Canes Melitæi quales	1.134
Canis signi exortus	1.34.335.	Canes quæ loca non intrent	1.
Canis signi exortum maria	269.484		
sentiant & terra	2.335	Canes ubi pro regibus habgan-	
Canis signi veneratio	2.335	tur	1.279
Caniculae pisces	3.208	Canum magnorum copia ubi	1.
Canicula pisces urinantes ma-			
ximè infestant sua copia	1.		
453. & 2.69.		Canes Indicis ceteris grandio-	
Canicula piscis medicinae	3.	res	1.294
208		Canum genera plura	1.509
Canum descriptio, natura, &		Canum generatio	ibid.
erga dominos fides	1.388.509	Canum prodigia	1.510
Canis cum elephantis pugna	1.	Canes quandiu viuunt	1.510
390		Canes quibus infestentur	1.549
Canum miracula plura	1.388	Canes degeneres sub alium	
Canum in bellis usus ubi	1.	caudas reflectunt	1.585
388		Canum impetus quo cohibetur	
Canes soli dominos nouere	1.		
389		Canes quando maximè in ra-	
Canes soli nomina noscunt sua		biem agantur	1.34
1.389		Canis mordens lapidem, Pro-	
Canum impetus & seuitia quo		uerbium	3.101
mitigetur	1.389 & 3.201	Canis rabidi morsus reme-	
Canes ex tigribus concipiunt	1.	dium quomodo repertum	2.
389			
Canes è lupis concipiunt	1.	Canis rabidus quem memorde-	
390		rit, aquam, & potum omnino	
Canes insignes dono Ale-		pauca	2.658
xandro Magno dati	1.	Canes qua herba se purgant	2.
390			
Canum partus & generatio &		Canis malignitas & inuidia	1.
inde	1.390		
Canum rabies quando pestife-			
ra	1.391	Canibus ne cauda crescat	1.391
		Canes quos non allatrant	2.688
		& 3.29.101.152	

Canis mira pictura 3.346
Canes quo rabidi fiant 1.306
Canes ne rabidi fiant 1.391
 & 2.625. & 3.23.101
Canum scabies remedia 3.68
Canem annua apud Romanos supplicia 3.40
Canis in placandis numinibus pro hostia immolabatur 3.40
Canes fugantia 3.101.136
Canes quo cibo necentur 2.425
 429.527.626
Canibus maxime inimicum 3.254
Canis adhuc lactens olim in ciborum deliciis habitus 3.90
Canis, serpentisve denie qui aliquando fuerit laesus, in seruentis suo vulneratorum malum aggravat 3.11
Canis urina irrigata herba, & sine ferro euulsa, luxatus medetur 2.644
Canum vermes, id est ricini, quo necentur 2.528
Canis mirum simulacrum 3.282
Canis partium in medicinis usus 2.662. & 3.90.100.
 1.9.127.128.132.135.141.
 3.49
Canis rabidi morsus remedia 1.391. & 2.406.413.415.
 425.427.430.434.461.
 464.503.505.524.548.
 543.561.573.576.588.591.
 595.596.625.636.654.
 681.749. & 3.5.14.20.
 24.30.44.83.100.202.
 213.255.310
Canina capita habentes hamines 1.280
Cannabis consideratio, & ex ea medicina 2.464
Cannabis genituram virorum exinguit 2.464
Cannabis aquam coagulat 2.464
Cannabis natura, usus, satio euulso 2.399
Cannabis ingen: altitudo ibid.
Cannensis clades Romanorum 2.125.
Canon simulacrum, Polycleti opus 3.286
Canopus fidus in Italia non conficitur 1.58
Cantabrica herba cuiusmodi & unde diffusa 2.671.675
Cantharidum vermium consideratio 3.99
Cantharides Cato Vticensi obiectae sunt, quod eas vendi diffet 3.100
Cantharides quo fugentur 3.23
Cantharides ex quagignantur materia 1.549
Cantharidum in medicinis usus 3.104.133
 Cantharid

Cantharid
 434. 455.
 581. & 3.
 Cantharides
 genus
 Cantharolepis
 dictum
 Cantharus fl
 Cantharus p
 Cantharus B
 C. v. s. sen
 Cantharus v
 redens
 Cantherimus
 457
 Capanes im
 pu
 Capelle cal
 330.341
 Caper pisci
 Capillata l
 Rom. 2. &
 Capillus vi
 qua solea
 Capillum v
 tur
 Capillarum c
 Capilli que
 Capillorum m
 lieribus es
 1.552
 Capillus pue
 dagra de
 Capillus viri
 bus mede
 Capilli mulie

1051. 524. 544.
 576. 588. 591.
 55. 616. 654.
 3. 5. 14. 20.
 3. 100. 201.
 habentes hami-
 1.380
 leratio, & ex
 1.464
 nam virorum
 2.464
 coagulatis 2.
 457
 Capanes imago, Taurisci o-
 pus 3.357
 Capelle celestis signi ortus 2.
 330-345
 Caper piscis 1.886
 Capillata lotos, antiquissima
 Roma, & unde dicta 1.397
 Capillus virginum Vestalium
 quo soleat deferri ibidem
 Capillus ubi probro existime-
 tur 1.233
 Capillorum confederatio 1.552
 Capillis qua gens careat 1.552
 Capillorum destitutum in mu-
 lieribus & spadonibus raro
 1.552
 Capillus puerorum primus po-
 dagra dolorem lenit 3.14
 Capillus virorum canis morfi-
 bus medetur. 3.14
 Capilli muliebres adusti nido-

re suo serpentes fugant 3. 23
Capilli ne canescant 3 149
Capillorum vermes perimen-
tia 3. 170 183; 369
Capillos qua crispis faciant 2.
532. 535. 609. & 3. 27. 96
Capillum certu Luna diebus
contrectari, capitis doloribus
conducit 3. 10
Capilli quando tendendi 2. 188
Capillos infcentia 2. 184. 415.
455. 532. 552. 653. 613. 635.
629. 632. 734. & 3. 371
Capillos demigrantia 2. 556.
581. 599. 600. 604. 605.
622. 735. 748. & 3. 104
205
Capillos qua rufos efficiant 2.
128. 576. 82
Capillum flauum qua faciant
1. 64. & 2. 735
Capillorum diuerfitas in regio-
nibus calidis & frigidis 1. 64
Capilli ne defluant 1. 384. &
2. 410. 424. 532. 600. 603.
682. 706. 740. 768. & 3.
10. 40. 46. 47. 103
Capillus nutritia 2. 537. 580.
596 636. 682. 768
Capistrandi boues inter arbo-
res vitifue arantes 2. 3.
Capito Oppius vir Pretoris
scirrho infestatus 1. 306
Capitolium obfessum à Gallio
seruatur à Manlio Capito-
lino 3. 117

In dicis Pliniani

Capitolium cura anserum, de-
fensum	1.477. & 3.90	Cappadociae oleum quale	1.113
Capitolij ornamentum	3.243	Reliqua quære parte se-
cunda.	
Capitolium à Vitellianis incen-
ditum	3.281	Capparum ubi & quomodo se-
renda	2.397. ubi lauda-
tissima ibid.
Capitolium Sylle temporibus
conflagrauit	2.57	Capparum fruticis consideratio	2.66
Capitolij insana subtractiones	3.401	Capparum natura, & medicina	2.442
Capitolij columnæ unde adue-
cta	3.385	Capparum caulis in cibos rece-
pius	2.135
Capitolij dedicatio à quo fa-
cta	2.363	Capra oleum minima	2.114
Capitolina adu incendium 3.
232		Caprarum consideratio, natu-
ra generatio solertia, genero-
sitatis signum, pinguitudine
sterilesq; quaternospariûs.
lactentes generant, pariunt
octonis annis, cornua non o-
mnibus, & in his indicia an-
norum	1.403. 404
Capitolinum à L. Tarquinio
Apsolarum præda inchoa-
tum	1.109	Capris mutilis lactis maior u-
bertas	1.404
Capitolinus Manlius quoties
corona donatus	2.144	Capra auribus spirant non na-
ribus	1.404
Capitolij Manlij decora mili-
taria	1.317	Capras febre nunquam carere	1.404. & 3.43
Capitolij Manlij fortitudo, ac
gesta	1.317	Capra noctu, ut interdum, cer-
nunt	1.404
Capitolinus Iupiter ex ære De-
liaco	3.273	Caprarum morsus exitialis ar-
bori, & cur Minervæ non
immoletur	1.404
Capnias gemma	3.458 460	Caprarum genera plura	1.407
Capnias uua, eiusque natura	2.78	Capra, maleficum frondibus
animal	2.112
Capnites gemma	3.466		2.116
Capnitis cadmie genus	3.297		
Capni herbe medicinae	2.703		
Capnos herba qualis	2.688		
709			
Cappadoces qua herba coro-
mentur	2.742		

Pars Prima.

Caprarum barbis ladanum ad
hærescit ibid.
Capras ocimū aspernari 1.431
Caprarum balatus quo concitetur 1.440
Capra quo necetur 2.624
Caprarum cornu serpentes fugantur 3.43
Capræ cur non lippiant 3.48
Caprarum in medicinis usus 1.567
Caprinus sanguis, fel & cascus in medicinis 3.43.44.48.65
Caprinum caput & seuum in medicina 3.58.64
Caprini pilicini calculos expellit, & caprarum simus 3.59
Caprarum simus & urina in medicina 3.59.61
Caprinum cornu suffitu vuluis utile 3.71
Caprinum lac stomacho utile 3.36.58
Caprinum iecur quibus proffit 1.404
Capraricnse plumbi genus 3.314
Caprea fera venena viuit 1.515
Caprea ubi non sint 1.411
Caprificialis dies Vulcano sacer 1.529
Caprificacionis arborum consideratio 2.126
Caprifici arboris consideratio 2.126

Caprificus nūquā floret 2.164
Caprificus ubi tr. fera 2.169
Caprifici quibus infestentur & quæ laudentur 2.266
Caprifici natura, & ex ea medicina 2.590
Caprificus taurorum ferociam mitigat 2.591
Caprimulgi aues quales 1.493
Caprimulgi nocturni fures ibi.
Caprimulgi interdiu visu carent ibid.
Capris quæ apta materia 2.196
Capua unguetū nobilitata 2.38
Capuam Augustus coloniam deduxit 2.297
Capulid est gladiatorum manubria ebore & argento ornantur 3.267
Caput hominū inuentū in Tarpeij delubri fundamētū 3.6
Capitis animalium consideratio 1.550
Capitum animalium apices ibid.
Capitibus quæ animalia careant 1.188
Capitū ossium differentia 1.552
Capita piscium maxima 1.552
Capita præcisa aliquando repere visa 1.518
Capitis iudicium ubi primus actum 1.344
Capitib. carentes homines 1.188
Capitis dolor grauissimus 2.655
Capita aperiri magistratib. cur

Indicis Pliniani

- institutum* 3.19
Capitis dolorem facientia &
capiti dolenti contraria 2.
 465. 500. 554. 556. 562.
 563. 567. 577. 596. 658.
 & 3.37.
Capitis doloris remedia 2. 414
 420. 422. 431. 433. 434.
 437. 438. 439. 440. 446.
 447. 448. 450. 453. 461.
 499. 501. 505. 509. 531.
 532. 542. 549. 560. 561. 564.
 579. 580. 581. 582. 592. 595.
 597. 598. 599. 601. 605.
 608. 609. 613. 618. 620.
 621. 628. 634. 644. 645.
 647. 682. 683. 990. 740.
 751. 757. 763. 766. & 3.
 16. 23. 25. 26. 27. 33. 47.
 84. 105. 199. 329. 388
 461
Capitis hulerum remedia 2.
 415. 420. 427. 445. 457.
 501. 503. 555. 581. 607.
 625. 640. 682. & 3. 46.
 197. 199. 204. 303. 414
Caput purgantia 2. 420.
 499. 503. 563. 611. 684. 685.
 & 3. 304
Capitis ardores refrigerantia
 2. 407
Caput a Sole dolo at quid im-
ponendum 2. 605
Capitis vulneribus quid me-
deatur 2. 611. 684
Capitis dolorem ex ebrietate
sedantia 2. 618
Capitis ossa fracta extrahen-
tia 2. 683. 684
Carabi cancerorum genus 1.
 438
Carbasarubi reperta 2. 361
Carbasina vela 2. 363
Carbilus Pollio 1. 422
Carbonis faciendi ratio 2. 146
Carbonib. apta materia ibid.
Carbonum natura. & vi 3.
 253
Carbonis querni in medicinis
usus 3. 426
Carbo Cneus consul 1. 332. 334
Carbo L. cum Pompeio consul
 1. 109
Carboni imperatori mures ar-
rosi fasciis exitium porren-
derunt 1. 409
Carbunculi morbi descriptio
 2. 695
Carbunculus Narbonensis pro-
uincia peculiare malum 2.
 695
Carbunculus morbus quando
primum in Italiam venerit
 2. 695
Carbuncolorum gemmarum
consideratio. unde dicti ge-
nera, ubi optimi, &c. 3. 451
Carbunculi morbi facile remo-
dium 2. 335
Carbunculi ne vitibus noceat
 2. 340
Carbunculus terra genus 2. 209
 Carbu-

carbuncule
 articulata
 2. 58
 Carbunculus
 431. 435.
 556. 563. 57
 596. 612.
 & 3. 68. 142
 Carhedonij ca
 Carhedonij m
 Carmenten h
 Carmentis gen
 Carcinomatis
 2. 421. 433.
 590. 613. 61
 731. 754. 7
 85. 215. 220
 Cardamomi
 16
 Cardamomi
 Cardiacorum
 424. 435.
 30
 Cardise gen
 Cardinis tem
 partita diff
 Cardueles im
 & earum
 Carduus berb
 Carduorum in
 rismque in
 94
 Carduorum
 &c.
 Carduorum
 1. 409. & 1

Pars Prima.

Carbunculare quid sit 2.335

Carbunculatio arborum morbus 2.258

Carbunculorum remedia 2.435. 436. 451. 454. 543. 556. 563. 579. 584. 590. 596. 612. 627. 629. 723. & 3.68. 142. 220. 426

Carchedony carbunculi 3.451

Carchedony smaragdi 3.445

Carcinetren herba 2.762

Carcinias gemma 3.475

Carcinomatis morbi remedia 2.422. 433. 505. 524. 557. 590. 613. 619. 638. 645. 648. 731. 754. 760. & 3. 13. 14. 85. 213. 220

Cardamomi consideratio 2.16

Cardamomi oleum 2.113

Cardiacorum remedia 2.421. 424. 435. 572. 599. 631. & 3. 30

Cardisce gemma 3.468

Cardinis temporum quadripartita distinctio 2.323

Cardueles imperata faciunt, & earum consideratio 494

Carduus herba qualis 2.491

Carduorum in cibis usus, eorumque ingens pretium 2.94

Carduorum satio, cultura, usus &c. 2.395

Carduorum sylvestrium genera duo, & medicina 2.465

Carduus frugibus inimicus 2.307

Carduus vesci plebi non licet 2.371

Caryatidum simulacrum 1.079

Caryatides statuae 2.385

Caricae ficus 2.49. 127

Cariem quae arbores non sentiant 2.192. 210

Caries ab ebore quo pacto acceditur 2.113

Caryinum oleum quid 2.112

581

Carytes, tithymali genus 2.711

Caryon unde iuglans dicta 2.731. 754. 760. & 3. 13. 14. 85. 213. 220

Cariopos quid 2.37 (128)

Cariosa terra pessima 2.210

Caryotarum medicina 2.585

Caryota ubi 2.134

Caritatem annona inferentia 2.335

Carmanides pictor 3.357

Carmina incantantium an aliquid valeant 3.5

Carmina Magica vim habere ibid.

Carmina Magica contra gradines morbos 3.10

Carmen heroicum à quo repertum 1.345

Carneadis eloquentia, Cato nisque de eo sententia 1.319

Carneades Zenonis libris re sponsurus elleboro se purgavit 2.662

Caro quo aetate incorrupta

seruetur	2.454	leta	2.124
Caro bubula quo tenerior in co-
quendo fiat	2.491.591	Carthaginem quis primus ir-
ruperit	1.302
Caro ab ostibus recedens quib.
inuenitur	2.549.551.579.648	Carthaginense bellum tertium
quando sumptum	2.125
Carne humana vrescentes	1.280	Carthaginensium contra Ro-
manos victoria	2.125
Quare Humana carne.		Carthaginensium in Sicilia vi-
ctorum p.atura	3.324
Carnes suauiores facit	2.625	Carthaginenses Herculi hu-
mana hostia sacrificabant	383
Carnes quo absumantur in ol-
lis	2.664	(quales	2.472
Carnes cum coquantur, conglu-
tinantur	2.745.757	Carthaginis H. Sp. in a. rose	
Carnes alentia	2.597	Carthegon buxi genus	2.170
Carpathy maris echini quales	3.203	Cartilaginei pisces	1.432.573
Carpheoton thuris genus	2.18	Cartilago rupia non solidescit	1.573
Carpheos, id est, senum Gracu	2.647	Carulius Samnites superat	3.283
Carpinus arbor montes amat	2.157.158	Carulij Pollionis reperiunt	3.265
Carpinus nuptialibus facibus
materiam prabet	2.159	Carulius Sp. quastor qd in ea
nullo reprehenderit	3.275
Carpophyllon lauri genus	2.138	Carulius Sp. Ionem in capio-
lio fecit	3.283
Carruca ex argento	3.264	Casorum consideratio, diuer-
sitatesque	1.578.579
Carthago v. ita quantum, &
quid Romanis tributi nomi-
ne soluere coacta	3.241	Casorum genera, usus, bonitas
medicinae	3.38
Carthago, cum deleta fuit, quan-
tum argenti habuerit	3.264	Casae seruandi ratio	2.638
Carthago quando capta	2.80.124	Casens ne corrumpatur, neque a
muribus attingatur	3.152
Carthago quot annis Roma a-
mula	2.125	Casae ubi optimi	1.579
Carthago scilicet argumento de-		Casae fructus consideratio	2.25
		28	
		Cassia in Septentrione viuit	2.174

174
Cassia ap-
Cassigne h-
Cassander G-
Cassander re-
Cassandra pi-
3357
Cassiteron, id
plumbum
Cassius Long-
Cassius orator
Cassius Sene-
Cassius Parti-
Cassius Sylla
Cassius Spuri-
tor a patre
Cassij C. cen-
dium
Cassianus e-
321. 368.
668
Cassor Ro-
munus
Cassorum at-
Cassorum a-
Cassorum ta-
pista
Cassor & Po-
pus 3. 343
Cra
Cassorum
si inuoca-
Cassor An-
444. 466
Cassor an-
Cassores an-

Pars Prima.

174
Casta apes delectantur 2.485
Casignete herba qualis 2.642
Cassander Gallos obsidet 3.167
Cassander rex 3.348
Cassandra picta Theodori opus 3.357
Cassiteron, id est candidum plumbum 3.311.312
Cassius Longinus consul 1.299
Cassius orator 1.304
Cassius Severus 3.362
Cassius Parmensis 3.156
Cassius Syllanus 3.284
Cassius Spurius regni affectator à patre perimitur 3.275
Cassij C. censura & in ea prodigium 2.263
Cassitatu exemplum 1.198
 321. 368. & 2. 17. 617. 668
Castor Romanorum victoria nuntius 1.312
Castorum auriga qui 1.227
Castorum ades Roma 3.277
Castorum tabula ubi & à quo posita 3.325
Castor & Pollux, Apellus opus 3. 343. eorum simulacra 3.292
Castorum stelle quales, à nauis inuocantur 1.32
Castor Antonius medicus 2.444.466
Castor animal 3.195
Castores an testiculos sibi am-

putent 1.279. & 3.395
Castorea quo seruentur opis-
 mè 3.196
Castorea que 1.379. & 3.195
Castorum medicina 3.195
 205.212.213.221.222.223
Castrata siliginis genus 2.291
Castratio quibus faciēda die-
 bus 2.347
Castorum vallum ex castis-
 bus 3.364
Catagrapha à quo inuenta 3.334
Catagusa simulacrum 3.289
Catanance herba qua 2.749
Cataplastmata ex bromi semi-
 ne 2.558
Catapulta à quo inuenta 1.345
Catexacta aues 1.496
Catienus Philotimus in patro-
 nirogum se coniecit 1.322
Catilina ciceronis ingenium sis-
 git 1.320
Catiliniana prodigia 1.44
Catilina proanus quis 1.317
Catinus Labeo tribunus plebis
Metellum Macedonicum ex
Tarpeio colle precipitare co-
 natu 1.313
Catoblebas fera 1.370
Catochites gemma 3.466
Catoppyrites gemma 3.466
Cato censorius quoties accusa-
 tus causam dixerit 1.316

Indicis Pliniani

Catonis Censorij laus	1.316	Cato de olearum satione	2.234
Catonis censorij triumphum, ce-
sura scientia	2.80	Catonis de agricultura prae-
pta	2.277
Cato censorius quando mortuus	2.90	Catonis praecepta, ubi unum
quodq. frumentum sit seren-
dum	2.309
Catonis de vitibus, vuisque
sententia	2.80	Catonis praecepta de arandi
tempore	2.312
Cato eodem vino usus quo re-
miges	2.92	Catonis censorij censura	2.364
Catonis ex Hispania trium-
phus	2.91	Cato de brassica	2.391.412
Catonis de vino condiendo prae-
cepta	2.100	Catonis M. laus	2.650
Catonis praecepta de oliuarum
cultura	2.110.111	Cato, M. de herbis	ibid.
Cato de amurca eiusque usus	2.114	Cato quare Zenonis statuam
vendere noluerit	3.295
Cato nil de prunis sylvestribus
locutus	2.116	Cato contra Gracos	3.78
Cato de ficis ferendis	2.124	Cato contra medicos.	3.79
Cato fici argumento, usus in
delenda carthagine	2.124	Cato quando obijt & eius aetate	3.79
Cato Carthaginensium infes-
tissimus hostis	2.124	Catonis Uticensis obiectum quod
cantharidas vendidisset	3.100
Cato de myrti generibus	2.136	Cato censorius octogesimo an-
no filium genuit, & duplex
eius propago	1.305
Cato de lauro	2.137	Cato censorius quid de legatio-
ne Atheniensium	1.305
Cato cupressi	2.175	Cato Graecorum hostis	1.305.
Cato summus in omni usu	2.187	& 3.78	
Cato de terra vitium atque o-
ptimo agro	2.210.211	Cato Iunior Utica si peremis-
set	1.282
Cato de plantandis arboribus
ac scrobibus faciendis	2.222	Cato Uticensis pronepos Cata-
nis primi Graecorum amicus	1.305
Catonis praecepta de infitione
arborum	2.230	Cato ambitus hostis, ac repulsis
gaudens, Prologo operis	
Cato de vite inferenda	2.231	Catonem rem improbam nemo
ausus	

ausus rogare	ibid.	cauda villosa homines in In-	
caiorum cognomen à sapien-		dia	1.297
tia tractum	1.321	cauda animalium animi in-	
caius Alius consul, & eius		dex	1.363
parsimonia	3.265	caulis quid	2.368
Catulliana Minerva cur dicta		Caulina vina	2.86
	3.291	caulis leguminum qualis	2.
Catullus quid	2.163		284
Caecilius Qu. consul 1.477. &		caulis herbarnum differentia 2.	
3.386, 402			388
Caecilius Q. cimbriorum victor		caule reciso quæ regerminens	
2.202			2.387
Catulus Qu. capitolium dedi-		caulodes brassica genus 2.422	
cat. & eius inuentum 2.363		caunea ficum genus	2.127
Catulus Lutatius Minerva		cauij natura lenesi	1.552
simulacrum dicat	3.291	cauponarum estua animalia.	
Catulus regulas capitolij mau-		hoc est, publices, etiâ in ma-	
rat	3.243	regigantur	1.454
Caecilius Qu. nobilis domus 2.202		cecina peter, opio perij	2.
Catullus Veronenfis poeta in			450
Memurram	3.386	cecina Volaterranus	1.482
Catullus poeta in Sirmam		cedraleon quid	2.112
Nonium	3.448	cedrelate, id est cedrum magna	
Catulli incantationes amato-			2.69, 606
ris	3.8	cedri vsus in sacris	2.49
Canatica cochleæ 1.388. & 2.		ceurum minor, & eius genera	
126			2.49
Caucalis herba	2.490	cedri maioris genera	2.49
Canthorum vita	2.141	cedro cur simulacra deorum	
Caucon herba	2.703	fiunt 2.49. libros à teneis	
Caudarum animalium diuer-		coferuat. 2.57. picem fun-	
sitas, quibus amputate rena-		dit 2.99. mentes amat 2.	
scantur	2.585	158. 174. folia non deci-	
Caudæ præter hominum ac si-		dunt 2.160. folia capikata	
mitas omnibus fore animali-		2.162. pungentia 2.163. quo	
bis insunt	1.585	tempore semen gerat 2.267	
Tom 3.			

Indicis Pliniani

ubi optima	2.188	Cenchros adamantis genus 3.	441
Cedri oleo peruncta non sentiunt cariem aut tineā	2.188	Censorius Pifolii Floricus	2.57
Cedri usus ad classes in Agypto Syriaque	2.190. n. n. te	Censoria nota, quinque pondo argenti possidere	3.264
net clauum	2.191. non sentit cariem	Censorum officium circa quid	2.273. 278
Cedri magna natura, & medicina	2.606	Censu Senatores legi, perniciosum	2.71
Cedria piscis genus	2.606	Census moribus, & virtutibus inimicus	ibid.
Cedri quid, & quomodo fiat	2.153	Censu precipuum magistratum ornamentum	ibid.
Cedrides id est cedri fructus. earumque in medicina usus	2.607	Cantaretus Galata miraque de equo eius historia	1.392
Cedrina mense nobilissima	2.58	Centauræa herba consideratio	2.666. 675
Ceyces aues	3.210	Centauri herba ætas	2.770
Celebothras rex	1.255	Centaurum maius & minus	2.732
Celeres sub Romulo dicti, qui postea equites	3.237	Centauri medicina	2.701.
Celestizantes pueri	3.391. 292	702. 704. 708. 720. 721. 725. 728. 729. 732.	
Cella vinaria quales esse debeant	2.101	Centauræon herba vnda dicta	2.657
Cellaria agri maiora	3.402	Centoreon lepton herba	2.665
Cælia potus genus	2.519	Centauræi herba usus, & medicina	2.681. 684
Celocem nauem Rhodij inueniunt	1.347	Centaurorum simulacrum	3.378. 82
Celtes, testudinum genus	1.422	Centifolia rosa	2.471
Celtis arbor, id est lotos	2.61	Centifolia rosa Tiberij Casarum principatu in coronis non addebatur	2.471
Cemos herba	2.749	Centipedes pisces	1.41
Cenchramis statuarius	3.294	Centipetkiones quid	3.42
Cenchris serpentis morsus remedium	2.461		
Cenchridis accipitris in medicina usus	3.108		
Cenchrites gemma	3.475		

Centura

Pars Prima.

centum capita herba . & ex
ea medicina 2.521	Kéxxs áμγλ.είας, Libri titu-
lus. Prologo operis
centunculus herba qualis 2.636	Cerastes, id est, vermes ficus in
festantes 2.258
cētunculi herbæ medicina ibi.	Ceraste serpentis descriptio 1.
centurionum insigne vitæ erat
2.74	372
centuripinum crocum 2.475	Cerastū cornua quadrigemina
1.372 551
cephenes apum genus 1.531	Cerastū rhaphanū aduersa-
tur 1.409
cepheus Andromede pater v-
bi regnauerit 1.276	Ceraste serpentis morsus re-
media 2.442.612 & 3.178
cephus statuariū 3.294	196.200
cephissodorus statuarius 3.285	Cera, orum consideratio 2.132
cephissodori duo 3.294	Cerasorum bacca ibid.
cephissodorus statuarius, Pra-
xitelū filius 3.291.379	Cerasi quando & unde primū
in Italiam aduecti ibid. v-
cephissodorus pictor 3.335	bi non proueniant eò nomina
plura ibid.
cephus animal quale 1.368	Cerasus in lauro inseritur 2.
cepis scriptor 2.471	132
cepion & Drusi inimicitia 3.
42 233	Cerasi succus qualis 2.133
cepionidæ gemma 3.467	Cerasa quibus consistit 2.134
cepites gemma 3.466	Cerasus quæ loca amet 2.159
cepocapites gemma ibid.	Cerasis rami mira magnitu-
dinus 2.171 (siant 2.267
cera quomodo fiat 2.488. quæ
optima ibid. quo nigrescat
aut alba fiat aut rubra 2.489	Cerasi quomodo præcoces
Cerasi insitio quomodo fiat 2.
229
cera vsus ibid.	Ceratia herba medicina 1.707
cera ex quibus floribus apes
confingant 1.524	Cerantias cometa genus 1.17
cereæ imagines à quo reperta
3.359	ceratitū herba quæ 2.451
Cerū pingere consuetudo 3.351	Ceraunia gemma 3.461 472
cerachates gemma 3.463	Ceraunia siliqua 2.51
ceramicos locus 3.360.375	Ceraunij à montibus Europa
ceramites gemma 3.466	

Indicis Pliniani

- calum initium sumit 2.135
 Ceraunium genus tuberis 2.367
 Ceraunobolos quid 3.344
 Cerberum Hercules ubi ex-
 traxit ab inferis 2.737
 Cerberi spumis aconitum oriū
 ibid.
 Cercopithecus fera descriptio 1.
 369
 Cercuron cypri inuenerunt
 1.347
 Cerebri consideratio 1.553
 Cerebrum quibus insit ibid.
 Cerebrū heminis portione, ma-
 ximum humidissimumque
 ibidem
 Cerebri materia qualis ibid.
 Cerebrum sensuum arx ibid.
 Cerebrum venarum terminus
 ibid.
 Cerebrum regimen mentis &
 somni causa ibid.
 Cerebro carentia non dormiūt
 ibid.
 Cerebrum secundo loco forma-
 tur in corpore 1.564
 Cerebri medicina 2.615
 Ceres Dea, & eius inuenta 1.
 342
 Cereis ades Romæ ubi, & à
 quo exculta 3.360
 Cereis & sacris agnos sibi ma-
 tronæ subfornabant 2.617
 Cereis simulacrum in peculio
 Cassi Spesactū Romæ 3.275
 Cereis simulacrum ex are ib.
 Cereis simulacrum ē marmo-
 re 3.379
 Ceria portus genus 2.485
 Cerinthe herba qualis 2.595
 Cerinthe opere delectantur ib.
 Cerinthum quid 1.524
 Cerion quid 2.406
 Cersites gemma 3.456
 Cerestrata qua dicantur 1.551
 Cerruglans qualis 2.147
 Cerrus arbor 2.145
 Certaminum sacrorum victo-
 res non tam ipsi quam pa-
 tria eorum coronabantur 2.
 143
 Certaminum sacrorum corona
 2.144
 Certi nihil augurijs inesse cer-
 tissimum est 1.7
 Ceruarij lupi quales 1.372
 Ceruarium venenum quid 2.
 759
 Ceruisia quando, à quibus, &
 ex aqua materia 2.105. qua
 arte vetustatem ferat, ma-
 ra bibitur inebriat 1.105
 Ceruisia potus genus, & usus,
 ubi, & ex ea medicina 2.559
 Ceruix qua corporis pars 1.563
 Ceruicis descriptio ibid.
 Ceruicis effecta remedia 2.
 462. 521. 566. 700. & 3.
 19. 51. 87. 211
 Ceruorum consideratio 1.380
 Cerui canibus urgentibus ad
 hominum vitio confugiunt
 1.380

Pars Prima.

1.380
Cervi agroti quo sibi medean-
tur 1.376
Cervorum conceptus 2.380
Cervae qua herba se ante &
post partum purgant 1.380
Cervi depositis cornibus latens
1.381
Cervorum cornua ad quid uti-
lia 1.381
Cervae Qu. Sertorij qualis 1.382
Cervorum vita longa 1.331.382
febres non sentiunt 1.382
Cervos. Africa non gignit ibid.
Cervi serpentes mandunt 1.382
& 3.42
Cervi ubi non sint 1.384.410.
411
Cervi ubi fissis auribus 1.410
Cervorum coitus 1.509
Cervae pariturae quo pascantur
2.412
Cervi cicurati raro concipiunt
1.511
Cervorum cornua qualia 1.551
Cervorum capiti, vermiculi
insunt 2.553
Cervorum anima serpentes vi-
rit 1.589
Cervi qua herba serpentibus
resistant 2.537
Cervi cor maximum 565 fel-
in cauda 1. 567. ubi qua-
serni renes 1.570
Cervorum & serpentum inimi-
citiae 1.382.514. & 3.42

Cervorum cum serpente pugna
1.382
Cervino. sanguine contrahi
serpentes 3.42
Cervi cornus odore serpentes
fugantur 1.514. & 3.42
Cervini cornus in medicinis
usus 3. 47. 50. 52. 53. 58.
65
Cervinus pulvis in medicina 3.
53.65 (1.56
Cervinus sanguis alium sistit
Cervorum coagulum in testinis
utile 3.58
Cervinus finis in medicina 3.
65
Cervae, cum senserint se gravi-
das lapillum deorant 3.69
Cervi dictamnum herbam mo-
strarunt primum 1.376. &
2.672
Cervusa color 3.327.329.332
Cesely iurisperiti praeceptor 1.
389
Cesennaria vina 2.85
Cestius C. consul 1.496
Cestius C. Corinthium signum
3.284
Cestros herba qualis 2.671
Cethegus consul quando 2.57
Cethegi mensa nobilis 2.58
Ceti piscis magnitudo 3.191
Chalastrium nitri genus 3.181
Chalastrium nitram vice sa-
lis 3.113
Chareas Atheniensis medicus

Indicis Pliniani

2.465	ea medicina	2.635
Chareas statuarius & eius o-	Chamadaphne herba, quæ &	
pera 3.291	vincaperuincia, eiusque in	
Chalazius gemma 3.475	medicinis usus 2.511	
Chalceos herba 2.492	Chamadaphnes, descriptio, &	
Chalceti herba medicina 2.	medicina ex ea 2.634	
704 (03	Chamadaphne frutex ex lau-	
Chalcantis aris consideratio 3.	ri generibus 2.138	
Chalcidica sicut quales 2.123.	Chamadaphne herba, eiusque	
124.	usus 2.484	
Chalci pondus 2.514	Chamadryos herba descriptio,	
Chalcis piscis 3.225	& ex ea medicina 2.634	
Chalcis piscis ter anno parit	Chamadropis herba descriptio	
1.456 (3.271.301 476	& medicina ex ea 1b.	
Chalcitis lapidis consideratio	Chamaglycymerides pisces 3.	
Chalcitii aluminis species 3	225 (2.527	
368	Chamaleon herba unde dicta	
Chaleophonos gemma 3.446	Chamaleon herba quæ 2.492,	
Chalcosmaragdos gema 3.446	& 3.33	
Chalcosthenes statuarius 3.294	Chamaleontis herba considera-	
Chalcosphenes imaginum fi-	tio genera, medicinis 2.527	
stor 3.360	Chamaleontis herba etas 3.770	
Chaldeorum doctrina 1.260	Chamaleontis oculi quales 1.557	
Chaldeorum gemma 3.473	Chamaleonti pulmo, maximus	
Chamaestra medicina 2.724	1.566	
Chamaestra fabuci genus 2.615	Chamaleontis animalis consi-	
Chamaecissi descriptio, & ex	deratio miracula, venenum	
ea medicina 2.635	& medicina 1.377.382. &	
Chamaecissi in medicinis usus	3.32	
2.622	Chamaleon multisolor, & as-	
Chamaecissos hederæ species 2.	re pascitur 1.383. & 3.33.	
178.622	oua qualia 1.501	
Chamaecissos cyclaminis genus	Chamaleos piscis 3.225	
2.679	Chamaleuce herba 2.701. de-	
Chamaecrasi consideratio 2.132	scriptio, & medicina 2.635	
Chamaecrasi herba, & ex	Chamaleon herba 2.529. me-	
	disi-	

Pars Prima.

2.635	dicina	2.530	charmida siue carneadis in-
herbas quae &	chamamyrsine herba	2.112	gens memoria
eiusque in	ea medicina	2.600	charmis medicus
2.111	chamamyrsine olei natura, &		charonea scrobes
descriptio, &	ex eo medicina	2.581	chartarum consideratio &
2.634	chamapeuces herba descriptio,		usus necessarius, & quan-
frutex ex lau-	& eius medicina	2.635	do reperta, & genera plu-
2.138	chamapityos herba medicina		ra
herbas, eiusque	2.609		charta religiosis voluminibus
2.484	camapitii herba	2.715	apta
e descriptio	chamarops herba	2.705.728	Augusta cur dicta
ina	chamaefyces herba descriptio,		charta bonitas in quibus con-
ba descriptio	& medicina ex ea	2.635	sistat
e ea	chameterum durum simula-		esse debeat
ides pisces	cum	3.380	chartarum farina, & ex eis
(3.527	Chamatrachea ex genere cā-		medicina
unde dicta	corum	3.525	chartaria officina tritici pol-
que	chamazelon herba	2.677.756	line utuntur
2.492,	chamalea herba	2.669	chasma quid
	Chamelae herba descriptio, &		chelus animal quale
ba considera	medicina	2.635	chelidonia ficus
cinii	Chamalea frutex	2.63	chelidonia herba medicina
e atq; 770	Chamelae fruticis oleum	2.111	2.675.700.729.732
uales 1557	chana pisces vulvas habent		chelidonia oculis utilis
o, maximu	1.457	(3.227	& 2.684
	canna piscis ex seipsa concipit		chelidoniam herbam hirundi-
malis enfi-	characis harundinis genus	2.	nes inuenire
venenum	181	(7.0.730	chelidonia collyria
377.382. &	characias tithymali genus	2.	chelidonia, Zephyrus ventus
	char. s. Lyndius statuarius, Ly-		1.40
olor, & ar-	fippi discipulus	3.282	Chelidonia gemma
3.33.	charitatis exempla	1.421.	chelidonij lapilli
1.01.	467.469.471.535		chelonia gemma
3.225	charitoblepharon frutex	2.69	cheloniades gemma
12.701 de-	charitum simulaera, Socrati		chenalopeces, oues
icma 2.635	opus	3.382	chenomyehon herba
2.129. mo-			
diu i.			

Indicis Pliniani

Chenopus herba	1.524	Chironis herba centaureon 2.	
Chernites lapis ebori sim. lli-		657. medicina Troianis re-	
mus	3.408	poribus	3.115
Chersydri eryngion aduersa		Chironia herba	2.658.674.
radix	2.520	& medicina ex ea	2.566.
Chersina genus testudinum 1.		729	
422		Chironia pyxanthos spina	
Chesphron archiretus Dia-		2.11.633	
na templum extruit. 1323. &		Chironium panacis genus	2.
3.399		2.657.666	
Chieterra medicina	3.370	Chironium cicuta resistit 682	
Chy insula pisces manu ve-		Chalia virgini statua	3.278
scientes	3.192	Chironis avis cum coruo ini-	
Chy insula vna quales	2.75	micitia	1.517
Chios insula optimum amyrum		Chlorion avis	1.486
habet	2.289	Chlorites gemma	1.467
Chium marmor	1.218. & 3.385.	Choaspites gemma	1.467
vinum quale	1.87	Cholosmar agdi genus	1.446
Reliqua quare parte se-		Cholera remedia	2. 419.432.
cunda.		584.630.631.763	
Cydaa palmula	2.94	Chondryllon sius condrylle her	
Chydai dactyli	2.48	ba	2.490.494.539
Chiliodynama herba	2.668	Chondris herba	2.673. medi-
Chilon philosophus gaudis ob-		cina	2.707
itit. 321. 338. laus, auro-		Chortinon oleum	2.113
ras, dicta mors	1.321	Chreston, id est, cichorium	
Chiragi morbi remedia	2.	herba	2.421
648. & 3.36		Chrysallis vermis qualis	548
Chirecineta Democriti liber		549	
2.641.		Chrysanthem herbae medici-	
Chiron Herculis sagittis vul-		na	2.715
neratus, & quas anatus her		Chryseletrum quid	3. 440. 4
ba	2.666. parentes, & eius	460	
inuenta. 343. simulacrum		Chrysermus medicus	2.534
3.381		Chrysippea herba medicina	2.
		717	

Chry-

Pars Prima.

Chrysippi garrulitas	3.76	Chromis piscis	1.427. & 3.
Chrysippi medici laus, a-
que	2.696	Cyanea gemma	3.475
Chrysippi de brassica liber	2.422	Cyamus herba, qua & coloca-
sia	2.490
Chrysitis spuma argenti genus	3.255.256	Cyaneus color	2.479. & 3.
458.475.
Chrysitis herba	2.479	Cyanus gemma	3.458
Chrysoberylli gemma	3.447	Cyani flores	2.479.484
Chrysocaparum hedera species	2.247	Cyathi pondus	2.514
Chrysocola consideratio	3.250	Cybele quo anno Romam ad-
uecta	2.274
Chrysocola unde dicta & u-
sus in medicinis	3.229.252	Cybeles in leone sedentis pi-
ctura	3.348
Chrysocola quid, ubi optima	3.250.251	Cybeles sacerdotes quo virili-
tatem soleant amputare	3.362
Chrysocola in spectaculis usus
genera tria	3.251	Cybeles specus mirus	1.72
Chrysocola herbacea	3.251	Cybele à Claudia inducta Ro-
mam	1.322
Chrysocones herba medicina	2.504	Cythium quid	3.225
Chrysocome herba	2.479	Cydonensis medicina	3.200
Chrysogonus Sylla libertus	3.372.	Cybus simplex utilissim ⁹	1.589
Chrysolochanum herba qua	2.751	Cibi qui audiores	1.563
Chrysolanpis gemma	3.467	Ciborum luxuria multiplex	2.370
Chrysolicus gemma	3.460.476	Cibi quorundam viri	2.141
Chrysophis gemma	3.467	Cibos quod animal nunquam
vescitur	1.383
Chrysoprassus gemma	3.447	Cibos alios alia appetunt	514
455.456.476		Cibo ultra undecimum diem
plerosque caruisse	1.590
Chrysopteros topazij genus	3.455	Ciborum appetentia quomodo
fiat	
Chrysorhales herba	2.589	Quare Appetentia in
cibis,	
Chrysos piscis	3.227		
Chromis pisces	3.225		

Indicis Pliniani

Cibis interdum vitantur mor-	medicina	1.555
bi	2.530	cicer quando feratur 2.300
Cibohomomaximè perit 2.705	ciceris differentia,natura,&c.	2.300
Ciborum temperantia viliissi-		2.300
me	3.18	cicer perugilijs adhibebatur
Cibum somno concoquere,cor-		2.300
pulentia prodest, non viri-	cicer erucis inimicum 2.400	
bui	1.589	ciceri radix qualis 2.282
Cibi ambulatione perficiuntur	cicerula descriptio 2.300	
1.590	cicerulum quid 3.327	
Cibi perugilio vincuntur.590	cicero quando consul 1.449	
Cicadatum consideratio 1.542.	ciceronis Academia ubi 3.155	
543.562.in medicinis usus	cicero extra omnem ingenij	
3.32. cantus quando acer-	altam.Prologo o peris	
rimus 2. 530. quæ mutæ,	ciceronis laus ingens 1.320.	
quæq; canoræ	& 3.155 a&a 1.320. vxor	
1.543	Terentia centum & tribus	
cicadæ vesciētes homines 1.542	vixit annis 1.333	
cicada ore & excrementorum	cicero fatesur semper quos se-	
foramine carent 1.542. ubi	quatur autores, Prologo e-	
non protrahant	peris	
1.543	ciceronis libri De officijs, qua-	
cicadas oculis carere	les	
1.555	ibid.	
cicatrici quibus color redit 2.	cicero de vnguentis 2.42.211	
410. 432. 557 621. 635.	ciceronis manu scriptus liber,	
731. 761. & 3.20. 40.68.	Plinij tempore extabat 2.56	
145.194.198.252.369. 414	ciceronis cedrina mense nobi-	
cicatricum hucera quid tol-	lis 2.58.61	
lat	2.58.61	
2. 446.762	cicero lux doctrinarum 2.211	
cicatrices oculorum tollentia	ciceronem Marci Tulij cide-	
3.252	ronis filium potatorem ma-	
cicatricum remedia 2.418.	ximum, Tergillo arguit 2.	
436.440 561.564 565. 608	104	
& 3.28.48.314	(325	
cicatrices expletia 2.425.578	ciceronis versus de lentisco 2.	
594. & 3.355.198 4.0	ciceronis Tusculana villa an-	
reya palmularum genus 2.48	te a Sylla fuit 2. 118.filiij con-	
ciceris consideratio, & ex eo	sulatus	

Pars Prima.

seratus 1.519. hostis Caesar	338	cyclopes populi	1.293
disfapor 1.321		Cyclopum reperta	1.343.344
Cicero equestre nomen stabili-		Ciconie unde ad nos veneant,	
uit 3.237		ignoratur 1.479 astatu ad-	
Ciceronis consulatus ibid di-		uena 1.479 praedia die	
ctum de sphinge 3.284		recedunt, ut nec venientium	
Cicero Verris simulacrum cu-		nec discedentium agmen ne-	
pidinis obiecit 3.379		mo videat ibid.	
Ciceronis facietum dictum 3.385		Ciconia nouissimè venientem	
consulatus, & eius collegae.		lacerant 1.480	
406.407.449		Ciconij, nō inesse lingua 1.480	
Ciceroniana aqua villaque 3.		Ciconia serpentum exitum 1.	
155		480	
Cichorium herba qua 2.389		Ciconias occidisse ubi capitale	
Cichorion herba quando, &		1.480 (1.480	
qualiter frondeat 2.494		Ciconia nidos eosdem repetunt	
Cichorium, quod & intubum		Ciconia ubi non sint 1.484	
erraticum 2.389.490		Ciconia quomodo cum serpen-	
Cichorium, & eius usus 2.411.		tibus dimicet 1.480	
490.		Ciconiarum ventriculus in me-	
Cycharmus auis qua 1.481		dicina 3.101.142	
Cicindela vermes noctu lucen-		Cicutæ herba consideratio, vsus	
tes 2.330		& ex ea medicina 2.687. ubi	
Cicini olei natura & medici-		vis maxima 2.688. venenū	
na 2.580		2.83 (mentem 2.102	
Cicis arboris factitium oleum		Cicuta sumpta libere cogit su-	
2.112		Cicuta ruta contraria 2.434.	
Cyclamini herba consideratio		urtica aduersatur 2.523	
2.480.678		Cicuta inuisa Atheniensium	
Cyclaminos brassica inimica		pæna 2.687	
2.602		Cicutæ herba medicina 2.567	
Cyclaminos herba qua, & me-		570.608.682.747.752. &	
dicina 2.678.679.681.682.		337.44	
684.708.716.719.724.725		Cicuta quib. proficit 2.719.724.	
726.730.731.734.735		727.828.730. & 322	
Cyclopus dormitici pictura 3.			

Indicis Pliniani

Cyapippe protozenis	3.347	Cymini consideratio, natura,	
Cydon statuarius	3.285	satio, medicina, ubi optimū	
Cydnea poma qua	2.115		2.396
Cygni in medicinis vsus	3.132	Cymini radix, degeneratio	
Quære olorum conside-		seu morbus	2.400
ratatio.		Cymmerius Bosphorus lauru	
		non nutrit 2.174. quibus ar	
gicilia lactuca	2.389	boribus abundet	ibid.
Cilcium irinum optimum	2.	Cimolia creta	2.328. 376
478		Cimolia creta vsus, & medi	
Cilicium crocum optimum	2.	cina	3.370. 371
475		Cimon pictor	3.334
Cylindri lapides	3.447. 456	Cinadia gemma	3.466
Cilium quid	1.558	Cinoinatos arans	Diſſator
Cyma in brassicis qua dican-		factus	2.275
tur, & earum vsus	2. 391.	Cinea legati ingens memoria	
424			1.313
Cymbam quis primus repere-		Cinea Pyri legati in vitem	
rit	1.347	fascium dictum	2.72
Cymbia vasa ex qua materia		Cinare herba ceruus venena-	
3.456		tis pabulis resistit	1.377
Cimbri à quibus victi	2.202	Cynegyrius dux	3.334
Cimbriei belli portentum	2.	Ciner ea vna qualis	2.79
173		Cini immobilis vento	1.83
Cimbrica victoria	1.312	Cineres loco fini ubi, & vsu	
Cimbrica pugna vsulatus	2.		2.214. 267. 268
698		Cineribus semina ante sationē	
Cimborum canes dominis ca-		aspergenda	2.307
sis impedimenta defende-		Cineris ficus medicina	2.590
rent	1.388	Cineris vsus in medicinis	3.
Cimicis animalis in medici-			426
nis vsus	3.91	Cinyra regularum inuentor	1.
Cimices nocantia	2.754. &	Cinyra senectus	1.331
3.210. 223		Cinnabaris color	3.327
Cymindis accipitrum genus.		Cinnabaris in vnguentis	2.39
469		pigmenti consideratio	3.238

Cinnamo-

Pars Prima.

Cinnamomi oleum	2.113	Cyprius herba quæ	2.495. 496
Cinnamoleus avis	1.488	Cypri Romani cornua fabulo-	
Cinnaui & cinnamomi confi-		sa esse	1.559
deratio, genera	2.25.27	Cyprinus piscis	1.427
Cinnamomi corona à quo pri-		Cyprinus sexies anno parit	1.
mmum in templis dedicata		456	
2.27. quo deuehatur	1.274.	Cyprinum oloium	2.112. vn-
ubi colligatur ibidem & 2.		guentum	2.39.40.
37.174.		Cypria ficus	2.50.94.
Cynocephalia herba	3.118	Cypria vites maximè	2.72
Cynocephalifera natura	1.408	Cyprium vinum	2.87
Cynoglossos herba quæ	3.670.	Cypria laurus	3.134
Cynoides herba qualis	2.683	Cypris sampsucus, vel amara	
Cynomyia herba qualis	2.683	cus optimus	2.508
Cynomorio herba, & ex ea		Cypri insula nobilissima vn-	
medicina	2.558	guenta	2.38.39
Cynops herba	2.493	Cypros herba, & ex ea oleum	
Cynopus piscis	3.226	2.581	
Cynorrhodos flos	3.473	Cypria arundinis medicina	2.
Cynorrhodes, id est rosa sylue-		624	
stris moribus rabidi ca-		Cypria cera usus	3.371
nis medetur	1.391. & 2.954.	Cyprius arbor	2.31
681.		Reliqua quare parte se-	
Cydobaton frutex, & ex eo		cunda.	
medicina	2.66.632	Cypsellus tyrannus	3.323
Cyno dextra piscis	3.226	Cypseli aues	1.493
Cynoforchis herba, & ex ea		Cyrcaea herba qualis, & ex ea	
medicina	2.751	medicina	2.750
Cinospactos frutex, & eius		Circe herbarum perita	2.517
medicina	2.632	Circei agri potentibus herbis	
Cynofura oua quæ	2.529	referit	2.652
Cynozolon herba quæ	2.528	Circetensis ager magnas lacti-	
Cyparissias herba quæ	2.712	cas habet	2.391
Cyperos quid	2.496. 497	Circeium id est, mandragora	
Cyprius arbor omnium ocys-		2.686	
ma	2.226	Circes odoramenta	2.56

Indicis Pliniani

Circenses ludo; myrto coronati	moria	1.313
Spectabant	1.137	Cisalpine vinea fertilissima
Circensibus ludus, circus quo	2.267	
sternebatur	3.416	Cistibiles mulsi genus
Circus ventus ubi vilis, &		2.88
contra 2.207. ubi violen-		Cissanthemom herba
tus	2.207	2.678
Circus ventus qualis	1.39	Cissanthemom herbae medicina
Circos gemma	3.466	2.702 713.733.734
Circos accipitum genus	1.469	Cissites gemma
Cyrenaei rer quotannis locustas		3.466
debellant	1.546	Cissos arbor, & ex ea medicina
Circi maximi Romae descri-		2.622
ptio	3.400	Cissos edera species
Cyrenaica provincia misy ha-		2.178
bet	2.366	Cistaru materia optima
Cyrenaica provincia basiliscu		2.191
serpentem gignit	2.370	Cisternarum construendarum
Cyrenaicae regionis laserpitium		ratio 3.419. aqua qualis 3
2.176		161
Cyrene oppidum quando con-		Cisthos & eius natura, genera,
ditum	2.368	medicina
Cyrenaica arbores	2.62	2.622
Cyreni rose odoratissima, at-		Cuthara & eius chordarum
que unguentum nobilissimu		repertores
2.472		1.345
Cyrenis crocum quale	2.475	Cytharus piscis
Reliqua quare parte te-		3.225
cunda.		Cytheris mimia
Cirri anium descriptio	1.550	1.364
Cirion herba qualis, & ex ea		Cyrtinus, id est, primus Punice
medicina	2.750	mali flos
Cyru quando regnare in Per-		2.586
sis cepit	3.375	Cyrti fructus consideratio
Cyri postea in Asiam ingre-		2.67. folia quaiia 2.163. color
ss diuicia 3.242. ingens me-		2.190
		Cyrtis herba apes delectantur
		2.485
		Cyrtis montis buxus
		2.158
		Cyrtis quomodo seratur
		2.218
		Cyrtis odor, & sapor qua-
		lis
		2.133
		Cyrtis malorum medicina
		2.585
		Cyrtis oleum
		2.581
		Cyrtis arbor a Gracis Medica
		dicitur

dicitur
 citri vltus in
 ciuem seruare
 hostem occidit
 ciue seruare p
 ciuem fortium
 xima a pud
 ciue bellum p
 ostento pra
 ciue corona
 ciue corona
 dabatur
 ciuitatem reg
 menterum i
 Actis inue
 ciuitates ad a
 te
 Cyrtis terra
 descens
 Cyrtis delu
 399
 Cyrtis vrbis
 rum pra
 Cyrtis ob
 digium pra
 Cyrtis bul
 Cyrtis con
 mor
 Clamatoria au
 claregare qua
 clausa prima
 censu
 Claudia pud
 induta in
 1.321
 Claudium Imp

Pars Prima.

dicitur	2.117	oppidū veterano: misit. 130
citrī vsus in sacris	2.38	claudij Imperatoris colonia 1.
ciuem seruare melius, quā		131. e Britannia triumphus
hostem occidere	2.143	& eius insigni nauis 1.123.
ciuē seruantiū priuilegia	2.144	in Africa bellum 1.170. 80
ciuium fortium qua dona ma-		oculi quales 1.555
xima a pud veteres	2.272	claudius Imperator Orcam in
ciuile bellum Pompeij Magni		portu Ostiensis oppugnavit 1.
ostento praedictum	2.263	415
ciuica corona cōsideratio	2.145	claudij libertus Opiatus scaror
ciuica corona quae	2.517. cui	in mari circa Ostiam, disse-
dabatur	ibid.	minauit 1.428
ciuitatem regiam Aegyptij in-		claudij Imperatoris Messalina
uenerunt 1.344. popularem		uxor impudicissima 1.508
Artici inuenerunt	1.344	claudij principatu lapides pin-
ciuitates ab animalibus dele-		gere inuentum est 3.319
ta	1.378	claudij principis institutio 3.
Cyzicena terra in mari lapi-		239
descens	3.363	claudij principis consulatu plu-
Cyziceni delubri descriptio	3.	res soles visi 1.31
399		claudij Caesaris historia 2.24
Cyzici urbis irinum unguen-		claudia chara 2.56
tum praestantissimum	2.38	claudij caesaris ludi 1.393. & 3.
Cyzici obsidionem quod pro-		242
digium praecesserit	2.263	claudius Appius quando con-
Cyzicenum buleuterium mira-		sul 3.321 (3.324
acris constructū	3.400. mar-	claudij Pulchri scena qualis
mor	1.222	claudij Pulchri Adilicis 1.
Clamatoria anis	1.473	354 (3.263
clarigare quid	2.516	Claudij Isidori testamentum
clasis prima Romae, eiusque		Claudij Agrippina uxor 1.
ensus	3.240	485 495. & 2.540 & 3.372
Claudia pudicitia explorata,		claudij libertus potentissimus
inducta in urbem Cybele		3.389 (res diuissimi 3.263
1.321		Claudij Imperatoris liberti
Claudius Imperator in Sicili-		Claudius piscem octo millibus

- nummum mercatus 1.429.
 Claudio immolanti in extis
 iecur defuit 1.566
 Clauicula vitium qua 2.161
 Clausi inuentor 1.344
 Clauorum pedum remedia 2.
 500
 Quare Pedum clauorum.
 638.697
 Cleophrantus corinthus pictor
 3.322
 Cleostratus primus signorum
 celestium obseruator 1.8
 Clerus fons vitium 1.532.533
 Clestas statuarius 3.293
 Clestides pictor 3.356
 Clestippus fullo 3.274
 Clidium quid 1.424
 Cliduchus ex iure Phidia &
 alius Euphranoris opus 3.
 286.219
 climacterum nomine quid in-
 telligant Astrologi 1.333
 clymenus rex 2.667
 clymenos herba unde dicta
 ibid.
 clymeni herba medicina 2.713
 clinice medicina 3.76
 clinopodij herba descriptio 2.
 636
 clypeus ardens quando in ca-
 lo visus 1.32
 clypei in sacris dicabantur 3.
 321 unde dicti 3.322. ex
 auro ibidem a quibus inue-
 nitur 1.344
 clypeus Asdrubalis 3.312
 clystet

clystet inuentor
 clystarchus se
 lexand
 clytemnestra
 clyti alexan
 ra
 clytus statu
 clyma aut
 clacorum
 3.401
 clodia obli
 clodia lex
 clodiana vs
 clodius & f
 locus
 clodij & fop
 1.500
 clodij & f
 2.655
 clodij interi
 dictum
 clodij p.d
 interitus
 clodij fufio
 cluacina v
 135
 cluere quid
 clupea pife
 clusina vna
 cneecum
 cneeron her
 menta r
 cneeron, f
 63
 cneus Don
 niam dlo

Pars Prima.

Clyster inuentum ibidis	1.370	Cneus Terentius scriba	2.56
Clytarchus scriptor rerum A-		Cnicos herba, & eius usus.	2.
lexandri	1.280	490.492.514	
Clytemnestra pictura	3.357	Cnsde piscis	3.225
Clyti Alexandri amici pictu-		Coa uua quomodo seruer	2.
ra	3.343	122	
Cluorinus statuarius	3.285	Coa vasa qualia	3.361
Cluina auis	1.473	Coa bombix qualis	1.538
Cloacarum Romæ descriptio		Coaguli lactis materia	1.578
3.401		& 2.184	
Clodia Osilij senectus	1.332	Coagulum, lactis quando ve-	
Clodia lex	3.240	nenum	3.44
Clodiana vasa	3.264	Cobio piscis	3.225
Clodius Æsopi filius, & eius		Cobson herba	2.712
locus	1.445	Coccigrani consideratio, natu-	
Clodij Æsopi pretiosa patina		ra, medicina	2.752.
1.500		tingen-	
Clodij Seruij dolor ex podagra		di ratio	1.450
2.655		Cocco Imperatorum paluda-	
Clodij interitus, & Pompeij e-		menta tingeantur	2.516
dictum	3.607	Coccum quid	1.451. & 2.148
Clodij P. domus qualis, ac eius		Coccineus color	2.312
interitus	3.400	Coccyis, auis consideratio	1.
Closter fuso inuenit	1.343	476	
Cluacina Venus ubi Romæ	2.	Cochlearum consideratio	1.387
135		439	
Cluere quid	2.135	Cochlea qua optima	3.126
Clupea piscis	1.424	Cochlea in se equorum capita	
Clusina uua quales	2.76	habent	1.415
Cnecrum oleum	2.113	Cochlearum dentes	1.560. dif-
Cneoron herba, inter corona-		ferentia altiles, uisaria	1.
menta recepta	2.480.481	459	
Cneoron, siue cneutron quid	2.	quo tempore nascentur	1.457
63		Cochlea quam herbam perfe-	
Cneus Domitius mulierẽ vi-		quantur	2.535
nosam dote uultauit	2.91	Cochleis cur data cornua	1.558
Tom. 3.		555	

Indicis Pliniant

<i>Cochlearium in medicinis usus</i>		<i>Cogitationes inter concipiendū</i>	
3.58.104.108.110. 120. 121.		<i>animū subeuntes ad fatuū si</i>	
122.125.126.128. 129. 134.		<i>misitudinem multum affe-</i>	
147.150.218		<i>runt momenti</i>	1.303
<i>Codrises gemma</i>	3.476	<i>Cogitationum velocitas</i>	1.303
<i>Cocles Horatius, Vide Hora-</i>		<i>Cognomina prima unde sumpta</i>	
<i>ius</i>			2.272
<i>Coclitēs unde diffi</i>	1.557	<i>Coitum concitantiā</i>	1.511. & 1.
<i>Cocolobū vna</i>	2.76		508.717
<i>Cocorum luxur pulchre novatus</i>		<i>Coitu primo morbi multi sol-</i>	
1.430		<i>nuntur</i>	3.14
<i>Cocu sui Parthi mores suos de-</i>		<i>Cortus animalium differentia</i>	
<i>derunt</i>	1.500		1.508
<i>Cori olim ex macello conduce-</i>		<i>Corre non potentissimum remedia</i>	
<i>bantur</i>	2.296		2.508
<i>Cordiamini herba consideratio</i>		<i>Coitu quando remissus</i>	2.538
1.483		<i>Coitu septuagēno quo libido au-</i>	
<i>Cole Syria iuncum odoratum</i>		<i>ret</i>	2.719
<i>habes</i>	2.498	<i>Colechicon venenum</i>	3.37
<i>Caliace medicamenti genus</i>		<i>Colechi in Italia</i>	1.127
2.450		<i>Reliqua quare parte se-</i>	
<i>Castiacorum remedia</i>	2.419	<i>cunda.</i>	
423.432.438.447.448.458.		<i>Colyca conchyliorum genus</i>	3.
462.505.557. 561.563. 584.			209
585.586.590.600.604.619.		<i>Collyrium medicamentum</i>	3.
625.630.631.707.760.& 3.			503.583
22.38. 56. 57. 86. 88. 129.		<i>Colias piscin</i>	3.221
185		<i>Colymbados ad quid utiles</i>	1.
<i>Calum quid</i>	3.270		577
<i>Celum. Quare Calum.</i>		<i>Collectionum remedia</i>	2.548.
<i>Cæna lautissima</i>	1.444		552.553. 579. 582. 591.592.
<i>Cenarum lex.3.193. summa lau-</i>			594.600. 605. 607. 609.
<i>titia 3.162. censoria leges 1.</i>			610.613.614.615. 617. 619.
406.410.500. & 3.374			624.625.627.629.630.633.
<i>Cœuendo qua cohaereant</i>	1.508		638.645.684.725.726.741.
<i>Coggygia arbor</i>	2.65		749.750.761.766.767

Collina

Pars Prima.

inter concupiscentes ad famem multum	Callinae tribus Romae 2.273	Colostratio quid 1.578
remis	Colliciae, id est siles maiores in agri 2.313	Colores pictor, Phidias discipulus 3.338
velocitas prima unde	Colli descriptio 1.563	Colotes lacerte genus 3.98
antia 1.511.6	Colocasia herba quae 2.490.	Colotus ca. de renascitur 1.435
morbi multi	Colocasia medicina 2.511	Coluber in aqua vivens, eiusque usus 3.201
alium differens	Colocynthis, id est, cucurbitae genus, & eius medicina 2.406	Columbarum consideratio 1.490. pudicitia ibid. quo sese purgent 1.377. quot annis vivunt 1.491. gloria 1.491. ne sedes mutant ibid. magnarum rerum internuntia 1.492. ingens pretium. 1.492. ubi optime ibid. quoties anno pariant 1.501. cibus quis gratissimus 2.304. quae herba familiaris 2.681. gratissimum semen 2.711. in medicina usus 3.96. simus in medicina 3.102. 107. simus optimus 2.215. fetus quid necesse 1.562
entium remedia	Colorem quilibet quid amet, quid ve recuset 3.332	Columba sese osculantur antea costum, quosque ova pariant 1.505. pavonibus amica 1.518
remissus 2.5	Colores precipui tres 2.478	Columbina creta 2.213
no quo libido 2.71	Colores mutantia animalia 1.383	Columbina vna 2.79
mentum 3.1	Colorem animalium mutantis aqua 3.157	Colum morbus 2.695. remedia 2.428. 432. 441. 595. & 3.37. 130 (563)
lia 1.10	Colorem naturales quidam facitij alij 3.327	Columellares dentes quales 1.374. 420
uare parte secunda.	Coloribus quatuor usque veteres 3.332	Columellarum consideratio 3.374. 420
yliorum genus	Colorem inducentia reducentiaque 2.417. 427. 430. 500. 532. 539. 557. 557. 566. 574. 580. 595. 628. 714. 721. & 3.51. 147	Comagena galla optima 2.604.
disamentum 3.1	Colosi qui dicantur 3.281. mira magnitudo 3.282	Comageni medicamentum 1.748
id quid utiles 3.1	Colosorum plurimum descriptio 3.282	SS 2
remedia 2.54	Colostrum quid 3.36	
p. 582. 591. 595. 607. 609. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.		

- 389
Comagene herba qualis, & ex ea medicina 389
Comaron tnedonii species 2. 138
Combreti herba consideratio, natura medicina 2.474 501
Combustorum remedia 2.407 553
Quare Ambustorum remedia.
Come herba, quæ & tragopogon vocatur 2.770
Cometarum consideratio, natura genera &c. 1.26
Cometa quid portendant 1.27
Cometes ubi pro Deo cultus 1.28
Cometarum materia quæ 1.29
Comitalem morbum in incensia 2.430. *præter hominem, solæ coturnices sentiunt* 1.481
Comitalis morbus quos non corripit 2.448. *quo deprehendatur* 1.381
Comitalem morbum habentes, aperiri etiam oculis nihil cernunt 1.556
Comitalis morbi clausus ferreus absolutorum 3.19
Comitiales morbos caluaria hominis interfecti Artemon curabat 3.5
Comitalis morbi remedia 1.380. & 2.199 411.416.424
435 439.444.452.453.456
459.465.501.506.512.511.
542.551.555.565.574.589.
595.603.605.607.608.
614.662.664.691.721.
742.757. & 3.4.12.14.15.
25.26.27.29.32.37.62.63.
72.123.137.196.197.198.
365.367.414.467
Comitia quando habere non licebat 2.273
Comitiarum Romanorum consuetudo 3.236
Comitij Romani mirum 2.125
Compitalia festa à quo & quibus primum instituta 2.426
Complexu sacra necantes herba 2.307
Conceptus iuuantia 2.405.411 537
Conceptionis tempus in satis 2.163
Conceptus & generationis hominum consideratio 1.300. 307
Conceptum quæ signa sequantur 1.300
Concipi quæ ratione semina, & quæ mas possit 2.751
Concipere semina quæ ratione facilius possit 2.442
Concipere etiam inuitas cogentia 3.152
Concharum consideratio 1.440 441
Concha

Concha luxur
moreſque
dem
Concha vefim
Ibidem
Concha origo
margarita
Concha filicum
tur
Concharum ab
Concha comp
videns, ean
abſcindit
Concha comit
nibus
Concha duces
aperi
Concha colum
diam V ene
Conchas fulg
Concha Ar
443
Concharum
447
Concha mar
predicunt
Concha luna
riantur
Concha caner
vifu
Conchylij co
Conchyliora
medicina
Conchyliia L
Conchyliia in
1.40

Pars Prima.

199. 411. 416.	Concha luxuriam inuehunt,	Concinnari verbum apud Cā
444. 452. 457.	morēque corrumpunt ibi-	ronem 2.100
501. 506. 511.	dem	Concionantibus vile 3. 458
55. 565. 574.	Concha vefimur & vefimur	Concoctioni vtiliaz. 412. 444.
605. 607. 611.	Ibidem	540. 543. 548. 722. 740.
664. 691. 711.	Concha origo 1. 441. partus	747. 768. & 3.17
734. 741. 742.	margarinae Ibid.	Concordia Dea 1.4
749. 752. 757. 762.	Concha filicum duritia regun-	Concordia tabula Abronis o-
796. 197. 198.	tur 1.423	pus 3.356
14. 467	Concharum abortus 1.441	Concordia domesticorum qua-
endo habere	Concha comprimis se manum	ratione haberi poffit 3.29
12	videns, eamque praeueniens	Concordia ades Romae 3.233.
Romanorum co-	abfcindit 2.442	290. 291. 292. 336. 425.
3.2	Concha comitantur marinis ca-	428
mis mirum 2.1	nibus ibidem	Concubini in gratiam bos oc-
ta à quo & g-	Concha duces fuos habent ut	cifus, eiusque author in exi-
inftituta 642	apes Ibid.	lium actus 1.398
necantes her-	Concha coluntur apud Gni-	Condylomatis vilia 2. 560
230	diam Venerem 1.433	579. 631
antia 2.405.4	Conchas fulgure minui 1.441	Condylomatum remedia 2.503
tempus in fati-	Concha Arabica quales 1.	522. 549. 560. 577. 579. 580
generationis	443	581. 582. 584. 592. 595. 600.
consideratio 1.30	Concharum genera plura 1.	626. 631. 716. 710. 749. &
1.30	447	3.85. 87. 131. 215. 311. 315.
a figna fequa-	Concha maris tempeftatem	318
1.30	prædicunt 2.357	Condurdi herba medicina 2.
ratione famu-	Concha lunæ mutatione va-	700
pe poffit 2.7	riantur 1.35. 76	Confiteri ſcelus noxiū quomodo
mina qua rat-	Concha canere quando Tricon	cogantur 2.641. & 3.96
peffit 2.4	uſus 1.414	Conger piſcis 1.427. 431
ato inuitas o-	Conchylī color 2.478	Congri, polypum lacerant &
3.1	Conchyliorum copia vbi. 248	locuſtum 1.462
consideratio. 1.44	medicina 3.207. 209	Congris pinna bina 1.431
Conchi-	Conchyliæ Luna augeri 1.76	Conger & murena inimici
	Conchyliæ in cenis prohibita	inimici 2.462.
	1.410	Coniades ſcriptior 2.98

Indicis Pliniani

Conyza a herba consideratio, ge-
 nera sexus, usus 1.480.481
Conyza in coronis usus 2.481
Conyza a herba apes delectan-
 tes 2.485
Conyza a herba medicina 2.
 734
Conyza quoniam herba 2.397
 Connuere quibus animalibus
 conueniat 1.558
 Conon scriptor 2.345
 Conopas natus 1.309
 Confemina uua 2.78
 Confosus gentium quibus in
 rebus conspirant 1.347
 Consentia uina 2.86
 Consentini agri malus bifera 2.
 169
 Consilia Seruili M. filia cu-
 ratio 2.613
 Conspinge Nicomedis regis u-
 xor a cane perempta 1.389
 Consilignu herba medicina 1.
 703
 Consiligo herba quae 2.671
 Constantia exempla 1.310
 Constitutiones publicae are in-
 ciduntur 3.297
 Consuetudinis uia 1.310
 Consul Romanorum quin pri-
 mus externorum 1.326
 Consulatus Latine quoque ne-
 gatus 1.326
 Consules purpura utebantur 1.
 446
 Consule intraturo domum qua-
 piampores a lixtore percussio-
 bantur 1.316
 Consules primi Romae qui 3.
 402
 Consules Romanorum, quorum
 facit Plinius mentionem
 1.4.18.30.31.47.42.57.60.
 67.69.109.129.179.299.
 304.305.311.315.322.326.
 332.334.339.348.354.355.367
 385.389.407.410.436.449
 464.472.477.496.500.
 566.582. & 2.43.47.82.93.
 106.117.143.199.277.278.
 279.310.364.367.395.518.
 519. & 3.78.231.232.233.236
 238.240.243.263.264.265.
 277.279.283.199.277.321.324.
 362.386.402.430
 Contreraneus castrense uerbum,
 Prologo operis.
 Contradictorum membrorum re-
 media 2.439.531.543.561.
 Contraria inter se 2.434.602.
 Contusorum remedia 2.525.
 590.625.674.796. & 3.
 83
 Conuersio rerum in alias 2.68.
 & 3.408.
 Conuariatum consuetudo 3.9
 Conuicia plures singulis perem-
 pti 2.541
 Conuulsiuus flos qualis 2.473
 Conuulsionum remedia 2.412.
 419.424.427.438.443.445
 449.457.460.464.501.
 508

Pars Prima.

liore percipi

si Roma qui

panorum, quoru

us mentionem

1.47.41.57.61

9.129.179.29

311.315.322.32

348.354.355.35

07.410.436.44

477.496.501

2.43.47.82.9

4.199.277.27

4.367.395.50

231.232.233.23

263.264.265

307.321.324

2.430

castrense vitiu

ris.

membrorum re

339.351.543.56

re se 2.434.60

remedia 2.52

574.796. &

m in alias 2.68

consuetudo 3.

is singu perem

2.54

is quali 2.47

remedia 2.412

7.438.443.44

60.464. 501

583. 526. 535. 536. 590. 607.

623. 626. 634. 674. 728. 741

745. 757. 767. 768. & 3.

426

Copia rerum quid mali affe-

rat 332

Coponius Quintus cur damna-

tus 332

Coponius statuarius 3384

Coquinoria vasa ex argento

3264

Cor primum in omni animali

gignitur 1.502.564

Cordi consideratio 1564

Cor nouissime moritur 1564

per singulos annos augeri in

homine. 1.565

Cor a liquando in ostiu defuif-

se 1.565

Cordi bubonis mira vis 3.96

Cor caninum habentem fugiunt

canes 3.101

Cordi talpae mira vis 3.119

Cor animi & sanguinis sedes

1.564

Cor paruum audaciae signum

1.565. magnum habentia

sunt natura pauidiora 1.565

Cor duplex in perdicibus ubi

1.565

Cor hirsutum habentes im-

primu industriu habentur 1.

565

Cor quando in extu inspicit cor

pium 1.565. an sit necessa-

riu uiuentibus 1.566. in qui

bus cremari non potest 1.566

Cordi utilia 2.412. 521. 537.

691. 703

Coracini pisci 1.91. 427. & 3.

202. in medicinis vsus 3.

101. 210

Coracinus ubi optimus 1.430

Coracini marini 3.225

Coralliticus lapis qualis 3.

390

Corallij consideratio: natura.

pretium vsus. loca. bonitas

3.193. 469

Corallij gestamen religiosum

3.194

Coralliū ubi proueniat 3.410

vsus & medicina 3.194. 410

Corallis gemma 3.446

Coralloachates gemma 3.465.

466

Corbulo Domitius contra Ar-

menios 1.230. 235. dux 1.60.

consul 1.299

Corchorus herba 2. 490. 585.

natura & medicina 2.514

Corculi Romani v. a sapientia

cognomen traxerunt 1.328

Cordyla pisces 1. 424. & 3.

225

Cordi agni qui dicantur 1.

400

Cordubense ar 3.272

Cordum, id est, secundarium

saenum, vel autumnale 2.

333

Corellij equitis Romani castor

Indicis Pliniani

nea inficio	2.233	Corinthium æ quale	3.272
Corolliana castanea	2.130	Corinthij irino unguento nobilitati	2.38
233		Coriolana pyra	2.119
Corfidius funere locato reuixit		Corion herba qua	2.715. 726.
1.277		735	
Coriacea herba qualis	2.640	Coru herba	2.715. 724
Coriandri natura & medicina	2.454. Satio 2.398. Semen quale	Corythion cœchiliorum genus	3.209
2.401		Corij in medicinis usus	3. 62.
Coribantiæ quid	1.556	135	
Corybas pictor	3.357	Cornelia Volusium Saturnium anno atatis LXII. peperit	1.305
Coryceis in antrũ aqua lapide sunt	3. 60	Cornelia Gracchorum mater statua	3.280
Coryci montis crocum quale	2. 475	Cornelia Gracchorum mater qualis	1.305. 322
Corylus arbor qua loca amat	2.159	Cornelius Bocchus	3.433
Corylo nuptiales faces faciunt	ibid.	Cornelius P. consul	2.57
Corymbi hedera	2.177	Cornelij Balbi theatrum	3.389
Corymbi ferula olim in cibisum condiebantur	2.366	Cornelius Balbus quis, & eius consularius	1.326. Garamantes superat
Corymbia ferula genus	ibid.	1.185	
Corymborum edera medicina	2.621. ferule in coronamentis usus	Cornelius M. consul	1.464
2.480		Cornelius Orfici consul	1.31
Corymbres herba ex genere tithymali	2.712	Cornelius nepos quando obierit	1.449
Corinthia herba qualis	2.640	Cornelium Tacitum eques Romanus Belgica procurator & eius filius	1.206
Corinthus quando à Romanis capta	2.80. & 3. 273. incensa	Cornelius Licinius Calvus Orator	1.334
3.272		Cornelij Galli interitus	1.340
Corinthia vasa qualia	ibid.	Cornelius Pinus pictor	3.350
figna qua	3.284	Cornelius cosius consul à quo seruiunt	2.143
Corinthij carbunculi	3.452		
& simul Mummius ditius	2.74. 359		

Pars prima.

Cornelius Ruffus dormiens ex
cacatus 1.334

Cornelius cethegus consul ru-
tarum mustum populo dedit
2.395

Cornelius Nepos padi accola
1.126

Cornelius Merenda corona do-
natus 3.238

Cornicis consideratio, attusque
1.471

Cornix inter inauspicatas aves
ibid. mira loquacitatis ibi.
ardeola amica 1.518. fuit
ra prasagit 2.357

Cornis cum neſtua inimicitia
1.517. in medicina vſus 3.
104. 105. 141

Cornuum animalium confide-
ratio 1.550. diuerſitas 550.
vſus 551

Cornibus carentia 1.552

Cornua bouum attrita quomodo
eurentur 1.551. feruenti ce-
ra ſeſtuntur 1.552

Cornua ceruorum cuti enaſcu-
tur 1.552. eorum vſus 1.381

Cornu vñu aſino Indicos 1.552

Cornua bina qua habeant 1.
532

Cornigera animalia qua ſeuo
pingueſcant 2.572

Cornua animalium tingi ſoli-
ta 2.197

Cornelii homines qui dicantur
1.310

Cornuti Manilij morbus qua-
lis 2.694

Cornucopia librorum inſcriptio
Prologo operis

Corni arboris conſideratio 2.
132. 166

Cornus arbor apes perimit 2.
485

Corni bacca 2.131. ſuccus qua-
lis 2.133. montes amar, &
plana 2.158. 159. primo Fu-
uonio germinat 2.164. nul-
lam habet medullam 2.166

ſpiſiſſima arborum 2.190
Corni ligni vſus ibid. medici-
na 2.597

Corolla & corollaria vnde di-
ſta 2.468

Corollae Hetruſcae quales 2.468

Corollarium Cleopatrae 1.444

Corona ſyderis exortus 2.345

Corona quando occidat 2.334

Corona in caelo circa Solem &
Lunam quando viſa 1.30

Corona ciuica qui donati 2.
142

Coronarum militarium ſpe-
cies plures ibid.

Corona non niſi Deo olim da-
batur 2.14

Corona Bacchus primus vſus
ex hedera 2.143

Corone aureae argenteaeque, a
quo primum in ludu donatae
2.468.

Corona vſus apud veteres 2.

Indicis Pliniani

467. *usus in sacris* 2.467. 623. 628. 645. 742. 758.
Coronarum denominatio *ibid.* & 3.296. 421. 430.
Corona ex odoratis floribus à quibus primùm excogitata 2.467.
Coronæ Egyptiæ atque hybernæ *ibid.*
Coronâ domini etiâ per seruos olim merebantur 2.468
Coronæ mortuû imponebantur 2.468. 469
Coronæ seueritas seruata 2.468
Coronæ Deorum. Larium. Manium. sepulcrorumque 2.469
Coronæ sutes olim Saliorum sacris & solennibus cœnis adhibebantur 2.469
Coronæ ex rosis 2.469. *ab Indu petita* 2.469
Coronæ ex nardo laudatissima *ibid.*
Coronarum scriptores 2. 469. 470
Coronæ capiti nocent 2.469
Coronæ bibendi usus 2.470
Coronarum honorigenera. materia 2.479
Coronæ nominibus Græcis & aliis nuncupata 2.480. 517
Coronarum materia 2.52. 79. 115. 117. 137. 142. 156. 177. 198. 271. 396. 439. 461. Libro vigesimo primo, Capitibus secundo, tertio, quarto, nono, per totum, 479. 482. 502. 510. 511. 512. 517. 529.
623. 628. 645. 742. 758. & 3.296. 421. 430.
Coronamenta in hortis ferenda 2.466
Coronarum æs quale 3.262. 295
Coronæola rasa 2.471
Coronopus herba 2.493. *ex ea medicina* 2.528
Corpus argentia 1. 590. & 2. 569. 583. 596. 611. ob-
stupefacientia 2. 687. & 3. 388
Corporum insignia 1.309
Corporis totius historia 1.550. *magnitudo unde accidat* 2. 64
Corpora signantes notû populû 1.226. *cremare quando cœptum Romæ* 1.340
Corporû nitor quo fiat 2.535
Corpora defunctorum incorrupta conseruans 2.606
Corpora tota tingentes homines 1.278
Corporis humani magnitudinû consideratio 1.308
Corpus quadraginta sex cubitorum inuentum *ibid.*
Corporû totius morborum remedia 2.682
Corpora defunctorum quibus lapidibus citò absumâtur 3. 408
Corporis infixi extrahentia 2. 500. 508. 521.

Corru-

Corrua in aff
3.482
Corrua id est
usum
Corrua qui
247
Cossi à quo R
minum victi,
triumphus
Corfica laurus
138. *buxo ab*
Corficum mel
cera qualis
Reliqua q
cl
Cusides gem
Corticum vbi
& d'fferet
Cortice detru
tur
Cortices qu
ibid.
Corticum ar
Cortina aben
Cortina tripol
275
Coruncanus l
& eius statu
Corum ventu
noxius
Corum quo
stictetur
gat 1. 377
331
Corruum c

Pars Prima.

Corruda in asparages transit

3.482

Corruda, id est, asparagus syl-

uestri 2.393.394.429

Corrigi qui, & unde dicti 3.

247

Corri à quo Romanorum pri-

miū vitti, & de eis primus

triumphus 2.137

Corfica laurum non habuit 2.

138. buxo abundat 2.158

Corficum mel amarum 2.158

cera quali 2.489

Reliqua quære parte se-

cunda.

Corfoides gemma 3.466

Corticum arborū consideratio,

& differentia 2.172.261

Cortice detracto arbores necan-

tur 2.261

Cortices quæ arbores mittant

ibid.

Corticum arborum usus 2.149

Cortina aheni genus 2.153.158

Cortina tripodum ex ære 3.

275

Coruncanus legatus perimitur

& eius statua 3.278

Corus ventus quali & quibus

noxius 2.351

Coruus quo tempore morbi af-

fluctetur 3.90. quo sese pur-

gat 1.377. vita longa 1.

331

Coruorum consideratio, natu-

ra &c.

1.472.495

Corui & chlorionis aui inimi-

citia.

1.517

Corui ore concipere à quibus-

dam credit

472

Coruorum ouum contra graui-

das faminas

ibid.

Coruorum auguria, auspiciq.

ibid. intelligentia

1.495

Corui Imperatores nominatio

salutantes

ibid.

Corus exequia celebrata 1.

495

Coruorum incubatio, quorūque

pariant

1.506

Corui aquatici naturaliter cal-

uent 1.552. futura præla-

giunt

2.357

Coruus pisci

2.225

Cossi vermes in medicinu 3.

144. ex ligno gignuntur 1.

548

Cossi vermes in cibo 2.257

Cossius Cornelius Consul à quo

seruatus

2.143

Cossini equitis Romani histo-

ria

3.99

Cossarum consideratio 2.571

Cossæ homini tantum ostendit

ibid.

Cossarum fracturarum remedia

3.63

Costi frutici consideratio 2.41

Costo diu supplicatur 2.547

Cotricula lapidū consideratio

3.260

Indicis Pliniani

Coryledon herba qualis 2. 688.	507. 543. 553. 557. 564. 622.
690. medicina 2. 702.	671. 744. 753
714. 716. 720. 723. 724.	Crabronum insectorum consi-
725	deratio 1. 537
Cotinus arbor qualis & ubi 2.	Crabronum ictus febrim affers
158	1. 537. remedia 2. 410. &
Coris agriculturalum consideratio	3. 178
2. 331. & 3. 417	Crabrones quos non feriant 3. 11
Cores insula cypri quales 3. 387	ex equorum corpore nasci 1.
Cores Armenia ibid.	536
Corium genera plura 3. 417	Cracca leguminis genus colu-
Cotes ubi opima ibid.	bis gratissimum 2. 304
Coronei mali consideratio 2.	Crambe brassica genus 2. 422
115. sapor & odor qualis 2.	Crapula quare ratione vitetur
133	2. 99. unde dicta 2. 578
Coronei serendi tempus 2. 236	Crapulam inhibentia tollen-
Coronecrum natura, & medi-	tiæque 2. 423. 435. 501. 502.
cina ex eis 2. 584	503. 521. 621. 712
Coronea poma in cubilibus sal-	Crassimenium aceris arboris ge-
lutarioris seruabantur 2. 115	nus 2. 157
quomodo condiantur, ser-	Crassus Crassi auus nunquam
uenturque 2. 121. 584	visus ridere 1. 310
Coronea herba 2. 704	Crassus diues primus coronas
Corano, id est, fici exigui, ca-	aut eas argenteasque in lu-
ricis minores 2. 49. 127	dis suis dedit 2. 468
Coruicini aui consideratio 1.	Crassi in parthis cedentis omne
480. cur damnate mensis 1.	malum 2. 127
481. comiciali morbo infecta	Crassus contra fugitiuos, &
tur 1. 481	Spartaeum, & eius ouatio
Coruicibus veratrum in ci-	2. 137
bis gratissimum 1. 481. 515	Crassus apud carras peremptus
Coum vinum ex Italico fieri	1202. exercitus reliquia ab
2. 88	Orode Antiochiam in colo-
Coxa doloris remedia 2. 407	niam deducta 1. 237
Coxendicium morbi remedia	Crassi Oratoris scyphi Meno-
2. 424. 433. 459. 460. 503.	ris manu facti, eorumque in
	gens

gens preti-
tia
Crassus no-
ditus
Crassi Oratoris
& eius ha-
bitatum se-
lunna qu-
Crassus Lic-
for
Crassi Licin-
Crassus Lic-
Crassi L. &
bi mun-
Crassus L. g-
Crassus L.
201. & 31-
Crassi M. J-
dignum a-
milites
Crassus L.
418
Crassus M-
esse neg-
amno leg-
3. 162
Crat. cognom-
750
Crat. is her-
Cratena m-
515
Craterites
Craterus v-
lexandri
Craterus f-
Craterus p-

Pars Prima.

gens pretium 3. 166.	drui	Cratinus pictor	3.357
tia	ibid.	Credulitatis imago	Aristo-
Crassus nobilis Orator, & eius		phontis opus	3.355
domus	2.202.203	Credulitas admirabilis Gra-	
Crassi Oratoris aerea triclinia,		corum	1.371
& eius hares 3.275 in testē		Cremutius scriptor	2.167
citatum scommma 3.325. co-		Crepis herba	2.493
lumna quales	3.375	Crepitus crebros emittunt asi-	
Crassus Licinius quo anno cen-		ni pastri onopordo	2.761
sor	2.43	Cresila statuary opera	3.285.
Crassi Licinij aqua	3.155	290	
Crassus Licinius consul	1.299.	Creta cōsideratio, genera &c.	
Crassi L. & Domitij Anobar-		3.371. cimolia 3. 321. 371.	
bi inimicitia	2.202	Eretria 3.327.328.329. Se-	
Crassus L. quando censor ibid.		linusia 3.331. annularia ibi.	
Crassus L. quando consul 2.		argentina 2. 213. & 3.	
202. & 3.116		372. usus in victoria 3.372.	
Crassi M. laurē 2. 137. pro-		& in vineis	2.208
dignum ac interitus, & eius		Creta tragion gignit contra sa-	
milites	1.48	gittarium istius efficacissimū	
Crassus L. Orator quando	1.	263	
458		Creta cupressus plurima	2.175
Crassus M. diuitem quenquam		Creta montes, ida, & quos	
esse negabat nisi quis reditu		Albes vocant	2.176
annuo legionem alere posset		Creta seruorum pedes dealba-	
3.262		bantur	3.372
Cratogeomom herba qualis 2.		Cretenses in bellis calamis u-	
750		tebantur	2.179.180
Cratogeomom herba qualis	2.718	Cretensis calamus qualis 2.	
Cratogeomom medicus	2.397.418.	181	
535		Cretenses quo vestem tingant	
Craterites gemma	3.466	2.719	
Craterus unus ex ducibus A-		Cretenses herba alibi natis me-	
lexandri Magni	3.163	liores	2.673
Craterus statuarius	3.383	Creticum amyllum 2. 289. ci-	
Craterus pictor	3.356	cer optimus 2.412. Hera-	

elion optimum 2.445.	an-	doni oculum docti curatis	
sum optimum	2.447	1.323	
Cretica cera quali	2.489	Criton scriptor	2.345
Cretica cupressus qua	2.627	crocalla gemma	3.466
Reliqua quare parte		crociis gemma	3.476
secunda		crocinum unguentum	2.38.
		collyrium	2.505
crethmos herba qualis	2.734	croci herba quali	2.643
crethmos agrios, herba qua	2.	crocodilea quid	3.31
688.717		crocodileo herba quali	2.750
crethms herba medicina ibi.		crocodili descriptio	1.373
cribrorum consideratio	2.296	Crocodili in Aegypto fabas sus-	
Crinita Stella, id est, cometa	1.	giunt 2. 299. humani cor-	
26	(2.473)	poru audisimi	1.246
Crinon, id est, rubens lilium		Crocodili Tenyritae populi ter-	
Crispa omnia fragilia	2.192	reri sunt 1.374. ubi gignat-	
Crispini H. lavi numerosa sobo-		tur 1.177. 178. 373. genera-	
les	1.305	duos & eorum in medicina	
Crispus Passienus bis consul	2.	usus	3.31. 223
199	(359)	Crocodilos venantes quo utan-	
Crispus Vibius Proconsul	2.	tur 2. 707. & 3.201. quib. ne	
Cristallion herba quali	2.683	noceat; 201. magnitudo par-	
Cristalli gemmae consideratio		tusq; 1.373. a quo perimatur	
natura, usus, loca	3.432	1.374. cu delphinu inimici-	
Crysalus quid	3.433	tia pugnat; ibi. quando pri-	
Crysalus mira magnitudinis		mi Romae aduecti. 475. 1. a	
3.433		in maxillas superiores mo-	
Crysalis vitia	3.434	uet	1.559
CrySTALLINA vasa	3.229	Crocodilorum morsus remedia	
Crista herba qua	2.745	2. 556. 576. 707. & 3.178.	
Cristas galearum quis repere-		180. 201	
rit	1.344	Crocomagma quid	2.503
Cristarum antiqua descriptio	1.	croci consideratio, natura, ge-	
550		nera 2. 475. florum lani ibi.	
Crisias statuarius	3.284	crocum melle, ali duere dulci	
Critobulus Philippi Mace-		non soluitur 2. 502, medici-	

na 2.502.
ferretur
& passim
nisi quoniam
in theatri
optimum,
475. 503.
batio ibi
duratur 2
quam fici
Croci corom
2.502
Croci iuven
Croci a fer
379
Crafi. filius
Crafi regum
videtur ibi
242. 263
terra
Cronius g
3.429
Crotolia q
Croton ar
Cruciatu
Crudaria a
Crudelitati
& 3.41
Cruditatis
453. 703
Crua ani
581. soli
582
Cruum v
cognom
Cruibum v

Pars Prima

na 2.502. 503. quo optimè
seruetur ibid. quod optimū
et pessimum 2. 475. usus
nusquam in coronis ib. usus
in theatris ibi. ubi et quod
optimū, et quo nescatur 2.
475. 503. adulteratio et pro
basso ibid. quando et ubi o-
doratus 2. 476. prius floret
quā frondeat 2. 475
Crocī corona ebrietatem sedat
2. 502
Crocī iuuenū fabula 2. 178
Crocīe fera descriptio 1. 369
379 (1. 187
Crasi filius semestris locus
Crasi regnum quo prodigio co-
cidit ibid. aure copā 3.
242. 263. domus ex qua ma-
teria 3. 364
Cronius gemmarum sculptor
3. 429
Crotolia quæ 1. 443
Croton arbor 2. 112. 162
Cruciatu asperimi qui 2. 655
Crudaria argenti vena 3. 253
Cruditatis exemplum 1. 149
et 3. 4. 116
Cruditatis remedia 2. 449.
453. 703. 722
Crura animalium qualia 1.
581. soli homini carnosā 1.
582
Cruum vitia et ab his tracta
cognomina 1. 582
Cruvibus utilia 2. 707. et 3.

408
Crustumina pyra 2. 119
Crucibus corpora defunctorum
affixa 3. 401
Crescit inuentum 1. 323
Ctesidemus pictor 3. 349. 356
Ctesilai statuarū opera 3. 292
Ctesilochi pictorū opera 3. 356
Cubitus supini oculi conductus
3. 17
Cubitus proni tussibus utiles
ibid.
Cubitus in latera diffusio-
nibus profant ibid. (1. 278
Cubitorum obsonium homines
Cucubalum herba qualis 2. 753
Cuculi avis consideratio 1. 470
ibid.
Cuculi in medicinis usus 3. 151
Cuculi proverbium 3. 330
Cuculus avis temporaria ibid.
Cucumerum genera tria 2.
375. quomodo toto anno ser-
uentur 1. 374. ut sine semi-
ne nascantur 2. 378
Cucumerū arguini siue errati-
ci consideratio et medicina
ex eo 2. 405
Cucumis consideratio 2. 373.
404. oleum natura odit 2.
374. qua arte diu cibi ser-
uetur 2. 376. semen quale 2.
401. medicina 2. 404
ubi optimus 2. 405
Cucumis piscis 3. 225
Cucurbita medicinales, earū
que usus 3. 119

Indicis Pliniani

- Cucurbitina pyra* 2.119
Cucurbitarum hortensium con-
sideratio 2.375. genera, cul-
tus, magnitudo &c. ibid. v-
fuit in cibis 376. quomodo
diu incorrupta seruentur 2.
 376. sylvestres & earum me-
de la 2.576. semen quale 3.
 401
Cucurbitae sylvestris considera-
tio, & ex ea medicina 2.406
Culeus mensura generis 2.81.82
Culices vespersilioni gratissi-
mi 1.507. acida appetuit
 1.514. glandibus & ficibus
inimici 2.260. galbani o-
dore pelluntur ab hortis 2.
 401
Culicis mira subtilitas 1.520
Culices quo necentur, fugerunt
 2.446. 557. 587. 748. ex
qua materia gignantur 1.
 456. 549. in caprisico nati
veras ficos maturant 2.126
Culix herbas & eius effectus 2.
 375
Culter arandi instrumentum
 2.311
Cultura terre consideratio 2.
 314
Cum animum linum quale 2.361
Cumini consideratio, & medi-
cina ex eo 2.440
Cuminum pallorem sementib;
inducit 2.441. 442
Cuminum sylvestre, & ex eo
medicina 2.440. 441
Cumini species plures 441
Cumini Aethiopici & Africa-
ni natura, & medicina 2.
 441
Cuniculorum animalium con-
sideratio 1.408. ubi gignan-
tur, & ubi non 1.111. 411.
ubi exta bina 1.568. inter-
dum oppida suffodunt 1.378
 408
Cunila herba quae 2.397. ferro
tangi non vult 2.400. semē
quale 2.401. succus 2.402.
natura, generis medicina 2.
 443
Cunila bubula qualis 1.376. &
 2.443
Cunila gallinacea medicina
 2.443
Cunila gallinacea gravis ori-
ganum Heraclaeoticum ibid.
Cunilago herba, & ex ea me-
dicina 2.443
Cunila mascula quae ibid.
Cunila bubula medicina 2.
 674
Cunila apes delectantur 2.485
Cunilago herba quae 2.397
Cupidinis simulacrum Verri à
cicerone obiectum 3.379
Cupressi consideratio plena 2.
 175
Cupressi picem fundunt 2.100.
oleum ex eo 2.112. aquas o-
dit 2.159. folia carnosa 2.

Pars Prima.

162

Cupressus trisera 2. 169. Diti
sacra 2. 175. ante domos de
functorum poni solita ibid.
mas feminæque 2. 175. ubi
succissa regerminet ibi. ubi
maximè proveniant ibid.
non sentit cariem, aut vetu
statem 2. 192. 195. semper
nitorem servat 2. 192. semen
minimum 2. 220. semen for
micis maximè expetitur 2.
220. quomodo & quando
seratur 2. 220. quæ odio ha
beat 2. 264. folia tusa se
mina à vermiculis servant
2. 308. cretica quæ 2. 627
Cupessinum oleum, ex coque
medicina 2. 581
Cura fertilitatem affert 2. 170
275. 280
Cura & diligentie exemplum
nobile 2. 280
Curatium pro corallo 3. 104
Curculio vermis frumento no
xius 2. 342
Curiatij tergemini 1. 298
Curiatij Ac. filia Sedigitæ ap
peccata 1. 580
Curius Manius non nisi guttū
fuginum ex prada attigit
2. 185
Curiy Manij parsimonia & di
ctum nobile 2. 274
Curius Manius Imperator ra
pum torrens aurū repudiat

Tom. 3.

2. 379

Cursus cur Deniatus dictus 1.
307
Cursonum familia, & in ea o
ratores 3. 325
Curio C. bello civilis obiit 3. 403
Curionis Caij patrū furebre
munus quæ ibid.
Currum rota axungia inun
guntur 2. 40
Curru ita parvus ut muscæ
aliæ contegeretur 1. 312. &
3. 293. 384
Curruum ornamenta ex plum
bo argentario 3. 313
Cursores velocissimi 1. 311
Curruum materia amplissima
abies 2. 195. 196
Cursus peculiare impedin
tum 1. 570
Curtius fons Roma 3. 405
Cursus in illa quæ semel &
vicies sederit 1. 332
Cusculium frutex, granique
eius usus 2. 148
Cuspides in prælijs quo inge
bantur 2. 513
Custos in vite quid dicatur 2.
247. 248
Cutem fæminarum in facie
nutriens 2. 559
Cutem leuigantia 2. 408. e
mendantia 2. 446. 500.
538. 565. 566. 580. 582.
595. 598. 613. 614. 615. 616
735. 746. & 3. 39. 5121.

TT

Indicis Pliniani

204. 205. 209. 370.
Curtis sensus caret 1.575

Abula palma ge-
nus 2.45
Daca poma vilif-
sima 2.119
Dacs faciem suam pingunt 2.
515

Reliqua quære parte se-
cunda.

Dactylides vine 3.79
Dactylidis statuarij opera 3.83
Dactylos herba qualis 2.647
Dactyliothecam quis primus
Roma habuerit 3.419
Dactylus piscis, & miracula
eius 1.461. & 3.227
Dadalus in Creta Labyrin-
thum fecit 3.396
Dadali inuenta plura 1.344
Dadalifilius 1.118
Dadali statuarij opera 3.291.
simulacrum *Polycharmi* o-
pus 3.283
Dabippi statuarij opera 3.294
Dalion herbarius 2.448
Damascena pruna 2.49. 116
Damasus Democriti frater 2.
2.352
Damasij herba medicina 2.
700. 619. 730
Damasios herba equalis 2.680
Dama animalia 1.407
Dameas statuarius 3.285
Damion medicus 2.427

Danaes imago *Artemenis* v-
pus 3.355 (34)
Danaus puteorum repertor 1.
Danubio fluvio peculiaris pi-
scis 1.474
Dandonis Illyrici *sene*ctus 1.331
Daphnias gemma 1.407
Daphnids serus pretium in-
gens 1.324
Daphnitu quæ & *Laurus* A-
lexandrina 2.138
Daphnoides castæ genus 2.28
lauri genus 2.138
Daphnoidis lauri natura &
medicines 2.599
Daphnoides clematidis genus
2.637
Dardanium aurum 3.239
Darius Xerxis pater per Bo-
sphorum Thracium duxit
exercitum 1.119. ubi ab
Alexandro Magno victus
1.235 (conditor 1.262)
Darius Hystaspis filius Suser-
vato regis platanus & vitru-
aurea dono data 3.264
Darij ab Alexandrovitis sphe-
lia 1.318 pictura 1.348. se-
pulchrum ex Chernite la-
pide 3.408
Dasyus animal 1.409
Dasopides omni mense parit.
superfætantiq. 1.409. 510. 511
Dathiatum thuris genus 2.18
Dauci herba descriptio 2.677
679. 682 medicina 2.701.
712

Pars Prima.

712. 715. 716. 728. 733
 Daucus pastina genus 2. 379
 Decapolis Syria olivæ qualis
 1. 109
 Decimas thuris Sibi Deo con-
 secrant Arabes 2. 19
 Decimas cinnamomi Asiabino
 Deo persolunt Æthiopes
 2. 26
 Decimana pyra 2. 119
 Decius Mus in Consulatu se
 pro victoria deuovit 1. 518
 Decius P. ab exercitu frondea
 corona donatus 2. 143
 Deciorum carmen quo se Nij
 Manibus deuoverunt, ad
 Plinij usque tempora per-
 uenit 3. 6
 Decij P. Muris honores 2. 517
 Decius P. sepius graminea co-
 rona donatus ibidem
 Decimanus limes qui 2. 350
 351
 Decurarij indicij ubi Augusto
 ordinatio 3. 236. nomina &
 differentia ibid.
 Desflorescendi tempus in arbori-
 bus 2. 166
 De fructu quo tempore fieri de-
 beat 2. 101. 346. quomodo
 fiat 2. 89. 102. (seruetur 2. 153)
 De functorum corpora quomodo
 De functorum mensis feralibus
 dicatum apium 2. 430. cor-
 pora incorrupta quo pacto
 seruentur 2. 606. ad mentio-

nem Romani venia præfa-
 bantur 3. 8 infictilibus qui-
 dam condi maluerunt 3. 36^a
 in Asia lapide condita citò
 absumuntur 3. 408. p. cre-
 scunt 1. 576. ungues crescunt
 1. 581. corpora ponderosiora
 quam viuentium 1. 309. Ro-
 ma à Tarquinio præco cru-
 cibz affixa 3. 408
 Desanira & Herculi effigies
 ab Artemone picta 3. 355
 Deiphobi imago 3. 358
 Deliacum as 3. 273
 Deliaes statuarius 3. 293
 Delecticiborum exquisita ta-
 xantur 2. 370. margarita-
 rum quanti Romanis quo-
 tannis constiterint 2. 25
 Deliratio unde dicta 2. 313
 Deli insula palma vetustissi-
 ma 2. 198. (colatur 1. 164
 Delius Apollo ubi præcipit
 Delphica laurus qualis 2. 1
 Delphica platanus Agamem-
 nonis manu sata 198
 Delphico in templo Apollinis
 phanusaureus dicar 2. 379
 Delphicum templum Apollini-
 nis a quo pictum 354. 355
 Delphica cortina 3. 275
 275
 Delphica lau. medicina 2.
 Delphis ing. signorum copia
 3. 281
 Delphis forellauro corona-

Indicis Pliniani

- Santur 2.137
 Delphini sideris occasus 2.326
 344
 Delphinorum piscium conside-
 ratio, natura &c coniugia
 1.418. maris tempestates
 praesagiunt 2.357. medici-
 ne 3.209. animalium om-
 nium velocissimi 1.417. par-
 tus 1.417. 455. quando
 viuunt. 1.48
 Delphini forma descriptio ibi.
 Delphini Simonis nomine ap-
 pellari gaudent 1.418. 420
 musica delectantur 1.418.
 419. 554. hominum amicus
 & puerorum 1.418. cum
 hominibus piscantur 1.419.
 vinum appetunt 1.420
 Delphini quamuis auribus ca-
 reant, nihilominus tamen
 audiunt 1.554
 Delphinorum charitas erga
 Peum 1.417. tellure ta-
 & aem moriuntur 1.418
 Delphus rex hominum ma-
 nilus, resens 1.418. co-
 119. 123. tur 1.423. olfa-
 ctus 1. fel non habent
 secum 1. 105dam 2. 567.
 ingenti em. pretio 3. 266.
 Delphinorum in medicinis vs-
 sus 3. 217. 218. 223. cum
 crocodili pugna 1. 574
 Demetrius in lupis conuer-
 sus 1. 372
 Demarethus Tarchinijs prisci
 pater 3. 322. 359
 Demarate Alcibiadis mater
 3. 294
 Demetrius rex propter Pro-
 reginis pistoriam Rhodys
 parci 1. 3. 4. 346. Pelopon-
 nesum insulam tentauit ef-
 ficere 1. 138. cur accusatus
 3. 270
 Demetrius Pompeij libertus
 3. 372
 Demetrii regis imago 3. 357
 Demetrii Phaleri statua plu-
 res 3. 278
 Demetrii statuarum operaz. 2. 91
 volumen de quaternario nu-
 mero 3. 20. nauis malus ex
 cedro 2. 190
 Democrates vel Damocrates
 Seruilius medicus 2. 671
 Democriti opus de herbarum
 viribus 2. 652. 699
 Democriti frater Damastus
 & historia eorum de segete
 2. 352
 Democritus rapum cur in ci-
 bis damnauerit 2. 408
 Democriti de empto toto oleo
 historia 2. 335. primus Ma-
 gicam in nostro orbe celebra-
 uit 2. 640. & 3. 115. 116
 Democriti Chiocinetia 2. 641
 per. gratio 2. 652. & 3. 115
 Democritum Plinius vanita-
 tem arguit 3. 34
 De

Democriti mira-
 tiones
 Democritum
 nera, que to-
 nasterentur,
 fessu 2. 74
 asserit 1. 341
 nabit
 Democritus Sele-
 chi regum du-
 Demophilus pi-
 raso pistor
 Democritus v-
 nuli gemma
 3. 35
 Democritus ab-
 39
 Democritus te-
 Denarij &
 idem
 Denarij a u-
 239. primi
 ibid.
 Denariorum
 3. 152
 Denarachte
 Dendritus ge-
 Dendroides t-
 712
 Dentium cor-
 quo tempo-
 Dentium v-
 nuum os h-
 uisti igni
 ibid.

Democriti mira commenta-
tiones 3.4

Democritus omnia vitium ge-
nera, quae tota in Gracia
nascerentur, sibi cognita pro-
fessus 2. 74. resurrectionis
assertor 1. 341. Venerem dā-
nauit 3.18

Demonax Seleuci & Antio-
chi regum dux 1.238

Demophilus pictor 3.335.360

Damos Atheniensium a Pa-
rasio pictus 3.337

Demosthenes venenum sub an-
nuli gemma clausum habuit
3.235

Demosthenis ab inimico laus 1.
319

Demonstratus scriptor 3.449

Denarij & drachmae pondus
idem 2.514

Denarij aurei consideratio 3.
239. primus signator ignotus
ibid.

Denariorum probandorum lex
3.252

Dendrachates gemma 3.463

Dendritis gemma 3.476

Dendroides tithymali genus 2.
712

Dentium consideratio 1.307
quo tempore decidant 1.307

Dentium vice quidam conti-
nuum os habuerunt 1.307. in-
nici ignibus ibid. necessitas
ibid.

Dentes primores sermonem ve-
gunt 1.307

Dentium auguria, & quot u-
nicuique insint 1.308. canini
quales 1.308. 559 361

Dentibus nentum gentis ho-
mo non crematur 1.308

Dentium genera ac usus 1.
559 quibus mutantur 1.560
genuini qui 1.561

Dentes multis octogesimo an-
no renascuntur 1.561

Dentes plures maribus quam
feminis 1.561. quando ho-
mini noscantur 1.560

Dentes in palato mati 1.561

Dentibus hominum virus
quoddam inesse 1.561

Dentibus veterinorum etas
indicatur 1.561

Dentium candor quomodo fiat
2.499. 535. 548 551. 579

Dentis eius, qui puerus primus
deciderit mirus virus 3.14

Dentes ut cito nascantur 3.
149.150

Dentes trium inter se ordinu
1.370 379

Dentes cadentia 2.435 627

Dentes pullini qui 1.390

Dentes corruptos quid confir-
met 3.50. quomodo firmen-
tur 2.407. 453. 456. 458.
513 527. 574. 576. 581.
586. 587. 631. & 3.50. 208.
209

Indicis Pliniani

- Dentes extrahentia* 2. 578.
606.622. & 3.120.208
- Dentes aqua decidere faciens*
2.654
- Dens Casus quomodo inuratur* 2.596
- Dentium doloris remedia* 2.
53.404.407.411.416.417.
420.426.429.433.435.
442.444.445.446.453.
458.459.499.509.526.
534.544.564.577.578.
579.581.587.590.591.
594.604.606.607.608.
609.613.614.620.621.
622.636.639.646.690.
710.742.743.716.761.
& 3.4.15.17.28.35.50.85.
119.120.179.180.183.196.
198.208.213.302.367.368.
411
- Dentati homines quidam nati*
1.307
- Dentata qua famina nata, e-
iusque omen inauspicatissi-
mum* 1.307
- Dentientes tarde pueros inuā-
tia* 3.119
- Dentificia ex qua materia* 3.
119.414
- Dentitionem facilem reddentia* 3.149
- Dorceto Dea ubi colatur* 1.
201
- Desidia artes perdidit* 3.319
- Deus quid* 1.4
- Deus est mortali iuuare mo-
tolem* 1. 5. idem cum Na-
tura 1.8. & 2.737. animalia
non pascendi tantum gra-
tia creauit 2.770. non om-
nia potest 1.7
- Dei consideratio* 1.4
- Dei formam querere imbecil-
litate humana est* 1.4
- Deo tantum veteres coronam
dabant* 2.143
- Deorum plurimum nomina* 1.4
- Deorum multitudo cur credi-
ta* 1.5
- Deorum populus maior, quam
hominum* 1.5
- Deorum loco à quibusdam a-
nimalia, cibusque coluntur* 1.
5
- Deorum matrimonia* 1.5
- Deorum alij iuuenes, senes a-
lij, alati, claudi, &c.* 1.5.
adulteria edsa, bella, &c.
1.5
- Deorum quibusdam nullus ro-
spectus* 1.16
- Deorum templa non alia olim,
quam arbores* 2. 4. libami-
na apud Thasios, ex quo u-
na genere 2. 97. cultus o-
lim fruge & mola salsa cō-
stabat 2.272
- Deorum numero herbarum in-
uentores adscripti* 2.649
- Deorum corona ex papyri flo-
re* 2.54. pane, sere aliquā-
do

Pars Prima.

de, nunquam tamen irrita

1.7
Deorum in sacris quis olim
fuerit auri vsu 3.238

Deorum euocatio quibus mo-
dis impediatur 3.30. simu-
lakra cur ex cedro arborez.

52. corona ex qua materia

2.510 beneficia plura 2.

523.736. simulakra quo in
digito annulos habuerint 3.

234. simulakra minio ubi pi-
sta 3.257. simulakra ex a

re 3.274. simulakra lignea
aut fictilia quandiu 3.281.

duodecim tabula 3.347.

effigies fictiles 3.360

Deorum offensorum vindicta

3.376 imagines quibus e-
uocentur 3.476. canis ca-

tulus apponebatur 3.90

Deorum reuerentie exempla

1.71. 72. 440. 471. 484

& 3.21

Deorum mater

Quare Cybele.

Deos innumeros credere, ma-
xime secordia est 1.4

Deos Magi qua herba euocet

2.641

Deum tutelarem euocandi cō-
suetudo apud antiquos 3.7

Deum fabrica, hoc est, Vulcanum

fibulas primum & in-
aures fecisse 3.231

Dij herbarum inuentores 2.

736. ex virtutibus virtusque

olim numerabantur 1.4

Dij inferi in genera descripti

1.5

Dij curam mortalium an a-

gant. 6. in praterita vni-

cum obliuionis ius habena

1.7. lacte à rusticis & mo-

la salsa placantur, Prologo

operis

Dysdicata pretiosiora videntur,

Prologo totius operis

quo vino non libandum 2.

98. an preces exau-

diant 3.6.9

Deuteria Græcis, Latinis lo-

ra 2.90

Dextra hominis religionem

ineffe 1.581

Dextra vires maiores 1.309

Dextra etiam in arboribus

firmiora 2.241

Diacheron frutex 2.629

Diachyton vini genus 2.89

Diadodion medicamentum 2.

450.452

Diadema regum Bacchus pri-

mus inuenit 1.342

Diadocos gemma 3.467

Diadumeni iuuenis simulakra

3.286

Diaglaucium collyrion 2.755

Dialutense purpura genus 1.

4.7

Dialeucon crocum 2.475

Indicis Pliniani

- Diana* templum in Hispania
 vetustissimum 2. 193. ades
 in Aulide vetustissima 2.
 193. locus in Lat o, & in eo
 vestita arbores 2. 199. no-
 biles tabulae 3. 344. 357. fi-
 mulacrum marmoreum 3.
 376. 377. 382
- Diana* Ephesie templi descri-
 ptio 3. 398. scale ex vite u-
 na 2. 726. templum ex qua
 materia 2. 193. & 3. 382.
 templi columna 3. 410. a-
 des mari olim alluebantur
 1. 69
- Diassamara* qua 2. 42
- Diapason* in harmonia quid
 1. 25
- Dibapha* purpura 1. 449
- Dibutades* plastices inventor
 3. 359
- Diceus* Apollo cur dictus 3.
 287
- Diffanum* à ceruis repertum
 1. 376. & 2. 672. sine flore
 & semine 2. 672. tantum
 in Creta nascitur 2. 672.
 medicina 2. 675. 729. 732.
 734
- Distyotheton* structura genus
 3. 418
- Didoron* genus lateris 3. 364
- Dieitux* quando nocte visa
 1. 31
- Dierum* inaequalitas unde 1. 51
- Dies* non ubique eodem tem-
 pore 1. 16. ubi longissimus,
 breuissimisque 1. 63
- Dies* sex mensium 1. 63. & 163
- Dies* observatio apud diuersos
 1. 63. initium finisque quo-
 modo accipiat ibid.
- Dies* alius de alio iudicant 1.
 325
- Diebus* nullis credendum ibid.
- Dierum* omnium anni inexpli-
 cabilis penetratio 2. 320
- Diebus* trecentis sexaginta
 quinque & quadrante an-
 num constare 1. 320
- Dierum* unde argumenta &
 decrementa 2. 323. 334
- Dies* totius anni qui longissi-
 mus 2. 332
- Dies* ubi aliquando nullus 1.
 168
- Dierum* diuersitas 1. 285
- Dierum* magnitudo quomodo
 prehendatur 3. 392
- Diemichus* Medicus 2. 411. 422
- Digitellum* herba, eiusque u-
 sus 2. 308. 689
- Digito* uno hostis victus in ca-
 sira relatus 1. 311
- Digitorum* consideratio 1. 580.
581. articuli quot anno 1. 580
- morbi remedia 2. 565. 740
 & 1. 518
- Digitum* quibusdam in manu u-
 na sex 1. 580
- Dignitatis* fama qualiter ac-
 quiri possit 2. 478
- Dij

Dij quatuor
 Diligentia
 1. 280
 Diligentia
 1. 187
 Dinos statua
 Dinocrates
 Dinocrates
 Dinomenis
 291
 Diocles qui
 2. 408
 Diocles me-
 Diocli me-
 696
 Diodorus
 2. 411
 Diodori di-
 mors
 Diodori H-
 inscrip-
 Diogenes
 human-
 Diogenes
 Diogenes
 Diomedes
 Diomedes
 commut-
 Diomedes
 Diomedes
 tis effi-
 Diomedes
 cur fin-
 Reliqui

Pars Prima.

Dij quare Deus	Dionysias gemma	3.467
Diligentia exemplum nobile	Dionysodorus statuarius	3.293
2.280	Dionysodorus pictor	3.357
Diligentia antiquorum mira	Dionysodori epistola ab inferis	
2.587	missa	1.86
Dino statuarius	Dionysomphas herba, & cur	
3.285	ita dicta	2.642
Dinochares architectus	Dionysius tyrannus gaudio obi-	
1.194	uit	1.339. Platonem quo ap-
Dinocrates Geometra	paratu exceperit	1.219
1.323	Dionysio tyranno pulso, dulce	
Dinomenis statuarij opera	fuit mare	1.77
3.	Dionysius pictor	3.358
291	Dionysius statuarius	3.382
Diocles quid de rapto senserit	Dionysii ostentum atque tyrannus	1.392
2.408	Dionysius Sallustius medicus	
Diocles medicus	3.208	
2.412.482	Dionysius scriptor à Philadel-	
Diocli medici laus, etasque	pho in Indiam missus	1.241
696	Dionysius prior Siciliae tyrannus	
Diodorus Petronius medicus	platanus Rhegyum tran-	
2.421	stulit	2.5
Diodori dialectici repentina	Dionysius medicus	2.419
mors	Dionysii medici de rapo senten-	
1.339	tia	2.408
Diodori Historia Bibliotheca	Dionysius Geographus ubiq-	
in scripta Prologo operis.	tus	1.365. Augusti tem-
Diogenes Cynicus affectum	poribus in Orientem missus	
humanorum experts	ibid.	
1.310	Dionysius pictor non nisi homi-	
Diogenes statuarius	nem pingere potuit	3.349
3.383	Diopetes rana carumque usus	
Diogenes pictor	3.606.223	
3.357	Dioptra instrumentum Geo-	
Diomedea aues	metricum	1.59
1.496		
Diomedis & Glauci armorum		
commutatio		
3.230		
Diomedis socer Danus		
1.118		
Diomedis Palladium surripie-		
tis effigies		
3.268		
Diomedis delubrum		
1.497		
Diomedis socij in aues versi		
cur fingantur		
1.497		
Reliqua quare parte se-		
cunda.		

Indicis Pliniani

Dios pyros herba eadem cum lithospermō	2 758	630. 631. 633. 6 6. 705.
Dioxippi imago	3.355	706. 707. 727. 740. 741.
Diphyrges quid	3.306	753. 756. 763. 766. 769.
Diphæis gemma	3.467	773. 27. 30. 37. 38. 57. 86.
Dipentus marmorarius	3.375.	87. 88. 118. 214. 255. 310.
	376. 377	367. 369
Dipondius asis	3.239	Distillationum remedia 2.416
Dipsacos frutex 2. 629. herba spinosa	2. 752	552. 596. 612. 620. 63. 14.
Dipsadus serpentis morsus remedia	2. 597 & 3. 280	122 204
Dircæ femina simulacrum, historiaque	3.382	Distillationum capituli remedia 2.432. 454. 531
Discobolus ex ære Myronis opus	3.286	Distillationi ventris virtus medetur 2.524
Discobolus pictus, Taurisci opus	3.357	Distillationes stomachi ocimib. inhibet 2.432
Discordias facit siderites gemma	3.473	Diuinacionis species 1.345
Discordia Hyperboreis ignota	1.164	Diuinacioni nonnulli superstitiose dedit 17
Dyspnœa morbus	2 582	Diuinatio qua ratione habere possit 3.119. 467. 468. 470.
Dyspnœici virilia 2	582. 608	Diuinitas in quibusdam 1.321
	702	Diuitia multos perdunt 1.325
Dysentericiu vile	2 11	Diuitia quorundam ingentes 3.262
Dysenteria antidoton lotomeira	2.530	Diuitiarum exprobatio 1. 58.
Dysentericoru remedia	2.406	& 2.263
408. 411. 413. 419. 420.		Doc. id est, strabes ignita in celo 1.30
421. 423. 4 7. 432. 448.		Docilitatis exemplum 1.350
454. 458. 462. 498. 503.		Dodecatheos herba qualis 2. 656. 720
523. 530. 535. 547. 550.		Dolobelliana pyra 2.119
554. 560. 561. 563. 581.		Dolichos herba 2.199
584. 587. 590. 592. 596.		Dolores asseriri qui 2.655
599. 600. 603. 604. 622.		Demoni frons plus prodest, quam occipitium, Prouerbium

Pars Prima.

biurn	2.278	Donax calamigenus	2.181.
Domini oculus fertilissimus,		& 5.224	
Prouerbium	1.281	Donax id est, Cypria harum	
Domitius Cn. Consul	1.31	d o, eiusque medicina	2.624
Domitij Cn. delubrum	3.380	Dorcadis in medicinis vsus	3.
Domitij L. interitus	1.340	48.107	
Domitius Nero Peloponnesum		Dorcadus ubi non sint	1.410
insulā tentauit efficere, A-		non lippiunt	3.108
chaiā libertate donat	1.141	Doricinium venenum	2.513. &
Domitius Corbulo in Arme-		344 remedia	3.44.203.
nia bellum gessit	1.230.235	213	
Domitius Adilitatis repul-		Dorypetron herba	2.707
sam passus	3.23	Doryphori simulacrum	3.286.
Domitius Anobarbus Adili-		294	
lis curulis	1.385. Consulatus	Doris herba qua	2.528
censura, & eius cum Crasso		Dorius tonus	1.25
inimicitia	2.202. quo an-	Dorij moduli á quo reperti	1.
no Censor	2.202. sex lotos	345	
in Crassi domo quanti esti-		Doron Graci antiqui palmum	
marit	2.203	vocabant	3.364
Domus sale ubi construuntur		Dorasid est, munera	ibid.
1.185	(188)	Dormisse quendam annos se-	
Domnibus carentes homines.		prem & quinquaginta	1.337
Dom ^o testudinib. cōtectae	1.421	Corothenus medicus	2.540. pi-
ubi tecta scandulis	2.150.	ctor	3.343
ubi tecta scirpis	2.184 plu-	Dorsenus Fabius poeta Comi-	
res nobiles Roma	2.202.	eus	2.92
quomodo purgentur, lustren-		Dos filiarum plantaria	2.175
tusque	2.676. qua pulcher	Desiades scriptor	1.552
rina Roma	3.402 arūdimi-	D'sitheus scriptor	2.345
bus ubi tecta	2.179	Drachma & denarij argentei	
Domus regie lautissime ador-		idem pondus	2.514
natae	3.385	Draconis partium magici v-	
Dona maxima Imp ^{er} atorum		sus, & medicina	3.93. 108
ac fortium ciuiū	na 2.272	Draco mortuus ad vitam reuo-	
Donax piscis	3.227	catus	2.653

Indicis Pliniani

- Draco quo se agrotum sanat 1.
377
Draca hominem seruans 1.518
Draconem cum elephantibus
pugnae 1.358. mira magni-
tudo ibid. ubi magna in co-
pia proueniant 1.359. crista
1.359. 550. serpentum oua
hauriunt 1.515
Draconi morsus remedia 2.
646. 702. 747. & 3.199.
198. in uia 3.467
Draco palmitis genus 2.253
Draco piscis 1.454. & 3.246
Draconis marini ossa dentium
dolori medentur 3.208
Draconites gemma 3.467
Dracontias gemma ibid.
Draconiton herba 2.637
Dracunculus herba, & ex ea
medicinae 2.637. 654. quæ
do effodienda 2.638
Drepanis auis qualis 1.583
Dryites gemma 3.475
Drys hypbear visci genus 2.
201
Dryophonon herba quæ 2.752
Dryopteris herba qualis 2.752
Drypetæ oliuæ quæ 2.107
Dromones pisces 3.225
Druidas cur Romani sustule-
rint 3.117
Druidæ Gallorum Magi 2.
200
Druida unde dicti 2.201
Druida odoris visco nihil ha-
bent sacratius ibid.
Druidarum religio, obseruatio
sacrificiūque ibid. supersti-
tio 2.627. & 3.89.
Drupa quid 2.36. 107
Drusillanus seruus dissimuli-
tatisque lanx quingentia
3.265
Drusilla Liuiæ Augusti uxo-
ris in gremium gallina al-
bacum lauri ramo ab aequi-
la decisa 2.139
Drusus imperatoris id castris a-
pes sideret. 533. prosperi-
ma victoria ibid.
Drusus Imperator uinofus,
si patet 2.104
Drusus uxor Antonia 3.459
Drusus Tiberij filius 2.391
Drusus ob fastiditam brassicæ
cymam à Tiberio parte re-
prehensus ibid.
Drusus, & Cepionis inimicitie
3.213
Drusus in tribunatu suo octa-
uam aris partem argento
miscuit 3.240
Drusus Liuius Tribunus ple-
bis quantum habuerit argen-
ti 3.264
Drusus Tribunus plebis cur
caprinum sanguinem bibe-
rit 2.42
Dubijs fidem dare res arduæ,
Prologo operis
Duellij Imper. classis sexaginta

ta diebus de
Duellij Cirtum
dem statua
Dulcis uini na-
Dulcia edere ci-
Dulcibus uariis
Dandem tabu-
terpres Her-
leges 1.5
Dandem in
larum men-
Duracina uo-
73-79. aera
Duritarum
2.451. 548.
582. 583. e-
726. 734. &
Duritia corpo-
lentur
Durus Sami-
& 2.287.
Dury L. me-
Dusartia m-
Ducis elige-
479

2.7. quæ
confect-
Ebenus ar-
uissimam
riem sent

Pars Prima.

ta diebus parata 2.187
 Duellij C. triumphus, & eius-
 dem statua 3.277
 Dulcis vini natura 2.38
 Dulcia odore carere 2.159
 Dulcibus rarus odor 2.476
 Duodecim tabularum legis in-
 terpres Hermodorus 3.277
 leges 1.558 & 2.244.203
 Duodecim in tabulis nulla vil-
 larum mentio 2.370
 Duracina vna unde dicta 2.
 73.79. cerasa 2.132
 Durittarum corporis remedia
 2.455. 548. 552. 554. 580.
 582. 588. 608. 616. 707.
 726. 754 & 3.65
 Duritia corporis quomodo tol-
 lantur 2.499. 503. 510
 Duris Samius historicus 1.388.
 & 3.287.394
 Durij L. medici interitus 1.339
 Dufaritidis myrrha 2.21
 Ducis eligendi templum 1.
 479

Ale fera qualis 1.

369

Ebenus arbor, eius-
 que consideratio

2.7. quando primū Romae
 conspecta

Ebenus arbor spississima gra-
 vissimāque 2.190. neque ca-
 riem sentit, neque vetustate

2.102. copia ubi 1.280. me-
 dicina 2.624
 Ebrietas vitanda 2.102. mala
 ibid. effectus ibid. quibus aī
 vite pramium ibid. Multis
 mortu causa 2.103
 Ebriorum mores 2.103.104
 Ebrietate nulla pars mundi
 vacat 2.105
 Ebrietatem herba quadam in-
 ducit 2.105
 Ebrietas simulacrum 3.289
 Ebrietatem facientia 2.678.
 resistentia 2.595. 618. & 3.
 152. 459. 467. discutientia 2.
 415. 423. 501. 638. & 3.73.
 459. 467
 Ebrietas ad perdenda vina nati
 2.102
 Ebuli medicina 2.679. 714.
 724
 Ebur quid 1.351
 Eboris honores a deorū simulacris
 initū sumpsit 2.4. luxu in
 lignis tum operiendis, tum
 distinguendis 2.197
 Eboris fossilis consideratio 2.
 409
 Echolae vine genus 2.97
 Echeeratidis Thessalia equa
 1.510
 Echeneidis piscis consideratio 1.
 433. in medicina usus 3.
 223
 Echeneis pisciculus nauem re-
 tinet 1.433. & 3.188

Indicis Pliniani

Echij herba consideratio	2.676	Edera consideratio	vide Hederam.
Echinosmetres pisces	1.439	Educationis pu- rorum ex- m	
Echinorum piscium considera-
tio	1.438. & 3.188	plum	1.421
Echij maris seuitiam prasa-
giunt	439. & 2.357	Issascinatrices familia in A-
frica	1.273
quandopariant	1.457. in medi-
cinis vsus	Effascinationes prohibet Au-
thipathes gemma	3.464
Echini medicina	3.203 205.	Effgies hominum myra	1.277.
Echini Carpathij mariu quales	3.203.	291. non nisi illustri aliqua
ex causa solent exprimi	3.
Echini crustis & spinis tegun-
tur	1.423	275	
Echinorum dentes	1.560	Egelaste urbiu sal	3.174
Echinophora ex genere concha-
rum	3.226	Iguatius caluinus praelectu
Alpium	1.498
Echion statuarius	3.285	Egnatij Mecennij vxor ob vi-
ni potum morte multata	2.
Echion pistor quibus vsus co-
loribus	3.332. quando flo-
ruerit. & eius opera	91	
Echion medicamentum	3.106	Egula sulphuriu genus	3.365
Echites herba clematidis ge-
nus	2.636	Electria trulua qua dicatur	1.572. 572
Echites gemma	3.475	Elcomeli ubi nascatur	2.113
Echo quid. & qua ratione re-
datur	3.26. & 3.400	583	
Eclipsium in Zodiaco qua	1.19	Elcomelitis in medicinis vsus	2.113. 503
Eclipsium Solis & Luna consi-
deratio	1.12. 15. 60	Elaphoboscum herba. & ex ea
medicina	1.539. 672
Eclipses etiam quadrupedes
pauent	1.408	Elapis serpentis morsus reme-
dia	3.200
Ecnephias quid	1.42. 43	Elate arbor	2.37
Ectypa qua	1.359. 471	Elaterium medicamentum &
eius vsus	2.704. 405.
Ectrapeli qui	1.309	Elaterium diu durat	2.770
Ectrematium vinum	2.96	Elatine herba qualis. & ex ea
medicina	2.753
		Elatites lapu	3.412
		Electra	

Pars Prima.

Electri consideratio 3.435
 Electrides insula 3.435
 Electri ubi pueniati 1.565.168
 Electrum quid 3.249. 435.
 usus & natura 3.239
 Electrides arbores ubi 3.435
 Elegia harundinis genus 2.181
 Elelisphacos herba 2.680.731
 ex ea medicina 2.554.555.
 Latine salvia dicitur ibid.
 Elementorum consideratio, nu-
 merus, nomina, situs, natu-
 ra, &c 1.57. nexus 1.4.53.
 figura qualis 1.53.
 Elementa tria sine sapore, odo-
 re, succoque 2.133
 Elementi sedes non nisi in ele-
 mento est 1.53
 Elenchis, unionis genus 1.442
 Eleose linum herba 2.388
 Eleoselini medicina 2.400
 Elephantia morbi remedia 2.
 429.437.450. 606. 664.
 & 3.57.52.145. 12.695
 Elephantiasis morbis descriptio
 Elephantorum consideratio, li-
 bri octauis capitibus duode-
 cim primis (totaeque 1.243
 Elephantorum venatores, domi-
 Elephant animalium terrestrium
 maximum 2.349. intelle-
 ctus 1.349. 352. Lunam
 adorant ibid. quando primum
 iuncti Rome 1.350
 Elephant & militis Romani
 singulare certamen 1.454.

per funes incedunt 1.350.
 docilitas ibid. cornua qua-
 lia 1.351 ostium vsus 3.51. den-
 tes 3.1358.560. clementia
 1.351 355. quib. gaudent 1.
 352.357. pudor 3.52. amor
 353. quando primum in Italia
 visis pugna 3.354
 Elephanteshordei succo celer-
 rime mitigantur 355 quomo-
 do cupiatur 355. foemina ma-
 rib. pauidiores 356 quomodo
 domentur 356
 Elephantes Indi, Afrig quales
 350 357. partus. & reliqua
 natura 357. quot annis vi-
 uant ibid. frigoris impatientes
 ibid.
 Elephantum manus qua ibid.
 Elephantum cutis cancellata 3.58
 dentium magnitudo ib. ubi
 nascuntur ibi. cum draconib.
 pugna ibid.
 Elephantum sanguis frigidissi-
 mus 359
 Elephantum cum rhinoceros
 bellus inimicitiae 1.369
 Elephas chameleonte deuorato
 oleastro sibi medetur 1.397
 Elephantes iussa faciunt 1.497
 Elephantum partus 1.590.510
 venter qualis 1.570. digiti
 quales 1.581 sonus qualis 1.
 166. anima serpentes extra
 hit 2.589 (peperit 1.298
 Elephantem mulier quadam

ve decuss
 Encanthis a pilu
 ra
 Encinidus libri
 ligitur,
 Encyba herba
 59
 Enchiridion
 tur, Prologo
 Enchyronismen
 190
 Eudymionis &
 fabula unde
 Enguini quod
 2.583
 Enhemem medic
 23
 Enhydus gemm
 Enhydus super
 medianus (U
 Enneaphillon
 Enny statua
 pulchro 1.52
 de offa liber
 erepta
 Enorchis gemm
 Enorchelarium,
 norum delat
 dia. 410. A
 762
 Entochi marm
 382
 Entomon herba
 Eone ex arbor
 fta
 Epaminonda

Pars Prima.

re docuit	3.151	Arstolai opus	3.155
Encausistica picture duo gene	3.338	Ephedra sine Ephedros herba	2.703.727
ra	3.338	Ephedri herba in medicina	2.725
Enchiridiō libri inscriptio, Pro		vsus	2.698
lego operis.		Ephemerē herba	2.698
Enchysa herba qua	2.528.	Ephemerē herba medicina	2.
5.9			725
Ενκοκλωασιζ qua dican-		Ephesie Diana templi descri-	
tur, Prologo operis.		ptio 3.398 simulacrū à Men-	
Encrinomenes simulacrum 3.		toze factum 1.3 4. templum	
290		quale 2.726 192. & 3.382	
Endymionis & Lune amorum		simulacrum ex qua materia	
fabula unde emanarit 1.11		2.192 simulacrum à Cane-	
Enguini quod oleum vendant		tia factum 2.192 templum	
2.583		quando constructum & ex	
Enhemōn medicamentum 2.		qua materia	Ibid.
23		Ephesus lapis	3.418
Enhydros gemma	3.475	Epicharmus quas literas repe-	
Enhydri serpens eiusque in		rerit	1.342
medicinis vsus 3.119.214.		Επικερος & ερ quid	2.320
Enneaphillon herba qua 2.753		Epicurus o ij magister	2.370
Ennys statua in Scipionis se-		Epicuri vultus p. r cubicula	
pulchro 1.320. testimonium		olim gestabatur	2.319
de offa liberis à parentibus		Epicuri natalis sacrificijs an-	
erepta	2.291	nus vicesima Luna coleba-	
Enorchis gemma	3.468	tur	Ibid.
Enterocelalum, id est, intesti-		Epicuri imago	3.354
norum delabentium reme-		Epidij C. commentaria	2.268
dia 2.410. 414. 715. 727.		Epiglossis quid	1.563
762		Epimenidion herba qualis 2.	
Entochi marmorarj opera 3.			753
382		Epimelas gemma	3.468
Entomon herba qua	2.662	Epimenidis somnium fabulo-	
Eone ex arbore Argo naui fa-		sum	2.337
cta	2.64	Epimenidum scilla genus 2.	
Epaminonda ducis effigies,			
Tom. 3.			

- Epiphytides morbus quis* 2.
 414. remedia 2. 406. 414.
 424. 436. 445. 454. 461.
 563. 577. 579. 591. 595. 598.
 600. 620. 748. & 3. 47.
 144. 206. 411
Epipactis frutex 2. 63. herba
 eiusque in medicinis usus
 2. 753
Epipetron herba 2. 490
Epiphetarum remedia 2. 406
 413. 418. 420. 421. 427.
 429. 431. 434. 438. 441.
 442. 446. 447. 449. 452.
 453. 454. 458. 461. 462.
 499. 501. 504. 507. 508.
 509. 534. 548. 552. 553. 580.
 586. 604. 616. 632. 636.
 637. 649. 660. 684. 687.
 689. 691. 741. 747. 755.
 763. 766. & 3. 22. 23. 24.
 47. 48. 85. 106. 304. 311.
 328. 369. 408
Epiphorum testium medici-
na 2. 500
Epiphoras ureri quid leniat 2.
 734. & 3. 57
Epirotica poma 2. 118
Epithers simulacrum 3.
 292
Epithymon thymi flos 2. 708
Epithymi succus perniones cu-
rat 2. 720. 726
Epodes pisces 3. 927
Enopaliidov, libri Sorani in-
 scripto, Prologo operis ad
 finem
Eporedice Gallorum lingua
 qui dicantur 1. 125
Epulas inter nominatum in-
cenduntur, veteres aquis sub-
ter mensam fusi abomina-
bantur 3. 9
Epulantium consuetudo ibi-
dem, & inde
Equisetum herba qualis 2.
 727
Equisetum herba qualis 2. 333
Equestris ordinis consideratio
 3. 236
Equester ordo, multis antea
nominibus, diuisus, Tiberij
tempore in unitatem venit
 3. 236
Equestris ordinis census 3.
 237
Equestrium statuarum exem-
plum a Græcis tractum 3.
 276
Equisum consideratio 1. 391. se
 pulchra Ibid. erga dominos
 amor Ibidem. intellectus 1.
 392. 393. docilitas 392. quoc
 annis vivant 393. forma
 qualis esse debeat 393. orna-
 menta a quo inuenta 1. 345
Equum qui aries appellatur in
muralibus machinis qui in-
uenerit 1. 345
Equo pugnare a quo reper-
tum 1. 345
 Equus

Equa pragna
 admittunt
 Equorum cop
 scuntur, aq
 339. dantes
 561
 Equa quando
 510
 Equa caput a
 rucas fugat
 Equa Fauoni
 capiunt 1. 1
 Equarum laff
 pulst Sar
 Equis admissi
 dandum
 Equi vestigii
 gulum tolla
 luporum sub
 tes rumpunt
 Equarum cati
 393. libido
 394
 Equarum bip
 394
 Equi qua re in
 bilis stat. 7
 Equi se iude
 morbi
 Equi sel. no.
 quosdam
 567
 Equos sagin
 Equi ubi r
 2. 673. a
 qui patit

Pars Prima.

Equa *pragantes Venerem*
admittunt 1.511
Equorum corpore *vespa na-*
scuntur, atque crabones 1.
339. *dentes quales* 1.559.
561
Equa quando admittenda 1.
510
Equa caput affixum palo, e-
rucas fugat 3.400
Equa Fauonio vento ubi con-
cipiunt 1.172.394. & 2.163
Equarum lacte, vel sanguine
pulte Sarmata faciunt. 2.294
Equis admissura tempore quid
dandum 2.432
Eui vestigium qualiter sin-
gultum tollat 3.73. vestigia
luporum sub equite sequen-
tes rumpuntur 3.73
Equarum coitus portusque 1.
393. libido qua xtinguntur.
394
Equarum hippomanes quid 1.
394
Equi quare in cursu infatiga-
biles sicut 3.72. feri ubi 1.360
Equos se iidem, qui homini,
morbi 1.394
Equi sel non habent, secundum
quosdam esse in aluo 1.
567
Equos saginantia 2.522
Equi ubi rabie insumentur
2.673. ad coitum iuniores
qui patto resercentur 718

Equi Thieldones & Asturco-
ces ubi gignantur 1.394
Equorum ornamenta ex pluma
bo argenti aeri incocta 3.313
Equa gruida cuius contactu
abortum patiantur 3.24
Equus Romae publicis sacris
immolabatur 3.42
Equorum cum camelis odium 1.368
qui alati cornuque in A-
thiopia 1.369
Equorum scabies quo tollatur
3.223
Equi hominis fidelissimi 1.388
Equina capita ut homines ha-
bere videantur 3.50
Equinis pedibus homines ubi
nascentur 1.166
Equini fini in medicina usus
3.56.57
Equini coaguli in medicina
usus 3.57
Equini lichenes calculos reni
pellunt 3.19
Equinae ungula cineris usus 3.
60 65
Equi partium in medicina v-
sus 3.60
Equi lingua lieni medetur 3.55
sanguis in medicina 3.60.
spuma, seta dentes, in medi-
cina 3.61.65
Equi signi celestis ortus 2.344
oculus 2.527
Equinum nomine qui olim in
tellegabantur 3.236. nomen
VV 2

Indicis Pliniani

<i>Sape variatum</i>	3.237	<i>Erysimon frugi genus</i>	2.293
<i>Equites, flexumines olim dicti</i>	3.237	557	
<i>Equitatio cuius inuentum</i>	1.	<i>Eryssiceptum fruticis genus</i>	2.32.629
346		<i>Eristhales herba</i>	2.728
<i>Equitatione attritis feminibus</i>		<i>Eristalis gemma</i>	3.468
<i>quid medeatur</i>	3.61	<i>Eriothace quid</i>	1.524
<i>Equitalus artem quo primus</i>		<i>Eriothacus avis</i>	1.486
<i>scripserit</i>	3.291	<i>Eriothales herba</i>	2.689
<i>Eranthemum herba</i>	2.529	<i>Erythinus piscis</i>	1.427.447
<i>Eraphius Egypti rex</i>	3.391	& 3.226 medicina	3.24
<i>Erasistratus nobilis medicus</i>	2.	<i>Erythranos cissos quid</i>	1.
87.423.696. & 3.76.		622	
<i>Eratosthenis laus</i>	1.86	<i>Erythrodanus herba & me-</i>	
<i>Eretria creta</i>	3.327.328.329	<i>cina ex ea</i>	2.625.76
<i>Eretria terra qualis</i>	3.370	<i>Erythraion satyrj genus</i>	2.
<i>Ereuthodanus herba</i>	2.625	718	
<i>Erica um mel vilessimum</i>	1.	<i>Erythrocomon punici mali pe-</i>	
529		<i>ctes</i>	2.13.
<i>Erices fruticis medicina</i>	2.	<i>Erythron strychni genus</i>	2.
618		513	
<i>Erice frutex</i>	1.529. & 2.	<i>Erythros rhus</i>	2.65
63		<i>Erotylos gemma</i>	3.418
<i>Erigeron herba qualis</i>	2.691	<i>Eruca herba natura</i>	2.335
714.726		<i>Eruca menstruo fœminarum</i>	
<i>Erigonus pictor</i>	3.357	<i>fugantur</i>	2.269
<i>Erianna Poetria</i>	3.287	<i>Eruca concitatrix Venris</i>	1.
<i>Erineos herba, & ex ea medi-</i>		511. & 2.595.432	
<i>cina</i>	2.591.	<i>Eruca herba seminale</i>	2.
<i>Erynges, siue Eryngij herba</i>		401	
<i>descriptio, & medicina</i>	2.	<i>Eruca sylvestr medicina</i>	2.
491.520.521		432 arbor ⁿ frondibus &	
<i>Eriophoron bulbi genus, eius-</i>		<i>floribus, oxia</i>	2.260 unde.
<i>que lana</i>	2.365	& q ^{do} nescantur	2.
<i>Eriphia herba qualis</i>	2.	ne sata ladant	2.
643		9. 400. in papilionis	

vertuntur
Euriala genus
vul grata
Eruila herba
285
Eruilam pif
204
Eruptionum
501
Eruil legumin
natura, m
515
Eruo legumi
fius curatu
Eruca innasit
307
Eruum in the
Escaria vna
Erculus arbor
143 gland
tempore
radices p
Esculea cor
Esculeti diff
Esermini Ma
nismus
Espin lactu
medicina
Esox piscis
424
Esubope
242
Etefiarum
2.335
Etesia quan
Etesiu vent

Pars Prima.

genus 2.59	vertuntur 1.547	mouentur 3.444
fruticis genu.	Euriala aut potius Euilia; apibui grata 2.485	Etesia venti qui, & quando flare incipiant 1.40.41.240
2.726	Euilia herba folium quale 2.185	Etesias ventus idem cum Aquilone 2.350
3.463	Eruilam pisendi ratio 2.294	Etesia vna 2.78
1.514	Eruptionum remedium 2.581	Ethe Graca qua 3.345
1.486	Eru leguminis consideratio, natura, medicina 2.303	Euander Aulanius sculptor marmorarius 3.382
2.689	Eruo legumine Caesar Augustus curatus 2.303	Euanthes scriptor 1.371
1.427.47	Eruo innascitur phalangius 2.307	Euboea abietes deterrimas habet 2.88
3.24	Eruum in theriaca 2.456	Euboea Olympias ventus peculiaris 2.260
ssis quid 1.	Escaria vna 2.79	Reliqua quare parte secunda.
herba & medica 2.625.76	Esculus arbor Ioui sacra 2.4143. glandifera 2.145. quo tempore semen ferat 2.166	
etrij genus 2.	radices profundissima 2.172	Euchir statuarii 3.295. fictor 3.359
unicis mali he 2.3.	Esculea corona, ciuica 2.143	Euonemos Amazonis statua 3.293
ni genus 2.	Esculenti dispositio 2.140	Eudorus dictor, statuariiisque 3.356
2.65	Esernini Marcelli libertus dicitur 2.6	Eudoxus Lathyrum regem fugiens ex Arabico sinu Gades usque delatus 1.56
3.418	Esopon lactuca genus 2.417	Euenor pictor, Parafij pater 3.335
atura 2.35	medicina Ibidem	Euentus rerum astris assignantur 1.7
o faminarum 2.269	Esop piscis Rheni ingens 1.424	Euentus boni simulacrum Romae 3.291.379
ix Venis 1.432	Esobopes Colchorum rex 3.242	Eugalacton herba 2.755
meru male 2.	Etesiarum ventorum initium 2.335	Eugenia vna genus 2.75
medicina 2.	Etesia quando desinant 2.344	Eugrammus fictor 3.359
frondibus & 2.260 unde.	Etesia ventis maxime harena	Enkemirus scriptor 3.394
escantur 2.		
a ladant 2.		
in papilionis 2.		

Indicis Pliniani

- Eunicus statuarius* 3.293
Eunichi in Perside aliquando regnauere 2.47
Eunichion Lactuca genus 2.389
Euocandorum deorum à Magis ratio 2.641
Eupatoria herba qualis eius que in medicinis usus 2.666
Eupatoris Mithridati curru aurei argenteique 3.267
Eupetalos, lauri genus 2.138
Eupetalos gemma 3.468
Euphorbia, siue Euphorbij herba consideratio inuentio, & medicina 2.668. 684. 708
Euphorbus medicus 2.668
Euphorion statuarius 3.293
Euphranor statuarius & eius opera 3.285. 291. pictor 3.348. 552
Euphranoris pictoris opera plura *Ibid.*
Euphrates fluminis papyrus gignit 2.54
Euphratis fluij lotos sub noctem subter aquam sese rari piens, & sub Solis ortum rursus emergens 2.61
Euphrates non inuehit agrum ut Nilus 1.309
Euphratis fluij stagnatio, & fertilitas 2.311
Euphrates fluminis Gobaris praefecti opere deductus 1.259
- Reliqua quare parte secunda.
Euphronides Statuarius 3.285
Euphronius scriptor de vino condendo praecepta edidit 2.98
Euphrosynum herba eadem cum buglosso 2.670
Euplex herba mira vis 2.681
Eupompus pictor 3.336. 339
Eureos gemma 3.468
Euripidi ab Aristophane quid obiectum 2.537
Euripidis mater olus vindicta 2.537
Euripidis poeta sepulchrum ubi 3.160
Euripus Quare parte secunda.
Euronotus ventus 1.39
Europa ubi priuim cum Ione concubuerit 2.6
Europa ab Antiphilo picta 3.349
 Reliqua quare parte secunda.
Eurotias gemma 3.468
Eurus ventus 1.8
Eusebes gemma 3.468
Euthersifon balsami genus 2.32. 33
Euthymus picta perpetuus Olympiae victor 1.330
Euthymus adhuc uiuens diuinis honores est affectus 1.1. *Ibidem*

Euthy

reparte secun-
da.
stuarium 3.285
ptor de vino
recepta edidit
herba eadem
2.670
mira vis 2.681
tor 3.336.339
3.468
ristophane quid
2.537
olus vindita-
2.557
sepulchrum
3.160
parte secun-
1.39
uum cum Iane
2.6
ipho pissa 3.
parte secun-
da.
3.468
1.8
3.468
fami genus 2.
perpetuus O-
1.330
or
ne vinens diu-
st affectus 1-
Eulhy

- Euthyocrates staenarium 3.285.
289
Eutyhides stuarium 3.285.
292.382. pictor 3.356
Eutyches femina mina fecun-
ditas 1.298
Eutymedes pictor 3.357
Euxemidas pictor 3.339
Euzomon idem cum ocimo
syluestri 2.432
Exason herba quæ 2.666
Exagon legatus in dolium ser-
pentibus plenum coniectus
3.11
Exaluminati vniones 1.442
Exalburnatum lignum 2.190
Excreationes pectoris adiuuan-
tia 2.449.612
Excreationes sanguinis sanan-
tia 2.633
Excreationis purulenta reme-
dia 2.435.461
Excrecentium in corpore re-
media 2.422.503.578. 587.
589.601.408
Excrecentibus circa sedem
medentia 2.521.543
Exedum herba, eiusque vires
2.645
Exequis splendidissima 1.328
Exercitatio optima medicina
3.17
Exercitus ordinem qui primus
reperit 1.345
Exhebenus gemma 3.469
Exilij sententia ante diem
quadragessimum ferri non
poterat 3.80
Exocæti pisci consideratio 1.
430
Exocæro nulla branchia ibid.
Expensa unde dicta 3.239
Experimentis optime creditur
2.208
Expuentium purulenta reme-
dium 2.406
Expuit nunquã Antonia Dru-
si 1.310
Expuere ubi nemo solet 1.295
Exquilina tribus Roma 2.273
Extorum consideratio 1.566
568
Extia non prandentium cele-
rius senescunt 3.18
Extorum caput casum tristis
est auspicij 1.566
Extorum capita in victimis re-
penit adimi, aut geminari
3.6
Extenuandi vim habentia 3.
414
Extrahentia infixæ corpori 2.
462
 Abæ consideratio
2.298
Faba quomodo se-
renda 2.314
Fabi cauati semina inclusa
si ferantur, mirè proueniunt
2.403. vi diu duret
uu

2.343 ubi sponte sua na- mens 2.265
 scatur 1.166. in Aegypto Fabianus natura rerum pri-
 cuiusmodi 2.299. serende tissimus 3.406
 cura 2.308. ubi serenda 2. Fabiorum familia, & in ea
 309. quando metatur 2.322 tres continus principes Sena-
 Fabae f. pus unus, centum fa tus, Ambustus, Rularius,
 bis onustus 2.293. crescen- Gurges 1.326
 tis folia & caulis cuiusmodi Fabius Quintus Maximus se-
 2.283 xaginta tribus annis Augur
 Fabam quidam omni pani ad fuit 1.332
 dunt 2.294 Fabij cum Allobrogum gente
 Fabe inter legumina maxi pralium 1.334
 mus honor 2.298. a Pytha- Fabius Maximus quo pacto
 gora cur damnata 2.299 febre liberatus ibid.
 Fabi stamen non vescitur 2. Fabij Quinti Consulatu arcus
 299 circa solem apparuit 1.30
 Fabae cur refrina dista ibid. Fabij Quinti mors 1.339
 satio quando facienda 2.209 Fabij Dorsenus poeta Comi-
 325. 328 radix qualis 2.282 cus 2.92
 quoto die erumpat 2.283. Fabij unde disti 2.273
 sola leguminum unicaulis 2. Fabij Cunctatoris honores 2.
 284 folia multiplicia ibid. 518. & inde
 quot diebus floreat ibid. Fabius rem Romanam non pu-
 Fabae aper delectantur 2.485 gnando restituit ibid. quan-
 Fabae medicina 2.553 do, & a quibus Pater patriae
 Fabae Graeca color qualis 2.171 distus ibid.
 Fabae Graeca, & ex ea medici- Fabij Quinti Consulatus 3.240
 na 2.603 Fabius Quintus dictator ibi.
 Fabacia sacris quibusdam ad- Fabius pictor quando ad em
 hiberi solita 2.298 Salutis pinxit 3.323
 Fabacia sensus hebetare exi- Fabiae familia princeps ibid.
 stimata, & insomnia facere Fabius Maximus Consul 367
 2.298 Fabij Senatoris mors 1.301
 Fabiani de olea natura iudi- Fabius Verrucosus Herculem
 cium 2.106 ex capitolio alio transtulit
 Fabianus pagus agri Salino 3.282

Fabri

Fabius Salinus
 pateram ex
 ratori permis-
 Fabius Pungit
 Fabius Pictor 1.
 Fabiam ferrat
 Cyclops 1.34
 riam Dadalus
 344
 Facies nuptiarum
 teria
 Faciei, loco cate
 si & rostra
 Facies soli anti
 mini
 Facies in Sale
 Facies cuius gra
 uatur
 Faciem suam pr
 gratia
 Facies maris 2.
 de ratio 2.
 quo tollantur
 Facies morbor
 427. 432.
 506. 534. 538
 539. 616
 746. & 3.23
 109
 Facilitas vinu
 genera
 Facilitas vinu
 tur
 Facies vini con
 tellus nomine
 in quid inter

2.16 f
 ra verum pui.
 3.426
 ilia. & in ea
 principes Sena
 us, Rulianus,
 1.326
 Maximus se
 annis Augur
 1.332
 brogum gente
 1.334
 pus quo pasto
 ibid.
 usulatus archu
 aruit 1.30
 1.339
 octa Comi-
 2.92
 2.273
 honores 2.
 anam non pu
 ibid. quan
 Pater patria
 ibid.
 ulatus 2.40
 licator ibi.
 uando adom
 3.323
 inceps ibid.
 Consul 367
 1.301
 Herculem
 transulit
 Fabri

Fabricius salinum tantum &
 pateram ex argento Impe
 ratori permittebat 3.267
 Fabricij frugalitas ibi.
 Fabri pisces 1.430. & 3.226
 Fabricam ferrariam inuenere
 Cyclopes 1.344. materia-
 riam Dadalus reperit 1.
 344
 Faces nuptiarum ex qua ma-
 teria 2.159
 Faciei loco ceteris ab homine
 os & rostra 2.524
 Facies soli animalium est ho-
 mini ibid.
 Facies ne Sole vratur 3.85
 Faciei cutis gratia quo conser-
 uetur 2.506
 Faciem suam pingentes forma
 gratia 1.515
 Faciei morbi 2.693. dealban-
 de ratio 2.408. macula
 quo tollantur 2.406
 Faciei morborum remedia 2.
 427. 432. 447. 461. 462.
 506. 534. 538. 541. 564. 580.
 583. 615. 616. 640. 693. 735
 746. & 3.23. 26. 31. 51. 121.
 209
 Facistia vina, variæque eorū
 genera 2.93
 Faciatum vinum quod dica-
 tur 2.90
 Facis vini consideratio 2.570
 Falsus nomine in olei confectio
 ne quid intelligatur 2.111

Fagea glans 2.144
 Fageus lucus, Ioui Fagutalis
 dicatus 2.150
 Fagi glans dulcissima 2.144
 Fagi cortex ad quid valeat
 1.149
 Fagus quæ loca amet 2.159
 Fagi vas in sacrificijs 2.185
 Fagus quibus apta operibus 2.
 196
 Fagi arbori medicina 2.605
 Fagutalis Iupiter eiusque lu-
 cus 2.150
 Falcium agricolarum confide-
 rat.o 2.333
 Falerna vna 2.78.84
 Falerni vini nobilitas 2.84
 Falerna pyra cur dista 2.119
 Falernum vinum, eiusque præ-
 stantia in medicinis 2.567
 Famam commendatiorem qua
 ratione acquiri posse Magi
 crediderint 2.681
 Fama quibusdam per flagitiū
 quasita 3.4
 Famem sedantia 1.590.522.
 670
 Famem portendit prodigiosus
 partus 1.298
 Famæ cuniculi asseretes 1.408
 Fame medicinam quidam ex-
 ercuerunt 2.552
 Familiae ne male sint, labor a-
 dum est
 Fannij officina chartam Am-
 phitheatricam interpolauit

Fannius G. Consul 2.500
 Fanniana charta 2.55
 Farfugium herba 2.635
 Far adorem antea diceba-
 ne 2.290
 Far durissimum, & frigorū
 patientissimum 2.290
 Far primus antiqui in La-
 tio cibus 2.29
 Far sine arista in Aegypto 2.
 293. ubi serendum 2.310.
 quando serendum 2.319. v-
 su in sacris 2.273
 Farreum nouae nuptae profere-
 batur Ibid.
 Farris torrendi serias Numa
 instituit 2.172
 Far quomodo differat ab alio
 frumento 2.290
 Farri genicula fena 2.284
 Farretantum in pane Roma
 ni diu vsi sunt 2.285
 Farris vermiculo cani dentes
 excidunt 2.548
 Farina trici medicina 2.
 548. chartarum medicina
 2.550 pollinis medicina 2.
 549
 Farina à farre dicta 2.292.
 Farraginis consideratio 2.304.
 Farrago trici genus 2.282
 Farranum herba 2.635
 Fasces Romanorum Impera-
 torum lauro coronabantur
 2.138

Fasces Romanorum magistratū
 ex quibus virgū 2.159
 Fasces Consulū purpura or-
 nabantur 1.446
 Fascinationibus quomodo oc-
 curratur 3.9
 Fascinationis remedium 1.
 46. & 3.29
 Fascinis vitilia 2.718
 Faseolorum leguminum des-
 criptio 1.300 folia qualia
 2.284
 Faseoli quando serendi 2.319
 Fasti iditis gratiam dare, res
 ardua, Prologo operis.
 Fastorum Romae prima publi-
 catio 3.232
 Fastigianionis remedia 2.598
 608. 721. 731.
 Vide Lassitudo.
 Fatui quo pacto abigantur 2.
 761. (594
 Fauces ledentia 2.564. 574.
 Faucium morbi remedia 2.
 525. 459. 506. 522. 543. 544.
 548. 589. 608. 700. 745. &
 3.36. 37. 53. 86. 122. 317. 411
 418
 Faucinum linū optimū 2.360
 Fauere linguis quid 3.6
 Fauni Dij 2.4
 Faunorum demonum ludibry
 remedia 2.617
 Fauonius ventus, idem cum
 Zephyro 11.38. 41. quando fla-
 re incipiat 2.324. 327
 Fa-

Fauonio vento ma-
 uescencia terra
 concipit 1.177
 Fauonij status insti-
 163
 Fauonius salorum
 351 an frument
 342
 Fauonij venti effe-
 Fauonius unde di-
 Fauoniana pyra
 Fauonabiles quib-
 possimus
 Faunorum apum
 propolis
 Fauista mulier
 partu peperit
 Faustianus ager
 num
 Febre quadam
 quanto caren-
 Febrim cerui-
 Febris Dea
 Febrim leges
 ra
 Febris Antip-
 quotannis rec-
 Febris ardenti-
 labori vna c-
 cerata
 Febru quibus
 336
 Febricitantibus
 noxia 2.26
 du m
 Febrim omni-

Pars Prima.

- Fauonia vento maritatur vi- 382 & 2.407. 424. 483.
 uescentia è terra 2.163. equae 499. 520. 528. 544. 546.
 concipiunt 1.172. & 2.173 549. 556. 580. 582. 584. 595.
 Fauonij status initium 2.109 568. 600. 617. 621. 658.
 163 660. 676. 722. 766. & 3.
 Fauonius satorum pater 2.163 22. 23. 31. 37. 163. 92. 96. 139
 351 an frumento conserat 2. 186. 117
 342 Febris tertiana remedia 2.
 Fauonij venti effectus 2.351 439 454. 644. 763. & 3.25
 Fauonius unde dictus 2.163 Febris quartana remedia 3.
 2.119 14. 29. 26. 64
 Fauoniana pyra Febris stata crocodili denti-
 Favorabiles quibus rebus fieri 3.35
 possimus 2.421 bus caninis arcentur
 Fauorum apum stabilimentu 3.35
 propolis 1.523 Febrim genus Amphimeri-
 Fausta mulier quatuor vno nu, & eius medicina 3.64
 partu peperit 1.298 Felis partium in medicinis v-
 Faustianus ager, eiusque vi- su 3.64
 num 2.84 Felis aurea ubi pro Deo cola-
 Febre quædam animalia nun- tur 1.275
 quam carent 2.43 Felibus lingua qualis 1.562
 Febrim cerui non sentiunt 1.382 Felis cinere mures abiguntur
 2.308
 Febris Dea sanum Romæ 1.5 Felium oculi qualis 1.557. &
 3.445. coitus qualis 1.508
 Februm leges, vires & tempo- in capiendi: auius, muri-
 ra 1.33. 336 busque astus 1.516
 Febris Antipatri die natali Feles cur excrementa sua de-
 quotannis recurrent 1.336 fodiant 1.516
 Febris ardenti laborantibus sa Felix mortaliu nemo est 1.315
 lubres vna caelesti aqua ma- Felicis cognomen Sylla sibi so-
 cerata 2.562 lus Rom. asseruit 1.326
 Febris quibusdam perpetua 1. Felices qui a diis indicati 1.
 336 330
 Febricitantibus vna recentes Felicissimus quis Rom acre-
 noxia 2.262. an vinum dan- dius 1.327
 du m 2.571 Felicitatis ades Roma 3.289

Indicis P^riniani

383. simulacrum Arceflai
opus 3.360
Fel terra. centaurij sp. oies, &
cur ira appellatum 2.666
Fellis animalium consideratio
1.567 & 3.41
Felle bubulo tineta semina
mures non tangunt 2.308
Fellis in medicinis usus 3.48
Fel pecora in Eubae Chalci
de non habent 1.567
Fel ubi geminum ibid.
Fel quid 1.567
Fellis virus maximum ibid.
Felle carent absinthio Pontico
vescentes ibid.
Fel Neptuno dicatum 1.568
Felle suffodorum remedia 2.
532 534
Fellis natura, ususque 3.41
Fel noxius lentis usus 2.554
Fellis remedia 2.543. & 3.
212
Femur bubulum, herba nernis
utilis 1.754
Fenestella oleum Tarquinio
Prisco regnante in Italia.
Hispaniae, & Africa
fuisse negat 2.106
Fenestella historicus 3.233
Fenestella quando obierit 3.
266
Ferarum impetus quo pacto
enitetur 3.96
Feris pascere quis primus in
stituit 1.466
Fera mitigata non concipiant
1.511
Feras mulceri alloquijs 1.363
Ferijs Latini Romae olim qua-
driga in Capitolio certabāt
2.746
Ferina carne Nomades viuunt
1.270
Feritas animalium quo miti-
getur 2.643. 723
Fermentorum consideratio. dif-
ferentia quae 2.295
Fermenta ex qua materia
fiunt ibid.
Fermentatus panis magis alis
2.295
Feronia Dea ades 2.47
Ferri consideratio, usus, com-
moditas. & c. 3.307. 309
Ferri mala plura 307. ubique
reperi 308. differentia 308
temperatura 309. 310. ubi
optimum 309
Ferrum humani sanguinis con-
tactis statim rubiginem tra-
hit ibid.
Ferri & magnetis concordia
2.404 & 3.309. 407
Ferrum virium quid 309
Ferri vena largissima metal-
lorum omnium ibid. quo a
rubigine vindicetur 3.310.
medicina 310. 311
Ferri squamæ usus 3.311
Ferrum vis domitrix rerum o-
mnium 3.407
Ferrum

Pars Prima.

Ferrum lapis theamedes ab-	media	2.645
igit 3.408	Ferus oculus herba qualis 2.	
Ferru ad se trahētia 2.404	685	
Et 3.407	Fesciennorum nuptialium co-	
Ferrum amonymo herba fer-	mites iuglandes 2.228	
ruminari fabulosum 2.743	Faber idem cum castore 3.195	
Ferro que herba tangi nolint	225	
2.400	Fiber pregnantibus abortus	
Ferrum ubi monti vini adha-	causa 3.212	
reat, & ab altero abigatur	Fibri feræ descriptio 1.379	
1.73. à quibus repertum	Fibri periculi vitandi causa	
1.343	seipos castrant ibid.	
Fertilitas arborum ferè alter-	Fibri ingenium 1.380	
nat 2.145	Fibri animalis in medicinis	
Fertilitatis causa, cura est 2.	usus 3.220	
275	Ficedula avis consideratio 1.	
Fertilitatis eximia loca 1.106	486	
172. Et 2. 293. 309. 315	Ficorum consideratio, & earū	
Fertilitas senectam affert 2.	genera 2.123	
170. nimia sepe nocet 2.	Ficorum lactis medicinae 588	
307	Ficus Egyptia 2. 50. Cypria	
Fertilitatis fructuum causa	2.50. 94. mira fertilitatis	
que 3.337	2.123	
Ferula consideratio, genera,	Ficus Roma sua sponte in Co-	
succus & medicina 2.65.	mittum transisse credita 2.	
135. 2.10 399. 464	125 Roma in Comitio nata	
Ferule murenis infestissima	ibid.	
2.465	Ficus Romuli. Reliquæ nutri-	
Ferule corymbi coronis adhi-	cis memoria dicata 2. 125.	
bebantur 2.480	quando primū in Galliam	
Ferula asinis gratissima 2.	allata 2.4. Indica qualis 1.	
602. iumentis venenum ib.	294. Et 2.8. mira magni-	
Bacche sacra ibid.	tudo 2.8. frumentis farie 2.	
Ferule eius sanguinem sistit	126. ubi optima ibid. succus	
3.728	qualis 2.135. nullus odor ib.	
Fervorum, collectionumque re-	Fici argumento Carthago de-	

Indicis Pliniani

leta est	2.124	Fico um, & ad eas attentiu	
Fico folia latissima	2.161. non	natura, ac medicina	2.
floret	2.164. abortus mira-	588	
biles ibid. quando & ubi		Ficu cineris medicine	2. 590
Surima exeat	2.165. faci-	Ficu ne putrescant	2.680
le fructum perdit	2.167. po-	Ficulnei caules quales	2. 135
mum qualiter gerat	2.168	Ficulnei caulū meduina	2.679
Fici in Cileisia Cypro, Hellade		Fide carent plurima priusquā	
mira natura	2.168 ubi ma-	facta, vel visa sint	1.291
xima ibid. parte inferiore		Fidei ades in Capitolio	3. 345
fertilior	2.169. sola ex om-	Fidei lapsus ingens, ubi falsa	
nium arborum fetu, matu-		rei grauis auctore existit.	1.78
ritatis causa medicatur	2.	Fidem dare dubij res ardua	
170 succus lacteus coaguli		Prologo operis	
visum praeber	2.184	Fides Dea	1.4
Ficus materia apta scutis	2.	Fiducia aliena viuere	2.519
191		Fiducia mira Aselepiadu me-	
Fico Vita brevis	2.199. 226	dici	1. 313
qua apta vitibus	2.232	Fidenates ciues legatos Roma-	
Ficorum vermes, cerassa	2.	norum perimunt	3.278
258		Fidicula signi exortus	2.326.
Fico vermiculatio mirè necet		327. 330. 331. occasus	2. 334.
ibid.		335 339	
Ficorum morbi	2.259	Fidustius Marc. eur proseri-	
Fici qua arte serotina fiant	2.	ptus à Sylla	1.326
266		Fieri quaedam ne à Deo qui-	
Ficus omnia infitionis genera		dem possunt	1.7
admitit	2.232. omnib. mo-	Figlinorum op. rum vsu	3.361
dis seruitur praterquam ta-		Figlina à quo reperta	1.344
lea	2.233. sale ficcatis casei	Figlinarum fractis testis Signi	
loco antiqui vescabantur	2	na fiebant	3.362
127		Figulorum collegium à quo Ro-	
Ficos infestantia, & earum		ma institutum	3.361
remedium	2.266	Figura qua perfectissima	1.2
Ficorum vberias qua arte fiat		Fily parentibus interdum, in-	
ibid.		terdum alij similes nascun-	

Pars Prima.

ad eas attinent
e medicina

medicina 2. 59

resciant 2. 60

es quales 2.

u medicina 2. 6

horima prims

uisa sint 1. 3

Capitolio 3. 3

ingent, ubi fa

at per existit 1. 7

utubij rei ara

ris 1.

la viuere 2. 5

Asclepiadis m

1. 3

es legatos Rom

manit 3. 27

exortus 2. 32

occafus 2. 32

arc. cur profer

1. 32

ne à Deo qua

1.

rum vsum 3. 3

reperit 1. 34

raffistis Sig

3. 34

legum à quo T

3. 36

ur: eiusque rei varia ra-
tiones 1. 302
Filij partibus raro proceriores
sunt 1. 308
Filij pulchri bonique qua ra-
tione generentur 2. 643 699
Filij qua ratione nascuntur an
legitimi sint 1. 293. 466
Filiorum erga genitores obliga-
tio 1. 410. 471. 538
Filia erga matrem gratissima
1. 322
Filia Præti qua herba à Me-
lampode fuerint sanata 2.
661
Filicis herba consideratio, gene-
ra, nomina 2. 753
Felix herba qua ratione inter-
eat 2. 281. florem non ha-
bet 2. 753. semen nullum ib.
firps quomodo è corpore ex-
trahatur 2. 623
Filicula herba qualis, & ex
ea medicina 2. 709
Fimeticis innascens herba ad
quid utilis 2. 644
Fimi consideratio genera, v-
sus, bonitas 2. 214
Fimex lupini segete utilissi-
mum 2. 215
Fimo ager stercorandus, prius
quam seratur 2. 316
Fissulis consueundum quod cala-
mi genus apertissimum 2. 180
Fistula Panos Dei inuentum
1. 345

Fistula morbi remedia 2. 416
423. 537. 518. 561. 577.
578. 608. 615. 624. 639.
725. 752. 759. 768. & 3.
84 92. 250. 301. 311
Fistilla pultis in sacris usus 2.
291
Flaccus Vibij Crispi legatus
2. 359
Flaccus Pompeius in Hispania
2. 129
Flaccus Censor quando 1. 332
Flaccorum familia undedita
1. 553
Flaminius Circus Roma 3.
274
Flaminius Caius Censor 3. 371
Flaminij Quintij Consulatus
2. 395
Flamini faba interdictus usus
2. 299
Flamini equinum fel tangere
non licebat 3. 41
Flamma præsagia 2. 356
Flatus repentini 1. 42
Flavianus Africa Proconsul
1. 419
Flavius Cn. Annij filius, fastos
primus populo publicauit 3.
232
Flavius Cn. tribunus plebis 3.
233
Flavius Cn. Adilem factum
patres agerrime tulerunt 3.
233
Flavius ædem concordia uonis

Indicis Pliniani

- 3.233
 Plautus proculus cccc. reo-
 rum accusator 3.237
 Flesse quosdam nunquam 1.
 382
 Flexumines equites olim disti-
 3.237
 Flore Dea simulacrum. Pra-
 xitelo opus 3.379
 Florentia una genus 2.78
 Flos arborum gaudium est 2.
 164
 Flos primus, idemque veris nu-
 tius quis 2.483
 Floribus vinum quomodo con-
 ficiatur 2.96
 Florum hortensium differen-
 tia 2.382
 Flores in diem gignuntur 2.
 467
 Flores homines mortis admo-
 nent 2.467
 Florum odoris differentia 2.
 476
 Flores in funere Scipionis Sua-
 rij sparsi 2.469
 Flores ubi sine odore 2.476
 Florum precipui tres colores 2.
 478
 Flores maxime durantes 2.483
 Verni qui ibi.
 Florum inter se nascendo ordo
 2.483, 484
 Florum olearum medicina 2.
 577
 Flores plantarum partus 2.
 164
 Florescendi, deflorescendi que
 tempora, ordo, & differentia
 in plantis 2.163
 Florescentibus satis venti no-
 cent 2.306
 Florescendi tempus in horten-
 sibus 2.382
 Florescentia spectatissime, ce-
 lerrime marcescunt 2.467
 Fluminum miracula 1.77. &
 3.154
 Flumina res in lapidem ver-
 tentia 1.78. & 3.160. re-
 tro fluentia 1.80
 Fluminum eruptionibus sepes
 ex aluis opponuntur 2.132
 Fluminum eripis collecta her-
 ba febrilibus tertianis mede-
 tur 2.644
 Flumina vicinas segetes nebu-
 lis adurunt 2.108. quo sic-
 centur 2.698. incantatio-
 nibus sisti possunt 3.34. 463
 Fluxionis seu rheumatismi re-
 medium 2.527
 Fluxionis alui remedia 2.541.
 633. 670. & 3.371
 Quare Alui Fluxiones.
 Fluxus refluxusque marium
 consideratio 1.73
 Foci consideratio 3.426
 Foci in cinere viri genitale co-
 spectum ibid.
 Fecunda minus, quam maiora
 fuerat

Pars Prima.

Sunt corpore 1.509
Fœcunditas alborum liliorum

2.473

Fœcunditas senectutem ac in
ternum offert 2. 170. 192.

246

Fœcunditatis adminicula 2.
201. & 330. 69. 148

Fœdera Theseus reperit 1.345

Fœmine quanti viris consent

2.25

Fœminarum erga mares in
quibusdam amor 2.45

Fœminis vini usus interdictus

291

Fœmina ob vini potum à viro
interfecta ibid.

Fœmina quo gravida, & fœ
cunda aut steriles fiant 2.97

168

Fœmina ob vini potum dote
multata 2.91

Fœmina conciti mensis erucas
fugat 2.269. quæ ratione cō

cupiantur 2.349 351

Fœminarum purgationibus
utilia 2.408. 409. dupli

ces pupillas habentes, visis

nocent 1.293

Fœmina Bithyæ fascinatrices
ibid.

Fœmina semel tantum in vita
pariente 1.295. 297. septi

mo anno parientes 1.397

Fœminas mutari in mares nō
est fabulosum 1.299

Tom. 3.

Fœmina celerius & gignunt,
& senescunt. 1.299

Fœminas in uteri sinistra par
te moveri, mares, in dextra
ibidem gravidarum s. qua 1.

300

Fœminarum quarundam feli
citas 1.325. plurimum longa

senectus 1.332. 334

Fœminas cum mortue viden
tur, sæpe reviviscere 1.337

Fœminarum fœcunditas quo
modo inueitur 2.415

Fœminis osculum olim daba
tur, ut sciri posset antea mē
tib. essent 2.91

Fœminarum Venus qua ma

ximè accendatur 2.456

Fœmine omnibus communes
apud Garamantas 1.188

ubi vin. careant 1.198

Fœminis ubi planta pedum
minima 1.295. ubi regnans

1.277. 279. quando libidi

nis audissimā 2. 538. quo

pallio faciei cutem nutriant

2.559

Fœminarum ornamenta ex
auro 3. 239. luxus 3.267.

hybernus calceatus ex sube

re 2.149

Fœminis statuae olim etiam di
cata 3.279. 280

Fœminæ fœcundiores abortu
sunt 3.314

Fœminis cander quo induca

XX

- tur 3.317. libidines quo inhi-
beantur 3. 35. herbarum pe-
ritia nobilitata 2. 652
- Fœminarum secreta quo sciri
possint 3. 96. 201. ne concipi-
ant 3. 27. quinquennes ubi
concipiant 1. 297
- Fœmina ex seipsa concipiens
1. 378. 409. 511. 512. & 3.
227
- Fœminarum causa prælia per-
niciat fieri 1. 333. ætate
Veneris audior, vir hyeme
1. 508
- Fœminarum flammea nuptia-
lia olim lutei erant coloris 2.
479
- Fœminis interdictum ne ma-
lus raderent 2. 558
- Fœmina adulteros ut fasti-
diant 3. 201. qua ratione
concipiantur 1. 400. & 2.
659. 718. 751. 765. octauum
annum vita ubi non exce-
dant 1. 297
- Fœmina univo partu duos ma-
res totidemque fœminas pe-
perit 1. 298
- Fœmina respiratio partum im-
pedit 3. 300. oscitatio in e-
nixu lethali ibidem
- Fœminas bliteas viri apud
Menandrum appellant 2. 462
- Fœmina sternutatio à costu
abortus causa 1. 300
- Fœmina à lucernarum extin-
- ctu abortiuntur 1. 301
- Fœminarum hirta corpora ubi
1. 281
- Fœminis cauenda 2. 753. 754.
769
- Fœminarum purgationes 1.
408. 419. 423. 430. 435.
438. 445. 453. 456. 501. 505.
& 3. 367
- Fœminarum peculiaria reme-
dia 2. 459. 498. 499. 537. 539
541. 542. 546. 589. 625. 636.
647. 659. 731. 746. 760. &
3. 69. 146. 257. 370
- Fœniculi herba consideratio 1.
399. serpentibus gratissimū
ib. in theriaca 2. 466. serpē-
tes eo senectū exuunt 1. 376.
colligendi tempus, ubi opti-
mum, sylvestre, usus 2. 463
- Fœnum quo secandum tempo-
re 2. 332
- Fœnus segnitia quaestiosa 3.
241
- Fœn. Græci consideratio, &
medicina ex eo 2. 304. 647.
- Fœtor quo tollatur 2. 447
- Folia quibus decidant arbori-
bus, & quibus non 2. 160
- Foliorum cadentium natura
ac eorundem colores varij 2.
161. quando cadant ib. figura
mutatio 2. 162. quo tempore erit
cumagatur ib. differētia ib.
dispositio ibidem, varij co-
lores ibid.
- Folia

la arborum am-
em oscitanti 2.
ibid. latissimū
bus angustissimū
tūm data pla-
tarum herbarum
tie
latum unguen-
& ex quo cor-
ni Debitū oppo-
ra
met mira na-
75. 78. 80. 18
state quam
res 1. 80. exi-
mū aqua deo-
Si petui inuati
mū inuandissimū
to orbe
antes siliū d-
167
Reliqua
lec
Contem. Conf-
torceps a quo
tus
lorenses, uuari-
orma v. n. u. u.
ciletur
orma acci parie-
ormicarum n-
dicarū cōst-
vires, reipue-
morua, curat-
Fœmica ling-
Fœmica rub-

untur 1.3
 p hirta corporat
 enda 2. 757-7
 purgantes
 423. 430. 4
 453-456. 501. 50
 peculiaris rem
 498. 499. 537. 5
 46. 589. 615. 63
 31. 746. 760. 1
 57. 37^a
 bta consideratio
 ntibus gratissim
 ca 2. 466. serp
 ta exiunt 1. 37
 tempus, ubi op
 tre, usus 2. 4
 eandem temp
 2. 3
 ia quassusa
 consideratio,
 ex eo 2. 304. 647
 llatur 2. 44
 decidant arbor
 bus non 2. 16
 dentium natur
 e colores varij
 vadit ib. signa
 162. quo tempore
 r ib. differentia
 ibidem, varij
 ibi
 Feli

Folia arborum omnium ad So-
 lem oscitant 2. 162. lanugo
 ibid. latissima quibus, & qui
 bus angustissima ibi. que in
 usum data plantis 2. 168
Foliorum herbarum differen-
 tia 2. 493
Foliarum unguentum quod
 & ex quo confectum 2. 41
Fons Debris oppidi miræ natu-
 ra 1. 185
Fontes miræ naturæ plures 1.
 75. 78. 80. 185. & 3. 154. a-
 state quam hyeme frigidio-
 res 1. 80. exiliunt, cum om-
 ni aqua deorsum feratur 1.
 81. potui inutiles 3. 162
Fons iucundissima aqua in to-
 to orbe 3. 162
Fontes sylvis decisis enati 3.
 167
 Reliqua quare parte
 secunda
Fontetius Consul 1. 60
Forceps à quo primum reper-
 tus 1. 343
Forenses, uuarum genus 2. 79
Forme venustas qua herba co-
 cilietur 2. 507
Formacei parietes 3. 363
Formicarum nostratium & in-
 dicarum cōsiteratio. 546. 547
 vires, reipublicæ ratio, me-
 moria, cura 1. 547
Formica lingua qualis 1. 562
Formicæ rubetarum alteram

fibræ non attingunt 2. 568.
 pestes arborum 2. 269. ne ar-
 bores ledant. 2. 269. 400. quo
 tempore quiescant 2. 340 357
 futura prasagium 2. 357. qui
 bus necentur 400
Formica sculpta mira exilita-
 tis 1. 312. & 3. 385. ubi au-
 rum eruant 3. 465. venena-
 ta ubi 3. 99
Formicarum in medicinis usu
 1. 377. & 3. 109. 149
Formica in annum cibum con-
 dunt 1. 515. se inuicem sepe-
 liunt 2. 547
Formica Herculanæ æreæ umg-
 in medicinis usus 3. 122
Formica indica cornuta 1. 547
 aurum & cauernæ egerunt 1.
 547. & 3. 465
Formicarum Indicarum mira
 magnitudo 1. 547
Formicæ interlunium sentiunt
 1. 35
Fornacaliorum festum à Nu-
 ma rege institutio 2. 272
Fortitudinis consideratio & e-
 xempla 1. 311. 316. & 2. 517.
 518
Fortuna potentie varia exem-
 pla 1. 326. 329
Fortuna multis in pœnam par-
 cit 2. 141
Fortuna ædes Romæ 3. 286.
 287
Fortuna ædes à quo, & quibus

- lapidibus facta 1.402. & 3. 257
 416.422
 Fortuna bona simulacrum Ro- 508
 ma 3.379
 Fortuna mala templum Roma 436.614. & 3.26.62
 15
 Fortuna Dea tribuuntur om-
 nia 16
 Fraces oliuae, id est, carnes &
 faeces 2.251
 Franos equorum quis repere-
 rit 1.345
 Fraga ferens herba 2.489
 Fraternalis amoris exemplum 1.
 322
 Fraudis exemplum 1.470
 Fraus ingeniosissima in omni
 vita 3.260
 Fraxini arboris consideratio.
 & eius genera 2.155. iumē-
 tis mori fera 2.156. serpen-
 tibus inimicissima ibi. qua
 loca amet 2.158. 159. quo
 tempore semen reddat 2.
 166. obediensissima in ope-
 re 2.196. apta hastis 2.155
 96
 Fraxinus quando, & qualiter
 plantanda 2.221
 Fraxinus vitibus apta 2.252
 Fraxini arboris medicina 2.
 614
 Frictionis utilitas 3.17
 Frigora tempestiua arboribus
 pro sunt 2.204. 257. quibus
 arboribus noceant 2.206.
- 257
 Frigorum remedia 2.440.
 508
 Frigore adustorum remedia 2.
 436.614. & 3.26.62
 Frigus, causa omnis uedini
 in frugibus 2.336
 Frigidu gaudentia 2.179
 Frondes quando preparanda
 2.345
 Frondium consideratio. Quare
 folia.
 Fronditius Romanus unde di-
 ctus, & eius gesta 2.203
 Frontis descriptio, & propria
 eius indicia 2.554. 588
 Frons Demini plus prodest,
 quam occipitium, prouerbium
 2.278
 Frons tristitia hilaritatis, cle-
 mentiae, seueritatis index 1.
 554
 Fructuum succi consideratio 1.
 133
 Fructum nullum quae arbores
 ferant 2.167
 Fructuum arborem considera-
 tio 2.166. 167
 Fructus quae arbores facile per-
 dant 2.167
 Fructus suos arbores non ipsi
 omnes in partibus ferunt 2.
 168
 Fructus caduca res 2.246. ne
 decendant, putrescant 2.
 267

Fru-

Pars Prima.

Fructus qui maxime proban-
 dus 2.277
 Fructuum vredo unde acci-
 dat 2.336
 Fructus quibus de causis pe-
 reant ibid.
 Fructibus tria tempora metu-
 enda ibi.
 Fructum suum arbores quo
 quequeferant tempore 2.
 166.167
 Fructuum regiminis considera-
 tio 2.133. diuersa propieta-
 tes ibid. & inde per totum
 Fructus varia arboribus in-
 herent 2.134
 Fructum commendantia ibid.
 Frugiperda salix ab Homero
 dicta 2.168
 Fruges quo serenda tempore
 2.318
 Frugibus deos colere Numae re-
 gis institutum 2.272
 Frugum fures qua pena pu-
 niebantur 2.273
 Frugum vitia plura 2.306
 Fruges, orobanche herba cir-
 cunciligando necat 2.307.558
 Fruges quaeque ubi serenda
 sunt 2.309
 Frugum ostenta plura 2.310.
 & inde, quando maxime le-
 dantur 2.335. maturitatis tē-
 pus 2.385. morbi 2.307. gene-
 ra & natura 2.282. fertilis-
 simū quod 284. quot dierum

spatio floreat, defloreatque
 ibi. occasio sarritio, runcatio
 &c. 2.314. infecutura imbre
 serenda 2.352. natura, & ex
 eis medicina 2.546. pestes
 quae 2.558
 Frugibus qui potius fiant 2.559
 Frugum excantatio 3.7
 Frumenta, cum defloruerint,
 crassefcunt 2.285
 Frumentum genera plura 2.282
 Frumentorum radix qualis 2.
 283. folia qualia 2.284. quoc-
 dieb. perficiatur, ex quo de-
 floruere 2.285. unde Romae
 aduehantur 2.286. omnia nō
 ubiq. nascit 2.290. genera
 vulgarissimaque ibi. propria
 quibusdam locis ibid.
 Frumenti modium quū Roma
 no populo primū a se dedie
 2.274
 Frumenti modij centeni quin-
 quageni ex singulis ubi re-
 deant 2.293
 Frumenti vitia plura 2.306.
 quando venti noceant ibid.
 in quo agro serendū 2.309.
 quando in arborib. natū 2.310
 occasio, sarritio, runcatio,
 2.314. quātiū serendū in iu-
 gere uno 2.318. seruandi ra-
 tio 2.342. optimi seruantur
 in scrobib. 2.343. grandescunt
 crescente Luna 2.344
 Frumentum à Cere primū

In dicis Pliniani

inuentum	1.342	Fullonum globa ex sulphuris	
Fruticosa igne optime tolluntur		generibus	3.369
2.281		Fullonibus que dicta lex	3.371
Fruticum e generib. varia vi-		Fullones podagra non tentan-	
ni salubrit genera	2.96	tur	3.20
Fruticum aquaticorum confi-		Fullonibus vilissima cameli	
deratio	2.179	vrinae	3.27
Fucus marinus herba	2.719.	Fullonia ars à Nicia inuenta	
716		1.343	
Fucorum consideratio	1.516	Fulmine tacta vite diu libare	
Fucus ab almeis arcent apes 1.		nifas	2.98
533		Fulmine que arbores frequen-	
Fugitini à M. Crasso victi. &		tis tangantur	2.146
de eis oratio	2.137	Fulminum genera, Variâque	
Fulgura que dicantur	1.36	eorum miracula 1.44. euo-	
Fulgetrum fulgur, & tonitruum		catio	3.6
ab Apelle picta	3.344	Fulmina sulphuris odorem ha-	
Fulgetrum prius cernitur quâ		bent	3.366
tonitruum audiatur	1.46	Fulmina que prospera, vel cen-	
Fulgurum consideratio 1.35.36		trâ	1.46
quomodo generentur	1.42	Fulmine que non feriatur	1.47
Fulgurum catholica	1.46	Fulmen nunquam altius quin-	
Fulgura quando expiari non		que pedib. descendit in ter-	
possint	2.120	ram	ibid.
Fulgurum religio prohibet mo-		Fulmine ictus locus, quas gem-	
rum ramo inferi	2.233	mas habeat	3.462
Fulgurationis presagia	2.355	Fulminum causa	3.154
Fulgura sulphurei odoris	3.366	Fulmen quid	1.24
quomodo abigantur	ibid.	Fulmina omnia fortuita	1.36
Fulices aues, maris tempesta-		Fulminibus resistentia	3.469
tem presagunt	2.357	Fulviana herba qualis	2.715
Fulicae cirros habent	1.550	Fulvius L. cur in carcerem	
Fuligo atramento consciendo		adductus	2.468
idonea	3.330	Fulvius L. quis & eius Consu-	
Fullo scarabai genus	3.140	latus	1.326
Fullonia creta qualis	2.213	Fulvius Qu. quando Cōsul. 3.322	
		Fulvius	

Pars Prima.

ex sulphuribus 3.361
 lex 3.371
 non tentant 3.10
 camelis 3.27
 inuenta
 libere 2.98
 frequen- 2.145
 Variatque
 la 1.44. euo- 3.6
 odorem ha- 3.366
 spera, vel cen 1.46
 ferriatur 1.47
 in altius quin-
 endit in ter-
 ibid.
 quas gem- 3.462
 3.154
 1.24
 ornita 1.36
 entia 3.469
 qualis 2.715
 in carcerem 2.468
 ejus Confu- 1.326
 3.322
 Fulvius

Fulvius Nobilior picturam ex
 Ambracia Romam transtu-
 lit 3.336
 Fulvius Hirpinus cochlearum
 viuarum primus instituit 1.
 459
 Fulvius Lippinus aprorum vi-
 uaria primus adinuenit 1.406
 Fulvii Flacci uxor 1.321
 Funda à quo reperta 1.345
 Fundana uina 2.85
 Funebris pompa apes & formi-
 ca mortuas efferunt 1.535
 547
 Funebrum aedium pro foribus
 picea collocabantur 2.151
 Funebres pompae Arabiam
 bearunt 2.24
 Funera quo feruentur ne pu-
 treant 2.153
 Funera cum scirporum lumini-
 bus efferebantur 2.184
 Funera imagines comitaban-
 tur 3.320
 Funerum fercula 1.470
 Funeta vitium quae 2.245
 Fungi arborum quales 2.149
 Fungus arborum morbus 2.258.
 remedia 2.409 natura ge-
 nera, usus 2.367. 541. origo
 quae 2.541. 542. qui tutissi-
 mi 2.541. 542. in quib. arbo-
 ribus 2.541
 Fungi familias incremere ibi.
 quomodo siccantur ibid. in
 cognendo observationes 2.

542
 Fungi noxii, innoxii quae ib. quo
 tutiores fiant ibid.
 Fungorum veneni remedia 2.
 409. 414. 423. 425. 434.
 458. 500. 514. 523. 544.
 570. 575. 588. 599. 600.
 682. 747. & 3. 102. 184.
 200 (365
 Fungum materia multiplex 2.
 Furfurum capitium remedia 2.
 427. 456. 500. 532. 548.
 549. 573. 575. 577. 580. 581.
 591. 595. 598. 600. 610. 617.
 623. 647. 648. 706. & 3. 46
 369
 Furor inducentia 2.513
 Furij Cresini de agro ab eo cul-
 to historia nobilis 2.280
 Furniana vasa 3.264
 Furacitas auri soli auium mo-
 nedula 1.484
 Fures nocturni caprimulgii. 493
 Furadi cupissimum mures 1.408
 409
 Furere ut videantur vaticina-
 tes haliacabi radice pra-
 sumunt 2.53
 Fures apibus inuisi 1.530
 Furto conuinci infelici ingenij
 est Prologo operis
 Furto sublata ruta ferilius pro-
 uenit 1.388
 Furto sublata apes male fructi-
 ficant ibid.
 Furum nocturnorum qui fru-

Indicis Plini ani

- ges subtilis sent pana 2.273
 Furtum maximi auri pen-
 deris. Capitolio sublato 3.
 232
 Furunculorum remedia 2.433
 445.445.551 553.558. 580.
 607.620.725. & 3.24.40.
 66.14.179.183 410
 Fusu saluy fortitudo 1.311
 Fusos torquere mulieres pirtu-
 mnera legibus interdictum
 3.10
 Fusos in lanificio Closter repe-
 rit 1.143
 Futura praesagientia 1.377.
 386.439 525 540
 Futurarum tempestatum pra-
 sagia 2.352
 Futurorum praecognicio 1.45.
 525.540. & 3.411. 467. 468.
 470
 Futurorum praecognitio ex a-
 stri desumitur 1.6
 Futurorum curam quadame-
 tiam insecta habent 1.522
 Abalium aroma
 2.29
 Gabbara gigue 1.
 308
 Gabieni mira historia 1.338
 Gades lapis 3.420
 Gaetica purpura 1.282. 446
 Gagates lapis qualis 1.466
 & 3.411
 Galacticae gemmae 3.468
 Galaticae gemma 3.469
 Galaxia gemma 3.408
 Galatica spinae medicinae 2.
 628
 Galba Imperator Auanticos
 & Ebroaduntios Narbonensi
 Gallie adiecit 1.99
 Galbanum quid, & ubi nasci-
 tur 2.35
 Galbani natura, & ex eo me-
 dicine 2.607
 Galbano accenso culices fugan-
 tur 2.401
 Galea capitum a quo reperia 1.
 314
 Galedragon herba qualis 2.
 736
 Galena quid 3.253. 312. 316
 Galeobdolon herba quae 2.754
 Galeopsi herba ibid.
 Galeos piscis 3.194. 226
 Galeotas stellionum genus 3.98
 Galerij villa 1.477
 Galerius praefectus clausus Ro-
 ma 2.358
 Galerita avis in medicina v-
 sus 3.130
 Galerita avis qualis 1.550
 Galgulas avis qualis 1.482
 488
 Galguli avis conspectus iheri-
 cu medetur 3.139
 Gallae consideratio 2.147
 Gallam quae arbores procreet,
 & ubi oritur 2.147. 604
 Gallae genera, medicinaeque 2.
 604

604
 Galli arma
 natus 3.19
 re agros
 quoniam p
 iam
 Gallio Anno
 Gallia com
 prolixitate
 Gallia Betu
 dat
 Galli cerui
 fermenta
 Galli popu
 dent 1.21
 maris su
 moti iac
 inualleri
 mun fier
 habueru
 minime
 linum
 in Itali
 herbis
 verben
 giae di
 2.676 q
 gita
 ti auro
 gito ge
 anseru
 lio reie
 homin
 291. &
 ubi ob
 Gallorum

Pars Prima.

604

Galli arma sua coralio adornari 3. 194. quo terra genere agro stercorent 2. 212. quoniam pasto segetem merant 2. 341
 Gallio Anneus Consul 3. 169
 Gallia comata à capillorum prolixitate edita 1. 552
 Gallia Betulla arbore abundat 2. 159
 Galli ceruicia spuma panem fermentant 2. 287
 Galli populi Capitolium obfidet 1. 317. sapissime à Romanis superati 1. 37. quomoti causa primum Italiã inuaserint 2. 14. quando primum ficum, uiam & uinum habuerint ibid. Astrologiã minime obseruasse 2. 322.
 linum maxime ferunt 2. 360
 in Italia tumultus 1. 129.
 herbis vestes tingunt 2. 516.
 verbenaca herba ad sortile & diuinationes utuntur 2. 676
 quo in venatu sagittas tingant 2. 759. ornati auro pugnat 3. 231. quo digito gestent annulos 3. 24
 anserum clangore à Capitolio reiecti 1. 477. & 3. 90.
 hominem immolare sueti 1. 291. & 3. 116. à Cassandro ubi obfessi 3. 167
 Gallorum inuentum 1. 401.

vestes quales

1. 401

Reliqua quæ re parte secundum.

Galli sacerdotes genitalia sibi amputant 1. 584

Galli Cornelij interitus 3. 40

Galli asini cedrina mense 2. 58

Gallica uia in Italia placet 2.

79

Gallica Persica 2. 115

Galliarum glandiferae arbores

agaricum ferunt 2. 149

Gallicum buxum 2. 157

Gallica ulmis 2. 158

Gallicum far, quod brance illi

appellant 2. 285

Gallica terebra qualis 2. 231

Gallica pastinaca. Grecis dau-

cos 2. 379

Gallicus asparagus idem cum

bari horienti 2. 489

Gallarum finum optimum 2.

215

Gallini quando, & quor oua

supponenda 2. 326

Gallarum incubitus quo vici-

entur 3. 11

Gallarum in medicinis usus

3. 95. 107. finum in medi-

cina 3. 102. 107. religionem

illis inesse 1. 493. quando sa-

ginari coepta 1. 399. canis

interdicta lege C. Fannij

1. 500. quous anni tempore

coeunt 1. 502. fecunditas 1.

501

Indicis Pliniani

- Galline penna euulsa vexata
 feruus oua ad maturitatem
 perducit 1.501. quot oua in
 cubare debet 1.503. candida
 Lin. Aug. in gremio
 delecta 1.139. quæ & ubi o-
 ptima 1.504. ad rem diui-
 nam qua impure censean-
 tur
 ibidem
 Gallinarum pumilioes ibid.
 quando pituita maximè in-
 festet ibi pituitæ remedium
 ibid.
 Gallinaceorum in medicinis u-
 sus 3.95. 107. 111. 126. quas
 gemmas in ventriculus ha-
 beant 3.464 (2.688
 Gallinacei pedes herbe genus
 Gallinacei lactis haustum spe-
 rare prouerb. Prologo operis
 Gallinacei à vulpibus ne attin-
 gantur 3.74. quomodo sese
 purgent 1.377
 Gallinaceorum insigne pecu-
 liare crista 1.550. pituita
 quomodo sanetur 2.417. 621
 627
 Gallorum alitum consideratio-
 natura, consuetudo, &c. 1.
 475
 Galli gallinacei quo pugnatio-
 res fiat 2.533. quo pacto far-
 ciatur 1.500. quæ in usum à
 natura geniti 1.475. sidera,
 ac horas norit ib. inter se di-
 micatio ibid. leonibus terro-
 risunt
 Galli ubi nobiles
 Gallorum alitum apud Roma-
 nos autoritas ibid. castrario
 1.476
 Gallus gallinaceus quādo locu-
 tus
 1.477
 Galli mortua gallina ouis fuet
 1.504
 Gallorum crista ex qua mate-
 ria
 1.550
 Gallorum inter se dimicantiū
 Spectaculum Pergami quot-
 annis edebatur
 1.477
 Gangrana morbi remedia 2.
 460. 462. 549. 554. 555.
 557. 563. 565. 589. 596. 598.
 620. 730. 755. & 3.68.
 305
 Ganymedis rapti simulacrum
 3.292
 Gantz Germanorum lingua
 anseres
 1.478
 Garamantum regem canes ab
 exilio reducerunt
 1.388
 Reliqua quare parte se-
 eunda.
 Garamantites gemma
 3.453
 Gargophyllum
 2.10
 Garon quid
 1.429. & 3.177
 Garus piscu 3.226. medicina 3.
 208. 211
 Gasidanes gemma
 3.469
 Gaudium afferentia hominib.
 2.507. 670. 721
 Gaudium

Pars Prima.

1.36.4.475	Gaudium interdum moris cau	Gemmae quibus poliantur 3.
1.476	sa 1.321.338	455
epud Roma-	Gaviae aves quae 1.487.517	Gemmarum viridum conside-
ed, castrati	Gaurana vites ex agro Faler-	ratio ibid.
quādo locu	no translata 2.78	Gemmarum genera plurima
1.477	Gauranum vinum 2.84	per alphabeti ordinem 3.463
na cuiusque	Gausape in castris ex qua ma-	Gemma à membru hominum
	teria 1.402	cognominata 3.474
qua mate-	Gegania mulier 3.274	Gemma quae a Syris colatur 3.
1.550	Gei herbae medicinae 2.703	474
dimicantiū	Gellianus scriptor 1.120	Gemma repente nata 3.476
egami quib-	Gelotophyllis herba qualis 2.	Gemmae mellis decocto nitescunt 3.477
1.477	Gemella mala unde dicta 2.	Gemmarum quae figura probe-
remedia 2.	118	tur ibid.
554. 555.	Gemites gemma 3.476	Gemma vera à falsis quomodo
596. 598.	Gemma in vite quid dicatur	discernantur ibid.
3.68.	2.240	Gemmatae coronae minor auto-
simulacrum	Gemma Apollinis novaeque	ritas quādam graminea 2.517
um lingua	musarum simulacra natura	Gemonides gemmae 3.473
1.478	referens 3.428	Gemonij gradus 1.389
in canis ab	Gemmarum consideratio, Li-	Gemursa morbus 2.695
1.388	bro trigesimo septimo per	Genarum descriptio 1.558
patre le-	totum	Genae quibus non sint ibid.
	Gemmarum probandarum ra-	Genas à foemina radi interdi-
	tio 3.478. origo 3.427	ctum ibid.
	Gemmifera flumina quae 3.478	Genae pudori sedes ibi.
	Geminae pocula 3.229	Genarum morbi remedia 2.
	Gemmas signis violare, nefas	404.459.552.561.577.740
	olim ducebatur 3.427	3.47.84.183.187.206.
	Gemmae vini quantum tribue-	301.311
	ret Polycrates 3.428	Generationis ratio 1.304
	Gemmarum sculptores nobiles	Generationem iuvantia 2.643
	plures 3.429	Generatio quo impediatur 2.
	Gemma succino facile adule-	Genianes gemma 3.469 (436
	rantur 3.440	Genista fructus ex apibus gratus 2.

Gaudium

Indicis Pliniani

485. 488
Genista natura, usus, medicinae 2.618
Genista tingēdu vestibus apte 2.159
Genista ligandis vitibus utiles 2.183
Genista in Asia tina suppeditat ad retia 2.362
Genista florum coronae 2.479
Genitali concreto *genia* Cornelia mater Gracchorum 1.307
Genitale semen non continentium remedia 2.450
Genitalium animalium consideratio 1.584
Genitale masculini sexui in itinere conspectum Ocriasim gravidam reddidit 3.426
Genitalia quibusdam animalium sumi ossa 1.584
Genitalium morbi remedia 2.413. 424. 445. 460. 497. 511. 522. 546. 549. 553. 561. 576. 578. 586. 587. 611. 613. 629. 630. 632. 633. 635. 648. 703. 714. 716. 740. 741. & 3.0. 38. 59. 61. 85. 87. 132. 133. 303. 369
Geniturae effluentis remedia 2.421. 537
Genituram augentia 2.464
Geniana herba à quo reperta 2.607
Geniana herba medicinae 2.675. 684. 701. 702. 703. 712. 728. 729. 735
Genulium de Dijs opiniones 1.4
Genium differentia pro caliditate 1.64
Genium omnium Romana praestantissima 1.324
Genium plurimum iisdem de rebus consensus 1.347
Genius Illycorum rex gentiana herba inuentor 2.667
Genus vina optima 2.85
Genus consideratio 1.681
Genibus hominis religionem inesse ibid.
Genus gravantia 2.556. 654
Gembae vitilia 2.609
Geometriae excellentia 1.323
Geranij herba medicinae 2.733
Geranion herba qualis 2.721
Geranites gemma 3.475
Germania miracula 2.141
Germania hyeme iurdorum copiam habet 1.482
Germania faui maximi 1.528
Germania herba quae lam, mediam naturam obrinens inter corrudam & asparagum 2.393
Germanici C. non castrum 1.392. cor
Germani ex q
Germani p. vasi
Germani Reliqua qu
Germani i
Germani e celo m
Germani lesa prati
Germani transcur
Germani frigib
Germani unde
Germani getibus s
Germani 164
Germani uersa esse
Germani elasse
Germani meliam
Germani Gerres p
Germani Gerusia qu
Germani Gestiue Ro
Germani genus a
Germani 2.118

Pars Prima.

3.393. anserum pluma pra-
stantissima 1.478

Germani sub terra linum pra-
perant 3.360

Germanorum victorum mos 2.
517

Germani ex qua materia po-
teria vasa faciant 3.389

Reliqua quare parte se-
cunda.

Germanici Caesaris trans Rhe-
num castra 2.654. carmen
1.392. cor cur cremari non
potuerit 1.566. ludi 1.29

Germanici Caesaris lutiis fax
è calo meridiano tempore de
lapsa praeter ora spectantium
transcurrit ibid.

Germinationes praecoces saepe
frigoribus excurrunt 2. 106

Germinatio in plantis quid sit
& unde dicta 2.163. in se-
getibus saepe geminatur 2.
164

Germinationis plantarum di-
uersa esse tempora ibi.

Germinatio nimia in arborib.
elassescit 2.165

Germinans non ante aestatem
mediam arbor ubi 2.160

Gerres piscis 3.226

Gerusia quae 3.164

Gestius Romanus, & mali
genus ab eo cognominatum
2.118

Gethyon capae genus 2.383

Gethyis semen quale 2.401

Gibberum gallinarum genus
1.483

Gigantes mirae magnitudinis 1.
308

Gigantum praeter alij sculptura 3.
378

Gyges rex oraculum consulit 1.
330

Gymnasia Graecorum oleo vsa
2.110

Gymnasiorum oleum quale 2.
113

Gymnosophista philosophi quo
vescantur cibo 2.9

Gymnosophistarum mores 1.
295

Gynecanthae herba 2.566

Gingidion herba qualis 2.411

Gingivarum morbi remedia 2.
426. 444. 453. 499. 574. 576.
578. 579. 581. 587. 604. 605.
613. 630. 633. 690. 706. 740.
763. & 3.72. 85. 179. 213. 223.
301. 301

Gingivas sanari dente hominis
acc si 3.4

Gingivas laedentia 2.585

Gypsea imagines à quo primis
inuenta 3.359

Gypsi consideratio genera, v-
sus 3.421. Venenum quo ex-
tinguatur 2.445. Veneni re-
media 2.579. & 3.37. v-
sus 3.372. ubi è terra fodia-

Glaſtum lactuca genus, & ex
eo medicina 2.417

Glaucias medicus 2.465

Glaucides ſtatuarius 3.295

Glaucio eiſque filius Ariſtippus à Philochare picti 3.326

Glaucion herba que 2.451.755

Glauciſcus piſcu 3.221.226

Glaucomarum in oculis remedia 3.28.34.48.105.197

Glaux herba qualis 2.755

Glauci, & Diomedis armorum commutatio 2.230

Gleſſum Germani quod Latini ſuccinum 3.437

Gleucinum oleum eiſque natura 2.582

Gleucino oleo muſtum incogitur 2.113

Glycera coronaria inuentum 2.467.352

Glycyrrhiza ſive Glycyrrhiza herba 2.491.521

Glycyrrhizon ſanem ſitineque ſedat edentis 2.590

Glycyſide herba 2.656.755

Glinon aceris genus 2.157

Glirium animalium conſideratio 2.410

Glives ſagina glande ſaginantur 2.145

Glives non congregantur niſi populares eiſdem ſylua 2.410. alienigenis comiſſi di-

micado ſe mutuo interficiunt ibidem. pietas in genitores

ibid. æſtate iuueſcunt ibi ubi non reperiantur ibidem

in medicinuſus 3.110. in

cœni Cenſoria lege prohibi-

ti 2.410 & 3.374

Gliſchromargos cretae genus 2.213

Globata mundi figura 1.2

Gloria appetentia animalia 1.475.491

Gloria æterna via que 1.5

Gloria humana quam augu-

ſtus locus 1.58

Gloria qua ratione homini acquiri poſſit 2.484.504.507

Gloſſopetra gemma 3.469

Glottidis auiſ conſideratio 1.481

Glutinanda materie conſideratio 2.195

Glutinandi auri ratio 3.252

Glutinum chartarum quale eſſe debeat 2.56

Glutinum præſantiſſimum ex qua fiat materia 3.66

Glutini taurini in medicinaſus 3.66.68

Glutinum à quo repertum 1.344

Gnaphalium herba eiſque ſus 2.756

Gneſſon, aquilarum genus 1.465

Gnidia Veneri ſimulacrum 3.378

Gnidium protropion, vini tranſmarini genus 1.87

Gnidij grani oleum 2.112.181

Gnidij calami 2.179

Gnidij fontis mira natura	3.	in partu alternauit	1.304
— 363		Gracchorum mater Cornelia	
Gnomonica diei ratio	1.61	concreto genitali nata	1.307
Gnomon quid	1.61	Gracchi Tiberij erga Cornelia	
Gnomonis vsum praebens obeli		reperitis anguibus pietas	1.
scud	3.392		322
Gnomonices inuentor quis	1.63	Gracchorum mater Affricani	
Gnomonis umbrae pro loci di-		prioris filia	ibid.
uersitate variatio	1.61	Gracchorum manuscripta mo-	
Gobaris Praefecti opere Euphra-		numenta Pliny tempore ex-	
tes extra aluenum suum de-		tabant	2.56
ductus	1.259	Gracchus C. quo anno est in-	
Gobiones pisces	1.460	teremptus, mira vini boni-	
Gonger piscis	3.226	tas fuit	2.82
Gorgosus statuarius, pictor que		Gracchi C. caput repensum au-	
3.360		ro	3.242
Gorgias orator quando florue-		Gracchi C. Delphini argentei	
rit	3.250	ingensque eorum pretium	3.
Gorgias in templo Delphico		266	
statuam auream sibi posuit		Gracculi lauro sese purgant	1.
ibid.		377	
Gorgias statuarius	3.284	Graccula Turannius scriptor	
Gorgia Rhetoris Siculi senectus		1.88	
1.332		Gracculi aues futuram hye-	
Gorgonia gemma	3.469	mem praesagiunt	2.357
Gorgonis monstri effigies	3.355	Gracculi ubi & quare pro diis	
Gorgosthenis Tragediae effigies,		colantur	1.546
ab Apelle expressa	3.343	Gracanicus color	3.269
Gortynae mira platani	2.6	Gracinus scriptor	2.77. 199
Gossampinus arbor lini optimi		Gracia à Philippo infestata	1.
ferax	2.13	30	
Gossipion fruticis limperi genus		Gracia frutices	2.63
2.361		Gracia vinum clarissimum	
Gracchanus Iunius historicus		quod	2.88
3.238		Gracus rex à quo Graciadicta	
Gracchorum mater duodecies		1.143	

Pars Prima.

Gracia in tractu quod tem-	90res	2.116
pus aptissimum ferendi 2.	Graci oleastro Olympia vi&to	
232	sem coronati	2.110
Gracia Alexandri magni 10	Graci quomodo vias seruent	
pore felicissima potentissima	2.122	
que	2.286	Graci utendum nominibus
Graca van ta 1.86. & 3 32	2.145. 479.	Obi res cogit
Gracum vinum quo pretio v&	514	
di Roma statutum	2.93	Gracis pultigno'a
Graca vina non apta sacrificiis	2.98	Gracis medicinam ex huma-
Graca pyra	2.119	no corpore usque ad resceg-
Graca faba eodem cum loto		ma unguitum persecuti 3.4
1.171		Graci herbarum scriptores 2.
Graca auena non cadit semen		651
2.304	Gracos ex Italia pellendos Ca	
Graca nucis natura, & ex ea	60 censuit	2.319
medicina	2.595	Gracorum litera inspicienda
Graca res est nihil velare 3.		non perdiscenda
276		3 78
Graca credulitas	1.371	Graci in supplicando mentum
Graca litera veteres, Latini		eaugunt
literis similes	1.147	1.581
Graca litera quo reperta 1.		Reliqua quare parte secum
342		da.
Graci vini quanta olim outo	Gracostasis, locus Roma 1.	
ritas fuerit, & gratia	348 & 3 233	
2.93	Gracula poma	2.118
Gracorum librorum ambitio-	Gratia hominum qua ratione	
se inscriptiones. in Prologo	iniri possit 2.48 + 504. 507	
operis.	& 3 25	
Gracorum diligentia	2.291	Gratiana vasa
Gracorum praecepta de vino		3.264.
condendo	2.98	Graminea corona nobilissima
Gracorum Alcibiades biben-		2.517
do gloriam meruit	2.103	Graminea corona quibus fo-
Graci integritatem omnium geni-		leat decerni
Tom. 3		2.517
		Graminea corona ex qua ma-
		teria
		Ibidem
		Graminea corona qui donati
		77

Indicis Pliniani

2.517.518	Grossi hieme cum arbori sua
simo conteste proximo vere
maturescunt 2.114
Grammatica Apollodoro hono
res ab Amphitryonibus de
ereri 1.322	Grossorum, hoc est immaturoru
ficum medicina 2.590.591
Grammatica gemma 3.458	Grossorum caprifici medicina
2.591
Granaria qualia esse debeant
2.342	Gruum alitum consideratio 1
479
Granatum malum, quod &
Punicum 2.63	Grues unde ad nos aduolent
Ibid.
Grandinis consideratio 1.56	Grues quod sese purgant 1.377
Grandines carmine auerti 2.
169. & 3.10.23.459.	Gruum cum pygmaei certant
1.148.296
Grandines unde oriantur 1.32	Gula in animalibus quae dicitur
1.563.564
Gratuidinis exemplum in ani
mantibus ratione experti
bus 2.363.468.518	Gula noxium amyllum 2.
552
Grauidis noxia 1.300 & 2.
597	Gule redargutio 1.428.444
445.473.477.500. & 2.
10.132 & 3.177
Grauidis utilia 2.644	Gula Censorijs legibus exerci
ta 3.374
Grauida pauca, praeter mulie
rem admittunt costum 1.
302	Gula procerum de nullo mori
te sententia 1.429
Grauidis si menses fluant, sc
tur inualidus erit, aut non vi
talis 1.306	Gummi consideratio 2.51
157
Grauescena vina 2.85	Gummi suu in vigneris 2.
39
Grilli pictura genus 3.349	Gummi oleum 2.113
Grilli infecti in medicinis usus
3.11.122	Gummi medicinae 2.627
Gryphorum descriptio 1.292	Gummi optimum ex quibus as
teribus 2.628
Gryphes valucres fabulose 1.
499	Gustus cunctis communis ani
malibus 1.515
Gromphena avis qualis 1.3
152	Gustus in lingua & palato est
2.
Gromphene herba medicina 2.
704	

Pars Prima.

2.563

Gutturis descriptio 2.564

Gutturis morborum remedia

2.526.554.571.589

Adriana vasa fisci

lia 3.362

Hadrobollum bdel

lij genus 2.12

Hadrospharum nardi genus 2.

14

Hamachates gemma 3.463

Hamatinon vitri genus 2.425

Hamatites lapis, eiusque descriptio

ptio, natura. & genera 3.

411

Hamatites gemma 3.470

Hamatites, magnetis genus 3.

407

Hamatita lapidis in medica

mentis usus 3.415

Hemorrhoidum remedia 2.

413 452.523.163.566.570

592.600.626.630.637.638

716.741. & 3.86 132.250.

304.311.315.412.414

Halyconeum medicamentum,

variâque eius genera, & e-

ius usus 3.210

Halyconum avium considera

rio 1.486

Halyconum avium natura, e-

iusque tempus & effectus 1.

40.480 & 2.326

Halyconides dies 1.487

Haliæctus aquilarum genus 1.

465

Heliæctus pullorum suorum in

dolet ad Solis radios explo-

rat 1.466

Halis herba medicina 2.704

Halicacabi veneni remedium

2.546

Halicacabon styrczni genus 2.

512

Halicacabon soporiferum 2.

513

Halicuticon Ouidij opus 3.191

Halyntium mulsi genus 2.88

Halipleumon piscis 3.266

Halitus graueolentis remedia

2.503

Halitus leoni & urso grauis

pestilensque 1.588

Halitus hominis pluribus mo-

dis infectus 1.588

Halmirhaga nitri genus 3.181

Halmiridia qua 2.392

Hammites gemma 3.470

Hammochrysus gemma 3.

475

Hammoniæ lacryma ubi, &

ex qua arbore distillet 2.

31

Hammoniæ natura & in me

dicinis usus 2.607

Hammonis cornu gema 3.470

Hammonitrum quid 3.424

Hanno Pænus primus leones

mansuefecit 1.364

Hanno cur à Carthaginienfi-

bns damnatus Ibid.

Indici Pliniani

Mannonis Carthaginiensis con	2.624
in niaria	1.177
Harenacea creta eiusque v-	2.179
su	2.219
Harena Aethiopica, eiusque	3.387
usus	3.419
Harena confideratio genera	3.419
usus	3.419
Harena mormora secantur	3.387
Harmodij tyrannicide histo-	1.312 & 3.276
ria	289
Harmodio tyrannicide statua	3.289
posita	3.289
Harmonia diapason quid	1.25
Harpaeticon sulphuris genus	3.366
Harpagones in nauibus à quò	1.347
inuenti	1.347
Harpalus hederam apud Me-	2.176
dos frustra serere conatus	6.113
Harpe aus cui inimica	1.517
Harundo fissa eiusque folia u-	2.183
sum præbet vinculorum	2.183
Harundo ne renascatur, silice	2.281
uometi imposita debet exa-	2.281
rari	2.281
Harundo odorata, eiusque v-	2.623
sus in medicina	2.623
Harundinis natura & medici-	2.623
na	2.623
Harundinis radix filicis stir-	2.495
pem à corpore extrahit	2.495
62	
Harundinis Cypria medicina	2.495
usus	2.495
Harundines bello pacique ne-	2.179
cessaria	2.179
Harundines etiam in deliciis	1.179
grata	1.179
Harundines in India maxi-	1.179
ma	1.179
Harundines Indica nauigiorum	1.179
usum præbent	1.179
Harundines quando ferenda	2.312
2.312	
Harundines quamuis in palu-	1.417
de prognata tamen non sine	1.417
imbres adoliscunt	1.417
Harundinum confideratio	2.179
179.238. varius usus	2.179
18. domus teguntur	2.179
sexu differentia	2.180
dix geniculata	2.180
genera	2.180
in locis ferenda	2.182
cadē-	2.182
darum tempus	2.239
etiam vim habent	2.614
Harundineti confideratio	2.179
23	
Hasta qua homo, oper, vrsa	3.12
interfecti sint, ad quid vti-	3.12
lis	3.12
Hasta à quo reperia	1.344
Hastæ velistatæ qui inuene-	1.344
rit	1.344
Hasta ex qua materia opri-	2.155
me	2.155
Hastula regia herba	2.495
Hebenus arbore. Vide Ebe-	2.495
usus	2.495

Hecale

Pars prima.

- Hecate annus Theſeo quam
herbam poſuerit 2. 538.
71.
Hecates ſimulacrum 3. 382.
Hecataus ſculptor 3. 268. 293.
Hector & Polidamas eadem
noctenati 1. 334.
Hedera, ſua (ut alij ma-
lunt) edera conſideratio 2.
176.
Hedera acini à ſambuci aci-
nis plurimum diſtant 2. 131.
non decidunt folia 2. 160. fo-
lia qualia 2. 162. Baccho
ſacra 2. 176. Bacchi thyr-
ſos, galeas, ſcuta ornant I-
bidem, quibus inimica, &
amica 2. 176. mas ſemina
que ibidem. differentia tres
Ibid.
Hedera corymbi 2. 177.
Hedera qua coronentur poe-
ta Ibidem.
Hedera arbores enecat 2.
177. 178. 199.
Hedera genera fructu diſfe-
runt 2. 178.
Hedera ſmilacis conſideratio
2. 178.
Hedera lignum aquam pro-
diſ vino admixtum 2. 178.
Hedera cum lauro triſta igne
excuiſit 2. 191.
Hedera ſeipſam propagat 2.
226.
Hedera qui noxiſſimum, & exi-
tiale 2. 329. in curois uſus
2. 480.
Hedera ſuccus apum iſtibus
medetur 2. 487.
Hedera corymberum medici-
na 2. 621.
Hedera chryſocarpi medicina
2. 621.
Hederacea corona priuſus o-
mnium uſus Liber pater 2.
143.
Hedera natura genera, effe-
ctus medicina 2. 621.
Hydypnois genus intubi. 2.
421. (2. 39)
Hedysmata in unguentis qua
Hedui populi ſalce agros u-
berriſimos faciunt 2. 214.
Hegias ſtatuarius 3. 284.
Hegia ſtatuarij opera 3. 292.
Helacathenes piſces 3. 226.
Helyſſmazid eſt, ſcoria argen-
ti 3. 255.
Helena calix eſt electro 3. 249.
Helena effigies, ab inſignibus
artibus expreſſa 3. 323. 336.
355.
Helena ſtella nautis inuiſa 1.
32.
Helenij herba oleum 2. 113.
Helenium herba ex lacrymis
helena, & ex ea medicina
2. 482. 507.
Helenium herba qua, & un-
de diſta. 2. 482.
Heliantha herba cuiusque uſus

Indicis Pliniani

- 2.642
Helicalu herba eadem cum helianthe 2.643
Heliochryse herba descriptio, natura, medicineque 2.510
Heliodorus stauracius 2.295.
 382
Heliosambuci genus 2.615
Helioscopium herba 2.530
Helioscopium cithymali genus 2.71
Heliceroptum qualiter floreat 2.382
Heliotropion formitas necat 2.400
Heliotropium semper se ad Solem vertit 1.34. & 2.331.
 530
Heliotropium quare diutius floreat 2.493
Heliotropio folia aeterna 2.493
Heliotropij consideratio, natura genera, medicina 2.530
Heliotropum gemma 3.469
Helix hedera species 2.176.
 183
Helieborine, sive Helieborine herba 2.753
Helleborites vinum quomodo conficiatur 2.96
Hellebori, sive ut alij malui) Eliebori natura, usus, genera, loca, medicina 2.661. qualiter dandum, quibus & inde 2.664
Helleborum studiorum gratia nonnulli sumpserunt 2.662. du
 ci fortissimo comparatur 2.664
Helleboro venatores sagittae tunc 2.663
Hellebori usus 2.687
Helleborum Oeta mons habet 2.661 effossurum alium praesumendum 2.662 medicina 2.704 737. & 3.196
Hellespontias ventus 1.39
Helops piscu 3.227
Heluenaca vitis 2.89
Helxine herba qualis 1.377. & 2.492. 526
Hemeru glandifera arboris genus 2.346
Hemeressos tabella uno die absoluta 3.352
Hemerobios animalculum volucre ubi gignatur 2.549
Hemerocallis herba coronam in adhibetur 2.482
Hemina Cassius, historicus vetustissimus 2.56
Hemina pondus 2.514
Hemerocalles herba, & ex ea medicina 2.507
Hemionio herba qualis 2.744
Hemionij herba medicina 2.704
Hemiochi astri occasus 2.345
Henui gemma Indica 3.470
Hepar piscu 3.229
Hepaticorum remedia 4.440
 764.

764.766 &
 Hepatitis ge
 Hepati? en ar
 Hephestion A
 ni amicus ei
 are
 Hephaestites g
 Hepsema vinu
 Heptapleurus
 Heracleos py
 Heracleon her
 dicina
 Heracleon h
 tum
 Heracleon fi
 dem hercu
 Heracleos le
 3.407
 Heracly her
 medicina
 Heracleon
 Heracleot
 2.6.7
 Heracleot
 nus
 Heracidos
 354-357
 Heracidos
 Heracido
 thes id
 etum es
 Herbace
 Herac
 quid
 Herbar
 agerip

764.766 & 3.37
 Hepatites gemma 3.474
 Hepatizon eris genus 3.273
 Hephestion Alexandri Mag-
 ni amicus eiusque statua ex
 arc 3.188
 Hephastites gemma 3.469
 Hepsima vini genus 2.88
 Heptapleures herba quæ 2.669
 Heracleos pyros herba 2.758
 Heracleon herba, & ex ea me-
 dicina 2.739
 Heraclion herba, herculis inuē-
 tum 2.657
 Heraclion siderion herba ab eo
 dem hercule inuenta 2.658
 Heracicos lapis, id est, magnes
 3.407
 Heracly herba genera natura
 medicina & c. 2.445
 Heraction ubi optimū Ibid.
 Heracleoticum origanū quod
 2.657
 Heracleotici cancrorum ge-
 nus 1.438
 Heracidos Macedo pictor 3.
 354.357
 Heracidos pictoris opera 354
 Heraclidus Philosophus apa-
 thes id est humanorum affe-
 ctum experts 1.310
 Heraceachrysocolla quæ 3.251
 Herbaceum oleum quod & ad
 quid utile 2.583
 Herbarum sponte nascentium
 descriptio 2.489.649

Herba hortenſes quando flo-
 reant 3.282
 Herbarumhortenſium qua ve-
 locissimi nascantur 2.386
 Herbarū quedā ſemine, qua
 dā auulſione naſcitur 2.387
 Herba quæ ubique æque bonæ
 2.388
 Herbarum ſeminum differen-
 tia 3.387.401
 Herbis quibus proſit translatio
 2.401
 Herbarum hortenſium ſucci &
 ſapores 2.402
 Herba vinis conſciendis apta
 2.95
 Herba ſe ſatis circunligans, ſa-
 tāque necans 2.407
 Herbarum ſemina quibus me-
 dicentur ante ſationes 2.307
 Herba ſape colorem mutant 2.
 478. nocte lucens 2.483
 Herbarū differentiæ plures 2.
 490
 Herba ſpinoſæ 2.491. 492
 Herbarum differentiæ in equi-
 bus conſiſtant 2.276
 Herba Sabine conſideratio, &
 medicina ex ea 2.627
 Herbarum aculeatarum diffe-
 rentia 2.492
 Herba æſtate tota flores 2.493
 Herbarū per ſolia differentiæ
 2.493 (493)
 Herbis quibus æterna ſolia 2.
 Herba quæ ordine flores 2.494

- Herbarum succin quidam fa-
ciem illuminant 2.55
Herbu vestes in fici 2.16
Herbaru Latini scriptores 2.
627 Græci scriptor 3.2.631.
p. 118 a quibus tradita 2.
6.1. pictura fallax 2. 652.
viti in veneficiu 2.652.
Herbarum semina peritiores,
quàm viri 2.151
Herba à variis gentibus re-
perta 2.670
Herba animalibus reperta 1.
376 & 2.672
Herba magice plures 2.640
Herbis Ægyptius nobilis 2.
652
Herba præ ceteris admirabili
2.758
Herba lapillos generans 2.759
Herbarum etates, & virium
diuturnitas 2.770
Herba ubi efficaciores 2.771
Herba veneficiu resistens 2.
118. cuneos extrahens 1.474
Herbaria ars à Chirone re-
perta 1.343
Herbariorum scelus 2. 04
Hercynia sylva arbores, mira
magnitudinis 2.142
Herculeæ ficus 2.113
Herculi fians idem cum Mar-
ti stella 1.9. delubrum iuxta
Gades 1.75
Hercules eodem cum Iphisto
natus viro 1.302
Hercules Rusticellus, eiusque
vires 1.311
Herculi dicata arbor populus
2.4
Herculi manu sata queramus,
iuxta heracleam Ponticam
2.158
Hercules oleastro Olympia pri-
mus coronatus Ibid.
Hercules str. coronandi artem in
Italia divulgavit 2.214
Herculi patria 1.142
Hercules undas boues abduxo-
rit 1.174
Herculi & Antei certamen
ubi commissum 1.176
Herculi ara apud hortos he-
speridum 1.176.188
Hercules ad Atlantem montē
peruenit 1.177
Herculi picta effigies 3.338.
344 filia Pandarum regina
1.246
Hercules in Taprobane insula
colitur 1.250
Herculi inuentum heraclion
herba 2.657.658
Herculi Zelotypia nymphæ
mortua 2.668
Herculi sagitta Chiron vul-
neratus, & quæ sanatus her-
ba 2.666
Herculi inuentum Apollina-
ris herba 2.655
Hercules Cerberum ubi ex-
traxerit ab inferis 2.77
Herculi

Herculi adhe-
ro boario 1.
333
Herculi simu-
tolio
Herculi An-
simu acru-
Herculi simu-
186. ex fe-
3.308
Hercules fici
Hercules ma-
fracti opu
Herculi dra-
tu picta c
Herculi &
floria
Herculi mist
tentia pict
Herculi ede
3.364
Herculi m
erum Di
opu
Herculi inu-
stru
Herculi sim-
hostia hui
3.333
Herculi ab-
lum se rec
Herculi ra-
rios pilam
do 3. 446
sebo
Herculi no

Herculis ades, & statua in fo-
ro bonario 1.434. & 3. 280.

323

Herculis simulacrum in capi-
tolo 3 202

Herculis Ancaum sustinentis
simu acrum ex are 3.286

Herculis simulacrum ex are 3.
286. ex ferro Alconis opus
3.308

Hercules p̄tilis 3.360

Hercules marmoreu, Mene-
strati opus 3.382

Hercules dracones strangulan-
tis picta effigies 3.336

Herculis & Laomedontis hi-
storia 3.355

Herculis tristu insania p̄ni-
tentia picta effigies 3.356

Herculis ades ex qua maseria
3.364

Herculis marmoreum simula-
crum Dipani & Seylidis
opus 3.376

Herculis tunicati statua in Ru-
stru 3.296

Herculis simulacrum, cui Pani
hostia humana sacrificabās
3.383

Herculis ab Oeta monte in ca-
lum se recipiens 3.356

Herculis regulum apud Ty-
rios pilam habuisse smarag-
do 3. 446. & sedem ex eu
sebo 3. 468

Herculei nodi in cinctu vires
2.663

medica 3.20

Herculei nodi in vulneribus
celor. & sanandi efficacia
ibid.

Herculis adem in foro bonario
nulla musca, aut calix ingro-
ditur 1.434

Herculis in Erythra ades 1.
547

Herculanea, urtica genus 2.
491

Herculanensium ubi 1.164

Herdicius C. Romanus 1.299

Herenius M. Consul 2.367

Herenius M. sereno dieictus
fulmine 1.44

Hernaceorum consideratio 1.
386. presagia ibid. cuius u-
sus ibid. ubi non sint 1. 411.

caro quo pacto reddatur in
eundior 3.131 in medicinis
usus 3.103. 105

Hermaphrodisi qui 1.298. 584
in quadrupedum genere
quando visi 1.584

Hermaphrodisi simulacrum
ex are 3.292

Hermierotes ex marmore Tan-
tisci opus 3.382

Hermesias herba, eiusque usus
2.643

Hermia reguli tumultus 3.444

Hermiam puerum delphinus
adamavit 1.419

Hermion herba, eiusque vires
2.663

Indicis Pliniani

<i>Hermodori Ephesi</i> duodecim
tabularum interpretis sta-
tua 3.227	<i>Hesperis herba</i> qualis, unde
dicta 1.447
<i>Hermolai</i> Statuarius 3.383	<i>Hetruriae pictura</i> qualis 2.293
<i>Hermogeni</i> anima relicto cor-
pore errare solita 1.337	<i>Hetruria vates</i> clarissimus O-
lenus Calenus 3.7
<i>Hermupoa</i> eadem cum <i>Mer-
curiali</i> herba 2.659	<i>Hetruria vina</i> quae optima 2.
85
<i>Flerio</i> Luculli libertus ditissi-
mus 3.372	<i>Hetrusca corona</i> quales 2.468
<i>Herodotus</i> quando & ubi hi-
storiā scripsit 2.7	<i>Hetrusci</i> unde dicti 1.103
<i>Herodoti</i> de Pado sententia 2.8	<i>Hetruscorum vatium</i> astus 3.7
<i>Herodotus</i> de cinnamomo &
casia fabulosa prodidit 2.25	Reliqua quae ex parte se-
cunda.
<i>Heroion</i> herba eadem cum a-
sphodelo 2.533	<i>Hexecontalithos gēma</i> 3.470
<i>Herophilus</i> medicus 1.574. &
2.653. 696 & 3.76	<i>Hyacinthi floris</i> laus 2.476
<i>Herpes</i> animal, & eius in me-
dicinis usus 1.144	483
<i>Hesiodus</i> de animalium vita
spatii 1.331	<i>Hyacinthus flos</i> diutissime du-
rat 2.483
<i>Hesiodus</i> de cultu & cardita-
te olea 2.106	<i>Hyacinthus puer</i> Apollini di-
lectus 2.484
<i>Hesiodus</i> princeps omnium de
agricultura praecepta edidit
2.70. 106. 319	<i>Hyacinthi pueri</i> tabula Augu-
stus delectatus 3.555. floris fa-
bula duplex 2.484
<i>Hesiodus</i> in Boeotia praemata
sua scripsit 2.319	<i>Hyacinthus flos</i> ex <i>Aiach</i>
cruore editus Ibidem
<i>Hesiodus</i> polion herbam prae-
cipue est admiratus 2.626	<i>Hyacintho flori</i> inscripta lite-
ra Graeca Ibid.
<i>Hesione</i> ab Antiphilo picta 3.
349	<i>Hyacinthi natura</i> , & medici-
na 2.510
<i>Hesperidum horti</i> 2.370. 373.
& 3.436	<i>Hyacinthi gemma</i> considera-
tio 3.459
	<i>Hyacinthi gemma</i> quibus pro-
ueniant loci 3.460
	<i>Hyacinthi</i> Zotes gēma 3.447
	<i>Hyades</i> stella unde dicta 1.
34. & 2.329

Hybe-

Hyberis herba
medicina 705. 719. 721
Hyberna flos
Hyberum her-
Hibiscus herba
699
Hybrides sue
Hicant stat
Hicetis me-
526. 743
Hydrargyri
Hydrulica
peta
Hydri maxi-
pentes qu
Hydraclic
*Hydrelap*ati
Hydremeli
Hydremeli
Hydrophis
Hydrophob
Hydrophic
426. 522
Hydrophic
409. 41
417. 42
445. 4
502. 5
521. 5
555. 5
616. 6
664.
757. 7
65. 10

Pars Prima.

Hyberis herba quæ, cuiusque
 medicina 2.671.682.684
 705.719.722
 Hyberna frumenta quæ 2.282
 Hyberna ficus 2.124
 Hibiscum herba quæ 2.379
 Hibisci herba medicina 2.410
 699
 Hybrides fues quæ 1.407
 Hicani statuarius 3.295
 Hicetius medicus 2.98.412.
 526.743
 Hydrargyri consideratio 3.260
 Hydraulica organa à quo re-
 perta 1.323
 Hydri maximi ubi 1.253. ser-
 pentes quales 3.94
 Hydrocelicorum remedia 3.133
 Hydrelapathon herba 2.457
 Hydromeli quid 3.171
 Hydromelitus consideratio 2.96
 Hydriopisim inducemia 2.454
 Hydrophobus ne quis fiat 3.101
 Hydropicine sitim sentiant 2.
 426.522
 Hydropicorum remedia 2.405
 409.411.413.414.415.
 417.427.429.432.435.
 445.459.464.497.501.
 502.504.505.508.511.
 521.523.527.533.534.543.
 555.564.584.589.609.610
 616.617.623.625.634.663.
 664.711.723.741.746.
 757.758.763.768. & 3.
 65.100.141.180.212.300.

369
 Hyeme rara sunt fulminat. 43
 Hyeme ubi viola proveniat 2.
 483
 Hyemis initium 1.40. & 2.
 344.351
 Hyemem prægelidam pisces o-
 mnes sentiunt 1.427
 Hiana pisci 3.227
 Hyane fera ubi plurima 1.379
 oculi quales 1.378.557
 Hyane consideratio 1.378.v.
 sui magici, & medicina 3.
 27. sexum mutat 1.378. &
 3.27 cor maximum 1.565
 Hyenia gemma quæ 3.470
 Hierabotane herba quæ 2.676
 Hieracites gemmæ 470.475
 Hieracia lactuca genus 2.418
 Hieracium colligium 3.301
 Hicero rex de agricultura præ-
 cepta edidit 2.275
 Hieronem regem Romani su-
 perant 2.187
 Hieronis regis canis domini ro-
 go se iniecit 1.388
 Hieronis aduersa pugna picta,
 & à Valerio Messala victo
 re Roma proposita 3.324
 Hieromnemon gemma 2.468
 Hygia Æsculapij filia à So-
 crate cum patre & sororibus
 depicta 3.355
 Hygie simulacrum ex areis 2.292
 Hygie non pictor, eiusque inuē-
 tum 3.334

Indicis Pliniani

Hypremplastrū ex ferri squa
ma	3. 11	Hypogeson herba qua	2.689
Hilaritatis sedes ubi	1.568	Hypoglossa herba, eiusque u
sus	2.757
Hilaritatem inducentia	2.507	Hypophlomen mandragora sa
men	2.686
6. 2. 8. 1		Hippace samem silimq sedas	1.590
Himantopodes aues	1.497	Hippace quid	3.38 57
Hymettij marmoris columnas		Hippagum Samij inuenerunt	1.47
quis primus Roma in adibus		Hipparchum Antonij libertus	
suis collocari	2.203 375	potentissimus	3.372
Hinnus, siue Gennus muli ge
nus	1.396	Hipparchus Solis & Luna cur
sum in sexages annos pra
dixit	1.15
Hyscyamus herba	2.658	Hipparchilans, & de anima
opinio	1.29
Hyscyami oleum	2.113. olei	Hipparchus stellam nouam a
tate sua gentem deprehendit	1.29
usus	2.632. veneni remo
dia		
2.409. 415. 523. 546.		Hippeus cometa genus	1.27
676. 684. 701. 716. 719.		Hippiades ex marmore, Ste
phani opus	3.382
720. 732 & 3. 22. 44		Hippice herba qua, & cur ita
dicta	2.670
Hysfrit herba eiusque vires	2.757	Hippocampi pisces	3.226
Hypatodermis statuaris	3. 285	Hippocampi piscis in medi
cini usus	3.203 212. 217
Hypetale lauri genus	2.138	Hippocampi ex marmore, Sco
pa opus	3.380
Hyperbius Martis filius pri
mus animal occidit	1.347	Hippocentaurus ubi, & quan
do visus	1.298
Hypecon herba	2.757	Hippocratis liber de laudibus
prisane	2.239
Hypenemia oua qua	1.505	Hippocratis medici laus, &
tasque per totum caput,	2. 696
Hypericon herba, eiusque vi
res	2.715 716. 724. 726. 733. 735.		
Hyphear quibus in arboribus
proueniat	2.170. 200		
Hypochoeris herba	2.490		
Hypocisthis herba, qua & cur
ita dicta	2. 622. usus		
& medicina	2.707. 730.		
734			

Pars Prima.

quo 2.689
 & eiusque u.
 2.757
 ndragera le-
 2.686
 stimg sedat
 3.38 17
 inueniunt
 ny libertus
 3.372
 & Luna cup
 annis pra-
 1.115
 do anima
 1.129
 nouam a-
 deprehend-
 1.129
 mus 1.127
 more, Sic
 3.382
 & cur ita
 2.670
 3.126
 in medi-
 23.112.117
 more, Sic
 3.380
 & quan-
 1.298
 laudibus
 2.239
 lau, a-
 rapit, 2.
 696

696. & 1.76

Hippocrates princeps medici-
 na 1.330

Hippocrates pestilentiam pra-
 uidit, & ei ob hoc collati ho-
 nores 1.323

Hippodamantium vinum 2.87

Hippocancerorum genus 1.438

Hippoglossien, lauri genus 2.
 138

Hippolapathi herba natura.
 & ex ea medicina 2.457

Hippolyti iuuenis effigies, An-
 tiphile opus 3.349

Hippomanes quid, eiusque u-
 sus 1.394. & 3.51

Hippomarathon herba eius-
 que usus 2.463. 464. 480

Hipponax Poeta quando vi-
 xerit 3.376

Hipponactis Poeta deformitas
 ibid.

Hipponactis de Anthemi fi-
 lii ultio ibidem

Hippope herba, eiusque medi-
 cina 2.523

Hippophaeston herba qualis 2.
 199

Hippophaes herba 2.491

Hippophaes, siue hippophyes
 herba medicina 2.523

Hippophaston herba 2.703

Hippophonas herba qua, &
 cur ita dicta 2.641

Hippopotami animalis consi-
 deratio 3.375

Hippopotami quando Romano
 aduerti ibid. ubi plurimi

3.35
 Hippopotamus sanguinis letra
 hendi magister 1.370 & 2.

35
 Hippopotami partium medic-
 na 3.35. 223

Hippopotami mari terra. &
 anni communes 3.225

Hippopotami corio & pilis ce-
 guntur 1.422

Hipposelinum herba 2.383 396

Hipposelina herba medicina
 2.430. sutio, curaque 2.

397
 Hippuris herba, & medicina
 ex ea 2.727. 738

Hippurus piscis 1.427. & 3.
 226

Hippus piscis 3.226

Hyrcania arbores melli sua 2.
 11 (113)

Hyrcania fici feracissima 2.

Hyrcania canis Lyfimachi in
 domini rogam se coniecit 1.

388
 Rel qua quare parte scun-
 da.

Hircorum rabies mitigatur, fi-
 corum mulceatur barba 3.55

Hircorum sanguinis vis 3.42

Hircino sanguine adamas fra-
 gitur 2.404. & 3.442

Hircorum partiumque corio 60

Indicis Pliniani

- medicinis usus 3. 54. 55. 56.
 61. 65. 67. 122
 Hirtilus herba qua. & cur i-
 ta dicta 2. 15
 Hirus Catus muranarum vi-
 uarium primus excogitauit
 1. 459
 Hirundinum generatio 2. 456
 Hirudinis, id est sanguisuga, in
 medicinis usus 3. 219
 Hirundinum autum considera-
 tio 1. 481. 487
 Hirundines quo se recipiant a
 nobis discedentes 1. 481. cur
 Thebarum testa non subeat
 1. 482. victoriarum nuntia
 interdum misse ibid.
 Hirundinum volatus flexuosi
 ibid.
 Hirundinum nidi qua est. 487
 Hirundines Nilo euaganti mo-
 lem opponunt 1. 448. omnino
 indociles 1. 498. bis anno
 pariunt 1. 502
 Hirundinum in ventre cuius-
 modi inueniatur lapilli 1.
 570
 Hirundinum prima apparitio
 2. 327. a nobis recessus 2.
 344. futuram tempestatem
 praesagium 2. 37. qua loca
 oderint 1. 149
 Hirundinum aduentus 1. 40.
 & 2. 327. execatis pullis
 qua herba visum restituat
 2. 376. & 2. 672
 Hirundines ripariae qua 3. 123
 chelidonum herbam inue-
 nere 1. 376. & 3. 672
 Hirundinum in medicinis usus
 3. 96. 101. 105. 108. 121. 122.
 123. 138
 Hirundinum pullis oculi eruti
 restituntur 2. 557. genus
 agreste, earumque ingenium
 in nidis extruendis 1. 487
 Hirundo piscis 1. 434. & 3. 226
 Hyssinum quid 3. 131
 Hispania Baetica frumenti fer-
 tilissima 2. 293
 Hispania vna inter ignobiles
 prob. tissima 2. 79
 Hispania quando primum pi-
 tacia habuerit 2. 19
 Hispani glandibus in secundum
 mensis vescuntur 2. 144
 Hispania vastas iuniperos ha-
 bet 2. 188
 Hispania Italia fertilitate pro-
 xima 1. 479
 Hispani siderum exortum non
 obseruauerunt 2. 22
 Hispania Diana templum ha-
 bui vetustissimum 2. 93
 Hispania Baetica maxima o-
 lea 2. 225
 Hispani quo utantur fermento
 2. 27
 Hispania quot dierum naviga-
 tione distet a Roma 2. 359
 Hispania linum optimum 2.
 360

Hi-

Pars Prima.

Hispania gemma 3. 460. 472
 Hispani quarum herbarum
 repertores 2. 670
 Reliqua quare patte se-
 cunda.
 Hyssobites vinum quomodo co-
 ficiatur 2. 96
 Hyssopi herba consideratio. &
 medicina 700. 701. 702.
 704. 708. 713. 722. 275.
 726. 730. 734. 735
 Hyllaspes Darij pater 1. 262
 Historia repertor primus 1. 346
 Histricis animalis considera-
 tio 1. 384. in medicinis usus
 3. 146
 Histriionum lixus, & eorum
 diuitia 1. 448. 500
 Hædi quando exoriantur &
 occidant 2. 45
 Hædorum caelestis signi exor-
 tus plunias affert 1. 34
 Hædorum signum tempestate
 affert 1. 337
 Holcus herba eiusque usus 2.
 757
 Holochrysi herba medicina 2.
 504
 Helochrysi herba flos, eiusque
 in coronamentu usus 2. 479
 Holochænos iñci genus 2. 496
 Holoschæni herba medicina 2.
 496. 498
 Holsphyraton statue genus
 2. 249

Holosteon herba qualis & vñ
 de dista 2. 757
 Holothurij pisces 1. 454
 Homeri de Sole sententia 1. 4
 Homerus quatuor sanctorum vñ
 tos posuit 1. 38
 Homerus quam diu ante Pli-
 nium 1. 308
 Homeri Ilias in nuce inclusa
 1. 312
 Homeri in Iliade Magia nul-
 la mentio in Odyssea creber-
 rima 3. 114
 Homeri umbra ab inferis a-
 quo, & qua herba euocata
 3. 118
 Homero mastiges, pro calum-
 niatoribus, seu inuidis Pro-
 logo operis.
 Homeri laus 1. 318 & 2. 652
 Homeri operibus quantum de-
 tulerit Alexander 1. 318
 Homerus vinum Maroneum
 ceteris praulit 2. 82. Pra-
 mnion vinum celebravit ib.
 Homerus ingeniorum fons 2. 211
 Homerus quos flores laudet
 2. 476
 Homeri necromantia à Nicia
 depista 3. 553
 Homerus calidorum fontium
 meminit 3. 164. quos corona
 honore dignetur 1. 143 quod
 terra genus ceterum prauler-
 rit 2. 211. annulorum nuf-

Indicis Pliniani

- quam meminisse 3.231
 Homero creditur Troianis tem-
 poribus rerū permutationē
 in usu fuisse 3.229
 Hominū consideratio. Libro se-
 ptimo per totum
 Hominum partium medicina
 3.4
 Hominum carnibus vescentes
 1.280.291. & 3.4
 Homine nihil miserius, aut su-
 perbius 1.7. & Prologo Libri
 septimi per totum. & Capi-
 te quinquagesimo Libri sep-
 timi per totum
 Homo marino lepori in India
 venenum est 3.190
 Homo non semper fulmine ex-
 tinguitur cetera illico 1.47
 Hominis causa natura cuncta
 genuit 1.289. & 3.403. 515
 Homosolus cunctorum anima-
 lum vinum bibit 2.102
 Hominis miseria 1.289. 300.
 301.334. & 2.655
 Homo ad lacrymas natus Pro-
 logo Libri septimi per to-
 tum
 Homini non inesse risum ante
 quadragesimum diem 1.289
 Homini non nasci, aut citius mo-
 ri, optimum 1.290
 Homini plurima ex hominē cō-
 tingunt mala ibid.
 Hominum mores tot, quot ho-
 minum fetus ibi, in membris
 inter se differentia 1.290
 Homo quibus agentibus soleat
 immolare 1.29. & 3.116.
 383
 Hominum mirabiles figurae, ri-
 tūsque 1.290. & per totum
 caput primum, & secundum
 septimi libri
 Hominem non immolandum,
 Romae senatus consulto decre-
 tum 3.116
 Hominum crania ubi propocu-
 lis 1.292
 Homines statim a pueritia cani-
 ni ibid.
 Hominum syluestrium diuersa
 genera 1.292.295.407.
 Homini ut interempti dens
 dolori dentium mederi cre-
 ditur 3.4
 Homini vel oculorum suffusio
 mederi creditum ibid.
 Homini a Dijs nihil melius da-
 tum abrupta uia potest
 esse 1.7. nihil melius cō-
 tigit uia breuitate 1.345
 Homines nocte cernentes. 92
 serpentum ictibus medentes
 ibid.
 Homines Androgyni ubi na-
 scantur 1.293
 Hominem habere, quicquid
 mali in orbe est 1.293
 Hominum mira natura 1.291
 Homines camina capta habent
 2.295
 Hom-

Pars Prima.

- Hominibus nullo utentes cibo* 1.
Hominum pluvium repentine
 196 *mortes* 1.338
Hominibus longissima vita ubi
 1.296.297. 331. *procerissi-*
ma statura 1.278.297. 331.
 297. *vita brevissima ubi* 1.
 297. *cum feris coeuntes ibid.*
Hominibus semper feri ibid. cauda-
is ibidem. ubi velocissimi
ibidem
Hominum species momento e-
uanescentes ubi 1.297
Homo toto gignitur anno, & in
 certo spatio 1.299. *quot men-*
sibus gestetur in utero ibid.
vitam a simplicius auspica-
tur 1.289. *solus concubitus*
novi quous anni tempore 1.
 508
Hominum conceptus miserabilis
 1.300.301
Homo ritu naturae capite gigni-
tur, pedibus fertur 1.301
Hominibus cur inter se minus si-
miles quam cetera animan-
tia 1.303
Hominis generandi materia
sanguis menstruus 1.306
Homo quoto aetatis anno dimi-
diu habeat iusta staturae
 1.308
Hominibus in dies minores fieri
ibid.
Hominibus minima staturae 1.309
Hominis salutis, securitatisque
signa nulla 1.336

Tom. 3.

- Hominibus pluvium repentine*
 1.338
Hominis statura & passerum
manuum mensura eadem 1.
 309. *audacia* 2.26
Hominum diversis effectibus 2.71
Hominis ventri nata omnia 1.
 332
Hominibus primi glandibus ve-
ferbantur 2.140
Hominibus ubi miserrimi 2.141
Hominem servare summa laus
 2.144. *servare lucri causa*
 est 2.144
Hominum natura novitatis, ac
peregrinationis avida 2.219
Hominum malitia sua crimi-
na terra imputat 2.270
Hominibus pedes equinos habentes 1.176. *auribus corpora*
tota integentes ibid.
Hominum vita floribus com-
paratur 2.467
Hominibus nihil intentatum
 2.481
Hominis urina apes curantur
 2.485
Hominibus tingentes facies suas
forma gratia 2.515 *in ne-*
moribus baccis victantes
 1.233
Hominis e corpore eversa hasta
quem in Magicis usum ha-
beat 3.12
Hominis causa spinaculique
in herbis excogitata 2.520

ZZ

Indicis Pliniani

- Homines, à ritu humano degeneres** 1.187.291
Hominum mira figura 1.187
Et libro septimo: Capite primo, & secundo per totum
Homines toto, præter capita, hirti corpore 1.256
Homines soli animalium non sitientes bibunt 2.570
Hominum luxus redargutio 3.373
Homo cibo maximè perit 2.705
Hominis excrementi medicina 2.737
Hominum effigies qua de causa exprimi capta 3.275
Hominem pœni sacrificabant 3.383
Hominis morsus inter asperrimos numeratur 3.13
Homines ut equina capita habere appareant 3.50
Hominis è sanguine nata animalia corpus erodunt 2.728
Homines in lupos verti 1.371
Homine ante omnia canes fidelissimi 1.388
Homo solus bipedum animal gignit 1.308
Hominis tantum primi coitus pœnitentia *ibid.*
Hominis in Venereu diuerticula 1.508. affectuum indicia in oculis 1.556. oculorum disferentie 1.555
Homo cur ultra centesimum annu non viuat 1.565. crescit in longitudinem ad annos ter septenos 1.573
Hominis membrorum à ceteris animalibus differētia 1.579
Homo terrestrium solus bipes *ibid.*
Hominis partibus quibusdam religionem inesse 1.581
Homo marinus ubi & quando visus 1.414
Hominum vita longissima 1.331.333
Hominum morsus remedia 2.556.596. & 3.44.
Homines marini 1.414. & 225
Honor Deus apud Veteres 1.4
Honoru Dei ades Roma à quo picta 3.350
Honor premium virtutis, non aurum 2.144
Hoplites, Parasi tabule 3.338
Hora diei, nubilo etiam tempore qua ratione dignosci queant 2.372
Hora æquinoctiales 2.323
Horarum varietas *ibid.*
Horatius Cocles in ponte subleicio hostes arcuit 3.277.400
Horatij Coclitis statua 3.277.279
Horatij tergemini 1.298
Horatij Flacci de omni sententia

Pars Prima.

Horconia vva quæ	1.501	Horæum mellis genus	1.528
Hordearia pruna cur dicta	2.177	Hormesion gemma	3.470
Hordeum parvum erul: a aut
cicerula olim fermentaba-
tur	2.1295	Horminodes gemma qualis, &
cur ita dicta	3.469
Hordei piscendi ratio	2.1294	Horminum frugum genus quan-
do serendum	2.282. virens
nullū animal attingit
Hordeum tantum, & milium
Æthiopes habent	2.1294	Horologij inventio, usus, &c.	1.63. usus quando Romæ
cœperit
Hordeum frugum omnium mol-
lissimum	2.1289	Horrea qualia esse debeant	2.342
Hordei stramentum optimum
ibid.		Horroribus frigidis ruta mede-
tur	2.435
Hordeum minime calamito-
sum	2.290. in Hispania bis
anno nascitur	Horoscopia vasa	1.61
2.290. quæ her-
ba necetur	2.307. ubi seren-
dum	Hortensius Qu. Diffator quæ
legem in esculeto tulit	2.150
2.309	314	Hortensius quot cados vini hæ-
redi reliquerit	2.93
Hordei quantum feri debeat
vno iugere	2.318. quando se-
rendum	Hortensius orator Sphingem a
Verre reo accepit	3.284
2.319. quod optimū,
& ex eo medicina	2.551. quo-
to à satū die erumpat	Hortensius & Ciceronis alterca-
tio de Verris Sphinge ibidē.
& inde	
2.283		Hortensius orator Argona-
tarum tabulam pictā quan-
ti emerit	3.553
Hordei genicula octona	2.284	Hortensii Tusculanum ibidem	
Hordei semen in spicis, & qua-
druplici aristarum valla
munitur	2.283	Hortensius primus paucem
Romæ occidit	1.457
Hordeacea farina medicina	2.289.548	Hortensii piscina	1.459
Hordei usus in cibis antiquis-
simus	2.288. differentiæ	Hortensia quæ odoratissima	2.476
2.289. palearum medicina	2.548	Hortensia quæ maxime lau-
ditur	2.409
Hordeum murinum, & ex eo
medicina	2.551		

Indicis Pliniani

Hortensium herbarum conside-
ratio 2.381. succi conside-
tio 2.402. medicina. Libro
vigesimo per totum	Horus Assyriorum rex. & eius
inuentum 3.152
Hortensium herbarum qua ci-
tè, quaque tardè nascantur
2.386	Hostes in fugam vertens herba
2.698
Hortensia quibus delectantur,
& eorum cura 2.390	Hostes qua ratione possint su-
perari 3.33
Hortensia quando florent 2.
382	Hostia cornua deaurabantur
3.238
Hortensium morbi atque reme-
dia 2.399	Hostilius Tullus cur fulmine
ictus 1.45. & 1.6. primus è
regibus toga praetexta, &
lato clauo usus 1.449
Mortensibus quibus translatio
profiti 2.401	Hostilius Tulli regis anus 2.143
Hortorum consideratio 2.369	Hostilius L. Mancinus pri-
mus Carthaginem irrupit.
3.324
Hortos quos sit mirata anti-
quitas 2.370	H filius L. Mancinus qua ar-
te Consul factus ibid.
Hortos à regibus coli solitos 2.
370.	Hostus Hostilius à Romulo frō.
dea corona donatus 2.143
Horti quo à fascinatione tutē-
tur ibid.	Hulcerum varia sunt genera
variaque curationes 2.728
Hortos in Veneri tutela esse
ibid.	Hulcerum remedia 2.136. 404.
409. 413. 415. 417. 419. 420.
424. 427. 440. 453. 454. 462.
497. 500. 505. 509. 522.
526. 528. 530. 532. 534. 535.
542. 543. 544. 545. 548. 549.
551. 552. 553. 554. 555. 556.
557. 561. 564. 565. 573. 576.
577. 578. 580. 581. 582. 587.
588. 591. 595. 598. 599. 600.
604. 605. 606. 608. 612.
613. 620. 622. 623. 624. 625.
627. 629. 631. 632. 633. 634.
635. 638. 639. 640. 647. 706
Horti quibusdam dedere co-
gnomina ibid.	707
Hortorum situs, & eorum cu-
ra 2.372	
Horti maximè apes conueniunt
2.485	

707. 728. 742. 749. 750.

760. 763. 769. & 3 15. 17.

20. 22. 27. 29. 40. 53. 59. 67.

68. 72. 81. 86. 87. 143. 144.

186. 194. 210. 213. 250. 257.

270. 277. 302. 304. 305.

311. 323. 327. 360. 409. 410.

413. 414. 420.

Hulcera cibiarum quo pacto

curentur 2 534. 549. & 3.

67

Hulcera iumentorum sanan-

tia 2 535

Hulceribus faciei quid medea-

tur 2 534. 640

Hulcera intestinarum sanantia

2 409

Hulcera genarum quo pacto

sanentur 2 404

Hulcera consiliarum curantia

2 453. 561

Hulcera capitis quibus rebu-

curentur 2 532. 555. 540.

763. & 3 40. 87. 414

Hulceribus oris quae medeantur

2 453. 497. 522. 551. 561.

587. 598. 622. 625. & 3 29.

72. 304. 305. 327

Hulcera genitalium quo cure-

tur 2. 4 3. 497. 522. 553.

632. 633. & 3 85. 144

Hulceribus thoracis quid pro-

fit 2 505

Hulceribus vesicae medentia

2 595

Hulceribus renum quid valet

ibidem

Hulcera mammarum sanan-

tia 3 419

Hulcera crurum quo sanen-

tur 3 67

Hulceribus oculorum quid me-

deatur 3 84. 413. 414

Hulcera sedis sanantia 3 327

Humana carne vescentes ho-

mines 1 239. 280. 291. 294.

372

Humana hostia sacrificantes

2 291. 372. & 3 383

Humane vitae murus fragile

& incertum 1 315

Humanum sanguinem quidam

ex ipsis gladiatorum vulne-

ribus potarunt 3 4

Humanus sanguis comitialis

morbi remedium olim eve-

ditum ibid.

Humane vitae praescripta, seu

signa, ex Aristotele 1 587

Humano sanguine quidam in

balneis solia temperatum 2.

695

Humana miseria exempla 1.

306. 325. 329. 334. 338.

339. 381. consideratio, Pro-

logo libri septimi per totum

1 300.

Humanum sermonem fere quae

dum assimulant 1 378. 379

Humani corporis magnitudi-

nis consideratio 1 308

Humane quae intelligitur. &

22 3

Indicis Pliniani

quā sepultus	1.341	medicinis	2.537
Numerorum affectorum remedia	2.459.716	Iasonem unū folium habet.	494
Humor & succus arborum (anguis est)	2.184	Iason primus naue longa nauigauit	1.346
Humorum arborum consideratio	ibid.	Iasonu Lycij canis post domini mortem inedia consumptus est	1.388
Humor stellarum alimentum est	1.8.11	Iason iunonis Argiua templi in Italia conditor	1.109
		Iaso Esculapij filia	3.335
		Iaspidis gemma consideratio	3.457
		Iaspidium genera	3.458
		Iaspi mira magnitudinis ibi.	
		Iasponyx gemma	ibid.
		Iatralapice, medicina pars 3.	76
		Iberis herba, & ex ea medicina	2.682.684.705.719.722
		Ibices caprarum genus mira pernicitatis	1.407
		Ibu auis qualis	1.472. clystrem reperit
		Ibu sibi rostro ventrem purgas	1.376
		Ibu contra serpentes inuocatur	1.483
		Ibidu cineres in medicinis	3.
		Ibu ubi nigra & ubi candida	1.486
		Ibades feria quo	3.319
		Ichnemouu animalis consideratio, & eius cum aspidopugna	1.373.510
		Ichnemouon erocodilum perimit	1.374. vespe inimicus
			1.517

I, id est, viola
purpurea 2. 474
478

Iaculum ne feriendo aberret 3.29

Iaculum cum amento à quo re-
pertum 1.344

Iaculi serpentis consideratio 1.
372

Iades statuarius 3.285

Ianiculū in montē quo tempore
plebs Romana secesserit 2.
150

Ianthinus color 2.478

Ianthina vestis 2.474

Ianus pacis bellique argumen-
tum 1.280

Ianus qui Deus ibid.

Iani gemini statua in foro Bo-
rio ibid.

Iani statua ita figurata, ut in
digiti trecentorum sexaginta
quingue dierum nota es-
set ibi simulacrum ex mar-
more ibid.

Iasone herba, eiusque usus in

Pars Prima.

1.37	1.517	(393) 462	rum materia	ibidem
habet. 1.494	Ichneumonius morsus remedia		Ignis Chimæra montis aqua	
ue longa na-	Ichthyocolla cutem extendit		accenditur, terra aut sano	
1.146	3.209		restringitur	1.82
post dominum	Ichthyocolla piscium, & glutinum		Ignis in Nymphæo pluuijs ac-	
consumptus	ex eo factum	3.206	cenditur	1.83
1.388	Ichthyocolla à quo reperta	1.	Ignis malha Samosatensis a-	
ria tempus in	344		qua incenditur, terra re-	
1.109	Ichthyophagi ex piscibus oleum		stringitur	1.81
1.335	faciunt	2.113	Ignium miracula	ibid.
consideratio	Icones quæ	3.275	Ignis cum naphtha magna co-	
	litteri aui conspectus nominis		gnatio	ibid.
3.458	sui morbo medetur	3.139	Ignis fecunditas, ingensque in	
capitulu ibi.	litteras gemma	3.470	crementum	1.82
ibid.	littericorum remedia	2.424	Ignis optimè seruaretur ferilius	
cinæ pars 3.	litteras mustela genus	3.91	2.66	
	Ida Troadu mons qualem ha-		Ignis superambulantes familia	
	beat fraxinum	2.155	Hirpina non aduruntur	1.294
a medicina	Ida Creta cupressu abundat		Ignis siue sapore, odore succo	
719.722	2.176		2.133	
genus mira	Ida a ficus qualis 2.123. laurus		Ignis buxus non exurit	2.158
1.407	2.138 599. herba qualis, et		Ignis ex quibus excutitur li-	
72. elysse	que usus in medicina 2.757		gnis	2.191
2.58	Idai dactyli gemma	3.470	Ignis non exuruntur ligna ouo	
rem pugnat	Iecoris animalis consideratio		persisa	3.88
	1.566		Ignium terrenorum significa-	
invenitur	Iecur deesse in extis immolan-		tiones	2.356
	ti, lethale signum ibi. quibus		Ignis quod linum non combu-	
edicinis 3.	animalium non sit 1.567. ve		ratur	2.362
1.486	tustati maxime paties 1.568		Ignis ubi primum repertus	1.
bi candida	caprinum quibus profit 1.404		155.344	
3.319	Iecur rana geminum	3.201	Ignis facta in crucibus macula	
aliu consi-	Vide locinera.		que tollantur	3.428
derm aspide			Ignem à longinquo concipien-	
1.373.510	Ieiunia salina usus	3.11	tia	1.81. & 2.641
lum peri-	Ignis elementis sitis 1.3. stella		Ignis quibus rebus facillimè re-	
imicus			22 4	
1.517				

Indicis Pliniani

- stinguatur* 3.253
Ignis miracula, medicina, prodigia 3.425
Ignem rapacissime attrahit chryseletrum 3.440
Ignis libonibus terrorem affert 1.364
Ignis acriter lapis nihil deperdit 1.466
Ignem salamandra tactu extingui 1.512. & 2.95
Ignis quaedam animalia vivunt 1.549
Ignem quis primus è silice excusserit 1.344
Ignis chalcidiam gemmam non calefieri 3.475
Ignem asseruare in ferula Pro methew reperit 1.344
Ignis sacri plura genera 2.724
Ignis sacri remedia 2.407. 412. 416. 417. 419. 420. 4.6.450.453.455.457.499.500.501.502.512.515.526.551.554.560.576.577.578.580.600.613.624.627.629.632.644.724.749.758.762. & 3.22.24.65.85.86.180.199.218.257.311.328.
Ignis scilicet à quo reperta 1.345
Ignorantia pudore mentiri plebisque non piget 1.178
Ignorans mensuram nihil scire potest 1.2
Igueni quod oleum vendant 2.503
Ilei morbi remedia 2.453. 438 & 3.129. 14
Ile quid 1.569
Ilium consideratio 1.571
Ilibus virilia 2.49.748
Ilex arbor glandifera 2.145
Ilice nonnulli pro subere videntur 2.149
Ilici folia non decidunt 2.260
Ilex mira crassitudinis in suburbano agri Tusculani colla 2.199
Ilici folia aculeata 2.162
Ilex non flores ibid. eodem tempore fructum annotinum habet, & novum 2.167. Rome vetustissima 2.198
Ilici cocci medicina 2.604
Ilici folijs pediculi breves 2.163
I ligna glandis figura 2.144
I ligna glans suam angustiam reddit 2.147
I ligna corona 2.143
Ili regis tumulus, & quereus in eo 2.198
Ilium quando captum, Vide Troia
Ilium quando Troia vocari capta ibid. (1.312)
Ilias Homeri in nucis conclusa 2.689
Ikecebra herba qualis 2.689
Illustrium virorum imagines qui scriptis suis memoriae commendavit 3.321
Imaginum honor apud veteres 3.319

Pars Prima.

3 319	Imperatorum manibus agri co-
Imagines gentilitia funera co-	lebantur 2.275
mitabantur 3 320	Imperatorum fascēs lauro de-
Imagines illustrium virorum	corabantur 2.138
in bibliothecā ponebantur	Imperatores gramine coronati 2 517
ibiā.	Imperatoribus artium una
Imaginem Solis heliotropium	imperat Medicina 2.603
gemma speculi modo reddit	Imperia accepta multos affli-
3.469	xere 1.25
Imagines illustrium virorum	Imperitia caulestem diuinitatē
ex qua fieri soleant materia	posse misceri, spes ardua 2.
3.320	320
Imagines animorum nulla 3.	Impetiginis morbi remedia 2.
319	423.556.558.560.591 7 9
Imber arborum cibus 2.205	Impetradi, quæ volucris, ratio
Imbres quando potissimum ar-	2.676
boribus expetendi 2.205.	Impetrare hominum sanguinem
quando arboribus nocent 2.	qua arte possimus 2.421
204.205.260. nocturni vi-	Impia herba qualis, & cur sic
tiliore, diurni 2.206 aesti-	dicta 2.645
ui ubi nulli 2.236	Incantatorum pœna xij. tabul.
Imbribus aluntur quedam in	legibus sancita 3 7
aqua nascencia 2.316	Incautamenta an aliquid va-
Imbre præcipue sata alunt 2.	leant 3 5
401. qua arte fieri possint 3.	Incautamenta vim habere ib.
33. unde decidunt 1. 32 33.	Incantationes & mala medi-
35	camenta quo pacto arcean-
Immissulus autem qua 1.468	tur 2.4 7.631. 700. & 3.
Impares numeri vehementio-	21
res 3 8	Incendiaria autem qualis 1.
Impendia unde dicta 3 239	473
Imperatores Romani post vi-	Incendio nominato inter epu-
toriam laurum in louū gre-	las, aqua subter mensam so-
mio ponebant 2.1 8	let profundi 3 9
Imperatorum fortium apud	Incendio in stabulis exorto, qua
veteres dona 2.272	

Indicis Pliniani

ratione boues facilius extra
hantur	3.73	Indi quo utantur vino	2.34	
Incendia puniunt luxum	3.402	ex castaneis oleum faciunt	2.112	
Incontinentia insignis exem-
plam	1.508	Indos suæ arbores vestiunt	2.13	
Incurbarius vitia, & eorum re-
media	1.503	Indorum calami hastarum vi-
ce	2.180. regum potentia 1.
243.245	
Ineudibus adamas Arabicus
deprehenditur	3.441	Reliqua quare parte se-
cunda.		
Incus à quo fuerit repertus	1.343			
India terrarum omnium ma-
ximè gemmifera	3.478. mi-
raculis scatur	Indici boues quales	1.369. 370
397	
India omnia ferè magna ibid.
& inde	1.294	Indica ficus, spinæque	2.8 gem-
ma attrita sudorem emis-
tens purpureum	3.471
Indiæ animalia, arborèsque
maxima ibid. & inde, pecu-
liari arbores	1.294. & 2.7.
9. linteæ nobilissima 2. 13. o-
doramenta	Indici apri quales	1.407. ma-
ru bellus quales	1.413
India non habet æstiuos imbres	2.236. Vbi hederam nutriat	Indica testudines maxima	1.
421	
2.176		Indici Oceani margaritarum
copia	1.440	
Indiæ milium in Italiam adue-
ctum	2. 283. harūdo qualis	Indicum coloris genus	3. 327.
330	
1.294 & 2.180. 623. adamas	3.441	Inducia homini ante diem se-
ptimū lethali non est	2.590	
India quomodo elephantes ca-
piat	1.355. 358	Inerticula vna, & cur ita di-
sta	2.77	
India mira magnitudinis ser-
pentes	1.359. mira animalia	Insans reuersus in uterum	1.
298	
1.369		Infantes quo tempore maximè
festentur	1.300	
India gemmae	3.448. 450. 451.
453. 455. 456. 457. 458. 459
460. 461. 463. 465. 466.
470. 471. 472. 474	Infantes ferarum lacte nutriti
aliquando	1.366	
		Infantium hucera in capite
quomodo sanentur	2.438	
		Infantium egrotantium reme-
dia		

Pars Prima.

diu	2.441	Infantibus saluam quid faci-	2.441
Infantibus comitalem mor-		ciat	3.468
bum, aut contractiones pa-		Infecta ligna quae	2.64
tientibus utilia 2. 448. &		Inferi si quae essent auaritia cu-	
3.72		nictuli essent refecti	1.52
Infantium cunctis qui Deus		Inferorum umbras synochitide	
credatur	3.13	gemma euocari	3.476
Infantium fasciatio ibid. hul-		Infirmas apud quos nulla 1.	
cerum remedium 2. 53. &		164	
3.69		Infirmisima quaeque caelo ma-	
Infantium auribus utilissimum		xime sunt obnoxia	2.170
2. 432		Infixa corpori extrahentia 2.	
Infantes colostrati qui dicantur	3.35	544.630.645.726.729. &	
3.35		3.224	
Infantibus quae profint ad den-		Inflammationis corporum re-	
tionem & gingiuas, & oris		media 2.431.500.502.509.	
hulcera	3.72 149	510.548.557.560.575.576.	
Infantes sine unguibus nascun-		578.580.591.607.613.615.	
tur, si mater salioribus usa		646.664.672.684.725.	
fuerit cibi	1.300	741.749.766. & 3.40.30.	
Infantium morborum remedia		62	
2. 453 503.531.533.548.		Inflationis corporum remedia	
557.578.615.756. & 3.		2.412.418.425.431.435.	
10.21.72.86.149.210.		440.442.443.457.498.	
440		507.521.530.536.616.632.	
Infantibus urina quomodo pro-		721.747.766. & 3.1023	
uocetur	2.463	196.212.214	
Infantium lichenes quo pacto		Inflationes corporibus facien-	
sanentur	2.628	tia 2.417.542.543.546.	
Infantium lactu concreti su-		555.585	
ctu egrotantium remedium		Ingressio Timanthes artem su-	
3.149. lippitudinis remedium		perauis	3.38
3.85		Ingeniorum laudes	1.318
Infantes impavidos quid fa-		Ingenium humanum nescio	
ciat 3.72. (ceantur 3.457		modum	2.629
Infantium pericula quo ar-		Ingenium humanum etiam	

Indicis Pliniani

exquiris	2.97	2.278
Ingeni pudorū est, fateri per
quos profeceris, Prologo ope-
ris	717	Insauiabilia animalia qua 1.
569
Inguinaria herba medicina 2.		Inscitia maximè pudendas ar-
bores vetustas plus iusto in-
terlucare 2.225
Inguinis morbi remedia 2.547		Insectorum animalium consi-
deratio, Libro undecimo per
totum
717.744.748.769 & 3.14
15.133		Insectorum differentia 1.519.
Ingratitudinis exemplum 1.		unde dicta ibid. subtili-
tas 1.520. an spirent habeant-
que sanguinem 1.521. cor-
pus quale 1.52. aculeorum
consideratio 1.544. omnia
oleo exanimantur 1.589
321.508.540.541.542		Insectorum pennarum conside-
ratio 1.543. pedes quales 1.
545. quaedam ex rore nascun-
tur 1.547. oculi quales 1.
557. pedum diuersitas 1.583
Inimica res inter se 1.357. 358
368.369.371.373.388.415.
426.435.467.469.491.517.
& 2.156.176.177.601.602.
& 3.27.33.73.98.194		Insectorum ratio duplex 2.228.
observationes ibid. tempus
2.230
Inimici qua ratione pena af-
fici possint 1.469		Insectorum consideratio 2.120.
que arbores capaci-
tatem 2.232
Inimicus quo pacto adiu-
omnium
hominum concilietur 3.34		Insolatio quid 2.489
Inimicitia discordiaque iumē-
torum qua ratione cohibea-
tur 2.668		Insomnia quibus tollantur 1.
433.447.663.717
Inoculationem qua arbores nō
recipiant 2.232		Insomnia non vident Atlantes
1.188
Inoculatio inter omnia inficio-
nis genera fertilissima ibid.		Intenarum homini nihil vi-
ta 2.96
Inoculatio arborum seminum-
que quomodo reperia ibid.		Interaneorum animalium re-
media 2.527
Inopia cogit oleum ex platani
baccis fieri 2.113		Interaneorum morbi remedia
2.428
Insaniam inducentia 2.431		
512.513.958 & 3.157		
Insania quomodo tollatur 2.		
428.456.506.625.661.663.
664.723. & 3.22		
Insania aliena frui optimum		

Pars Prima.

428. 576. 637. 712. 720.

745. & 3. 130. 132. 150.

215

Interlucatio arborum quo pa-

cto moderanda 2. 266

Interlunio sata non leduntur à

vermibus 2. 308

Interlunium quid 2. 187 348.

Interlunio quid agendum 2.

347

Interrogata omnia quomodo è

muliere dormiente sciri pos-

sint 3. 201

Intertrigo quomodo tollatur 2.

438. 497. 604. 609. 614.

618. 621. 716

Intervalia plantarum arbo-

rumque qualia essi debeant

2. 224

Intestinarum animalia quomo-

do pellantur 2. 410. 433.

524. remedia 2. 407. 427.

428. 439. 441. 447. 448.

454. 492. 549. 583. 587.

598. 727. & 3. 37. 58. hul-

cera quo pacto sanentur 2.

409

Intestinarum torminum reme-

dium 2. 447

Intubi herbe consideratio 2.

389. 420. medicina 2. 420

Intusum erraticum, id est,

ambugia 2. 421

Inuentio herbarum Des tri-

buitur 2. 736

Inuentio corollarum ex flori-

bis, Pausia & Glycera

moribus accepta referenda

2. 467

Inventores herbarum Deorum

numero additi 3. 649

Inventores variarum rerum 1.

342

Invidia redargutio 2. 649. 653

Invidia brutorum exempla 1.

379. 380. 381. 386. 387. & 3.

37. 440. 467

Inula herba consideratio usus

& c. 2. 380. 412. medicina 2.

412.

Iocineru consideratio 2. 566

Vide Iecur.

Iocineru morbi remedia 2. 406

409. 420. 421. 435. 438.

441. 442. 443. 451. 461.

462. 464. 501. 502. 504.

521. 522. 528. 529. 530. 532.

537. 548. 555. 556. 561. 567.

583. 585. 589. 595. 597. 598.

608. 609. 614. 621. 658. 626

647. 691. 703. 704. 747.

750. & 3. 54. 126. 211. 212.

316. 412

Iovbi in vaccam mutata 2.

198

Io ad quam oleam ab Argoli-

gata ibid.

Io à Nicia picta 3. 353

Iollas medicina 2. 447. 450

Ion scriptor 2. 345

Ion statuarum 3. 285

Indicis Pliniani

Ion gemma	3.471	Ischamon herba qualis	2.670
Ionium litoris omnes olim vfi		Ischias herba que	2.516
1.347		Ischiadicis utilia	2. 573. 581.
Iouetanum genus plumbi	3.314.	607.608.614.616.619.625	
Iouis. Quere Iupiter.		635.664.691.705.716.727.	
Iphiclus Hercules frater	1.302	743.744.746.758.768.	
Iphicratis Leane simulacrum		769 & 3.8. 32 55. 61. 128.	
3.290		180.195.212	
Iphigenia ad aras stantis pi-		Isiaci sacerdotes absinthij ma-	
eta historia	3.338.354	rim ramum in sacris prefe-	
Iphis pictor, eiusq. opera	3.356	rebant	2.748
Iracundia causa que	1.574	Isidis fidus quod	1.10
Iracundias hominum domat		Isidis plocamos fruticis genus	
androdamas lapis	3.464	2.69	
Iracundia facilius lasi & fi-		Isgonus statuarius	3.293
ientes incitantur	2.545	Ismenias musicus	3.428
Irene pictrix, eiusque opera	3.	Iso domo structura genus	3.418
357		Iso sinumum casia genus	2.28
Irio medicamentum potius		Iso crates viginti talentis unā	
quā frugis genus iudican-		orationem vendidit	1.319
dum	2.293	Isoetes herba	2.689
Irio quando feri debeat	2.282	Iso pyron herba qualis	2.758
Iris folia qualia	2.284	Istria oleum optimum	2.107
Iris frugis medicina	2.557	Reliqua quare parte	
Iris herba odoratissima	2.477	secunda	
ubi optima ibidem, genera		Italia que pars fulminib. ma-	
duo	ibid.	xime obnoxia	1.47
Iris cur dicta	ibid.	Italie in tractu qua vita lon-	
Iris herba que optima, & ex		gissima	1.333
ea medicina	2.503	Italia laus, temperies, rerum	
Irinum unguentum ubi opti-		copia & c.	2.478
mum	2.38.477	Italia que non gignat	2.41
Irinum oleum	2.113	Italia peculiaris arborum pa-	
Iriola vna ubi peculiaris	2.	rens	2.70
78		Italia principatus in vitib.	2.71
Isatis lactuca genus	2.417	Italia quod vitis genus non a-	
		mes	

Pars Prima.

- met 2.77
 Italiae Gallica vna gratissima 2.79
 Italiae generosa vina quae 2.90
 Italia quomodo vina condiant 2.98. quando primum oleum habuerit 2.106. oleum optimum ibid.
 Italia in tractu piperis arbor viuit 2.174
 Italiae calamus sagittis aptissimus 2. 179. situs optimus 2.211
 Italia terram lassam esse quidam falso opinati 2.212
 Italia infestata saepe locustis 1.546
 Italia à quo simi usum accepit 2.214
 Italia arbores quo quaque tempore serenda 2.244
 Italia cultores deni in censena iugera vinearum 2.256
 Italia latifundia perdere 2.279
 Italia triticum optimum 2.286
 Italia ex quibus provinciis triticum accipiat ibid.
 Italiae pisendi modus 2.293
 Italiae arandi consuetudo 2.311 313 (est 3.266
 Italia luxuria Asia corrupta 1.353
 Italia quando primum elephantes viderit 1.353
 Reliqua quare parte secunda.
- Itali à Pelasgis literas acceperunt 1.342 (sic 3.280.281
 Italicarum statuarum vetustas libri Cato Casari inscripti 1.265. & 2.17
 Iubae primi Mauritaniae vtriusque regis laus 1.179
 Iudaica resina qualis 2.99
 Iudaea sola balsamum habet 2.32.174. Romanis seruit, & tributa pendit 2.32. Alexandri Magni arma sensu palmarum incluta 2.45
 Iudaea gens contumelia numerum insignis 2.48
 Iudaea riuus quidam sabbatis omnibus siccatur 3.159
 Reliqua quare parte secunda.
- Iudaei à Romanis victi in vitam suam seuerunt 2.32
 Iudaeorum magica 3.116
 Iudaei victi in balsami vineas seuerunt ibi.
 Iudaeorum sacris dicatum liquamen ex piscibus squama carentibus 3.177
 Iudicem quis sortiatur, an eligatur, refert plurimum, Prologo operis
 Iudicium decuria 3.236
 Iudicium capitis ubi primum actum 1.344
 Iugerum quid 2.272
 Iugera duo tantum populo Ro-

Indicis Pliniani

mano viritum à Romulo at-
tributa 2.272	liare de lapsana 2.393
Ingländu nuci consideratio 2.
128	Iulius Viator, eques Romanus
2.310
Inglans quæ loca amet 2. 159	Iulius Lupus præfectus Agy-
pti 2.361
Inglantes aquas oderunt 2.
159	Iuli in auellani cuiusmodi 2.
170
Inglans inferiore parte ferti-
lior 2.169. non facili sentis
cariem aut vetustatem 2.
192	Iulius Sexus Consul 1. 67. &
3.243
Inglandes nuces quomodo se-
rentur 2.218	Iulius L. Consul 1.30
Ingländu umbra capiti huma-
no satisque cunctis noxia 2.
224.	Iulij medici interitus 1.39
Inglandes nuces quo ferenda
tempore 2.236	Iumenta omnibus, excepto a-
sino, ferula præsentant sunt
veneno 2.602
Ingländu nuci oleum, cuiusque
medicina 2.581	Iumenta pomorum onera fa-
cilis ferunt, si antea eâ
confpexerunt ibid.
Inglandes nuces unde distil-
lent & earum natura, ac medi-
cina 2.595	Iumentum utilissimum eruum
2.556
Ingländium nucum nocumen-
tia plura ibid.	Iumentorum ungula Regatini
paludibus indurantur 3.157
Iulia Augusta quotidie inula
vescebatur 2.380	Iumentorum urina quo pacto
creatur 2.417
Iulia Augusti neptis 1.309	Iumentorum agrotantium me-
dicina 2. 754. 759. & 3.
152. hulecra sanantia 2.
535
Iulia lex theatralis 3.237	Iumentorum oculis salutaris
chamelæa 2.635
Iuliana cerasa qualia 2.151	Iumentorum in pituita & strâ
guria remedia 2.663
Iulianus Neronis procurator 3.
438	Iumenta discordantia quo co-
hibeantur 2.668.715
Iulij Rufi mors qualis 2. 695	Iumentorum febrium medici-
na 2.723
Iulius Vindex publica liberta-
tis assertor 2.441	Iunci consideratio, genera, sa-
pientia 2.602
Iulij imperatoris carmen mi-	

Pars Prima.

lappana 2.	tis, vsus nomina 2.496	Lunij Valentis fortitudo 2.
equus Romanus	luncus odoratus ubi 2.31 498	311
præfilius 2.	lunci vsus 2.496. copia ubi 2.	Iunius M. Prætor 3345
2.3	495 medicina 2.497	Iunius Syllonus consul 1.69
2.3	luncinum oleum 2.113	Iunonis sydlus quod 3.110
2.3	Iunior vultus quo pacto effici possit 2.447	Iunonis ades Roma fulmine i-
sta 1.47
Consul 1.67.	Iuniores arbores fertiliores ferè sunt, sed tardius fructus earum maturescit 2.169	Iunonis templum Metaponti quale 2.726
1.3	Iuniperi arboris consideratio 2.164	Iunonis lucus Nuceria, & in eo portentum 2.178
1.3	Iuniperus non sentit cariem neque vetustatem 2.192. 193	Iunonis cella in Capitolio 3.21 simulacrum 3.290. Lacinia templum 3.336. Ardea templum 3.349
2.60	quò tempore semen ferat. 167	Iuno quo fonte perfusa 3.102
2.60	Iunipero eadem virtus, quæ cedro & ubi maxima 2.188	Iunoni Lacinia in ara cineres nullis procellis commoventur 1.83
2.60	Iuniperi natura, genera, medici n.s. 2.616	Iupiter hospitalis 3.382
2.60	Iuniperus montes amat 2.158	Iupiter ubi cum Europa primò concluerit 2.6
2.60	Iunipero spina pro folio 2.160	Iouis circuli siderisque consideratio 1.91
2.60	Iunipero non decidunt folia 2.160	Iouis stella per Zodiacum motus 1.19
2.60	Iuniperus non floret 2.164	Iouis stella color qualis 1.23
2.60	Iunius pisciculus Equus Romanus 3.383	Ioui cur fulmina assignentur 1.24
2.60	Iunius Appius Consul 1.389	Ioui qua fulmina tributa 1.44
2.60	Iunius L. quando Consul 2.106	Iouis cognomina 1.45
2.60	Iunius Gracchanus historicus 3.238	Iouis simulacrum ex vite 1.726
2.60	Lunij P. in legatione perempti statua 3.278	Iouis osculus sacra 2.4

Indicis Pliniani

antius M. Co.
tentus
la herba qua
OEMON C
dum appella
cellenti orn
cabulo
Abe
1
Labe
to
Labyrinthu
Labyrinthu
396
Labyrinthu
Labyrinthu S
riopus
Labyrinthu vit
dia 2.6
Labyrinthu
pus ferit
Labyrinthu
guille cib
manibus ca
Labyrinthu pestis
Labyrinthu Vene
lis
Labyrinthu cor
fissura ven
Labyrinthu super
mines
Labyrinthu
vocat; vne
Labyrinthu

Inuentus M. Consul, ac eius
intentus 1.33

Ixia herba qua 2.527

KOSMON Græci mun-
dum appellarunt ab ex-
cellenti ornatu imposta vo-
cabulo 1.3

LAbeones unde disti-
1.559

Labeo alterius Prae-
torius 3.324

Labycana porta Roma 3.380

Labyrinthorum consideratio 3.
396

Labyrinthus Aegyptius ibid.

Labyrinthus Sarnius Theodo-
ri opus 3.283

Labiorum vitiatorum reme-
dia 2.603. & 3.321.301

Laborinus Campania cam-
pus fertilissimus 2.209

Labratij Iouis fons, eiusque an-
guilla cibum ex hominum

manibus capientes 3.92

Labrus piscis 3.227

Labrum Veneræ herba qua-
lis 2.692

Labrorum consideratio 2.159

scissura remedium 3.52

Labro superiore carentes ho-
mines 1.277

Labrusca vna quam ænanthē
vocat, vnguentis idonea 2.36

Labrusca vna consideratio. &

medicina ex ea 2.564

Laburnum arbor aquas edit 2.

159

Lac ubi nigrum 1.15

Lactis asinino cutis pulchra red-
ditur 2.578

Lactis pluit M. Acilio. & C.

Portio Consulibus 1.47

Lactis ubertas intermissa quo

passio mulieris restituitur

2.755

Lactis copiam facientia 2.464

565.617.626.627.636.734

755.774.769. & 3.70.

221

Lactis abundantia ouibus quid

faciat 2.643

Lactis copia cytisi pastu pecori

augetur 2.97

Lactis sapor qualis 2.132

Lactis gallinæ hausus, pro-

uerbium Prologo operis

Lac ne coaguletur 2.437

Lactis ubertatem mulieribus

facientia 2.410.423.446.

509.59. & 3.468.

Lactis viuentes homines 1.278.

397

Lac coagulat caprisi surcu-

lus 2.590.

Lactis Arcades verno tem-

pore medicamenti vice u-

tuntur 2.673

Lactis fæcorum in medicinis

usus 2.688

Lactis materni usus utilissimus

A A A 2

Indicis Pliniani

exitiosus verb per conceptu	creditor	1.512
3.35	Lacertis nulla memoria	1.512
Lac quod maxime nutriet 3.	Lacerti non incubant Ibidem	
36	Lacertarum in medicinis usu	
Lactis consideratio	3.123. 105. 108. 113. 127. 128.	
Lac mulierum saluberrimum	140	
3.37	Lacryma miser i indices	1.556
Lactis coagulum quando vene	Lacrymarum remedia	1.577
num 3.44. mulierum medici	Lacon statuaris	3.284
na 2.413. & 3.22	Laconica purpura	2.478. & 3.
Lac camelium suauissimum	331	
1.578	Laconica herudo qualis	2.181
Lacti contraria, idque extin-	Laconica canes octauo mense	
guentia 2.547. 567. 687. 750	generant	1.509
Lacedemonij fevres annulo v-	Laconico agro ficus maxima	
tebantur	2.168	
3.230	Lactea casta genus	2.28
Lacedemone rectorum opus	Lacteus in celo circulus, & e-	
Romam translatus	ius effectus	2.337
3.365	Lactoris herba vomitum conci-	
Lacedemonij quando classe	tans	2.643
victi imperium amiserunt,	Lactucini Romani quidam no-	
trabes igitur vife	bilissimi, a lactucis cognomi-	
1.30	nati	3.372
Lacertarum magnarum copia	Lactuca genera tria	2.388
refert a Capraria	Lactuca somnum inducit	2.
1.282	389. vnde dicta. Ibid. refrige-	
Lacerta descriptio 1. 388	rat	Ibid.
na	Lactuca Augustus servatus a	
3.95	Musa medico Ibid. veteres re-	
Lacerti ubi maximi	ligionis causa non manduca-	
1.388	bant Ibid. astate cibi appeti-	
Lacerti viridis gemma	riam excitat Ibid. oxymelitis	
3.473	in alienos menses obseruatur	
Lacertis lingua qualis	Ibid. sanguinem augere cre-	
1.562	dityr Ibid. caprina Ibid. &	
Lacertarum etas		
1.388		
Lacerti Arabie cubitales		
1.		
388		
Lacerta India vngitiquatuer		
pedum		
Ibidem		
Lacertarum color ibid. oua		
1.501		
piscis. eorum genera		
2.228		
Lacertam ore parere falso		

Pars Prima.

1.112	417. toto anno feratur. 2.390	assertiones	3.24
memoria 1.1312	qua arte ampla fiant. 2. 389	Lala virgo pistrinx	3.35 8
ane Ibidem	fario, translatioque 2.390. ge	Lal'etana vina	2.86
ascinus vsu	nera & medicina 2.417. spo	Lal'siones, onagrorum pulli 1.	
13. 127. 128.	te nascentis descriptio Ibid.	397	
	peculiares vires 2.418. succi	Lamia L. in rogo remixit 1.336	
dicet 1.356	vsus Ibidem	Lamia pisces	1.432
dia 1. 577	Lacunaria à quo primum pi-	Lamiani horti fulmine exusti	
3.284	sta 3.351	3.332	
478. & 3.	Lacurres brassicae genus 2.	Lanium urticae genus 2.491	
	392	Lamy herba consideratio, &	
alis 2.181	Lada herba 2.23.706	medicina 3.2.525	
quo mense	Ladani consideratio 2.22	Lamyra piscis	2.226
1.109	Ladani herba medicina 2.	Lampadias comera genus 1.	
s maxima	706 712.722.731.733	27.29	
	Lalius Strabo primus auaritia	Lampaci in metallis gema in	
2.18	instituit 1.500	cognita, reperta 3.476	
ulus & e-	Lalius Decimus. Prologo so-	Lampido feminarii felicissima	
2.337	sius operis	1.325	
tum conei	Letitia nullo minimo marore	Lampirides vermes ignis mo-	
2.643	pesanda 1.325. buglosto auge	do noctu lucetes 1.544. & 2.	
quidam no	tur 2.670	330	
e cognomi-	Lagarina vina 2.86	Lana quando plueret visum	
3.372	Lagea vina 2.79	1.48	
3.388	Lagones herba descriptio, &	Lanus tingendis apta alga 3.	
ducit 2.	vsus 2.636	205	
id. refrige	Lagonis pueri simulacrum 2.	Lanarum colorum genera plu-	
ibid.	292	ra 1.401.	
ernatus à	Lagopus avis alpina 1. 498	Lane nigra nullum colorem bi-	
vetere re	Lagopodos herba medicina 2.	bunt 1.402	
manduca	707	Lanas inficere lydorum reper-	
bi appeti	Laponoponos morbus, & eius	tum 2.343	
exymelito	remedium 2.409	Lana succida medicina 3.83	
feratur	Lacippus statuarius 3.285	vsus in nuptiis. 3.83. ubi opri	
gere cre-	Laidis & Elephantidos de	ma 1.401	
ibid. &	menstrui effectibus contraria	Lana in foliis arborum 2.162	
417		Ad 3,	

Indicis Pliniani

Lana quibus tingatur	2.326	Lapidum consideratio	3.373
528. & 3.330		Lapides in ipsis arborum cor	
Lanaria herba pecori lac. au-		poribus reperti	2.189
get	2.643	Lapis fugitiuus ab Argonautis	
Lanate una ex genere ammi-		Cyclici relictus	3.399
nearum	2.75	Lapides viua corpora eroden-	
Lanata mala, agro Veronenfi		tes	3.408.
peculiaria	2.117	Lapides translucentis	3.408.
Lanati lupi, pisces laudatissi-		416. 424	
mi	1.428	Lapis Asij flos eiusque in	
Lancea à quibus reperta	1.	medicinis vsui	3.408
344		Lapides quosdam parere alios	
Lanigera arbores ubi	2.13	3409	
Lange bestia fabulosa	3.435	Lapides offei 3. 409. palmati	
Langori iuniperus medetur		ubi	ibidem
2.616		Lapidum differentia plures	
Langurium à quibusdam ap-		ibidem	
pellatur succinum	3.435	Lapides è puluere Puteolano	
Laocootis & filiorum à draco-		3353	
nibus innexorum simula-		Lapidum Scyru integrum fluctua-	
chrum	3.383	re communiu mergi 3. 408	
Laodamie mulieris effigies	3.	Lapides vini genere pyrita-	
356		rum	3.410
Laodice uxor Anthiochi. 03		Lapidum mortuorum confide-	
Lapathi herba natura, gene-		ratio	3.415
ra, medicina 2.457. con-		Lapides seffiles in Belgica Li-	
sideratio ibidem & inde		guria. Vmbriae, & Venetia.	
Lapathis genus oxalis siue ru-		3.415. monumentis opti 3.417	
mex	2.457	Lapis viridi ignis resfens.	
Lapathiradix maxima	2.382	418	
Lapathum quando ferendum		Lapides ob mollitiem adfectis	
2.398		inutiles	3.417
Lapathum syluestre melius sa-		Lapides è calo cadentes	1.48.
tuo	2.401	pingere quado inuentu	1.319
Lapathi vsus, & ex eo medici-		Lapides statim consumetes cor	
na	2.402	pora	1.73. & 408
		Lapidea	

Lapidea plura
Lapidecina à C
1.343
Lapilli & scia
Lapillos herba
Lapillus colore
ces dies son
Lapitharum
certamen à
neria sole
Lappa brava
vsus 2.72
ca
Lappa flores
Lappago her
vsus
Lapforum re
Laquearia
243
Larbasen io
254
Laribus
cur in fl
Largitione
Larix vsu
lular
Lariciu foli
609. m
eiu con
decidit
qualia
194. g
295. m
non fa
riem
tir. 2.1

Pars Prima.

- Lapidea pluuiæ ratio 1.33
 Lapidicina à Cadmo reperia 1.343
 Lapilli & setæ in vesicâ 1.571
 Lappillos herba generâs 2.759
 Lappillis colore distinctis Thra-
 ces dies computant 1.325
 Lappitharum & Centaurorum
 certamen à Phidia in Mi-
 nerva soleu scalpum 3.378
 Lappa boaria herba eiusque
 usus 2.720 frugibus inimi-
 ca 2.307
 Lappæ flores quales 2.494
 Lappago herba qualis, eiusque
 usus 2.719
 Lapporum remedia 2.436. 26
 Laquearia ubi auro incepta 3.
 243
 Larbason idem cum sibio 3.
 254
 Laribus Compitalia à quo, &
 cur instituta 3.426
 Larcionis exempla 3.263
 Larix vstis radicibus nō repul-
 lular 2.152
 Lariis foliorum medicina 2.
 609. montes amar 2.158.
 eius consideratio 2.251. non
 occidentis folia 2.160. folia
 qualia 3.163. nō flores 2.165
 194. germinatio qualis 2.
 295. natura 2.186. carbonē
 non facit 2.151. neque ca-
 riem neque vetustatem sen-
 tis 2.191. valida pondus su-
 stinet 2.194. vi ignis nō con-
 sumitur 2.152
 Lartius lacinus legatus, eius-
 que circa Cantabriae fon-
 tes sinistrum augurium 3.
 159
 Lartius lacinus denarium in
 cubere morsu deprehendit
 2.366
 Laser quid 2.367
 Laserpitij consideratio 2.
 367
 Laseris medicina 2.422
 Laser piscis 3.195
 Laseris remedia 2.445. 448.
 524. 579. 608 617. 731. 766
 767 & 3.39. 184
 Latases herba rara nature
 à Magis prodita 2.698
 Laticianappra 2.119
 Laticibus quæ conueniens ma-
 teria 3.364
 Latere quo anni tempore fin-
 gendi ibid.
 Laticitias domos qui invene-
 rint 1.343
 Laticibus coctis quando plue-
 rit 1.48
 Laterum genera tria 3.364
 Lathyrum regem Eudoxum fu-
 git 1.56
 Lathyrus Ptolemaus Aegypti
 rex 1.278
 Lathyrus herba qualis, eiusque
 medicina 2.758
 Latiarius Iupiter 3.28

Indicis Pliniani

- Latit clauis tunica; eiusque tex-
tura 1.402
Latifolia glandifera arboris
genus 2.145.146.147
Latitibus antiquissimus far
2.291
Latini literis prima Græco-
rum litera similes 1.347
Latini feriis quadrigæ Roma
in Capitolio certabāt 2.746
Latini prisci à C. Menio victi
3.277
Latine litera antiquæ 3.349.
lingua quæ vetustissimæ de vi
nearum cultura præcepta 2.80
Latini primi Italorum vinum
habuerunt 2.91
Latinis herbarum scriptores 2.
650
Latinorum castra A. Posthu-
mius apud Regillum lacum
expugnauit 3.2.8
Latiniensia vina 2.85
Latona puerpera simulachrum
ex ære 3.291. statua è mar-
more 3.379.383
Laterū doloris remedia 2.426
430. 435. 443. 445. 449.
460. 501. 502. 506. 524. 526.
534. 536. 549. 565. 598. 607.
614. 616. 626. 634. 640.
702. 703. 704. 705. 728.
745. 765. & 3.128.212.310.
Latronum insidia periculæque
qua ratione possint enitari
3.33.95
Lauer herba, & ex ea mād-
na 2.707
Laurea pyra 2.119. cerasa
2.132
Laurea, id est, lauri folia 2.140
Lauretum, siue loretum locus
Roma in monte Auentino
2.140
Laurentina uia quæ 2.78
Laurinum oleum 2.112.581
Laurices, id est, cuniculorum
fœtus 1.408
Laurigis quid 3.305
Lauri arboris consideratio, &
eius genera 2.137
Lauri baccæ 2.131
Laurus Apollini sacra 2.4.0.
prima quæ 2.112. succus quæ
lis 2.113. in triumphis usus 2.
137. Caesarum & Pontificum
ianitrix 2.137. Delphica quæ
2.137. coronabatur trium-
phantes Roma ibid. Cypria
qualis ibid. fluescit qualis
ibid. regia quæ 2.138. Augu-
sta ibi. è celo missa ibid. paci-
fera ibi. inter armatos hostes
quietis indicium ibid. usu in
militia apud Romanos ibid.
Laurum in gremio Iouis Ro-
mani Imperatores ponebāt
ibid. Spectatissimè in monte
Parnasso 2.139
Laurum Reges Remani A-
pollini Delphico dono miste-
bant & quare ibid. fulmine

Pars prima.

non igitur 1.47. & 2.139. suf-
fimentum cadis hostium at-
que purgatio 2.139. in pro-
fanis visibus potius fas non
est ibid. non incenditur in
sacris ibid. inimica igni i-
bid. sata in Caesarum villa
ad Gallinas ibid.

Lauri nomen ad viros trans-
ferri 2.140. purificationibus
adhibetur 2.140

Lauri rami, qui triumphan-
tes manus tenuissent, ferendi
unde dicta consuetudo i-
bid. que loca amet. 2.159.
non decidunt folia 2.159
primo Fauonio germinat 2.
164. cur mas existimetur 2.
170. frigus inimicum 2.
174. plurimo In Olympo
monte ibidem, ubi non pro-
ueniat 2.174. cum hoedera
trita ignem reddit 2.191
insana ubi, & quare sic dis-
ta 2.198. quibus modis se-
ratur 2.217. quando seren-
da 2.235. contra rubiginem
satorum in agris diligenda
2.308

Lauri Daphnoidis natura, &
ex ea medicina 2.599

Lauri natura, & medicina ex
ea 2.597. Delphica medici-
na 2.598. Idea & Alexan-
dryna qualis 2.599

Lauri folijs aues quadam sese

purgant 2.377
Lea brastica qualis 2.422

Leana meretricis patientia 1.
311

Leana quot uno partu gatules
pariat 1.362

Learchus à patre precipitatus
3.308

Lebadia prodigium 2.181

Lecanius Bassus quo morbo in-
terierit 2.695

Lecythion agilitatis exercita-
tor 3.354

Leptiphagites vini genus 2.
96

Letos & triclinia quis pri-
mus argento exornauit 3.
265

Legati Romanorum sagmina
ferebant 2.516. 676

Legati Romanorum interempti
3.278

Legati Ostauj. aut certa Popi-
ly in legatione ab Anthio-
chura confidētia, eiusdēque
statua 3.278

Leges, Quare lex.
Legumina qua herba necet 2.
558

Leguminibus qua bestiola in-
nascentur 2.559

Leguminum radix qualis 2.
282

Legumina quæta die sata nas-
cantur 2.283

Leguminum culmus qualis 2

Indicis Pliniani

284. caulis qualis	2.284	ca	2.307
Legumina diutius florent	2.	Lentis natura & medicina ex	
284. quando filii quentur	2.	ca	2.553
285. quot diebus maturef-		Lens palustris, & per senasces	
care	ibid.		2.554
Leguminum consideratio	2.	Lentiscus arbor mastiche fun-	
298. satio	2.299.309	dit	2.99
Legumen unde dictum	2.	Lentisci oleum	2.112.581. bac-
309		ca	2.131.132
Legumina quomodo diu seruen-		Lentiscus sepe viridis est, &	
tur	2.343	sepe fructu gruida	2.375
Leguminum occatio, sarritio,		Lentiscus triplici fructu tria a-	
runcatio &c.	2.314	randi tempora demonstrat	2.
Λεγμων libri Graeci inscriptio			325
Prologo operis		Lentisci medicina	2.613
Lembus a quo repertus	1.346	Lentigin es-facienia	2.455
Lemnisci in coronis	2.468	Lentigium remedia	2.405
Lemonii herba qualis	2.677	416.427. 432. 442. 446.	
Lendes capitis quibus perima-		514. 528. 519. 538. 541. 557.	
tur	2.545.620. & 3.46.47.	567. 581. 591. 698. 600. 613.	
104.170.366. 69		616.626.638. 648 & 3.32	
Lenaeus Pompeius, Magni Po-		52.210.213	
peii libertus	2.650. Grama-	Lentuli unde dicti	2.273
tica artis doctissimus	2.651	Letus L. Consul Cornelius Me-	
Lenaeus patroni iussu mitribida-		renda aurea corona donavit	
tis commentationes medicas			3.238
latinas fecit	ibidem	Lentulus P. Consul duo statuarum	
Lenaeus Pompeius de herbis o-		capita in Capitolio dedica-	
pus conscripsit	2.650	uit	3.283
Lentis pinfenda ratio	2.294	Lentulus & Metellus Consules a	
Lens ubi serenda	2.309. quan-	duobus histrionibus ob simi-	
do seratur & eiusdem gene-		tudinem cognomina accepe-	
ra plura	2.300	runt	1.304
Lente vespcentes, aquanimes		Lentulus Spinter primus carba-	
fiunt	2.300	ina vela in theatrum induxit	
Lentem nec as herba securida-			2.363

Len-

Pars Prima.

- Lentuli Spinteris amphora vir
 ceique exoniche 3.389
 Lentulus Cornelius quando
 consul 3.116
 Lentulus Spinter primus di-
 bapha purpura in pretexta
 usus, eoque nomine reprehen-
 sus 1.449
 Leochares Statuarius 3.285.
 Mausoleum calauit 3.381
 Leocras statuarius, ac eius o-
 pera 3.292
 Leonatus Alexandri dux 1.
 252. & 3.363
 Leones cancrorum genus 1.418
 Leonum feritas inter se non di-
 micat 2.290
 Leones iugum subeunt 2.497
 Leonibus lingua imbricata 1.
 562
 Leones & thoes inimici 1.517
 Leonum pugnam quis Roma
 primus dederit 1.364
 Leones quomodo capi facile
 possint ibid.
 Leonem quis primus manu tra-
 ctare ausus, ac mansuetum
 ostendere ibid.
 Leones quis primus ingo subdi-
 derit ibid.
 Leolaeus ab homine medelam
 petit 1.365
 Leones ubi nigri 1.366
 Leonis caput fortissimum 1.385
 Leonis adipis aliarumque par-
 tium in medicinis usus 3.26
 Leonini dentis usus ibid.
 Leones quos non attingat 3.96
 qua arte ungues custodiant
 1.361
 Leonis consideratio ibi quibus
 in lotis reperiuntur 1.362.
 genera duo ibid. natura, co-
 suetus & que ibidem. quando
 hominem appetant ibi-
 dem clementia ibid. iritati
 signa 1.363 generositas quo
 deprehendatur ibid.
 Leoninis oculis non intuetur i-
 bid. qua timeat 1.364. ne
 mordeant 3.304. adaman-
 tide herba resupinantur 2.
 642
 Leonis anima virus graue 2.
 588
 Leonum carnibus viuentes ho-
 mines 2.280
 Leonibus galli alites terrori
 sunt 1.364 476
 Leo pisces ex genere lacertorum
 3.226
 Leocrocute fera descriptio 1.
 476
 Leon Statuarius 3.29
 Leonides Alexandri pedago-
 gu 2.19
 Leontice herba qualis 2.682
 Leontij statuarii opera 3.287
 Leontion pictor 3.345
 Leontios gemma 3.476
 Leontisci pictura 3.356
 Leontepetalen herba qualis 2.

Indicis Pliniani

758		623.626.648. 664. 692.
Leontopboni animalis conside-
ratio	1.387	710. & 3. 13.37.52. 100.
585.210. 213. 301. 366. 367
Leontopodion herbaqualis 2.		Lepton centaureon herba 2.
666
707		
Leontopodij herba medicina		Leptophyllon herba 2.712
2 726 730		Leptorages vine qua 2.73
Leopardus ex leona & pardo
gignitur	1.361	Lepus marinus piscis veneno-
sus 3.190
Lepidij consideratio 2. 397. na-
tura, & medicina	2.446	Leporis marini venenum, & e-
ius remedia 2. 456. 585. 606
Lepidotet gemma	3.471	607. 681. & 3.22.37. 44.
45
Lepidij Amyli interitus repe-
ritus	3.339	Lepori marini in medicinis u-
sus 3.210. 222
Lepidus M. Apuleia coniugis
desiderio post repudium obijt	1.22	Lepus piscis ex genere lacer-
torum 3.226
Lepido M Consul gallinaceus
locutus	1.477	Leporum terrestrium conside-
ratio 1.480
Lepidus M. primus limina ex
marmore Numidico in do-
mo sua posuit	3.386	Lepores candidi, & niue ve-
scentes ibidem
Lepidi Marci domus splendi-
dissima	3.402	Lepus omnium prada nascens
1.409
Lepidi Triumviri quarela de e-
anum cantu, eiusque reme-
dium	3.351	Lepus superfatus 1.511
Lepidorum in familia tres in-
termisso ordine obducto me-
brana oculo geniti	1.302	Lepores in Ithacam insulam
illati moriuntur 1.410. aper-
tis oculis dormiunt 1.556
Lepidi Marci corpus flamma
rum vi erogo electum 3.10.		omni mense pariunt 1.510
511
Lepre morbi remedia 2. 416.
424. 425. 436. 446. 458
459. 500. 518. 529. 539. 549
557. 560. 565. 575. 590. 614		Leporibus cor maximum 1.565
Lepores ubi bina iocinera ha-
bent 1.567
Lepores non pinguescunt 1.572
Lepus surdus facilius pingues-
cit 3.7
Lepus animalium villosissimu
1.576

Pars Prima.

1.576	themon herba	2.529
Leporis partium in medicinis	Leucanthemon siue leucantha	
vsus 3.47.53.54.55.56. 58.	herba	1.765
59.60.69.72	Leucanthemum florem cuius-	
Leporis coagulum in medicina	modi habeant & odorem	
3.44.49.50.53.57.72	2.482	
Lepores in cibo sumpti somnio-	Leucanibemi herba medici-	
fos faciunt	na	2.508
3.72	Leucargillon quid	2.212
Leporis carnes formam concii-	Leuce, id est, armoracia	2.378
liare creduntur	ibid.	
Leporino, ex pilo vestes conse-	Leuceoron herba qualis	2.707
ctæ	Leucochrysos gemma	3.460.
1.409	471	
Lesbias gemma	3.471	
Lesbium vinum quale	2.87	
Lesboles argenti cælator	3.	
293		
Lethargum morbum generan-	Leucocemon Punica mali spe-	
tia	cies	2.63
2.431.562	Leucochrum vinum	2.88
Lethargicorum remedia	2.	
409.414.431.435.459.461	Leucographia gemma	3.468
524.580.595.608.612.618.	Leucographis herba, & ex ea	
723. & 3.33.74.92.139.195	medicina	2.760
217.218.388	Leucogæus collis eiusque creta	
Leuca gemma	alica consicienda idonea	2.
3.468	297. & 3.365	
Leucanthos herba	2.492	
Leucacantha herba quæ &	Leucoion calcanti higenus, à co-	
leucanthemon, eiusque de-	lore albescentis viola deno-	
scriptio, & medicina	minatum	3.303
2.765	Leucon, ardeolarum genus	1.
Leucachates gemma	506	
3.63	Leuci aues altero carent oculo	
Leucadis Irinum optimum	554	
2.	Leucopetalos gemma	3.471
477	Leucopheus pannus	3.217
Leucadium vinum	2.87	
Leucanthæ herba eadem cum	Leucophorum quid	3.328
parthenio, eiusque medicina	Leucophthalmos gemma	3.475
2.512	Leucostictos marmoris genus	3.
Leucanthemis siue leucan-	388	
Leucon arbor	2.186	

Lex à Carere primum reperta 1.342
Lex Numa Pompilij de vini usu 2.91
Leges plures ad res varias 1.406.500.546. & 2.108.150.273. & 3.10.365.4.9
Leges Censoriae glires cœnis ademere 1.410
Legibus Censoriis quæ cœnissim terdistal. 406.410.500. & 3.374
Leges duodecim tabularum 1.558 & 2.144.203.373.468. & 3.7.136.
Leges agrariae 1.320.406
Lex Papiria 3.240. Clodiana ibid.
Lex Metalla 3.71
Lexipyræta ex generibus medicamentorum 2.450
Libadion herba quæ 2.66
Libanios uua genus 2.97
Libanochros gemma 3.471
Libs ventus 1.38.39. & 2.351
Libanatos ventus 1.39.
Libanotidis herba odor 2.402
Usus ibid. Ubi serenda ibid
Radix qualis ibi. eadem cum rosmarino ibid.
Libanotidis herba cõsideratio, medicinaque ex ea 2.444
Libella fabrorum à quo reperita 1.344
Liberaliter 3.287
Liberaliter artes unde dicta 2.71
Liberalium artium primum in gradum recepta pictura 3.339
Liberi tantum & ingenui ad picturam admittentur 3.339
Liberi pulchri bonique qua ratione generentur 2.643
Liberi, quo pulchri boni fortunati gignantur 2.699
Libri pumice poliuntur 3.414
Librorum apud Græcos ambrosiose inscriptiones, Prologo operis & inde
Libros esse oportet non thesauros Domitij Pisonis sententia Prologo operis.
Libycum asparagi genus & ex eo medicina 2.429
Libido in somno quo compefcitur 2.419
Libidines in poculis Roma calabantur 3.229
Libidinum tabella à quo picta 3.315
Libidinis intemperantia perdis mares feminarum oua frangunt 1.489. intemperantiam coercentia 1.617.718.620
Libidinosiores sunt qui hirtio sunt corpore 1.576
Libys puer ex are, leontij opus 3.287

Pars Prima.

3.287	Libonis ludis rectum theatrum	52.11.179.109. 250. 356.
3.400	Libra celestis signi occasus 2.	367.371
329	Libralia pyra, ab amplitudine dicta	Lichen quid in equo, eiusque usus 350
Libri pendes un le dicti 3.240	Liburnicas naues imitantes pisees	Lychnis rosa genus 2.471.484
Liburnica naues ex qua maria	Lyaconis ferya consideratio 1.383	Lychnis agria, herba qualis 2.681
Lyaconis ferya consideratio 1.383	Lyaconum gentis inuenta 3.148	Lychnites pensiles ex are 3.275
Lycas Iouis humana hostia sacrificabatur 1.372	Lyceriana pyra 2.119	Lychnites marmoris genus 3.377
Liceriana pyra 2.119	Lichenis herba nomen unde dictum, eiusque descriptio generis, usus, & medicina 2.699	Lychnites ex gemma vasa potioria olim facta 3.454
Lichen, id est, limus pruni arboris, eiusque usus in medicinis 2.592	Lichenes morbigenus 2.404	Lycia mira platanus 2.5
Lichenes morbigenus 2.404	Lichenum descriptio 2.604	Lycia cedrum habita 2.174
Lichenas latini mentagram appellant	Lichenas latini mentagram appellant	Lycie narcissus qualis 2.472
Lichenum morbus quaestuosus medicis	Lichenum morbi remedia 2.404.416.437.433.455.460.500.504.527.534.538.547.555.560.574.575.577.588.690.596.597.612.918.625.628.694.699.766 & 3.33.	Lycij montis Corici crocum optimum 2.475
Lichenum morbi remedia 2.404.416.437.433.455.460.500.504.527.534.538.547.555.560.574.575.577.588.690.596.597.612.918.625.628.694.699.766 & 3.33.		Lycij croci cura qualis 2.475
		Reliqua quare parte secunda.
		Lycium medicamentum 2.632
		quod medicina apissimum 2.11.632
		Lyci statuarum opera 3.292
		Licinianum oleum optimum 2.107
		Licinius Caluus, & M. Caluus Rufus eadem die geniti 1.334
		Licinius Publius quando Consul 1.464. & 2.92. & 3.116
		Licinij Myrtana inuenta 1.458

Indicis Pliniani

- Eccini* propago *Catonis*. 6. 2. 411. 417. 431. 438. 440.
 305
Eyciscus statuarius 3. 292
Eycophthalmos gemma 3. 475
Eycopsis herba qualis 2. 758
Eycos aranei genus 3. 128. 141
*Li*ctores fores percutiebant, cū
 Consul domum aliquam in-
 traturus erat 1. 319
Eycus Neapolitanus medicus
 2. 455
Eydia ficus quales 2. 123
Eydia ihu 2. 174
Eydios modulus quis inuenerit
 1. 345
Eydus lapis, qui & *Heraclius*
 3. 260
 Reliqua quæ reparte secun-
 da.
Lien quibus hominibus nullus
 1. 552. quomodo totus amit-
 tatur 2. 442. in medicinis u-
 sus 3. 57
Lienis consideratio 1. 570. in
 sinistra situs aduersus recur-
 ibid. quibus infit animalib.
 ibid. peculiare cursus impe-
 dimentum ibid. per vulnus
 exemptus non adimit citā
 ibid. magnitudo, risus iociq.
 interperentiam parit ibid.
 adeempto, risus adimitur ib.
Lienosi gignuntur *Caunij* 1. 552
Lien in subis quo pacto possit
 consumi 2. 619. 661
Lienis morbi remedia 1. 570.

teredines
attigant 2.
guntur, vi
 2. 196
Ligni breuiter
 exiit talia
Lignum simila-
 nat
Ligna quomodo
 di possint
Lignum qua-
 lia
Ligna nō esse
Ligni frutex
 2. 617
Ligna ma-
 diantur 2. 9
 sima
 Reliqua quæ
 cu
Lignifici he-
 dicina
Lignificum a
 quod nonna
 pellant
Lignitrum ar-
Lignitri arbor
 co medicina
Lij considera-
 ra 2. 472.
 reant 2. 47
 sa nobilita
 mira mag
 ib. vnguen-
 salio ibid.

Pars Prima.

teredines vermēque non
atingant 2.194. lignis inte-
guntur, ut pretiosiora fiant
2.196

Ligni bractea quem in usum
excogitate ibid.

Lignum simulacrum ad aurem so-
nat 2.523

Ligna quomodo sine igne accē-
di possint 2.642

Lignum quae procreet anima-
lia 1.548

Ligna nocte lucentia 1.557

Lyges frutex idem cum vitice
2.617

Liguria musta quo pacto con-
diantur 2.99. vina nobilis-
sima 2.85.122

Reliqua quare parte se-
cunda.

Ligustici herba natura, & me-
dicina 2.443

Ligusticum à Liguria dictum
quod nonnulli panacem ap-
pellarunt 2.397.443

Ligustrum arbor 2.31

Ligustri arboris natura, & ex
eo medicina 2.620

Lilij consideratio natura, gene-
ra 2.472. quo tempore flo-
reant 2.472.483. 484. ro-
sa nobilitate proxima ibi
mira magnitudo ibi forma
ib. unguentis ac oleum 473.
satis ibid. fecunditas ibid.

Tom. 3.

Lilium rubens ibid. ubi lauda-
tissimum ibid. purpureum
idem cum narcisso ibid. fe-
rendi ratio & tempus ibid.
purpurea quando floreat
ibid. ungendorum ratio ibid.

Lilio apes delectari 2.485

Liliorum medicina 2.500. o-
leum 2.113

Lilij olei medicina 2.583

Limaces ne fata laedant 2.325

Limacis lapillus dentitioni in-
fantium medetur 3.151

Limacum generatio, & intere-
tus 1.456

Limacis osculi mirus usus 3.
105.151

Limetum herba qualis 2.759

Limonia herba 2.483

Limonites gemma 3.471

Lymphationes nocturna quo
pacto tollantur 3.310

Lymphatici quo homines fiant
2.642

Lymphaticorum remedia 2.
664. & 3. 63. 136. 440.
442

Limus pruni arboris, & ex eo
medicina 2.592

Lyncis fabula unde sumpta
1.22

Lyncis bestiae medicina 3.35

Lyncis ferae consideratio 1.369.
587. & 3.435.440

Lyncurij gemma consideratio
3.435.440

BBb

Indicis Pliniani

Linguarum animalium consideratio 1.562. diuersitas ibidem	nae	ibid.
Lingua Metelli Pontificis inextincta 1.563	Lini maceratio 2.302	
Linguae vitiorum remedia 2.625. & 3.52.179	Lina nere viri decori 2.362	
Lingua carentes homines 1.277	Lino cui principatus tribuatur 2.363	
quod animal carcat 1.373	Lina ubi ferendum 2.310.360	
gustus sedes 1.563	Lina quo fiant aestate, splendida 2.452	
Linguarum toto orbe diuersitas 1.587	Lini feminis medicinae 2.462	
Linguarum dissimilium populi trecenti Dioscuriadem Cora xoris urbem conuenere 1.227	Lina quo nigrescant 3.24	
Linguis saluere quid 3.6	Linum Arachne mulier repetit 1.343	
Linguae bubulae herbae usus 2.230	Linostrophon herba eadem cum marrubio 2.460	
Lingua herba ubi nascatur, eiusque in medicinae usus 2.644	Linorostu herbae quae 2.659. 724.725.731	
Lingulaca herbae medicinae 2.682	Linternum rus, Scipionis Africani exitum 1.81.197	
Linearum vestium usus 2.360	Liothasium napi genus 2.577	
Lini herbae consideratio 2.359. 360	Lipari gemma 3.471	
Linum agrum adurit 2.359	Lipari piscis 3.216	
Linum quae gentes praecipue ferant 2.360	Lippitudinis remedia 2.427. 599.684.685.761. & 3.10. 13.14.17.20.28.30.37.207.	
Linum vitium, quod & asbestinum 2.363. ubi optimum ibid. sacrum olim adhibitum 2.361. quo ferendum tempore 2.319	Lippitudo infantium quo pacto tollatur 3.55	
Lini maturitas quo pacto deprehendatur 2.362. medicinae	Lirare quid 2.313	
	Lirinum unguentum, siue olei, & eius medicinae 2.472	
	583	
	Lyon herbae qualis 2.680	
	Lysandri regis somnium 1.318	
	Lysiae statuarij opera 3.383	
	Lysimaches sacerdotum Mineruae simulachrum 3.291	
	Lysimachiam herbam, lysimachium	

chus rex reg
lysimachia odor
gunt
lysimachia her
726.729.731.
lysimachus gem
lysimachi regis
rogo se inuocet
lysimachus cum
sui
lyssippus pictor
lyssippi statuari
3.231.282.2
lyssistratus stati
359
lyson statuarius
lyti comitem ef
321
lotium victoria
tur
litera armis inue
342
literae Affyria
1.342
litera quo a mu
2.748
litera adultera
nibus legi non
succo
litera Aegypti
Libaniscorum, s
gunt Ietanic
2.459
Libyantes gen
Libospermum
758

Parti Prima.

- chus rex reperit 2.667
 Lysimachia odorem angues fu-
 giunt 2.675
 Lysimachia herba medicina 2.
 726.729.731.735
 Lysimachus gemma 3.471
 Lysimachi regis canis domini
 rogo se iniecit 1.388
 Lysimachus cum leone inclu-
 sui 1.364
 Lysippus pictor 3.351
 Lysippi statuarij opera 1.323. &
 3.281.282.285.287.288
 Lysistratus statuarius 3.285
 359
 Lysion statuarius 3.295
 Lysiu comitem esse miseriam 1.
 321
 Litium victoria ut quis potia-
 tur 3.89
 Litarum inuectores 1.196
 342
 Literas Affrias semper fuisse
 1.342
 Litera quo à musculis tutentur
 2.748
 Litera adulterarium ut ab om-
 nibus legi non possint, ex quo
 succo 2.710
 Litera Egyptiae 3.390
 Lithanicorum, siue (ut alij le-
 gunt) Ictanicorum remediū
 2.459
 Lithiz ontes gemma 2.451
 Lithospermum, herba mira 2.
 758
 Lithostrava quæ 3.421.422
 Lytia vermis in canum lingua
 3.101
 Livanum et quod, & unde di-
 ctum 3.272
 Livia Augusta crystallum in
 Capitolio dicitur 3.438
 Livia Augusta gallina alba in
 gremium deiecta 2.139
 Livia charta 2.54
 Livia porticus & in ea vitæ
 maxima 2.726
 Livia ficus quales 2.125
 Livia Rutili uxoris senectus
 332
 Livius M. Consul quando 3.78
 Livij Historici reprehensio. Pro
 logo totius operis
 Livorum remedia 2.459.553.
 557
 Lix quid 3.426
 Lobe, frugis genus fertilissimum
 2.284
 Locorum muliebrium considera-
 tio 1.571. mutatio utilis lon-
 go morbo 3.17
 Loca naturam interdum mu-
 tant 2.174
 Loci mutatio arboribus prodest
 2.219
 Locorum diversorum vis & na-
 tura peculiaris 1.64.163. &
 2.160.164.168.169.174.
 194.206.207.258.285.
 293.309.315.484
 Locupletes qui, & unde dicti 3.
 BB D 2

Indicis Pliniani

- 262.263
 Locustarum terrestrium consi-
 deratio 1.545
 Locustae moriuntur cum pepe-
 reppit 1.545. serpentes in-
 terimunt ibid. quibus in lo-
 cis nascantur ib. ubi maxi-
 ma ibid.
 Locustae Indica crura serra-
 rum usum praebent cum
 inaruerint ibid. in Italiam
 ex Africa transiunt 1.546
 per multas orbis partes va-
 gantur ibid. Partus in ci-
 bo ib. cotus qualis ib. Visu
 caroni 555. oculi quales 1.
 557
 Locustarum infestatione oppi-
 dum in Africa derelictum
 1.378
 Locustae mira magnitudinis 1.
 413
 Locustarum cibo tantum vi-
 uentes homines 1.280.297
 Locustas auerentia 3.459
 Locustarum piscium considera-
 tio 1.437.457. & 3.226
 Locustae polyptomica 1.462
 Locustae aquatiles crustis re-
 guntur 1.433
 Locustae pisces senectute ex-
 munt 1.437
 Locustarum piscium cotus 1.
 455
 Locustae quaternorum cubitum
 1.413
 Loligo piscis volitans 2.434.
 & 2.357. & 3.226. volatus
 suo tempestatem prae-
 nuntiat ibid.
 Loliginis magnitudo 1.437
 Loliginum cotus & partus 1.
 455.457
 Loliginum piscium natura 1.
 426.434. & 3.192
 Lolium frugibus inimicum 2.
 307
 Lolium infelix à Virgilio di-
 ctum 2.558
 Lollia Paulina Caij Principis
 matrona, ac eius ornatus 1.
 443
 Lolly M. infamia, eiusque exi-
 tus 1.444
 Lomenti fabacj in medicinis
 usus 2.553
 Lomentum coloris genus 3.269
 Lomentum ex caruleo fit ibid.
 Lonicula herba quae 2.683.713
 723.
 Longissima vita homines 1.
 163.297
 Lophon statuarius 3.295
 Loquela carentes homines 1.
 278
 Lora quid, & quomodo fiat 2.
 90
 Lorica à quo reperta 1.344
 Loti arborum consideratio 2.61
 Loti arborum medicina 2.603
 bacca 2.131
 Lotos arbor, eadem cum faba
 Graeco

Græca
 pos non sentit
 vetustatem
 pos vetustissim
 ei sex ingenu
 ratis Roma
 ori flori laus a
 2.476
 Lotos herba
 Lotos inter her
 lupati nasci
 ab Homero
 Lotos herba me
 Lotos arbori
 exprimitur
 Lotos Egypt
 praebe
 Lotos herba
 sui
 Lotos pisci
 na bina
 Lucana vi
 Lucani scar
 544
 Lucaboues ci
 1353
 Luciae mim
 Lucernarum
 sagittae
 Lucernarum
 lichnitis
 Lucernarum
 sa
 Lucerna pi
 Lucifer, si
 Lucina pi

Pars Prima.

Græca

2.171

nasum, Prologo operis

Lotos non sentit cariem aut

2.192

Lucily de pavimentis versus 3.

422

Lotos verustissima Romæ

2.197

Lucina dea unde dicta

2.197

Lori sex ingentis pretij & æ-

2.203

Lucina ædes Roma quæ do cõ-

2.197

Lori floris laus a pud Homerũ

2.476

Lucos religiosos succidi quali-

2.269

Lotos herba

2.61

Lucius Iunius quando Consul

2.106

Lotos inter herbas deorum vo-

2.530

Lucius Pifopotator maximus

2.104

luprati nascentes recensetur

2.530

Lucius Pifopotator maximus

ab Homero

2.530

Quære Pifo.

Lori herbe medicina

2.61

L. Siccias Dentatus. Quære

2.61

Lori arboris è fructis vinum

2.62

Siccus

exprimitur mulsi simile

2.530

L. Papyrij Prætoris sententia

Lotos Agyptij panis usum

2.530

lata pro muliere, qua de ni-

præbet

2.86

mo quarro mens. post obitu

Lorimetra herba, eiusque v-

2.86

marini pepereat

su

2.86

Vide Papyrius.

Lubricis piscibus & longis pin-

2.86

Lucius Caesar Censor, eiusque

ne bine

2.86

editum

Lucana vina

2.86

Lucio Porcio Consule orbis cir-

Lucani scarabæorum genus

2.86

ca Solem visus

544

2.86

Lucio Iunio Cõsule quod fuerit

Lucæ boues cur dicti elephant

2.86

olei precium

135

2.86

Lucius Plancus bis Consul, con-

Lucia nima senecta

2.86

sorque

135

2.86

Lucius Plocius proscriptus, vin-

Lucernarum fungi pluvias præ-

2.86

guenti odore proditus

sagiunt

2.86

Quære Plocius.

Lucernarum luminibus apta

2.86

Lucius Balbus Consul

lichnitidis folia

2.86

1.69

Lucernarum odor, abortus cau-

2.86

Lucetia nulla decreta status

sa

2.86

Bab

Indicis Pliniani

- 3.279
Lucrina hostia 1.458. & 3.
 204
Lustatius Qu. clypeos ubi dicant 3.322
Lustatius Qu. Minervam Catulianam Roma dicant 3.291
Lucullo quid Samosaram oppugnant acciderit 1.81
Lucullus L. Herculis Tunicati statum iuxta Rostra dicant 3.295
Luculli villa sine agro 2.278
Lucullus L. primus cerasum in Italiam aduexit 2.131
Luculli contra Mithridatem victoria ibidem
Lucullus quot cados vini Graeci populo diuiserit 2.93
Lucullus M. Apollinem Capitolinum unde Romam aduexit 1.165
Lucullus Imperator amatorio periit 2.656
Luculli victoria 2.698
Luculli signa multa Romam inueixerunt 3.281
Lucullus ex Apollonio oppido Apollinem Romam transtulit 3.282
Lucullus L. duobus talentis Stephanoploci tabula apographon emisit 3.352
Lucullus L. signum Felicitatis faciendum locat 3.360
Luculli marmoris columna 375
Lucullus L. Consul quando 386
Luculli seruus heri manus à cibo deducebat 3.18
Lucullus L. Batica Proconsul. miraque eius de polypo historia 1.436
Lucullus Xerxes togatus appellatur 1.458
Luculleum marmor cur dictum 3.386
Ludius p. Flor 3.349
Ludos spectandi consuetudo 3.404
Ludorum gymnicorum repertores 1.346
Ludos sinebres quis inuenerit ibidem
Ludu in sacris non tam victoribus, quam ipsorum patris corona dabatur 2.143
Ludorum in circo consuetudo 2.468
Ludorum genera plura, & eorum repertores 1.346
Lumborum affectionum remedia 2. 405. 409. 411. 413. 414. 427. 428. 430. 433. 435. 437. 442. 448. 449. 451. 459. 460. 503. 508. 510. 521. 526. 531. 543. 557. 564. 610. 622. 635. 720. 751. 753. & 3.19. 28. 29. 32. 54. 83. 128. 314. 366. 367
Lumbrii omnes oculis carent 1.555

Pars Prima.

1. 555. quibus nationib. in-
nascantur 2. 770
Lunæ consideratio, natura, mo-
tus, effectus, miracula 110
Lunæ senio Egyptij annum
metiuntur 1. 331. color figuræ
que calis tempestates præsa-
gunt 2. 353
Lunæ status non nisi serenis no-
ctibus metiendus 2. 340
Lunæ infinita secundum quos-
dam 2. 1
Lunæ amore Endymion cur ca-
pit fingatur 1. 11
Lunam à Sole lucem accipere
1. 11. macula ex sordib. ter-
renis 1. 12. eclypsis causa qua
ibid. cur nō certo tēporis spa-
tio singulis mensib. defecit
patitur ib. super omnia pu-
ra lucēque plena ib. minorē
esse, quam terram 1. 13. defe-
ctus rationē qua Roma pri-
mus exulgarit 1. 14. coitus
quid 1. 15. minorem esse alijs
stellis errantibus 1. 16. motus
augmentum decremētū nō
1. 16. 23. quomodo Solem spe-
ctet 1. 16. inter quatuor de-
cim partes Solis semper oc-
cultus est ib. in Zodiaco mot.
1. 19. tantum in Geminis bis
collum sū it 1. 22. prima &
nova quo in signo eodem die
videri poss. ibid.
Lunæ color blandus 1. 23. plures

quando simul visæ 1. 31. in
terras influxus 1. 35. augmē-
ti decremētique causæ in
conchiis 1. 35. 76 æstium ma-
ris causæ 1. 73. potestas in
hæc inferiora 1. 76. 77
Lunæ observatio 2. 555. 593.
605. & 3. 10. 63. 199. 467
Lunæ fidus rerum esse spiritus
1. 76
Lunæ vim maximè sentiunt
exanguia 1. 76
Lunæ famineum sydus & molle
1. 77. sub terra existente al-
lium & ulpicum serendum
2. 385. crescente frumenta
grandescunt 2. 344. silente
qua serenda 2. 345. decref-
cente q. a agēda 1. 347. cre-
scens, decrescens, plenāque
quomodo cognoscatur ib. silē-
tis tempus materia cadenda
ap. ismum 2. 187. decref-
te stercore ad agris 2. 216. 347
observatio in satiatione raporum
2. 302. observatio in semi-
nando 2. 318. plena tempore
noctes æstiva gelidæ, hyber-
næ tepidæ sunt 2. 336. ubi
rarò videatur 1. 249
Lunam contra non mingendū
3. 21. crescente infiores ob-
servabāt, et calamus vira-
que manu deprimeretur 2.
229 pro ratione quo pasto-
rusticon & p. a. distinguedaz.
T B b

Indicis Pliniani

347. deficienti antiquitas
 et crepitu auxiliabatur 1.
 15. defectus quo temporis
 spatio recurat 1. 15. defe-
 ctus aliquando visus & ip-
 sa & Sole super terram con-
 spicua 1.16
 Luna plena tantum aut silen-
 te carbunculus videri, & ru-
 bigo segetem laedit 2.336. ef-
 fectus concha augetur 1.
 417. plena canori pingues-
 cunt 1. 438. imaginem file-
 nites lapis continet 3.473
 Lupercorum habitus sacrae sta-
 tue 3.276
 Lupini leguminis consideratio
 2.302
 Lupinus semper se ad Solem
 vertit 2.302.331
 Lupini usus communis qua-
 drupedum & hominum 2.
 281
 Lupini caulis qualis 2.284
 Lupino folia decidunt ibid.
 Lupini fims optimus 2.215.
 267.302
 Lupino cum oleo trito formicae
 abiguntur 2.269
 Lupinus puerorum ventribus
 impositus vermes necat 2.
 303
 Lupini aqua calida macerati,
 humano cibo redduntur ido-
 nei ibid.
 Lupinus ubi serendus 2.309
 Lupinorum oleum 2.119
 Lupini medicina 2.556
 Lupini sylvestres deteriores sa-
 cinis ibid.
 Lupinorum oleum therminum
 appellatum, eiusque usus 2.
 582
 Luporum oculi splendentes 1.
 557
 Luporum vestigijs calcatis cor-
 pascunt equi 3.44
 Lupi partium in medicina v-
 sus 3. 44. 48 50. 56.58.61.
 63.64.67.72
 Luporum terrestrium consido-
 ratio 1.371
 Lupi dens caninus dexter cui
 rei utilis 1.561
 Lupi rostrum beneficii resistit
 3.44
 Luporum capita quare villa-
 rum portis praefigantur ibid.
 Lupos ex hominibus fieri fabu-
 losum 1.371
 Lupi ubi nulli 1.411
 Luporum iecur equina ungula
 simile 3.73
 Luporum vestigijs equi rumpis
 tur ibid.
 Lupi ne in agrum accedant 3.
 74
 Lupi ne alicui animali no-
 ceat 3.74
 Lupi homini viso vocem adi-
 munt 1.371
 Lupi ubi acerrimi procreant
 ibi.

Pars Prima.

3.171	ibid.	Etimas ducentium prospera
2.556	Lupi cauda amatorum inesse	eligebantur 3.8
eriores fa	1.372 quo coeant tempore	Luteus color in nuptialibus
ibid.	ibid. in fame terra vesces.	flammeus feminis concessus
herminum	tur ibid.	2.478
e vsu 2.	Luporum augurium ibid.	Lutea viola descriptio 2.501
dentes 1.	Lupi ceruaria quales 1.372. in	Lutea herba qualis 3.251
	satiabiles 1.569	Lutei edificij repertor 1.343
calcatior	Luporum vesica Syrites lapu	Lutea animalia e genere fibro-
3 44	innascitur 1.571	rum 3.225
icinis 7.	Lupi ubi cum hominibus socie	Lux sonitu velocior 1.46
6.58.61.	ras 1.469	Luxati utilia 2.419. 444.
	Lupi pisciu astus 3.191. cum	457.506.524.528.535.536.
confida-	ingule inimicitia 1.462	546.552.560.578.581.596.
1.371	Luporum piscium consideratio	618.624.630.638.644.648.
erter cui	natura, &c. 1.428. & 3.	724.745. & 3.8.40.65.83.
1.561	177	180.420
ressit	Lupus piscis bi anno parit 1.	Luxuria aduersus fraude mu-
	456	nienda 3.478
e villa-	Lupi lanati piscium sui gene-	Luxuria exemplum in Iulia
tur ibid.	re praestantissimi 1.418	D. Augusti filia 2.469
ri fabu-	Lupus pisci ubi optimus 1.458	Luxuria annorum usum sa-
1.371	Lupus salictarius, herbar. 439	pium mutauit 3.234
1.411	Lupi, araneorum genus 1.539	Luxuria inuentum arborem
ungula	Luscini unde dicti 1.557	vnam alia integri 2.196
3.73	Lusciolorum remedia 2.590	Luxuria exempla 1.443. &
i rumpu	& 3.48	3.264
ibid.	Luscini aui consideratio, na-	Luxuria mater conchyliorum
edam 3.	tura, cantus 1.484	pretia margaritis propemo-
	Luscini aues, Graece Latineq.	dum aquauit 1.446
	loquentes 1.493	Luxuria maxima in auro &
malis no-	Luscina caudida 1.485	argentea 3.264
3 74	Lusitana cerasa 2.132	Luxuriam Asia misit in Ita-
em adi-	Reliqua quare parte secun-	liam 3.266
1.371	da.	Luxum unguentorum maxime
pernare	Lustris in publicis nomina vi-	superuacuis 2.41
ibi.		

In dicis Pliniani

<i>Luxu omni deditissima M.</i>	113	
<i>Apicius</i>	1.429	<i>Magica prima origo ex maffi-</i>
<i>Vide Apicius.</i>		<i>cina ib.</i>
<i>Luxu redargutio 1. 429. 440</i>		<i>Magica ſuperſtitio bonam er-</i>
<i>449. & 2. 3 516. & 3. 228.</i>		<i>bu partem occupauit 3.114</i>
<i>241. 264. 373. 400</i>		<i>Magica in Perſide orta ibid.</i>
		<i>Magica ſpecies plures 3.117</i>
		<i>Magica ars à quibus in noſtro</i>
		<i>erbe primum celebrata 2.</i>
		<i>640</i>
		<i>Magica herba plures ibid.</i>
		<i>Magicu herbu nihil mirabi-</i>
		<i>lius ibid.</i>
		<i>Magica viſ 2. 698. & 3. 30.</i>
		<i>463</i>
		<i>Magica artiſ vanitas, eiſ/que</i>
		<i>reprehenſio 2. 676. 698. &</i>
		<i>3. 26. 64. 96. 458. 459.</i>
		<i>467. 469</i>
		<i>Magi quibus vtantur herbu 2.</i>
		<i>483. 484. 681. qua herba</i>
		<i>pota diuinè 2. 542. qua her-</i>
		<i>ba perungantur 2. 463</i>
		<i>Magorum veneficij quo pacto</i>
		<i>reſiſtatur 2. 681. & 3. 25.</i>
		<i>30. 410</i>
		<i>Magi quo lap. de in axinomā-</i>
		<i>nia vtantur 3. 411</i>
		<i>Magorum aſtus 3. 89</i>
		<i>Magi plures vetuſtiſſimi 3. 113</i>
		<i>Magides qua 3. 266</i>
		<i>Magydariſ alterum laſerpitij</i>
		<i>genus 2. 369</i>
		<i>Magiſ ſcia ex argento, Pythiæ</i>
		<i>epuſ 3. 268</i>
		<i>Magmata vnguētī fecer 2. 42</i>
		<i>Magnani-</i>

Macedonia ficus

quando germi-

net 2. 165. p. x

qualis 2. 155. a-

damas 3. 441. gemma 3. 473

cerasa 2. 132

Macedonica ſaliunca qualis 2.

477

Marcelli veſtigal maximum

Roma 2. 371

Macir arbor 2. 11

Macblu fera 1. 360

Maciem inducentia 1. 590. &

2. 614

Macule corporis quomodo tol-

lantur 2. 433. 436. 556. 586.

735. & 3. 32. 38. 410

Maculas è facie tollentia 2.

406. & 3. 51. 121

Macula gemma 3. 474

Madon herba eadem cum vite

alba 2. 565

Madon nymphæ genus 2. 668

Menadum ſimulacrum 3. 379

Menomenon mel quod 2. 486

Magica fraudulentiſſima ar-

tium omnium 3. 113

Magica autoritas maxima 3.

Pars Prima.

- Magnanimitatis exemplum** 1.
314
- Magnetis lapidū consideratio,**
genera miracula, medicina
3.406
- Magnes unde dictus, & ubi**
reperitur primum 3.407
- Magnetis nomina plura** ibid.
- Magnes quibus in locū repe-**
riatur ib. ferrum ad se tra-
hit 2.404. & 3.407. 439
- Magnetis & ferri concordia** 3.
309
- Magnes ferro vires suas com-**
municat ib. ubi nascatur ib.
in se vitri liquorum, ut fer-
rum trahit 3.423
- Magnetū cum adamante dis-**
cordia, ut adamante presen-
te ferrum nō attrahat. 442
- Magnetū genus in Cantabria**
inuentum 3.309
- Magnete è lapide concamera-**
tio templi Arfiones fieri cœ-
pta ibidem
- Magnitudinis corporum causa**
1.64
- Magnitudinis humani corporis**
consideratio 1.308
- Magistratus Romanorum be-**
gulla arbore virgas faciebāt
2.159
- Magistratibus quo anno Roma**
caruit 2.197
- Magistratibus capita aperiri**
cur institutum 3.19
- Maia, ranorum genus** 1.438
- Malache, malua genus** 2.455
- Malachra, id est bdellium** 2.12
- Male soli a animalium hominū**
1.559
- Malarum consideratio** 1.558
- Malagmatum materia** 2.614,
618. 626
- Malas sculptor** 3.376
- Maldacon, id est bdellium** 2.12
- Malicorium quid** 2.585
- Malina pruna quæ dicantur**
2.116 (de dictis 2.241)
- Malleolus vitium quid, & un-**
Malobathri arboris considera-
tio 2.55. medicina 2.582
- Malope malua genus** 2.455
- Maluba quo pacto conficiatur**
3.421
- Maltha mira natura** 1.81
- Malua herba ubi arborefcas**
2.373
- Malua mira magnitudo** ibid.
- Malua herbe consideratio gene-**
ra, medicina 2.455 (ibid.)
- Malua terram pingue faciunt**
- Malua succus apum ictibus**
medetur 2.487
- Malus arbor quo tempore se-**
renda 2.236
- Malorum arborum considera-**
tio 2.117. varia denomina-
- tio** ibid.
- Mali cetonei consideratio** 2.115
- Malorum appellatione & Per-**
sica veniūt, & granata ibi.

Indicis Plinian i

Malus Assyria venenū mede	bono	2.738
cur 2.7	Malus bona paria non esse 1.	
Malus medica, eiusque descri-	325	
prio ibid.	Malus nauis à Dedalo reper-	
Malorum, omni ex genere vi-	tus 1.347	
num conficitur 2.94	Mala herba alijs non monstrā	
Mali Punici consideratio 2.63	da 2.655	
Mala quomodo seruentur 2.	Mamillana ficus 2.123	
120.122	Mammarum consideratio 1.	
Malorum succus qualis 2.133.	577. homo solus in maribus	
odor ibid.	habet ibid. famine quadam	
Malus quæ loca amet 2.159	carent ibid.	
Malo folia mucronata 2.163	Mammas volucrum vespertu-	
Malus quando germinet 2.164	lio solus habet ibid.	
quo tempore semen ferat 2.	Mamma tantum bina vs, qui-	
166 facile fructum perdit	bis solida sūt ungula ibid.	
2.167	Mammas boues quaternas, o-	
Malorum quadam bisera 2.	ue capraque binas habent	
169	ibidem	
Malus celerrimè senescit tūc	Mammas sues toto ventre ha-	
que deteriorem fructum	beni duplici ordine ibid.	
fert 2.169	Mammas virginum cohiben-	
Malo arboris vita brevis 2.169.	tia 2.753	
226	Mamma mulierum ne crescāt	
Malus quando inferenda 2.	2.687. & 3.70. 221	
230	Mammam androgyni alteram	
Mala ferentium arborum, ea-	virilem, & alteram mulie-	
rūmque florum & fructuū	brem habent 1.298	
consideratio, & medicina 2.	Mammarum affectarum re-	
684	media 2.438. 438. 453. 456.	
Malorum genera plura, &	549 553 556 580 584 596	
ex eū medicina 2.585	610. 612. 732 734. 743. 750.	
Mali punici genera, & ex ijs	769. & 3. 22. 221. 408.	
medicina 2.585	410	
Malum terra 2.673	Mammarum duritiarū emol-	
Malum nullum sine aliquo	lientia 2.425. 430. & 3. 40.	

Pars Prima.

- 204
Mammis turgentibus meden-
tia 2.436.563
Mammarum inflammationes
tollentia 2.457. 534 563.
575
Mammarum doloribus post
partum medentia 2.501.507
Mammæ lactu sui impotien-
tes facie aceti curantur 2.
576
Vide Lac.
Mammosa pyra 2.119
Mammura quis, & eius do-
mus 3.386
Mandragera herba considera-
tio 2.686. usus, & medici-
na 2.686. 700. 717. 718.
724 730. 731. 733
Mangones quo pubertatem
puerorum inhiabant 2.510.
& 3.125.222
Mangones gemmarum 3.478
Mangones terebinthina resina
corporum fragilitatem emē-
dant 2.611
Maniconstrychni genus 2.513
Manilij Cornuti morbus qualis
2.694
Manilius Marij legatus 3.233
Manilius mathematicus 3.393
Manilius Senator 1.464
Manij Cn. ex Asia triumphus
3.275
Manius Curius, & eius iura-
mentum 2.185
Manius equus Romanus bre-
uissima statura 1.309
Manius Marcius frumen um
populo in singulos modios assi-
bus dedit 2.274
Manlius Consul 2.519. & 3.
322
Manlius Astrologus cretatis
pedibus Romam aduectus
3.372
Manlius mathematicus obeli-
sco auratam pilam imposuit
3.392
Manlius natus casa matre 1.
302. primus Carthaginem
ingressus ibidem
Manlij Capitolini fortitudo
& gesta eius 1.317
Manlij Torquati interitus 1.
339
Manon spongia genus 1.452
Mantichora fera descriptio 1.
370.379
Manubria rusticorum ex qua
materia 2.196
Manuum in animalibus con-
sideratio 1.579
Manuum affectuum remediū
2.505
Mapalia scirpis tegi 2.184
Marathrum herba 1.376
Marcellus Consul 1.14
Marcellus M. quoties dimica-
uerit 1.314
Marcelli theatrum ubi Romæ

Indicis Pliniani

- 1322
 Marcelli de Archimede ma-
 thematico sollicitudo 1.323
 Marcello M. cum perit recur
 in exitu defuit 1.566
 Marcellus Syracusae expugna
 nit 1.328
 Marcelli Vestij prodigium 2.
 264
 Marcellus Augusti nepos, &
 eius adilitas 2.364
 Marcellus Octaviae filius in
 Apollini aede dactylithe-
 cam consecrauit 3.340
 Marcelli theatri dedicatio 1.
 367
 Marcia Romanarum princeps
 felimine ista mortuo factu
 incolumi vixit 1.44
 Marcia aqua Romae omnium
 clarissima saluberrimaque
 3.63
 Marcion Smyrnaeus medicus
 3.13
 Marcij Qu. Censura 2.694
 Marcus Qu. Scipionum ultor
 3.322
 Marcio L. in Hispania concio-
 nanti flamma repente e cor-
 pore emicuit 1.83
 Marcij Romani diuinitas 1.
 321
 Marcus Philippus Censor 1.
 348
 Marcus Qu. aquam Mar-
 ciam Romam adduxit 3.
- 164.405
 Marcio Qu. Consule tres soles
 visi 1.31
 Marco Agrippa Cicero filius
 remulenti scyphura impe-
 git 2.104
 Marcus Acilius Consul 1.48
 Marcus Semus, quando edilis
 2.106
 Marcus Curius. Vide Curius.
 Marcus Valerius 2.137
 Marci Crassi laurea 2.137
 Marci Curiatij filia Sedigitas
 appellata 1.580
 Marci Tullij equitis Romani
 statura 1.309
 Marcus Herennius Consul 2.
 367
 Marcus Antonius. Quare An-
 tonius.
 Marcus Lindius pictor 3.349
 Marci Othoni inuentum 2.42
 Marculi repertor 1.343
 Mareotides vuae 2.79
 Mare turbatum sedantia 1.81
 & 3.469
 Mare gogatem lapidem ubi
 expellat 3.411
 Maris nausca quomodo arcea-
 tur 2.748
 Maris afflatus quibus locu no-
 xius 2.208
 Maris tempestatum signa plu-
 ra 2.353-356
 Maris diij plures 3.380
 Maris aqua salubris 3.170
 Ma-

Maria aqua
 2.98. fructu
 Mari nihil
 Mare circa
 futurae ste-
 Mare nauig-
 tia
 Mare cur ni-
 tot flumini
 Mare terrarum
 dat
 Marin, locor
 rum circa
 Mare qu
 sentis
 Maria qu
 1.68
 Mare fuisse
 ibid.
 Maria qu
 perint
 Mare qu
 1.70
 Maris acci-
 ratione
 refluxu
 vel mini
 Maria qu
 scant
 Maru mi
 Marium
 Mare cu
 Mare qu
 1.77
 Mare ubi
 Maris aq

Pars Prima.

Maria aqua vina conduntur

2.98. fructu cōsideratio 2.68

Mari nihil violentius 3.183

Mare circa brumam halcionū

fœturæ sternitur 1.140

Mare navigare coegit auari-

tia ibid.

Mare cur non crescat accessu

tot fluminum 1.55

Mare terram undique circun-

dat ibid.

Mari, locorumque maritimo-

rum circumnavigatio ibid.

Mare quoque terræ motum

sentit 1.66

Mariis quibus loci recefferint

1.68

Mare fuisse, ubi nunc terra est

ibid.

Maria quas terras interrum-

perunt 1.69

Mare quas terras abstulerit

1.70

Mari accessus recessusque qua

ratione fiant 1.73. fluxus &

refluxus quando maiores

vel minores 1.74

Maria que maximè intume-

scant 1.75

Mari miracula plura 1.54

Marium purgatio 1.76

Mare cursu solum ibidem

Mare quo tempore dulce visū

1.77

Mare ubi altissimum ibid.

Mari aqua grauior dulci ibi.

Mari odio flumina quadam

vada subeunt 1.78

Mari aqua dulcis pluribus

locis ibi.

Mari in alto non cadunt niues

1.80

Mari animalia maxima 1.412

Mare habet quicquid in rerū

natura reperitur 1.412. 454

Maria Cani exortum maxi-

mè sentiunt 1.427

Mari scitiam præsagientia

1.439. & 2.353. 356

Marina diuitiæ 1.440

Mare damnosissimum ibidem

Mare quādo tranquillū 1.487

Marina animalia terrestribus

notiora 3.225

Marine aqua proprietates plu-

res 1.80

Marina animalia venenata 1.

454

Marini homines 1.414. & 3.225

Marinas inter belluas prælia

1.415 (2.591

Marinorum veneni remedium

Marinum olus, eiusque natura

3.212

Marinus vitulus, eiusque coi-

tus generatio, & natura 1.

423

Marga terræ genus, eiusq. v-

sus 2.212. 214

Margaritarum consideratio, lus

xii. prætia 1.440. copia ubi

1.256. 440

Indicis Pliniani

Margaritarum ferax insula	Mariana sodalitia	3401
Tylos 2.266	Maria referta sylvis quae	2.68
Margaritis simile lichenis per-	Marisca ficus	2.124.169
mi semen 2.759	Mariscos nuncigenus	2.457
Margaritarum ingentia pre-	Marij perspicacitas in loco vil-	
tia 444. & origo 2. 440.	la deligendo	2.278
441	Mario Gratidiano dicata sta-	
Margaritæ ubi optima	tus	3.262.279
Margaritæ aceto resoluti	Marius C. varices stanti sibi	
1. 445	extrahi passus	1.582
Margaritarum luxus	Marij C. septies Consul uti-	
2.440	la in misenensi	2.278
Margaritæ usu atteruntur,	Marij C. ex Rhodano fessa	1.
coloremque amittunt	98	
2.442	Marij C. de Iugurtha trium-	
Margaritæ Indicus maxime	phus	3.231
mitti Oceanus	2.440	
Margaritæ Indica	Marius filius aurum ex incen-	
3.387. Bri-	dio adu Capitolinæ Præfeste	
tannica	detulit	3.232
1.443	Marij C. cadaver erutum	1.
Margaritæ partus concharum	341	
1.441	Marij C. Cimbrica victoria,	
Margaritis calii maior societas	& usus cantharorum	3.267
quam maris	2.441	
2.441	Marius aquilam peculiariter	
Margaritæ Sole rubescunt, cā-	legionibus Romanis dicanit	
doremque amittunt	1.467	
2.441	Marius C. Consul	1. 31.332.
crassescunt sensu	334.472	
ibid.	Mario C. cum immolaret, ie-	
Margaritæ urinantium cura	cur defuit in exitis	2.556
peti	3.114	
1.442	Marmaridius magus	3.114
Margaritæ senescunt, color em-	Marmaritis herba, eiusque in	
que expiant	magis usus	2.641
1.443	Marmor Numidicum Sinna-	
Margaritæ crepidu & foccis	duumque crustu insertis	
à quibusdam addita	variegatum	3.319.386
1.443		
Margaritæ mauritanica		
ibid.		
Margaritis feræ conchæ		
3.226		
Marianum es		
3.272		
Marianus Valerius nono die à		
Puteoli Alexandriâ nau-		
gavit		
2.359		

Marmoris

armoris causi
374
armor quis pri
publicis operib
3374
armore scalpen
incluuerunt
armor ubi nobi
armor calpi a
ac reffituaria
Marmoris arti
res
Marmorea colu
Marmoris secal
inuentum
Marmoris gene
3381.387
Marmoris quide
dunt
Marmora lat
re
Marmorea sim
artificum
Maron herba
32
Marmoreum vin
mum
Marrubij her
tio, natura
460. varia
genera duo
Marrubio vin
Marrucina fi
116
Marrucini ag
renis tempo

Pars Prima.

Marmoris causa naues facta 120
Marmor quis primus Romain 336
publicis operibus ostenderit 337
Marmore scalpendo qui primò 337
inclauerunt 337
Marmor ubi nobiles 337
Marmor scalpi antè dicturam 337
ac restitutiã reperitum 337
Marmoris artifices nobile plu 337
res 337
Marmorea columna 337
Marmoris secandi in crustas 338
inuentum 338
Marmoris genera & colores 338
Marmore quidam vina con 338
diunt 338
Marmora lapidicinis cresce 338
re 338
Marmorea simulacra variorum 338
artificum 338
Maron herba odorata, 2.
32
Maroneum vinum nobilissi 338
um 338
Marrubij herba considera 338
tio, natura, medicina 2.
460. varia nomina 2.460.
genera duo 2.460.
Marrubio vini conficitur 2.95
Marrucina siccus nobiles 2.
126
Marrucini agri prodigiũ Ne 2.264
ronis tempore 2.264
Tom. 3.

Marsyas Lydorum dux 10
120
Marsya religati pictura 3.
336
Marsyas ubi, & in qua arbo 2.198
re suspensus 2.198
Marsya cum Apolline corti 2.
men 2.
Marsia adempta corona 2.
469
Marsici belli signum, & omem 2.135
causa 2.
409. & 2. 135. causa 2.
662
Marsorum contra serpentes vi 2.487
res 2.487. & 3.8.110
Martis fideris consideratio 1.9
Martis stella motus, exortus, 1.17
occultatio 1.17. per Zodiacum
motus 1.17. cursus maximè
observabilis 1.22. color
qualis 1.22
Martis simulachrum 3. 294
380. ulterioris templum 3.
308
Martis filij Etolus Hyper 1.344
bicus 1.344
Martius Picus in paoniam ef 2.637
fodientium oculos impetum 2.637
facit 2.637.756
Vide Picus Martius
Martij campi obeliscus 3.
392
Mares seminis fortiores, pra 2.
Tom. 3.

Indicis Pliniani

- terquam in pantheris & ur
fis 1.585
Mares in quibus animalibus
non reperiuntur 1.427
Mares pondere feminis præ
stant 1.309
Marium cadauera supina flui
tant, scaminarum prena 1.
309
Mares qua ratione concipi
possint 2. 351. 659. 674.
718. 734. 750. 751. 765.
& 3.69.71
Masinisse nomine nobilitata
Numidia 1.181
Masinissa post octoginta sex an
nos filium genuit 1.305
Masinissa filius meymathmus
1.305
Masinissa quor. annis regnavit
1.312
Maspetum quid 2.368
Massaris vne genus 2.37.
361
Massica vina nobilissima 2.
Massiliæ patra ex vite 2.72
Massiliense cicer optimum 2.
43
Massurius scriptor 1.300.468.
719
Mastiche nigra ubi gignatur
2.100
Mastiche plura genera 2.22
Masticho, lentis resinæ 2.
99
Mastos herba cuiusque usus in
medicinis 2.735
Materia quo cadenda tempo
re 2.347
Materna reuerentia in equo
exemplum 1.392
Materni amoris in brutis ex
emplum 1.367.394.395
408. 410. 418. 471.
490
Matius Cneus eques Ro
manus consilia nemora ad
inuenit 2.6
Matius cuidam mali gene
ri nomen fecit 2.118
Matricis affecta remedia 2.
756
Matrimonij fidei in brutis ex
emplum 1. 353. 373. 370.
417
Matrimonium nescientes homi
nes 1.188
Matrimonij fidem quo pa
cto Psylli explorent 1.
293
Marranarum qua castissima
iudicata 1.321
Mansoleum à quibus artifi
bus calatum 3.381
Mansoleum Halicarnassi ex
qua materia 3.365
Mausoli domus Proconnesio
marmore incrustata 3.
386
Mausolus Caria rex & eius se
pulchrum 3.38
Mausolus rex quo anno obier
it 3.381

333.386
Mausoli regi
2.668
Maxillarium
553.589
Maxillarium
559
Maxillares
Mecanas m
bi silenti
19
Mecanati
ta annis
nus
Mecanatis
los asinum
397
Mecananti
Mecophane
Meconium
tium se
3.16
Mecoris,
419
Meconium
cu
Meconherb
dicina
Meconium
qualis
cuius
Mecony
575.5
Meconte
Medea
652

Pars Prima.

3.381.386
 Mausoli regis Artemisia uxor 2.668
 Maxillarum morbi remediaz. 505.589
 Maxillarum consideratio 1.559
 Maxillares dentes 1.561
 Meconas messius triennio si-
 bi silentium imperauit 3.19
 Meconati tribus supremis vi-
 ta annis nullus contingit som-
 nus ibidem
 Meconatis institutum, pul-
 los asininos epulis apponere. 397
 Meconantia uina 2.85
 Mecophanes pictor 3.355
 Meconium, id est, infan-
 tium sordes in utero edita 3.16
 Meconis, lactuca genus 2.389.
 419
 Meconium id est papaueris suc-
 cus 2.411
 Meconherba, & ex ea me-
 dicina 2.452. & inde
 Meconium aphrodes, herba
 qualis eiusq. usus in medici-
 cinis 2.764
 Meconij remedia 2.567. 570.
 575.579
 Meconites gemma 3.471
 Medea herbarum perita 2.652

Medea frater ubi interfectus 1.1.4
 Medeam Timomachi Ca-
 sar Veneri dicat 3.325.354
 Medea pellicem naphtha ex-
 cussit 1.81
 Medea Timomachi imperfe-
 cta 3.357
 Medea gemma à Medea re-
 perta 3.471
 Medica malus 2.7.117
 Medica herba unde adueta 2.304
 Medicamenta vulgo para-
 ta esse voluit natura 2.602
 Medicamenta mala quo pa-
 tto ab edibus arceantur 2.427
 Medicamenta mala ne no-
 ceant 2.678. 683. & 3.31.
 135. 100. 310
 Medicamentaria à Chirone
 reperta 1.343
 Medicamina ex longinquis
 regionibus non petenda 2.647
 Medicaminibus Arcades non
 viuunt 2.673
 Medicina unde nata 2.602
 Medicinam non iam preben-
 tes, quam reperiētes, presunt 3.4
 Medicina qualiter fiat utilis 2.603
 Medicina ex fraudibus ho-
 mī 2

Indicis Pliniani

minum 2.62. imperat impe-	Medicinam Romani damnave
ratoribus 2. 603. Vera in	runt 3.78
caenis quotidianis 2. 603.	Medicam rem prisci nondam
antiqua que 2.653	nabant sed artem 3.79
Medicina nullam artium	Medicina lucem morum indu
inconstantiorum esse 3.	xit 3.82
75	Medicina Greci authores re
Medicina noua 2.696	consentur 3.736
Medicina auxilia communia	Medicina fidem ferè abro
que 2.697	gauit Magica Vanitas 2.
Medicina abstinentia & fa	698
mes 2.697. & 3.17	Medicina ab externo orbe non
Medicina ab animo homines	pitenda 2.547
pendentes non omittenda 3.8	Medicina ex igne 3.426
Medicina ab oraculi, petitur	Medicina peritissimus Hip
3.76	pocrates & alij 1.323
Medicinarum optima que 3.	Medici Egyptij quales 2.
17	694. metallicarum re
Medicina à dñs inuenta 3.	rum imperiti 3.299. pe
75	riculis nostris discunt 3.
Medicina premia ingentia 3.	80. venalem vitam a
76	gris promittunt 2. 602. ve
Medicina Græcorum à Cato	tero: plures 3.75
ne damnata 3.38	Medicis multa gentes carent
Medicina origo atque inuentio	3.78
7	Medicorum abusus 2. 602.
Medicina Magica fons 3.	auaritia composita me
113	dicamenta excogitauit 2.
Medicina & magica pariter	547. crudelitas 3.4. in
effluerunt 3.116	ter se contrarietas 2.421.
Medicina plures ab animali	431
bis reperta 1.376	Medicorum priscorum diligen
Medicina ex animalium mem	tia 2.587
bris 3.3	Medicorum turba se perisse
Medicina à quo reperta 1.	monumentis inscriptio 3.
343	78

Medicos

Medicos se
credita
Medicu or
Asclepia
fancia
Medicu so
ni occidi
Medicu her
vires
Medulla
240
Medulla
850 ge
572. &
Medulla
310
Medullam
& qua
Megaly
pista
Megalis
40
Megaro
stum
Megaster
Indi
res des
Meges p
en tan
inuen
Mel
298.
1.330
Melis
morr
3.112.

Pats Prima.

- Medicos se afferentibus statim creditur 3.79
 Medicus omnium clarissimus Asclepiades, & mira eius fiducia 1.323
 Medicus solus hominem impune occidit 3.80
 Medion herba qualis, eiusque vires 2.760
 Medulla arborum 2. 166. 240
 Medulla consideratio, effectus genera, & medicina 1. 572. & 3.41.52
 Medulla carentes homines 3. 310
 Medullam qua habeant ossa & qua non 1.572
 Megalyxi sacerdoti Dianæ, picta effigies 3.343.353
 Megalium unguentum 2. 40
 Megarorum excidium prædictum oraculo 2.189
 Megasthenes à Philadelpho in Indiam missus, gentis eius vires descripsit 1.241
 Megethes palpebrarum psilothrum ex ranis in aceto putrefactum inuenit 3.207
 Mel corpora conseruat 1. 298. quo pacto eximendum 1.530
 Mellis, in quo sunt apes immortua in medicina vsu 3.112.130.133
 Mellis natura & origo 1. 527
 Mel collectum apes ore suumunt ibid.
 Mel optimum ex quibus folijs ibid. & 529
 Mellis genera & diuersitas 1. 528.529
 Mella etiam ex sparto. & oleis carpuntur 1.524
 Mel, ut mustum, se purgat 1. 527
 Mel vicesimo die crasse se habet ibidem
 Mel optimum ex quibus frondibus sorbearur 1.527. verum cur anthinum vocetur 1.528. astinum, horraum vocatur 1.528
 Mellis in medicina vsu 1. 529. & 2.545
 Mellis medicamenta, dona calectia 1.529
 Mel quando vberius, & pinguis capiatur 1.529
 Mel ericæum vilissimum 1. 529
 Mella à puris eximenda 1. 530
 Mella furem, & menses odere ibidem. unde acescant 530
 Mel venenatum ubi nascatur 2.486. qui primus vino miscuerit 2.82
 Mella cum aceto mista fit CCE 3.

ni damnaue
 3.78
 Ci nondam
 3.79
 rum indu-
 3.82
 authoros re
 3.736
 ferè abro-
 anitas 2.
 morbe non
 2.547
 3.426
 Simus Hip-
 1.323
 uales 2.
 rum re-
 299. pe-
 disunt 3.
 itam a-
 602. ve
 3.75
 ntes carent
 2. 603.
 pita me-
 stauit 2.
 3.4. in-
 as 2.411.
 am diligen
 2.587
 se perisse
 scripto 3.
 Medicos

Indicis Pliniani

oxymeli	2.96	576. 664. 766. & 3.34.
Mel insanum quod	2.	37.64
487		Melancholia insana remedia
Mel quod musca non attingat		2.551
2.487		Melancoryphi aues 1.486.
Mel, id est, succus florum		506
lily	2.500	Melancranis iunci genus 2.
Mel à putredine corpora ser-		499
uat	2.44	Melandria cordyla piscis fru-
Mellis natura qualis	2.	sta 1.625
544		Melandrium herba, eius-
Mel quibus noceat	2.545	que in medicinis usus 2.
Mellis despumati utilitas in		704
medicina	2.545	Melaniarum remedia 2.613.
Mella à quo reperta	1.344	731
Mella quæ optima	1.527.	Melanion floris genus 2.
528		483
Mella quomodo probentur	1.	Melanthemon herba 2.
529		529
Mel venenatum quibus ex flo-		Melanthion, id est, gith
ribus fiat	2.486	2.446
Mellis venenari signa	2.	Melanthius pictor quibus usus
486		coloribus 3.332
Melamphilum herba	2.	Melanthus ingenti precio didi-
536		cit 3.339
Melampodis diuinatio, at-		Melanurus piscis 3.226
que inuentum	1.321. & 2.	Melappia poma 2.118
661		Melaspemon, id est, gith 2.
Melampodion herba	2.661	446
Melampsychieum passi genus		Meleager unus ex ducibus A-
2.86		lexandri 3.363
Melampus Præti filia: qua		meleagri effigies, Parasitopus
herba sanant	2.661	3.337
Melancholicorum remedia	2.	Meleagri tumultus 1.483
419. 425. 456. 506.		Meleagrides aues 1.483. & 3.
		436.

436. 437
 Melanactis aq
 1.464.
 Mel frugum
 552
 Melicribales
 Melicridum
 2.458. 605
 Melichloros ge
 Melichrysus g
 Melilani her
 483
 Meliloti her
 505
 Melilotiden
 Melilotis ape
 485
 Melimela di
 sunt
 Melimela
 118
 Melimela
 que in
 585
 Melinum o
 neis
 Melinum
 dem
 Melis auir
 387
 Melissoph
 480
 Melissop
 2.430
 Melissop
 tur

Pars Prima.

436.437	Melissophyllo apes delectantur	2.485.505
3.34.	Melenactos aquilarum "genus	Melissophylli medicina ibid.
a remedia	1.464.	& in le
1.486.	Mel frugum panicum 2.	Melites canes 1.134
genus 2.	550	Melitis herba eadem con me-
pisces fru-	Meliceribales pisces 3.226	lissophyllo 2.505
1.625	Meliceridum morbi remedia	Melites gemma 3.476
a, cius-	2.485.505	Melites vinum quomodo con-
us 2.	Melichloros gemma 3.476	ficiatur 2.90. ex eo medci-
1.635	Melichrysos gemma 3.436	ne 2.546
a, cius-	Melilotos herba 2.40.480	Melitites lapis qualis 3.410
us 2.	483	Melius Sp. à Minutio Auguri
1.635	Meliloti herba medicina 2.	no reprehensus 2.274
genus 2.	505	Meliginem apes unde decer-
a, cius-	Melilotidoleum 2.113	pant 1.523
us 2.	Melilotos apes delectantur 2	Melopeponis qui & unde di-
1.635	485	cti 2.374
genus 2.	Melimela diu seruari non pos-	Melothron, id est, vitis alba
a, cius-	sunt 2.110	2.569
us 2.	Melimela unde dicta 2.	Melothron herba folio suo venie-
1.635	118	in coronamenta 2.480
a, cius-	Melimela poma, eorum-	Membranarum animalium ge-
us 2.	que in medicinis usus 2.	nera plura 1.571
1.635	585	Membrane ubi reperta 2.
a, cius-	Melinum oleum ex malis coto-	53
us 2.	neis 2.585	Membranarum macula quo-
1.635	Melinum unguentum ex iis-	tollantur 2.42
a, cius-	dem 2.39.40	Membrorum fracturum reme-
us 2.	Melitis animalis consideratio 1.	dia 2.436
1.635	387	Membrorum singulorum ani-
a, cius-	Melissophyllon herba 2.	malis descriptio 1.550
us 2.	480	Memeclion unde onis species
1.635	Melissophyllō id est, apiastrum	2.131
a, cius-	2.430.480	Memnon Ethiopia rex 1.
us 2.	Melissophyllon alucaria sillini	276
1.635	sur 2.438	

Indicis Pliniani

Memnonis regia	1.193	nomine 3.115. honor	1.319
Memnonis statua ex basulte lapide, Sole oriente crepitum edens	3.389	Mendacium nullum teste caret	1.372
Memnoni: in Ethiopia regia	1.483	Menachmi statuarij titulus	3.292
Memnoides aues	ibidem	Menocrates Sexti Pompeij libertus	3.372
Memmonia gemma	3.471	Menelai Canobus gubernator	1.215
Memoria insignis exempla	1.313	Menelai regia	3.249
Memoria ars à quibus reperta	ibidem	Menelai imago ex Obsidiano vitro	425
Memoriam adimens gemma	3.468	Menenij Agrippa paupertas	3.264
Memoriam inuantes aqua	3.157	Menestrati simulachrum	3.382
Memphiticarum arborum mira magnitudo	2.52	Meneius C. Latinos deuicit	3.277.
Memphitica arbores nunquam perdunt folia	2.160	quando Consul ibidem	
Mena sen. Pompeij libertus	3.372	Menodorum statuarus	3.295
Mana pisces	3.226	Menogenes statuarus	3.294.
Mana pisces colorem mutant	1.433	cocus	1.303
Manarum piscium in medicinis usu	3.231.233.220.221.	Menon literarum repertor	1.342
Menais herba qualis	2.640	Menarum preciosarum insania	2.58
Menander alij factorem quo pacto docuerit extinguendum	2.383	Mensa cedrina	ibid.
Menander diligentissimus luxuria interpres	3.385	Menarum ingens pretium	ibid.
Menandri Synaristusa	2.599	Mesa Ptolemæ regis Mauritanis	2.58. Tiberij principis.
Menandri fabula, Thesula			59
		Mesarum dore: precipua	ibid.
		Mensa trigina, pantherina & apiana	ibidem
			M 22

Mensa in
uant
Mensam au
uma mai
betur
Mensa ceru
perfiti
Mensa sacu
fus
Mensura
mirè noc
400
Mensura
tempus
Mensura
uentus ib
nihil m
ibidem
Mensura
diu in m
nerando
ibidem
Mensura
natis
Mensura p
rei morbi
Mensura p
23
Mensura
quado m
Mensura
ibidem
Mensura
ibidem
Mensura

Pars Prima.

Mensa in vina plura vitia in-
uant *ibidem*
Mensam auferri bibente con-
uiuia inauspicatissimum ha-
betur 3.9
Mensis ceruata auguria & su-
perstitiones *ibid.*
Mensesecunda, arborum fru-
ctus 2.4
Mensura muliebria hortu
mirè nocent 1.306. & 2.
400
Mensura consideratio natura,
tempus, effectus 1.306
Mensura non nisi mulieri con-
ueniunt ibi. quādo cesset 1.305
nihil magis monstrificum
ibidem
Mensura quando & quan-
diu in muliere *ibidem* ge-
nerando homini materia
ibidem
Mensura gravidarū fluxus in
ualidos reddit parius *ibid.*
Mensura primo feminarū plu-
res morbi sanantur 3.14
Mensura prodigiosi effectus 3.
23
Mensura coeuntibus maribus
quādo maximè pestifera 3.23
Mensura purpuram pollui
ibidem
Mensura segetibus nocet
ibidem
Mensura tactis vitis leditur

ibidem
Mensura Iudae bitumina
nocentius 3.24
Mensura nitorem speculorum
hebetari 3.24
Mensura mulierum in me-
dicinā usus 3.24
Mensura tactis postibus Ma-
gorum artes irritas reddi
3.25
Mensura coriandri potu con-
tineri 2.454
Mensura remedia 2.439.
440. 462. 464. 500. 508.
521. 530. 534. 536. 557. 573.
576. 577. 583. 585. 587. 593.
597. 603. 604. 615. 619.
620. 625. 628. 630. 633. 639.
732. 734. 749. 756. 758.
60. 769. & 3. 70. 83. 86.
87. 88. 303. 311. 327. 328.
411
Menses citantur 2.430. 431.
442. 459. 460. 505.
507. 511. 533. 537. 542.
551. 554. 555. 565. 588.
590. 595. 606. 608.
617. 621. 623. 625. 634. 638.
640. 646. 648. 659. 732.
733. 743. 748. 761. 764.
767. 769. & 3. 16.
20. 21. 29. 32. 100.
195
Mensura & ponderum mo-
dina 2.514. inuentores 3.

Indicis Pliniani

344	Mentor Syracusanus leo-
Meni dea 1.4	ni surculum ex pede exemis
Mentis sedes in homine ubi 1.	1365
564	Menti consideratio 1559
Mentis subtilitas unde 1.	Mentum nullo animalium
568	præter hominem ibi-
Mentis alienatio quo inuictur	dem
2.506	Mentum in supplicando tan-
Mentis instabilitas quoinuictur	gunt Græci 1581
2.542	Mercatura à quibus reper ta
Mentem turbantia 2.621.658.	1.344
27	Mercurialis herba considera-
Mente commotis Utilia 2.	tio 169
433.506.565.661. 756. &	Mercurij sideris consideratio.
3.17.29.156.414	10.17
Menta natura, satio, &c.	Mercurij stella per Zodia
2.396. & inde	cum motus 1.19
Menta ferro tanginem vult 2.	Mercurij stella quantum à
400	Sole discedat 1.20.664
Menta consideratio, natura,	Mercurij stella color radians
medicina 2.437.	123
Menta generationi contraria	Mercurius Mercurialis herba
2.438	inuenior 2.659
Mentagra morbus 2.694	Mercurij simulachrum 3.286
Mentaſtri herba consideratio,	294
& satio, & medicina 2.396.437	Mercurius Bacchi nutrior,
Mentaſtrum, syluestre pule-	eiusque simulachrum ex ere
gium 2.437	3.294
Mentaſtri vinum factitium 2.	Mercurij delubrum ubi 3.
95	441
Mentor sculptor 3.266.	Mercurius literarum inuenior
268	1.342
Mentoris mirum opus 1.	Metrix ditissima Rhodope
324	3.395
	Mettricis constantia ac fides
	1.312

1.312. & 3.
Meretrici cui
290
Mergi aues in
Mergi aues col
497
Mergi aues fu
2.357
Meridiem tu
ſtare non
Meryx piſci
rum
Meroſes ge
Meroſis herba
que deſce
643
Merops aui
tas in par
Merula aui
434. in n
hyeme
Merula ubi
no paria
Merula am
Merula la
377
Merula pi
216
Meſes ver
Meſſes
dolores
Meſſolene
759
Meſſolene
Meſſolene
Meſſolene

Pars Prima.

- 1.312. & 3290
Meretrici cui honor tributus 3.
290
Mergi aues insatiabiles 1569
Mergi aues consideratio 1.488
497
Mergi aues futura praesagiunt
2.357
Meridiem vitium plaga spe-
tare non debent 2.256
Meryx piscis ex genere lacerto-
rum 3.226
Merocthes gemma 3.471
Meroris herba unde dicta, eius-
que descriptio & usus 2.
642
Merops auis qualis, eiusque pie-
tas in parentes 1.489
Merula auis consideratio 1.
484 in medicinis usus 3.129
hyeme abit 1.482
Merula ubi alba 1.486. bis an
no pariant 1.502
Merula amica turdo 1.518
Merula laurose purgant 1.
377
Merula piscis 1.426. & 3.
226
Meses ventus 1.39
Mesotes, vini genus, capitis
dolores generat 2.87
Mesoleucos herba que 2.
759
Mesoleucos gemma 3.472
Mesomelas gemma ibid.
Mesosiph arum nardi genus 2.
- 14
Mesphees rex Egypti 3.392
Mespilorum consideratio, gene-
ra &c. 2.127
Mespilus Catonis auro Italia
non fuit 2.127. vermicibus
infestatur 2.258. putamen
quale 2.134
Mespilorum natura, & medici-
naeque 2.594
Messalina cum Vestio Valente
adultum 3.77
Messalina mira libido 1.508
Massalinus consularis hircundini-
bus ad genua admissis inter-
emptus 3.219
Messala Valerius consul 1.
384. victoriam suam De Hie-
rone & Carthaginiensibus
Romae pictam proposuit 3.
324
Messala orator sui nominis obli-
tus 1.313. alienam gentis suae
imaginem vultu inseri. 320
in Antonio auri in rebus ob-
scenis abusum reprehendit
3.241
Messala Marcus Consul quan-
do 1.315. 385. & 3.430.
Messala Marco Censore ficus
sponte in Capitolio enata 2.
263
Messala Marcus duas Sibyl-
lis posuit statuas 3.277
Messala quo vino vsu 2.86.
Messis consideratio 2.341

Indicis Pliniani

trituratione	2.34 ¹	peres	1.327
Messes ubi bina anno uno	1.	Metelli Macedonici, felicitas,	
240		gesta, mors	1.328
Metallorum consideratio	3.	Metellus Macedonicus Scipio	
228		nis inimicus	1.328
Metallum unde dictum	3.	Metello Macedonico à Catinio	
253		illata iniuria	1.328
Metallis opes constant	3.318	Metelli Pontifici senectus	1.
Metallorum aris consideratio	3.271.272	332	
Metalla aris quis inuenerit.		Metendi diuersitas	2.341. &
343		inde	
Metaponti Iunonis templum		Metendi tempus	ibid.
virgineas habuit columnas		Metimathus Masinissa fi-	
2.726		lius	1.305
Meta figuram umbra referunt		Metopion arbor	2.31
1.12		Metopion fastidium elumina-	
Metalla Syllamater	3.403	dem cum amygdalino	2.
Metellus Consul	1.304	112	
Metellus Qu. Celer Consul	1.	Metoposcopi qui	3.324
57		Metrodorus medicus	2.453
Metelli L. de pennis triumphus		Metrodorus pictor, philosophus	
1.353		que	3.354
Metellus Pontifex lingua fuit		Metrodorus memoria artem	
impedita	1.562	consummanit	1.313
Metellus Macedoniam sube-		Metrodorus S. ephius à Roma-	
git	3.288	norum odio cognomen inue-	
Metelli L. triumphus	2.274	nit 3.280. Romanis obsecro	
Metelli ades ubi	3.384	volsinios statuarum cupidita-	
Metellus Qu. quot filios nepo-		tate expugnates	3.280
tesque reliquerit	1.305.327.	Metuentium nocte remedia	2.
328		440 533	
Metelli Qu. gesta, honores, ac		Metus felicitatem adimit	1.
felicitas	ibid.	325	
Metellus Qu. cecus factus com-		Metus vanos expellit à mente	
Palladium ex incendio ra-		adamas	3.443
		Men herba consideratio, gene-	
		ra	

Pars Prima.

1.337	ra, natura medicina, inuen-	2.260	Mileus medicus	3.4
1.338	tor	2.463	Miliaria olea ubi, & cur ita	
1.338	Menenatis uua qualis	2.	diste	2.225
1.338	78		Militaris panis qualis	3.287.
1.338	Mezentius vini mercede Ru-		herba	2.643
1.338	tulis opem tulit aduersus La-		Militaribus signis argenteis co-	
1.338	tinos	2.91	lor familiarior	3.245
1.338	Myacanthos quid	2.394	Milites fortissimi ex agricolis	
1.338	Myaces pisces quales, & ex eu-		2.276	
1.338	medicina	3.212	Militum premia varia	1.316
1.338	Myagros herba qualis, eiusque		& 2.517. & 3.238	
1.338	usus	3.761	Milij spica qualis	2.283
1.338	Myagri herba oleum ibidem		Milium Indicum quando in	
1.338	Micetades sculptor	3.376	Italiam aduectum	ibid.
1.338	Myconij natura calui	1.552	Milij vsui in Campania ad	
1.338	Myconium vinum	2.87	pultem consciendam	2.294
1.338	Mycon pictor	3.269. 330. 335	Milij putre, aut cruda etiam sa-	
1.338	Mycon statuarius	3.294	rina lacti admista Sarma-	
1.338	Mycorpsechi qui, eorumque re-		ta aluntur	2.294
1.338	medium	2.545	Milione auicula aut vermes	
1.338	Microsphaerum nardi genus	2.	noceant	2.308
1.338	14		Milium ubi ferendum	2.
1.338	Miction medicus	2.464	309	
1.338	Mida annulus mirus	3.230. au	Milium tantum & hordeum	
1.338	riooopia	3.242	Ethiopes habent	2.294
1.338	Mydon pictor	3.357	Milium quando ferendum	2.
1.338	Myia concharum genus	1.	282. 330	
1.338	443		Milij e semine quod vinum	
1.338	Myiagrus muscarum deus	1.	fiat	2.94
1.338	483		Milium in theriaca	2.466
1.338	Myiagrus statuarius	3.295	Mellisfolij herba consideratio	
1.338	Myisca pisces quales	3.213	& medicina	2.639
1.338	Milciades dux Atheniensium		Mellisfolia herba qua	2.660
1.338	3.334		Millifolij medicina	2.713
1.338	Milestia rosa	2.471	Millepeda in medicina	3.
1.338	Mileti eruca olivas	erodunt		

Indicis Pliniani

Millefolij medicina	2.713	Minerva simulacrum ex ebore	3.285
Millepeda in medicina	3.183	Minervæ musica simulacrum ex ere	3.286 291
Millepeda animal, & contra eius Venenum remedia	2.406 & 3.110	Minervæ simulacrum in Nea Troadis non compluitur	1.72
Mylæcor blatta genus	3.111	Minerva in Gorgone dracones ad istum cithare resonantes	3.291
Milo Crotoniates qua gemma usus	3.464	Minerva delubrum in Capitolio	3.247. effigies picta ab Amulio 3.350. simulacrum è calo tactum 3.376. adei in Elide, eius que mirum lecturum 3.420. cur nō immoletur capra 1.405. sacra olea. 2.4. qua herba sacra 2.527. & 652
Miloni: crotoniatæ fortitudo.	311	Minerva iuvenum, argemon herba	2.646
Milo Clodium perimii, & eius æris alieni summa	3.400 401	Minyanthes trifolij genus	2.480 506
Milonis interitus	1.48	Minij consideratio & usus	3.257. quibus reperiatur locis ibid. præparatio 3.258. ad libros scribendos usus 3.260
Milio, id est minium	3.258	Minium domini servis pingentibus præstabant	3.327
Mites lapis	3.412	Minium venenum esse	3.381
Miluago pisces tempestate præ sagit	3.192	Minora animalia expressum natura vim indicant	2.520
Miluorum consideratio	1.470	Minos princeps classe depugnast	1.347
Milui in medicinis usus	3.103. 134	Mintha olim Græcis dicta, qua Latini menta	2.396
Milvus ex funerum ferculis, aut Olympie ara nihil rapit	1.470		Minutius
Milvus cui inimicus	1.517		
Milui signi celestis exortus	2.327. 328		
Milvus piscis volitans	1.434		
Mimulus prætensum herbarum deterrima	2.332		
Mina siue mna, a ricæ drachmas centum pendet	2.514		
Minervæ olea Athenis ad Plinij usque tempora duravit	2.198		

Minutius
lium affe
guit
Minutij statu
causa posit
277
Myosoton h
Myosotis, m
103
Myosoton
Myosotis,
qualis
Myosoton h
asine
Mira
Babylonia
Diana Eph
Ioni Olymp
224
Pyramides
Solis rotas
Mausolis
Cyri medior
memor
pidibus f
nius non
Mira &
rum cura
Mira simi
48
Mira fulg
Miracula
concurr
Miracula
71.72

Pars Prima.

Minutius Augurinus Sp. Me-
lium affectati regni coar-
guit 2.274	Miracula multa aquarum 3.
158
Minutij statua, ubi & qua de
causa posita 2. 274. & 3.
277	Miracula inuicta Qu. Marcij
regis 3.405
Myosoton herba 2.738	Miracula fontium & flumi-
num aliarumque aquarum
1.77. variarum gentium 1.
291. quorundam animalium
3.73.152
Myiodes, muscarum Deus 3.
103	Miraculum auditus velocissi-
mi 1.312
Myophonon herba 2.480	Miracula de his qui elati reui-
xerunt 1.336
Myosota, siue myosotis herba
qualis 2.760	Miracula animalium aduenas
interimentium 1.411
Myosoton herba, eadem cum
alsine 3.741	Miracula delphinorum 1.
418
Miracula orbis se-
ptem.	Miracula echneidis 1.433
Babylonia muri 1.259	Miracula phœnicis 1.464
Diana Ephesia templum 3.398	Miracula Diomedarum a-
uium 1.496 per totum ca-
put
Iouis Olympici simulachrum 3.
284	Miracula aspidum 1.518. a-
pum 1.533. vini 2. 97. 101.
prodigiosarum arborum 2.
173. 262
Pyramides Egyptiæ 3.393	Miraculum caprifici arboris 2.
591
Solis colossus Rhodi 3.283	Miraculum mellis 2.48
Mausolis sepulchrum 3.381	Miracula herbarum 2.641.
698 serpentem 2. 675.
680
Cyri medorum regis domus à
memnone illigatis auro la-
pidibus fabricata cuius Plî-
nius non meminit.	Miracula prodigiosa circa Ve-
nerem 2. 717. circa precatio-
nes, incantamenta & sortile-
gia 3.112
Mira & superstitiosus pano-
rum curatio 2.717	
Mira fimi dorcadis natura 3.
48	
Mira fulgurum 1.44	
Miracula montium inter se-
concurrentium 1.67	
Miracula terrarum varia 1.
71.72	

Indicis Pliniani

Miracula piscium	3.191	Myrrha quibus nascatur loci	ibid.
Miracula, medicina, & prodigia ignium	3.425	Myrrha ex spina in India colligitur	2.22
Miracula varia natura	1.32	Myrrha ligno apud Sabæos ei-
bus coquuntur	2.24
54.166.176.197.277.306.		Myrrha odore antiqui vina
condebant	2.92
373.435.460.473. & 2.62.		Myrrha Troglodytica lfidie
in sinum comportatur	1.273
66.69.78.125. 139. 156.		Myrrha herba qualis & ex ea
medicina	2.640
220. 265. 315. 324. 366.		Myrrhu herba qualis, & eius
in medicinis usus	2.640
374. 457.478. 487. 532.			721
606. 619.639. 653. 629.		Myrrhites gemma	3.478
667. 670. 676. 737. &		Myrsilus Lydia rex	3.333
3. 27. 50. 96. 181. 200.		Myrsineum herba eadem cum
faniculo sylvestri	2.463
222. 312. 391. 393. 406.		Myrsinites tithymali genus	2.
408. 421. 426.433. 463.		711.gemma	3.471
467.468.469.475		Myrtatum obsonium	2.135
Myrapia pyra	2.117	Myrtea verberna in fœdere Ro-
manorum Sabinorumque
adhibita	ibidem
Myrice frutex	2.64	Myrtea Vene. in ara Roma	2.
Myrices medicina	2.619		136
Myrus piscis	1.432	Myrtei olei natura & medici-
na	2.581
Myriophallon herba eiusque
medicina	2.639	Myrtidanum vini sacitij ge-
nus	2.95.135
Myrmecides statuarius & eius
opera	1.312. & 3. 384	Myrtidani medicina	2.60
Myrmecites gemma	3.475	Myrtites vinum quomodo con-
ficiatur	2.94
Myrmecias gemma	3.471	Myrtus sacra Veneei	2.4
Myrmecion phalangij genus	3.	Myrti consideratio	2.135
98			Myrti
Myrobalanum glandis aroma-
tica genus	2.29.30		
Myrobalani medicina	2.583		
Myron statuarius quâdo vice
rit 3.285 quo arte usus	3.273		
Myronis opera	3.286		
Myronis bucula	ibidem		
Myrrha consideratio	2.20.		
genera, natura, pretium	2.21		

Pars Prima.

Myrti varia genera 2.136. o
leum quomodo conficiatur 2.
112.
Myrtus sativa. ibid. sylvestris
ibi.
Myrti bacca 2.131
Myrti succus qualis 2.133. 135
Myrtus ubi primum visa 2.
135
Myrtus Roma fuit ab initio ur
bis condita 2.135
Myrtus arborum omnium pri
ma Roma in publico sacra 2.
135
Myrti duae in Romuli delubro
2.136
Myrti generatricia apud Cato
nem ibid.
Myrti utilitates plures ibid.
Myrto quis primus in oratione
usus 2.137
Myrtus qua loca amet 2.
159
Myrto non decidunt folia 2.
160
Myrti folia angusta 2. 162. di
spicata 2. 163
Myrtus patritia & plebeia, ea
rumque mira natura 2.
135
Myrtus quibus modis feratur
2. 177
Myrtum mithridates rex fru
stra in Panticapaeo urbe se
rere conatus 2.174
Myrto Visa brevis 2.226

Myrtus ubi odoratissima 2.136
485
Myrtopetalon herba 2.762
Mys argenti calator 3.368
Mys piscis 3.226
Misenensi in agro marj villa
2.278
Mysi quid eiusque consideratio
2.166
Mysticum vinum 2.87
Mitrax gemma 3.471
Mitres Aegyptij rex 3.390
Mithridates Aquilio duci ca
pto aurum in os insudit 3.
241
Mithridatis currus aurei ar
gentisque 3.267
Mithridates quando à Lucul
lo victus 2.131
Mithridates laurum & myr
tum in Panticapaeo frustra
serere conatus 2.174
Mithridatis antidoti compo
sicio 2.596
Mithridatis laus 2.650
Mithripates quotidie venenū
bibit 2.650
Mithridates duobus & vigin
ti linguis loquutus 3.13. & 2.
651. a Pompeio victus 3.35.
& 2.650. quot annos regna
rit 2.651
Mithridatis commentationes
Pompeius per Lenaeum li
bertum Latinitate donandas
curavit 2.655

Indicis Pliniani

Mithridates quidam Claudio	num ingenium	2.699
principe ad Sauramatas	Mæri Aegypti rex, locis que	
confugit	ab eo denominatus	1.190
Mithridati daſilotheca 3.	Mæridu regū ſepulchrum 3.	
429	396	
Mithridatico bello multi ci-	Mæſia ficus quales	2.124
uium in Calaminu inſulu	Molarum verſutium confi-	
ſeruati	ratio ac prodigia ex in 3.	
Mithridaticum antidotum 2.	409	
650	Mola lapidea ubi optima 3.	
Mithridation herba à mithri-	409	
date reperta	Mola in utero muliebri qua	
2.665.681	dicantur, & quomodo gi-	
Mituli piſces quales 3.213. &	gnantur	1.306.511
inde medicine	3.161.	
Mitulorum generatio	Molam uteri muliebru- rum-	
1.456	pentia	149
mira magnitudo	3.191	
Myxa prunorum genus	Mola ſalfa ſacris omnibus ad-	
2.49.	hibebantur	3.176
116.220	Melemonium herba, & ex ea	
Myxon piſcu	medicine	2.704
3.207	Molere frumenta Ceres prima	
Mnaſtimus pictor	reperit	1.342
3.357	Moly laudatiſſima herbarum,	
Mnaſitheu pictor	eris que deſcriptio 2.	
ibid.	656	
Mna ſive mina Atticas drach-	Moly herba venenata 2.	
mas centum pendet	513	
2.514	Moly efficax contra magicas	
Mnaſon Elatenſium tyrannus	artes	2.681
3.445. & 447	Molybdæna herba	2.688
Mnemoſine a Philoſo picta 3.	Molybditu quid	3.256
356	Moltura frumentorum confi-	
Mneſteus medicus, eiſque de	deratio	2.292
coronamenti opus	Molliends vim habet terra am-	
2.469	pelitu	3.370
Mneuidu regia	3.370	
3.390	Molochæ ægria quid	2.410
Modulorum muſcorum ſpecies		
plures, & eorum inuētores		
1.345		
Modus rerum omnium utiliſſi-		
mus		
2.279		
Modum ſeruare nescit huma-		

Molochites g.
unde diff.
Molon herba
medicina
Mollugo her
Molluscum,
157
Mollusca nu
Monaulum m
1.345
Monedula
2.127
Monedula
484
Monoceros
370
Monochrom
326.331.336
Monopodia
Monoprosori
genera
Montes in
quando
que arbo
ferum r
resque
Montibus
quid pres
Reliqua c
Monumen
lapide
Merbi non
nibis que
Merbi qui
5
Molo-

Pars prima.

Molochites gemma qualis & unde dicta	3.456	Morborum exempla varia 1.	334.336
Molon herba qualis, & ex ea medicina	2.702	Morbus etiam arbores sentiens	2.257
Mollugo herba	2.719	Morbi qualiter vitari possint	2.456
Molluscum, aceris tuber 2.	157	Morbi omnes quomodo pellantur	2.491. qui asperunt 2.
Mollusca nuces	2.129		655
Monaulum mercurius reperit	1.345	Morbus omnes tollentia	2.656.
Monedula infitionis inuentrix	2.227		657.676
Monedularum furacitas 1.	484	Morbi inflammari creduntur	superuentu eorum, qui pedibus iter confecerint
Monocerotis fere descriptio 1.	370		2.653
Monochromata quæ	3.258.322.326.333.336	Morborum totius corporis remedia	3.29. & 3.135. 2.682.
Monopodia ex are	3.275		63
Monstrosorum hominum multa genera	1.277.291	Morbus longis locorum mutatio utilis	3.17
Montes inter se concurrentes quando visi	1.67	Mores ciuiles prostrauit M. Scauri adilitas	3.375.403
que arbores ament	2.158	Morum diuersorum exempla per totum caput	1.310
ferrum retinentes reſſentesque	1.73	Morum ſeueritas quo pacto inducatur	3.31
Montibus nubes imminentes quid præſagiant	2.356	Morion idem cum halicacabo	2.513
Reliqua quæ re parte ſecunda.		Morion, mandragora ſpecies 2.	686
Monumenta, perennia ex quo lapide ſiant	3.418	Morion gemma	3.471
Morbi noui quibus locis hominibusque peculiare	2.693	Mormyre piſces	3.227
Morbi quidam, diſi crediti 1.	5	Morphnos aquile genus	1.465
		Mortariorum lapidum conſideratio & inde	3.415
		Mors homini optimus portus	2.655

Indicis Pliniani

Mortem nunquam contingere,
 nisi astu maru recedente 1.
 76
 Mortem ex minimis causis ac-
 cidere 1.301
 Mors sepius inuocatur 1.335
 Mortu signa plurima 1.336
 Mortes repentina p'ures 1.
 338
 Mortem doloru impatientia
 quu sibi conscuerit 2.
 450
 Mortem sponte accersentes 1.
 164.243
 Morte qua plebuntur sacrile-
 gi in Elephantina Aethio-
 pia regione 2.642
 Morte sua Gracchorum pater
 Cornelia uxor uitam re-
 demit 1.322
 Morte repentina nonnulli ob
 desideria, infortuniae su-
 rum extincti. 1.322
 Mortem sibi consciscientium
 corpora crucibus affixaz. 401
 Mors tempestiua opima
 3.5
 Morsu consciscenda causa. 2.
 639.642.655
 Mortu signa ex urina 3. 20.
 Et 21
 Mortu sua arbitrio nihil ho-
 mini melius concessum 3.5
 Mortales eternitate Deus do-
 nare non potest 1.7
 Mortuus cum laruis lustrari,
 prouerbium; Prologo operu.
 Mortuos ad uitam herbu reuo-
 cari 2.653
 Mortui cum caroni effereban-
 tur 2.468
 Mortem multis modis prouo-
 cant navigantes 2.359
 Mortui bestiarum remedia 2.
 432.455 505. Et 3.409. ve-
 nenatorum animalium re-
 media 2.466
 Morticini clauorum genus in
 pedibus 2.543
 Mortui arbor quae loca amet 2.
 159
 Mororum colores tres 2.
 130
 Morus quando ferenda plan-
 tandae sit 2.236
 Mori succus qualis 2.133
 Mora carne Et succo constant
 2.134
 Mori arboru fractu, reliqua-
 rumque eius partium in me-
 dicinu usus 2.592
 Morus nouissimè germinat 2.
 161.165.331
 Morus cur arborum sapientissi-
 ma censeatur 2.165
 Morus tardissimè fenescit 2.
 170.193
 Mori succus à medicis expeti-
 tur 2.185
 Morus tale tantum feritur 2.
 232
 Morum rame inferi religio ful-
 gurum

Pars Prima.

- Curum prohibet** ib. **Aculi fel non habent** 1.567
Mori arboris prudentia 2.593 **Mula calcitrans quo inhibetur** 1.396
Mori arboris ricini sanguinem 1.397
sistunt ibidem **Mulorum longa aetas** 1.397
Mori arboris consideratio 2. **Mula eiusque parvitas in medicina vsus** 3.103.133.135.
130
Mos. Quare mores. 151
Mosceuton, rose genus 2. **Multa apud veteres ouib. &**
471 **bubus** 2.273. & 3.230
Moschion Gracius de Rapha- **Muliere excepta pauca ani-**
ne librum edidit 2.79 **malia grauida nouere coi-**
Moses Magus, secundum Pli- **tum** 1.301. interdum super
nium 3.116 **fatat ib. non ex qualibet co-**
Motherudii regia 3.196 **cipit** 1.204 **fecunditas va-**
Mucescere inter liquores vi- **ria ibid. quandiu pariat** 1.
num proprium 2.101 305
Mugilis piscis consideratio 1. **Mulier sola menstruale ani-**
426.428.451. & 3.226 **mal** 1.306. septima die ab
Mugilumpiscium in Laterra **enixu concipere facillime**
stagni mira copia 1.420 **creditur** 1.510
Mugil & lupus pisces mutuo **Muliere ex semetipsa conci-**
odio flagrant 1.462 **piunt, mola in utero na-**
Mugilis piscis astus 3.191 **scuntur** 1.516
Mula ne calcitret 3.153 **Muliebris ornatu pretiosissi-**
Mula ungula sola Stygi a- **mus** 1.444
qua coninetur ibid. **Muliebrium affectuum reme-**
Mula ex volutabro pulvis in- **dia** 2.405.403.411.419.421
spersus amoris astus mui- 560
gar ibid. **Muliebris corporis, eiusq. par-**
Mulorum consideratio 1.396 **tium medicina** 3.25
Muli ex asino & equa gignun- **Mulier menstrua denudata re-**
tur ibid. **pestates abigit** 3.23
Mulam peperisse prodigio est **Muliones culicum genus** 1.
ibid. 534. & 3.152
Mula ubi vulgo pariant ibi. **Muliones vno tantum die vi-**
quare non pariant ibid. 3.152

Indicis Pliniani

- Mulli piscis consideratio* 1.429
 430
Mulleorum calceorum color
mulli piscibus nomen fecit
 1.429^C (3.209)
Mullus in cibo inutilis nervus
Mulli piscis in medicinis usus
 3.199 211.220.223
Mullus octoginta librarum in
maris rubro captus 1.430
Mullorum copia ubi 1.429
Mulli expirantes versicolor es
ibid.
Mullus ter anno parit 1.456
Multipeda vermis in medici-
nis usus 3.122.133
Mutiana cotonea 2.115
Mulus. Quare Mula.
Mulsa aquae consideratio, &
medicina 2.545
Mulsi consideratio, usus & me-
dicina 2.546
Mummio L. Censore laquea-
ria in Capitolio inaurata 3.
 243
Mummius Corinthum diruit
 3.274-359
Mummius L. dirura Corintho
primus tabulis externis au-
toritatem fecit 3.325
Mummius victoria ad Vasa
Corinthia & tabulas pi-
ctas Romanorum mores in-
clinavit 3.430
Mummius signis urbem Ro-
mam replevit 3.281
Mummius decedens filia dotem
non reliquit *ibidem*
Mundus, numen quoddam æ-
ternum 1.1
Mundi exteriora indagare mens
humana non potest *ibid.*
Mundus certus, incerto tamen
similis *ibidem*
Mundus cuncta complexus in
se *ibidem*
Mundi mensura nosci non po-
test ab homine 1.1
Mundus unde dictus 1.3
Murales coronae civicis digni-
tate inferiores 2.142
Muralis corona à graminea
dignitate superatur 2.517
Muranis piscibus ferula na-
tura infestissima 2.465
Murana piscis astus 3. 191.
 & inde
Muranarum patina 3.362
Murana molle tegumentum 1.423
Murana piscis hyeme raro ca-
pitur. 1.427
Murana exeunt in terram 1.
 430
Murana pisces longi 1.431
Murana pinnis & branchijs
carent *ibidem*
Muranarum ova celerissimi
crescunt 1.432.455
Murana tantum sexus fami-
nei 3.191
Muranam cum serpentibus
coire 1.431. & 3. 191
 MN-

Muranarum
 primus &
 Merana &
 multo cor
 Murana m
 102. consi
 Murana at
 cauda 3. 1
 sibilu evoc
 non inter
 dacta si
 tar
 Muranaru
 lichenas
 189
 Murana L
 Muricu psc
 431 439-4
 Murium g
 Muricum p
 437
 Muricum
 Muricum
 109. 21
 Margentin
 Muria qui
 Murium i
 medicin
 Murus Th
 rit
 Murus lat
 nana
 Muribina
 Roman
 gentis p
 16. quib

Murænarum viuarium quis
 primus excogitavit 1.459
 Muræna & conger caudas sibi
 mutuo corrodunt 1.462
 Muræna morsus remedia 3.
 202. consideratio 1.432
 Muræna animam habent in
 cauda 3. 192. à piscatoribus
 sibilo euocantur ibid. fuisse
 non interimuntur ibid. cau-
 da ista facillimè perimun-
 tur ibid.
 Murænarum cinis cum melle
 liehenas & lepras sanat 3.
 209
 Muræna L. ludi 3.242
 Muricis pisci consideratio 1.
 433 439. 446
 Murinum genera 3.209
 Muricum pariendi tempus 1.
 457
 Muricum generatio 1.457
 Muricum cineris medicina 3.
 209. 220. 221
 Murgentina uua 2.77
 Muria quid 3.177. 219
 Murinum hordeum, & ex eo
 medicina 2.551
 Muros Thrason primus repe-
 rit 1.343
 Murus latericius Areti & me-
 nianæ 3.365
 Murrhina vasa à quo primus
 Romam aduecta 3. 431. in-
 genti pretij ac capacitatis
 ib. quibus in locis reperian-

tur 3.432
 Murrhinorum pretium à fidi-
 libus victum 3.362
 Murria Veneris ara Roma 2.
 136
 Muris unius numerosus factus
 1.512
 Mures lambendo concipiunt 1.
 512
 Mures pragnantes in utero pa-
 rentis reperti ibid. gustatu
 salu concipiunt ibi. agrestium
 cepia messes aliquando popu-
 latur ib. quib. ex locis inco-
 las fugarint ib. quibus ne-
 centur 2. 507. 527. quibus
 pellantur 2. 308. 335. & 3. 153
 Mures cucumeris erratici de-
 cocto respersa non attingunt
 2. 405
 Murium natura non spernen-
 da 3.91
 Muribus cor maximum 1.565
 Murium aliqui sel non habent
 1.567
 Murium fibræ crescunt & de-
 crescent cum Luna 1.568
 Mures quo pacto unum in lo-
 cum contrahantur 2. 527. à
 serpentibus laesi chindrylle
 herba sibi medentur 2. 539.
 omnino indociles 1.497. ubi
 albi 1.410
 Mus marinus ubi ova patitur
 1.457
 Muribus quæ glans gratis-

mus 2 145
 Mures ruinis imminentibus
 premigrant 1.377
 Mures urbium incolas inter-
 dum populerunt 1. 378. 409.
 512
 Murium confederatio, natura,
 generatio, ostenta 2.409
 Mus ingenti emptus pretio
 ibid.
 Mures Pontici 1.385
 Mures marini 1.430
 Muris marini partus 1.457
 Mures Nili quales 1. 460.
 512
 Mures aranei ubi venenati
 1.421
 Muris aranei morsus remedia
 2.415.424.431.455.551.573
 589.747. & 3.44.58.119
 Mures Aspicani pulmonum
 vitij medentur 3.125
 Mures necantia 2.507. 630.
 665.738
 Muris eiusque partium in me-
 dicinis usus 3. 91. 105. 110.
 123.125.135.150
 Murinus simus in medicina 3.
 103.105.131.132.133
 Muse nomen à Fulvio Nobi-
 liore ex Ambracia Romam
 translata 3.336
 Musarum novem simulacram
 3.382
 Musa Antonius Augusti me-
 dium 2.389.668
 Muscus polygon herbam sum-
 mopere admiratus 2.652
 Musci imago 3.430
 Muscarum in medicinis usus
 3.103.138 142
 Musca omnino indocilis 3. 103
 Muscarum Deus Myiodes i-
 bidem
 Musca quomodo fugiatur ib.
 Muscarum Deus Myiagrus
 1.483
 Musca quas ades non intrens
 1.484
 Musca mortua quo pacto re-
 viviscant 1.550
 Musca alii vehiculum & cur-
 rum totum contegens 1.312.
 & 3.293.384
 Musca ubi non reperitur 2.
 487. quod mellis genus non
 attingant ib. qua maxime
 appetant 2 608
 Musca in linteolo religata lip-
 pitudini medetur 3.10
 Musca quo necentur. 2. 616.
 665
 Muscerda, id est simus muri-
 nus 3.103
 Musculus piscis balana iter
 dirigit 1.462
 Musculi pisces marini 3.225
 Musca in edificijs qua dicantur
 3.414
 Musca reperit Amphion 1.
 345
 Musci gemmas gestare soliti
 3.428

3.428
 Musica delphi
 1.418.419
 Musmon an-
 tis
 Musa ve fer-
 414
 Musacea la-
 Musca pyra
 Muscellarum
 & inde
 Muscula d
 suos quoti
 ibidem se
 tur
 Muscula quo
 gregari po
 Muscula ven
 dis occurr
 Muscula ne
 bu nocet
 Muscula ba
 371
 Muscula vi
 Muscula pi
 1.429
 Muscula cu
 3.195
 Muscellarum
 365
 Muscellarum
 3.195
 Muscellarum
 luntur
 Muscula di
 penibus

Pars Prima.

3.428
Musca delphini delectantur
 1.418.419
Musmonu animalu considera-
 tio 1.403
Musta ut feruere desinant 3.
 414
Mustacea laurus 2.137
Mustea pyra 2.120
Mustellarum duo genera 3.91
 & inde
Mustela domestica catulos
 suos quotidie aliud transfert
 ibidem serpentes persequi-
 tur ibid.
Mustela quomodo in unum co-
 gregari possint 3.34.94
Mustela veneficis quo reme-
 dio occurratur 3.102
Mustela ne gallinu aut colum-
 bis noceant 3.152
Mustela basileus perimit 1.
 371
Mustela ubi non sint 1.410
Mustela piscis laudatissimus
 1.429
Mustela cui inimica 1.517. &
 3.195
Mustellarum cor maximum 1.
 565
Mustellarum morsus remedia
 3.195
Mustellarum cinere mures pel-
 luntur 3.308
Mustela dimicatur cum ser-
 pentibus ruiam praeferat

1.376. & 2.434
Mustela a serpentibus quo pa-
 cto fugiuntur 3.34
Mustellarum genera, & earum
 in medicinis usus 3.91. 104.
 106. 109. 123
Mustellarum fel venenum esse
 3.91
Mustellarum sylvestrium fel
 aspidibus aduersatur 3.91
Mustum quomodo condiatur 2.
 98. 100
Musti medicamina 2.98
Mustum circa Alpes ligneis
 vasis conditur 2.101
Musta in Liguria quo pacto
 condiantur 2.99
Musti vitium denuo sua spon-
 te feruere ibid.
Musti differentiae plures 2.566
Mustum stomacho inutile, ve-
 nis iucundum 2.566
Musta pumice addito feruere
 desinunt 3.414
Musta pice condiuntur 3.417
Mutiani de musca superstitio
 3.10
Mutianus coronam Marſye ca-
 piti suo imposuit 2.468
Mutianus ter Consul 3.10
Mutine peculiari vna prae-
 nia 2.78
Mutinensi bello bolides visa
 1.29
Mutinensi obsidione columbae
 epistolae in castra consulunt

attulerunt 1.492
 Mutorum hominum remedia
 2.439.766
 Mutius augur 1.468
 Mutius Qu Consul 1.31

N Abū fera qualū
 1.368
 Nauig Pollionu ma-
 gnitudo 2.308
 Naphiba quid 1.81. & 2.641
 Napij Athenienses appellaue-
 runt sinapi & Egyptium 2.
 398
 Napi aduersus vermes quomo-
 do medicandi 2.400
 Napi vinum conficitur 2.95
 Napi ubi optimi 2.377
 Naporum satio 2.345
 Naporum genera quinque 2.
 376. à locū denominatio i-
 bidem. d.fferentia, & ex eu
 medicina 2.408
 Narbonensis provincia thymo
 abundat 2.481
 Narbonica vitū uno die d. flo
 refcit 2.80
 Narbonensis provincie peculia
 re malum carbunculus 2.
 695
 Narbonensis vina qualia 2.85
 Narbonensis provincia fons mi-
 rus 2.315
 Narbonensi in agro vna pube-
 scentes puluerantur 2.214

Reliqua quare parte se-
 cunda.

Narcissi floris consideratio 2.
 483. genera & medicina ex
 eo 2.500
 Narcissus lilij genus 2.473
 Narcissinum oleum 2.113.582
 Narcissinum unguentum 2.39
 Narcissini olei medicina 2.500
 Narcissus libertus diuissimus
 3.263
 Narcissites gemma 3.475
 Nardi herba consideratio 2.14
 41.174
 Nardi Gallici oleum 2.113. me-
 dicina 2.502
 Nardum ruscicum à quibus-
 dam appellatur baccharis
 radix 2.474
 Nardo tam Gallico quàm syl-
 uestri vinum conficitur 2.95
 Nardina coronæ laus 2.469
 Nardina pyra 2.119
 Nardinum unguentum ex
 quibus conficit 2.41
 Narium animalium considera-
 tio d.fferentiaque 1.558
 Narium loco foramina tantū
 habentes ibidem
 Nariū flexilu mollitia 1.579
 Naribus profluens sanguis quo
 pasci sifatur 2. 414. 427.
 440. 441. 445. 524. 525.
 647. 727. 762. & 3.19.83.
 143.184.219.220.304.
 Narium

Narium vitū
 425. 438. 4.
 621.617.638
 Naribecia, &
 genera
 Narycia pix p
 100
 Nasamonites g
 Nascentium in
 mine, alia
 nunt
 Nasci ubique
 sunt
 Nastica Scipi
 Senatu iudic
 repulsa exil
 Nastica Scipi
 & eius inu
 Nastercentia
 87
 Nasturi her
 395
 Nasturtium
 2.432
 Nasturi gen
 Nasturtium
 mun
 Nasturtium t
 395. animu
 Nasturtium l
 lectum ha
 rem exci
 dentare
 Nasturi me
 Nasturtium
 dicina iuu

Pars Prima.

Narium vitiorum remedia 2.
425. 438. 447. 460. 586.

621. 627. 638. 690

Narthecia, & narthex ferule
genera 2.65

Narycia pix præstantissima 2.
100

Nesamones gemma 3.472

Nascentium in hortu alia se-
mine, alia auulsione proue-
niunt 2.387

Nasci ubique omnia non pos-
sunt 2.174

Nastica Scipio vir optimus à
Senatu iudicatus 1.321. eius
repulsa exiliūque ibidem

Nastica Scipionis Consulatus,
& eius inuentum 1.348

Nasfercenites vini genus 2.
87

Nasturiy herba consideratio 2.
395

Nasturtium Venerem inhibet
2.432

Nasturtiy genera ibidem

Nasturtium Babylonium opti-
mum 2.433

Nasturtium unde dictum 2.
395. animum exacuit 2.432

Nasturtium herba in proverbijs
locum habet, cum torpo-
rem excitandum volumus
denotare 2.395

Nasturiy medicinz plures 2.432

Nasturtium sylvestre, ac me-
dicina ius 2.433

Nasus solis animalium homini
eminens 1.559

Nasorum à varijs figuris mul-
ta tracta cognomina ibid.

Naso carentes homines 1.277

Natalitia sacra apud Roma-
nos pulre fiilla fiebant 2.291

Natandi periti homines 1.274

Natrix herba qualis 2.761

Naturas rerum infinitas crede-
re, in sanorum est 1.1

Natura, parens homini melior
an tristior nouerca sit, am-
bigitur 1.289

Natura vis fide caret 1.291

Natura opera non sunt compo-
sita medicamenta 2.97. be-
neficia diu occulta 2.3. pro-
videntia exempla 1.568 &
2.107. 114. 520

Naturam in iisdem locis mu-
tari 2.174

Natura tantum similia coha-
rent 2.195

Naturam omnē experimēto as-
sequi non possumus 2.232

Natura erga homines benefi-
cia 1.409 & 2.601

Natura cur alia diutius viue-
re, alia celerius voluerit in-
terire 2.467

Natura multorum precax in
alientis miseris 2.694

Natura & Deo videtur 1.8

Natura plura ne absumat an
pariat 3.426

Indicis Pliniani

Naturam aliquando fieri ex consuetudine	1.310	sine durent	2.194
Natura mira potentia	1.352	Nauium velorum consideratio	2.359 363
Natura mala vel bona plura sint, ambigitur	1.373	Naui Cleopatra velum purpureum	2.363
Naturum nihil frustra facere	2.515. & 3.147	Naues ex corio ubi	1.168. 346
Natura etiam fera norunt, quae sibi sint timenda	1.352	Naues ex papyro	1.248 346.
Natura subtilitas in minimis	1.520	Nauium funes ex spatio olim fiebant	2.618
Natura in contemplatione nihil superuacuum ibidem. nihil ferè impossibile	1.521	Naui rostrum prima aris nota	3.240
Naualium inuectores Phoenices	1.196	Naues quo colore pingantur	3.329 332. 345
Naumarchus thoracatus, Parasitabula	3.337	Nauium mira magnitudo	2.189. & 3.392
Nauceri statuarij opera	3.292	Naues marmoreis aduehendae causa factae	2.189. & 3.374. 392
Naucydes statuarius quando floruerit	3.285	Nauem echeneus pisciculus roboratur	1.413. 189
Naucyde statuarij opera	3.292	Nauem quis primus repperit	1.346
Naues tardius ire putantur te studinis pedè vehentia	3.199	Naues ubi inuenta	ibid.
Nauius inhaerentes ignes noturni	1.32	Nauium differentia	ibidem
Nauium rostra ubi Roma affixa	2.142	Naui ex ebor apicule pinnis absconsa	1.312
Nauius apta materia	2.151	Nauem onerariam qui primus repperit	1.346
Nauium pix, zopissa	2.154	Naui gubernaculum Tiphys primus repperit	3.347
Nauium militaru subita praeparatio	2.187	Naugia Germanicorum praedonum ex singulis arboribus	2.190
Naui antena ex abiete	2.188	Naugia ex singulis testudinibus	1.421
Naui maxima Cay principis	2.189. & 3.392		
Naues ex qua materia diutissime			

Naugia

Pars Prima.

Navigatio maris, fluminum-
que 1.55.56
Naves eodem vento contrarias
feruntur in partes 1.41
Navigantium precipua pestes
que 1.42
Navigantium audacia 2.359
Navigantibus utilia 3.23
Navigatio utilit corporibus 3.
169
Navigantes qua ratione aqua
marinam dulcem efficere
possint 3.171
Navigantium imaginem pis-
ces quidam imitantur 1.435.
437.440
Nauta sidera ubi non obseruēt
sed aurum volatus 1.248
Nauis Aethi statua 3.277
Naumachiarium pontem Ti-
berius imperator refecit 2.
187.189
Nauplius pisci miraque eius
navigatio 1.473
Nausea maris quo arceatur 2.
748
Nauseam facientia 2.499
507. tollentia 2.439.441.
456.561.573.399.722.748.
Et 3.204
Nausiferatū tabula Delphi di-
cata 1.347
Nauticus panis alium sistit 2.
552 Et 1.435
Nautili pisci mira navigatio
Nealce pictoris opera 3.346

356.357
Neapolis urbis vnguentis no-
bilitata 2.38
Neapolitana cotonea qualia 2.
115
Neapolitana castanea 2.130
Reliqua quare parte
secunda.
Nebrites gemma unde dicta.
3.472
Nebularum consideratio 1.50
Nebula ne satis vutibus no-
ceant 2.340
Nebula urinantibus supra ca-
put apparent quid sit 1.453
Necessitate cecidit fere ad ho-
minis opem confugiunt 1.
355.366
Necydalus vermis qualis 1.
538
Nectabis rex Aegypti 3.391
Nectarites vniuersi generis
1.95
Negligentiam quibusdam pro-
desse aliquando 2.304
Nemea leoni infidens, Nicia
fabula 3.326.353
Nemais certomini victores a-
pio coronabatur 2.396
Nemesis Deo quam ob rem so-
leat inuocari 3.8
Nemesis simulacrum Roma in
Capitolio ibidem
Nemesis dea mago picta 3.
356. simulacrum ex marmo-

re Agoracriti opus 3.378
 Nemesi dextra aurum sacra 1.
 581
 Nemesi Latinum nomen non
 reperit ibid. 3.8
 Nemofa incolentes homines 1.
 164
 Neocles pictor 3.357
 Neoptolemi aduersus Perfas
 pugnantis imago 3.344
 Nepenthes herba ab Helena
 ex Aegypto allata 2.652. Ho-
 meri encomio celebrata 2.
 607
 Nepeta herbae confideratio &
 medicina ex ea 2.440
 Nepeta herba vinum confici-
 tur 2.95
 Neptuni & Minerue certame
 & eiusdem Minerue prima
 olea 2.198 festum 2.302. in
 Caria templum 3.167. simu-
 lacrum 3.379. 380
 Neptuno fel dicatum 1.568
 Nereidum nympharum simu-
 lacrum 3.380
 Nereides bellue marinae 3.
 225
 Nereides multae in Santonium
 litus cieffe 1.414
 Nereidum forma qualis ibi-
 dem
 Nerolinum & viris decorum
 2.362
 Nerion frutex idem cum rho-
 dodendro 2.160. 624

Nerone principatum ineunte
 cometes visus 1.28
 Nero hostiu humani generis in-
 pedes natus 1.301
 Neronis principatu prata &
 olea in contrarias sedes tras-
 gressae 1.68. flumina retror-
 sum fluxerunt. 1.80
 Nero Armeniaci belli dispen-
 satorem quanti manumise-
 rit 1.314. plumbi laminu ad
 vocem alendam vsus 3.314.
 marmor tingere inuentum
 3.319. Vxorui Poppaeae luxus
 3.264. 439
 Nero imperator colosseum sese
 pingendum curauit 3.332.
 luxus circa vnioues 3.431.
 T. Petronium ad mortem
 adegit 3.432. amissi imperij
 nuntio accepto duos calices
 crystallinos confregit 3.434
 gladiatorum pugnas specta-
 bat smaragdo ibi. effigies tho-
 racata ex raspidie 3.458.
 qua potione recreari solitus
 3.66. 163. vituperatio 3.117.
 Magica arti deditus ibid.
 Neronis inuentu, aqua decocta
 in niue refrigerare 3.163. tri-
 clinaria Babylonica ingenu
 pretij 1.403. Tiberij pater 1.
 504 oculi quales 1.555. prin-
 cipatu quae portenta v. s. i.
 584

Nero Pompei
 operuit
 Neroni ipse
 socilla strata
 Neroni demu
 ambiens 3.
 guentiu 2.
 402
 Neronis seruus
 xui 2.43.
 nebru 2.
 neclurnu
 ciem que
 nebat 2.
 primus cl
 eo luxue
 2.197
 Neronis sup
 cupressus
 prolapsa
 Neronis fust
 iano lac
 cepta
 Nero Passie
 amphitru
 vela obtu
 uo porro
 2.384. Pe
 tentauit
 Aethiop
 tori. &
 Nero impe
 nentum
 Neronis cor
 Caspias
 Neruarum

Pars Prima.

- Nero Pompeij theatrum auro
operuit 3.242
Neroni spectaculū arena chry-
socolia strata 3.251
Neroni domus aurea urbem
ambiens 3.242. luxus in un-
guentū 2. 42. in edificiis 3.
402
Neroni serui in unguentis lu-
xus 2.43. uxoris pompa si-
nebris 2. 25. conuerberatam
nocturnus grassationibus fa-
ciem quo medicamento illi-
nebat 2.66. thapsia dedit
primus claritatem ibid sub
eo luxus causa quæ inuenta
2.197
Neronis supremi temporibus
cupressus vetustissima Roma
prolapsa 2.272
Neroni fissa nauigabilis à Ba-
iano lacu Ostiam perducī
capta 2.84
Nero Pasieni priuignus 2.199
amphitheatrum cuiusmodi
velu obtentum 2.364. secti-
uo porro auctoritatem dedit
2.384. Peloponnesum insulā
tentauit efficere 1. 138. in
Æthiopiam missi explora-
tores. & quare 1.276
Nero imperator terrarum ue-
nentum 2.540
Neroni comminatio ad portas
Caspas 1.235
Neruorum consideratio 1.573
Neruis vulneratis summus
dolor. praefectus nullus 1.573
Neruorum mira connexio in
Tritani filio, Pompeij milite
1310
Neruis utilissimum oculum Sel-
giticum 2.113
Neruorum cruciatus etiam in
arboribus 2.258
Neruorum contrattorum re-
media 2.417. 439. 535. 548.
561
Neruorum laserum remedia
2.417. 422. 423. 427. 448.
453. 457. 459. 462. 503.
508. 533. 542. 544. 546. 548.
549. 550. 553. 561. 568. 575.
581. 598. 605. 608. 612. 617.
618. 620. 621. 654. 674.
691. 710. 728. 754. 765. &
328. 29. 66. 583. 142. 147.
179. 184. 464
Nervos praecisos congelinan-
tia 2. 500. 660. 726.
751. 765. & 3. 144. 218.
367
Nervi bonum vomere praeci-
si quæ herba soliden ur 2.
639
Neruis contraria 2.500. 546.
554. 568. 574. 583. 584. 621.
Nescas Thasius pictor 3.335
Nessus pictor 3.357
Nestorcles statuarium Phidias æ-
mulus 3.284
Nestorianum coloris genus 3.

270		pictor	ibidem
Neurus herba	1.680.764	Nicomedes ingenti prelo a-	
Neuris, strichni genus	2.513	Gnidius Venerem mercari	
Neuroides, id est, beta sylvestris		velut	3.379
2.420		Nicomedis regis uxor cur a	
Neurostus frutex, & ex eo		cane perempta	1.389
medicina	2.632	Nicomedis regis equis mortuo	
Nicearchus pictor	3.356	domino media vi. am finitur	
Nicanor Mesopotamiae prae-		1.392	
fectus	1.258	Nicomedis regis interitus ibi.	
Nicanor pictor	3.351	Nicophanes pictor	3.348
Nicator Seleucus spatium in-		Nicophori, siue similacris medi-	
ter Bosphorum Cimmerium		cina	2.622
& mare Caspium perfodere		Nicosthenes pictor eiusque di-	
tentauit	1.232	scipuli	3.357
Nicerati statuarij opera	3.292.	Nyctalepes qui, & eorum re-	
294		media	3.48
Niceres pictor	3.348	Nyctalopes quo curentur	3.
Nicauus pictor nobilis	1.303	1.06	
Nicias Atheniensium Impera-		Nistare quibus animalibus	
tor opes Atheniensium af-		conueniat	2.558
fixit	1.15	Nyctegretum herba qualis, &	
Nicia pictoris praeceptor	3.	eius in magna usus	2.483
353		Nyctilops herba qualis, & un-	
Nicias pictor primus cerussa		de dicta	ibid.
usta usus	3.329	Nidus Caij principis caena, &	
Nicia pictoris opera	3.353	cur ita dicta	2.6
Nicodorus Atheniensium ma-		Nigina herba qualis, eiusque	
gistratus	1.105	usus	2.761
Nicolai palma mire amplitu-		Nihil nimis, Chilonis praeceptum	
dinis	2.48.	1.321.	
Nicomachus pictor	3.329.332	Nili augmentum quo anni te-	
347		pore fiat	2.310
Nicomachi Tyndarida imper-		Nili minimum maximisque	
fecti	3.357	augmentum	ibidem
Nicomachi discipulus Corybas		Nili mures quales	1.460
		Nili	

Pars Prima.

ibi
genti prelo
ram merce
337
Vxor cur
138
que mori
vi. am finu
interitus ibi
334
milacis mada
262
or eiusque de
335
etrum ra
34
curentur
animalis
235
ba qualis, &
vius 248
qualis, & un
ibi
ipis cana. &
26
lis, eiusque
276
onis præcepti
quo anni 18
2310
maximūque
ibidem
1460
Nil | Nili aqua genitalem vim ha-
bet
Reliqua quære parte se-
cunda.
Nilos gemma qualis 3.
456
Nimia omnia in omni vitaper
niciōssima 3.590
Nymphae herbæ nomen unde
2.668
Nympha, apum foetui.
591
Nymphae pteris herbæ 2.
754
Nymphae genus alterum, in
Thessalia nascens 2.668
Nymphae herbæ medicinae 2.
682. 702. 705. 708. 713
714. 717. 731. 733. 735
Nymphedorus medicus 3.
298
Niobes & eius liberorū sinu-
lacrum 3.380
Nyse Bacchi Nutrix ubi sepul-
ta 1.198
Nitri consideratio, natura, v-
sus, medicinae 3.423
Nitro semina aspergenda 2.
307
Nitri spuma optima, eius pars
3.182
Nitri probatio 3.182
Nitrum quemodo in lapidem
vertatur 1.185
Nitrosæ aqua ubi 3.181
Niuri consideratio 150. ubi
Tem. 3. | non cadant 1.81. quidnam
potent 2.371. aqua refrigera-
tur 3.163. satis arboribusq.
vtilissima 2.205. aquarum
caelestium summa 209. ve-
litate rubeat 1.549
Nobilitatis veræ imagines sunt
liberi 3.32
Nodia herbæ eiusq. vsus 2.645
Nodorum corporis consideratio
1.573
Nomades lacte & ferina car-
ne viuunt 1.270
Nomades vagi circa Arabiā
1.265
Reliqua quære parte se-
cunda.
Nome quæ dicantur 2.425
Nomarum, id est, huiusmodi
corpus depascentium reme-
dia 2.570. 582. 585. 594.
627. 639. 641. 707. 711.
726. 729. 730. 763. & 3.20
144. 198. 220
Nominum imponendorum ratio
3.12
Noniani Seruilij superstitio
39
Nonius Tiberij Imperatoris li-
bertus & eius mensa 2.59
Nonius Senator cur ab Anto-
nio proscriptus 3.448
Norma fabrilis à quo reperta
1344
Nosce teipsum Chilonis præce-
ptum 1.321
EEe |
|--|--|---|

Indicis Pliniani

Notia gemma	3.472	ibid.
Notus ventus	1.38	Noctua & cornicis inimicitia
Novalia qua	2.11.312	1.517
Navorietu agricolaru in inda-
gandis propagandisque viti-
bus consuetudo	2.355	Noctua nulla in Creta 1.
483
Novellius Proconsul cur Tricon-
gius dictus	2.104	Nocturna agricolarum opera
qua 2.376
Novis auctoritatem dare, tres
ardua Prologo operis.		Nocturna suppressionis reme-
dium 2.716
Novitatis hominatura avidus
est	2.6.219	Noxjs quo pacto dormientibus
admissorum confesio expri-
matur 2.64
Nox quid	1.12	Nubentes fusu & solus comiti
bantur 1.40
Nocte quando lux die vrsa 1.
31		Nubium prasagia 2.35
Noctium aquilas unde 1.
60. ubi aliquandiu nulla 1.
168 ubi senis mensibus 1.63		Nubes & nubila quam pro
cul a terra gignantur 1.21
Noctium diurnumque, magnitu-
dinem Roma obeliscus indi-
cabat	3.392	Nubes quomodo gignantur 1.
35
Nox totius anni brevissima
quando	2.332	Nubium imagines unde 1.
50
Noctium augmenta decremen-
taque	2.323	Nudi quibus in locis homini
incedant 1.288. 271
Noctes, ut die ceruentia anima
lia	1.517	Nydari membra adversus Si-
lem Lunamue non oportet 3.
21
Nocturnum avis consideratio
1.471		Nymantina pyra 2.115
Noctua futura prasagiunt 2.
357		Numa libri quales, & ubi re-
perti 2.57
Noctua vspis, apibus & cra-
boni. ut inimica	3.99	Numa philosophi ac iuris Pi-
niscij. ibi ibidem
Nocturnum cui ceteris avibus
solers dimicatio	1.473	Numa. ex Posthumia qua 1.
91
Noctua & acceptris amicitia		Numa Fornacalia festa insti-
tuit 2.272. & Rubigalia.
338

Numa

Numa rex, si-
gum instituit
Numam sepe
trasse
Numa de usu
193
Numa statua
Numenij pra-
regu bina co-
ria
Numeri imp-
tiores
Numerus par-
to
Numeri quan-
Numidiana py-
Numidici vsp-
2.385
Numidica au-
Numidicum
33.9.386
Reliqua q-
ci
Numinorum
te, diversifi-
238 per tota
Numus aur-
mum Rom-
240
Nuncoreus
3.191
Nundinarum
rilicia &
& 3.10
Nundinarum
nonrefe a

Pars Prima.

Numa rex, singulorum colle-
gium instituit 3.361	Nuptiales faces ex qua arbore
2.159
Numam saepe fulmen impe-
nisse 1.45	Nuptiis adeps adhibebatur 3.
39.340
Numa de usu piscium lex 3.
193	Nuptialibus flammis luteus
color dicatus 2.479
Numa statua 3.224	Nupta noua tunica recta in-
duebantur 1.402
Numenij praefecti Anthiochi
regis bina eodem die victo-
riae 1.1268	Nuptiis lana adhibebatur 3.
83
Numeri impares vehemen-
tiores 3.8	Nuptiis nuces iuglandes adhi-
bebantur 2.128
Numerus par in conuiuiis 3.
10	Nupta noua farreum praefere-
batur 2.273
Numeri quaternarum vis 3.20	Nursini napi optimi 2.377
Numidiana pyra 2.119	Nursina rapa praestantissima
2.310
Numidici vsi Romam allati
1.385	Nux bifera ubi 2.129
Numidicae aues 1.498	Nuces Ponticae, id est, auella-
nae 2.128
Nummulum marmor & inde
3.319 3.386	Nucis iuglandis consideratio
2.118 134
Reliqua quare parte se-
cunda.	Nucis iuglandis usus in nup-
tiis. & quare 2.128
Nummorum consideratio, no-
ta, diuersitas, varietatio 3.
238 per totum	Nuce lana tinguntur 2.
128
Nummus aureus quomodo pri-
mum Romae percussus 3.
240	Nuces auellanae consideratio
2.128
Nuncoreus Sestridis filius
3.391	Nucis succus Caryopon 2.37
Nundinarum tempore qua fie-
ri licita & qua non 2.273.
& 3.10	Nucum pinearum considera-
tio 2.114.594
Nundinarum tempore ungues
non ressec abantur 3.10	Nucipruna quae 2.116
	Nux cito germinat 2.
164
	Nux quo tempore semen ferat
2.166

Indicis Pliniani

Nux quo tempore serenda 2.	Obelisci Aegyptij plures 3.
236	390. & inde
Nuces capis aduersantur 2.	Obeliscorum consideratio 3.392
596	& inde
Nucis Græcæ natura & medi-	Obeliscus in campo Marito
cineæ ea 2.595	mirusque eius usus 3.392
Nucibus iuglandibus Græci no-	Obeliscus gnomonis usum pra-
men à capitis grauedine im-	bens ibid.
pofuere 2.595	Obeliscus Romæ in Vaticano
Nucis iuglandis oleû carynum	3.293
dictum, eiusque in medicinis	Obeliscus à smaragdis 3.466
usus 2.581	Obeliscus Vaticanæ Circi C. Im-
Nutæ iuglandium noua com-	peratoris iussu Romanæ adue-
plures 2.595	ctus 2.189
Nucis piceæ medicina 2.594	Obisionem inducentes aqua
Nucis auellana natura, & ex	3.157
ea medicina 2.596	Oblitiolum quod maximè ani-
	mal 1.372

Bevati unde dicti

3.271

Obelisci Aegyptio

вмѣстѣ съ нѣмъ опера 3.

390

*Obelisci Solis numini consecra
bantur ibidem*

Obeliscir adiorum Solis effigie
referebantur ibidem

Obeliscus Egyptia sua lingua
à radiorum figura nomen, im

posuerunt ibidem
Obeliscos primus ornatum Mi-

tres rex facere instituit ibid.
Obelisco parcat Cambyfes.

qui vobis non perpeccerat 3.
291

291

Obelisci Aegyptij plures 3.
390. & inde

Obeliscorum confideratio 3.391
& inde

Obeliscus in campo Marito
mirusque eius usus 3.392

Obeliscus gnomonis vsum pra-
bens ibid.

Obeliscus Romæ in Vaticano
3.293

Obeliscus è smaragdis 3.466
Obeliscus Vaticanus Circi C. l m

peratoris iussu Romam adue
ctus 2189

Obtinentem inducentes aqua
3.157
Obtinentem inducentes aqua

Obtususum quod maxime an
mal 1.372
Obtusum quod maxime an

439.766
Chelipodae

Obryzum aurum quod 3.

Obscuris lucem dare, res ardua
Prologo operis.

Obsidianum vitri genus 3.
424

Obsidiana gemma 3472
Obsidianus lapis, ubi & à quo

repartos 3.424.425
Obsidius obsidianus lapidis in-

uentor 3424
Obsidionalis coronæ dignitas

2.517
Obsoletis nitorem dare, res ar-

dua, Prologo operis. Obste-

Объяс-

Pars prima.

ty pluri	Obstetricibus quibus medicamen-	Ocyfugendi in brutis exem-
sideratio	tis videntur 3.20	plum 1.523. 525. 527 536. &
ambo Mari	Obstupefacientia corpori 2.687	3.393
usiu 3.39	& 3.388	Ocnospartum torquens Socra-
is vsum pra-	Occandi disciplina & ars 2.	ris tabula. 3.355
ibid.	313	Ocreas quis primus repererit.
in Vaticani	Occasus siderum duplex 2.	344
	312	Ocris ancilla miro modo gra-
pagis 3.46	Occi arboris ubi 2.12	uida facta 3.426
is Circi C. l.	O. eani qui pisces maximi 1.	Octaua mens nasci in Aegypto
Romamadu	413	novum non est 1.299
2188	Oceani totius navigatio 1.	Octavia porticus 3.355. 379. 382
ucentes aqua	55	Octavia in scholis statua com-
maximè au	Oceani magnitudo 1.57	plures 3.377. 379. 380. 382
1.37	Oceani fluxus refluxusq. cur	385
remedia 2	maiores, quàm in reliquo ma-	Octaviae porticus templa aequi-
	ri 1.75	bis extructa 3.384
2.514	Oceani mirus astus in Cauch-	Octavia Marcelli mater 2.
quod 3	rum regione 2.141	364
re, rei ardua	Ochra color 3.327. 328. 329	Octavius, aut (ut aliq. legunt)
genus 3	Ocimum quando praecidatur 2.	Papilius Antiochum respon-
3.472	387 difficillimè inarescit ib.	sus differentem virgula cir-
ubi & quae	distissimè floret 2.382. nihil	cunscriptis 3.278
3.424. 425	fecundus 2.387. cum male-	Octavius Romanus eques, eiusq.
lapis in-	dictis ferendum ibidem	que erat ex gypso 3.360
3.424	Ocimum pabuli genus unde	Octavius Augusti pater 3.
na dignitas	dictum 2.252. 304 in serpili-	383
	degenerat 2.399 quando pal-	Oculata piscis 3.226
	lescat 2.400 quando, &	Oculorum consideratio 1.554
	quomodo ferendum 2.395.	Oculus gladiatorum duorum ad
	ferro tangi non vult. 2.400.	comminationem non conni-
	semen infirmum 2.401. quo-	nentes 1.555
	modo rigantum 2.403	Oculis perpetuo nictantes, pano-
	Ocimum in & medicina 2.435	ris iudicium 1.555
	Ocimi sylvestris medicina 2.	Oculis unicolores nulli ibi-
	432	dem

Indicis Pliniani

Oculorum pupille quibusdam
gemina 1.293	Oculis leonum vim omnem in-
esse 1.364
Oculorum visus exempla 1.
312	Oculi pretiosissima corporis
pars 1.554
Oculi tantum homini deprau-
tur 1.557	Oculus non omnibus sunt anima
libus 1.554
Oculi familie cognomen dede-
re ibid.	Oculi diuersorum colorum
non nisi homini & equo 1.
555
Oculi nocturno tempore cernen-
tes 1.555.556	Oculi animis indices 1.555
Oculi nouissimi formantur in
corpore 1.564	Oculi animi sedes 1.556
Oculi primi moriuntur ibi-
dem	Oculi lacrymis sese purificant
Ibidem
Oculorum indicia 1.588	Oculi in arboribus qui propriè
dicantur 2.241
Oculi aperiuntur morientibus
patescunt in rogo 1.557	Oculorum acies quo exciteretur
2.410
Oculorum mira compositio 1.
556	Oculus excecans liquor 2.
11
Oculorum pupilla consideratio
1.556	Oculus Domini fertilissimus in
agro 2.285
Oculis absoluta vis speculi in-
est ibidem	Oculorum pili inconditi quopa-
sto corrigantur 3.367
Oculos aues è manibus cur ap-
petant 1.556	Oculum albugo quo tollatur
2.511
Oculos ternos quaternosq. ha-
bere quidam cur crediti 1.
279	Oculus ferus herba qualis 2.
665. & 3.206.367
Oculos in humeris habentes 1.
295	Oculis nigris infantes ut noscā-
tur quid matri faciendum 3.
149
Oculum unicum habentes 1.
279	Oculis inimica 2.419 431.450
540. 545. 568. 614. & 3.
206
Oculorum dolores ne sentiātur
2.586	Oculorum aciem hebetantia 2.
414.417.428.449.454.552
Oculis salubres aquae 3.156. &
inde	553

Oculis

Oculi utilia 2.
& 3. 20. 8.
463
Oculorum clar-
tia 1. & 2.
426. 428.
465. 506. 56.
612. 626. 6.
688. 747.
106. 107. 10.
198. 205. 20.
Oculorum ac-
410. 463.
Oculorum co-
tia 2. 413.
583. 586. 6.
688. 663.
688. 745.
48. 106. 1.
301. 440.
Oculorum scin-
fica med-
Oculorum a-
2. 4. 8.
Oculorum inf-
tia 2. 501.
587. 597.
Oculorum pi-
tellatur
Oculorum m-
tia 2. 4.
Oculorum ci-
2. 20. 41.
28. 32. 4.
210. 252.
Oculorum

Oculi utilia 2.432.443.573.

3. 20. 84. 108. 109. 443
463

Oculorum claritati conferen-

tia 1. & 2. 404. 419. 423.

426. 428. 432. 433. 460.

465. 506. 561. 580. 582. 608.

612. 626. 669. 671. 684.

688. 747. & 3. 27. 28. 32.

106. 107. 108. 109. 183. 196.

198. 205. 206. 207

Oculorum aciem excitantia 2.

410. 463. 574. 582. 626. 684

Oculorum caligines discutien-

tia 2. 413. 418. 422. 463. 505

582. 586. 606. 624. 634. 635

638. 663. 672. 684. 685.

688. 745. & 3. 20. 8. 31. 47

48. 106. 107. 108. 213. 301.

301. 440

Oculorum scintillationibus bras-

sica medetur 2. 422

Oculorum adustorum remediū

2. 418

Oculorum inflamationes sedan-

tia 2. 501. 502. 508. 522. 578.

587. 597. 613. & 3. 84

Oculorum plumbum quo pacto

collatur 2. 688

Oculorum nubesulas discutien-

tia 2. 4. 8. 530. 761.

Oculorum cicatrices emendantia

2. 20. 418. 530. 761. & 3. 20.

28. 32. 47. 48. 107. 205. 206.

210. 252. 414

Oculorum epiphoras inhibētia

2. 406. 429. 441. 442. 447.

453. 458. 462. 507. 552.

553. 580. 582. 584. 587.

689. 767. & 3. 47. 106.

109

Oculorum lacrymationes emen-

dantia 2. 561. & 3. 106. 109.

412. 413

Oculi lacrymantibus frons fri-

canda 3. 20

Oculorum lipitudines curantia

2. 672. & 3. 22. 28. 48. 107.

108. 207. 298

Oculi hippemibus aures frica-

da 3. 20

Oculos lusciosos siue nyctalopas

emendantia 1. 404. & 2.

590 & 3. 206

Oculorum agilopas curantia 3.

107

Vide Aegilopis morbi re-

media.

Oculorum pterygia tollentia 2.

561. & 3. 206. 292

Oculorum epinyctidis sanantia

2. 406. 414. 579 & 3. 47.

206

Oculorum hulcera purgantia

2. 499. 545. 555. 561. 577.

590. 689. & 3. 84. 108. 298.

414

Oculorum glaucomata curan-

tia 3. 28. 105. 108. 109

Oculorum suffusiones dis-

curentia 2. 503. 504.

688. & 3. 428. 31.

EEe 4

105. 106. 107. 206. 367
Oculorum argema siue albu-
ginem tollentia 2. 413. 521.
 530. 558. 606. 608. 624.
 635. 684. & 3. 20. 28. 33. 47.
 48. 105. 109. 206. 207. 213.
Oculorum scabritici medentia
 3303. 394. 369
Oculorum ruptas tunicas sanā-
ria 3. 107
Oculorum ictu cruentatorum
remedia 2. 523. & 3. 108
Oculorum tumorem ruborem
que sedantia 2. 553. 688.
 & 3. 206
Oculu cruore suffusis conuenien-
tia 3. 411
Oculorum nimium vigiliis
fatigatorum remedia 3.
 305
Oculi si quid insiderit quomo-
do extrahendum 2. 447. &
 3. 19
Oculorum sordes purgantia 2.
 446. 617. & 298
Oculorum affectorum remedia
 2. 404. 406. 407. 413. 418.
 419. 429. 433. 505. 512.
 549. 551. 561. 573. 577.
 579. 580. 604. 606. 614.
 624. 627. 628. 629. 631.
 633. 684. 685. 687. 738.
 740. 760. 761. 762. & 3.
 22. 28. 31. 32. 41. 47. 48. 84.
 86. 105. 106. 108. 109. 137.
 294. 198. 205. 206. 297
 298. 302. 305. 317. 369.
 370. 407. 411. 412. 413.
 415
Oculos iumentorum pecorum-
que ill. strant. a 2. 635. & 1.
 685. & 3. 106
Oculorum iumentorum albugi-
nes quo pacto emendantur
 3. 206
Oculorum superstitiosa medica-
menta 2. 586. 631. & 3. 15.
 21. 105. 108. 196. 206.
 207
Odinolyon pisci, idem cum
echeneide, & cur ita dictus
 3. 190
Odium ex emulatione auisifsi-
um 2. 201
Odium omnium hominum quo
pacto cupiam cencitari pos-
se 3. 31
Odyssea Homeri tota prope-
modum ex magicis consilata
 3. 115
Odontites herba quali, eiusq;
in medicinis vsus 2. 761
Odoramentorum differentia
tribus in rebus consistunt 2.
 476
Odoratorum sapor amarus 2.
 476
Odoratissima, qua siccissima 2.
 476
Odoratorum lignorum mira
inopia apud Sabaeos 2. 24
Odoratum reducentia 2. 432
 Q 499

Odor quid sit
 Odorum curio
 Odori in adulter
 medis
 Odor halitus
 labal hre c
 582
 Odores plan
 tarum gene
 statur toto
 Odorem cele
 2. 39
 Odores opti
 leo
 Odorem non
 42
 Odorum fruc
 2. 133
 Oder & sapor
 2. 133
 Odores Natu
 2. 467
 Odorum vis
 diu solerti
 Oder graui
 tes colligit
 Oecus asaret
 & eius op
 Oenathe aus
 habet latib
 Oenathe her
 dicina
 Oenathe, i
 2. 36. 561
 Oenathe quan
 483

Pars Prima.

Odor quid sit	1.417	Oenanthes flos maximè dura ²	2.481
Odorum consideratio	2.133	Oenanthe ubi optima	2.561
Odorū adulteratio quibus fiat
modis	2.12	Oenanthium unguentum	2.
Odor halitus, & vestium ma
labathro commendatur	2.	38	
582		Oenanthium olum	2.113
Odore plantarūque odora
tarum genera, passim tra
ctatur toto libro duodecimo		Oenanthini olei natura &
medicina ex eo	2.579
Odorem celerrimè euanescere		Oenanthinum vinum quod
& quomodo fiat	2.93
2.39		Oeneates vini genus	2.87
Odores optimè seruantur in o
leo	2.402	Oenia pictor	3.356
Odorem non sentit qui gerit	2.	Oenothera herba qualis, eius
que usus	2.721.730
42		Oenotheris herba magica	2.
Odorum fructuum diuersitas		643	
2.133		Oesypi in medicinis usus	3.
Oder & sapor simul in eodem		105.121.150	
2.133		Ocypum quid	3.84
Odores Natura in diē gignit		Oestrus genus apīs grandioris	
2.467		1.531	
Odorum vis paulatim obtun
dit solertia	2.469	Oethum herba Aegypti	2.
Odor graui corporis oleo mi
reo colligitur	2.581	490	
Oecos asaretos Pergami quid,
& cuius opus	3.423	Osily uxor Clodia, eiusque
senectus	1.332
Oenāthe aus statas quotannis
habet latibras	1.486	Osily histrionis interitus	1.
Oenanthe herba & ex ea me
dicina	2.509	340	
Oenanthe, id est flos labrusca		Oleagina uua à similitudine
oliva dicta	2.78
2.36.561		Oleagini coloris gemma	3.
Oenāthe quando floreat	2.	447	
483		Olea Minorus sacra	2.40
		Olea non decidunt folia	2.
		160	
		Olea non accendebatur in sa
criis	2.139

Indicis Pliniam

Olea consideratio	2.107	Olearium morbi	2.258.260
Olea Athenienses victores co-		Oleam lambens capra sterile	
ronabant	2.110	facit	2.262
Oleam ne stringito, neue		Olea nudatis radicibus fertiles	
verberato, vetus lex 2.		sunt	2.268
108. in his capra sterile-		Olea ubi non nascatur	2.481
cere 2.114. 262. frondes		Olea florum medicina	2.577
quales 2.162. quando ger-		Oleum solum quod optimum 2.	
minat 2.166. non sentit		210	
cariem neque vetustatem		Olea & quercus inter se inimi-	
2.192. apta valuarum car-		ca	2.610
dinibus 2.196. prima in		Olea radicis cortex, quem v-	
certamine Minerva & Ne-		sum habeat in medicinis 2.	
ptuni edita 2.198. ducentis		577	
annis vivere	2.199	Oleum peculiariis oliua succu	
Olea quando maximè noceat		2.107	
pluvia	2.204.260	Oles liquor membra recreat 2.	
Olea quibus gaudeat	2.215	2.4	
Olea planta quantum inter se		Oleum ex oryza Indi conficiunt	
distare debeant	2.225	2.112	
Olea in Batica maxima arbo-		Oleum aptissimum ad odores	
rum ibid.		conseruandos	2.42
Olea militarie, & cur ita diste		Olei consideratio	2.106
ibid.		Oleum ex sesama Indi confi-	
Olea Tarquinio Prisco regnan-		ciunt	1.112
te non fuit in Italia	2.106	Oleo vetustas radium affert 2.	
Olea consideratio, cap primo, &		107	
septem sequentibus libri de-		Oleum omne stomacho contra-	
cimiquinti		rium	2.579
Olea paritumq; eius medicina		Oleum in Italia optimu	2.107
2.576		Oleum balsaminum omnium	
Olearium infusio	2.130	pretiosissimum	2.582
Olea serenda praecepta ex Ca-		Oleum ex Licinia oliua & pa-	
tone	2.134	lato gratissimum, & vnguen-	
Olea in quercus scrobe non po-		tis accommodatissimum 2.	
nenda	2.235	107	

Oleum

Pars Prima.

Oleum in oliuis quandiu au-
geatur 2.107
Oleum quando, & quibus vi-
rietur 2.108
Olei causa color est 2.108
Olei p'uca differentia 2.110
Oleo balsamino modicè uten-
dum 2.582
Oleo ut vino, palati gratia ul-
la 2.109
Olei natura & usus 2.110
Olei in gymnasis usus 2.110
Oleum quomodo faciendum 2.
111.579
Olei veteris usus 2.113
Oleum balsaminum contra o-
mnes serpentes efficax 2.582
Oleum Ichthyophagi & piscibus
faciunt 2.113
Oleo Saturni simulachrum re-
pletum Romæ 2.113
Oleum uuas à uespis tuetur
2.123
Oleum liquor foris hominibus gra-
tissimus & necessarius 2.105
Olei futuram caritatem Demo-
critus ex Virgiliarum exor-
tu prauidit 2.335
Oleum oderunt cucumeres 2.
374
Oleum ex castaneis Indi con-
ficiunt 2.112
Oleum ex raphani semine
2.377
Oleum seseme Arabi expri-
munt 1.270

Olei balsamini natura & me-
dicina ex ea 2.582
Oleum herbaceum quod, & ad
quid utile 2.583
Oleum balsaminum oculorum
claritate plurimum confert
2.582
Oleum balsaminum aconito
aduersatur 2.582
Oleum laurinum & ex eo me-
dicina 2.581
Olei medicina 2.579
Oleum quod optimum 2.579
Olei omphacii & cenchini na-
tura, & medicina ex eorib.
Olei cicini natura, & ex eome-
dicina 2.580
Oleorum factitiorum varij u-
sus & medicina 2.579
Oleum picem & pannis extra-
hit 2.602
Oleum calci solum miscetur 2.
602
Oleo extinguitur quadam-
que aqua accenduntur 3.253
411
Olei usum fontes quidam sup-
plent 3.158
Oleo apes & reliqua insecta
exanimantur 1.535
Oleum à quo repertum 1.344
Oleo Trensè plumbi nigri ge-
nus 3.314
Oleo Aster arbor quæ loca ames-
2.159.235

Indicis Pliniani

Oleaster non sentit cariem ne
que vetustatem 2.192	Reliqua quære parte se-
cunda.
Oleaster quo Hercules corona
tus est ad Plinij usque eta-
tem durauit 2.198	Olympij Iouis simulacrum ex
ebore Phidie opus 1.324. &
3.284.285.294.333.378.381
382
Oleastro corona olympiorum
victores coronabantur. 110	Olyra frumenti genus 2.285
289.290.292.548
Oleastrum buxi genus 2.
159	Olyra medicina 2.548
Oleastro natura, & medicina
ex eo 2.578	Oliua sterilis in India 2.9
Oleastro elephantes deuorato
chameleonte sibi medentur
1.377	Oliua genera tria 2.106
Olenus Calenus aruspex 3.7	Oliua liquores varij & eorum
bonitas ibid. quando colligi
debeat 2.107
Olympias pictrix 3.358	Oliuam Liciniam aues non ap-
pesunt 2.107
Olympia perpetuus victor Eu-
thyus 1.330	Oliua natura qualis 2.107
Olympias Thebana, medicina
pericia 2.456	Oliua amurea quid eiusque
vsu 2.107.114
Olympia victoribus status dis-
cabantur 3.275	Oliua colligenda lex que 2.
108
Olympiorum vitrix equa pra-
gnans 1.510	Oliuarum qua in tabulatis as-
seruantur, olium quotidie de-
creseit 2.109
Olympia athleticam Hercules
instituit 1.346	Oliua quomodo candiantur i-
bid. cultura 2.110
Olympias ventus 1.39	Oliua musco rubro infestatur
2.110
Olympias ventus Eubæa pecu-
liaris 2.260	Oliuarum seruandorum ratio
2.111
Olympiorum corona ex oleastro
2.110	Oliuarum baccia 2.131
Olympus Macedonia mons
qualem habeat buxum 2.
158	Oliuas in Mileto eruca depa-
scunt 2.260
Olympus mons laure abundat
2.174	Oliua quando colligenda 2.347
	Oliua flores opes non attingit
2.485

Oliua

Pars Prima.

Oliua vsus & medicina 2.577	Omphacocarpos, herba qualis 2.743
Oliua si à capra lambatur, ste- rilescit 1.405	Onagri, id est, sylvestris asini consideratio 1.397.
Oliuetum viam publicā trans- gressum 2.264	Onagri prapiciui ibid.
Olineti dispositio 2.234	Onagri partium in medicinis vsus 3.45.60
Oliueti prodigium 2.264	Onagri non transunt montem Cappadociam à Lycia tius- dentem 1.410
Ololygon, ranarum marinum vox 2.562	Onesicritus scriptor 1.248.292.
Olorum alitum consideratio 1. 480	296
Olorum in morte siebilis catus fabulosus 1.480	Onychis gemma consideratio 3.450
Oloris cum aquila inimicitia 1.517	Onyches pisces qui, eorumque in medicinis vsus 3.222
Olorum similitudinem onocro- tali habent 1.497	Onychina pyra 2.119
Olus pinguis in terra ferendum 2.309	Onychitis. cadamia genus 3. 298
Olera vermes rodant 2. 400	Onychi puncta gemma 3.458
Oleris marini medicina 3.212	Oniscos vermis & ex eo medi- cine 3.110.128.131
Olusatrum herba, & eius na- tura 2.396	Onitis origani genus 2.444
Olusatrum quid, & ex eo me- dicina 2.430	Onitis herba eadem cum origa- no Heracleotico 2.445
Ombria gemma 3.472	Onyx piscis 3.226
Ome, ficus quæ, & ubi nascan- tur 2.124	Onyx marmoris genus 3.389
Omphacij olei consideratio 2. 36	Onochyles herba & ex ea me- dicine 2.529
Omphacij olei natura & me- dicine ex eo 2.577	Onocrotali aues 1.497
Omphacium vinum quomodo fiat 2.93	Ononis herba spinosa 2.491
Omphacij vini medicina 2.561	493.742
	Onopyxos herba spinosa 2. 492
	Onopordon herba, eiusq; ue esse- tus & medicina 2.761

Indicis Pliniani

Oncisma herba qualis, eiusque
effectus	411. 412. 424. 439. 449.
2.761
Opali gemma consideratio &
inde	612 628. 721. 726. 756. &
3.53.185.221
Opali gemma vitia	3.447
Opheistaphyle frutex	3.448
Ophicardelos gramma	2.66
Ophidion piscis	3.472
Ophion animal Sardiniae pe-
culiare	3.226
Ophioslaphylos herba eadem
cum vite alba	3.43.152
Ophites marmor quale, & vn-
de dictum	2.585
Ophisia herba magica genus	3.388.415
Ophrys herba qualis, eiusque
usus	2.642
Optimiana vina generosissima,
& cur ita dista	2.735
Optimius L. Consul C. Cracchi
armis oppressit	2.92
Optimius C. Cracchi caput au-
ro rependit	2.82
Opj veneni remedia	3.241
Opj veneni remedia	2.445.
Opj veneni remedia	681
Opion quid & qualiter fiat &
450	
Opion somno mortem affert i-
bid.	450
Opj experimentum	3.451
Opion quomodo optimè serue-
tur	2.451
Opion medicus	2.412.153
Opisthotonos quid	3.53
Opisthotonicorum remedia 2.	
	411. 412. 424. 439. 449.
457 459 498. 521. 535. 543.
612 628. 721. 726. 756. &
3.53.185.221
	Opobalsamum quid 2.33
	Opocarpathon venenum 3.
	44
	Opecarpathi remedium 2.213
	Opopanacis usus in theriaca
2.466
	Oporice medicamentum 2.
	633
	Oppidorum Dij tutelaris car-
mine evocabantur 3.7
	Oppidium Ceroops primus in-
stituit 1.343
	Oppio Capitonis scirrbu invē-
ire natus 1.306
	Opūtia herba qualis miraque
eius natura 2.494
	Opera rustica que quibus a-
pta temporibus 2.327
	Opera rustica que quo Lunæ
statu facienda 2.347
	Orata Sergius ostrea Lucerna
ceteris prætulit 1.418
	Orationis prosaica inuenter 3.
	210.346
	Orbicularis figura mundi 1.2
	Orbis piscis rotunda forma
3.192.226
	Orbis miracula septem Quare
Miracula orbis septem.
	Orbitas Roma in summa au-
toritate 2.731
	Orca in ceteris partu oppugna-
ta

ta
Orcarum ca
1.415
Orca marin
3.225
Orca gemm
Orchis herb
usus med
726.730
Orchites g
108
Orchome
aptus
Orchome
riague
Orchymus p
Orca in her
2.763
Oreoselinu
Oreoselinu
cina
Orestes
interf
la
Orestis cor
magnit
Orestis i
duobus
Orestis
Orestis
O filius
Organa
nerit
Orientis
tur
Orestis p

Pars Prima.

24	1.415	foliis faciunt	2.162
Orcarum cum balenis pugna		Orientis populi bella calamis	
1.415		conferunt	2.179
Orca marina bellua	1.415. &	Orientis oceanus refertus syluis	
3.225			2.68
Orca gemma	3.472	Orientis quibusdam in locis ni	
Orchis herba qualis, eiusque		hil nasci	2.68
usus medicina	2.717.718.	Orientis therebinthina optima	
726.730.751			2.99
Orchites genus olea	2.106	Orientis vestis ex qua mate-	
108		ria	2.628
Orchomenius, calamus fistuli		Origani herba consideratio &	
aptus	2.180.181	medicina ex eo	2.444.481
Orchomenij lacus calami, va-		Origani semen minimum	2.
riaque eorum genera	2.181	481	
Orchynus piscis	3.226	Origanum & brassica inimica	
Ore en herba, polygoni genus			2.602
2.763		Origanum Heracleoticū quod	
Oreoselinum herba	2.383		2.657
Oreoselini descriptio, ac medi-		Origano vinum conficitur	2.
cina	2.430	95	
Orestes matrem & Agisthū		Oryges caprarū genus	1.407.
interficiens, Theodori tabu-		516	
la	3.356	Orionis caelesti signi exortus	
Orestis corpus refossum, & eius			2.327.332.334
magnitudo	1.308	Orionis sideris occasus	2.329.
Orestis iudicium in scyphis		331	
duobus sculptum	3.268	Orionis ortu tempestates fieri	
Oreston herba	2.95		2.337
Orestius Cornelius Consul	1.31	Orionis gladij occasus	2.345
Ostiti uxor Vestilia	1.299	Orientis gigantis corpus refossum	
Organa hydraulica quis inue-		eiusque longitudo	1.308
nerit	1.323	Orites gemma	3.472
Orientis populi quo vino utan-		Oryx animal quale	1.582
tur	2.94	Oryx fera Aegyptia	1.34
Orietis populi funes ex palma		Oryza frumenti genus	2.288

Indicis Pliniani

Oryxæ usui maximus in Italia	2.183	Ortygometra avis corniculum	1.481
Oryxæ oleum	2.112	Ortus syderum duplex	2.
Orminij herba medicina	2.429		333
Ormines agrios herba	2.717	Os iumentis manus vice ad	
Ormini siue Hormini herba generosa, natura, medicina	2.558	pabula decerpenda	1.
Ornithias ventus quis, & unde nomen accepit	1.40.41		559
Ornithogale herba qualis	2.494	Oris consideratio	1.554 559
Ornus arbor montes amat	2.158	Oris loco, volucres rostra habent	1.559
Orobanche herba qualis	2.307	Oris differentia plures ibidem & inde	
Orobanchæ semen in medicinis	2.558	Ore concipientia animalia	1.
Orobittis chrysocolla genus	3.251		512
Oraticum vinum	2.87	Ore carens cicada	1.541
Orpheus postea primus Græcorum de herbis aliquid prodidit	2.652	Ore carentes homines	1.
Orthampelos visus genus	2.79		277
Orthomastica poma	2.118	Oris habitus quomodo incurdior fiat	2.447.465.551.
Othopnoicis utilia	2.437.	& 3.83	
	448. 505. 507. 524. 539.	Oris graueolentiam tollentia	
	597. 608. 626. 635. 638.		2.539.574.599. & 3. 50.
	702. 727. 757. 764. 766		53
	768 & 3.37.198.252	Oris hulnera sanantia	2.413.
Orthragoriscus piscis	3.193.		425.430.439. 442. 446.
	226		453. 456. 497. 499. 553.
Oreeryx herba quæ	2.434		561. 578. 587. 598. 600.
			604. 618. 621. 622. 631.
			712. 718. 761. 763. & 3.
			29.52. 72. 299. 301. 303.
			304.305.368
		Oris viscerum remedia	2.453
			499.544.553.575.578.581.
			587.593.604.612.629. 631
			& 3.53.198
		Ossa præcisa in veterinis quo	

Pars Prima.

corium	recrescant	2.573	Ostentorum varia exempla	1.
1.481	Ossa concreta quibusdam esse	1.	Ostentorum	409. 472. 476. & 2. 173.
duplex	310			262. 263. 310
vice ad	Ossium fractorum remedia	2.	Ostracis gemma	3.472
da	410. 452. 561 726. 752		Ostracites gemma	ibid.
1.	Ossa è terra nascentia	3.109	Ostracium piscis idem cum ony	
1.554 559	Ossa fracta quo pacto è corpore		che	3.222
ostrea ba-	extrahantur	2.462 503. 558	Ostracita lapides eorumque	
res ibidem	565. 566. 683. 684. 729. &		usus & medicina	3.410
	3304		Ostracius cadmia genus, et res	
	Ossa ligna qua	2.186	que usus	3.298
	Ostra lapides	3.409	Ostrea lunari potestate augeri,	
	Ostra fraga avis	1.466. 467	minuque	1.35
malis	Ostra fragi in medicinis	3.	Ostrea lucrina	1. 458. & 3.
1.545	131. 132			204
mines	Oscines aues unde dista	1.	Ostreorum vinaria à quo pri-	
	475		mi non excogitata	1.458
juvum-	Oscines aues quotannis vocem		Ostrea silicium duritia tegitur	
465. 551.	mutant & colorem	1.484		1.423
tolentia	Oscines aues quando fieri solent		Ostreorum natura	1.454
& 3. 50.	1.486		Ostreorum generatio	1.456
2.433.	Oscinatio leihalis parturienti-		Ostrea capita non habent	2.
42. 446.	bua	1.300	552	
99. 153.	Osculum dare propinquis mu-		Ostrea ubi optima	1.458. & 3.
8. 600.	lieribus cur institutum	2.		204
22. 631.	91		Ostreorum consideratio, natura	
63. & 3.	Ospidius Dei templum in clytium		benitas, loca & inde per te-	
501. 503.	1.193		um	3.203
da 2.453	Ostrya herba qualis	2.761	Ostreorum magnitudo	3.204
578. 581.	Ostrytes herba	3.118	Ostreorum medicina	ibid.
639. 651	Ostentorum pleni libri Aristà-		Ostrya siue ostrys, arbor infelix	
rmis quo	dri	2.263		2.64
18.	Ostentorum vires nostra siue		Oihonne herba qualis, & etus	
	sunt in potestate	3.7	in medicinis usus	2.761
	Ostentorum interpretatio à quo		Oihonis Ad. inuentum	2.42
	reperta	1.345	Otia piscis	3.226
	Tom. 3.			

- Orides aues Hispani tarde
appellatae 1.478
Oti aui quali, & unde dicta
& inde 1.481
Ouas qui primus Romam in-
gressus 2.137
Quantes myrtea corona ute-
bantur 2.137
Quidij liber de piscibus 3.191.
227
Oues quando lauandae 2.331
Oues quando tendendae 2.332
Oues quae ratione feminas pa-
riant 2.349
Oues qualiter pascendae 2.
349
Oues non nisi feminae qua ra-
tione gignantur 3.153
Oues aqua quibusdam colorem
mutant & inde 3.157
Quibus & bubus antiquorum
multa constabat 2.273
Quorum honor apud veteres 2.
273
Quorum dente segetes depascen-
da 2.308
Quorum lac quale 3.36
Quorum in medicina usus 3.135
ibid. & 143
Quorum genera duo 1.400
Quorum generositatis signa 1.
403
Quorum caudae cubitales in Sy-
ria 2.403
Quorum bovisque effigie primus
& signatum 2.273
Quorum consideratio 1.501. &
385
Quae struthiocamelorum pro va-
sis habita 1.463
Quorum natura medicinaeque
per totum caput 3.85
Qua quo tempore supponenda
2.347
Quorum in cibis utilitas & in-
de 3.87
Quorum candido, & calce vi-
ua vitrum ferruminatur 3.
88
Quaepersusum lignum non ar-
det ibid.
Quum anguinum portentosaque
eius natura & inde ibi-
dem
Qua quae quadrupedes pariant
1.501
Quorum avium differentiae i-
bid. per totum cap.
Qua oblonga gratioris saporis
ibid.
Qua quae feminam, & quae ma-
rem pariant ibid.
Qua qualia quot & quando
supponenda 1.503
Qua sterilia qua arte noscan-
tur 1.503
Qua citra incubitum in Egy-
pti smetui, ferius edunt 1.503
Quorum auguria 1.504
Qua sine gallinis igne fouentur
1.504
Qua hyperemia quae 1.507
Oua

Oua urina
Oua sine m
nasci
Oua citra terr
edere
Oua zephyri
Oua aceto ma
los trahi
Oua quomod
tur
Oua viuent
Oxalidis her
457
Oxycedrus
Oxygala qui
Oxylapathon
cine ex ea
Oxymeli qua
Oxymelitu col
cine ex eo
Oxymyrsine,
nestru
Oxymyrsines
medicinis
601
Oxymyrsine q
ex ea facit
Oxymyrsinum
natura
Oxypera me
Oxyi iunci g
Oxychano
Oxytrypbylla
Oxana pisci
Oxanarum n
2.629.

Pars Prima.

Oua urina quæ 1.507
 Oua sine maribus interdum
 nasci 1.507
 Oua etiã terra operta factum
 edere 1.503
 Oua zephyria quæ 1.507
 Oua aceto macerata per annu-
 los trahi 1.507
 Oua quomodo optimè seruen-
 tur ibid.
 Ouis viuentes homines 1.166
 Oxalidũ herba consideratio 2.
 457
 Oxycedrus arbor 2.49
 Oxygala quid 3.38
 Oxylapathon herba, & medi-
 cina ex ea 2.457.458
 Oxymeli qualiter fiat 2.96
 Oxymelitu confectio, & medi-
 cina ex eo 2.575
 Oxymyrsine, id est, myrtus syri-
 uestris 2.112.136
 Oxymyrsines descriptio, & in
 medicinu vsus 2.600.
 601
 Oxymyrsine quid, vintũque
 ex ea facticium 2.112
 Oxymyrsinum oleum, eiusque
 natura 2.581
 Oxypora medicamenta 2.463
 Oxyiunci genus 1.496
 Oxyshanos iunci genus 2.496
 Oxytryphyllon quid 2.480
 Ozæna pisci 1.435
 Ozænarum morbi remedium
 2.629.

Ozanitis nardi genus virtus
 redolens 2.14

ABVLA luxurio-
 sa non semper
 pinguis soli indi-
 cium esse 2.

208
 Pacuuius Taurus adili plebis
 3.277
 Pacuuij Poetæ pictura 3.322
 Pacuuius Postæ, Ennij ex foro-
 re nepos ibid.
 Padenid est, picea arbor Pado
 fluvio nomen dedit 1.124
 Paantides gemma 3.473
 Paderos, herba eadem cum
 carefolio 2.398
 Paderos, acanthi genus 2.
 536
 Paderos gemma 3.446.459.
 460
 Paonia herba consideratio 2.
 656.755
 Paoniæ medicina 2.726.
 731
 Pagana lex defusis per agros
 non torquendis 3.11
 Pagri pisci consideratio 1.
 427
 Pagri pisci in medicinu vsus
 3.217
 Paguri cancrorum genus 1.
 438
 Pala arbor qualis 2.9
 Palacrama, id est, maiores au-
 F Ff 2

Indicis Pliniani

ri Palacra maffe	3.248	conficiunt	ibid.
Palatina tribus Roma	2.276	Palme Orientis populi Vinum	
Palatina domus Caesarum, mul-		exprimunt	ibid.
torum artificum signa orna-		Palmarum sexus	2.44.45
ta	3.383	Palmarum genera quadragen-	
Palatina Venus, L. C. p. s. s. a		ta nonem	2.46
Bruto appellatus	3.375	Palma ex seipsa renascens ubi	
Palatina ades Apollinis	3.		2.47
430		Palms viridibus strangulati	
Palamedes quas literas repere		milites Alexandri	2.48
rit	1.342.344	Palmarum in foliis olim scrip-	
Palearum consideratio, differe-		titatum	2.53
rentias usus &c	2.342	Palme in Ethiopia quales	2.
Palearum hordei medicina	2.		58
548		Palmarum succus qualis	2.
Palearum tritici medicina i-			133
bidem		Palma statim a ligno recedunt	
Palea spina que	2.303		2.134
Paleatum lutum quod	2.122	Palmarum fructus sine ligno	2.
Paemoni Grammatica in fi-			134
gura vinea	2.81	Palms non decidunt folia	2.
Palilicum sydu	2.329		160
Palimpissa quid	2.612	Palmarum folia funes olim	
Paluri spina consideratio	2.	conficiebantur	2.162.365
62		Palmarum folia duplicia	2.
Palurus quando germinet	2.		163
164		Palma facile fructum perdunt	
Pallas medicina	2.630		2.167
Pallas. Quare Minerva,		Palma carne commendantur	
Pallas libertus Claudij princi-			2.134
pi ditiſſimus	3.263	Palma pendus valide sustinet	
Pallorem inducentia	2.441	quoniam in diuersum curua-	
442.454		tur	2.194
Palma a vorto consideratio ge-		Palma Deli insula vetustissi-	
nera natura	2.43	ma	2.198
Palma gentes quedam panem		Palma sublato cacumine ste-	
		rileſcunt	

Pars Prima.

- rilescunt* 2.259
Palmarum nemora ubi 1.198
Palmarum vinum apud Ara-
bas 1.270. nobilitas vitibus,
oleisque proxima 2.583. in-
commoda & noxia ib. medi-
cina ibid.
Palme myrobalanum ferentis
consideratio, & medicina 2.
583
Palumbes ubi probatissima ibid.
Palme elates, siue spathes, na-
cuntur ibidem
Palmati lapides quales 4.09
Palmei vini medicina 2.573
Palmeo vino qui videntur 2.94
Palmesia vina unde dicta 2.
85
Palmiprium vine factum ge-
nus 2.94
Palmites Meridiem spectare
debent 2.254
Palmitum vitium consideratio
2.247
Palpebrarum animalium con-
sideratio 2.558
Palpebrae quibus non sint 2.
558
Palpebrae cur à natura date
ibidem
Palpebrae decidunt Venere a-
bundantibus ibidem
Palpebrarum pili inordinati
chondrylles mastiche corri-
guntur 2.540
Palpebrarum vitij medicina
2. 588. 611. 613. 688. 690.
& 3.20.38.48. 150. 206.
207
Palumbium auxum considera-
tio 2.491
Palumbes lauro sese purgant
2.377
Palumbes hyeme abeunt 1.482
Palumbes bis anno pariunt 1.
502
Palumbes quot ova pariant,
& earum incubandi ritus 1.
505
Palus apta materia quo modo
& quo tempore ferenda 2.
238
Pamphilus pictor, praeceptor
Apellus 3.339.206.207
Pamphili Bobij interitus 1.339
Pamphilus Qu Consul 2.57
Pamphyla mulier bombycina
vestis reperiit 2.538
Pampinarius palmes quis di-
catur 2.247
Pampinandi tempus quod a-
prissimum 2.331.332
Pampinorum medicina 2.560
563
Pan Deus. Vide infra Panot.
Panacis siue Ligustici medici-
nae 2.443
Panaceae Esculapij filia 2.657
& 3.355
Panaces Chironion 2.657.681
Panacii oleum 2.113
Panacis sapor 2.402

Indicis Pliniani

Panaci herba varia nomina	Panicum & ex eo medicina
2.397	2.550
Panaci herba consideratio 2.	Panis differentia, & medicina
657. 674. 682. 684	ex eo 2.552
Panaci herba medicina 2.700	Panum sitianus quis, eiusque v-
712. 713. 716. 717. 719.	sus 2.552
720. 721. 722. 723. 728.	Panem conficere Ceres reperit
732	1342
Panaceus pictor 3.333.334	Panis è milio & panico 2.283
Panaceus frater pigidia 3.333.	Panes Alexandrini ammios
420	femine conficiunt 2.442
Panathenaicon unguentum A-	Panes quot ex modio similagi-
theniensibus usitatum	nis & floris 2.292
2.39	Pacis faciendi ratio, & eius
Panchrestos stomatice quomodo	differentia 2.295
conficiatur 2.593. & 3.412	Panum ubi fiat ex piscib. 1.297
Panchrus gemma 3.472	Pane ex lotometra Aegyptij
Pancreatistarum simulacrum	pastores conficiunt 2.530
ex are 3.286.287	Panum appellationes diuerse
Pancreation cichorij genus 2.	unde tracta 2.295
421	Panes Romani per seipsos fa-
Pangai montis rose 2.471	ciebant 2.296
Pangonius gemma 3.472	Pane alio proceres, alio vul-
Panici spica qualis 2.283	gus utebatur 1.371
Panicum unde dictum ibid.	Panum aniso conditur 2.447
Panici genera plura ibid.	Panum militaris tertia parte
Panico usus in Gallia & A-	ponderosior suo frumento 2.
quilania 2.294	287
Panicum ubi feri non debeat	Panum saluberrimus quis 2.533
2.295	Panis quot pondus ex tritici mo-
Panicum frugis genus quando	diis 2.287
ferendum 2.282.330	Paniscus pictus à Taurisco 3.
Panicum ne aues tangant 2.	357
388	Pannucea poma 2.118
Panicum ubi ferendum 2.309	Panorum morbi remedia 2.
330	494.454. 455. 457. 500.
	503.

503. 521. 522.
549. 551.
553. 576.
607. 608.
616. 630.
714. & 715.
104. 300.
Panis dei effigies
447
Panes simul
Pansa unde
Pansa Servij
Pansibafos
Pantherarum
366. 377
Panthera au-
minem con-
Pantherarum
da
Pantherarum
dei allic
Pantherarum
Panthera f-
tum ne in-
rentur
Panthera à
tem Romi
Panthera au-
377. 357
Pantherarum
bus ingen-
Panthera
animalia
Pantherarum
445
Panthera

Pars Prima.

medicina	503. 521. 524. 526 531. 534	565	Pantheris formidabiles hyanae
medicina	549. 551. 554. 556. 557.	3.27	
2.552	558. 576. 577. 589. 604.		Pantherarum carnibus viuen-
quique v-	607. 608. 611. 612. 618.		tes homines 1.279
2.552	626. 630. 646. 717. 750.		Panthera quos non attingant
res reperit	754. & 3.17.22.35. 133. 199.	3.96	559
	204.300.371.409		Pantherina mensa citrea 2.
	Panos dei effigies picta 3.335		Pantheron templum Roma
ico 2.283	447		quale, & a quo constructum
ammiis	Panos simulacrum 3.381.382		3.274.383.400
2.443	Panse unde dicti 1.582		Papauer herba in honore ha-
similagi-	Panse Servilij interitus 1.339		bita apud Romanos 2.398
2.192	Panisebastos gemma 3.473		Papaueris succus sopori ferus,
& eius	Pantherarum consideratio 1.		moriemque afferens 2.450
2.295	366.377		Papaueris sylvestris natura, &
1.297	Panthera auxilij causa ad ho-		medicina ex eo ib.
Agrippij	minem confugit 3.366		Papaueris genera plura &
2.550	Pantherarū maculae Spectan-		medicina 1.449
diuerse	da ibid.		Papaueris nigri succus quo pa-
2.295	Pantherarum odor quadrupe-		cto colligendus 2.450
Epifoni ju-	des allicit ibidem		Papaueris folia quando cadūt
2.296	Pantheratum astus 1.367		2.284
alio vul-	Panthera senatusconsulto cau-		Papauer quando ferendum 2.
3.371	rum ne in Italia aduehe-		319.325
2.447	rentur 1.367		Papauer sylvestre faucibus af-
ia patit	Panthera à quibus in adilita-		fectis medetur 2.325
mento 2.	tem Romam aduecta ibid.		Papaueris genera natura, fa-
	Panthera aconito necantur 1.		rior usus 2.398
uis 2.533.	377.737		Papauerum capita à Tarqui-
critici mo-	Panthera in seruandū ungui-		nio superbo decussa 2.398
2.287	bus ingenium 2.361		Papauerata vestes 1.402
aurifco 3.	Panthera sola odorata inter		Papellus Sextus Cōsul 1.472
2.118	animalia 2.477		Pap lucernarū luminibus
media 2.	Pantherarum oculi quales 3.		aduolans inter mala medica
57.500.	445		menta numeratur 3.46
503	Panthera cor maximum 1.		

Indicis Pliniani

<i>Papilio apibus inimicus</i>	1.335	2.335	
<i>Papilioes quo nascantur modo</i>	2.548	<i>Pappos, id est, lanugo quaedam</i>	
		<i>in plantis</i>	1.493
<i>Papilionis aduentus veris initium indicat</i>	2.321	<i>Pappus caggryria arboris</i>	2.65
<i>Papilioes a'uearia infestantes quo necentur</i>	2.488	<i>Pappus herba eadem cum senecione</i>	2.691 (2.455)
<i>Papinius Sex. Consul zizipha & cuberes primus in Italia attulit</i>	1.117	<i>Papulas a triplici herba gigni</i>	
<i>Papinio Sex. Consule phœnix visus</i>	1.464	<i>Papularum remedia</i>	2.420
<i>Papyria lex</i>	3.240	598.724. & 3.40 65. 183. 368. 371	
<i>Papyrius Cn. cum denibus natus</i>	1.307	<i>Paraconium coloris genus</i>	3.
<i>Papyrie Cn. Consule lumen de celo noctu visum</i>	1.31	252.327.328	
<i>Papyrij L. Prætoris iudicium</i>	1.300	<i>Paralios herba, tithymali genus</i>	2.452.717
<i>Papyrij Lucij votum, si Samnites vicisset</i>	2.91	<i>Paralyssis remedia</i>	2.407.423.
<i>Papyrius Masso myrio corona tus ludos spectauit</i>	2.137	442.543.545.512. 615. 663	
<i>Papyrius Cursor terrorem prætori prænestinorum verbo incussit</i>	2.222	721.747.757. & 3.136. 184	
<i>Papyrij Fabiani laus</i>	3.403	196.198	
<i>Papyrianum horologium</i>	1.343	<i>Paranites gemma, ex genere amethysthorum</i>	3.459
<i>Papyri fructus consideratio</i>	2.53.55	<i>Paraphoron aluminis genus</i>	3.
<i>Papyri fructus medicina</i>	2.624	368	
<i>Papyro quidam nauigia texuit</i>	1.248 & 2.54	<i>Parasius pictor</i>	3.329.336
<i>Papyri usus varius</i>	2.54	<i>Parasagarum apud persas nomen ubique eadem mensura</i>	1.
<i>Papyri caulis ipse pomum est</i>		260	
		<i>Parasiti pater Euenor</i>	3.335
		<i>Parasiti opera</i>	3.336. & inde per totum caput
		<i>Pardalianches aconiti genus</i>	
		1.377	
		<i>Pardalium genus virguenti</i>	2.
		39	
		<i>Pardalos gemma</i>	3.476
		<i>Pardorum ferarum consideratio</i>	
		110	
			1.367
			<i>Pardis</i>

Pardis quædam
Rodians
Pardis ling
Parenatios
banur
Parenatios
541.542
Parenga in
tur
Parnamus
Parnus Deo
amato
ffor
Paridis
bidem
Paridis
3385
Parenatios
tia
Parietum
363
Parietes
indo
Parietes
Parietes
Parmen
Parnassus
flati
Parnassus
abie
Reliq
Parony
mor
561

Pars Prima.

- Paridi* quàm caute ungues cu- & 3.10
Roiant 1.361 *Paroridum*, id est, aurium apo-
Paridi lingua qualis 2.562 *stematicum*, remedia 2.404.
Parentationibus faba adhibe- 425.442.445 456.457.458
bantur 1.299 462.521.524.534 556.557.
Parentes necantia 1.508.540. 589.590.591 600.648 754.
541 542 & 3.15.24.40.49.112.204.
Parerga in picturis quæ dicantur 208.371
Parianus piscis 3.346 *Parra* avis quo tempore non
Parid Dearum iudex, Helena 3.225 *appareat* 2.340
amator, & *Achillis interfe-* *Parfimonie exempla* 1.500.
tor 3.291 536.590. & 2.272.280. &
Paridi simulacrum ex ære 1. 3.265.267
bidem *Parthenii* herba, postea a *remi-*
Paridi os marmore percussum *sia dicta* 2.668
3.385 *Parthedii* herba quæ 2.490.
Parisendi facilitatem præstan- 526
tia 2.448.510. & 3.30 *Parthenium* unde dictus 2.659
Parietum aliquot genera 3. *Parthenii* medicina 2.512
363 *Parthorum* regum unguentum
Parietes lateritij 3.364. & quod 2.41
inde *Parihi* vestibus literas inre-
Parietes marmorei 3.386 xunt 2.54
Parietes picti ubi 3.417 *Parthi* quo vino utantur 2.94
Parietes herbis pingi 2.516 *Parthi* bibendo gloriam qua-
Parmeneseus Astrologus 2. runt 2.103
Parnassus mons laurum spe- *Parthi* quanto plus bibunt, ta-
Etatis simam habet 2.139. id magis sitiunt 2.105
Parnassus mons quales habeat *Parthorum*, & *Romanorum*
abietes 2.188 imperij terminus 1.203
Reliqua quæ re parte secun- *Parthorum* reges, cuius flumi-
da. nis aquam bibant 1.263
Paronychiarum, id est unguin- *Parthorum* halitus cur in se-
morbi remedia 2.503.552. & tus 1.589
561.579.600.604.647. *Paribi* cicadis vescuntur 1.
542

Indicis Pliniani

| Reliqua quære parte se-
cunda.		natu	ibidem
		<i>Passer una unde dicta</i>	2.73
		<i>Passer piscis</i>	3.226
<i>Partus prodigiosi</i>	1.298	<i>Passeres pisces plani</i>	1.431
<i>Partu uno mulieris quot fœ-
tus ed. possint</i>	ibid.	<i>Passeru aui consideratio</i>	1.491
<i>Partus quæ ratione contineri
possint</i>	2.189. & 3.29.69	<i>Passerum in medicinis usus</i>	3.
<i>Partuum ratio ac diuersitas</i>	1.	121.139.151	
	307	<i>Passernices cotes trans Alpes
reperita</i>	3.417
<i>Partus necantia</i>	2.436	<i>Passienus Crispus Neronis vi-
tricius, bis consul</i>	2.199
<i>Partus faciles præstata</i>	2.405	<i>Passij consideratio</i>	2.89
	411. 421. 448. 456. 510. 539.	<i>Pesines Rex Sogdonaci filius</i>	1.
	598. 599. 605. 634. 640. 644		264
	647. 734. 742. 764. 768. &	<i>Pastinaca consideratio</i>	2.379
	3.14. 30. 39. 99. 70. 87. 146.	<i>quomodo & quando serenda</i>	
	190. 221. 441	<i>ibidem</i>	
<i>Partus mortuos expellentia</i>	2.	<i>Pastinaca erratica & medi-
cina ex ea</i>	2.411. 678
	421. 423. 435. 439. 461.	<i>Pastinaca piscis in medicinis
usus</i>	3. 208. 209. 210. 218.
	504. 507. 530. 555. 578.		222
	584. 607. 610. 627. 732. 733.	<i>Pastinaca pisces plani, eorum
astus, & in latrocinando so-
lertia</i> | 1.431. 432. 451. radius |
| | 734. & 3.69. 70. ibidem. | <i>venenatus</i> | 1.454 |
| | 83 | <i>Pastinaca quib. inimica</i> | 3.194 |
| <i>Partus quorumlibet animalium
extrahentia</i> | 2.638 | <i>Pastinaca istius remedia</i> | 2.55. 4 |
| <i>Partus ex rebus magna inter-
dum gloria paratur</i> | 2.118 | & 3.45. 199. 202 | |
| <i>Pascua aliquandiu unicus Ro-
manorum vestigal</i> | 2.173 | <i>Patauinorum calidis fontibus
herba virides innaesuntur</i> | 1.78 |
| <i>Pastiles plastice statuarum
sculptura, & calaturæ ma-
trem esse predicabat</i> | 3.360 | <i>Patauinorum fontes calidi &
medicati</i> | 3.169 |
| <i>Pastilus opera</i> | 3.384 | <i>Patella olea merbus</i> | 2.258 |
| <i>Pastiles volumina quinque no-
bilium operum scripsit ibid.</i> | | <i>Pateton palma genus</i> | 2.47 |
| <i>Pastiles ciuitate Romam do-</i> | | | <i>Patien-</i> |

Pars Prima.

- Patientie exempla 1.295. 312. & 3.290
 Patinarum luxus 1. 500. & 400
 3.362
 Patribus raro proceriores filij
 1.308
 Patrie amoris exemplum in
 L.Tuberone 1.474
 Patrobus Neronis liberis ha-
 renam in usum palaestrae
 Nilo sibi aduehendam cura-
 uit 3.363
 Patrocles Statuarius 3. 285.
 295
 Pauca sunt quibus cor pra-
 grande est 1.565
 Pavimentorum faciendorum
 ratio 3.362.422
 Pavimentorum origo 3.421
 Pavimentorum diuersa gene-
 ra ibid. & inde per totum
 3.422
 Paulus Aemilius Metrodorum
 philosophum eundemque pi-
 ctorem Romam adduxit 3.
 354
 Paulus Aemilius ararium di-
 stat 3.243
 Paulus Aemilius Mineruam
 in aede Fortuna dedicat 3.
 286
 Paulus Aemilius Consul 1.129
 Paulus Aemilius Macedoniae
 septuaginta duas urbes uno
 die vendidit 1.147
 Pauli Aemilij Censura 1.348
 Pauli basilica mirum aedificiū,
 eiusque columna phrygia 3.
 400
 Paulo L. & C. Marcello Cōs.
 lana pluit 1.48
 Pauonum alitum consideratio
 1.475.505.506
 Pauonem qui Romae cibi cau-
 sa primus occiderit 1.471
 Pauo animal maleuolum ibi-
 dem
 Pauones columbis amici 18
 518
 Pauo inuidum animal 3.107
 Pauonum in medicinis usus
 ibidem
 Pauonis apex qualis 1.550
 Pauonacea testā 3.415
 Pauoris remedia 3.201
 Pauperis cena selolymus 2.
 538
 Pausias pictor 3.351.352
 Pausia pictoris, & Glycerae a-
 mica eius inuentum 2.467
 Pausia pictoris Stephanoplocos
 tabula ibid.
 Pausia oliuae 2.106.108
 Pax & bellum natura in plan-
 tis 2.403
 Pacis templū Vespasiani opus
 3.400
 Pacis templum à Vespasiano
 signis p'cturisq; exornatum
 3.292.339.388
 Pecten cneris, herba, eiusque
 in medicinis usus 2.645

Indicis Pliniani

- Pectines pisces 2.439 2.440
 Pectine saigico admoto se con-
 trahunt tanquam videntes
 1.554
 Pectoris animalium considera-
 tio 1.571
 Pectus homini solitatum ibid.
 Pectoris ageritudinis remedia
 2.414. 415. 419. 428. 433.
 435. 439. 447. 448. 449.
 459. 460. 462. 503. 505. 522.
 524. 553. 557. 589. 594. 597.
 608. 612. 626. 634. 637. 648.
 660. 700. 701. 702. 703.
 708. 718. 745. 747. 755.
 758. 766. 767. 768. & 3.
 54
 Pectunculii pisces 1.434. & 3.
 226
 Pectunculii piscis medicina 3.
 206
 Pecunia immodica exempla 3.
 262
 Pecunia unde dicta 2.273
 Pecunia prima ouium, bouumq;
 effigie signata ibid.
 Pecuniarum ubi usus nullus 1.
 198
 Pecuniam Aegyptiorum reges
 ne successoribus relinque-
 rent, in pyramidum opera
 eam profundebant 3.393
 Pecunia vi dispersa sunt ele-
 menta natura 2.371
 Pecus potu pinguescit 1.516
 Pecori balatum quo concitetur
 2.440
 Pecori consideratio, eiusque
 generatio & natura 1.400
 Pecora in ponio felle carent 1.
 746
 Pecori tonicus abortum gignit
 1.400
 Pecori caput infirmisimum 1.
 403
 Pecora aversa à Sole pascenda
 ibidem
 Pecoru stultissima animalium
 ibidem
 Pecora quibus saginentur 1.
 200
 Pecora futura interdum praesi-
 giunt 2.357
 Pecora maxime la serpiente her-
 ba vescuntur 2.68
 Pecorum medicina 2.557. 581.
 661. 685. 703. & 3.85. 134.
 Pecudum fini in medicina vi-
 sus 3.151
 Pecudes ut foeminas, vel ma-
 res procreent, quid faciendum
 1.400
 Pecudum fetus quo vitentur
 3.11
 Pecudum nota as primum si-
 gnatum 3.240
 Pedatum incedere quid 1.583
 Pedamentorum materia opti-
 ma 2.239. 245
 Pedianus L. Consul 1.471
 Pedianus Asconius 1.335
 Pediculus vestes quid liberet
 2.728

778
 peli, qua an-
 tent
 ticali ex qua g-
 ria
 dicalo ocimo ge-
 31
 tica li quibus p-
 45. & 3370
 dicalari mori-
 tererunt
 dies Quinque
 edunculi mar-
 gessi equi pe-
 gessi aues eg-
 499
 egma in circo
 242
 elagiam gen-
 447
 Pelam, pisci
 & 3.226
 Pelasse Umb-
 exegerunt
 Pelasse in Lat-
 tulerunt
 Reliqua
 lec
 Pelasse laur-
 Pelacum be-
 sus
 Pelacum ber-
 1.307
 Pelagorum l-
 361

Pars Prima.

2.728	Pelū montis spina mira	2.11
Pediculi, qua animalia infe-	Pelles erythrodano tinguntur	
stent	2.625	
Pediculi ex qua gignantur ma-	Pellicum forma quo pacto len-	
teria	tigine scædari possit	3.94
ibid.	Pelles ardeolarum genu	1.506
Pediculi ocimo generantur	Pelopu costa eburnea	3.12
2.	Peloponnesiacum bellum	3.76.
431	116	
Pediculi quibus perimantur	Pelorides pisces	3.225
2.	Peloridum piscium medicina	
545. & 3370	3.213	
Pediculari morbo quidam in-	Penelopes effigies picta	3.335
terierunt	Pænitiæ exemplum in ser-	
1.548	pentibus	3.95
Pedius Quintus pictor	Pennarum animalium confide-	
3.324	ratio	1.576
Pedunculi maris	Pennarum insectorum confide-	
3.207.211	ratic	1.543
Pegasi equi pennati	Pensiliu urbs, Theba, Ægyptia	
1.369	3.398.401	
Pegasi aues equino capite	Pensiles cucumerum horti	2.
1.	373	
499	Pensiles horti Semiramidis in	
Pegma in circo argenteum	Assyria	2.370
3.	Pensilium balnearum usus	
242	quando	2.698
Pelagium genus purpura	Pensilu ambulatio Gnidi, So-	
1.	strati opus	3.395
447	Pensilu hori descriptio	3.398
Pelamiu pisci	Pentadactyles pisces è genere	
1.424.	concharum	3.226
& 3.226	Pentapetes herba fraga gi-	
Pelagi Umbros ex Hetruria	gnens	2.677
exigerunt	Pentaphyllon herba	ibidem
1.103	Pentathli Delphici ex are	
Pelagi in Latium literas at-		
tulerunt		
1.342		
Reliqua quæ re parte		
secunda.		
Pelagos, lauri genus		2.138
2.138		
Pelecinum herba, eiusque u-		
sus		2.764
2.764		
Pelecinon herba lentem necat		
1.307		
Pelignorum linum quale		2.
2.		
361		

- Myronii opus 3.286.289
 Penthesileæ Amazonia inuen-
 tum 1.344
 Pentorebos herba 2.656.
 755
 Peplion herba, eiusque usus
 2.452
 Peplos herba qualis, eiusque
 usus in medicina 2.764
 Peponum natura, & medici-
 na 2.406
 Pepones in genere cucumerum
 qui dicantur 2.374
 Pepones quomodo toto anno ser-
 uentur ibi.
 Peptica medicina 2.450
 Peraticum bdellij genus 2.12
 Perca pisces 1.427
 Percarum piscium medicina
 3.221
 Percides pisces 3.226
 Perenopteris aquile genus 1.
 465
 Percnos aquilarum genus ibi.
 Percussus quo pacto dolore le-
 uari possit 3.13
 Percussorum remedia 2.574
 Perdicion herba unde dicta 2.
 494
 Perdicion herba qualis, eiusque
 usus & medicina 2.512
 Perdix qua herba delectetur
 2.494
 Perdicum autum consideratio
 2.489. promiscuè iniri ibid.
 Vento condipere ibidem. a-
 sius 1. 490. lauro sese pur-
 gant 1. 377. in Bœotia nul-
 la 1. 484. ubi bina corda
 habeant 1. 565. non pin-
 guescunt 1. 572. quomodo pu-
 gnaciores fiant 1. 533. in me-
 dicina usus 3. 108. 129. 148
 Peregrina arbores quæ 2. 9
 Peregrinationis homines natu-
 ra audi 2. 219
 Perelius statuarius 3. 284
 Pergamena scissilis 3. 361
 Periantri de nobilibus pueris
 castrandis mandatur 1. 433
 Periantri nauis à muricibus
 retenta ibidem
 Peribætos Satyrus ex ære, pra-
 xitelis opus 3. 289
 Pericarpon bulbi genus, eius-
 que genera, & medicina
 2. 682
 Periclymenus statuarius 3. 295
 Pericli vernula Splachnopes
 eiusque simulacrum ex ære
 3. 292
 Pericles Minervæ monitu ver-
 nulam sibi charum parthe-
 nio herba sanauit 2. 527
 Periclis Olympij simulacrum
 3. 290
 Periculo quaesita maximè pla-
 cent 1. 440
 Periculo urgente fibri sibi ge-
 nitalia præcidunt 1. 379
 Perileucos gemma 3. 473
 Perilli statuarij saurus aneus
 3. 294

3.294
 Perilli interitus *ibid.*
 Periodica febres quo pacto cu-
 rentur 1.407
 Peripherei Artemonii simula-
 crum ex ære 3.286
 Peripneumonici id est pulmo-
 nu morbo laborantib. utilia
 2.445.544.589.638.704.
 764
 Perisson Strychni genus 2.513
 Peristereon herba qualis 2.676
 681.740
 Peristerionis, herbae medicinae
 2.684.730.732
 Periuorum supplicium ad O-
 lacham Buhynia amnem
 3.159
 Perixyonemos ex ære, Antigo-
 ni opus 3.294
 Permutatio rerum Troiani
 temporibus in usu 3.229
 Perna pisces ex genere concha-
 rum 3.227
 Perniciem omnem selagine
 herba auerti 2.627
 Pernionum remedia 2.408.
 420.524.534.543.549.
 554.556.578.586.589.
 719.720.743. & 3.39.61.62
 205.257.369
 Perenna M. senectus 1.332
 Perpendicularum instrumentum
 fabrilis à quo repertum 1.
 344
 Perpena herba quæ & ex ea

medicina 2.501
 Perpressa herba qualis 2.715
 Persæ unguentorum repertores
 2.38
 Persarum reges qua herba se-
 se muniant aduersus omnia
 tum animi tum corporis in-
 comoda 2.641
 Persarum reges qua herba cor-
 poris vetustatem sibi concil-
 lient 2.643
 Persarum legati latæce herba
 à regē accepta omnium re-
 rum copiam suppeditare
 credebatur 2.698
 Persarum & Egyptiorum
 nauale prælium 3.356
 Persæ quibus gemmis delecten-
 tur 3.474
 Persea arbor qualis 2.117
 Persens Memphis perseam se-
 uit *ibid.*
 Perseus Alexandri atavus
ibidem
 Persei clades, Romanorumque
 de eo victoria, quo prodigio
 prænuntiata 2.263
 Perseus Atlantem montem
 adiit 1.177
 Perseus à Paulo Emilio vi-
 ctus 3.243
 Perseus ab Ostasio naualis cer-
 tamine victus 3.274
 Persei simulacrum Myronis
 opus 3.286
 Persei effigies à parafio picta 3.

- 357
Persea pictor, *Apellu disci-*
pulus 3.348
Persei filius persea sagittarum
inuentor 1.344
Persea quorundam dicta 2.
 116 128
Persea poma fugacissima 2.
 116
Persea agris innocua 2.115
 quando primum reperta
 ibid. venenatam in persea
 non gigni 2.117
Persea foris corpore, *intus li-*
gno constant 2.134
Persea arbores in Rhodo flo-
rent, *nec fructum ferunt* 2.
 168
Persea quibusdam corpus li-
gno adheret, *in quibusdam*
facile separatur 2.134
Persea classu anchora à Scyl-
lide præcisæ, *eiusque reipi-*
ctura 3.355
Persea victoria eo ipso die
que contigit, *Roma nuntia-*
ta 1.312
Persea maris arbores 2.12.13
Persea bellum quando gesta
 2.296
Persea peregrina arbor 2.6
Persearum arborum conside-
ratio 2.115
Persearum genera plura ibid.
Persearum ingens pretium 2.
 216
Persea Egyptia qualis 2.151
Persea ubi sterilis 2.117.168
Persearum succus nullus color
 2.133
Persearum odor qualis ibid.
Persea quando ferenda 2.236
Persearum usus, *& medicinae*
ex eis 2.592
Persea spadones aliquando im-
perant 2.47
Persea dectissimus, *prologo*
operis 2.678
Persea herba quæ 2.678
Persea herba medicina 2.
 700.717.724 728
Persea herba 2.514
Persea herba Græcis arcion
 2.676.678
Pedea gallinæ herba qualis
 2.688
Pedum animalium considera-
tio 1.581.582
Pedea homini maxime 1.582
Pedum auium diuersitas 1.
 583
Pedum insectorum considera-
tio ibidem
Pedum numerus nullus impar
 2.584
Pedum clauorum remedia 2.
 407 446. 462. 500. 542.
 543 549
Pes minus usus in vestigio car-
nibus 1.582
Pedum morbi remedia 2.408.
 427. 534. 535. 549. 555. 574.
 594

514. 605. 616
 371
 essis nulla vni
 Crestone
 Persea silentia se
 timent
 Persea silentia me
 593. 638. 6
 46
 Persea silentia i
 gionibus sem
 Solis ire
 Persea silentia
 gionibus h
 erias excec
 316
 Persea silicula: cu
 licis imitatu
 Persea silicula: re
 Persea silicula: co
 raque
 Persea silicula: in
 pulsa
 Persea poma
 Persea brassica
 2.415
 Persea brassica
 ca medicina
 Persea Atina
 bello facinus
 Persea Atina
 rona donat
 Persea sine
 petridius, v
 Opiacorum
 518

Pars Prima.

qualis 249	554.605.616. & 3.134.127	Petruti vini genus	2.87
is 2.117.168	371	Petronius Titus à Nerone perē	
nullum cultu	Pestis nulla unquā Locris aut	pius	3.432
	Crotone	Petronius Diodotus medicus 2.	
qualis ibid	1.73	421.477	
enda 2.236	Pestilentiam senes minimē sen	Petronij P. gesta	1.276
& medicina	tiant	Petroselinij unde dictum, &	
2.592	1.335	medicina ex eo	2.431
liquando im	Pestilentia medicina 2. 573.	Pucedanum herba totum an	
2.47	598. 638. 640. 717. & 3.	num in umbra asseruatur 2.	
preloga	4.6	770	
2.678	pestilentiam in meridianis re	Peucedani herba medicina 2.	
medicina 2.	gionibus semper in occasum	679.683.684.700.701.702.	
718	Solis ire	704.708.712.713.714.716.	
2.514	1.335	722.723.726.727.730.733.	
racis arcon	Pestilentiam in meridianis re	734	
herba qualis	gionibus hyeme fieri, nec	Peucestes Alexantri seruator	
considera-	trinos excedere mense 1.	3.289	
1.581.582	336	Peucellis simulachrum ex are.	
ms 1.582	Petaurista: currū lasciuia pu	Tificratis opus Ibidem	
uerfiam 1.	lices imitatur	Peziza, fungorum genus 2.	
considera-	1.548	367	
ibidem	Putesucus rex Egypti 3. 399	Phacos lentis syluebris genus	
ulls impar	Petily floris consideratio, natu-	& ex eo medicina	2.554
remedia 2.	raque	Phaeronis casu illustratus Ere	
500.542.	2.479	danus fluminis	1.122
Agio car-	Petily Caij in Edilitate re-	Phaetōis rē fulmine, sororis	
1.582	pulsa	que in populos arbore conuer	
dia 2.408.	Petisfa poma	sarum fabula	3.434
555.574.	2.118	Phaetontis simulachrū ex mar	
594	Petrea brassica vino inimica	more	3.380
	2.425	Phaetontem in Ethiopia obis	
	Petrea brassica qualis, & ex	se	3.435
	ea medicina ibidem & inde	Phagedena hulcerum excedem	
	Petrij Atinatis in Cimbrico	tium genus	2.410.721
	bello facinus	Phagedanarū remedia 2.410	
	2.518		
	Petreus Attinas graminea co		
	rna donatus		
	2.518		
	Petreus siue (ut alij legunt)		
	petridius, ut alij, petricus,		
	Ophiacerum autor 2. 464.		
	538		

Indicis Pliniani

411. 417. 433. 565. 590. 591.	Phaon qua arte Iapppo po-
625. 638. 721. 730. & 3. 67.	iriam ad sui amorempellexe
68	rit 2.511
Phager piscis 3.226	Pharia uua piscis peculiaris
Phalarocoraces aues alpina i.	2.781
493	Pharicon venenum, eiusque re-
Phalangion, siue phalangi-	medium 3.44
tes herba qua, eiusque in	Pharnacon herba pharnacu-
medicinis vsus 1.765	regu inuentum 2.657
Phalangiorum genera cōsidera-	Pharnaci principis ponti regis fla-
tio, natura venenum 3.97	ua argentea 3.267
& inde	Phalganio herba diuersa à lō-
Phalagius aranei genus 1.376	chitido 2.683
411. 539 & 1.307	Phaselidulium rubens 2.473
Phalangiorum mor sui remedia	Phaselini oleum quod eiusque
2.418. 508. 531. 575. 599. 606	in medicinis vsus 2.583
613. 620. 622. 643. 670. 690	Phasian aues 1.458
743. 765. 767. & 3. 97. 196	Phasina aues pediculis infestā-
199	tur 1.548
Phalangius parentes occidit 1.	Phasichates gemma 3.463
540	Phedius felicissimus Delphico
Phalangites, herba, quae in q.	iudicatus oraculo 1.330
in medicinis vsus 2.765	Phellandrium herba qualis 2.
Phalaris herba qualis eiusque	765
in medicinis vsus 2.765	Phengites lapis qualis 3.416
Phalaris primus Agrigent ty-	Phenion herba & medicina ex
rannus 1.114	ea 2.509
Phalaris aenei tauri inuentore	Pheraus Iason hostili vulnere
periculum, inuenio suo exerce-	tomica morbo liberatus 1.
ant 3.294	334
Phaleris vicinis quinis L. Sic-	Pherecides futurum terramoto-
cus virtutis ergo tonatus 1.	tum praedixit 1.65
216	Pherecides Syry mira mors 1.
Phalerides aues Seleucia par-	336
thorum peculiare 1.498	Pherecides oratione pro sciam
Pisn pictor 3.336	inuenit 1.346
	Phere-

Pars Prima.

Phereñice mulierum felicissima credita	1.325	Philippus rex poculo aureo puluino suo dit o dormire solitus	3.241
Phicutes gemma	3.473	Philippi Macedoni simulacra ex are	3.291.292
Phicos thalassio quid eiusque genera & vsu	2.69.719	Philippi porticus Roma	3.336
Phycis piscis ter quotannis colorem mutat	1.431 & 3.226	Philippi nobilis romanipiscina	1.459
Phidia Atheniensis Iupiter Olympius ex ebore	1.324 & 3.285	Philippi Macedonis oculus sagitta ictus, & a Crisobulo medico citra deformitatem curatus	1.323
Phidias quando floruerit	3.284.333	Philippus Astrologus	2.345
Phidias initio pictor fuit ibid		Phytus ex qua arbore se sufficit, ea nunquam postea reuertitur	2.167
Phidias etiam marmora sculpsit	3.377	Philistio medicus	2.411.432
Philadelphus mater Bernice	1.272	Philiscus Thasius Agrius apium amator	1.524
Philantropos herba qualis	2.645.743	Philiscus pictor, eiusque opera	3.356
Philarchi picta effigies	3.154	Philiscus Trogae lus protogenii pictura	3.347
Philemon ptolemai praefectum primum topasium Aegyptum importauit	3.455	Phyllantes herba leuiter aculeata	2.493
Philini pater pathera catulos esouca exemit	1.366	Philocharis pictura in sero D. Augusti collocata	3.326
Philetaria herba, quae & unde dicta	2.665	Philochares, id est marrubium herba	2.460
Phileus Apollinis simulacrum ex are	3.291	Philocles pictura linearis inuictor	3.322
Philippidis uolecitas	1.311	Philomela avis, id est luscinia consideratio	1.484
Philippo Macedone Graciam rex ante calum sanguineum uisum	1.30	Philemetor rex de agricultura precepta edidit	2.460
Philippus Macedo quando Graeciam inuaserit	ibid.	Philon pictor	3.29

Indicis Pliniant

Philonis opus Atheniensi ar-
mamentarium 1.323	Phlegraū crocū quale 2.475
Philonides Alexandri curjor
1.61	Phlebs herba qua eiusq. vsus
in medicinis 2.523
Philonidia volicitas ibidem &
311	Phlebs herba & folio & caule
spinosa 2.491
Philopes herba 1.460	Phloginos gemma 3.473
Philosophia pythagorica libris
Numa comprehensa 2.	Phlomos, id est, verbascum her-
ba 2.679
57	Phlox coloris tantum gratia
in coronamentis expellitur
2.482
Philosophi India que vrescan-
tur cibo 2.9	Phoca pisces, id est vituli mari
ni 1.147
Philyra in coronis quis bra-
bras primus adiderit 2.	Phoca cur sub aqua diu urine-
tur 1.566
468	Phoci pyrigenus apud Chios
2.272
Philyra hoc est, tenuissimicorti-
cestiliarum, coronarium lem-
niscis celebres 2.156	Phamones Apollinis filia 1.
Philotimus libertus in rogum
patroni se coniecit 1.322	465 499
Philoxenus pictor, eiusq. opera
3.348	Phœnicobalanos palma Egy-
ptia fructus 2.30
Phyllon herba qua 2.526	Phœnicopterus avis qualis 1.
Phylura funes olim sacrate 2.	498
365	Phœnicurru avis 1.486
Phyrama hammoniati genus
2.31	Phœnicis avis consideratio. 464
Physemata, concharū abortus
1.441	Phœnix avis ex se renascitur
2.47
Physeiores bellua marina 3.	Phœnia longissima vita 1.331
225	Phœnicis apes qualis 1.550
Phythema herba 2.765	Phœnice quibus unguentis no-
bilitata 3.39
Phitarus piscis 3.226	Phœnicea herba, & ex camed-
cinis 2.551
Philegmonas raphani illiti cu-
rant 2.409	Phœnicis statuarij Ephiterfes
ex are 3.292
Phlogentis gemma 3.473	Phœnicites gerama 3.473
	Phœni-

Pars Prima.

Phonicias Ventus 1.39
 Phorci chorus, ex marmore, Sco-
 pe opus 3.380
 Phonus herba 2.492
 Phorcus piscis 3.126
 Phorinū aluminis species 3.368
 Phorinē vini falsi genus 2.88
 Phoroneus antiquissimus Gra-
 cia rex 1.342
 Phragmitis calami usus in me-
 dicina 3.224
 Phragmon statuarius 3.284
 Phragmonū statuarij opera 3.
 285
 Phrenas Graci vocant quanos
 praecordia 1.568
 Phraniticorū remedia 2.406
 416.424.435.448.608.618.
 723. & 3.83.88
 Phrygion animal, miraque
 eius natura 3.141
 Phrygij moduli à quo reporti
 1.345
 Phrygio cōcenta Iouis stellā in
 caelesti harmonia moueri. 25
 Phrygum inuenta 3.118
 Phrygia hydromeli laudatissi-
 mum 2.96
 Reliqua quare parte fe-
 cunda.
 Phrygiana toga quando in v-
 su esse caperint 1.402
 Phrygiones qui 1.402
 Phrygius lapis qualis, eiusque
 usus 3.411
 Phrygius flos quādo proueniat

2.484
 Phrylus pictor quando florue-
 rit 3.335
 Phrynius herba qualis 2.680.
 716.764
 Phrytes meretricis, Amulachris
 3.90
 Phrynos rana genus 3.101
 Phthiriasis morbi remedium 2.
 405.416. 459. 564. 585.
 598. 606. 620.622. 665.
 693.718
 Phthysicorum remedia 2.414.
 415.462. 533. 536. 537. 609.
 612.636. 638. 640.671.703.
 721. & 3.36.37.38.39.40.64.
 65.136.218.407
 Phylardi species 2.15.502
 Pica varia quae 1.484
 Picarum astutia 1.489
 Picarum loquacitas 1.494
 Piceastri arboris resina qualis
 2.106
 Picata vna 2.75
 Picatum vinum quod 2.575
 Picea arbor. Quare post pin.
 Picena vna trans Alpes gratis
 sima 2.79
 Piceno agro peculiariis Irtiola
 vitis 2.78
 Picentina pyra 2.119
 Picenae oliuae in cibis gratissimae
 2.109
 Pycnomon herba, eiusque usus in
 medicinis 2.708.725.730
 Pteris laeuca genus 2.389.1090
 GGg 3

Indicis Pliniani

anno flores 2 494. verrucas
colitis 2. 333	Pictura herbarum fallax 2. 958
Pictanum vinum 2 84	Pictura honor per totum 3. 118.
Pictores populi calce agros ster
corant 2. 214	323
Pictores & Etholi senectutem 3. 331	Pictura encoustica duo lim
suerunt genera 3. 358
Pictores quibus coloribus maxi
me utantur 3. 317	Pictura initia incerta 3. 322
Pictor qui primus marem fe
minamque discrete 3. 334	Pictura inueniunt suam esse &
Egypti gloriantur ibid.
Pictor quidam nudas sibi virgi
nes imitandas praecepit 3. 338	Pictura initia umbra hominum
lineis circumducta ibidem
Pictorum insigniorum nomi
na, & opera, Libro trige
simo quinto, capite 9. 10	Pictura quando Roma honos
haberi cepit 3. 323
ii	Pictura quorundam imperfe
cta plus admirationis habue
runt quam absoluta 3. 357
Pictores quidam pinxere quae
pingi non possunt 3. 344	Pictura polygonorum plurimum
contulit 3. 334
Pictrices faming 3. 345. 337. &
inde	Picturarum membra quae pri
mus articulo & venter distin
xerit 3. 324
Pictae vestes in usum fuerunt a
pudae Aegyptios 3. 338	Pictura quoniam vestium rugas
primus adiecit ibid.
Pictura nulla Troia temporibus
3. 323	Pictura ingenui pretij 3. 325.
Pictura quae primum Romae pu
blicata 3. 325	332. 333. 337. 341. 345. 347.
Pictura respiciente sufficiens
& despicientes a quo primum
facta 3. 334	354
Pictura certamen Corinthi, ac
Delphi ibidem	Pictura lignum quod apri
sum 2. 186
Pictura excellenter plures 3.
336 & inde	Pictus Martius parium effo
dientibus infestus 1. 57 756
Pictura phidia aetate initium
cepit 3. 377	Pictus Martius quibus inimicus
3. 99
Pictura a quo reperta 1. 346	Pictus arborum rostrum habentes
ab apibus non attingun
tur 3. 152
	Pictus Martij consideratio 474
	550

Picti

Pici Martij in capite Tubero
nus confidentis prodigium 1.

474

Picus Martius ubi non sit 1.

484

Picus quam caute nidum suum
suspendat 1.488

Pierica pix optima 2.100

Pietatis exempla 1.322
410.480

Pygargi fere ex genere capra-
rum sylvestrium 1.47

Pygargus aquila genus 1.465

Pigmenta nobilia complura 1.
450

Pigmenti carulei consideratio
3.268

Pygmai Spithamai à statura
dicti 1.206

Pygmaeorum regio 1.279

Pygmaei in cavernis viuunt 1.
206

Pygmaeorum cum gruibus cer-
tamen 1.296.479

Pygrii exprobrator cuculus
2.330

Pila lusoria inuentor pythius 1.
346

Pilum teli g nus à quo repertū
1.44

Pilumni unde dicti 2.272

Pil quo mollires efficiantur
3.369

Pilorum consideratio 1.576

Pili virorū pice euelluntur 99

Pili ne nascantur 2.484

Pili qua arte renascantur 2.
500

Pili toto è corpore salamandra
sancti contactu desinunt 1.

333

Pilos reddentia 2.561 & 2.28

331

Pilos è corpore detrahentia 2.
560.588. & 3.28.32.95.105

149.177.329

Pilus corijs quo pacto detraha-
tur 2.594

Pitraci flos libri Graci inscri-
pto prologo operis.

Pinacotheca 3.319.359

Pinaster arbor 2.150

Pinastro non decidunt folia 2.
160

Pinari penatibus Alexander
parcussit 1.318

Pinarum nucum consideratio
2.114

Pinea corona Isthmiorum vi-
tores coronantur 2.115

Pinea nuxes quomodo serantur
2.218

Pinea nucis natura, & ex ea
in dicina 2.594

Pinguedinem facientia tollen-
tiæque 2.569

Pinguedinis animalium confi-
deratio 1.572

Pinguia cuncta steriliora 1.
572

Pinguido plerisque sine sensu
ibidem

- 374

Pyralium
Pyrgaligi
lexander
Pyrrus laps
475
Pyrrhachis
192, 293
Pyrrus acb
Pyrrhi m
repallu
Pyrrhon p
afflu
Pyrrhi re
batur
Pyrrhi reg
Pyrrhus res
ante co
1.117
Pyrrhus à R
259
Pyrrhus p
phante
Pyrrhus q
1.593
Pyrrhi oib
nantiat
Pyrrhi ann
lis
Pyrrhi: Hat
Pyrrhice sa
1.345
Pyrrhopae
Pyrrhocora
Pyra libra
Pyra decol
588

Pars Prima.

Pyrethrum herba	3.42	pyra quomodo condantur	2
Pyrgoteli quatum detulerit Alexander	1.323 & 3.428	210.121.122.	
Pyrites lapis qualis	3.410.	pyra cum melle decocta stomachum adiuuant	2.688
475		pyrorum arborum consideratio	2.119
Pyromachus statuarius	3.285	pyrorum varia denominatio i. bedem & inde	
292.293		pyrorum succus qualis	2.133
Pyros achne frutex	2.63	pyro folia circinata	2.163
Pyrrhai memoris picea incensa repulularunt	2.152	Pyri sylvestres tarde germinas	2.164
Pyrrhon philosophus humanorum affectum expers	1.310	pyru quo tempore semen ferat	2.167
Pyrrhi regis pollex lineis medebatur	1.294. & 3.12	pyrus facile fructum perdit	204
Pyrrhi regis simulacrum	3.292	pyrus que loca amat	2.159
Pyrrhus rex Græciam Italia ponte coniungere cogitauit	1.117	pyris vinum conficitur	2.94
Pyrrhus à Romanis, victus	3.259	pyro vita brevis	2.216
Pyrrhus primus in Italiam elephantes duxit	1.353	pyru quando inserenda	2.230
Pyrrhus quado ex Italia pulsus	1.593	quando serenda	2.235.216
Pyrrhi obitus quo prodigio prænuntiatus	1.568	Pyri sylvestris usus & medicina	2.588
Pyrrhi annulus, & gemma qualis	3.428	pyrorum natura & medicinarum sique in cibis	ibid.
Pyrrhi statuarij opera	3.297	Pisana siligo	2.291
Pyrrhice saltatio à quo reperta	1.345	Pisani agri vna peculiare quæ	2.73
Pyrrhocæ ocelis lapis	2.390.415	Reliqua quære parte secunda.	
Pyrrhocorax avis	1.498	piscatrix rana quæ cuiusque sortis	1.451
Pyra libralia	2.115	piscium consideratio. Libro nono pertotum	
Pyra decocta mire salubria	2.588	piscium Indiciis ubi mira magnitudo	2.413

Indicis Pliniani

- Piscium ingentia ossa* 1.413
Pisces asinis, equis tauris simili-
les ibid.
Pisces qui maximi 1.414
Pisces effigies humana 1.414
Pisces alij spirent dormitque
per totum caput
Pisces omnes & spirare & dor-
mare 1.416
Piscibus auditum, odoratioq.
in esse 1.417
Pisces in Arabia mira magni
tudinis 3.191
Piscium varia tegumenta 1.
421
Piscium cute ligna, eboraque
poliuntur 1.423
Piscium auguria 1.426
Piscium sexmina maiores, quã
mares 1.427 quando facili
incapiantur 1.427. præ geli
dam hyemen sentiunt 1.427.
quo tempore lateant ibid.
Pisces alij alijs in locis princi-
palijs obtinent 430 quidam
nisi verberati, coqui non pos-
sunt ibid.
Piscium senectutis indicium 1.
430
Pisces in terram exeuntes 1.433.
430-459
Piscium digestio in varias cor-
porum figuras 1.431-432
Piscium pinne 1.431
Pisces cartilaginei 1.432-433
Piscium colorum mutatio 1.433
Pisces volâtes 1.434 & 3.192
Pisces sanguine carentes 1.434
Pisces molles qui & inde 1.431
434
Piscium quibusdam pedes pro
pinis 1.431
Piscium cirri 1.434
Piscium astus 1.451.461 & 3.
191
Pisces plati cur sacri dicti 1.
454
Pisces venenati 1.454-462
Piscium morbi 1.455
Piscium mira generatio & coi-
tus 1.455
Pisces cur non tot generentur,
quot oia pariunt 1.455
Piscium ova . lia celerius alta
tardius crescunt 1.455
Piscium diversa genera coitu
non miscntur 1.456 quando
& quoties annopariati. 1.456
nõnulli vulvas habent 1.457.
longissima etas 1.459. vivu
ria ibid quib⁹ in locis optimi
ibid. terreni 1.459. lucentes
1.62
Piscium inimicitia inter se 1.
462
Piscium inter se amicitia 1.462
Piscium genera plura mitescunt
1.497
Pisces auditus, olfactusq. 1.514
Pisces Caesaris in villis ad no-
men venisse assuefacti 1.514
Pisces omnes dormire 1.518
Piscium

Pars Prima.

Piscium capita portione corporum maxima 1.552

Piscium aëres quales 1.551

Pisces qui maximas habeant 1.578

Piscium centum septuaginta sex genera, & eorum nomina 3.244. per totum caput

Piscium genera præter crustis interea, septuaginta quatuor 1.423

Piscium qui animal pariant 1.423. 433. 457

Pisces sine ossibus ubi 1.424

Pisces necantia 1.47. 7. 12

Pisces fructiles possunt pascere 3.360

Piscibus tantum vescientes homines 1.297 & 3.141

Pisces capiendi ratio 1.419. 427. 674

Piscibus vivere Ichthyophago Alexander veruit 1.451

Piscium parina tres 3.362

Pisces in cerebro gemmas habentes 3.466. 473

Pisces illico mortem in cibis asferentes & inde 3.159

Piscium plurius in medicinis usu & inde 3.19. 197. 198

Pisces e manu hominum vescientes 1.418 & 1.92

Pisces ubi vocati pareant ibi. & inde

Pisces ubi amarissimi 3.193

Pisces ubi dulcissimi ibid.

Pisces ubi natura falsi ibid.

Pisces in terra, aquisque degeneres & inde per totum caput 3.146. 199

Piscium salforum medicina 3.200. & inde

Piscibus quæ sint venene, & eorum remedia 3.02

Piscium omnium adeps utilis oculis 3.205

Piscium celestis signi consideratio 2.344

Pisces signi exortus 2.327

Pisceratus statuarij opera 3.294

Piso M. Consul quando 3.430

Piso L. Historicus 3.118

Pisonis defensio contra Vitellij accusationem 1.566

Piso L. porator maximus 2.104

Pisonis C. Commentarij 2.577

Pisones unde dicti 2.272

Pissasphaltres quid, & eorum medicina 2.612. & 3.366

Pissoleon quid 2.607

Pisum olei usus 2.583

Pissaceros in apu operibus quid dicatur 1.523

Pistacia nucum genus 2.49

Pistaceorum consideratio 2.119

Pistaciorum natura, & ex eis medicina 2.596

Pistana herba 2.495

Pistolochia herba quæ 2.674. 684

Pistores quando primum Romæ 2.296

Indicis Pli niani

- diffusa Varius usu* 2.293.
 294
Pisum quando seratur 2.300
Pythagoras philosophus quādo
vixerit, & eius inuentum.
 10
Pythagora de interuallis plano
tarum sententia & siderum
musica 1.8
Pythagoras de faba usu quid 2
 299
Pythagora liber de scilla herba
medicinis 2.381
Pythagora de brassica liber 2.
 422
Pythagoras ptolemai praefectus
 3.433
Pythagora statua Roma 3.
 278
Pythagoras Socrati à Senatu
praelatus 3.278
Pythagoras omnium primus a-
thletas à fici ad carnes trans
tulit 2.589
Pythagoras primus in nostro or
be Magicas herbas celebravit
 2.740 & 3.115
Pythagora liber de herbarum
viribus 2.652
Pythagora liber de herbis Cle-
tempo medico à quibusdam
adscriptus 2.641
Pythagora peregrinatio 2.652.
 & 3.115
Pythagora sortilegia 3.12. &
 inde
Pythagoras quādo fuerit in
Aegypto 3.392
Pythagoricus sepeliendi mos 3.
 361
Pythagorica philosophia Numae
libris comprehensa 2.57
Pythagoricarum Vanitates 2.
 521
Pythagoras Statuarius 3.284.
 287
Pytheas argenti calator 3.268
Pytheus cometa genus 1.27
Pythias Statuarius 3.285
Pythion bulbi genus 2.383
Pythii Bithyni gentes diuitia
 3.263
Pythis pictor à Timagora supe-
ratus 3.334
Pythis marmoris sculptor 2.381
Pityusa fructus descriptio 610
Pityusa medicina ibid.
Pythocritus Statuarius 3.295
Pythodemi lactatoris simula
rū ex are 3.291
Pythodorus pictor 3.293
Pythodori duo marmoris sculp-
tores 3.383
Pythonis serpentis simulacrum
 3.287
Pithydes nucez pinae fructu 1.
 115
Pityocampa, id est spinorum e-
ruca 2.575
Pityocampa morsus remedia
 2.579. & 3.37. 98
Pythocles Statuarius 3.285
 Pituita

Pars Prima.

- Pituita morbi remedia** 2.409. **Pyxanthi bacca in medicina** 2.630
417. 419. 436. 438. 440. **Picea arboris cōsideratio** 2.150
456. 458. 462. 509. 537. **& inde**
551. 552. 557. 558. 566. **Picea arbor ferali** 2.151
575. 589. 594. 598. 599. **Picea non floret** 2.164
610. 615. 621. 634. 635. **Picea corticis vsus** 2.149
663. 665. 684. 708. 709. **Picearum umbra noxia** 2.215
710. 711. 718. 724. 753. 769. **Picea quo ferenda tēpore** 2.236
731. 183. 198. 204. 212. **Picea folia pectinum modo in se**
213. 410. **Etā** 2.163
- Pituita gallinarum, & gallina** **Picea quādo germinet, & quā**
- ecorum remedia** 1.504. 505. **do semen edat** 2.167
417. 621. 627. **Pice partium medicina** 2.609
- Pituitas pecorum & iumentorū** **Picea folia pungentia** 2.163
- sanantia** 2.663. 715 **Placitis cadmia genus** 3.298
- Pix ubi optima** 2.100. 155 **Plagarum interaneorum reme**
- Picea lina conduntur** 2.98. 99 **dium** 2.428
- Picem quae arbores fundant** 2. **Plagarum corporis remedia** 2.
98. 150. **727. 729**
- Picis genera plura** 2.152. 153 **Plagarum recentium medicina**
- Picis vitia quae** 2.100 **3.68**
- Picis probatio** 2.100 **Plagis quae lina aptissima** 2.
- Picem oleo extrahi** 2.602 **361**
- Picis oleum pissinum dictum.** **Plancus Imperator, eius queta-**
- 113 **bula in Capitolio dedicata** 3.
- Picis varia genera, & quomo** **347**
- do fiant** 2.153 **Plancus L. Sponsonis inter An**
- Picis vsus varius** **tonium & Cleopatrae iudex**
- Pice ad testā poeni vtuntur** 3. **1.445**
- 417 **Plancus aquila genus** 1.465
- Picis natura, genera, bonitas me** **Planci vnde dicti** 1.582
- dicinae** 2.611 **Plancus L. Orator histriioni Ru**
- Pix quid** 2.571 **brio cognomen imposuit** 1.
- Pix fossilis ubi** 2.155 **304**
- Pyxanthos spina genus** 2.111 **Plancus L. Consul** 1.31
630. 633

Indicis Pliniani

- Planci sententia Cum mortuis
non nisi laruas lucaris, prolo
go operis
Plane arum consideratio, situs
spatia natura. &c. 1.48
Planeta ab incesu errantes, di
cti 1.4
Planetarum certus motus i
bidem
Planetarum situs & conuersio
& inde 1.9
Planetarum per Zodiacum mo
tus 1.19
Plantaginis herba consideratio
& ex ea medicina 2.669.
681.684
Plantaginis herba medicina
plures. 699.700.702.704.
705.712.719.721.722.733.
724.725.726.728.729.732
733
Planta aliter disponenda in
agro 2.221
Plantarum inter se assistantia,
interuallaq. 2.224
Plantandi tempus 2.328
Plantaria à Natura ipsa mon
strata 2.218
Plantis auersis homines 1.195
Plastarum appellatio à quo e
manarit 3.159.160
Plastice prior quam statuarum
3.281
Plastices consideratio 3.159. &
inde
Plastice statuarum, sculptura,
- & celatura mater 3.160
Platanus arbor unde, & quan
do primum in Italiam alla
ta 2.5
Platanus umbra tantum gratia
expetuntur ibidem, & in
de
Platani mero enutrientur 2.5
Platani ubi nobilissima. ibid.
Platanus amplissima in Lycia
ibid.
Platanus astate Solem arces
hyeme admittit 2.6
Platanus Delphi sacra ab A
gamemnone 2.19
Platanus Amandri circum de
latis lateribus sponte restit
lis sacra 2.373
Platanus citò germinat 2.164
Platani folia latissima 2.162
Platano oleum conficitur 2.113
Platani umbra iucunda 2.
214
Platani cuiusque partium me
dicina 2.613
Platanus ita pisces 1.424
Platanus aut qualis 2.493
Platycerotes à cornuum latitu
dine dicti 2.510
Platyophthalmion quid, & un
de dictum 3.254
Platyphylion tithymali genus
2.712.724
Platys nervus agarico sanatus
2.716
Plato sapientia antistes 1.319
Platon

Platonis quali
latus huius
Platonis infa
stetant
Platonis Qu
464
Plauti unde
Plautus in
Arctope ap
gat
Plautus Ron
secessio 2
Plautus cor
445. 501
589. 602
715
Plautiana cer
Plinij de Dr
Plinius Ner
1.68. 80
Plinius qu
80. 298
420
Plinius Ca
Prestige o
Plinij de an
& de rel
opinio
Plinius Por
edidit
Plinius pr
cini fo
Plinij de e
liber
Plinius me
discrepan

Pars Prima.

Platoni qualis à Dionysio col-	Plinius ad Autores relegat le-
latus honor	ibid. 1.291. & 3.3
Platonis infantis in ore apes cō-	Pistolechia herba qualis, eius-
federunt	que usus in medicinis 2.
Plautius Quintus Consul 1.	410.684
464	Plistonius medicus 2.409.
Plauti unde dicti 1.82	432
Plautus in Aulularia quid	Plocam Annij libertus tempe-
Artope appellatione intelli-	statum vi in Taprobanem
gat 2.296	insulam delatus 1.248
Plebis Romane in Ianiculum	Plotia arundines genus 2.
secessio 2.50	181
Pleuriticorum remedia 2.411.	Plotia L. Proscriptus unguentis
445. 502. 543. 544. 557.	odore proditus 2.43
589 600. 626. 632. 704.	Plotius L. bis Consul Censorque
715	ibid.
Pliniana cerasa 2.132	Plumbago herba eiusque usus
Plinij de Deo opinio 1.4	in medicinis 2.688
Plinius Neronis gesta scripsit	Plumbi consideratio genera v-
1.68.80	sus per totum caput 3.
Plinius qua aetate vixerit 1.	311
80. 298 495 56. 74. & 3.	Plumbum candidum ubi pro-
420	ueniat 1.168
Plinius Catulli conterraneus	Plumbi nigri origo duplex 3.
Prologo operis.	312
Plinij de anima post mortem	Plumbi nigri usus 3.313
& de resurrectione corporis	Plumbi nigri genera ibid.
opinio 1.341	Plumbi medicina 3.314. & in-
Plinius Pomponij Secundus vitā	de
edidit 2.83	Plumbi lamina Veneris impe-
Plinius primus i. a. in de medi-	tum & nocturnas pollutiones
cini scripsit 2.75	prohibet ibidem
Plinij de equestri iaculatione	Plumbi lamina vocem alii i-
liber 1.193	bid.
Plinius interdū ab Aristotele	Plumbum in massa mergitur.
deserepat 1.416	fluitat dilatatū 1.80

Indicis Plinianī

Plumbum à quò primum, & ubi inuentum	1.344	526.531.534.543.548.551.554.558.561.578.588.590.
Plumbeiis laminiis scribebantur teres	2.53	608.614.616.617.618.626.638.648.663.664.741.
Plumbi oculi vitium, eiusque medium	2.688	742.749.750. & 3.8.14.22.24.28.30.34.39.
Pluuia quādo arboribus ini mica	2.204	40.61.62.63.134.135.180.219.311.366.408.409.
Pluuia hyberna arboribus expe cende	2.205	Podagra iumentorum remedia 2.518
Pluuia futura signum	2.324	Podicis morbi remedia. Quare Sedis remedia.
Pluuia alantur 3.154. & inde		Pacile Athenarum porticuā gno picta 1.355
Pluuia ubi nulla	1.72	Pamatum origo 1.346
Pluuia prodigiosa, sanguinea laeae, carnea	1.48	Pana & Beneficium, Democri ti numina 1.4
Pnigilis terre, eiusque effectus	3.370	Panorū in clypeis, & imaginibz consuetudo 3.322
Poculis gemmatis Romani 3.229		Panorum humana uictima 3.383
Pocula quaterna cur non bibenda	3.20	Pæta qua hedera coronentur 2.177
Poculum aureum quid apud me dicos	2.626	Pogonia cometarum genus 1.26
Poculis repletis ponderis non nihil adijci potest, humoris nihil	1.54	Polemon Alexandrinus picto 3.357
Podagra, nouus morbus, nec incurabiles, & cur Latinū nomen non habeat	2.719	Polemoni herba qua & Phila teria 2.665.674
Podagra olim rarior	ibid.	Polemoniū, sive polemoni herba medicina 2.675.705.713.716.729.732
Podagra morbi remedia	2.404.405.407.408.410.421.422.424.437.450.453.464.501.511.524.525.	Polenta, & ex ea medicina 2.549
		Polenta quibus modis fiat 2.288
		Polenta

Polenta quibus
dilect
Polia gemm
Polyanthem
Polybiu An
fica orant
lostrant
Polyanthem
caule spm
Polycharm
re
Polyetes st
Polyetes n
382
Polyetes
are vsu
Polyetes
284
Polyetes di
Polyetes
Ephesi
285
Polyetes
& inde
Polyetes
tule vsu
ru,
Polyetamor
ius vsu
731
Polyetamor
nclut,
3.235.4
Polyetamor
re sectu
Polyetamor

Pars Prima.

Polenta quid ab hordei farina distet	2.549	Polydamas, & Hector eadem nocte nati	1.334
Poliagemma	3.476	Polydectes marmoris sculptor	3.383
Polyanthes herba	2.762	Polydorus marmoris sculptor	3.383
Polybius Annalium scriptor	3.4	Polydorus statuaris	3.295
frice oram exteriorem classe illustravit	1.177	Polygala herba qualis	2.764
Polyanthos herba & folia & caule spinosa	2.492	Polygala herba pota lactis abusu danti am facit	2.764
Polycharmi Dadalus è marmore	3.383	Polygynaco Athemonis tabula	3.354
Polycles statuaris	3.285, 292	Polyimius pictor	3.269, 293, 330
Polycles marmoris sculptor	3.382		334, 351
Polyclitus statuaris Deliacore usus	3.274	Polygnotus argenti calator	3.293
Polyclitus quando floruerit	3.284	Polygonatum herba	2.762
Polycliti discipuli	3.284	Polygonoides herba qualis, & eius usus in medicinis	2.637
Polycliti Arizon, in Diana Ephesia templo dedicata	3.285	Polygonon herba qua, & ex ea medicina	2.762
Polycliti statuarij opera	3.286	Polygoni herba medicina	2.733
& inde		Polygrammos gemma	3.458
Polyclitus opera sua pèdenti titulo inscripsit. Prologo operis.		Polymia textu ubi inuenta	1.402
Polydemon herba qualis, & eius usus in medicinis	3.731	Polynicis regnum repetentis effigies picta	3.357
Polyerati annulus in mare proiecitus, & captopisce relatus	3.235, 427, 429	Poli duo cali vertex	1.18
Polyerates tyrannus quando interfectus	3.235	Poli herba mira in mutandose liorum colore natura	2.478
Polyerates statuaris	3.295	Poli genera duo	ibid.
		Poli usus & medicine	2.504
		Poliom herba ad gratiam, & glo	

Tom. 3.

HHb

Indicis Pliniani

- riam acquirendam efficax 2.478.504
 Polypodion herba qualu 2.199
 Polypodij herba medicina 2.709.720.724
 Polyporum piscium considera-
 tio genera, natura 1.434.
 436
 Polypi tegumentu nullu 1.423
 Polypi exeunt in terram 1.436
 Polypi pisces pedes habent vi-
 ce pinnarum 1.431
 Polypus colorem mutat 1.435
 Polypi pisciu in medicinis usus
 3.219
 Polppi concharum auidisf. mi 1.
 436
 Polypus natantibus infestissi-
 mus Ibid.
 Polypus ingens Carteie ceta-
 ria populatus 1.437
 Polyporum acetabula Ibid.
 Polypi cetius qualu 1.455.456
 Polypi & locusta inimicitia 1.
 462
 Polypi morbi medicina 1.709
 Polyrhizon herba 2.662.674
 766
 Polytrix sine Polytricha, sine
 Polythricon herba, eiusque
 usus & medicina 2.532.582
 731
 Polytrix gemma 3.475
 Poli statuarius 3.295
 Polyzenos gemma 3.475
 Pollentina vasa fistilia 2.361
 Pollices premere, fasoru indi-
 ctum 3.9
 Pollio Carbilus primus testu-
 dinem segmenta secare in-
 stituit 1.422
 Pollionu Galli cedrina mense
 2.58
 Pollionu Romuli senectia 2.
 546
 Pollionu Asinij monumenta si-
 gnu compluribus nobilitata
 3.380.381.382
 Pollio Vedius damnata manci-
 pia muranis obiecit 1.432
 Pollio Nautius ob ingentem cor-
 poru staturam populi concur-
 su penè interfectus 1.368
 Pollionu Asinij bibliotheca Ro-
 ma 1.320
 Pollu, id est, tritici flos 2.292
 Pollux & Castor cur à nautis
 innocentiur 1.32
 Polluci & Castoru auriga qui
 1.227
 Polluci & Castoru simulacru
 ex are 3.292
 Polluci & Castoru imago pi-
 cta 3.318
 Pollutio nocturna quo compes-
 catur 1.419.436.437.453.
 & 3.314
 Pomorum situs in arborib 2.
 168
 Pomarores metuentia ortum
 Solu spectare debent 2.207
 Poma quandoque egrotant ar-
 bore

Pars Prima.

bore incolumi	2.259	3.282	
Pomii quibusdam vinum consi-
citur	2.95	pompeiana pyra	1.119
Poma alia aliis nominibus co-
mendantur 2.133. quando col-
ligenda 2.120. 346. quaedam
pauperibus interdicta 2.370		pompeiana vna	2.77-78.86
Pomiferarum arborum, ea in
que partium florum & fru-
ctuum medicina 2.584. in-
strumentis quomodo portatu fiat
facilia 2.602. genera & no-
mina diuersa 2.117. a fami-
liis denominata 2.118. par-
tes, que sunt a Sole rubent 2.
118. syluestri natura Ibid.
seruandorum ratio 2.120		pompeiana lege otiorum ci-
uitates municipii attributæ
1.129	
Pomorum quodam in gene-
re exigua a medio fructu e-
micant folia 2.163. putando-
rum tempus 2.121. nature di-
uersitas 2.134. tegmina va-
ria Ibid. fructus non eodem
modo in arboribus harēt 16.		pompeia ficus qua	2.123
Pomifera arbores necessario a-
limento delicias addiderunt
2.140		pompeij theatrum	1.298
Pomorum genera plura & ex
eis medicina 2.585		pompeius Vibio, & publicio fi-
milis	1.305
Pomorum primitias offerentes
quibus verbis uti solent 3.9		pompeij forma dignitas	Ibid.
Pomifera arbores fructus non
ferentes quomodo inuentur 2.
266		pompeij pater, Menegeni ceto-
suo similis	1.308
Pomona dea 2.259		pompeius octingentis quadra-
ginta sex naues piratis ade-
ruit	1.314 315
Pompeianus Iupiter col. fessus		pompeij in scriniis repta lite-
ra ne lectæ quidem a Cesare
exusta	1.314
		pompeij Magni laui, victoriae,
triumphi	1.314
		pompeius Alexandro, Hercule
& Libero patri equalis	1.
214
		pompeius quando Magnus no-
minari cepit	1.315
		pompeius Minervæ delubrum
ex hostium manubiis dica-
uit	1.315
		Pompeij victoriarum tituli	1.
315
		pompeius posidonij philosophi
ianua sacres submisit	1.329
		pompeij Mithridaticus trium-
phus	2.8
		pompeius quando quaritiam con-	

Pars Prima.

Pondus quæ validissime susti-	macerabat 1.578. & 3.52
neant arbores 2.194	Popysmis fulgeras adorare cō
Pondera omnia sustinent Arc	sensu genium receptum 3.9
thuse aquæ 1.261	Populonium oppidum thuscæ
Ponderum nomina, eorumque	& in eo Iouis simulacrum 3.
interpretatio 2.514	72
Ponderum repertoires 1.344	Populi arboris consideratio, &
Pontica gemma 3.473	genera 2.61.
Ponticumriticum 2.786	Populus arbor Herculi dicata
Pontica gentes nullum panico	2.4
preferunt cibum 2.294	Populus arbor montes amat 2.
Pontica nuces quæ, & cur ita	158
dista 2.128	Populo arbori pediculus tremis
Pontica cera optima 2.488	lus 2.163
Pontice anates venenosiunt	Populo arbori umbra nulla 2.
2.650	2.5
Pontici maris cancrorum co-	Populi arboris folia inter se cre
pia 1.438	pidantia 2.163 2.25
Pontici mures quales 1.385	Populus arbor citò germinat
Pontici pisces quales 1.425	2.164
Pontiscum ianitrix laurus 2.	Populus arbor nullum semen
137	aut fructum fert 2.167
Pontificij iuris libri septem in	Populus arbor vitibus aptissi-
Numa conditorio reperti 2.	ma 2.182
57	Populus arbor apta scutis 2.
Pontius, Caij principis legatus	191
3.333	Populus arbor quando & qua
Pontus nunquam refluxus 1.12	liter plantanda 2.22 1
Ponti absinthium quale 1.567	Populus alba quem in usum
Ponti vinum Naspercentes	& quomodo ferenda 2.238
2.27	Populus nigra vitibus aptissi-
Popilius Caius Consul 3.279	ma 2.252
Popilius M. Censor ibid.	Populi arboris medicina 2.614
Poppæ Neronis coniugis luxus	Porsaria vulva quæ dicatur.
3.264 439	571
Poppæa asinino lacte cutem	Porcus piscis maximus 3.198

Indicis Pliniani

Porci piscis venenum	3.101	Porrigines capitis quo pacto
tolantur	1.648
Porci futura praesagiunt	2.357	Porriginis remedia	2.427.334.
433.437.606 & 3.46.104
Porci ut nos sequantur	3.91	Porrena Romanorum obfides	Clarea honori concessit 3.
279
Porculeia in vineis quae dicantur	2.245	Porrena Romanis ferri usum
interdixit, praeterquam in
agricultura	3.307
Porcius Latro Rhetor clausus	2.441	Porrena sacris quibusdam ful-
men euocauit	1.45
Porci Latronis discipuli qua-
ratione pallorem contraxe-
runt	ibidem	Porrena cum Romanis sedus	3.307
Porci Caii Consulatu lacte &
sanguine pluit	1.47	Porrena sibi Labyrinthum se-
pulchri causa fecit	3.397
Porci Lucii consulatu orbis cir-
ca Solem apparuit	1.30	Porrena ubi sepultus	ibid.
Porcio Maro Consule tres So-
les visi	1.31	Portentum duorum montium
in agro Mutinensi concurre-
ntium	1.67
Porchyrio anis morsu bibit	1.497	Portulaca herba natura, gene-
ra, medicina & usus	2.452
Porphyronis venter	1.569	Posi omnia nemini concessum	3.281
Porphyritis fons	2.123	Posidiana aqua ubi, & unde
dicta	3.155
Porphyrites, marmoris genus	3.388	Posidonius argenti calator	3.
268.295
Porus lapis seruandis corpori-
bus idoneus	3.408	Posidonius statuarius	ibid.
Porri herba consideratio, salus
& cura	3.384	Posidonii philosophi ianuae	1.
Porro festi no autoritas à Nero-
ne data	ibid.	Pompeius fascies submisit	1.
119
Porri ubi optimi	2.384	Posidonius Mathematicus	1.
25
Porri succus sine cruciatu peri-
mit	ibid.	Postunius plastes	3.360
Porri semen quale	2.401	Posthumia lex Numae	2.91
Porri translatio prodest	ibid.		Posthu-
Porri festi medicina	2.414		
Porrum capitatum, & ex eo
medicina	ibid.		

Postumius
urbem
137
Postumius Sp
tima Re
3.164
Postumius
in exi
165
Postumianus
642
Postumianus
usum
Postumogeto
medicina
Postumianus
idem mod
Postumianus
Potatorum
Potentia mi
Potentium
resistit
Potentior her
764
Potius herba
Potius Dene
380
Potiana vin
Pracipit
Pracipitator
2.639
Pracipitator
Pracipitator
Pracipitator
Pracipitator

Pars Prima.

Posthumus Tubertus primus	Præcordia Græcè phrenesi. 568
urbem ouans ingressus 1.	Præcordijs subtilitas mentis iri-
137	buitur ibidem
Posthumio Spurio Consule ma-	Præcordia hilaritatis sedes ib.
xima Romæ pecunia copia	Præcordia gladiatorum traie-
3.264	cta cum risu morientis affe-
Posthumio Albino Consule cor	runt ibid.
in exitu inspicere cœptum 1.	Præcordiorum remedia 2.409
565	427. 432. 444. 448. 449.
Potamautis herba qualis 2.	499. 501. 506. 514. 521. 543.
642	549. 570. 580. 584. 640.
Potamogeton herba, eiusque	648. 665. 691. 703. 713. 743
usum 3.202	768. & 3.125
Potamogeton herba, & eius	Præcotes filii ceteris maiores
medicina 2.707	2.170
Potum sumunt animalia non	Pregnantes quæ cauere de-
eodem modo 1.116	beant 2.436. 461. 527. 667.
Potum caruisse nonnullos 1.110	& 3.148
Potatores maximè plures 3.103	Pregnantium foeminarum re-
Potentia mira pisciculi 3.188	media in malacia 2.585
Potentum iniquitatibus quo	Prætorum expertes homines 1.
resistitur 3.31	188
Poterion herba qualis 2.680.	Prætorum primum inter quos,
764	& quibus armis gestum 344
Potus herba & flos 2.484	Premia in omni re maxime
Pothos Deus ubi colatur 3.	spiciuntur 2.80
380	Prænestra: rhodino unguento
Potulana uina qualia 2.85	nobilitati 2.38
Potæper ingenti docens præ-	Præparentium vinum 2.87
miis 3.339	Præsentia tempestatum 2.342
Præcipitatorum ex alto remedia	Præteritorum ius nullum Deo
2.639	præterquam obliuioni 1.7
Præconius cognomen unde E-	Prætexta toga quam Romæ pri-
lio Stiloni impostum 3.236	mus usus 1.449
Præcordia in homine quæ di-	Prætexta ubi primum inueni-
cantur 1568. 3.125	1.401

Indicis Pliniani

Præceps anguillarum ter-
gore verberabantur 1.432	Prætelis statuarij opera 3.
289.378.379.382
Prætoriana cohortes 1.416	Prætorium mira vi 3.8
Prætorium vina 2.85	Prætorium silu genus 3.269
Prætorium vinum 2.82	Prætor quid 1.43
Prætorium gemma 3.471	Prætoris serpentis morsus re-
media 1.432.630. & 3.196
Prætor herba, id est, marru-
bium, & eius medicine 2.
460. origani genus 2.414.	Prætor rerum tempore varia-
ti 3.270
445	Prætor picta effigies 3.355
Prætor gemma 3.456	Prætorum apud reges proto-
media herba Magi polli-
centur 2.642
Prætorides, topazij genu 3.
455	Prætorum frugum uniusque sa-
cerdotibus offerebantur 2.
272
Prætor frutulis marini genu
2.68	Prætorum frugum Hyperborci
Apollini Delio mittebant
1.164
Prætorum consideratio plena
2.332	Prætorum magnanimitatis exē-
plum 3.342
Prætorum antea paratum dice-
batur 2.277. quando rigā-
da 2. 331. situ 2. 332. herbe
optime que ibid. quo secan-
da tempore ibid. ubi quæret
quotannis secantur 2. 333.	Prætorum novarum rerum
lubricum 3.75
Prætoragoras medicus 2.409.
419	Prætorum vita rudū literarū,
ingeniosa tamen 2.338
Prætoragora medici laus, et as-
que 2.696	Prætorum diligentia 2. 349
Prætoribuli magistratus Athe-
nis quando 3.257	Prætorum laus 3.235
Prætoriles quo vixerit tem-
pore 3.262. primus specula
fecit ex argento ibid.	Prætorum serui promiscuum
cum dominis victum habe-
bant ibid.
Prætoriles statuarii 3. 285.	Prætorium simulacrum ex arte
3.286
Prætoris calator 3.268	Prætoris marina bellæ 1. 413.
& 3.380
Prætoris Venus in toto orbe
obilissima 1.324. & 3.378	Prætoris pilo vestiuntur 1.423
Prætoris

Indicis Pliniani

- Protagion vinum* 2.87
Protesilai in sepulchro arbores
muri 2.198
Protesilai simulachrum ex are
3.291
Protypa Tibutadi figuli 3.359
Protopogenes statuarum & pictor
3.295
Protopogenes casula contentus 3.
350
Protopogenes ab Apelle linea sub
tilitate victus 3.340
Protopogenes a Demetrio dile-
ctus 3.347
Protopogenis pictura 3.340. 342.
345
Protopom musti genus 1.87.
90
Providentia avium in nidis col-
locanda 1.488
Providentia antiquorum in a-
grum colenda 1.280
Prudentia in ratione carentib.
exempla 1.525.547
Pruna consideratio 1.50
Prunae verno tempore planta-
rum germina adurunt 2.258
Pruna natura perniciosa ibi
Prunorum consideratio 2.116
Pruna Damascena 2.49. 116.
silvestria ubiq. nascuntur ibi
post Catonem cap. 117.
Aegyptia 2.52. succus qua-
lis 2.133. fori corpore, inus
ligno constant ibidem. quae
loca amant 2.359. quae se-
tenda tempore 2.236. me-
dicinae 2.592. usus ibidem
silvestrium medicinae ibi.
Purpurae remedia 2.416. 420
445. 564. 724. 740. & 3.
61. 184
Pruritus corporis tollentia 2.
458. 502. 556. 557. 563. 564.
573. 598. 608. 748. & 3.36.
40. 87. 146. 179. 218. 367.
368. 369
Prussia regis Bithyniorum fi-
lius os continuum habuit de-
sum vice 1.307
Prusina vna 1.78
Psammethius Rex Aegypti
3.369
Psammethium fugientes quae
in urbem sedes suas transu-
lerint 2.278
Psaronius lapis 3.415
Pseudanchusa herba qualis, et
in quo usus in medicina 2.
528
Pseudosodon structurae generis
3.418
Pseudobumion herba qualis, et
in quo usus in medicina 2.
640
Pse. dodicamnum herba 2.673
Pseudocypripus sinuex 2.226
Pseudodecimanum, pyri ge-
neris 2.119
Pseudododicanum herba, et
ex ea medicina 2.707. 732.
734
pseudo.

Pars Primā.

Pseudonardo herba nardum a-	588.590.633.692 & 3.179.
distilatur 2.14	210.297.298
Pseudosphæces vesparum ge-	Psoricum medicamentum quod,
nus 3.139	3.302
Psychotrophon herba qua 2.	Pterogorum remedia 2.460.
671	565.589.600.603.629.
Psylli herba medicine 2.702.	647.700.731.740. & 3.
706.714.719.720.723.724	143.206.311.317.369
729.733.734	Pteru herba fucis genus 2.
Psyllion herba qualis 2.683	753
Psyllus rex ubi sepultus 1.292	Pternix, cauti herbae caulis 2.
Psyllorum gens serpentibus exi-	493
tialis 1.293.370.541. & 680	Pteron edificij genus 3.381.397
Psilothri vini habentia 2.524	Pterosi calices ex vitro immen-
617.622.733.752. & 370.	sumque eorum pretium 3.
71.82	424
Psilothrum herba eadem cum	Ptyades aspidum genus 3.20
vine alta 2.565	Ptyana quid, eius usus 2.
Psimmythij consideratio 3.316	288
Psimmythij veneni remedia 2.	Ptolemai & Eumenis circa bi-
546.579	bliotheca institutionem amu-
Psittaci avis consideratio 1.494	latio 2.53
1.427	Ptolemaus à Cesare interem-
Psittaci piscis	prius 1.178
Psittaci Imperatores salutis,	Ptolemaus Lathyrus rex Aegy-
& qua accipit verba pronun-	pti 1.278
tias 1.494	Ptolemaus philadelphus obeli-
Psittaci turturibus amici 1.518	scij Alexandria statuit 3.391
Psittaci caput durissimum 1.	Ptolemai coniunx & soror Arsi-
494.553	noe 3.391.435. mater Bere-
Psittaci ubi primum visi 1.	nice 3.415
277	Ptolemai regis navigatio 1.
Psithium, passus genus 2.88	413
Psora morbi, id est, scabiei re-	pubertas quo coereatur ne e-
medica 2.404.413.424.425.	rumpat 2.510
436.445.446.459.534.560.	publicanorum vires 3.237
563.564.565.580.584.	

Indicis Pliniani

Publicola Consul filia Vale-	Pudor plus valuit apud Roma-
ria, cuiusque statua equestris	nos, quam mortis terror 3.
3279	403
Publicola Consuli honori cau-	Pudoris sedes in genis 1.558
sa permissum, ut fores domus	Puer in vicium reuersus 1.
exire aperirentur	298
3402	Puer mira velocitatis 1.311
Publius poeta Mimorum, et	Pueri ne debiles fiant 2.423
iusque in carnis luxuria 1.	Puerorum hucera in capite
406	quo sanentur 2.438
Publius scena conditor 3.372	Puerorum morbi remedia.
Publy Liciny Crassi, & L.	Quare infantium morbi re-
Casari Censorum de vini	media.
Graci, Amminicique edictum	Puerperij pericula quo tollan-
2.92	tur 3.333
Publius Licinius Censor quan-	Puerperia duodecimo vno ab-
do	oritur egesta 1.305
Publius Cornelius Cethegus	Puerpera cuiusdam Romana
Consul 2.57	pietas erga matrem 1.322
Pucina vina in saxo coquan-	Pugilarum vsu ante Troiana
tur 2.210	tempora 2.53
Pucina tua omnium nigerri-	Pugnatores quo fortiores fiant
ma 2.79	3.96
Pucino vino Liuis Augusta	Pugnaturi ad mortem pictis
octoginta duos vite annos	curribus vehebantur 3.332
reclut accepit 2.84	Pulchritudinem faciei seruati-
Pudicitia Dea 1.4	tia 2.506.507
Pudicitia quando Roma sub-	Pulchritudinem inducentia 2.
uersa 2.263	643.681
Pudicitia in brutis exempla 1.	Pulegium herba brumali flo-
352.490.508	ret tempore in carnarjs 2.
Pudicissima matronarum iu-	325.396
dicata Sulpitia Paterculi	Pulegij consideratio, natura,
filia 1.321	medicina 2.487.16
Pudori mulierum natura ipsa	Pulegij coronam prodesse ca-
consultum voluit 1.309	piti 2.439
	Pule

Pars Prima.

- Pulegij sexuum differentia** 2.
439
- Pulegij sylvestris natura & medicina** *ibid.*
- Pulegium herba excitata quā do floreat** 1.34
- Pulices quomodo necentur** 2.
439.444.523.528.616
- Pulices ne gignantur** 3.136
- Pulla terra omnium optima** 2.
211
- Pulmentaria unde dicta** 2.
291
- Pulmonea poma** 2.118
- Pulmo quibus maximus** 1.566
- Pulmonem habentia spirant omnia** 1.416.521
- Pulmonis consideratio** 1.416.566
- Pulmone quā careant** 1.566
- Pulmonis morbi remedia** 2.
414.505.606.608.638.
703.745. & 3.28.36.54.
125.212
- Pulmoni contraria** 2.554
- Pulmone pisce conficatum lignum ardere videtur** 3.
224
- Pulmones pisces tempestatas praesagrunt** 2.556
- Pulmonu piscu in medicinu usus** 3.221.222
- Pulmoni pisci eadem natura quā frutici** 1.454
- Pulte diu Romani usi sunt** 2.
291
- Pulte in sacris quibusdam Romanis utebantur** *ibid.*
- Pulie corpus augetur** 2.550
- Pulueri vbi inest desiccandi** 2.
126
- Purnices ex fruticibus** 2.68
- Purnices ex fungis** 2.69
- Pumice lapidis consideratio** 3.414
- Pumice corpora lauantur** 3.
414. libri poliuntur *ibidem*
vbi optimus *ibid.* medicina *ibid.*
- Pumice farinam praesumunt strenue potaturi** 2.102
- Pumilioes in arborum quibusdam generibus arte fiunt** 2.6
- Pumilionum genus quoddam est in omnibus animalibus** 1.
584
- Pumula vna Amiternio agro peculiaris** 2.78
- Punctiones, sectionesve ne sentiantur, mandragorae succus solet praesumi** 2.687
- Punctionum laterum remedia** 2.501
- Punico bello primo clasus sexaginta diebus patata** 3.
187
- Punico bello secundo ingens terramotus à pugnantibus ad Trasymenum lacum non intellectus** 1.68
- Punico bello secundo annulorum Romanorum tria modia Cannae**

Indicis Pliniani

ehaginem miffa	3.253	Punica malitaticū medicine	
Punico bello fecundo claffu		2.587	
quadraginta diebus parata		Punica malorum appellatio	
2.187		contineri	2.115
Punicum bellum tertium fici		Punicu acinus intus fub corti-	
argumento fumptum	2.	ce	ibid.
124		Punica arbores quæ loca amēt	
Punicum bellum primum quā-		2.159	
do geri captum	3.240	Punica folia angufta	2.162
Punico bello primo Romæ æs		Punica facile fructum ac flo-	
imminutum	ibidem	res perdunt	2.167
Punica cera optima	2.488	Punicu arboribus vita breuis	
Punica apyrina ftomacho ini-		2.226	
mica	2.585	Punica nullum infitionis genus	
Punica vini faporis dulcibus		recufat	2.232
utiliora	ibid.	Punica etiam ramo feruntur	2.
Punici mali confideratio	2.63	233	
Punicum malum idem quod		Punici nucleorum medicina	2.
granatum	ibidem	587	
Punici mali fpecies quinque		Punicum malum fylueftre, e-	
ibidem		iusque vfus in medicinu	2.
Punici mali flos, balauftium		587	
ibid.		Pipilla oculorum confideratio	
Punici mali vinum rhoites	2.	1.556	
94		Purgationes mulierum. Vide	
Punici mali acini quales	2.	feminarum purgationes	
131		Purpurarum pifcium confide-	
Punica mala corio & membra		ratio	1.446
na teguntur	2.134	Purpurarum pifcium in medi-	
Punica malu qua arte pomū		cini vfus	3.218
non rumpatur	2.223	Purpura vbi præftantiffima	1.
Punici mali genera, natura,		446	
medicina	2.585	Purpura vfus, & dignitas	1.446
Punica in malo quid cytinu ap-		Purpura quid diftet à buccino	
pelletur, eiusque in medici-		1.447	
u vfus	2.587	Purpura Gatulica officine à	
		luba	

Pars Prima.

medicina	luba rege instituta	1.282	& ratio	2.328
appellatio	Purpura quo pacto, & qua e		Putationes gener sarum vi-	
2.115	sca capiatur	1.447	tium & pergularum quo Lu-	
sub corti-	Purpura nomina ac genera plu		ne statu faciende	2.256
ibid.	ra	ibidem	Putationis consideratio	2.
loca amil	Purp re preparatio	1.448	244	
	Purpura contra venena auxi-		Putandarum vitium plaga	
	liantur	3.204	quam cali parte debeant spe	
2.162	Purpure pretiosissima vnde ad		flare	2.256
m ac flo-	uchantur	2.478	Putei à quo primum reperti	1.
2.167	Purpura Cretenses phyco ma		343	
ita breui	rino insciunt	2.68	Putei mira natura	1.75
	Purpura usus Roma urbi a-		Puteorum aqua qua saliber-	
	qualis	1.449	rima	3.163
nni genus	Purpura dipapha qua	ibid.	Puteolanum purpurissum	3.330
2.332	Purpura pretia	ibid.	Puteolanus pulvis qualis	3.363
Gruntur 2.	Purpura vere pariunt	1.457	Putredinem inhibentia	2.454
	Purpura generatio	1.456	606	
dicina 2.	Purpura ranarum carnibus fa-		Putrescere corpora mel non fi-	
estre, e-	cile capiunt r	3.201	nit	2.544
dicinu 2.	Purpurissum color	3.327		
	330			
considerati	Pustionis & Secundilla mira		Vadranti qua pri	
	proceritas	1.509	ma fuerit nota	
n. Vido	Pustulas in corpore gignentia		3.240	
iones	2.711.753		Quadrige ex obo-	
o confide-	Pustularum corporis remedia		re mira exilisatis	1.312.
1.446	2.453. 459. 549. 552. 553.		& 3.293	
m medi-	554. 577. 599. & 3. 65.		Quadrige fistiles quando in	
3.218	81.311		forname creuerint	3.7
trissima 1.	Putandarum vitium necessita-		Quadrige nummorum nota	3.
	tem agricolu Numa lege la-		240	
ca. 446	ta impessit	2.91	Quadrigati nummi	ibid.
bucino	Putandarum arborum discipli-		Quadrigas quis primus repe-	
	na	2.267	rit	1.345
neine à	Putandarum vitium tempus		Quadriveme quis primus vsus	
luba				

Indicis Pliniani

fit	1.347	Quercus non ante mediam a-	
Quadrupedes omnes ubi aui-		statem germanas	ibi.
bis carcant	1.279	Quercus folia sinistra	2.163
Quadrupedum modo Artaba-		Quercus parte inferiori frui-	
thia vagantur	1.280	lior	2.169
Quadrupedes quomodo gessen-		Quercus & olea inimica	2.
tur in alio	1.511	601	
Quadrupedes omnes necantia		Quercus & iuglans inimica	
2.626.680		ibidem	
Quadrupedum remedia	2.436	Querna corona qua & civica	
525.557.735. & 3.74		2.143	
Quæstus uberrimus ex vineis		Quæretulana porta Roma	
2.277		2.150	
Quæstus omnia tentat	3.272	Quies somniisque in stramen-	
Qualitatum regionum conside-		tus quondam erat	2.273
ratio	2.207	Quies arua quoque recreat	2.
Qualitatum in lapidibus quan-		315	
ta differentia	3.415	Quinguesolium herbaque &	
Quartana febris remedia	2.	eius usus in medicinis	2.
416. 449. 509. 522. 525.		677	
531. 555. 568. 664. 670.		Quinguesolij medicina	2. 699
723. & 3. 14.15.25. 27.28.		700. 703. 708. 713. 716.	
32.336.492. 139. 199. 219.		717.720.722.723.775	
367		Quintorum in familia ne scä-	
Quaternarij numeri vis	3.10	mina quidem aurum gesta-	
Quercus mira magnitudinis	2.	bant	3.234
141.142		Quintius C. Consul	1.322
Quercus secum insulas auferen-		Quintij Panteritis	1.339
tes	2.141	Quintus Hortensius Dictator,	
Quercus arbor glandifera	1.	eiusque lex in Esuleio lata	
145		2.150	
Quercus glans qualis	ibid.	Quiriana poma	2.118
Quercus coletos probat sermos		Quirinus est, Romuli deli-	
generat	2.148	brum Roma	2.136
Quercus nunquam folia dimit-		Quirinus ad eadem primum ho-	
tens ubi	2.160	rologium & Papyro statuit	

1.348

Quisquilium, siue potius Cascu-
lum frutex granique eius
vsa 2 148

Rabulana ne fiat mor-
sus a cane rabioso
101 & inde
Rabulana pice qua-
dam Italiae pars mustum co-
dis 2 98

Rabiscula una 2 79

Radicum arborum consideratio
2.172

Radix costi qualis, & ubi pro-
ueniat, eiusque duo genera 2.
14

Radices fungi quidam nullas
habent 2.367

Radicebus carent tubera 2.366

Radicebus quibus singula ibid.

Radicum hortensium differen-
tia plures ibidem

Radices herbarum quae inuti-
les 2 418

Radices oleae medicinae 2.577

Radicula herba consideratio
2.369.662

Radere minus interdictum fa-
minis 1 588

Raia piscis 1.432.4.452

Raia piscis generatio 1.456

Ramicis morbi remedia 2.436
538.548 606. & 3 149

Ramifces quo tempore in Aegy-
pto regnarit 3 390

Tonus 3.

Ramorum arborum considera-
tio 2.163

Ramorum caeci dicti, qui non
germinant 2.171

Ranarum rubetarum descriptio
1.379

Rana apibus inimica 1.534

Rana ictus apum non sentiunt
1.553

Ranarum lingua qualis 1.562

Ranis vox qualis 1.586

Ranis aduersaria 2.670.680

& 3.12.197.200.681.682

Rana securi g. minum 3.201

Ranarum varius in medicinae
usus 3.200. & inde per 10-
tuu

Rana maris, eiusque officiu-
lum strumis curandis utile 3.
210

Ranarum earumq. membrorum
medicinae 3.200.201.206.211

Rana lingua m. in magicis
usu 3 200

Rana oculus dexter ad quid
utilis 3 207

Ranae quibus in locis muta-
411.586. & 3.207

Rana arborum scandentis mi-
ra natura 3.211

Ranae rubetae venenum 1.568

Ranae rubetae contra athen. pesti-
tes in se gere desodienda 2.
340

Rana rubeta a fumetum serua-
tu horreis 1.342

I I I

- Rana ultra solitum vocales 2.302
 tempestatem pronuntiant 2.357
 Rana in medicinis usus 3.217
 218.219.222.223.224
 Rana in gol. scintillat cuncta
 in Gallia seculis suis pepule
 runt 1.378
 Rana ex limo, nata, in limum
 resoluuntur 1.456
 Rana Maccenatis signum 3.429
 Rana cur sub aqua diu urine-
 tur 1.566
 Ranapicis 1.431.451
 Ranarum coitus partusque 1.455
 Ranarum marinum vox semi-
 nis ad coitum euocantium
 1.562
 Ranunculus herba eiusque ge-
 nera. & usus in medicinis. 2.692
 Rapa quomodo & quando se-
 renda 2.302
 Rapina M. Lollij 1.444
 Raporum consideratio 2.300
 Raporum natura. ususq. in si-
 bus Ibidem
 Raporum in magnitudo mira
 2.301
 Raporum species tres 2.301.
 376
 Rapa qua arte latiora fiant. 2.301.302
 Raporum serendorum superstitio 2.302
- Raporum sexus 2.301.376
 Rapis folia quando detrahenda
 2.388
 Raporum ex semine veteri bras-
 sica sunt, & e contrario 2.400
 Raporum medicina 2.408
 Rapsyluestris consideratio &
 medicina 2.408
 Ratibus olim navigatum 1.346
 Ratumena petra Roma unde
 dicta 1.399
 Raucij vermes in radicibus
 quercus nascentes 2.335
 Rauciatas remedia 2.46.543
 Rauennates vna nebulis alun-
 tur 2.77
 Rauenna solum asparagis apri-
 sionum 2.31.394
 Rebilus paucissimarum horarum
 Consul 1.339
 Redunia quo pacto sanentur
 2.383
 Refrigerandi vim habet pu-
 mices 3.414
 Refrigerantia corpus 2.421.
 453.454.500.522.671.573.
 592.631.625.619.634.644.
 667.684.687. & 3.371
 Relage Parthorum unguentum
 quibus ex rebus conficitur 2.41
 Regia pyra 2.119
 Regia stella quando occidat 2.327

327-335
 Regia ci-
 mum in-
 Regia supra
 660
 Regimes qu-
 rum muer-
 Regium mor-
 quato su-
 Regij morbi
 & inde
 Regij morbi
 407.
 4-9-4
 457-5
 555-5
 609. 61
 627. 69
 747-75
 212-240
 Regium ma-
 ba gign-
 2-454
 Regium ma-
 546
 Regium vi-
 1. 50
 Regulare a-
 Religione
 ia
 Religio ci-
 a Drui-
 Religione
 98
 Religione
 349-382

327. 335
 Regia cecit as ab Egyptijs pri-
 mum instituta 1. 344
 Regia scopia, herba qua 2. 474
 660
 Regiones quae naturā & habi-
 tum mutarint 2. 208
 Regius morbus idem cum a
 quato siue iſtero 2. 546
 Regij morbi consideratio 2. 725
 & inde
 Regij morbi remedia 2. 405.
 407. 414. 416. 411. 427.
 4. 9. 431. 437. 441. 445. 455.
 457. 502. 504. 510. 546.
 555. 557. 595. 601. 603.
 609. 610. 620. 625. 626.
 627. 691. 699. 725. 740.
 747. 751. & 3. 22. 138. 180.
 2. 2. 440. 470
 Regium morbum atriplice her-
 ba gigni Pythagoras putauit
 2. 454
 Regius morbus unde dictus 2.
 546
 Regnum ubi nō hereditarium
 1. 50
 Regulare as quid 2. 295. 296
 Religione qua arbores damna-
 ta 2. 167
 Religio circa viscum seruata
 à Druidis 2. 200
 Religione vitam constare 2.
 98
 Religionis exempla 1. 164. 323.
 349. 582. & 2. 627. 662 & 3. 6

Remedia ex aliena orbe non pe-
 tenda 2. 547
 Remedia natura parata esse
 voluit 2. 602
 Remora piscis, mirāq. eius na-
 tura 1. 433. & 3. 189
 Remus à quo restertus 1.
 348
 Remus & remulus à lupa sub
 fici nutriti 2. 125
 Renascentia ex seipsis quae 2.
 47
 Renum animalium considera-
 tio 1. 570
 Renes quaterni, ceruis ubi ibi-
 dem
 Renes pēnatis squamosisq. nut-
 li 1. 570
 Renes summis adherent lumbis
 1. 570
 Renum calculi 1. 570
 Rene homo bubulus similes ha-
 bet 1. 571
 Renes purgantia 2. 464. & 3.
 212
 Renibus contraria 2. 424
 Renum doloris remedia 2. 406.
 407. 411. 414. 428. 430.
 435. 502. 512. 521. 522.
 528. 529. 533. 537. 554. 575.
 584. 589. 597. 601. 610. 623.
 646. 704. 711. 7. 4. 756.
 766. 768. & 3. 19. 30.
 40. 55. 65. 86. 273. 328.
 366
 Renum vrenas pellentia 2. 531.
 III 2

Indicis Pliniam

- 691
Renibus utilia 2. 421. 453. 537
 538. 563. 567. 583. 594. 610.
 704. 645 & 3. 36
Renum lapides quo pacto exi-
 mantur 2. 535
Repagulis vulvarum aptissima
 abies 2. 195
Requies apodibus nulla 1.
 493
Rerum copia olisque fertilitas
 ubi maxima 2. 15
Rerum omnium sunt altiora
 quadam secreta suo cui-
 que cordo pervidenda 2.
 209
Rerum amplitudo damno fuit
 Romanis 2. 731
Rerum non animi pretij excu-
 batur 3. 332
Rerum amicitia. Quare Anni-
 ca inter se.
Rerum variarum inueneres 1.
 342
Rerum permutatio Troianis
 temporibus fuit in usu 3.
 229
Reseda herba qualis, & eius
 medicinis usus 2. 767
Resina ex arboribus defluentu
 consideratio 2. 981. 10
Resina ex pinei generis arbo-
 ribus fuit 3. 438
Resina usus in unguentis 2. 39
Resina a vinum conditi 2. 98
Resina Arabica qualis 2. 99
Resina Indaica qualis ibi-
 dem
Resina Syriaca Attici mellis
 similitudinem habet 2. 99
Resina Cypria ibid.
Resina figulina creta resoluti
 creditur 2. 99
Resina ex quibus coquatur ar-
 boribus 2. 153
Resina oleo resoluitur 2. 99
Resina pili virorum euelluntur
 Ibid.
Resina quibus coquatur modis
 2. 153
Resinam ferentes arbores, mon-
 tes amant 2. 158
Resina natura, genera medici-
 nae 2. 610
Resinam ferunt sex genera ar-
 borum 2. 150
Resurrectionis assertor Demo-
 critus 1. 341
Resurrectionem mortuorum ne-
 gat Plinius 1. 7. 341
Retia ab Arachne primam re-
 perta 1. 443
Retibus quod linum aptissimum
 1. 361
Reuena lina 2. 360
Rex qualis eligi soleat in Ta-
 probane insula 1. 520
Regis apum qua optima forma
 1. 532
Regis apum aculeo non utun-
 tur ibidem
Reges circa agrorum culturam
 olim

olim in
 Reges
 Regum
 Regu
 242
 Regum
 ratur
 Regum
 95
 Regum
 350
 Reges
 mortali
 71
 Regum
 herba
 2. 642
 Regum
 rum
 270. e
 tem
 3. 195
 Regum
 bus
 533
 Regis
 Rhacina
 Rhacina
 que
 766
 Rhada
 tor
 Rhacina
 85
 Rhacina
 357

Pars Prima.

- olim intenti 2.275
 Reges ortos colore soliti 2.370
 Regni Indorum potentat. 2.43
 Regis Seseferis mirasuperbia 3.242
 Regum fauor quemodo acquiratur 3.26.89
 Regum ira quo viterur 3.95
 Regum elephantes adorent 1.350
 Reges olim bonis artibus immortalitatem quarebant 2.71
 Regum gratiam protomedia herba parari putarunt Magi 2.642
 Regum domus apud Homerum auro, argento, electro, ebore, nunquam autem marmore adornantur 3.395
 Regum reuerentie in apibus exemplum 1.532.
 533
 Reges apes carere non possunt
 Rhacinus pistis 3.227
 Rhacoma herba qualis eiusque vsus, & medicina 2.766
 Rhadama anthus legum reparator 1.342
 Rhatia vna 2.75. 79. 85
 Rhalicum acer cuiusmodi 2.257
 Rhagadum, id est, Musurarum, qua in sede proueniunt remedia 2.578. 581. 591. 592. 612. 618. 630. 633. & 3.20.85
 Rhagiū phalangij genus 3.97
 Rhamnos rubi genus, & ex eo medicina 2.632
 Rhapson herba, cuiusque vsus in medicinis 2.758
 Rhaphanorum consideratio 2.377
 Rhaphani & semina Aegyptij oleum conficiunt 2.113. 377
 Rhaphanus vomitum concitat 2.410. propinquitate vitis laditur 2.662. ebrietati resistit 2.262. quo in loco serendus 2.309. quando serendus 2.345. ructus concitat 2.377. ructus. scitoremque drupae cohibent
 Ibid. plura genera 2.377. quomodo serendus 2.378. succus aurium grauitati confert 2.410. in Germaniam maxime 2.378. qua arte in magnitudine inusitata excrescat 2.378 in Aegypto nitro dulcior creditur 2.378. amaritudo (salsugine) corrigitur Ibid. coctura dulcescit Ibid. crenidus vomituris utilis Ibid. in templo Delphico, ex auro distatus 2.378 in Aegypto sua

Indicis Pliniani

- uissimus 2.378. hyberno tēpo
re in cibis utilissimus 2.379.
maximū cum vite odium 2.
379. folij detractū succundior
euadit 2.388. aqua salse uti
lissima 2.401. translatio uti-
lissima Ibidem
Rhapani syluestris considera-
tio & medicina 2.408. 712
Raphanos agria herba qualis
eiusque in medicinis usus 2.
712
Rhabbami olei in medicinis
usus 2.583
Rhabbanis iridis genus 2.
477
Rhabbus fera genus 1.68
Rhus in ripis cerasa Lusita-
na gignuntur 2.132
Rheumatismus quid & reme-
dia 2.527. 541. 552. 564. 574.
576. 578. 598. 603. 670.
672. 687. 730. 754. 761. 762
& 3.10. 54. 212
Rhexia herba qualis, eiusque
medicini 2.529
Rhina pisces 3.226
Rhinoceros animal ad saxa
cornu limat 2.369 & 2.170
Rinoceros animal descriptio
& eius cū elephantis inimi-
cilia 1.369
Rhinoclisia herba 2.749
Ryparaphos Pyreici picto-
ris cognomen 3.349
Rhitia quid 2.368
Rhizotones, iridis genus 2.477
Rhodia uua qualis 2.79
Rhodium vinum Coo simile 2.
1.8
Rhodi insula crocinum unguē-
tum 2.38
Rhodia si us qualis 2.123
Rhodi persi. a sterilis 2.117
168
Rhodij colossi magnitudo 3.
282
Rhodi tria milia signorum sue-
runt 3.281
Rhodo pepercit Demetrius rex
propter protogenis picturam
1.324. & 3.346
Rhodinū unguentiū quibus re-
bus conficit 2.39
Rhodinū oleum quale 2.113
Rhodites gemma 3.476
Rhododaphne fruticis genus
eiusque natura 2.160. 624
Rhododendro non decidunt fo-
lia Ibidem
Rhodolendro frutex. eiusque
natura, & medicina 2.
624
Rhododendri flos amicitiam fa-
cit 2.486
Rhodope meretrrix ditissima
3.395
Rhodope contubernalis Asopē
Ibid.
Rhodora herba eiusque mede-
cine 2.644
Rhoa papaueris genus 2.398

Pars prima.

451

Rhæcus & Theodorus plati-
ces inuentores 3.359
Rholus architectus 3.397
Rhombi piscis astus 1.451
Rhombus piscis 3.226
Rhombus ubi optimus 1.458
Rhombus piscis ex genere pla-
norum 1.431
Rhopalos herba qualis & vn-
a de dicta 2.668
Rhus herba qualis, & ex ea
medicina 2.624
Rhus erythros fruticis genus,
& eius & medicina 2.625
Ricini canum quo pacto necen-
tur 2.528
Ridicè quo pedamentis aptis-
sima 2.245
Regandi horti quibus sint ho-
ris 2.401
Regendorum hortorum ratio
Ibidem
Regnis que arbores gaudeant
2.264
Rifus homini non datur an-
te diem quadragesimum 1.
289
Rifisse quèdam eodem die, quo
genitus fuit 1.308
Rifus quo concitur 2.642
Rifus & hilaritatis sedes que
1.568
Rifus quo adimatur 1.570
Rifisse quosdam nunquam 1.
310

Robur arbor glandifera 2.

145

Robur plurima alia gignit præ-
ter fructum 2.147.148

Robur arbor que loca amet 2.

118

Reboris folia sinuosa 2.163

Robur qualiter germinet 2.

165

Roboris ingens radix 2.

172

Robur quâdote redinas sentias

2.186

Robur arborum durissima 2.

191

Robur non sentit faciliè cariem

aut vetustatem 2.192

Roboris visco quantum tribus

rint Druides 2.201

Roboris visci medicina 2.

604

Roboris pilularum usus in me-
dicina 2.605

Regis pingendi consuetudo 3.

332

Roma urbis Deus tutelariscur

occultatus 3.8

Roma nunquâ terremotus fuit

sine ingentis mali præfagio

1.168

Roma quis creditus felicissi-
mus 1.326

Roma quis sepiendi usus 1.

340

Roma quando vini authoritas

cæperit 2.91

Indicis Pliniani

Roma purpura usus urbi a-	crum	3275
qualis	1449	Roma capta quanto auro pax
Roma ob bubonem lustrata 1.		à Gallis empta
472		3232
Roma quandiu scandulus tecta-		Roma quo anno à Gallis cap-
2.150		ta
Roma quas arbores agrè nu-		ibidem
triat	2175	Roma pictura quando in hono-
Roma quo anno sine magistra-		re esse caperit
ribus	2.187	3223
Roma prima corona è spiciis 2.		Roma quando primam domus
271		marmore caperint incrusta-
Roma quando luxu caperit 2.		ri
274		3386
Roma quando anulorum usus		Roman aduelli ex Agypto o-
3.231		belisci
Roma quando primus pisto-		3392
res	2.196	Romam aduella è Sicyone ta-
Roma natalis dies undecimo		bula
Calendas Martij	2.329	3352
Roma alterum nomen entia-		Roma edificia que nobilissima
re nefas habitum	1107	3400. & inde per totum
Roma qui primus horologium		Roma domus que pulcherrima
solare statuit	1.348	2202 & 3402
Romam tonsores qui primus		Roma triumphantes lauro co-
& quando adduxerit 1.		ronabantur
347		2.117
Roma ad tertium lapide ca-		Romani gentium præstantissimi
stra punica habuit	1.125	1.324 per totum
Romam quibus ex lectis furno-		Romam annis sexcentis qua
rum soleat aduehi	2.186	medicina usi
Roma ab initio autem exiguum		2.422
2.231 & inde		Romana arma Aethiopiam in-
Roma rudi are usque ad Ser-		transire
uium regem usa	3.240	1276
Roma primam in are simulac-		Romani legati sagmina gesta-
		bant
		2.516
		Romani Capitolij in fundamen-
		tu caput humanum inuictum 3.6
		Romanorum priscorum seueri-
		tas
		2.468
		Romanorum & Parthorum im-
		perij terminus
		1.203
		Romanorum quis primus Ara-
		bia ingressus sit armatus 1.270
		Romani

Pars Prima.

Romani vincendi viſſi ſunt 2.

603

Romanorum legati verben-
cam ad hoſtes portabant 2.

516

Romani imperij terminus Rhe-
nus 2.28

Romanorum ſigna feſtis die-
bus unguentis inungebantur

2.43

Romanorum clades à Pœnis
accepta 2.115

Romano inferio ficus enata i-
bidem

Romani arbores glandiferas
ſemper in honore habuerunt

2.142

Romanorum civium ſub Galli-
cum tumultum quot libera
capita cenſa 3.232

Romanorum mares aui-
bus viſſis ad luxum inclinati 3.

430. & inde

Romanorum legati annulis au-
reis publicè donabantur 3.

231

Romanos intra muros, ſolus ho-
ſtium Annibal haſtam conie-
cit 3.280

Romana urbis nobiles aqua-
ductus, eorumq. auctores 3.

405. & inde

Romanorum arma lonam A-
rabiâ partem penetrarunt

2.17

Romanorum ritus imperij ma-
gnitudo perdidit 2.603

603

Romanorum clades apud Can-
nas annullorūque tria
media Carthaginem miſſa

3.233

Romanorum eum exte-
ris nationibus commercio res ante oc-
cultiſſima in lucem prolata

2.70

Romana nobilitatis & plebis
auguria ex duabus myrtis

2.136

Romani magiſtratus virgascæ
betulla arbore conſciſcebant

2.159

Romani populi maiestas mul-
tis variis cladibus Cimbri-
cis victorijs recreata 2.173

2.173

Romanorum in claſſe paranda
velocitas 2.187

2.187

Romanis ſingulis bina tantum
agri iugea 2.272

2.272

Romanis priſciſ qui Dij maxi-
me noti 2.272

2.272

Romani equites à plebe annu-
tis diſtinguebantur 3.226

3.226

Romanorum Senatus ab Equi-
tibus latiore purpura diſſin-
guebatur 3.237

3.237

Romanorum tribus Urbana ta-
tum quatuor 2.273

2.273

Romanorum imperatorum ma-
nibus agri colebantur 2.

275

Romani fatere uſi anni trece-
tis 2.286

2.286

Indicis Pliniani

- Romani diu pulve vsi sunt 2.
291
- Romani reges hortos coluere 2.
370
- Romanis plebis in Auentium
siceff 2.371
- Romani in vestigal maximum
ex herbis 2.371. denarius quā
do primo figuratus 3.239
- Romanos vitis gentibus in tri
buto semper argentum impe
ritasse, non aurum 3.241
- Romanos ararium quando di
tissimum 3.242
- Romani quando tributum pen
dere deserint 3.243. 277
- Romanorum post Syllam ditif
simus Crassus 3.263
- Romani quando stipen spar
gere ceperint ibid.
- Romanorum militum sub Sci
pione frugalitas 3.264
- Romanis nullos hominum beni
gnius inter se vixisse 3.265
- Romanorum mores corripit A
chaia vicia 3.266
- Romanorum regum statue in
Capitolio 3.277
- Romanus populus quando sti
pendio liberatus ibid.
- Romanorum priscorum frugali
tas 3.402
- Romanis acceptum referendū,
quod homines immolari de
sierint 3.117
- Romani, velut lux altera, a
Deo dati sunt 2.736
- Romani quandiu sine medicis
3.78 & inde
- Romanis legionibus aquilam
peculiariter dicanit Marius
1.467
- Romanorum signa & lupos, &
minotauos, & equos, & a
ptor olim habuerunt 1.467
- Romanum presidium a Legu
stinis obsessum 1.482
- Romulus lacte libauit nō vino
2.91
- Romulus sub ficus nutritus 2.
125
- Romuli templum Roma ubi.
135
- Romulus frondea corona da
nauit Hostum Hostilium 2.
143
- Romulus Fidenam capit ibid.
Vulcanale Rome constituit
1.197
- Romuli nutrix Acca Lauren
tia 2.271
- Romulus Aruales sacerdotes
instituit seque inter eos duo
decimum nominauit 2.271
- Romulus ceteriq; fratres arua
les spicea corona ab Acca
Laurentia donati ibid.
- Romuli Pollionis senecta 2.
564
- Romuli statue sine annuli 3.
230
- Romuli atate celeres dicti qui
postea

Pars Prima.

postea Equites 3.237
Romuli statua sine tunica 3.

277

Romulus quo tempore obierit 3.
333

Romulus à lupa nutritus 1.166
in trabea purpura usus est.

449

Romuli ædis vetustissimum ho
rologium 1.348

Roris consideratio 1.50

Rores quando non cadant 2.

340. ne satis noceant ibidem

palustribus omnibus dese

ctis inimici 2.495

Rosarii consideratio plena 2.

470 per totum caput

Rosarum vis & usus 2.498

medicina ibidem succi usus

ibidem seminis usus, & me

dicine 2.499. Ungues qui 2.

498.499

Rosa sylvestris quæ, miræque

eius natura 1.391. & 2.

664

Rosarum è floribus vinum quo

modo conficiatur 2.95. oleū,

Rhodinum Græcis dictum

113

Rosarum sationi quando terra

preparanda 2.327. Variæ dif

ferentie 2.471

Rosarum coronæ in cubiculis

quare habita 2.439. germina

tio 2.470. varij usus ibid.

ubi nobilissima ibid. folia ve

2.141

minimū quina 2.471. trans

latione proficiunt 2.471.472

Rosa centifolia 2.471. Græca,

ac Græcula ibid. ubi hyeme

rota 2.472

Rosicæli temperiem transferre

ibid. quæ loca ament ibid.

ex semine tardissimè proue

nit ibid. qualiter præcox fiat

ib. quando & ubi odoratio

2.476. nouissima florum præ

ma deficit 2.483. frutex quæ

diu duret 2.484

Rosaria quando deponenda 2.

485

Rosis apes delectantur 2.485

Rosea campi mira fertilitatis

2.110

Rosij L. statua antiquissima 3.

278

Roscus histrio quantum arie

sua quotannis meritarit 1.

324

Roscio thetralis legis auctori Ci

cerone suadente plebsignouit

1.320

Rosmarini natura genera, me

dicine 2.626

Rosmarini semen cactrys 2.

616

Rosmarinum, cum semine ca

reat quomodo seratur 2.227

Rostri nauibus à quo primum

addita 1.347

Rostri nauium ubi Roma aff

2.141

2.141

Indicis Pliniani

Rostrata corona graminea ce-
dit 2.517	Rubie herba consideratio gene-
rationis, usus 2. 269. va-
ria nomina, & medicina 2.
625
Rostrata corona qui donati 2.
142	Rubri fruticis consideratio 2.
184
Rotarum axes ex qua materia 2.196	Rubimera ferunt ibid.
Rota pisces 1.414	Rubi sese multiplicantes propa-
gandi rationem docuerunt 2.
216
Rubellionis piscis in medicinis
usus 3.225	Rubi natura usus, medicina 2.
630
Rubet rana descriptio 1.379	Rubi species plures 2.631
unde dicta 3.201	Rubi genus rhamus, & ex eo
medicina 2.632
Rubet & veneni remedia 3.202	Rubus Idaeus, & ex eo medici-
na 2.632
217	Rubo ubi folia non decidant 2.
160
Rubet in medicinis usus 3.218	Rufasse nunquam pomponium
Poetam 1.310
Rubet rana in horreis suspen-
denda 2.342	Rufus pronocantia 2. 431. 447
449. 458. 498 542. 613.
688. 7. 7. 712. 768
Rubet quomodo milium in ar-
uo conseruet 2.308	Rufi Iulij mors qualis 2.695
Rubigalia festa cur. & a quo
instituta 2.338. quando cele-
brari solita ibid.	Rufus Suillus undecimo men-
se natus 1.300
Rubigo communis vinearum
& frugum pestis 2.307	Ruge corporis quo tollantur 2.
436. 500. 534 554. 566. 580
720. & 3.40
Rubigini que loca maxime ob-
noxia ibid.	Rullus Seruilius solidum aprum
primus in epulis apposuit 1.
406
Rubigine qua loca careant 2.
307	Rullus legi agraria promulga-
tor ibid.
Rubiginis frugum causa quae.
336	
Rubigini ferri medicina 3.310
& inde	
Rubrica color 3.327. 328.
329	
Rubrum mare refertur sylvis
2.68	

Pars Prima.

Rumbotinus arbor quæ 2.	Rusticule avis incessus 1.
72	492
Rumbetino arbori rhodora	Rusticine aspiciant stellas 2.
herba adnascitur 2.644	330
Rumen quid 2.125	Rusticorum manubria ex quæ
Rumicem apes non attingunt	materia facienda 2.196
1.524	Rusticorum baculus ex silere,
Rumicis herba consideratio, &	iusque usus 2.620
medicina 2.457.699	Rusticorum operum quæ quibus
Ruminantium differentia 1.	temporibus facienda
516	2.325
Ruminat scarus solus piscium	Ruta herba consideratio 2.395
1.448	434
Runcatio quo tempore faciēda	Ruta sylvestris, & ex eame-
eiusque utilitas 2.314	dicina 2.444
Runcatione quæ gaudēt, &	Ruta mas, & semina 2.
quæ non ibid.	434
Rupicapra caprarum sylue-	Ruram Pythagora falso puta-
strium genus 1.407	uit oculis noxiam esse ibi-
Ruptorum remedia 2.412.416	dem
421.508.526 534.536. 565.	Ruta natura feruens est 2.
571 582.607.616.634 636.	436
794.727.741.757. 766.	Ruta sudorem inhibet 2.436.
768. & 3.40	generationem impedit ibid.
Rusco Italia in cibus utitur	partum necat ibid.
2.489	Ruta vinum conficitur 2.95
Ruscum idem cum oxymysine	Ruta mustela vires resouit
2.601	2.434
Rusci fruticis medicina 2.	Ruta furto sublata fertilior 2.
511	388
Rustica tribus urbanis honora-	Ruta quibus gaudet, & qui-
tiores 2.273	bis non 2.395
Rusticus calæstium notitia ne-	Ruta ferro tangi non vult 2.
cessaria 2.319	400
Rusticelli cuiusdam Herculis	Ruta salsa aque profunt 2.
mira fortitudo 1.311	401

Ruta genera & medicina 2.
 433 succum copiosior veneni
 noxiam obtinet 2.433
 Ruta cicuta contraria 2.434.
 antidoti vim habet aduersus
 aconitum viscumque 2.434
 Ruta n. dicina 2.424.579
 Rutatum mustum 2.395
 Ruteni populi ex lino uela te-
 xunt 2.360
 Rutili P. Cōsulari cireulius ru-
 ben: circa Solem visus 1.30
 Rutilius P. ob fratris sui repul-
 sam obiit 1.322
 Rutili uxor annofissima 2.332

Saba vox quid si-
 gnificet 2.16
 Sabai Arabum cla-
 rissimi 1.268

Sabina herbā consideratio; ge-
 nera, & medicina ex ea 2.
 627

Sabina herba quomodo seratur
 2.227

Sabini qui & seuini 1.120

Sabinarum virginum nupti-
 faces: ē spina quadam adhibi-
 ta 2.59

Sabini Romanique positū ar-
 mu myrica verbera purgati
 2.135

Sabinarum raptus ibid.

Sabini populi à quo visiti 3.

402

Sabinorū agro vinaciola vna
 peculiaris 2.78

Sabinus Tyro scriptor librum
 Cepuricōn edidit 2.400

Sabu Arabum Deus 2.19

Sabi Deo Arabes thuris deci-
 mas consecrant ibid.

Sabeli differentia, eiusq; infan-
 cunditas 2.208

Sacal quid 3.4.6

Saccharum vbi, & quid 2.11

Sacerdotali dignitate exem-
 plum 1.72. & 2.172

Sacerdotium arualium institū-
 tio, eorumq; corona 2.71

Sacodios gemmā 3.459

Sacōn colorū genui ibid.

Sacopenium medicinis tantum
 nascitur 2.397

Salopeny natura, medicinaq;
 2.449

Sacer ignis. Vide ignis.

Sacra prisca pulce fuit febās
 2.291

Sacris quibusdam Britannica
 mulieres glasto illinebantur
 2.515

Sacrificia rusticorum ex lacte
 & mola salsa. Dī non fasti-
 diunt. Prologo operis.

Sacrificia sine certis precati-
 onum formulis non fiebant 3.
 6

Sacrificanti Alexandri proci
 galitas à Leonide reprehē-
 sa 2.19

Sacrum

Sacrum Scyth
 nosi iucundum
 Sacris qua vi
 2.91. 98
 Sacrifici qua
 399. 405. &
 Sacrifici viti-
 lita
 Sacrificiorum
 non apta
 Sacrilegiorum
 na
 Sagapeno ga-
 tur
 Sagapeno filp-
 2.367
 Sagapenum qu
 Sagda gemma
 Sagitta in vit-
 tur
 Sagitta cale-
 3.6
 Sagitta ven-
 4.52. & 3.
 Sagittas ven-
 270
 Sigittas ven-
 exirahenti
 Sagitta herb-
 495
 Sagittas ven-
 exercet A
 Sagittas l'con
 2.672. 7.9
 Sagittas p
 ipse & N

Sacrum Scythia nominat, quod
nos fucinum 3.437
Sacris quæ vina non adhibenda
2.91.98
Sacrificijs quæ hostia idonea 1.
399.405. & 2.38
Sacrificijs victima coronari so-
lita 2.143
Sacrificiorum igni quæ arbores
non apta 2.147
Sacrilegiorum in Æthiopia po-
na 2.542
Sagapeno galbanum adultera-
tur 2.35
Sagapeno silphium adulteratur
2.367
Sagapenum quid 2.449
Sagda gemma 3.473
Sagitta in vitibus quid dica-
tur 2.241
Sagitta celestis signi occasus 2.
326
Sagitta venenata remedia 2.
452. & 3.34
Sagittas veneno inunge 2.
270
Sagittas venenatas è corpore
extrahentia 2.452.543
Sagitta herba palustris 2.
495
Sagittis venenatis piraticam
exercet Ascite populi 1.274
Sagittas è corpore extrahentia
2.672.719.730
Sagittandi peritissimi Nisica
spes & N. fia 1.279

Sagittarum ictus remedium 2.
63
Sagitta à quo reperta 1.344
Sagmina Romanorum ex ver-
bena 2.516
Saguntina ficus quo loco seren-
da 2.124
Saguntina vasa fictilia 3.361
Salamandra serpentis confide-
ratio 1.512 per totum & in-
de 3.94
Salamandra tactu ignem ex-
tingunt 1.512. nihil gignunt
1.513
Salamandra genus sexu caret
ibidem Venenum omnium
maximum & inde 3.94. ve-
neni remedia 2.434.523.567
575.579. & 3.37.95.397
19.100
Salaminensi pugna Ceratias
cometes visus 1.27
Saloriana castanea 2.130
Salarium unde dictum 3.176
Salaria via nomen unde ibid.
Salaucos Colchorum rex 3.242
Salis consideratio. usus medi-
cina 2.172. per totum, 3.
178
Sale vina quidam condiunt 2.
98
Sale ubi domus construuntur
1.85
Salisturres ubi 1.266
Salem nimium coci quo pacto
cibus eximant 2.602

Salis vicem supplet rhu in ob
sonj; condiendus 2.615	dicina 3.208	
Sal quibus in locis fiat 3.172	Salfilago quid 3.177	
Salis ramia trahentes fluij
3.473 & inde	Salitudines corporis quomodo
minuantur 2.439 & 3.138	
Salis myri, domusque 3.173	Salis aquis que arbores alan-
tur 2.267. que herba gau-
deant 2.401	
Salis factij genera 3.134	Salis sapor non nascitur 2.
402	
Sal non crepitans in igne 3.175	Salis aues multipare 2.501	
Salis colorum diuersitas ibi-
dem	Salicactrum, genus labrusca
1.564	
Sale homo carere non potest 3.
176	Saliorum, sutiles, corona 2.
469	
Sales ad animum transferri i-
bid	Salina post aurem relata di-
gito solitudinem animi cre-
ditur leuare 3.9	
Salem cum pane & caseo ve-
teres estrasse, etiam prouerbio
confiat ibid.	Salina mulieris ieiunio medi-
cina 3.33	
Salis in sacris usus ibid.	Salina ieiuni homini serpentis
bus aduersatur 3.12	
Salis flos quid ibid.	Salina humana Magici usus
ibid & inde	
Salis naturaris, atque effectus
in medicinis per totum caput
3.178	Salina humana contactum ser-
pentes fugiant 1.292	
Sale & Sole nihil corporibus
utilius 3.179	Salinca, herba consideratio,
naturaque 2.478	
Sal nitrum sulphuri cōcoctum
vertitur in lapidem 2.185	Salinca herba nobilissima o-
loris 1.477. ubi copiose pre-
ueniat 2.478	
Sal, sine dulci aqua fieri non
potest 1.80	Salinca herba medicina 2.
504	
Salina a quo Roma instituta
3.176	Salix arbor occisime semen
perdit & inde 2.168	
Salina aqua pluuie, utiliores,
quam alia 1.80	Salicis arboris consideratio ge-
nera utilitas &c. 2.182. 238	
Salis mola in sacris. Prologo o-
peris pag. 2. Versu 3. & 3.
3.176		
Salsamentorum e piscibus me-		

Pars Prima.

- Salices aquosis locis gaudent* 2.159
Salices longa sunt folia 2.162
Salices citò germinant 2.164
Salix frugiperda cur dicitur 2.168
Salicis semen sterilitatis medicamentum 2.168
Salix in Creta ad maturitatem fructum perducit 2.168
Salicis portentum in Philippis 2.173
Salicis genera plura 2.183
Salicum diuersa nomina 2.190
Salix frutis apta 2.191
Salicis vita brevis 2.226
Salicis ferenda tempus 2.237
fructus ante maturitatem in araneam abit 2.616
Salicis partium medicina 1.616
bidem succus triplex 2.616
Salonia propago Catonis 1.305
Salpa pisces 1.430. & 3.226
Salpe aurumno pariunt 1.456
Salpe pisces in medicina usus 3.73.220.223
Salpe obstetrix quo psilothro usa 3.221
Salpuga vermes venenati 3.99
Salpuga in salinis qua dicatur 3.177
Salpugotera, alumen 3.367
Saltare intoga quis primus instituerit 1.132
Saltationem armatarum Curtes primi docuerunt 1.345
Salvia herba naturam medicinamque 2.701
Salvii Eufi. fortitudo 1.311
Salustiani horti Romae 1.309
Salustianum as 3.272
Salustius Dionysius Medicus 3.208
Saluatoris in cubilibus cotonea poma seruabantur 2.115
Saluris de. aedes Romae à quo picta, & quando exusta 3.323
Samara quando colligenda 2.221
serenda Ibid.
Sambucus arboris acini quales 2.131.184
Sambucus quae loca amet 2.159. quando floreat 2.166
Sambuci durissima ligna 2.186.240
Sambucus apta sentis 2.191
Sambuci genera, medicinaeque 2.15
Samia terra genera duo 3.370
Samiorum usus una usus 3.361
Samius lapis auro poliendo utilis 3.413
Samnites populi à quo visci 3.277
Samnitico bello P. Decius frondea corona donatus 2.143
Samolus herba mira natura 2.627

Tom. 3.

KKK

Indicis Pliniani

Samothraccia gemma	3.473	sumunt	1.575
Sampuchum herba eadem cū amaraco	2.482.58	Sanguinem multum pinguemque habentia, natura sunt i-	
Sampuchum ubi spiritum, & ex eo medicina	2.508	racundiora	1.573
Sampuchinum oleum quale, & ex eo medicina	Ibidem	Sanguinis sedes in corde	1.564
Bamula gesticulatrix senectū	1.332	Sanguine carentia animalia.	521
Sandalum farū genus	2.285	Sanguinū vice multū alium humorem inesse	1.521
Sandaracha, opum cibi	1.524	Sanguinem sibi quomodo capra ex oculo detrahat	1.404
Sandaracha coloris genus, eiusque consideratio	3.317	Sanguine caprino Drusus pallorem sibi conciliat	3.42
	327.329	Sanguis quibus nullus aut exiguus	1.383.384.523
Sandafer gemma	3.453	Sanguinū minuendi rationem	
Sandaferum gemma	Ibid.	hæpocratius animal docuit	1.376
Sandaferos gemma	Ibid.	Sanguis quo pacto immutatur	3.212. quæ ratione augeatur
Sandyx coloris genus	3.327.329		2.418
Sangenon gemma	3.449	Sanguine humano quæ animalia nascantur	2.728
Sanguinali aui consideratio	1.468	Sanguinis taurini epoti remedia	2.591
Sanguinaria herba	2.762	Sanguinis per urinam redditū remedia	2.429
Sanguinea virga natura & usus	2.620	Sanguis vulnerum quo pacto cohibeatur	2.558
Sanguineus virgū statū verumibus tuta præstat	2.400	Sanguinis humani in medicinis	3.14
Sanguinei frutices vitibus vincula suppedant	2.183	Sanguine gladiatorum quidā comitialem morbum sanare tentarunt	3.4
Sanguinis consideratio	1.574	Sanguinis natura ususque	3.42
profluuium per naves soli contingit	Ibid.		
Sanguine quando pluit	1.47		
Sanguinis differentie	1.574		
Sanguinem morbi morisque ab-			

Sam

Pars Prima.

- sanguis inutilis quomodo extra
hatur 2.410. 500. 507. ne
nimis concreseat 2.506 582.
copiosus & crassus quomodo
per nares pellendus 2.751
sanguinis tenuitatem subitito-
ru ingenij causam nonnulli
putarunt 1.575
sanguis in ventre vesicæ ve
concretus quo pacto absurda
eur 2.761
sanguine vivens animal, ca-
pitique ei perpetuò habens in
fixum 2.548
sanguis præcisa vena effluens
ischemone herba sistitur 2.
670
sanguis tenuior quo pacto con-
desceat 2.627
sanguinis vitia quo modo cor-
rigantur 2.703. & 3.147
sanguinem conglobatum & cõ-
cretum disiciuntia 2.542.
573. 576. 590. 510. 515. 547.
751
sanguinem reticientium ex-
creantiumve remedia 2.
406. 410. 414. 415. 416.
421. 423. 432. 438. 458. 460
499. 549. 550. 552. 560.
561. 562. 566. 577. 578.
583. 584. 585. 586. 587.
594. 595. 597. 599. 605. 613.
616. 619. 627. 628. 630.
631. 633. 701. 703. 704. 707
728. 740. 743. 745. 760.
762. 766. 769. & 3. 530.
86. 87. 125. 126. 187. 328.
370. 411
sanguinem vulnorum sistentia
2.522 555. 560. 593. 699. 740
& 3.311
sanguis per nares profusus quo
pacto sistatur 2. 414. 435.
445. 593
Vide Natium sanguis.
sanguinis fluxum in genitali-
bus sistentia 2.438. 445
sanguis cū urina effluens quo
pacto cohibeatur 2. 429
sanguinem sistentia 2. 417.
427. 435. 438. 465. 499. 521.
533. 552. 573. 593. 595. 605. 615.
632. 636. 670. 715. 726.
727. 740. 758. 763. & 3.8.
22. 66. 83. 143. 219. 254. 302.
303. 368. 369. 410
sanguisuga epota remedia 2.
437. & 3.45
sanguisugarum in medicinis
usus 3. 205. 207. 219.
223
sanguisuga eadem cum hirudi-
ne 1.357. & 3.219
santerna chrysolle genus 3.
252
sapa siue heptēma quid, & quo
modo fiat 2.88. 575
sapa quo tempore fieri debeat
2.102
sape medicina 2.577
sapientium conuentus iuuenes

KKk 2

Indicis Plinian i

Athenis etiam comessabundi
frequentabant	2.469	Sarcocolla arbor. eiusque gum-
mi	2.53
Sapientiam vino obumbrari.
Proverbium	2.570	Sarcophagus lapide ubi inuenia-
tur, miraque eius natura	1.73
Sapientissima animalium qua
frugescuntur	2.547	& 3.408	
Sapiens nemo horum omnibus	1.	Sarculatio segetum quibus die-
bus facienda	2.314
3 2		Sardachates gemma	3.463
Sapinea nux ex generibus pi-
nearum	2.114	Sardae gemmae consideratio	3.
Sapinus inferior pars abietis	2.	454. usus apud veteres ibid.	
188		Sardae pisci	3.226
Sapinus gemma	3.439	Sardae pisci medicina	3.200
Sapium, piscis genus	2.155	Sardiani balani cur appellata
castanea	2.129
Sapo quid, & a quibus inuen-
itur	3.33	Sardibus primum castanea pro
uenere	ibid.
Saporum intellectus in lingua
& palato	1.563	Reliqua quare parte
secunda	
Saporum genera tredecim	2.	Sardonix quo pacto adultere-
tur	3.477
132		Sardonychi gemma considera-
tio	3.449
Saporem & odorem non simul
esse	2.133	Sardoniche primum Romano-
rum Scipio usus est ibidem	
Sapores herbarum hortensium	2.402.	Sardonix gemma Polycratii	3.
Sapores alios alia appetunt a-
nimalia	1.514	428	
Sapovus gemma	3.458	Sargus pisci 1.429. 459. 456.
& 3.226	
Sappho in amore Phaeonius quo
philtro plecta	2.521	Sargi bi anno parit	1.456
Sappho plecta, Leontii epus	3.356	Sargus quomodo capiatur	1.
Sapres caseus, eiusque in medi-
cino usus	3.38	162	
Sarcion, smaragdi vitium	3.446	Sari frutex ubi nascatur, eius-
que descriptio & usus	Ibid.
Sarcites gemma	ibid.	Sarmata equi ad Venerem se-
gnioribus quo pacto medean-
tur	2.718
Sarcocolla lacryma si dera-
tio & usus	2.633		

SARMA

Sarmata
quorum lac-
tem faciu-
sua herba
Reliqua
cu
Sarmenes en-
equitatis
Sarmenorum
na
Sarmenis e-
ex are
Sarpedonius
37
Sarriendarii
plina
Sarrius inter-
ne, & fal-
Sarjenna
ratio da
Satyrus app-
ci intellig-
Satyrus her-
674. 728
Satyrus fore-
280. 295
Satyrus sim-
289. 381
Satyrus effi-
sea calu-
Satyrorum
408
Satyrus are-
Sarionis ar-
2.216. 223

Pars Prima.

Sarmate ex milij farina & e-
quorū lacte, sanguineve pul-
tem faciunt 2.294. corpora
sua herbis pingunt 2.516
Reliqua quare parte se-
cunda.

Sarmenes omnium primus de
equitatis scripsit 3.291

Sarmentorum vitium medici-
nae 2.562

Sarmenis equiū simulachrum
ex aere 3.291

Sarpedonis epistola ē charta 2.
57

Sarriendarum segetum disci-
plina 2.314

Sarritio in eritico, hordeo, semi-
ne, & faba interanda Ibid.

Sarsenne virique arborum
ratio damnata 2.252

Satyrj appellatione quid Græ-
ci intelligant 2.718

Satyrj herba consideratio 2.
674.728.729

Satyrj fere ubi, qualesque 1.
280.295

Satyrorū simulachra 3.286.288
289.381

Satyrj effigies in phiala argen-
tea celata 3.268

Satyrorum natura mitissima 1.
408

Satyrus architectus 3.391

Sationis arborum consideratio
2.216.227

satio arborum celo & solo aē-
commodanda 2.107 ubi ce-
lerius, & ubi tardius fieri
debeat 2.317

Satorum omnium finis quib-
us tunicis contineantur 2.
283

Satorum naturalis ordo 2.163

Satureia herba consideratio, na-
tura, satio usus 2.397

Saturninus Volusius Prefectus
urbis, eiusque profluvium
sanguinis anniuersarium
1.575

Saturnini Volusii senectus 1.
332.575

Saturni sideris consideratio, na-
tura, motus 1.9.19

Saturni sideris color 1.23

Saturni simulacrum Romae re-
pletum oleo 2.113

Saturni ante adem ficius mira
2.125, fidiis frigidum agricul-
tis cauendum 2.328

Saturni sanguinis appellatione
quid magi intelligant 3.93

Saturni sid³ frigida natura 2.9

Saussey Ap. interitus 1.319

Saussey Decimi scriba mors 1.
339

Saurion, id est, sinapi herba 2.
399

Saurices gemma 3.171

Saurostoni Apollinis simula-
crū ex aere 3.290

Saurus marmoris scalptor, eius
KKK 8

Indicis Pliniani

que opera Roma	3.384	722.733	
Saxifragum herba qua	2.532	Scandix herba in Egyptiorum	
Scabendi dulcedo maxima sub		cibus recepta 2.490. ex ea	
alio	1.568	medicina	2.557
Scabies communis arboribus o-		Scandularum id est, lignearum	
mnibus moribus	2.258	regularum consideratio	2.150
Scabies in arboribus & satu		Scandulum quandiu Roma con-	
unde oriatur	2.259	iecta fuerit	Ibid.
Scabiei animalium remedia		Scantiana una 2.80. poma 2.	
2.404.445.514.528.535.		118	
538.557.561.564.578.		Scarabaeorum consideratio	1.543
581.583.612.663.735.		Scarabaeos asinorum corpore	
740.& 3.39.87.146.149.		nasci	1.536
180.218.311.367.368		Scarabaum eum Aegyptij pro	
Scabies canum quomodo sane-		deo colant	3.140
tur	3.68	Scarabaum in eripha herba	
Scabies hominum asinina medul-		decurrent	2.643
la sanatur	Ibid.	Scarabaei in medicinis usus 3.	
Scabies vulvarum anserino a-		109.140.150	
dipe sanatur	3.149	Scarificatio arborum quid	2.267
Scavola Qu. fundus sine villa		Scarites gemma	3.475
2.278		Scari piscu astus	3.191
Scalpendi marmoris artifices		Scarus piscis	3.226.475
praecipui, eorumque nomina		Scari p seu medicina 3.211. de-	
& opera	3.375	tes quales 1.559. solus piscium	
Scalptura initium Olympiadum		dicitur raminare	1.128
origini aquale	3.376	Scauri Marci adilitas splendi-	
Scalpturati pavimentum quan-		d summa	3.281.352
do & ubi primum factum		scauri potentia	3.403
3.422	1.636	scaurus dactylothecarn primum	
Scammonia tenuis herba qua		omnium Roma habuit	
Scammonia herba medicina		3.429	
2.716.717		scaurus M. glires cenis ad-	
Scammonium quid, & quomo-		dit	1.410
do colligatur	2.709	scauri M. marmoreae columna	
Scammonij medicina 2.709.		3.374	

Et marmorei scena parietes	scilla piscis	3.226	
3.86	scilla avis in ventre chironis		
scaurs M. editas mores ciui-	gemma inuenitur	3.467	
les prostravit	3.403	scilla herba radice unum con-	
scaurus sylle priuignus	3.429	ficitur	2.95
scaurus Etilis ossa eius bellu-	scilla herba descriptio, & ex		
cui obiecta fuit Andromeda	ea medicina	3.426	
Romæ ostendit	1.415	scilla caulem prius emittit,	
scaurs unde dicti	1.582	quam folium	2.494
scaurus princeps senatus	1.47	scilla in lumine suspensa mala	
sceletyrbe morbi genus	2.654	medicamenta arceat	2.427
scenæ Claudij Pulchri insignis		scilla rer floret	2.494
pictura	3.324	scilla pusilla herba eadem cu	
Scena argentea C. Antonij	3.	pancratio	2.763
242	scille herba consideratio, gene		
scene conditor Publius cretatis	ra medicina	2.380	
pedib. Româ aduectus	3.172	scillini aceti natura, & medi-	
Scena parietes quis primus		cina ex eo	2.574
marmore incrustarit	3.386	scillis marmorarius	3.475
scene M. scaurs descriptio	3.	scillis anchoras clasfis Persica	
403	præcidens Androbij opus	3.355	
scepius pisces	3.227	scymnus statuarius & argenti	
Schista oua quæ	3.87	calatorum	3.293
Schistos lapis eiusque cum hæ		Critia disci-	
matice cognatio	3.250.411	pulus	ibidem
Schiston, aluminis genus	3.368	scinci consideratio, & medici-	
lactis genus	3.36	na ex eo	3.34
Schythanum quid	3.251	seintos animal Nilo peculiar e	
Schæmus, mensura genus	1.260	1.374	
& 2.17		seimilla quando è calo cadere	
Schæna piscis	1.427. & 3.226	2. fa 1.31	
scientia laude quæ præcipui ha-		sciotericon horologium quis	
biti	1.318.319 327	primus inuenit	1.63
scientia aliena quidam sibi fa-		scipio Africanus ex matris	
mam aucupantur. Prologo		utero casus	1.302
libri primi		scipionis Lucij ingens memo-	
		ria	1.313

- Scipionis apud Tapsum victi
sermone Caesar ne lectus quidē
litteris exussit 1.314
- Scipio *Emilianus* Catone Ce
sario clarior 1.316
- Scipio *Africanus* Ennii statuā
in sepulchro suo iussit colloca
ri 1.320
- Scipio *Emilianus* Mereto
Macedonico inimicus 1.318
- Scipionis *Emiliani* exequia
Ibid
- Scipio *Africanus* primus quo
tidie radi instituit 1.347
- Scipioni *Africani* exilium a
pud Linternum 2.81
- Scipio parte farnato apud Tre
biam civicam coronam recu
savit 2.144
- Scipionis clavis secundo bello Pu
nico quadragesima diebus pa
rat 2.187
- Scipionis manu sata olivæ ad
Plinii usque tempora dura
runt 2.197
- Scipionis prioris manes à dra
cone custodiri 2.197
- Scipioni soli floræ honor tribu
tus à Romanis 2.469
- Scipio à similitudine serapio
nis cuiusdā suarū cognomen
traxit 1.303. & 2.469
- Scipionis paupertas, ac honora
rum funus 2.469
- Scipio *Emilianus* graminea
corona donatus 3.519
- Scipioni *L. Iudi* ex pecunia pu
blica 3.264
- Scipio posterior quantum argē
ti heredi reliquerit Ibid.
- Scipionis minoris de *Pennis* &
Numantinis triumphi Ibid.
- Scipionis *L. de Asiæ* triumphus
& ingentes divitiæ inde ad
nectæ 3.266
- Scipio *Cornelius* Censor statuas
multas è foro sustulit 3.279
- Scipio *L. Asiæ* sue victo
riæ picturā in Capitolio po
suit 3.324
- Scipionis *Africani* filius ab
Antiocho captus ibid.
- Scipio *Emilianus* ex provoca
tione hostem peremit 3.429
- Scipionis *Lucy* victoria ad ar
gentum calatum & vestes
Attalicas Romanorum mo
res inclinauit 3.430
- Scipio primus Romanorum sar
doniche gemma usus est 3.
449
- Scipio *Nasica* vir optimus iu
dicatus 3.221. eius horologiū
hydraulicum 1.348. repulsus
exiliūque 1.321
- Sciron ventus Attica peculia
ris 1.39
- Scirporum consideratio 2.
184
- Scirpi sum generis, neque
herbis neque fructibus annis
merandi Ibid.
Scir-

Pars Prima.

- Scirporum varij usus ibidem 538
 Scirrhos durities in ventre vi-
 rorum, mulierum molis non
 dissimilis 1.306
 Scirpula vna 2.79.39
 Scytale serpens, morsusque eius
 remedium 3.202
 Scythæ sagittas quo veneno in-
 ficiant 1.589
 Scythæ Iouis filius, arcus &
 sagittarum inuentor 1.344
 Scytharum legum scitum dictu
 de Parithorum siti 2.104
 Scythæ qua arte famem sicim-
 que tolerent 2.670. qua
 herba curent vulnera. 7.30
 Reliqua quære parte se-
 cunda.
 Scythice herba qualis, & à qui-
 bus inuenta 2.670
 Scythice herba medicina 2.
 701. 730
 Scythica herba unde ad nos af-
 feratur 2.736
 Sciuri animalis descriptio 1.
 387
 Scyzinum vinum 2.96
 Scolecia consideratio 3.301
 Scolecia eruginis genus quo
 modo fiat ibid.
 Scolection cocci genus 2.604
 Scolymus, cardui genus 2.465
 492
 Scolymus sero, sed diu floret 2.
 492. in cibis receptus 2.492
 Scolymi medicina 2.495. 538
 Scolopendra piscis 3.226
 Scolopendrarum piscium con-
 sideratio aliisque 1.451
 Scolopendra vermis venenat⁹
 3.410
 Scolopendra populi quosdam
 sedibus suis repulerunt 1.
 3.8
 Scolopendra morsus remediaz.
 4.7. 438. 440. 441. 461.
 532. 533. 573. & 3.178
 Scombræ piscis garum laudatis-
 simum 3.177. consideratio 1.
 425. & 3.177. in medicinis
 usus 3.221
 Scopæ regia folijs, non flore o-
 derata 2.474
 Scopæ regia herba qualis 2.660
 Scopas statuarius 3.284. 295.
 marmoris sculptor 3.379.
 380. 381
 Scopæ emulsi 3.381
 Scopas Ephesie Diana templi
 columnam unam calauit 3.
 399
 Scopes auium genus 1.499
 Scordastus arbor 2.12
 Scordion herba qualis 2.665
 Scordij herba medicina 2.713.
 716. 719. 721. 728
 Scordotis herba qualis 2.665.
 675. eius medicina 2.701.
 702. 705. 729. 732. 734.
 veneni Magicæque incan-

ramentū aduersatur 2. 681
 scorpa metalorum quid 3. 246
 scorpa argenti, peculiari no-
 mine helcysma appellata 3.
 255
 scorpa arii 3. 299
 scorpe plumbi medicina 3. 315.
 & inde
 scorpena piscis 3. 226
 scorpius herba quæ, & cur sic
 dicta 2. 525. 680
 scorpij herba medicina 2. 525
 scorpio herba tota spinosa 1.
 491
 scorpius signi occasus 2.
 327
 scorpio piscis venenatus 3. 199
 226
 scorpio piscis bis anno parit 1.
 456
 scorpius marini remedia 2.
 438. & 3. 199
 scorpius piscis in medicini
 usus 3. 212. 220
 scorpius terrestris consi-
 deratio 2. 541. istius quibus
 lethalis ibid. genera nouem
 ib. volantes ubi ib. ibi præ-
 cipua causa b. cum stellioni-
 bus inimicitia 2. 542. quibus
 non noceant ibid. scutum de-
 morat ib. a filiis necatur ib.
 scorpius generis dens in cau-
 da 1. 560. terra viuunt 1. 515
 quo pacto unum in locum
 contrahatur 2. 431. & 3. 202

ubi hospites non ladant 2.
 411
 scorpiis sublatæ gentes 1.
 378
 scorpiis percussis vestra
 non ferunt 3. 11
 scorpiis aduersantia 2.
 409. 457. 531. 680
 scorpiis quos non feriant 2.
 690. quo modo reuiuiscant
 2. 608. ubi phano impedito
 necantur 2. 409. quomodo
 manibus impune tractari
 possint ibid. ex ocymo gi-
 gni 2. 431. manus palmarum
 non ferunt 3. 99. in medici-
 na usus 3. 94. 131
 scorpius istius remedia 1.
 542. & 2. 405. 409. 411.
 413. 414. 418. 419. 430.
 4. 2. 433. 434. 437. 439. 440
 441. 442. 443. 444. 446.
 452. 455. 457. 458. 461.
 462. 463. 497. 501. 505.
 508. 510. 514. 521. 525. 528.
 531. 533. 539. 341. 549. 561. 573
 588. 590. 591. 593. 598. 599.
 605. 606. 607. 609. 613.
 614. 630. 645. 690. 702.
 737. 747. 751. 765. & 3. 9. 14
 15. 20. 43. 44. 178. 186. 196.
 197. 199. 200. 201. 202. 366.
 463
 scorpius venenum incur-
 bile si istius eo dis. ocimum
 comederit 2. 431
 scor-

Pars Prima.

scorpiones Galatia insula ter-
ra necat 3.373

scorpiones quo modo fugentur
2.417.461

Scorpiones quos pupugerint,
cuius manu tenentes dolorem
non sentiunt 2.514

scorpionibus torporem offren-
tia 2.455.511

scorpites gemma 3.475

sco-piuos herba quæ & cur
ita dicta 2.531

scriptorum quæ esse debeat sco-
pus. Prologo libri primi.

scriptorum quorundam furta
impudenter dissimulata. Pro-
logo operis.

scripsi quæ materia aptissima
2.196

scrobes arborum qualiter fieri
debeant 2.222.237

scrobes seruando tritico qua-
les esse debeant 2.343

scrofa scriptoris de arbusci ra-
tione sententia 2.152

scrupuli auri affirmatio 3.240

scutis Troiano um imagines
continebantur 3.322

scutulata vestiu 1.402

sebenniticum vinum 2.87

secale frumenti genus 1.304

secreta quædam rerum omniu
aliè recondita 2.109

secreta noxiarum quomodo dor-
mientibus exprimantur 2.

641. & 3.96

secreta omnia feminarum
quomodo sciri possint ibidè.

201. & inde

sectones ne sentiantur 2.
687

Secunda mulierum quomodo
exirahantur 2.435.439.

446.460.504.510.533.

536.566.575.599.632.639.

638.659.733.734.742.750.

764.768. & 3.147.199.

221.222

securidaca herba lentem com-
plexu necat 2.307

sedu offensa remedia 2.438.

499.501.505.524.531.539.

541.542.543.553.557.

561.571.574.578.580.586

590.595.600.612.613.618.

625.626.629.631.632.716.

740. & 3.16.40.60.85.

86.87.299.301.315.327.

367

sedum herba quæ eiusque ge-
nera, vires, & medicina 2.

689.721

sedu succo femina aduersus
vermes præmedicanda 2.

302.400

segesta dea unde dicta 2.
272

segesta Dea simulacrum Ro-
mæ in circo ibidem

segetum vitium luxuria 2.
307

segetum maxima pestis ru-

bigo	2.308	Selinusia creta	3.332
Segetes luxuriantes pecoris pa-		Semen genus frumenti quomo-	
stu condenda	ibid.	do ferendum	2.314
Segetes quæ, quæ in terra feri-		Semina ante sationem quo pa-	
da	2.309	sto medicanda	2.307
Segetem pre fruges, antiquum		Semini etas qua optima	2.317
agricultura oraculum	2.318	Semen optimum quod ponde-	
Segullum in auri metallis quin-		rossissimum	ibid.
dicatur	3.245	Semina non omni terra aqua-	
Seia Dea à ferendo dicta	2.	liter recipit	ibidem
272		Semini quantum in iugero U-	
Seie simulacrum Roma in Ctr		no seruandum	2.318
co	ibid.	Semine arbores inferere aues	
Seipsum vincere summa laus		docuerunt	2.227
3.312		Semina oleris sed i herba suo	
Selaginis herba natura, religio		aduersus vermes præmedi-	
medicæ	2.627	canda	2.400
Selesti iudices ex ordine eque-		Semina in arboribus quo tem-	
stri	3.336	pore, quoque ordine proue-	
Selaxus, Aristoteles vocat in		niant	2.166
pisicium generibus, quæ nos		seminibus adipi spiciis olei cõ-	
cartilaginea	1.433	tactus noxiis	2.306
Selenites gemma	3.473	Semina quedam acervatim	
Selenitium hedera species	2.	feri malunt, quàm sparsim	
177			2.387
Seleuci gesta in India	1.241	Semina omnia non eodem mo-	
242		do ferenda	ibid.
Seleuci simulacrum	3.290	Semina amara in siliquis dul-	
294		cibus gignuntur, & contra	
Seleucus rex arcem in pa-		dulcia in amaris	2.133
triam suam trans ferre cona-		Semine è minimo cupressi in-	
tu	1.174	gentes nascuntur	2.220
Selencides aues quales	1.483	Semine rancum nascentia tar-	
per totum caput		dè crescunt	2.226
Selinoides brassica genus	2.	Semine qua arbores proseriat	
422			2.217

Pars Prima.

Seminibus etas multum con-	Semiramidis accipientis regnū
fert ut alia celerius, alia se-	picta effigies 3.339
rius erumpant 2.386	Semiramidu nefandus cum e-
Seminum herbarum varia dif-	quo concubitus 1.392
ferentia 2.387 401.	Semneferteus Rex Aegypti,
Seminum hortiensium color, &	ciūsq; obeliscus 3.392
durities diuersa 2.387	Semnos herba qualis 2.642
Seminum alia nuda, alia te-	Semperuium herba 2.689
sta ibi.	Sempronius P. Consul 3.233
Seminum quaedam firmiora,	Sempronius septimo mense na-
quaedam debiliora 2.401	tus 1.300
Semina quandis ferendo uti-	Senator quando toto quinquen-
lia ibidem	nio nullus mortuus 1.337
Semina quaedam in fabis cau-	Senatus quando sub dio haberi
tis sata mirè promeniunt 2.	solitus 1.399
402	Seneca Anneus pradij Pale-
Seminandi fruges diuersa tem-	mini amore captus 2.81
pora 2.282	Senecio herba qualis, & eius
Seminaria quibus disponenda	usus in medicina 2.691
diebus 2.347	Senectam Romulus Pollio qua
Seminarij consideratio 2.319	ratione tolerarit 2.546
Seminarij plante quando tras-	Senectam serpentes faniculo
ferrī debeant 2.221	gustato exiunt 2.463
Seminarij propagandi locus,	Senectam tardissimè sentit mo-
& tempus 2.328	rus 2.170
Sementina frumenta quae 2.	Senectra longa mulsio toleratur
382	2.546
Sementa alternis annis inter-	Senectutis incommoda 1.335
mittenda 2.317	Senectutis rara exempla 1.331
Sementibus statuta tempora	334
2.324	Senum delubrum in Chio 3.192
Sementina pyra 2.120	Senum baculi ē ferula cur fīaē
Semifera animalia 1.407.	2.65
409	Senes pestilentiam minimè sen-
Semiramidis crater mirus 3.	tiunt 1.335
242	Senescentes arbores maturi

- ferunt fructum 2.169
 senescencia quadam fertilissi-
 ma ibid.
 senescentium cortex rugosior
 2.172
 senescunt celerius præsacunda
 2.170
 senilis iuuenta præmature
 mortis signum 1.336
 sensuum animalium conside-
 ratio 1.513
 sensus in quibus animalibus
 excellentior ibidem. per to-
 tum
 sensus omnes in pictura qui
 primus expressit 3.345
 sensus purgancia 2.423.459.
 565. & 3.157
 sentius C. Prætor 2.93
 sepeliendi consuetudo apud
 antiquos in vasis fictilibus
 3.361
 sepeliendi mos Pythagoricus
 ibid.
 sepulcra quorundam eque-
 rum 1.391
 sepulcrorum quorundam im-
 moderatus luxus 3.381.
 397
 sepultura Romani non eosdem
 semper seruauere ritus 1.
 340
 sepulture genus quod opti-
 mum iudicent Hyperborei
 1.64
 seputus intelligitur qui quo-
 quo modo est conditus 1.341
 sepiarum piscium consideratio
 1.434
 sepiæ piscu in medicina usus
 3.206.210.220
 sepiæ & loligines simul non
 inueniuntur 1.426
 sepiæ atramento in lucerna
 addito adstantes viden-
 tur Æthiopes 3.224
 sepiarum astus 1.434. mira
 magnitudo 1.437. coitus
 & partus 1.455.457
 sepiæ omnibus parit mensibus
 1.456
 sepias fraude medicamenta
 corrumpuntur 3.299
 sepiasiam præce resina thura
 adulterant 2.151
 seps serpens ex genere lacer-
 tarum & morsus eius reme-
 dium 2.575.577. & 3.102.
 110.200
 septem orbis miracula 3.381
 Quære Miracula orbis
 septem
 septentrio alter ex cali ver-
 ticibus 1.57
 septem trio ventus 39.40.41
 septentrio cassiam genuit 2.
 174. Vbi non cernatur 1.
 248
 septentrione gaudent cerasa
 2.132
 septentrionales populi domus
 arcturibus contigunt 2.

Pars Prima.

172
 Septentrionem plaga vitium
 Spectare non debent 2.156
 Septimius Statilius Thurinorū
 hostis 3.180
 Septimuleius C. Gracchi fa-
 liam sui interfector 3.241
 caput plumbo infuso grauius
 reddit ibid.
 Septorum porticus Roma. 2.
 189
 Serapras herba, eiusque usus
 & medicina 2.717
 Serapion pictor, eiusque opera
 3.349
 Serapi dei delubrum ubi 3.
 389 colossus ex smaragdo 3.
 446
 Serenitatis futura signa 2.352
 Serenus Annæus singu perem-
 ptus 2.541
 Sergij M fortitudo, ac eiusdem
 rei gesta 1.317
 Sergius Fortune victor 1.318
 Sergius Orata ostrearum vi-
 uaria primus instituit 1.458
 Sericharum aromatis genus 2.
 29
 Seriphium absinthij genus, eius-
 que in medicina usus 2.
 742. & 3.212
 Seru lactuce genus, ac eius me-
 dicina 2.421
 Seru herba genera duo ibid.
 Sermanes absentium aurum
 emittu presentantur 3.9

Sermoni qui dentes necessarij
 1.307
 Sermones carentes homines 1.
 278
 Sermo homini expressus septi-
 mo atatis anno 1.56
 Sermo infantibus primus ante
 annum negatus 1.586
 Serendi tempus quod apissi-
 mum 2.317. 324
 Serenda quedam non tam sui
 quam aliorum causa 2.315
 Serendorum leguminum peri-
 tia multis Romanorum fami-
 lijs cognomen fecit 2.273
 Serentibus fuges quis Luna
 status obseruandus 2.318
 Serotina ficus & praeoces eius
 dem arboru 2.124
 Serpens è muliere natus 1.
 298
 Serpentem terra non recipit ho-
 mine percusso 1.51
 Serpentum morsus non petit
 serpentes 1.290
 Serpentes homini saluam fi-
 giunt 1.193
 Serpentibus mustela inimici-
 sima 3.195
 Serpentes Psylla Marisique nō
 nocent 1.292. & 2.487. 680.
 & 3.8.11. nunquā in trifolio
 conspiciuntur 2.505. quomo-
 do mitigentur 2.504
 Serpentum maxima copia ubi
 1.182. 236 272

Serpentibus videntes homines 1.172
Serpentibus quae loca maxime infestata 1.263
Serpentes quos non feriant 2.529
Serpentem & ceruorum pugna 1.382
Serpentibus quo pabulo resistent cerui 2.537
Serpentis dente lesi interuentus vulnera aggravat 3.11
Serpentes quo sopiantur 3.34. quomodo in vinum contrahantur 3.42
Serpentum senectute in medicina usus 3.49. 107. 110. 120. 129
Serpentum quorundam morsu occisa animalia cibis sunt innoxia 3.92
Serpentum pareum in medicinis usus 3.109
Serpentes ubi maximi 3.158
Serpentibus qui homines terroresunt 3.11
Serpentes non nisi laua manu extrahuntur 3.12
Serpentum mira magnitudo 1.359
Serpentes cartu extrahuntur 1.363
Serpentum colores terra in qua occultantur similes 1.372
innumera generatibid. virus exitiale ibi.

Serpentes quo visum reficiant 1.376
Serpentibus Amycla deleta 1.378
Serpentem pulso Tarquinio lastrasse 1.391
Serpentes ubi è terra nascantur 1.411. Masorum incantationibus contrahuntur 3.8
Serpentum in delium Exogen legatus coniectus 3.11
Serpentes Sole existente in. C. aere maxime torquentur 3.202
Serpentibus congressura mustelae ruta pabulo se praeuincit 2.434
Serpentes circulo Vettonica incisus non egrediuntur 2.675
Serpentum coitus & earum orua 1.507
Serpentes quae maxime fugiant 1.514. praecipue vinum appetunt 1.515. amissum visum recuperant 1.557
Serpentibus lingua qualis 1.562. costat triginta 1.571
Serpentum dentes quales 1.559. venenum in felle 1.567
Serpentes anferinis pedibus visi 1.583. ubi frequentissimifunt 2.24
Serpentes quo pacto fugiuntur 1.381. 382. 514. & 2.24. 410

410. 411.
445. 503.
679 & 3.
95. 47. 4.
Serpentes Ebo
ricaterra
Serpentes quae
329. 678.
Serpentes ab
517
Serpentibus
176
Serpentibus
ma
Serpentes fa
399. ne mo
139. 616.
Serpentibus te
2. 443
Serpentes fa
uuant
Serpentium
1. 176. 38
156. 160.
415. 418. 4.
418. 419. 4.
419. 440.
418. 451. 4.
501. 502. 50.
514. 520. 521.
532. 533. 516.
555. 561. 56.
582. 592. 53.
605. 610. 61.
610. 614. 62.
616. 617. 639.

Pars Prima.

418. 433. 434. 440. 443. 445
445. 508. 566. 616. 620. 638
679 & 3. 21. 29. 34. 42. 43.
95. 367. 411.
Serpentes Ebusitana & Balea-
rica terra necat 3. 373
Serpentes quomodo necentur 2.
529. 678
Serpens ab araneo occiditur 1.
517
Serpentibus hedera amica 2.
176
Serpentibus fraxinus inimicissi-
ma 2. 156
Serpentes fœniculo gaudent 2.
399. ne mordeant 2. 411. 504
529. 616
Serpentibus testudines inimica
2. 443
Serpentes fœniculo senectam e-
xuunt 1. 176
Serpentium morsus remedia
1. 376. 382. 438. 49. 63. 97.
156. 160. 408. 409. 413. 414.
415. 418. 420. 424. 425. 426.
428. 429. 431. 434. 437. 438.
439. 440. 441. 443. 444.
458. 461. 463. 464. 497. 500
501. 502. 503. 506. 507. 510.
514. 520. 523. 528. 529. 530. 531.
532. 533. 536. 537. 529. 548. 550
555. 561. 564. 565. 571. 576.
582. 592. 593. 597. 598. 603.
605. 610. 613. 614. 616. 618
620. 624. 625. 630. 634. 635
636. 637. 639. 640. 654. 669.
Tem. 3.

674. 679. 683. 687. 688. 691
702. 715. 719. 743. 744. 745
751. 456. 758. 765. 796. & 3.
13. 14. 21. 3. 36. 37. 42. 87. 90.
91. 93. 94. 97. 178. 196. 197.
200. 201. 202
Serpillo herba vinum cõficitur
2. 95
Serpillũ ubi copiosè proueniat
2. 399. unde dictũ eiusq; na-
tura ac medicinae 2. 462
Serpillum in theriaca composi-
tione 2. 466
Serpillum herba plantis alijs
sefe circumuoluit 2. 199
Serra a quo reperta 1. 344
Serra ad similitudinem serra-
ta herba excogitata 2. 634
Serra pisces 3. 225
Serranus Romanus unde dictus
2. 275
Serrata herba qua 2. 634
Serrati dentes 1. 59
Serratula herba qua 2. 670
Sertorijs graminea corona 2.
519
Sertorijs Qu. serua fatidica 3.
382
Sertorius à Pompeio victus 1.
315
Sertula Campana herba qua
& cur ita dicta 2. 480
Sertula he: ba olim coronamen-
tu adhibita 2. 480
Sersuie olim dicta qua postea
cersa 2. 464

Indicis Pliniani

Seruilus M. Capitolinum mi-
litem suum corona civica do-
navit 2.144
seruilus Publius magister e-
quitum à Mālio Capitolino
seruatus 1.317
Seruiliū Marci filia Confi-
dia caprimo lacte curata 2.
63
Seruiliū Noniani superstitio
310
Seruilus Nonianus Consul.
Noniani Struma nepos 3.
448
Seruiliū Rullus primus Ro-
ma solidum aprum appesuit
1.40
Seruiliū Pansa interitus 1.
339
Seruilus Marcus C. Ce-
stiy in consulatu collega 1.
496
Seruitiana vina 2.86
Seruitium à quibus repertum
1.344
Seruus rex ovium bovumque ef-
figie as signavit 2.273. & 3.
240
Seruus rex Fortuna adem sa-
crauit 3.416
Seruū regis statua 3.234
Seruo rege quo Roma maxi-
mus census 3.240
Seruū regis mater quo-
bus pacto granda facta 3.
426

Seruius Laris familiaris filius
creditus 1bid.
Seruilus rex compitalia & lu-
dos Laribus primus instituit
ibid.
Seruū regis toga undulata. Ta-
nagulis opus 2.402
Seruo puero dormienti ex ca-
pite flamma emicuit 83. &
3.426
Seruius Clodius podagra labo-
rans scribis veneno obli-
tis sensum omnem ademit 2.
555
Seruo Sulpitio consule carne
pluit 1.47
Seruus in Taprobane insula
nullus 1.250
Serui erga dominum amor 1.
322
Serui plures magno empti pre-
tium 1.324
Serui in vnguentis luxus 2.
43
Seruorum vestes vaciniatingi
2.159
Seruorum fuga Vestalium vir-
ginum precationibus cohibe-
batur 3.6
Seruorum ingens numerus 3.
263
Seruorum annuli quales 1.234
Seruus quidam ditissimus 3.263
265
Seruorum pedes creta infusi 3.
372

Serui-

Servi plures scientijs insignes i-
bidem

Servorum potentium nomina
plura 3.372

Servum lactis quid 1.579

Sesama frugis genus, eiusq; in
medicinis usus 1.250

Sesama unde aduehatur 2.
293

Sesama quo pacto pisenda 2.
294

Sesama quo temporis spatio
maturescat 2.285

Sesama oleum 1.270. & 2.112.
113.293

Sesami olei usus in medicinis
2.551.582

Sesamoides quid & ex eo me-
dicina 2.555

Sesamoides in Anticyra insula
elkeboro albo miscetur 2.
662

Sesamum arbor eadem cū cro-
tone seu ricino 2.112

Seseli herba cerna à partu sibi
moden ur 1.580.672

Seseli semen tordilion, eiusq;
que usus in medicina 2.
409

Sesostridis reges exercitus quo
usque peruenierit 1.274

Sesostri rex à quo victus 3.
242

Sesostridis regis inaudita super-
bia Ibidem

Sesostridis regis obeliscus 3.

302

Sestertius Fabio Maximo Di-
ctatore quaternis sestertijs per-

mutatus 3.240

Sistijm coemendo oleo providē
tia 2.336

Sestius medicina scruator dili-
gentissimus 2.153. & 3.195

setania, capæ genus 2.382

setania, mespilii genus 2.117.
594

setanion bulbi genus 2.381

setarum capillamenta in vesti-
cis hominum 1.571

setinum vinum ab Augusto
cunctis prælatum 2.84

setinum vinum concoctionem
mutat 2.568

seuera & inflexibilis natura
aliquot exempla 1.370

seueriana pyra 2.119

seus consideratio, natura usus,
medicina 3.411.109

seum quorum animalium 1.
572

sextus Papinius Consul Plinij
tempore 2.17

sextus Papinius primus Tri-
pha, & taberes in Italiam at-
tulit 2.117

sexu plāte omnes distinguuntur
arbores tamē obscurius 44

sexu alternis annis mutāthye-
na 1.236

sexus in hominibus quandoq;
mutatus 1.239

- Sexus factus in utero inchoati*
quibus signis colligi queant.
 300
- Sybaritani exercitus equi ad*
cantus symphoniam saltatio
ne quadam mouebantur 1.
 392
- Sibylla statua tres Roma* 3.
 277
- Sibylle diuinitas* 1.321
- Sibyllini libri Tarquinio allati*
 2.57
- Siccoꝝ Dentati mira fortitudo,*
cuiusq; gesta, & dona uisita
ria 1.316
- Siccus Dentatus graminea co*
rona donatus 1.316. & 2.517
- Siccus cinicis corenis quatuor*
decim donatus 1.316. & 2.144
- Sice herba qua, cuiusq; usus in*
medicinis 2.764
- Syce in teda grauissimi odoris*
 2.151
- Sicelion herba qualis eiusq; u-*
su in medicinis 2.683
- Sicilia triticum optimu* 2.286
- Sicilia uina nobilia* 2.85
- Sicilia fertilitas* 2.293
- Siciliacrocum optimum Centu*
ripinum 2.475
- Sicilia à Pompeio recuperata*
 1.314
- Reliquia quæ re parte se-*
cunda.
- Sicyonꝝ corollarum ex floribus*
inuentores 2.467
- Sicyon patriæ & offeina omniū*
metallorum 3.375
- Sicyonis fame, sterilitate &*
marore vexati, quo pacto
Deorum iram placarint 3.
 376,
- Sicytes uini factitij genus* 2.
 94
- Sycites gemma* 3.476
- Sicculo bello Agrippa ab Augu-*
sto rostrata corona donatus
 2.141
- Sideratio in arboribus quid* 2.
 257.258.259
- Sideratio quibus potissimum no-*
ceat arboribus 2.529
- Sideratis asini pilli urina me-*
detur 3.63
- Siderion Heracleiō herba* 2.258
 729
- Sideritis, id est, magnes lapis*
 407
- Sideritis adamantis genus* 3.
 424
- Siderites gemma* 3.472.473
- Sideritis herba medicine* 2.
 700.717.719.721.728.
- Sideritis herba qua* 2. 526.
 660
- Sideropexilos gemma* 3.
 463
- Sidus nullam preter Lunam*
obscurari obiectu terra 1.
 12
- Sidera nauta ubi non obser-*
uant sed autum tantum uola
 1470

Pars Prima.

num	1.248	tes Africa etiam terra
Siderum observationes à Babi		iter facientibus necessaria 1.
lonis reperta	1.342	182
Siderum observationem innau		Siderum ortus & occasus obser
gando Phœnices inuenerunt		natio 2.326.332
1.347		Siderum scientia inuoltores Phœ
Siderum natura ex igne	1.3	nices 2.259
Siderum errantium consideratio		Sideralis scientia inuoltores Bo
natura, cursus item cetera		lus 1.259
8.16.18.20		Syenites lapis 3.390
Sidera singulis esse attributa,		Signantes corpora notis populis
vulgo creditum	1.8	1.226
Siderum magnitudo	1.33.33	Signifero circulo terram om
Siderum absides	1.18	nem habitabilem subiacere
Siderum statio cur dicta	1.20	1.19
Siderum stationes Capitis		Signifer celi circulus in duode
15.16.17. libri secundi per		cim animalium effigies dige
totum		flus 1.3
Siderum errantium catholica		Signina pyra 2.119
1.20		Signina pavimenta 3.362
Sidera cur colorem mutant	1.	Signorum & statuarum ingen
23		copia 3.221
Sideralis scientia opiniones de		Silanian statuarius 3.285
vita diuturnitate	2.333	Silans herba qualis 2.715
Sidera oceanum humore pascit	1.	Silens Senis effigies ex argēto
57		calata 3.268
Siderum certa tempora tradi nō		Sileni effigies in marmore Pa
possunt	2.320	rio reperta 3.377
Siderum errantium noscenda		Silenij symbolum, Angerona si
agricolis ratio	2.321	mulacrum 1.107
Siderum observatio triplex	2.	Silenij utilitas 3.19
323		Silentium Mecenas Melissus
Siderum ortus & occasus qui		triennio sibi imperauit Ibid.
bis mensium diebus	2.329.	Silentium quo inducatur 3.201
331		Silentij constantissimi exempla
Siderum observatio in uita Syr		1.312.

Indicis Pliniani

Siler aquosus gaudet	2.139	pore	2.236
Siler quomodo germinet	2.160	Siliquearum natura & medici-	
Silens fructus medicinae	2.620	nae ex eis	2.179
Silex Lunensis ferra secatur	3.409	Siliqua Syriaca quem usum ha-	
Silybunt herba eiusque medici-		beant in medicinis	2.597
nae	2.538	Siliqua Syriacae vinum factum	
Silybi succus eiusque in medi-			2.94
cinis usus	2.704	Siliqua Ceraunia	2.58
Silices nigri adificijs aptissimi		Siliqueastrum herbas id est pipe-	
	3.417	ritis	2.402
Silis pigmenti consideratio	3.269	Silius P. Consul	1.389
Silicia id est, solum Graecum		Syllano Ennio Consule Thia in-	
2.324.318.647		sula enata	1.69
Siligo pluribus terris communis	2.290	Syllanus Neronis veneno extin-	
Siligo tritici deliciae	2.291. fa-	ctus	1.305
rina quot panis libras in mo-		Syllanus Praefectus	1.31
dios reddat	2.292. semen ma-	Syllanus Cassius Germanici Ca-	
turum facile amari ibi ru-		saris praeceptor	3.284
bigini minime obnoxia ibi.		Syllana colonia	2.84
Siligineus panis optimus	2.296	Syllanion stativarius	3.212
ubi ferenda	2.109.310. quā-	Sylla M. F. Didus proscriptus	
do ferenda	2.314. medicinae		1.326
548		Sylla vnus hominum Felicitis	
Siliquearum lignum madatur	2.130	sibi cognomen asseruit	1.
135			326
Siliquearum seminum peculiaris		Sylla crudelitas, proscriptio,	
natura	2.135	interitusque ibidem & in-	
Siliquearum consideratio	2.130	de	
Siliqua leguminum alia dul-		Sylla Diffator primus in	
ces, alia amara	2.133	Cornelia domo crematus	1.
Siliquea in leguminibus omnibus			341
non cedat gignitur tempore	2.85	Sylla felicitas quo omine pra-	
Siliquea Graecae quo ferenda	2.85	nuntiata	1.46
		Sylla Lucius Augusti in Consu-	
		latu collega	1.305
		Sylla Diffator qua gemina signa	

- ris 3.429 Syluani diſſyluis attributi 2.4
 Sylla multos auaricia causa 2.4
 proſcripſit 3.265 Syluani ſimulacrum Romę an-
 Sylla ad Capitolinas ades co- te adem ſaturni 2.125
 lumnas Athenis aduexit 3. Sylue qua ratione extirpanda 2.282
 385 Syluarum inſignibus Roma o-
 Sylle priuignus ſecurus eiſq; lim diſtincta 2.150
 adituas 3.403.429 Syluaru incolę Hyperborei 1.
 Sylla Romanorum diuſſimus 3. 164
 263 Sylueſtrum herbarum & hor-
 Sylle Curia in cornibus Comitij centium differentia 2.401
 3.278 Sylueſtrum arborum conſide-
 Sylle Mater Metella proſcrip rationum ſectrix 3.403 2.270
 tionum ſectrix 3.403 Sylueſtria omnia tardiora ſati-
 Sylla Præneste delubrum For- uis 2.169.70
 tune lithoſtoto ſtrauit 3. Sylueſtria quibus inſeſtentur
 422 morbus 2.257
 Sylla Dictator pediculari mor Sylueſtria pernicioſos morbos
 bo interijt 1.327 & 2.548 non ſentiuntur 2.257
 Sylla ſenectia in ciues Romanos Sylueſtrum arborum medici-
 2.59.728 na Libro vigefimoquarto per
 Sylla Felix cognominatus Ibi- totum
 dem Siluri piſces 1.190 424.427
 Sylla Dictator graminea dona Silurus mas femina oua quan-
 tus corona 2.518 ta cura tueatur 1.457
 Sylla ſociali bello ſtabias dele- Silugis piſcis in medicinis 3.
 uit 1.109 211.218.220
 Syllanum bellum Romano- Symbolum pro annulo nomen
 rum luxuriam expiauit 3. Graecis & Latinis uſurpata
 265 3.230
 Silonum cognomen unde tractu Simenus ſtatuarius 3.295
 2.559 Simianum conſideratio 1.580
 Silphy herba conſideratio, medi Simiorum cum homine ſimilitu-
 cina, & uſus 2.542 do ibidem
 Silphion, id eſt, laſerpitium her- Simia ubi toto corpore alba 1.
 ba 2.367

370	704
Simiarum consideratio genera
natura, solertia 1.407	Symplegmata duo ex marmore
toto terrarū orbe nobilissima
3.379.383
Simiarū erga sacrum precipua
affectio 1.408	Simulachra Deorum eur ex co
dro 2.49
Similago Aegyptia Italica nō
considerata 2.290	Simulachra Deorum ex varia
materia 2.41.72. & 3.273
Similago ex tritico laudatissi
ma 2.292	Simulachrum arcum primū Ro
ma 3.275
Similitudinū exempla 1.302	Simulachra olim bitumine pin
gebantur Ibidem
Similitudinū causa plures 1.
303	Simulachra Deorum quāto
dū lignea aut fictilia 3.
281
Symmetria Latino nomine ca
ret 3.337	Simul medicum 2.535
Symmetriam Euphranor pictor
primus arti adhibuit 3.
353	Simul pictor 3.356
Simonidū Medicū quas literas
repperit 1.342	Sinapi herba consideratio 2.
398
Simonides Medicū memoria
arsē inuenit 1.313	Sinapi herba genera tria 2.
398
Simonidū pictoris opera 3.
356	Sinapi herba varia nomina
2.398
Simonis nomen delphici agnos
cunt 1.418.420	Sinapi semen quale 2.401
Simorum cognomina unde tra
cta 2.559	Sinapi natura & medicina 2.
458
Simulachra Deorum olim ex ar
boribus fiebant 2.4	Sinapi precipua natura est in
sublimē ferri Ibidem
Sympathia quid 2. 403. 3.
442	Sinapi succus quomodo expra
matur 2.459
Sympylon herba qualis 2.
741	Sinapi oleum, eiusq; confectio
& usus 2.459
Symplyti herba medicina 2.
714. 728. 731. 714	Sinapi flore apes maximē de
lectantur 2.485
Symphonia herba medicina 2.	Sinapistusa Menandri 2.599
	Synephris gemma 3.468
512.

Singulis remedia 2.424.438
447. 449. 461. 498. 537.
573. 704. 744. 766. & 3.
73. 196

Sinistra à mundo parte ortus
est 1.46

Synochitis gemma eiusq. vires
magica 3.476

Synodontites gemma 3.473

Sinopsis color natiuus 3.327

Sinopsis ubi nascatur 3.327

Sinopsis genera, pretium, usus
&c. ibid.

Syntecticis utilia 2.543.550
& 3.36

sinus geminis quibusdam aui-
bus 1.569

Sion herba in aquis nascentis,
& medicina ex ea 2.538

Syracusus caprinus Marcellus,
Archimedi parti iussit 2.
323

Siracusana columnarum capi-
ta in Pantheo 3.274

Sireum vini factitij genus 2.
88

Sireula vna 2.77

Sirenes apum genus 1.531

Syreō herba qualis, eiusque v-
sus in medicina 2.646

Siri, quid sint 2.343

Syria arbores peculiare 2.
49

Syrorum multa clera, prouer-
bium 2.41

Syriaca sitiqua in medicina

usus 1.597

Reliqua quare parte se-
cunda.

Syriasis morbus puerorum 531
& 3.149

Syringia calamis genus 2.180

Syringites gemma 3.472

Syrites lapis in vesica lupi na-
scens 1.571

Syrium, id est, lilij succus 500

Syrium oleum quod, eiusq. v-
sus in medicina 2.583

Syrion herba, & ex ea medici-
na 2.702

Syropicon, terra samia genus 3.
370

Syria gemma 3.451.473

Sirulugum animal 3.453

Sisara frutex idem cum erice
1.530

Siseris herba consideratio, usus
que in cibis 2.379

Siser à Tiberio Casare nobili-
tatum ibid.

Siseris satius succus alium si-
fit 2.412

Siser ubi optimum 2.412

Siseris sylvestris in medicina
usus 2.411

Symbrij herba consideratio &
medicina 2.461

Symbrium ubi nascatur 2.339

Sisynichion, bulbi genus 2.381

Sisutietaris herba qualiter 642

Sitanius panis, eiusque usus 2.
552

- sili* olim varijs irricamentis
 quarebatur 2 103
sitim sedantia extinguentiaq;
 2.590. & 2 414. 4 6.453
 552. 583. 589. 594. 670.
 704. 745. & 3.463
sitis consuetudine vinciri potest
 1 310
sitis ut non sentiat 2.535
sitim gignentia 2.417. 465.
 589. 592. 1.368
sum cameli quatrduo tolerat
 1.358
smaragdi gemma consideratio
 genera. *visu* & inde 3.443
smaragdis tertia inter gemas
 auctoritas *ibid.*
smaragdicolor quali *ibid.* &
inde
smaragdigenus albis venis cir
 cunligatum 3.469
smaragdus oculus gratissimus
 3 443
smaragdi scalpi *veriti* 3.
 443
smaragdi genera duodecim *i*
bid. & *inde*
*smaragdor*um vitia 3.44 &
inde
smaragdus mira magnitudi
 nis 3.446
smaragdi adulterini ex cry
 stallis recti 3.477
smaragdita in monte carche
 dony olim inueniebantur 3.
 446
smarides pisces 3.220. 327
smarris rex Egypti, eiusque
 obeliscus 3 391
smegma ex lupinis quomodo
 fiat, eiusque *usus* 2 557
smegmata mulierum ex oiyri
 dis semine 2 762
smilax frutex odora similitu
 dine 2.178. 622. duo genera
 621. *usus* 2.479. *ilicis* sp. *ecies*
 2.145. *taxi* genus 2.153
smilax virgo in fruticem sui
 nominis mutata 2 178
smyrna vitis bifera 2.199
smyrnaum v. num. *Pramnion*
Homero dictum 2.82
gmyrny herba consideratio 2.
 366. 402. 747
smyrnaum Heraclion 2.445
smyrniza herba qualis 2.640
smyrus piscis 3.227
sobolis numerosa exempla 1.
 305. *vsque* ad finem capitis
sochis Egypti rex eiusque o
 belisci 3.390
socialis belli origo 3.233
socialis belli initium 3 243
socialis bellum quod portem
 praecesserit 1.68
socialis bellum funestius *lia*
 quam civile *ibid.*
societate arbores quada gau
 dent 2 237
socrates semper eodem *visu*
vultu 1.310
socrates ab Apolline sapiens
 nomi-

Pars Prima.

nomine cunctis prælatus 1.	Soles plures quando simul nifi
321. & 3 278	1.31. per totum caput
Socrati pythagoras à senatu	Sol ut utos auget et comprimitque
prælatus ibid.	1.42
Socratis pictoris opera 3.355	Sol ubi quotidie videatur 1.
Socratis marmoris sculptor 3.	50
382	Solis boves cur in silicio stabu-
Soculi Cay principis à marga-	lari fingantur 176
ritis 3.331	Solis vis 1.76
Solanum herba 2.767	Solem orientem & occidentem
Solea piscis 1.426.427. & 3.	Atlantes dira imprecatione
226.	contuentur 1.188
Solea pisces ex planorum gene-	Solem qua herba respiciant 2.
re 1.431	392.331.711
Solertia animalium quorundā	Solis motus ratio propè inexpli-
1.358.442.450. 4.1. 454.	cabilis 2.523
525	Solem Hyperboreis semel quo-
Solis consideratio. situs natura,	tannis oriri, & semel occidere
vis, magnitudo, beneficia & c.	1.263
1.4	Solis color habitusque, calistatū
Soles quibusdam infiniti 1.1	tempestatēque praesagit 2.
Sol naturae temperamen- tū 1.4	352
Sol ceteris sideribus lumen fce-	Soli Ciciliae crocino unguento
nerat 1.4	nobilitati 2.38
Sol cuncta videt auditque 1.4	Solis astum artimesiani haberi
Solis circuli, consideratio, motus,	ti non nocere 2.682
natura 2.19	Solis in Aquarum transitus
Solis defectus non nisi prima	quando fiat 2.326
aut nouissima Luna fieri 1.	Sol quotidie ex alio cali momē
15	to, quā pridie oritur 2.350
Solis color qualis 1.23	Solis colossus Rhodi mirus 3.
Solis motus qualis 1.23 &	282
2.331	Soli obelisci sacrari 3.390
Sol cur non exurat terras 1.25	Solis vrbs ib.
Sol occiso Casare tot anno pal-	Solis obscuracione pestilentia
luit 1.35	contrahitur 3.416

Indicis Pliniani

Solis gemma	3.469.473	Somnum inducentia fugantis	
Solem contra non mingendum		que	2.99.389
3.21		Somnus in Taprobane insula	
Sol ne faciem urat	3.85	interdix nullus	1.220
Sole nihil vilius	3.179	Somnus in stramentis olim erat	
Solissima tripudia	1.476	2.274	
Sollicitudo animi quo propitietur	3.9	Somnus mediam vite partem	
Solon Smyrnaeus	2.455	auferit	3.374
Sopulge formicarum genus venenatum	3.99	Somno sine respiratione locus	
Sopulge, bestiola venenata	1.378. & 3.99	nullus	1.417
Sopulge Ethiopia quosdam populus funditus sustulerunt	3.378	Somnus quorum animalium	
Solstitia quando contingant	1.24. & 2.323.333	grauissimus	1.348.423
Solstitialis circulus	1.59	Somni animalium consideratio	
Somnia anisi olfactu leuantur	2.447	1.518	
Somnia non vident Atlantes	1.188	Somnus quibus contingat animalibus	
Somnia quomodo veranuntiantur	3.468	Somnus quid	1.519
Somnia quando plurimum contingant	3.17	Somnum impediencia & inde	
Somnia qua ratione, quae velis, & quibus velis, mittantur	3.33	2.554. & 3.351.351	
Somnia a cibo & potu vanissima	1.519	Somnum facientia	1.413.414.416.417.418.419.447.449.450.498.499.501.502.503.513.569.581.582.587.595.624.662.687.706.748. & 3.72.150.194.195
Somniorum interpretatio quo reperta	1.345	Somnus phreniticos sanat pen	
Somnia tumuluoosa facit ptychosemi semen	2.209	cedano conciliatus	2.723
		Somphos id est, sylvestris cucurbita, & ex ea medicina	2.406
		Sonchos herba & ex ea medicina	2.538.734
		Sonticus morbus quo pacto deprehendatur	3.411
		Sophocles poeta quando vixit	1.289
		Sophocles	

- Sophoclei Baebhi iussu sepulchus 2.461.412
1.318
Sophocles gaudio obiit 1.318
Sopilos pictor celeberrimus 3.
318
Sorba quomodo condiatur 2.127
Sorbo folia vniuersa decidunt
2.163
Sorba quomodo serantur 2.218
236
sorbus arbor quibus vermibus
infectetur 2.258
sorborum natura, & ex ea me-
dicina 2.594
sorborum fructuum considera-
tio genera, &c. 2.127
Sorborum conseruandorum ra-
tio 2.121
Sorbus qua loca amet 2.159
Soricum occentu auspicia diri-
muntur 1.410
Soricum fibre numero dierum
Luna respondent 1.35
Sorices quibus inimici 1.517
Soriculata vestis 1.402
Sortilegiorum materia 3.12
Soryos consideratio 3.302 & in
de
Sotanus Apollo unde aduectus
Romam 2.49
Sotigenes astrologia peritus 2.
321
Sotimenes medicus 2.448
Sottratus flatuarius 3.235
Sottratus architectus 3.395
Sotus artifex paupiorum 3.421
Sotacus scriptor 2.461.412
Sotyra obestrix 3.25
Spadones in Perside quondam
regnauere 2.47
Spadonum urina vsus, effectus
que 3.20
Spadonia poma 2.118
Spadonius laurus qualis 2.138
Spagas resina genus 2.99
Spaganion quinque folij radix
2.667
Spatacus aurum & argentum
in castris haberi vult 3.
241
Spartacus à L. Crasso victus,
& de ouatio 2.137
Spartopolis gemma 3.476
Sparti herba consideratio 3.64
pertotum caput
Spartum terra vitium 2.364
Sparti vsus ibid.
Spartum Hispania quibusdam
in locis mella sapiunt 1.
524
Sparti appellatione apud Ho-
merum quid intelligendum
2.618
Spasmus Stomachi quo pacto
sedetur 3.211
Spasmi quo pacto prohibeantur
3.143
Spasticorum remedia 2.501.
521.582.607.611.512.664
726 & 3.28.30.40.66.123
198.211
Spathe arbor, ex genere pat-

marum 2.77
 Specus cuiusdam in Dalmatia
 mira natura 1.27
 specus fatidica Delphis 1.72
 specus olim pro domibus fuerit
 2.343
 Speculaculum lapideum cōside-
 tio 3.416 4.43
 Speculorū fulgor mensuris he-
 betatur 1.306
 specula ex stanno 3.32
 specula Apsio sarcophagi illa
 lapidescunt 3.408
 specula concava solis radijs sa-
 cilius accenduntur 1.83
 Speculorum consideratio per to-
 tum caput 3.261
 Specula in oculis ibid.
 speculi imago quid ibid.
 speculum quis primus ex ar-
 gente fecerit 3.262
 Speculorum nitor quo habe-
 tur 3.561
 specula mulierum mensibus he-
 berata quo pacto nitorem re-
 cipiant 3.24
 specularum significationem si
 non reperit 1.345
 Speculici panes cur suo diffin-
 untur 2.95
 sphacosis quid, eiusque natura,
 & medicina 2.609
 Sphagni natura, & medicina
 2.609
 sphagnus quid, & ubi optimus
 2.311
 Spingis fere descriptio 1.369
 515. & 3.394
 sphinge Augustus signabat 3.
 419
 sphyrana piscis 3.227
 sphragis Lēna, qua & unde
 dicta 3.328.457
 spicatarum herbarū differe-
 tia 2.493
 Spica signi celestis exortus 2.
 344
 Spica coronae fratrum arua-
 lum insigne 2.271
 spina Indica 2.8
 spina Aegyptia 2.52
 spina Babylonica 2.66
 spina regia ubi nascatur, visci-
 que eius mira natura 2.66
 Spina sitiens ubi nascatur 2.69
 spina inferi nescit 2.220
 Spina bacca sine succo 2.337
 spina alba pomum caulis ipse
 2.335
 spina nuptiarum facibus aspi-
 catissima 2.119
 spina floresco onis adhibebā-
 tur 2.484
 spinorum genera & medicina
 ex eis 2.628 629.630
 spina alba cauliculi inter gu-
 la oblectamenta habuit. 484
 spina e corpore quo pacto ex-
 trahantur 3.68
 Spina hominis angues genera-
 tur 2.512
 Spina animalis descriptio 3.63
 spina

spina da
 624 635
 spina i per
 ex are
 spina vna
 palient
 spinosarum
 ita
 spiritum
 spina vna
 spina arb
 spireon
 nomen
 spirandi
 tur
 spirant om
 bentia
 spiritus ja
 consider
 spinam
 splanch
 eiusque
 2.572
 splenion
 dicta
 splene can
 splenico
 417.44
 63.614
 37.186
 splenico
 561
 spody con
 spody me
 spodion q
 3.305

Pars Prima.

- spine doloris remedia 2.428.
624.635. & 330
spina i pentathli simulacrum
ex are 3.289
spinea uua estus & imbrium
patientissima 2.77
spinosarum herbarū differen-
tia 2.491.
spinturnix auis 1.473
spina uua 2.72
spira arborum vitia 2.189
spireon solo folio venit in coro-
namenta 2.480
spirandi difficultas quo tolla-
tur 2.446
spirant omnia pulmonem ha-
bentia 1.416
spiritus, id est: aereis elementi
consideratio 1.3
spithamei Pygmai ubi 1.266
splanchnotes Periclis semus,
eiusque simulacrum ex are
2.572
splenion herba quæ & unde
dicta 2.661
splene caret chameleon 1.383
splenicorum remedia 2.424
427.442.504.592.619.622
632.614.647.763.766. & 3.
37.186.212.465
splen quo pacto consumantur 2.
565
spodij consideratio 3.305.
spodij medicina 2.578.583
spodion quod & quomodo fiat
3.305.316 & inde
spondylion folijs tantum distat
a ferula 2.35
Spondylii medicina 2.608
Spondylis serpens, miraque e-
ius natura 2.770
Spondylus piscis 3.227
Spondyli piscis medicina 3.217
Spongiarum lapidum conside-
ratio & usus 3.411
Spongie pratorum 2.373
Spongie succo radicis rubrum
lapidescunt 2.632
Spongiarum consideratio & ge-
nera 2.452. 552. & 3. 185
Spongites gemma 3.473
Sponsa annulus ferreus olim
mittebatur 3.231
Spurius Cassius, Quare Cassius
Sputo comitiales morbos & fas-
cinaciones auersantur 3.
12
Sputi in sortilegijs miri effectus
ibid & inde
Sputi medicina 3.13 & inde
Squali pisces ex genera cartile-
gineorum 1.432
Squali pisces quando parians
1.456
Squamæ piscium eumenta 1.
433
Squamæ ferri usus 3.313 & in-
de
Squatina cum raijs coeunt 1.
456
Squatina piscis qualis 2.423.
432.451.167

Indicis Pliniani

Squatina quotannis bis pa-
riunt 1.436	Staphis urae sylvestris genus 3.
563
Squillarum è genere pinnophy-
lax 1.450	Stattina vina qualis 2.85
Squillarum oculi quales 1.557	Stattice herba qualis eiusque
medicina 2.707
Squillarum coitus 1.455	Statilia mulieris senecta 1.332
Stachys herba & ex eamedici-
cina 2.636	Statius sebosus scriptor 1.424
Statte myrrha genus 2.20	Statini numi siderum considera-
tio, capitisbus decimoquinto
decimo sexto, decimo septimo
secundi libri per totum.
Stacula urae 2.77	Statoniensi vina 2.85
Stadiodromi Astyli simulacrum
ex are 3.287	Statoris Iouis ades ubi Roma
3.279
Stadium quot pedes contineat
1.25	Statue regum Romanorum in
Capitolio 3.277
Stagna exiccans herba 2.638	Statue ipsi tantum ponebantur
quis eas aliqua illustri ex
causa essent promeriti 3.275
Stagonica thuris genus 2.19	Satua aurea prima 3.249
Stalagmia in calcanti con-
fectione que dicantur 3.303	Statuarum origo per totum 3.
275
Stanni consideratio 3.312. &
inde	Satua Romidi sine annulis 3.
230
Stannum quid ibid.	Statua togata effigie antiqui-
tus dicebantur & inde 3.
276
Stanni varius usus ibid.	Satua nuda hastam tenentes
ibidem
Staphylo dendron arbor qualis
2.157	Satua Romuli sine tunica 3.
277
Staphylinos id est, pastinaca
agrestis genus 2.379	Statuarum in capite nascens
herba capitis doloribus me-
detur 2.644
Staphylinos quid, & ex eamedici-
cina 2.410	Statue Achilles qua 3.276
Staphylyno amatorum inesse 2.
411	Statuarum argenteorum usus
quando
Staphylinos venerem stimulat
ibid.	
Staphylyni satina medicina 2.
411	
Staphylynos id est, pastinaca
agrestica 2.678	

quasi primum ceperit 3.
277

Statuae equestres à Græcis orta
3.276

Statua um differentia 3. 276
per totum caput

Statue tripodana P. Iunij, &
T. Coruncani 3.277

Statua pedestres equestresque
3.279

Statuaria artis in Italia anti-
quitas 3.280

Statuaria ars quando ceperit
3.377

Statua suæ dimidia mensu-
ra, unicuique in trimatu 3.
308

Stealites gemma 3.474

Stelephuros herba qualis 2.
494

Stellæ, v. scilicet genus 2.200

Stellarum errantium confide-
ratio, natura, cursus, & cetera
1.8

Stellarum natura ignea 1.3

Stellæ sui quidam euentus om-
nes assignant 1.6

Stellarum alimentum ex humo-
re 8.12

Stellæ cur cedere credantur
1.8

Stellarum statio 1.20

Stellarum nullam excepta
Luna, terra obiectu obscura-
ri 1.12

Stellæ omnes maiores Lunæ 1.6
Tom. 3.

Stella cur interdum non videan-
tur 1.16

Stella interdum ex prædictis pu-
ten, & in solis defectu, non
secus ac noctu cernuntur 1.
15

Stellarum errantium motus, &
occultatio &c. Ibid 1.15

Stellarum errantium stationes
& exortus matutini vespere-
ti, & que per totum caput.

Stellarum absides 1.18

Stellarum errantium motus
perplexis involutus miracu-
lis 1.17

Stellarum absides cur alias al-
tiores alias inferiores vide-
antur 1.18

Stellarum errantium per Zo-
dium motus 1.19

Stellarum stationes unde nomen
acceperint 1.20

Stellarum errantium colores 1.23

Stellarum errantium inter se
intervalla 1.24

Stellarum errantium harma-
nia 1.24

Stellæ in calore repente nasci 1.
26

Stella noua Hipparchi ætate
gentia 1.29

Stellas aliquando cum sole to-
tis diebus cerni 1.30

Stellarum magnitudo 1.33

Stella homini statâ vitæ spa-
tia assignant 1.333

M. M.

Stella solū aduentu occultan-
tur abscessu proferunt sese 2.

323

Stella non aspicienda agrico-
lu, cum signa alia obuia ha-
beant ante pedes 2.330

Stellarum circuli pluuiam fi-
gnificant 2.355

Stellarum præsagia plura, ibi-
dem

Stellionum consideratio 1.
542

Stelliones & angues senectam
exiunt 1.380. & 3.137

Stellio inuidius animal Ibid.

Stellionum nomen in maledi-
ctum translatus Ibid.

Stellionum in medicinis usus
3.133. 137. 151

Stellio vino immortalis faciem
bibentium lentigine obducit

3.94

Stellionis osuorum liquor pilos
emulsos renasci non patitur

3.105

Stellio transmarinus lumborū
dolori meditur 3.128

Stellionis veneno resistentia 2.
555 & 3.94

Stemmatum & imaginum u-
sus apud antiquos & inde 3.

320

Stephanion gesticulatoris se-
necta 1.332

Stephanitis una 2.

79

Stephanomeli herba, eiusque
usus in medicina 2.728

Stephanoplecton siue Stephano-
peli Pausia tabella 2.

467

Stephanos, lauri genus 2.
138

Stephusa mulierū simulacrum
ex are 3.290

Stercorandorum agrorum quod
tempus aptissimū 2.216. 316

Stercorationem qui primū in-
uenerit 2.214

Stercoris quod genus segeti vis-
simum 2.214

Stercorandorum arborum ratio
2.266

Stercoranda segeti quæ fruges
vtilis 2.216

Stercorato agro quæ feri gau-
deant 2.316

Reliqua vide supra in di-
ctione Fimus.

Stercoris hominū in medicinis
usus 1.377. & 3.16

Stercutius Faun filius 2.214

Stercurius ob stercoreationē in-
uētū inter deos relatus 2.214

Stergethron herba quæ, & vin-
de dicta 2.689

Sterilitatis fructū causa 2.354

Sterilitati sēminarum reme-
dia 2.201. 3.16. 28

Sterilitatis quadrupedum re-
media 2.201. 525

Sterilis-

Pars prima.

Sterilitatem gignentia 2.430

622.667.754. & 3.70

Steriliora cuncta pinguis 1.

572

Sternutamenti consideratio 3.
18

Sternutamenta capitis graue-
dinem leuant ibidem

Sternutamenta excitantia 2.

459.477.503.508.620.662.

663.683.678.692

Sternutamenta quibus modis
cohibeantur 2.447 573.612

Sternutamento mensam fercu-
lum reuocari, inter dira

omina habebatur 3.9

Stesichori in eclipsi metus 1.15

Stesichori infantis in ore luse-
nia cecinit 1.485

Sthenis statuarius 3.282.294

Stibium quid 3.254

Stica, vna species 2.89

Stygi aqua venenum sola mu-
le ungula continetur 3.153

Stilbonis philosophi questio 10.
cularis Diodoro Dialectico

mortem attulit 1.139

Stilleidia ex arboribus cæden-
tia quando noxia 2.224.225

Stilo Elius unde Praconinus
cognominatus 2.429

Stilonis Praconini in Interca-
tiensem differium 3.236

Stymma in unguentis quid di-
catur 2.39

Stimmi mei alli genus 3.254

Stymphalides aues quales 1.550

Stypax statuarius 3.292

Stipendiorum militarium pensato-
res Libri pendes dicti 3.139

Stipendio in militari denarius
nunquam plures, quam decem

asibus aestimatus 3.140

Styracis medicamenta 2.
631

Stipulis ubi ligni vice utan-
tur 2.109

stipula in aruis incense mirè
profunt ad fertilitatem 2.342

Stipularum differentia, boni-
tas, usus 2.341

Styracis lacryma consideratio
2.24.34

Styracis natura, & medicina
2.608

stæbes herbae medicina 2.523

Stæbe herba & folio & caule
aculeata 2.491

Stæchas herba qualis, & ubi
nascatur 2.767. medicina

2.705.767

Stoliditatis animalium exem-
pla 1.403.463

Stolones unde dicti 2.203

Stolonibus quæ arbore planten-
tur 2.219

Stolonis Licinij lex de agrorum
mensura 2.274

Stolo Lucinius sua lege damna-
tus ibidem

Stomacace oris morbus 2.
654

MMm 2

- Stomachi confilatio* 1.564.
& inde
Stomachi cruciatus asperri-
mus 2.655
Stomachum lachrima 2. 417.
 426. 431. 443 449 594
Stomachum recreantia 3.126.
 704
Stomacho utilia 2.406. 407.
 411 412. 413. 419. 422. 423.
 428. 431. 465. 535
Stomachum pugnancia 2.409.
 460. & 3.303 3.38
Stomachum firmantia 2.453.
 459 465. 504 511. 509. 702.
 746. 537 540. 542 549. 554.
 585. 592 594. 764.
Stomacho inimica 2.449. 454.
 456 462. 500 504 510. 546.
 551 556. 562 567. 568. 574.
 579. 585. 583. 589. 595. 596.
 597. 599. 617 660 683. 748.
 754 758. & 3.126. 302
Stomacho sobria recentia pro-
sunt 2.594
Stomacho mustū inutile 2.566
Stomacho equitatio vilis 5. ma
 3.17
Stomachum ladunt siccā fici
 2.589
Stomachus mēspili adstringi-
tur 2.294
Stomachus iure perdicum re-
creatur 2.226
Stomachum infantia 2.445
 553. 596
- Stomacho inflato utilia* 2.423.
 424. 428. 435. 447. 448.
 498. 500. 524 768
Stomachi malæ affecti remedia
 2.424. 426. 435 436. 438.
 439. 440. 444. 459. 462.
 497. 499. 500. 502. 505.
 521. 524. 532. 545. 549.
 560. 561. 563. 576. 577.
 581. 583. 584. 585. 587.
 592. 593. 595. 597. 607.
 613. 616. 631. 633. 634.
 638 671. 702. 756. 762.
 & 3.28. 54. 126. 197. 413.
 440
Stomachi malacia, eiusque cu-
ratio 3.22
Stomachos dissolutos astringen-
tia 2. 418. 461. 462. 463.
 554. 561 587. 594. 597. 599.
 740. 745. 747. 756. 763. &
 3.87
Stomatica vñ glycyrrhizæ 2.
 522
Stomatice siue arteriace pan-
chrestes quomodo conficiatur
 2.593
Stomatice medicamentū qua-
le 2.589. 593. 625. 631
Stomaticorum remediū 2.632
Stomata arū quid 3.299
Strabones ab oculorum vitio
denominant 1.557
Strabonis visus acutissimus 1.
 312
Strabo Pompeij Magni pater
 1.303

Parti Primā.

1.303
Scramenta optima ex qua ma-
teria 2.290

Strangias tritici genus 2.186

Stranguria morbi remedia 2.

411.504.512.521.533.539.

606.607.614.619.630.639

636.600.680.713.747.715.

743.751.756.759.768

Strary Louisara iuxta Hera-
cleam Ponticam 2.1.8

Stratioris herba eiusque deseri-
ptio, loca, & medicina 2.644

Stratiates argenti calator 3.
268

Stratonicus argenti calator 3.
293

Stratonicus statuarius Ibid.

Stratonices regina cu piscatore
volutari picta effigies 3.356

Streptos vicia genus 2.78

Strepsicrates serarum genus 1.
407.551

Strychni herba medicina 2.
724.751

Strychnon herba eiusque gene-
ra, & effectus in medicinis
2.512.767

Strychno herba Aegyptij in ci-
bus utuntur 2.490

Strychnon herbam Graeci in io-
cum vertunt 2.513

Striges aues pueris ubera
immulgere, fabulosum 1.
578

Stroben quid 2.24

Serobos arboris genus Ibid.

Strombi in medicinis vsus 3.
218

Strombus piscis 3.227

Strangylon aluminis genus 3.
369

Strangely Amazonis simula-
tum 3.293

Strophia & Strophiola olim
dicta, quae postea corona &
corollae 2.467

Strum Nonius Catulli carmi-
ne perstrictus 3.448

Strumea herba quae & curra
dicta, & eius vsus in medi-
cinis 2.592

Strumae gutturis remedia 2.

416.435.427.411.436.427.

442.445.446.417.458.460

503.512.521.522.525.526.534.

536.542.549.554.557.585.

588.590.591.604.606.607

608.612.626.636.663.691.

692.700.707.709.751.

754 & 3.15.24.53.1.125.

1.7.199.204.210.211.408.

410.411.420.

Strumum herba quae, eiusque
medicina 2.758

Struthia mala ex genere coro-
neorum 2.115.117

Struthion herba qualis 2.039

Struthij siue radicle vsus 2.
396.626

Struthij medicina 2.
626

Indicis Pliniani

Struthiocameli aui descriptio	1.437-478	Suber arbor glandifera	2.145
Struthiocameli oua plurima parunt	1.501	Suber non sentit facile cariem aut vetustatem	2.192
Struthiocameli natura calui	1.552	Suber arbor melius habet corti co detractio	2.261
Struthiocamelis soliditas	Ibid.	Suberi non decidunt folia	2.160
Struthiocamelorum oua in poculorum usu a quibusdam habita	Ibidem	Suberi corticu medicina	2.605
Struthiocamelorum pennu coni bellici & galce adornantur	Ibidem	Suber tardissimè germinat	2.165
Struthiocameli palpebra quales	1.555	Subu aui, Aquila oua frangès	1.473
Struthopodes fœmina in India & curita dictæ	1.295	Subolanus ventus qui & unde spiret	1.6 & 2.351
Studiolorum amœnitates plerique omnes sectantur Prologo operis		Suburrana tribus Roma, una ex quatuor urbanis	2.273
Studiolorum gratia elleborum multi sumferunt	2.362	Succinorum consideratio, & quam fabulosa de ijs prodiderit antiquitas	3.434 & inde usque ad finem capituli.
Stupa in lino quæ dicatur	2.362	Succinum ubi proveniat	3.437
Sturnorum auum consideratio	1.482	Succinum gummi modo ex pinei generis arboribus defluit	Ibidem
Styrnus Græco ac Latino sermone docili	1.495	Succinum unde dictum	3.438
Sualternicum, electri genus	3.435	Succino odor qualis	Ibidem
Suarus negotiator scipioni similis	2.469	Succinum a Germanis in Panoniam affertur	Ibid.
Suberi arboris consideratio	2.149	Succini copia ubi	1.166. 3.438
Suberi usus in hyberne mulierum culcætu	2.149	Succini medicina	3.438. 3.439
		Succinum indurefcens animalia in se comprehendit	3.439
		Succini generaplura	Ibidem
		Succinum balnei & folia arida ad se rapit	Ibid.
		Succinum	

Succini
3.440.
Succinum
getur
Succorum
ratio,
Succi hortet
2.402
Succi myr
135
Succi qu
singuli
guenta
Succorum
2.133
Succularum
su
Succula fidu
turbidum
dictæ &
Succula ste
fita
Succines fer
Sudorem n
concreta
Sudorem in
461. 499.
72. 168. 57
Sudorem
449. 500
617. 627.
762 & 3.
Sui animal
gaudet
Sui angustia
inspiratione

Pars Prima.

Succini gemma adulterantur	Suis animalis consideratio, & natura 1.405. generatio par-tusque Ibidem
3.440.	
Succinum cur infantibus alli-getur 3.439	Suis fœtus die quinto sacrificijs purus Ibid.
Succorum infructibus conside-ratio. 2.132	Suis anima pro sole data Ibidem
Succi hortensium consideratio 2.402	Sues furto abacti, voce suarij agnita nauigiũ euerterũt lb.
Succi myrti mira natura 2.135	Sues fœmina quo pacto castrẽ-tur 1.406
Succi quarundam herbarum singuli nobilia faciunt un-guenta 2.184	Sues numerosam ganea mate-riam suppeditant 1.406
Succorum in colore differentia 2.133	Sues fera semel quotannis gignunt Ibidem
Sucularum caelestis signi occa-sus 2.329	Sues feri coitus tempore asper-rimi Ibid.
Sucula sidus terra, marique turbidum Ibidem. unde dicta. & orius 2. 329. 345	Sues Arabia non alit 1.407
Sucule stella in fronte Tauri sita 1.35	Sues à serpentibus percussæ cã-crorum pabulo sibi meden-tur 2.302
Sudines scriptor 3.433	Sues coeuntes, ore spumam ef-fundunt 1.511
Sudorem non emittunt quibus concreta sunt ossa 1.310	Suum rabies quo pacto mitige-tur Ibidem
Sudorem inhihentia 2. 436. 465. 499. 579. 581. 599. & 3. 72. 368. 371	Sues etiam pręgnantes Vene-rem admittunt 1.511
Sudorem mouentia 2. 427. 449. 500. 524. 583. 389. 610. 617. 627. 640. 732. 752. 758. 762 & 3.177.	Sues quolibet cibo vescuntur 1.516
Sus animal volutatione luti gaudet 1.409	Sues anguibus & mustelis ini-mici 1.517
Sus angua & strumis maxime infestatur 1.405	Suum vulua qua optima 1.571
	Suum viuarum pinguendo à muribus cresca 1.572
	Suum escis qua glandes maxi-me donea 2.147

Indicis Pliniani

Sues in Illyrico solidas habent
ungulas	1.582	Suffragio vini amphora em-
pro Qu Coponius ambius
damnatus	3.362
Sues serpentibus sine noxa ve-
suntur	1.589	Suffusio oculorum remedia	3.31.34
Sues quiesca maxime pingue-
scant	2.62.754	Suggillarum remedia	2.445
Sues sexaginta dierum spatio
pinguefiunt	1.405	542.565.581.583.596. 637
747. & 3.207	
Sues dentes nunquam amittunt	1.561	Sulcorum in agro latitudo, lon-
gitudineque quam esse de-
beat	2.44
Suis costae dene	1.571	Sulphuris confederatio, natura
loca	3.365
Sues salamandras sine noxa e-
dunt	3.95	Sulphuris effectus	3.366
Sum lienes quibus herbis ab-
sumuntur	2.6.9.661	Sulphuris in religione vsus I-
bidem	
Sum morborum remedia	2.627.644. 645. & 3.224	Sulphuris odorem fulgur, ful-
minaque habent	Ibid.
Sum testiculi Censoria lege
interdicti	1.406	Sulpirij Gallide siderum inter-
uallis sententia	1.24
Suilli fimi varij vsu	3.39	Sulpirius Gallus Consul primus
eclipsis rationem Romanos do-
cuit	1.14
Suilli adipis commendatio	38	Sulpirio L. Consule nobilitas
Roma annulos posuit	3.233
Suillo adipe nona nupta postes
attingebant	Ibidem	Sulpirius Galba	3.236
Suilli lactis in medicina vsu	3.37	Sulpicio serui Consule carne
pluit	1.48
Suilli ex fungorum genere ma-
ximè ancipites	2.541	Sulpirij Qu. consulari ludipro-
salui D. Augusti facti	332
Suilli ad roborem radices gi-
gnuntur	2.148	Sulpirius Patereuli filia pudi-
cicia	1.321
Suillorum medicina	2.541	Sumen quid, & a quo nome il-
lud primum impositum	1.406
Suetonius Paulinus Consul de
At lami monte qui prodide-
rit	1.179	Sumen suis quid optimum	1.572.
Suffera Vestalis virginis sta-
tua	3.278		

Sum

Pars Prima.

Summani dei ades Roma 3.

99

Summano deo fulmina nocturna tribuerunt Romani 1.44

Superbia sedes in supercilijis 1.

554

Superbia in corde nascitur ibidem

Superciliorum consideratio ib.

Supercilia quo pacto demigrari possint 3.149

Supercilia unde dicta 1.558

Superciliorum situs hominum naturam indicat 1.588

Superstitiosa observationes ex veterum scriptis aut Magorum praeceptis toti operi Pliniano passim aspersa 2.302.

308.387.388.407.410.421

427.432.477.504.509.512.

521.525.529.531.534.551.555

585.591.593.605.619.623.

627.635.640.644.645.

646.676.685.686.691.

700.717.723.744.759.

767.769 & 3.8. & per totum caput 12. & per totum

caput 44. 63.89.91.409.

120.135.140.200. Ibidem.

201.211.217.310.459.467.

468

Superuacua diligentia fugienda 2.204

Superfetantia animalia admodum pauca 1.302.511

Supplicationibus ihu & co.

stum antiqui adhibebant 2.

547

Suppurationum remedia 2.501

505.548.549.553.565.576.

577.594.605.612.614.644.

663.664.683.706.756.761

767. & 3.409

Sura soli animalium homini 1.

582

Surculorum vitium, a. aliarum

arborum natura 2.40

Surditatis remedia 2.404.

423.435.659

Surdi Nili accola ob fluxum se

alio praeipiantis fragorem

1.276

Surrentina vuae quales 2.75.

77.84.567.568

Surrentina r. asaf. filia 3.161

Susinum unguentum ex quibus

constet 2.40

Suspiriosorum remedia 2.405

409.415.431.435.440.453.

459.501.508.531.558.565.

597.607.612.626.638.639.

303.704.743.766. & 354.

211.317.366

Sutor ne ultra crepidam, Pro-

uerbium 3.341

Sutrina inuentor Boethius 1.

343

Aban° insecti ge-

nus 1.544.548.

Taberius Eros

Grammaticus

Indicis Pliniani

cretatis pedibus Romam
aduectus 3.372	Talpa in Bœotia Lebadia nul
le 1.410
Tablina antiquorum codicib.
& monumentis rerum in
magistratu gestarum imple
bantur 3.320	Talparum è pellibus cubicu
laria Stregula ibidem
Tacapeus agri malus bisera
2.169	Talparum torus audiui 1.
513
Tactus cunctis communis ani
malibus 1.514	Talpa visui caret, oculorum ta
men effigiem habet 1.554
Tania iecoris medicina 3.207	Talpa semper diffusa viuunt
1.416.513
Talea quales & quomodo se
renda 2.233	Talpa subterraneum animal
1.460
Talearum cultura ex Catone
2.234	Tamarix frutex nullum semē
aut fructum gerit 2.167
Talenti Egyptij aestimatio 3.
242	Tamarix frutex idem cum my
rice 2.64
Talenti Attici aestimatio 3.
354	Tamarici folia non decidunt
2.160
Tali quibus animalibus non
sint 2.582	Tamarici folia carnesca 2.162
Tali camelorum bubulis simi
les ibid.	Tamaricis medicina 2.619
Talorum tumentium remediū
2.720	Tamina vna genus 2.563
Talpana vna 2.78	Tamnacum herba 2.512
Talpa animalis consideratio,
natura, cæcitas, usus 3.119	Taro herba Itali vesciuntur 2.
489
Talpa magicis aptissima 3.
119. & inde	Tanaquilis Tarquinij Prisci
uxor 2.427
Talpa cordis prodigiosa natu
ra ibidem	Tanaquilis lana, fusus, & co
lus in templo M. Anci su
spensa 2.402
Talpa eorum que partium in me
dicinis usus ibid. & 124	Tanes gemma ex genere sma
ragdarum 3.446
Talpa thersalis oppidum suffo
derunt 1.378	Taos gemma 3.473
	Taphiusus lapis ex genere æe
ditarum 3.413
	Taracæ Vestalis statua 3.
278

Tarandi

Tarandi fra
Tarda aucter g
1.478
Tarentina vina
Tarentina nuce
naram
Tarentinam
nra
Tarentina pyra
Tarentina fici
124
Tarentina c
130
Tarentina m
Tarentina cr
Tarentinus
dicu
Tarentina V
sua
Tarius Rus
agri col
279
Tarpeij delub
in caput bu
36
Tarquinio Sop
tylla tres le
Tarquinus P
Rome regn
Tarquinij Pr
ominum a
sua
Tarquinij Pr
nili
Tarquinus P

Pars Prima.

Tarandi fera consideratio 1. 383
 Tarda aves ex genere anserino
 1. 478
 Tarentina vina 2. 86
 Tarentina nuces ex genere pi-
 nearum 2. 114
 Tarentinarum nucum duo ge-
 nera 2. 129
 Tarentina pyra 2. 119
 Tarentina ficus omne dicta 2.
 124
 Tarentina castanea 2. 129.
 130
 Tarentina myrtus 2. 136
 Tarentina cupressus 2. 175
 Tarentinus Apollodorus me-
 dicus 2. 409
 Tarentina urbis insignis colof-
 sus 3. 382
 Tarius Rufus ingentes opes in
 agris colendis exhaustis 2.
 279
 Tarpey delubri in fundamen-
 tu caput humanum inuentum
 3. 6
 Tarquinio Superbo regi à Sy-
 bylla tres libri allati 2. 57
 Tarquinus Priscus quando
 Roma regnavit 2. 106
 Tarquinus Prisci filius primus
 omnium aurea bulla dona-
 tus 3. 230
 Tarquinus Prisci statua sine an-
 nulis ibid.
 Tarquinus Priscus aurea tu-

nica triumphavit 3. 244
 Tarquinus Prisci pater Dema-
 ratus Corinthus 3. 323.
 359
 Tarquinus Prisci cloaca Roma
 3. 401
 Tarquinius Superbus Roma-
 norum rex hortum colere so-
 litus 2. 370
 Tarquinius Sanguinarium fi-
 lis nuntium ex hortis remisit
 2. 370 398
 Tarracommensis vina 2. 86
 Tarrupia vna non ante gelu
 metitur 2. 78
 Tarum aromatum genus 2. 29
 Tattius sal oculis utilis 3. 175
 Tauricus argenti calator 3.
 268
 Tauriscus pictor, & eius opera
 3. 357
 Tauriscus trallianus marmo-
 ru sculptor, eiusque opera
 3. 382
 Taurominitani collis vna qua
 les 2. 75 85
 Taurus avis à mugitu dicta 1.
 494
 Taurorum coitus 1. 509
 Taurorum fel aureum singis
 colorem 1. 567. & 3. 41
 Tauri Indici mira magnitu-
 dinis & velocitatis 1. 369
 Taurorum coitus & generatio
 1. 397

Indicis Pliniani

Taurorum inter se dimicatio
1.398	Tegulas Cinyras primus repe-
rit 1.343
Tauri generositatis signa ibid.	Tela sagittasque e corpore ex-
trahentia 2.672. 729. 730.
Tauros inioria ceruice necare
thessalorum inuentum ibid.	769
Taurorum victima laucissima
1.398	Telorum Venenatorum reme-
dia 2.543. & 3.34
Tauri in genere scarabeorum
qui dicantur 3.124	Telchium Castoris & Polluci
auriga 2.227
Tauri caelestis signi stella 1.35	Telephanes Phocæus statuaria
3.289
Taurini sanguinis epoti reme-
dia 2.425. 501 & 3.42	Telephanes Sicionius pictor 3.
322
Taurini sanguinis potus lethali-
sus & quare 3.42	Telephi imago picta 3.338
Taxica primum dicta, quæ po-
stea toxica 1.153	Telephion herba, eiusque usus
2.768
Taxus arbor venenata 1.153	Telephus haste rubigine ab
Achille sanatus 3.310
Taxus quo pacto innoxia fiat
ibid.	Telesti poetæ monumentum a
Nicomacho pictum 3.348
Taxo folia non decidunt 2.160	Telocardios gemma 3.474
Taxi fumus mures necat 2.
630	Telinum unguentum 1.40
Tectoria quo pacto faciendæ.
419	Telirrhizos gemma ibidem 3.
474
Teda arboris consideratio 3.
151	Telu, id est, fanum Græcum 2.
647
Teda mares duntaxat sycen
ferunt ibid.	Telliana sicus 2.124
Teda sacrorum luminibus gra-
ta ibid.	Telluris ades Roma 3.79
Tedapix liquida excoquitur
2.153	Telmescium vinum 2.87
Teda arbor montes amat 2.
158	Temerum antiqui vinum ap-
pellabant 2.91
Tedarum medicina 2.613	Temperantia in cibis utilissi-
ma 3.18
Tegetes ex iuncis 2.496	Tempestatum causa a sideribus
proficiuntur 1.33. 34
	Tempestatum prognostica 2.
352

312. & 3.192
Tempestates immo-
rum sedere pr.
2.318
Tempestati appel-
licantur
Tempestates a qui-
bus fieribus
Tempestatum
varia genera
Tempestatum rem-
edia 3.463. 467
Tempestivitas i-
multum habet
187
Templum Diana
vix excellens
& inde
Templorum fatig-
milia
Temporum inaq-
caelestibus circ-
tur
Tempora germi-
2.136
Tempora tria an-
tius methabant
Temporum dolenti-
2.415. 462
Tempsa vinum q-
Temulentia vnde
Temulentia libid-
103
Temulentia morbus
Temulentia morbi res
448. 453. 456. 455

Pars Prima.

352. & 3. 192

Tempestates imminentes va-
sorum fudere praeiunguntur

2.358
Tempestatis appellatione qua
intelligantur 2.337

Tempestates à quibus profici-
antur sideribus ibid.

Tempestatum repentinorum
varia genera 1.42

Tempestatum remedia 2.340.
& 3.463.467

Tempestivitas in re qualibet
multum habet momenti 2.

187
Templum Dianae Ephestiae toto
orbe excellentissimum 3.398.

& inde
Templorum fastigia quib. orta
initia 3.359

Temporum inaequalitates trib.
caelestibus circulis distingui-
tur 1.59

Tempora germinationis tria
2.236

Tempora tria antiqui fructib.
suis metuebant 2.338

Temporum dolentium remedia
2.416.462

Tempus vinum quale 2.86

Temulentia unde dicta 2.91

Temulentia libidines docet 2.
103

Tenesmos morbus quis 3.58

Tenesmi morbi remedia 2.416
448.453.456.556.705.749

756

Tentyrita populi crocodili ter-
rori sunt 1.574. & 3.11

Tephria ophitis genus, et usque
usus, & nominis ratio 3.388

Tephritis gemma 3.474

Tepidandi vites consuetudo in
agro Sulmonensi 2.265

Teragius piscis 3.227

Teramnon herba fibans necas
2.307

Terebinthi arboris consideratio
2.49.154

Terebinthi Syriaci abeno ni-
griores 2.190

Terebinthus quando semen, &
fructum reddat 2.166

Terebintho non decidunt folia
2.260

Terebinthi resinae fiunt 2.
99

Terebinthi medicina 2.609

Terebinthini calices 2.190

Terebinthi a usa gemma 3.457

Terebra Gallica qualis, & eius
usus 1.344

Terebra à quo reperta 1.344

Terebrarum vagina ex qua
materiam 2.231

Teredinum consideratio 2.194

Teredines in lignis quibusdam
amaritudo in aliis durities
nasci prohibet 2.156.194

Teredini quae arbores maxime
obnoxiae 1.193

Teredini itru etiam in terra

obnoxia 2.477
 Termini natura dentes dedit
 ad robora cum soniui perso-
 randa 1.520
 Tereti patria Bizia hirundini-
 bus inuisa 1.149.482
 Terentij Ciceroni uxor etas
 longissima 1.332
 Terentius Cneus scriba Numa
 monumentum effodit 2.56
 Terentius Lucanus primus gla-
 diatorum munera picta in
 publico proposuit 3.333
 Terentij Coracii interitus 1.
 339
 Terminus interdum nasci 1.
 298
 Tergilla Ciceroni filio temulē-
 tiam obiecit 2.104
 Terentii animarum considera-
 tio 1.575
 Terracina amygdalarum syl-
 uis scatet 1.175
 Terra elementi situm 1.4
 Terra medium totius uniuersi
 situm obtinet ibidem
 Terra sola elementorum immo-
 bilis ibidem
 Terra umbra qualis figura
 ibid.
 Terra umbram Lune altitu-
 dinem non excedere 1.12
 Terra habitabilis Zodiaci sub-
 iecta 1.19
 Terra consideratio 1.50
 Terra meritis matris cognomi-
 ne honorata ibidem
 Terra erga homines beneficia
 ibid. & inde
 Terra elementorum mitissima
 1.51
 Terra forma qualis 1.52.59
 Terra in mundi sita medio 1.
 55.59
 Terra habitabilis portio 1.57.
 per totum caput.
 Terra Zone quinque ibid.
 Terra medium optimè tempe-
 ratum 1.64
 Terras quas maria irruerit
 2.69
 Terra à mari sublata 2.70
 Terra hiatus loca plura absor-
 pta ibid.
 Terra opulētia inexhausta 2.71
 Terra semper tremens 1.72
 Terra ad saltantium modulos
 sese mouentes ibid.
 Terrę & celi quo ad arbores
 societas 2.204
 Terrarum differentia plures
 2.208.210
 Terra que arboribus frugibus-
 que apta 2.208
 Terra amara & macra signa
 2.210
 Terra qualitates quibus indi-
 cijs deprehendantur ibid. &
 inde
 Terrarum vitia ibidem
 Terra odor qualis esse debeat
 & quomodo cognoscatur 2.
 111

111
 Terra que frugibus
 uiles
 Terra ubi frugibus
 Terra genera plu-
 coranda utilia
 Terra cur olim se-
 modo
 Terra quibus sem-
 ceretur
 Terra quando ar-
 332
 Terra cum calo-
 à Democratio
 332
 Terra malis, ber-
 tur
 Terra auaritia
 1.361
 Terra que semina
 mittit
 Terra secunditas
 proceritate non
 208
 Terra vitia alter-
 ista emendare,
 mentia est
 Terra latissimè
 Capiti bus sex-
 tibus, non, Li-
 ptimi,
 Terra aduersus c-
 defessio
 Terra olim osorum
 riu manibus celest-

III

Terra quæ frugibus ferendis
vtilis ibi.

Terra ubi fertilissima 2.212

Terra generaplura agru ster-

coranda utilia 2.212.213

Terra cur olim fertilior quàm

modo 2.275

Terra quibus seminibus ema-

ceretur 2.295

Terra quando aranda 2.328.

332

Terra cum celo societas primū

à Democrito intellecta 2.

335

Terra malū, herba quæ 2.673

Terra auaritie causa suffodi-

tur 1.52. & 3.228

Terra benignitas ac beneficia

3.361

Terra quæ semina vicissim ad-

mittat 2.316

Terra fecunditas ex arborum

proceritate non colligenda 2.

208

Terra vitia alterius terre in-

iectu emendare, summe de-

mentis est 2.212

Terra latificande varij mod.

Capitibus sexto, septimo, &

Octauo, nono, Libri decimise-

ptimi.

Terra aduersus calumniantes

defensio 2.270

Terra olim ipsorum Imperato-

rum manibus colebatur 2.275

Terræ quæ quibus seminibus

apertissime 2.309

Terra quedam gignere non po-

test, quæ tamen in arboribus

nascuntur 2.199

Terrarum enascentium cause

1.68

Terra in mari enata 1.69

Terrarum quarundam pecu-

liares natura 1.72.73

Terra obruta materia quæ ma-

xime durent 2.195

Terrarum quarundam mira-

natura 2.363.364. per totum

caput

Terrarum portenta semel visa

1.67

Terrarum medicinalium gene-

ra, & medicine ex eis 3.370.

per totum caput

Terra venenum, herba quæ, e-

iusque eff. Aus 2.674

Terra scorpiones, serpentesque

necant 3.373

Terra tuber, herba quæ 2.678

Terra felis centaurei genus, &

tur ita dictum 2.666

Terra à talpi excitata in me-

dicina quæra usum habeas

3.124

Terræ motus consideratio. Ca-

pitibus 79. 80. 81. 82. 83. 84.

Libri secundæ

Terræ motus v. si duo montes cō-

currere v. si 1.67

Terræ motus miracula 1.68

Terrametus post *Astro*s: ma-
ximè noxij 1.41
Terramotus ubi 1.73
Terramotus aquas profundas
forbentque 3.167
Terramotu montes rumpi 1.
308
Terramotum in *Lycia* quadra-
ginta dierum serenitas sem-
per subsequitur 1.73
Terra hiatus visiderum fieri
1.64
Terrena in celum tendentia
siderum vni deprimuntur 1.
32
Terrestrialium animalium ge-
neratio 1.508
Terrorem incutiens herba 2.
642
Tertianæ febris remedia 2.
454. 509. 525. 532. 555. 644.
670. 722. 723. & 3. 15. 25.
156
Tesseras quæ reperiuntur 1.345
Testacea pyra 1.119
Testum animalium considera-
tio 1.584
Testes buteonibus terni 1.585
Testium & genitalium afflicto-
rum remedia 2.424. 427.
436. 454. 462. 500. 507.
534. 553. 555. 576. 597. 600.
606. 611. 618. & 3.410
Testium tumores sedantia 2.
441. 605. 716. & 3. 60.
186. 371
Testium inflammationes. &
ardores sanantia 2. 555. 557.
563. 575. 714. & 3. 183.
198
Testudinum consideratio, gene-
raz, usus medicina 3.196
Testudinum cibus 3.197
Testudinum Indicarum consi-
deratio, magnitudo, & ca-
pitula 1.421
Testudinum coitus 1.455
Testudinis oua in secco matu-
rantur 1.460
Testudines dentibus carent 1.
422. 564
Testudines nostri acumine pro-
dentibus viuuntur ibidem
Testudines lingua carent ibid.
Testudines ubi cornigera 1.
422
Testudinum partus ibid.
Testudines chersinias id est, ter-
restres ibid.
Testudines cortice teguntur 1.
423. pulmo qualis 1.566
Testudines celtica 1.422
Testudines adnatantes troglody-
tæ vis sacras odorant 1.
422
Testudinum tegmina quando se-
cari ceptum ibid.
Testudinum tegminibus ligna
olim distinguuntur 2.197
Testudines cum serpentibus pu-
gnantia cum ila bubula se mu-
niant 1.376 & 2.443
Testudines

Testudines ubi
216
Testudo ubi plu-
Testudines in ge-
nuita
Tetanicorum re-
716
Tetartemori ne-
telligent *Ast*
Tetralassomena
Tetrea piscis
Tettharum pri-
3.113. 218
Tetradorum la-
364
Tetragonalis al-
das
Tetralix frutex
ce
Tetralis quando
Tetraones anes
ris
Tetrigometra q
Tetrigonia, cicad
542
Tetua *Illyriorum*
manorum lega-
3.278
Tetueo cruciariu
genti calatur a
Tetueites tunc
Tetueia herba n
Tetueum herbam
rit
Tetueonorum leg
Sponsum

Pars Prima.

<i>Testudines ubi maxima</i> 1.251.	<i>Textrion herba, pollij genus</i> 20
256	478
<i>Testudo ubi plurima</i> 1.273	<i>Textilia à quibus reperta</i> 2.
<i>Testudines in ediseijs à quo</i>	343
<i>inuenta</i> 1.545	<i>Thalassegle herba qualis mirè</i>
<i>Tetanicorum remedia</i> 2.590.	<i>que eius efficitur</i> 2.642.
726	<i>Thales Milesius philosophus</i>
<i>Tetartemori nomine quid in-</i>	<i>quando vixerit</i> 1.14
<i>telligant Astrologi</i> 1.14	<i>Thales Milesius primus Græco</i>
<i>Tethalassomenon vinū quod</i> 2.88	<i>rū solis eclipsin inuestigauit</i>
<i>Tethea piscis</i> 3.227	<i>Ibid.</i>
<i>Tethearum piscium medicina</i>	<i>Thales Milesius ex umbra mē</i>
3.213. 218	<i>sua pyramidis altitudinē</i>
<i>Tetradorum, laterum genus</i> 3.	<i>deprehendit</i> 3.395
364	<i>Thalictriu herba eiusq; usus</i>
<i>Tetragnathij aranei genera</i>	2 768
<i>duo</i> 3.98 & inde	<i>Thalassomeli quid, eiusque u-</i>
<i>Tetralix frutex idem cum eri-</i>	<i>cus</i> 1.171
<i>ce</i> 1.530	<i>Thamira citharædi effigies pī</i>
<i>Tetralis quando floreat</i> 2.492	<i>et a</i> 337
<i>Tetraones aues inserini gene-</i>	<i>Thapsi herba que</i> 1.399
<i>ris</i> 1.478	<i>Thapsia fænicula similima</i> 1.
<i>Tittigometra quid</i> 1.542	399
<i>Tittigonia, cicadarum genus</i> 1.	<i>Thapsia in Africa vehemētis-</i>
542	<i>sima</i> 1.66
<i>Teuca Illyriorum regina Ro-</i>	<i>Thapsia succus quo pactis colli-</i>
<i>manorum legatus interfecit</i>	<i>gatur</i> <i>Ibidem</i>
3.278	<i>Thapsia radix in pastillos red-</i>
<i>Teuceo crustarius famā ex ar-</i>	<i>gitur</i> <i>Ibid.</i>
<i>gents calatura ad ip. us</i> 3.268	<i>Thapsia succa Nero primus cla-</i>
<i>Teuchites iuncus</i> 2.498	<i>ritatem dedit</i> <i>Ibid.</i>
<i>Teucris herbe medicina</i> 1.713	<i>Thapsia medicina</i> 2.700
<i>Teucris herbam teucer repe-</i>	<i>Thapsia uua</i> 2.75. 79. 87.
<i>rit</i> 2 661	97
<i>Teutonorum legati facitum re-</i>	<i>Thasium vinum</i> 2. 87 92.
<i>Sponsus</i> 3.325.	97

Indicis Pliniani

Thasia nuces	2.129	Theodorus plastices inuentorj:	339
Theamedes lapis ferru abigis	3.408	Theodorus architectus	3.397
Theangelis herba Magica	2.642	Theodori statuarij opera	3.293
Theatr. pensilia Curionis	3.404	Theodori pictoris opera	3.356.
Theatrorum vela qualia	2.363	Theodoti in fundo cerussa inuenta	3.329
Theatroru orcheſtris ſcobe aut harena ſuperecta vox deuoratur	1.587	Theombrotion ſcriptar	2.641
Theabidis regionis frumentu excellētius quā Egyptu	2.311	Theomnestos pictor	3.347
Thebana urbs ſapius capta	1.482	Theomnestus ſtatuarius	3.295
Theba ab Alexandro capta	3.287	Theonty pictores opera	3.357
Thebanum bellum quando geſum	2.598	Theon pictor	ibid.
Theocolithos gemma	3.474	Theophrastus quādiu ante Plānium	2.365
Thecoliths lapides, in ſpongya naſcentes	3.421	Theophrastus quando floruerit	3.357
Thelygono herba conſideratio, uſu, & medicina	2.750	Theophrasti de coronis opus	2.470
Teligoni poſui ſemina concipiuntur	2.734	Theophrasti laus, Prologo operis	
Thelophonon herba qualis	2.680	Theriacē utis, & vinum & uua ſerpentum iſtibus medetur	2.97
Thelypteris herba	2.754	Theriacā conſectio Appolinis ad inciſa	2.466
Themiſo medicus	2.97	Therirca quo pacto conſiciatur	2.466. per totum caput
Theocriti amatoris incātationes	3.8	Theriacā ex rebus externis cōſtituitur	2.81
Theodorus praſtigiator pictus	3.257	Thericles tereutes, & eius calices ex terebintho	2.190
		Therimachus pictor quādo floruerit	3.339
		Therimachus ſtatuarius	3.285
		Therionarsha herba qualis	2.642a

641.678
Therimum iup
2582
Theses pliniana
335
Thiseo Hecale
opposit
Thesin herba q
Thesin herba vir
Thesimphoria i
sacra non nisi
lebrantur ma
Thespiades ex
Thespiadum p
289
Thessa piscis
Thessalica ficus
pare erumpant
Thessalica ars d
115
Thessalorum in
ex equo inter
ro
Reliqua que
cunct
Thya arbores q
Thyadum simul
more
Thysia mens
dens
Thyldones equ
Thetium idem
437
Thyia a dracon
li herba vna
653

641.678

Thermium cupinorum oleum
2582Thesei pictura 3.337.353.354.
355Thesio Hecale sonchon herbã
opposuit 2.538

Thesion herba quæ 2.495

Thesij herba vires 2.533

Thesmophoria id est, Cereris
sacra, non nisi à castris ce-
lebrantur matronis 2.617

Th spiades ex marmore 3.382

Thespiadum pratium ex are
289

Thessa piscis 3.217

Thessalica ficus quo anni tem-
pore erumpant 1.165Thessalica ars dicta Magica 3.
115Thessalorum inuentum tauri
ex equo interea ceruice neca-
re 1.388Reliqua quære parte se-
cunda.

Thya arbores quæ 2.60

Thysadum simulacrum è mar-
more 3.179Thiasis mensis. Augusto respo-
dens 2.760

Threldones equi qualesi 394

Theium idem cum succino 3.
437Thylo à dracone occisus & ba-
li herba vitæ restitutus 2.
653

Thymbra herba quæ 2.397

Thymelæa frutex 2.63

Thymi herba species natura.
usus 2.482Thymum apibus gratum 1.529
& 2.481.485Thymis augurium, malis prou-
tus 2.481Thymi semen visu deprhēdē
non potest 1bid.Thymi ubi ingens copia lbi-
demThymi genera, & medicina 2.
506Thynni piscis in medicinis usus
3.210.222Thynorum copia ubi 1.413.
424Thymorum mira magnitudo
424Thynni quando precipuè ca-
piantur 1.426

Thinnis vita brevis 1.426

Thyrrei lapides mira uaturat.
80Thisselij herba medicina 2.
684

Thlaspi herba quæ 2.769

Thoas quidā à dracone serua-
tus 1.336

Thees luporum gens 1.383

Thoes leonibus inimici 1.517

Thoracæ visum remedia.
Quære pectoris reme-
diaThorysetron herba qualis eius
NNn 2

- que usus in medicinis 2.707
 Thraces ex folijs tribuli equos
 saginant 2.522
 Thraces calculis albis & ni-
 gris dies discernunt 1.325
 Thraces in Ciberi sacris galas
 & thyrsos hedera adorna-
 bant 2.176
 Thraces ex tribuli nucleis con-
 ficiunt panem pradicem 2.
 522
 Thracia rigore fertilis 2.209
 Thracia triticum quale 2.286
 287
 Thracia vinū Maroneum Ho-
 minem carmine nobilitatum
 2.82
 Thraciæ gemma genera tria 3.
 474
 Thracius lapis aqua accendi-
 tur extinguitur oleo 3.251
 Thracius ventus quis, & unde
 spirat 1.39
 Thraſon ſtatuarius 3.295
 Thraſtu hæmoniæ gen⁹ 2.31
 Thyallis herba 2. 494.
 680
 Thripes vermiculis quales 3.
 194
 Thucydides exilium, & laus.
 319
 Thuriæſus tomus piſcis 3.
 227
 Thurinum collium vna qua-
 les 2.68.86
 Thus Minium unde 2.
 17
 Thuris arbor in Lydia vixit
 2.174
 Thuris confideratio 2.16
 Thuris natura, ac genera ibid.
 per totum caput
 Thuris ligno Sabæi cibum eo-
 quunt 2.24
 Thure non ſupplicabatur t. oia
 no tempore 2.38
 Thure nobilitati Sabæi 3.268
 Thure dÿs ſupplicatur 2.547
 Thus terra, quid 2.709
 Thus cicute a duerſatur 2.682
 Thuris decimas Arabes Sabi
 Deo conſecrant 2.19
 Thuſcania ſigna 3.280
 Thuſcorum tibia ex qua mate-
 ria 2.182
 Thuſcorū de fulminibus opinio
 1.44
 Thuſcis ager nono ſulco aratur
 2.313
 Thuſciæ vna peculiores 2.78
 Tiberiana pyra que 2.19
 Tiberius Imperator in ſter-
 nutamentis ſalutare voluit
 3.9
 Tiberij t. mpore magna charte
 inopia 2.58
 Tiberij Imperatoris nobilis mē-
 ſa 2.59
 Tiberij Claudij tempore inſtitu-
 tum, ut ieiuni biberint 103
 Tiberius imperator in ſenectū
 ſeuernus 2.104
 Tiba-

Tiberius Imperator
 ad merum pro
 Tiberius princeps
 delectatus
 Tiberij quintus
 27
 Tiberij Nobile
 metæ genere c
 Tiberius nocte d
 teinere in G
 poſſit
 Tiberius caſſan
 balanus appe
 Tiberius Imper
 la lawre coron
 Tiberius qui ſus
 ebrium ponti
 187 189
 Tiberius in capi
 nauit interit
 Tiberius cicepe
 ſtat
 Tiberij ſcitum
 regis, & cor
 Tiberij arx in C
 1.112
 Tiberius temp
 Turis deſerat
 Tiberius Claudi
 na vxore bolet
 540
 Tiberius Arbi
 enbula ſuo in
 Tiberij principat
 temperamentu
 4.4

Pars Prima.

Tiberius Imperator iniuuenta
ad merum pronus ibidem
Tiberius princeps quibus pyris
delectatus 2.119
Tiberij quintus Consulatus 1.
27
Tiberij Nobile de Acontia Co-
metæ genere carmen ibidem
Tiberius nocte dieque continua
tostinare in Germaniam pro-
ficiscitur 1.312
Tiberius castaneas insigniores
balanos appellauit 2.129
Tiberius Imperator tonâte ca-
lo lauro coronabatur 2.239
Tiberius quibus lignis nauima-
chiarum pontem refecerit 2.
187 189
Tiberius in capillo tōdendo ser-
uauit interlunia 2.188
Tiberius scicere maximè deli-
ctatus T.379
Tiberij scitum dictum de aspa-
ragis, & corruda 2.393
Tiberij arx in Capreis insula
1.112
Tiberius templum Augusti pi-
cturis deuorauit 3.326
Tiberius Claudius ab Agrippi-
na uxore boletio peremptus 2.
540
Tiberius Archigallū Parasyj
cubiculo suo incluserit 3.337
Tiberij principatu flexile uitri
temperamentum repertum 3.
424

Tiberius Obsidianā Menelai
imaginē Egyptiis remisit
3.425
Tiberij Imperatoris colon mor-
bus 2.695
Tiberius Imperator quo natus
augurio 1.504
Tiberij Imperatoris parentes
ibidem
Tiberius imperator nocte, ut
die cernebat 2.555
Tiberien marmor quale, &
ubi inuentum 3.388
Tibiarum materia 2.61.180
Tibiarum differentia plures 2.
182
Tibiarum repertores 1.345
Tibiarum exulceratarum re-
media 2.589
Tibur oppidū vetustius Roma
2.198
Tiburtina urbis vetustissima
ilices 2.198
Tiburtium tularū insignis ar-
bor omni pomorum genere co-
nusta 2.212
Tiburtus tiburis conditor ubi
inauguratus 2.198
Tiburtus Amphiarai filius I-
bidem
Tiburtina uua 2.78
Tiburtina ficus 2.223
Ticiuensis agri sabulum album
infecundum 2.208
Tigranes rex à Pompeio uictus
1.315

Indicis Pliniani

<i>Tigrina</i> mēse ex genere citrea	<i>Timanthes</i> pictor	336.337
rum	336	
<i>Tigris</i> restagnans non inueh. t	<i>Timarchides</i> statuarius	3.
limum, & Nilus	295	
<i>Tigris</i> & euphrates restagna	<i>Timarchides</i> marmoris scal-	
tione s'ra Seleucia facundat	ptor	3.382
2.311	<i>Timarchi</i> maxilla duplices	1.
<i>Tigris</i> fera consideratio	561	
367	<i>Timarchus</i> statuarius	3.285
<i>Tigrium</i> ferarum ubi copia	<i>Tymarete</i> pictrix Miconis filia	
245.367	3.335	
<i>Tigres</i> à quo primum Romam	<i>Timarete</i> pictrix Niconis filia	
aduecta	3.357	
1.367	<i>Timaris</i> regina	3.472
<i>Tigrium</i> erga catulos affectus	<i>Timidoru</i> remedia	2.2965. &
1.367	3.25728.33.202.223.443	
<i>Tigrium</i> coitu, canes concipere	<i>Timidiatis</i> indicia in oculis	1.
3.389	555	
<i>Tilia</i> arboris consideratio, &	<i>Timocles</i> statuarius	3.285
genera	2.156	
<i>Tilia</i> fructum nullum animal	<i>Timomachi</i> pictoris opera	3.
attingit	Ibid.	354.357. & inde
<i>Tilia</i> que loca amet	2.158.	
159	<i>Timō</i> philosophus misanthropos	
<i>Tilia</i> quando germinet	1.310	
164	<i>Timon</i> statuarius	3.295
<i>Tilia</i> arborum omnium molis-	<i>Timosthenes</i> classium Pro-	
sima, callidissimaque	2.191	
<i>Tilia</i> apta scutis	1.276	
2.191	<i>Timotheus</i> marmoris sculpsor	
<i>Tilia</i> ad mille usus expetitur	<i>Scops</i> annulus	3.381
2.334	<i>Timothus</i> statuarius	3.295
<i>Tilia</i> horticis varij usus	<i>Tympana</i> ex argento	3.266
149	<i>Tympana</i> margaritarum ge-	
<i>Tilia</i> arboris medicine	nus	1.441
2.615	<i>Tympanicorum</i> remedium	2.
<i>Tilos</i> vermis idem cum mille	664	
peda	3.110	
<i>Timageras</i> pictor	3.334	
	<i>Tymphaicum</i> 2.115	genus.
		616. que

etique usus
 Tyndaridas
 vitam reuoc
 Tyndaride Nic
 di, uorma in
 habiti
 Tinearum Verm
 ratio
 Tinea è pulvere
 bidem
 Tinea quomod
 412. 416 615
 Tinea uigtem
 gent
 Tinea uastes
 449. 516
 Tinea propriè
 Tinearum reme
 426. 437.
 586. 587.
 621. 706. 7
 3. 581
 Tinearum su
 pere human
 1. 548
 Tinei sue tan
 obnoxij, &
 770
 Timunculi au
 491
 Tiphæ genus
 293
 Tiphys gubern
 347
 Tiphon florib
 Typhon statu

eiusque usus 3372.421
 Tyndaridas ab Aesculapio ad
 vitam reuocatus 3.76
 Tindarida Nicomachi imperf
 cti, summa in admiratione
 habiti 3.356
 Tinearum Verminum conside-
 ratio 2.548
 Tinea è puluere nascuntur 1.
 bidem
 Tinea quomodo pellantur 2.
 412.416 615.748
 Tinea vestem quam non attin-
 gent 3.11
 Tinea vestes ne ledant 2.114
 449.516
 Tinea propriè qua 1.194
 Tinearum remedia 2.420
 426. 437. 442 449 531.
 586. 587. 592. 596.606.
 621.706.735.748. 754.&
 3.581
 Tinaarum siue taniarū in cor-
 pore humano mira lōgitudō
 1.548
 Tineis siue tancis populi quidā
 obnoxij, & quidam non 2.
 770
 Timunculi auis consideratio 1.
 491
 Tiphe genus frumenti 2.290.
 293
 Tiphys gubernalis repertor 1.
 347
 Tiphon floris genus 2.484
 Typhon status repentini genus

42.43
 Typhon resistit corallū 3.469
 Typhon rex. & cometa genus
 1.27
 Tyrranniana pyra 2.119
 Tyresia vatis monumentum 3.
 473
 Tyria purpura qualis 2.478.
 & 3.310
 Tyriades magus 3.118
 Tyrium vinum 2.87
 Tyrius color 1.448.450
 Tyronum toga 1.402
 Tyrrheni à Lydi orti 1.103
 Tisias statuarius 3.295
 Tisicrates statuarius 3.289. 293
 Tisicratis filius Arcefilas pi-
 ctor 3.335
 Titbymali herba genera plura
 2.710. genus platiphylon 2.
 712.724
 Tithymalus herba lactaria Ro-
 manis 2.710
 Tithymali medicina 2.609.
 610.718.721.723.724. 730.
 731.735
 Tithymalō papaueris sylvestris
 gen^o, eiusq. usus in medicinis
 2.452
 Tithos Aegypti rex 3.396
 Titi imperatoris domus 3.383
 Titi Fullonij Bononiensis sene-
 ctus 1.333
 Titus Septimus Sabinus adi-
 lis curulis 3.295
 Titij Pratorij viri marmorei fi-

gni facies 3.236 425.438.445.453.499.522.
 Titulorum festiuorum contem 526. 544. 548. 561. 587.
 ptor Plinius. Prologo totius e- 611. 630. 633. 637. 700.
 peris, pag.2. vers. II. 740. & 3. 15. 52. 112.
 Toga pretexta quæ Romæ pri- 179. 198. 204. 211. 290. 302.
 mus usus 1.449 303. 369. 438
 Togarum genera & differentia Tonsores Remam quando, &
 1.401 a quo primū adducti 1.347
 Tolutim ingredi in equis qui- Topazij gemma consideratio 3.
 busdam artis est, non natura 455. & inde
 1.394 Topazius qua ratione repertus
 Tomusthurius piscis genus Ibid.
 3.227 Topazius mira magnitudinis
 Tonæus Iouis simulacrum 3. Ibid.
 292 Topazij ubi reperiantur 433.
 Tonantis Iouis ades Ibidem 3.455
 Tonantisci in celesti harmo- Topazij genera duo Ibid.
 nia 1.24 Topazij in troglodytarū lingua
 Tonitruorum consideratio 1. quia significet Ibidem
 35 Topazios insula unde dicta I-
 bidem
 Tonitrua omnia fortuita 1.36 Topazius gēma unde nomen
 Tonitrua matutina ventum si- acceperit 1.272
 gnificant meridiana imbrem 2.355
 Tonitrua arte fieri posse 3.33 Tophus nigricans in iuuenca
 Tonitrua crebra aspectum tu- ventre reperitur 1.570
 berum prouentum afferunt Tepiarij apertissima vinca per-
 2.367 uinca 2.484
 Tonitrus & fulgura ab Apel- Tordile quid 2.646
 le picta 3.344 Tordilion seselis semen 2.459
 Tonitrus pecoribus abortum af- Toreutices inuentor Phidias 3.
 fere 1.400 286
 Tones in pictura quid 3.326 Toreutices consummator Poly-
 glandulæ 1.563 cletus ibid.
 Tensillarum morbi remedia 2. Toreutice seruus suis interd-
 3.39 3.39
 2.127
 Terminum

Terminum alui
 433. 430. 435.
 447. 449. 4.
 464. 465. 50.
 510. 512. 51.
 557. 555. 557. 3.
 586. 590. 592.
 616. 621. 62.
 640. 646. 6.
 705. 707. 7.
 744. 745. 7.
 & 3. 29. 30.
 179. 184. 194.
 Termina vrinæ
 modo eurenti
 Termini reperiuntur
 344
 Torpedo piscis m
 Torpedo piscis pl
 lagineus
 Torpedinis mir
 451
 Torpedinis iecu
 ibid.
 Torpedo quando
 Torpedinis seru
 457
 Torpedo hyeme in
 excavatis latic
 Torpedinis pisci
 3.150. 112
 Torpedinis medic
 223
 Torporem induc
 & 3. 190
 Torporem tollit

- Torminum alui remedia* 2. 412
 423. 430. 435. 437. 440. 442.
 447. 449. 457. 461. 463.
 464. 465. 503. 505. 508.
 510. 512. 521. 535. 550. 551.
 555. 557. 573. 579. 584.
 586. 590. 592. 594. 599. 610.
 616. 621. 627. 630. 634.
 640. 646. 665. 691. 702.
 706. 707. 708. 712. 734.
 744. 745. 764. 765. 766.
 & 3. 29. 30. 38. 57. 88. 130.
 179. 184. 194. 196. 214
Tormina urine in iumentis quo
modo curentur 3. 152
Torni repertor Dadalus 1.
 344
Torpedo piscis marinus 3. 227
Torpedo piscis planus & carii
lagineus 1. 432
Torpedinis mira solertia 1.
 451
Torpedinis iecur tenerrimum
ibid.
Torpedo quando pariat 1. 456
Torpedinis fetus numerosus 1.
 457
Torpedo hyeme in vado maris
excavato latitat 1. 427
Torpedinis piscis mira natura
 3. 150. 222
Torpedinis medicina 3. 222. &
 223
Torpoem inducentia 2. 642.
 & 3. 190
Torpoem tollentia 2. 605.
- 722
Torquatus à torque aureo. què
Gallo detraxit, cognominatus
 3. 232
Tortium mustum quod dica-
tur 1. 100
Torum prisca ex stramentis
conficiebant 1. 402
Toxicon ladani genus 2. 706
Toxica unde dicta 2. 153
Toxicum aduersantia 2. 408.
 603. 607. & 3. 90
Toxicorum remedia 2. 520. &
 3. 102
Trabea Romuli purpurea.
 449
Trabea regum vestes 1. 402
Trabes, sali faces 1. 130
Trachy, balsami genus 2. 33
Trachinia herba 2. 769
Trachinia rosa qualis 2. 471
Tragacanthæ frutex 2. 63
Tragacantha usus in medici-
nis 2. 729
Tragelaphi animalis descriptio
 1. 382
Tragemata, palmarum species
 2. 48
Tragion frutex qualis, quèmq;
usum habeat in medicinis
 2. 63. 769. & inde
Tragi, spongiarum genus 2. 452
 & 3. 185
Tragos siue tragum, frumenti
genus 2. 289. 293
Tragos herba qualis, eiusque

vsus in medicina 2.769
 Tragedij chalcophones gem-
 ma vocis gratia gestanda
 3466
 Tragonis frutex Creta peculia-
 ris, eiusque descriptio, & vsus
 2.769
 Tragopogon herba 2.490
 Tragopanades aures fabulose et.
 499
 Tragorigani herba considera-
 tio, medicinetz 2.444
 Tralliana mafa scitilia 3.361
 Trallibus palma in basi statue
 Caesaris Dictatoris enata 2.
 263
 Translatio quibus herbis profuit
 2.401
 Translatio plantarum quando
 facienda 2.222
 Translatio arborum in solum
 simile, vel melius facienda
 2.222
 Transmarini vini varia gene-
 ra 2.87.88
 Transpadana Italia arbuta
 ex quibus fiant arboribus 2.
 252
 Trapetas quis primus inuene-
 rit 1.344
 Transymenum ad lacum Roma-
 ni cum Penis congressu 1.68
 Trasymenus lacus clade Roma-
 norum nobilitatus 1.129
 Trebellica vina 2.86
 Trebia amnis Romanorum cla-
 de insignis 1.125
 Trebius Niger de polyporum
 natura qua prodiderit 1.
 435
 Trebij edili in populum Roma-
 num beneficia, & eius statue
 2.274
 Trebulana vina 2.86
 Tremuli Marci equestri sta-
 tua & rogata 3.277
 Tremulus virilia 2.582. 612.
 664. 726. 757. & 3.28
 Triarius ubi superatus 1.226
 Tribuli frugibus inimici 307
 Tribuli herba genera, & in me-
 dicinis vsus 2.525
 Tribulus non nisi in locis palu-
 stribus nascitur 2.493
 Tribulus folium habet secundum
 spinam 2.491
 Tribulus iuxta Symonem &
 Nilum in cibis excipitur 2.
 493
 Tribunicij seditionibus rostra
 polluta 2.142
 Tribus urbane Romae tantum
 quatuor fuere 2.273
 Tribunorum avariorum decu-
 ria 3.235. & inde
 Tribus rusticae urbanis honora-
 riores habita 2.273
 Trichia piscis est à Ponto non re-
 meant 1.426
 Trichias bis anno parit 1.456
 Trichitus aluminis species 3.
 368

368
 Trichomanes herba
 532. 768
 Trichon herba
 in medicinis
 Trichou gemma
 Triclinia arata
 primus altus
 Triclinia ex ar-
 Triclinia refectus
 Tricliniorum
 273
 Tridactyla ostra
 de dicta
 Triens Serui
 & argenti
 Trientes quae
 ta
 Trifera arbor
 in locis
 Trifolium herba
 testate imm-
 Trifolium ser-
 2.305
 Trifolij vsus
 466
 Trifolij vsus
 480
 Trifolij gener-
 ale
 Trifolij herba
 715. 716. 7
 Trifolia vin-
 Trigonon, ara-
 330
 Trigonon herba

Pars prima.

368

Trichomanes herba qualis 2.

532.768

Trychnon herba, & eius usus

in medicinis 2.512

Trirchus gemma 3.474

Triclinia arata quis Romam

primus attulerit 3.275

Triclinia ex argento 3.265

Triclinia testudinea ibid.

Tricliniorum pedes ex are 3.

273

Tridacna ostrea que, & un-

de dicta 3.204

Triens Seruilia familia auro

& argento pastus 3.306

Trientes qua prima fuerit no-

ta 3.240

Trifera arbores qua & quibus

in locis 1.169

Trifolion herba in horrescit tem-

pestate imminente 2.357

Trifolium serpētibus inimicu

2.305

Trifolij usus in theriaca 2.

466

Trifolij usus in coronis 2.

480

Trifolij genera plura ibid. &

inde

Trifolij herba medicina 2.506

715.716.724

Trifolina vina 2.86

Tryginon, atramenti genus 3.

330

Trigonon herba folio venit in

coronamenta

2.480

Triglites gemma

3.475

Trimenon, frumenti genus 2.

288

Triophthalmos gemma 3.474

Triorches herba genus centau-

rei

2.667

Triorches, accipitrum genus 1.

469.697

Triorches cui inimicue

1.517

Tripatinum in canarum deli-

cij olim habitum 1.362

Tripedana uua unde dicta 2.

79

Tripodum cortina Delpica 3.

275

Tripoliticon vinum 2.87

Triptolemi simulacrum ex

marmore, Praxitelis opus 3.

378

Triptolemus sophocli fabula

2.286

Tripudij solistimi auguria ex

gallinaceo genere capiebatur

1.476

Tirremi quis primus vsu sit.

346

Trissago herba qua 2.634

Trissagidis herba medicina 2.

73. ibid. & inde

Tristitia animi quomodo dis-

curiatur 2.507.608

Tristitia omnis cibo minuitur

2.545

Tritani mira fortitudo 1.310

Trithales herba, sedi genus

Indicis Pliniani

2.689	Tritici varia pondera ibid.
Tritianum, brassicae genus 2.	Triticum paucis diebus maturum
rescens 2.287
392	Triticum farina in medicinis
usus 2.548
Tritici grana maxima in Ba-
etris 2.288	Tritones mari bellua 3.225
Triticum terris fere omnibus
commune 2.290	380
Tritico nihil fertilius 2.293	Triton in mari concha canere
visus 1.414
Tritici in Bizatio Africa
campo mira fertilitas 2.212	293
293	Triumphalis corona graminea
dignitate posterior 2.517
Tritici quae genera fertilissima
2.293	Triumphalis cana unguentis
minum addebatur 3.257
Tritici pisendratio 2.294	Triumphalis laurus quae 2.
138
Triticum ubi ferendum 2.309	Triumphales statuae quales 3.
262
Tritici quantum in singulis
geribus ferendum 2.318	Triumphantium habitus qua-
lis 3.232.244 & inde
Triticum quo ferendam tem-
pere 2.319	Triumphacuris corona in tem-
plis dicanda conferebantur
2.143
Triticum quo tempore meren-
dum 2.341	Triumphantium Imperatorum
custos Fascinus 3.13
Tritico potissimum nexia ani-
malia innascuntur 2.343	Triumphus cui extero Roma
concessus 1.185
Triticum optime servatur in
scrobibus ibidem	Triumphum Bacchus primus
inuenit 1.342
Tritici palearum medicinae 2.
548	Triumphantes nomixa & sim-
lacra captarum urbium in
pompa ducebant 1.185
Tritici granorum medicina i-
bid.	Triumphates purpura uteban-
tur 1.446
Tritico genicula quaterna 2.
284	Triumphus cernely Balbi no-
minaque urbium ab eo capta-
rum 2.185
Tritici genera plura 2.286	Triumphans
Triticum Italiae optimum ibi-
dem	
Triticum quibus ex locis Ro-
mam soleat aduehi ibid.	

Triuncis ante
ea quatuor
240
Trixalis locust
medicina
Trochi in am
1.577
Trochilus auis
escam petit
Trochus piscis ip
Troglodytarum
affert
Trogi praecept
ribus homin
dicandis
Trogi creer de
Troglodytarum
nua ha et in
1.571
Troia quando
cepit
Troia quando c
Troia temporib
ra
Troiani agri at
me
Troiani tempo
leo maceraba
Troiani tempo
norum usus
Troiani tempo
arguenta

Triuncis ante à dictus, qui post
ea quadrans est vocatus 3.

240

Trixalis locustæ genus, & eius
medicina 3. 127. 145. 148

Trochilus avis aquila inimica
1. 517

Trochilus avis ex ore crocodili
escam petit 1. 374

Trochos piscis ipse se init. 457

Trozenium vinum sterilitatē
affert 2. 97

Trogi præcepta de natura, mo-
ribus hominum ex facie diju-
dicandis 1. 538

Trogi creer de p'a'ma 2. 517

Trogo avis à cauda de ovo e-
xit 1. 473

Troglodyte pradones topazii
invenierunt 3. 455

Troglodytarum armenta cir-
nuata ē in terrā directa
1. 551

Troia quando Ilium vocari
cœperit 2. 198

Troia quando capta 3. 390

Troia temporibus nulla pictu-
ra 3. 323

Troiani agris arbores vetustissi-
ma 2. 198

Troianis temporibus rosa in o-
leo macerabantur 2. 470

Troianis temporibus nullus an-
nulum usus 3. 231

Troianis temporibus non erant
unguenta 2. 38

Troiano bello clypei gestantiū
imagines continebant 3. 322.

Topi venti qui 1. 36

Trophonij simulacrum ex ere
3. 189

Trossuli undequites dicti 3.
227

Trulla crySTALLINA ingentis pre-
cij 3. 434

Trulla murrhina ingentis pre-
cij 3. 432

Tuba enea à quo repertat. 345

Tubarum crepitus ē calo sepe
auditus 1. 48

Tubera aceris arboribus brusci
& molluscum 2. 157

Tuberes malorum genus 2. 117

Tuberes quando floreat 2.
166

Tuberes quibus arboribus potius
similis inserantur 2. 220

Tubrum terra consideratio 2.
365

Tuber terre herba quæ 2. 678

Tubrum corporis remedia 2.
544. 725

Tubero Alius à rego reuixit
1. 317

Tuberonis Quæ Consulatu pri-
ma Roma tigris visa 1.
367

Tuberonis Lucij in capite pius
Martius confedit 1. 474

Tuccia vestalis quo anno a-
quam cribro tulerit 3. 6

Tuditannus scriptor quid de lo-

bris Numa memoria prodi-
derit 2.57
Tullius Hostilius rex fulmine
stus 1.45. & 3.6
Tullii Calij Statua antiquissi-
ma 3.278
Tullij Laureae carmē de aquis
Ciceronsanis 3.135. & inde
Tullij equitis Romani bicubi-
talis statua 1.309
Tullius Cicero, Quare Cicero
Tumorum corporis remedia 2.
416. 423. 443. 444. 446.
454. 457. 464. 507. 511. 525
526. 546. 549. 553. 561. 576.
577. 599. 606. 615. 616. 630
645. 687. 688. 700. 718.
724. 725. & 3. 65. 71. 220.
371
Tumoris maxillarum remediū
2.589
Tumores articulorum leonis a-
dipe discuntur 3.26
Tunicam rectam qua prima
texuerit 1.402
Tunica ab annulis senatum di-
stinguebat 3.235
Turannius Gracula scriptor 1.
88
Turbo status repentini generis.
43
Turbines in aere generantur 2.
35
Turbisum quid 3.251
Turdorum in medicinis usus 3.

129.132
Turdus colorem quando mutet
1.484
Turans sermonem humanum
imitans 1.495
Turdorum nidificatio, genera-
tioque 1.502
Turdorum in Germania hye-
me copia 1.482
Turdorum finis optimus 2.214
Turdorum auaritia apud vete-
res ibid.
Turianus plasles à Frogellis
Romam accitus 3.360
Turpilus Romanus, eques, &
pictor 3.324
Turres quadratae ex sale ubi-
156
Turres septem Cizicena urbis
vocem eandem sapius refe-
rentes 3.399.
Turres qui primi inuenerint
343
Tusculana viola 2.474
Tusculana Ciceronis villam an-
tea à Sylla fuit 2.528. 725
Tusculana villa à Sylla seruis
incensa 3.403
Tusculani collis morus à Passie-
no Crasso adamata 2.109
Tusilago herba quae 2.701
Tusilagini herba medicina 2.
701. 726
Tusim exasperantia 2.583. 594
Tusis remedia 2.406. 409
412. 415. 416. 419. 422. 433.
435.

435. 436
447. 466
502. 503. 504
543. 545. 547
577. 591. 599
613. 625.
638. 701. 702
763. 768. 769
87. 126. 211.
Tusis veteres
412. 414.
502. 506.
576. 589.
613. 628. 629
63. 332.
Tusis sicca re-
fugium erit
V Accur-
sibi m
Vaccina aq
2.159
Vaccinij ser-
uatur ab. m
Vasfrictus Tor-
304
Valerij Iunij
Valeria Roma-
na nata
Valeria Pub-
lia prima
Valeria aq
Valeria in sui
Huius eor
Valerianus C
1.110. & 2.

435. 439. 440. 443. 445.
447. 456. 457. 460. 498.
502. 503. 508. 510. 524. 534.
543. 545. 549. 557. 563. 571.
577. 595. 597. 607. 610. 616.
623. 626. 630. 633. 637.
638. 701. 703. 727. 745. 758.
763. 768. & 3. 19. 53. 64. 86.
87. 126. 211. 317. 366. 367.
Tusser veteres emendancia 2.
412. 414. 427. 449. 460.
502. 506. 526. 543. 553. 568.
576. 589. 596. 597. 611. 612.
613. 628. 648. 665. 701. 706.
& 3. 32. 39. 180.
Tusis sicca remediū 2. 460. in
fantium circa sedatur 2. 432.

Vaccarum lacte Arcades
sibi medentur 2. 673.
Vaccinia aquosis locis gaudent
2. 159.
Vaccinijs feruorū vestes tinge
bātur ib. in aucupys vsus ib.
Vasfrities Toranij mangoni 1.
304.
Valens Iunij fortitudo 1. 311.
Valeria Romana cum denti-
bus nata 1. 307.
Valeris Publicola Cōsulū fi-
lia statua 3. 279.
Valeria aqua ille genus 1. 465.
Valeria in familia quidā La-
tucini cognominati 2. 372.
Valerianus Cornelius scriptor
1. 120. & 2. 72.

Valerius Marcus laurea &
myrtea corona vsus 2. 137.
Valerio Caio Consule magnas
laserpitij copia Remam ad-
necta 2. 367.
Valerius Publicola Bruti in
Consulatu collega 3. 402.
Valerio Publicola honos extra
ordinem à Senatu habuit ib.
Valerius Soranus primum Ro-
mane urbis nomen euulga-
re ausus, remeritarius sua pe-
nas dedit 1. 107.
Valerius Messala victoriam
suā siltensem publice pictā
proposuit 3. 324.
Valerio Lucio Consula clypeus
avdens in calo visus 1. 38.
Valerius Messala primum ho-
rologium Romae statuit. 348.
Valerius Ostiensis architectura
3. 400.
Valerij Cornuini senectus, Conso-
latus sex, ac honores alij 1. 332.
Valitudinis ex lotio auguria 3.
21. & inde
Valgij Caij liber imperfectus
de herbarum viribus 2. 690.
Vallares corona ciuicis & gra-
minei dignitate inferiore 2.
142. 517.
Vappam nobilem Surrentinum
vinum C. Caesar appellauit 2.
85.
Vappa quid 2. 99.
Vappa appellatis in homines

Indicis Pliniani

translata	ibidem	& inde
Variana clades	1.350	Vasa figlina ubi optima 3.361
Variana vna quæ & unde di-		& inde
cta	2.79	Vas insignia ex argento cala-
Vari à crurum figura dicti	1.	ta 3.268
582		Vasa ex lapidibus excavata.
Varices mulieri raro cõtingũt		389.415
1.582		Vasorum crusta brassica tol-
Varicum remedia	2.522.526	luntur 2.426
584.719 & 3.62		Vasorum argenteorum luxuria
Varices ne nascantur	3.133	3.264
Varorum remedia	3.85 122	Vatiae à crurum figura dicti.
Varronis Marci etiamnum vi-		582
uentis posita in bibliotheca		Vaticani ilex vetustissima 2.
imago	1.320	198
Varroni M. pirotico bellonana-		Vaticani obeliscus ex Agy-
lis corona Pompeio data	1.	pro nauis aduectus 2.189. &
320.2.342		393
Varronem M. arguit Plinius		Vaticinandi periti alicacabi
2.56		radice furentium speciem
Varro M. quoto etatis anno de		aucupantur 2.53
agricultura scripserit	2.	Vatici natura Agira sacer-
276		doi tauri sanguinem bibitz.
Varro Graciam Italia ponto		42
iungere conatus	1.117	Vaticinia plerumque fallacia.
Varro septingentorum illustriũ		338
vivorum imagines in libris		Vatus Hetrusci astus 3.6. & in
suis expressit	3.321	de
Varronis satyra, sesculixes &		Vatinij unde dicti 1.382
Flexibula, Prologo totius ope-		Vestis repertor Cinyra 1.
ris	pag. 3 vers. 7	343
Varronis senectus. eiusque ad-		Vetibus qua materia maxi-
uersus aspidum venena reme-		mè idonea 2.190
dium	3.92	Vehiculum cum quatuor ro-
Vasa ingentis pretij 3.432.434		tis à Phrygibus repertum
		2.344

1344
 Venetiana germina
 la
 Velare nihil, Græc
 476
 Velarum frugis
 557
 Velorum nauium c
 2.359.363
 Vela nauium in cla
 di Magni tincti
 Vela theatrorum q
 Vela pupæ pro Cle
 ibidem
 Vela leuatis repert
 Velæ in variis, mi
 25
 Velutrima vina
 Velutiatu mira es
 31
 Velocitatis eximia
 41
 Velocitatis impedi
 nis magnitudo
 Venabula à quo r
 344
 Vena ab oculis peri
 cerebrum
 Vena quare in extre
 mibus exularet
 Venasorum remedi
 1107
 Lenatores in Gall
 sagittas inueni
 Venasorum remedi
 108.630. & 344

ubi optima 3.361
ex argento cala
3.268
dibus excavata.
Sta brassica tol-
2.426
gentorum luxuria
um figura disti.
et vetustissima 2.
scui ex Egy-
uectus 2.189. &
perini alicabi
venitum Speciem
2.53
a Egira sacer-
sanguinem bibiti.
erunguefallacta.
ci affus; 6. & in
1.382
di di Cinyra 1.
rtor
a materia maxi-
2.190
um quatuor ro-
ygibus reperit
2.344

1.344
Venetana gemma Veis reper-
ta 3.474
Velare nihil, Gracares est 3.
476
Velarum frugis genus 2
557
Velorum navium consideratio
2.359.363
Vela navium in classe Alexan-
dri Magni tincta ibidem
Vela theatrorum qualia ibid.
Velo purpureo Cleopatra usu
Ibidem
Vela leonum reperit 1.347
Velites nigris, mira platanus
2.5
Veliterna vina 2.85
Velocitatis mira exempla 1.
311
Velocitatis eximia homines v-
bi 1.297
Velocitatis impedimentum he-
nis magnitudo 1.556
Venabula à quo reperta 1.
344
Vena ab oculis pertingens ad
cerebrum 1.557
Vena quare in extremis super
tibus exiliores 2.574
Venasranum oleum optimum
2.107
Venatores in Gallia elleboro
sagittas tingunt 2.665
Veneficiorum remedia 2.495
108.630. & 3.44.102.118.

Tom. 3.

410.459
Venenata animalia quos non
feriant 2.424.455
Venenatis animalibus adue-
sanria 2.598.618.623.624.
627.654.679. & 3.44.200
202
Venenatorum moribus isti-
busne medentia 2.418.425.
455.461.481.575.681. & 3.
43.478
Venenum cur terra generet 1.
51
Venenum quotidie bibebat Mi-
thridates, & quare 2.
650
Venena sibi metipsum homines ex-
cogitant 2.681
Venenum ceruarium quod 2.
759
Venenum serpentium lasere ex-
tinguitur 2.543
Venenum quidam in annulis
circumferunt 3.237
Venenum coturnicibus pro cibo
1.481.515
Venena animalia fame siti-
ne non intereunt 1.515
Venenum odiosissimum aconitum
2.736
Venenum telorum lasere potio
extinguitur 2.543
Venenis vescentia quedam
& ipsa venenata sunt
quedam citra noxam edun-
tur 1.589

000

Veneru tinguntur arma , infi-
ficiuntur flumina 2.270
Veneru sumpti remedia 2.
429. 431. 445. 460. 486.
506. 520. 759
Venena adamu irrita facit 3.
442
Venena quedam venenis me-
dentur 2.434 641. 658
Veneru aduersantia 2.408.
409. 455. 508. 532. 533. 538.
546. 558. 579. 585. 591. 592.
596. 598. 607. 608. 617.
623. 625. 638. 658. 681.
755. & 3. 22. 45. 91. 102.
196. 209. 204. 328.
442
Venetia quibus arboribus a-
gros arbuſket 2.252
Venicula vna ollu aptiſſima
2.77
Venter mulierum ne ruſoſus
ſiat 2.533
Ventru conſideratio 1.
568
Venter quibus animantibus ſim-
plex & quibus duplex , &
quibus nullus Ibidem
Venter quibus obefus, minus ſe-
lortes habentur 1.569
Ventru morborum varia reme-
dia 2.705
Ventrem à morbu loti & ſus tue-
tur 2.61
Venter nullus ſanguine carenti-
bus 1.568

Venter ſolidipedum aſper &
durus 1.569
Ventru gratia luxus & auari-
tia imunda 2.705
Venter plurimum homini nego-
tij exhibet 2.705
Ventru cauſa pari maior mor-
talium viuit Ibidem
Venter peſſimum corporu vas
2.705
Ventrem ſiſtentia 2.421. 464.
499. 522. 568. 584
Quare Aluum molliencia,
ſiſtentiaque.
Ventru animalia expellentia.
202 & 2.438. 524. 556. 579.
592. 708. 747. 754. & 3. 304
Ventrem ſoluentia 3. 421. 500.
531. 580
Ventrem molliencia 2. 413.
414. 420. 428. 524. 530.
545. 583. 592. 609. 611.
747
Quare Aluum mollien-
tia.
Ventru doloris remedia 2.411.
420. 439. 448. 507. 576.
560 616. 621. 705.
756
Ventridiu ſolus de Parthi triū
phauit 1.326
Ventilatio frumenti & lugumi-
num quando facienda 3.347
Ventus quid 1.36
Venti

Venti quantum
aſcendant
Ventorum regnu
33
Ventorum conſide-
ribus 45. 46. 47.
Libri ſecunda.
Venti in ſpecubus
giguntur
Venti quid à ſtati-
137
Ventium natura
tiones plurima
tum caput.
Ventorum genera
Venti qui humid-
Venti qui frigidiſſi
2.351
Ventorum qualita-
& inde
Venti qui ſalubere
maximè noxi
Ventus, terram
65
Venti quo ordin-
ſpvent
Ventorum quadam
42. & inde
Venti qui arborib-
quique maxime
Venti qui frigidi-
que noxi
Ventum immine-
ne habitū ſigna
Ventum ratio qu-
colu obſervanda

pedum asper &
 1.569
 luxu & auari-
 2.705
 hemini nego
 1.705
 pars maior mir-
 Ibidem
 corpora via
 2.421.464.
 58.584
 molliencia;
 tiâque.
 expellentiâ.
 8.524.556.579.
 7.754. & 3304
 3.421.500.
 2.415.
 428. 524. 530.
 592. 609. 611.
 mollien-
 tia.
 2.411.
 448. 507. 576.
 611. 705.
 de Farthuriâ
 1.316
 & lugumi
 3.347
 136
 Venti

Venti quantum super terram
 ascendant 1.25
 Ventorum regnum in aere 1.
 33
 Ventorum consideratio, Capi-
 tibus 45.46.47.48.49.50.
 Libri secundî.
 Venti in specubus quibusdam
 gignuntur 1.57
 Venti quid à flatibus differant
 1.37
 Ventorum naturæ & obserua-
 tiones plurimæ 1.37. per to-
 tum caput.
 Ventorum genera 1.38
 Venti qui humidi 1.41
 Venti qui frigidissimi 1. 41. &
 2.351
 Ventorum qualitates Ibidem
 & inde
 Venti qui saluberrimi, quique
 maximè noxi 1.41
 Ventus, terramotus causa 1.
 65
 Venti quo ordine plurimùm
 spirant 1.41
 Ventorum quadam prodigia 1.
 42. & inde
 Venti qui arboribus aptissimi,
 quique maximè noxi 2.204
 Venti qui frugibus idonei qui-
 que noxi 2.205
 Ventorum imminentium ex Lu-
 næ habitu signa 2.353
 Ventorum ratio quo modo agri
 soli obseruanda 2.348

350
 Ventorum impetus stellarum
 discursu prænuntiatur 1.
 22
 Venti regionibus quibusdam pe-
 culiariter infecti 2.260
 Venti tribus potissimùm tempe-
 ribus frugibus metuendi 1.
 306
 Venti an diu flaturi sint qui-
 bus signis noscatur 2.351
 Venti pomis conditis inimici 2.
 120
 Venti qua ratione comprimân-
 tur 3.469
 Ventorum rationem quâ pri-
 mus deprehenderit 1.345
 Veneris sideris consideratio, na-
 tura, motus, situs, effectus
 1.9
 Veneris stellæ naturam pri-
 mus Pythagoræ deprehen-
 dit 1.10
 Veneris solius radiis umbra in
 terris redduntur 1.10
 Veneris sideris varia nomina
 Ibidem
 Veneris stellæ color qualis 1.
 23
 Veneris stellæ motus, exortus,
 occultatio 1.17
 Veneris stellæ in Zodiaco mo-
 tus qualis 1.19
 Veneris stellæ quantum à sole
 discedat 1.20
 Veneris Paphia in arcem
 0002

nunquam impluit	1.72	Venus marmorea Phidia	3.
Veneris simulacrum Romæ à quo dedicatum	1.321	Veneris gemma quæ	3.459
Veneris Cluacina signa Romæ	2.135.	Veneris crinis gemma qualis	3.
Veneris Myrtæ, siue Murtia ara Romæ	2.136		474
Veneris Vulturici myrto Posthumini in ouatione coronatus	2.137	Veneris rarè & moderatè viderum	3.18
Veneris Coa pictura inexplorata ab Apelle	3.343.357	Veneris in somno imaginatio quo pacto cõpescatur	2. 419.
Veneris in tutela horos esse	2.370	436.453. & 3.314.	
Veneris Vulturici templi dedicatio	1.354	Veneris mascula abominanda diuercula	1.508
Veneris Gnidie quare contra consecrata	1.433. & 3.189.	Veneris simulacrum in operibus Pacis a Vespasiano dedicatum	3.380
Veneris adis ac simulacri incendium	3.289	Veneris Praxelica causa mulierum Gnidium nauigantium	3.378
Veneris Genetricis ades Romæ	3.325.	Venerem coercentia	2. 389.
Veneris Anadyomene Apellis opus	3.342.343.	617. 618. 620. 687. 717.	
Veneris inter Gratias & Cupidinem picta effigies	3.356	751. & 3. 35. Ibidem	73.
Veneris Genetricis in foro Calauris Arcelæ opus	3.360.	151.197	
Veneris Palatini M. Cræsus à Bruto appellatus	3.375	Venerem stimulantia	2. 410.
Veneris à Xantho Phidia opus	3.377	412. 413. 414. 415. 418. 428.	
Veneris simulacra è marmore	2.379.380.3.382.383	432. 449. 450. 502. 508.	
Veneris myrtus sacra	2. 4.	531. 534. 537. 538. 558. 609.	
	235	624. 636. 717. 718. 751. &	
		3.26.29. 31. 34. 72. 95. 151.	
		197.201	
		Veneris labrum herba qualis Vermiculique in ea nascentis mira natura	2.692. & 3. 120
		Veneris fatigatus quo pacto succuratur	2.537
		Venerem helenium herba cõciliare	

Hæve palatium
 Venerem quadi
 pragnantes
 511
 Veneris viri hy
 astate audior
 Veneris pectus h
 645
 Veneris pyra
 Veru mentia v
 Veru certissimi
 nes
 Ver nauigacub
 1.39
 Veru pleni vidi
 bore florisc
 Veru mizium F
 rant
 Veneris herba
 labro
 Veneris herba m
 683
 Veneris semine
 fouitur
 Veneris herba
 679.684
 Veneris herba
 700.701. 70
 715.718.710
 Veneris apud
 cru & legat
 516.576
 Veneris herba
 700.707.713
 712.713.724
 734

Venera Phidia 3.
que 3.459
tema qualis 3.
moderate vit-
3.18
no imaginat
escatur 2. 419.
3.14.
la abominanda
1.508
perum in operi-
Vespasiano di-
3.380
lica causam
manu arant 3.
entia 2. 389.
6. 687. 717.
5. ibidem 73.
lantia 2. 410.
4. 415. 4. 8. 428.
450. 502. 508.
538. 558. 609.
7. 718. 751. &
64. 72. 95. 151.
m herba qualis
ne in ea nascen-
tura 2. 692. & 3.
quo p. d. suc-
2. 537
cum herba coct-
liate

Vivere putatur 2 507
Venerem quadrupedes pauca
pregnantes admittunt 1.
511
Veneris viri hyeme, femina
estare auiatores 1. 68
Veneris pecten herba qualis 2.
645
Veneria pyra 2. 119
Venu nuntia viola alba 2. 483
Veris certissimi indices papilio
nes 3. 321
Ver nauigatibus maria aperit
1.39
Veris pleni indicia faciunt ar
boreas florentes 2. 164
Veris initium Favonii tempe
rant 1. 39
Verairon herba eadem cum el-
leboro 2. 662
Veratri herba medicina 2. 682
683
Veratri semine coturnices ve-
scuntur 1. 481
Verbasci herba consideratio 2.
679 684
Verbasci herba medicina 2.
700. 701. 705. 717. 724.
725. 728. 730. 731
Verbena apud Romanos in sa-
cris & legationibus usus 2.
516. 676
Verbenace herba medicina 2.
700. 707. 713. 715. 719. 720.
722. 723. 724. 725. 730. 731.
734

Verbenace herba nobilitas, ge
nera, & usus 2 676
Verbenarij appellatio in lega
tionibus una tracta 2. 516
Venditorum affectum rime
dia 3. 369 414
Vergilia stella in cauda Tau
ri sita 1. 35
Vergiliarum ortu pluviosus
olei caritatem prænuntiat 2.
204 35
Vergiliarum exortus astat in
cipit occasu hyems 2. 337
Vergiliarum semestris spatium
Ibidem
Vergiliarum exortu vires olea
que concipiunt 2. 166
Vergiliarum pluvia viui & o
lea inimicissima 2. 204
Vergilia quando exoriantur 1.
40. & 2329. 330
Vergiliarum sidus peculiari
ter ad fructum pertinet 2.
337
Vergiliarum occasus hyemem
inchoat 1 40
Vergilia quando occidunt 1.
40. 530. 321. 329. 344
Vermes ne semina infestent 2.
303
Vermes mensis tempore noctu
lucentes 2. 330
Vermes ne capras infestent 2.
414
Vermes ex ocimo nasci 2. 431
Vermes corpori innascentes
000 3

Indicis Pliniani

quo necantur	2.432	117
Vermes ventris quo pellantur		Veroneusi agro vna Rhaticape
2.438		culiaris 2.73.85
Vermium terrenorum in medicinis usus 3.134.135.137. 415.		Verris cur ab Antonio profcriptus 3.272
149 C		Veri Cupidinis simulacrum obiectum à Cicerone 3.379
Vermium Gangis fluuij mira magnitudo, ac vires 1.424		Verris animalium in medicinis usus 3.60.65
Vermium genera multa, eorumque in medicinis usus 3.147		Verrius scriptor 3.257
Vermes in ligno, & ex ligno nascentes 1.548		Verrucæ corporum quomodo tollantur 2.432.503.507. 531. 533.542.560.588.590.614. 635.663.731.752. & 3.16.62. 135.199.222
Vermes terreni erumpentes pluuias præfagunt 2.438		Verrucarum remedium superstitiosum 2.555
Vermes nocte lucentes iam pirsides disti 1.544. & 330		Versus heroicus à Pythio oraculo originem cepit 1.346
Vermem per diem tantum viuentem Hispani fluiuius generat 1.549		Vertiginem capitis ara in pane generat 2.307
Vermibus fici maximè obnoxia 2.170		Vertiginis capitis remedia 2.439.441.449.512. 565.573. 574.603.664.679.683.757. 766. & 3.195.414
Vermium genus omne oculis caret 1.555		Veruatrum quid, & unde dictum 2.312
Vermicationis iumentorum remedium 3.152		Vesica animalium consideratio 1.571
Vermiculatio quas arbores maxime infestat 2.157		Vesica membrana constat libidem 2.428.429. 555.562.563.568.584.
Vermiculatio non modò arbores, verum ipsa etiam poma infestat 2.260		Vesica affectuum remedia 2.408. 419. 421. 440. 453. 457. 463.464.498. 502.
Verna frumenta que 2.282		
Verna opera que 3.238		
Vernationi angium in medicinis usus 3.220.198		
Verni flores qui 2.484		
Veroneusi agri mala lenata.		

502. 507.
517. 551. 561.
584. 585. 59
599. 606. 608
647. 660. 6
727. 731. 756
& 3.19. 146.
141
Vesica tumoru al
2.415
Vesicam euacu
& 3.212
Vesica scabies q
r n
Vesica calculos
464. 715. & 5.
Vesicaria herba
2.512
Vesparum consid
que
Vespa muscae g
nantur
Vesparum genua
537
Vespa carne
537
Vespa luto in sub
1.536
Vesparum & cr
gala cella
Vespa plenitudo
sunt
Vespa & arab
beni regu, au
537
Vespa iconem

Pars Prima.

502. 507. 510. 512. 535. nimica 1.517
 537. 552. 563. 567. 581. Vespas non ferunt à scorpione
 584. 586. 594. 595. 597. percussos 1.11
 599. 606. 608. 639. 646. Vespas equorum corpore gigni
 647. 660. 691. 714. 715. 1.536
 727. 733. 756. 762. 765. 766. Vespas ne uvas tangant 2.
 & 3. 19. 146. 159. 186. 194. 123
 141. Vespasum ictus remedia 2.
 Vesica tumoru allium medetur 410. 434. 435. 505
 2.415. Vespasianus Augustus pri-
 Vesicam euacuantia 2. 504 mus coronas ex cinnamo-
 & 3. 211 mo in templo Pacis dicauit
 Vesica scabies quo pacto cure- 2.27
 ri 2.522. Vespasiani Imperatores balsa-
 Vesica calculos expellentia 2. mi arbusculam Roma pri-
 464. 715. & 3. 21. 440 mi ostenderunt 2.32
 Vesicaria herba qua qualisque Vespasianus Augustus ad em
 2.512. Honoru & virtutu restituit
 Vespasum consideratio natura 2.350
 que 1.537. Vespasianus filius patris in ter-
 Vespa muscas grandiores ve- tio Consulatu collega 1.16
 nantur 2.537. Vespasianus Imperator Augu-
 Vespasum genus ichneumones stus vniuersa Hispania La-
 537. ius tribuit 1.97
 Vespa carne vescuntur 1. Vespasianus Imperator Oculis
 537. bellum intulit 1.186
 Vespa luto in sublimi nidificat Vespasianus Imperatoribus qua
 1.536. tus fuerit urbis Romana am-
 Vespasum & erabronum sexa- bitus 1.107
 gula celle 1.537. Vespasianus in principatu suis
 Vespa plenilunio maxime cre- exortus calumniandi ansas
 scunt Ibid. praedit 3.239
 Vespa & erabrones non ha- Vespasianus Consulibus dua eclis-
 bent regu, aut examina 1. ptes, altera Solu, altera Lunas
 537. intra dies paucissimos visis
 Vespa ichneumones araneu i- 1.16

Vestaspianis Cēforibusque ma-	Vestes ingentis pretij	1.409
xima hominum aras in oen-	Vestes pictæ Homeri tempore	
sum relata	in usu	1.401
Vestaspiani Tui laudes magi-	Vestem cineā quam non autin-	
stratus honoresque gesti. To-	gant	3.11
to operis prologo.	Vestes herbis infici	2.516
Vesper flus idem cum vene-	Vestium luxuriam florum co-	
re	loribus cercat	2.478
Vesperilio Solus inter volucres	Vestes ne à vineis ledantur	2.
dentis habet	7.449.510 748	
Vesperilio sola volucrum mā-	Vestium ingendarum ratio.	
mas habet	358.371	
Vesperilio sola volucrum ani-	Vestes mortuorum in sarcopha-	
mal parit & lacte nutrit.	go Assio conditorum veritē	
507	tur in f. pides	3.408
Vesperilio volitans pullos ge-	Vestes Phrygio lapide ringun-	
minos secum deportat. Ibid.	tur	3.411
Vesperilionis in medicinis u-	Vestium macula quo pacto e-	
sui	luantur	2.420
3.97.129.130.449	Vestibus interposita saluoca,	
Vestialium virginum capillus	gratissimo odore eas commen-	
ad loron arbore deferebatur	dat	1.478
2.197	Vestes in oriente ex spina cu-	
Vestales virgines inter sacra	iusdam lanugine conficiuntur	
Romana Fascinum colum.	2.638	
13	Vestes quibus odoribus comen-	
Vestales virgines seruo fugiti-	dentur	2.501.510
nos, urbem exeant, retinent	Vestilia Romana C. Herdicij,	
precationibus	Pomponij, & Prisci clarissi-	
Vesta ædes incēsa Roma.	morum virorum vxor.	2.299
41.327	Vetinorum aras dentibus in-	
Vesta simulacrum ex marmore	dicatur	1.561
3.320	Veternū mira frugalitas.	1.409
Vester ne pediculi obnoxia sint	& 642.272.372. & 3374.	
2.728	Veteres studiosissimi natura-	
Vestium genera plura	ferunt	1.37
Vestibus intexere aurum ubi		3e-
reperitur		

Veternū mira
1.38
Veterum dilige
Gr. 332. 642
71.442
Vettonica her
2.671
Vettonica circū
clisa sese mut
2.675
Vettonica rad
stat vomitor
Vettonica be
tarum morsu
675
Vettonica vsu
681.701. 70
705.708.712
722.723.725
734
Vetustatem qu
tiant
Vetustū mirat
dua, Prolog
Via sacra Rom
Vetores Rom
dicti
Vetorum lasu
tia
Vibius Crispu
consul
Vilius Aniciu
præf
Vibones Briat
rei
Vicia legumin

Pars Prima.

Veterum inuenta negligentur

1.38

Veterum diligentia 1.37.70.

& 2.338. 649.736. & 3.18

371.442

Vettonica herba consideratio

2.671

Vettonica circulo serpentes in

clusa sese mutuo interimunt

2.675

Vettonica radix faciles præ

stat vomitiones 2.704

Vettonica bestiarum venena

tarum moribus medetur 2.

675

Vettonica usus in medicinis 2.

681.701. 702. 703. 704.

705.708.712.713.720.721.

722.723.725.728. 731.732.

734

Vetustatem qua ligna non se

ctiant 2.192

Vetustus neuitatē dare, res ar-

dua, Prologo totius operis.

Via sacra Roma 2.364

Viatores Roma qui, & unde

dicti 2.275

Viatorum lasitudinem recrea

tia 2.137.448

Vibius Crispus Africa Pro-

consul 2.359

Vibius Autus Aruernorum

praeses 3.284

Vibones Britannica herba flo-

res 2.655

Vicia leguminu consideratio.

natura, usus, &c. 2.303

Vicia ferenda tria tempora ib.

Vicia siccitatē maximē amat

idid.

Vicia ubi ferenda 2.309. quo-

modo ferenda 2.313. quan-

do ferendu 2.319.325. quan-

do merenda 2.332

Vicinorum beneuolentia agri-

colu potissimū expetenda 2.

281

Victime qua dijs gratissima 1.

398.400

Victime immolanda corona-

bantur 2.143

Victor affectuum suorum A-

lexander 3.342

Victoriatu nummus lege Clo-

dia percussus 3.240

Victoriatu nummus unde di-

ctus ibid.

Victoria summum signū herba

à victi porrecta 2.517

Victoria picta Iphidis opus 3.

356

Victoria nota circus ex creta

3.372

Videri qua arte quū nequeat

3.33.469

Viennensis uia, sponte natura

pi em respiciens 2.74.83

Vigilie cestrenses à quo inue-

te 1.345

Vigilie inter mala corporu v-

niuerse, & earum remedia

2.721

Indicis Pliniani

Vigilia diuturna qua arte feri possint	2.462	vinus	2.344
Vigilarum immedicarum remedia	2.423.450	Vindemiatoris exortus vindemia maturitatem promittit	ibid.
Villarum positio qualis esse debeat	2.278. & inde	Vinearum situs, & quas calis partes spectare debeant	2.206
Villatica aues quo pacto tuta reddantur ab accipitre	2.566	Vineis qua terra utilissima	2.208
Vinaciola via Laurentibus & Sabinis solis cognita	2.78	Vinea quo ordine disponenda	2.221
Vinalia festa, cur, & quando celebrentur	2.338.339	Vinearum colendarum disciplina	2.240
Vinea peruvinea herba medicinalis	2.511	Vineis ex singulis vitium generibus facienda	2.248
Vinea peruvinea herba topiaria	2.484	Vinea serenda multiplex ratio	2.241
Vinea peruvinea semper virescunt	ibid.	Vinearum serendarum differentie quinque	2.243
Vinea peruvinea folia florum inopiam in coronamentis supplent	ibid.	Vinearum ingens fertilitas	2.81
Vincendo victi Romani	2.603	Vinearum cultura, & cultores nobiles	2.80
Vinculus vitium qua materia aptissima	2.183.254	Vinearum sulci quales esse debeant	2.244
Vindemia consideratio	2.346	Vinearum putationis consideratio	2.245.248.250.328
Vindemiarum singula pressura viginti culeos implere debent	2.346	Vinea quando pampinanda	2.250
Vindemia aliquando in Calendas Ianuarias dilata	2.346	Vinea quando serenda	2.327.
Vindemiarum tempus aptissimum	2.345.346	quando fodienda	2.249
Vindemiarum leges	2.345	Vinorum nobilium consideratio	2.83.87
Vindemiarum tempore qua agenda rusticis	2.346	Vini transmarini genera	2.87
Vindemiatoris exortus matu-		Vinum quod primus cum melle miscuerit	2.82
		Vinum ducentorum annorum	ibid.

Pars Prima.

- 2.344
 vitu vinde-
 m promittit
 & quacali
 debeant 2.
 2.344
 vitisfima 2.
 disponenda
 arum discipli
 2.240
 vitium ge-
 2.248
 triplex ratio
 rum diffe-
 2.243
 fertilitas 2.81
 & cultores
 2.80
 ales esse de-
 2.244
 onis confide-
 2.48.250.328
 pugnanda 2.
 enda 2.327.
 2.249
 consideratio
 genera 2.87
 cum melle
 2.82
 am annorum
 ibid.
- ibid.
 Vinum intus accendit, foris
 infusum refrigerat 2.83
 Vinum sanguinem esse terra
 2.83
 Vinum temperatè sumptum,
 vitile: intemperatè pernicio-
 sum ibid.
 Vinigenerosi genera plura 2.
 83.87
 Vinorum dulcium genera qua-
 tuordecim 2.88
 Vinum dulce minus odoratum
 ibid.
 Vini colores quatuor ibi.
 Vini secundarij genera tria 2.
 90
 Vina operaria Ibidem
 Vinorum nobiliorum genera o-
 ffoginta ibidem
 Vini usus apud antiquos fœ-
 minus interdictus 2.91
 Vini facturj genera plura 2.
 93
 Vinum factitium ex hortensi-
 bus herbis 2.95
 Vinum factitium ex fruticib⁹
 2.96
 Vini prodigiosa genera 2.97
 Vinum fœminis fœcunditatē,
 viru afferens rabiem ibid.
 Vinum abortum faciens ibid.
 Vinum sterilitatem afferens
 ibidem
 Vina quando in apothecis mu-
 tentur ibidem
- Vinà navigatione vetustatema
 acquirunt 2.97
 Vina quomodo condiantur 2.
 98
 Vini condendi varij ritus 2.
 101
 Vina Afri calce condunt 2.
 98
 Vinorum varia medicamina
 2.99.101
 Vina ex vasis ceratis acorem
 contrahunt 2.100
 Vina in quæ vasa transferri
 debeant ibidem
 Vino proprius mucus, & acor
 2.101
 Vinum natura non congelascit
 ibid.
 Vinum circa Alpes aliquando
 congelascit ibid.
 Vinum ad frigus stupet ibid.
 Vini dolia qualia esse debeant
 ibid.
 Vini flos optimus qui candidi-
 simus 2.102
 Vini liquor humano corpori in-
 tus gratissimus 2.105
 Vinorum genera centum nona-
 gintaquinque, species autem
 penè duplici numero ibid.
 Vini quomodo odor acquirat-
 tur 2.122
 Vini sapor multiplex 2.132
 Vini aqua admista quomodo
 deprehendatur 2.178
 Vina nobilia in arbutis gignit

2.251	lectata	2.92
Vini varia genera, & ex eis	Vino togum respergi, Numæ	2.99
medicinae 2.567	lege veritum 2.97	Vino condendo
Vinum Albanum nervi vtile	Vina qua libationibus impura	finia
2.568	cenſeatur 2.89	Vini cella quali
Vinum vires alit, sanguinem	Vino debent homines, quod so-	2.101
& color 2.568	li animantium non ſcientes	Vini eſſe ſic
Vini effectus plures ibid.	bibant 2.570	excoſcitur.
Vina Albana aſteriora ibid.	Vini ſapor quibus commende-	Vini ſacri v
Vino ſapientiam obumbrari,	tur 2.447.663	93
Proverbum 2.570	Vini mercede conductus Me-	Vini radium a
Vino quis primus aquam mi-	zentius Rutulus opem tulit	Vinum eſſe ſic
ſcuerit 1.344	aduerſus Latinos 2.91	Vinum præcipi
Vinum febricitantibus non dan-	Vini apud antiquos mira mo-	petunt
dum 2.571	dia Ibidem	Vini ſaporem
Vino a qua potus interponendus	Vini copioſiſſimus proventus 2.	ſum
2.570	347	Viola ſemen
Vina plura miſceri, inutile ib.	Vini tranſmarini ætas media	verſatur
Vina que ſaluberrima ibid.	qua 2.88	Vilærum conſp
Vinum rubrum, nigrumque ve-	Vinum Maroneum quibus a-	& genera
hementius conſtringit 2.571	qua portionibus miſcendum	Viola quando
Vinum in quibus morbis non	2.83	Viola ſponte
dandum ibid.	Vina ſua Narbonenſis Gallia	474
Vinorum factuorum medici-	variis inſcit medicamentis	Viola lutea mi
na 2.572	2.85	2.501
Vini facis natura & medicinae	Vini bonitas regioni terraque,	Viola lutea
ex ea 2.575	non vna generi accepta ſe-	Viola lutea v
Vini genera nunquam inebria-	renda 2.86	501
tia 2.77	Vino modice ſumpto nervi iu-	Viola alba
Vini potus vires recreat 2.4	uantur 2.568	474
Vina cur muſtis odoratio- 2.	Vina dulciora odore carent 2.	Viola repitior
476	133	hyeme prone
Vinum Indi Arabæſque pal-	Vina tenuia odoratio- 2.86	Viola alba ma
mus exprimunt 1.270	Vino perſuſa ſemina minus a-	474
Vini picati villicitas 2.571	grocant 2.307	Viola apes dele
Vino aromatice antiquis de-	Vini vires crapula franguntur	Viola arida in
	3.99	annum vident

Pars Prima.

2.99
Vino condendo quæ pix utilis-
fima 2.100
Vini cella quales esse debeant
2.101
Vini esse siccata atramentum
excoquitur 3.330
Vini factum varia genera 2.
93
Vini cadum affrentia 3.157
Vinum è fonte fluens ibidem
Vinum præcipue serpentes p-
petunt 1.515
Vini saporem qui habeant fru-
ctus 2.133
Viola semen scorpionibus ad-
uersatur 2.501
Violarum consideratio, natura
& genera 2.474
Viola quando floreat 2.483
Viola sponte nascentes 2.
474
Viola lutea mēstrua extenuat
2.501
Viola lutea 2.474
Viola lutea urinam ciet 2.
501
Viola alba veru nuntia 2.
474
Viola repidioribus locis etiam
hyeme prouenit ibidem
Viola alba maxime durat 2.
474
Viola apes delectantur 2.485
Viola arida in medicinis post
annum utendum 2.501

Violarum medicina ibid.
Viola recentibus minor vi in-
est ibid.
Vipera serpentum sola terra
conduntur 1.387
Viperæ dentes gingiuis condis-
tur 1.560
Viperinis carnibus vescentes
3.106
Viperæ duplex vulua 1.571
Viperæ conus & partus 1.
507
Viperæ grauida à catulis suis
interimuntur 1.508
Viperæ in medicinis vsu 3.
93. 104. 105. 106. 124. 134.
150
Viperarum morsus remedia 2.
597
Vipiones aues 1.499
Vipsanus Consul 1.12. 311
Vires quorundam prodigiosa
1.311
Vires recreantia 2.545. 583.
589 766
Virga sanguinea natura 2.
620
Virgæ magistratuum Romano-
rum ex betulla arbore 2.159
Virgilius non dissimulat per
quos profecerit, Prologo totius
aperit.
Virgilius carmina sua testa-
mento cremanda mandauit
1.320
Virgilius equi optimiformauit

- pulchre depinxit 1.393
 Virgilij manu scriptus liber 340
 Plinij tempore extabat 2.56
 Virgilius hororum dotes propter argumenti humilitate subterfugit 2.71
 Virgilius quandiu ante Plinium 2.74
 Virgilius in Georgicis rerum precipuarum flores tantum attingit 2.71
 Virgilius externa quadam utrarum genera enumeravit 2.79
 Virgilij carmina Augustus cremari vetuit 1.320
 Virgilij amatoria incantationes 3.8
 Virgilius Nerycia picem precipue commendat 2.100
 Virgilius quaedam à Catone mutuatus 2.120
 Virgilij de faba serenda consilium 2.308
 Virgilij de sandyce opinio 3.329
 Virgilij de reparandis apibus consilium 1.536
 Virginea aqua Romæ 3.405
 Virginitas vitata gagate lapide deprehenditur 3.411
 Virginibus mammae ne crescant 2.753
 Viria Celtica quæ 3.239
 Virilium remedia. Quæ genitalium remedia.
- Vireo autem quando appareat 2.340
 Viriscolymo florente in coitum seniores 2.538
 Virtus olim Roma honoris præmio contenta 2.144
 Virtus cuiusque in quæ tempora incidit, plurimum refert 1.317
 Virtutis ades Roma à quibus picta 3.359
 Virtutis pictura 3.355
 Viscerum affectorum remedia 2.619. 703. & 3.426
 Visci in arboribus nascentis consideratio 2.199. 200. & 2.604
 Viscitria genera 2.100
 Viscum ad religionis usum quomodo & quando decerpendum 2.605
 Viscum quod optimum 2.604
 Visci usus in medicinis ibid.
 Viscum à Druidis in summa veneratione habitum 2.200
 Viscum nocet arbori in quana scitur 2.262
 Viscum neque igne, neque aqua corrumpitur 2.64
 Viscum: in quibus nascitur arboribus 2.100
 Visci acini quando colligantur 2.200
 Viscum quomodo præparetur ibidem

ibidem
 Visciflori medici
 Viscisumpti re
 171. 577. 611.
 451. 96
 Viscula una in
 fertilis
 Viscus acutissim
 312
 Viscifeniculo
 Viscus claritas ei
 tur
 Viscum aliquibus
 pur restituta
 Viscus quibusdam
 tibus negatus
 Viscus hirundinis
 herba restituta
 672
 Vita longissima
 333
 Vita breuitate
 335
 Vita animalium v
 operis
 Vita doloribus
 na est
 Vita religione co
 Vita desit, quæ
 vivere capit
 Vita brevis sign
 Vita longa signa
 Vita quibus an
 cibo
 Vita longissima
 197

apparent 1.

in coitum

2.538

honoru pra-

2.144

qua tempo-

2.117

a quibus

3.350

3.355

remedia

2.6

nascentis co-

200. & 2.

2.200

visum quo

decipendū

num 2.

in quana-

2.262

negue a-

2.64

nascentur ar-

2.200

colligantur

preparatur

ibidem

ibidem

Visci floris medicina 2.699

Visci sumpti remedia 2.409.

575.577.611. 747. & 3.44.

45.196

Visula una in imis arboribus

fertilior 2.76

Visus acutissimi exempla 1.

312

Visus feniculo reficitur 2.463

Visus claritas euphorbio iuu-

tur 1.179

Visum aliquibus post longum te-

pus restitutus 1.556

Visus quibusdam statim nascē-

tibus negatus ibidem

Visus hirundinum pullū qua-

herba restituitur 1.376.2.

672

Vite longissima exempla 1.331

333

Vita breuitate nil melius 1.

335

Vite animalū vigilia. Prologo

operis

Vita doloribus inquinata pœ-

na est 3.3

Vita religione constat 2.98

Vita desit, quando voluptas

vinere cepit 2.71

Vita breui signa 1.587

ibid

Vita quibus animalibus sine

cibo 1.383

Vita longissima homines 1.163.

297

Vite breuissima homines 1.

280.297

Vitam suam castor Ponticus te-

sticulus redimit 1.379

Vitelliani Capitolium incen-

derunt 3.281

Vitellius Lucius cotana, cari-

cas, & cauneas ex Syria in-

rus suū Albenſe intulit 2.127

Vitellius pistacia primus in Ita-

liam attulit 2.129

Vicellij patina ingentis pretij

3.362

Vitellius Pisonem veneficij ac-

cusat 1.566

Vitex herba, eiusque medicina

2.617

Vitiles naues in Oceano Britā-

nico

1.347

Vitiliginū remedia 2.436.442

500.557.762.768. & 3.146

183.366

Vitiligator vox Catoniana.

& ex quibus composita, Pro-

logo totius operis.

Vitu in iuuenta fertilior, sed

tardius matureſcit 2.169

Vitu tacta fulmine libationi

habetur impura 2.98

Vitium sarmentorum medicina

2.562

Vitium clauiculae quem usum

habeant in medicina 2.560

Vitu lacryma qualis, & ex ea

medicina ibidem

Vitu & brassica inimica 2.

Vitium cineres quem usum ha-
 beant in medicinis 2.561
 Vitis brasicam petream fugit
 aut moritur 2.475
 Vitis frondium succorumque
 in medicinis usus 2.560
 Vitibus populus arbor gratissi-
 ma 182
 Vitis sola bis parturit 2.
 165
 Vitis quando germinet 2.
 166
 Vitis quo tempore floreat ibi-
 dem
 Vitis vincula ex ipsis fieri
 possunt vitibus 2.183
 Vites trisera, insana dicta 2.
 169
 Vitis frondes latissima 2.162
 Vitis consideratio 2.72
 Vitium principatus in Italia
 2.71
 Vites inter arbores numerata
 2.72
 Vitis lignum aeterna natura 2.
 72
 Vitium quarundam magnitu-
 do ibid.
 Vitis centurionum Romanorum
 insigne 2.74
 Vitium genera plura 2.74.
 78
 Vitis Biturica quali loco se-
 renda 2.76
 Vitium frondes, antequam de-

cidant, rubescentes, pessimi
 generis argumentum 2.78
 Vitis arbore vel palis non indi-
 gens 2.79
 Vitis schlectris usus varius 2.
 191
 Vitibus brevis vita 2.199
 Vitibus quando pluvia inimica
 2.104
 Vites qua quo loco ferenda 2.
 80
 Vitibus qua terra utilissima
 2.208
 Vitis umbra qualis 2.225
 Vitis tribus modis infestatur 2.
 231
 Vitibus suis humor immiscisi-
 mus ibid.
 Vitium gemma, oculi, germen
 2.241
 Vitis ut diversas frax vitas
 2.242
 Vitium cultura praecepta ex
 Catone 2.251
 Vites diversorum generum qua-
 rentis miseri possint 2.248
 Vitium culturas quis primum
 reperit 1.344
 Vitis huius maritantis qua arbo-
 res apta 2.252
 Vitis Aquilonem spectare de-
 bent 2.254
 Vites quibus vinculis liganda
 ibid.
 Vitis terra obruta quo pacto
 propagentur 2.255
 Vitibus

Vitibus adminicul-
 413 4.131.256
 Vitium morbum ar-
 tisque causa
 Vitium pestiferan-
 Vitis Taraspenfis
 2.315
 Vitis alba nomine
 medicina
 Vitis nigra nomi-
 medicina
 Vitis raphanus inhi-
 362
 Vitis laurus inimica
 Vitis ex remediis
 sunt
 Vitis consideratio
 ciendique ratio
 Vitis liquor à mag-
 tur
 Vitis artifex Sidon-
 Vitium quaternatio-
 344
 Vitium ex Beliam
 1.99
 Vitium Obsidianum
 Vitis temperamen-
 le quando inveni-
 44
 Vitis fragmenis qua
 sumentur
 Vitium & statu,
 & calatura signu-
 424
 Vitium Aduorum
 ingeni pretium
 Tom.3

Vitibus adminicula addenda 413 4.232.256
 Vitium morbus articulatio eiusque causa 2.159
 Vitium pestis aranearum 2.260
 Vitis Tacampensis agri bifera 2.315
 Vitis alba nomina, & ex ea medicinae 2.565
 Vitis nigra nomina, & ex ea medicinae 2.566
 Vitis raphanus inimicus 2.262
 Vitis laurus inimica Ibidem
 Vitis ex remediis interdum fiunt 2.266
 Vitri consideratio, origo, faciendaeque ratio 3.423
 Vitri liquor à magnete trahitur 3.423
 Vitri artifex Sidon 1.199
 Vitrum quare ratione coquatur 3.424
 Vitrum ex Beli amnis harenis 1.99
 Vitrum Obsidianum 3.425
 Vitri temperamentum flexibile quando inuentum 3.424
 Vitri fragmenti quo pacto glutinatur 3.88
 Vitrum & flatu, & igne, & calatura figuratur 3.424
 Vitreorum duorum calicum ingens pretium Ibidem
 Tom.3

Vituli marini consideratio 1.379
 Vituli marini ad ipsam medicinam 3.221
 Vituli marini non feriuntur fulmine 1.147
 Vitulus marinus mitescit 1.497
 Vituli marini descriptio 1.428
 Vitulus marinus à mugitu diffusus Ibidem
 Vituli marini pitris vestiuntur 1.423
 Vituli marini partus 1.423
 Vitulus marinus mammae ferunt educat Ibidem
 Vitulis marinis in somno mugitus Ibidem
 Vituli marini & visu populum saluantes Ibidem
 Vituli marini nomine vocati respondent Ibidem
 Vituli marini somnus grauissimus Ibidem
 Vituli marini pinnis vice pedum serpunt Ibidem
 Vituli marini pinna dextra semper porifera Ibidem
 Vitulis marinis lingua dulpe 1.562
 Vituli marini fel multis remediis nobilitatur 1.567
 Vituli marini oculi quales 1.557
 Vituli terrestres, eiusque partium in medicina usus 3.60.
 61.62.65.66.67
 PPP

Indicis Pliniani

<i>Viuaria ostrearum à quo pri-</i>	22		
<i>mum inuenta</i>	1.458	<i>Vlmi folia qualia</i>	2.163
<i>Viuaria pisciu à Licinio Mu-</i>		<i>Ulmus dico germinat</i>	2.164
<i>rena inuenta</i>	<i>Ibidem</i>	<i>Ulmus rigorem optimè seruat</i>	
<i>Viuaria muranarum à C. Hi-</i>	2.191		
<i>rio instituta</i>	1.459	<i>Ulmus quando ferenda</i>	2.
<i>Viuaria cochlearum à quo pri-</i>	221		
<i>mum excogitata</i>	1.459	<i>Ulmus vitibus aptissima</i>	2.
<i>Viuaria ferarum à quo inuen-</i>	252		
<i>ta</i>	1.406	<i>Ulmorū infirmarū remedium</i>	
<i>Uuerra cuniculi infesta</i>	1.		
	408	<i>Vlmi arboris natura, & medi-</i>	
<i>Viueria in medicinis usus</i>	3.	<i>cina ex ea</i>	2.614
	126	<i>Vlophonon herba qua, & cur</i>	
		<i>ita dicta</i>	2.528
<i>Vlcus, vide Hulus.</i>		<i>Vlpicum, alij genus</i>	2.
			385
<i>Ulex fruticu genus, eiusq; v-</i>		<i>Ulula fellis in medicinis: vsus</i>	
<i>su in auri metallis</i>	3.248		3.107
<i>Vlixes sanguinem è vulnere</i>		<i>Ulula adipis in medicinis v-</i>	
<i>profluentem carmine compes-</i>		<i>su</i>	3.108
<i>cuit</i>	3.8	<i>Vmbrae spatio consumi</i>	1.
<i>Vlixis Palladium surripientis</i>			12
<i>calata effigies</i>	3.268	<i>Umbra satu aut nutrit, aut</i>	
<i>Vlixu effigies picta</i>	3.338	<i>noherca</i>	2.225
	339	<i>Umbrarum figura tres</i>	1.
<i>Vlixis primus pileum addidit</i>			13
<i>Nicomachus</i>	3.348	<i>Umbra quarum arborum le-</i>	
<i>Vlixu bovem cum equo iungen-</i>		<i>ues</i>	1.543
<i>in picta effigies</i>	3.353	<i>Vmbrae arborum quorundam</i>	
<i>Vlmaria qualiter disponenda</i>		<i>noxiae</i>	2.415
	2.221	<i>Vmbrae gnomonis pro rationis</i>	
<i>Vlmi arboris consideratio, &</i>		<i>locorum diuersa mensura</i>	1.
<i>genera quatuor</i>	2.158		61
<i>Ulmus gummi ferens</i>	2.53	<i>Vmbra ubi nulla die medio</i>	1.
<i>Vlmi semen samara</i>	2.155.167		62

Vno

Umbra quando & ubi nulla

1.62.273 296

Umbra ubi bu anno in Meri-
diem cadant

1.63

Umbra ubi ad septentrionem
hyems, æstate in Austru ver-
gant

1.244 246.273

Umbra hyena canes obmutef-
cunt

1.378

Umbra metiendæ ratio

3.

395

Umbra ex longitudine Tha-
les Myleſius pyramidis
altitudinem meſus eſt ibi-
dem

Umbra inferorū quo pacto e-
uocentur

3.476

Umbria una irtiola peculiaris

2.78

Umbri pecudum genus

1.403

Umbros populos Pelafgi exege-
runt

1.103

Umbrius aruſpex peritiſſimus
Plinij æuo

1.468

Unciale una quæ, & unde
diſta

2.79

Undulata veſtiū

1.402

Unedonū folium quale

2.7

Unedonū arboris fructus qua-
lis

2.597

Unguentorum confideratio

2.

38

Unguenti inuentor incognitus
Ibid.

Unguentum non fuiſſe Troiano
tempore

Ibid.

Unguentum Perſarum eſt in-
uentum

Ibid.

Unguentorū uſus in funeribus
ibid.

Unguentorum genera plura I-
bidem

Unguētū faciendi duplex ratio

2.39

Unguentum regale quod

2.

Unguenti ſeces magmata vo-
cari

2.42

Unguentum in alabaſtris opti-
mè ſeruatur

2.42. & 3 48

Unguenta uetuftate meliora
ſunt

Ibid.

Unguentis Sol inimicus ibi-
dem

Unguentorum quæ prima men-
tio apud ſcriptores

2.

Unguentorum varia cognomi-
na unde ſumpta

Ibid.

Unguentorum authoritas ſub-
inde mutata

Ibidem

Unguenta quibus è locis ma-
ximè commendata

Ibi-
dem

Unguentorū luxuria maximè
ſuperuacua

2.42

Unguenta quare expetiſſa I-
bidem

Unguenta in umbra, & plum-
beis vaſis coquenda

Ibi-
dem

Unguentorum pretia maxima

PPP 2

Ibidem 581
 Vnguenter pedes inungebatur 1.369.370
 Ibidem Vnionis gemma consideratio 1.
 Vnguenterum usus etiam in ca- 442
 stris unde dicti 1.442
 Vngueta exotica Roma Censura lege interdicta 2.43.
 Vngueta etiam in potu addita Ibid.
 Vngueta meliora que terram quam qua crocum sapiantur. 211
 Vngues pisces in ore mandentium lucent 1.439
 Vnguium animalium consideratio 1.581
 Vngues nervorum clausula Ibidem
 Vnguium animalium differentia Ibidem per totum caput
 Vngues nundinis ressecari religiosum 3.10
 Vnguium r. segminum superstitionis usus 3.25
 Vnguium vitiosorum remedium 2. 455. 458. 462. 563. 576. 604. 612. 711. & 3. 40. 53. 62. 98
 Vngularum animalium differentia 1.582
 Ungulum antiqui annulum appellabant 3.20
 Ungula quibus sint solida 1. 582. & inde
 Vngularum consideratio 2.

581
 Vnicornes boues 1.369.370
 Vnionis gemma consideratio 1. 442
 Vniones unde dicti 1.442
 Vnionis dotes in quibus consistant Ibid.
 Vniones ubi optimi Ibid.
 Vniones Cleopatra ingentis pretij 1.444
 Vnionum nomen quando impostum 1.445
 Vnionum usus, mulierumque circa eos luxu Ibid.
 Voconia pyra 2.119
 Vola homini tantum 1.582
 Vola quibusdam defuerunt, qui & cognomina inde traxerunt Ibidem
 Volcatius Iurisperitus, Celsij praeceptor, a cane defensus 1.389
 Volcatius Sedigitus Poeta 1. 580
 Volema pyra 2.120
 Volageffus Rex Parthorum 1. 266
 Volagefoceria oppidum. Volagefi Regi opus Ibidem
 Volsini a Romanis ob signorum copiam expugnati 3.280
 Volta monstrum 1.45
 Volua quid 2.540
 Volumio L. Consule, carnis pluit 1.48
 Voluisse magna abinde pulcritudine,

Pars Prima.

- est. Prologo operis
Voluoes vermes prarodentes 2.269
pubescentes uuas 2.269
Voluptas quando viuere cõ-
pit, vita desit 2.71
Voluptates publica via maxi-
mè irrepunt 3.374
Volusi L. senectus 1.332
Vomica morbi remedial. 4.31.
 438. 453. 461. 522. 618. 630.
 634 & 3.92 127
Vomitiones à canibus primùm
monstrata 3.96
Vomitiones in remedium cru-
ditatis excogitata 1.589
Vomitiones quibus inimica 1.
 589
Vomitui nauigantium utilitas
 3.170. & inde
Vomitui causa. & quibus ani-
malibus accidat 1.569
Vomitum sistentia 2.438. 439.
 4.41. 448. 453. 461
Vomitum prouocantia 2.406.
 410. 415. 428. 452. 455. 500.
 503. 524. 534. 579. 585. 597.
 599. 643. 704. 708. 710.
 712. 743. 766. & 3.196. 211.
 253. 298
Vomitum inhibetia 2.550. 561.
 570. 646. 704
Vomitui contrahit vitia quo pa-
tio curentur 2.412. 432
Vopici Caesaris de Rosea cam-
pis logium 1.210
Vopiset qui dicantur 1.302
Vorten quid & qua in re disse-
rat à turbine 1.43
Vota suscipientes Parthorum
reges qua herba vsi 2.483
Votorum prapiciuus locus, quan-
do spei nullus 1.365
Vetum mortis frequentissimũ,
 1.335
Vox humana à decimo tertio
etatis anno robur acquirit.
 1.586
Vox in senibus exilior sit Ibi-
dem
Vox nullis nisi pulmonem &
arteriam habentibus 1.
 585
Vocis consideratio Ibidem per
totum
Vox eadem quibus in locis se-
pius repercutiatur 3.
 3.399.
Voci officientia 2.270
Voce carentes homines 1.188
Vox in theatris scobe aut hare-
na superiniecta deuoratur
 2.587
Voci qui dentes necessarij 1.
 307
Voces totidem quot homines 1.
 587
Voci utilia 2.414. 415. 416.
 438. 453. 522. 543. 552.
 553. 643. 717. & 3.357. 211.
 314. 317
Vpupa auiũ consideratio 1.
 486

In dicit Pliniani

<i>Vpupa in medicinis usus</i> 3.	<i>Vrina boum apibus medetur</i> 2.
128	268
<i>Vranoscopus piscis</i> 3.	<i>Vrina semina aspergenda ante satum</i> 1.308
225	2.542.607
<i>Urbana arbores quæ & cur ita dicitur</i> 1.160	<i>Vrina difficultatem offerentia</i> 2.
<i>Urbana tribus minus honorata quam rustica</i> 2.273	441. & 3.19.30
<i>Urbanarum arborum medicina. Libro vigesimo tertio per totum</i>	<i>Vrina reddenda causa, pudentia aduersus Solem aut Lunam non denudanda</i> 3.
<i>Urbium dy tutelares ante epipugnationem solent euocari</i> 3.7	21
<i>Vrceolaris herba quæ, eiusque usus in medicinis</i> 2.526	<i>Urinam mouentia</i> 2. 406.
<i>Vrica cybia quibus è piscibus sunt</i> 3.227	408. 409. 411. 412. 417.
<i>Vredo frigore constat</i> 2.336	418. 420. 423. 428. 430.
<i>Vredo non fit, nisi plena Luna</i> 2.336	431. 435. 439. 441. 442.
<i>Vredo, peculiaris vitium pestis</i> 2.335	444. 445. 446. 449. 461.
<i>Vrena pisces</i> 3.227	462. 463. 464. 497. 498.
<i>Vrica satorum vitium, eiusque origo</i> 2.307	499. 501. 502. 503. 508.
<i>Vrina mira vi in animalibus</i> 1.387	509. 510. 511. 525. 527. 530.
<i>Vrina termina quo discutiantur</i> 2.421	532. 534. 536. 537. 538. 542.
<i>Vrina differentia, ususque in medicinis</i> 3.10	554. 555. 556. 557. 561. 565.
<i>Vrina color, valetudinis index</i> 3.21. & inde	566. 577. 582. 585. 586.
<i>Vrina hominis apibus medetur</i> 2.485	589. 594. 595. 597. 599.
	601. 607. 608. 609. 610.
	611. 613. 615. 616. 617. 621.
	623. 625. 626. 628. 630.
	634. 635. 646. 706. 714.
	715. 716. 727. 739.
	741. 747. 748. 753. 761.
	762. 764. 767. & 3.19. 414.
	<i>Vrinum ouum quod</i> 1.505
	<i>Vrion terra genus</i> 3.247
	<i>Vrsorum consideratio</i> 1.384

Vrsi

Vrsi sine calceatu longo itinere

fatiscunt 1.582

Vrsi ne mordeant 3.303

Vrsorum in medicinis usus 3.

53.54.55.60.61

Vrsi ubi non sint 1.411

Vrsorum partus informes 1.

384.509

Vrsi egroti formicarum ouis

sanantur 1.377.8.3.109

Vrsorum coitus qualis 1.384.

509

Vrsam parientem videre, res

est in primis rara 1.384.509

Vrsi maxime fauos expetunt 1.

385

Vrsorum somnus grauissimus 1.

384

Vrsorum specus imbris im-

penetrabiles ibid.

Vrsorum coctas carnes cresce-

re ibidem

Vrsi qua herba sese purgent 1.

385

Vrsi aqua morsu vorat 1.516

Vrso caput inualidissimum 1.

385

Vrsos non gigni in Africa i-

bidem

Vrsorum oculi crebro hebetan-

tur ibid.

Vrsorum cibus quis 1.516

Vrtica herba consideratio &

medicina ex ea 2.523

Vrtica folia mordacia 2.163

Vrtica non mordetis medicina

2.525

Vrtica semen ubi optimu ibi.

Vrtica magnitudo mira 2.491

Vrtica differentia, ususque i-

bid.

Vrtica primum enascentes ci-

bis religiosus ibid.

Vrtica puncturis oleum mede-

tur ibid.

Vrtica semen cicuta contra-

rium 2.523

Vrtica oleum 1.113. & 523

Vrtica laudes Phaeas Physi-

cus condidit 2.524

Vrtica anserum pellis morti-

fera 1.506

Vrtica piscis in medicinis v-

sus 3.222.225

Vrtica piscis consideratio 1.452

Vri fera quales 1.360

Vrorum in medicinis usus 3.

45

Vrorum cornua maxima, ac

eorum usus 1.551

Vsura, quaestiosa segnitie 3.

241

Vsus efficacissimus rerum om-

nium magister 2.696

Vterus unde dictus 2.571

Vtica Apollinis templum me-

morabile, eiusque trabes ex

cedro Numidica 2.193

Vtica urbis vetustas ibid.

Vuarum insignioru genera 2.

75. & inde ad finem capitis,

& toto capite sequenti

Uvarum differentia unde sumpta	2.73	Uvas pubescentes volucres praeodunt, eiusque res remedium	2.269
Uua passa unde dicta	ibid.		
Uua lanata	2.75	Uvae ne aues attingant	2.404
Uvarum varia nomina	1.74. 78	Uva recentis noxia	2.562
Uua Bithynica in eligendo solo morosa	2.76	Uvae saluberrima quo pacto fiant	ibid.
Uua quaedam cum sole circum agitur, ob id Streptos dicta	2.79	Uvas galli ne edant	ibi.
Uua in vine servabiles ibidem		Uvarum nucleis, eorumque medicina	2.563
Uvarum conservandarum ratio	1.121. 122. 256. 562	Uua theriacae serpentium ictibus medetur	ibidem
Uua ne a vesperis attingantur	2.123	Uua passa consideratio, & medicina ex ea	2.454. 563
Uvarum circa acinos differentia	2.131	Uua pituitaria quae	2.564
Uvarum succus qualis	2.133	Uua picta aues decepta	3.336.
Uvae cuteteguntur	2.134	& inde	
Uvarum varia genera quae arde in eadem vite nascantur	2.243	Uvae faurium remedia	2.425. 445. 449. 459. 513. 525. 543. 587. 591. 593. 594. 604. 612. 631. 632. & 3.15. 19. 122. 204. 211. 302. 303. 389
Uvarum acini nihil ligni in eis habentes quo pacto efficiantur	ibid.	Uvae in palato soli animalium homini	1.563
Uua quo terra propior, eo plus habet vitium	2.248	Uvae piscis	3.257
Uvarum singulis pressuram quantum vini exprimi iustum sit	2.346	Uvae marina in vino necata acini radium affert	3.223
Uvarum medicina	2.256. per totum caput	Uvae vulcani festum	2.302
Uua ne alicui mali obnoxia sine	2.259	Vulcani filius Aethiops Aethiopia nomen fecit	1.277
		Vulcanii Gurgitis repentinus interitus	1.339
		Vulneribus capitis aristolochia medetur	2.631. 684
		Vulnera	

Vulnera ne in
646
Vulnera quomodo
da
Vulnera inter
pedibus inter
flammari co
Vulnera aggra
eorum interu
serpentisue
fuerint laesi
Vulnerum var
407. 417. 425
413. 454. 457
525. 535. 5
605. 615. 619.
618. 660. 6
739. 740. 74
748. 757. 765
3.22. 83. 86.
3.1. 329. 367
Vulpes quibus
517
Vulpes ne galli
3.74
Vulpes ubi non
Vulpis cuiusque p
dicimus vulpu
3.14. 36. 61. 71
Vulpes quo cibo
593
Vulpes in thracia
eius admodum ex
sine explorant
Vulpium Thraces

Pars Prima.

- Vulnera ne inflammentur* 2.
646
Vulnera quomodo conglutinā-
da ibidem
Vulnera interuentu eorū. qui
pedibus inter conficerent. in-
flammati creduntur 2.669
Vulnera aggrauari creduntur
eorum interuentu. qui canis
serpentisue morsu aliquādo
fuerint laesi 3.12
Vulnerum varia remedia 2.
407.417.425.427.443.450
453.454.457.500.501.504
525.535.560.561.604.
605.615.639.643.644.646
658.660.666.713.728.
739.740.742.743.745.
748.757.765.766.768 &
3.22.83.86.255.297.303
311.329.367
Vulpes quibus inimica 1.
517
Vulpes ne gallinas attingant
3.74
Vulpes ubi non sint 1.411
Vulpis eris/que partium in me-
dicinis vsus 3. 47.49.53.
54.56.61.71
Vulpes quo cibo necentur 2.
595
Vulpes in thracia auribus gla-
sciei admotis crassitudinem
suis explorant 1.378
Vulpium Thraces auguria se-
quantur in transmittendis
amnis glaciatis ibid..
Vulpes marina. earūq. asus
1.451
Vulturni nidos nemo unquā
attigit 1.461
Vulturnum alitum consideratio
ibid.
Vultures ubi nidifcent ibid.
Vultures biduo aut triduo pra-
sentunt futura cadavera ib.
Vultures unguento fugantur
3.589
Vultures cicera semen edunt
2.412.
Vulturnum. partiumque eorum
in medicinis vsu 3.96.107.
121.127
Vulturnus ventus quī. & un-
de spiret 1.38
Vulturnus. Coro contrarius 1.
40
Vulturnes venti qualitates
natura 1.41
Vulturno apiaria & vinea in
Italia Galliāque opponenda
2.351
Vulnam propriē in reliquis di-
cimus animalibus quos in
muliere locos seu uterum
appellamus 1.571
Vulua erectitia qua ibid.
Vulua porcaria qua ibid.
Vulua erecta partu melior
quā edito ibid.

Indicis Pliniani

<i>Valus seu utrius muliebris re-</i>	<i>erxes Persarum rex Helle-</i>
<i>media</i> 2. 410. 411. 414. 428.	<i>Sponsus ponte straus, illac-</i>
<i>432. 435. 4. 8. 439. 442. 448</i>	<i>que exercitum duxit</i> 1. 158
<i>449. 455. 457. 459. 463.</i>	<i>Xerxes aduentu platanus Lao-</i>
<i>465. 499. 500. 502. 505.</i>	<i>dicea mutata in oleam</i> 2.
<i>508. 509. 512. 511. 524. 529.</i>	<i>263</i>
<i>542. 546. 551. 554. 574. 576.</i>	<i>Xerxes pater Darius per Bo-</i>
<i>578. 580. 581. 583. 584. 590.</i>	<i>phorum Thracium duxit e-</i>
<i>597. 600. 601. 604. 607.</i>	<i>xercitum</i> 1. 159
<i>608. 609. 610. 611. 612.</i>	<i>Xerxes quo pacto exercitura</i>
<i>615. 616. 618. 626. 629.</i>	<i>numeravit</i> 1. 148
<i>635. 647. 648. 732. 733. 734.</i>	<i>Xerxes uniuersum exercitum</i>
<i>739. 746. 750. 756. & 3. 16.</i>	<i>Pythius Bithynus hospitio ex-</i>
<i>21. 22. 30. 31. 32. 37. 69. 85.</i>	<i>cepit</i> 3. 263
<i>195. 302. 367. 411. 414.</i>	<i>Xylina lina</i> 2. 361
<i>Xor Egnatius Mecennius ob vi-</i>	<i>Xylocinnamomum quid</i> 2.
<i>ni potum a viro interfecta</i> 2.	<i>227</i>
<i>91</i>	<i>Xylobalsamum quid, e quo</i>
<i>xor ob vini potum dete mul-</i>	<i>usus</i> 2. 33
<i>ctata</i> 2. 91	<i>Xylon frutex</i> 2. 361
	<i>Xiphias cometa genus</i> 1. 27
X <i>Anthos gemma</i> 3. 470	<i>Xiphia piscis naues perforat</i>
X <i>Anthus historicus</i> 2. 653	<i>3. 192</i>
<i>Xenocrates statuarius</i> 3. 293	<i>Xiphion herba qualis</i> 2. 683.
<i>Xenocrates de pictura volu-</i>	<i>714 717. 719</i>
<i>men edidit</i> 3. 337	<i>Xiphion herba medicina</i> 2. 714.
<i>Xenon pictor</i> 3. 357	<i>717. 719. 733</i>
<i>Xenophili Musici etas longissi-</i>	<i>Xyris herba, id est sylvestris</i>
<i>ma citra ullum corporis in-</i>	<i>2. 503</i>
<i>commodum</i> 1. 335	<i>Xyrtus gemma</i> 3. 460
<i>Xenophon dux de Agricultu-</i>	
<i>ra praecepta edidit</i> 2. 275	Z <i>Achalias Babilonius Ma-</i>
<i>Xenophonius symposium</i> 3.	<i>gus, eiusque ad Mithri-</i>
<i>292</i>	<i>darem liber</i> 3. 470
<i>Xenophonius de sementis tem-</i>	<i>Zamia nucum pincarum genus</i>
<i>pore sententia</i> 2. 324	<i>2. 167</i>

Zanthoxylon
Zavatus Mag
Zermoceras
Z. a genus frus
Z. mu proci
Z. medicina
Z. a gradum p
triticis
Z. doris aure
Homero ap
Zenodorus Ital
tate floruit
Zenodorus fin
scientia nu
pontiar
Z. nonis libris
pontus ell
2.662
Z. nonis flate
in Cypris
didit
Zephyria qua
Z. phryria ven
de sp ret
Zephyria ven
ibid.
Zephyria flant
bidem
Z. phry oliu
bidem
Zeros gamma
Zui & Amp
ee marmos
Zugua calid
181

Pars Secunda.

Zanthenes gemma in Media nascitur	3 474	Zeus piscis faber appellatus 1. 430
Zaratus Magus	3.114	Zuxu statuarius 3.285
Zarmocendas Magus ibid.		Peuxu Heracleotes p. flor 3. 335. & inde
Zea genus frumenti ubi potissimum proueniat	2.290	Zeuxis cum Parasio certamen 3.336
Zee medicina	2.549	Zeuxidis opera mira ibid. & inde
Zea granum pueri christi, quam tritici	2.298	Zeuxis tabulam pingens quinque nudas virgines imitandas sibi proposuit ibid.
Zordoros aurora & ea cur ab Homero appellata	2.290	Zygia aceris genus 2.157
Zenodorus statuarius Pliny aetate floruit	3 283	Zingiberi aromati genus 2.10
Zenedorus fingendi ac calandi scientia nullo veterum postponitur ibidem		Zythum potus Aegyptiorum 2. 559
Zenonius libris Carneades reponitur esseborum sumpsit	2.662	Z 2 ypha malorum genus 2.117
Zenonius statuam quare Cato in Cypria auctione non vendiderit	3.295	Z 2 ypha quomodo & quando ferantur 2.220
Zephyria oua quae	1.507	Z 2 ypha coronis olim adhibebantur 2.480
Zephyrus ventus quis, & unde sp. ret	1.38. & 2 351	Zmilaces gemma in Euphrate nascitur 3.474
Zephyrus ventus ver inchoat ibid.		Zmilaces gemma marmoris Proconnesio similis ibid.
Zephyro flante quae agenda ibidem		Zmilus architectus 3.397
Zephyro oliueta opponenda ibidem		Zodiacus qui & Signifer, circulus caelestis cuiusque situs 1. 3.19.64
Zeros gemma	3.462	Zoelicum linum 2.365
Zeti & Amphionis simulacrum ex marmore	3.382	Zona Orionis quando oriatur 2.334
Zeugeta calamorum genus 2. 181		Zonarum quinque consideratio 1.57
		Ziophthalmos herba 2.689
		Zopyros herba 2.636

rex Helle.
strauit illud
duxit 1.158
latam Lao
an oleam 2.
us per Bos
tum duxit e.
1.159
o exercitura
1.148
m exercitum
us hospitio ex
3.263
2.361
m quid 2.
id, e. h. que
2.35
2.361
genus 1.27
aues perforat
ualis 2.683.
dicina 2.714.
est (blueffris
3.460
abilonius Ma
e ad Mithri
3.470
incatum genus
Zimbe.

Indicis Pliniani

Pars Prima

Zopyrus argenti calator	3.268	Zoroastres de tempore seminã-	
Zopissa piciu genu , & ex ea		di quid senserit	2.319
medicina	2.154.612	Zoroastres recens nati cerebrũ	
Zoroastres eodem quo natus est		palpitatione sua imposuam	
die risit	1.308	repulit manum	1.308
Zoroastres pceptor	3.114	Zoronisios Magorum gemma	
Zoroastres quo tempore storne			3.474
rit	ibid.	Zoronisios gemma in Indo flu	
Zoroastrem annis viginti in		mine nascitur	ibidem
deserti caseo vixisse	1.579	Zoster, ignis sacri genui	2.724
Zoroastres magica vanitate		Zoster fructus marini genui	2.
inuentor	3.114		68
Zoroastres scripta	ibid.	Zura, paluri semen	2.630

PRIMÆ PARTIS INDICIS

PLINIANI FINIS.

Indicis Pliniani Partem Secundam Geo-
graphica continentem in primum Tomum
reieciimus.

ore semina-

2.319

ari cerebrū

impositam

1.308

m gemma

in Indo flu

ibidem

genu 2.724

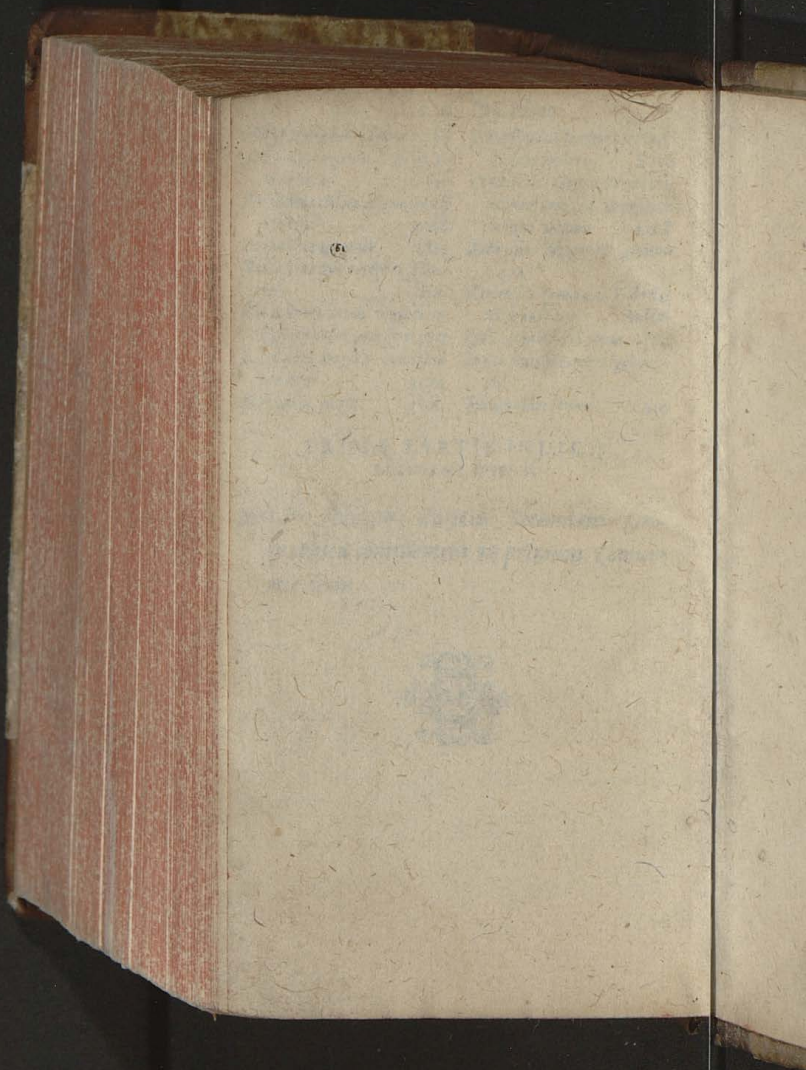
ni genu 2.

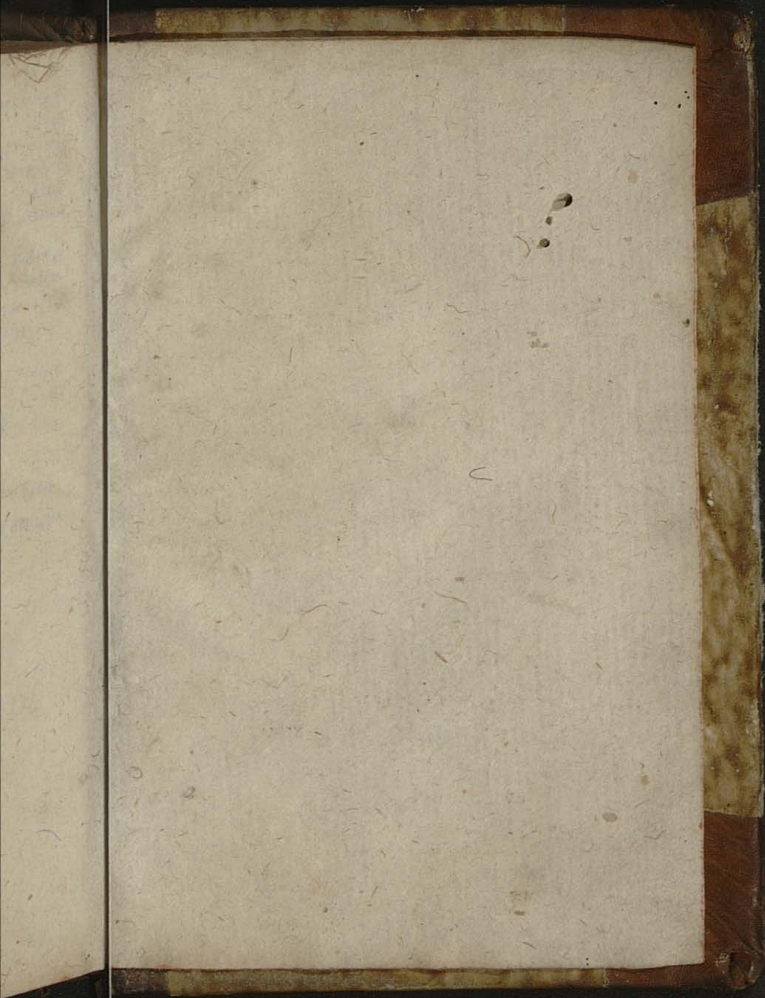
2.630

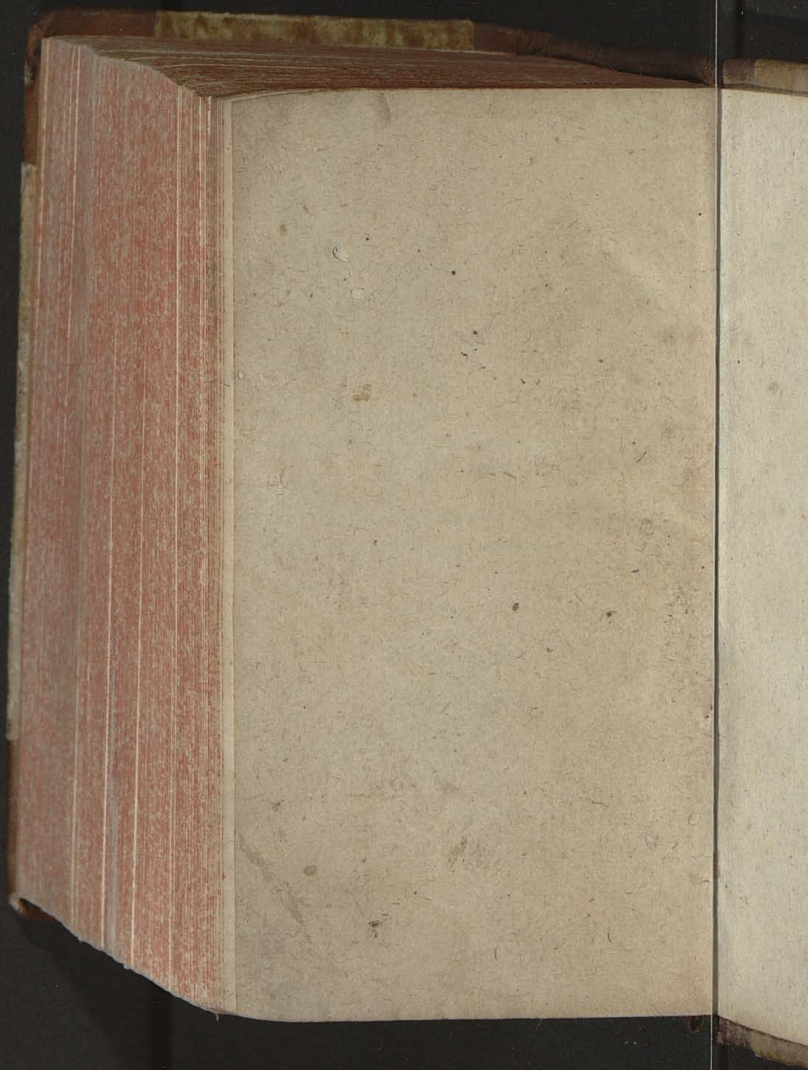
S

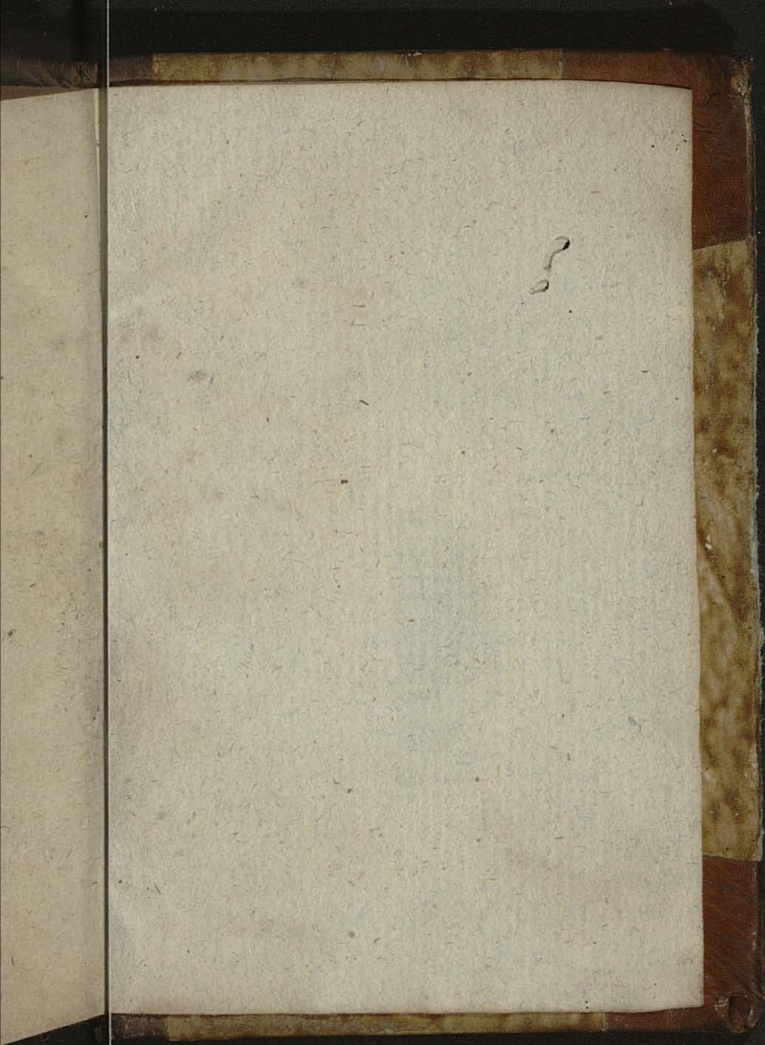
n Geo-

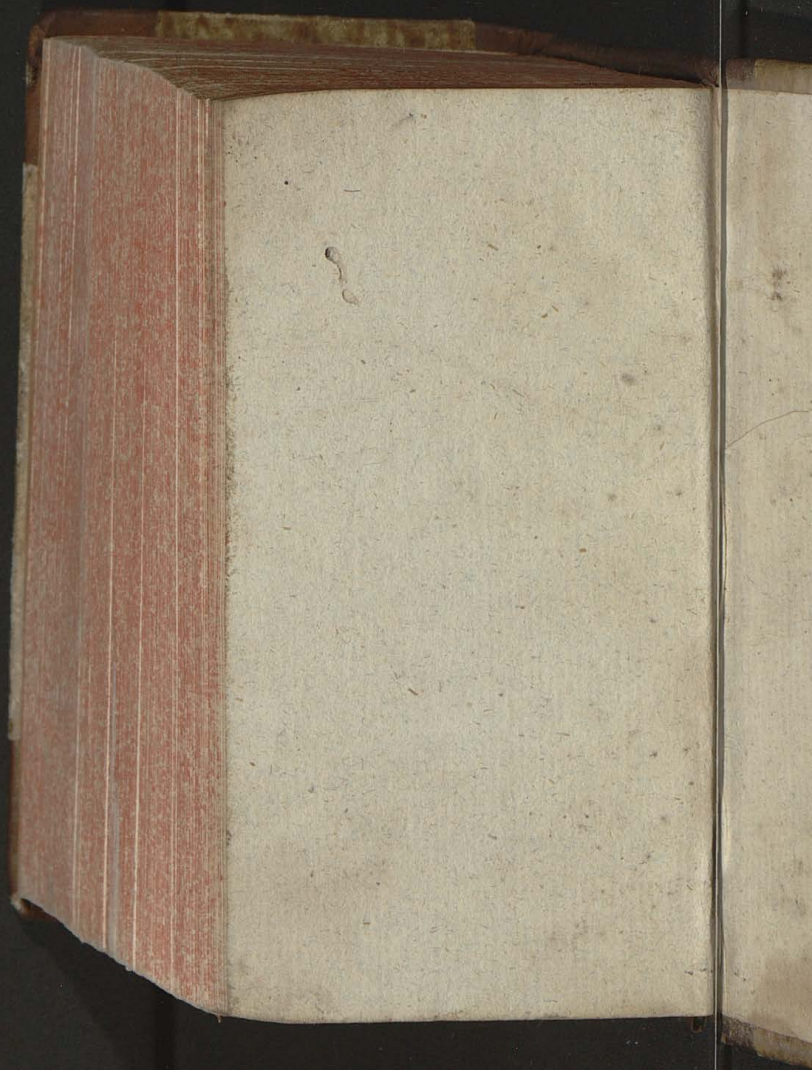
Tomum

Biblioteka Jagiellońska

stdr0028515

